

47. DÖNEMDE SÖYLEDİKLERİMİZ

MAYIS 2022 - MAYIS 2024

Bilim ve Teknik için
tmmob
var!

47. DÖNEMDE SÖYLEDİKLERİMİZ

(2022 MAYIS - 2024 MAYIS)

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

Kocatepe Mah. Selanik Cad. No: 19/1
06420 Çankaya/Ankara
T: 0312 418 12 75

www.tmmob.org.tr

tmmob@tmmob.org.tr

facebook.com/tmmob1954 | x.com/tmmob1954 | instagram.com/tmmob1954

İÇİNDEKİLER

<u>BASIN AÇIKLAMALARI</u>	14
<u>KARANLIK GİDER, GEZİ KALIR!</u>	16
<u>ELEKRİK VE DOĞALGAZ ZAMLARININ SORUMLUSU SİYASİ İKTİDARDIR! ZAMLAR DERHAL GERİ ÇEKİLSİN!</u>	17
<u>ÇEVRE MÜCADELESİ YAŞAM MÜCADELESİDİR!</u>	21
<u>EK GÖSTERGE DÜZENLEMESİ MÜJDE DEĞİL UTANÇ KAYNAĞIDIR!</u>	23
<u>15-16 HAZİRAN DİRENİŞİ'Nİ YARATANLARA SELAM OLSUN!</u>	24
<u>İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR!</u>	25
<u>6331 SAYILI YASA, KAMUSAL BİR ANLAYIŞLA YENİDEN ELE ALINARAK DEĞİŞTİRİLMELİDİR!</u>	26
<u>SİVAS KATLİAMINI UNUTMADIK, UNUTTURMAYACAĞIZ!</u>	30
<u>ÇEVRE VE İNSAN SAĞLIĞINI YOK SAYAN SÖMÜRGE ALTIN MADENLERİ DERHAL KAPATILMALIDIR</u>	31
<u>DANIŞTAY'IN SİMGESEL VE SİYASİ KARARINI KABUL ETMİYORUZ!..</u>	35
<u>GEZİ'YE ÖZGÜRLÜK!</u>	36
<u>EMİN KORAMAZ'DAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCISI ADAYI ÖĞRENCİLERE TEBRİK VE BAŞARI MESAJI</u>	38
<u>BÜYÜK MARMARA DEPREMİNİN ÜZERİNDEN GEÇEN 23 YILDA GEREKLİ HİÇBİR TEDBİR ALINMADI YAŞANANCAK BENZER BİR DEPREM ÇOK DAHA BÜYÜK YIKIM VE KAYIPLA SONUÇLANACAKTIR!</u>	39
<u>DAHA DA GEÇ OLMADAN YURTTA BARIŞ, DÜNYADA BARIŞ İSTİYORUZ!</u>	41
<u>MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI TEZCAN KARAKUŞ CANDAN'IN YANINDAYIZ!</u>	43
<u>12 EYLÜL DARBEŞİYLE HESAPLAŞALIM, TEK ADAM REJİMİNE KARŞI DEMOKRASİYİ SAVUNALIM!</u>	45
<u>KAMUDA KADRO AÇILMAMASI VE İŞSİZLİK ÜLKEMİZİN EN ÖNEMLİ SORUNLARINDAN BİRİDİR, MESLEKTAŞLARIMIZIN BOYNUNU EĞDİRMEK İÇİN MÜCADELEYE DEVAM EDECEĞİZ!</u>	46
<u>YEREL YÖNETİMLERDE MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI İÇİN KADRO TAHSİS EDİLEREK KALICI VE GÜVENCELİ İSTİHDAM YAPILMALIDIR</u>	48
<u>YÜKSEKÖĞRENİMİN SORUNLARI KAMUCU BİR YAKLAŞIMLA ÇÖZÜLEBİLİR</u>	51
<u>19 EYLÜL 1979 İŞ BIRAKMA EYLEMİNİ SELAMLIYORUZ TMMOB MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI DAYANIŞMA GÜNÜMÜZ KUTLU OLSUN!</u>	54
<u>ZORBALIĞA DİRENEN İRANLI KADINLARA SELAM OLSUN</u>	57
<u>AÇLIK KADERİMİZ DEĞİL!</u>	58
<u>GIDA KRİZİNİN ÇÖZÜMÜ GIDA HAKKI VE GÜVENCESİ KAPSAMINDA ÜRETİMDEN VE ADİL PAYLAŞIMDAN YANA BİR POLİTİKADADIR!</u>	58
<u>“DEZENFORMASYONLA MÜCADELE” ADI ALTINDA “SANSÜR”E HAYIR!</u>	61
<u>6 EKİM ULUSLARARASI JEOÇEŞİTLİLİK GÜNÜNDE YIKIMA VE YAĞMAYA DUR DİYORUZ</u>	63
<u>10 EKİM KATLİAMINA KARŞI ADALET ARAYIŞIMIZ; EMEK, BARIŞ VE DEMOKRASİ MÜCADELEMİZ 7. YILINDA DEVAM EDİYOR!</u>	65
<u>AMASRA'DA YÜREĞİMİZ BİR KEZ DAHA YANDI, SORUMLULAR HESAP VERSİN! 67</u>	67
<u>TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ 68 YAŞINDA! ÜRETEREK BÜYÜYEN, PAYLAŞARAK GELİŞEN BİR ÜLKEDEN İNSANCA VE BARIŞ İÇİNDE YAŞAMA MÜCADELEMİZ DEVAM EDİYOR! 69</u>	69

<u>ŞEBNEM HOCAMIZA VE TTB'YE SAHİP ÇIKIYORUZ!</u>	72
<u>YİNE AYNI SENARYO!</u>	73
<u>BİRLİĞİMİZİN SİYASAL İKTİDAR TARAFINDAN HEDEF GÖSTERİLMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ!</u>	73
<u>KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR, ŞEHİR PLANCILARI BÜTÇEDEN EMEĞİNİN KARŞILIGINI İSTİYOR!</u>	74
<u>İSTİKLAL CADDESİ'NDE GERÇEKLEŞEN BOMBALI SALDIRIYI KINIYORUZ!</u>	78
<u>HAYATLARIMIZI ÇALMAYA ÇALIŞAN KARANLIĞI MÜCADELEMİZLE AYDINLATALIM</u>	79
<u>YASTA DEĞİL, İSYANDAYIZ!</u>	81
<u>LİMANLARIMIZIN GASP EDİLMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ</u>	82
<u>ZEYTİNLİKLER BİR KERE DAHA HEDEFTE ZEYTİNLİKLERİMİZE, TARIM ALANLARIMIZA VE DOĞAYA SAHİP ÇIKACAĞIZ!</u>	83
<u>RANT İÇİN DEĞİL, HALK İÇİN BÜTÇE İSTİYORUZ BÜTÇE GEREKÇESİ: SOSYAL DEMAGOJİLER</u>	85
<u>GEZİ'YE VE GEZİ TUTUKLULARINA SAHİP ÇIKMAYA DEVAM EDECEĞİZ!</u>	89
<u>TÜM ÜLKEMİZE BASSAGLIĞI DİLİYOR, ÖRGÜTLÜLÜĞÜMÜZÜ DAYANIŞMA VE YARDIM İÇİN SEFERBER OLMAYA ÇAGIRIYORUZ!</u>	90
<u>UZAKTAN DEĞİL, GÜVENLİ ORTAMLARDA YÜZ YÜZE EĞİTİM İSTİYORUZ!</u>	91
<u>DAYANIŞMAYI SÜRDÜRECEĞİZ, BÜYÜTECEĞİZ!</u>	93
<u>YENİ AFETLERE YOL AÇACAK OLAN YERLEŞME VE YAPILAŞMAYA İLİŞKİN KARARNAME İPTAL EDİLMELİDİR</u>	94
<u>İMAR AFFINDA SORUMLULUĞU OLANLAR YARGILANMALIDIR!</u>	97
<u>ÖLÜM HEP BİZE, BİZE Mİ DÜŞER...</u>	100
<u>TMMOB'Lİ KADINLAR SESLENİYOR: HAYATLARIMIZI RANTIN, YAĞMANIN NESNESİNE DÖNÜŞTÜREN BU KARANLIK DÜZENİ ÖRGÜTLÜLÜĞÜMÜZLE DEĞİŞTİRECEĞİZ...</u>	103
<u>NEVRUZ KUTLU OLSUN!</u>	105
<u>GELECEĞİMİZİ GÜVENCE ALTINA ALMAK İÇİN SU KAYNAKLARIMIZIN KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ ŞART!</u>	106
<u>KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ EMEĞİNİ YOK SAYAMAZSINIZ! TALEPLERİMİZDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ!</u>	109
<u>YENİ BİR BAŞLANGIÇ İÇİN 1 MAYIS: EMEK BİZİM GELECEK BİZİM</u>	112
<u>AKKUYU NÜKLEER GÜÇ SANTRALINA YAKIT YÜKLEMESİ YAPILMAMALIDIR</u>	115
<u>HUKUKSUZLUĞUN YILDÖNÜMÜNDE GEZİ DİRENİŞİ'NE VE GEZİ DAVASI HÜKÜMLÜSÜ ARKADAŞLARIMIZA SAHİP ÇIKMAYA DEVAM EDİYORUZ!</u>	117
<u>EMEĞİMİZ VE GELECEĞİMİZ İÇİN 1 MAYIS'TA ALANLARA</u>	119
<u>TOPLUMU SİNDİRMEYE YÖNELİK OPERASYONLARA SON VERİLSİN, RKADAŞLARIMIZ DERHAL SALIVERİLSİN!</u>	120
<u>ÜLKEMİZİN GELECEĞİ, ÇOCUKLARIMIZIN YARINLARI İÇİN 14 MAYIS'TA OY KULLANALIM, SANDIKLARA VE DEMOKRASİYE SAHİP ÇIKALIM!</u>	121
<u>SOMA İÇİN, BİR DAHA BÖYLESİ FELAKETLER YAŞAMAMAK İÇİN...</u>	123
<u>28 MAYIS'TA BİR KEZ DAHA DEMOKRASİ İÇİN OY KULLANALIM, SANDIKLARA SAHİP ÇIKALIM!</u>	124
<u>28 MAYIS'TA SEÇİMLERDE OY KULLANMAYA VE SANDIKLARI KORUMAYA ÇAĞRIMIZDIR!</u>	125

<u>YAŞANABİLİR BİR DÜNYA VE SAĞLIKLI BİR GELECEK İSTİYORUZ!</u>	126
<u>KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİSLER, MİMARLAR VE ŞEHİR PLANCILARI YILLARDIR VERİLMİYEN HAKLARINI İSTİYOR! ZAM YAĞMURU DEVAM EDİYOR, HAYAT PAHALILIĞI HER GEÇEN GÜN ARTIYOR, MAAŞLARIMIZ ERİYOR</u>	128
<u>15-16 HAZİRAN DİRENİŞİNİ YARATAN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA SELAM OLSUN!</u>	131
<u>GEZİ TUTUKLULARINA YÖNELİK HUKUK VE İNSANLIK DIŞI UYGULAMALARA DERHAL SON VERİLSİN!</u>	132
<u>KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ SESİNİ DUYUN!</u>	133
<u>SEÇİM BİTTİ PEMBE TABLO GİTTİ! HALKI SEFALETE SÜRÜKLEYEN ZAMLARA VE VERGİ ARTIŞLARINA HAYIR!</u>	135
<u>GEZİ DAVASI TUTUKLARI DERHAL SERBEST BIRAKILMALIDIR</u>	136
<u>MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ HAKLARINI SAVUNMAYA, İNSANCA YAŞANACAK BİR GELİR DÜZEYİ İÇİN MÜCADELE ETMEYE DEVAM EDECEĞİZ!</u>	137
<u>AKBELEN ORMANLARINA DOKUNMAYIN! İKİZKÖY HALKININ YANINDAYIZ!</u>	140
<u>KAMU EMEKÇİLERİ EKONOMİK, SOSYAL VE ÖZLÜK SORUNLARINA ÇÖZÜM İSTİYOR! TOPLU SÖZLEŞME SÜREÇLERİNİN TAKİPÇİSİYİZ!</u>	141
<u>BÜYÜK MARMARA DEPREMİNDEN, KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİNE, ÜLKEMİZ ENKAZ ALTINDADIR!</u>	144
<u>SEFALET ÜCRETİ DEĞİL HAKLARIMIZI İSTİYORUZ! KAMU EMEKÇİLERİNE İNSANCA YAŞAYACAK BİR ÜCRET VERİLSİN!</u>	146
<u>KAMUDA TÜM TOPLU SÖZLEŞME TARAFLARINA VE HAKEM HEYETİNE ÇAĞRIMIZDIR: KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ SESİNİ DUYUN!</u>	148
<u>BİLİRKİŞİLİK ŞİRKETLEŞEMEZ, ADALET REKABETE KONU EDİLEMEZ</u>	151
<u>KAMU ÇALIŞANI MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ TALEPLERİ ÜZERİNDEN UMUT TACİRLİĞİ YAPILMIŞTIR!</u>	153
<u>YURTTA BARIŞ DÜNYADA BARIŞ İSTİYORUZ!</u>	154
<u>MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUTEBER OSMANPAŞAOĞLU'NUN YANINDAYIZ! İKTİDARIN HUKUKSUZ İHRAÇ KARARINI KABUL ETMİYORUZ!</u>	156
<u>12 EYLÜL DARBESİNE KARŞI, İNSANCA YAŞAYABİLECEĞİMİZ BİR ÜLKEYİ SAVUNALIM!</u>	157
<u>MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI DAYANIŞMA GÜNÜNDE SORUYORUZ "BOŞUNA MI OKUDUK!"</u>	159
<u>GEZİ DAVASINDA VERİLEN BU HUKUKSUZ KARARI KABUL ETMİYORUZ!</u>	162
<u>AMASRA FACIASININ YILDÖNÜMÜNDE, BİR DAHA BÖYLE FELAKETLER YAŞAMAYALIM DİYE...</u>	163
<u>FİLİSTİN HALKININ ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİNİN YANINDAYIZ!</u>	164
<u>69.YILIMIZDA MESLEĞİMİZİN VE ÜLKEMİZİN GELGEĞİ İÇİN... YAŞASIN TMMOB, YAŞASIN MÜCADELEMİZ!</u>	165
<u>BOŞUNA OKUMADIK! MESLEĞİMİZ, ÜLKEMİZ VE GELECEĞİMİZ İÇİN BURADAYIZ!</u>	168
<u>YARGITAY'IN KARARI SİYASİDİR! BU KARAR KABUL EDİLEMEZ!</u>	173
<u>KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR, ŞEHİR PLANCILARI BÜTÇEDEN EMEĞİNİN KARŞILIGINI İSTİYOR!</u>	174
<u>HER YERDE BİZ VARIZ! KARANLIĞA TESLİM OLMAYACAĞIZ!</u>	178
<u>DİSK-KESK-TMMOB: YARGI BASKISI KARŞISINDA TTB'NİN YANINDAYIZ!</u>	180

<u>2012 YILINDA TBMM 'DE KABUL EDİLEN 6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNUN UYGULAMASI YILLARDIR ÖTELENEN BAZI MADDELERİNİN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ ŞİMDE DE 30 ARALIK 2024 TARİHİNE ÖTELENİYOR!</u>	181
<u>TMMOB 8. KADIN KURULTAYI BASIN AÇIKLAMASI</u>	184
<u>ENGELLİ YURTTAŞLARIMIZIN YAŞANABİLİR BİR HAYAT VE ÇALIŞMA KOŞULLARINA KAVUŞMASI İÇİN ÇÖZÜM İSTİYORUZ</u>	188
<u>BU BÜTÇEYLE YAŞANMAZ!</u>	190
<u>ONLINE ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ ADI ALTINDA YURTTAŞLARIMIZIN DOLANDIRILMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ!</u>	193
<u>ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI NEDEN VAR?</u>	195
<u>KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ HAKLARI YOK SAYILMAYA DEVAM EDİLİYOR</u>	197
<u>ÇEDES PROJESİ DERHAL SON BULMALIDIR!</u>	199
<u>CAN ATALAYA ÖZGÜRLÜK!</u>	200
<u>EŞİT ÖZGÜR ADİL BİR YIL OLMASI UMUDUYLA...</u>	201
<u>CAN ATALAY SERBEST BIRAKILMALIDIR!</u>	202
<u>GEZİYE ÖZGÜRLÜK, ANAYASAYA SAYGI!</u>	203
<u>CAN ATALAY'IN VEKİLLİĞİNİN DÜŞÜRÜLMESİ KABUL EDİLEMEZ!</u>	204
<u>ERZİNCAN İLİÇ ALTIN MADENİ DERHAL KAPATILMALIDIR!</u>	205
<u>ERZİNCAN İLİÇ'TE YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARLARI BAKANLIK BELGELERİ GÖNDERDİKTEN SONRA GÖRÜŞÜLECEK</u>	208
<u>ASPATTA SEÇMECE BİLİRKİŞİ RAPORU</u>	209
<u>BUGÜN 3 MART; "İŞ CİNAYETLERİ İLE MÜCADELE GÜNÜ"</u>	211
<u>İLİÇ'TE YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARLARI YETMEZ, VERİLMİŞ BÜTÜN ÇED VE İŞLETME İZİNLERİ İPTAL EDİLMELİDİR!</u>	215
<u>BUGÜN 8 MART!</u>	218
<u>NEVRUZ KUTLU OLSUN!</u>	221
<u>GEZİ'Yİ SAHİPLENMEYE, ARKADAŞLARIMIZLA DAYANIŞMAYA DEVAM EDECEĞİZ BURADAYIZ!</u>	222
<u>HALKIN DEMOKRATİK İRADESİ GASP EDİLEMEZ!</u>	224
<u>DİSK, KESK, TMMOB VE TTB: HALKIN İRADESİNE SAYGI GÖSTERİN</u>	225
<u>1 MAYIS'TA HUKUK TANIMAYARAK ANAYASAL HAKLARIN KULLANILMASINI ENGELLEYENLERE SESLENİYORUZ: SUÇ İŞLEMENE DEVAM EDİYORSUNUZ!!</u>	226
<u>TMMOB'YE BAĞLI ODALARIN ORTAK AÇIKLAMASI</u>	228
<u>"TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ" LAİKLİK DÜŞMANI, BİLİMİ VE FENNİ DİŞLAYAN GERİCİ BİR EĞİTİM-ÖĞRETİM MODELİDİR! KABUL ETMİYORUZ !</u>	228
<u>10.YILINDA BİR KEZ DAHA SÖYLÜYORUZ... BİR DAHA BU ACILARI YAŞAMAYALIM!</u>	231
<u>ETKİNLİKLER VE AÇILIŞ KONUŞMALARI</u>	234
<u>GEZİ DAVASI'NDA TUTUKLANAN ARKADAŞLARIMIZA SAHİP ÇIKIYORUZ</u>	236
<u>EMEĞİMİZE VE MESLEĞİMİZE SAHİP ÇIKIYORUZ</u>	237
<u>MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ YÖNETİM KURULU DURUŞMASI</u>	246
<u>TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ 74. BÜYÜK KONGRESİ</u>	248
<u>TMMOB YÖNETİM KURULU VE ODA BAŞKANLARI ORTAK TOPLANTISI</u>	251
<u>ADALET NÖBETİ 100. GÜN</u>	254

<u>ÖLÜM GEMİSİNİ DURDURACAĞIZ!</u>	256
<u>TUNCELİ KENT SEMPOZYUMU</u>	258
<u>CUMHURİYETİN 2. YÜZYILINA DOĞRU MİMARLIK VE KENTLEŞME BULUŞMALARI BİGA YARIMADASINDA MİMARLIK VE GELECEK</u>	263
<u>TMMOB DENETLEME KURULU ODA DENETLEME KURULLARI ORTAK TOPLANTISI AÇILIŞ KONUŞMASI</u>	266
<u>TMMOB YÜKSEK ONUR KURULU ODA ONUR KURULLARI ORTAK TOPLANTISI AÇILIŞ KONUŞMASI</u>	269
<u>TÜRKİYE 22. ULUSLARARASI KÖMÜR KONGRESİ VE SERGİSİ</u>	271
<u>COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ KONGRESİ</u>	274
<u>SÖMÜRGE MADENCİLİĞİ VE YIKIM ÇALIŞTAYI</u>	278
<u>DERSİM DOĞA MİTINGİ</u>	281
<u>10 EKİM KATLİAMI 7. YIL ANMASI</u>	285
<u>TMMOB MEDYA OKURYAZARLIĞI SEMİNERİ</u>	287
<u>TMMOB DÜNYA GIDA GÜNÜ SEMPOZYUMU</u>	289
<u>TMMOB TARİHİ, MÜCADELE VE GÜNCEL SORUMLULUKLAR</u>	295
<u>GEZİ TUTUKLULARININ AİLELERİYLE BULUŞMA</u>	298
<u>ŞEBNEM KORUR FİNCANCI YALNIZ DEĞİLDİR</u>	300
<u>DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 46. KOLOKYUMU</u>	301
<u>6331 SAYILI YASANIN 10. YILINDA TÜRKİYE'DE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ SEMPOZYUMU</u>	304
<u>ADALET NÖBETİ 200. GÜN</u>	307
<u>TMMOB YÖNETİM KURULU VE ODA BAŞKANLARI ORTAK TOPLANTISI</u>	309
<u>ERZİNCAN İLİÇ ALTIN MADENİ DURUŞMASI</u>	312
<u>TMMOB, TTB'NİN YANINDA</u>	315
<u>ULUSLARARASI İZMİR TİYATRO FESTİVALİ AÇILIŞ TÖRENİ</u>	316
<u>TMMOB YÖNETİM KURULU VE İKK SEKRETERLERİ ORTAK TOPLANTISI</u>	318
<u>TTB MERKEZ KONSEY ÜYELERİNİN YARGILANDIĞI DAVA DURUŞMASINDA DAYANIŞMA KONUŞMASI</u>	322
<u>TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI CUMHURİYETİN 100. YILINDA TÜRKİYE TARIMI SEMPOZYUMU</u>	324
<u>TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI DANIŞMA KURULU TOPLANTISI</u>	328
<u>TMMOB 47. DÖNEM I. DANIŞMA KURULU</u>	332
<u>TMMOB HEYETİ'NİN DEPREM BÖLGESİNDEKİ İLK TOPLANTISI</u>	340
<u>1 MAYIS 2023 BASIN TOPLANTISI</u>	343
<u>TMMOB SANAYİ KONGRESİNE GİDERKEN; AKP İKTİDARININ 20 YILI ETKİNLİĞİ</u>	344
<u>TMMOB 5. KADIN SEMPOZYUMU</u>	350
<u>GEZİ DAVASI KARARI 365. GÜN AÇIKLAMASI</u>	353
<u>15. ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ VE TESKON+SODEX FUARI</u>	355
<u>BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ - İŞÇİ BAYRAMI</u>	359
<u>TMMOB YÖNETİM KURULU, ODA BAŞKANLARI, ODA SEKRETELERİ VE İKK SEKRETERLERİ ORTAK TOPLANTISI</u>	361

<u>MALTEPE KENT ÇALIŞTAYI</u>	366
<u>TELE 1 DAYANIŞMA ZİYARETİ</u>	373
<u>TMMOB, MESLEK ODALARI VE ÖRGÜTLENME ŞPO ÖĞRENCİ ÜYE KAMPI</u>	375
<u>TEOMAN ÖZTÜRK ANMASI</u>	384
<u>TMMOB KOCAELİ İKK DEPREM PANELİ /17 AĞUSTOS 2023</u>	387
<u>TMMOB KOCAELİ İKK DEPREM FOTOĞRAFLARI SERGİSİ AÇILIŞI</u>	393
<u>MESLEKİ VE TEKNİK BİLGİLERİNİ HALKIN YARARINA KULLANDIKLARI İÇİN ARKADAŞLARIMIZ 500 GÜNDÜR TUTUKLU!</u>	394
<u>GEZİ'Yİ SAHİPLENMEYE, ARKADAŞLARIMIZLA DAYANIŞMAYA DEVAM EDECEĞİZ</u>	394
<u>CUMHURİYETİN 100. YILINDA HAKLARIMIZ VE GELECEĞİMİZ İÇİN MÜCADELEYİ BÜYÜTÜYÜRÜZ!</u>	399
<u>KİMSE DOKUNAMAZ SUÇSUZLUĞUMUZA!</u>	403
<u>19. TÜRKİYE HARİTA BİLİMSEL VE TEKNİK KURULTAYI</u>	405
<u>6 ŞUBAT DEPREMİNİN 8. AYI</u>	411
<u>CUMHURİYETİN 100. YILINDA</u>	415
<u>KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ MESLEK KURULUŞLARI VE TMMOB SEMPOZYUMU</u>	415
<u>ANKARA KENT SEMPOZYUMU</u>	420
<u>DÜNYA GIDA GÜNÜ SEMPOZYUMU</u>	425
<u>47. DÖNEM 2. DANIŞMA KURULU</u>	430
<u>MMO ÖĞRENCİ ÜYE KURULTAYI</u>	439
<u>TMMOB SANAYİ KONGRESİNE GİDERKEN KAMUCULUK YENİDEN SEMPOZYUMU</u>	444
<u>TMMOB 13. GIDA MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ</u>	450
<u>TMMOB EĞİTİM SEMPOZYUMU</u>	455
<u>TMMOB TRABZON KENT SEMPOZYUMU</u>	461
<u>DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 47. KOLOKYUMU</u>	465
<u>TMMOB ADANA KENT SEMPOZYUMU</u>	471
<u>BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ KURULTAYI</u>	476
<u>ODTÜ'LÜLER CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILINA SAHİP ÇIKIYOR" FORUMU</u>	479
<u>15. ULUSAL 3. ULUSLARARASI ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ</u>	481
<u>TMMOB 8. KADIN KURULTAYI</u>	486
<u>ENGELLİ YURTTAŞLARIMIZIN YAŞANABİLİR BİR HAYAT VE ÇALIŞMA KOŞULLARINA KAVUŞMASI İÇİN ÇÖZÜM İSTİYÜRÜZ</u>	497
<u>TMMOB 14. ENERJİ SEMPOZYUMU</u>	499
<u>SANAYİ KONGRESİ 2023</u>	505
<u>KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ HAKLARI YOK SAYILMAYA DEVAM EDİYOR</u>	511
<u>KOCAELİ KENT SEMPOZYUMU</u>	513
<u>ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI TARIM HAFTASI ETKİNLİĞİ</u>	520
<u>TMMOB EMEKLİ MÜHENDİS MİMAR ŞEHİR PLANCILARI SORUNLARI ÇALIŞTAYI</u>	524
<u>ADİYAMAN KENT SEMPOZYUMU</u>	527

ETKİNLİKLERİN SONUÇ BİLDİRGELERİ	532
TMMOB 7. COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ	534
CUMHURİYETİN 100. YILINDA MÜHENDİSLİK, MİMARLIK, ŞEHİR PLANLAMA EĞİTİM SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ	546
TMMOB ADANA İKK 5. ADANA KENT SORUNLARI SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ	552
TMMOB 8. KADIN KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ	555
TMMOB ANKARA KENT SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ	571
TMMOB GÖRÜŞLERİ	576
ÖZELLİK ARZ EDEN BİNALARIN TASARIM GÖZETİMİ VE KONTROLÜ HİZMETLERİNE DAİR TASLAK YÖNETMELİK TMMOB GÖRÜŞÜ T.C. ADALET BAKANLIĞI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BİLİRKİŞİLİK DAİRE BAŞKANLIĞINA	583
TMMOB, TBMM TARAFINDAN KAHRAMANMARAŞ MERKEZLİ DEPREMLERİN SONUÇLARININ TÜM YÖNLERİYLE ARAŞTIRILMASI AMACIYLA KURULAN KOMİSYONA GÖRÜŞLERİNİ GÖNDERDİ	585
“ON İKİNCİ ‘KALKINMA’ PLANI (2024-2028)” ÜZERİNE TMMOB GÖRÜŞÜ	616
GAZETE YAZILARI VE SÖYLEŞİLER	662
BİLİMİN SESİNE KULAK VERİN	664
YENİDEN KAMULAŞTIRMA	666
TEİAŞ ÖZELLEŞTİRİLMEMELİDİR!	668
MEYVE ÇAĞINDA AĞACIN DÜŞMANI...	670
GENEL KURULLAR SÜRECİNDE TMMOB	672
TMMOB AFET SEMPOZYUMU	674
KİMSE DOKUNAMAZ SUÇSUZLUĞUMUZA!	676
AYNI KARARLILIKLA YENİDEN	678
KAHROLSUN İSTİBDAT	680
İLİÇ’TE ÇEVRE FELAKETİ	682
KONUT PROJECİLİĞİ	684
AKP TMMOB’Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -1- TMMOB KAMU YARARI İÇİN MÜCADELE EDİYOR!	686
AKP TMMOB’Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -2- TMMOB ÖZELLEŞTİRMELERE KARŞI MÜCADELE EDİYOR!	688
AKP TMMOB’Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -3- TMMOB DOĞAL ÇEVREMİZE VE KENTLERİMİZE SAHİP ÇIKIYOR!	690
AKP TMMOB’Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -4- TMMOB MESLEKİ STATÜMÜZÜN KORUNMASI İÇİN MÜCADELE EDİYOR	692
AKP TMMOB’Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -5- TMMOB İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ İÇİN MÜCADELE EDİYOR	694
AKP TMMOB’Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -6- DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE TMMOB	696
ÖZLÜK HAKLARIMIZI SAVUNACAĞIZ	698
SEÇİMLERE GİDERKEN -1- NASIL BİR ÜLKEDE YAŞIYORUZ?	700
KİBİR ÖLDÜRÜR, DAYANIŞMA YAŞATIR!	702
BİLİM VE HALK DÜŞMANI RANTİYECİLER HESAP VERECEK!	704
YAŞANABİLİR KENTLER İÇİN	706
RANT HIRSİ İNSAN YAŞAMINA GALİP GELDİ	708

<u>BÖLGEDEKİ KAYGILAR, BEKLENTİLER</u>	715
<u>SEÇİMLERİN ARDINDAN</u>	717
<u>GEZİDEN BUGÜNE...</u>	719
<u>BİRGÜN GAZETESİ RÖPORTAJI</u>	721
<u>AKLIMIZDAKİ SORU: BOŞUNA MI OKUDUK?</u>	726

BASIN AÇIKLAMALARI

Bilim ve Teknik için
tmmob
var!

KARANLIK GİDER, GEZİ KALIR!

01.06.2022

Bir ağaca sımsıkı tutunmamızla başlamıştı her şey, bir kepçenin sökmeye çalıştığı bir ağaca... Sonra bir başkası tutundu elimize, bir polisin bükmeye çalıştığı elimize... Ellerimiz tanımadığımız milyonlarca elle tutuştu, birbirimize tutunarak büyüdük!

Hatırlıyoruz!..

Kelimelerin ilk gecesini yaşar gibiydik hep birlikte... Yan yana gelmenin sevincini, kalabalıkların gücünü, yaratıcılığın heyecanını, dayanışmanın güzelliğini, sahip çıkmanın onurunu, birlikte olmanın güvenini keşfettik beraberce!

Hatırlıyoruz!

Ağlamadan göz yaşı döktüğümüz anlarla, göz yaşı dökmeden ağladığımız anlarımız karıştı birbirine... Kendi halkını hedef alan bir iktidar şiddetine duyduğumuz öfke karıştı, gencecik kardeşlerimizi toprağa vermenin acısına...

Hatırlıyoruz ve unutmuyoruz!

İçinde taşıdığı olanca umut, sevinç ve acıyla yakın tarihimizin en coşkulu, en kitlesel, en yaratıcı toplumsal hareketi olan Gezi Direnişi'ni dokuzuncu yılında bir kez daha selamlıyoruz.

Bizim için Gezi Direnişi, bundan dokuz yıl önce başlayan ama henüz bitmemiş, bitirilememiş onurlu bir halk hareketinin adıdır. Gezi'nin yarattığı heyecan, gezinin yaşattığı duygular, gezinin öğrettiği doğrular ilk günkü canlılıklarıyla hayatlarımızı biçimlendirmeye devam ediyor.

Yaşadığımız bunca karanlık, bunca baskı, bunca kötülük içinde bile bu ülkenin geleceğine dair umudumuzu koruyabiliyorsak eğer, bunu Gezi Direnişi'ne, Gezi Direnişini var eden gençlerimize borçluyuz.

Bu umut bizlere, iktidarın tüm saldırganlığına karşı parklarımıza, kentlerimize, ormanlarımıza, derelerimize, madenlerimize sahip çıkma cesareti vermektedir.

Bu umut bizlere, iktidarın tüm hukuksuzluğuna karşı Gezi Davasında tutuklanan Mücella Yapıcı'ya, Tayfun Kahraman'a, Can Atalay'a ve diğer tüm dostlarımıza yeniden kavuşma heyecanı vermektedir.

Bu umut bizlere, hukuku yok sayan, insanları yok sayan, doğayı yok sayan bu karanlıktan kurtulma gücü vermektedir.

Çünkü biliyoruz ki, Karanlık gider Gezi kalır! Hapislik biter, mücadele kazanır!

Dersim GÜL
TMMOB Genel Sekreteri

ELEKTRİK VE DOĞALGAZ ZAMLARININ SORUMLUSU SİYASİ İKTİDARDIR!

ZAMLAR DERHAL GERİ ÇEKİLSİN!

01.06.2022

Temel ihtiyaç maddelerine her gün birbiri ardına yeni zamlar gelmeye devam ediyor. Temmuz ayı başından geçerli olması gerekirken, kural dışı bir uygulama ile EPDK tarafından 1 ay önce açıklanan yeni elektrik fiyat tarifeleri ile abone tanımlama ve sınıflandırma ölçütleri değiştirildi. Yeni tarifeler sonucunda değişik abone gruplarının elektrik alış fiyatları yüzde 15-25 oranlarında artırılarak, tüketiciye zam olarak yansdı. Dün gece yapılan son zamlarla birlikte bu yıl içinde elektrik fiyatları %57,9 ila %237,5 arasında değişen oranlarda yükseldi.

2022 Elektrik Fiyat Artışları

Abone Grubu	31.12.2021	01.07.2022	
	FİYAT (TL)	FİYAT	31.12.2021-01.06.2022 ARTIŞ %
KONUT 1. KADEME	0,9156	1,4455	57,9
KONUT 2. KADEME	0,9156	2,1682	136,8
TİCARETHANE (30 kWh/GÜN VE ALTI)	1,2175	2,5682	110,9
TİCARETHANE (30 kWh GÜN VE ÜSTÜ)	1,2175	3,4243	181,3
SANAYİ	1,0145	3,4243	237,5
TARIMSAL SULAMA	1,0790	2,1682	101

FAHİŞ FİYAT ARTIŞLARINDAN KİMLER SORUMLU?

Yirmi yıldır yönetimde olan siyasi anlayış, tamamı ithal edilen doğalgaz ve buhar kömürüne dayalı santralleri desteklemiş, doğalgaz santrallerinin kurulu gücü 26.000 MW'a, ithal kömür santrallerinin da 9000 MW'a dayanmıştır. Geçen yıl elektrik üretiminin yarısı, alım fiyatları dünya ölçe-

ğinde yükselen bu ithal kaynaklardan karşılanmıştır. “Yerli ve milli” enerji kaynağı güneşe dayalı potansiyelin yalnızca %3’ü, rüzgar enerji kaynağının %25’i değerlendirilebilirken, enerji hammaddeleri ithalatına geçen yıl 50,4 milyar dolar, bu senenin ilk çeyreğinde ise 25 milyar dolar ödeyen siyasi iktidar ve enerji yönetimi fiyat artışlarının sorumlusudur.

Bugüne değin, tüm uygulamalarında yurttaşları değil, özel şirketleri kolayan EPDK, elektrik fiyat oluşumunda da şirket kârlarının korunması ve artırılmasını tek ölçü saymıştır. EPDK, elektrik şirketlerinin fiyat tekliflerinde referans olan azami fiyat sınırını 2020 yılı Mart ayında 0,6 TL iken 2022 yılı başında 2,0 TL’ye, 30.03.2022 tarihinde 2,5 TL’ye, 19.05.2022 tarihinde 2,75 TL’ye ve son olarak 28.05.2022 tarihinde de 3,2 TL’ye kadar yükseltmiştir. 2 yılda elektrik şirketlerinin fiyat tekliflerinde referans olan azami fiyat sınırı %530 arttırılmıştır.

Son on gün içinde fiyatlar ve maliyetler yüzde 28 artmadığına göre, EPDK’nin azami fiyat sınırını yükseltmekteki amacının Piyasa Takas Fiyatının (PTF) yüksek seyretmesi ve şirketlerin kârlarının artması olduğu açıktır. Son dört yılda Yenilenebilir Enerji Kaynaklarını Destekleme Mekanizması (YEKDEM), alım garantili fiyatlar ve kapasite tahsisi vb. uygulamalarla 243 milyar TL kaynak aktarılan özel şirketler, bedeli tüketiciler ve kamu kaynaklarından karşılanan bu yanlış, haksız ve yanlış uygulamaların sürmesini istemektedir.

DOĞALGAZ FİYAT ARTIŞLARI

Tamamına yakını ithal edilen doğal gazın fiyatları dünyadaki çeşitli spekülâtif hareketler ve petrol fiyatları ile bağlantılı olarak yükselmekte, TL’nin yabancı paralar karşısında yüksek oranlı değer kaybı ile birlikte, fiyat artışları çok yüksek oranlara varmaktadır.

Son 6 ayda BOTAŞ’ın gaz satış fiyatlarındaki artış konutlarda %119,4, Ticari İşletmelerde ve Küçük Sanayi Kuruluşlarında %215, Büyük Sanayi Kuruluşlarında %148, Elektrik Üretim Tesislerinde ise %160,4 olmuştur. Bu artışlar, tüm sanayi ürünlerine ve tüm tüketim maddelerine bir biçimde yansımaktadır.

BOTAŞ Gaz Satış Fiyat Tarifeleri Değişimi 31.12.2021-01.06.2022 Dönemi
(ÖTV ve KDV Hariç Fiyatlar-TL/m3)

TÜKETİM GRUBU	31.12.2021	01.06.2022 FİYAT	31.12.2021- 01.06.2022 ARASI FİYAT ARTIŞI (%)
KONUT	1,488094	3,264507	119,4
1. KADEME (TİCARİ İŞL. VE KÜÇÜK SAN.)	1,488094	4,687497	215,0
2. KADEME (BÜYÜK SAN.)	4,20	10,416667	148,0
ELEKTRİK ÜRETİMİ	4,80	12,500	160,4

Yapılan bu zamlar tüm halkın gündelik yaşamını olumsuz etkilemekte, enflasyonu kontrol edilemez düzeylere tırmandırmaktadır. Yoksul halk kesimleri enerji tüketimlerini karşılayamaz hale gelmiş durumdadır. Bu durumu telafi etmek için zamlar derhal geri çekilmeli, enerji yoksullarına kamusal destekler artırılmalı ve genişletilmelidir.

Elektrik ve Makina Mühendisleri Odalarının yıllardır dile getirdiği, bir ailenin aylık asgari elektrik tüketiminin 230 kilovat saat olduğu gerçeğini görmezden gelen siyasi iktidar, fahiş elektrik ve doğalgaz zamlarını protesto eylemlerinin yaygınlaşması üzerine konutlara 1. kademedeki tüketim sınırını 240 kilovat saate yükseltmek zorunda kalmıştır. Düşük gelirli ailelere yapılan elektrik yardımının üst sınırı ise hala 150 kilovat saattir. 2 milyon 140 bin hanenin 150 kilovat saate kadar tüketimlerini devlet karşılamaktadır. Bu uygulama derhal gözden geçirilmeli, hanede yaşayan kişi sayısından bağımsız olarak yoksul ailelerin 240 kilovat saate kadar tüketimlerinin tamamı kamu tarafından karşılanmalıdır.

Bireysel ısınma ile ısınan bir konutun yıllık doğalgaz tüketimi, örneğin Ankara'da 960 m³'tür. Açıklanan yeni fiyatlarla (tekrarlanacak zamlar hariç) bu tüketimin bedeli yaklaşık 4 bin 640 TL'dir. Düşük gelirli ailelere yapılacak açıklanan 450 TL ile 1.150 TL yardım, yıl içinde hiç yeni zam yapılsa bile, ödenecek gaz bedelinin yalnızca %9,6 ile %24,8'ini karşılamaktadır. Bugün yardıma ihtiyaç duyan bir hanenin doğalgaz için ödeyeceği paranın yalnız onda biri ile dörtte birini karşılayan destek düşük ve yetersizdir.

Destek tutarı, yıllık gaz ihtiyacı olarak ödenecek gaz bedeline eşitlenmeli ve kapsamı tüm düşük gelirli aileleri kapsayacak şekilde genişletilmelidir. Ayrıca yerel yönetimler bedelsiz veya düşük bedelle su desteği vermelidir.

Enerji girdileri ve ürünlerindeki yüksek vergiler düşürülmeli, elektrik faturalarına eklenerek konut abonelerinden zorla tahsil edilen kayıp/kaçak bedeli ve dağıtım şirketlerine ilave kazançlar sağlayan tüm kalemler iptal edilmelidir.

Konutlarda temel ihtiyaçlardan olan elektrik, doğalgaz, su ve iletişim, çağdaş insan yaşamının temel unsurlarıdır. Yurttaşların bu temel ihtiyaçları KDV, Özel İletişim Vergisi vb. vergilerden muaf olarak karşılanmalıdır.

Yapılan zamlar nedeniyle başta yoksullar olmak üzere ülkemizdeki tüm yurttaşların hayatını olumsuz etkilemektedir. Bu zamlar derhal geri alınmalı, dar gelirli ve yoksulları fiyat artışlarına karşı koruyacak sosyal ve mali tedbirler hayata geçirilmelidir.

DERSİM GÜL
TMMOB Genel Sekreteri

ÇEVRE MÜCADELESİ YAŞAM MÜCADELESİDİR!

05.06.2022

Temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşamın temel bir insan hakkı olduğundan hareketle, 1972 yılında Stockholm'de toplanan Birleşmiş Milletler Çevre ve İnsan Konferansı'nda, 5 Haziran Dünya Çevre Günü olarak ilan edilmiştir.

Dünyanın yaşadığı çevre sorunları ve küresel tehditler her yıl daha da artmaktadır. Ne yazık ki küresel ölçekli çevre sorunlarının bazıları geri dönüşü mümkün olmayacak düzeylere ulaşmıştır. Temiz su kaynaklarının azalması, okyanus ve çevre kirliliği, giderek sıklaşan aşırı hava olayları, tarımsal üretimin azalması, gıda krizi, savaşlar, çevresel felaketler ve biyoçeşitliliğin azalması gibi sorunlar vahşi ve sınırsız bir doğa sömürüsüne dayalı kapitalizmin yarattığı küresel sonuçlardan bazılarıdır.

Giderek artan ve geriye döndürülemez boyutlara ulaşan bu sorunlar nedeniyle yaşam mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olan çevre mücadelesinin önemi çok daha artmıştır. Kar hırsının ve gündelik çıkarların insanlığın ve gezegenimizin geleceğini tehdit etmesine izin veremeyiz. Gelecek nesillere yaşayabilecekleri bir dünya bırakabilmek için, küresel bir krize dönüşen çevre sorunlarının çözümünde, bütüncül politikaların, hukuksal ve kurumsal düzenlemelerin geliştirilmesi ve uygulanması gerekir. Çevre politikalarının sanayi, kentleşme, ulaşım, enerji politikaları ile birlikte değerlendirilmesi asgari bir gerekliliktir.

20 yıldır iktidarda bulunan AKP dönemi boyunca ülkemizdeki çevre sorunları da sistematik olarak artmıştır. Kapitalist sömürü ilişkileri, iktidarın rant politikaları ve alınmayan önemler nedeniyle sorunlar giderek büyümekte, ülkemizin geleceğini tehdit eder boyutlara ulaşmaktadır. Ormanların, kıyıların, nehirlerin, meraların birer rant alanına dönüştürülmesi, doğal varlıklarımızın yok olmasına neden olmakta ekolojik denge bozulmaktadır.

Hasankeyf, Alliano, Phaselis gibi tarihi mekanlarımız; Uzungöl, Salda Gölü gibi benzersiz su varlıklarımız; Fırtına Vadisi, Kazdağları, Munzur, İkizdere gibi ekosistemlerimiz sermaye için yaratılacak rant kapısı olarak görülmekte ve birer birer yok edilmektedir. Halkın ve bilim insanlarının itirazlarına rağmen iktidarın ısrarcı olduğu Kanal İstanbul Projesi ise, bütün bir Marmara Bölgesinde geri dönülmez bir coğrafik, ekolojik, ekonomik, sosyolojik, kentsel ve kültürel bir felaket yaratacaktır.

Bu yıkım politikaları yetmezmiş gibi, nükleer güç olma hevesiyle yapılmak istenen Nükleer Santraller de ülkemizin geleceği için büyük bir çevresel tehdit durumundadır. Ülkemizin ve coğrafyamızın geleceğini tehdit eden bu tehlikeli yoldan derhal dönülmelidir. Sanayi, tarım, enerji, ulaşım ve kentleşme politikaları belirlenirken çevre politikalarını önceleyen bir yaklaşım benimsenmelidir.

Kar hırsının ve gündelik çıkarların insanlığın ve gezegenimizin geleceğini tehdit etmesine izin veremeyiz. Anayasamıza göre “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir”. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir. Gelecek nesillere yaşayabilecekleri bir dünya bırakabilmek için, ekolojik bir krize dönüşen çevre sorunlarının çözümünde, bütüncül politikaların, hukuksal ve kurumsal düzenlemelerin geliştirilmesi ve uygulanması gerekir.

TMMOB olarak, çevreyle uyumlu bir kalkınma ve sanayileşme için, derelerimizin, ormanlarımızın, tabiat varlıklarımızın korunması için, insanlarımızın sağlıklı bir çevrede huzur içinde yaşaması için mücadele etmeye, mesleki teknik bilgimizi bu doğrultuda seferber etmeye devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

EK GÖSTERGE DÜZENLEMESİ MÜJDE DEĞİL UTANÇ KAYNAĞIDIR!

09.06.2022

TMMOB olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı başkanlığında düzenlenen ek gösterge komisyonunun yaptığı toplantılar boyunca görüşlerimizi ve taleplerimizi ortaya koyarak ülkenin içinde bulunduğu ekonomik koşullara göre dile getirip çözüm istedik.

Önce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'nın daha sonra Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın müjde olarak sunduğu 3600 ek gösterge değişikliği konusundaki artışlar söylendiği gibi denge oluşturmak yerine yıllar içinde oluşan ekonomik uçurumları giderek büyütecek bir karar olmuştur.

Müjde değil utanç kaynağıdır!

Açıklanan düzenlemeler yüzeysel, gerçekliklerin ve ihtiyaçların çok uzaktadır. Kamuda çalışan teknik hizmetler sınıfına tabi mühendis, mimar ve şehir plancıları bu düzenlemede yok sayılmıştır.

Son 25 yılda kamuda çeşitli statülerde çalışan ve farklı ücretler alan mühendis, mimar ve şehir plancıları, ekonomik ve sosyal hakları açısından oldukça ciddi bir satın alma gücü kaybına uğramış, ücret farklılıkları konusunda her zam döneminde ekonomik koşulları biraz daha geriye gitmiştir. Meslektaşlarımızın aldıkları ücretlerin gün geçtikçe erimesinin yanı sıra emekliliklerine etki eden hakları da diğer kamu görevlilerine göre oldukça düşük kalmıştır.

Bugün kamudaki meslektaşlarımızın üstlendikleri sorumluluk ve ürettikleri hizmetle karşılaştırılamayacak kadar kötü ekonomik ve sosyal koşullarla mücadele etmek zorunda kalması ancak bilim ve teknik ile ilerleme sağlayabilecek olan ülkemiz için bir utançtır.

İktidarın genel seçimlere yönelik politikalarına katkı olması amacıyla sunduğu bu yüzeysel, emekten ve haktan uzak, dönemsel ve küçük hesaplarla atılan bu adıma karşı mühendis, mimar ve şehir plancıları bilimin ve teknolojinin öncüsü olarak kendileri için alınan bu tavra karşı sessiz kalmayarak tüm demokratik zeminlerde mücadele edeceğiz.

Emek ve insan odaklı, güvenceli bir çalışma yaşamı ve güvenceli bir gelecek tüm mühendis, mimar ve şehir plancılarının en temel hakkıdır.

Açıklanan rakamlar taleplerimizi karşılamamaktadır ve ekonomik olarak kesinlikle yetersizdir.

Bu sebeplerle; ülkemizdeki açlık ve yoksulluk sınırları gözetilerek kamu emekçisi mühendis, mimar ve şehir plancılarının maaşları insanca yaşayacakları bir düzeye yükseltilmeli ve ek göstergeleri 4800-6400 arasına yükseltilmelidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

15-16 HAZİRAN DİRENİŞİ'Nİ YARATANLARA SELAM OLSUN!

10.06.2022

Bundan tam 52 yıl önce 15-16 Haziran 1970 tarihinde Kocaeli ve İstanbul'daki yüzbinlerce işçinin sendikal hak ve özgürlüklerine sahip çıkmak için gerçekleştirdikleri büyük yürüyüş, ülkemizdeki emek ve demokrasi mücadelesinin en görkemli direnişi olarak tarihe geçmiştir.

1970'li yıllardan bugüne miras kalan toplumsal mücadele geleneğimize ilham verip cesaret aşılayan bu görkemli direnişi ve o direnişin yaratıcısı olan ülkemizin işçi sınıfını selamlıyoruz!

15-16 Haziran Direnişi, çalışma yaşamını sermayenin çıkarları doğrultusunda şekillendirmek isteyen siyasal iktidara karşı işçi sınıfının çaresiz olmadığının en önemli göstergelerinden birisi olmuştur. Fabrikalardaki üretimi durdurarak yollara çıkan işçiler, yan yana geldiklerinde neleri başarabileceklerini dosta-düşmana göstermişlerdir.

15-16 Haziran Direnişi, hak arama mücadeleleri için olduğu kadar meclisteki çoğunluklarıyla antidemokratik yasalar çıkartmayı kendine hak gören iktidar sahipleri için de öğretici olmalıdır. Hiçbir iktidar, emekçilerin hak ve özgürlüklerini, emeğin evrensel kazanımlarını ve emeğin çıkarlarını savunan örgütlü yapıları zorla ortadan kaldıramaz. İktidar gücüne sahip olmak, bu gücün keyfi ve antidemokratik bir toplumsal düzen inşa edilmesi için kullanılabileceği, toplumun örgütlü yapılarının ortadan kaldırılması için kullanılabilmesi anlamına gelmemektedir.

Tek adam rejimi, emekçiler tarafından 52 yıl önce en güçlü biçimde verilen bu mesajı kavramaktan çok uzak bir tutum sergilemektedir. Yandaş sendikalar aracılığıyla emek mücadelesinin taleplerini görünmez kılan, esnek-güvencesiz çalışma biçimlerini dayatan, düşük ücret politikasıyla emekçilere hayatı zindan eden, emekçilerin hak arama taleplerini polis şiddetiyle bastıran tek adam rejimi açık biçimde emek ve emekçi düşmanı bir politika gütmektedir.

Herkese iş, işçilere insanca yaşanabilecek bir ücret, sağlıklı-güvenli çalışma ortamı, güvenceli istihdam, örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme-grev hakkı tüm emekçilerin ortak talebidir.

Bu ülkenin üretim gücünün, emek mücadelesinin parçası olarak mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak bizler, emeğin taleplerine ve alın terimize sahip çıkmaya devam edeceğiz. Örgütlü yapılarımızı ve örgütlenme hakkımızı taviz vermeden koruyacağız.

Yaşasın 15-16 Haziran Direnişimiz,

Yaşasın Emek ve Örgütlenme Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR!

23.06.2022

Sevgili yol arkadaşlarımız,

Mühendis, mimar, şehir plancısı biz TMMOB'li kadınlar, kadınların toplumsal cinsiyet eşitliği, özgürlük, adalet mücadelesini ve bu mücadelede sürdürdüğü dayanışmayı selamlıyoruz. Sevgili Mücella Yapıcı nezdinde tüm gezi tutsaklarını da selamlıyoruz ve karanlık gider gezi kalır diyoruz.

Anayasal ve insan haklarımızın sürekli ihlal edildiği, hukuksuzluğun, kadın cinayetlerinin, şiddetin ve rant uğruna doğa talanının arttığı, kadınların taleplerinin yok sayıldığı, seslerinin kısılmaya çalışıldığı karanlık günlerden geçiyoruz.

Gün sorunların yalnızca suretlerine karşı değil, esasına karşı da mücadele günüdür.

Hemen hemen her gün kadın cinayetlerinin yaşandığı bu ülkede, kamuoyunu yanıltmak için İstanbul Sözleşmesi'nin içeriğini bilinçli ve kasıtlı olarak manipüle edenler, kadınlara ve LGBTİ+ bireylere yönelik düşmanca karalama yapanlar, İstanbul Sözleşmesi'ni uygulamak yerine bir gece yarısı genelgesiyle feshedenler, şiddeti cezasız bırakanlar, tahrik indirimi uygulayarak failleri ödüllendirenler bu cinayetlerin suç ortağıdır.

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi yönündeki çalışmalarda en önemli yasal dayanak olan İstanbul Sözleşmesi'ni simgesel ve politik kararlarınıza alet etmenize izin vermeyeceğiz.

Kadına yönelik şiddeti, şiddeti tolere eden politikaları da tolere etmiyoruz.

Adeta sistematik hale gelen kadın cinayetlerinde, faillere uygulanan tahrik indirimleri üzerinden iktidar eliyle toplum mühendisliği yaratılmakta, işte bu yüzden kadın cinayetleri politiktir.

İstanbul Sözleşmesi'nin özel alandaki şiddetin yanı sıra kamusal alanda da savaş gibi, kadınlara, çocuklara, engellilere, LGBTİ+ gibi dezavantajlı bireylere yönelik her türlü şiddeti önlediğini de biliyoruz. Ki tam da bu nedenlerle savaşta olan Ukrayna İstanbul Sözleşmesi'ni imzaladı.

Sevgili dostlar mücadelemizin başından bugüne yasalara dokunma, uygula diye haykırıyoruz! İstanbul sözleşmesi yaşatır! CEDAW kadına yönelik her türlü ayrımcılığı engeller! 6284 sayılı yasa korur!

Mühendis, mimar ve şehir plancısı biz TMMOB'li Kadınlar, eşit, özgür, sömürsüz, şiddetsiz bir yaşam için 'haklarımızdan, eşitlikten, adaletten, İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmiyoruz!!'

Yaşasın kadın dayanışması

TMMOB'Lİ KADINLAR

6331 SAYILI YASA, KAMUSAL BİR ANLAYIŞLA YENİDEN ELE ALINARAK DEĞİŞTİRİLMELİDİR!

30.06.2022

6331 Sayılı İş Sağlığı Güvenliği Yasası 20 Haziran 2012 tarihinde kabul edildi, 30 Haziran 2012 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlandı ve 01 Ocak 2013 tarihinde yürürlüğe girdi.

AKP iktidarı yasanın hazırlanış sürecinde işçi sağlığı ile ilgili bütünlük-temel bir yasa hazırladıklarını yasanın ayrımsız tüm çalışanları kapsayacağı, bu yasa ile iş kazalarının en aza indirileceğini ve meslek hastalıklarının görünür kılınacağını iddia ediyordu. Hazırlanacak yasayla ilgili TTB, TMMOB, TDB, DİSK, KESK başta olmak üzere emek ve meslek örgütlerinin, alandan birçok bilim insanının uyarı ve önerilerini dikkate almadan, tartışmalar sürerken, AKP iktidarı AB çerçeve direktifini esas alarak 6331 sayılı yasayı çıkarttı.

Yasanın kabulünün üzerinden tam on yıl geçti. Bu sürede iş kazaları da, iş kazaları sonucu ölümler de azalmadı, meslek hastalıkları şimdi de tespit edilemiyor, kamu işyerlerinde yasanın birçok hükmü uygulanmıyor. Geçen bu süre içinde yasanın iktidarın iddialarını yerine getirmedeği tüm toplum kesimleri tarafından görülmektedir.

30 Haziran 2012 tarihinde yayımlanan 6331 sayılı yasanın hükümlerinin yayım tarihini izleyen altı ay ila iki yıl içinde yürürlüğe girmesi öngörülmüştü. Aradan geçen on yıla rağmen, 6331 sayılı yasa ve uygulamaları henüz oturmamıştır. Sürekli değişiklikler ve ertelemeler yapılmaktadır. Kabulü sırasında bile kimi maddelerinde kademeli geçiş öngörülen yasa hükümleri sonrasında birçok kez yine kademeli şekilde ötelendi ve değişikliğe uğradı. AKP iktidarı hazırlanmış olduğu yasanın arkasında durmadı ve denetlemedi.

6331 sayılı yasada yapılan değişikliklerin yasanın uygulamasını geciktirme, etkisini azaltma gibi olumsuz etkilerinin yanında bir diğer boyutu da yasa yapma tekniği ile ilgilidir. Bu kadar kısa sürede çalışma hayatı ile ilgili temel bir yasada çok sayıda değişiklik yapılması “yasama kalitesi” ilkesiyle bir diğer ifadeyle, öngörülebilirlik, izlenebilirlik ve şeffaflık ilkeleriyle de çelişmektedir.

6331 Sayılı Taşeronlaştırma Yasası

Öte yandan 6331 sayılı yasayı iş sağlığı güvenliği yasası diye tanımlamak yerine, “İşçi Sağlığı ve Güvenliğini Taşeronlaştırma Yasası” olarak tanımlamak daha doğru olacaktır. Yasa ile işçi sağlığı ve güvenliği alanı taşeronlaştırılmış, piyasa koşullarına terk edilmiş, işçi cinayetleri artarak devam etmiş, meslek hastalıkları görünmez bir kader olmaya devam etmiştir. 6331 sayılı yasa ile işçi sağlığı ve güvenliği alanı, Ortak Sağlık Güvenlik Birimleri

(OSGB) adıyla pıtrak gibi kurulmuş irili ufaklı şirketlere bırakılmıştır. İşçi sağlığı ve güvenliği alanından kamu tamamen çekilmiş, denetleme görevini bile yürütememiş, caydırıcı cezalar uygulanmamıştır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilgisi alana ilişkin dijital evrak ve sözleşmelerin takibini yapmakla sınırlı kalmıştır.

Emekçiler iş cinayetlerinde hayatını kaybederken ölümlerden sorumlu tutulmayan sermaye kesimi işçi sağlığı ve iş güvenliğini sağlamaktan, korumaktan ve bu alana harcama yapmaktan tamamen vazgeçmiştir. Yasa ve ikincil düzenlemeler, kolluk kuvvetleri, yargı makamları bilirkişiler, nezdinde “taşeronlaştırma yasası” adlandırmasına uygun olarak yorumlanmış, işverenler koruma altına alınmış, iş güvenliği uzmanları hukuk önünde “olağan şüpheli” olarak değerlendirilmiştir. İşyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları iş kazalarının asli sorumluları olarak yargılanmakta ve cezalandırılmaktadır.

6331 sayılı yasa ile piyasalaştırılan işçi sağlığı hizmetleri ortamında işyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanları OSGB'lerde kiralık işçi konumuna geldi; özlük hakları, mesleki bağımsızlıkları ortadan kaldırıldı. İşyerlerinin piyasa koşullarına uygun olarak en ucuz hizmet verme teklifinde bulunan OSGB'ler ile anlaşmaları ve işverenlerin, OSGB'ler, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimlerinden uygun bilgilendirme yerine “masraf çıkartmama”yı beklemeleri işyeri hekimlerini ve iş güvenliği uzmanlarını yaptıkları işe yabancılaştırmıştır, dokümantasyon uzmanlarına dönüşmüşlerdir.

OSGB çalışanlarının çalışma koşulları, aşırı iş yükü, özlük hakları, ücretlerinin yetersizliği, iş güvencelerinin olmayışı, tam ödenmeyen maaşları ve SGK primleri başta olmak üzere önemli sorunları bulunmaktadır. Tam ödenmeyen SGK primleri ve elden ödeme yöntemleri ile OSGB'ler kamuya da zarar vermektedirler.

OSGB'ler, neoliberal politikaların işçi sağlığı alanındaki temel uygulama biçimidir. Hizmet satın alma modeliyle, işçi sağlığı hizmetlerini üretim alanlarının dışına taşımıştır. OSGB'ler, oluşturdukları piyasa üzerinden, emek sömürsünün yoğunlaştırılmasının da, aracı haline getirilmiştir.

6331 sayılı yasa, işyeri hekimlerinin, iş güvenliği uzmanlarının meslek örgütleriyle bağlarını keserek sermayenin karşısında yalnız bırakmaya çalışmış, bağımsız mesleki faaliyetlerini yürütecek zemini ortadan kaldırmayı hedeflemiştir. İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanları taşeron işçisinden öteye kiralık işçi tanımlamasını yapacağımız bir çalışma ilişkisi içerisinde birkaç patronlu bir çalışma yürütmektedirler. OSGB çalışanlarının bugün gündemleri; çalışma koşulları, özlük hakları, ücretlerinin yetersizliği, iş güvenceleri vb. konulardır.

Tüm bunlarla birlikte yasa, sendikaların ve meslek örgütlerinin alandaki gücünü kırmak için araçsallaştırılmıştır.

İşçi Cinayetleri Hız Kesmiyor, Meslek Hastalıkları Yok Sayılıyor

Aradan on yıl geçti, işçi cinayetleri hız kesmeden devam ediyor. Meslek hastalıkları yine görünmezliğini sürdürüyor. 6331 sayılı yasa iş kazası ve meslek hastalıklarını önleyemediği gibi artmasına da engel olamamıştır. 2013 yılında İŞİG Meclisi'nin kayıtlarına göre; 1.235 işçimizi işçi cinayetlerinde kaybettik. Yıllar içinde işçi cinayetleri artmaya devam etti ve 2021 yılında 2.170 işçimizi işçi cinayetlerinde kaybettik.

6331 sayılı yasa, Soma, Ermenek, Torunlar AŞ, Kozlu başta olmak üzere, toplu katliamları da önleyemediği gibi, bu katliamların yargılamalarında da, sadece yakınlarını kaybeden işçi ailelerinin değil, kamu vicdanını da rahatlatabilecek bir yargılama zemini oluşturamamıştır.

6331 sayılı yasanın çıktığı 2012 yılından bu yana, mahkemeler yoluyla kayda geçenleri bir yana bırakırsak, SGK kayıtlarına geçen meslek hastalığı tanısı sayılarında değişiklik yoktur. Hatırlanacağı gibi COVID-19 nedeniyle yitirdiğimiz 556 sağlık çalışanın, ölüm nedeninin, meslek hastalığı olarak kayıtlara geçmesinin önündeki engeller, 6331 sayılı yasanın meslek hastalıklarının tanısının konulmasını nasıl engellendiğini göstermesi açısından çok önemlidir.

İşçi Sağlığı Alanının Taşeron Örgütleri OSGB'ler Kapatılmalıdır!

Onuncu yılına gelindiğinde bu yasanın, kamu yararına olmadığı, işçinin sağlığını ve güvenliğini sağlayamadığı artık bütün yönleriyle ortaya çıkmıştır. 6331 sayılı yasadın vazgeçilmeli, işçi sağlığı alanını taşeronlaştırarak piyasaya açan OSGB'ler kapatılmalıdır!

İşyeri hekimleri, iş güvenliği uzmanları ve diğer sağlık çalışanlarının özlük hakları, ücretleri, iş güvenceleri kamu tarafından güvence ve koruma altına alınmalıdır.

Sendikalaşmanın ve sendikal hakların kullanımının önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Sendikaların örgütlü olduğu alanların dışında da işçi sağlığı ve güvenliği alanında çalışmalarını takip edebilecek, inceleme yapabilmemesinin yasal düzenlemesi yapılmalıdır.

İşçilerin sağlığı ve güvenliği kamusal bir sorumluktur. Emek ve meslek örgütleri, üniversitelerin katılımı ile idari ve mali yönden bağımsız, ulusal bir işçi sağlığı güvenliği enstitüsü oluşturulmalıdır. Enstitü; politikaların oluşturulması, kararların alınması ve işyerlerinde denetim görevlerini yerine getirmelidir.

Esnek ve kurlsız çalışmayı, geçici iş ilişkisini, taşeronlaştırmayı yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, sendikal hak ve yetkileri budayan işçi sağlığı ve iş güvenliğini işveren yükümlülüğü olarak görmeyen, örgütlülük önüne engeller koyan yasa ve diğer düzenlemeler iptal edilmelidir. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Enstitüsü'nün oluşumundan sonra, konunun taraflarının katılımı ile İş Yasası ile İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası başta olmak üzere, tüm mevzuat ve denetim mekanizması insanı eksen alan anlayışla yeniden düzenlenmelidir.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
Türk Tabipleri Birliği (TTB)
Türk Dişhekimleri Birliği (TDB)

SİVAS KATLIAMINI UNUTMADIK, UNUTTURMAYACAĞIZ!

01.07.2022

Gericiliğin ülkemizde gerçekleştirdiği en büyük katliamlardan birisi olan 2 Temmuz Sivas Katliamı'nda katledilen, aralarında çok değerli aydın ve sanatçının da bulunduğu yurttaşlarımızı sevgi ve saygı ile anıyoruz.

Bundan 29 yıl önce gerçekleşen katliamda sadece 35 güzel insanımızı değil, sanatımızla, edebiyatımızla ve kültürümüzle olan değerli bağlarımızı yitirdik. O gün Madımak Otelini saran ateşin ve dumanın içinde, insanlığımız ve vicdanımız onarılmaz yaralar aldı.

Tarihimizle yüzleşmeden, geçmişimizle hesaplaşmadan ortak bir gelecek inşa edemeyiz. Türkiye'deki toplumsal kutuplaşmanın bu denli büyük olmasının ardında, yaşadığımız toplumsal travmalar karşısında ortak duygular geliştiremememiz, ortak tavır alamamamız yatmaktadır. Üzerinden geçen bunca yıla rağmen bizler Sivas Katliamı ile yüzleşemedik. Düşünceleri, inançları, yaşam tarzları farklı olduğu için insanları katleden karanlıkla hesaplaşamadık.

Hesaplaşamadığımız o karanlık, yıllar içinde kendini büyütüp, geliştirdi. Bugün ülkemizde hâlâ farklı yaşam tarzları, farklı inançlar, farklı kültürler sistematik bir şiddet ve dışlamayla yüz yüze kalıyor. Tek tip yaşam tarzı, tek mezhebe indirgenmiş bir inanç sistemi, erkek egemenliğine dayalı toplumsal ilişkiler ve muhafazakâr kültürel değerler iktidar tarafından tüm topluma dayatılıyor.

Toplumumuzu içten içe çürüten, birbirimizle olan derin bağlarımızı sürekli kemiren bu yozlaşmayı durdurmamız gerekiyor. Bunun için de tarihimizle hesaplaşmamız, sorumlulardan hesap sormamız gerekiyor. Dinci gericiliğin, faşizm ve ırkçılığın bizi sürüklediği bataklık karşısında, eşitlik, özgürlük, demokrasi ve barış üzerine inşa edilmiş ortak bir gelecek umudunu yeşertmemiz gerekiyor.

TMMOB olarak, 2 Temmuz 1993 tarihinde yaşadığımız katliamı lanetliyoruz. Kimsenin düşünceleri, inançları ve yaşam tarzları nedeniyle katledilmediği aydınlık bir Türkiye için mücadele kararlılığımızı bir kez daha dile getiriyoruz.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÇEVRE VE İNSAN SAĞLIĞINI YOK SAYAN SÖMÜRGE ALTIN MADENLERİ DERHAL KAPATILMALIDIR

06.07.2022

Erzincan'a bağlı İliç İlçesi Çöpler Köyü mevkiinde, Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından işletilen altın madeni işletmesinde, 21 Haziran 2022 tarihinde siyanür içerikli solüsyon taşıyan boru hattında oluşan yırtılma nedeniyle yaklaşık 20m³ siyanürlü solüsyonun çevreye yayıldığı Erzincan Valiliği tarafından 3 gün sonra yapılan basın açıklaması ile kamuoyuna duyurulmuştur. Aynı açıklamada solüsyonla kontamine olan alanın hipoklorit kullanılarak nötralize edildiği, kontamine toprağın iş makineleri vasıtasıyla temizlenerek liç sahasına taşındığı ifade edilmiştir.

Valiliğin açıklaması ardından yükselen kamuoyu tepkisi karşısında harekete geçmek zorunda kalan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, kazadan tam 4 gün sonra açıklama yaparak, denetim ekiplerini bölgeye gönderdiğini ve firmaya en üst sınırdan ceza kestğini açıklamıştır. Ancak ilgili madenin faaliyetlerini durdurma tebligatının 6 gün sonra yani 27 Haziran tarihinde yollanması ise kendi içerisinde bir çelişki taşımaktadır. Yetkililerin sızıntı haberi ilk duyulduğunda olayı reddetmesi ve ardından geç de olsa göstermelik cezaların verilmesi ülkemizdeki denetim ve hukuk sisteminin ne denli tükenmiş olduğunu gözler önüne sermiştir. Yurttaşlarımızın çığılığı olmuş olmasaydı, yaşanan facianın üzeri örtülecek ve hiçbir şey olmamış gibi yeni faciaların zemini hazırlanmaya devam edilecekti. İliç siyanür sızıntısı faciası ve ardından gelişen kamuoyu tepkisi göstermiştir ki, ülkemizin her bir karışına halktan başka sahip çıkacak herhangi bir güç, TMMOB ve çevreye duyarlı demokratik kitle örgütlerinden başka toplum yararını ve kamu çıkarını gözeten bir kurum kalmamıştır.

Siyanür sızıntısı yaşanan, Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından işletilen ve 2008 yılından itibaren faaliyetlerini sürdüren aynı madende yıllar içerisinde gerçekleşen kapasite artışı ve yeni tesislere ek olarak 2021 yılında bir kez daha kapasite artışına gidilmesi planlanmış ve 2021 yılı Ekim ayında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kapasite artışı ve ek tesislere ilişkin projeye ÇED Olumlu kararı verilmiştir. TMMOB, Bakanlığın vermiş olduğu "ÇED Olumlu Kararı"nın iptali için dava açmıştır.

Dava dilekçemizde; uluslararası anlaşmalar ve Anayasa ile güvence altına alınmış temel haklara, Anayasa'nın 17., 43., 44., 45. 56., 63., 169. ve 170. maddelerine, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 4342 sayılı Mera Kanunu, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, 5488 sayılı Tarım Kanunu, ilgili yönetmelikler, uluslararası sözleşmeler ve sair mev-

zuat ile öngörülen yükümlülüklerle, bilimsel gerekler ve teknik esaslar ile kamu yararına aykırılık taşıdığından söz konusu kararın iptali istenmiştir.

Dava konusu projenin bulunduğu alan, orman arazisi, mera arazisi, tarım arazilerini kapsamaktadır. Kapasite artışı ve ek tesisler yapılması planlanan Çöpler Kompleks Madeni projesi faaliyette bulunduğu ilk günden bu yana orman alanlarının, mera alanlarının ve tarım topraklarının yok olmasına neden olmaktadır. Proje, yeraltı su kaynaklarının ve yeraltı sularının besleme alanını oluşturduğu Fırat Nehrinin, bu bakımdan nehrin yayılım alanlarının, bölgedeki tarımsal üretimin ve hayvancılığın, neticeten bölgedeki ekolojik dengenin ve bir bütün olarak canlı yaşamı ile çevresel değerlerin telafisi imkansız zararlara, çok ağır tahribata uğramasına neden olmuştur. Projenin etkilerinin yalnızca proje alanındaki tarım arazileri ile sınırlı olmadığı, çok daha geniş alanlardaki tarım arazilerinin zarar görmesine yol açacağı bir gerçektir.

Madencilik faaliyetinde altın çıkarılırken, yer altında bulunan diğer ağır metaller de yerüstüne çıkarılır. Söz konusu işletmede, hidroklorik asit (HCI) ile mineraller çözüldükten sonra sadece altın ve gümüş alınıp, topraktaki toksit ağır metalleri içeren atıklar atık barajında depolanmaktadır. Atık havuzlarında yaşanan sızıntılarda geri dönüşü olmayan çevre felaketlerinin nedeni, siyanür ile birlikte, kurşun, kadmiyum, çinko, baki ve cıva gibi toksik ağır metallerin de doğaya karışmasıdır. Siyanürlü maden işletmeciliğine dayanan madencilik faaliyetlerinin yarattığı en büyük tahribat alanlarından biri atık maden barajı kazalarıdır. Yapılan çalışmalar dünyada son 30 yılda 100'e yakın ciddi atık maden barajı kazası yaşandığını ortaya koymaktadır. Yine madencilik faaliyetlerinde kullanılan siyanür ve ortaya çıkan diğer ağır metallerden kaynaklanan çevresel tahribat; faaliyetlerde kullanılan tehlikeli kimyasalların taşınması esnasında yaşanan kazalar; işletme içi kaza ve sızıntılar; atık barajlarında yaşanan taşma yahut sızıntılarla ortaya çıkmaktadır. Örneğin yine İliçte, 2018 yılında madene sülfürik asit taşıyan tankerin ilçe merkezinde devrilmesi sonucu tehlikeli kimyasalın civarda ve sularda yarattığı tahribat bu durumun yarattığı tehlikeyi açıkça ortaya koymaktadır.

Açtığımız davanın bilirkişi ve keşif incelemesi 13 Nisan 2022 tarihinde gerçekleşmiştir ve dava süreci devam etmektedir. 21 Haziran tarihinde yaşanan siyanür sızıntısı, işletmenin mevcut hali ile taşıdığı risklerden yalnızca birisini açığa çıkarmıştır. Daha büyük ölçeklilerin yaşanması an meselesidir. Buna rağmen işletmenin kapasite artırımına gitmesi ve Bakanlığın bu projeye ÇED Olumlu kararı vermesinin hiçbir bilimsel ve hukuksal yanı bulunmamaktadır.

Proje alanı ve genişleme sahası, ülkemizin en geniş havzasına sahip Fırat Nehri'nin hemen yanı başındadır. Nehir Erzincan, Tunceli, Elazığ, Malat-

ya, Diyarbakır, Adıyaman, Gaziantep illerimizden geçmektedir. Ülkemizin en büyük barajları da Fırat Nehri üzerinde bulunmaktadır. Ayrıca saha, Munzur Dağları ekosisteminin ve ülkemizdeki önemli biyoçeşitlilik koruma alanının bir parçasıdır. Saha aynı zamanda büyük depremler üreten fayların da yakınında bulunmaktadır. Bu tablo, karşı karşıya olduğumuz tehdidin sınırlarının anlaşılması açısından yeterince açıklayıcıdır. Kapasite artışı için hazırlanan ÇED raporunun bir formalite tamamlama işlemi olarak hazırlandığı açıktır. TMMOB, siyanür sızıntısı ve ardından yaşanan gelişmeleri, teknik ve hukuksal değerlendirmeler eşliğinde açtığımız ÇED olumlu kararı iptali davasında ek beyan olarak sunacaktır.

Orman alanlarının, ekolojik ve biyolojik değerlerin, flora ve fauna bileşenlerinin, tarım ve mera alanlarının, su kaynakları ve havzalarının, kültürel ve tarihi mirasın, yerleşme alanlarının tahribine yol açan siyanürlü maden işletmeciliğine ilişkin proje, çevre ve insan sağlığı üzerinde geri dönüşü olmayan tahribatlara yol açmaktadır. Ortaya çıkan somut çevresel etkiler ve riskler göz önünde bulundurularak, bilimsel ve hukuksal açıdan birçok sorun barındıran ÇED Olumlu kararının ve telafisi imkânsız zararlara neden olacağı açık olan kapasite artırımı işleminin acilen iptal edilmesi, durdurulması ve işletmenin kapatılması hayati öneme sahiptir.

Ayrıca TMMOB olarak, yaşanan çevre felaketi nedeniyle başta Anagold Madencilik San. ve Tic. A.Ş. yetkilileri olmak üzere, sorumluluğu bulunan tüm yetkililer hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur.

İliç'te sürdürülen faaliyet bir sömürge madenciliğidir. Kimyasal işlem üzerine kurulu bu madencilik, doğayı ve insan yaşamını hiçe saymaktadır. Yeraltındaki zenginliğimizin en kısa sürede ülke dışına çıkarılması, geriye ise verimsizleştirilmiş ve zehirlenmiş bir toprağın bırakılmasına dayalı bu anlayış, yaşamı da sürdürülemez hale getirmektedir. Geçmiş yıllarda, Artvin Cerattepe'de, Uşak Eşme'de, İzmir Efemçukuru'nda, Bergama Ovacık'ta, Ordu Fatsa'da ve Çanakkale Kazdağları'nda gördüğümüz bu madencilik anlayışı Erzincan İliç'de de büyük bir yıkıma neden olmaktadır. Ekosistemi yok eden, ormanlarımızı, yeraltı sularımızı ve nehirlerimizi tehdit eden, çevreye geri dönüşü mümkün olmayan zararlar veren bu anlayış, ülkemizin geleceği açısından büyük bir tehdittir. Yürütülen madencilik faaliyeti, üretim faaliyeti değil bir sömürü faaliyetidir; madenlerimizi olduğu gibi, doğamızı ve halkımızı da sömürmektedir. Siyanürlü altın işletmeciliğinde hiçbir kamu yararı bulunmamaktadır. Bu madencilik anlayışının tek kazananı maden şirketleridir.

Maden Kanunu'nda 2004 yılında, Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği'nde 2005 yılında yapılan değişiklik ve düzenlemelerle madenlerimiz

sömürüye açılmıştır. Bu tarihlerden itibaren, milli parklar, sit alanları, ormanlar, ağaçlandırma sahaları, özel koruma bölgeleri, meralar, su havzaları, kıyı alanları ve turizm bölgeleri madencilik faaliyetine açılmıştır. Sermayenin sınırsız sömürsünün önündeki yasal engeller birer birer ortadan kaldırılmış ve İliç'te yaşadığımız faciaların zemini böylece hazırlanmıştır.

TMMOB, sömürge madenciliğine karşıdır ve bu anlayışa son verene kadar mücadele etmeye devam edecektir. TMMOB, İliç'te yaşanan facianın üzerinin örtülmesine ve unutturulmasına izin vermeyecektir.

Geçtiğimiz yıl Giresun, Şebinkarahisar'daki çinko kurşun madeninin atık havuzunun çökmesi, bu yıl Erzincan, İliç altın madeninde yaşanan sızıntı bizlere bir kez daha göstermiştir ki çevre felaketleri yaşanmaya devam edecektir.

Bir kez daha İliç'ten sesleniyoruz; madenlerimiz ulusal ve uluslararası sermaye gruplarının yağma alanı olmaktan çıkarılmalı, İliç'te yaşanan felaketin tüm sorumluları yargı karşısında hesap vermeli, kapasite artırımı için verilen ÇED Olumlu kararı iptal edilmeli ve işletme gecikmeden kapatılmalıdır.

7 Temmuz 2022

TMMOB
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

DANIŞTAY'IN SİMGESEL VE SİYASİ KARARINI KABUL ETMİYORUZ!..

21.07.2022

Türkiye'nin 2011 yılında imzaladığı ve 10 Şubat 2012'de Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanan İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'nin, 20 Mart 2021 tarihinde gece yarısı Cumhurbaşkanı kararnamesi ile sonlandırılmasının siyasi bir hamle olduğunu neredeyse iki yıldır haykırdık. "Sözleşmeye dokunma, uygula" dedik. Yok hükmündeki bu karara ilişkin örgütümüz dahil pek çok STK, meslek örgütü, sendika, parti kararın iptali istemiyle davalar açtı.

Verdiğimiz mücadele sadece hukuk mücadelesi değildir. Aynı zamanda laik, demokratik bir ülke olarak var olma savaşında bir semboldür. Danıştay 10. Dairesi 19 Temmuz 2022 tarihinde, İstanbul Sözleşmesi'ni fesheden Cumhurbaşkanlığı kararının iptal istemini reddederek, demokratik bir ülkenin olmazsa olmaz koşulu olan yargı bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğü ilkelerine kara bir leke sürmüştür. İptal istemini 'Yeni hükümet sisteminde yürütme yetkisine haiz Cumhurbaşkanı tarafından feshedilmesinde yetki de aykırılık yoktur' gerekçesiyle ile reddeden Danıştay 10. Dairesi'nin bu kararı hukuki değil, siyasidir ve kabul edilemez.

Bir kez daha vurguluyoruz; Danıştay 10.Dairesi, sözleşmenin gereklerini yerine getirmek yerine sözleşmeden çekilmeyi tercih eden siyasi iktidarın yanında yer alarak İstanbul Sözleşmesi'nin simgesel ve politik kararlara alet edilmesine ortak olmuştur. Ülkemiz tarihine karanlık bir leke olarak geçecek bu karar başka tehlikelerin de habercisidir.

Oysaki anayasanın 90. Maddesi herkes için açık ve nettir: 'T.C adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak anlaşmaların onaylanması, TBMM'nin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır'. Bu bağlamda, 'Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'nin yani İstanbul Sözleşmesi'nin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair 6251 sayılı uygun bulma kanunu halen yürürlüktedir. Usulde paralellik ilkesi gereği çıkış işlemi de ancak TBMM'nin iradesi ile olabilir.

TMMOB'li mühendis, mimar, şehir plancısı bizler bir kez daha söylüyoruz; UMUTSUZLUĞA KARŞI UMUDU, KORKUYA KARŞI CESARETİ, TESLİMİYETE KARŞI DİRENİŞİ ÖRGÜTLEMeye DEVAM EDECEĞİZ!..

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ!..

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR!..

TMMOB'Lİ KADINLAR

ARKADAŞLARIMIZI DERHAL SERBEST BIRAKIN!

GEZİ'YE ÖZGÜRLÜK!

03.08.2022

Bugün 3 Ağustos 2022...

Osman Kavala'ya ağırlaştırılmış müebbet, Mücella Yapıcı, Tayfun Kahraman ve Can Atalay'ın da bulunduğu 7 arkadaşımızın da 18'er yıl ceza aldığı Gezi Davası Karar duruşmasının üzerinden 100 gün geçti.

Osman Kavala tam 1737 gündür, diğer arkadaşlarımız ise 100 gündür haksız ve suçsuz yere cezaevinde tutuluyor. Arkadaşlarımızın masumiyetine inanıyor, bu hukuksuzluğu kınıyoruz.

Meslek alanlarımızın tarihsel birikimle oluşmuş temel ilkeleri çerçevesinde halka ait olanı korumak, kamu yararını savunmak biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının temel görevidir. Bu görev doğrultusunda, İstanbul kentinin en önemli kamusal alanlarından biri olan Gezi Parkı'nı korumak, Gezi Parkı park olarak kalsın diye mücadele etmek mesleki etik ilkelerimizin bir gereği idi.

2013 Haziran'ında, korunması gereken yalnızca kamusal alanlar da değildi üstelik. İktidarın baskı politikaları, temel hak ve hürriyetleri günden güne askıya alması yurttaşların nefes almasını daha da zorlaştırıyor, ülkenin geleceği karanlığa gömülüyordu.

Aydınlık bir geleceği savunma, düşünce ve ifade özgürlüğüne sahip çıkma ile doğal alanlarımızı, meralarımızı, kıyılarımızı, ormanlarımızı, kamusal alanlarımızı koruma düşüncelerinin keşiştiği simgesel bir mekana dönüştü Gezi.

Farklı mücadele alanları keşişti ve ülkemizin mücadele tarihine kazınacak bir halk hareketine dönüştü.

Toplumun ortak değerlerini bir bir sermayeye altın tepside sunan, bu gerçekliği örtmek üzere gerici bir toplum inşa etmeyi deneyen, kadına, farklı cinsel yönelimlere, sanata, etnik ve kültürel değerlere saldıran iktidarın siyasal temsilcisi AKP'nin karşısına dikildi milyonlar.

Yaşadığı yenilginin yarattığı öfkeyi dizginleyemeyen AKP defalarca yargılamaya, karalamaya çalıştı Gezi'yi ve hep başarısız oldu.

Uzun ve bariz hukuksuzluklar içeren bir dizi girişimin ardından son olarak kendi partisinden milletvekili aday adayı olan bir yargı mensubu üzerinden arkadaşlarımızın nezdinde Gezi'yi tutsak etmeye, yalnızlaştırmayı amaçladılar.

Arkadaşlarımızın nezdinde milyonların örgütlülüğünü, milyonların talebini hapsetmek istiyorlar.

Biliyoruz ki bugün yaşanan derin yoksulluktan, ülkenin çöküşünden çıkışın yolu Gezi Direnişi'nde ayağa kalkan milyonların örgütlülüğünden geçiyor.

Hukuksuz tutuklama kararlarının verildiği günden itibaren başlattığımız ve bugün 100. Gününe giren Adalet Nöbetleri vesilesiyle bir kez daha kararlılıkla belirtiyoruz: TMMOB ve bağlı Odaları olarak, mesleki ve teknik bilgimizi halkın yararına kullanmaya devam edeceğiz, arkadaşlarımızı asla yalnız bırakmayacağız ve bu ülkenin en görkemli halk hareketi olan Gezi'ye sahip çıkmayı kararlılıkla sürdüreceğiz.

100. günde bir kez daha sesleniyoruz: Arkadaşlarımızı derhal serbest bırakın! Gezi'den ve arkadaşlarımızdan elinizi çekin!

Biz kazanacağız, Gezi kazanacak!

TMMOB
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

EMİN KORAMAZ'DAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCISI ADAYI ÖĞRENCİLERE TEBRİK VE BAŞARI MESAJI

15.08.2022

Sevgili Öğrenci Arkadaşlarım,

Yıllar süren bir hazırlık sürecini geride bırakarak 2022 Yükseköğretim Kurumları Sınavını başarıyla tamamladınız. Önünüzde üniversite kayıtları ile birlikte başlayacak yeni bir hayat, keşfedilmeyi bekleyen büyük bir dünya uzanıyor. Harcadığı emeğin karşılığını bir nebze alan ve heyecanla yeni yaşamını bekleyen herkesi yürekte kutluyor, başarılı bir öğrencilik hayatı diliyorum.

Başta, gelecekte meslektaşım olacak mühendislik, mimarlık ve planlama bölümlerini kazanan arkadaşlarımız olmak üzere, TMMOB ve bağlı odalarımızın üniversite hayatınız boyunca yanınızda olduğunu bilmenizi istiyorum.

Barınma ve geçinme maliyetlerinin karşılanamaz boyutlara vardığı, yükseköğretimin bir ticari sektöre dönüştüğü ülkemizde, iyi bir eğitim almanın ne kadar zorlaştığını hepimiz biliyoruz. Bölümlerin boş kaldığı, kimi programların öğrenci almayı durdurduğu bir dönemin ardından gelen bu yeni dönemde; eğitimin parasız, bilimsel, demokratik, laik ve nitelikli olması için; yarınlara birlikte paylaşacağımız aydınlık gelecek için omuz omuza vermemizin önemi de her saniye artıyor.

Gelecekteki Genç Meslektaşlarım,

Öğrenciliğiniz süresince; Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Birliğimize bağlı 24 meslek odamız, odalarımıza bağlı tüm şube ve temsilciliklerimizin kapısı dayanışma için sizlere açıktır. Şunu bilmenizi isterim, mesleklerimiz yalnızca bilim ve teknoloji ile değil, dayanışma ve insan sevgisi ile gelişmektedir.

Örgütümüzün yüzü dayanışmaya, emeğe ve doğaya dönüktür. Ülkemizin, halkımızın çıkarlarını korumak için her alanda yürüttüğümüz dayanışma ve mücadelede sizler ülkemizin ve meslek odalarımızın geleceğisiniz.

Odalarımızda çalışmalarını sürdüren Öğrenci Üye Komisyonlarımızda, etkinliklerimizde, eğitimlerimizde ve bu günden sonra tüm meslek hayatınızla sizlerle birlikte olmaktan gurur duyacağız. Mesleki ve teknik olarak gelişmek, dayanışma faaliyetlerinde yan yana olmak için sizleri Öğrenci Üye Komisyonlarımıza bekliyoruz.

Gözlerinizden öpüyorum!

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BÜYÜK MARMARA DEPREMİNİN ÜZERİNDEN GEÇEN 23 YILDA GEREKLİ HİÇBİR TEDBİR ALINMADI YAŞANANACAK BENZER BİR DEPREM ÇOK DAHA BÜYÜK YIKIM VE KAYIPLA SONUÇLANACAKTIR!

16.08.2022

20 binden fazla yurttaşımızın hayatını kaybettiği, 50 binden fazla kişinin yaralandığı, yüzbinlerce yapıyı yerle bir eden 17 Ağustos Depremi'nin 23. yılında kaybettiklerimizi bir kez daha özlemle anıyoruz.

Başta İzmit, Yalova ve Adapazarı olmak üzere Doğu Marmara'nın tamamını etkileyen 7,4 büyüklüğündeki deprem, gerekli tedbirler alınmadığında doğal afetlerin ne büyük toplumsal felaketlere dönüşebildiğinin en acı örneği olarak tarihe geçti.

Deprem yarattığı yıkımın ve yaşadığımız toplumsal travmanın büyüklüğüne rağmen, aradan geçen 23 yıl boyunca deprem gerçeği ile gerçekten yüzleştığımız, yeni depremlere hazırlanma konusunda mesafe kaydedtiğimiz söylenemez.

23 yılda afet riski olan yerleşim yerleri taşınmadı, binalarımız depreme dayanıklı hale getirilmedi, kent merkezlerinde deprem toplanma alanları oluşturulmadı, afet sonrası kriz yönetim senaryoları hazırlanmadı. Bu süre içinde imar planları depreme hazırlıklı şehirler yaratmak için değil, kentsel rantın dağıtılması için bir araç olarak kullanıldı. Parsel bazında yapılan imar tadilatları ile ormanlık alanlar ve su havzaları dere yataklarıyla birlikte yapılaşmaya açıldı.

Kamusal bir anlayışla yürütülmesi gereken “yapı denetim” sistemi tümüyle ticarileştirildi. Odalarımızın mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme gereklilikleri yapı denetim süreçlerinden dışlandı.

“İmar Barışı” adı altında projesi olmayan, hiçbir mühendislik hizmeti almamış kaçak yapılar ruhsatlandırıldı. 10 milyon üzerinde kaçak yapının ruhsatlandırıldığı bu imar affıyla birlikte yapı stokumuzun proje uygunluğu ve deprem dayanıklılığı konusunda denetlenme ihtimali ortadan kaldırıldı.

Kentlerin yeniden yapılandırılması ve depreme dayanıksız binaların yenilenmesi için gerekli olan “Kentsel Dönüşüm” uygulamaları amacından sapıtılarak inşaat firmalarına kaynak aktarılmasının, kentsel rantların iktidar yandaşlarında toplanmasının bir aracı haline getirildi.

Kent merkezlerinde bulunan afet toplanma alanı statüsünde park, bahçe ve meydanlar yapılaşmaya açılarak afet sonrasında yaşamı sürdürmeye olanak verecek güvenli alanlar ortadan kaldırıldı.

Son yıllarda sıklıkla yaşadığımız her deprem, 17 Ağustos 1999'da yaşadığımız büyük felaketi çağrıştırmakta, depremin ülkemiz için ne kadar yakın bir tehlike olduğunu hatırlatmaktadır. Mevcut durumda artan nüfus ve yapılaşma nedeniyle yaşanacak benzer bir felaketin sonuçları çok daha ağır olacaktır. Bütün bunların biliniyor olmasına rağmen depreme hazırlık konusunda gerekli adımların atılmamasının sorumluluğu siyasi iktidarın üzerindedir.

Benzer felaketleri bir daha yaşamamak için derhal adım atılmalıdır. Yapı denetimi sistemi TMMOB ve bağlı Odalar, üniversiteler ve ilgili kesimlerin katılımıyla kamusal bir anlayışla yeniden düzenlenmelidir. Yapılaşmadan kaynaklanan risklerin bertaraf edilmesi için çağdaş bir "risk yönetim" sistemi oluşturulmalıdır.

Bölgesel ve kentsel ölçekte "sakinim planları" hazırlanmalıdır. Ülke genelindeki yapılar incelenerek riskli yapılar tespit edilip güvenli hale getirilmelidir. Uygun olmayan zemin ve arazilerdeki yapılar derhal boşaltılmalıdır. Tüm yaşam alanlarımız bilimin ve teknolojinin rehberliğinde, insanların ihtiyaçları doğrultusunda ve doğayla barışık biçimde yapılandırılmalıdır.

Güvenli yapılaşmanın sağlanması ve tüm bu süreçlerin sağlıklı işletilebilmesi için meslek odalarının sürece etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeli benimsenmelidir.

"İmar Barışı" adı altında ruhsatlandırılan yapılar derhal denetlenmeli, kaçak yapılar hiçbir biçimde affedilmemelidir. Çıkarılan deprem yönetmelikleri geliştirilmeli ve harfiyen uygulamaya konmalı, yönetmeliklere aykırı tüm işlemlerin tesis edilmesi engellenmeli; Odalarımızın kamusal görevi olan mesleki denetim yetkilerini sınırlandırmaya yönelik düzenlemeler kaldırılmalıdır.

23 yıl önceki acıları yeniden yaşamamamız için ülke olarak depreme hazırlıklı olmamız gerekiyor. Depreme hazırlıklı olmak için de bilimin, tekniğin ve doğanın sesine kulak vermemiz gerekiyor.

Daha büyük acılar yaşamamak için depremi unutma, unutturma!

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DAHA DA GEÇ OLMADAN YURTTA BARIŞ, DÜNYADA BARIŞ İSTİYORUZ!

31.08.2022

Barişin anlam ve önemine en fazla vurgu yapılması gereken günlerden geçiyoruz. Başta Ortadoğu ve Ukrayna olmak üzere dünyanın pek çok yerinde savaş ve çatışmalar artarak devam ederken, dünyanın farklı bölgelerinde de savaş kışkırtıcılığı en üst düzeye çıkmış durumda. Emperyalist güçler, içinden geçtikleri derin krizi, bir kez daha savaş ve saldırganlık politikaları ile aşmaya çalışıyorlar.

Yaşanan bu savaşlar, yükseltilen bu savaş çıkırtkanlığı, birbirini takip eden nükleer silah tehditleri dünyanın geleceği, çocuklarımızın yarınları üzerinde kara bir gölge gibi durmaktadır.

Yaşanan çatışmalar, patlayan bombalar nedeniyle her gün yüzlerce insan ölüyor, binlercesi yaralanıyor. Milyonlarca insan yaşadıkları topraklardan göç etmek zorunda kalıyor. Savaşın yarattığı şiddet ve düşmanlık, dünyanın her yerini savaş alanı, dünyada yaşayan herkesi savaşın hedefi haline getiriyor.

Emperyalist güçlerin tüm dünyayı tahakküm altına alma hırsı ve enerji kaynaklarını kontrol etme arzusu yaşadığımız savaşların, şiddetin ve yıkımın en büyük nedenidir. Yaşanan bu savaşlara ve şiddete dur diyebilmenin ilk adımı, emperyalizme dur diyebilmekten geçmektedir.

Türkiye’de yaşayan bizler, savaş ve çatışmaların uzun yıllardan beri devam ettiği bir coğrafyanın parçasıyız. Uzun yıllar boyunca ülkemizde ve bölgemizde yaşanan çatışmaların yarattığı acıların en yakın tanıklarımız. Bu ülke halklarının barış ve kardeşliğe olan ihtiyacına rağmen, ülkemiz her geçen gün daha fazla savaşın ve şiddetin parçası olmaya devam ediyor. Kürt Sorunu’nda çatışma ve şiddet politikalarına dayalı yaklaşım, siyasi iktidarın müdahaleci dış politikası ve komşu ülkelerimizle bitmeyen gerilimler ülkemizin sürekli bir çatışma ve savaş tehdidi altında olmasına neden olmaktadır.

Sonucu ne olursa olsun kazananı daima emperyalist odaklar, kaybedeni ise yoksul bölge halkları olan bu savaşlardan artık bıktık ve yorulduk. Barişe ve kardeşliğe olan özlemimiz ve ihtiyacımız her geçen gün katlanarak büyüyor.

Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları olarak bizler, çatışmaların ve silahların sustuğu, komşularıyla barış ve dostluk içinde yaşayan bir ülke istiyoruz. Sınırları içinde yaşayan farklı inançların, kültürlerin, kimliklerin barış içinde kardeşçe yaşayabildiği bir ülke istiyoruz. Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları olarak bizler “yurtta barış, dünyada barış” istiyoruz!

Silahın ve şiddetin yarattığı korkuya karşı, barışın umuduna ihtiyacımız var. Eşitlikten, özgürlükten, adaletten yana tüm insanları, barış umudunu büyütmeğe çağırıyoruz.

1 Eylül Dünya Barış Günümüz kutlu olsun!..

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ Yönetim Kurulu Başkanı TEZCAN KARAKUŞ CANDAN'IN YANINDAYIZ!

06.09.2022

Ülkeyi yönetme kabiliyetini kaybeden ve iktidar ömrünü tamamlayan AKP, son günlerini toplumsal muhalefetten intikam alarak geçirmeye adanmış görünüyor. Gezi Davası'nda verilen skandal karar, basın açıklamalarına yönelik şiddetli saldırılar, müzik festivallerine getirilen yasaklamalar ve sosyal medyaya yönelik sansür çabaları son dönemde yaşadığımız iktidar zorbalığının göstergesidir.

Uzun yıllardır siyasi iktidarın rant politikalarına karşı kamu çıkarının korunması için mücadele eden TMMOB yönetici ve üyeleri, iktidarın bu zorbalığının en büyük hedeflerinden birisi haline gelmiş durumdadır. Yaptığımız her açıklama, açtığımız her dava, yayınladığımız her rapor iktidar tarafından hedef alınmakta, kurum ve yöneticilerimiz soruşturma ve cezalarla tehdit edilmektedir.

Bunun son örneği, Mimarlar Odamızın Ankara Şubesi'nin Yönetim Kurulu Başkanı Tezcan Karakuş Candan'ın İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla Çankaya Belediyesi'ndeki görevinden ihraç edilmesi olmuştur. Herkesin bildiği gibi Mimarlar Odası Ankara Şubesi, açtığı davalar ve yürüttüğü kamuoyu mücadeleleriyle Ankara'nın kentsel-kamusal varlıklarının ve Ankaralıların haklarının korunmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Odamızın açtığı davalar sonucu pek çok rant projesi mahkemeler tarafından durdurulmuş, kamusal varlıkların talan edilmesinin önüne geçilmiştir. Bu durum iktidarı ve rant odaklarını yıllardır öfkeli kılmaktadır.

Yürüttüğü tüm baskı politikalarına rağmen örgütlü mücadelemize geri adım attırmayı başaramayan iktidar, son dönemde öfkesini ve şiddetini yönetim kurulu üyelerimize yöneltmiş durumdadır. Geçtiğimiz ocak ayı içerisinde Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Ali Atakan, "huzuru bozmak" gerekçesiyle İller Bankası'ndaki görevinden ihraç edilmişti. Şimdi de Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Tezcan Karakuş Candan "işe gitmediği" gerekçesiyle Çankaya Belediyesi'ndeki görevinden ihraç edilmiştir.

Tümüyle siyasal saikle hareket eden İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulunun bu kararının hiçbir hukuki dayanağı bulunmamaktadır. Danıştay tarafından geçtiğimiz mayıs ayı içerisinde verilen kararda, İçişleri Bakanlığı'nın disiplin soruşturması yürütme yetkisinin olmadığı açık biçimde belirtilmektedir. Danıştay kararında da ifade edildiği gibi, Candan'ın işiyle ilgili idari ve disiplin amiri Çankaya Belediyesidir. İçişleri Bakanlığı Yüksek

Disiplin Kurulu verdiği bu kararlar, yetki gaspı yaparak büyük bir hukuksuzluğa imza atmıştır.

Bu hukuksuzluğun altına imza atan iktidar yanlısı bürokratları kınıyoruz. Siyasi iktidarın bu zorbalığına asla boyun eğmeyeceğiz, verdiğimiz mücadeleden geri adım atmayacağız. Kamu yararı ve meslek ilkeleri doğrultusunda çalışmalarını canla başla sürdüren Mimarlar Odamızın Ankara Şubesi'nin Yönetim Kurulu Başkanı Tezcan Karakuş Candan'ın yanında olacağız.

Bu ülkenin kamu çalışanları, iktidarın kapıkulu değil, halka hizmet veren emekçilerdir. Kamuya karşı sorumlulukları ve yasalara bağlılıkları, iktidarın çıkarlarının önünde gelmektedir. Siyasi iktidar ve onun aparatları onu ruyla çalışan kamu emekçilerini işi ve ekmeğiyle tehdit etmekten vazgeçmelidir. Tezcan Karakuş Candan işine derhal geri dönmelidir.

TMMOB olarak bizler Tezcan Karakuş Candan'ın yanında olmaya, görevine dönünceye kadar her türlü hukuki ve toplumsal mücadeleyi yürütmeye devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

12 EYLÜL DARBESİYLE HESAPLAŞALIM, TEK ADAM REJİMİNE KARŞI DEMOKRASİYİ SAVUNALIM!

12.09.2022

Bu ülke topraklarında büyük trajedilere yol açan, tarihe kara bir leke olarak geçen 12 Eylül Askeri Darbesini 42. Yılında bir kez daha kınıyoruz. 12 Eylül, toplumun büyük bir şiddete maruz bırakıldığı bir darbe olduğu kadar, demokratik hak ve özgürlüklerin tümüyle yok sayıldığı bir rejimin de adıdır.

12 Eylül Darbesi ülkemiz açısından aşılmış ve geride bırakılmış bir tarihsel trajedi-den ibaret değildir. Darbenin ve darbe sonrası kurulan rejimin toplum düşmanı, demokrasi karşıtı özü bugüne kadar tüm iktidarlar boyunca sürdürülmektedir.

Bugün yaşadığımız tek adam rejimi, yönetim anlayışından ekonomi politikalarına, dünya görüşünden baskıcı uygulamalarına kadar her alanda 12 Eylül Darbesi'nin mirasçısıdır.

Ülkemizin içinde bulunduğu derin ekonomik krizin temelinde, 12 Eylül Darbesi sonrası uygulanan neoliberal politikaları yatmaktadır. 42 yıldan bu yana iktidarda bulunan siyasi partilerin birbiriyle yarışarcasına gerçekleştirdiği özelleştirme ve piyasalaştırma uygulamaları, ülkemizi bitmek bilmeyen bir kriz döngüsüne sokmuştur.

12 Eylül Darbesi'yle birlikte bir devlet politikası haline getirilen Türk-İslam Sentezi anlayışının sonucu uygulanan gerici, mezhepçi, laiklik karşıtı ve şovenist politikalar, toplumumuzu derin bir ayrışma ve çatışma ile yüz yüze bırakmıştır.

Sokağa çıkan herkesi şiddetle bastıran, gençlerin eğlenmesine bile tahammülü olmayan baskı ve yasakların her geçen gün artarak sürmesi, 12 Eylül geleneğinin ne denli canlı olduğunu göstermektedir.

Bir kez daha altını çizmek isteriz ki: Güçler ayrılığının ortadan kaldırıldığı, parlamentonun etkisizleştirildiği, hukukun yok sayıldığı, laikliğin ayaklar altına alındığı bugünün tek adam rejimi, 12 Eylül Askeri Darbesi'nin ürünü ve en yüksek aşamasıdır!

12 Eylül'de temelleri atılan ekonomide neoliberal, toplumsal yaşamda muhafazakâr, siyasette otoriter yönetim anlayışı tek adam rejimi altında kurumsal ve anayasal bir nitelik kazanmıştır.

12 Eylül Darbesi'nin yarattığı acıların ve toplumsal sonuçların ortadan kalkması, 12 Eylül uygulamalarının tümüyle ortadan kaldırılmasıyla, tek adam rejiminin sona ermesiyle mümkündür. Ülkemizin üzerine derin bir kâbus gibi çöken 12 Eylül karanlığıyla ve onun en yüksek aşaması olan tek adam rejimiyle mücadele etmeye devam edeceğiz!

Gelecek nesillerimizi 12 Eylül Darbesi'nin gölgesinde değil, eşit, özgür ve demokratik bir ülkede yaşatacağız!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA KADRO AÇILMAMASI VE İŞSİZLİK ÜLKEMİZİN EN ÖNEMLİ SORUNLARINDAN BİRİDİR, MESLEKTAŞLARIMIZIN BOYNUNU EĞDİRMEK İÇİN MÜCADELEYE DEVAM EDECEĞİZ!

13.09.2022

Ülkemizde yaşanan ekonomik krizin en büyük sonuçlarından birisi genç ve eğitilmiş işsizliktir. Üniversite mezunu milyonlarca genç, ne yazık ki mezun oldukları bölümlerle ilgili iş bulamamakta, kamu kadrolarına atanamamaktadır.

Eğitim Öğretim yılı açılışında karşılaştığı ve atanması yapılmadığı için göz yaşlarını tutamayan öğretmene “Mühendisler de atanamıyor ama böyle ağlamıyor” cevabını veren Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer’in sözleri işsizliğin boyutlarının ve iktidarın bu soruna duyarsızlığının en veciz ifadesidir. İşsizliğin ve yoksulluğun kıskacında yaşam kavgası verenlerle dalga geçen Milli Eğitim Bakanı’nı kınıyoruz.

Ülkemizde milyonlarca öğretmen kadro sınırlandırması, KPSS puanı, güvenlik soruşturması gibi gerekçelerle atanamayarak asgari ücretin bile altında bir ücretle çalışmaya zorlanmaktadır. Siyasi iktidar bu sorunlara çözüm bulmak yerine, işsizliğin sadece öğretmenlerin sorunu olmadığını gerçeğini bir bahane olarak ortaya koymaktadır.

Bakan Özer’in haklı olduğu tek konu mühendislerin de atanmadığıdır. Ülkemizde özellikle yeni mezun mühendis, mimar ve şehir plancıları büyük bir atanamama ve işsizlik sorunuyla yüz yüze durumdadır.

Özellikle son 25 yılda yaşanan özelleştirmeler nedeniyle kamuda mühendis, mimar ve şehir plancılarının istihdam oranı giderek düşmektedir. Yıllardır üretim, yatırım, eğitim, istihdam planlaması yapılmadığı için on binlerce mühendis mimar ve şehir plancısı işsiz durumdadır. Meslektaşlarımız ya meslekleri dışında çalışmak zorunda kalmakta ya da çareyi yurt dışına çıkmakta aramaktadır.

Yüz yüze olduğumuz işsizlik sorunun çözümü ve nitelikli işgücü göçünün engellenmesi için mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda kamuoyunda da haklılığı kabul edilen sorunlarının çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Öte yandan kamuda teknik eleman olarak istihdam edilebilmek için 3 milyon kişinin katıldığı KPSS’de başarılı olmak da maalesef yeterli değildir. Kurumlara giriş çoğu durumda sonuç keyfi ve istismara açık mülakatlarla belirlenmektedir. Mülakatlar, başvuran kişilerin mesleki yeterliliğiyle değil, iktidara muhalif olup olmadıkları, memleketleri, aileleri, sosyal medya paylaşımları, hangi tarıkata yakınlık gördüğü gibi iş ile alakasız sorularla geçmektedir.

Kamu çalışanı sayısının olması gereken ihtiyacı karşılayabilmesi için atama bekleyen on binlerce mühendis, mimar ve şehir plancısının istihdamı sağlanmalıdır.

Kamu çalışanlarının işe alım ve görevde yükselme aşamalarında her türlü cinsiyetçi, mezhepçi, ırkçı ve diğer ayrımlara son verilmelidir.

Kamuda çalışabilmek için yeterlik ve liyakat ilkeleri, işe girişten emekliliğe değin ölçülebilir somut ölçütlere bağlanmalıdır.

Kamu hizmetlerinin güvencesiz, kiralık, taşeron, geçici, sözleşmeli personeller aracılığıyla gördürülme anlayışından derhal vazgeçilmelidir. Kamuda mühendis, mimar ve şehir plancıları için kadro tahsis edilerek, kalıcı, güvenceli atama yapılmalıdır.

Hiçbir meslektaşımızın boynunu eğdirmemek, yüzünü dökmek için ortak sorunlarımızı her ortamda dile getirmeye, sorunların çözümü için mücadele etmeye devam edeceğiz. Bu mücadeleyi güçlendirmek için tüm meslektaşlarımızı TMMOB'ye bağlı odalara üye olmaya çağırıyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

YEREL YÖNETİMLERDE MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI İÇİN KADRO TAHSİS EDİLEREK KALICI VE GÜVENCELİ İSTİHDAM YAPILMALIDIR

14.09.2022

Anayasa, devletin niteliğini sosyal hukuk devleti olarak tanımlamaktadır. Anayasa'da belirtilen sosyal hakları ve kamu hizmetlerini karşılamak, merkezi ve yerel yönetimlerin en önemli anayasal görevi, hatta varlık nedenidir. Özellikle kamu hizmetlerinin topluma ulaştırılmasında yerel yönetimler kilit önemdedir ve yerel yönetimlerin tüm plan, politika, karar, düzenleme ve uygulamalarında temel ölçüt, toplum yararı ve toplumsallık bağlamında kamusallık olmalıdır.

Bütçesi vergilerimizden oluşturulan ve halka hizmet sağlamakla yükümlü olan belediyelerin birçoğunda benzer yöntemlerle personel istihdamına gidilmektedir. Taşeron çalıştırma, ülkemizde hizmet alımında kar etmek amacıyla, verilen emeğin düşük ücretler ve güvencesizliğe tabi tutulduğu, sıkça başvuru alan bir yöntem haline gelmiştir. Bu istihdam biçiminde mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımız, sözleşmeli olarak veya düşük ücretlerle güvencesiz bir şekilde taşeron şirketler üzerinden istihdam edilmektedir.

Merkezi yönetimlerin yerel yönetimlere yeterli kadro açmaması da bu sorunun katlanarak büyümesine yol açmaktadır. Yerel yönetimlerde görev alan mühendis, mimar ve şehir plancılarının tüm eğitimi, mesleki birikimi, yaptığı işin niteliği ve aldığı sorumluluk düşünüldüğünde güvencesiz, kadrosuz ve çifte standart oluşturacak biçimde farklı ücretlerde çalıştırılması hem çalışan mühendisin emeğine haksızlık hem de yapılan işin niteliğini düşürmek demektir.

Kamu için çalışmakla mükellef belediyelerin, kamu yararına çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının mali ve kadro sorunlarını, özlük haklarını görmezden gelmesi, ayrıca mesleki denetim kapsamında imza yetkilerinin kurallara uygun şekilde işletilmemesi sadece belediyelerin ve meslektaşlarımızın değil, tüm ülkenin zararınaadır.

İSTİHDAM ALANLARI YENİDEN DÜZENLENMELİ

Başta büyükşehirler olmak üzere belediyelerin ve bağlı iktisadi teşebbüsler olarak faaliyet gösteren anonim şirket statüsündeki yapılanmaların hizmetleri, bilim ve teknik temelinde kamucu bir anlayışla iş güvencesine sahip teknik kadrolarla desteklenmelidir. Bu sebeplerle mühendis, mimar ve şehir plancılarının istihdamı alanları yeniden düzenlenmelidir. Haziran 2022 kamu istihdam verilerine göre belediyeler ve bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerinde istihdam edilen 189.797 kişinin 104.094'ü kadrolu, 26.373'ü sözleşmeli ve 59.333'ü işçi statüsünde yer almaktadır. Belediye iktisadi teşebbüslerinde ise istihdam edilen personel sayısı 562.712 kişi olup hepsi işçi statüsündedir.

Yeni mezun mühendis, mimar, şehir plancıları arasında işsizlik oranı %30'ları geçmektedir. Öte yandan, yerel yönetimlerde mühendis, mimar, şehir plancısı istihdamı, gelişmiş ülkelerin çok altındadır. Birçok belediyede teknik eleman hizmetleri tekniker/teknisyen kadrolarıyla yürütülmektedir. Oysa planlama, projelendirme, tasarım, uygulama, denetim ve değerlendirme aşamalarında, doğal ve kültürel varlıkların korunmasında mühendislik, mimarlık ve şehir planlama disiplinlerinin önemi ortadadır. Yerel yönetimlerde mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamı bu değerlendirmeye ele alınmalı ve kadrolar artırılmalıdır.

SORUNLARIN ÇÖZÜMÜ İÇİN

Belediye teşkilatı, norm kadroya uygun olarak çeşitli birimlerinden oluşur. Norm kadro ve personel istihdamı, mevzuattaki haliyle “norm kadro ilke ve standartları İçişleri Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir”. Kadro sayısı belirlenirken piyasalaştırma zihniyetinden vazgeçilmeli; kamusal hizmet gereği ile hareket edilmeli; mühendis, mimar ve şehir plancılarına uzmanlık alanlarına uygun olarak sorumluluk ve yetkileri kamu gücüne dayanılarak verilmeli; yetki ve çalışma şekilleri kadrolu istihdam biçiminde oluşturulmalıdır. Sözleşmeli ve işçi statüsünde gösterilerek istihdam edilme koşullarından vazgeçilmeli, çalışanlar norm kadroya geçirilmelidir.

Yerel yönetimlerde hizmetlerin etkin ve verimli biçimde yerine getirilebilmesi için uygun bir örgüt yapısı ve idari yapılanmanın geliştirilmesi gereklidir.

Yerel için önemli kamusal hizmetler, yerel yönetimler sorumluluğunda üretilmelidir. Hizmet üretimi, “toplumsal yarar” temelinde gerçekleştirilmelidir.

Tüm kamu istihdamında olması gerektiği gibi yerel yönetimlerde de teknik personel için kalıcı ve güvenceli kadro sağlanmalıdır.

Kamu hizmetlerinin güvencesiz, kiralık, taşeron, geçici, sözleşmeli personel aracılığıyla gördürülme anlayışından derhal vazgeçilmelidir. Kamuda mühendis, mimar ve şehir plancıları için kadro tahsis edilerek kalıcı ve güvenceli atama yapılmalıdır.

Yerel yönetimin personel sisteminde işe göre nitelikleri belirlenmiş yeterli kadro ayrılmalı; çalışma koşulları, güvenceleri açısından homojen, ücret ve sorumlulukları açısından “eşit işe eşit ücret” anlayışında bir yapılandırılmalıdır.

Çalışma yaşamının esnekleşmesi ve kuralılaşlaştırılması politikalarına son verilmeli, merkezi ve yerel yönetimlerde çifte standart oluşturan sözleşmeli personel uygulaması, kapsam dışı personel statüsü ve buna bağlı olarak yaratılan ücret dengesizliği derhal ortadan kaldırılmalıdır.

TMMOB olarak planlı kalkınma yaklaşımının benimsendiği, tam istihdam ve toplumsal refah odaklı üretken bir yaşam modeli oluşturmak için akıl ve bilim temelli bir ülke modeli hedefiyle mücadele etmeye devam edeceğiz.

Ekonominin ve toplumsal yaşamın bütününde kamusal üretim, hizmet ve denetim perspektifi için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Taşeronlaşmanın kaldırılması, güvenceli çalışma ortamının sağlanması, insan onuruna yakışır ücretlerin alınabilmesi, kıdem tazminatlarının güvencesi için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

YÜKSEKÖĞRENİMİN SORUNLARI KAMUCU BİR YAKLAŞIMLA ÇÖZÜLEBİLİR

18.09.2022

Üniversitelerde yeni eğitim öğretim yılı başlamak üzere. Bu yıl YKS'de barajın kaldırılması ile üniversiteye giren öğrenci sayısında beklenen artış; üniversitelerdeki altyapı, öğretim elemanı ve fiziki koşullara ilişkin sorunların çözümsüz bırakılması nedeniyle daha büyük eğitim-öğretim ve barınma sorunları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Özellikle öğrencilerin yoğun olarak bulunduğu kentlerde, üniversite öğrencileri barınma, beslenme ve ulaşım gibi temel ihtiyaçlarını gidermede dahi sorunlar yaşamaktadır. Basına yansıyan haberlerde, temel sorunlara getirilemeyen çözümler ve hayat pahalılığı nedeniyle 100 binden fazla öğrencinin yerleştiği bölümlere kayıt yaptırmadığı görülmektedir. İktidarın tutarsız yükseköğrenim politikaları, barajın kaldırılması ve aşırı kontenjan artırımlarına rağmen 120 binden fazla kontenjanın da boş kaldığı bilinmektedir.

Artık siyasal iktidarın da kabul etmesi gerekir ki; bugüne kadar herhangi bir bilimsel veriye, ihtiyaç analizine ve istihdam araştırmasına dayandırılmadan yürütülen yüksek öğrenim politikaları, yükseköğrenimde yaşanan sorunlara çare olmamıştır. Birliğimizin ihtisas alanına giren, gelecekteki genç meslektaşlarımız da tüm üniversite öğrencileri ile aynı kaderi paylaşmaktadır.

Kamucu Eğitim, Kamucu Planlama, Kamucu Öğretim

Mühendislik, mimarlık ve planlama mesleklerinin birinci önceliği kamucu üretimdir. Ancak mesleklerimiz AKP iktidarının uzun süredir uyguladığı yıkıcı politikalar nedeniyle kamucu üretimden dışlanmıştır. Herhangi bir planlama çalışması yapılmadan özel sektör ihtiyacının da çok üzerinde belirlenen mimar, mühendis ve şehir plancısı kontenjanları yalnızca üniversite mezunu işsiz sayısını artırmıştır. Çünkü sürdürülen politikalar mesleklerimizin itibarını erozyona uğratmış, kamu ve kamusal alanla olan bağlarını zayıflatmıştır.

Üniversite sonrasında işsizliği besleyen eğitim politikaları, sermaye kesiminin ucuz işgücü elde edebilmesi için eşsiz bir ortam sunarken kamu çıkarı için yapılması gereken mühendislik, mimarlık ve şehir planlama meslek alanlarında üretilen hizmetin niteliğini düşürmektedir.

Üniversitelerin en yüksek puanla tercih edilen bölümleri tıp fakülteleriyle birlikte mesleklerimizin eğitimin verildiği mühendislik-mimarlık fakülteleridir. Mühendislik-mimarlık fakültelerinde eğitim alan öğrenciler arasındaki puan ve sıralama dengesi barajın kaldırılması ile bozulmuştur. Tarihte görülmedik ölçüde aynı programda eğitim görecektir öğrenciler arasından

puan ve sıralama farkı oluşmuştur. Bu durum açıkça bugüne kadar eğitim ve öğretim sürecinde belirli bir standardı oluşturmuş üniversitelerde eğitim gören öğrencilere ve öğretim elemanlarına yönelik dezavantajlı bir durum yaratmaktadır. Artık birçok meslek alanı için ortalama bir standarttan söz edilmesi olanaklı değildir. Ortaya konulan sürecin, en nihayetinde varacağı nokta, yüksek öğrenim sisteminde toptan bir nitelik düşüşü olacağı açıktır.

İhtiyacımız Nitelikli Üniversitedir

Uluslararası yükseköğrenim araştırma kuruluşları tarafından yapılan çalışmalarda ülkemizde herhangi bir üniversitenin dünyanın ilk 100 üniversitesi arasına giremediğini üzülerken görmekteyiz. RUR verilerinde ilk 100'de, THE verilerinde ilk 250'de, QS verilerine göre ise ilk 500'de ülkemiz üniversitelerinden bir tanesi bile yer almamaktadır. Eğitim programlarındaki dengesizliğin fakültelerimizin üreteceği bilimsel çalışmalarda da geriye gidişi hızlandıracağı karşı konulamaz bir gerçektir.

Yükseköğretim politikalarının kamu yararı ve ülke refahını gözeterek biçimde yeniden ele alınarak baştan aşağıya düzenlenmesi aciliyet gerektiren bir zorunluluktur. Bu anlamda:

- Öğrencilerin eğitim-öğretim, barınma, beslenme, ulaşım ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanacağı; demokratik hak ve özgürlüklerinin engellenmediği, parasız, bilimsel ve nitelikli eğitim koşulları bir an önce sağlanmalıdır.
- Öğretim elemanı ve fiziki koşulları yetersiz olan bölümler kapatılmalı ya da birleştirilerek sayısı azaltılmalıdır.
- Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı programlarının kontenjanları ilk olarak kamunun ihtiyaç ve faydanın sağlanması, kamusal hizmetlerin kesintisiz ve nitelikli olarak verilmesi hedeflenerek, ardından özel sektörünün ihtiyacı göz önüne alınarak belirlenmelidir.
- Temel başarı kriteri uygulanmayan mühendislik, mimarlık ve şehir planlama bölümlerinde temel başarı kriteri uygulaması ivedilikle hayata geçirilmelidir.
- Öğrenim elemanı sayısı yetersiz bölümlerde öğrenim elemanları kapasite fazlası sınıf, ders ve atölyelerde çalışmaya zorlanmamalıdır.
- Mühendislik, mimarlık ve şehir planlama bölümlerinde yaşanan staj sorunları bir an önce çözülmelidir.
- Yükseköğrenim bir sektör olmaktan çıkarılmalı, nitelikli akademisyenlerin üniversite kampüslerine geri dönüşü sağlanmalıdır.

Mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı bu ülkenin gelişmesinde en büyük rolü oynayan meslek alanlarıdır; bu alanlarda niteliği artıracak her hamle ülkemizin refahını artıracak düzenlemelerdir. Bu anlamda başta Yükseköğretim Kurulu olmak üzere yetkili makamlarda bulunan herkesi sorumlu davranmaya ve ülkemizin geleceği için yükseköğretimde kronikleşmiş popülist yaklaşımları terk ederek; gerçekçi, kamucu düzenlemeleri bir an önce hayata geçirmeye çağırıyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

19 EYLÜL 1979 İŞ BIRAKMA EYLEMİNİ SELAMLIYORUZ TMMOB MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI DAYANIŞMA GÜNÜMÜZ KUTLU OLSUN!

19.09.2022

Ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki ve demokratik mücadelesinin en görkemli dışavurumlarından biri olarak tarihe geçen 19 Eylül 1979 İş Bırakma Eylemini 43. Yılında bir kez daha coşkuyla selamlıyoruz!

19 Eylül'ün mirasını yaşatmak için ilan ettiğimiz TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günümüz kutlu olsun!

Bundan tam 43 yıl önce meslektaşlarımızın yaşadığı hak kayıplarını ve ücret adaletsizliklerini protesto etmek için TMMOB'nin çağrısıyla gerçekleştirilen eylemde maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan şantiyelere, kamu kurumlarından limanlara kadar pek çok iş yerinde üretim durdurulmuştur.

Bizler için 19 Eylül İş Bırakma Eylemi, ülkesi için düşünen, planlayan, üreten mühendis, mimar ve şehir plancılarının kendi öz güçlerinin farkına vardığı tarihtir.

Nasıl ki 15-16 Haziran 1970 direnişi ülkemizdeki işçi sınıfının özgücünü dosta düşmana gösterdiyse, 19 Eylül 1979 İş Bırakma Eylemi de ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının toplumsal gücünü ve taleplerini görünür kılmıştır.

SORUNLARIMIZ BÜYÜYOR

Aradan geçen uzun yıllara rağmen bu ülkede emeğiyle geçinenlerin gündemleri neredeyse hiç değişmemiştir. İşsizlik, hayat pahalılığı, düşük ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunları ülkemizde çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının öncelikli sorunları olmaya devam etmektedir.

İçinde bulunduğumuz ekonomik kriz, tüm halkımızın olduğu gibi emeğiyle geçinen mühendis, mimar ve şehir plancılarının da hayatlarını zorlaştırmaktadır. Kamusal yatırımların ortadan kalkması, rant hırsının bilim ve tekniğin önüne geçmesi, sermayenin ihtiyaçlarının halkın ihtiyaçlarının önünde tutulması nedeniyle mesleğimiz sistematik olarak değersizleştiriliyor.

Kontrolsüz yetkilerle donatılmış tek adam rejimi altında emeğimiz değersizleşirken, özlük haklarımız da giderek budanmaktadır. Gerek kamuda gerek özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerini, planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme işlerini yürüten tüm meslektaşlarımız giderek daha zor koşullarda çalışmaktadır.

“Parti Devleti” anlayışıyla yönetilen kamu kurumlarında çalışan meslektaşlarımız siyasi baskı ve sürgün tehdidi altında, düşük ücret, kadro soru-

nu, özlük haklarının ihlal edilmesi, düşük ek göstergeler gibi birçok sorun ile yüz yüzedir. Güvencesiz-sözleşmeli istihdam modellerine yönelme, atamalarda liyakatin ortadan kalkması ve nihayet hukuksuz-keyfi ihraçlar gibi nedenlerle kamudaki teknik personelin iş yükü artarken, iş riski de giderek büyümektedir. Yandaş konfederasyonla imzalanan toplu sözleşmeler, şaibeli enflasyon rakamlarıyla birleşince kamu emekçilerinin her geçen gün daha da yoksullaşmasına neden olmaktadır.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilenmiştir. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar özel sektörde çalışan tüm meslektaşlarımızı tehdit etmektedir. Birliğimiz ile SGK arasındaki yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, meslektaşlarımızın düşük ücretlerle sınırsız biçimde sömürülmesine zemin hazırlamaktadır.

TOPLUMSAL ÇIKAR İÇİN MÜCADELE EDİYORUZ

Diğer tüm idari alanlarda olduğu gibi meslek alanımızla ilgili de bir gecede yapılan, bilime aykırı, keyfi düzenlemeler, halkın iyi ve güvenli mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmeti almasını engellemektedir. Bu durumun toplumumuza maliyeti daha büyük felaketler, daha güvensiz bir hayat ve her alanda geri kalmışlık olmaktadır.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki hak ve çıkarlarını korumak aslında tüm toplumun geleceğini korumak demektir. Çünkü bizim meslek alanımız, toplumun ortak yaşamının üretimini ve devamlılığını sağlamaktadır. Bizler bu anlayışla, mesleğimize ve meslektaşlarımıza sahip çıkarken, ülkemizin ve toplumumuzun ortak geleceğine de sahip çıkıyoruz.

Anayasal görevlerimizi yaptığımız, mesleki sorumluluklarımızı yerine getirdiğimiz, demokratik haklarımızı kullandığımız için iktidarın hedefinde yer alıyoruz. Taksim Meydanı'na ve Gezi Parkı'na sahip çıktığımız için arkadaşlarımız cezaevinde tutuluyor. Rant projelerine karşı mücadele ettiğimiz için yöneticilerimize davalar açılıyor. Demokratik hak ve özgürlüklerimizi kullandığımız için baskılara uğruyoruz.

Herkes bilsin ki bedeli ne olursa olsun halkımız için mücadele etmekten bir adım bile geri adım atmayacağız. Meslek alanımızı, meslektaşlarımızı ve ülkemizin geleceğini tehdit eden uygulamalar karşısında sessiz kalmayacağız. Bizler mesleğimizi bilimden, üretimden ve toplumdan yana kullanan bir mücadele geleneğinin sürdürücüsüyüz. Bu anlayışla TMMOB'nin bilim ve tekniği esas alan, kamu çıkarını savunan, eşitlik, özgürlük ve demokrasiyi korumaya devam edeceğiz.

Ülkemizin ve meslektaşlarımızın dayanışmaya ve birlik içinde olmaya en fazla ihtiyaç duyduğu bu dönemde 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü'nü kutluyoruz.

Yaşasın TMMOB Örgütüllüğü!

Yaşasın Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ZORBALIĞA DİRENEN İRANLI KADINLARA SELAM OLSUN

22.09.2022

İranda, 22 yaşındaki Mahsa Amini'nin, İslami rejimin kılık kıyafet kurallarına uymadığı gerekçesiyle darp edilerek gözaltına alınmasının ardından kolluk güçleri tarafından katledilmesi bardağı taşıran son damla oldu.

İran Devrim Muhafızları'nın protestoları bastırmak için sert müdahalelerine ve İran yönetiminin interneti keserek dış dünyayla bağları koparma çabalarına rağmen protesto gösterileri dalga dalga büyüyor.

Protesto gösterilerinde ön saflarda, saçlarını kesen ve kent meydanlarında başörtülerini yakan kadınları görüyor ve direnişlerine sahip çıkıyoruz.

TMMOB Yönetim Kurulu

AÇLIK KADERİMİZ DEĞİL!

GIDA KRİZİNİN ÇÖZÜMÜ GIDA HAKKI VE GÜVENCESİ KAPSAMINDA ÜRETİMDEN VE ADİL PAYLAŞIMDAN YANA BİR POLİTİKADADIR!

23.09.2022

İnsan yaşamının en temel gereksinimi olan beslenme, özellikle 21. yüzyılın ilk çeyreğini yaşadığımız bugünlerde, halkımız için, yine önemli bir sorun alanı olarak ortaya çıkmış durumdadır.

2022 yılı temmuz ayı itibarıyla ülkemizde manipüle edilmiş TÜİK rakamlarıyla dahi gıdaların yıllık enflasyon oranı %94,65 olarak ilan edilmiştir. Son dört ayda gıda fiyatları dünyada %12 düşerken, Türkiye’de %20 yükselme görülmektedir. Ağustosta TÜFE %1,46 oranında artmış, yıllık enflasyon %80,21 düzeyinde gerçekleşmiştir. Yİ-ÜFE ise %2,41 oranında artmış ve Yİ-ÜFE yıllık artış oranı %143,75 olarak gerçekleşmiştir.

Tarımsal üretimin gerçekleştirilmesi için gerekli olan mazotta yıllık artış 2022 yılında %240 ‘ı aşarken, gübre ve zirai ilaçta ortalama %150, elektrikte %100, hayvan yeminde artış %120’nin üstündedir. Özellikle üretim maliyetlerindeki artıştan dolayı son 15 yılda 3.2 milyon hektar tarım alanı, tarımsal üretimin dışına çıkarılmıştır. Bu sebeplerle özellikle de birincil gıda üretimini sağlayan tarımsal üretici üretimden koparılmıştır.

Gıda fiyatlarındaki önlenemez artışın bir tek nedeni vardır: Yıllardır ısrarla sürdürülmekte olan yanlış politikalardır!

Gıda üretimini çiftçi bilgisinden uzaklaştıran, çiftçiliği zayıflatan; gıdanın yönetim ve denetimini şirketlere emanet eden; üreticinin ve halkın gıda üzerindeki haklarını gasbeden ve gıdayı şirketler lehine olacak biçimde küresel serbest piyasaya teslim eden bu düzenin halkımız için tek vaadi ancak gıda krizidir.

Enerjide dışa bağımlı, tarım ve gıda sektöründe dışa bağımlı olan ve tarım alanlarını ranta teslim eden, ithalat ile üreticisini terbiye etmeye çalışan ve en önemlisi demokrasinin rafa kalktığı tek adam tarafından yönetilen bir ülkede gıda enflasyonunun düşük olması beklenemez. Yeni ekonomi modeli ile euro ve dolar karşısında hızla değer kaybeden türk lirası, ithal girdilerin yoğun kullanıldığı tarım ve gıda sektöründe fiyatların aşırı yükselmesine neden olmuştur. Ülkemiz bugün itibarıyla bu derin krizin tam da merkezinde, zorlu bir süreçten geçmektedir.

Halkımız gıdaya adil erişimde büyük zorluk yaşamaktadır.

Dar gelirli vatandaşlarımızın tüketim sepetinin %30'unu gıda maddeleri oluşturmaktadır. Gıda maddelerindeki yüksek enflasyon, tüketicilerin gıda güvencelerini olduğu kadar, güvenli gıdaya ulaşmalarını da olumsuz yönde etkilemektedir. Fiyatların bu kadar yüksek olduğu bir dönemde taklit ve taşış ürünler artmakta, hane halkını gereği gibi besleyecek bütçesi olmayanlar kayıtdışı ve merdiven altı ürünlere yönelmektedir.

Geleceğimiz olan çocuklarımızın sağlıklı beslenmesi ise sosyal devlet olmanın gereğidir. Gıda enflasyonunda Avrupa birincisi, dünyada ise dördüncü olduğumuz bu dönemde çocukların günlük harçlıklarıyla güvenilir gıdaya erişmeleri sağlanamayacaktır. Çocuklarımızı güvenli ve kaliteli gıdaya ulaştırmak en önce devletin sorumluluğundadır. Beslenme ihtiyacı doğru uygulamalar ile en geniş kapsamda sağlanmalıdır. Bugünün eksik beslenen çocukları gelecekte fiziksel ve mental olarak geri kalmış bir neslin ortaya çıkmasına neden olacaktır.

Gıda enflasyonunun yanı sıra dünyada süregelen savaşlar, çatışmalar ve insan eliyle yaratılan iklim krizi halkların gıdaya adil bir biçimde erişiminin gerçekçi yolunun Dünya Ticaret Örgütü politikaları olmadığını acı bir biçimde göstermektedir. Son yıllarda yaşanan pandemi nedeniyle ve yine son aylarda Rusya – Ukrayna savaşı nedeniyle buğday ve ayçiçek yağı arzında yaşanan sıkıntılar bunun en somut örnekleridir.

Bu gidişe “dur!” demenin zamanı çoktan geçmiştir.

Yıllardır ülkemizin politikalarının halktan yana ve bağımsızca, katılımcı biçimde belirlenmesi gerektiğini söyleyen bizler artık yaşanan krizlerde “biz söylemiştik” demek istemiyoruz. Yıllardır yapılan uyarılara rağmen yanlış politikalarda ısrar edilip faturasının dar gelirli ve emekçilere çıkarılmasını kabul etmiyoruz.

İktidar ve yandaşlarının, kendilerine yarattıkları halktan kopuk refah alanından ülkede yaşanan sıkıntıları görmesi mümkün olmamaktadır. Yaşanan bu sorunların çözümüne ilişkin en büyük endişe kaynağı ise mevcut iktidarın sorunları çözmek yerine, suni gündemler oluşturarak, yandaş medyası aracılığıyla her gün yeni bir düşman oluşturarak algı yönetimiyle ülkeyi yönetme kolaylığına kaçmasıdır. Bu politikalarla hareket eden bir iktidarın gündeminde tüketicilerin gıda hakkı ve güvencesi yer almamaktadır.

Derhal, ülkemizin tarımsal üretim potansiyelini en verimli biçimde değerlendirerek, tarımsal girdi fiyatlarını kabul edilebilir seviyeye çekilmesi; üretimden ve adil paylaşımından yana bir politikaya geçilmesi gerekmektedir.

- Üretici refahı artırılarak, üretimin sürekliliği sağlanmalıdır. Üretici-tüketici dayanışmasında temellenen ağlar gıda egemenliği ilkesi ışığında güçlendirilmelidir.
- Çokuluslu tekellerin değil, kendi üreticilerimizin kalkınması hedeflenmeli, tüketicilere uygun fiyatlarla güvenli gıdalar sunulmalıdır. Gıda krizinin bir sonucu olarak ortaya çıkan fiyat artışlarından en çok etkilenen yoksul kesimlerin yeterli ve güvenli gıdaya erişimleri sağlanmalıdır. Gıda güvenmesini sağlamanın temel yolu budur.
- Gıda hakkı kapsamında özellikle çocuklarımız başta olmak üzere toplumun tüm kesimleri açıktan muaf olmalı yeteri kadar beslenebilmelidir. Siyaset malzemesi olarak yapılan onur kırıcı gıda yardımları kabul edilemez.
- Devlet, her konuda kâr etmesi gereken bir şirket gibi yönetilemez. Gıda, eğitim, sağlık gibi temel hak ve gereksinimler gerçekçi bütçeler ayrılarak yönetilmelidir.
- Şirketlerin gıda sistemindeki kontrolünü artıran, tarımda piyasayı destekleyen sözleşmeli üretim modeli terk edilmelidir. Gıdanın, çiftçi bilgisi ile yeniden tahsis edilmesine yönelik adımlar atılmalıdır.
- Gıda egemenliği tesis edilmeli; gıda ve tarım politikaları toplumun temel ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde piyasa dışı, nitelikli ve devamlılığı sağlanabilir şekilde düzenlenmelidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

“DEZENFORMASYONLA MÜCADELE” ADI ALTINDA “SANSÜR”E HAYIR!

04.10.2022

TBMM yeni yasama yılına başlarken siyasi iktidarın önceliği yine toplumsal muhalefeti susturmak... Kamuoyunda “sansür yasası” olarak anılan “Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” geçtiğimiz haziran ayında TBMM komisyonlarında görüşülmüş, başta basın meslek örgütleri olmak üzere toplumun çeşitli kesimlerinin yoğun tepkisi üzerine TBMM Genel Kuruluna getirilmemişti. İktidar sözcüleri, eylül ayının son günlerinde, daha meclis açılmadan, TBMM’de ilk olarak “sansür yasası”nın ele alınacağını söylemeye başladılar.

Söz konusu yasa önerisi, her ne kadar “Basın Kanunu’nda değişiklik” adı altında sunulsa da iktidarın, muhalefetin sesini kısma yönelik girişimlerinin devamı niteliğindedir. Hükümet yetkililerinin “dijital mecralarda dezenformasyonu önleme”, “yalan terörüyle mücadele”, “dijital platformlarda algoritmaların şeffaflığı” gibi süslü gerekçelerle gündeme taşıdığı ve geçtiğimiz yıllarda yürürlüğe giren yasal düzenlemeler, İnternet ortamındaki yayınlara erişimin engellenmesine ve binlerce içeriğin çıkarılmasına, sosyal medya paylaşımlarının ise cezalar, gözaltılar, tutuklamalara varan yaptırımlarla sonuçlanmasına yol açtı. Yeni yasa önerisi de özellikle sosyal medya kullanıcılarına gözdağı verecek biçimde “gerçeğe aykırı bilgiyi kamu barışını bozmaya elverişli şekilde alenen yayan kimse”ye hapis cezası getiriyor.

Radyo ve televizyon kanallarının RTÜK, gazetelerin Basın İlan Kurumu, İnternet sitelerinin BTK aracılığıyla baskı altında tutulmasıyla yetinmeyen siyasi iktidar, Ağustos 2020 başında “Dezenformasyonla Mücadele Merkezi”ni kurarak bir adım daha attı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı’na bağlı merkezin ne yapacağı açıkça belirtilmese de İletişim Başkanının şu sözleri amacı tanımlıyor: “Önümüzdeki dönemin en büyük mücadele alanlarından biri olan dijital dünyada devletin yanı sıra tek tek bireylerin de dezenformasyon ve yalan haberlerin yayılımına ortak olmamak gibi sorumlulukları bulunuyor (...) Dijital terörizme ve dezenformasyona karşı tedbirler alıyoruz. Dezenformasyonla Mücadele Merkezimiz, yalan terörünü etkisiz hale getirmek için gayret gösterecek.” Bugüne dek deneyimlediklerimiz ve seçimler yaklaşırken yaşanabileceklere ilişkin öngörülerimiz dikkate alındığında, toplumsal istemleri ve tepkileri dile getirme, bilgiyi paylaşma ve bilgiye ulaşma özgürlüğü gibi demokratik hakların bu tür yapılarla engellenip sansürleneceği ortadadır.

İletişim ve söylem alanlarımızı genişletmek için insanlığın ilerici birikimiyle, bilim ve teknikle inşa ettiğimiz sosyal ağların ve iletişim araçlarının muha-

lilere karşı kullanılmasına; iktidar yanlısı trollerin saldırılarına; demokrasilerde 5. güç olarak anılan yurttaş gazeteciliğinin önünün kesilmesine; basın-yayın kuruluşlarının ve kamusal sorumluluklarıyla bilimsel bilgiyi üretip paylaşan aydınların, iktidar temsilcilerinin hakarete varan yaftalamalarıyla susturulmaya çalışılmasına sessiz kalmayacağız! Yüzyıllar önce kütüphaneleri yakanlarla aynı anlayışa sahip iktidarların çağdışı yasaklarını ve sansürü kabul etmiyoruz! Yeraltı ve yerüstü zenginliklerimizin yağmalanmasına, Cumhuriyet değerlerinin yok edilmesine, her türlü hukuksuzluğa direndiğimiz gibi, anayasal hak olmanın ötesinde birer temel insan hakkı olan haber alma, ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğü için de bilime, bilgiye ve gerçeğe olan tutkumuzla, aynı kararlılıkla mücadele edeceğiz.

Basın özgürlüğüne aykırı, sesimizi kısımaya yönelik tüm girişimlere karşı iletişim, haber alma ve ifade özgürlüğü haklarımızı kararlılıkla savunacağız!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

6 EKİM ULUSLARARASI JEOÇEŞİTLİLİK GÜNÜNDE YIKIMA VE YAĞMAYA DUR DİYORUZ

06.10.2022

UNESCO Genel Konferansı 2021 yılında 6 Ekim gününü Uluslararası Jeoçeşitlilik Günü olarak dünya çapında bir kutlama günü olarak belirlemiştir. Amaç cansız doğanın gezegendeki tüm canlıların refahı için önemi konusunda toplum genelinde farkındalık yaratmaktır.

Biyoçeşitliliğin sessiz ortağı olarak nitelendirilen Jeoçeşitlilik, yeni nesillere dünya tarihi, dünya kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve yarının zorluklarının üstesinden gelmek için gerekli bilimi öğreten doğal bir laboratuvar ve ders kitabı görevi gören 4,6 milyar yıllık dünya gezegeninin sessiz tanıkları ve bir daha yerine konulması imkânsız olan jeolojik varlıklarıdır.

İnsan refahı da Jeoçeşitliliğin sunduğu kaynakların çeşitliliğine dayanmaktadır. İnsan evriminin ilk yıllarından beri kullanılmışlardır ve modern insanlığın ekonomik ve sosyal gelişiminde önemli bir rol oynarlar. Jeoçeşitlilik, toplulukların temelidir ve insanlığın doğa ile olan ilişkisinin ayrılmaz bir parçasıdır. Jeoçeşitlilik insanlığa, yaşamını sürdürebilmesi için mekân oluşturmakta ve başta besin zincirinin temel halkası olan toprak olmak üzere zengin doğal kaynaklar sunmaktadır. Jeoçeşitliliğin sunduğu kaynakların akılcı kullanımı zenginlik, istihdam, refah içinde bir sosyal ve doğal çevre ve barış yaratır.

Kültürel miras alanlarıyla da yakın bağlantıları olan Jeoçeşitliliğin getirdiği dünya mirası varlıkları korumak zorundadır.

Ülkemiz zengin bir jeoçeşitliliğe sahip olmasına rağmen son yıllarda;

Gümüşhane'deki Dipsiz Göl'ün define arayıcıları tarafından yok edilmesi, Munzur Vadisi Milli Parkı ve vadi havzasının sömürge madenciliği ile tehdit edilmesi, Erzurum-Narman'da Jeopark niteliğindeki alanda betonarme bina yapılması, Erzurum-Tortum Şelalesi'nde peyzaj düzenlemesi adı altında doğal çevrenin tahrip edilmesi,

Mersin Cennet-Cehennem Obruğu içine asansör yapılması,

Birinci derece sit alanı olan ve 1985 yılından beri UNESCO Dünya Kültür mirası listesinde

talana açılması, alan içerisinde milyonlarca yılda oluşmuş olan peri bacalarını, tarihi yapıları tehdit eden yol yapımı,

Konya-Hadim-Çifteler Yerköprü Şelalesi'nin üzeri ve çevresinde yapılan peyzaj ve çevre düzenlemesi ile bazı tesis inşaatlarıyla tahrip edilmesi,

Ülkemizin UNESCO'ya kayıtlı tek jeoparkı olan Manisa Kula-Salihli Jeoparkı içine HES inşaatının yapılmaya başlanması,

Antalya-Kepezde yer alan Düden Çayı ve Düden Şelalesinin kirletilerek tüketilmesi,

Marmara Denizi etrafında yapılan endüstriyel yapılar, tersaneler ve kentleşme sonucu ortaya çıkan kirletilmiş suların boşaltılması sonucunda musilajla yok olmaya karşı karşıya kalması,

Derelerimiz ve vadilerimizin, üzerlerine inşa edilen HES'lerle yok edilmesi,

Ergene, Menderes, Gediz gibi nehirlerimizin kirletilerek tüketilmesi,

Assos Antik Limanı gerisindeki yamaçta "kaya ıslahı" gerekçesiyle yapılan ve milyonlarca yıllık bir süreçte oluşan morfoloji ve bitki dokusunu yok eden vandallık,

gibi her gün bir başka kentimizde jeoçeşitliliğin sunduğu varlıklarımız yok edilmeye devam ediyor.

Doğa ve yaşam alanlarımızın geri dönüşü mümkün olmayacak düzeyde yıkıma uğratılmasına neden olan rant ve yağma projeleri ile çeşitli uygulamalara bir an önce son verilmelidir. Yıkımın hukuksal dayanağını oluşturma adına hazırlanan yasa ve yönetmelik değişiklikleri geri alınmalıdır.

TMMOB, toplumlar için yerel, ulusal ve uluslararası önemdeki Jeoçeşitliliğimizin korunarak gelecek nesillere aktarılması konusunda yürütülen mücadeleleri büyütme ve desteklemeye devam edecektir.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

10 EKİM KATLIAMINA KARŞI ADALET ARAYIŞIMIZ; EMEK, BARIŞ VE DEMOKRASİ MÜCADELEMİZ 7. YILINDA DEVAM EDİYOR!

10.10.2022

Bu ülkenin emek, barış, demokrasi güçlerinin, barış ve adalet özlemiyle 10 Ekim 2015'te düzenlediği "Emek, Barış Ve Demokrasi Mitingi"ne yapılan saldırıda 104 arkadaşımız yaşamını yitirdi. 500'e yakın arkadaşımız ise yaralandı. Aradan geçen 7 yıla rağmen çok sayıda arkadaşımız farklı organ kayıplarına uğrayarak hayatlarını devam ettiriyor. Katliamın milyonların ruhunda, yüreğinde yarattığı yaralar, açığa çıkardığı toplumsal yük ise hala geçmek bilmiyor.

10 Ekim Ankara Gar Katliamı, Türkiye devletinin başkentinin ortasında, bütün güvenlik bürokrasinin gözleri önünde gerçekleşti. Geline aşamada ortaya çıkan gerçekler bu katliamın önünün açıldığı gösteriyor. Katliamı gerçekleştiren canilerin istihbarat tarafından takip edildiği, canlı bomba ihbarının olduğu, katliam sorumlularının istihbarat görevlileri ile katliam öncesinde ve sonrasında görüştüğü kamuoyuna yansımıştır. Katliamı gerçekleştiren IŞİD katilleri, patlama malzemeleri ile binlerce kilometre yolu adeta elini kolunu sallayarak, her hangi bir kontrole tabi olmadan geçmiştir. O dönemin karanlığından iktidarını tahkim etmek isteyenler, karanlık ve katliamdan oy hesabına dönenler, şehitlerimizi statlarda yuhalatanlar, bu katliama gereken tedbirleri almayarak yol verenler, bu toplumun, tüm halklarımızın vicdanında mahkumdur.

Katliamın önü açılmış yüzlerce insan bir nefesle yaşama tutunmaya çalışırken, binlerce insanın yardım çığlığı yeri göğü inletirken, kamu görevlisi sıfatını taşıyanlardan bazıları alana gelen ambulansları durdurmuş, bazıları yerde yatan yaralılara biber gazı sıkarak, yardım etmeye çalışanlara saldırmıştır. Ambulanslardan önce TOMAların, zırhlı araçların geldiği alandan 100 canımızın cansız bedeni, ülkenin 42 iline gönderilmiştir. O gün dünyanın dört bir yanından, 81 ilden barış, emek, demokrasi için gelen on binlerin sözü, bugün 42 ilde karanfilleşen canlarımızın, yüzlerce yaralımızın ve on binlerce yoldaşımızın mücadelesinde yaşıyor. 10 Ekim Şehitlerinin sözü işçi grevlerinde, kadın özgürlük hareketinde, ekoloji savunusunda yaşıyor. 10 Ekim barış şehitleri bu ülkenin eşitlikçi, laik, insan haklarına dayalı, demokratik bir hukuk devleti olması için mücadele eden herkesin yüreğindedir.

7. yılında 10 Ekim anmalarının adalet arayışımızın gereği olarak yitirdiklerimizin hatırasına uygun bir şekilde yapılmasını istiyoruz. Anmaların onarıcı bir adalet duygusuna yönelmesi için tüm kamuoyu ve kamu görevlileri gereken özeni göstermelidir. Ancak özellikle güvenlik bürokrasinin geçtiğimiz yıllarda anmalar için tedbir alınması gerekirken, 10 Ekim Barış

Ailelerine ve yoldaşlarına yönelik fiili, fiziki, yargısal saldırılar yaşanmıştır. Bu tutum toplumsal barışı tehdit etmektedir.

10 Ekim anmalarına katılan yurttaşlara yönelik fişleme, sorgulama ve soruşturma faaliyetleri yürütülebilmektedir. Dünyada bu katliamın benzerleri olduğunda kamusal bir politika ile toplumun acısı onarılmaya çalışılmaktadır. Bu ve benzeri günlerde onarıcı bir yaklaşımla resmi anma günleri ilan edilmektedir. Yaşamını yitirenlerin hatıralarının yaşatılması ve ailelerinin rehabilitasyonu için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Ancak Türkiye’de 10 Ekim Katliamı da dahil yaşanan bu durumlara ilişkin toplumsal bir yaklaşım ve politika söz konusu değildir. Bizler bu hafızanın barış politikasından yana yeniden kurulması için mücadele edeceğiz. Hiçbir canımızın hatırasına hanel gelmesine, 10 Ekim Katliamının unutulmasına müsaade etmeyeceğiz. Birçok yerde 10 Ekim Şehitlerinin adının yaşatıldığı mekanların arttığını görüyoruz. Bunların çoğalması, katliamı gerçekleştirmek isteyenlerin karanlığına en güzel yanıt olmaktadır. Evet bizler IŞİD karanlığına, siyasi ikbalini oraya bağlayanlara teslim olmadık, olmayacağız.

Öte yandan insanlığa karşı işlenmiş bir suç olarak 10 Ekim Ankara katliamı davası devam ediyor. Bu dava gerçek sorumlular yargılanana kadar devam edecektir. Yitirdiğimiz arkadaşlarımızın bizlere bıraktığı en değerli emanet olan emek, barış, demokrasi mücadelesini de hep beraber, kol kola omuz omuza büyütme kararlıyız. Er ya da geç, sorumlular cezalandırılacak; emek kazanacak, demokrasi kazanacak, barış kazanacak!

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

DİSK-KESK-TMMOB-TTB

AMASRA'DA YÜREĞİMİZ BİR KEZ DAHA YANDI, SORUMLULAR HESAP VERSİN!

15.10.2022

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına bağlı Türkiye Taşkömürü Kurumu'na ait Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesine bağlı yeraltı kömür ocağında 14 Ekim 2022 tarihinde akşam saatlerinde, yüzeyin 350 metre altında meydana gelen “grizu patlaması” sonucunda resmi açıklamalara göre şu ana kadar 41 maden emekçisi hayatını kaybetmiştir.

Hayatını kaybeden arkadaşlarımızın acısını yüreğimizin en derinlerinde hissediyoruz. Yaşamını yitiren kardeşlerimize rahmet, yakınlarına sabır diliyoruz. Yaralı arkadaşlarımızın en kısa zamanda sağlıklarına kavuşmalarını temenni ediyoruz.

“Bir ülkeyi tanımak istiyorsanız, o ülkede insanların nasıl öldüğünü bakın” derler.

Taniyin işte: Bizim ülkemizde insanlar, evine üç kuruş ekmek parası götürebilmek için yerin yedi kat dibinde ölüyorlar. Bizim ülkemizde insanlar işyerlerinin güvensizliği, yetkililerin sorumsuzluğu, patronların açgözlülüğü nedeniyle ölüyorlar. Bizim ülkemizde insanlar siyasi iktidarın rant hırsı nedeniyle, insan hayatını umursamazlığı nedeniyle ölüyorlar. Bizim ülkemizde insanlar kanunlar işletilmediği için, sorumlular cezalandırılmadığı için ölüyorlar.

Kozlu'da böyle öldük, Dursunbey'de böyle öldük, Karadon'da böyle öldük, Ermenek'te böyle öldük, Somada böyle öldük...

Binlerce kişi öldük, on binlercemiz yaralandı. Bunca hayatımız elimizde alınırken ne bir patron hal ettiği cezayı aldı, ne bir sorumlu yargılandı, ne bir siyasi istifa etti.

“Kaza” diyorlar, “fitrat” diyorlar, “kader” diyorlar... Tüm bu sözler yaşanan faciaların arkasındaki sorumluları gizlemek için söyleniyor.

Gerekli önlemleri almadan, denetim yapmadan, güvenli koşulları oluşturmadan madencileri yerin yüzlerce metre altına gönderirseniz buna kaza diyemezsiniz. Bunun adı düpedüz cinayettir. Her cinayette olduğu gibi bunun da mutlaka faili vardır.

Madenci kardeşlerimizi göz göre göre ölüme yollayanlar bu cinayetin sorumlusudur. Madende güvenlik önlemlerini almayanlar bu cinayetin sorumlusudur. Madenlerin bu biçimde çalıştırılmasına izin verenler bu cinayetin sorumlusudur. Ve elbette madenleri vahşi bir sömürü ve rant kaynağı olarak kullanan siyasi iktidar bu cinayetin sorumlusudur.

Bizler bu sorumluların yargılanmasını, hesap vermesini istiyoruz. Bu işin peşini bırakmayacağız. Tüm uyarılara rağmen madencilerimizi göz göre göre ölüme yollayanların suçlarını ve sorumluluklarını örtbas etmesine izin vermeyeceğiz.

TMMOB'ye bağlı odalarımızda arkadaşlarımız facianın yaşandığı bölgede incelemelerine devam etmektedir. Bu incelemeler sonucunda en kısa zamanda hazırlayacağımız raporla tüm sorumluları birer birer ortaya çıkaracağız ve kamuoyuyla paylaşacağız.

Hepimizin başı sağ olsun.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ 68 YAŞINDA!

ÜRETEREK BÜYÜYEN, PAYLAŞARAK GELİŞEN BİR ÜLKEDE İNSANCA VE BARIŞ İÇİNDE YAŞAMA MÜCADELEMİZ DEVAM EDİYOR!

18.10.2022

Toplumun ortak çıkarlarının korunması, meslek alanlarımızın gelişimi ve meslektaşlarımız haklarının savunulması amacıyla 1954 yılında kabul edilen 6235 Sayılı Kanun'la kurulan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği bugün tam 68 yaşında! Birliğimiz 68. yaşını ve tüm meslektaşlarımızın “Mühendislik ve Mimarlık Haftası”nı kutluyoruz.

Ne yazık ki Birliğimizin 68. yaşını Amasra'da yaşanan maden faciasında hayatını kaybeden 41 madenci kardeşimizin acısıyla birlikte idrak ediyoruz. Kaybettiğimiz kardeşlerimize rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyoruz. TMMOB olarak bu facianın unutturulmasına, üzerinin örtülmesine izin veremeyeceğiz. Sorumluların yargı önünde hesap vermesi için elimizden geleni yapacağız.

İnsan hayatını doğrudan ilgilendiren mesleki faaliyetlerimizin çağın bilgi birikimine uygun, insan güvenliğini ve doğal çevreyi gözeterek biçimde gelişmesinin sağlamak amacıyla kurulan Birliğimizin kuruluş kongresi 18-21 Ekim 1954 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmişti. Birlik bünyesinde kurulundan 10 meslek odası ile başlayan yolculuğumuz, bugün 24 Odamız ve bu Odalara bağlı 226 Şube ve 50 İl/İlçe Koordinasyon Kurulumuzla devam ediyor. 110 farklı mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplininin 630 binin üzerinde meslektaşımızın üye olduğu TMMOB, ülkemizin en büyük mesleki demokratik kitle örgütlerinden birisidir.

Birliğimiz ve bağlı odalarımız, 68 yıldır, sanayiden planlamaya, kentleşmeden enerjiye, gıda güvenliğinden ormanlara, çevre politikalarından yapı denetime, işçi sağlığından madencilğe, ulaşımdan iletişime kadar insana ve topluma dair her alanda mesleki bilgi ve birikimini emekten, halktan, ülkemizden, meslek-meslektaş çıkarlarından yana kullanmaktadır.

TMMOB, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını ülkemizin ve halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek için mücadele vermektedir. Çünkü TMMOB, mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutulmayacağı, sorunlarımızın çözümünün büyük ölçüde emekçi sınıfların sorunlarının çözümünde yattığının bilincindedir. Bu yüzden mesleğin ve meslektaşlarının sorunlarını, ülke sorunlarıyla bütünlüklü olarak ele alır.

TMMOB, meslek alanları ile ilgili her konuda bilgi üretmeyi, üretilen bilgiyi kamuoyu ile paylaşmayı asli görevleri arasında görmektedir. Bu doğrultuda yayınlanan raporlarla, açılan davalarla, düzenlenen kongre-sempozyumlarla, yapılan açıklamalarla, bilimin ve tekniğin kamudan, halktan ve doğandan yana kullanılmasıyla başka bir dünyanın mümkün olabileceğini ortaya koymaktadır.

Uzun yıllardır devam eden ve her yıl daha da derinleşen ekonomik kriz, tüm halkımızın olduğu gibi emeğiyle geçinen mühendis, mimar ve şehir plancılarının da hayatlarını zorlaştırmaktadır. Kamusal yatırımların ortadan kalkması, rant hırsının bilim ve tekniğin önüne geçmesi, sermayenin ihtiyaçlarının halkın ihtiyaçlarının önünde tutulması nedeniyle mesleğimiz sistematik olarak değersizleştiriliyor.

Kontrolsüz yetkilerle donatılmış tek adam rejimi altında emeğimiz değersizleşirken, özlük haklarımız da giderek budanmaktadır. Gerek kamuda gerek özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerini, planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme işlerini yürüten tüm meslektaşlarımız giderek daha zor koşullarda çalışmaktadır.

“Parti Devleti” anlayışıyla yönetilen kamu kurumlarında çalışan meslektaşlarımız siyasi baskı ve sürgün tehdidi altında, düşük ücret, kadro sorunu, özlük haklarının ihlal edilmesi, düşük ek göstergeler gibi birçok sorun ile yüz yüzedir. Güvencesiz-sözleşmeli istihdam modellerine yönelme, atamalarda liyakatin ortadan kalkması ve nihayet hukuksuz-keyfi ihraçlar gibi nedenlerle kamudaki teknik personelin iş yükü artarken, iş riski de giderek büyümektedir. Yandaş konfederasyonla imzalanan toplu sözleşmeler, şaibeli enflasyon rakamlarıyla birleşince kamu emekçilerinin her geçen gün daha da yoksullaşmasına neden olmaktadır.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilenmiştir. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar özel sektörde çalışan tüm meslektaşlarımızı tehdit etmektedir. Birliğimiz ile SGK arasındaki yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, meslektaşlarımızın düşük ücretlerle sınırsız biçimde sömürülmesine zemin hazırlamaktadır.

Siyasal iktidarın karar ve uygulamaları, meslektaşlarımızı olduğu kadar meslek alanımızı ve mesleki faaliyetlerimizden faydalanan halkımızı da olumsuz etkilemektedir. Bilime ve tekniğe aykırı olarak çıkarılan yasalar ve yapılan mevzuat değişiklikleri nedeniyle halkın iyi ve güvenli mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmeti alması engellenmektedir.

TMMOB, meslektaşlarımızın bu sorunlarının derhal çözülmesi, ekonomik krizin emek yanlısı bir programla aşılması, üreten-sanayileşen-kalkınan bir Türkiye'nin yaratılması için mücadele etmektedir.

TMMOB, halkın iyi ve güvenli mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmeti alması için mücadele etmektedir.

TMMOB, yaratıcı fikirlerin, aklın ve teknolojinin gelişmesi, öne çıkması ve toplumsal yaşamı kolaylaştırması için mücadele etmektedir.

TMMOB, mesleğimizin gelişmesi, meslektaşlarımızın korunması için mücadele etmektedir. Bu mücadelemizden asla geri adım atmayacağız!

TMMOB kuruluşunun 68. yılında da karanlığa karşı aydınlığı, savaşa karşı barışı, dinci gericiliğe karşı laikliği, faşizme karşı özgürlükleri, ırkçılığa karşı eşitliği, linç kültürüne karşı bir arada yaşamı, rant ve sömürüye karşı emeği, yağma düzenine karşı kamusalılığı, emperyalizme karşı bağımsızlığı savunmaya devam etmektedir.

Aradan geçen her yılda, üreterek büyüyen, paylaşarak gelişen bir ülkede insanca ve barış içinde yaşamaya olan inancımız ve kararlılığımız daha da artmaktadır. Odalarımızı ve TMMOB'yi savunmaya, büyütme ve güçlendirmeye devam edeceğiz.

Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü, Yaşasın Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ŞEBNEM HOCAMIZA VE TTB'YE SAHİP ÇIKIYORUZ!

26.10.2022

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi Başkanı Dr. Şebnem Korur Fincancı, kamuoyuna da yansayan tartışmalar ve kendisine dönük çirkin saldırılar sonucu bugün gözaltına alınmıştır. Bu gözaltının da soruşturmanın da hukuki zemini yoktur, zira Dr. Fincancı'nın ifade ettiği hiçbir şey suç unsuru değildir.

Bununla birlikte 21 Ekim 2022 tarihinde TTB Hukuk Bürosu tarafından Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı ile görüşme yapılmış, savcılığa medyadan soruşturma başlatıldığının öğrenildiği belirtilerek, talep halinde Dr. Şebnem Korur Fincancı'nın uygun bir zamanda ifade için gelebileceği bildirilmiştir. Bunun üzerine savcılık tarafından ifade için uygun bir vakitte davet edileceği bildirilmiş olmasına rağmen başsavcılık, Dr. Şebnem Korur Fincancı'nın gözaltına alınması sürecini başlatmıştır ve dahası bu süreci bir karalama kampanyasına dönüştürmüştür.

İktidar çevrelerinin yargıya müdahale niteliğindeki açıklamaların ardından gelen gözaltı kararı, bu çevrelerin uzun zamandır TTB'ye ve tüm emek-meslek örgütlerine yönelik artırdığı baskının son aşamasını oluşturmuştur. Nitekim iktidar, Meslek Örgütleri Yasası'nda bir değişiklik için kamuoyunda yaratılan bu gündemi kullanacağını da açıklamalarıyla itiraf etmiştir.

Gözden kaçmayan bir diğer husus, gözaltı işlemi sırasında kamu yayıncılığı yapması ve haberlerini buna göre oluşturması gereken TRT'nin, hocamızın evinde bulunan baba/dede yadigarı koleksiyon parçalarını yayımlama biçimidir. İlgili haber, kriminal unsur üretmek için kolluğun düştüğü çaresizliği hepimize göstermiştir. Görüntülerin sunuluş biçimini açıkça kınıyoruz.

TTB Merkez Konseyi Başkanı Dr. Şebnem Korur Fincancı'nın uğradığı siyasi linci ve maruz kaldığı hukuksuz uygulamaları tüm emek ve meslek örgütleri olarak kabul etmediğimizi bir kez daha belirtiyoruz.

Dr. Şebnem Korur Fincancı'nın, ifadesinin alınıp derhal serbest bırakılmasını talep ediyoruz.

Müstebit iktidarın uygulamalarına karşı, emeği, demokrasiyi, barışı, bilimin bağımsızlığını, bilim insanlarının ifade özgürlüğünü ve bunlarla yakından ilişkili halk sağlığını koruma mücadelesini Dr. Şebnem Korur Fincancı'ya ve TTB'ye sahip çıkarak sürdüreceğiz.

Dr. Şebnem Korur Fincancı yalnız değildir, onurumuzdur!

TTB - KESK - TMMOB – ATO – DİSK Ankara Temsilciliği – SES - Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), İnsan Hakları Derneği (İHD), İnsan Hakları Ortak Platformu (İHOP) ve Mülkiyeliler Birliği

YİNE AYNI SENARYO!

BİRLİĞİMİZİN SİYASAL İKTİDAR TARAFINDAN HEDEF GÖSTERİLMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ!

27.10.2022

Kurulduğumuz günden bu yana meslektaşlarımızın haklarını, toplumun çıkarlarını ve kamusal varlıklarımızı korumayı görev edinmiş Birliğimiz, ilgili ya da ilgisiz her konuda siyasi iktidar tarafından hedef gösterilmeye devam ediyor. Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından bugün bir kez daha “Birliğimiz hakkında hazırlıklar yapıldığı” dile getirilmiştir.

Bakan Bozdağ'ın sözünü ettiği “hazırlıklar” 20 yıldır devam eden AKP İktidarının değişmeyen gündemlerinden birisidir. AKP iktidarı, 20 yıldan bu yana ülkenin kamusal varlıklarını özelleştirmeyi, doğal alanlarımızı ve kentsel mekanlarımızı yağmalamayı esas alan bir gündeme sahiptir. Birliğimiz, AKP'nin ranta ve sömürüye dayalı bu politikaları karşısında mücadele verdiği için ormanlarımızı, madenlerimizi, parklarımızı, doğamızı koruduğumuz için hedef alınmaktadır.

Meslek alanlarımıza ilişkin politikaların ve uygulamaların toplumun genel çıkarlarına uygun gelişmesini sağlamak Anayasa'nın 135. Maddesi tarafından Birliğimize verilen görevdir. Birliğimiz kurulduğu günden Anayasa ve yasalar tarafından kendisine verilen görev ve yetkiler ışığında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Siyasi iktidar kendi sözü ve iradesi dışındaki hiçbir görüşe ve anlayışa yaşam şansı vermek istemiyor. Demokratik seçimler ile ele geçiremediği kurumları ve o kurumlarda temsil edilen meslektaşlarımızın iradelerini antidemokratik yol ve yöntemlerle kontrol altına almaya çalışıyor. Birliğimizi işlevsizleştirme ve kontrol altına almaya yönelik hiçbir girişime izin vermeyeceğiz.

Birliğimizin anayasa tarafından tanımlanmış statüsünün ortadan kaldırılmasına, yasalarla güvence altına alınma hak ve yetkilerinin aşındırılmasına ve 600 bini aşkın meslektaşımızın iradesinin yok sayılmasına bütün gücümüzle karşı çıkacağız.

AKP'nin demokrasiyi, hukuku ve kamusal varlığımızı çiğnemesine izin vermeyeceğiz. Mesleğimize, meslektaşlarımıza ve ülkemize sahip çıkmaya, demokrasiyi, özgürlükleri ve çoğulculuğu savunmaya devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR, ŞEHİR PLANCILARI BÜTÇEDEN EMEĞİNİN KARŞILIĞINI İSTİYOR!

17.11.2022

Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi, 21 Ekim 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmeye başlandı. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşmeleri devam eden Bütçe Teklifi, Aralık ayında TBMM Genel Kurulu'nda görüşülerek karara bağlanacak.

En geniş anlamıyla hükümetlerin sosyal sınıflara, toplumsal hak ve özgürlüklere ve demokrasiye ilişkin duruşlarının en çok somutlaştığı siyasal ve iktisadi bir belge niteliğinde olan Bütçe Kanunu, geçmiş yıllarda olduğu gibi toplumsal çıkarları gözetmeyen antidemokratik bir nitelikte hazırlanmıştır.

Bütçe hakkının eksiksiz kullanılabilmesi için, bütçe sürecinin her aşamasında (hazırlık, parlamentoya sunulması, parlamentonun izin ve onayından geçmesi ve parlamento tarafından denetlenmesi) halkın kendisinin ve örgütlü temsilcilerinin katılımının sağlanması, eleştiri ve görüşlerinin alınması gerekmektedir. Ne var ki bu yıl da, önceki bütçe dönemlerine benzer bir şekilde toplumsal katılım yok sayılmış ve bütçe hakkı ihlal edilmiştir.

2022-2024 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program'da (OVP) dolar kuru 2021'de 8,30 TL, 2022'de 9,27 TL, 2023'te 9,77 2024'te 10,27 olarak öngörülmüştü ancak büyük bir yanılma payı ile doların 19 TL'ye yaklaştığını görüyoruz. 2022 yılı dolar kuru öngörüsüne göre dolar %100 oranında ilave değer kazanmıştır. Son OVP'de ise 2022 beklentisi 9,27'den 16,62'ye yükseltildi. 2023 beklentisi 21,52, 2024 beklentisi ise 24,62'ye, 2025 yılı dolar kuru beklentisi ise 25,77 çıkarıldı.

10. Kalkınma Planı'nda 2023 için 25 bin dolar kişi başına milli gelir hedefi, 11. Kalkınma Planı'nda 12 bin 484 dolara; son OVP'de ise 10 bin 71 dolara indirildi. Yani 2013 yılında 12 bin 582 dolar olan kişi başına gelir düzeyine, 12 bin 91 dolar olarak tahmin edilen 2025'te bile ulaşamayacak.

10. Kalkınma Planı'ndaki enflasyon hedefi tek haneli idi. 11. Kalkınma Planı'nda 2019-2023 yılları için öngörülen enflasyon hedefi de %5; 2022-2024 yıllarına ilişkin son OVP'de ise %7.6 olarak öngörülmekteydi. Bugün yayınladığı veriler tartışmalı olan TÜİK'e göre bile enflasyon %85,51 seviyesine gelmiştir.

İktidar ise bu acı tabloyu "orta vadeli programımızda önceki yıllarda olduğu gibi mali disiplinden asla taviz vermedik", enflasyon için ise "faiz sebep enflasyon sonuç" diyerek açıkladı. İşte kamu çalışanları bu büyük yalanın altında kalarak ekonomik sorunlara ve enflasyona karşı yaşam mücadelesi veriyor.

Son 25 yılda kamuda çeşitli statülerde çalışan, emekliye ayrılan ve farklı ücretler alan mühendis, mimar ve şehir plancıları ekonomik ve sosyal hakları açısından oldukça ciddi bir satın alma gücü kaybına uğramışlardır. Söz konusu kamu görevlilerinin çalışırken aldıkları ücretlerin erimesinin yanı sıra emekliliklerine etki eden diğer hakları da diğer kamu görevlilerine göre oldukça düşük kalmıştır.

Diğer meslek sınıflarıyla aralarındaki eşitsizliklerin ve farklılıkların giderilmesi amacıyla kamuda çalışmış ve teknik hizmetler sınıfına dâhil mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma hayatında ve emeklilik döneminde, haklarında iyileştirme yapılması için bütçe ayrılması bir zorunluluktur.

Bu kapsamda;

- Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kar, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.

Her yıl, Mart ayından başlayarak tüm kamu görevlilerini kapsayan vergi dilimi zulmü yaşanmaktadır. Yıl sonuna kadar tüm kamu görevlileri, pozisyonlarına göre Mart ayından itibaren %15, % 20, %27'lik vergi dilimine girmektedir. %15'lik vergi diliminden %20'lik ya da %27'lik vergi dilimine giren memurlar vergi dilimi değişikliğinden dolayı yeni kayıplara uğramaktadır.

Son dönemlerde yaşanan ekonomik gelişmelere bağlı olarak çalışanlarımızın alım gücü düşmektedir. Çalışanlarımızın alım gücünü ancak ücret ve vergi politikaları yoluyla yükseltmek mümkündür. Ülkemizde vergi yükünün çalışanlarımızın omuzlarına yüklendiği de açık bir gerçektir.

- Çalışma dönemlerinde ücreti oluşturan kalemlerden biri olan ek ödeme emekliliğe yansıtılmalıdır.

Aynı statüde yer aldıkları diğer meslek sınıfları ile aralarındaki eşitsizliklerin ve farklılıkların giderilmesi amacıyla kamuda çalışan ve teknik hizmetler sınıfına dahil mühendis, mimar ve şehir plancılarının 375 sayılı KHK'ye ekli (I) SAYILI CETVEL'de yer alan Uzman Tabip, Tabip ve Diş Hekimlerine sağlanan ek ödeme oranı baz alınarak, emeklilik haklarında da etkisi olan "ek ödemeler" oranlarında iyileştirme yapılması eşitsizliği ortadan kaldıracaktır.

Başmühendis, Başmimar, Mühendis, Mimar, Bölge Plancısı ve Şehir Plancılarının mali haklarında iyileştirme ancak %130 ile %150 olan Ek Ödeme oranlarının, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmesi ve emekli keseneğine yansıtılması suretiyle mümkün olacaktır.

•Her ne kadar çalışma dönemlerinde kamu çalışanı ücretini oluşturan kalemelerden biri olsa da asıl emeklilik dönemindeki emeklilik ücretinde etkisi olan ek gösterge yeniden düzenlenmelidir.

Kamuda çalışan mühendis, mimar, şehir plancıları ile ilgili olarak TBMM de kabul edilen ve Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7417 sayılı Kanunun 2. Maddesine göre yapılan ek gösterge düzenlemesi çalışma hayatı ve emeklilik döneminde hiç bir katkı sağlamıyor.

3600 ek göstergeye yapılan 600 puanlık artış ile yeni ek gösterge rakamı 4200 olsa da 1. derece 4. kademedeki 4200 ek gösterge ile emekli olan bir mühendis, mimar, şehir plancısı güncel rakamlarla alacağı emekli maaşı artışı 135 TL civarındadır. 3000 ek göstergeye sahip bir meslek grubunda yapılan 600 puanlık artış yeni ek gösterge rakamını 3600'e çıkarmakta, bu rakamdan faydalanan meslek grubuna ait bir çalışanın emekli aylığında güncel rakamlar ile 1700 TL civarında bir artış ortaya koymaktadır. Bunun sebebi emeklilikte uygulanan ek gösterge çarpanlarıdır.

Kanun 2. maddesi (b) bendi ile ikinci fıkrasında belirlenen oranlar şöyledir:

- Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlarda %255'ine,
- Ek göstergesi 7800(dahil)-8400(hariç) arasında olanlarda %215'ine,
- Ek göstergesi 7000(dahil)-7800(hariç) arasında olanlarda %195'ine,
- Ek göstergesi 5400(dahil)-7000(hariç) arasında olanlarda %165'ine,
- Ek göstergesi 3600(dahil)-5400(hariç) arasında olanlarda %145'ine,
- Ek göstergesi 2800(dahil)-3600(hariç) arasında olanlarda %85'ine,
- Diğerlerinde %55'ine tekabül eden miktarı, emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulur.

Görüldüğü üzere tüm çalışanlara verilen seyranen 600 puanlık artış gerçekte eşitliği sağlamamakta, bir kısım çalışan için ciddi, bir kısım çalışana ise sembolik artış sağlamaktadır. 1. derecenin 4. kademesinde ek göstergesi 3000 olan bir çalışanın katsayısı %85 iken ek göstergesi 3600 olduğunda grubu değişeceğinden yeni katsayısı %145 olacaktır.

1. derecenin 4. kademesinde ek göstergesi 3600 olan bir çalışanın katsayısı %145 iken ek göstergesi 4200 ya da 5399'a kadar herhangi bir rakam olduğunda katsayısı değişmeyeceğinden yeni katsayısı %145 olarak kalacaktır. Bu durumda da bu çalışanların emekli maaşlarında çarpan grubu değişmediği için sadece ve sadece 145 TL civarında bir emeklilik farkı oluşacaktır. Yapılan bu iyileştirme sadece bir grup çalışana fayda sağlarken diğer çalışanlara haksızlık yapılmıştır.

Ek gösterge oranlarının mühendis, mimar, şehir plancıları için yeniden düzenlenmesi, çarpan grubu değişen diğer çalışanlar gibi bu çalışanların da emeklilikte hak ettiklerini alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamlarının belirlenmesi gereklidir. Bunun için de beklenen asgari durum 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek göstergenin 6400 olmasıdır.

Bu şekilde ancak çalışanlar arasında gerçek bir eşitlik oranı ile fayda sağlanmış, emekliliklerine katkı sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının personel istihdam ve ücret politikalarının iyileştirilerek istihdamın artırılması, çalışan ücretlerinin gerçek enflasyon oranlarının üzerinde yükseltilmesi de günümüz ekonomik koşullarında öncelikli ele alınması gereken konulardandır.

Ülke genelinde kamu çalışanı sayısının ihtiyacı karşılamadığı açıkça görülmektedir. Kamuda çalışan toplam personel içerisinde teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı sayısı %5 düzeyindedir ve bu oran oldukça yetersizdir.

Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır. İstihdamın artırılması için kamunun işlerinin kamu adına görev yapan devlet memurlarınca yapılması, bu kapsamda taşerona devredilen tüm sözleşmelerin iptal edilerek bu işler için kamu istihdamının sağlanması ve ücretlerin de insanca yaşam düzeyine çıkartılması zorunluluktur.

Bu sebeplerle başta emekçiler olmak üzere halk için bütçe talebimizi yineliyoruz! İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

İSTİKLAL CADDESİ'NDE GERÇEKLEŞEN BOMBALI SALDIRIYI KINIYORUZ!

18.11.2022

İstanbul İstiklal Caddesi'nde 13 Kasım 2022 tarihinde gerçekleşen bombalı saldırıyı kınıyor, saldırıda hayatını kaybeden yurttaşlarımızın ailelerine başsağlığı, yaralananlara ise acil şifalar diliyoruz.

Bu saldırının sorumlularının tüm bağlantılarıyla ortaya çıkarılması ve cezalandırılmasının kamu erkinin sorumluluğunda olduğunu yeniden hatırlatıyoruz.

Türkiye tarihinde defalarca gördüğümüz gibi, açığa çıkarılmamış her terör saldırısı, her katliam kendisini büyüterek toplumumuzun önüne maalesef yeniden çıkmıştır. Senaryolar farklı amaç aynıdır. Geçmişten günümüze özellikle 7 Haziran- 1 Kasım 2015 tarihleri arasında yaşananlar olmak üzere gerçekleştirilen tüm terör saldırıları yüzlerce insanımızın hayatına mal olmuş ve toplumsal travmalara yol açmıştır.

Ülkemizin seçim sürecine girdiği bir dönemde bu tür saldırıların yeniden yaşanmasını manidar buluyoruz.

Uzun yıllardır ülkemizde toplumsal barış ve huzur ortamı, iktidarın iç veya dış politikadaki gerilimleri siyasi malzeme olarak kullanması, izlediği savaş eksenli politikalar nedeniyle sınır güvenliğimizi koruyamaması, halkı açıklık sınırında yaşamaya mahkûm eden ekonomi politikaları, ülkeyi mesken tutan terör örgütleri ve çeteler nedeniyle azalmaktadır. Eşitliği ve demokrasiyi tesis etmesi gereken siyaset kurumu, şiddetin ve kutuplaştırıcı dilin etkisi altında olup, insanlar arasında ayrımcılığı derinleştirmektedir.

Doğru ve şeffaf bilgi akışını sağlamakla sorumlu kurumlar olayın hemen ardından halkın haber alma hakkını gasp eden yayın yasağı ve sosyal medya kısıtlaması uygulamış. Yapılan çelişkili açıklamalarla bilgi kirliliği yaratmıştır. Demokratik bir ülkede kamu otoritesinden doğan sorumluluğunu yerine getiremediği için istifa etmesi gerekenler ise koltuklarında oturmaya devam etmektedir.

Masum insanların yaşamları üzerinden siyasi plan yapan karanlık odaklar bilmelidir ki, bu patlama ve saldırıları basit birer şiddet eylemi olarak görmüyoruz.

Bu karanlığa teslim olmayacağız ve izin vermeyeceğiz.

Bizler, bu ülkenin emek ve meslek örgütleri olarak kaynağı nereden gelirse gelsin masum insanların hayatını hedef alan hiç bir plana geçit vermeyeceğimizi, kim olursa olsun saldırının faillerinden ve onlara yol verenlerden hesap soruluncaya dek bu sürecin takipçisi olacağımızı duyururuz.

DİSK, KESK, TMMOB, TTB

HAYATLARIMIZI ÇALMAYA ÇALIŞAN KARANLIĞI MÜCADELEMİZLE AYDINLATALIM

“25.11.2022

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü’nde, TMMOB’li kadınlar olarak şiddete, gericiliğe, yoksulluğa ve hukuksuzluğa karşı, eşit ve özgür bir gelecek için herkesi dayanışmaya, örgütlenmeye ve ses çıkarmaya çağırıyoruz. Saçımızın tek bir telinden de vazgeçmediğimizi bildiriyoruz.

Siyasal, toplumsal ve ekonomik, derin bir krizin içerisindeyiz. Eşitsizliği, adaletsizliği, işsizliği, şiddeti ve sömürüyü derinleştiren bu krizden en fazla etkilenen kesim ise kadınlardır. İşsizlik tehlikesiyle en fazla karşılaşan, “esnek çalışma” bahanesiyle ofislerden, arazilerden ve şantiyelerden uzaklaştırılan, eve kapatılan kadınların payına artan ev içi şiddet düşüyor. Günbegün iş hayatından koparılmaya çalışan kadınlar toplumsal hayatın ve üretimin dışına atılmaya çalışılıyor. Bu derin krizin içerisinde ana akım siyasetse toplumun en yakıcı sorunlarına çözüm önerisi getirmek bir yana sorunları daha da pekiştiriyor, hatta gericileştiriyor. Siyasi iktidar giderek dinci ve gericici bir azınlığın sözcüsü haline gelip toplumsal desteğini kaybederken, ana muhalefet partilerinin de geniş toplum kesimlerinin eşitlik ve özgürlük taleplerini dillendirmekten geri durduğu, hatta başörtüsü tartışmasında izlediğimiz üzere bu talepleri yok saydığı bu ana akım siyaset düzeni en çok kadınları tehdit ediyor. Başta kadınlar olmak üzere toplumun eşitlik ve özgürlük talepleri yok sayılıyor

Bu anlayış ve dayatmalar içinde, kadına yönelik şiddet, ülkemizin kanyan yarasıdır. Her gün kaybettiğimiz kız kardeşlerimiz canımızı yakarken birincil sorumlular, giderek artan kadına yönelik şiddeti yok sayıyor, cezasızlık ve izlediği politikalarla meşrulaştırıyor. “Aileyi koruma” adını verdiği mitingleriyle kadınların özgürlüğünü, LGBTİ+’ların haklarını hedefine alıyor. Göz göre göre hukuk dışı bir karar ve uygulamayla çıkarılan İstanbul Sözleşmesi’nden tırpanlanan Medeni Kanun’a, hatta 6286 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanuna İlişkin haklarımıza göz diken AKP’ye karşı bugün bir kez daha ses çıkartıyoruz. Haklarımıza göz diken AKP, kadınların itiraz ve isyanına yenik düşecek!

Biz TMMOB’li MMŞP kadınlar olarak 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Gününde bir kez daha söylüyoruz ki;

Kadın hakları evrensel insan haklarıdır. Yaşam haklarına, geleceğine, tüm tarihsel kazanımlarına ısrarla sahip çıkan kadınlar, eşit ve özgürce yaşayabilecekleri laik bir ülke mücadelesinden asla vaz geçmeyecekler.

Toplumunu boğmaya çalışan dinci, gerici karanlığı söküp atacak, tarikat ve cemaatlerin devlet içerisinde kadrolaşmasına son verecek, özgür bir gelecek umuduyla dayanışma ve örgütlü mücadeleyi büyüteceğiz. Gericiliğin, eşitsizliğin, kız çocuklarının okula gitmek yerine evlendirilmesinin ve çalıştırılmasının, kadınların kıyafetine, yaşam biçimine, çalışıp çalışmayacaklarına erkeklerin karar vermesinin, şiddetin, tecavüzün, kadın cinayetlerinin, adaletsizliğin, sömürünün, LGBTİ+'ların haklarına tehdit ve şiddetin karşısında biz kadınlar varız. Laiklik için mücadele edeceğiz. İstanbul Sözleşmesi'nden asla vazgeçmeyeceğiz.

Buradan bir selam da ahlak polisi tarafından başörtüsü kurallarına uymadığı gerekçesiyle şiddet görerek hayatını kaybeden 22 yaşındaki İranlı Mahsa Amini için başlayan protestolarla başörtüsü kuralına karşı direnen İran halkına gönderiyor ve yanlarında olduğumuzu söylüyoruz. Mahsa Amini'nin ve İran halkının isyanı isyanımız, mücadelesi mücadelemizdir.

Kadın Cinayetleri Politiktir!

İstanbul Sözleşmesinden vazgeçmiyoruz!

Emeğimiz, bedenimiz, kimliğimiz bizindir!

Susmuyoruz! Korkmuyoruz!

Yaşasın TMMOB örgütlülüğü,

Yaşasın kadın dayanışması.

**TMMOB
KADIN ÇALIŞMA GRUBU**

YASTA DEĞİL, İSYANDAYIZ!

05.12.2022

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün üzerinden henüz 8 gün geçmişken, biz TMMOB'li kadınlar olarak "bir kişi daha eksilmeye tahammülümüz yok" derken, bir meslektaşımız, bir mücadele arkadaşımız daha bir erkek tarafından hayattan koparıldı.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Şanlıurfa İl Temsilciliği Yönetim Kurulu Üyesi Bahar Hezer, 3 Aralık günü erkek kardeşi tarafından sırtından vurularak katledildi. Acımız büyük. Üzgünüz ve kızgınız.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde soğa çıkan kadınlar şiddet uygulanarak gözaltına alınırken göz yumanları, kadın cinayetlerine sessiz kalanları, katilleri cezasız bırakanları affetmeyeceğiz. Bahar'ın katiline "Hiç pişman değilim!" dedirten, bu hukuksuz, politik, kadın düşmanı düzeninizdir. Bahar'ın katilinin en ağır cezayı alması için biz MMŞP kadınlar sürecin takipçisi olacağımızı, bir tek kadının cinayete kurban gitmesi için mücadelemizden vazgeçmeyeceğimizi kamuoyuna duyururuz...

Bahar'ın mücadelesine sahip çıkacağız!

Yasta değil, isyandayız!

Kadına yönelik şiddet son bulana kadar mücadelemize devam edeceğiz!

Kadın cinayetleri politiktir!

İstanbul Sözleşmesi'ne sahip çıkacağız!

Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz!

Bir kişi daha eksilmeyeceğiz!

**TMMOB
KADIN ÇALIŞMA GRUBU**

LİMANLARIMIZIN GASP EDİLMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ

14.12.2022

İktidar dönemi boyunca ülkenin tüm varlıklarını yerli ve yabancı sermaye kesimlerine peşkeş çeken AKP, hukuksuz düzenlemelerle bu rant düzenini kalıcı hale getirmeye çalışıyor. Bunun son adımlarından birisi de TBMM'ye sunulan Torba Yasaya bir gece yarısı eklenen özelleştirilen limanların sözleşme sürelerinin yeni bir ihaleye gerek kalmadan 49 yıla uzatılmasına olanak sağlayan maddesidir.

Söz konusu maddeye göre Türkiye Denizcilik İşletmeleri ile Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğüne ait olan ve özelleştirilmiş bazı limanların sözleşme süreleri, 15 gün içinde başvurmaları halinde 49 yıla kadar daha uzatılacaktır.

Bilindiği gibi bu yasa toplumsal muhalefetin tüm tepkilerine rağmen iktidar partisi tarafından meclisten geçirilmiş, Anayasa Mahkemesi tarafından eşitlik ilkesine aykırı bulunarak iptal edilmiştir. Anayasa mahkemesi tarafından iptal edilen bir kanunun aynı biçimiyle meclisten geçirilmeye çalışılması iktidarın rant hırsını ve hukuk tanımazlığını göstermektedir.

Hazine garantili projelerle ülkemizin geleceğini ipotek altına alan AKP iktidarı şimdi de ülkemizin limanları üzerindeki yandaş sahipliğini ihalesiz biçimde uzatmak istemektedir. Bu rant düzeninin devam etmesine, ülkemizin limanlarının göz göre göre gasp edilmesine izin vermeyeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ZEYTİNLİKLER BİR KERE DAHA HEDEFTE

ZEYTİNLİKLERİMİZE, TARIM ALANLARIMIZA VE DOĞAYA SAHİP ÇIKACAĞIZ!

14.12.2022

Siyasi iktidarın doğayı ve tarım alanlarını yok etmeye yönelik adımları devam ediyor. Bu doğrultuda Maden Kanunu'na bir madde eklenerek zeytinlik alanlarda elektrik üretimine yönelik madencilik faaliyeti yapılabilmesinin önü açılmak isteniyor.

İlk planda doğrudan kömür yakıtlı termik santral işletmecisi bir şirkete zeytinlik alanları ortadan kaldırma hakkı tanıyan, yasa değişikliği maddesi ilerde birçok başka zeytin sahalarında ve hatta orman, mera, tarım alanlarında tarım ve orman müdürlüklerinden izin alınmadan madencilik faaliyeti yapılabilmesi riskini taşımaktadır.

İktidar partisi milletvekilleri tarafından hazırlanan ve 14 Aralık günü TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda görüşüleceği belirtilen "Elektrik Piyasası Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" başlıklı torba yasa tasarısında yer alan zeytinlik alanlarda elektrik ihtiyacını karşılamaya yönelik madencilik faaliyeti yapılabilmesinin önü açmaya yönelik teklif geri çekilmelidir.

Tasarıya gerekçe olarak elektrik ihtiyacının öncelikle yerli kaynaklardan karşılanması amacıyla elektrik üretimine yönelik yürütülen madencilik faaliyetlerinin, zeytinlik alanlarda kayıp yaşanmadan, dengeli bir biçimde sürdürülmesi doğrultusunda tabi olacağı usul ve esasların belirlenmesi gösterilmesine rağmen, ilgili madde, ilk planda adrese teslim bir düzenlemedir. Öncelikle, tasarıda belirtilen zeytinlik alanlarda kayıp yaşanmayacağı iddiası tamamen bilim dışıdır. Bilindiği gibi Mart 2022'de çıkarılan ve benzer içerikte olan Maden Yönetmeliği Değişikliği toplumda büyük tepki görmüş, Danıştay tarafından yürürlüğü durdurulmuştur. Şimdi gündeme getirilen bu teklifle, Danıştay'ın kararı yok sayılarak, yönetmelikle aşılama-yan konu kanun değişikliği olarak getirilmiştir. Söz konusu kanun maddesiyle İC İçtaş-Limak ortaklığı tarafından işletilmekte olan Muğla-Yeniköy ve Kemerköy Termik Santralleri başta olmak üzere, santrallara kömür temini uğruna elektrik üretim şirketlerine zeytinlik sahaları ve devamında orman, tarım, hayvancılık alanlarını ve yerleşim yerlerini ortadan kaldırma hakkı tanınarak, yöre halkının yaşam hakkını tehdit edilmektedir.

Adı geçen santrallerin 2019 yılsonuna kadar tamamlamaları gereken çevre koruyucu yatırımlarını henüz tamamlamamış olmalarına rağmen üretimlerine devam etmelerine göz yumulmaktadır. Bu yetmemiş gibi, söz konusu düzenleme ile zeytinlik alanların kanunlarda tanımlanan amaçlar dışında kullanıma açılması önerilerek yurttaş hakları ve kamu yararı yok sayılmakta, sonraki nesillere aktarılması gereken doğal zenginliklerimiz ve endemik gen kaynaklarımız ülkemizin elektrik üretiminin kolaylıkla ika-me edilebilen bir kısmını gerçekleştiren bu iki santralin işletmecilerinin kısa vadeli yatırımlarına, çıkarlarına heba edilmek istenmektedir.

Zeytin sahalarının “kamu yararı” gerekçesi ile de olsa ömrü doğal olarak sınırlı madencilik faaliyetlerine tercih edilmesine yönelik kanun teklifi öncelikle Anayasa'nın 56. maddesinde yer alan “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir” olarak ifade edilen çevre hakkına aykırılık oluşturmaktadır. Teklif ile 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun ve Anayasanın 90. Maddesi gereğince usulüne uygun olarak kabul edilerek iç hukuk kuralı haline gelen “Uluslararası Zeytinyağı ve Sofralık Zeytin Anlaşması “ isimli uluslararası sözleşme de ihlal edilmektedir.

Zeytin hayattır. Zeytin alanlarında zeytin ağaçları, diğer bitkiler ve canlılar ile birlikte insanlar yaşam sürmektedir. Zeytinliklerin taşınması demek tüm bu canlılarla birlikte insanların da yerlerinden, yurtlarından tutunamayacakları topraklara, yerlere sürgüne gönderilmeleri demektir. Bunlar kabul edilemez!

İlk planda doğrudan bir kömür yakıtlı termik santral işletmecisi şirkete yöre halkının yaşamını hiçe sayarak zeytinlik alanları ve ormanı ortadan kaldırma hakkı tanıyan, ileride birçok başka zeytin sahalarında ve hatta orman, mera, tarım alanlarında il tarım ve orman müdürlüklerinden izin alınmadan madencilik faaliyeti yapılabilmesi riskini taşıyan kanun teklifi geri çekilmelidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

RANT İÇİN DEĞİL, HALK İÇİN BÜTÇE İSTİYORUZ BÜTÇE GEREKÇESİ: SOSYAL DEMAGOJİLER

16.12.2022

2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi'nin Gerekçesi, her yıl olduğu gibi yine iktidarın sosyal demagojileriyle doludur: İstihdamı desteklemek, kalıcı fiyat istikrarına ulaşmak, enflasyonu düşürmek, vergilemede adalet, kamu açıkların tedrici olarak azaltmak, kamu hizmetlerinin azami tasarrufla yerine getirilmesi, kamu idarelerinin kaynaklarını kendilerine tahsis edilen ödenekleri aşmadan kullanması, verimsiz harcama alanlarının tasfiyesi, eğitimin kalitesini ve eğitimde fırsat eşitliğini artırmak, sağlık harcamalarında arz ve talep yönlü düzenlemeler, tarımsal destekleri üretimde verimliliği ve kaliteyi artıracak şekilde tahsis etmek, tohum, gübre, yem, mazot ve ilaç olmak üzere tarımda girdi maliyetlerini azaltmak, tarım arazilerinin amaç dışı kullanımının önüne geçilmesi, ekilebilir arazilerin üretime kazandırılması, enerji fiyatlarındaki yüksek artışların başta dar gelirli olmak üzere nihai tüketiciye yansıtılmaması... Bütün bunlar, mühendis, mimar, şehir plancıları olarak toplumsal yaşamın bütününe kapsayan meslek alanlarımızda ve halk olarak her gün gördüğümüz ekonomik sosyal gerçekliklerin tersyüz edilmiş halidir.

2023 yılı bütçe tahmini/teklifi

Bütçe Kanunu Teklifi'nde net bütçe gelirleri 3 trilyon 810,1 milyar TL, bütçe giderleri 4 trilyon 469,6 milyar TL, bütçe açığı 659,4 milyar TL, giderler içindeki faiz ödemeleri 565,5 milyar TL, faiz dışı açık da 93,8 milyar TL olarak sunulmuştur.

Vergide büyük adaletsizlik

Bütçe gelirleri içindeki vergi tahsilat hedefi her yıl artmaktadır. 2022'de 1 trilyon 430,41 milyar TL olarak belirlenen vergi tahsilatının, 2023 yılında, 2022'de olduğu gibi yine iki katından fazla artış öngörüsüyle, 3 trilyon 199,5 milyar TL olması beklenmektedir.

Türlerine göre vergiler şu şekilde belirlenmiştir: Gelir vergisi 495,0 milyar TL, kurumlar vergisi 619,1 milyar TL, dahilde alınan KDV 203,6 milyar TL, ithalde alınan KDV 931,4 milyar TL, ÖTV 510,6 milyar TL, MTV 38,7 milyar TL, BSMV(Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi) 75,1 milyar TL, harçlar 105,2 milyar TL ve damga vergisi 55,5 milyar TL.

619,1 milyar TL kurumlar vergisi ve 75,1 milyar TL BSMV hariç tutulduğunda (şirketlerin Kur Korumalı Mevduat hesaplarından elde ettiği kazançların kurumlar vergisinin dışında tutulması da söz konusudur), 3 tril-

yon 199,5 milyar TL olan toplam vergi gelirlerinin 2 trilyon 505,3 milyar TL'sinin dolaysız/doğrudan/kaynaktan vergiler ile dolaylı vergilerden yani halktan tahsilatı hedeflenmektedir.

Sadece bu örnekler bile bütçenin kamu/halk yararından uzak, sermayeden yana sınıfsal niteliğini ortaya koymaktadır. Bu eşitsizlik bütçenin diğer kalemlerinde daha da boyutlanmaktadır.

Sermayeye çok özel bir destek: Toplanmasından vazgeçilen vergiler

Dahası var: Teknik bir terim olarak bütçede geçen “vergi harcamaları”, bütçedeki tanımıyla “devletlerin gelir toplamını azaltan, standart vergi sisteminde ayrılan ayrıcalıklar veya istisna ve muafiyetler”ini kapsıyor ve toplanmasından “vazgeçilen gelir” olarak sermaye güçlerine bağışlanıyor. 2022 yılında 336 milyar TL tutarındaki bu özel destek, 2023 yılında üç kat artışla toplam 994 milyar TL'ye yükselerek vergi gelirlerinin yaklaşık olarak üçte birine tekabül ediyor. 2023, 2024 yılları vergi istisna ve muafiyet tahminleri ise 1 trilyon 228 milyar TL ve 1 trilyon 426 milyar TL olarak daha da artıyor.

Diğer taraftan 2023 yılı bütçe açığının 659,4 milyar TL olarak öngörüldüğünü belirtmek ve söz konusu vergi ayrıcalık, istisna ve muafiyetleri yapılmasa, sadece bu kalem üzerinden bütçe dengesinin rahatlıkla oluşturulabileceğini belirtmeliyiz. Fakat mevcut bütçe esasen yandaşlar başta olmak üzere sermayeye özel destekler ve faiz bütçesidir.

Faizler, ödenekler/cari transferler

565,5 milyar TL olarak öngörülen faiz ödemelerinin, döviz kurlarının yükselişinden etkileneceği, dolayısıyla bütçenin geneli ve özelde faiz giderleri ile kamu borç stokunu daha da artıracığı açık bir gerçekliktir.

Faiz ödemelerinin bir kısmı Hazine'nin dövize endeksli iç borç faizlerinden oluşmaktadır. Başka bir ifadeyle sermayeden faizle borç alınmakta ve aynı sınıf, devlet garantili faiz ödemeleriyle beslenmektedir. Aynı sermaye güçleri, Merkez Bankası'nın siyasi talimatla yaptığı faiz indiriminden de yararlanarak kârlarına kâr katmaktadır.

2023 yılı cari transferleri 1 trilyon 821,6 milyar TL tutarındadır. Ancak TBMM'den yetki almadan bütçe limitinin üzerine çıkan ödenek üstü harcamalar yapıldığı kamuoyunca yakından bilinmektedir.

Bütçenin sınıfsal karakterine bir örnek de vergi politikasının Anayasa'daki “Gücüne göre vergilendirme” ilkesine aykırı olmasıdır. Söz konusu 565,5 milyar TL tutarındaki faiz transferleri, 495 milyar TL tutarındaki gelir vergisini aşmaktadır. Yani bütün çalışanlardan toplanan vergiden daha fazlası yerli ve yabancı sermayeye faiz olarak ödenmektedir.

Faiz ödemeleri eğitim, sağlık, sanayi, tarım başta olmak üzere birçok ödenek kaleminden fazladır. Tarım Kanunu'ndaki tarımsal destekler GSY-H'nin yüzde 1'inden az olamaz hükmünün yıllardan beri ihlali, 2023 bütçesinde de sürmektedir. Tarıma ayrılan ödenek 103 milyar TL, sanayinin geliştirilmesi, üretim ve yatırımların desteklenmesi 35 milyar TL, bölgesel kalkınma ödeneği 2,5 milyar TL düzeyindedir. Çeşitli bakanlıklar üzerinden gerici vakıflara yapılan transferler dışında din hizmetleri ve yaygın din eğitimine ise 31,3 milyar TL ayrılmaktadır. Bu veriler tarımsal üretimin gerilemesi, sanayisizleşmenin ve toplumu dinselştirmenin göstergeleri arasında yer almaktadır. Çok övünülen uzay ve havacılığa sadece 3,5 milyar TL, savunma ve güvenliğe de 266,4 milyar TL ayrılmaktadır. Dışa bağımlılığın ve sermayeye sunulan desteklerin özel bir alanı olan enerji piyasasına da 406,5 milyar TL tahsis edilecektir.

Serbestleştirme, özelleştirme ve taşeron uygulamalarıyla kamusal üretim, yapım ve hizmetlerin devletten tasfiyesiyle ön plana çıkan "mal ve hizmet alımları giderleri" 2023 yılında 279,2 milyar TL olacaktır ve bunun büyük bir kısmı Kamu Özel İşbirliği(KÖİ) projelerine gidecektir. Ülkemizin en az 25 yılını ipotek altına sokan KÖİ projelerine ilişkin Hazine Garantili "borç üstlenimi" yoluyla da devlet; otoyollar, köprüler, tüneller, havalimanları, şehir hastaneleri gibi projeler için kredi vermiş olan uluslararası finans kuruluşları ve bankalara özel sektör borçlarını üstlenme taahhüdü de vermektedir. 2022'de olduğu gibi 2023 Yılı Bütçe Kanunu Teklifi'nde, Hazine'nin 4,5 milyar dolar borç üstlenim taahhüdünde bulunmasına olanak sağlanmaktadır. Bu borç üstlenimi ve KÖİ projelerini yürüten firmalara yapılan tüm transferler, faiz ödemelerinde olduğu gibi, dolar kurunun artmasına göre daha fazla Türk Lirası olarak yine halktan tahsil edilecektir.

Özetle 2023 yılı bütçesinin halkın refahını sağlayacak veya yaşamını bir nebze olsun kolaylaştıracak hiçbir özelliği yoktur. Halkın emeğinin ürünü olan gelirler, bütçe ve burada değinmediğimiz bütçe dışı yollarla yandaş sermaye grupları ile yerli ve yabancı sermayeye ve faizcilere aktarılacaktır.

Bu nedenle yıllardan beri halk için, toplumsal gereksinimler için bütçe diyoruz. Halk için bütçenin, halkın bütçe yapma hakkının elde edilmesiyle, toplumsal mücadelelerle elde edilebilecek bir kazanım olacağını da belirtmek istiyoruz.

Bu nedenle, öncelikli toplumsal gereksinimler için, planlı üretim ekonomisi için, toplumsal kalkınma ve refaha yol açacak üretim ve yatırımlar için, sanayi ve tarımın ithalat girdilere bağımlılıktan kurtulması için, yeraltı-yerüstü kaynaklarımızın ülkemiz ve insanımızın refahına yönelik değerlendirilmesi için, doğal çevrenin korunması için, mühendislik-mimarlık-şehir plancılığı disiplinlerinin ülke kalkınmasında seferber edilmesi için, işçi-köylü-es-

naf ve emeklilerin insanca koşullarda yaşaması, işsizlik ve yoksulluğun yok edilmesi için, sömürünün, vahşi çalışma koşulları ve sefalet ücretlerinin yok edilip güvenceli ve tam istihdamın sağlanması için, halk sağlığı için, eğitim ve sağlığın her düzeyde parasız olması için, kültürel ve sportif gelişim için, insani gereksinimler içinde yer alan eğlenme-dinlenme haklarımız için, sağlıklı kentleşme, insanca barınma ve ısınma koşulları için, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için, halkın aydınlanması ve laiklik için, demokrasi, adalet, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve halk egemenliği için, yani toplumsal gönenç için mücadeleye kararlılıkla devam edeceğiz.

TMMOB YÖNETİM KURULU

GEZİ'YE VE GEZİ TUTUKLULARINA SAHİP ÇIKMAYA DEVAM EDECEĞİZ!

29.12.2022

Siyasi iktidarın güdümündeki yargı organları, hukuksuzlukta birbiriyle yarışa tutuşmuş durumdadır. Mahkemeler yasaları uygulamak ve adaleti sağlamak yerine, yaklaşan seçimler öncesinde iktidarın talimatları ve ihtiyaçları doğrultusunda kararlar veriyor. Hukukun temel ilkeleri çiğnenerek yürütülen bir yargılama sürecinin ardından Gezi Davası sanıklarına verilen mahkumiyet kararlarının İstinaf Mahkemesi'nde onaylanması yaşadığımız bu "hukuk zorbalığının" son adımı olmuştur.

Ülkemizin en kitlesel, en yaratıcı, en uzun süreli halk hareketi olan Gezi Direnişi'ni ve o direnişin parçası olmuş arkadaşlarımızı karalamaya yönelik hiçbir karar toplum vicdanında meşru değildir. Yönetim Kurulu Üyemiz Mücella Yapıcı, Şehir Plancıları Odamızın Onur Kurulu Üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın Hukuk Danışmanı Can Atalay'ın da aralarından bulunduğu Gezi Tutukluları toplum vicdanında ve tarih önünde tertemiz ve masumdur. Bu ülkenin güzel yarınları için mücadele eden arkadaşlarımıza bedel ödetmeye çalışmaktan vaz geçilmeli tüm arkadaşlarımız derhal salıverilmelidir.

Politik hesaplarla, intikam hırsıyla ve muhalefeti baskı altında tutmak için verilen bu kararlar toplumsal adalet duygusunu zedelemekte, hukuka olan güveni ortadan kaldırmaktadır. Mahkeme ve yargıçları, iktidarın dayatmalarına göre değil, özgür iradelerine ve vicdanlarına göre karar vermeye davet ediyoruz.

Talimatlı mahkemelerin kararları ne olursa olsun TMMOB olarak Gezi'ye ve Gezi tutuklusuna arkadaşlarımıza sahip çıkmaya devam edeceğiz. Arkadaşlarımız özgürlüklerine kavuşuncaya kadar mücadelemizi sürdüreceğiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TÜM ÜLKEMİZE BAŞSAĞLIĞI DİLİYOR, ÖRGÜTLÜLÜĞÜMÜZÜ DAYANIŞMA VE YARDIM İÇİN SEFERBER OLMAYA ÇAĞIRIYORUZ!

06.02.2023

6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen ve merkez üssü Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesi olarak belirlenen 7,7 büyüklüğündeki depremde başta Kahramanmaraş, Hatay, Gaziantep, Adıyaman, Şanlıurfa, Malatya, Osmaniye ve Diyarbakır illeri olmak üzere çok geniş bir bölgede büyük bir yıkım yaşanmıştır.

Gerek yaygınlığı gerekse sonuçları itibariyle son yıllarda yaşanan en büyük felaketlerden biri olan depremde hayatını kaybedenlerin yakınlarına sabır, yaralılara şifa ve tüm ülkemize baş sağlığı diliyoruz. Enkaz altında yardım bekleyen yurttaşlarımızın en kısa sürede kurtarılmasını ümit ediyoruz.

Deprem büyüklüğü, afetin yaşandığı alanın genişliği ve yapıların durumu depremin sonuçlarını daha da ağırlaştırmıştır. Bölgedeki olumsuz hava koşulları ve ulaşım imkanlarının kısıtlılıkları depremedelerin yaşam koşullarını daha da olumsuz hale getirmektedir.

TMMOB örgütlülüğü olarak afet bölgesindeki ihtiyaçların tespiti ve karşılanması için İl Koordinasyon Kurullarımız ve Odalarımızla birlikte bir seferberlik içine girmiş bulunuyoruz.

Bölgedeki arama-kurtarma ve hasar tespit çalışmalarına yardımcı olabilmek, yardım faaliyetlerine destek sağlayabilmek için resmi kurumlarla işbirliği ve koordinasyon içinde çalışmak için girişimlerimiz sürmektedir. Tüm üyelerimizi bu çalışmalara destek vermeye çağırıyoruz.

Tespit edilecek ihtiyaçlar doğrultusunda yardım malzemelerinin toplanması ve gerekli dayanışma faaliyetlerinin örgütlenmesi için ülkemizin dört bir yanındaki üyelerimizi ve birimlerimizi gerekli hazırlıkları yapmaya davet ediyoruz.

Bu zorlukları hep birlikte ve dayanışmayla aşacağız.

TMMOB YÖNETİM KURULU

UZAKTAN DEĞİL, GÜVENLİ ORTAMLARDA YÜZ YÜZE EĞİTİM İSTİYORUZ!

14.02.2023

Yaşadığımız onca felaketten ders almayan siyasi iktidar, bilimsel doğruları ve uzman görüşlerini yok sayan, dayatmacı anlayışında ısrar etmeye devam ediyor. Tek adam rejiminin bu anlayışı yaşadığımız bu olağanüstü günlerde sadece afetten etkilenen depremzedelerin yaşamlarını değil, tüm ülkenin geleceğini tehdit edecek sonuçlar yaratıyor.

Yaratacağı toplumsal sonuçları gözetmeyen “ben bilirimci” anlayışın son örneklerinden birisi Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından açıklanan, Üniversitelerde 2022-2023 Bahar yarıyılına uzaktan öğretim yoluyla sürdürüleceği kararı olmuştur. Karar süreçlerine karardan etkilenecek kesimleri dahil etmeden, kurumların tecrübelerini göz ardı ederek ve bilimsel gerçekleri görmezden gelerek verilen bu kararın eğitimdeki sorunları derinleştireceği gibi, üniversitede öğrenim gören gençlerimizi sosyal ve psikolojik olarak da olumsuz etkileyeceği açıktır.

Depremzedelerin yükseköğretim kurumlarındaki yurtlara yerleştirileceği gerekçesiyle alındığı ifade edilen bu karar, siyasi iktidarın afetler karşısında ne kadar hazırlıksız olduğunun itirafı niteliğindedir. Siyasi iktidarın hazırlıksızlığının ve kurumlardaki liyakatsizliğin bedelini üniversite öğrencilerine ödetmeye çalışmak, öğrencileri yurtlarından ve eğitim gördükleri kentlerden ayırmaya çalışmak böyle bir ortamda gençlere yapılacak en büyük kötülüktür.

Başta mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplinleri olmak üzere, laboratuvar ve uygulama gerektiren pek çok bölümde yürütülen “uzaktan eğitim” yönteminin ne denli yetersiz kaldığı pandemi döneminde yaşadığımız tecrübelerde açığa çıkmıştır. Bu kararla birlikte 2019 yılında üniversiteye başlayan bir genç, eğitiminin 2,5 yılını uzaktan eğitimle geçirmiş olacaktır. Yakın geçmişte üniversite ortamından uzaklaşmak zorunda kalan gençlerimizi bir kez daha üniversite ortamından kopartmak hem pedagojik hem eğitsel hem de sosyal olarak bir kuşağın geleceğin gölge düşürmek anlamına gelecektir. Uzaktan eğitim kararı, dayanışmaya, sosyalleşmeye, birbirimizle insani temaslarımızı arttırmaya en fazla ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde bu gerçeği yok sayan ve daha büyük olumsuz sonuçlara zemin hazırlayan bir karardır.

Üniversitelerin sadece eğitim-öğretimin yapıldığı değil, öğrencilerin hayata hazırlandığı sosyal ilişkilerin ve dayanışma bağlarının kurulduğu yerler olduğu akıldan çıkarılmamalıdır. Üniversitelerde uzaktan eğitime gerekçe olarak gösterilen KYK yurtlarının boşaltılması ihtiyacı yerine ülke genelinde pek çok kurumun sosyal tesislerinin ve misafirhanelerin, boş durumda-

ki milyonlarca dairenin ve milyonlarca kişi kapasiteli otellerimizin kullanıma açılması çok daha akılcı ve uygulanabilir tedbirlerdir.

Ülkemizin ve öğrencilerimizin geleceğini gasp eden uzaktan eğitim kararından derhal vaz geçilmelidir. Deprem bölgesindeki öğrencilerin güvenli bölgelerdeki üniversitelerde eğitim olanağı yaratılarak en kısa zamanda tüm öğrencilerimiz için güvenli ortamlarda yüz yüze eğitim başlatılmalıdır.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DAYANIŞMAYI SÜRDÜRECEĞİZ, BÜYÜTECEĞİZ!

16.02.2023

Ülke tarihimizin en büyük felaketlerinden birisi olarak kayıtlara geçen 6 Şubat Kahramanmaraş Depremleri aynı zamanda ülke tarihimizin en büyük toplumsal dayanışmasını da ortaya çıkardı. İlk günden itibaren toplumun tüm kesimleri arama kurtarma faaliyetlerinden yardım toplama-dağıtma organizasyonlarına kadar her alanda sorumluluk alarak elinden gelen dayanışmayı göndermeye çalışıyor.

Çok geniş bir alanda, çok büyük bir yıkıma neden olan ve 15 milyonu aşkın nüfusu etkileyen böylesi bir felaketin yaralarını sarabilmek için bu dayanışmayı artırmamız ve sürekli hale getirmemiz gerektiği ortadadır. Bölgedeki enkazlarda arama kurtarma faaliyetleri devam ederken, depremzedelerin barınma-beslenme-ısınma gibi yaşamsal ihtiyaçları henüz tam olarak karşılanamamışken bölgedeki gönüllü yardım faaliyetlerinin zorla engellemeye yönelik müdahaleler kabul edilemez.

Halkın yaralarını sarmak için deprem bölgesinde günlerdir çalışma yürüten gönüllü kurum, kuruluş ve yurttaşların faaliyetleri engellenmek yerine kolaylaştırılmalı ve yaygınlaştırılmalıdır. Gerek bölgede yaşamını sürdürmeye devam eden, gerekse ülkenin farklı illerine gitmek zorunda kalan depremzedelerin hayatlarını kolaylaştırmak için daha fazla dayanışmaya ihtiyacımız olduğu gün gibi ortadadır.

Siyasi iktidarı ortaya çıkan toplumsal seferberliği ve yardımlaşma duygusunu köreltecek adımlar atmaktan uzak durmaya, bölgedeki gönüllülerin çalışmalarını kolaylaştırmaya davet ediyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

YENİ AFETLERE YOL AÇACAK OLAN YERLEŞME VE YAPILAŞMAYA İLİŞKİN KARARNAME İPTAL EDİLMELİDİR

24.02.2023

Ülkemiz doğal afetlerin sıklıkla yaşandığı bir ülkedir. Konumlandığı coğrafya nedeniyle, üç tarafı fay hatlarıyla çevrili olduğundan Kuzey Doğu Anadolu'da, Doğu Anadolu'da ve Ege'de depremler; Karadeniz bölgesinde aşırı yağışlar sonucu seller, heyelanlar; Doğu Anadolu'da ağır kış koşullarında çığ düşmeleri gibi meteorolojik afetler sıklıkla yaşanmaktadır.

Bu durum artık salt meslek odaları tarafından dile getirilen değil, devletin tüm kurumları tarafından da, yerel yönetimler tarafından da hatta yurttaşlar tarafından da bilince taşınması gereken bir gerçekliktir. Devletin tüm kurumlarının, stratejilerini, planlamalarını, uygulamalarını bu gerçekliği dikkate alarak yapmaları da bir zorunluluktur.

Afet öncesi önlemlerin de afet sonrası iyileştirme süreçlerinin de yeni yerleşimlerin de bu bağlamda bilimsel ilkeler gözetilerek, bilim insanlarının, meslek odalarının, akademik kuruluşların ve ilgili uzmanlıkların görüşleri dikkate alınarak toplum yararı doğrultusunda oluşturulması gerekmektedir.

6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen Kahramanmaraş merkezli depremlerden Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerimizde yaşayan yaklaşık 14 milyon yurttaşımız etkilenmiştir.

Deprem bölgesindeki illerde toplumsal ve sosyal yaşamın yanı sıra ekonomik ve mesleki faaliyetler de durmuştur.

Geçici barınma alanlarının kurulamaması, kurulan yerleşimlerin sayıca ve altyapı hizmetleri bakımından yetersiz olması nedeniyle yurttaşlarımız bölgeden ayrılmaktadır. Zorunluluktan dolayı kalanların çoğunluğu ise kent çeperlerinde veya köylerde bulunan evlerine yerleşmiş, barınma ve diğer yaşamsal ihtiyaçlarını bu şekilde gidermektedir.

Hiç kuşkusuz vatandaşlarımızın depremin yarattığı travmadan kurtulmaları ve olağan yaşamlarına dönmeleri hepimizin ortak isteğidir. Ancak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurumun ifadesiyle "Vatandaşlarımızı bir an önce evlerine kavuşturmak" plansızlığa gerekçe olamaz.

Depremin üzerinden henüz 18 gün geçmişken, 24 Şubat 2023 tarihli 32114 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 126 no'lu Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile deprem nedeniyle olağanüstü hal ilan edilen illerde yerleşme ve yapılaşmaya ilişkin bir takım düzenlemeler yapılmıştır.

Söz konusu kararname incelendiğinde;

- Afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde afetten etkilenenlerin geçici veya kesin iskân alanları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca resen belirlenebileceği,
- Gereklilik durumunda Mera Kanunu ile Orman Kanununun ek 16. Maddesinde belirtilen alanlar da geçici veya kesin iskân alanları olarak kullanılabilirliği,
- Belirlenen kesin iskân alanlarında ve mevcut kentsel alanlarda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanacak plan ve imar uygulamaları beklenmeksizin jeolojik etüt raporu ve zemin etüt raporu doğrultusunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanacak vaziyet planına ve düzenlenecek yapı ruhsatına göre uygulama yapılacağı,
- Bu alanlarda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca onaylanan plan ve parselasyon planlarında İmar Kanununun plan ve parselasyon ile ilgili işlemlerindeki askı, ilan, itirazlara ilişkin hükümlerinin uygulanmayacağı,
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, altyapı, üstyapı dahil her türlü inşaat yapmaya veya yaptırmaya, arsa paylarını belirlemeye, cins değişikliği yapmaya, kat irtifakı, kat mülkiyeti kurmaya yetkili kılındığı görülmektedir.

Bu kararnamenin amaç maddesinde “yerleşme ve yapılaşma hususunda bazı tedbirlerin alınması” ifadesine yer verilmiştir. Yeniden yerleşim kararı “bazı tedbirler” olarak tarif edilemez. Bazı tedbirler, afet sonrasında afete maruz kalanların can ve mal kayıplarını azaltmaya, barınma, beslenme sağlık ve güvenlik gibi temel ihtiyaçların karşılanması için alınır.

Daha geçici barınma ihtiyacı karşılanamazken, daimi yerleşim alanlarının belirlenmesi ya da yeniden inşa edilme yöntemi olarak, geçici barınma alanlarının belirlenmesinde dahi kullanılamayacak yöntem başvurulmuştur.

Bu kararname ile hâlihazırda planlama, mimarlık ve mühendislik süreçleri dışında gerçekleşen yapı stoku nedeniyle yaşanan ve bir daha bu denli yıkımı yaşamamak için bilim ve tekniğe uygun hukukun gereklikleri doğrultusunda yeniden inşa faaliyetinin yapılması gerekirken tam aksine yeni bir felaketin ilanı yapılmıştır.

Bu kararname ile Anayasa’ya aykırı olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Türkiye belediyesi olarak her türlü yetkiye sahip kılınmıştır. Anayasada hiçbir istisna koşul belirtmeksizin devlet mekanizması içinde görevlendirilmiş kurum ve kuruluşların yetkisi ellerinden alınmıştır. Mülkiyet hakkı başta olmak üzere Medeni Kanun, Orman Kanunu, Mera Kanunu, Tapu ve Kadastro Kanunu ve bunları yürütmekle sorumlu bakanlıklar ve kurumların yetkileri gasp edilmiştir.

Bir kez daha orman alanları ve mera alanları hiçbir sınırlama olmaksızın ilk feda edilen yerler olmuştur. Orman Kanununun ek 16. Maddesinde zaten çok sınırlı tutulan koşullardan da vaz geçilerek tohum bahçesi, tohum meşceresi ve gen koruma ormanları da kapsam içine alınmıştır. Bununla da yetinilmemiş, mesire yerleri, orman parkları ve turizm kullanımı için tahsis edilen orman alanları da dâhil edilmiştir.

Planlamanın gerek altyapı ve üstyapı tesislerinin, ekonomik, kültürel, tarihi ilişkileri, risk açısından sakınılması, doğal nitelikleri açısından korunması gereken başta tarım, orman, mera, sulak alanlar, kıyı alanları ile mülkiyet ilişkilerinin bütün olarak ele alındığı bölgesel, kentsel ve kırsal ölçeklerde karşılıklı ilişkilerin düzenlendiği, bilimsel, teknik ve hukuki niteliği yok sayılmıştır. Yerel halkın planlama sürecine katılımının sağlandığı tek aşama olan imar planlarının askı, ilan ve itiraz süreçleri de ortadan kaldırılmış, yerel halk dışlanmıştır.

Sadece jeolojik etüt raporu ve zemin etüt raporu esas alınarak vaziyet planı ile yeni yerleşim alanlarının belirlenmesi kabul edilemez.

İmar affını “imar barışı” olarak lanse etmekten beis duymayan iktidar bu sefer de devlet eliyle yeni afetleri inşa etmektedir.

Anlaşılan odur ki; yaşanan onca acıya ve kayıplara rağmen siyasi iktidar sermaye odaklı yapı üretimi politikasını sürdürmekte ısrarlıdır.

Bir kez daha uyarıyoruz, bilimi, tekniği ve hukuku reddetmek sadece yeni afetlere zemin hazırlamaktır.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

İMAR AFFINDA SORUMLULUĞU OLANLAR YARGILANMALIDIR!

01.03.2023

Ağır kayıplar yaşadığımız 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş merkezli depremlerin sonrasında zaman artık sorma, sorgulama ve sorumlular ile hesaplaşma zamanıdır. İktidarın ileri gelenleri önceki dönemlerde yangınlarda, sellerde, depremlerde olduğu gibi yaşanan doğa olayını “kader”e bağlayan ve bu yolla sorumluluktan kaçan açıklamalar yapmaktadır. Böylelikle ilk tepkileri bertaraf ettiğini düşünen AKP hükümeti ve sözcüleri, organize bir biçimde yarattıkları sistemi ve sistem kaynaklı ihmalleri görünmez kılarak Birliğimiz ve bağlı Odaları başta olmak üzere soran ve sorgulayan tüm kesimleri suçlu ilan etme çabasına girmiş durumdadır.

İktidar odakları tarafından “asrın felaketi” olarak adlandırılarak “yapacak bir şey yoktu” algısı yaratılsa da alınacak kapsamlı tedbirlerle, sakinim önlemlerini bütünlüklü biçimde ele alıp dirençli kentler inşa etmek mümkünken, yaşadığımız kayıpların elbette sorumlusu var.

Yaşanan kayıpların temel sorumlusu; ticarileştirilmiş yapı denetim sistemi, rant odaklı, neoliberal kentleşme süreçlerine olanak veren yasal düzenlemeler ve bir bütün olarak inşaata dayalı büyüme paradigmasında ısrar eden anlayıştır.

Kamucu planlama, mühendislik, mimarlık pratiklerini sınırlayıp, özelleştirme politikalarının bir parçası olarak üretilen mühendislik, mimarlık ve planlama hizmetlerini denetimsiz kılan, herhangi bir bilimsel gereklilik ve ilgili mevzuat kapsamında tanımlanmış “engellere” takılmadan yapı üretimini azami düzeye çeken anlayış bununla da kalmamış, mevzuata aykırı olarak üretilmiş yapıları popülist bir biçimde imar aflarıyla yasal hale getirmiştir.

Son olarak 2018 yılında çıkarılan imar affı ile:

- Yapı sahibinin beyanı yeterli bulunarak, hiçbir denetim olmaksızın kaçak yapılara ruhsat verilmiş,
- Kaçak yapı statüsü kaldırılarak, ilgili yapıların kentsel hizmetlerden yararlanması sağlanmış,
- Yıkım kararları ve idari para cezaları kaldırılmış,
- Yapı kullanma izin belgesi aranmaksızın cins değişikliği ve kat mülkiyeti işlemleri yapılabilmiş,
- Denetimden yoksun yapıların alan büyüklükleri üzerinden para yatırımları af için yeterli görülmüştür.

Birliğimizin ve bağlı meslek odalarının, şehircilik ilkelerine aykırı üretilmiş, nitelikli mühendislik hizmetlerinden yoksun bu yapıların affedilmesinin, deprem, sel gibi doğa olaylarını afete dönüştüreceği uyarılarını dikkate almayan iktidar, toplanan paraların kentsel dönüşümde kullanılacağı yönündeki beyanatlarıyla başvuru sayısını artırmaya çalışmış ve süre uzatımlarıyla da bu hukuksuzluğu belirli bir dönem sürekli kılmıştır.

Uygulama sonrası Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, imar affi kapsamında Türkiye genelinde toplam 7 milyon 85 bin 969 adet Yapı Kayıt Belgesi verildiğini, bunların 5 milyon 848 bin 927 adedini konutların oluşturduğunu ve bu kapsamda 25 milyar 592 milyon TL'nin toplandığını açıklamıştır. Aynı şekilde bizzat AKP Genel Başkanı tarafından deprem bölgesinde bulunan ve en çok kaybın yaşandığı Kahramanmaraş'ta 144 bin 556 ve Hatay'da 205 bin yapının imar affi kapsamında affedildiği açıklanmıştır.

Toplanan tutarın ülkedeki yapı stokunu güvenli hale getirmek için harcanıp harcanmadığı konusunda kamuoyuna aktarılan bir bilgi yoktur.

AKP iktidarı, imar affi sürecinde yapının güvenliğini mülk sahibine bırakarak sorumluluğu üzerinden atmaya çalışmış olsa da, devlet yurttaşlarımızın anayasal hakkı olan “güvenli ve sağlıklı bir konutta oturma, sağlıklı bir çevrede yaşama” hakkını tüm kurum ve kuruluşları kanalıyla sağlamak zorundadır ve devredemez.

Birliğimiz 21 Şubat 2023'te Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına gönderdiği yazıyla depremden etkilenen illerimizin her birinde ve ilçelerinde imar affi kapsamında;

- Kaç binaya yapı kayıt belgesi verildiğini ve bunların kaç bağımsız bölüme tekabül ettiğine,
- Varsa Pafta/Ada/Parsel numaralarına, yapı ruhsatlarına,
- Biliniyorsa yapım yıllarına,
- Yapı kayıt belgesi alan binaların kaçının depremde yıkıldığına,
- Hasar gördülse kaçının ağır hasarlı/orta hasarlı/hafif hasarlı olduğuna ilişkin bilgi istemiş ancak henüz bir yanıt alınamamıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, depremin etkili olduğu bölgede yapı kayıt belgesi alan kaçak yapıların kaçının yıkıma uğradığını, kaç yurttaşın bu kaçak konutlarda yaşamını yitirdiğini derhal açıklamalıdır.

Kendi kendilerini ele veren açıklamalarından da biliyor ve anlıyoruz ki bu iktidar parası karşılığında yurttaşlarımızın evlerinin kendilerine mezar olmasına göz yummuş ve on binlerce yurttaşımızın yaşamını yitirmesine

sebepl olmuştur. Bu sebeple imar affi çıkararak kaçak yapıların yasallaştırılması sürecinde payı bulunan tüm siyasetçilerin ve kurumların hesap vermesi, yargılanması en temel talebimizdir.

TMMOB, Anayasa ve yasalardan aldığı yetkiyle, topluma karşı hissettiği sorumluluk duygusuyla, mesleki-teknik bilgisiyle ve tüm kurumsal kapasitesiyle bu sürecin takipçisi olacaktır.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÖLÜM HEP BİZE, BİZE Mİ DÜŞER...

03.03.2023

Bugün 3 Mart 2023, 1992 yılında Zonguldak Kozlu'daki kömür madeni ocağında grizu patlaması sonucu 263 maden emekçisini kaybettiğimiz katliamın 31. yılı. 31 yıl önce yaşanan bu büyük acıya rağmen gerekli düzenlemeler yapılmadığı, gerekli önlemler alınmadığı için madenler can almaya, işyerleri çalışanların mezarı olmaya devam ediyor. Her yıl binlerce emekçi çalışırken hayatını kaybediyor. Ülkemizdeki iş cinayetlerine dikkat çekmek, insan hayatının, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin önemini vurgulamak için 3 Mart tarihi TMMOB tarafından “İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü” olarak ilan edilmiştir.

Bu yıl “İş Cinayetlerine Karşı Mücadele Günü”nü çok acı verici koşullar altında anıyoruz. 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan 11 ilimizi etkileyen depremde resmi açıklamalara göre 45.000’in üzerinde can kaybı yaşandı. Tüm ülkemize baş sağlığı diliyor, ölenlerin yakınlarının acısını paylaşıyoruz.

Deprem bir doğa olayıdır. Bu doğa olayını bir felakete dönüştüren, toplumsal bir trajedi haline getiren iktidarın politikaları ve yönetim anlayışı olmuştur. Yerleşim planlarının riskler gözetilerek yapılmaması, yapıların inşasında bilimsel-teknik şartlara uyulmaması, kentsel dönüşüm uygulamalarının deprem riskini ortadan kaldırmak için yapılmaması ve “imar barışı” gibi nedenler şehirlerimizin yerle bir olmasına neden olurken, acil durum ve afet yönetimindeki yetersizlikle felaketin boyutlarını daha da artırmıştır.

Birçok ülkede 7.7 ve 7.6'nın üzerinde büyüklükteki depremlerde çok az can kaybı olurken ülkemizde on binlerce can kaybı olması “kader planının parçası” olarak izah edilemez. Yer seçimi, projelendirme, yapım, denetim konularında bilim doğrultusunda davranılsa, bu boyutta bir yıkım ve can kaybıyla karşılaşmayacağımızı hepimiz biliyoruz.

AKP'nin neoliberal politikaları ve ranta dayalı uygulamaları doğa olaylarını felakete, işyerlerini işçi mezarlığına dönüştürüyor. Deprem karşısında sergilenen “kader planının parçası” yaklaşımı, iş cinayetlerinde de “Bunlar olağan şeyler, literatürde iş kazası diye bir olay var, bunun yapısında, fitratında olan şeyler” biçimindeki anlayışın uzantısıdır.

İşçi sağlığı ve güvenliği alanında “devrim” olarak nitelendirilerek 2013 yılında yürürlüğe konulan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çalışma yaşamını düzenleyen tek yasa değildir. Çalışma yaşamı, 4857 sayılı İş Kanunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu olmak üzere birçok yasa ile biçimlendirilmiştir. İş yasalarının, çalışanların hakkını korumak ve geliştirmek amacını te-

mel ilke edinmesi gerekirken, 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ve alana ilişkin yapılan diğer düzenlemeler işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Esnek ve kurlsız çalışmayı, geçici iş ilişkisini, taşeronlaştırmayı, ödünç işçiliği yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan işçi sağlığı ve iş güvenliğini işveren yükümlülüğü olarak görmeyen, örgütlülük önüne engeller koyan düzenlemelerdir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile işçi sağlığı ve güvenliği alanı, taşeronlaştırılmış, piyasa koşullarına terk edilmiştir. Bu yasayla beraber, işverenin işçi sağlığı ve güvenliğini sağlama yükümlülüğü, Ortak Sağlık Güvenlik Birimleri (OSGB) adıyla kurulan, irili ufaklı şirketlere bırakılmıştır. Bunun sonucunda da işçi cinayetleri ve meslek hastalıkları hızla artmıştır. 6331 sayılı Kanunu, İşçi Sağlığı ve Güvenliğini Taşeronlaştırma Yasası olarak tanımlamak daha doğru olacaktır. İşverenler iş yerlerinde iş kazalarına yönelik koruyucu, etkin ve yeterli önlemlerde bulunmadıkları için, Devlet (siyasi iktidar) bu kazaların ölümle sonuçlanacağı bilindiği halde kazaların önlenmesi için yeterli ve etkin denetleme yapmadığından, ayrıca yükümlülüklerini yerine getirmeyen işyerlerine caydırıcı yaptırımlar uygulamadığından doğrudan sorumludur.

İşverenler, doğal olmayan ölümlerle, önlenebilir kazalardan, alınmayan önlemler dolayı işçileri kazalardan koruyamayarak ölümle karşı karşıya bıraktığı için bu bir cinayettir.

Deprem bölgesinde gece vardiyasında çalışan pek çok işçi ve hastanelerde çalışan çok sayıda sağlık emekçisi depreme işyerlerinde yakalanmış, yıkılan işyerleri ve hastaneler pek çok çalışanın hayatını kaybetmesine neden olmuştur. Depremın hemen ardından işverenlerin, işyerlerindeki malları kurtarmak için işçileri işyerlerine sokması ya da çalışmaya zorlaması nedeniyle meydana gelen artçı depremlerde hayatını kaybeden işçiler olmuştur.

Deprem sonrası oluşan milyonlarca tonluk enkaz kaldırılmaya başlandı, enkaz kaldırma işlemi özellikle asbest nedeniyle hem bu işte çalışanlar hem de çevredekiler için risk oluşturmaktadır.

- Enkaz kaldırma çalışmaları eğitim almış, profesyonel ekipler tarafından yapılmalıdır.
- Aşırı toz çıkışının önlenmesi için sulama yapılmalı / ıslak çalışılmalıdır.
- Hafriyatların döküleceği yerler yaşam alanlarından uzakta ve toz dağılımı önlenecek biçimde belirlenmeli ve düzenlenmelidir.
- Hafriyat alanlarına giriş ve çıkışlar kontrollü olarak yapılmalıdır.
- Enkaz kaldırma ve hafriyat çalışmaları esnasında ortamda bulunanların ve çalışanların FFP2 ya da FFP3 tipi maske, gözlük ve tulum kullanması sağlanmalıdır.

Depremi yaşadığı illerde kesintiye uğrasa da ülkemizde çalışma yaşamı, iş ilişkileri sürecektir. Ama iş kazası, iş cinayetleri, ölümler sürmemelidir, gerçekten hiçbir şey eskisi gibi olmamalıdır. İş kazalarını ve işyerlerinde ölümleri durdurabilmek için sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışmanın her çalışanın hakkı olduğu, işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanmasının öncelikle devletin ve işverenin görevi olduğu gerçeği çerçevesinde hareket edilmelidir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanına ilişkin düzenleme ve denetleme yetkisi, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın yanında, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, sendikalar, TTB ve TMMOB'den oluşan idari ve mali yönden bağımsız bir enstitüye verilmelidir. Çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemeler bu enstitü tarafından yeniden ele alınmalı ve kararlaştırılmalıdır.

Esnek ve kurlsız çalışmayı, geçici iş ilişkisini, taşeronlaştırmayı yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan işçi sağlığı ve İş güvenliğini işveren yükümlülüğü olarak görmeyen, örgütlülük önüne engeller koyan yasa ve diğer düzenlemeler iptal edilmelidir.

Gerçekleşen iş cinayetleri ve iş kazalarının büyük çoğunluğunun önlenebilir olduğu bilinmektedir. Bilimsel ve teknik ölçütler doğrultusunda atılacak adımlar ile göz göre göre "geliyorum" demekte olan facialara son vermek mümkündür. Bunun için önce insan hayatını ve emeğe değer veren bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir.

Bizler, her 3 Mart'ta olduğu gibi bugün de iş cinayetleri ile mücadele etmek için sesimizi yükseltiyoruz. Ölüm, yaralanma ve sakat kalma; esnek ve güvencesiz çalışma hiçbir emekçinin kaderi değildir. İnsan onuruna yakışır, güvenli ve güvenceli çalışma hakkımız, mesleğimiz için sesimizi yükseltiyoruz.

Tüm ülkede, tüm çalışma alanlarında iş güvenliği önlemlerinin artırılması, bağımsız denetim sisteminin yerleştirilmesi, iş cinayetlerinin ve iş kazalarının durdurulması için yılmadan mücadele edeceğimizi kamuoyuna saygı ile duyuruyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB'Lİ KADINLAR SESLENİYOR:

HAYATLARIMIZI RANTIN, YAĞMANIN NESNESİNE DÖNÜŞTÜREN BU KARANLIK DÜZENİ ÖRGÜTLÜLÜĞÜMÜZLE DEĞİŞTİRECEĞİZ...

08.03.2023

Dünyanın tüm kadınları, New York'ta 129 kadın dokuma işçisinin katledildiği 8 Mart 1857'den beri her 8 Mart'ta hakları, özgürlükleri ve yaşamları için bir araya gelerek dayanışmayı büyütüyor.

Siyasal, toplumsal ve ekonomik krizler sonucu halkımızın payına düşen eşitsizlikten, adaletsizlikten ve sömürden en fazla etkilenen kesim her zaman kadınlar oldu. Krizin derinleşmesiyle birlikte artan işsizlik ve güvencesiz çalışma koşulları, kadınları bir de cinsiyet ayrımcılığıyla etkiledi. Öyle ki mimar-mühendis aranan iş ilanlarında özellikle "erkek mimar-mühendis" vurgusu artarken kadın mimar-mühendis arayanların, işleri âdeta getir-götür işlerine bakacak biçimde tanımlayıp kadın mimar-mühendisleri mesleki olarak itibarsızlaştırmalarına tanık olmaya başladık.

Bu yıl 8 Mart'ta da TMMOB'li kadınlar olarak tam da bu başlıklar altında örgütlenip sesimizi yükseltmeye hazırlanıyorduk ki 6 Şubat gecesi 11 ilimizi etkileyen büyük bir felaketin ortasında kaldık. On binlerce insanımızın canını, yüz binlercesinin de bir gecede yakınlarını, evlerini, mahallelerini, şehirlerini yitirdiği bu büyük yıkımın etkisini yıllarca hissedeceğiz.

Bu büyük felaket bir kez daha kanıtladı ki bu ülkede özelde depreme, genelde afetlere yaklaşım bile politiktir. Art arda yaşanan 7,7 ve 7,6 büyüklüğündeki depremler hiç kuşkusuz bir doğa olayıdır. Ama bu depremlerde yıkılan binlerce konut; sonrasında günlerce enkazlardan gelen ve çoğu karşılıksız kalan yardım çığlıkları; annelerinin kucaklarında soğuktan ölen bebekler; ulaşım, iletişim, içme suyu gibi tüm altyapının çökmesi; dağıtılmayan, satılan çadırlar; devlet tarafından karşılanmadığı için yurttaşlarımızca sağlanan yardımlar ve müdahaleler... Hepsi ama hepsi bize iktidarın tercihinin halktan yana değil, bir avuç yandaştan yana olduğunu açıkça gösterdi.

Yıkılan binalar, iktidarın rantçı, neoliberal talan sisteminin, imar aflarının, denetim eksikliğinin bir sonucudur. Yıkılan binalarla birlikte 20 yıldır devletin içini boşaltan iktidar da çökmüştür.

Bu büyük yıkımdan en çok etkilenen ve etkilenecek olanlar yine kadınlar, çocuklar ve LGBTİ+'lardır. Bu felaketle birlikte erkek egemen sistemin her türden şiddet, taciz ve istismarına daha da açık hale gelecek olanlar da yine kadınlar, çocuklar ve LGBTİ+'lar olacaktır. Afet bölgesinde yaşamı yeniden kurma yükü de -depremin yarattığı acıyı dahi yaşayamadan- çoğunlukla kadınlara kalmıştır. Bu toplumsal yükü üstlenen kadınların yaşadıkları stres ve travma da katlanarak artacaktır.

Bölgede halen acil gereksinim olan temizlik, barınma, sağlık, güvenlik gibi konular bir an önce çözülmelidir. İktidarı süresince kadınları, çocukları, LGBTİ+'ları düşünmemiş, onlar için bırakın ayrı politika oluşturmayı, onları ayrımcı ve düşman politikalarıyla yok saymış iktidar, deprem bölgesinde de yalnız yaşayan kadınlara ve LGBTİ+'lara çadır vermeyerek saldırılarını sürdürmektedir.

Barınma, sağlık, temizlik, içme suyu gibi temel ihtiyaçların dahi karşılanmadığı deprem bölgesinde yaşam tüm depremzedeler için çok ağırken kadınlar, çocuklu anneler ve hamile kadınlar için daha da ağırdır. Aileyi kutsallaştıran iktidarın, bölgede sayıları 200 binin üzerinde olan hamile kadınlara yönelik herhangi bir planı bile yoktur.

Bugüne kadar eylem ve söylemlerinde kadınları ikinci sınıf vatandaş olarak gören, çocukların istismarına göz yuman, LGBTİ+'ları sapık ilan eden iktidarın bugün de afet bölgesinde bulunan, yardıma her zamankinden daha muhtaç kesimleri kucaklamayacağını çok iyi biliyoruz. Önümüzde uzun bir yol olduğunu ve bu zorlu dönemi ancak dayanışmamızla aşabileceğimizi de biliyoruz. Bölgedeki kadınlar daha depremin ilk gününden itibaren dayanışmaya başladı bile... Bölge kadınları, "hiçbir kadın yalnız yürümesin, hiçbir çocuk yalnız büyümesin" diyerek hijyen paketleri hazırlayıp ev ev geziyor, beraber yemek yapıp dağıtıyor, evi olmayana evinin kapısını açıyor, enkaz altından çıkardıkları kimsesiz çocuklar tarikatlara, cemaatlere gitmesin diye çadırlarında sabaha kadar nöbet tutuyor.

Biz kadınlar her türlü yıkımda, şiddette, sömürde, yaşamın her alanında hep birbirimizin yanındaydık. Yan yana, omuz omuza durarak birbirimize güç verdik, yaralarımızı birlikte iyileştirdik. Bu felaketten de dayanışmayla kurtulacağız. Rantçı politikalarıyla depremi felakete çeviren iktidarın enkazını hep birlikte kaldıracğız.

Bilimi ve insanı merkezine almayan, hayatlarımızı rantın, yağmanın nesnesine dönüştüren bu düzeni örgütlülüğümüzle, birbirimize güvenimiz ve bağlılığımızla değiştireceğiz.

Eşit, özgür, aydınlık, laik bir ülkeyi hep beraber yeniden kuracağız.

YAŞASINTMMOB

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI

TMMOB KADIN ÇALIŞMA GRUBU

NEVRUZ KUTLU OLSUN!

21.03.2023

Hüzün, öfke ve umudun iç içe geçtiği günler yaşıyoruz... Bir yanımızda kaybettiklerimizin acısı, bir yanımızda göz göre göre gelen felakete hiçbir tedbir almayan yetkililere olan kızgınlığımız, bir yanımızda da bir araya gelerek bu karanlıktan kurtulabilmenin umudu büyüyor.

Nevruz dünyanın her yerinde baharın, yaşamın, mücadelenin ve umudun bayramıdır. Bu bayramda umudumuz her zamankinden daha büyük. Tek adam rejiminin temsil ettiği ve dayattığı yaşam tek tipçi, baskıcı yaşam tarzına karşı, hayatın ve toplumun tüm çeşitliliğini kapsayan bir zenginlikle yan yana gelişimiz büyütüyor umutlarımızı...

Bizim topraklarımızda Nevruz aynı zamanda barışa, kardeşliğe ve bir arada yaşama duyulan bir özlemin de bayramıdır. Halkların eşitlik içinde özgürce yaşama iradesinin kültürle yoğrulmuş dışavurumudur.

Ülkemizde, bölgemizde ve tüm dünyada barışın sağlanması, halkların huzur içinde yaşaması, baharın tüm dünyada umudu ve kardeşliği yeşertmesi dileğiyle Nevruz Kutlu Olsun!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

GELECEĞİMİZİ GÜVENCE ALTINA ALMAK İÇİN SU KAYNAKLARIMIZIN KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ ŞART!

22.03.2023

Ülkelerinin sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde büyük önem arz eden su, insanların ve gezegenin sağlığı ve refahı için en önemli ihtiyaçlardan biridir. Ancak suyla ilgili amaç ve hedefler konusundaki ilerlemeler, dünya genelinde tüm hükümetlerin sürdürülebilir kalkınma gündemini tehlikeye atarak endişe verici bir şekil almaya başlamıştır. Bu sebeple, 1993 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 22 Mart tarihi ‘Dünya Su Günü’ olarak ilan edilmiştir. İlk kez 1992’de Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı’nda önerilen “Dünya Su Günü”, ülkelerin giderek büyüyen temiz su ihtiyacı sorununa dikkat çekmesi, içilebilir su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir yönetimi amaçlarıyla kabul edilmiştir.

BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG) doğrultusunda, 2030 yılına kadar herkesin güvenli bir şekilde erişebilir temiz suya ulaşabilmesi taahhüt edilmiştir. New York’ta düzenlenecek olan 2023 Su Konferansında, su krizini çözmek üzere cesur adımlar atılarak bir Su Eylem Planı oluşturulması hedeflenmektedir.

Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) rapor ve çalışmaları dikkate alındığında, Akdeniz Havzasının küresel iklim değişikliğine karşı en hassas bölgelerden birisi olduğu görülmektedir. IPCC’nin öngörülerine göre küresel ortalama sıcaklıklar 1.0°C arttığında Akdeniz havzasındaki artış 1.5°C olacak ve yağışlar ise %12 azalacaktır. Yaşanan iklim değişikliğiyle birlikte sıcaklık artışlarının yanı sıra yağışlarda da düzensizlikler oluşması beklenmektedir. Başka bir deyişle kısa sürede daha şiddetli yağışların meydana getireceği seller ve taşkınlarla vurgu yapılmaktadır.

Ülkemizde ise; hızlı ve çarpık kentleşme, kontrolsüz nüfus artışı ve göçmen akımı, endüstriyel faaliyetler sonucunda ortaya çıkan katı ve sıvı atıklar, katı atık depolama tesislerinin yanlış yer seçimleri, su havzalarının imara açılması, rant odaklı madencilik faaliyetleri, tarım alanlarında bilinçsiz gübre ve tarım ilacı kullanılması yerüstü ve yeraltı suyu kalitesini ciddi olarak tehdit etmekte ve su kaynaklarımız hızla kirletilmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan en son (2022-2023 su yılı) yağış raporuna göre; son 5 ayda yaşanan yağışların normallerinin % 39 altında olduğu ve son 63 yılın en düşük seviyesinde olduğu belirtilmektedir.

Su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesi, ihtiyaç önceliklerine uygun olarak sürdürülebilir bir şekilde kullanımının sağlanması öncelikli olarak çözüme kavuşturulması gereken bir sorun olarak önümüzde durmaktadır. Şehirlerimizdeki şebeke kayıp kaçak oranları halen mevzuatta tanımlanan hedeflere ulaşmamıştır. Su hizmetlerinin bir kamu hizmeti olarak sürdürülebilir bir şekilde verilebilmesi için sorumlu kurumların teknolojik imkân ve kabiliyetlerinin arttırılması ve liyakatli personel ile desteklenmesi önem kazanmaktadır.

DSİ 2022 yılı faaliyet raporunda Türkiye'nin Yatırım Bütçesinden son yıllarda aldığı payın içme suyu projelerinin hedeflenen sürede tamamlanmasını mümkün kılmadığı belirtilmektedir. Çözüm olarak önerilen belirli ölçekteki belediyelerin içme suyu tesisleri işletmesinin yap-işlet-devret veya işlet-devret modeli ile ihale edilmesi suyun özelleştirilmesi anlamını taşımaktadır ki kabul edilemez bir öneridir.

6 Şubat günü yaşadığımız Kahramanmaraş depremleri geniş bir coğrafyada büyük yıkıma yol açmıştır. Depremler sonucu beş milyona yakın kişinin bölgeden göç ettiği tahmin edilmektedir. Kalanlar ise yaşam mücadelesi vermektedir. Geleneksel noktada en büyük sıkıntılar barınma, hijyen ve elbette temiz suya erişimde yaşanan zorluktur.

15 Mart günü Şanlıurfa, Adıyaman ve Malatya'nın bir bölümünde yaşanan sel ve taşkınlar depremedelerin daha da mağdur olmasına yol açarken, seller nedeniyle Şanlıurfa'da 16, Adıyaman'ın Tut ilçesinde 3 yurttaşımız hayatını kaybetmiştir. Dere taşkın yataklarının imara açılması bir kez daha felaketle sonuçlanmıştır.

Öte yandan deprem bölgesinde enkaz atıklarının dere yataklarına döküldüğü yönünde oldukça yoğun şikâyetler alınmaktadır. Başta asbest olmak üzere tehlikeli kimyasal maddeler içeren enkaz atıklarının dere yataklarına dökülmesi yağışlarla oluşacak atık sızıntı sularının toprak ve yeraltı sularına karışarak tarım topraklarımızın ve içme sularımızın kirlenmesine neden olacaktır. Bu nedenle enkaz atıkları öncelikle geçici depolama alanlarında depolanmalı sonrasında da Tehlikeli atıklar, tıbbi atıklar, elektronik atıklar, yıkıntı atıkları ve organik atıklar ayrıştırılarak her biri kendi prosedürleri uygulanarak bertaraf edilmelidir.

Yeniden yapılanma sürecinin başladığı bölgede, öncelikle kentlerin altyapılarındaki bakım, onarım ve yenileme işlerinin bir an önce tamamlanarak halkın mağduriyetinin giderilmesi gerekmektedir. Keza çadır ve konteyner bölgelerindeki altyapı eksiklerinin giderilmesi de acil bir sorun olarak önümüzde durmaktadır.

Çalışmaların yaşananlardan ders çıkararak bilim ve tekniğin rehberliğinde yürütülmesi, kalıcı yerleşimlerin kadim kentlerimizin kimliklerinin kaybettirmekten, çevreyle, ekosistemle uyumlu, iklim değişikliğine duyarlı, yeşil alanı, parkı, sosyal donatı alanlarıyla bir bütün içinde oluşturulması önem taşımaktadır.

1972 Stockholm Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı Deklarasyonu'nun 1. maddesine göre; "...İnsanın, hürriyet, eşitlik ve yeterli yaşam koşullarını sağlayan onurlu ve refah içinde bir çevrede yaşamak temel hakkıdır. İnsanın, bugünkü ve gelecek nesiller için çevreyi korumak ve geliştirmek için ciddi bir sorumluluğu vardır..." 2. maddesine göre de; "...bugünkü ve gelecek nesiller için ihtiyaca göre özenli planlama veya yönetim ile dünyanın doğal kaynakları, hava, su, toprak, flora ve fauna dahil, özellikle de doğal ekosistemleri temsil eden örnekler korunmalıdır..."

Anayasa'nın 56. maddesine göre "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir..."

Bireylerin ve toplumların sağlıklı, içilebilir, temiz suya her durumda koşulsuz ve bedelsiz ulaşması ve tüketim hakkı kısaca "su hakkı" temel bir insan hakkı olan yaşam hakkı olarak görülmeli, suyun ticarileştirilmesinden ve su kaynaklarımızın özelleştirilmesinden vaz geçilmeli, su yönetim sistemlerine sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ile halkın katılımını esas alan mekanizmalar geliştirilmesi hedeflenmelidir.

Uluslararası sözleşmeler ve Anayasa'nın vermiş olduğu görev ve sorumluluk bilinciyle hareket eden TMMOB, insan ve canlı yaşamının devamlılığı adına, su konusunda sağlıklı, adil ve sürdürülebilir çözümler üretilebilmesi için, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının bir insan hakkı olarak ve kamusal bir anlayışla ele alınması gerektiğinden hareketle bilimi ve hukuku yok sayan, yağma ve talan uygulamalarının karşısında mücadelesini sürdürecektir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ EMEĞİNİ YOK SAYAMAZSINIZ!

TALEPLERİMİZDEN VAZGEÇMEYECEĞİZ!

10.04.2023

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi taleplerimiz iktidar tarafından göz ardı edilmeye, yok sayılmaya devam ediyor.

Son olarak “Teknik Hizmetler Sınıfı”nda yer alan personelin ek ödeme oranlarının yükseltilmesi için verilen yasa değişikliği teklifi, iktidar partilerinin oylarıyla Plan ve Bütçe Komisyonu’nda reddedildi.

Ülkede hayata geçirilen tüm projelerde, yaratılan tüm zenginlikte, geliştirilen tüm teknolojide büyük bir payı olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaratıcı emeği ne yazık ki her geçen gün değersizleştiriliyor.

Kamudaki eşdeğer meslek sınıflarına farklı gerekçelerle maaş ve özlük iyileştirmeleri verilirken, meslektaşlarımız sürekli olarak dışlanıyor. Siyasi iktidarın bu sistematik dışlaması nedeniyle kamuda çalışan meslektaşlarımız çok ciddi bir yoksullaşma ve geçim sıkıntısı sorunu ile yüz yüze bulunuyor.

Kamuda çalışan meslektaşlarımız sürdürülmekte olan mevcut politikalarla ve son alınan bu kararlarla yok sayılmıştır. Mühendis, mimar ve şehir plancıları, bilimin ve tekniğin öncüsü olarak kendileri için alınan bu tavra karşı sessiz kalmayacaktır ve tüm demokratik zeminlerde mücadele edecektir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının daha iyi koşullarda çalışma, emeğinin karşılığını alma ve hak ettiği şekilde yaşayabilme talepleri dikkate alınmak zorundadır.

Bunun için ısrarla dile getirdiğimiz talepleri bir kez daha yineliyoruz:

- Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kar, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.

Her yıl, Mart ayından başlayarak tüm kamu görevlilerini kapsayan vergi dilimi zulmü yaşanmaktadır. Yıl sonuna kadar tüm kamu görevlileri, pozisyonlarına göre Mart ayından itibaren %15, %20, %27’lik vergi dilimine girmektedir. %15’lik vergi diliminden %20’lik ya da %27’lik vergi dilimine giren memurlar vergi dilimi değişikliğinden dolayı yeni kayıplara uğramaktadır.

Ülkemizde vergi yükünün çalışanlarımızın omuzlarına yüklendiği de açık bir gerçektir. Çalışanların alım gücünü ücret ve vergi politikaları yoluyla da yükseltmek mümkündür.

•Çalışma dönemlerinde ücreti oluşturan kalemlerden biri olan ek ödeme emekliliğe yansıtılmalıdır.

Aynı statüde yer aldıkları diğer meslek sınıfları ile aralarındaki eşitsizliklerin ve farklılıkların giderilmesi amacıyla kamuda çalışan ve teknik hizmetler sınıfına dahil mühendis, mimar ve şehir plancılarının 375 sayılı KHK'ye ekli (I) SAYILI CETVELde yer alan Uzman Tabip, Tabip ve Diş Hekimlerine sağlanan ek ödeme oranı baz alınarak, emeklilik haklarında da etkisi olan "ek ödemeler" oranlarında iyileştirme yapılması eşitsizliği ortadan kaldıracaktır.

Başmühendis, Başmimar, Mühendis, Mimar, Bölge Plancısı ve Şehir Plancılarının mali haklarında iyileştirme ancak %130 ile %150 olan Ek Ödeme oranlarının, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmesi ve emekli keseneğine yansıtılması suretiyle mümkün olacaktır.

•Her ne kadar çalışma dönemlerinde kamu çalışanı ücretini oluşturan kalemlerden biri olsa da asıl emeklilik dönemindeki emeklilik ücretinde etkisi olan ek gösterge yeniden düzenlenmelidir.

Ek gösterge oranlarının mühendis, mimar, şehir plancıları için yeniden düzenlenmesi, çarpan grubu değişen diğer çalışanlar gibi bu çalışanların da emeklilikte hak ettiklerini alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamlarının belirlenmesi gereklidir. Bunun için de beklenen asgari durum 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek göstergenin 6400 olmasıdır. Bu şekilde ancak çalışanlar arasında gerçek bir eşitlik oranı ile fayda sağlanmış, emekliliklerine katkı sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, mevcut kamu çalışanı sayısının ihtiyacı karşılamadığı açıkça görülmektedir. Kamuda çalışan toplam personel içerisinde teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı sayısı oldukça yetersizdir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının personel istihdam ve ücret politikalarının iyileştirilerek istihdamın artırılması, çalışan ücretlerinin gerçek enflasyon oranlarının üzerinde yükseltilmesi de günümüz ekonomik koşullarında öncelikli ele alınması gereken konulardandır.

Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.

İstihdamın artırılması için kamunun işlerinin kamu adına görev yapan devlet memurlarınca yapılması, bu kapsamda taşeronla devredilen tüm sözleşmelerin iptal edilerek bu işler için kamu istihdamının sağlanması ve ücretlerin de insanca yaşam düzeyine çıkartılması zorunluluktur.

Meslektaşlarımızın taleplerinin takipçisi olmaya, mücadelemize her alanda sürdürmeye devam edeceğiz!

İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

YENİ BİR BAŞLANGIÇ İÇİN 1 MAYIS: EMEK BİZİM GELECEK BİZİM

12.04.2023

İşçilerin, kamu emekçilerinin, gençlerin, kadınların, emeklilerin, çocuklarımızın geleceği için tarihsel bir dönemde 2023 1 Mayıs'ının hazırlıklarını sizlerle paylaşmak için bir aradayız.

İşçi sınıfının Uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü olan 1 Mayıs'ın ülkemizde güçlü bir tarihi vardır. Tüm engellemelere, yasaklamalara, baskılara rağmen başta Taksim olmak üzere ülkemizin meydanları dünyanın en kitlesel 1 Mayıs'larına tanık olmuştur.

Yılın 365 günü ezilen, sömürülen, horlanan, yok sayılan milyonlar 1 Mayıs alanlarında kendilerini ifade eder; taleplerini, umutlarını, tepkilerini omuz omuza paylaşır. 1 Mayıs, tüm değerleri üreten işçilerin-emekçilerin bugüne dair itirazlarını ve yarına dair hedeflerini ifade ettiği bir gündür. 1 Mayıs alanları yüz binlerin birbirlerine ve tüm dünya işçi sınıfına yüzünü döndüğü ve elini uzattığı alanlardır.

Bugün işçi sınıfının, emekçilerin sesine, sözüne, gücüne hem dünyada hem de ülkemizde her zamankinden daha fazla ihtiyaç var. Bugün dünyanın dört bir yanında hakları için, adalet için, demokrasi için, barış için mücadele eden işçilerin, emekçilerin, gençlerin, kadınların sesleri 1 Mayıs meydanlarında buluşacak.

Tüm dünyada işçi sınıfı sayısal olarak hızla büyürken, ücretli emek yaygınlaşırken; biz üretenlerin toplumsal zenginlikten aldığı pay azalıyor. Sermayeyi emek sömürüsü de doyurmuyor. Doğa sermayenin sınırsız yağmasına açılıyor; yetmiyor, savaşlarla milyonlar yerinden yurdundan ediliyor. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm insanlık sermaye düzenininin bu ağır tahribatına ses çıkarmasın diye baskıcı rejimler destekleniyor.

Kapitalizm ve onun en vahşi biçimi olan neoliberalizm bugün dünya halklarına daha fazla sömürü, daha fazla eşitsizlik, daha fazla yağma, daha fazla yıkım ve yarattıkları bu cehennemden bekçisi olarak daha fazla otoriter rejim vaat ediyor.

Evet, bu korkunç hikayenin en kötü, en ağır süreçlerinden biri ülkemizde yaşanıyor. Bugün burada memleketin içinde bulunduğu hali uzun uzun anlatmaya, sorunların hepsini sıralamaya elbette ihtiyaç yok. Sadece başkanlık rejiminin sonrasında, pandemide, ekonomik krizde ve depremde karşı karşıya kaldığımız hakikat belli: İnsanca çalışmamız ve insanca yaşamamız bir yana, hayatta kalmamızı bile sağlamaktan çok uzak bir düzenle karşı karşıyayız.

Sadece başkanlık rejimi boyunca 4 yılda 5,5 milyon işsize 3,5 milyon yeni işsiz daha eklendi. Ücretlilerin sayısı hızla artarken, emeğin milli gelirden

aldığı pay yüzde 38'den yüzde 25'e düştü; sermayenin payı yüzde 44'ten yüzde 57'ye yükseldi.

İşçiden alıp patronlara verdiler, fakirden çalıp zenginın kasasını doldurdular, dar gelirliden alıp rantıyeye kaynak aktardılar, rant için kentleri ve doğayı betona boğdular, asırlık yardım kuruluşlarını bile depremde çadır satar hale getirdiler, doğal afetleri felakete çevirdiler. Sözün özü; evet, memleketi bir şirket gibi yönettiler!

Memlekette, hak aramayı, sendikalı olmayı, grev yapmayı engellediler, üstelik bu yaptıklarıyla övündüler.

Güvencesiz çalışmayı hemen her alanda hakim hale getirdiler, bizlerin işini ekmeğini iktidarın ve patronların insafına terk etmeye çalıştılar. KHK'ler ile çalışma hakkını gasp ettiler, Anayasa'yı rafa kaldırdılar, mahkeme kararlarını uygulamadılar. Hak, hukuk tanımadılar.

Şirket gibi yönettikleri ülkede salgında, depremde, ekonomik krizde en ağır bedelleri biz ödedik ama onların geliri de serveti de katbekat büyüdü.

Memleketi şirket gibi yönetenler, bu memleketin tüm değerlerini üreten milyonları yoksullaştırdılar, güvencesizleştirdiler, geleceksizleştirdiler.

Bizler bir olup karşılıklarına dikilmeyelim diye her alanda ayrımcılığı kışkırttılar, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirdiler. Eleştirenin, sorgulayanın, soru soranın, hak-hukuk-adalet isteyeninin sesini kısmak için her yolu denediler.

Ama yine de başaramadılar. İşçiler işine, aşına, ekmeğine sahip çıktı; gençler geleceğine... Haklarını savunan kamu emekçileri, iyi hekimlikten vazgeçmeyen hekimler, bilimi ve tekniği halkın çıkarları için kullanan mühendisler susmadı, susmayacak. Kadınların eşitlik ve özgürlük taleplerini, şiddete karşı mücadelemizi hiçbir şiddetle bastıramadılar. Doğasına ve kentine sahip çıkanların önünü alamadılar. Adalet, barış, kardeşlik ve eşit yurttaşlık mücadeleleri dimdik ayakta. Ve nihayet hep dediğimiz gibi gün geldi, devran döndü...

Bugün artık bir karar anındayız. İşçilere, kamu emekçilerine, emeklilere, doğaya, kadınlara, gençlere, çocuklara, bugünümüze ve geleceğimize büyük zararlar veren; bu ülkeye, bu halka zararlı başkanlık rejimine son vermek için yan yana, omuz omuzayız.

Ve nasıl bir dünya, nasıl bir memleket, nasıl bir gelecek istediğimizi; umutlarımızı, taleplerimizi, haklarımızı 1 Mayıs meydanlarında buluşturacağız.

Büyük bir çoğunluğu ücret gelirleriyle yaşamını sürdüren nüfusuyla ülkemizin demokratik yeniden kuruluşunun ancak ve ancak işçi sınıfıyla, emekçilerle mümkün olduğunu 1 Mayıs meydanlarında haykıracağız.

Yeni bir toplumsal düzen için yeni bir başlangıç yapacağız. Bu ülkenin tüm değer ve güzelliklerini üreten biz işçilerin, emekçilerin yöneten olduğu bir düzen kurma irademizle meydanlarda birlik olacağız.

Evet, 1 Mayıs “Birlik”tir.

Evet, 1 Mayıs “Dayanışma”dır.

Evet, 1 Mayıs “Mücadele”dir.

1 Mayıs gelecektir,

2023 1 Mayıs’ı yeni bir başlangıçtır.

Bu ülkenin gerçek sahipleri olarak geleceğimize sahip çıkacağız.

Hürriyet en şanlı elbisesiyle meydanları dolduracak ve bizler haykıracağız:

EMEK BİZİM, GELECEK BİZİM!

YAŞASIN 1 MAYIS!

**Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Türk Tabipleri Birliği
Türk Dişhekimleri Birliği**

AKKUYU NÜKLEER GÜÇ SANTRALINA YAKIT YÜKLEMESİ YAPILMAMALIDIR

24.04.2023

Siyasi iktidar yaklaşan seçimler öncesinde yapımı devam eden tüm projeleri bir bahaneyle seçim propagandasına çevirmek için elinden geleni yapıyor. Proje aşamasından itibaren toplumun büyük itirazlarıyla karşılaşan, inşaat süreçlerinde hatalı imalatlar nedeniyle endişeleri artıran Akkuyu Nükleer Güç Santrali de bu seçim propagandasının malzemelerinden birisi haline getirilmiş durumda. Yapılan açıklamalara göre santralin birinci ünitesine ilk nükleer yakıt yüklemesi 27 Nisan 2023 tarihinde yapılacak. Bu yük-leme Akkuyu NGS sahasına nükleer yakıt getirilmesi reaktörün devreye alınması anlamına gelmemekle birlikte, inşaatı süren büyük bir şantiyede yapılmak istenen bir nükleer faaliyet olması nedeniyle önemlidir.

Bilindiği gibi 1970’li yıllardan beri nükleer santral lobilerinin büyük uğ-raşlarına karşın ülkemizde nükleer santral kurma girişimler sonuçsuz kal-mıştı. Ancak 2010 yılında Rusya ile yapılan bir milletler arası anlaşma ile Rus devlet şirketi Rosatom’un Türkiye’de sahibi olacağı bir nükleer santral kurmasını ve bu santralda üretilecek elektriğin %50’sine 15 yıl boyunca sa-tın alma garantisi verilmesini, AKP hükümetleri kabul etti ve 2015 yılında temeli atılan Akkuyu NGS çalışmaları başladı. Bu anlaşma, Türkiye’nin Rus nükleer santralından elektrik alması zorunlu kılmaktaydı. Anlaşma, ülke-mizi enerji kaynakları temininde Rusya’ya doğal gaz, petrol ve kömüre ek olarak , bir de nükleer yakıt açısından bağımlı hale getiriyor ve enerjide dışa bağımlılık oranını arttırıyordu. Bununla da sınırlı kalınmadı ve 12,35 dolar cent/kwh gibi yüksek bir fiyattan 15 yıl boyunca Akkuyu nükleer santralının üretimini %50’sini, yani yaklaşık 290 milyar kwh elektriği sa-tın almayı garanti ederek Türkiye’yi 35,8 milyar dolar bedelinde bir elektrik alım yükümlülüğü altına soktu. Böylece Rosatom şirketine, Akkuyu için yaptığı yatırımın kat ve kat fazlasını almasını garanti edilerek ilk 15 yılda geri kalan 290 milyar kwh elektriği de piyasada satarak ilave karlar elde edeceği özel bir imtiyaz verilmiş oldu. Yurttaşlarımız güneş, rüzgâr veya öteki yerli ve yenilenebilir kaynaklardan elektrik elde etmek yerine dün-yanın en tehlikeli tip enerji üretim tesisinden çok pahalı elektrik almak zorunda kalmasının yolu açılmış oldu.

Günümüzde yapımına devam edilen bu tesisin Türkiye için gerekli bir tesis olmadığı, projenin siyasal niteliğinin ön planda olduğu, Türkiye tarafında yeterli hazırlık olmadığından projenin denetiminin gereken düzeyde ya-pılamayacağı, toplum açısından çok yüksek maliyetli olduğu ve bir kaza durumunda aynı Çernobil ve Fukuşima kazalarında olduğu gibi çok bü-yük felaketlere neden olacağı başta TMMOB olmak üzere birçok kuruluş

tarafından yıllarca dile getirildi ve ilgililer uyarıldı. Tüm bu uyarıları kulak arkası eden AKP hükümetlerinin teşvikleri ile Akkuyu nükleer güç santrali yakıt yüklemesi yapılacağı söylenen bir aşamaya getirildi. TMMOB ve bilim insanlarının uyarılarının dikkate alınmamasının ne denli büyük felaketlere yol açtığını çok kısa süre önce acı biçimde deneyimledik.

Akkuyu NGS şantiyesi çalışmaları şeffaf bir şekilde yapılmadığı için birinci ünitenin yakıt yüklemesi yapılabilecek seviyeye gelip gelmediği bilinmemektedir. Resmi makamlar tarafından yayınlanan şantiye görüntü ve videolarından anlaşıldığı kadarı ile Akkuyu NGS inşaat sahası nükleer tesis niteliği kazanabilecek durumda değildir. Öncelikle devreye alınacağı söylenen birinci reaktör bölgesinin her kısmında çalışmalar devam etmektedir. Bu durumdaki bir şantiyeye nükleer taze yakıt nasıl, hangi özel güvenlik önlemleri ile nereden ve ne yolla getirilecektir, getirilmesi durumunda nerede ve ne şekilde depolanacaktır, nükleer yakıtın depolandığı bir şantiyede güvenlik nasıl sağlanacaktır? Tüm bu hususlar belirsizdir. Şantiyede çalışanların nükleer tesiste çalışanlarında bulunması gereken niteliklere kavuşması için eğitimler yapılmış mıdır, yapılmamış ise bu birkaç gün içerisinde ne şekilde ve nasıl yapılacaktır? Sayısı on binlere vardığı söylenen çok sayıda taşeron şirket çalışanın nükleer tesis şantiyesine uyumunun sağlanıp sağlanamayacağı kuşkuludur.

Gerek nükleer yakıtların nakliye, santral sahasına indirme ve depolanma süreçlerinin, gerekse yakıtların reaktörlere yüklenmesi işlemlerinin öncesinde belirlenmiş ve onaylanmış bir program dahilinde ve ilgili teknik düzenlemelere uygun olarak yapılması gerekir. İnşaat çalışmalarının hızla sürdüğü, Akkuyu NGS şantiyesinde, bu tür özel bir hazırlık yapıldığını gösterir bir işaret de yoktur.

Akkuyu NGS projesinin başlangıcında siyasi sebep ve beklentiler belirleyici olmuştu. Şimdi Akkuyu NGS şantiyesinde yapılacak gösterişli bir şov ile gerçekler karartılacak, yurttaşlar sahte bir başarı hikayesi ile yanıltılacaktır. Nükleer gibi çok önemli ve riskli bir konunun aceleyle ve tedbirler göz ardı edilerek seçim propagandası haline getirilmesi kabul edilemez. Bir ülkeye nükleer santral yaparak elektrik üretmek övünülecek değil ancak çaresizlikten yaptık denecek bir iştir. Başka kaynaklardan elektrik üretmek varken nükleer santrale yönelmek hiçbir ülke için doğru bir seçenek değildir. Başka olanaklar varken ülkemizi nükleer risk altına sokmak sorunları arttırmak anlamındadır.

Akkuyu nükleer güç santrali ülke için daha büyük sorunlara neden olmadan bu projeden vazgeçilmelidir.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

HUKUKSUZLUĞUN YILDÖNÜMÜNDE GEZİ DİRENİŞİ'NE VE GEZİ DAVASI HÜKÜMLÜSÜ ARKADAŞLARIMIZA SAHİP ÇIKMAYA DEVAM EDİYORUZ!

25.04.2023

Bugün 25 Nisan 2023...

Ülkemizin en görkemli halk hareketlerinden biri olan Gezi Direnişi hakkında iktidar güdümündeki mahkeme tarafından verilen o utanç vesikası kararının üzerinden tam bir yıl geçti.

Aralarında TMMOB Yönetim Kurulu Üyemiz Mücella Yapıcı, Şehir Planıcıları Odamızın İstanbul Şubesi'nin eski başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da bulunduğu arkadaşlarımız 1 yıldır, Osman Kavala ise 5 buçuk yıldır Gezi Direnişini örgütledikleri gerekçesiyle cezaevinde tutuluyor.

FETÖ hükümlüsü emniyet mensuplarının uydurduğu delillerle, FETÖ firarisi savcının kurguladığı iddianameyle yürütülen yargı süreci, AKP İktidarının hukuk ve adalet anlayışının çarpıklığının en somut göstergesi olarak tarihe geçmiştir.

Artık hepimiz biliyoruz ki; siyasi iktidar hukuku, adaleti sağlamanın, haksızlıkları gidermenin bir aracı olarak değil, toplumsal muhalefeti cezalandırmanın bir aracı olarak kullanmaktadır.

Siyasi iktidar hukuku, kendi gelecek planı önündeki engelleri ortadan kaldırmanın bir aracı olarak kullanmaktadır.

Siyasi iktidar hukuku, siyaseten hesaplaşmaktan, siyaseten yüzleşmekten korktuğu gerçeklerden kaçmanın bir aracı olarak kullanmaktadır.

Değerli Arkadaşlar,

Dostlarımız suç işledikleri için değil, halkın çıkarlarını savundukları için, Taksim Meydanı'na ve Gezi Parkı'na sahip çıktıkları için, iktidarın rant projelerine karşı çıktıkları için, mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için cezaevindeler.

Gezi Direnişi nasıl ki bu ülkenin yüz akı ve onurlu tarihinin bir parçasıysa, Gezi Davası'nda tutuklanan arkadaşlarımız da bizim yüz akımız ve onurlu tarihimizin bir parçasıdır.

İktidarın ve yandaş medyanın pervasız saldırılarına rağmen, hiçbir iftira, hiçbir senaryo, hiçbir karar arkadaşlarımızın masumiyetine ve haklılığına leke düşürmeyi başaramamıştır.

Gezi Direnişinin arkasında dimdik durduğumuz gibi, Gezi Davasında yargılanan ve ceza alan arkadaşlarımızın da yanında dimdik durmaya devam ediyoruz.

365 gündür sürdürdüğümüz Adalet Nöbetleriyle, arkadaşlarımıza desteğimizi, arkadaşlarımızla dayanışmamızı dosta düşmana gösteriyoruz.

Tutuklu arkadaşlarımıza verilen ve hiç azalmadan devam eden toplumsal destek onların mücadelelerindeki haklılıklarının göstergesidir.

Değerli Arkadaşlar,

Bizler AKP iktidarından adalet beklediğimiz için, AKP'nin oyuncağı haline gelmiş hakimlerden adaletli bir karar beklediğimiz için nöbet tutmuyoruz.

Bizler arkadaşlarımıza olan özlemimizi, arkadaşlarımızın suçsuzluğuna olan inancımızı göstermek için nöbet tutuyoruz.

Onların resimleriyle yan yana durmak bize kıvanç verdiği, onları seven dostlarıyla yan yana gelmek bize güven verdiği için nöbet tutuyoruz.

Onların içerideki direngenliği ve yaratıcılığı bize nasıl güven veriyorsa, adalet arayışındaki bu kararlılığımızın onlara güç ve moral verdiğini bildiğimiz için nöbet tutuyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

Gezi Davası, ülkemizdeki diğer pek çok örneği gibi hukuki değil, siyasi bir davadır. Gezi Davası'nda verilen mahkumiyet kararları, siyaseten verilmiş kararlardır. Bu kararların hükmü de, siyasi iktidarın ömrü kadardır.

İnanıyoruz ki 14 Mayıs'tan sonra bu ülkede adaletin yeniden işlemeye başlayacak. Yargı organları iktidarın talimatlarına göre değil hukuka göre karar vermeye başlayacak. Ve arkadaşlarımız özgürlüklerine yeniden kavuşacak.

İnanıyoruz ki yirmi gün sonra bambaşka bir ülkeye uyanacağız. Tüm dostlarımızla, özgürce, umutlu bir geleceği hep birlikte kuracağız.

Kahrolsun İstibdat, Yaşasın Hürriyet!

TMMOB

EMEĞİMİZ VE GELECEĞİMİZ İÇİN 1 MAYIS'TA ALANLARA

27.04.2023

Değerli Meslektaşlarım,

Hayatımızı sürdürülebilir kılan tüm ihtiyaçlarımızın yaratıcısı olan emeğin uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs İşçi Bayramı'na bu sene çok önemli bir tarihsel eşikte kutlayacağız.

Milyonlarca yurttaşımızın hayatını alt üst eden depremin acısının tazeliğini koruduğu, yıllardır artarak devam eden ekonomik krizin etkilerinin her geçen gün daha da arttığı, sömürünün alabildiğine derinleştiği, iktidar zorbalığının hayatımızın her alanını kuba çevirdiği koyu bir karanlığın içinden geçiyoruz.

20 yılı aşkın süredir ülkeyi yöneten ve yaşadığımız bu karanlığın tek sorumlusu olan siyasi iktidar ise 14 Mayıs'ta yapılacak seçimler öncesinde tozpembe bir ülke tablosu varmış gibi davranıyor. Tek adam rejimi altında parti organı gibi çalışan devlet kurumları, yandaş sermaye kesimlerinin kontrolündeki basın kuruluşları ve arsız bir çığırkanlık içindeki iktidarın sosyal medya trolleri sistematik bir çabayla gerçeklerin üzerini örtmeye çalışıyor.

İktidarın süslü yalanlarının çıplak gerçeğin üstünü örtmesine izin veremeyiz. İliklerimize kadar hissettiğimiz yakıcı sorunlarımızı ve bunun altında yatan nedenleri yüksek sesle dile getirmek için emekçilerin, ezilenlerin, yoksulların sesini ve taleplerini hep bir ağızdan dile getirmek zorundayız.

Bu ülkenin bizlere sağladığı olanaklar ile eğitim görerek mühendis, mimar ve şehir plancısı olmuş bizlerin ülkemize ve gelecek nesillerimize karşı sorumluluğu olduğuna inanıyorum. Bize dayatılan bu baskı ve sömürü düzenine karşı emekçilerin hakları için, adalet için, özgürlük için, demokrasi için, barış için ve elbette eşitlik için sesimizi yükseltmek ülkemizin geleceğine karşı sorumluluğumuzun gereğidir.

Ülkemize karşı sorumluluğumuzu yerine getirmek, geleceğe olan umudumuzu birlikte büyütme için tüm üyelerimizi 1 Mayıs 2023'te meydanlara çıkmaya, yeni bir başlangıç ve umutlu bir gelecek için TMMOB kortejlerinde yan yana gelmeye davet ediyorum.

Emek Bizim, Gelecek Bizim!

Yaşasın 1 Mayıs, Yaşasın Sınıf Dayanışması!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TOPLUMU SİNDİRMEYE YÖNELİK OPERASYONLARA SON VERİLSİN,

ARKADAŞLARIMIZ DERHAL SALIVERİLSİN!

27.04.2023

Halkı yokluğa ve yoksulluğa sürükleyen iktidar politikalarına karşı sesini yükselten toplumsal kesimleri gözaltı ve tutuklamalarla susturmaya çalışma, 20 yıllık AKP iktidarının olağan yönetim biçimi haline geldiğini biliyoruz. Bunun son örneklerinden birisi de yaklaşan 14 Mayıs seçimleri öncesinde Diyarbakır merkezli 21 ilde gerçekleştirilen operasyonlarda aralarında gazeteci, siyasetçi, hukukçu ve sanatçının da yer aldığı 128 kişi gözaltına alınmasıdır.

Gözaltına alınanlar arasında Maden Mühendisleri Odası Diyarbakır Şube Başkanımız Doğan Hatun ve Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Mar-din İl Temsilcilik Kurulu Eski Üyesi Abdolvahap Akyol da bulunmaktadır.

Mesleki bilgi ve birikimlerini haklın çıkarı ve ortak varlıklarımızın ko-runması için kullanan, eşitlik, özgürlük, demokrasi ve barış mücadelesinin parçası olan meslektaşlarımıza yönelik bu sistematik ve hukuksuz baskıları, gözaltıları kınıyoruz.

Siyasal iktidarın kendisi gibi düşünmeyen kesimleri etkisizleştirmek için uyguladığı politikaların demokrasiyle, hukuk devletiyle ve evrensel insan haklarıyla bağdaşır yanı bulunmamaktadır. Bu operasyonlar hukuki değil, siyasi operasyonlardır ve zamanlaması itibariyle amacı toplumsal muhale-feti sindirmek olduğu kadar, seçim güvenliğini tehlikeye atmaktadır.

Siyasi suçlamalar, hukuksuz gözaltılar ve adaletsiz yargulamalarla toplum-sal muhalefetin bastırılmasına, eşitlikten, özgürlükten, demokrasiden ve barıştan yana seslerin susturulmasına izin vermeyeceğiz. Siyasi iktidarı bu antidemokratik ve baskıcı uygulamalara son vermeye, arkadaşlarımızı der-hal salıvermeye çağırıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÜLKEMİZİN GELECEĞİ, ÇOCUKLARIMIZIN YARINLARI İÇİN 14 MAYIS'TA OY KULLANALIM, SANDIKLARA VE DEMOKRASİYE SAHİP ÇIKALIM!

04.05.2023

Değerli Meslektaşım,

Cumhuriyetimizin yüzüncü yılında, yakın zamanda yaşadığımız büyük depremin acıları tazeliğini koruyorken, cumhuriyet tarihimizin en önemli seçimlerinden birine gidiyoruz.

Resmi açıklamalara göre elli binden fazla canımızı kaybettiğimiz deprem sonucunda ortaya çıkan acı tablo ve bu süreçte birbiri ardına yaşanan fiyaskolar, 21 yıldır ülkeyi yöneten iktidar partisinin ülkemizin afetlere hazırlanması konusundaki başarısızlığının göstergesidir. Bu durum aynı zamanda tek adam rejiminin yönetim anlayışının devlet kurumlarının işleyişini nedenli sekteye uğrattığını da göstermiştir. 100 yıllık cumhuriyetimizin köklü kurumlarının liyakatsiz idareciler yönetiminde yaşadığı çürüme ve yozlaşma, halkımızın can ve mal güvenliğini tehdit eder boyutlara ulaşmıştır.

Bu çürüme ve yozlaşma, tek adam rejimiyle birlikte, güçler ayrılığının ortadan kalmasının yarattığı demokratik zafiyetin ürünü olduğu kadar yöneticilerin bilim ve akıl dışı yönelimlerinin de bir sonucudur. Bilimin yol göstericiliğindeki toplumcu politikalar yerine, sermayenin ihtiyaçları doğrultusundaki rant politikalarına öncelik verilmesinin bedelini yıllardır yaşadığımız felaketlerde kaybettiğimiz on binlerce canımızla ödüyoruz. Güzel ülkemiz böylesi bir kaderi hak etmiyor...

Değerli Meslektaşım,

14 Mayıs 2023 Pazar Günü yapılacak olan Cumhurbaşkanı ve Milletvekili Genel Seçimleri'nde kullanacağımız oylarla sadece ülkemizi yönetecek ve mecliste bizleri temsil edecek kişileri değil, Cumhuriyetimizin ikinci yüz yılının kaderini de belirleyeceğiz.

Ülkemizin kalkınmasında, büyümesinde, gelişmesinde emeği olan biz mühendis, mimar ve şehir plancıları ülkemizin geleceği için en fazla akıl yürüten kesimlerin başında geliyoruz. Bu ülkede hayata geçirilen her projeye, yapılan her yatırıma bilgisini ve deneyimini katan bizler, ilerici, toplumcu fikirlerimizle de bu ülkenin geleceğini inşa edenleriz.

100 yıllık cumhuriyetimizin önemli bir yol ayrımında olduğunu hepimiz görüyoruz. Bu tarihsel eşikte hepimize büyük sorumluluklar düştüğünün farkındayız. Vereceğimiz oylarla cumhuriyetin geleceğini kurtarmak, çocuklarımıza umutlu yarınlar bırakmak bizlerin elindedir.

Yüreği ülke sevgisiyle dolu, zihni aydınlık, fikri ve vicdanı hür tüm meslektaşlarımızı ülkemizin geleceği için 14 Mayıs'ta oy kullanmaya, sandıklara ve demokrasiye sahip çıkmaya çağırıyorum.

14 Mayıs'ta, ülkemizi bitmeyen krizlere sürükleyen tek adam rejiminin geleceğimizi elimizden alma çabasına karşı, Cumhuriyetimizi eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, laik temeller üzerinde yeniden inşa edebilme umudu için oy vereceğiz.

14 Mayıs'ta, toplumumuzu kuşatan karanlığa karşı aydınlıktan, savaşa karşı barıştan, dinci gericiliğe karşı laiklikten, faşizme karşı özgürlüklerden, ırkçılığa karşı eşitlikten, linç kültürüne karşı bir arada yaşamdan, rant ve sömürüye karşı emekten, yağma düzenine karşı kamusalılıktan, emperyalizme karşı bağımsızlıktan ve elbette ölüme karşı hayattan yana bir ülke için oy vereceğiz.

Bu ülkeye baharı, demokrasiyi ve barışı hep birlikte getireceğiz!.. Bunu başaracağımıza tüm kalbimle inanıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

SOMA İÇİN, BİR DAHA BÖYLESİ FELAKETLER YAŞAMAMAK İÇİN...

13.05.2023

Ülke tarihimizin en büyük madencilik felaketi olan Soma Faciasının üzerinden geçen dokuz yılda kaybettiğimiz 301 madencimizi bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Ülke tarihimizin en büyük felaketlerinin AKP iktidarı döneminde yaşanması ne kadar ne de tesadüfle açıklanabilir. AKP'nin insan hayatı yerine sermaye çıkarını önceleyen yönetim anlayışı, yaşadığımız tüm felaketlerin asıl nedenidir.

Aradan geçen dokuz yıl sonunda ortaya çıkan gerçekler göstermiştir ki Soma Faciası AKP'nin işçi düşmanı çalışma düzeninin aynasıdır. Soma Faciası, basit bir ihmâl değil, madencilik bilgi ve birikiminin yok sayılması, teknik bilgi ve alt yapı yetersizliğinin, iş güvenliği anlayışının görmezden gelinmesinin sonucudur.

Maden şirketlerinin kârlarını artırabilmek için dayattığı çalışma koşullarının ve siyasi iktidarın emekçilerin hayatlarına değer vermeyen politikalarının bedeli Soma'da 301 madenci hayatlarıyla ödemiştir.

Soma Faciası sadece AKP iktidarının işçi düşmanı çalışma düzeninin değil, parti güdümüne girerek çürümüş hukuk düzeninin de aynasıdır. Dava süreci boyunca yaşananlar ve mahkemenin verdiği karar sonucunda, faciada kaybettiğimiz 301 madencinin acısı üzerine, adaletsizlik ve haksızlık duygusunun derin üzüntüsü da eklenmiştir.

Kamu kurumlarının sorumluluğunu yok sayan, maden şirketinin sahiplerinin suçunu hafifleten yargılama süreci sonunda sorumlulara adeta göstermelik cezalar verilmiş, iktidar tarafından çıkarılan infaz indirimiyle de sorumlular neredeyse hapis bile yatmadan serbest kalmıştır. Bugün Soma Faciasının sorumluları dışarıdayken, acılı ailelerin gönüllü avukatlığını üstlenen Can Atalay ve Selçuk Kozağaçlı'nın cezaevinde olması, hukukun içinde bulunduğu içler acısı durumun göstergesidir.

Üzerinden kaç yıl geçerse geçsin 301 madencinin ölümünü, AKP iktidarının ve kamu kurumlarının sorumluluğunu, madenci şirketinin açgözlü sahiplerini ve faciaya sebep olan kişileri asla unutmayacağız.

İnsanca yaşayabileceğimiz bir ülke ve insani koşullarda çalışabileceğimiz iş koşulları için mücadele etmeye devam edeceğiz. Soma için, bir daha böyle bir felaketler yaşamamak için tüm halkımızı oy kullanmaya, oylarına sahip çıkamaya davet ediyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

28 MAYIS'TA BİR KEZ DAHA DEMOKRASİ İÇİN OY KULLANALIM, SANDIKLARA SAHİP ÇIKALIM!

18.05.2023

Değerli Meslektaşım,

14 Mayıs 2023 Pazar Günü gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçiminde adaylardan herhangi biri salt çoğunluğa ulaşamadığı için 28 Mayıs 2023 tarihinde yeniden sandık başında olacağız.

Daha önce de dile getirdiğimiz gibi bu seçimde kullanacağımız oylarla sadece ülkemizi beş yıl yönetecek olan Cumhurbaşkanını değil, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının kaderini de belirleyeceğiz.

Ülkemizi bitmeyen krizlere sürükleyen tek adam rejiminin geleceğimizi elimizden alma çabasına karşı, Cumhuriyetimizi eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, laik temeller üzerinde yeniden inşa edebilme umudu arasında bir tercih yapacağız.

İlk turda çıkan sonuçlar, seçmenlerin yüzde ellisinden fazlasının, tek adam rejimi politikalarına destek vermediğini göstermektedir. Bu anlamıyla ülkenin geleceği açısından önemli ve umut verici bir mesaj içermektedir.

28 Mayıs'ta gerçekleştirilecek ikinci turda bu umudu büyütmek tüm toplum kesimlerinin önünde duran en büyük görevdir.

Seçimlerden çıkan bir diğer sonuç da seçim ve sandık güvenliğinin önemidir. Seçimlerin adil biçimde yürütülebilmesinin, halk iradesinin sonuçlara yansiyebilmesinin tek güvencesi, halkın sandıklara sahip çıkmasıdır.

28 Mayıs'ta gerçekleştirilecek Cumhurbaşkanı seçimlerinde bir kez daha demokrasiye sahip çıkma ve sandıklarımızın güvenliğini koruma göreviyle karşı karşıyayız.

Toplumumuzu kuşatan karanlığa karşı aydınlıktan, savaşa karşı barıştan, dinci gericiliğe karşı laiklikten, faşizme karşı özgürlüklerden, ırkçılığa karşı eşitlikten, linç kültürüne karşı bir arada yaşamdan, rant ve sömürüye karşı emekten, yağma düzenine karşı kamusalıktan, emperyalizme karşı bağımsızlıktan yana bir ülke için tüm meslektaşlarımızı 28 Mayıs 2023 Pazar günü oy kullanmaya ve sandıklara sahip çıkmaya davet ediyorum.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

28 MAYIS'TA SEÇİMLERDE OY KULLANMAYA VE SANDIKLARI KORUMAYA ÇAĞRIMIZDIR!

22.05.2023

Seçim öncesi koşulların adil olmadığı, kamu kaynakları ve gücünün iktidardan yana kullanılarak muhalefetin sindirilmeye çalışıldığı antidemokratik bir süreci yaşıyoruz.

Yirmi yıldır TÜİK'in yayımladığı doğru olmayan enflasyon rakamlarıyla ücretlerimiz ve satın alma gücümüz azaltılmaktadır. İktidar sermayeden yana politikalarını emekçilerin sömürsünü derinleştirip alabildiğine güvencesizleştirerek sürdürmekte, yoksullaştırdıklarını artık açlığa mahkum etmektedir.

- Bir avuç insanı zenginleştirirken topluma açlığı ve sağlıksızlığı dayatan bu iktidardan kurtulmak için,
- Kadınların özgür oldukları, şiddet nesnesi kılınmadıkları, sahiplendirilip öldürülmedikleri yarınlar için,
- Gençlerimizin yurt bulamadıkları için tarikatlara, cemaatlara teslim olmadıkları, geleceksiz kalmadıkları günler için,
- Doğanın ve geleceğimizin tahrip edilmemesi için,
- Yerüstü ve yer altı kaynaklarımızın yağmalanmaması için,
- Salgınlarda, depremlerde yüzbinlerce insanımızı kaybetmemek için,
- Çocuklarımızın ve gençlerimizin eğitiminin çağın gereklerine uygun bilimsel niteliğe ulaşması için,
- Özgür, özerk ve bilim üreten üniversiteler için,
- Yurttaşlarımızın demokratik iradesine saygı duyulduğu güzel günler için,
- Basın üzerinde yaratılan baskıcı politikalara son vermek için,
- İnsan hakları ihlallerinin olmadığı yarınlar için,
- Güvenli ve güvenceli çalışma ortamlarının sağlandığı ve kötü çalışma koşullarının düzeltildiği yarınlar için,
- İşsizliği azaltmak, atama ve işe alımlarda ayrımcılığa dur demek için,

Herkesi 28 Mayıs tarihinde seçimlerde oyumuzu kullanmaya ve sandıklarımızdaki oylara sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Gelin, hep birlikte değiştirelim! Emek bizim, oy bizim, gelecek hepimizin!

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Türk Tabipleri Birliği
Türk Dişhekimleri Birliği

YAŞANABİLİR BİR DÜNYA VE SAĞLIKLI BİR GELECEK İSTİYORUZ!

05.06.2023

Bugün “Dünya Çevre Günü”... Temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşamanın temel bir insan hakkı olduğu gerçeğinden hareketle 5 Haziran 1972 tarihinde gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Stockholm Konferansı`nda alınan kararlarla ilan edilen Dünya Çevre Günü`nü kutluyoruz.

Çevre ve insan yaşamı arasındaki ilişkiyi çarpık biçimde kuran kapitalizm, insanlığı bütün olarak tehdit eden küresel ölçekli çevre sorunlarının doğmasına neden olmuştur. Dünyanın yaşadığı çevre sorunları ve küresel tehditler her yıl daha da artmaktadır. Ne yazık ki küresel ölçekli çevre sorunlarının bazıları geri dönüşü mümkün olmayacak düzeylere ulaşmıştır. Temiz su kaynaklarının azalması, okyanus ve çevre kirliliği, giderek sıklaşan aşırı hava olayları, tarımsal üretimin azalması, gıda krizi, savaşlar, çevresel felaketler ve biyoçeşitliliğin azalması gibi sorunlar vahşi ve sınırsız bir doğa sömürüsüne dayalı kapitalizmin yarattığı küresel sonuçlardan bazılarıdır.

İnsan ile insan arasındaki ilişkiyi sömürü temelinde kuran, üçüncü dünya savaşı olarak nitelendirilen günümüzdeki koşulların sağlayıcısı olan kapitalizmin çevre ile ilişkisi de sömürü üzerine kuruludur. 5 Haziran Dünya Çevre Gününde sorgulanması gereken şey kapitalizmin kendisidir.

Kar hırsının ve gündelik çıkarların insanlığın ve gezegenimizin geleceğini tehdit etmesine izin veremeyiz. Gelecek nesillere yaşayabilecekleri bir dünya bırakabilmek için, küresel bir krize dönüşen çevre sorunlarının çözümünde, bütüncül politikaların, hukuksal ve kurumsal düzenlemelerin geliştirilmesi ve uygulanması gerekir. Çevre politikalarının sanayi, kentleşme, ulaşım, enerji politikaları ile birlikte değerlendirilmesi asgari bir gerekliliktir.

AKP iktidarı boyunca ülkemizdeki çevre sorunları da sistematik olarak artmıştır. İktidarın rant politikaları ve alınmayan önemler nedeniyle sorunlar giderek büyümekte, ülkemizin geleceğini tehdit eder boyutlara ulaşmaktadır. Ormanların, kıyıların, nehirlerin, meraların birer rant alanına dönüştürülmesi, doğal varlıklarımızın yok olmasına neden olmakta ekolojik denge bozulmaktadır.

Hasankeyf, Alliano, Phaselis gibi tarihi mekanlarımız; Uzungöl, Salda Gölü gibi benzersiz su varlıklarımız; Fırtına Vadisi, Kazdağları, Munzur, İkizdere gibi ekosistemlerimiz sermaye için yaratılacak rant kapısı olarak görülmekte ve birer birer yok edilmektedir. Halkın ve bilim insanlarının itirazlarına rağmen iktidarın ısrarcı olduğu Kanal İstanbul Projesi ise, bütün bir Marmara Bölgesinde geri dönülmez bir coğrafik, ekolojik, ekonomik, sosyolojik, kentsel ve kültürel bir felaket yaratacaktır.

Bu yıkım politikaları yetmezmiş gibi, nükleer güç olma hevesiyle yapılmak istenen Nükleer Santraller de ülkemizin geleceği için büyük bir çevresel tehdit durumundadır. Ülkemizin ve coğrafyamızın geleceğini tehdit eden bu tehlikeli yoldan derhal dönülmelidir. Sanayi, tarım, enerji, ulaşım ve kentleşme politikaları belirlenirken çevre politikalarını önceleyen bir yaklaşım benimsenmelidir.

Giderek artan ve geriye döndürülemez boyutlara ulaşan bu sorunlar nedeniyle yaşam mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olan çevre mücadelesinin önemi çok daha artmıştır. Kar hırsının ve gündelik çıkarların insanlığın ve gezegenimizin geleceğini tehdit etmesine izin veremeyiz. Anayasamıza göre “Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir”. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşların ödevidir. Gelecek nesillere yaşayabilecekleri bir dünya bırakabilmek için, ekolojik bir krize dönüşen çevre sorunlarının çözümünde, bütüncül politikaların, hukuksal ve kurumsal düzenlemelerin geliştirilmesi ve uygulanması gerekir.

TMMOB olarak, çevreyle uyumlu bir kalkınma ve sanayileşme için, derelerimizin, ormanlarımızın, tabiat varlıklarımızın korunması için, insanlarımızın sağlıklı bir çevrede huzur içinde yaşaması için mücadele etmeye, mesleki teknik bilgimizi bu doğrultuda seferber etmeye devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİSLER, MİMARLAR VE ŞEHİR PLANCILARI YILLARDIR VERİLMİYEN HAKLARINI İSTİYOR! ZAM YAĞMURU DEVAM EDİYOR, HAYAT PAHALILIĞI HER GEÇEN GÜN ARTIYOR, MAAŞLARIMIZ ERİYOR

14.06.2023

Kamuda çalışan 4 milyona yakın kamu emekçisinin ve 2 milyonun üzerinde memur emeklisinin 2023 yılının ikinci altı ayında alacağı maaş zamları Temmuz ayı başında belli olacak.

En baştan dile getirmekte fayda var ki, iktidar ile yetkili sendika arasında imzalanan 6. Dönem Toplu Sözleşme'de öngörülen %6'lık maaş zammının ve altı aylık enflasyon farkının bugün emekçiler açısından hiçbir anlamı kalmamıştır. Sıfır doğalgazlı yeni hesap oyunu ile aylık enflasyon binde 4 olarak açıklandığı için de beş aylık enflasyon da %15,26'da kalmıştır.

Öte yandan TÜİK'in yeni enflasyon hesabının önümüzdeki 11 ay boyunca süreceğinin altı çizilmelidir. Gerçek enflasyon TÜİK tarafından açıklanan sanal rakamların üzerindeyken önümüzdeki 11 ay boyunca bu fark daha artacaktır. Gerçek enflasyon ile TÜİK enflasyonu arasındaki makasın daha fazla artması tüm çalışanlar gibi kamu emekçisinin ve emeklisinin de reel gelirinin daha fazla erimesi demektir.

Kamu emekçilerinin ve emeklilerin maaş zammı, yandaş sendika ile yapılan mutabakat ve TÜİK'in şaibeli enflasyon rakamları uyarınca değil, emekçilerin içinde bulunduğu derin yoksullaşma ve alım gücü kaybı dikkate alınarak yapılmak zorundadır.

Tüm kamu emekçileri için insanca yaşamaya yetecek bir gelir düzeyini sağlayacak maaş zammı yapılmalıdır.

Bunun yanında, kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının mali ve özlük haklarının artık kabul edilemez bir duruma gerilediğinin ayrıca altını çizmek istiyoruz. Geçtiğimiz yıllar boyunca kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımız ekonomik ve sosyal haklar açısından oldukça ciddi kayıplar yaşamıştır. Kamudaki meslektaşlarımızın ekonomik koşulları, üstlendikleri sorumluluklara ve almış oldukları eğitime uymayan bir düzeye geriletmiştir.

Ülkemizde mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplinlerinin halkın can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ne kadar önemli alanlar olduğu yaşadığımız son afetlerle, acı bir şekilde yeniden hatırlanmıştır. Hayata geçirilen tüm projelerde, yaratılan tüm zenginlikte, geliştirilen tüm teknolojide büyük bir payı olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ya-

raticı emeği ne yazık ki her geçen gün değersiz kılınmıştır. Ancak, bu kadar kritik rolü bulunan meslektaşlarımızın özlük hakları, kamuda çalışan diğer meslek gruplarının bir hayli gerisinde kalmıştır.

Son yıllarda hekim ve hakim-savcı gibi diğer meslek gruplarına yapılan ekonomik iyileştirmeleri kapsayan düzenlemeler ile birlikte bu meslek çalışanları ile mühendis, mimar ve şehir plancıları arasındaki ekonomik fark açılmıştır. Benzer iyileştirmelerin kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde özel bir önemi bulunan meslektaşlarımıza da yapılması gerekmektedir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının daha iyi koşullarda çalışma, emeğinin karşılığını alma ve hak ettiği şekilde yaşayabilme talepleri dikkate alınmak zorundadır. Sorunlarımızın aşılması için:

- Ülkemizdeki açlık ve yoksulluk sınırları gözetilerek kamu emekçisi mühendis, mimar ve şehir plancılarının maaşları insanca yaşayacakları bir düzeye yükseltilmelidir.
- Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kar, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.
- Çalışma dönemlerinde ücret kalemlerden biri olan ek ödeme emekliliğe yansıtılmalıdır. Başmühendis, Başmimar, Mühendis, Mimar, Bölge Plancısı ve Şehir Plancılarının mali haklarında iyileştirme ancak %130 ile %150 olan Ek Ödeme oranlarının, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmesi ve emekli keseneğine yansıtılması suretiyle mümkün olacaktır.
- Kamuoyunda 3600 ek göstere düzenlemesi olarak bilinen çalışmada kamuda çalışan meslektaşlarımızın ek göstergeleri 4200'e çıkartılmış ancak yansıtma oranları %145'te sabit kaldığı için herhangi bir fayda sağlamamıştır. Ek gösterge oranlarının mühendis, mimar, şehir plancıları için yeniden düzenlenmesi, çarpan grubu değişen diğer çalışanlar gibi bu çalışanların da emeklilikte hak ettiklerini alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamlarının belirlenmesi gereklidir. Bunun için de beklenen asgari durum 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek göstergenin 6400 olmasıdır.
- Kamuda çalışan toplam personel içerisinde teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı sayısı oldukça yetersizdir. Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.

•İstihdamın artırılması için kamunun işlerinin kamu adına görev yapan devlet memurlarınca yapılması, bu kapsamda taşerona devredilen tüm sözleşmelerin iptal edilerek bu işler için kamu istihdamının sağlanması ve ücretlerin de insanca yaşam düzeyine çıkartılması zorunluluktur.

•Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında ödenen Özel Hizmet Tazminatının tavan oranı arttırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.

•Kamudan emekli olmuş ve teknik hizmetler sınıfına dahil mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik haklarında ve aylıklarında iyileştirme yapılmalıdır.

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretlerinin ve özlük haklarının iyileştirilmesi doğrultusundaki taleplerimizi yıllardır Cumhurbaşkanlığı'na, TBMM Başkanlığı'na, Bakanlıklara, Devlet Personel Başkanlığı'na ve TBMM'de grubu bulunan siyasi partilere iletiyoruz. Geçtiğimiz yasama döneminde de kamuda çalışan meslektaşların özlük hakları ve ekonomik taleplerini içeren ek gösterge, ek ödeme ve ücret iyileştirmelerine yönelik içeriği Birliğimizce hazırlanan üç ayrı kanun teklifi farklı milletvekillerinçe TBMM'de kanun teklifi olarak sunulmuştur.

Kamudaki mühendis, mimar ve şehir plancılarının taleplerinin savunucusu olmaya ve sorunların çözülmesi için her platformda mücadele vermeye devam edeceğiz. Bizler, kamuda çalışan mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları; yıllardır verilmeyen haklarımızı almak istiyoruz. "Büyüdüğü" söylenen ekonomik pastadan ve artan ulusal gelirden bir çalışan olarak hak ettiğimiz payı istiyoruz.

İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

15-16 HAZİRAN DİRENİŞİNİ YARATAN TÜRKİYE İŞÇİ SINIFINA SELAM OLSUN!

15.06.2023

Toplumsal mücadeleler tarihimizde ve işçi sınıfı hareketinin gelişiminde çok önemli bir yeri olan 15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişi'ni bir kez daha coşkuyla selamlıyoruz. 15-16 Haziran Direnişi 53 yıldır ülkemizdeki tüm toplumsal hareketlere ve emek mücadelesine ilham ve cesaret vermeye devam etmektedir.

DİSK'e bağlı işçilerin önderliğinde ortaya çıkan bu direniş, çalışma yaşamını sermayenin çıkarları doğrultusunda şekillendirmek isteyen siyasal iktidara karşı işçi sınıfının çaresiz olmadığı en önemli göstergelerinden birisi olmuştur. Fabrikalardaki üretimi durdurarak yollara çıkan işçiler, yan yana geldiklerinde neleri başarabileceklerini dosta-düşmana göstermişlerdir.

15-16 Haziran'da sokaklarda bir sel gibi akan işçileri barikatlarla durdurmak isteyip bunda başarılı olamayanlar, bu toplumsal uyanışı 12 Mart ve 12 Eylül darbeleriyle boğmak istemiştir. Bu darbelerin öncelikli hedefi işçilerin örgütlenme özgürlüklerini ve sendikal yapılarını ortadan kaldırarak yükselen emek hareketini bastırmak olmuştur. 15-16 Haziran direnişi bizlere, kaybettiklerimizin değerini yeniden hatırlatmaktadır. Bizden alınan haklarımızı geri alabilmek, 15-16 Haziran ruhunu yeniden hatırlamak ve ayağa kaldırmakla mümkündür.

Aradan geçen yıllar boyunca uygulanan neoliberal politikalarla emeğin hakları birer birer budanırken, örgütlü yapıları da etkisizleştirilmiştir. Emekçi sınıfları hedef alan bu saldırılar 21 yıllık AKP iktidarı döneminde had safhaya ulaşmıştır. Özelleştirme, taşeronlaştırma ve sendikasılaştırma uygulamalarıyla iş güvencesi azalmış, esnek çalışma biçimleri yaygınlaşmış, kayıt dışı istihdam artmış, çalışma koşulları ağırlaşmış, ücretler düşmüş, emekçilerin hak arama talepleri polis şiddetiyle bastırılmıştır.

15-16 Haziran Direnişi, hak arama mücadeleleri için olduğu kadar meclisteki çoğunluklarıyla antidemokratik yasalar çıkartmayı kendine hak gören iktidar sahipleri için de öğretici olmalıdır. Hiçbir iktidar, emekçilerin hak ve özgürlüklerini, emeğin evrensel kazanımlarını ve emeğin çıkarlarını savunan örgütlü yapıları zorla ortadan kaldıramaz. İktidar gücüne sahip olmak, bu gücün keyfi ve antidemokratik bir toplumsal düzen inşa edilmesi için kullanılabileceği, toplumun örgütlü yapılarının ortadan kaldırılması için kullanılabilmesi anlamına gelmemektedir.

Herkese iş, işçilere insanca yaşanabilecek bir ücret, sağlıklı-güvenli çalışma ortamı, güvenceli istihdam, örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme-grev hakkı tüm emekçilerin ortak talebidir. Bu ülkenin üretim gücünün, emek mücadelesinin parçası olarak mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak bizler, emeğin taleplerine ve alın terimize sahip çıkmaya devam edeceğiz. Elli üç yıl önce sokaklara taşan umudu hiç soldurmadan büyüteceğiz. Örgütlü yapılarımızı ve örgütlenme hakkımızı taviz vermeden koruyacağız.

Yaşasın 15-16 Haziran Direnişimiz,
Yaşasın Emek ve Örgütlenme Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

GEZİ TUTUKLULARINA YÖNELİK HUKUK VE İNSANLIK DIŞI UYGULAMALARA DERHAL SON VERİLSİN!

18.06.2023

Tarihe karar bir leke olarak geçen hukuksuz bir yargı sürecinin ardından siyasal bir kararla cezaevine gönderilen Gezi Davası hükümlüsü arkadaşlarımıza yönelik hukuka ve insan hakları uygulamalar ne yazık ki cezaevinde de devam ediyor.

14 Mayıs 2023 Seçimlerinde Hatay'dan milletvekili seçilerek mazbatasını alan Can Atalay'ın Yargıtay tarafından tahliye edilmemesi Anayasa'ya, Uluslararası Sözleşmelere ve mahkeme kararlarına aykırıdır. Bu keyfi hak ihlali derhal sonlandırılarak halkın iradesiyle milletvekili seçilen Can Atalay derhal tahliye edilmelidir.

Benzer bir hukuksuzluk ve keyfiyet TMMOB Yönetim Kurulu yemiz Mücella Yapıcı'nın tedavi için sağlık kuruluşlarına nakli ve tedavi hizmetleri sırasında da yaşanmaktadır. Mücella Yapıcı'nın hastaneye her sevki, bir işkenceye dnuşmektedir. Bu uygulama nedeniyle Sayın Yapıcı'nın sağlık kuruluşlarına başvurmama kararı alması yaşanan ihlalin ve işkencenin ne boyutlara vardığıının göstergesidir. Bu insanlık ayıbı derhal sona erdirilmelidir.

Gezi Davası tutuklularına yönelik hak ihlallerinin sistematik bir hal aldığı, hukukun ve temel insan haklarının göz ardı edildiği, tutuklu arkadaşlarımıza intikamcı bir hisle yaklaşıldığı açıkça ortadadır. Mahkemeleri ve kurumları adil olmaya, hukukun gereğini yapmaya ve insan haklarına saygı göstermeye çağırıyoruz. Gezi tutuklusunu arkadaşlarımıza sahip ıkıyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ SESİNİ DUYUN!

07.07.2023

4 milyona yakın kamu çalışanı sorunlarının çözümü için açıklanacak olan 2023 yılının ikinci altı ayında alacağı maaş zamları ile birlikte özlük haklarında iyileştirme yapılmasını da beklemekteydi. Açıklanan %17.55 ve seyranen 8 bin lira maaş zammı, meslektaşlarımızın içinde bulunduğu derin yoksullaşmaya ve alım gücü kaybına çözüm olmamıştır. Ortaya çıkan sonuçla, meslektaşlarımızın maaşlarındaki artış resmi enflasyona mahkum edilmiş, geçmiş kayıplar telafi edilmemiş, özlük haklarında iyileştirme gerçekleştirilmemiştir.

Yapılan zam meslek grupları arasındaki gelir uçurumunu da kapatmamaktadır. Son yıllarda hekim ve hakim-savcı gibi diğer meslek gruplarına yapılan ekonomik iyileştirmeleri kapsayan düzenlemeler ile birlikte bu meslek çalışanları ile mühendis, mimar ve şehir plancıları arasındaki ekonomik fark açılmıştır. Benzer iyileştirmelerin kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde özel bir önemi bulunan meslektaşlarımıza da ek olarak yapılması gerekmektedir.

Geçtiğimiz yıllar boyunca kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımız ekonomik ve sosyal haklar açısından oldukça ciddi kayıplar yaşamıştır. Kamudaki meslektaşlarımızın ekonomik koşulları, üstlendikleri sorumluluklara ve almış oldukları eğitime uymayan bir düzeye getirilmiştir.

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretlerinin ve özlük haklarının iyileştirilmesi yolundaki taleplerimizi ve sorunun çözümüne ilişkin için önerilerimizi yıllardır Cumhurbaşkanlığı'na, TBMM Başkanlığı'na, Bakanlıklara, Devlet Personel Başkanlığı'na ve TBMM'de grubu bulunan siyasi partilere iletiyoruz.

Geçtiğimiz yasama döneminde kamuda çalışan meslektaşların özlük hakları ve ekonomik taleplerini içeren ek gösterge, ek ödeme ve ücret iyileştirmelerine yönelik içeriği Birliğimizce hazırlanan üç ayrı kanun teklifi farklı milletvekillerince TBMM'de kanun teklifi olarak sunulmuştur. İktidar partisi taleplerimizi duymaktan gelmekte, meslektaşlarımızı açlığa mahkum etmektedir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının daha iyi koşullarda çalışma, emeğinin karşılığını alma ve hak ettiği şekilde yaşayabilme talepleri dikkate alınmak zorundadır.

Yapılan yeni zamlar ve vergi artışlarıyla hayat koşullarının daha da zorlaştığı bu günlerde taleplerimizi bir kez daha dile getirmek istiyoruz:

- Ülkemizdeki açlık ve yoksulluk sınırları gözetilerek kamu emekçisi mühendis, mimar ve şehir plancılarının maaşları insanca yaşayacakları bir düzeye yükseltilmelidir.
- Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kar, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.

- Çalışma dönemlerinde ücret kalemlerden biri olan ek ödeme emekliliğe yansıtılmalıdır. Başmühendis, Başmimar, Mühendis, Mimar, Bölge Plancısı ve Şehir Plancılarının mali haklarında iyileştirme ancak %130 ile %150 olan Ek Ödeme oranlarının, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmesi ve emekli keseneğine yansıtılması suretiyle mümkün olacaktır.
 - Kamuoyunda 3600 ek göstere düzenlemesi olarak bilinen çalışmada kamuda çalışan meslektaşlarımızın ek göstergeleri 4200'e çıkartılmış ancak yansıtma oranları %145'te sabit kaldığı için herhangi bir fayda sağlamamıştır. Ek gösterge oranlarının mühendis, mimar, şehir plancıları için yeniden düzenlenmesi, çarpan grubu değişen diğer çalışanlar gibi bu çalışanların da emeklilikte hak ettiklerini alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamlarının belirlenmesi gereklidir. Bunun için de beklenen asgari durum 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek göstergenin 6400 olmasıdır.
 - Kamuda çalışan toplam personel içerisinde teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı sayısı oldukça yetersizdir. Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.
 - İstihdamın artırılması için kamunun işlerinin kamu adına görev yapan devlet memurlarınca yapılması, bu kapsamda taşeronla devredilen tüm sözleşmelerin iptal edilerek bu işler için kamu istihdamının sağlanması ve ücretlerin de insanca yaşam düzeyine çıkartılması zorunluluktur.
 - Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında ödenen Özel Hizmet Tazminatının tavan oranı arttırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.
 - Kamudan emekli olmuş ve teknik hizmetler sınıfına dahil mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik haklarında ve aylıklarında iyileştirme yapılmalıdır.
- Kamudaki mühendis, mimar ve şehir plancılarının taleplerinin savunucusu olmaya ve sorunların çözülmesi için her platformda mücadele vermeye devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

SEÇİM BİTTİ PEMBE TABLO GİTTİ!

HALKI SEFALETE SÜRÜKLEYEN ZAMLARA VE VERGİ ARTIŞLARINA HAYIR!

07.07.2023

Kısa zaman önce gerçekleştirilen seçimler öncesinde ekonominin ne kadar iyi olduğunu, ülkenin ne kadar büyüdüğünü, refahın ne kadar arttığını dile getiren AKP iktidarı, seçimlerin hemen ardından gerçek yüzünü göstererek, birbiri ardına zam ve vergi artışlarına başladı.

Uzun yıllardır devam eden ekonomik kriz nedeniyle alım gücü iyice düşen geniş halk kesimlerinin hayatını iyice zorlaştıran bu zam ve vergiler, ekonominin içinde bulunduğu gerçek durumu gösterdiği kadar, AKP'nin yalana ve sahte algılara dayalı siyaset anlayışını da göstermektedir.

Seçimlerin ardından Türk Lirası'nda yaşanan değer kaybına bağlı olarak ithalata dayalı her üründe büyük fiyat artışları yaşanmaktadır. Gıda maddelerinden akaryakıtta kadar gündelik hayatımızın temel tüketim maddelerinde yüzde 30'lara varan zamlar, yurttaşlarımızın alım gücünü iyiden iyie düşürmüş, yaşamlarını zorlaştırmıştır.

TÜİK'in artık hiçbir güvenilirliği olmayan enflasyon rakamlarıyla üzeri örtülmeye çalışılan bu pahalılık karşısında emekçilerin ücretleri her geçen gün erimektedir. Asgari ücretlere ve kamuda çalışanlara yapılan zamlar, yaşanan hayat pahalılığı ve yüksek enflasyon karşısında hiçbir anlam ifade etmemektedir. AKP, kendi yaptığı zamları değersizleştirmek için yüksek enflasyonu bir ekonomi politikası haline getirmiştir.

İktidar, kendi politik tercihlerinin ve gösteriş ekonomisinin yarattığı yıkımın altında ezilen halkı rahatlatacak tedbirler almak yerine, krizin yükünü tümüyle yurttaşlara bindiren vergi ve harç zamlarıyla durumu daha da kötüleştirmektedir.

AKP'nin kendi iktidarını sürdürebilmek için yarattığı devasa ekonomik yükün halka yüklenmesine, krizin bedelinin emeğiyle geçinen kesimlere ödenmesine sessiz kalmayacağız. Yeni bir zam dalgası yaratacak vergi artışları ve harç zamları derhal geri alınmalıdır. Halkın cebindeki paranın değerini her geçen gün düşüren hayat pahalılığına ve zamlara artık son verilmelidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

GEZİ DAVASI TUTUKLARI DERHAL SERBEST BIRAKILMALIDIR

10.07.2023

Ülke tarihimizin en kitlesel halk hareketlerinden birisi olan Gezi Direnişi, aradan geçen 10 yıla rağmen ülkemizin gündeminde ve iktidarın hedefinde yer almaya devam ediyor. Üzerinden geçen 10 yılı aşkın sürede Gezi Direnişi tarihe nasıl ki görkemli bir halk hareketi olarak geçtiyse, Gezi Direnişi'nde yer alan arkadaşlarımızı hedef alan Gezi Davası da tarihe "hukuk ayıbı" olarak geçmiştir.

Bilindiği gibi, aralarında TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mücella Yapıcı, Şehir Plancıları Odamızın Onur Kurulu üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da bulunduğu arkadaşlarımız daha önce iki kez beraat ettikleri suçlamalar nedeniyle 25 Nisan 2022 tarihinde bu yana cezaevinde tutulmaktadır.

Bir kez daha altını çizmek isteriz ki arkadaşlarımızın tutuklanmasına gerekçe gösterilen suçlamalar, mesleki sorumlulukları ve Oda görevleri gereği yaptıkları eylem ve etkinliklerdir. Parka sahip çıkmak, ağaçların kesilmesini önlemek, kentsel mekanları korumak, kamusal faydayı savunmak hiçbir toplumda ve hukuk sisteminde suç değil, tam tersine, bir yurttaş sorumluluğu ve bilincidir. Siyasi iktidar, Gezi Direnişi sürecindeki kendi suçlarını örtbas etmek ve Geri Direnişinden intikam alabilmek için milyonlarca kişinin katıldığı eylemleri organize bir suç ve darbe girişimi olarak göstermeye çalışmaktadır.

Arkadaşlarımızın hukuki değil, iktidarın isteği üzerine siyasi nedenlerle cezaevinde tutulduklarının en somut örneklerinden birisi de milletvekili seçilen Can Atalay'ın Anayasa'ya ve yasalara aykırı olarak cezaevinden çıkmasına engel olunmasıdır. Seçimlerin üzerinden geçen 2 aylık süreye rağmen Yargıtay Ceza Dairesi Can Atalay hakkında tahliye kararını keyfi biçimde bekletmektedir.

Kararın bekletilmesine gerekçe olarak gösterilen Cumhuriyet Başsavcılığı Tebliğnamesi nihayet 7 Temmuz 2023 tarihinde yayınlanmıştır. Söz konusu tebliğname ne yazık mahkeme kararını onaylamakta, tutuklulukların devamını istemektedir. Tümüyle dayanaksız iddialara ve keyfi yorumlara dayanarak kaleme alınan tebliğname mevcut hukuksuzluğun tescillenmesi ve adaletsizliğin sürmesi anlamına gelmektedir. Yargıtay hukuksuzluğa ve bu adaletsizliğe derhal son vermeli tüm arkadaşlarımızı derhal serbest bırakmalıdır.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ HAKLARINI SAVUNMAYA, İNSANCA YAŞANACAK BİR GELİR DÜZEYİ İÇİN MÜCADELE ETMEYE DEVAM EDECEĞİZ!

18.07.2023

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının ortak ihtiyaçlarının karşılanması, mesleki faaliyetlerinin kolaylaştırılması, mesleğimizin toplumun ortak çıkarına uygun olarak gelişimini sağlamak, meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak birliğimizin kuruluş amacıdır. Bu çerçevede, mesleğimiz ve meslektaşlarımızla ilgili konularda resmi makamlarla iş birliği yaparak gerekli yardım ve tekliflerde bulunulmakta, mesleki konularımızdaki mevzuat ve şartnameler hakkında görüşlerimiz ilgililere ve kamuoyuna bildirilmektedir.

Birliğimiz kurulduğu 1954 yılından bu yana, kuruluş yasamızda yer alan bu amaçlar doğrultusunda, üyelerimize ve topluma karşı sorumluluğunun bilinciyle, Anayasa ve yasalardan aldığı yetkiyle meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını korumak-geliştirmek için her zeminde mücadele etmektedir.

100 yıllık cumhuriyet tarihimiz boyunca yaratılan tüm zenginliklerde, fikri yaratıcılığı ve emeği olan meslektaşlarımızın ortaya koyduğu bu yaratıcı emeğin karşılığını alması, mesleki gelişimini sürdürebileceği koşullarda insanca yaşayabileceği bir gelire sahip olması kuruluşumuzdan beri en önemli önceliklerimizden birisi olagelmıştır. Emeğimizi ve haklarımızı elimizden almaya çalışan sömürü düzenine karşı, meslektaşlarımızın alın terini ve özlük haklarını savunmak ve geliştirmek için tarihimizin her döneminde, hukuki ve fiili yollarla mücadele verilmiştir.

Uygulanan neoliberal politikalar nedeniyle meslek emeğimizin planlı biçimde değersizleştirildiği özellikle son 40 yılda, mesleğimizi koruma ve emeğimizin hakkını alma mücadelesi Birliğimiz açısından çok daha da önem kazanmıştır. Bu yıllarda yaşanan kurlsızlaştırma uygulamaları ve mevzuat değişiklikleri nedeniyle hem kamuda hem de özel sektörde çalışan meslektaşlarımız çok büyük hak kayıplarına uğramıştır. Yanlış yük-seköğretim ve istihdam politikaları nedeniyle işsizlik ve düşük ücretlerle çalıştırma meslek alanımızın en yaygın sorunu haline gelmiştir.

Meslektaşlarımızın yaşam koşullarını olumsuz etkileyen, mesleki saygınlığımızı zedeleyen bu sürecin önüne geçebilmek için Odalarımız ve Birliğimiz Anayasa ve yasaların verdiği yetkiye dayanarak meslektaşlarımızın haklarını koruyacak tedbirler almıştır. Odalarımız tarafından yayınlanan mesleki hizmetlere ilişkin yönetmelikler ve meslektaşlarımızın asgari ücret düzeylerine ilişkin kararlar bu tedbirler arasında yer almaktadır.

Meslek emeğimizin ve meslektaşlarımızın haklarının korunması yolundaki en önemli adımlardan birisi 2012 yılında Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile Birliğimiz arasında imzalanan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarına ilişkin “Asgari Ücret Protokolü” olmuştur. Meslektaşlarımızın çalıştıkları sektörlerdeki kayıt dışı istihdamın ve düşük ücret bildiriminin engellenmesi açısından çok önemli bir iş birliği olan bu protokolle birlikte, daha önce Odalarımız tarafından ayrı ayrı belirlenen mühendis, mimar ve şehir plancısı asgari ücreti, 2013 yılından itibaren, odalarımızdan alınan görüşler doğrultusunda Birliğimiz tarafından belirlenmeye başlamıştır. Protokol hükümleri gereği SGK da mühendis, mimar ve şehir plancılarına ödenecek ücretlerin bu asgari seviyenin altında olmaması için gerekli tedbirleri almakla yükümlü hale gelmiştir.

Özel sektörde çalışan genç meslektaşlarımızın gelir düzeyini güvence altına aldığı kadar, kayıt dışı istihdamın ve vergi kaybının engellenmesinde de önemli bir işlevi olan bu protokol, 2017 yılında SGK tarafından tek taraflı olarak iptal edilmiştir. İşveren/sermaye kesiminin itirazları doğrultusunda yapılan bu iptalin gerekçesi olarak TMMOB tarafından belirlenen Asgari Ücret’in “4857 sayılı İş Kanunu’nun 39 uncu maddesi gereğince belirlenen zorunlu asgari ücrete alternatif bir ücret seviyesi belirlemek ve arz-talep ilişkisi sonucunda piyasa tarafından belirlenen ücret seviyelerine müdahale etmek” anlamına geldiği ifade edilmiştir. SGK protokolü feshederek, TMMOB tarafından belirlenen asgari ücreti değil, işveren/sermaye piyasasının serbestçe belirlediği ücretleri esas alacağını ifade etmiştir.

Ücretli çalışan tüm üyelerimizin kazanılmış haklarını geri dönülmez biçimde yok edecek “tek taraflı fesih” işleminin geri alınması için her düzeyde yürüttüğümüz mücadele etkili olmamış, SGK’ya karşı açtığımız davada mahkeme, kurumun fesih kararını haklı bulmuştur.

TMMOB ile SGK arasında imzalanan protokolün feshedilmesine rağmen Birliğimiz ücretli çalışan meslektaşlarımızın gelir düzeylerini koruyabilmek için her yılın başında Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları için Asgari Ücret belirlemeye ve duyurmaya devam etmiştir. Son yıllarda yaşanan yüksek enflasyon, istikrarsız fiyat artışları ve iktidarın asgari ücreti temel ücret haline getirme politikası karşısında sürekli olarak güncellenmek zorunda kalınan TMMOB Asgari Ücret düzeyi, her şey rağmen sektörde yapılan pek çok anlaşmada ve ücret düzeylerinin belirlenmesine ilişkin mahkeme kararlarında ölçüt alınmaya devam etmiştir. Bu işlevi nedeniyle de TMMOB tarafından açıklanan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları için Asgari Ücreti sermaye kesimlerinin hedefinde olmuştur. Konuyla ilgili odalarımıza karşı pek çok dava açılmış, Rekabet Kurulu tarafında odalarımıza çeşitli cezalar verilmiştir. Bu konudaki hukuk mücadelemiz yıllardır devam etmektedir.

Ne yazık ki, 2021 yılında Rekabet Kurumu'nun Birliğimize karşı açtığı davaya ilişkin Danıştay tarafından verilen kararda "Anayasa uyarınca çalışma ve sözleşme özgürlüğünün bir unsuru olan ücretin ancak Yasa ile yahut Yasanın doğrudan verdiği yetki ile sınırlandırılabilmesi ve TMMOB ve Odalara asgari ücret belirlenmesi konusunda Yasa ile bir yetki verilmediği" gerekçesiyle, Birliğimizin Asgari Ücret belirleyemeyeceği hükmü verilmiştir. Bu karar Danıştay İdari Dava Kurulu tarafından geçtiğimiz günlerde (Temmuz 2023) onanarak kesinleşmiştir. Mahkemenin bu kesin hükmü gereği yeni bir kanuni düzenlemeye kadar Birliğimiz tarafından Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Asgari Ücreti açıklanamamaktadır.

İçinden geçtiğimiz ekonomik kriz şartları altında meslektaşlarımızın yaşadığı ücret açınmasını ve gelir kaybını daha da artıracak olan bu karar, siyasi iktidarın yıllardır sistematik olarak Birliğimizin yetkilerini sınırlandırmaya yönelik attığı adımların bir parçasıdır. Kuruluş yasamızda olduğu gibi Anayasa'nın 135. Maddesi'nde de birliğimizin amacının "meslektaşlarımızın ortak ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak" olduğu açık biçimde yer almaktadır. Bu anayasal hükme rağmen, meslektaşlarımızın çıkarlarını korumak amacıyla yaptığımız bir işlemin Danıştay tarafından "yasal dayanağı olmadığı" gerekçesiyle iptal edilmesinin anlaşılır bir hukuki yönü bulunmamaktadır. Bu karar ve tavır, siyasi iktidarın uzun yıllardır yürüttüğü "Anayasasızlaştırma Süreci"nin bir parçasıdır. Siyasi iktidarın politik önceliklerinin ve ihtiyaçlarının Anayasanın ve yasaların önüne geçirilmesi, ülkedeki kurulu hukuk düzenini ve hukukun üstünlüğü anlayışını her geçen gün yerle bir etmektedir.

İktidar güdümündeki yargı organlarının kararlarına ve siyasi iktidarın tüm baskılarına karşı mesleki saygınlığımızı korumak, meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını geliştirmek için mücadele etmeye devam edeceğiz. Bu mücadele, ülkemizde hukukun üstünlüğünü yeniden tesis etme, demokrasiyi ve özgürlükleri koruma mücadelesinin de bir parçasıdır.

Ülkemizin kalkınmasında ve gelişmesinde büyük emekleri olan tüm meslektaşlarımızı, mesleğimize sahip çıkmak, haklarımızı korumak ve insanca yaşayabileceğimiz bir ücret düzeyi için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

AKBELEN ORMANLARINA DOKUNMAYIN! İKİZKÖY HALKININ YANINDAYIZ!

24.07.2023

Muğla İkizköy'deki kömür maden sahasının genişletilmesi çalışmalarına karşı Akbelen Ormanı'nı korumak için bölge halkı tarafından iki yıldır sürdürülen doğa nöbeti alanına bu sabah polis müdahalesi gerçekleşti.

Ormanlarımıza, yaşam alanlarımıza yönelik bu saldırıyı kınıyoruz!

Sadece bu bölgede yer alan 3 farklı termik santral için bugüne kadar binlerce dönüm ormanlık alan yok edildi. Termik santraller için açılan kömür madenleri nedeniyle bu bölgede 12 yerleşim alanımız ortadan kaldırdı. Maden alanlarında artık ürün ekilemiyor, ağaç dikilemiyor, arıcılık yapılmıyor, hayvan güdülemiyor, bir tutam ot bile yetiştirilemiyor.

Maden şirketleri ormanlarımızı, topraklarımızı, zeytinliklerimizi, köylerimizi avuç avuç söküp alıyor elimizden. Bahçelerimizin yanında kadar maden alanı oldu. Şimdi ise bahçelerimizi, evlerimizi, köyümüzü elimizden almaya çalışıyorlar.

Bizler madenlerin, aç gözlü şirketlerin ormanlarımızı, tarlalarımızı, köylerimizi, insanlarımızı yuttuğu, tükettiği bir ülke istemiyoruz. Ne yazık ki ülkemizde egemen olan madencilik anlayışı, madenin bulunduğu tüm arazinin harap edildiği, geride ise tümüyle verimsizleştirilmiş ve kirletilmiş bir toprağın bırakıldığı bir anlayışla sürdürülmektedir. Bu anlayış nedeniyle Cerratepe'den Fatsa'ya, Kaz Dağlarından Akbelen'e kadar her yerde verimli ormanlık alanlarımız, tabiat zenginliklerimiz yok edilmektedir. Bu anlayış, sadece madencilik değil, yaşamı da sürdürülemez hale getirmektedir. Bu madencilik anlayışı, bir üretim faaliyeti değil, bir sömürü faaliyetidir. Madenleri olduğu gibi, doğayı ve halkı da sömürmektedir.

Kömüre vereceğimiz, madencilere vereceğimiz tek bir dönüm arazimiz, tek bir çakıl taşımız bile yok!

Akbelen'e Dokunma!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMU EMEKÇİLERİ EKONOMİK, SOSYAL VE ÖZLÜK SORUNLARINA ÇÖZÜM İSTİYOR!

TOPLU SÖZLEŞME SÜREÇLERİNİN TAKİPÇİSİYİZ!

01.08.2023

4 milyona yakın kamu emekçisinin maaş ve özlük haklarının belirleneceği Toplu Sözleşme süreci 1 Ağustos itibariyle başladı.

Toplu sözleşme süreçleri sadece maaş artışı pazarlığı yapılan değil, emekçilerin çalışma yaşamına ilişkin ekonomik, sosyal ve özlük sorunlarına çözüm aranan süreçlerdir.

Seçim Sonrası Ekonomik Kriz Derinleşiyor!

Kısa zaman önce gerçekleştirilen seçimler öncesinde ekonominin ne kadar iyi olduğunu, ülkenin ne kadar büyüdüğünü, refahın ne kadar arttığını dile getiren AKP iktidarı, seçimlerin hemen ardından gerçek yüzünü göstererek, birbiri ardına zam ve vergi artışlarına başlamıştır.

Bu zam ve vergiler uzun yıllardır devam eden ekonomik kriz nedeniyle alım gücü iyice düşen geniş halk kesimlerinin hayatını iyice zorlaştırmıştır. AKP'nin kendi iktidarını sürdürürebilmek için yarattığı devasa ekonomik yükün bizlere yüklenmesine, krizin bedelinin emeğiyle geçinen kesimlere ödetilmesine sessiz kalmayacağız.

Kamu Emekçilerine İnsanca Yaşayacak Bir Ücret Verilsin!

Öncelikle bilinmelidir ki, kamu emekçileri yoksulluk sınırının altında bir maaşla yaşamlarını sürdürmektedir. Mevcut düşük ücretlerde telafi edici bir düzeltme yapılmaksızın enflasyon oranında yapılan maaş artışları, kamu emekçilerinin yaşadığı yoksulluğun devamı anlamına gelecektir.

Kamu emekçilerinin ve emeklilerin maaş zammı, yandaş sendika ile yapılan mutabakat ve TÜİK'in şaibeli enflasyon rakamları uyarınca değil, emekçilerin içinde bulunduğu derin yoksullaşma ve alım gücü kaybı dikkate alınarak yapılmak zorundadır.

Tüm kamu emekçileri için insanca yaşamaya yetecek bir gelir düzeyini sağlayacak maaş zammı yapılmalıdır.

Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Özlük Hakları İyileştirilsin!

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının mali ve özlük haklarının artık kabul edilemez bir duruma gerilediğinin ayrıca altını çizmek istiyoruz. Geçtiğimiz yıllar boyunca kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımız ekonomik ve sosyal haklar açısından oldukça ciddi kayıplar yaşamıştır. Kamudaki meslektaşlarımızın ekonomik ko-

şulları, üstlendikleri sorumluluklara ve almış oldukları eğitime uymayan bir düzeye geriletilmiştir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının daha iyi koşullarda çalışma, emeğinin karşılığını alma ve hak ettiği şekilde yaşayabilme talepleri dikkate alınmak zorundadır.

Ülkemizin; sanayileşmesi, kalkınması ve gelişmesi açısından hayati öneme sahip meslekleri icra eden bizlerin ekonomik sorunlarının çözülmesi ve meslek onurumuzun korunması konusunda adımlar atılmasını beklemekteyiz.

Üyelerinin sorunlarının toplumun sorunlarından ayrılmayacağı bilinciyle, halktan ve emekten yana tavır alan, bu doğrultuda politikalar üreten ve mücadele veren, toplumsal sorumluluğu gereği toplumsal muhalefetin odağında yer alarak onurlu yürüyüşüne ve dik duruşuna devam eden TM-MOB olarak siyasi iktidara bir kez daha sesleniyoruz.

•Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kar, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.

•Çalışma dönemlerinde ücret kalemlerden biri olan ek ödeme emekliliğe yansıtılmalıdır. Başmühendis, Başmimar, Mühendis, Mimar, Bölge Plancısı ve Şehir Plancılarının mali haklarında iyileştirme ancak %130 ile %150 olan Ek Ödeme oranlarının, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmesi ve emekli keseneğine yansıtılması suretiyle mümkün olacaktır.

•Kamuoyunda 3600 ek göstere düzenlemesi olarak bilinen çalışmada kamuda çalışan meslektaşlarımızın ek göstergeleri 4200'e çıkartılmış ancak yansıtma oranları %145'te sabit kaldığı için herhangi bir fayda sağlamamıştır. Ek gösterge oranlarının mühendis, mimar, şehir plancıları için yeniden düzenlenmesi, çarpan grubu değişen diğer çalışanlar gibi bu çalışanların da emeklilikte hak ettiklerini alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamlarının belirlenmesi gereklidir. Bunun için de beklenen asgari durum 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek göstergenin 6400 olmasıdır.

•Kamuda çalışan toplam personel içerisinde teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı sayısı oldukça yetersizdir. Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.

•İstihdamın artırılması için kamunun işlerinin kamu adına görev yapan devlet memurlarınca yapılması, bu kapsamda taşerona devredilen tüm sözleşmelerin iptal edilerek bu işler için kamu istihdamının sağlanması ve ücretlerin de insanca yaşam düzeyine çıkartılması zorunluluktur.

•Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında ödenen Özel Hizmet Tazminatının tavan oranı artırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.

Ayrıca, kamuda en üst düzey bir görevden emekli olmamışlarsa, mühendis, mimar ve şehir plancılarının alacakları emekli maaşlarıyla insanca yaşamaları mümkün değildir. Emekliler, yıllarını vererek çalıştıkları ve değerler üreterek bugünlere gelmesine katkıda buldukları ülkemizde, sosyal haklardan da mahrum bırakılmaktadır. Toplumun dar ve sabit gelirli diğer kesimleri gibi emekliler de büyük sıkıntılar içinde yaşam savaşı vermektedir.

Kamudan emekli mühendis, mimar ve şehir plancıları da açlık sınırının altında maaşlarla yaşam mücadelesi veriyor!

Yıllar boyunca emeğini ve teknik bilgisini toplumun ortak iyiliği için, bu ülkenin kalkınması için, daha gelişmiş bir ülke için harcayan emekli mühendis, mimar ve şehir plancılarının insanca yaşam taleplerine kulak verin!

Yakın zamanda eşdeğer meslek gruplarının emekli aylıklarına yapılan iyileştirmeler kamudan emekli üyelerimize de yansıtılmalı, Emekli Sandığı Kanununda yapılacak bir düzenlemeyle her ay aylıklarıyla birlikte, (10.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarada ek olarak ilave ödeme yapılmalıdır.

Mühendis, mimar ve şehir plancısı emeklilerle birlikte tüm emeklilerin maaşları insanca yaşam koşullarını sağlayacak bir düzeye çekilmelidir.

Haklarımız İçin Toplu Sözleşme Süreçlerinin Takipçisi Olacağız!

TMMOB, bu süreçte çalışanların “grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı” mücadelesinde, çalışanlarla ve onların örgütleri ile omuz omuza duracaktır.

Ülkemizin kalkınmasında ve gelişmesinde büyük emekleri olan tüm meslektaşlarımızı, mesleğimize sahip çıkmak, haklarımızı korumak ve insanca yaşayabileceğimiz bir ücret düzeyi için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

Kamudaki mühendis, mimar ve şehir plancılarının taleplerinin savunucusu olmaya ve sorunların çözülmesi için her platformda mücadele vermeye devam edeceğiz.

İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BÜYÜK MARMARA DEPREMİNDEN, KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİNE, ÜLKEMİZ ENKAZ ALTINDADIR!

17.08.2023

20 binden fazla yurttaşımızın hayatını kaybettiği, 50 binden fazla kişinin yaralandığı, yüzbinlerce yapıyı yerle bir eden 17 Ağustos Depremi'nin 24. yılında kaybettiklerimizi bir kez daha özlemle anıyoruz.

Ülkemizin deprem gerçeğiyle yüzleşmesinde bir milat olarak kabul edilebilecek Büyük Marmara Depremi, yarattığı yıkım ve halkımıza yaşattığı travma ile depremlere karşı hazırlıklı olmanın toplumsal farkındalığının yaratılmasında da etkili oldu.

Ancak yaşanan yıkıma ve toplumsal travmaya karşın 24 yılda ülkemizin depremlere karşı hazırlıklı olabilmesi için gerekli adımların hiçbir koşul altında atılmadığını, aradan geçen yıllara rağmen deprem gerçeği ile yüzleşmekte ülkemizin bir yol katetemediğini üzülenek görüyoruz.

Yaşadığımız en büyük felaketlerden biri olan Büyük Marmara Depreminin ardından, 2003'te Bingöl'de, 2011 Van'da, 2020'de Elazığ-Sivrice ve İzmir'de ve ne yazık ki bu kış gerçekleşen ve 11 ilimizi etkileyen 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş ve 20 Şubat 2023 Hatay depreminde de benzer acıları tekrar tekrar yaşadık, yaşıyoruz.

Marmara Depreminden almamız gereken en büyük ders, coğrafi riskler göz ardı edilerek kurulan şehirlerin, plansız-çarpık kentleşmenin ve mühendislik hizmeti almayan yapıların yurttaşlar için büyük bir tehdit olduğudur. Ancak bu ders alınmamıştır!

Kamucu bir yaklaşımla ele alınması gereken depremlere ve afetlere karşı hazırlıkta, mevcut siyasi iktidar pek çok konuda olduğu gibi sınıfta kalmıştır. Afet riski olan yerleşim yerleri taşınmamış, binalarımız depreme dayanıklı hale getirilmemiş, kent merkezlerinde deprem toplanma alanları oluşturulmamış, afet sonrası kriz yönetim senaryoları hazırlanmamıştır. Bu süre içinde imar planları depreme hazırlıklı şehirler yaratmak için değil, kentsel rantın dağıtılması için bir araç olarak kullanılmıştır. Parsel bazında yapılan imar tadilatları ile ormanlık alanlar ve su havzaları dere yataklarıyla birlikte yapılaşmaya açılmıştır. Deprem Şurası, Ulusal Deprem Konseyi gibi oluşumlar devre dışı bırakılmıştır.

Büyük beklentilerle hazırlanan Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planının gerekleri yerine getirilmemiştir. Başta okul ve hastaneler olmak üzere, Türkiye'deki bina envanteri çıkarılmamış, mevcut yapılar hasar görebilirlikleri ve riskleri esas alınarak gruplandırılmamıştır.

Kamusal bir hizmet olarak yerine getirilmesi gereken “yapı denetimi”, tümüyle ticari bir faaliyete dönüştürülmüştür. Bu gibi hizmetleri kamu adına üretecek Odalarımız mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme gereklilikleri yapı denetim süreçlerinden dışlanmıştır.

Türkiye’de İmar Barışı adı altında, projesi olmayan, hiçbir mühendislik hizmeti almamış 10 milyonu aşkın denetimsiz kaçak yapı ruhsatlandırılmıştır. 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş depremleriyle birlikte bir kez daha görülmüştür ki en büyük yıkım mühendislik hizmeti almamış yapılarda meydana gelmiş, en çok can kaybı bu yapılarda yaşanmıştır.

Oysa biliyoruz ki, afetlerin bundan sonra felakete dönüşmesini istemiyorsak; bütünlüklü bir plan, program, bu programı uygulayacak bir devlet yapılanması ve güçlü bir siyasi irade şarttır. Bilimi, planlamayı ve denetimi dışlayan, rantı egemen kılan bu politika modeli, çaresizliğin ve yetersizliğin değil, bilinçli bir tercihin ürünüdür.

Benzer felaketleri bir daha yaşamamak için derhal adım atılmalıdır. Yapı denetimi sistemi TMMOB ve bağlı Odalar, üniversiteler ve ilgili kesimlerin katılımıyla kamusal bir anlayışla yeniden düzenlenmelidir. Yapılaşmadan kaynaklanan risklerin bertaraf edilmesi için çağdaş bir “risk yönetim” sistemi oluşturulmalıdır.

Güvenli yapılaşmanın sağlanması ve tüm bu süreçlerin sağlıklı işletilebilmesi için meslek odalarının sürece etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeli benimsenmelidir.

Depremlerde can kayıplarının önlenmesi için izlenmesi gereken tek yol mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin bilimsel-teknik doğruların ışığında kamucu bir yaklaşımla uygulanmasıdır

Ülkemizin yıllar içinde enkaz altında kalmaması için, bilimin, tekniğin ve doğanın sesine kulak verilmelidir.

Ülkemiz, yurttaşlarımız bu büyük acıları hak etmiyor!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

SEFALET ÜCRETİ DEĞİL HAKLARIMIZI İSTİYORUZ! KAMU EMEKÇİLERİNE İNSANCA YAŞAYACAK BİR ÜCRET VERİLSİN!

18.08.2023

4 milyona yakın kamu emekçisinin maaş ve özlük haklarının belirleneceği Toplu Sözleşme süreci 1 Ağustos itibariyle başlamıştı. Hükümetin TİS görüşmelerine ilişkin ilk teklifi 2024 için %14+%9, 2025 için %6+%5 olmuştu. Dün açıklanan ve revize edilen ikinci teklif ise 2024 için %15+%10, 2025 için %6+%5 şeklindedir.

Bu rakamlar sefalet teklifinden başka bir şey değildir. Kamu emekçilerine daha fazla yoksulluk, güvencesizlik ve sefalet teklif edilmiştir ve asla kabul edilmemelidir.

Mevcut tekliflerin kabul edilmesi durumunda ayrıca meslektaşlarımızın maaşlarındaki artış resmi enflasyonun altına mahkum edilecek, geçmiş kayıplar telafi edilmeyecek, özlük haklarında iyileştirme gerçekleştirilmeyecektir.

Bilindiği üzere bugüne kadar 12 yıl içinde 6 kez yapılan toplu sözleşmelerde hükümet teklif olarak masaya hep kendi hedeflediği enflasyon rakamlarına dayalı maaş artışlarını koymuştur. Ancak hükümetin orta vadeli planlarla, bütçelerle açıkladığı bu hedefler ile gerçekleşen enflasyon arasındaki uçurum her yıl daha fazla derinleşmiştir.

Ne yazık ki hükümetin açıkladığı mevcut teklifler Merkez Bankası tarafından revize edilen enflasyon hedeflerinin bile altında kalmıştır. Oysa ücretlere tahmin edilen enflasyon oranında yapılacak maaş artışları bile kamu emekçilerinin yaşadığı yoksulluğun devamı anlamına gelecektir.

Kamu emekçilerinin ve emeklilerin maaş zammı, yandaş sendika ile yapılan mutabakat ve TÜİK'in şaibeli enflasyon rakamları uyarınca değil, emekçilerin içinde bulunduğu derin yoksullaşma ve alım gücü kaybı dikkate alınarak yapılmak zorundadır.

Tüm kamu emekçileri için insanca yaşamaya yetecek bir gelir düzeyini sağlayacak maaş zammı yapılmalıdır.

Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Özlük Hakları İyileştirilsin!

Meslektaşlarımızın Emeğini Yok Sayamazsınız!

Toplu sözleşme süreci boyunca kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarına yönelik taleplerin hayata geçirilmesi ve ilgili sendikalarca savunulmasının takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Tüm taraflara bir kez daha sesleniyoruz:

- Ek ödeme emekliliğe yansıtılmalı ve ödeme oranları %130 ile %150'den %180 ile %200 seviyesine yükseltilmelidir.
 - 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek gösterge 6400'e yükseltilmelidir.
 - Teknik Sorumluluk Ödemesi olarak her ay memur aylık katsayısının yirmi beş bin (25.000) ile çarpılması sonucunda bulunan tutarda ilave ödeme yapılmalıdır.
 - Özel Hizmet Tazminatı tavan oranı arttırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.
 - Kamudan emekli olmuş mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik haklarında ve aylıklarında iyileştirme yapılmalıdır. Emekli Sandığı Kanununda yapılacak bir düzenlemeyle her ay aylıklarıyla birlikte, (10.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek olarak ilave ödeme yapılmalıdır.
 - Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvenceli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.
 - Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.
- TMMOB, toplu sözleşme sürecinde “grevli, toplu sözleşmeli sendika hakkı” mücadelesinde, çalışanlarla ve onların örgütleri ile omuz omuza duracaktır.
- Tüm meslektaşlarımızı, mesleğimize sahip çıkmak, haklarımızı korumak ve insanca yaşayabileceğimiz bir ücret düzeyi için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.
- İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA TÜM TOPLU SÖZLEŞME TARAFLARINA VE HAKEM HEYETİNE ÇAĞRIMIZDIR:

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ SESİNİ DUYUN!

28.08.2023

2024-2025 yıllarını kapsayan Toplu Sözleşme görüşmelerine gece yarısı kapalı kapılar ardında son verilmiş ve zam oranı konusunda anlaşmanın sağlanamadığı, hakem heyetine gidileceği açıklanmıştır.

Yapılan açıklamalara göre müzakereler sonucunda 11 hizmet kolunda ve genele ilişkin 50 maddenin mutabakata varıldığı açıklanmıştır. Diğer taraftan maaş artışları konusunda bir anlaşmaya varılamadığı için toplu sözleşmenin geneline ilişkin bölümünde mutabakat sağlanamadığı dolayısıyla Kamu Görevlileri Hakem Kurulu sürecinin başladığı ifade edilmiştir.

Mutabakat içeren genele ilişkin 50 maddenin; 31 maddesi bir önceki sözleşmenin (2022-2023 yıllarını kapsayan 6. Dönem Toplu Sözleşme) maddeleri ile aynıdır. 12 maddesi ise bir önceki sözleşmenin kapsamının kısmen genişletildiği maddelerdir. Bu 12 maddede yapılacak artışların en düşük seviyede tutulduğu görülmüştür. Örneğin, 3 ayda bir ödenen toplu sözleşme ikramiyesi aylık ödemeye çevrilmiş ve katsayıda yapılan 2 puanlık artış ile bugünkü rakamlara göre toplu sözleşme ikramiyesi aylık sadece 0.33 TL artmıştır.

Kamudaki Toplu Sözleşmeler Yandaş Sendikalarla Değil, Emekçilerin Gerçek Temsilcileriyle Yapılmalıdır!

En baştan dile getirmekte fayda var ki, iktidar ile yetkili yandaş sendika arasında mutabakata bağlanan 7. Dönem Toplu Sözleşme maddelerinin emekçiler ve özelde meslektaşlarımız açısından hiçbir anlamı yoktur. Bugüne kadar 14 yıl içinde 7 kez yapılan toplu sözleşmelerde kamu emekçilerine sadece daha fazla yoksulluk, güvencesizlik ve sefalet teklif edilmiştir.

Grev hakkını içermeyen, tarafların eşit biçimde masada bulunmadığı mevcut toplu sözleşme düzeninde, hükümet ve yandaş sendika arasında imzalanan Toplu Sözleşmeler kamu emekçilerinin ekonomik ve özlük haklarının her geçen yıl daha fazla erimesine neden olmaktadır.

Kamu emekçilerinin ve emeklilerin maaş zammı, yandaş sendika ile yapılan mutabakat ve TÜİK'in şaibeli enflasyon rakamları uyarınca değil, emekçilerin içinde bulunduğu derin yoksullaşma ve alım gücü kaybı dikate alınarak yapılmak zorundadır. Yapılması gereken ilk şey, ülkemizdeki açlık ve yoksulluk sınırları gözetilerek kamu emekçilerinin maaşlarının insanca yaşanacak bir düzeyde yükseltilmesidir.

Kamuda Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Emeğini ve Taleplerini Yok Sayamazsınız!

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi talepleri, bu toplu sözleşme sürecinde de iktidar ve yetkili sendika tarafından göz ardı edilmeye, yok sayılmaya devam etmiştir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının talepleri üzerinden umut tacirliği yapılmış ama mutabakat maddeleri içerisinde meslektaşlarımıza nitelikli bir kazanım sağlanmamıştır. Yetkili sendika meslektaşlarımızı ilgilendiren kendi talepleri konusunda bile irade gösterememiştir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının daha iyi koşullarda çalışma, emeğinin karşılığını alma ve hak ettiği şekilde yaşayabilme talepleri dikkate alınmak zorundadır.

Kamu Görevlileri Hakem Kurulu'ndan ülkemizin; sanayileşmesi, kalkınması ve gelişmesi açısından hayati öneme sahip meslekleri icra eden bizlerin ekonomik sorunlarının çözülmesi ve meslek onurumuzun korunması konusunda adımlar atmasını beklemekteyiz.

Üyelerinin sorunlarının toplumun sorunlarından ayrılmayacağı bilinciyle, halktan ve emekten yana tavır alan, bu doğrultuda politikalar üreten ve mücadele veren, toplumsal sorumluluğu gereği toplumsal muhalefetin odağında yer alarak onurlu yürüyüşüne ve dik duruşuna devam eden TMMOB olarak siyasi iktidara ve kamu hakem heyetine bir kez daha sesleniyoruz:

- Ek ödeme emekliliğe yansıtılmalı ve ödeme oranları %130 ile %150'den %180 ile %200 seviyesine yükseltilmelidir.
- 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek gösterge 6400'e yükseltilmelidir.
- Teknik Sorumluluk Ödemesi olarak her ay memur aylık katsayısının yirmi beş bin (25.000) ile çarpılması sonucunda bulunan tutarda ilave ödeme yapılmalıdır.
- Özel Hizmet Tazminatı tavan oranı arttırılarak en az %260 olmalıdır ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.
- Kamudan emekli olmuş mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeklilik haklarında ve aylıklarında iyileştirme yapılmalıdır. Emekli Sandığı Kanununda yapılacak bir düzenlemeyle her ay aylıklarıyla birlikte, (10.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ek olarak ilave ödeme yapılmalıdır.

•Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güven-
celi kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun
bütçe ayrılmalıdır.

•Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağdu-
riyet giderilmelidir.

Kamudaki mühendis, mimar ve şehir plancılarının taleplerinin savunucusu olma-
ya ve sorunların çözülmesi için her platformda mücadele vermeye devam edeceğiz.

Tüm meslektaşlarımızı, mesleğimize sahip çıkmak, haklarımızı korumak ve insan-
ca yaşayabileceğimiz bir ücret düzeyi için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BİLİRKİŞİLİK ŞİRKETLEŞEMEZ, ADALET REKABETE KONU EDİLEMEZ

29.08.2023

2016 tarihinden itibaren 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu, ardından 2017 tarihinde yayımlanan Bilirkişilik Uygulama Yönetmeliği ile bilirkişilik alanında yeni bir dönem başlamış, hizmet alanı kökten değiştirilmiştir.

Yeni bilirkişilik dönemi ile bilirkişilik temel işlevinden saptırılarak bir meslek haline getirilmiş ve TMMOB alandan tamamen dışlanmış, Bilirkişilik Danışma Kurulunda bir temsilci bulundurma dışında bir rol verilmemiştir.

Ülkemizin en önemli Anayasal kuruluşlarından biri olan TMMOB ve bağlı Odaları ülke kalkınmasında ve ekonomisinde yaşamsal işleve sahip meslekleri bünyesinde barındırmaktadır. Ancak 6754 sayılı yasa ile mesleki uzmanlık alanlarımızın, bilirkişilik hizmeti veren/verecek olan üyelerimizin mesleki yeterliliklerinin belirlenmesi ve sicillerinin tutulması gibi süreçlerdeki etkinliğimiz kısıtlanmış ve mümkün olan en doğru biçimde yerine getirilmesi yönündeki çabalarımızın önü kesilmiştir.

Sürecin devamında, Cumhurbaşkanı tarafından 2 Mart 2021 tarihinde açıklanan ve 30 Nisan 2021 tarih, 31470 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “İnsan Hakları Eylem Planı”nın eylem planında 3.6.k. olarak tanımlı faaliyet ile “Öncelikle taşınmaz ve motorlu taşıt değerlendirme ile muhasebe alanlarında olmak üzere özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik yapabilmelerine ilişkin uygulama geliştirilecektir” denilmek suretiyle, daha önce uygulaması olmayan biçimde, özel hukuk tüzel kişilerinin yani ticari şirketlerin bilirkişilik yapabilmemesinin önü açılmıştır.

Son olarak da 8 Ağustos 2023 tarihli Anadolu Ajansının haberine göre; Adalet Bakanı tarafından: “Bugün itibarıyla gayrimenkul alanında özel hukuk tüzel kişi bilirkişilik uygulaması ülke genelinde başlamış oluyor” şeklindeki açıklaması ile ticari şirketlerin bilirkişilik yapması süreci fiilen başlatılmıştır.

6 Şubat 2023 Kahramanmaraş ve 20 Şubat 2023 Hatay depremlerinde de açıkça görüldüğü üzere, kamusal bir hizmetin ticarileştirilmesi felaketlere açık bir davetiyedir. Özel ve teknik konularda görüşüne başvurulanan bilirkişiler adaletin yerini bulmasına hizmet eden bir araç olmalarının yanı sıra aynı zamanda bir kamu hizmeti görmektedir. Bilirkişiler tarafından verilen görüşün tarafsız ve bağımsız olabilmesi için bilirkişinin görüş oluştururken hiçbir etki altında kalmaması gereği açıktır. Bu bağımsızlık ve tarafsızlık yalnızca uyuşmazlığın taraflarına karşı değil; aynı zamanda Adalet Bakanlığı’na, hâkime, savcıya, siyasal iktidara, basına ve kamuoyuna karşı da olmak durumundadır. Aksi halde adil yargılamadan söz edilmesi olanaklı değildir.

Özel hukuk tüzel kişileri, yani şirketler ise belirli ekonomik gayeler ışığında kurulan ve netice itibarıyla kâr odaklı çalışan yapılardır. Özel hukuk tüzel kişilerine görev verilmesi bilirkişiliğin ticari bir yapıya dönüştürülmesi sonucunu doğuracaktır. Bilirkişiliğin kamusal niteliğinin kârlılık bazlı ekonomik çıkar odaklı çalışan şirketlerle bağdaşması olanaklı değildir. Bilirkişilik hizmetinin gerçek kişiler tarafından yürütülürken dahi, meslek olarak algılanmaması gerektiğinin sıklıkla dile getirildiği ve hali hazırda bu anlamda ciddi sorunlar yaşandığı göze alındığında özel hukuk tüzel kişilerinin bu sorunu artıracığı da açıktır. Öte yandan bilirkişilik faaliyetinin özel hukuk tüzel kişilerine açılmasında bir kamu yararı da bulunmamaktadır.

Yine özel hukuk tüzel kişisi çalışanları da işin doğası gereği işverene ekonomik bağımlılığı olan emeği karşılığında tüzel kişiden ücret alan yani ekonomik bir menfaat elde eden kişilerdir. Bir işverene ekonomik bağımlılığı söz konusu olan bir kişinin, herkese karşı bağımsız olduğuna yönelik bir ifade sadece kâğıt üzerinde kalmaya mahkum bir ifadedir.

Bilirkişilerin sahip olması gereken nitelikler arasında yer alan; dürüstlük, güvenilirlik, sır saklama, sadakat ve özen yükümlülüğü, yasaklılık ve ret müesseseleri özel hukuk tüzel kişilerinince karşılanabilecek ve işlerlik kazanabilecek nitelikler değildir.

Öte yandan, Adalet Bakanı tarafından bahse konu edilen taşınmaz değerlendirme, meslek alanlarımızı doğrudan ilgilendirdiği için daha derin bir irdelemeyi gerektirmektedir.

Taşınmaz değerlemesinin özel hukuk tüzel kişilerine açılması ile bu alanın gayrimenkul değerlendirme şirketlerine terk edileceği açıktır. Her ne kadar bu şirketlerde SPK lisanslı gayrimenkul değerlendirme uzmanları çalıştırılsa da yaşanan deneyimler mühendislik, mimarlık diplomasına sahip olmayan değerlendirme uzmanlarının çoğunun binaların yapısal sorunları hakkında fikir yürütmekten uzak olduklarını, proje okumasını bilmediklerini, hatta yapı sınıf ve gruplarını dahi ayırt edemediklerini ortaya koymuştur.

Hal böyleyken ve TMMOB olarak bilirkişilik heyetlerinde ancak ve ancak SPK lisanslı mühendis ve mimarların görevlendirilmesi gerektiğini savunurken, bu alanın bir de gayrimenkul değerlendirme şirketlerine açılması adalet terazisinin dengesini onarılmaz şekilde bozacaktır.

Bu değerlendirmelerimiz kapsamında bir kez daha tekrar ediyoruz; özel hukuk tüzel kişilerinin yani şirketlerin bilirkişilik yapmasına olanak tanıyacak düzenlemelerden kaçınılması ve Bilirkişilik Kanunu'nun bu düzenlemelere cevaz veren hükümlerinin de acilen kaldırılması gerekmektedir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMU ÇALIŞANI MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ TALEPLERİ ÜZERİNDEN UMUT TACİRLİĞİ YAPILMIŞTIR!

31.08.2023

Kamu Görevlileri Hakem Kurulu, milyonlarca memur ve memur emeklisinin 2024 ve 2025 yılları için maaş zammını emekçilerin tüm taleplerini yok sayarak belirledi. 2024 için ilk altı ay yüzde 15, ikinci altı ay yüzde 10; 2025 için de yüzde 6+5 zam yapılması kararlaştırıldı.

Heyet görüşmeleri hükümetin tiyatrosu haline dönüşmüş, kabul edilen oranlar hükümetin teklif ettiği oranlarla aynı kalmıştır. İktidar ile yetkili yandaş sendika arasında mutabakata bağlanan 7. Dönem Toplu Sözleşme maddelerinin emekçiler ve özelde meslektaşlarımız açısından hiçbir anlamı yoktur.

Bugüne kadar 14 yıl içinde 7 kez yapılan toplu sözleşmelerde kamu emekçilerine sadece daha fazla yoksulluk, güvencesizlik ve sefalet teklif edilmiştir.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının talepleri üzerinden umut tacirliği yapılmıştır!

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi talepleri, bu toplu sözleşme sürecinde de iktidar ve yetkili sendika tarafından göz ardı edilmiş, yok sayılmıştır.

Meslektaşlarımızın talepleri üzerinden umut tacirliği yapılmış ama toplu sözleşme maddeleri içerisinde meslektaşlarımıza nitelikli bir kazanım sağlanmamıştır. Yetkili sendika meslektaşlarımızı ilgilendiren kendi talepleri konusunda bile irade gösterememiştir.

Özetle; çalışma yaşamı kamu çalışanları için her geçen gün acımasızlaşacak, sömürü yoğunlaşacaktır. Emek ve insan odaklı, güvenceli bir çalışma yaşamı ve güvenceli bir gelecek; mühendis, mimar ve şehir plancıları dahil bütün emekçiler için temel ihtiyaçtır.

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarının yıllardır sürdürülen yanlış politikalarda ısrar edilerek çözülemeyeceği açıktır.

Tüm meslektaşlarımızı, mesleğimize sahip çıkmak, haklarımızı korumak ve insanca yaşayabileceğimiz bir ücret düzeyi için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz.

İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

YURTTA BARIŞ DÜNYADA BARIŞ İSTİYORUZ!

01.09.2023

İnsanlık tarihinin en büyük yıkımlarından biri olan 2. Dünya Savaşı'nın başlangıcı 1 Eylül 1939'un 84. yılında, aynı acılar bir daha yaşanmasın, savaşlar dursun, silahlar sussun diye bir kez daha Dünya Barış Gününü kutluyoruz.

Yaşanan onca yıkım ve vahşete rağmen, dünya üzerindeki savaş, çatışma ve şiddet bir türü son bulmuyor. Sınırsız bir sömürü arzusuyla işleyen küresel kapitalist düzen, dünya halklarını birbirine kırdırmaya, kan dökmeye, çatışmaları kışkırtmaya devam ediyor.

Başta Ortadoğu ve Ukrayna olmak üzere dünyanın pek çok bölgesinde emperyalist güçlerin körüklediği savaşlar ve iç çatışmalar yaşanıyor. İnsanlar evlerinden, şehirlerinden, ülkelerinden göç etmek zorunda kalıyor. İnsan onurunu ayaklar altına alan şartlarda ve her türlü sömürüye maruz kalarak yaşamaya mahkûm ediliyor. Savaş bizden uzakta değil, emperyalizmin güç ve kar hırsıyla hepimizin hayatını her an tehdit eden bir olgu ve hemen yanı başımızda duruyor.

Bizler, Türkiye'de, savaş ve çatışmaların uzun yıllardan beri devam ettiği bir coğrafyanın parçasıyız. Uzun yıllar boyunca ülkemizde ve bölgemizde yaşanan çatışmaların yarattığı acıların en yakın tanıklarımız. Bu ülke halklarının barış ve kardeşliğe olan ihtiyacına rağmen, ülkemiz her geçen gün daha fazla savaşın ve şiddetin parçası olmaya devam ediyor. Kürt sorununda çatışma ve şiddet politikalarına dayalı yaklaşım, siyasi iktidarın müdahaleci dış politikası ve komşu ülkelerimizle bitmeyen gerilimler ülkemizin sürekli bir çatışma ve savaş tehdidi altında olmasına neden olmaktadır.

Sonucu ne olursa olsun kazananı daima emperyalist odaklar, kaybedeni ise yoksul bölge halkları olan bu savaşlardan artık bıktık ve yorulduk. Barışa ve kardeşliğe olan özlemimiz ve ihtiyacımız her geçen gün katlanarak büyüyor.

Cumhuriyet'in ikinci yüzyılının hemen eşiğindeyken, 1 Eylül vesilesiyle, kurucu söylemlerinden olan 'Yurtta barış Dünyada barış' sözünü inatla ve ısrarla dile getiriyoruz.

Ancak biliyoruz ki 'savaşa hayır' demek, 'barış talep etmek' tek başına yeterli değildir. 'Savaşa hayır' demek, aynı zamanda emperyalizme dur diyebilmektir. Emperyalist güçlerin tüm dünyayı tahakküm altına alma hırsına ve enerji kaynaklarını kontrol etme arzusuna dur diyebilmektir. Bugün özellikle ülkemizde, iktidarın izlediği NATO yanlısı militarist politikaları reddetmek; ülkede, bölgede, dünyada barışı ve halkların kardeşliğini savunmak; savaşlara, işgallere, her türden yayılmacılığa karşı çıkmak demektir.

Barış için mücadele etmek ancak ve ancak eşit, özgür, adil bir ülke ve dünya talebiyle mümkündür.

Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları olarak, çatışmaların ve silahların sustuğu, komşularıyla barış ve dostluk içinde yaşayan bir ülke istiyoruz. Sınırları içinde yaşayan farklı inançların, kültürlerin, kimliklerin barış içinde kardeşçe yaşayabildiği bir ülke istiyoruz. Bu ülkenin mühendisleri, mimarları, şehir plancıları olarak bizler “yurtta barış, dünyada barış” istiyoruz!

Silahın ve şiddetin yarattığı korkuya karşı, barışın umuduna ihtiyacımız var. İçinden geçtiğimiz bu tarihsel eşikte, gerçekten demokratik, eşit, özgür, adil bir ülke ve dünyada yaşayabilmek için, tüm insanları barış umudunu büyütme çağırıyoruz.

1 Eylül Dünya Barış Günümüz kutlu olsun!..

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUTEBER OSMANPAŞAOĞLU'NUN YANINDAYIZ! İKTİDARIN HUKUKSUZ İHRAÇ KARARINI KABUL ETMİYORUZ!

11.09.2023

Ülkeyi yönetme kabiliyetini kaybeden AKP, seçim sonrası toplumsal muhalefeti sindirmek ve baskı altına almak için hukuksuz kararlar almaya devam ediyor. Gezi Davası'nda verilen skandal karar, basın açıklamalarına yönelik şiddetli saldırılar, müzik festivallerine getirilen yasaklamalar, gazetecilerin tutuklanması ve sosyal medyaya yönelik sansür çabaları son dönemde yaşadığımız iktidar baskısının göstergesidir.

Uzun yıllardır siyasi iktidarın rant politikalarına karşı kamu çıkarının korunması için mücadele eden TMMOB yönetici ve üyeleri, iktidarın bu baskılarının en büyük hedeflerinden birisi haline gelmiş durumdadır. Yaptığımız birçok açıklama, açtığımız davalar, yayınladığımız raporlar iktidar tarafından hedef alınmakta, kurum ve yöneticilerimiz soruşturma ve cezalarla tehdit edilmektedir.

Mimarlar Odası yöneticilerine ilişkin baskı süreci de aynı şekilde uzun süredir devam etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı'nda mimar kadrosunda çalışan Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi Muteber Osmanpaşaoğlu, emekliliğine 35 gün kala devlet memurluğundan, raporlu iken, savunması dahi alınmadan hukuksuzca görevinden ihraç edilmiştir.

İktidar bu kararlarla sürdürülen demokrasi ve kent mücadelesini baskı altına almayı amaçlamıştır. Mimarlar Odası Ankara Şubesi, açtığı davalar ve yürüttüğü kamuoyu mücadeleleriyle Ankara'nın kentsel-kamusal varlıklarının ve Ankaralıların haklarının korunmasında önemli bir rol üstlenmektedir. Odamızın açtığı davalar sonucu pek çok rant projesi mahkemeler tarafından durdurulmuş, kamusal varlıkların talan edilmesinin önüne geçilmiştir. Bu durum iktidarı ve rant odaklarını yıllardır öfkelenmektedir.

Kamu yararı ve meslek ilkeleri doğrultusunda çalışmalarını canla başla sürdüren Mimarlar Odamızın Ankara Şubesi'nin Yönetim Kurulu Üyesi Muteber Osmanpaşaoğlu'nun yanındayız.

Bu ülkenin kamu çalışanları, iktidarın kapıkulu değil, halka hizmet veren emekçilerdir. Kamuya karşı sorumlulukları ve yasalara bağlılıkları, iktidarın çıkarlarının önünde gelmektedir. Siyasi iktidar onuruyla çalışan kamu emekçilerini işi ve ekmeğiyle tehdit etmekten vazgeçmelidir.

İhraç kararını kabul etmiyoruz, Muteber Osmanpaşaoğlu işine derhal iade edilmelidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

12 EYLÜL DARBESİNE KARŞI, İNSANCA YAŞAYABİLECEĞİMİZ BİR ÜLKEYİ SAVUNALIM!

12.09.2023

Bu ülke topraklarında büyük trajedilere yol açan, tarihe kara bir leke olarak geçen 12 Eylül Askeri Darbesini 43. Yılında bir kez daha kınıyoruz. 12 Eylül, toplumun büyük bir şiddete maruz bırakıldığı, insan onurunu ayaklar altına alan bir darbe olduğu gibi, aynı zamanda Cumhuriyet tarihimizde, demokratik hak ve özgürlüklerin tümüyle yok sayıldığı bir rejimin de temeli olmuştur.

Bu sebeple 12 Eylül Darbesi, ülkemiz açısından aşılmış ve geride bırakılmış bir tarihsel trajediden ibaret değildir. Aksine, darbenin ve darbe sonrası kurulan rejimin toplum ve emekdüşmanı, demokrasi karşıtı özü bugüne kadar tüm iktidarlar boyunca sürdürülmektedir.

Ülkemizin içinde bulunduğu derin ekonomik krizin temelinde, 12 Eylül Darbesi sonrası uygulanan neoliberal politikaları yatmaktadır. 43 yıldan bu yana iktidarda bulunan siyasi partilerin birbiriyle yarışarcasına gerçekleştirdiği özelleştirme ve piyasalaştırma uygulamaları, ülkemizi bitmek bilmeyen bir kriz döngüsüne sokmuştur.

Bugün içinden geçtiğimiz pek çok krizin temeli de o yıllara dayanmaktadır.

12 Eylül'de temelleri atılan ekonomide neoliberal, toplumsal yaşamda muhafazakâr, siyasette otoriter yönetim anlayışı tek adam rejimi altında kurumsal ve anayasal bir nitelik kazanmıştır.

Emekçilere yoksulluk ve açlık sınırı altında verilen düşük ücretler, insan onurunu ezen bir yaşam adeta bir kural haline getirilmiştir.

Bir yandan da 12 Eylül Darbesi'yle birlikte bir devlet politikası haline getirilen Türk-İslam Sentezi anlayışının sonucu uygulanan gerici, mezhepçi, laiklik karşıtı ve şovenist politikalarla, toplumumuzu derin bir ayrışma ve çatışma ile yüz yüze bırakmıştır.

Sokağa çıkan herkesin, ülkesi ve geleceği için hakkını arayan, mücadele eden gençlerin, kadınların, emekçilerin şiddetle bastırılması, kendinden olmayanın yasaklarla cezalandırılması bugünün hala 12 Eylül geleneğinin ne denli canlı olduğunu göstermektedir.

Cumhuriyet'in ikinci yüzyılının eşiğinde ısrarla söylemeye devam ediyoruz;

Bugün siyasi iktidarın uyguladığı ekonomik, siyasal ve toplumsal politikalar 12 Eylül Askeri Darbesinden bağımsız değildir ve onun vardığı en yüksek aşamadır!

12 Eylül Darbesi'nin yarattığı acıların ve toplumsal sonuçların ortadan kalkması, 12 Eylül uygulamalarının tümüyle ortadan kaldırılmasıyla, tek adam rejiminin sona ermesiyle mümkündür.

Cumhuriyet tarihi tam bir asırdır darbeler tarihiyle anılmaktadır. Şimdi Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına giriyorken, gerçekten yaşanabilir, demokratik, laik, ve eşit bir ülke için üzerimize derin bir kâbus gibi çöken 12 Eylül karanlığıyla ve onun en yüksek aşaması olan tek adam rejimiyle mücadele etmeye devam edeceğiz!

Çocuklarımızı, ülkemizde, yetiştiğimiz gökyüzü altında eşit, özgür ve demokratik bir ülkede büyüteceğiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARI DAYANIŞMA GÜNÜNDE SORUYORUZ “BOŞUNA MI OKUDUK!”

19.09.2023

Bugün; mühendis, mimar ve şehir plancılarının dayanışma günü.

19 Eylül 1979 tarihinde TMMOB'nin çağrısıyla gerçekleştirilen iş bırakma eylemi, maden ocaklarından enerji santrallerine, fabrikalardan şantiyelere, kamu kurumlarından limanlara kadar pek çok iş yerinde üretimin durmasını, teknik elemanların yaşadıkları sorunlara dikkat çekilmesi sağlamıştı. Bizler için 19 Eylül iş bırakma eylemi, ülkesi için düşünen, planlayan, üreten mühendis, mimar ve şehir plancılarının kendi öz güçlerinin farkına vardığı tarihtir.

19 Eylül'ün mirasını yaşatmak için ilan ettiğimiz TMMOB Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günümüz kutlu olsun!

Maalesef dayanışma günümüze, coşkulu kutlamalar yerine, yaşadığımız büyük sorunlar damga vuruyor.

İçerisinde bulunduğumuz mesleki, ekonomik ve toplumsal koşullar bizlere “boşuna mı okuduk” sorusunu sorduruyor.

SORUNLARIMIZ GİDEREK BÜYÜYOR

Üzülerek görüyoruz ki, bugün geldiğimiz nokta hem bizler için hem halkımız için daha da zor koşullara davet çıkarıyor. İşsizlik, hayat pahalılığı, düşük ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunları ülkemizde çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının hala en öncelikli sorunları olmaya devam ediyor.

Kamusal yatırımların ortadan kalkması, rant hırsının bilim ve tekniğin önüne geçmesi, sermayenin ihtiyaçlarının halkın ihtiyaçlarının önünde tutulması nedeniyle mesleğimiz sistematik olarak değersizleştiriliyor. Bir dönemin en gözdesi olarak görülen mesleklerimiz, bugün diplomalı işsizliğin, güvencesiz bir geleceğin, açlık ve yoksulluk sınırı altında ücretlerle çalışmanın sembolü haline getiriliyor. Bu şartlarda yaşamak hem insanlık hem meslek onurumuzu ayaklar altına alıyor.

Genç meslektaşlarımız, kendilerini yetiştiren bu ülkeden, hayatlarından, ailelerinden vazgeçmek zorunda kalıyor. Her yeni günde, onlarca genç, eğitimleri dışında bir alanda çalışmak, daha iyi bir hayat yaşayabilme ihtimaline tutunarak, yurtdışına gidiyor. Gençlerimiz göç ettikçe, ülkemizin geleceğine dair umutlar da tek tek sönüyor.

Meslek itibarımız yerle bir edilirken, özlük haklarımız da giderek budanıyor. Gerek kamuda gerek özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir

planlama hizmetlerini, planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme işlerini yürüten tüm meslektaşlarımızın koşullarda daha da zorlaşıyor.

Tek adamın himayesine girmiş bir düzende, kamu kurumlarında çalışan meslektaşlarımız siyasi baskı ve sürgün tehdidi altında, düşük ücret, kadro sorunu, özlük haklarının ihlal edilmesi, düşük ek göstergeler gibi birçok sorun ile yüz yüze kalıyor. Güvencesiz-sözleşmeli istihdam modellerine yönelme, atamalarda liyakatin ortadan kalkması ve nihayet hukuksuz-keyfi ihraçlar gibi nedenlerle kamudaki teknik personelin iş yükü artarken, iş riski de giderek büyüyor.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan doğrudan etkileniyor. Mühendis, mimar ve plancılarının büyük çoğunluğu asgari ücrete çalışıyor. İş bulamayanlar, meslek dışı alanlarda garsonluk, tezgâhtarlık gibi işlerde çalışmaya mecbur kalıyor. Staj sorunu nedeniyle işe girişlerde ve tecrübe süreçlerinde daha yolun başında çalışma hayatı tıkanıyor. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar özel sektörde çalışan tüm meslektaşlarımızı tehdit ediyor.

BURADAYIZ, MÜCADELEYE DEVAM EDİYORUZ

Geldiğimiz noktada sorunlarımızı tespit ederken, çözümünü de hep birlikte, dayanışmayla ve ortak akılla bulabileceğimizi biliyoruz.

Bizler, TMMOB ve bağlı Odalarımızdaki faaliyetlerimizle, kendi sorunlarımızın dışındaki toplum ve kamuyu ilgilendiren birçok sorunun çözümünde çaba harcıyoruz. Kentlerimizi, doğamızı ve yaşam alanlarımızı rant ve talandan koruyoruz. Kamu zararı doğuracak, toplumun güvenliği ve sağlığını tehlikeye atacak yanlış plan ve projeleri engellemeye, düzeltmeye, değiştirmeye çalışıyoruz. Afetler ile yıkılmayan, dirençli, sağlıklı, güvenli kentlerin inşa edilmesi için elimizden geleni yapıyoruz. Mesleklerimizin toplumsal ve kamusal yönünü unutmadan ısrarla, inatla bu çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Yani kamu ve toplum için çok çalışıyoruz. Şimdi de kendi sorunlarımızın çözümü konusunda kamudan ve toplumdan destek bekliyoruz.

Biliyoruz ki, bu ülkenin geleceği, onun için hiç durmadan aklın, bilimin ve tekniğin ışığında fedakârca çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarına ihtiyaç duyuyor.

Mesleğimiz için böyle önemli bir günde hep birlikte, kararlı bir adım daha atarak öne çıkıyoruz ve tüm meslektaşlarımıza, emekçi halkımıza bir çağrıda bulunuyoruz. Gelin, haklarımız ve geleceğimiz için mücadelemizi

büyütelim. Mühendis, mimar ve şehir plancılar olarak meslek itibarımızın ayaklar altına müsaade etmeyelim.

Nasıl ki bu ülke kurulurken meslektaşlarımız oradaydı, bugün de Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına girerken, bir asır boyunca yaptıklarımızı sürdürmeye, aklın ve bilimin öğrettikleriyle ilerlemeye devam etme kararlılığındaız. Çünkü bizim meslek alanımız, toplumun ortak yaşamının üretimini ve devamlılığını sağlamaktadır.

Bu yüzden biliyoruz ki, meslek itibarımıza, meslek sorunlarımıza ve çözümüne sıkı sıkı tutunmak demek, ülkemizin ve toplumumuzun ortak geleceğine de tutunmak demektir. Bu bilinç ve sorumlulukla hareket ediyor, tarihimizin her döneminde olduğu gibi bugün de bu sorumluluğu almaktan, ülkemiz ve halkımız için taşın altına elimizi koymaktan çekinmiyoruz.

Bizler, mesleğimizi bilimden, üretimden ve toplumdan yana kullanan bir mücadele geleneğinin sürdürücüsüyüz. Bu anlayışla TMMOB'nin bilim ve tekniği esas alan, kamu yararını savunan, eşitlik, özgürlük ve demokrasi-den yana tavrını korumaya devam edeceğiz.

Ülkemizin ve meslektaşlarımızın dayanışmaya ve birlik içinde olmaya en fazla ihtiyaç duyduğu bu dönemde 19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü'nü mücadelemizi büyüterek kutluyoruz.

Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü!

Yaşasın Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

GEZİ DAVASINDA VERİLEN BU HUKUKSUZ KARARI KABUL ETMİYORUZ!

29.09.2023

Dün bir adalet utancına daha tanıklık ettik.

Hukukun temel ilkeleri çiğnenerek yürütülen bir yargılama sürecinin ardından Gezi Davası sanıklarına verilen mahkûmiyet kararları aynı zamanda topluma verilen bir gözdağıdır.

İktidarın isteği doğrultusunda kurgulanan bu hukuk dışı davanın sonucunda, yalnızca TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mücella Yapıcı, Hakan Atalay ve Yiğit Ali Ekmekçi serbest bırakıldı. Bir yanımız sevinçli ama bir yanımız elbette hala öfkeli. Aklımız haksızca zapt edilen arkadaşlarımızda... Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi eski başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odası'nın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da bulunduğu arkadaşlarımız en ağır cezalara mahkum edildi.

Biliyoruz ki bu karar, sadece arkadaşlarımıza yönelik değildir. Bu karar, 2013 Mayıs-Haziran aylarında ülkesinin bugününe ve yarınlarına sahip çıkan milyonlara yöneliktir; milyonlarca insanın demokratik hak kullanımalarını cezalandırmaya, barişçil ve demokratik istemleri bastırmaya ve kamu idarelerine yakışmayacak bir şekilde öç almaya, cezalandırmaya yöneliktir.

Buradan haykırıyoruz; Cumhuriyet tarihinin en kitlesel, en yaratıcı, en uzun süreli halk hareketi olan Gezi Direnişi'ni ve o direnişin parçası olmuş arkadaşlarımızı karalamaya yönelik herhangi bir karar ve o kararı veren mahkemeler toplum vicdanında meşru değildir. Yaşadığımız bu tablo ülkemizin tek adam rejiminde geldiği içler acısı halin bir göstergesidir

Bu kararlar hükümsüzdür.

Tüm ülke halkı biliyor ki, arkadaşlarımız suç işledikleri için değil, mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için, halkın çıkarlarını savdukları için, Taksim Meydanı'na ve Gezi Parkı'na sahip çıktıkları için, iktidarın rant projelerini teşhir ettikleri için cezalandırılmışlardır.

Gezi Direnişi nasıl ki bu ülkenin yüz akı ve onurlu tarihinin bir parçasıysa, Gezi Davası'nda cezalandırılan arkadaşlarımız da bizim yüz akımız ve onurlu tarihimizin bir parçasıdır.

Dün olduğu gibi bugün de TMMOB ve bağlı Odaları olarak, mesleki ve teknik bilgimizi halkın yararına kullanmaya devam edeceğiz, arkadaşlarımızımızı asla yalnız bırakmayacağız ve bu ülkenin en görkemli halk hareketi olan Gezi'ye sahip çıkmayı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Bu siyasi zorbalıktan derhal vazgeçin ve arkadaşlarımızımızı derhal serbest bırakın!

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

AMASRA FACIASININ YILDÖNÜMÜNDE, BİR DAHA BÖYLE FELAKETLER YAŞAMAYALIM DİYE...

14.10.2023

Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesine bağlı yeraltı kömür ocağında 14 Ekim 2022 tarihinde meydana gelen “grizu patlaması” sonucunda hayatını kaybeden 41 madencimizi saygıyla anıyoruz.

Ülkemizde yetkililerin sorumsuzluğu, patronların açgözlülüğü, siyasi iktidarın rant hırsı, insan hayatının umursanmaması nedeniyle acılar, katliamlar, ölümler hep emekçilere düşüyor.

Bakın geçmişimize...Kozlu’da böyle öldük, Dursunbey’de böyle öldük, Karadon’da böyle öldük, Ermenek’te böyle öldük, Soma’da böyle öldük...

Ancak biliyoruz ki bu ölümler görünmez bir kaza değil, siyasi iktidarın neoliberal politikalarının sonucu olarak, kamu madenciliğinin yok edilmesinin, işçilerin sendikasılaştırılmasının ve köleci çalışma sisteminin dayatılmasının ürünüdür.

20 yıllık iktidarı döneminde AKP, ülkeyi sermayenin rant sahasına çevirdi. Özerkliği ortadan kaldırılan Kamu İktisadi Teşekkülleri; teknik personel istihdamındaki kayırmacı yöntemler, liyakatsiz terfiler, etkin olarak yapılmayan denetimler sonucu madencilik, bilim ve tekniğin öngördüğü gereklilikleri karşılamayan, işçi sağlığı ve güvenliğine uygun çalışmanın ortadan kaldırıldığı alanlar haline getirildi.

Çok açıktır ki; Amasra faciası, madencilik bilgi ve birikiminin yok sayılmasının, sağlıklı, güvenli koşullarda çalışma gerekliliğinin görmezden gelinmesinin sonucudur!

Gerekli önlemleri almadan, güvenli koşulları oluşturmadan, madencileri yerin yüzlerce metre altına göndermek, denetim yapmamak, kaza değil, cinayettir.

Madenci kardeşlerimizi göz göre göre ölüme yollayanlar bu cinayetin sorumlusudur. Madende güvenlik önlemlerini almayanlar bu cinayetin sorumlusudur. Madenlerin bu biçimde çalıştırılmasına izin verenler bu cinayetin sorumlusudur. Ve elbette madenleri vahşi bir sömürü ve rant kaynağı olarak kullanan siyasi iktidar bu cinayetin sorumlusudur.

Bizler bu sorumluların yargılanmasını, hesap vermesini istiyoruz. Bu işin peşini bırakmayacağız. Sorumluların suçlarının örtbas edilmesine izin vermeyeceğiz.

İnsanca yaşayabileceğimiz bir ülke ve insani koşullarda çalışabileceğimiz iş koşulları için hep birlikte mücadele etmeye devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

FİLİSTİN HALKININ ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİNİN YANINDAYIZ!

18.10.2023

Filistin'de hastaneye yönelik gerçekleştirilen, insanlık suçu katliamı lanetliyoruz. İsrail'in, Hamas'ın saldırısını bahane ederek yürüttüğü ve giderek soykırımı varan saldırıları bir an önce durdurulmalıdır. Emperyalistler ellerini Filistin'den çekmelidir.

Tüm dünyanın gözü önünde bir halk soykırımı uğruyor.

Toprakları İsrail tarafından işgal altında tutulan Filistinlilerin maruz kaldığı sistematik zulüm ve baskı on yıllardır devam ediyor.

Gazze'yi on yıllardır bir açık hava hapishanesine dönüştüren İsrail'in, Filistin halkına karşı vahşice saldırıları artarak sürüyor.

İsrail'in genç, yaşlı, çocuk demeden gerçekleştirildiği bu katliam derhal son bulmalıdır!

Başta Birleşmiş Milletler olmak üzere ABD, AB'nin önemli bir kısmının bu vahşet karşısında seslerinin yükselmesi gerekirken, maalesef uluslararası toplum İsrail'in insanlık ve savaş suçu olan bu politikalarına kayıtsız kalıyor.

Biz bu sessizliği kabul etmiyoruz!

Biliyoruz ki, Filistin meselesi esas olarak emperyalizm meselesidir.

TMMOB, direnen Filistin halkının yanındadır.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

69.YILIMIZDA MESLEĞİMİZİN VE ÜLKEMİZİN GELCEĞİ İÇİN... YAŞASIN TMMOB, YAŞASIN MÜCADELEMİZ!

18.10.2023

4 Şubat 1954 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan 6235 Sayılı Kanun’la kurulan TMMOB’nin ilk Genel Kurulu, 18-21 Ekim 1954 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilmiştir. Farklı mühendislik ve mimarlık disiplinlerinden temsilcilerin katılımıyla gerçekleştirilen ilk genel kurulumuzda, TMMOB tüzüğü kabul edilmiş ve birlik bünyesinde 10 meslek odası kurulmuştur. TMMOB’nin örgütsel hayatının fiilen başlangıcı olan ilk genel kurulumuzun yapıldığı 18-21 Ekim günleri her yıl Mühendislik-Mimarlık Haftası olarak kutlanmaktadır.

1954 yılından bu yana aradan geçen 69 yıl içerisinde Türkiye’nin teknik gücünü oluşturan mimar, mühendis ve şehir plancılarının sayısı artmış, meslek disiplinleri çeşitlenmiştir. Bugün Birliğimiz bünyesinde 24 Oda, bu Odalara bağlı 225 şube ve 53 İl/İlçe Koordinasyon Kurulu bulunmaktadır. TMMOB, 100’den fazla mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplininden 700bin civarı üyesiyle, Türkiye’nin en büyük mesleki kitle örgütlerinden biridir.

69 yıl önce genel kurul salonunda başlayan örgütlü mücadelemizin, yıllar içerisinde emek ve demokrasi mücadelesi ile kaynaşmasıyla birlikte, Birliğimizin bugün taşıdığı kurumsal kimliği ortaya çıkmıştır. Bu kimlik, ülkemizin kalkınma ve sanayileşmesinde bilim ve teknoloji politikalarının önemine vurgu yapan, kamu yararı ve hakça paylaşımdan yana, yurtsever, devrimci, ilerici ve toplumcu geleneğimizdir.

Birliğimiz ve bağlı odalarımız, 69 yıldır, sanayiden planlamaya, kentleşmeden enerjiye, gıda güvenliğinden ormanlara, çevre politikalarından yapı denetime, işçi sağlığından madencilığe, ulaşımdan iletişime kadar insana ve topluma dair her alanda mesleki bilgi ve birikimimizi emekten, halktan, ülkemizden, meslek-meslektaş çıkarlarından yana kullanmaktadır. Mesleğimizin ve meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını, ülkemiz çıkarları temelinde koruyup geliştirirken, mesleki birikimlerimizin toplum yararına kullanılmasının zeminini yaratmak TMMOB’nin mücadele diyalektiğidir.

İçinde bulunduğumuz derin ekonomik kriz, halkımızı ve meslek alanlarımızı doğrudan etkilemekte; tüm halkımızın olduğu gibi emeğiyle geçinen mühendis, mimar ve şehir plancılarının da hayatlarını zorlaştırmaktadır. Kamusal yatırımların ortadan kalkması, kamu çıkarlarının göz ardı edilerek sermayenin çıkarlarının gözetilmesi, rant hırsının bilim ve tekniğin önüne geçmesi, zenginlerin ihtiyaçlarının yoksulların ihtiyaçlarının önünde tutulması ile halkımızın refahı, çıkarları; meslektaşlarımızın da mesleki yetki ve sorumlulukları giderek geriletilmektedir.

Ülkemizde emeğiyle geçinenlerin gündemleri ise neredeyse hiç değişmemiştir. İşsizlik, hayat pahalılığı, düşük ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunları ülkemizde çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının öncelikli sorunları olmaya devam etmektedir. İktidarın ekonomi politikaları, özelleştirme uygulamaları, sosyal devlet anlayışının terkedilmesi ve uluslararası sermaye çevrelerinin artan etkinlikleri nedeniyle teknik elemanların ekonomik ve sosyal durumları giderek daha da kötüleşmektedir.

Siyasal iktidarın karar ve uygulamaları, meslektaşlarımızı olduğu kadar meslek alanımızı ve mesleki faaliyetlerimizden faydalanan halkımızı da olumsuz etkilemektedir. Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilenmiştir. Kamuda çalışan meslektaşlarımız ise düşük ve eşitsiz ücret, sözleşmeli istihdam, özlük hakkı kayıpları ve teknik personel ataması yapılmaması gibi sorunlarla yüz yüzedir.

Kriz, tüm meslektaşlarımızın emeğinin değersizleşmesine, gelirlerinin düşmesine ve borçlarının artmasına neden olmaktadır. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar tüm meslektaşlarımızı tehdit etmektedir. Birliğimiz ile SGK arasındaki yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, meslektaşlarımızın düşük ücretlerle sınırsız biçimde sömürülmesine zemin hazırlamaktadır.

Birliğimiz, Cumhuriyet'in 100. Yılına yaklaştığımız bu tarihi günlerde, bir asır önce ülkemizin kuruluşunda emeği geçen tüm meslektaşlarımız gibi bugün de, 69 yıllık mücadele tarihimizden aldığı sorumlulukla, bu gidişata 'dur' diyerek, hem mesleğimizin hem halkımızın geleceği için tüm meşru zeminlerde sesini yükselterek soruyor; 'Boşuna mı okuduk?'

Biliyoruz ki; mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki hak ve çıkarlarını korumak aslında tüm toplumun geleceğini korumak demektir. Çünkü bizim meslek alanımız, toplumun ortak yaşamının üretimini ve devamlılığını sağlamaktadır.

Biliyoruz ki; bizler asla boşuna okumadık! Bizi yetiştiren bu topraklara, halkımıza, çocuklarımıza borcumuz var. Bir asır önce bu ülke kurulurken, hiçbir çıkar gözetmeden taşın altına elini koyan meslektaşlarımıza borcumuz var.

Üreten sanayileşen ve hakça bölüşen bir ülkeyi, geçmişimizin ayak izlerini takip ederek, ortak mücadelemizle hep birlikte kuracağız. Bizler bu anlayışla, mesleğimize ve meslektaşlarımıza sahip çıkarken, ülkemizin ve toplumumuzun ortak geleceğine de sahip çıkıyoruz.

Meslek alanımızı, meslektaşlarımızı ve ülkemizin geleceğini hedef alan hiç bir saldırı karşısında sessiz kalmayacağız. Bizler mesleğimizi bilimden, üretimden

ve toplumdan yana kullanan bir mücadele geleneğinin sürdürücüsüyüz. Bu anlayışla TMMOB'nin bilim ve tekniği esas alan, kamu çıkarını savunan, eşitlik, özgürlük ve demokrasiden yana tavrını korumaya devam edeceğiz.

Unutulmaz Başkanımız Teoman Öztürk'ün dediği gibi, dün olduğu gibi bugün de, “Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği; baskı, zulüm ve engelleme yöntemlerinin sökülüp atamayacağına bilinci içinde; bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeciğin değil, halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız.”

Tüm meslektaşlarımızın mühendislik mimarlık haftası kutlu olsun!

69. yılında daha da güçlenerek ve büyüyerek: Yaşasın TMMOB, Yaşasın Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BOŞUNA OKUMADIK!

MESLEĞİMİZ, ÜLKEMİZ VE GELECEĞİMİZ İÇİN BURADAYIZ!

21.10.2023

Sevgili Arkadaşlar, Sevgili Meslektaşlarım,

Değerli Basın Emekçileri,

Bizler, bu coğrafyanın insanları, yalnızca ülkemizin değil, bölge halklarının sorunlarıyla da iç içe yaşıyoruz.

Toprakları İsrail tarafından işgal altında tutulan Filistinlilerin maruz kaldığı sistematik zulüm ve baskı yıllardır devam ediyor.

Hepimizin utançla, üzüntüyle takip ettiği gibi Filistin 'de yüzyılın en büyük katliamlarından biri gerçekleşiyor.

Bir halk, adeta soykırımı uğruyor ve neredeyse tüm dünya sessizliğini koruyor.

Şunu söylemekten asla çekinmemeliyiz: bu katliamları yapanlar kadar, sessiz kalanlarda, göz yumanlar da suçludur.

Şunu iyi biliyoruz ki; Filistin meselesi aynı zamanda emperyalizm meselesidir. Birliğimiz her zaman, her durumda barıştan, özgürlükten, dayanışmadan yana olmuş ve anti emperyalist tavrını cesaretle ortaya koymuştur.

Bu nedenle ısrarla bir kere daha söylüyoruz; TMMOB, Filistin halkının yanındadır. Bu emperyalist soykırımcı savaş derhal son bulmalıdır.

Buradan iktidara bir kez daha sesleniyorum. İsrail ile ekonomik, askeri, istihbari tüm ikili anlaşmalar iptal edilmelidir. İkiyüzlü politikalar son bulmalıdır.

Değerli Basın Emekçileri,

Türkiye tarihinin en büyük krizlerinden birini yaşıyoruz. Anayasa ve yasalar askıya alındı. Parlamento işlevsizleşti. Siyasal mekanizmalar tamamen tıkanmış durumda. Ülkemiz mafyaların, çetelerin serbestçe gezdiği bir yer haline geldi.

Yıllardır, halka ait olan ne varsa haraç mezat satılıyor. Cumhuriyet'ten kalan ne varsa tek tek yok ediliyor, Buna Cumhuriyet de dahil...

Artık tek bir adamın keyfiyetine göre yönetilen, hukukun tüm ilkelerinin ortadan kalktığı, liyakatin ve etiğin yok olduğu bir ülke karşımızdaki.

Hayat pahalılığı, işsizlik, yokluk ve yoksulluk bütün toplum kesimlerinin yaşamını tehdit eder hale geldi.

Tüm bu olumsuz gidişattan yıllardır uygulanan ranta, piyasalaştırmaya da-

yalı üretimden kopuk politikalarından tüm toplumsal kesimler gibi biz mühendisler, mimarlar ve plancılarda payımıza düşeni alıyoruz.

Bu politikalarla meslek uygulama alanlarımız gün geçtikçe daraltıldı. Mesleğimizin kamusal içeriği boşaltıldı.

Yapı denetimi, iş güvenliği, gibi ticarileştirilmemesi, kamucu bir anlayışla yürütülmesi gereken pek çok mühendislik hizmeti bile piyasaya açılarak şirketler için kar kapısı haline getirildi.

Ardı ardına yapılan mevzuat düzenlemeleriyle mühendislerin, mimarların, plancılardan anayasal örgütü olan TMMOB'nin meslek alanlarına ilişkin düzenleme ve denetleme yetkisi kısıtlandı.

Asgari ücret belirleme yetkimiz elimizden alındı ve SGK ile yaptığımız protokol tek yanlı olarak feshedildi üyelerimiz piyasa aktörlerine karşı tümüyle savunmasız bırakıldı.

Mühendislik, mimarlık ve planlama eğitiminin de içi boşaltıldı. İstihdam boyutu gözetilmeden, hiçbir gereksinime dayandırılmadan, gerekli alt yapı oluşturulmadan açılan bölüm ve fakültelerle bir yandan teknik eğitimin kalitesi düşürülürken, diğer yandan da işsizliğe, düşük ücretlere, esnek güvencesiz çalışmaya zemin yaratıldı.

Geldiğimiz aşamada; Genç meslektaşlarımız arasında işsizlik oranı %40'lara ulaşmış durumda.

Yeni mezun üyelerimizin iş bulma süresi 18 aya kadar uzadı. İş bulabilen üyelerimizin ezici bir çoğunluğu ise meslek alanları dışında çalışmak zorunda kalıyor.

Görece iyi eğitim alan köklü üniversitelerden mezun olan genç meslektaşlarımız geleceğini yurt dışında arıyor.

İş güvencesine sahip olmamak, çalışma koşullarının giderek ağırlaşması, yetersiz ücret, işsizlik tehlikesi, sigortasız çalıştırılma, fazla çalıştırma, iş saatleri ihlali; sosyal hak ve özlük hakkı ihlalleri, insan onuruna yaraşır bir emeklilik sürecini yaşayamama ortak sorunumuz haline geldi.

Bu acı tablo bizlere kaybedilmekte olan bir geleceği işaret etmektedir.

Bizler, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları:

Sorunlarımızın, ülkemizin ve halkımızın sorunlarından bağımsız olmadığının bilincindeyiz. Mücadele etmezsek yaşadığımız sorunların daha da büyüyeceğini çok iyi biliyoruz.

Bizler, Bilimi ve teknolojiyi esas alan, üreten kalkınan, sanayileşen, tarımda kendi kendine yeten hakça bölüşen bir ülke istiyoruz.

Tüm halkımız için insan onuruna uygun bir yaşam, insan onuruna yaraşır bir gelecek istiyoruz.

Adil bir gelir dağılımı istiyoruz.

Yıllardır artan sorunlarımıza artık bir çözüm istiyoruz.

İşsiz üyelerimize istihdam alanları açılmasını istiyoruz.

Ücret ve hak kayıplarımızın giderilmesini istiyoruz. Güvenli ve güvenceli çalışma koşulları istiyoruz.

Mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamında, almış olduğumuz, eğitim, vermiş olduğumuz hizmet ve üstlenmiş olduğumuz sorumluluğun niteliğine uygun ve insanca yaşanacak bir asgari ücret belirlenmesini istiyoruz.

Düşük ücretler ve kayıt dışı çalıştırılmaya karşı geçmişte SGK ile TMMOB arasında imzalanan, daha sonra iptal edilen ücret denetimi protokolünün yeniden yürürlüğe girmesini istiyoruz,

TMMOB ve Odaların elinden alınan mühendis, mimar ve şehir plancısı asgari ücreti belirleme yetkisi ile kamusal ve mesleki denetim yetkisinin geri iade edilmesini istiyoruz,

Kamuda daha fazla istihdam istiyoruz. Kamu çalışanı üyelerimizin ek göstergelerinin ve özel hizmet tazminatlarının eşdeğer kadrolara uygun olarak güncellenmesini ve yükseltilmesini istiyoruz,

Liyakate dayalı bir kamu yönetimi istiyoruz.

İşsizlik sorunun çözümü için özelleştirme uygulamalarına son verilmesini, kamucu politikalara dönülmesini, kamu yatırımlarının ve kamuda istihdamın artırılmasını istiyoruz,

Mühendislik, mimarlık ve şehir planlamayı yok sayan, bilime ve tekniğe aykırı mevzuat ve uygulamalara son verilmesini istiyoruz,

Açlık sınırında yaşamaya mahkum edilen tüm emekliler gibi emekli maaşlarımızın yükseltilmesini istiyoruz.

Değerli Basın Emekçileri,

Biz mühendis, mimar ve plancılar, tarımsal ve sanayi üretiminin itici gücüyüz. Ülke imarında, enerji üretim ve dağıtımının tüm aşamalarında, iletişim sektöründe, madenlerimizin bulunup işletilmesinde ciddi görevler üstleniyoruz.

Ülke sanayisinin, tarımının, doğal çevrenin, ormanlarımızın, tarihi ve kültürel varlıklarımızın korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara taşınması asli sorumluluğumuz.

Bu boyutuyla bakıldığında, bilimi, tekniği, mühendisliği, mimarlığı, plan-cılığı, üretimi yatırımı, insanı doğayı dışlayan, dışa bağımlı piyasacı politika ve uygulamaların yıkıcı sonuçları yalnızca biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaşam koşullarını kötüleştirmekle sınırlı kalmıyor.

Kamuya ait varlıklarımızın haraç mezat satılmasının, ülkemizin teknik alt yapısının bitirilmesinin bedeli tüm topluma işsizlik, pahalılık yoksulluk ve yoksunluk olarak geri dönüyor.

Ülkemizin sanayileşme hedefinden uzaklaşması ve özelleştirme uygulamaları nedeniyle ekonomik krizlere karşı savunmasız hale geliyoruz.

Rantiyeye dayalı kentleşme ve yapılaşma uygulamaları nedeniyle afetlere karşı savunmasız hale geliyoruz.

Kar hırsı nedeniyle alınmayan tedbirler nedeniyle iş cinayetlerine, işyeri felaketlerine karşı savunmasız hale geliyoruz.

Tarım ve hayvancılık alanında izlenen dışa bağımlı politikalar nedeniyle gıda krizi, kıtlık ve açlık tehlikesiyle boğuşuyoruz.

Değerli Basın Emekçileri,

Bildiğiniz gibi, mesleğimiz toplumsal kalkınma için yaşamsal bir önem taşıyor.

Bunu bir kez daha vurgulamak, Cumhuriyetin 100. yılında ne hale getirildiğimizi, nasıl ve neden gözden çıkarıldığımızı, hangi sorunları yaşadığımızı ortaya koymak ve bu sorunlarımızın çözümü için bir aydır “Boşuna mı Okuduk” ana başlığıyla bir kampanya sürdürüyoruz.

Kampanya kapsamında birçok etkinlik düzenledik. Kitlesele eylemlilikler gerçekleştirdik.

İşsiz üyelerimizden, ücretli çalışan üyelerimize, serbest çalışan üyelerimizden emekli üyelerimize, genç meslektaşlarımızdan meslek uygulama alanlarımızda izlenen yanlış politikalara kadar hemen her konuda yaşanan sıkıntılara ve taleplerimize yönelik, birçok kısa film hazırlayıp kamuoyuyla paylaştık.

SGK il müdürlüklerine protokol teklifimizi bir kez daha ilettilik. Mühendis, mimar, plancı milletvekilleriyle ilişkiye geçtik.

Değerli Basın Emekçileri,

Hepimiz ve herkes biliyoruz ki, Bizler boşuna okumadık!

Cumhuriyet tarihinde yaratılan ve pek çoğu sata sata bitirilemeyen her kalkınmacı değerde biz mühendis, mimar ve plancıların emeği, özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Bu ülkenin harcında alın terimiz var. Ülkemizin ve halkımızın bizlere ihtiyacı var.

Kampanyamızın ikinci ayağını tam da bu nedenle 'Boşuna Okumadık' çağrısıyla yürütecek ve Mayıs ayı sonunda yapacağımız TMMOB Genel Kuruluna kadar çeşitli etkinliklerle sürdüreceğiz.

Hepimiz biliyoruz ki bu ülke halkının bize ihtiyacı olduğu kadar bizim de içinde yetiştiğimiz bu ülke halkına karşı sorumluluklarımız var.

Mühendislik mimarlık şehir plancılığı mesleklerinin ülke kalkınmasın ve toplumsal gönencin artırılmasındaki önemini ısrarla vurgulamaya devam edeceğiz. Nasıl ki bu ülkenin harcına alın terimiz karıştı ise ülkemizin geleceğini de yine hep birlikte kuracağız.

Sevgili basın mensupları,

Ülkemizin, mühendislik, mimarlık ve plancılık birikimine sahip çıkmak aslında tüm toplumun geleceğine sahip çıkmak demektir.

Unutmayalım, satılan her kamu işletmesi, satılan her fabrika, talan edilen her tarım alanı, yağmaya açılan yer altı ve yer üstü zenginliklerimiz hepimizin yaşam alanıdır, geçim kaynağımızdır. Çocuklarımızın geleceğidir

Tüm halkımızı mücadelemizde bizlerle olmaya, bizlerle dayanışmaya ve gücümüze güç katmaya davet ediyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

YARGITAY'IN KARARI SİYASİDİR! BU KARAR KABUL EDİLEMEZ!

09.11.2023

Dün bir hukuk skandalına, bir adalet utancına daha tanıklık ettik...

Yargıtay 3. Ceza Dairesinin, Anayasa Mahkemesinin Can Atalay başvurusunda verdiği ihlal kararı üzerine, Anayasa Mahkemesi üyeleri hakkında suç duyurusunda bulunulması şeklindeki kararı açıkça Anayasa ihlali ve suçudur.

Yargıtay 3. Dairesinin bu kararı ülkemizde 'Hukukun üstünlüğü' ilkesinin fiilen kalkmış olduğunun göstergesidir.

Ülkemiz hukukun asgari normlarının dahi çiğnendiği bir keyfiyet rejimi altında yönetilmektedir.

Bu karar hukuki değil, siyasidir ve kabul edilemez.

Ülkemiz tarihine karanlık bir leke olarak geçecek bu karar başka tehlikelerin de habercisidir.

Bu antidemokratik sürece karşı tüm yurttaşlar olarak sesimizi yükseltmeliyiz.

Bu mücadele yalnızca bir hukuk mücadelesi değildir. Yargı bağımsızlığı laik, demokratik bir ülke olmanın asgari gerekliliğidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR, ŞEHİR PLANCILARI BÜTÇEDEN EMEĞİNİN KARŞILIĞINI İSTİYOR!

17.11.2023

Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi, 21 Ekim 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde görüşülmeye başlandı. TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşmeleri devam eden Bütçe Teklifi, Aralık ayında TBMM Genel Kurulu'nda görüşülerek karara bağlanacak.

En geniş anlamıyla hükümetlerin sosyal sınıflara, toplumsal hak ve özgürlüklere ve demokrasiye ilişkin duruşlarının en çok somutlaştığı siyasal ve iktisadi bir belge niteliğinde olan Bütçe Kanunu, geçmiş yıllarda olduğu gibi toplumsal çıkarları gözetmeyen antidemokratik bir nitelikte hazırlanmıştır.

Bütçe hakkının eksiksiz kullanılabilmesi için, bütçe sürecinin her aşamasında (hazırlık, parlamentoya sunulması, parlamentonun izin ve onayından geçmesi ve parlamento tarafından denetlenmesi) halkın kendisinin ve örgütlü temsilcilerinin katılımının sağlanması, eleştiri ve görüşlerinin alınması gerekmektedir. Ne var ki bu yıl da, önceki bütçe dönemlerine benzer bir şekilde toplumsal katılım yok sayılmış ve bütçe hakkı ihlal edilmiştir.

2022-2024 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program'da (OVP) dolar kuru 2021'de 8,30 TL, 2022'de 9,27 TL, 2023'te 9,77 2024'te 10,27 olarak öngörülmüştü ancak büyük bir yanılma payı ile doların 19 TL'ye yaklaştığını görüyoruz. 2022 yılı dolar kuru öngörüsüne göre dolar %100 oranında ilave değer kazanmıştır. Son OVP'de ise 2022 beklentisi 9,27'den 16,62'ye yükseltildi. 2023 beklentisi 21,52, 2024 beklentisi ise 24,62'ye, 2025 yılı dolar kuru beklentisi ise 25,77 çıkarıldı.

10. Kalkınma Planı'nda 2023 için 25 bin dolar kişi başına milli gelir hedefi, 11. Kalkınma Planı'nda 12 bin 484 dolara; son OVP'de ise 10 bin 71 dolara indirildi. Yani 2013 yılında 12 bin 582 dolar olan kişi başına gelir düzeyine, 12 bin 91 dolar olarak tahmin edilen 2025'te bile ulaşamayacak.

10. Kalkınma Planı'ndaki enflasyon hedefi tek haneli idi. 11. Kalkınma Planı'nda 2019-2023 yılları için öngörülen enflasyon hedefi de %5; 2022-2024 yıllarına ilişkin son OVP'de ise %7.6 olarak öngörülmekteydi. Bugün yayınladığı veriler tartışmalı olan TÜİK'e göre bile enflasyon %85,51 seviyesine gelmiştir.

İktidar ise bu acı tabloyu "orta vadeli programımızda önceki yıllarda olduğu gibi mali disiplinden asla taviz vermedik", enflasyon için ise "faiz sebep enflasyon sonucu" diyerek açıkladı. İşte kamu çalışanları bu büyük yalanın altında kalarak ekonomik sorunlara ve enflasyona karşı yaşam mücadelesi veriyor.

Son 25 yılda kamuda çeşitli statülerde çalışan, emekliye ayrılan ve farklı ücretler alan mühendis, mimar ve şehir plancıları ekonomik ve sosyal hakları açısından oldukça ciddi bir satın alma gücü kaybına uğramışlardır. Söz konusu kamu görevlilerinin çalışırken aldıkları ücretlerin erimesinin yanı sıra emekliliklerine etki eden diğer hakları da diğer kamu görevlilerine göre oldukça düşük kalmıştır.

Diğer meslek sınıflarıyla aralarındaki eşitsizliklerin ve farklılıkların giderilmesi amacıyla kamuda çalışmış ve teknik hizmetler sınıfına dâhil mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma hayatında ve emeklilik döneminde, haklarında iyileştirme yapılması için bütçe ayrılması bir zorunluluktur.

Bu kapsamda;

- Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kar, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.

Her yıl, Mart ayından başlayarak tüm kamu görevlilerini kapsayan vergi dilimi zulmü yaşanmaktadır. Yıl sonuna kadar tüm kamu görevlileri, pozisyonlarına göre Mart ayından itibaren %15, % 20, %27'lik vergi dilimine girmektedir. %15'lik vergi diliminden %20'lik ya da %27'lik vergi dilimine giren memurlar vergi dilimi değişikliğinden dolayı yeni kayıplara uğramaktadır.

Son dönemlerde yaşanan ekonomik gelişmelere bağlı olarak çalışanlarımızın alım gücü düşmektedir. Çalışanlarımızın alım gücünü ancak ücret ve vergi politikaları yoluyla yükseltmek mümkündür. Ülkemizde vergi yükünün çalışanlarımızın omuzlarına yüklendiği de açık bir gerçektir.

- Çalışma dönemlerinde ücreti oluşturan kalemlerden biri olan ek ödeme emekliliğe yansıtılmalıdır.

Aynı statüde yer aldıkları diğer meslek sınıfları ile aralarındaki eşitsizliklerin ve farklılıkların giderilmesi amacıyla kamuda çalışan ve teknik hizmetler sınıfına dahil mühendis, mimar ve şehir plancılarının 375 sayılı KHK'ye ekli (I) SAYILI CETVEL'de yer alan Uzman Tabip, Tabip ve Dış Hekimlerine sağlanan ek ödeme oranı baz alınarak, emeklilik haklarında da etkisi olan "ek ödemeler" oranlarında iyileştirme yapılması eşitsizliği ortadan kaldıracaktır.

Başmühendis, Başmimar, Mühendis, Mimar, Bölge Plancısı ve Şehir Plancılarının mali haklarında iyileştirme ancak %130 ile %150 olan Ek Ödeme oranlarının, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmesi ve emekli keseneğine yansıtılması suretiyle mümkün olacaktır.

- Her ne kadar çalışma dönemlerinde kamu çalışanı ücretini oluşturan kalemlerden biri olsa da asıl emeklilik dönemindeki emeklilik ücretinde etkisi olan ek gösterge yeniden düzenlenmelidir.

Kamuda çalışan mühendis, mimar, şehir plancıları ile ilgili olarak TBMM de kabul edilen ve Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7417 sayılı Kanunun 2. Maddesine göre yapılan ek gösterge düzenlemesi çalışma hayatı ve emeklilik döneminde hiç bir katkı sağlamıyor.

3600 ek göstergeye yapılan 600 puanlık artış ile yeni ek gösterge rakamı 4200 olsa da 1. derece 4. kademedeki 4200 ek gösterge ile emekli olan bir mühendis, mimar, şehir plancısı güncel rakamlarla alacağı emekli maaşı artışı 135 TL civarındadır. 3000 ek göstergeye sahip bir meslek grubunda yapılan 600 puanlık artış yeni ek gösterge rakamını 3600'e çıkarmakta, bu rakamdan faydalanan meslek grubuna ait bir çalışanın emekli aylığında güncel rakamlar ile 1700 TL civarında bir artış ortaya koymaktadır. Bunun sebebi emeklilikte uygulanan ek gösterge çarpanlarıdır.

Kanun 2. maddesi (b) bendi ile ikinci fıkrasında belirlenen oranlar şöyledir:

- Ek göstergesi 8400 ve daha yüksek olanlarda %255'ine,
- Ek göstergesi 7800(dahil)-8400(hariç) arasında olanlarda %215'ine,
- Ek göstergesi 7000(dahil)-7800(hariç) arasında olanlarda %195'ine,
- Ek göstergesi 5400(dahil)-7000(hariç) arasında olanlarda %165'ine,
- Ek göstergesi 3600(dahil)-5400(hariç) arasında olanlarda %145'ine,
- Ek göstergesi 2800(dahil)-3600(hariç) arasında olanlarda %85'ine,
- Diğerlerinde %55'ine tekabül eden miktarı, emeklilik keseneğine ve kurum karşılığına tabi tutulur.

Görüldüğü üzere tüm çalışanlara verilen seyranen 600 puanlık artış gerçekte eşitliği sağlamamakta, bir kısım çalışan için ciddi, bir kısım çalışana ise sembolik artış sağlamaktadır. 1. derecenin 4. kademesinde ek göstergesi 3000 olan bir çalışanın katsayısı %85 iken ek göstergesi 3600 olduğunda grubu geçişeceğinden yeni katsayısı %145 olacaktır.

1. derecenin 4. kademesinde ek göstergesi 3600 olan bir çalışanın katsayısı %145 iken ek göstergesi 4200 ya da 5399'a kadar herhangi bir rakam olduğunda katsayısı değişmeyeceğinden yeni katsayısı %145 olarak kalacaktır. Bu durumda da bu çalışanların emekli maaşlarında çarpan grubu değişmediği için sadece ve sadece 145 TL civarında bir emeklilik farkı oluşacaktır. Yapılan bu iyileştirme sadece bir grup çalışana fayda sağlarken diğer çalışanlara haksızlık yapılmıştır.

Ek gösterge oranlarının mühendis, mimar, şehir plancıları için yeniden düzenlenmesi, çarpan grubu değişen diğer çalışanlar gibi bu çalışanların da emeklilikte hak ettiklerini alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkarma

racak yeni ek gösterge rakamlarının belirlenmesi gereklidir. Bunun için de beklenen asgari durum 1. derecenin 4. kademesindeki mühendis, mimar, şehir plancısı için ek göstergenin 6400 olmasıdır.

Bu şekilde ancak çalışanlar arasında gerçek bir eşitlik oranı ile fayda sağlanmış, emekliliklerine katkı sağlanmış olacaktır.

Ayrıca, kamu kurum ve kuruluşlarının personel istihdam ve ücret politikalarının iyileştirilerek istihdamın artırılması, çalışan ücretlerinin gerçek enflasyon oranlarının üzerinde yükseltilmesi de günümüz ekonomik koşullarında öncelikli ele alınması gereken konulardandır.

Ülke genelinde kamu çalışanı sayısının ihtiyacı karşılamadığı açıkça görülmektedir. Kamuda çalışan toplam personel içerisinde teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı sayısı %5 düzeyindedir ve bu oran oldukça yetersizdir.

Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve öncelikli kadro konusunda ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır. İstihdamın artırılması için kamunun işlerinin kamu adına görev yapan devlet memurlarınca yapılması, bu kapsamda taşeron devredilen tüm sözleşmelerin iptal edilerek bu işler için kamu istihdamının sağlanması ve ücretlerin de insanca yaşam düzeyine çıkartılması zorunluluktur.

Bu sebeplerle başta emekçiler olmak üzere halk için bütçe talebimizi yineliyoruz!

İnsan onuruna yakışır bir yaşam ve insanca yaşanacak bir ülke istiyoruz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

HER YERDE BİZ VARIZ! KARANLIĞA TESLİM OLMAYACAĞIZ!

25.11.2023

24 yıldır her 25 Kasım'da kadınlar "erkek şiddetine DUR!" demek için eylemler düzenliyor.

Kadın mücadelesi, dünyada ve ülkemizde çoğalan muhafazakâr iktidarlar tarafından her zaman olduğundan çok daha fazla baskıyla susturulmaya çalışılıyor. Kadın emeği yok sayılıyor.

Emperyalist güçler savaş ve şiddet politikalarıyla kadın kimliğine, bedeni ve hayatına dönük saldırılarını sürdürüyor, doğal olan ancak ülkemizde yönetilemeyen afetler nedeniyle kadınlar ve kız çocukları daha fazla yoksulluğa, daha fazla ev içi köleliğe mahkûm ediliyor, şiddete maruz kalıyor.

Ülke olarak siyasal, toplumsal ve ekonomik, derin bir krizin içerisindeyiz. İktidara geldiği günden bu yana AKP iktidarının kurmaya çalıştığı gerici ve talan düzeni kadınlara yoksulluk, şiddet ve ölüm; çocuklara ve gençlere ise belirsiz bir gelecek ve kocaman bir karanlıktan başka bir şey sunmadı.

Eşitsizliği, adaletsizliği, işsizliği, şiddeti ve sömürüyü derinleştiren bu krizden en fazla etkilenen kesim ise kadınlar. İşsizlik tehlikesiyle karşılaşan, "esnek çalışma" bahanesiyle ofislerden, arazilerden ve şantiyelerden uzaklaştırılan, eve kapatılan kadınların payına düşen artan ev içi şiddet.

Kadınlar iş hayatından koparılarak günbegün biraz daha toplumsal hayatın ve üretimin dışına atılıyor. Bizi yok saymaya çalışan bu karanlığa karşı sesimizi yükseltiyoruz. Buradayız. Bizi yok sayamazsınız. Geleceğimize hep birlikte sahip çıkıyoruz.

'Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu' verilerine göre 31 Ekim 2023'e kadar 353 Kadın, şiddet nedeni ile hayatını kaybetti. Her gün kaybettiğimiz kız kardeşlerimizin acıları canımızı yakarken birincil sorumlular, giderek artan kadına yönelik şiddeti yok sayıyor, cezasızlık ve izlediği politikalarla kadına yönelik şiddeti meşrulaştırıyor. "Aileyi koruma" adını verdiği mitingleriyle kadınların özgürlüğünü, LGBTİ+'ların haklarını hedefine alıyor. Bir gecede İstanbul Sözleşmesi'ni yürürlükten kaldırıyor.

Haklarımıza göz diken Tek Adam Rejimi, kadınların itiraz ve isyanına yenik düşecek!

Kadın düşmanlığında birleşmiş, hayatlarımızı ve haklarımızı yok etmek için el sıkışan, 'bekâr kadınları' sahiplendirmekten bahseden, LGBTİ+'ların varlığına saldıran, çocuk istismarını meşrulaştıran bu karanlık ittifaka, bu çağdışı zihniyetin tehditlerine karşı kadınların öfkesi, mücadelesi, direngenliği ve dayanışması hiç bitmedi.

Kadına yönelik şiddetin son bulması için, LGBTİ+'ların hakları ve yaşamları için, çocukların geleceği için, İstanbul Sözleşmesi'ni geri kazanmak için, 6284 sayılı kanunu uygulatmak için, medeni haklarımıza sahip çıkmak için, yaşamlarımız ve haklarımız için mücadeleden bir adım geri atmıyoruz. Bu kötülük iktidarına teslim olmayacağız.

Eşit, özgür ve gerçek anlamda laik bir dünyayı ve ülkeyi kazanana kadar mücadele etmeye devam edeceğiz.

Biliyoruz ki, kadınlar kurtulursa ülke kurtulur, geleceğimiz kurtulur, tüm toplum kurtulur! Hayatımızı, yaşam sevincimizi çalanlardan hesap soralım, bu çürümüşlüğü, karanlığı el birliğiyle defedelim.

Biz TMMOB'li kadınlar anayasal ve insan haklarımızı korumak için, cumhuriyet değerlerini korumak için, emekten, eşitlikten, özgürlükten, laiklikten yana bir ülke ve barış içinde dünya için mücadelemizi büyütme kararlılığındaız.

Bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancısı kadınları olarak, Gerek Dominik'te gerekse dünyada "kelebekler" adıyla anılan Mirabel kardeşlerin 1960 yılında başlattığı mücadeleyi saygıyla selamlarken, kadına yönelik, şiddete, gericiliğe, yoksulluğa ve hukuksuzluğa karşı, eşit ve özgür bir gelecek için herkesi dayanışmaya, örgütlenmeye ve mücadeleye çağırıyoruz.

İstanbul sözleşmesinden vazgeçmiyoruz!

Şiddetin her türünü lanetliyor, mücadelemizi sürdürüyoruz...

Eşit koşullarda güvenceli iş istiyoruz #boşuna okumadık diyoruz...

YAŞASIN TMMOB

YAŞASIN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI

TMMOB KADIN ÇALIŞMA GRUBU

DİSK-KESK-TMMOB: YARGI BASKISI KARŞISINDA TTB'NİN YANINDAYIZ!

27.11.2023

İktidarın muhalif kesimlere, sendikal faaliyetlere, basın emekçilerine, emek ve meslek örgütlerine yönelik saldırıları devam ediyor.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi'nin haksız ve hukuksuz bir biçimde görevden alınması talebiyle açılan davanın yedinci duruşması 30 Kasım 2023 günü görülecek. Türk Tabipleri Birliği (TTB) hekimlerin sesi olan, emek, barış ve demokrasi mücadelesinin temel bileşeni olan bir örgüttür. 100 binden fazla üyesi olan hekim meslek örgütünün seçilmiş yöneticilerine yönelik, hukuki hiçbir dayanağı olmadan açılmış olan bu dava sadece TTB'yi ve hekimlik mesleğinin bağımsızlığını hedef almıyor; bu dava aynı zamanda, meslek örgütlerinin özerkliğini, sendikal hak ve özgürlükleri de hedef alıyor.

İktidar, toplumsal muhalefeti bastırma ve sindirme aracı haline getirdiği yargı eliyle Anayasa'yı ve hukukun asgari normlarını dahi yok saymaktadır. Grevleri yasaklamakla övünen, emekçilerin sendikal olma haklarını gasp ederek onları işten çıkaran anlayış, meslek örgütlerini de siyasi kadrolaşma alanı olarak dizayn etmek ve meslek örgütlerinin özerkliğini ortadan kaldırmak istemektedir.

Covid 19 pandemi süreci, 6 Şubat depremleri sonrası ve ekonomik krizin derinleştiği koşullarda iktidarın hayata geçirdiği; sermayeden yana, emek karşıtı politikalar, ülkedeki milyonlarca işçi, emekçi açısından insanca çalışma ve insanca yaşama koşullarını ortadan kaldırmıştır. Her geçen gün artan yoksulluk, işsizlik ve güvencesiz çalışma koşullarına, demokratik haklara yönelik saldırılara karşı; emek, demokrasi ve barış mücadelesinde ısrar etmeye; hak, hukuk ve adalet için sesimizi yükseltmeye devam edeceğiz.

TTB'ye yönelik bu keyfi yargılama süreci ve hukuki dayanaktan yoksun olarak TTB Merkez Konsey üyelerinin görevden alınmasına yönelik açılmış olan bu dava, tüm meslek örgütlerine, odalara, sendikalara ve demokraşk kitle örgütlerine bir gözdağı verme amacı taşımaktadır. Ankara 31. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülen bu haksız davanın reddine karar verilmesi gerekmektedir. Hekimlik mesleğinin toplumsal sorumluluğunu her koşulda yürekten hisseden TTB'nin yargı mücadelesinin sonuna kadar yanındayız.

Hukuksuzluğa karşı adaleti ve TTB'yi savunuyoruz!

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği

2012 YILINDA TBMM ‘DE KABUL EDİLEN 6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNUN UYGULAMASI YILLARDIR ÖTELENEN BAZI MADDELERİNİN YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ ŞİMDE DE 30 ARALIK 2024 TARİHİNE ÖTELENİYOR!

30.11.2023

Ülkemizde işçi sağlığı ve iş güvenliğine yönelik düzenlemeler, Osmanlı Devleti döneminden bu yana hep var oldu, işçi sınıfı örgütlülüğü ve mücadelesinin etkinliği ve gücü oranında da uygulandı. 20 Haziran 2012 tarihinde TBMM’de kabul edilen 30 Haziran 2012 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanununun TBMM’de yapılan görüşmeleri sırasında, Genel Gereğçesinde ve madde gereğçelerinde öne çıkartılan noktalardan birisi de kanunun ayrımsız tüm çalışanları kapsayacağı vurgusu idi.

TBMM’de kabul edilen yasaların bazı maddelerinin, yürürlük tarihi için bir süre konulması karşılaşılan durumlardandır. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 6. Maddesinde yer alan “işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmeti verilmesi, yani işyerlerinde işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı çalıştırılmasına yönelik hükmün uygulanması kanunun yürürlük maddesinde “Kamu kurumları ile 50’den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için yayımı tarihinden itibaren iki yıl sonra” şeklinde düzenlenmişti. Yani bu madde kamu işyerleri ve 50 ‘den az çalışanı olan işyerleri için 30 Haziran 2014 tarihinde yürürlüğe girecekti. Söz konusu hükmün uygulanma tarihi yaklaştıkça AKP iktidarı torba kanunlara son anda yerleştirdiği hükümlerle, madde hükmünün uygulanmasını sürekli olarak öteledi. Son yapılan düzenleme ile maddenin uygulanması 31 Aralık 2023 tarihine ötelenmişti.

Dün (29 Kasım 2023 tarihinde) TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi” nin görüşülmesi sırasında AKP’li iki Milletvekili tarafından verilen önerge ile söz konusu maddenin uygulanmasının 31 Aralık 2024 tarihine ötelenmesi teklif edildi ve teklif TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi. Yani Kanunun TBMM’de kabul edildiğinde 30 Haziran 2024 tarihinde yürürlüğe girmesi gereken hükmün uygulanması başka öteleme olmazsa öngörülen tarihten 10 yıl 6 ay daha geç uygulamaya girecek.

TMMOB olarak mevzuatın tümü ile değıştirilmesinde ısrarcı olmakla birlikte, aşağıda belirtilen hususları da kamuoyunun bilgisine sunmak isteriz:

Plan Bütçe Komisyonunda kabul edilen değışiklik önerisinin kapsamında, iş güvenliği uzmanlarının sertifikası sınıfları için kanunda belirlenmiş görev alanına ilişkin tanımlamaya uygun işyerlerinde görev yapmalarında öngörülenden 10 yıl 6 ay sonraya ötelenmektedir. İş güvenliği uzmanlığı A, B, C sınıfı olarak sınıflandırılmış ve sertifikası sınıflarına göre görev yapabilecekleri işyerleri de belirlenmiştir. Nasıl ki, B sınıfı sürücü belgesi ile “kamyon da kullanabilirsiniz” denilmiyorsa, Yasanın geçici hükmü ile işyeri tehlike sınıfına

uygun olmayan sertifika sınıfı ile görev yapabilirsiniz de denilmemelidir.

Bu düzenlemeler için öne sürülen gerekçe iş güvenliği uzmanı sayısının eksik olduğu yönündedir. Oysa 2020 yılında ÇSGB tarafından yapılan bir çalışmaya göre C sınıfı iş güvenliği uzmanı sayısı ihtiyacın %226,6, B sınıfı iş güvenliği uzmanı sayısı ihtiyacın %60 üzerinde iken, A sınıfı iş güvenliği uzmanı sayısı ihtiyaca yetecek düzeydedir. 2020 yılından bu yana her yıl 2 kez yapılan sınavlarda bu sayı ihtiyacın çok üzerine çıkmıştır.

6331 sayılı yasanın kabulünden bu yana en az 18.000 emekçinin iş kazalarında can vermesi, 6331 sayılı yasanın kabul sürecinde anlatılan aksine, 6331 sayılı yasanın kazaların önlenmesine yetmediğini göstermektedir. Daha geçtiğimiz hafta Siirt'in, Şirvan ilçesinde özel sektöre bağlı bir maden ocağında gerçekleşen göçük esnasında 2 meslektaşımız ve 1 maden emekçisi güvencesiz çalışma koşulları gerekçesiyle hayatını kaybetti.

Bütün bunlar açıkça gösteriyor ki, bir yasanın herhangi bir maddesinin uygulanmasının öngörülenden 10 yıl sonraya ötelenmesi bir öngörüsüzlükten çok bir ciddiyetsizlik, keyfiliktir.

TMMOB işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanmasının, işyerlerinde iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinin bir işveren yükümlülüğü olduğunu ısrarla belirtmiştir.

Bunun yanında yasanın kurgusunda işverenlerin işyerlerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekiminde rehberlik ve danışmanlık alması zorunluluğu bulunmaktadır. Plan Bütçe Komisyonunda kabul edilen önerenin TBMM 'de de kabul edilmesi halinde örneğin kamu hastanelerinde görev yapan doktor, hemşire, sağlık personeli için, örneğin Karayollarında, Devlet Su İşlerinde dağda, taşta, arazide kontrolörlük yapan mühendisler, teknik personel için bu rehberlik ve danışmanlık yerine getirilmeyecektir. Son günlerde özellikle asansör kazaları ile gündemde olan KYK yurtlarında bu hizmetler yerine getirilemeyecektir. Kamu işyerleri ile özel sektör işyerleri için bu ayrımcılığın nedenini anlamak mümkün değildir.

Aynı şekilde "az tehlikeli sınıf"ta yer alan ve 50 'nin altında çalışan olan işyerleri örneğin çağrı merkezleri için bu farklılığın nedenini anlamak mümkün değildir.

Kabulünden sonra yapılan değişikliklerle 6331 sayılı yasa ve ikincil mevzuat yamalı bohçaya dönmüştür. Ne yazık ki, yasanın hazırlık sürecinde, TBMM görüşmeleri sırasında TMMOB'nin öne sürdüğü çekincelerin haklı olduğu her geçen gün yeniden, yeniden ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle diyoruz ki;

- Sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışmak her çalışanın hakkıdır.
- İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinin piyasalaştırılması, yaşanan sorunların en temel kaynaklarından. İşyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasının işveren yükümlülüğü olduğu gerçeği doğrultusunda davranılarak, işçi

sağlığı güvenliği hizmetlerinin piyasalaştırılması sisteminden vazgeçilmelidir.

- İşverenlerin önlem alma yükümlülüğü ve devletin denetim görevini esas almayan, sorumluluğun iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve çalışanlarda olduğunun savunan anlayış, işverenlerin umursamazlığını artıran bir anlayıştır.

- İşçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili ulusal politikaların oluşturulması, kararların alınması ve işyerlerinde denetim diğer sosyal tarafların görüşleri önemsenmeden tek başına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (ÇSGB) tarafından yerine getirilmektedir. ÇSGB birimlerince hazırlanan plan, rapor vb. belgelerde durum tespitleri yapılırken kazaların artma nedenleri ve çözüm konusunda herhangi bir analize rastlanmamaktadır. Geline nokta göstermektedir ki; İŞİG konusunda doğru kararlar alınmamakta, istenen uygulamalar hayata geçirilememektedir. Sendikalar, Üniversiteler, TMMOB, TTB, ÇSGB, Sağlık Bakanlığı, Belediyeler Birliği'nin katılımı ile idari ve mali yönden bağımsız, çoğunluğunu emek örgütlerinin oluşturduğu ulusal bir enstitü/kurul oluşturulmalıdır. Kurul/Enstitü, mevzuatın oluşturulması, işyerlerinin denetimi, ölçümlerin, periyodik kontrollerin yapılması, İSG alanında çalışanların eğitimi, denetimi gibi alanın tüm gerekliliklerini organize edecek, denetleyecek bir mekanizma olacaktır. Kurulun tüm il ve ilçelerde yerel ayakları olmalıdır.

- 4857 sayılı İş Yasası, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasası ve alana ilişkin yapılan diğer düzenlemeler işverenlerin çıkarları doğrultusunda şekillendirilmiştir. Esnek ve kurlsız çalışmayı, geçici iş ilişkisini, taşeronlaştırmayı yasal hale getiren, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budayan işçi sağlığı ve iş güvenliğini işveren yükümlülüğü olarak görmeyen, örgütlülük önüne engeller koyan yasa ve diğer düzenlemeler iptal edilmelidir. Plan Bütçe Komisyonunda kabul edilen değişiklik geri çekilmelidir. 6331 sayılı yasa yapılacak yamalar yerine Kurul/Enstitü Ulusal İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Kurulu/Enstitüsünün oluşumundan sonra, konunun taraflarının katılımı ile İş Yasası ile İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası başta olmak üzere, tüm mevzuat ve denetim mekanizması eksenini "insan" olan anlayışla yeniden düzenlenmelidir.

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 8. KADIN KURULTAYI BASIN AÇIKLAMASI

03.12.2023

Bugün burada mühendis, mimar ve şehir planıcı kadınların sorunlarını tartışıp çözüm üretmek, TMMOB'de kadın örgütlülüğünü artırıp güçlendirmek amacıyla her dönem düzenlediğimiz TMMOB Kadın Kurultaylarının 8'sini gerçekleştiriyoruz.

“Cumhuriyetin 2. Yüzyılında MMŞP Kadınların Emek ve Özgürlük Mücadelesi” başlıklı 8. kurultayımız için bulduğumuz bugün de ne yazık ki daha önceki kurultaylarımızda olduğu gibi başta kadına yönelik şiddet olmak üzere gündemimizdeki diğer konularda da iyileşme olmadığını, hatta zorlu mücadelelerle elde ettiğimiz kazanımların elimizden alınmaya çalışıldığını görüyoruz.

Bu Ülkede Afetler Bile Politiktir

6 Şubat'ta 11 ilimizi etkileyen depremlerle sarsıldık. Bu büyük felaket bir kez daha kanıtladı ki bu ülkede özelde depreme, genelde afetlere yaklaşım bile politiktir.

Bir anda yerle bir olan binlerce konut; günlerce enkazlardan yükselen, çoğu karşılıksız kalan yardım çığlıkları; ulaşım, iletişim, içme suyu gibi tüm alt yapının çökmesi; dağıtılamayan yardımlar; kurulamayan çadır kentler, konteyner kentler; aylar sonra bile hâlâ çözülememiş barınma sorunu; depremden kurtulup yaşam savaşı veren, sorunlarını kendi olanaklarıyla çözmek zorunda kalan bölge halkı ve en acısı da halen depremden rant devşirmeye çalışan bir iktidar...

Tüm bunlar bize ne bugün ne yarın, iktidarın hiçbir zaman tercihini halktan yana kullanmayacağını açıkça gösterdi.

Kuşkusuz deprem varsıl-yoksul, kadın-erkek, genç-yaşlı, çocuk-yetişkin, kent-köy ayrımı tanımaksızın herkesin yaşamını derinden etkiledi. İnsanlar eşitsizlikte eşitlendi.

Ancak bu büyük yıkımdan en çok etkilenenler, erkek egemen sistemin her türden şiddet, taciz ve istismarına daha da açık hale gelen kadınlar, çocuklar ve LGBTİ+'lar oldu. Toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri depremin yıkıcılığını derinleştirirken felaketin yükünü kadınlar omuzladı.

Cinsiyete dayalı iş bölümü depremde iyice belirginleşti. Erkekler, çadır kurma, ev bulma, para kazanma gibi işlerle yükümlüyken çocukların eğitimini; hane halkının güvenliğini, barınmasını, gıdaya ve temizlik malzemelerine erişimini; çocukların, hastaların, engellilerin, yaşlıların bakımını üstlenenler yine kadınlar oldu.

Toplum Gönüllüleri Vakfının araştırmasına göre deprem bölgesindeki nüfusun yarısından fazlasını kadınlar ve kız çocukları oluşturuyor; bölgede

15-49 yaş aralığında 4,1 milyon kadın ve kız çocuğu bulunmakta. Oysa depremzedelere yönelik yardım ve desteklerde bile cinsiyet farklılıkları gözlemlenmedi. Örneğin kadınların doğal döngüsü reglinin gereği olan hijyenik pedler temel ihtiyaç malzemesi olmasına karşın yeterince önemsenmedi; kadınlar bir mağduriyet daha yaşadı.

Depremden sonra artan bakım emeği, gündelik ev işi yükü, kadınların çalışma yaşamına katılmasını daha da zorlaştırdı. Bölgede temizlik, barınma, sağlık, güvenlik gibi sorunlar devam ediyor; önümüzde çok uzun bir yol olduğunu ve bu zorlu dönemi ancak dayanışmamızla aşabileceğimizi de biliyoruz. Buradan, kurultayımızdan selam olsun bölgedeki yürekli kadınlara!

Gerici Politikalar, Eğitim Dışı Bırakılan Kız Çocukları

Siyasal iktidar tüm gerici politikalarını kadınlar üzerinden yürüttü, çocuk istismarına göz yumdu, çocuk istismarcılarını görmezden geldi, LGBTİ+'ları sapık ilan etti.

İktidarın sistemli biçimde sürdürdüğü gerici politikaların somut örneği olan, 2012'de başlayan 4+4+4 eğitim sistemi, ekonomik sorunların da etkisiyle kız çocukların okullaşmasını büyük ölçüde azalttı. 675 bin çocuğun okul dışında kaldığı 2020-2021 döneminde kız çocukların okullaşma oranı, örgün eğitimin tüm kademelerindeki erkek çocukların gerisine düştü. Kız çocuklarının ilköğretimdeki okullaşma oranı 2012'de yüzde 97,8'ken 2021'de yüzde 93,1 oldu; 2021 verilerine göre ortaokuldaki okullaşma oranı yüzde 88,7'ye kadar geriledi.

İlk ve ortaöğretimdeki bir sorun da ders kitaplarında kullanılan dil ve tanımlanan rollerden tutun da meslek seçimine kadar tüm alanlarda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bilinçli bir tercihle eğitim politikası yapılması. Şimdi bu ayrımcılığa Milli Eğitim Bakanının karma eğitimi hedef alması eklendi. Milli Eğitim Temel Kanununda "Türk milli eğitiminde laiklik esastır" denmesine karşın bakan "Gerekirse kız okulları da açabilmeliyiz" diyerek laiklik karşıtlığını açıkça ortaya koyuyor.

Bir yandan da ÇEDES projesiyle "manevi danışman" olarak görevlendirilen imam, vaiz, din hizmetleri uzmanları, Kur'an kursu hocalarıyla öğrencilere "değerler eğitimi" verdiriliyor. 2021'de imzalanan ÇEDES protokolünde yalnızca ortaokullar ve imam hatip okulları yer alırken 2023'teki protokolle proje, ilköğretim öğrencileri dahil tüm öğrencileri kapsayacak biçimde genişletildi.

Oysa yapılan araştırmalar gösteriyor ki erken yaşta verilen dini eğitim, çocukların hayal güçlerini baskılamakta; bağımsız ve eleştirel düşünebilme becerilerinin gelişmesini engellemektedir.

Biz MMSP kadınlar isyan ediyoruz: Laikliğin temeli olan karma eğitimi yok edecek kız okullarını da din temelli eğitimin yolunu açan ÇEDES projesini de kabul etmiyoruz!

Üniversiteli Gençlerimiz Ölüyor

Üniversiteli gençlerimiz de sorunlar yumağı içinde. Bunların başında barınma sorunu geliyor. Ev kiralari ve yurt giderlerindeki olağanüstü artışlar nedeniyle gençlerimiz kelimenin tam anlamıyla sokakta kalmakta, okul kütüphanelerinde sabahlamaktadır.

Barınamayan, sağlıklı gıdaya erişemeyen, bilimsel eğitim göremeyen öğrenci kardeşlerimiz ekonomik ve psikolojik sorunlarla baş etmekte zorlanmakta, bu durum kimi gençlerimizi yaşamlarına son verme noktasına kadar getirebilmektedir.

İhmalkârlık ve kayıtsızlık nedeniyle eski KYK yurtları bakımsızlıktan, yenileriye işçilik ve malzeme kalitesizliğinden dökülürken, hayatının baharında bir kadın arkadaşımız asansör kabiniyle asansör kuyusu arasında sıkışarak can verdi.

Memleketi inşaat sahasına çeviren, inşaat işlerini siyasi ve ekonomik rant olarak gören iktidarın, çocuklarımız için yeterli sayıda ve sağlam yurtlar yapmaması da tıpkı imam hatip liselerinin artırılması gibi, tıpkı milli eğitim müfredatında dini öğelerin öne çıkarılması gibi bilinçli bir tercihtir. İsterler ki çocuklarımız, gençlerimiz tarikatların, cemaatlerin kucaklarına düşsünler!

Boşuna mı Okuduk?

Akla-bilime düşman iktidar, mesleklerimizi önemsizleştirmeye, emeğimizi değersizleştirmeye de sistematik olarak devam etmektedir. İçerisinde bulunduğumuz mesleki, ekonomik ve toplumsal koşullar, bizlere “boşuna mı okuduk” diye sorduruyor...

İşsizlik, hayat pahalılığı, eşit işe eşit olmayan ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme, mühendis, mimar ve şehir plancılarının, özellikle kadınların öncelikli sorunları.

Kamu kurumlarındaki meslektaşlarımız siyasi baskı ve sürgün tehdidi altında, özlük haklarının ihlali, kadro ve düşük ek göstergeler, lojman, kreş gibi birçok sorunla yüz yüze.

TMMOB örgütlülüğü olarak mesleklerimizi itibarsızlaştırmaya, emeklerimizi değersizleştirmeye çalışanlara karşı tüm meslektaşlarımıza, emekçi halkımıza bir çağrıda bulunuyor ve “Gelin, haklarımız ve geleceğimiz için mücadelemizi büyütelim. Mühendis, mimar ve şehir plancılar olarak meslek itibarımızın ayaklar altına alınmasına müsaade etmeyelim,” diyoruz.

Cumhuriyet’in ikinci yüzyılına girerken, bir asır boyunca yaptıklarımızı sürdürmeye, aklın ve bilimin öğrettikleriyle ilerlemeye kararlıyız. Çünkü bizim mesleklerimizin temel işlevi, toplumun ortak yaşamının üretimini ve devamlılığını sağlamaktadır.

Ve bu bilinçle, toplumsal sorumluluğumuzla diyoruz ki: Hayır, biz boşuna okumadık!

Şiddet Hiç Bitmiyor

Şiddet, erkek egemen düzenin kadına sınırını ve yerini bildirmek için kullandığı en yaygın araç; şiddet uygulayandan şiddet uygulanana yönelen bir güç ilişkisi... İktidarın, bireyi dışlayıp aileyi öne çıkararak, kadını itaate ve hiyerarşik ilişki içinde susmaya zorlayan politikası ve şiddete kayıtsızlığından ötürü kadınlara, çocuklara, LGBTİ+ bireylere ve hayvanlara yönelik şiddetin her türü; baskı, dayak, taciz, tecavüz, cinayet ivmelenerek artıyor.

Siyasi erk; gerici, ırkçı, tarikatçı güçlerin taleplerini karşılayıp kendi varlığına yönelik tehditleri savuşturmak için İstanbul Sözleşmesinden çekilmesinin ardından şimdi de gözünü 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Yasaya ve Medeni Kanuna dikti.

Olası bir Anayasa değişikliğinde de sözde aileyi koruma adı altında kazanılmış haklarımıza bir kez daha el uzatılacağını tahmin etmek zor değil.

Buradan bir kez daha sesleniyoruz: İktidarın baskıcı, ataerkil politikalarına karşı yaşamın her alanında varız, var olacağız!

Savaşa Hayır, Barış Hemen Şimdi!

Kadınlara, çocuklara yönelik şiddet özel alanla da sınırlı değil. Kamusal alanda şiddetin bir başka türü olan uluslararası şiddet ise savaşlarda kadınların cinsel istekler, aşağılama ya da öç alma amacıyla öldürülmesi, sistematik tecavüze uğraması, cinsel köleliğe ve gebeliğe zorlanması; yayılmacı siyasetlerin ambargolarıyla kadın ve çocukların açlığa ya da kötü sağlık koşullarına mahkûm edilmesi olarak karşımıza çıkıyor.

Bölgemizde emperyalistlerin, gözü dönmüş silah tüccarlarının başlattığı savaşlar hiç bitmiyor... Bunun son örneği işgal altındaki Filistin'de yaşanıyor. İsrail saldırılarında öldürülen Filistinlilerin 6 binden fazlası çocuk, 4 binden fazlası kadın. Hayata tutunmaya çalışanlarsa sıkı ambargo altında açlıkla mücadele ediyor.

Biz, şiddeti nereden ve kimden gelirse gelsin reddediyoruz.

Biz mühendis, mimar, şehir plancısı kadınlar savaşın karanlığına "hayır" diyoruz.

Çünkü Baruh Spinoza'nın da dediği gibi "Barış, savaşın yokluğu değildir; bir erdemdir, bir ruh halidir, iyilikseverliğe, güvene, adalete yatkınlıktır."

Değerli Arkadaşlar,

Kurultayımızdan var gücümüzle ses veriyoruz: Kadın mücadelesi ve kadın dayanışmasıyla eşit, özgür ve barışçıl bir toplumu hep birlikte inşa edeceğiz.

Ve artık zamanıdır; kamuoyuna duyurumuzdur: Yerel seçimler yaklaşırken daha fazla mühendis, mimar, şehir plancısı kadın arkadaşımızı belediye başkan adayı olarak görmek istiyoruz.

Çünkü kadın özgürlüktür, kadın yaşamdır!

ENGELLİ YURTTAŞLARIMIZIN YAŞANABİLİR BİR HAYAT VE ÇALIŞMA KOŞULLARINA KAVUŞMASI İÇİN ÇÖZÜM İSTİYORUZ

04.12.2023

İnsan hak ve özgürlüklerinin evrensel nitelikleri gereği, tüm insanlar gibi engelli bireylerin de bu haklardan herhangi bir ayrımcılığa uğramaksızın yararlanmalarının güvence altına alınması gereklidir. Ülkemizin de imzacısı olduğu Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesinde, insanlık ailesinin tüm mensuplarının doğuştan sahip oldukları hakların dünyada özgürlüğün, adaletin ve barışın temeli olduğunun altı çizilmiştir.

Ancak, engelli yurttaşlarımızın gündelik yaşamları, hayatta kalma mücadelesiyle eşdeğer durumdadır. Siyasetin gündeminde 2024 Mart ayında gerçekleştirilecek yerel seçimleri, engelli yurttaşlarımızın gündeminde ise her geçen gün ağırlaşan hem ekonomik koşullarla hem yapısal kent sorunlarıyla yaşam mücadelesi vardır.

Kentlerimizin fiziki yapısından eğitime, sağlığa, ulaşım ve çalışma yaşamına kadar tüm alanlar engelli yurttaşlarımız için ağır sorunlar ile doludur. Kentlerimizde sadece engelliler için değil, yaşlı, hasta, hamile, küçük çocuklu aile ve çocuklar olmak üzere hemen hemen tüm bireyler için mekânsal engeller bulunmaktadır. Bu sebeplerle kentlerimizden başlayarak hayatı yaşanılabilir kılmamızın yollarını aramak ve gerçekleştirmek zorundayız.

Engelli yurttaşlarımızın sosyal hayata katılmasının önündeki en büyük engellerden biri erişilebilirliktir. Cadde ve sokaklarımız, kaldırımlarımız, üst ve alt geçitlerimiz, özel ve resmi bina girişlerimiz maalesef ki engelli vatandaşlarımıza uygun bir yapıya sahip değildir.

Kamuya açık, kapalı ve açık her türlü mekanın, engellilerde içinde olmak üzere, tüm bireylerin tek başına, özgürce, rahat dolaşımını sağlayacak biçimde, erişilebilir/yaşanılabilir olmalıdır.

Mevcut sözleşmeler, yasa ve yönetmelikler engelli yurttaşlarımız lehine sonuçlar üretmekten uzak, yetersiz ve kağıt üzerinde düzenlemeler olarak kalmakta, engelliler adeta yok sayılmaktadır. Fiziksel çevrenin, kamu binalarının ve kamusal kullanım alanlarının engellilere uyumlu hale getirilmesi yükümlülüğü yerine getirilmemiştir.

Engelli yurttaşlarımızın yaşadığı bir diğer sorun ise istihdamdır. Resmi kurumlar tarafından yayımlanan rakamların gerçekleri örtmek için birbiriyle çeliştiği; açıklanan verilere güvenin tamamen yitirildiği bir dönemden geçiyoruz. Yasa gereği kamuda ve özel sektörde engelli çalıştırılması zorunluluğu oranlarının yetersiz kaldığı ve bu oranların sağlanmadığı açıktır.

İşgücüne katılan engellilerin ise çok az bir bölümü eğitim aldıkları alanda istihdam olanağı bulabilmektedir ve engellilerin yarısından çoğu nitelsiz işlerde çalışmaktadır. Oysa bu sorunların engelli yurttaşlarımız lehine çözülmesi mümkündür.

Mevcut kotalar, her eğitim düzeyinden ve meslekten vasıflı engellileri de kesinlikle kapsayacak biçimde artırılmalıdır. Kota uygulaması dışında da engelli istihdamına yönelik yatırımlar ve uygulamalar hayata geçirilmelidir. Çalışmak isteyen engelli başvurularının hiçbirinin karşılıksız kalmayacağı düzeylere gelmesi için yeni çalışmalar yürütülmelidir.

Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim ile meslek yaşamına katılamama gibi temel haklardan yoksun bırakılma, sosyal dışlanmışlık gibi daha birçok sorunla karşı karşıya bırakılan engelli bireylerin, toplum içinde sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri toplumsal yaşamın her alanındaki ayrımcı uygulama ve düzenlemeleri ortadan kaldırmakla mümkündür.

TMMOB olarak 3 Aralık Dünya Engelliler Günü vesilesiyle bir kez daha söylüyoruz; İnsan onuruna yaraşır bir düzen içerisinde engelli yurttaşlarımızın ve üyelerimizin sorunlarının çözümü ve hakları için var gücümüzle mücadele etmeye devam edeceğiz.

EminKoramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BU BÜTÇEYLE YAŞANMAZ!

05.12.2023

2024 yılı Bütçe Kanunundan, emeği ile geçinenler için daha fazla yoksulluk, daha fazla borç yükü çıktı.

İktidarın ‘Türkiye Yüzyılı’ olarak tariflediği, Cumhuriyet’in ikinci yüzyılıının hemen başında, sermaye gruplarının daha da zenginleşebilmesi için, hazırlanan bütçe ile halk daha da derin bir yoksulluğa itilmektedir.

Ülkemizin Hali Ortada

İşsizlerin sayısı 9 milyona ulaştı. Her 5 gençten biri, her 3 kadından biri işsiz, ülkemiz OECD ülkeleri içinde resmi enflasyonu en yüksek ülke konumunda.

Tüm dünyada gıda enflasyonu düşerken bizde artmaya devam ediyor. OECD ortalaması %8 iken, biz %72 ile bunun tam 9 katı gıda enflasyonu yaşıyoruz.

Açlık sınırı 16 bin TL’ye, yoksulluk sınırı 49 bin TL’ye dayanmış durumda. 85 milyonluk nüfusun 51 milyonu açlık sınırında, 32 milyonu ise yoksulluk sınırı altında bir yaşam savaşı veriyor. Çünkü ülkede emeklilerin yarısı en düşük aylık olan 7 bin 500 TL’ye, çalışanların çok büyük bir kısmı ise 11 bin 402 TL’lik asgari ücrete mahkûm edilmiş durumda.

Düşünün ki, 4 kişilik bir ailede tüm fertler asgari ücretle çalışsa bile yoksulluk sınırına ulaşamıyor. Çünkü artık asgari ücret ortalama ücrete dönüşmüş durumda. Özellikle büyükşehirlerde, en düşük ev kirası bile neredeyse asgari ücreti aşar hale geldi.

Artan ekonomik kriz karşısında halkın güvenceli bir geleceğe sahip olması, insanca yaşayabilmesi mümkün değildir.

Acı Reçete Emekçi Halka Kesilemez!

En temel ihtiyaçlarımızı karşılamak için bile borçlanır hale geldik. Geçen yıla göre kredi kartı borçları iki buçuk kat arttı. Bugün her 100 kişiden 12’si borcunu ödeyemediği için yasal takipte.

İktidar, hazırlanan bütçe için, Türkiye’nin ekonomik hedeflerinin gerçekleştirilmesine de önemli bir katkı sağlayacağını, teklifin, ekonomik anlamda birçok kolaylığı, vergisel muafiyeti, indirimi ve indirim iptallerini beraberinde getirirken, birçok alanda kayıt dışıcılıkla mücadeleyi esas aldığını iddia ediyor.

Oysa durum tam tersidir. Bu bütçeyle birlikte enflasyon farkı ödemesini kaldırmak hedefiyle; ücretler gerçekleşen enflasyona göre değil, hedeflenen enflasyona göre arttırılmaktadır.

Emekli olma yaşı yükseltilip, emekli aylıkları daha da düşürülmektedir. Sosyal harcamalara, eğitim ve sağlık başta olmak üzere kamu hizmetlerine yapılan harcamalar azaltılıp, özelleştirmeler ve piyasa kuralları tüm hızıyla sürdürülmektedir.

Halka göz göre göre yalan söyleniyor!

İktidarın ‘Türkiye Yüzyılı’ hedefiyle, ‘yeni ekonomik program’ diye anlatıkları, özünde yeni bir sömürü programından başka bir şey değildir.

Yoksulluğun ve açlığın kural haline geldiği bir düzen adım adım inşa edilirken hazırlanan bütçe ile vergi yükü gelmiş geçmiş tüm bütçelerden daha ağır bir şekilde halkın sırtına yüklenmektedir.

Bütçe Kanunu’na göre toplanacak vergiler geçen yıla göre tam %132 artırılmaktadır. Dahası, ÖTV %175, Gelir Vergisi %140, KDV %120, Damga Vergisi %160, Şans Oyunları Vergisi %320 artırılarak halk vergi yükü altında ezilmektedir.

İktidar, vergiyi tabana yaymaktan bahsederken, halka kaşıkla verdiğini kepçeyle geri alacağını üzerini kapatmak istiyor. Böylece halk vergi yükü altında ezilirken sermaye grupları, holdingler, şirketler bir asgari ücretli kadar bile vergi vermeden her gün zenginleşmeye devam edecek.

Vergilerimiz nereye Gidiyor?

2006 yılında %40 olan genel kamu hizmetlerine ayrılan pay, bu bütçede %29’a indirilmektedir.

Din hizmetleri ve yaygın din eğitimine 2023 yılında 31 milyon 495 bin lira olarak ayrılan ödenek, 2024 yılında; 79 milyar 718 bin liraya yükseltilmektedir. Buna karşılık İnsan Hakları için öngörülen pay 474 milyon lira seviyesinde kalmaktadır.

Eğitime ayrılan bütçenin bir bölümü ÇEDES gibi projelerle tarikatlara, cemaatlara, vakıflara aktarılırken, sağlığa ayrılan bütçenin 84 Milyar TL’si yani günlük 229 milyonu, hasta garantisi verilen şehir hastanelerine gidecektir.

Özetle 2024 yılı bütçesinin halkın refahını sağlayacak veya yaşamını bir nebze olsun kolaylaştıracak hiçbir özelliği yoktur. Halkın emeğinin ürünü olan gelirler, bütçe ve burada değinmediğimiz bütçe dışı yollarla yandaş sermaye grupları ile yerli ve yabancı sermayeye aktarılacaktır.

Çözüm Halk İçin Bütçe!

Halk için bütçe, halkın bütçe yapma hakkının elde edilmesiyle, toplumsal mücadelelerle elde edilebilecek bir kazanım olacaktır.

- Toplumsal gereksinimleri esas alan, planlı bir üretim ekonomisi, toplumsal kalkınma ve refaha yol açacak üretim ve yatırımlar için,
- Sanayi ve tarımın ithalattan/dışa bağımlılıktan kurtulması için, yeraltı-yerüstü kaynaklarımızın ülkemiz ve insanımızın refahına yönelik değerlendirilmesi için,

- Bilimin ve tekniğin rehber alınması, ülkenin teknolojik alt yapısının güçlendirilmesi, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı meslekli bilgi birikimini ülke kalkınmasına seferber etmek için,
 - Halkımızın insanca koşullarda yaşaması için, işsizlik ve yoksulluğun yok edilmesi için,
 - Vahşi çalışma koşulları ve sefalet ücretlerinin yok edilip güvenceli ve tam istihdamın sağlanması için,
 - Doğal çevrenin korunması ve halk sağlığı için,
 - Eğitim ve sağlığın her düzeyde parasız olması için,
 - Kültürel ve sportif gelişim için, insani gereksinimler içinde yer alan eğlenme-dinlenme haklarımız için,
 - Sağlıklı kentleşme, insanca barınma ve ısınma koşulları için,
 - Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için,
 - Halkın aydınlanması ve laiklik için, demokrasi, adalet, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve halk egemenliği için,
- Kısaca toplumsal gönenç için, insan onuruna yakışır bir yaşam için, insanca yaşanacak bir ülke için, bugünümüz ve geleceğimiz için mücadeleye kararlılıkla devam edeceğiz.

EminKoramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ONLİNE ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ ADI ALTINDA YURTTAŞLARIMIZIN DOLANDIRILMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ!

15.12.2023

Son zamanlarda çeşitli sosyal medya hesapları ve internet siteleri üzerinden bazı şirketlerin lisans ve lisans üstü eğitim diplomaları verdiği beyanları Birliğimizce tespit edilmiştir.

Kendilerini Online Üniversite ya da Online Üniversiteler için danışmanlık hizmeti veren kurumlar olarak tanımlayan bu şirketler, başta mühendislik ve mimarlık olmak üzere bir çok lisans ve lisansüstü eğitim diploması verdiklerini beyan etmektedir.

Bu adreslere yapılacak kayıt başvurularında herhangi bir sınav veya başarı sıralaması şartı olmadığı ve tüm derslerin çevrimiçi gerçekleştirildiği belirtilmektedir.

Verilen diplomaların geçerliliğini soran yurttaşlarımıza da “Elbette diplomanız ile kamu kurumları dışında özel şirketlerde ya da kendi işinizde çalışabilirsiniz. Denklik sadece devlet kurumlarında memur olmanıza engeldir. Özel kurumlar denkliğe değil diplomanın prestijine bakarlar.” cevabı verilmektedir.

Programlar tamamlandıktan sonra verildiği iddia edilen diplomaların Yükseköğretim Kurulu tarafından verilmiş bir diploma denkliği bulunmamaktadır.

Ülkemizde lisans ve lisansüstü eğitim diplomalarının verilmesinde tek yetkili Yükseköğretim Kuruludur.

Mühendislik ve mimarlık unvanlarının kazanılması ise 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunda düzenlenerek Türkiye üniversitelerinin mühendislik veya mimarlık programlarından ya da YÖK tarafından bu programlara denk kabul edilen programlardan mezun olmayı şart koşmaktadır.

Yine Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanunda “belirtilen diploma veya ruhsatnamelerden birine haiz olmayanlar Türkiye’de mühendis veya mimar unvanı ile istihdam olunamazlar, imzalarla sanat icra edemezler, bu unvanları kullanarak rey veremezler ve imza da koyamazlar” ifadeleri yer almaktadır.

Mühendislik ve mimarlık hizmetlerini üretebilmek için ise 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanununda “Türkiye’de mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihtisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler.” denilmektedir.

Bu kapsamda mühendislik ve mimarlık hizmetlerinin yürütülebilmesi için yasada belirtilen lisans diploması ve unvana sahip olunması ve Birliğimize bağlı ilgili Odalara kayıt yaptırılması gerekmektedir.

Yurttaşlarımızı “şartsız ve sınavsız online üniversite” ifadeleri ile diploma verdiğini, bu diplomaların yasal ve geçerli olduğunu iddia eden bu şirketlerin tuzağına düşmemeleri konusunda uyarıyoruz.

TMMOB, yurttaşlarımızı yanıltarak mağdur olmalarına yol açan duyurular ve şirketler hakkında suç duyurusunda bulunmuş ve YÖK’e gerekli bildirimleri yapmıştır.

Online üniversite eğitimi adı altında yurttaşlarımızın dolandırılmasına izin vermeyeceğimizi ve süreci takipçisi olduğumuzu kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI NEDEN VAR?

15.12.2023

3 gün önce, otuzlu yaşlardaki İsmail Özbay ve Halil İkiyıldız, Ankara'daki bir inşaat şantiyesinde 30. Kattan düşerek hayatını kaybetti.

Dün Hamza Keskin, Yüksekova 'da Erhan İnci, İstanbul 'da, çalıştıkları inşaat 'ta yüksekte düşerek hayatını kaybetti.

2 gün önce, Niğde 'de bir gazoz fabrikasında su tankı temizliği sırasında 35 yaşındaki Faruk Sert ile 29 yaşındaki Ufuk Kılıçarslan zehirlenerek hayatını kaybetti.

Bu gece Denizli'nin Acıpayam ilçesinde bir krom madeninde göçük meydana geldi. Maden mühendisi Kadir Özer ile işçilerden Mustafa Karahan hayatını kaybetti.

Bu haberler basından rastgele seçilmiş ölüm haberleri. Hemen her gün yüksekte düşme sonucu ölüm yaşanıyor. Her gün en az 5 emekçi işyerlerinde iş kazaları sonucu hayatını kaybediyor.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının isminin, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olması hayli zaman olsa da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görevleri arasında; "İş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirlerin uygulanmasını izlemek, çalışma hayatını denetlemek" de bulunmaktadır.

Gördüğümüz kadarı ile bakanlık, ölümleri sadece izlemektedir. Son Bakan Vedat İŞIKHAN'ın göreve başlamasının üzerinden geçen 6 aylık sürede en az 1.000 emekçi iş kazalarında hayatını kaybetti. Esas olarak tekrarlayan, bilinen, beklenen nedenlerle meydana gelen ölümlere kaza demek ne kadar mümkün, ayrı bir tartışma konusu...

Hepimiz biliyoruz ki bu ölümler kaza değil; "Cinayet"...

Sayın Bakan'a bir kere daha soruyoruz; 'Bu ölümlere ilişkin olarak bakanlık bir inceleme yaptı mı? Yaptıysa eğer, hangi sonuçlara ulaştı?'

Bu cinayetler işlenirken ne mi oluyor?

İşyerlerinde işçi sağlığı ve güvenliğini sağlamakla yükümlü olan işverenlere dokunulmuyor.

Ya Niğde'deki gazoz fabrikasında olduğu gibi görevi işverene rehberlik etmek olan, önlem almak gibi bir yetkisi olmayan iş güvenliği uzmanı tutuklanıyor ya da Ankara Keçiören'de olduğu gibi hiç kimse tutuklanmıyor.

Şanlıurfa 'da ÖZAK Tekstilde işçilerin direnişine kolluk kuvvetleri saldırıyor, bakanlık seyrediyor.

Ülkenin her yerinde sendikalaşan işler işten atılıyor, bakanlık seyrediyor.

Her gün en az 5 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybediyor, bakanlık seyrediyor.

Bakanlığa haksızlık yapmalım; 2013 yılında yürürlüğe giren bu yasanın üzerinden 11 yıl geçmiş olmasına rağmen halen yürürlüğe konulmayan

maddeleri de var. Bunlardan birisi de ‘Az Tehlikeli Sınıftaki’ işyerlerinde iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırılmasına ilişkin hüküm; Yıllardır AKP iktidarı bu maddenin yürürlük süresini öteleyip duruyor.

TBMM’de görüşülmesi 2024 Yılı Bütçesi görüşmeleri nedeni ile ötelenen “Torba Kanun” da yer alan bir maddeye göre; kamu hastanelerinde görev yapan doktor, hemşire, sağlık personeli için, Karayollarında, Devlet Su İşlerinde dağda, taşta, arazide kontrolörlük yapan mühendisler, teknik personel için çağrı merkezleri için özellikle asansör kazaları ile gündemde olan KYK yurtları için her ay motokurye ölümlerinin yaşandığı “posta ve kurye hizmetleri” için “iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri“ yine ötelenmektedir.

Bakanlık bu arada Avrupa Fonları alıyor, ‘ihtişamlı’ projeler yapıyor! Elde var sıfır.

Bunun en iyi örneği; 2019’da başlayan ve geçen ay kapanışı yapılan “Madencilik Sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliğinin Geliştirilmesi Projesi (MİSGEP)...

Bakanlık bu projenin 17,6 Milyon Avroluk Bütçeye sahip olduğunu ön plana çıkarmaktadır.

Buradan tekrar soruyoruz!

Bu bütçenin başlangıcından bitimine kadar geçen sürede madenlerde kaç kaza oldu? Kaç emekçi hayatını kaybetti? AB fonları ile hangi sektörlerle ilişkin projeler yapıldı? Bu projeler sonunda ilgili sektörlerde hangi iyileşmeler sağlandı?

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile getirilen sistem iflas etmiştir. İşçi sağlığı ve iş güvenliği kavramı yerine iş sağlığı güvenliği kavramının kullanılması bile işçilerin canlarının önemsenmediğinin bir göstergesidir. İşçi sağlığı ve güvenliği politik bir sorundur. İktidar işçiden yana değil, işverenden yana tavır almaktadır.

Çoğunluğunu emek örgütleri temsilcileri oluşturmasa bile, işlevi, yaptıkları tartışmalı olsa bile, bir süre var olan “Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Konseyi” Cumhurbaşkanlığı Yönetim Sistemi ile ortadan kaldırıldı.

İşçi sağlığı ve iş güvenliğine, iş kazalarına, meslek hastalıklarına ilişkin çok söz söyledik, çok önerilerde bulunduk.

Söylediklerimiz önerilerimiz önemsenmedi. Ölümler sürüyor ve meydana gelen her ölümün sorumlusu işverenler olduğu kadar Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’dır.

Çağrımızdır; Sendikalar, meslek örgütleri, üniversiteler, ilgili bakanlıklar ile bir zirve toplanarak işçi sağlığı ve iş güvenliği tüm yönleri ile ele alınmalı, yasal düzenlemeler, eğitim, denetim, organizasyon dahil baştan sona yeniden düzenlenmelidir.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ HAKLARI YOK SAYILMAYA DEVAM EDİLİYOR

18.12.2023

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi, TBMM’de görüşülmeye devam etmektedir.

İktidarın ‘Türkiye Yüzyılı’ olarak tariflediği, Cumhuriyet’in ikinci yüzyılı-
nın hemen başında, sermaye gruplarının daha da zenginleşebilmesi için,
hazırlanan bütçe ile halk daha da derin bir yoksulluğa itilmektedir.

Hazırlanan bütçe için, Türkiye’nin ekonomik hedeflerinin gerçekleştiril-
mesine de önemli bir katkı sağlayacağı, teklifin, ekonomik anlamda birçok
kolaylığı, vergisel muafiyeti, indirimi ve indirim iptallerini beraberinde ge-
tirirken, birçok alanda kayıt dışıcılıkla mücadeleyi esas aldığı iddia ediliyor.
Oysa durum tam tersidir. Bu bütçeyle birlikte enflasyon farkı ödemesini
kaldırmak hedefiyle; ücretler gerçekleşen enflasyona göre değil, hedeflenen
enflasyona göre artırılmaktadır. Emekçi kesimler yoksullaşmaktadır.

2024 yılında enflasyonun öngörünün üzerinde, büyümenin ise öngörünün altında
gerçekleşmesi olasılığı büyümektedir. Sunulan planlar, programlar ve birbirini tut-
mayan politika ve uygulamalar değişmediği sürece hedefler de tutmayacak, imaj
algısı içeren hayalperest kurgu ve vaatlerden başka bir şey ifade etmeyecektir.

Bütçeden Emegimizin Karşılığını İstiyoruz!

Kamu çalışanları bu büyük yalanların altında kalarak ekonomik sorunlara
ve enflasyona karşı yaşam mücadelesi vermektedir.

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancıları son 25 yılda, ekono-
mik ve sosyal hakları açısından büyük kayıplar yaşamıştır. En temel ihtiya-
çlarını karşılamak için bile borçlanır hale gelmiştir.

Ülkede hayata geçirilen tüm projelerde, yaratılan tüm zenginlikte, gelişti-
rilen tüm teknolojide büyük bir payı olan mühendis, mimar ve şehir plan-
cılarının yaratıcı emeği ne yazık ki her geçen gün değersizleştirilmektedir.

Siyasi iktidarın bu sistematik dışlaması nedeniyle kamuda çalışan meslektaş-
larımız çok ciddi bir yoksullaşma ve geçim sıkıntısı sorunu ile yüz yüzedir.

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının daha iyi koşul-
larda çalışma, emeğinin karşılığını alma ve hak ettiği şekilde yaşayabilme
talepleri dikkate alınmamaktadır.

Umut Tacirliğine Son Verin!

TMMOB tarafından daha önce kamuda çalışan mühendis, mimar ve şe-
hir plancılarının ücretlerinin ve özlük haklarının iyileştirilmesi için bir-

çok çalışmanın yanı sıra sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri Cumhurbaşkanlığına, TBMM Başkanlığına, Milletvekillerine, Bakanlıklara, Devlet Personel Başkanlığına, TBMM'de grubu bulunan siyasi partilere ve Meclis Grup Başkanvekillerine ulaştırılması sağlanmıştı.

Aynı çalışmaların devamı olarak kamuda çalışan meslektaşların özlük hakları ve ekonomik taleplerini içeren ek gösterge, ek ödeme ve ücret iyileştirmelerine yönelik içeriği Birliğimizce hazırlanan üç ayrı kanun teklifi farklı milletvekillerce TBMM'de kanun teklifi olarak sunulmuştur.

Bugüne kadar gelinen süreçte kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi talepleri, toplu sözleşme sürecinde de meclis komisyonlarındaki görüşmelerde de iktidar ve yetkili sendika tarafından göz ardı edilmiş, yok sayılmıştır.

Meslektaşlarımıza nitelikli kazanımlar sağlayacak öneriler mecliste bekletilmekte, komisyon ve ilgili kurumların değerlendirmelerine sunulmamaktadır.

Özetle; kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarının yıllardır sürdürülen yanlış politikalarda ısrar edilerek çözülemeyeceği açıktır.

Çalışma yaşamı kamu çalışanları için her geçen gün acımasızlaşacak, sömürü yoğunlaşacaktır. Emek ve insan odaklı, güvenceli bir çalışma yaşamı ve güvenceli bir gelecek; mühendis, mimar ve şehir plancıları dahil bütün emekçiler için temel ihtiyaçtır.

Talebimiz, bütçe kanunu ile birlikte kamuda çalışan meslektaşlarımızın özlük haklarını iyileştirecek adımların bir an önce atılmasıdır.

Ülkemizin; sanayileşmesi, kalkınması ve gelişmesi açısından hayati öneme sahip meslekleri icra eden bizlerin, ekonomik sorunlarının çözülmesi ve meslek onurumuzun korunması konusunda gerekli adımın atılmasını beklemekteyiz.

Kamuda çalışan emekçilerin hakları konusunda TMMOB ve bağlı Odalar tarafından yürütülen mücadele devam edecektir. Taleplerimizden asla vazgeçmeyeceğiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÇEDES PROJESİ DERHAL SON BULMALIDIR!

27.12.2023

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında imzalanan “Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum İş Birliği Protokolü (ÇEDES)” ile din görevlilerinin öğrencilere, “Değerler Eğitimi” vermesinin önü açılmıştır.

Öğrencilere milli, manevi, ahlaki, insani ve kültürel değerlerimizin benimsenmesi iddiasıyla tüm lise, ortaokul, ilkokul ve anaokulları ile il merkezi ve ilçelerde bulunan tüm cami ve Kur’an kurslarını kapsayan proje, Milli Eğitim Müdürlükleri ve Diyanet İşleri Başkanlığı’na bağlı il müftülükleri aracılığıyla okullara öğrencilerin sözde ‘manevi gelişimini desteklemek’ amacıyla tarihatların, cemaatlerin görevlendirmelerinin önünü açmaktadır.

Bu protokol manevi danışman olarak imamların, vaizlerin; rol model olarak gösterilen ve cemaat örgütlenmelerinin “abi ve ablalarının” okullarımızda eğitmen olarak görev yapmasını öngörmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı okullarda, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı’yla birlikte hayata geçirilen bu protokol siyasal İslam için yeni bir araç, çocuklarımız için yeni bir kısaç olarak karşımızda durmaktadır.

Milli Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, bütçe görüşmeleri sırasında MEB’in cemaat ve tarikatlarla protokol yapması eleştirileri karşısında “Sizin ‘tarikat, cemaat’ dediğiniz, bizim ‘STK’ dediğimiz yapılarla..” ifadelerini kullanmıştır.

Bakanın sözlerinden de anlaşılacağı üzere ülkemizin yönetimi tarikat ve cemaat yapıları tarafından kuşatılmış durumdadır. TMMOB gibi meslek kuruluşları ile demokratik sivil toplum örgütlerini yok sayan iktidarın cemaat ve tarikatları STK olarak meşrulaştırmaya çalışması asla kabul edilemez.

Laiklik, cumhuriyet kazanımlarının, yurttaşlarımızın ve ülkemizin geleceğinin en önemli teminatlarından birisidir. Laik eğitim; farklı inanç ve ifade özgürlüklerinin, tercihlerin güvencesidir.

Laik eğitim ilerleyen, üreten nesillerin, bilimin ve aklın ışığında gelişmesinin temelidir. Laik eğitim, yoksul halk çocuklarının tarikatların ve cemaatlerin sömürüsüne karşı tek sığınaktır.

Bizler bu ülkenin mühendisleri, mimarları şehir plancıları olarak eğitimin dinselleşmesine, çocuklarımızın, gençlerimizin geleceğinin tarikat ve cemaatlerin kuşatması altına alınmasına hayır diyoruz.

Bu bilim ve akıl dışı laiklik karşıtı uygulamaya derhal son verilmelidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

CAN ATALAY'A ÖZGÜRLÜK!

28.12.2023

Anayasa mahkemesinin vermiş olduğu ve iki defa tekrar edilen hak ihlali kararına rağmen 13. Ağır Ceza Mahkemesinin Can Atalay dosyasını yeniden Yargıtay'a göndermesi hukukun olmadığını göstermektedir.

Bu karar hukuki değil, siyasidir ve kabul edilemez.

Ülke tarihimizin karanlık sayfalarına geçecek bu karar başka tehlikelerin de habercisidir.

Anayasa Mahkemesinin kararı acilen uygulanmalı ve Can Atalay serbest bırakılmalıdır.

Bu antidemokratik süreç karşısında demokrasiye ve hukuka sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

EŞİT ÖZGÜR ADİL BİR YIL OLMASI UMUDUYLA...

29.12.2023

Zor bir yılı geride bırakıyoruz... Karakışta gelen deprem, onca acı, ölüm ve yıkımın arasından, yeniden ayağa kalkabilmenin, hayal kurabilmenin inadıyla başladık 2023'e...

Açlık, yoksulluk peşimiz sıra gelirken insanca bir yaşam ümidini büyütme-yi denedik nefes aldığımız, sesimizin ulaştığı her yerde.

Seçimler atlattık, rakamlarla yarıştık; yüzde oranlarına göre geleceğimizi belirledik, aydınlık günlerin hayalini kurduk. Enflasyon rakamlarına göre cebimizdeki paranın, soframızdaki ekmeğin peşine düştük, geleceğimiz için mücadele ettik.

Çocuklarımızın kahkahası gökyüzüne karışsın, sesleri yalnızca şarkı söylemek için bağıra çağıra yükselsin istedik; ama kimi iş cinayetleriyle, kimi felakete dönüşen doğa olaylarıyla kimi de yoksullukla sınanarak büyür oldu. Yine de umudumuz eksilmedi. Biliyoruz ki bu ülkenin adaletten, eşitlikten, özgürlükten yana insanları var yanyana yeni bir yol açarız dedik...

Zorlu bir yıl oldu 2023. Belki de hafızamızda çetin bir kış gibi hatırlanacak hep...

Yüz yıllık tarihini geride bıraktığımız Cumhuriyet'in ikinci yüzyılını eşitlik ve özgürlük temelinde yeniden inşa etme umuduyla 2024'e ilk adımı atıyoruz.

Şimdi 2024'e girerken, kendimize, ülkemize, geleceğimize bir söz vermeliyiz.

Aklın, bilimin ve tekniğin yolunda, demokrasinin, adaletin, hukukun üstünlüğünün galip geldiği, umudu büyütüp, umutsuzluğa kafa tuttuğumuz bir yıl olsun 2024.

Üreten, sanayileşen, kalkınan ve hakça bölüşen bir Türkiye'de; büyüdüğümüz gökyüzü altında çocuklarımızın koştuğu, eşit, demokratik, gerçekten adil ve bağımsız bir yıl ve düşlerimizin gerçekleştiği yarınlar olması dileğiyle...

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

CAN ATALAY SERBEST BIRAKILMALIDIR!

04.01.2024

Yargıtay 3. Ceza Dairesi, Anayasa Mahkemesi'nin Can Atalay hakkındaki ikinci ihlal kararına uyulmasına yer olmadığına ve kararın TBMM Başkanlığı'na gönderilmesine bir kez daha hükmetti.

Yargıtay 3. Ceza Dairesinin bu kararı açıkça Anayasa ihlalidir. Aynı zamanda ülkemizde 'Hukukun üstünlüğü' ilkesinin fiilen kalkmış olduğunun da göstergesidir.

Ülkemiz, Anayasa Mahkemesinin fiilen askıya alındığı, insan haklarının ve hukukun en asgari normlarının dahi çiğnendiği bir keyfiyet rejimi altında yönetilmek isteniyor.

Yargıtay'ın vermiş olduğu bu karar hukuki değil, siyasi ve kabul edilemez.

Tüm yurttaşlar olarak demokrasi ve hukuk için sesimizi yükseltmeliyiz.

Bu mücadele yalnızca bir hukuk mücadelesi değildir. Yargı bağımsızlığı laik, demokratik bir ülke olmanın asgari gerekliliğidir.

Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karar acilen uygulanmalı ve Can Atalay bir an önce serbest bırakılmalıdır.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

GEZİYE ÖZGÜRLÜK, ANAYASAYA SAYGI!

12.01.2024

Bilindiği gibi, aralarında Şehir Plancıları Odamızın Onur Kurulu üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da bulunduğu arkadaşlarımız daha önce iki kez beraat ettikleri suçlamalar nedeniyle 25 Nisan 2022 tarihinde bu yana cezaevinde tutulmaktadır.

Bir kez daha altını çizmek isteriz ki arkadaşlarımızın tutuklanmasına gerekçe gösterilen suçlamalar, mesleki sorumlulukları ve Oda görevleri gereği yaptıkları eylem ve etkinliklerdir.

Kent planlarına ve idari yargı kararlarına aykırı yapılaşma kararlarına karşı çıkmak, konuyu yargıya taşımak, kent zararı oluşturan uygulamalara karşı kamuoyu yaratmak, kentsel mekanları korumak, kamusal faydayı savunmak hiçbir toplumda ve hukuk sisteminde suç değil, tam tersine, bir yurttaş sorumluluğu ve bilincidir.

Arkadaşlarımızın hukuki değil siyasi nedenlerle cezaevinde tutulduklarının en somut örneği Anayasa mahkemesinin iki kez hak ihlali kararı vermesine rağmen ilk derece mahkemesi ve Yargıtay tarafından Anayasa Mahkemesi Kararlarının gereğinin yerine getirilmemesidir.

Bu tutum Hukukun üstünlüğü' ilkesinin fiilen kalkmış olduğunun ve ülkemizin hukukun asgari normlarının dahi çiğnendiği bir keyfiyet rejimi altında yönetildiğinin en açık göstergesidir.

Anayasalar bir toplumun birarada yaşam koşullarını düzenleyen asgari toplumsal sözleşmelerdir.

Can Atalay hakkında Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu kararın uygulanmaması, demokrasi ve hukuk devletinin geleceği açısından büyük bir tehdit ve tehlike oluşturmaktadır.

Bu antidemokratik sürece karşı tüm yurttaşlarımızı sesimizi yükseltmeye bu çerçevede yürütülen etkinliklere destek vermeye, Anayasaya ve demokrasiye sahip çıkmaya, ilgili tüm kurumları kararın gereklerini yerine getirmeye davet ediyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

CAN ATALAY'IN VEKİLLİĞİNİN DÜŞÜRÜLMESİ KABUL EDİLEMEZ!

31.01.2024

Gezi davasında 18 yıl hapis cezasına mahkum edilen ve AYM'nin 2 kez hak ihlali kararı vermesine rağmen tahliye edilmeyen Hatay Milletvekili Can Atalay hakkında Yargıtay 3. Dairesi'nin kararı okunarak, Atalay'ın vekilliği düşürüldü.

Hukuku ve demokrasiyi katleden, kara bir leke olarak tarihimize geçen bu kararı kabul etmiyoruz.

Can Atalay'ın vekilliğinin düşürülmesi çok açıkça Anayasa ihlalidir. Aynı zamanda ülkemizde 'Hukukun üstünlüğü' ilkesinin fiilen yürürlükten kalkmış olduğunun da göstergesidir.

Biliyoruz ki demokratik rejimlerde halkın iradesi ve hukukun üstünlüğü esastır. Ancak ülkemiz, Anayasa Mahkemesinin fiilen askıya alındığı, insan haklarının ve hukukun en asgari normlarının dahi çiğnendiği bir keyfiyet rejimi altında yönetilmek isteniyor.

TBMM başkanı tarafından okunarak işleme giren karar, hukuki değil siyasidir.

Anayasanın rafa kaldırıldığı, Anayasa Mahkemesi kararlarının uygulanmadığı bu antidemokratik süreç karşısında demokrasiye, hukuka ve halkın iradesine sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ERZİNCAN İLİÇ ALTIN MADENİ DERHAL KAPATILMALIDIR!

13.02.2024

Faaliyete girdiği 2008 yılından itibaren birbiri ardına ortaya çıkan çevresel felaketlerle sıklıkla gündeme gelen, Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından işletilen Çöpler Kompleks Maden İşletmesinde gerçekleştirilen sömürge madenciliği ile yalnızca doğamız ve kaynaklarımız değil, yaşamlarımız da katlediliyor.

Faaliyete girdiği yıldan bugüne, mevzuat dolanılarak parça parça hazırlanan projelerle devasa nitelik kazanan Çöpler Kompleks Maden İşletmesinin yarattığı tahribat ve oluşturduğu tehlike Birliğimiz tarafından daha önce de pek çok kez kamuoyuna açıklanmış, açtığımız davalarda sunulan teknik raporlarla da ortaya konmuştur.

Her dilekçemizde, her açıklamamızda liç sahasında yaşanabilecek kayma defaatle vurgulanmış olmasına karşın; ne Bakanlık ne yerel idare ne de Mahkemece uyarılarımız dikkate alınmamış, göz ardı edilmiş, bugün yaşanan felakete yol açılmıştır.

2021 yılında “Çöpler Kompleks Madeni”nde kapasite artışı ve ek tesisler yapılmasına yönelik projeye verilen “ÇED Olumlu” kararının iptali istemiyle açtığımız davada; projenin çevre üzerinde yarattığı ve yaratacağı tahribat ifade edilmiş; siyanürlü altın madenciliği yönteminin barındırdığı riskler itibariyle vazgeçilmesi gereken bir yöntem olduğu, bölgenin deprensellik ve heyelan açısından tehlikeleri de ayrıntıları ile vurgulanmıştır. Tüm bunlara karşın üstelik yargılama sürerken tam da dilekçelerimizde belirtilen riskler gerçekleşmiş ve 2022 yılında siyanürlü solüsyon taşıyan borularda yırtılma neticesinde siyanürlü solüsyon SIZDIRMAZLIK ALANI DIŞINA taşarak çevresel tahribata neden olmuş olmasına rağmen, Mahkemece bilirkişi heyetine ve raporuna sunulan itirazlarımız, hukuka aykırılık iddialarımız karşılanmadan, yalnızca ÇED raporundan alıntılarla davanın reddine karar verilmiştir.

Karara yönelik temyiz istemi neticesinde ise Danıştay 6. Dairece “Nihai ÇED Raporunda veya proje tanıtım dosyasında yer alan kurum görüşlerine yer vermekten ziyade, taahhütlerin çevreye olabilecek etkilerinin teknik olarak incelendiği, tarafları tatmin edici ve adil bir yargılama yapılması açısından gerekliliktir.” gerekçesiyle eksik incelemeye dayalı Mahkeme kararının bozulmasına karar verilmiştir. Akabinde Mahkemece yeniden bir bilirkişi heyeti belirlenerek 6 Aralık tarihinde keşif gerçekleştirilmiş olup, dosya halen bilirkişi incelemesi aşamasındadır.

Kapasite artışına ilişkin ÇED Olumlu kararının iptali istemiyle açılan davanın yargılaması sürerken 21 Haziran 2022 tarihinde siyanür içerikli solüsyon taşıyan boru hattında oluşan yırtılma nedeniyle siyanürlü solüsyonun çevreye yayıldığı bölgede yaşayan halk tarafından fark edilmiş akabinde TMMOB tarafından da suç duyurusunda bulunulmuştur.

Madende yaşanan suça konu olayların ülke genelinde yaygın tepkilere yol açmasının ardından yetkililer tarafından ancak olaydan günler sonra bir açıklama yapılabilmemiş; yaşanan felaketin üzerinden geçen 5 günün ardından ancak şirket hakkında para cezası uygulanmış “analiz sonuçlarına göre ise lüzum görülen alanlarda çevresel iyileştirme çalışmalarına devam edileceği” beyan edilmiştir. Ve yine ancak kamuoyunda tepkilerin büyümesi ve sürmesi ile yaşanan felaketin üzerinden geçen 6 günün ardından şirketin faaliyetlerinin durdurulmasına karar verilmiştir. Akabinde ise hiçbir şey olmamış gibi durdurma kararı kaldırılmış ve şirket faaliyetlerine devam etmiştir.

Savcılık tarafından ise yalnızca Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve yöneticileri hakkında “çevrenin taksirle kirlenmesi sonucu toprakta, suda, havada kalıcı etki bırakması” suçundan soruşturma yürütülmüş ve neticesinde taksirle işlenen suç bakımından gerekli ödeme yapıldığından kovuşturmayaya yer olmadığına karar verilmiştir. Sürece ilişkin yetki ve sorumlulukları dolayısıyla Maden sahasını denetimle görevli Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü yetkilileri ve çalışanları ile projeye ilişkin ÇED Olumlu kararı, izin, ruhsat veren kurumlar ile yetkilileri hakkındaki şikayetlerimiz hakkında ise herhangi bir değerlendirme yapılmamış ve karar oluşturulmamıştır.

Yaratılan tahribat ortada olmasına ve Birliğimizde defaatle uyarıda bulunulmasına rağmen faaliyetlerin durması bir yana; 2023 yılında Çöpler Kompleks Madeni Açık Ocak Genişleme projesine ilişkin olarak ÇED Gerekli Değildir kararı verilmiştir. Bu karar karşı da Birliğimiz tarafından dava açılmıştır.

Dava dilekçesinde bir kez daha Altın madenciliğinde, liç işleminde kullanılan siyanür ve ortaya çıkacak diğer ağır metallerin çevre ve insan sağlığı için olumsuz etkiler yaratacak olası bir risk ve tehdit unsuru oluşturduğu; özellikle çok kuvvetli bir zehir olan siyanürün toprağa, suya ve havaya karıştığı zaman her türlü canlı açısından zararlı olduğu; dolayısıyla proses gereği atık barajlarına pompalanan siyanürlü atıkların, geçirimsiz olarak planlanan bu atık barajlarından oluşabilecek sızıntılar nedeniyle su kaynaklarına ve diğer kullanım alanlarına ulaşma olasılığı bulunduğu ve siyanürlü altın madeni işletilmesinde risk unsurunun ön plana çıktığı, ayrıca aynı risk sebebiyle bu bölgelerdeki flora ve faunanın da bozulma tehditi altında kaldığı bugüne değin yapılan çalışmalar, yargı kararları ve akademik raporlar ve esasında yaşanan çevre felaketleri ile kuşkuya yer bırakmayacak biçimde açıkça ortaya konduğu; yöntemin nite-

liçi dolayısıyla; siyanür liçi yöntemi ile altın madeni işletilmesinde işletmeciye yahut denetim/izleme faaliyetlerine bağlı olarak risk olasılığının azalacağından söz etmenin olanaklı olmadığı ifade edilmiştir.

Dosyada yer alan tüm bilgi ve belgeler ve henüz 2022 yılında yaşananlar ortada olmasına karşın Mahkemece yürütmenin durdurulması hakkında dahi bir karar verilmemiş keşif ve bilirkişi incelemesi sonrasına bırakılmıştır. Dosyada son olarak 6 Aralık tarihinde keşif gerçekleştirilmiş olup bilirkişi incelemesi aşamasındadır.

Her iki dosyada da gerek dilekçelerde gerekse de keşif esnasında bilirkişi heyetine sunulan teknik beyanlarda liç sahasında yaşanabilecek kayma defaatle tarafımızca dile getirilmiştir. Fakat ne yetkili idarece ne de Mahkeme heyetinde ısrarla dikkate alınmamış faaliyetin devamına imkan sağlanmıştır. Neticesinde ise ne yazık ki ısrarla dikkat çekmeye çalıştığımız tehlike gerçekleşmiştir.

Bu yaşananların sorumlusu, faaliyeti yürütenler kadar yürütmesine olanak sağlayan, izin verenler, ülkemiz kaynaklarının, doğamızın bir grup yabancı sermayenin çıkarları uğruna yağmalanmasına göz yumanlardır. İvedilikle sonuçlandırılması yasa ile zorunlu tutulan davaları sürüncemede bırakan, uzamasına neden olan, üzerinden yıllar geçmesine karşın halen yürütmenin durdurulması talebini dahi karara bağlayamayanlardır.

Bir kez daha sesleniyoruz; madenlerimiz ulusal ve uluslararası sermaye gruplarının yağma alanı olmaktan çıkarılmalı, İliç'te yaşanan felaketin tüm sorumluları yargı karşısında hesap vermeli, tüm ÇED kararları kararı iptal edilmeli ve işletme derhal kapatılmalıdır.

TMMOB Yönetim Kurulu

ERZİNCAN İLİÇ' TE YÜRÜTMENİN DURDURULMASI KARARLARI BAKANLIK BELGELERİ GÖNDERDİKTEN SONRA GÖRÜŞÜLECEK

21.02.2024

13 Şubat 2024 tarihinde yaşanan katliamla tekrar gündeme gelen ve yığın liçinde gerçekleşen kayma neticesinde göçük altında kalan 9 işçimizden henüz bir haber alınamayan Erzincan iliçteki altın madeni işletmesine karşı Birliğimizce açılan davalarda Erzincan İdare Mahkemesince ara kararlar verildi. Yürütmenin durdurulması istemli açılan iki davada da uzun süreler geçmesine rağmen henüz yürütmenin durdurulması hakkında bir karar tesis edilmediği. 13 Şubat tarihinde yaşanan katliamın ertesinde Birliğimiz tarafından açılan davalara beyanlar sunularak bugüne kadar dikkat çekilen hususların acı bir biçimde gerçekleştiği, dava konusu projenin fazla insan canına ve çevresel tahribata neden olmaması için projeye verilmiş ÇED kararlarına açılan davalarda derhal yürütmenin durdurulması kararı verilmesi talep edilmişti.

TMMOB tarafından açılan, 2021 yılında kapasite artışı projesine verilen ÇED Olumlu kararına konu dava ile 2023 yılında açık ocak genişlemesi projesine verilen ÇED Gerekli Değildir kararına konu davada Erzincan İdare Mahkemesince 20.02.2024 ve 21.02.2024 tarihlerinde ara kararlar tesis edildi. İki ayrı davada verilen ara kararlarda yürütmenin durdurulması kararı hakkında bir hükme varabilmek için Bakanlık tarafından duyurulan işletmenin izin ve lisanslarının iptaline ilişkin işlemler ile dayanağı bilgi ve belgelerin Bakanlıktan istenilmesine, yine Bakanlıktan 13.02.2024 tarihinde gerçekleşen olayın nasıl ve ne şekilde meydana geldiğine yönelik açıklama getirilerek, olayın gerçekleştiği yerin koordinat bilgilerinin yer aldığı harita ve kroki örneklerinin istenilmesine, meydana gelen olay sonrası ön inceleme ve araştırmanın tamamlanıp tamamlanmadığının sorularak, hazırlandı ise ön inceleme / araştırma raporu ile dayanağı bilgi ve belgelerin bir örneğinin gönderilmesinin istenilmesine karar verildi.

Mahkemece verilen ara kararlarda Bakanlıktan birtakım bilgi ve belgeler istenilerek yürütmenin durdurulması hakkında bir kararın bu bilgi ve belgelerin iletilmesinden sonra verileceği ifade edilmiştir. Ancak TMMOB tarafından üç yılı bulan sürede yargılamanın her aşamasında dile getirilen hususların birer birer gerçekleşmesi de göstermektedir ki daha fazla vakit kaybetmeksiz doğamızı katleden, insanlarımızı göçük altında bırakan maden projesine verilmiş ÇED kararları hakkında herhangi bir bilgi ve belgeye gerek kalmaksızın öncelikle yürütmenin durdurulması kararı verilmesi gerekmektedir.

Emin KORAMAZ**TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı**

ASPATTA SEÇMECE BİLİRKİŞİ RAPORU

01.03.2024

“Ant Yapı” tarafından inşa edilen ve ismi birçok kez değiştirilen “Anthaven” adlı inşaat projesine ilişkin 2018’den bu yana birçok dava açıldı. İlk dava şirketin, 2018’de Muğla Valiliği’ne yaptığı “Turizm Konaklama Tesisi ve Kapasite Artışı Projesi”ne ilişkin “Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Gerekli Değildir” kararı verilmesinin ardından geldi.

TMMOB tarafından açılan ve Muğla 2. İdare Mahkemesi’nde görülen davada mahkeme, keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına karar verdi.

Hazırlanan bilirkişi raporunda özetle “Çevresel Etki Değerlendirme Gerekli Değildir” kararının uygun olmadığı, Alanın bir tatlı tuzlu su karışımı (acı sular) azmak habitatu olduğu, ve bu habitat tipinin Avrupa birliği habitat sınıflama sistemi NATURA 2000 e göre korumada öncelikli habitatlar arasında yer almakta olduğu, ayrıca alanın Bodrum yarımadasında bulunan iki Önemli Doğa Alanı’ndan (ÖDA) birinde (EGE012) yer aldığı; ancak, Proje Tanıtım Dosyasının floristik anlamda eksik olduğu, flora ve fauna yönünden pek çok türün listede bulunmadığı, raporlama süreçlerinde eksiklikler ve alanda yer alan habitat çeşitliliği ve özellikle Azmak (Acısu) habitatının bölge çevresinde nadirliği sebebi ile alanda “ÇED gerekli değildir kararı”nın yerinde olmadığı, ancak dava konusu faaliyete Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir kararı alınmadan önce başladığının anlaşıldığı, projenin kentin savunma bütünlüğünü oluşturan azmağa yapılan fiziki müdahalelerin kentin yalnızca orijinal antik peyzajını bozmakla kalmamış, aynı zamanda kent savunmasının bir parçası olan azmağın özelliğini yitirmesine de neden olması; davaya konu projenin 1. derece arkeolojik sit sınırına dayanan yapılaşmasının, antik kentin batıdan algısını doğal peyzajını doğrudan etkilerken, planlanan proje kapsamında 6 parsel üzerinde açılan kanallarla kent savunmasının bir parçası olan azmak, bu özelliğini tamamen yitirmiş olması’ tespit edilmiştir.

TMMOB’nin lehine çıkan rapor sonrasında inşaat durduruldu.

Ancak şirket 2 yıl sonra projeyi büyütürken yeniden ÇED başvurusunda bulundu. Küçük tatil köyü ile başlayan proje, büyük kompleks bir yapıya dönüştürüldü.

2020 Ocak ayında adı değişen projeye ilişkin ikinci kez ‘ÇED Gerekli Değildir’ kararı verildi. TMMOB tarafından ikinci kez kararın iptali istemiyle dava açıldı. Davanın açılmasından bir yıl sonra keşif ve bilirkişi incelemesi yapılmasına, ‘yürütmenin durdurulması’ isteminin ise bundan sonra değerlendirilmesine karar verildi.

Ancak Türkiye'nin çürütülen hukuk sistemi bir kere daha karşımıza çıktı. Doğa, insana, tarihe ve kültürel miraslarımızın hiçbir değeri gözetilmeden yürütülen çarpık süreçte; "maden mühendisi" gibi projeye konu alanla ve TMMOB'nin iddialarıyla ilgisiz uzmanlık alanlarından bilirkişilerin yer aldığı bir heyet oluşturuldu!

Bilirkişi heyetinin hatalı belirlenmesi dolayısıyla bir kez daha yargılama uzadı ve projeye ilişkin inşaat faaliyetleri bu süreçte devam etti.

Keşif günü 12 dosya için inceleme kararı verilmesi nedeniyle 'havanın karraması' gerekçe gösterilerek sona bırakılan Aspat dosyasında, keşif yapılmadı. Davaya ilişkin keşif ancak 2022'de yapılabilirdi.

Bilirkişi raporunda "Turizm ve konut işlevleri tanımlanmış dava konusu taşınmazların önemli doğa alanı kapsamında kaldığı, Proje Tanıtım Dosyası içeriğinde endemik ve nadir-önemli türlerin korunmasına yönelik tedbirlerin teknik yönden yeterli ve makul-kabul edilebilir olmadığı, doğal habitat/bitki örtüsünün büyük ölçüde değiştirildiği..." gibi ifadeler yer aldı.

TMMOB'nin iddialarını destekleyen bu raporun mahkemeye sunulmasının ardından mahkeme heyeti, bilirkişi heyetinin kanuna aykırı biçimde belirlendiğini fark etti. Mahkeme heyetinin hatasını fark etmesi keşiften 6 ay, bilirkişi raporunun hazırlanıp sunulmasından ise iki ay sonra oldu.

Projeye ilişkin geçen yıl yeniden keşif yapılarak yeni bir bilirkişi raporu hazırlandı. Ancak mahkeme heyeti, davalı tarafından sunulan birtakım belgeleri gerekçe göstererek ek bilirkişi raporu alınmasına karar verdi.

Hem bilirkişi raporunda hem de talep edilen ek bilirkişi raporunda hakkında "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen faaliyetin, alanın niteliği, su kaynakları, biyolojik çevre, flora ve fauna, canlı türleri üzerindeki etkileri, alanın kültürel ve tarihi dokusu, korunması gerekli kültür varlıklarına tahribatı, çevresel zararları ortaya konuldu. Proje Tanıtım Dosyası'nda yer alan taahhütlerin eksik ve yetersiz olduğu konusunda fikir birliğine varıldı.

Nihayetinde davanın açılmasından ancak 4 yıl sonra bir karar verilebilmiştir. Dava, 4 yılın ardından projenin tümüne ilişkin TMMOB'nin lehine 2 bilirkişi raporu 1 ek bilirkişi raporu olmasına rağmen reddedildi.

Bu süre zarfında doğal doku yok edilmiş; inşai faaliyetler neredeyse tamamlanmış, yapılar kullanılmaya başlanmış, kanallar açılmış, doğal denge bozulmuştur...

TMMOB olarak bu hukuksuzluğu kabul etmiyoruz. Şirketlere açılan rantı ve imtiyazı kabul etmiyoruz

Ülkemizin sahip olduğu doğal kaynakları ve tarihi kültürel mirası bir grup sermayedara satılmaz. Ortak tarihimizi ve kültürümüzü korumak bizlerin en büyük sorumluluğudur. Çevrenin, doğanın, tarihi ve kültürel mirasımızın korunması için her alanda mücadele etmeye devam edeceğiz.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BUGÜN 3 MART; “İŞ CİNAYETLERİ İLE MÜCADELE GÜNÜ”

03.03.2024

3 Mart 1992 tarihinde Zonguldak Kozlu’da kömür ocağında meydana gelen ve 263 emekçinin hayatını kaybettiği grizu patlamasının üzerinden 32 yıl geçti.

Yine madenlerde, inşaatlarda, tarımda, ormanda, kimya sanayiinde, taşımacılıkta, tersanelerde, ticaret ve büro işyerlerinde iş cinayetlerini, işçi ölümlerini, katliamları konuşuyoruz.

Ne yazık ki, insana, emekçiye, doğaya düşman olan düzen, emekçi ve doğa katliamı sürüyor.

Özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma, kuralsızlaştırma, denetimsizleştirme politikaları, çalışma, çalışma saatlerinin uzatılması/mesai saatlerinin uzatılması, çalışma ortamının düzensizliği, gerekli güvenlik önlemlerinin alınmaması, etkin bir denetim sisteminin kurulmaması sonucunda meydana gelen ölümler, meslek hastalıkları, sakat kalma her geçen gün artıyor.

Sermaye sınıfının temsilcisi siyasi iktidar, her iş cinayetinin ardından; ‘kader, fitrat, kader planı, acı çekmeden güzel öldüler, bu mesleğin kaderinde var’ şeklinde açıklama yapmayı uygun gördü. Çünkü ölenler ne kendi evlatlarıydı ne de yakınıydı. Onların insan ve insan emeğine karşı kayıtsız tutumları iş cinayetlerini her geçen gün artırıyor.

Analar, babalar kendilerinden önce evlatlarını toprağa koyuyor, binlerce çocuk yetim kalıyor, kadınlar hayat arkadaşlarını kaybediyor...

İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini maliyet olarak gören işverenler, iş cinayetlerini kader diye dayatanlar, uyguladığı politikalarla ihmalkar davranan iktidar/siyasi irade bu cinayetlerin sorumlusudur.

13 Şubat 2024 tarihinde işçi katliamlarına bir yenisi daha eklendi... Erzin-can İliç’te bir altın madeni işletmesinde liç yığınındaki binlerce ton malzemenin kayması ile malzeme altında kalan 9 işçinin hayatını kaybetti. Can kaybının yanında yığına uygulanmış olan kimyasal işlem nedeni ile malzeme içerisindeki siyanürlü solüsyon nedeniyle ağır metallerin toprağa ve suya karışması ve bir çevre katliamının yaşanması da söz konusu.

Yıllardır, rutin değişmiyor... Her gün 5 emekçiyi iş cinayetlerinde kaybediyoruz.

Her ne kadar iş cinayeti kavramı kapsamında kullanılma alışkanlığı olmasa da meslek hastalıkları da hastalığa malullüğe ve ölüme yol açan işten kaynaklı sağlık sorunlarıdır. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)’ya göre, meslek hastalıklarına bağlı ölümler, iş cinayetlerinin 6 katından fazladır. SGK’nin 2022 verilerine göre, ülkemizde 589.000 iş kazası meydana gelmiş,

953 meslek hastalığı tespit edilmiştir. İş kazalarından kayıt altına alınabilen ölüm sayısı bin 517 iken meslek hastalıkları kaynaklı ölüm sayısı ise 8'dir. Bu sayılar gösteriyor ki; Ülkemizde yılda en az 200-300 bin meslek hastalığı ve meslek hastalıklarından kaynaklanan 9 bin ölüm gizlenmiştir.

İş cinayetlerinde her yaştan emekçi yaşamını kaybetmektedir. Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) kapsamında 1 gün okulda, 4 gün işyerinde 'eğitim' de olan "öğrenci" lerinde işyerlerinde yaşamını kaybettiği haberlerine rastlamaktayız. Arda Tonbul, Ulaş Dumlu, Zekai Dikici, Ömer Çakar, Ömer Girgin, Murat Can Eryılmaz' Mesleki Eğitim Merkezi (MESEM) adı altında çalıştırılırken işyerlerinde ölüme gönderilen çocuklardan bazıları... Açıkça ifade ediyoruz; MESEM bir eğitim projesi değildir, tamamen denetim dışı bırakılan ucuz çocuk işçilik projesidir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, işçi katliamlarını, doğa katliamlarını sadece seyrediyor. Önlemek gibi bir kaygıları çabaları olmadığı gibi yaptıkları uygulamalarla deyim yerindeyse teşvik ediyorlar. Aynı şekilde Milli Eğitim Bakanlığı da çocuk ölümlerini seyretmeye devam ediyor.

Kamu makamlarının işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgisi önlemeye yönelik değil adeta cinayet işlendikten sonra cenaze kaldırmaya yöneliktir!

Etkin bir denetim sistemi oluşturmayan siyasi iktidarın, bakanlıkların ve bakanların bu tutum ve davranışı hizmet kusurudur.

2012 yılında T.B.M.M 'de kabul edilen ve büyük iddialarla yürürlüğe konulan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hiçbir sorunu çözmemiş, sadece işçi sağlığı ve güvenliğini piyasalaştırmıştır. İşçi sağlığı ve güvenliği Ortak Sağlık Güvenlik Birimi (OSGB) olarak adlandırılan ticari kuruluşlara havale edilmiş, OSGB'ler de ücret karşılığı hizmet verdikleri işyerlerini hoşnut tutmanın çabasındadırlar.

Son yıllardaki seçimler nedeniyle seçim öncesi sermayeyi rahatsız etmemek için seçimler öncesi denetim yaptırılmamaktadır. Son olarak 31 Mart yerel seçimleri öncesi denetimler tamamen durdurulmuş durumdadır. Denetlenen işyerlerinde yürürlükte olan iş mevzuatı nedeniyle idari işlem uygulanmamakta yalnızca süre verilmektedir. İş cinayetleri sonrası, işverenler caydırıcı ceza ile karşılaşmamakta mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları günah keçisi ilan edilmektedir. Güvenlik ve yargı makamları genellikle işveren/işveren vekili olmayan iş güvenliği uzmanları, ölen ve ölemeyen çalışanlar ölümlerin sorumlusuymuş gibi davranmaktadırlar.

Ölmek değil, yaşamak istiyoruz!

1. İş sağlığı ve iş güvenliği değil, işçi sağlığı ve iş güvenliği öncelikli olmalıdır.
2. Bu ölümler kaza değil resmen cinayettir.
3. İş cinayetleri ve meslek hastalıkları tamamen önlenabilir.
4. İş cinayetlerinin, meslek hastalıklarının asıl nedeni teknik değil, politiktir!
5. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin sağlanması için Devlet ve İşverenler Yü-kümlülüklerini yerine getirmelidir.
6. Ölümleri önlemeyen, görmeyen bir sistemi yok edip her şeyi sil baştan yeniden kurgulamak düzenlemek ve yeni bir sistem kurmak gerekir.

Artık yeter diyoruz.

Bunun için;

- 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu başta olmak üzere çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemeler işçi, emekçi hak ve çıkarlarını, örgütlülüğü, işçi/sendika denetimini esas alan atipik çalışma biçimlerini yasaklayacak şekilde yeniden düzenlenmelidir.

Bu düzenlemelerin içeriğinin belirlenmesinde sendikalar, meslek örgütleri, üniversiteler esas belirleyici unsur olmalıdır.

- İşçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin mevzuat, eğitim, denetim vb. tüm politikaların belirlenmesi, yerine getirilmesi için idari ve mali yönden bağımsız Ulusal İş Sağlığı Güvenliği Kurulu/Enstitüsü kurulmalıdır.

- Bakanlıkların sorumluluğu “ Müfettiş görevlendirdik” cümlesi ile sınırlan-dırılmaz, her can kaybında idarenin sorumluluğu da değerlendirilmelidir.

- Türk Ceza Kanunu'na ‘İş cinayetleri’ konusunda doğrudan hükümler içe-ren maddeler konulmalıdır.

- İşyerlerinde işçi sağlığının güvenliğinin sağlanması işveren yükümlülüğüdür. Bunun yanında rehberlik ve danışmanlık yapmak üzere iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi, işyeri hemşiresi görevlendiriliyorsa; bu kişilerin sicillerinin tutulması, eğitimi, denetlenmesi konularında meslek örgütleri görevli olmalıdır.

Son sözümüz de kendimize...

Bu ölümleri ancak ve ancak işçiler, emekçiler, sendikalar, meslek örgütlerinin birlikteliği ve örgütlü mücadelesi önleyebilir. Yeni cinayetler yaşanmaması için hiçbir iş cinayetini unutmayacağız!

Sorumluları, affetmeyeceğiz! ve mutlaka bizlerden çalınan yaşamların ve emek sömürsünün hesabını soracağız!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

İLİÇ'TE YÜRÜTMİYİ DURDURMA KARARLARI YETMEZ, VERİLMİŞ BÜTÜN ÇED VE İŞLETME İZİNLERİ İPTAL EDİLMELİDİR!

05.03.2024

Erzincan İli İliç İlçesi Çöpler mevkiinde bulunan, Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından işletilen Çöpler Kompleks Maden İşletmesinde "Çöpler Kompleks Madeni 2. Kapasite Artışı ve Flatasyon Tesisi Projesi" ile ilgili 2021 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından verilen ÇED Olumlu kararı ile "Çöpler Kompleks Madeni Açık Ocak Genişleme Projesi" ile ilgili 2023 yılında Erzincan Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü'nce verilen ÇED Gerekli Değildir kararlarına karşı Birliğimizce açılan davalarda Erzincan İdare Mahkemesi dava konusu işlemlerin yürütmesinin durdurulmasına karar verdi.

TMMOB tarafından hem ÇED Olumlu kararına hem de ÇED Gerekli Değildir kararına karşı açılan davalarda gerek dilekçelerde gerekse de keşif esnasında bilirkişi heyetine sunulan teknik beyanlarda siyanürlü altın işletmeciliğinin tehlikeleri, etkileri, özellikle liç sahasında yaşanabilecek kayma defaatle dile getirilmiştir. Fakat üç yılı bulan yargılama sürecinde ne Valilik ne Bakanlık ne de Mahkemece dile getirdiğimiz hususlar ısrarla dikkate alınmamış faaliyetin devamına imkân sağlanmıştır. Neticesinde ise ne yazık ki ısrarla dikkat çekmeye çalıştığımız tehlike 13 Şubat tarihinde gerçekleşmiştir.

Yaşanan faciadan sonra yargılama süreçlerinde altını çizdiğimiz tehlikelerin gerçekleştiği ısrarlı bir biçimde dile getirilmiş, Mahkemeye söz konusu kararların ayrıca bir incelemeye gerek kalmaksızın derhal iptal edilmesi gerektiği yönünde beyanlar sunulmuştur. Ancak yapılan faaliyetin zararları bütün açıklığıyla ortaya çıkmasına rağmen bu yönde bir karar verilmekten ısrarla kaçınılmaktadır. 13 Şubat tarihinde yaşananların hemen akabinde Mahkemeye sunulan beyanların üzerine Mahkemece ancak ara kararlar tesis edilmiş ve iki dosyada da ara kararlarda yürütmenin durdurulması kararı hakkında bir hükme varabilmek için Bakanlık tarafından duyurulan işletmenin izin ve lisanslarının iptaline ilişkin işlemler ile dayanağı bilgi ve belgelerin Bakanlıktan istenilmesine, yine Bakanlıktan 13.02.2024 tarihinde gerçekleşen olayın nasıl ve ne şekilde meydana geldiğine yönelik açıklama getirilerek, olayın gerçekleştiği yerin koordinat bilgilerinin yer aldığı harita ve kroki örneklerinin istenilmesine, meydana gelen olay sonrası ön inceleme ve araştırmanın tamamlanıp tamamlanmadığının sorularak, hazırlandı ise ön inceleme / araştırma raporu ile dayanağı bilgi ve belgelerin bir örneğinin gönderilmesinin istenilmesine karar verilmiştir.

PROJEDE ÇEVRE AÇISINDAN SAKINCA görülmesi bir yana sakınca GERÇEKLEŞMİŞ OLMASINA, Dolayısıyla projede çevre açısından sakınca GÖRÜLMEDİĞİ İFADE EDİLEN DAVA KONUSU ÇED KARARLARINDA HUKUKA UYARLIK BULUNMADIĞI ÇOK AÇIK OLMASINA, karşın Mahkemece yürütmenin durdurulması talebi dahi karara bağlanamamış bir karar verilmekten imtina edilmiştir.

Yargısal sürecin yeterince uzadığı da göz önünde bulundurularak Birliğimizce daha önce de defalarca ifade edildiği gibi projenin etkilerinin olumlu olmadığı, alınabilecek önlemlerle de bu etkilerin önlenemeyeceği hatırlatılmış, tonlarca siyanürlü toprağın çevreye yayılarak 9 işçinin yığın altında kaldığı bir katliamda yargılama sürecinin daha fazla uzatılmaması gerektiği, derhal bir karar verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Geline aşamada yaşananların üzerinden 21 gün geçmesi neticesinde ancak ara kararlar verilebilmiş ve 04.03.2024 tarihinde Erzincan İdare Mahkemesince hem ÇED Olumlu kararına karşı açtığımız davada hem de hem ÇED Gerekli Değildir kararına açmış olduğumuz davada yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir.

Erzincan İdare Mahkemesince; dosyaya sunmuş olduğumuz onlarca talep dilekçesine ve dava konusu ÇED kararlarının hukuka aykırılığı kuşkuya yer bırakmayacak biçimde ortaya çıkmış olmasına karşın derhal iptal kararı verilebilecekken ancak 21 gün sonra, bilirkişi raporunun teslimine değin yürütmenin durdurulmasına karar verilebilmiştir.

Mahkeme bir kez daha sorumluluğu kendi üzerinden atacak bir karar imza atmıştır. Yargılamanın gelmiş olduğu aşamada iptal kararı verilmesi yargılama ilkeleri karşısında da zorunlu hale gelmiş olmasına karşın Erzincan İdare Mahkemesi, üstelik Bakanlığın açık ocak işletmesine ilişkin çevre izin lisans belgesinin iptaline ilişkin açıklamasına atıfla ancak geçici süreli bir yürütmenin durdurulması kararı vermiştir. Hukuka uygunluğu denetlemekle asıl görevli Mahkemenin bu kararı her ne kadar sorumluluğu bilirkişilerin ve Bakanlığın üzerine bırakan bir karar olsa da sonucu itibariyle maden işletmesinin bütününe ilişkin ÇED kararlarının yürütülmesinin durdurulmasını dolayısıyla bu karara bağlı yürütülen işlemlerin de devamının engellenmesini sağlamaktadır.

Ancak daha önce de hem yargılama süresince hem de teknik raporlarımızda defalarca açıklamış olduğumuz üzere orman alanlarının, ekolojik ve biyolojik değerlerin, flora ve fauna bileşenlerinin, tarım ve mera alanlarının, su kaynakları ve havzalarının, kültürel ve tarihi mirasın, yerleşme alanlarının tahribine yol açan siyanürlü maden işletmeciliğine ilişkin proje, çevre ve insan sağlığı üzerinde geri dönüşü olmayan tahribatlara yol açmaktadır. Nitekim son yaşananlar da bunu acı bir biçimde yeniden göstermiştir. Do-

layısıyla yürütmenin durdurulması kararları ile yetinilmeden Birliğimiz tarafından açılan iki davada da derhal iptal kararları verilmesi, insan ve çevre sağlığı için zorunludur.

Bununla birlikte yalnızca süregelen davaların konusu olan ÇED kararlarının iptali ile yetinilmemeli, faaliyete başladığı yıllardan itibaren doğal çevrenin tahribata uğramasına, tarımsal faaliyetlerin hayvancılığın zarar görmesine yol açan; yürütülen sömürge madenciliği ile ülkemizin kaynaklarının yabancı şirketlere aktarılmasına yol açan bir projeye son verilerek maden işletmesi derhal kapatılmalıdır.

2018 ve 2022 yıllarında aynı maden sahasının yol açtığı çevresel zararlar ortadayken faaliyetin sürmesine olanak sağlayan, liç sahasında yaşanabilecek kaymayı defalarca dile getirmemize rağmen kulaklarını kapayan kamu görevlileri ile şirket yetkileri başta olmak üzere sorumlu bütün kişiler etkili bir soruşturma neticesinde açığa çıkarılmalıdır.

Madenlerimiz ulusal ve uluslararası sermaye gruplarının yağma alanı olmaktan çıkarılmalı, İliç'te yaşanan felaketin tüm sorumluları yargı karşısında hesap vermeli, tüm ÇED kararları iptal edilmeli ve işletme derhal kapatılmalıdır.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BUGÜN 8 MART!

08.03.2024

Bugün 8 Mart...

Kadınların ezilmesine, emeğiyle ve bedeniyle sömürülmesine, tümüyle eşitsiz koşullara mahkûm edilmesine, tek adamın baskısına, ülkemizi teslim almaya çalışan gerici karanlığa karşı gücümüzü birleştirdiğimiz gün...

İtirazımızın, isyanımızın, buradayız çığlığımızın, en örgütlü sesimizin dünyanın sokaklarını sarstığı gün...

Dünyanın tüm kadınları, New York'ta 129 kadın dokuma işçisinin katledildiği 8 Mart 1857'den beri her yıl 8 Mart'ta hakları, özgürlükleri ve yaşamları için bir araya gelerek dayanışmayı büyütüyor.

8 Mart'ın ruhunu oluşturan, 1857'de yakılan işçi/emekçi kadınlar başta olmak üzere bugüne dek erkek-devlet şiddetiyle mücadele eden tüm kadınları saygıyla anıyor, mücadeleleri ve direnişleriyle hâlâ yolumuzu aydınlatan, bize güç veren tüm kadınları selamlıyoruz.

Üzerinden tam 107 yıl geçti; buna karşın kadınların toplumsal yaşamda var oluşları istenen düzeye erişemedi. Dünyanın her yerinde kadınlar yaşam koşullarını değiştirmek, toplumsal yaşamda görünür olmak için mücadele vermeye devam ediyor.

Ülkemizde ise siyasal iktidar gerici politikalarını kadınlar üzerinden yürütüyor, kazanılmış tüm haklarımızı elimizden almaya çalışıyor. Dün İstanbul Sözleşmesini hukuksuz bir biçimde feshedenler, bugün 6284 sayılı kanunu tartışmaya açıyor. 6284 sayılı kanunla düzenlenen koruma ve tedbir kararlarının bilinçli bir tercihle etkin uygulanmaması, faillere yetersiz cezalar verilmesi, toplumsal yaşamda çocuk istismarı, kadına yönelik şiddet ve cinayetlerin artmasıyla karşılık buluyor.

Bu ülkede 27 Şubat günü, sadece bir günde 7 kadın ayrıldığı ya da halen birlikte yaşadığı erkekler tarafından öldürüldü.

Derinleşen ekonomik kriz, artan enflasyon, hayat pahalılığı, işsizlik, yoksulluk, toplumsal bir travmaya dönüşürken kadınlar iş yaşamında her geçen gün daha fazla ayrımcılığa maruz kalıyor. Her fırsatta kadınla erkeğin eşit olmadığını, kadının yerinin evi olduğunu, kürtajın cinayet olduğunu, sezaryene karşı olduğunu söyleyen, aile içindeki varlığı dışında kadın varlığını yok sayan iktidar, ekonomik krizi de bahane ederek kadınları ya istihdam dışı bırakıyor ya da "iş ve aile yaşamını uyumlaştırma" gerekçesiyle esnek ve güvencesiz işlerde çalışmaya mahkûm ediyor.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR) tarafından hazırlanıp 10 Ocak 2024'te kamuoyuna açıklanan araştırmaya göre:

“Dünya genelinde çalışma çağındaki kadınların yüzde 15’i, erkeklerin yüzde 10,5’i çalışmak istemesine rağmen iş bulamıyor. Bu göstergede fark yoksul ülkelerde kadınlar aleyhine daha da açılıyor. Türkiye’de de kadın işsizliği erkeklere kıyasla oldukça yüksek seyretmeye devam ediyor. TÜİK tarafından açıklanan dört ayrı işsizlik türünde de kadın işsizliği erkek işsizliğinden oldukça yüksek seyrediyor. Kasım 2023’te mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı erkeklerde yüzde 7,5 iken kadınlarda yüzde 11,8 olarak gerçekleşti. Geniş tanımlı işsizlik (atıl işgücü) erkeklerde yüzde 18, kadınlarda ise yüzde 30,8 olarak hesaplandı.”

Gerici politikaların somut örneği olan, 4+4+4 eğitim sistemi kız çocukların okullaşmasını büyük ölçüde azaltmışken şimdi de bizzat Milli Eğitim Bakanı marifetiyle karma okullar hedef alınıyor. Aynı Bakanlık ÇEDES projesiyle okullarda Kur’an kursu hocalarına “değerler eğitimi” verdiriyor.

Ne laik eğitimin temeli olan karma eğitimden vazgeçilmesinin açık bir göstergesi olan kız okullarını, ne de çocukların kişisel gelişimine hiçbir katkısı olmayacağı gibi din temelli eğitimin önünü açan ÇEDES projesini kabul etmiyoruz.

22 yıllık iktidarında gerici politikaları ve uygulamalarıyla ülkeyi toplumsal çöküşe sürükleyen iktidar şimdi de gözünü Medeni Yasaya dikti.

Bilindiği üzere 1926 yılında kabul edilen Medeni Yasanın bazı maddeleri 2002 yılında kadınların mücadelesiyle değiştirilmiş; aile reisliğinin kaldırılması, evlilikteki tüm hak ve görevlerin yanı sıra edinilen malların da eşit paylaşılması gibi düzenlemelerle çağdaş ve laik toplumsal yaşamın güvencesi olmuştu.

Toplumsal yaşamı dini kurallar üzerine oturtmaya çalışan iktidar ve yandaşları “aileyi koruma” adı altında Medeni Yasanın laik ve eşitlikçi özünü değiştirme ve ataerkil aile düzenine geri dönme çabası içerisinde.

İstedikleri değişiklikler yapılırsa erkeklerin boşanması kolaylaştırılacak, kadınlar genellikle mülkiyeti erkek üzerine kayıtlı olan aile konutundan çocuğuyla birlikte apar topar çıkarılabilecek, kadının evlilikten kaynaklanan tazminat, nafaka, evlilikte edinilmiş malların paylaşımı gibi ekonomik haklarını alması yıllar sürecektir. Davalarla geciktirilip tırpanlanacak, zaten çoğunlukla bağlanmayan, bağlansa da ödenmeyen ortalaması asgari ücretin onda biri bile etmeyen yoksulluk nafakası 2-3 yıl gibi sürelerle sınırlandırılacak, okula gönderilmeyen, meslek edinmesine ve çalışmasına izin verilmeyen, evlilikleri boyunca evine ve eşine çalışan kadınlar boşanma durumunda daha da mağdur edilecek.

Kıscası gündelik hayatlarımız, meslek yaşamlarımız, kılık kıyafetimiz, anne-lik haklarımız ve gönüllü çocuksuzluk tercihlerimiz... Bize ait olan ne varsa siyasi iktidar ve onun gerici politikaları üzerinden tahrip edilmek isteniyor.

Yaşam hakkımızı, nefes aldığımız alanları ellerimizden alıyorlar. Sokaklar-da şeriat çağrılıyla geziyorlar. Açıkça "size bir hayat yok" diyorlar.

Ancak biz buradayız!

Emeğimizle, karıştığımız kıyafetlerimizle, bastırmak istediğiniz kahkaha-mızla, susturmaya çalıştığımız sesimizle, değersizleştirmeye çalıştığımız meslek alanlarımızla, bilgimizle ve tüm gücümüzle buradayız...

Dayatılan bu yaşam biçimini kabul etmiyoruz!

Yaşamakta olduğumuz bu karanlık iklim, 31 Mart 2024'te yapılacak yerel seçimlerin siyasi önemini daha da artırıyor.

Karar alma süreç ve mekanizmalarına katıldığımız, planlama ve tasarım süreç-lerinde "cinsiyet eşitliği" yaklaşımının temel alındığı, yaşam koşullarının tüm bireyler için aynı oranda iyileştirildiği bir kent ve yerel yönetim istiyoruz.

Kadın mühendis, mimar ve şehir plancılar olarak sadece yerel yönetim-lerde değil, meslek örgütümüz içerisinde de daha etkin ve üretken roller üstlenmek istiyoruz.

Bizler; üniversitelerde, kamuda, özel sektörde, fabrikalarda, şantiyelerde, ofislerde, plazalarda hayatın her alanında var olan TMMOB'li kadınlarız.

Ekmeğimizi emeğimizle, alın terimizle kazananlarız ve ekmeğimize, aşı-mıza, mesleklerimize, geleceğimize sahip çıkıyoruz. İstanbul Sözleşmesine sahip çıkıyoruz. 6284'e sahip çıkıyoruz.

Kadın dayanışmasının hepimizi güçlendirdiğini bilerek susmuyoruz, kork-muyoruz, itaat etmiyoruz.

Kazanacağımız bir dünya, yaşayacağımız bir hayat var biliyoruz.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü, mücadele günümüz kutlu olsun.

YAŞASIN 8 MART

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI

TMMOB KADIN ÇALIŞMA GRUBU

NEVRUZ KUTLU OLSUN!

21.03.2024

Dünyanın bütün ülkelerinde doğanın uyanışı ve yaşamın yeniden canlanmasının simgesi olarak kutlanan Nevruz, ülkemizde aynı zamanda barışa ve kardeşliğe duyulan özlemin de simgesidir.

Bu ülke topraklarında yaşayan farklı kültürlerden, kimliklerden ve geleneklerden gelen tüm halkların bir arada yaşam arzusunun kültürle yoğrulmuş dışavurumudur Nevruz.

Dünyanın her yanında ırkçılığın yaygınlaştığı, farklı olana yönelik nefretin ve şiddetin körüklendiği, savaşların hüküm sürdüğü; insanlığı birbirine, hayata, doğaya yabancılaştıran, sınırsız sömüren bu düzen içerisinde, nevrurun barış ve kardeşlik ruhunun yaygınlaşmasına her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyuyoruz.

Ülkemizde, bölgemizde ve tüm dünyada barışın sağlanması, halkların huzur içinde yaşaması, baharın tüm dünyada umudu, kardeşliği ve aydınlık yarınları yeşertmesi dileğiyle Nevruz Kutlu Olsun!

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

GEZİ'Yİ SAHİPLENMEYE, ARKADAŞLARIMIZLA DAYANIŞMAYA DEVAM EDECEĞİZ BURADAYIZ!

25.03.2024

Ülkemizin her bölgesinden, her yöresinden yurttaşlarımızın itirazlarını, taleplerini haykırdığı; ülke tarihinin en görkemli halk hareketlerinden biri olan Gezi Direnişi 'ne suç isnat etmek, onurlu direnişimizi lekelemek amacıyla iktidarın güdümündeki yargı mensupları tarafından verilen hukuksuz tutuklama kararının üzerinden 700 gün geçti.

İktidarın isteği doğrultusunda kurgulanan bu hukuk dışı davanın sonucunda, geçtiğimiz Eylül ayında TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mücella Yapıcı ve Hakan Altınay serbest bırakıldı. Ancak, Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi eski başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odası'nın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da aralarında bulunduğu arkadaşlarımızın 18'er yıllık hapis cezaları, Yargıtay 3. Ceza Dairesi tarafından onandı.

Biliyoruz ki bu karar, sadece arkadaşlarımıza yönelik değildir.

Bu karar, 2013 Mayıs-Haziran aylarında ülkesinin bugününe ve yarınlarına sahip çıkan milyonlara yöneliktir; milyonlarca insanın demokratik hak kullanımını cezalandırmaya, barışçıl ve demokratik istemleri bastırmaya ve kamu idarelerine yakışmayacak bir şekilde öç almaya, cezalandırmaya yöneliktir.

Değerli Arkadaşlar,

Gezi Direnişi, doğal alanlarımız, parklarımız, meydanlarımız betona boğulmasın; kıyılarımız, ormanlarımız, meralarımız rantta kurban edilmesin diye; sağlıklı ve güvenli yaşam alanlarında hep birlikte, barış içinde yaşayabilelim diye milyonlarca yurttaşın haykırdığı toplumsal bir olaydır.

Gezi bu ülkenin umudu, güzelliği ve içinde taşıdığı tüm renkleridir.

Ne o gün orada olmak , ne de doğamıza, tarihimize, yaşamımıza sahip çıkmak suç değildir. Gezi direnişi geleceğimizdir. Gezi direnişi bu ülkede bir avuç karşısında ezilen milyonların sesidir. Halkın en örgütlü mücadelesidir.

Bu hukuksuzluğun 700. gününde inatla, korkmadan bir kere daha söylüyoruz;

Şehir şehir dalga dalga yayılan, yasaklara, hukuksuz cezalara, baskıya, rantta, talana, yalana, tüm ayrıştırma politikalarına karşı yan yana durduğumuz, sesimizi çığa dönüştürdüğümüz o şanlı direnişten hala ilk günkü gibi gurur duyuyoruz!

Gezi bizim demokrasi çığlığımızdır.

Gezi ülkeyi karanlığa boğan rantçı, piyasacı, kadın düşmanı siyasetin karşısında; eşitlikçi, paylaşımcı, doğayı ve emeği koruyan ve kadınların önde saf tuttuğu başka bir dünya mümkün diyenlerin sesidir.

Gezi eşitliktir. Gezi emeğimiz, alın terimiz, gururumuz, kardeşlik ve dayanışma demektir.

Gezi bir arada yaşamamanın mümkün olduğunun en güçlü ifadesidir.

Gezi laikliktir.

Gezi barikatın karşısında korkmadan direnenler kadınlardır.

Gezi , genç yaşlı, işçi, emekçi, işsiz, öğrenci demeden; birbirini emeğinden tanıyanların, ezilenlerin en güçlü haykırılarıdır.

Gezi bu ülkenin yarınıdır. Gelecek meselemizdir. Bu sebeple bir onur nişanıdır bizler için.

Değerli Arkadaşlar,

İşte bu yüzden ilk günden itibaren Gezi, iktidarın hedefindedir.

Hepimiz biliyoruz ki, siyasi iktidarın ve onun maşalarının Gezi Direnişi nezdinde asıl cezalandırmak istediği eşit, özgür, demokratik ve gerçekten bağımsız bir Türkiye ideali için mücadele eden toplumsal muhalefet hareketidir.

Bizler, Gezi'ye baktığımızda; bilim ve tekniğin ışığında, tüm canlıların yaşam hakkına saygılı, eşit, onurlu, barış içerisinde yaşayacağımız, adil bir ülke umudunun ne kadar da diri olduğunu görüyoruz.

TMMOB ve bağlı odaların en temel amaçlarından biri, bilimi ve tekniği halkın yararına kullanarak kamusal alanları savunmaktır. Siyasi iktidarın cezalandırmak istediği, yıllardır her fırsatta saldırdığı TMMOB ve bağlı odalarının toplumcu çizgisi ve onurlu mücadele geleneğidir.

Bu kapsamda, milyonlarca yurttaşın, toplumun ortak değeri olan Gezi Parkı betonlaşmasın diye, İstanbul kentinin merkezindeki en önemli deprem toplanma alanı yapılaşmaya açılmasın diye yürüttüğü mücadelenin sözcüsü olmak suç değildir.

Arkadaşlarımız, Gezi'ye katılan milyonların sözcüsü olmuşlardır.

Gezi Direnişi 'ne katılan milyonlardan intikam almak için hukuksuz bir biçimde tutsak edilen arkadaşlarımızla gurur duyuyoruz.

Gezi Davası'nda tutuklanan arkadaşlarımız bizim yüz akımız ve onurlu tarihimizin bir parçasıdır.

Gezi Direnişinin arkasında dimdik durduğumuz gibi, Gezi Davasında yargılanan ve ceza alan arkadaşlarımızın da yanında dimdik durmaya devam ediyoruz.

Adalet Nöbetlerimizi arkadaşlarımız özgürlüklerine kavuşana dek sürdüreceğiz. Bu kararlı adalet mücadelemizi, tüm dost kurum ve kuruluşları, tüm yol arkadaşlarımızla birlikte devam ettireceğiz.

Arkadaşlarımızın derhal salıverilmesini istiyoruz. Gezi davasında tutuklanan tüm arkadaşlarımıza özgürlük istiyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

HALKIN DEMOKRATİK İRADESİ GASP EDİLEMEZ!

02.04.2024

2024 yılı Mahalli İdareler Genel Seçimleri 31 Mart günü tamamlanmıştır. Van Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimlerini resmi olmayan sonuçlara göre %55.48 oranı ile aynı zamanda üyemiz olan meslektaşımız Mimar Abdullah Zeydan kazanmıştır.

Yüksek Seçim Kurulu tarafından adaylığı kabul edilmiş olan Abdullah Zeydan'ın kazanmış olduğu başkanlığı, memnu haklara ilişkin hukuk dışı ve son dakikada alınan bir karar gerekçe gösterilerek elinden alınmıştır.

Alınmış olan karar Türkiye demokrasi tarihine kara bir leke olarak geçmiştir.

TMMOB, halkın sandık aracılığı ile ortaya koyduğu demokratik iradesinin gasp edilmesini kabul etmemektedir.

Abdullah Zeydan hakkında alınmış olan hukuk dışı kararın geri alınmasını ve Van halkının demokratik iradesinin iade edilmesini bekliyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DİSK, KESK, TMMOB ve TTB: HALKIN İRADESİNE SAYGI GÖSTERİN

02.04.2024

Seçilme hakkının tüm gereklerini yerine getiren, adaylığı Yüksek Seçim Kurulu tarafından haftalar önce onaylanan ve nihayetinde 31 Mart günü yapılan seçimde %55'i aşan bir oy oranı ile Van Büyükşehir Belediye Başkanı olan Abdullah Zeydan'ın mazbatasının seçimde ikinci olan adaya verilip kayyumlardan sonra bu kez de hiç beklemeden halk iradesinin gaspına yöneldiklerini görüyoruz.

Siyasal iktidarın, tümüyle araçsallaştırdığı yargı organları eliyle Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde, yerel yönetimlerde ve meslek örgütlerinde seçimle iş başına gelenlere yönelik baskı ve gasp politikalarını bugüne kadar kabul etmediğimiz gibi, bundan sonra da kabul etmeyeceğimizi bir kez daha hatırlatıyoruz.

Emek-meslek örgütleri olarak, tüm sorumluları derhal halkın iradesine saygı göstermeye, yükseltelen itirazlara yönelik hak ihlallerine son vermeye çağırıyoruz.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
Türk Tabipleri Birliği (TTB)

1 MAYIS'TA HUKUK TANIMAYARAK ANAYASAL HAKLARIN KULLANILMASINI ENGELLEYENLERE SESLENİYORUZ: SUÇ İŞLEMeye DEVAM EDİYORSUNUZ!!

03.05.2024

2024 1 Mayıs'ında bu ülkeyi yönetenler Anayasa'yı, yasaları ve mahkeme kararlarını bir kez daha ayaklar altına aldılar. İktidar olmanın "kudretine" sığınarak SUÇ İŞLEDİLER!

Her türlü hukuk dışı yasağa, engele, tüm şehrin bir açık hava hapisanesine çevrilmesine ve tehditlere aldırış etmeden yasal, anayasal haklarını kullanarak 1 Mayıs'ı meydanlarda kutlamaya çalışan işçileri, emekçileri, halkı suçlu göstermeye çalışarak, hukuku ve Anayasa'yı hiçe sayarak suç işlemeye devam etmekte ve gece yarısı operasyonlarıyla tüm Türkiye'ye gözdağı vermektedirler.

Nitekim bu sabah İstanbul'da evlere yapılan baskınlarla 47 kişi 1 Mayıs'a katıldıkları gerekçesi ile gözaltına alınmıştır. İçişleri Bakanı gözaltılara, ev baskınlarına devam edileceği mesajı vererek mevcut iktidarın baskıdan, yasaklardan, keyfilikten ve milyonlara dayatılan sömürüden beslendiğini bir kez daha tescillemiştir.

AKP-MHP İttifakının emekçilere bakışının manzarası, tam da Taksim alanına yürüyen kitlelere dönük tavrıdır. Onları yıl boyu sömüren, iş cinayetlerine kurban gitmelerine seyirci kalan, emeklilere açlık ücretinin yarısını reva gören bu iktidar; sıra işçi emekçi bayramına geldiğinde de, biber gazını, copu, tazyikli suyu, yani faşizmini gösterdi. Şimdi sıra bu faşizme karşı daha güçlenme ve yan yana gelme zamanı.

İktidarın 1 Mayıs'ı yasaklama ısrarı ve ardından yürüttükleri gözaltı operasyonlarının amacı gerçek suçluyu gizlemek ve Anayasal düzene karşı ciddi bir suçu örtbas etmektir. Bizzat kendi iktidarlarının yarattığı açlığı, yoksulluğu, güvencesizliği gizlemek için bizleri ablukaya almak istemektedir.

Bir kez daha tekrar ediyoruz: İster yasaklayın ister tüm sokaklara Tomalarınızla, polis gücünüzle barikat kurun, isterse hepimizi cezaevlerine doldurun toplumsal, tarihsel ve hukuki hakikati değiştiremezsiniz. Taksim 1 Mayıs alanıdır ve olmaya devam edecektir!

Taksim için mücadele etmek demokratik bir haktır ve meşrudur. İstanbul'da 1 Mayıs günü işlenen bir suçtan bahsedilecekse eğer bu başta Anayasa'yı, Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarını hiçe saymak, demokratik hakkın kullanımını zor kullanarak engellemek ve hukuk tanımaz keyfi operasyonlar yapmaktır.

Ülkemizi sömürü cehennemine çeviren bu iktidarın, emekçilere saldırarak yoksulluğa karşı ortak mücadelemizi ataletle uğratmasına izin vermeyeceğiz. Her alanda ortak mücadelemizi inadına yükselteceğiz. 1 Mayıs gerekçesiyle yapılan gözaltı işlemlerinin hiçbir meşruiyeti yoktur. Gözaltına alınan herkes hemen, derhal serbest bırakılmalıdır.

Tüm kamuoyuna saygı ile sunarız.

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)
Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK)
Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)
Türk Tabipleri Birliği (TTB)

TMMOB'YE BAĞLI ODALARIN ORTAK AÇIKLAMASI

“Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” Laiklik Düşmanı, Bilimi ve Fenni Dışlayan Gerici Bir Eğitim-Öğretim Modelidir!

Kabul Etmiyoruz !

09.05.2024

AKP iktidarında Cumhuriyetin laiklik, çoğulcu demokrasi, kamu/toplum yararı, bağımsız yargı gibi pek çok alanda olduğu gibi eğitim-öğretimde de karşı-devrimci nitelikte köklü dönüşümler yaşanmıştır. İstanbul Sözleşmesi'nin feshi, aile çalıştayları, Medeni Kanun'un değiştirilmesi, karma eğitimin kaldırılmak istenmesi ve yükseltelen şeriat talepleri ile Türkiye'nin yönü çağ dışı bir rejime çevrilmiş durumdadır. Oluşturulan fiili durumlar Anayasa değişiklikleri ile kalıcı hale getirilmeye çalışılmış ve çalışılmaktadır.

AKP iktidarı döneminde okul öncesinden üniversitelere kadar bütün öğretim programları birçok kez değiştirilmiş, gerici ve piyasacı uygulamalar egemen hale getirilmiştir. Darbecilerin 12 Eylül faşizmi döneminde din dersini bütün kademe ve öğrenciler için anayasal zorunluluk hale getirmesinin ötesine geçilmiş, laiklik, evrensel bilimin gerekleri ve demokratik normlar dışlanmış, müfredat dinin en gerici yorumunu esas alan sözde “yerli ve milli değerler” propagandasına dönüştürülmüştür.

Bu gerici dönüşüm, Türk siyasetinin yumuşama dönemine girdiğinin iddia edildiği bir dönemde, iktidarın doğasına uygun olarak tüm hızıyla devam etmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından açıklanan “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” daha isminden başlayarak bunun son örneğini olduğunu ortaya koymaktadır. Ortaya atılan bu model ile dilden tarihe, felsefeden fen bilimlerine varıncaya dek tüm laik ve bilimsel içerikler tamamen yok edilmekte, fizik, kimya, biyoloji ve matematik gibi evrensel ve bilimsel dersler adeta angarya gibi gösterilmektedir. Bilim ve fen bilgisine dayanan derslerin önemsizleştirilerek, ders programları içerisinde ağırlıklarının azaltılması ile mühendislik ve mimarlık eğitimlerinin niteliğinin daha da düşmesine neden olacaktır.

Diğer yandan 8. sınıflar için olan T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde ders adı dışında inkılaplar/devrimler yoktur; “laiklik” sadece bir defa ve en sondaki “anahtar kavramlar” içinde geçmekte ama bu sözde “anahtar kavram” ana metinde hiç yer almamaktadır. Söz konusu çerçeve metinlerde, “maarif” ve birçok Türkçe kökenli olmayan sözcük devreye sokularak Cumhuriyet döneminde dilin Türkçeleştirilmesi yönünde atılan bütün ileri adımlar yok edilmektedir. Gerçek ahlaki değerlerin ayaklar altına alındığı böyle bir dönemin iktidarı tarafından tanımlanan “Değerler” tüm ders içe-

riklerinde yaygınlaştırılmakta, fitrat, mahremiyet, edep, iffet, sünnetullah gibi kavramlarla neredeyse bütün derslere dini bir içerik verilmekte, adeta yıllar önce AKP Genel Başkanı tarafından dillendirilen “Bütün okullar imam-hatip olacak” vaadi gerçekleştirilmektedir.

Aile ve toplumsal cinsiyet ilişkileri, Medeni Kanun’un çerçevesini geçersizleştiren bir içerikte yer almaktadır. Aile kurmanın fitrata uygunluğu, aile reisinin hak ve sorumlulukları ile devlet yöneticilerinin hak ve sorumlulukları arasında benzerlik kurulması, İslam Hukuku’nda aile kurmanın şartları, evlenme, boşanma, miras gibi konularda dini uygulamaların temel alınması, aileye ayet ve hadisler ışığında önem verilmesi söz konusudur.

Modelde kadının çalışma hayatına girmesi, çocuk sayısı, evlenme yaşının yükselmesi, boşanma-ayrılma, tek ebeveynli aileler, çocukların ve aile büyüklerinin bakımında aile dışı kurumların yaygınlaştırılması sorun olarak sunulmaktadır. Kadınları kamusal yaşamın dışına çıkarmayı amaçlayan siyasal İslam ideolojisi, bunu tüm eğitim kurumlarında ve kademelerde yaygınlaştırmayı amaçlamakta, çocuk yaşta evlilikler olağanlaştırılmaya çalışılmaktadır.

“Müfredat” ya da eğitim-öğretim programları, devletin eğitim sistemi üzerinden kendini ve temsil ettiği egemen sınıf çıkarlarını yeniden üretmesinin en güçlü ideolojik ve kültürel aracıdır. Bu yeniden üretimde bazı “değer” ve bilgiler doğru ve kabul edilebilir olarak görülürken, bazıları özellikle dışarıda bırakılır. AKP iktidarında da evrim, laiklik, fen bilimleri tarafından ortaya atılan bilimsel kavramlar, normlar ve evrensel doğrular dışarıda bırakılanların en ön sıralarında yer almaktadır. İçerik değişimiyle birlikte ön sıralarda, egemen mezhebe göre tanımlanan din, dinsel değerlere göre tanımlanan ahlak, aile, fitrat ve istismar edilen yerli, milli gibi kavramlar yer almaktadır.

Özetle, “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli”, iktidarın YÖK, Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, tarikat ve cemaatlerle işbirliği içinde yürüttüğü 4-6 yaş Kur’an kursları, ÇEDES gibi projeleri ve geçmişteki gerici uygulamalarını tamamlayıcı niteliktedir. Model egemen mezhep eksenli dini temellere dayandırılan manevi değerler, ahlak, fitrat gibi belirlenimler üzerinden siyasal İslamcı sömürü-rant, zulüm düzenine ucuz işgücü olarak hizmet edecek olan kindar-dindar kuşaklar yetiştirmeyi ve toplumu totaliter tarzda biçimlendirmeyi hedeflemektedir.

TMMOB'ye bağlı Odalar olarak kamu/toplum yararı temelinde toplumsal yaşamın bütününe yönelik kamusal hizmet vermekle yükümlü olduğumuzun bilinci ile bilimi, laikliği, evrensel doğru ve normları savunmaya ve şeriat yönelimli gericiğe karşı durmaya kararlılıkla devam edeceğimizi ülke kamuoyunun bilgisine sunarız.

- Bilgisayar Mühendisleri Odası
- Çevre Mühendisleri Odası
- Elektrik Mühendisleri Odası
- Fizik Mühendisleri Odası
- Gemi Makinaları İşletme Mühendisleri Odası
- Gemi Mühendisleri Odası
- Gıda Mühendisleri Odası
- Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası
- İç Mimarlar Odası
- İnşaat Mühendisleri Odası
- Jeofizik Mühendisleri Odası
- Jeoloji Mühendisleri Odası
- Kimya Mühendisleri Odası
- Maden Mühendisleri Odası
- Makina Mühendisleri Odası
- Metalurji ve Malzeme Mühendisleri Odası
- Meteoroloji Mühendisleri Odası
- Mimarlar Odası
- Petrol Mühendisleri Odası
- Peyzaj Mimarları Odası
- Şehir Plancıları Odası
- Tekstil Mühendisleri Odası
- Ziraat Mühendisleri Odası

10.YILINDA BİR KEZ DAHA SÖYLÜYORUZ... BİR DAHA BU ACILARI YAŞAMAYALIM!

13.05.2024

Değerli Yurtseverler, Emekçiler,

Saygıdeğer Emek Bileşenleri,

Sizleri Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına Sevgiyle, Saygıyla, Dostlukla Selamlıyorum.

13 Mayıs 2014 tarihinde yaşanan ve ülke tarihimizin en büyük madencilik felaketi olarak tarihe geçen Soma Maden Faciasının üzerinden 10 yıl geçti. Hayatını kaybeden 301 madencimizi saygıyla anıyoruz.

Üzerinden kaç yıl geçerse geçsin 301 madenci arkadaşlarımızın acısını yüreğimizin en derinliklerinde hissediyoruz.

Soma maden faciası görünmez bir kaza değil, neoliberal anlayışın sonucu olarak kamu madenciliğinin yok edilmesi, iş güvenliği anlayışının görmezden gelinmesinin sonucudur.

Soma faciası, basit bir ihmâl değil, madencilik bilgi ve birikiminin yok sayılmasının, teknik bilgi ve alt yapı yetersizliğinin, bilimin yerine keyfiliğin, emeğe ve emekçiye saygı yerine kar hırsının sonucudur.

Maden şirketlerinin karlarını artırabilmek için dayattığı çalışma koşullarının ve siyasi iktidarın emekçilerin hayatlarına değer vermeyen politikaların bedelini Soma'da 301 madenci hayatlarıyla ödemiştir.

“Bir ülkeyi tanımak istiyorsanız, o ülkede insanların nasıl öldüğüne bakın” derler.

Emek sömürsünün derinleştiği; esnek, güvencesiz istihdamın yaygınlaştığı, emek örgütlerinin etkisizleştirildiği AKP iktidarı dönemi boyunca toplu işçi ölümleri tarihin en yüksek sayılarına ulaşmış, 30 bine yakın emekçi, madenlerde, inşaatlarda, tarımda, ormanda, sanayide, taşımacılıkta, tersanelerde, iş cinayetlerinde hayatlarını kaybetmiştir.

Özelleştirme, taşeronlaştırma, sendikasılaştırma, kuralsızlaştırma, denetimsizleştirme politikaları, çalışma saatlerinin uzatılması, fazla mesai, çalışma ortamının düzensizliği, patronların aç gözlülüğü, yetkililerin sorumsuzluğu, gerekli güvenlik önlemlerinin alınmaması, etkin bir denetim sisteminin kurulmaması sonucunda meydana gelen ölümler, meslek hastalıkları, sakat kalma her geçen gün artıyor. Bunun adı düpedüz cinayettir.

ILO verilerine göre Türkiye ölümle sonuçlanan kazalar bakımından Avru-

pa'da ilk sırada yer almaktadır.

ÖLMEK DEĞİL YAŞAMAK İSTİYORUZ!

Sermaye sınıfının temsilcisi siyasi iktidar, her iş cinayetinin ardından; “kader, fitrat, kader planı, acı çekmeden güzel öldüler, bu mesleğin kaderinde var” şeklinde açıklama yapmaları yaşanan faciaların arkasındaki gerçek sorumluları gizlemeye yönelik söylemlerdir.

Çünkü ölenler ne kendi evlatlarıydı ne de yakınıydı. Onların insan ve insan emeğine karşı kayıtsız tutumları iş cinayetlerini her geçen gün artırmaya devam ediyor.

Analar, babalar kendilerinden önce evlatlarını toprağa koyuyor, binlerce çocuk yetim kalıyor, kadınlar hayat arkadaşlarını kaybediyor.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini maliyet olarak gören işverenler, iş cinayetlerini kader diye dayatanlar, uyguladığı politikalarla ihmalkar davranan siyasi irade bu cinayetlerin sorumlusudur.

Siyasi irade ve kamu makamlarının işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgisi önlemeye yönelik değil adeta cinayet işlendikten sonra cenaze kaldırmaya yöneliktir!

Bu durum mevcut yasal düzenlemelerin iş kazalarını ve ölümlerini önlemedeki yetersizliğinin, ülkemizde işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda köklü ve yapısal sorunlar olduğunun en açık göstergesidir.

Oysa “elverişli koşullarda çalışma hakkı” İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi’nde güvence altına alınmış bir haktır. Emeğin yüzlerce yıllık mücadelesi sonucunda benimsenen bu hak, “işçi sağlığı ve iş güvenliği” adıyla tüm dünyada kabul edilen temel bir çalışma ilkesi halini almıştır.

Gerçekleşen iş cinayetleri ve iş kazalarının büyük çoğunluğunun önlenemez olduğu bilinmektedir. Bilimsel ve teknik ölçütler doğrultusunda atılacak adımlar ile göz göre göre “geliyorum” demekte olan facialara son vermek mümkündür. Bunun için önce insan hayatını ve emeğe değer veren bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanına ilişkin düzenlemelerin ve denetimin yalnızca Çalışma Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Enerji ve Tabii kaynaklar Bakanlığı tarafından yürütülmesi, doğru kararların alınmasının önünde bir engeldir. Bu nedenle düzenleme ve denetleme; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı’nın yanında, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, sendikalar, TTB ve TMMOB’den oluşan idari ve mali yönden bağımsız bir enstitü tarafından yerine getirilmelidir. Çalışma yaşamına ilişkin tüm düzenlemeler bu ensti-

tü tarafından yeniden ele alınmalı ve kararlaştırılmalıdır.

Üzerinden kaç yıl geçerse geçsin 301 madencinin ölümünü, siyasi iktidarın ve kamu kurumlarının sorumluluğunu, madenci şirketin açgözlü sahiplerini ve faciaya sebep olan kişileri asla unutmayacağız.

BU ÖLÜMLER KADER DEĞİL CİNAYETTİR

Bu ölümleri ancak ve ancak işçiler, emekçiler, sendikalar, meslek örgütlerinin birlikteliği ve örgütlü mücadelesi önleyebilir.

Sözümüz var, iş cinayetlerinde evlatlarını kaybeden analara ve babalara,

Sözümüz var, iş cinayetlerinde hayat arkadaşını kaybeden kadınlarımıza,

Sözümüz var, iş cinayetlerinde babalarını kaybeden yetim kalan çocuklarımıza

Sorumluları, affetmeyeceğiz ve mutlaka emekçilerden çalınan yaşamların ve emek sömürsünün hesabını soracağız.

İş cinayetlerinin gerçek sorumluları hesap verinceye kadar mücadeleye devam edeceğimizi kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz

Hüsnü Meydan
TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi

ETKİNLİKLER VE AÇILIŞ KONUŞMALARI

Bilim ve Teknik için
tmmob
var!

GEZİ DAVASI'NDA TUTUKLANAN ARKADAŞLARIMIZA SAHİP ÇIKIYORUZ

16.06.2022

Tunceli

Değerli arkadaşlar, değerli basın emekçileri

Bu ülkedeki 600 bini aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının mesleki demokratik kitle örgütü olan TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

9 yıl önce başlayan Gezi Direnişini bir kere daha hatırlamak, direnişte kaybettiğimiz genç kardeşlerimizi anmak ve Gezi Davası'ndan tutuklanan ve yaklaşık 2 aydır tutuklu bulunan arkadaşlarımızla dayanışma için buradayız.

Bizim için Gezi Direnişi, bundan dokuz yıl önce başlayan ama henüz bitmemiş, bitirilememiş onurlu bir halk hareketinin adıdır.

Gezi'nin yarattığı heyecan, gezinin yaşattığı duygular, gezinin öğrettiği doğrular ilk günkü canlılıklarıyla hayatlarımızı biçimlendirmeye devam ediyor.

Yaşadığımız bunca karanlık, bunca baskı, bunca kötülük içinde bile bu ülkenin geleceğine dair umudumuzu koruyabiliyorsak eğer, bunu Gezi Direnişi'ne, Gezi Direnişini var eden gençlerimize borçluyuz.

Bu umut bizlere, iktidarın tüm saldırganlığına karşı parklarımıza, kentlerimize, ormanlarımıza, derelerimize, madenlerimize sahip çıkma cesareti vermektedir.

Mahkeme kararının açıklandığı günden itibaren Türkiye'nin dört bir yanında yapılan kitlesel açıklamalar, TMMOB'ye bağlı birimler önünde başlattığımız adalet nöbetlerine verilen yoğun destek toplumun tüm kesimlerinin Gezi'yi ve Gezi Davasında ceza alan arkadaşlarımızı ne denli sahiplendiğini gösteriyor.

“Gezi Tutuklularının Serbest Bırakılması”, bu toplumun ortak talebidir, Türkiye halkının vicdanının ortak sesidir. Bu aynı zamanda hukukun ve adaletin de gereğidir.

Adaletin yerini bulması için, zedelenen toplumsal vicdanın onarılması için arkadaşlarımız derhal serbest bırakılsın.

Bu talebimizi ülkemizin dört bir yanında tüm platformlarda dile getirmeye devam edeceğiz.

Karanlık gider Gezi kalır! Hapislik biter, mücadele kazanır!

Hepimize bu mücadelemizde başarılar diliyorum.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

EMEĞİMİZE VE MESLEĞİMİZE SAHİP ÇIKIYORUZ

16.06.2022

Tunceli

Hepinizi dostlukla selamlıyorum,

TMMOB'ye bağlı odalarımızın Dersim birimlerine ve Dersim İl Koordinasyon Kurulumuza bu etkinliğe davet ettikleri için çok teşekkür ediyorum.

TMMOB olarak Mayıs ayı başından bu yana Geziye, Emegimize ve Mesleğimize Sahip Çıkıyoruz sloganıyla bir kampanya yürütüyoruz. Yönetim Kurulu üyelerimiz ve oda başkanlarımızla birlikte farklı illerimizi gezerek oradaki meslektaşlarımızla görüşme, taleplerimizi kamuoyuyla paylaşma fırsatı bulduk. Gezi Davasında tutuklanan arkadaşlarımızın arkasında olduğumuz iradesini tüm toplumla paylaştık.

Bugün de Dersim'de benzer görüşmelerimiz, açıklamalarımız oldu. Misa-firperverlikleri ve ilgileri için tüm Dersimlilere teşekkür ediyorum.

Burada ülkemizin içinde bulunduğu durum, meslektaşlarımızın yaşadıkları sorunlar ve TMMOB'nin mücadele gündemi üzerine konuşacağız. Sizler de katkı verirseniz, görüşlerinizi bizimle paylaşırsanız çok daha verimli bir etkinlik olacaktır.

Hepinizin bildiği, hissettiği gibi, ülke tarihimizin en büyük ekonomik krizlerinden birisini yaşıyoruz. Kriz tüm hayatımızı etkiliyor. Hayat pahalılığının, artan fiyatların, yaşanan zamların konuşulmadığı tek bir ortamımız kalmadı.

Akaryakıttan doğalgaza, gıda fiyatlarından kiralara kadar her alanda yaşanan zamlar nedeniyle insanlar nefes alamaz hale geldi. Ücretli çalışanlar için ev almak, araba almak, mal sahibi olmak artık imkansız durumda.

Hayat pahalılığı, işsizlik, yokluk ve yoksulluk bütün toplum kesimlerinin yaşamını tehdit eder hale geldi.

TÜİK rakamlarıyla gizlemeye çalışsalar da bağımsız ekonomistlerin ortaya koyduğu verilere göre ülke tarihinin en yüksek enflasyonunu yaşıyoruz. Aldığımız hiçbir ürünü ikincisinde aynı fiyata alamaz hale geldik.

Çünkü her malın fiyatına ödeme garantili kıyak ihalelerin bedeli yansıyor. Her malın fiyatına faiz ödemelerinin yükü yansıyor. Her malın fiyatına örtülü ödenek kesintileri yansıyor. Her malın fiyatına saraylıların lüks harcamalarının bedeli yansıyor.

Her alışverişte daha çok yoksullaşıyoruz. Her gün daha fazla borçlanıyoruz. Yoksulluk ve geçim sıkıntısı halkın yaşam tarzı haline geldi.

Bugün tüm ülke tarihinin en büyük ekonomik krizlerinden birisi yaşanıyor, bunun nedeni yıllardır uyguladıkları neoliberal politikalarıdır.

Uygulanan özelleştirme politikalarıdır. Üretim ve sanayileşme politikalarından uzaklaşarak rantı dayalı sektörlerle yatırım yapılmasıdır.

Kamu yararı taşımayan çılgın projelere ve saraylıların lüks yaşamına ayrılan kaynaklardır.

Kamu kaynaklarının yandaşlara, 5'li çeteye, cemaatlara, tarikatlara, akraba vakıflarına aktarılmasıdır.

Her kriz çıktığında kapısına dayandıkları sıcak para muslukları suyunu çekince, her kriz çıktığında soluğu aldıkları yurt dışı kaynakları birer birer kuruyunca çarkları döndüremez hale geldiler.

Bütçede bu denli gedik olunca, merkez bankasında bir kuruş para kalmayınca, dış ticaret açığı artınca ekonominin tüm yükü, emeğiyle geçinenlerin sırtına yüklenmiş durumda.

Yaşanan bu kriz tüm toplumsal kesimler gibi biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının hayatlarını da çok olumsuz etkiliyor.

Artan kiralar, kontrol altına alınamayan fiyatlar, temel tüketim maddelerinde yaşanan kıtlık, düşen alım gücü, açlık sınırına düşen ücretler ve giderek artan işsizlik bizlerin de yaşamını söndürüyor.

Kamuda çalışan meslektaşlarımız düşük ve eşitsiz ücret, sözleşmeli istihdam, özlük hakkı kayıpları ve teknik personel ataması yapılmaması gibi sorunlarla yüz yüze.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilendiler.

İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar tüm meslektaşlarımızı tehdit ediyor.

Birliğimiz ile SGK arasındaki yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, meslektaşlarımızın düşük ücretlerle sınırsız biçimde sömürülmesine zemin hazırladı.

Siyasal iktidarın karar ve uygulamaları, meslektaşlarımızı olduğu kadar meslek alanımızı ve mesleki faaliyetlerimizden faydalanan halkımızı da olumsuz etkiliyor.

Bilime ve tekniğe aykırı olarak çıkarılan yasalar ve yapılan mevzuat değişiklikleri nedeniyle halkın iyi ve güvenli mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmeti alması engelleniyor.

Nitelikli bir eğitim alan, köklü üniversitelerden iyi derecelerle mezun olmuş birçok genç meslektaşımız, mesleki, maddi ve sosyal tatminsizlik nedeniyle geleceğini yurt dışında arıyor.

Çünkü ülkemizde ekonomik ve sosyal koşullarımız, üstlendiğimiz sorumluluk ve almış olduğumuz eğitime uymayan bir düzeye gerilemiş durumda.

Ücretlerimiz enflasyon karşısında giderek eriyor ve yaşam standardımız dibe doğru çekiliyor.

Bugün geldiğimiz noktada yüz yüze olduğumuz sorun sadece yoksullaşma, borçlanma sorunu olmanın da ötesine geçmiş durumda.

Artan fiyatlar, karşılanamayan maliyetler, yanlış politikalar nedeniyle tıpkı sanayi üretimi gibi tarımsal ve hayvancılık üretimi de durma noktasına geldi.

Bütün ülke olarak büyük bir gıda krizi, kıtlık tehdidi ve açlık tehlikesiyle yüz yüze bulunuyoruz.

IMF ve Dünya Bankasına verdikleri sözler nedeniyle, çok uluslara şirketlerin gönlü olsun diye yıllardır bu ülkeden tarım ve hayvancılığı sistematik olarak bitiren iktidar, bugün ülkemizi ayçiçeği yağına, buğdaya, bir tutam samana muhtaç hale getirdi.

Bu sorunlarımızın çözümü için krizin başladığı ilk günlerden itibaren hem TMMOB olarak hem de DİSK, KESK, TTB ile birlikte bugüne kadar çok sayıda kampanya yürüttük.

- Kriz döneminde meslektaşlarımızın giderek derinleşen sorunlarının çözümü için
- İşsizlik sorununun çözülmesini, diplomalı işsizliğin ortan kaldırılmasını istedik.
- Mühendis, mimar ve şehir plancılarının istihdamının artırılmasını ve tüm meslektaşlarımız için kadrolu güvenceli istihdam sağlanmasını istedik.
- Kamuda çalışan meslektaşlarımızın ek göstergelerinin artırılarak, ücretlerinin ve özlük haklarının iyileştirilmesini istedik.
- SGK ile TMMOB arasında ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının asgari ücret denetim protokolünün ivedilikle yürürlüğe konulmasını istedik.

- OHAL Kanun Hükmünde Kararnameleri ile haksız ve hukuksuz biçimde kamu görevinden ihraç edilen meslektaşlarımızın tüm haklarıyla birlikte derhal görevlerine iade edilmesini istedik.
- Özelleştirme uygulamalarına son verilerek özelleştirilen kamu kuruluşlarının yeniden kamulaştırılmasını istedik.
- Toplumun güvenliğinin sağlanması için zorunlu olan kamusal mesleki denetimleri ortadan kaldırmaya yönelik düzenlemelerin ve serbestleştirme uygulamalarının sonlandırılmasını istedik.
- İstedik ki, her geçen gün artan hayat pahalılığı, işsizlik, yoksulluk karşısında meslektaşlarımızın hayatları daha da zorlaşsın.
- İstedik ki, bu ülkenin tüm zenginliklerinde, üretilen tüm değerlerinde emeği olan, hayatı yaratan mühendis, mimar ve şehir plancılarının emeği zayi olmasın.
- İstedik ki, bütçeden emekçilere, yoksul halka, kamusal yatırımlara, kamu hizmetlerine daha fazla pay ayrılsın.
- Krizin tüm yükünün emekçilere yıkılmayacağı insanca yaşayabileceğimiz bir gelir düzeyi ve adil bir vergi sistemi istedik.

Yaşanan krizin sorumlusu olan siyasi iktidar ise, taleplerimizi karşılamak, halkın sorunlarına çözüm bulmak yerine, toplumu baskı ve şiddet yoluyla sindirmeye çalışıyor. Başarısızlığını ört bas etmeye çalışanların telaşıyla saldırıyor dört bir yana.

Artık kendileri de biliyor ki kurdukları bu tek adam rejimi, 20 yıllık iktidarlarının da sonu oldu. Tek adam rejimi, istikrar ve güven değil, kriz ve korku getirdi.

Meclisin etkisizleştirilmesi, güçler ayrılığının ortadan kaldırılması, yargı bağımsızlığının yok sayılması, hukukun üstünlüğü anlayışının bitirilmesi ülkeyi yönetilemez hale getirdi.

Yönetemedikleri bu ülkeyi ellerinde tutmaya devam edebilmek için de her türlü zorbalığa başvuruyorlar.

Devletin tüm organlarını, toplumsal muhalefeti sindirmek için kullanıyorlar. Devletin tüm organlarını toplumsal kamplaşma yaratmak için kullanıyorlar.

Devletin tüm organlarını insanların yaşam tarzlarına müdahale etmenin aracı olarak kullanıyorlar.

Medyayı sansürlüyorlar, siyasetçileri-gazetecileri-muhalifleri tutukluyorlar.

Festivalleri yasaklıyorlar, bahar şenliklerini yasaklıyorlar, mezuniyet törenlerini yasaklıyorlar, eğlence mekanlarını yasaklıyorlar, sanatçıları-gençleri susturuyorlar.

Toplumunu baskıyla teslim almaya çalışıyorlar.

Geldiğimiz noktada tek adam rejimi halkın desteğiyle değil, halka yönelik baskı ve zorbalıkla ayakta duruyor.

Bugün elimizde her alanda harabeye dönmüş bir ekonomi ve bürokrasiden hukuka kadar her alanda çürümüş bir devlet yapısından başka bir şey kalmadı.

Toplumun barış içinde bir arada yaşamasının kurallarını belirleyen Anayasa'nın yok sayıldığı, hukukun evrensel ilkelerinin yok sayıldığı, AİHM kararlarının yok sayıldığı, tümüyle Tek Adam'ın buyruklarıyla yönetilen bir ülke haline geldik.

Hukuk kuralları ve yargı, demokratik bir ülkede yurttaşların hak ve çıkarlarını korumak için vardır. Yurttaşları devletin sınırsız gücünden korumak için vardır.

Bizim ülkemizde ise hukuk kuralları ve yargı, AKP iktidarına kalkan olmak için var. AKP'nin elinde, halka karşı bir silah olmak için var.

Son zamanlarda çıkan yargı kararları bu durumun en somut örnekleridir. Canan Kaftancıoğlu Davası, Kobane Davası, HDP Kapatma Davası ve elbette hepimizin yakından takip ettiği Gezi Davası yargısının AKP eliyle nasıl yönlendirildiğinin kanıtıdır.

Hepinizin bildiği gibi Gezi Direnişi bu topraklarda ağaca, doğaya ve kamusal mekânlara sahip çıkma iradesinin, var olanı koruma ve geleceği kazanma mücadelesinin zirvesidir.

Gezi Direnişi insanlığın ortak değerlerine, haklara ve özgürlüklere sahip çıkmanın, toplumun her kesiminden insanın bir arada yaşamasının ve en güzel örneğidir.

Gezi işte bu güzelliği ve ışıltısıyla siyasi iktidarın tüm kirliliğini, tüm çirkinliğini, tüm defolarını iyot gibi açığa çıkardığı için ilk günden itibaren iktidarın hedefindedir.

İktidar önce gaz bombalarıyla, Toma'larıyla, polis şiddetiyle saldırdı Gezi Direnişine, ama bizleri korkutamadılar.

Masum canlarımızı elimizden aldılar, Abdoca'nı, Mehmet'i, Ethem'i, Ali İsmail'i, Medeni'yi, Ahmet'i, Hasan'ı, Berkin'i hayattan kopardılar, ama bizleri yıldıramadılar.

Yalanlarıyla saldırdılar sonra: "Camideki içki görüntüsünü açıklayacağı" dediler, "Kabataş'taki üstü çıplak, deri eldivenli geziciler başörtülü bacımıza saldırdı" dediler, "eylemcilere para dağıtılıyor" dediler hatta son olarak "Dolmabahçe'den başbakanlık konutuna kanallar açtılar" dediler ama bir tanesini bile ispatlayamadılar.

İşte bu fantezi ürünü yalanlarıyla, FETÖ suçlusu emniyet mensuplarının kurgu delilleriyle, FETÖ Firarisi Savcının iddianamesiyle yarattıkları bir davayla saldırdılar son olarak.

Hukukun tüm evrensel ilkelerinin ayaklar altına alındığı bir yargılama sürecinin ardından “hükümeti ortaya kaldırmaya teşebbüse yardım etmek” suçundan arkadaşlarımıza onlarca yıl hapis cezası verdiler.

Bilinsin ki, Gezi Davasında ceza alan arkadaşlarımız, nasıl ki, onurlu bir halk hareketinin parçası oldukları için tarihe geçtiyse, onları cezalandırmaya çalışan iktidar sahipleri de tertemiz bir halk hareketine kara çalmanın utancıyla, alçaklığıyla tarihe geçtiler.

Daha önce söylemiştik bir kez daha yineliyorum: Demokratik bir direnişin parçası olan arkadaşlarımızın cezalandırılmasının vebali siyasi iktidarın üzerinde olduğu kadar, onun güdümündeki yargı organlarının da üzerindedir. Tarih ve hukuk, onların bu hukuk tanımazlıklarını, adaletsizliklerini kayıt altına almıştır.

Hepimiz biliyoruz ki, siyasi iktidarın ve onun maşalarının Gezi Direnişi nezdinde asıl cezalandırmak istediği eşit, özgür ve demokratik bir Türkiye ideali için mücadele eden toplumsal muhalefet hareketini tümüdür.

Hepimiz biliyoruz ki, siyasi iktidarın arkadaşlarımız ve Taksim Dayanışması nezdinde cezalandırmak istediği parkına, şehrine, doğasına, tarihine sahip çıkan mühendis, mimar ve şehir plancılarının tümüdür.

Siyasi iktidarın cezalandırmak istediği, attığı her hukuksuz adımda karşısında gördüğü mesleki bilgisini halktan yanan kullanan kamucu mühendis, mimar, şehir plancılarıdır.

Ve elbette hepimiz biliyoruz ki, siyasi iktidarın cezalandırmak istediği, yıllardır her fırsatta saldırdığı TMMOB ve bağlı odalarının toplumcu çizgisi ve onurlu mücadele geleneğidir.

Bu yağmacıların, bu haramilerin, bu zorbaların saldırıları yürüdüğümüz yolun doğruluğunun, mücadelemizdeki ısrarımızın haklılığın göstergesidir. Verdikleri cezalar, bu ülkedeki, mühendis, mimar ve şehir plancıları mücadelesi tarihine işlenmiş birer nişandır!

İktidar zorbalığına dün nasıl boyun eğmediyse, bugün de boyun eğmeyeceğiz. Gezi Direnişini, Gezi Davası'nda ceza alan arkadaşlarımızı, uğruna bedeller ödediğimiz değerlerimizi, kamusal faydayı ve meslektaşlarımızın haklarını savunmaya devam edeceğiz.

Arkadaşlarımızın en kısa zamanda yeniden özgürlüklerine kavuşacağına yürekten inanıyorum. Çünkü iktidar dayatmasıyla verilen kararların ömrü, iktidarın ömrü kadardır ve hepimiz biliyoruz ki bu iktidarın ömrü dolmuştur.

Siyasi iktidarın bu halkın kaderini kendi kötü kaderine ortak etmesine izin vermeyeceğiz.

Sona yaklaşıyoruz... Yaklaşan sonun farkında olan siyasi iktidar “suçluların telaşı”, “kaybedenlerin korkusu”, “köşeye sıkışmışların saldırganlığı” içinde geçiriyor son günlerini.

Bunca hoyratlığı, bunca hukuk tanımazlığı, bunca edepsizliği yaklaşan sonun kendileri açısından taşıdığı tehdidin farkında olmalarından kaynaklanıyor. Ne kadar koparabilirlerse ne kadar kurtarabilirlerse kendilerine kâr sayıyorlar.

Ülkenin kaderini kendilerinininkine ortak etmeye, ülkeyi de kendileriyle birlikte uçurumun dibine sürüklemeye çalışıyorlar.

İktidarın bu fütursuzluğuna karşı ülkemize, halkımıza, toplumsal muhalefet dinamiklerine, kamusal varlıklarımıza eskisinden çok daha güçlü biçimde sahip çıkmamız gerekiyor.

Çünkü biz sahip çıkmazsak, düşmanlaştırdıkları herkesi birer ikişer cezaevlerine atacaklar.

Biz sahip çıkmazsak, demokratik kurum ve kuruluşları susturacaklar.

Biz sahip çıkmazsak, zeytinliklerimizi kesecekler.

Biz sahip çıkmazsak tarım alanlarımızı yok edecekler.

Biz sahip çıkmazsak ormanlarımızı bitirecekler.

Biz sahip çıkmazsak kıyılarımızı, madenlerimizi, tarihi eserlerimizi yağmalayacaklar.

Biz sahip çıkmazsak Hasankeyf gibi Saldı'yı da yok edecekler.

Bi sahip çıkmazsak Munzur Dağını madencilere verecek, Munzur Gözelerini kurutacaklar.

Biz sahip çıkmazsak derelerimizi kirletecekler.

Biz sahip çıkmazsak İstanbul'un sonunu getirecek Kanal İstanbul'u hayata geçirecekler.

Biz sahip çıkmazsak bu ülkenin her metrekaresini satacaklar.

Biz sahip çıkmazsak ülkenin tüm varlıklarını yurtdışı hesaplarına kaçıracaklar.

Siyasi iktidarın emek, halk ve doğa düşmanı politikalarına karşı ülkemize, halkımıza ve geleceğimize sahip çıkmak için uzun yıllardır kararlı bir mücadeleye yürüten Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, geçtiğimiz haftalarda 47. Olağan Genel Kurulu'nu gerçekleştirdi.

Genel Kurul'da yürütülen tartışmalarda bugün her alanda yaşadığımız sorunların kaynağında AKP'nin faşizan tek adam rejiminin yattığı, bu sorunlardan kurtuluşun yegâne yolunun da tüm toplumsal muhalefet güçlerinin ortak mücadelesi olduğu konusunda mutlak bir fikir birliği vardı.

TMMOB'ye bağlı 24 Odaya üye binin üzerinde delegenin katıldığı Genel Kurul'da: Gezi Direnişine, Gezi Direnişi'nde yükselttiğimiz değerlere, Gezi Direnişi'nde kaybettiğimiz canlarımıza ve elbette Gezi davasında tutuklanan arkadaşlarımıza sahip çıkılması konusunda fikir birliği vardı.

Bu ülkenin en büyük sorunlarından birisi haline gelmiş adalet ve hukuk mücadelesini büyütme konusunda, Gezi Davası, Kobane Davası, ÇHD Davası, HDP Kapatılma Davası gibi iktidar eliyle yürütülen siyasi davalara karşı durulması konusunda fikir birliği vardı.

AKP'nin antidemokratik, baskıcı, otoriter politikalarına karşı, OHAL uygulamalarına, kayyım yönetimine karşı mücadele edilmesi konusunda fikir birliği vardı.

Toplumun tek tipleşirmeye çalışan dinci, gerici, ırkçı, şovenist politikalarına karşı aydınlanmadan, laiklikten, kardeşlikten, bir arada özgürce yaşama iradesinin geliştirilmesi konusunda fikir birliği vardı.

Milyonlarca kişinin hayatını elinden alan, yaşam koşullarını tehdit eden savaşların derhal durdurulması, silahların susturulması, ülkede, bölgede ve dünyada barışın egemen olması konusunda fikir birliği vardı.

Kürt Sorunu'nun barışçıl bir zeminde çözülmesi için ortak mücadele yürütülmesi konusunda fikir birliği vardı.

Kadınlara yönelik ayrımcılığın ve şiddetin sona erdirilmesi, İstanbul Sözleşmesi'nin yeniden kabul edilmesi konusunda fikir birliği vardı.

Emeğiyle geçinen toplum kesimlerinin hayatlarının iyileştirilmesi için sermaye tahakkümüne karşı emek yanlısı politikaların savunulması konusunda fikir birliği vardı.

Doğamızı, doğal kaynaklarımızı, şehirlerimizi, toplumsal varlıklarımızı tehdit eden neoliberal anlayışa karşı toplumun ortak çıkarını savunan kamucu anlayışın geliştirilmesi konusunda fikir birliği vardı.

Ve elbette kriz koşullarında yaşamları daha da zorlaşan meslektaşlarımızın ekonomik, demokratik, sosyal ve özlük haklarının geliştirilmesi için mücadelenin yükseltilmesi konusunda fikir birliği vardı.

Ortak sorunlarımız ve mücadele yöntemleri konusundaki bu fikirdaşlık TMMOB'nin geleceği açısından umut vericidir.

TMMOB Genel Kuruluna yansıyan bu kararlılıkla mücadele etmeye devam edeceğiz. Üyelerimizden temsilcilik ve şubelerimize, il koordinasyon kurullarından odalarımıza kadar tüm TMMOB örgütlülüğü bu mücadelede bizim en büyük gücümüzdür.

Bu mücadelede hepimize başarılar diliyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ YÖNETİM KURULU DURUŞMASI

23.06.2022
Ankara

Değerli basın emekçileri, değerli arkadaşlar,

Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına dostlukla selamlıyorum.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Üyesi arkadaşlarımıza destek olmak için bir aradayız.

TMMOB üye ve yöneticileri olarak sıklıkla hakim karşısına çıkıyoruz. Bu davaların yarısı ülkemizi yeşil alanlarını, doğal kaynaklarını ve kamusal zenginliklerini korumak için açtığımız yürütmeyi durdurma davalarıyken, diğer yarısı da bu mücadelemizi sindirmek isteyen iktidar sahipleri tarafından bize karşı açılan davalar.

Ülkemize, geleceğimize ve mesleğimize sahip çıkmak için verdiğimiz mücadele nedeniyle sudan gerekçelerle iktidarın hedefi durumundayız.

Bugünkü davada da arkadaşlarımız ipe sapa gelmez nedenlerle hakim önüne çıkmak zorunda kaldılar.

Doğal ve kültürel mirası korumaya yönelik kent ve mimarlık mücadelelerini haber yapan gazetecilere verilen bir ödül nedeniyle, arkadaşlarımız “terör örgütü propagandası” suçlamasıyla yargılanıyorlar.

İktidarın güdümünde hareket eden yargının içine düştüğü durum komik olmaktan çıkmış trajik bir hale dönüşmüştür.

Toplumdaki ekoloji ve koruma bilincini yükseltmeyi hedefleyen bir ödülü “terör propagandası” olarak nitelendirmenin kabul edilir hiçbir tarafı bulunmamaktadır.

Bu davanın amacı çevre mücadelelerini ve bu mücadelenin en önemli parçalarından biri olan TMMOB örgütlülüğünü korkutmak, sindirmek ve susturmaktır.

Bir kez daha belirtmek isteriz ki, doğayı korumak, ağaca-ormana-akarsuya sahip çıkmak suç değildir.

Çevre mücadelelerini haber yapmak, toplumdaki ekolojik duyarlılığı geliştirmeye çalışmak suç değildir.

Sermaye sahiplerinin doğal hayata ve çevreye karşı saldırganlığına karşı durmak suç değildir.

İktidarın tüm saldırganlığına ve hedef göstermelerine rağmen inandığımız değerleri savunmaya, doğaya sahip çıkmaya, çocuklarımızın geleceğine sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Yıllardır kent ve çevre konularında yürüttükleri mücadele ile her kesimin desteğini ve takdirini kazanan pek çok şubemizden biri olan Mimarlar Odası Ankara Şubesi'nin Yönetim Kurulu Üyelerinin yanındayız.

Meslektaşlarıma yönelik suçlamalar derhal kaldırılmalı, toplumsal muhalefeti susturmaya yönelik tehditlerden ve davalardan vazgeçilmelidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ 74. BÜYÜK KONGRESİ24.06.2022
Ankara

Sevgili Başkan, Değerli Kongre Delegeleri, Sayın Konuklar

Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına dostlukla selamlıyorum.

Öncelikle sağlıkta yaşanan şiddet ve salgınla mücadele sürecinde hayatını kaybeden tüm sağlık çalışanlarını saygıyla anıyorum.

Halkın sağlığını koruyabilmek için, ölümleri durdurabilmek için kendi bedenini yaşama ölüm arasında koyan sizlere tüm toplum olarak çok büyük bir minnet borcumuz var.

Örgütüm TMMOB adına bilim dışı şarlatanlara, halkı yanlış yönlendirenlere karşı dik duruşunuz ve tavizsiz mücadeleniz için hepimize teşekkür ediyorum.

Gezi'nin, barışın ve halkın doktorlarına, sizlere, Gezi Davasında tutuklu bulunan Yönetim Kurulu üyemiz Mücella Yapıcı, Şehir Plancıları Odamız üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın avukatı Can Atalay'ın en sıcak selamlarını iletiyorum.

Yıllardır eylemlerde, meydanlarda, mahkeme salonlarında yan yana geldiğimiz, mücadele ve kader ortaklığı yaptığımız sizlerle bir arada olmaktan mutluluk duyuyorum. İyi ki varsınız.

Değerli Dostlar,

Zor zamanlardan geçiyoruz.

Hazinesi tümüyle tüketilmiş, ödeme garantili projeler nedeniyle gelecek nesilleri bile borçlandırılmış, kamu işletmelerinin içi tamamıyla boşaltılmış, kamusal varlıkları swap anlaşmalarıyla ipotek edilmiş bir ülke tablosuyla yüz yüze bulunuyoruz

Her alanda harabeye dönmüş bir ekonomi, hukuktan bürokrasiye kadar her alanda çürümüş bir devlet yapılanmasıyla karşı karşıyayız.

Böylesi bir tabloyu yaratan ve gelinen noktada yönetme kabiliyetini tamamen kaybetmiş olan tek adam rejimi iktidar süresini uzatabilmek için tükenmişlerin çaresizliği içinde toplumsal muhalefete tüm pervasızlığıyla saldırıyor.

Bunun için muhalif siyasetçileri hapsediyorlar, basın organlarına ölçsüz cezalar veriyorlar, haber yapan gazetecileri içeri atıyorlar.

Bunun için, milyonlarca kişinin içinde yer aldığı ve hepimizin bir parçası olduğu Gezi Direnişi nedeniyle daha önce aynı iddianame ve suçlamalarla defalarca yargılanan ve her seferinde beraat eden arkadaşlarımıza hukukun

en temel ilkelerini bile ihlal ederek, hiçbir hukuki delile dayandırmadan ağır hapis cezaları veriyorlar.

Bunun için, bugüne kadar RTÜK eliyle televizyonlara, Basın İlan Kurumu eliyle gazetelere, BTK aracılığıyla internet sitelerine uyguladıkları baskı ve yasakları şimdi de ceza kanunu ve mahkemeler eliyle sosyal medya kullanıcılarına uygulamak istiyorlar.

Bunun için, 22 yıllık iktidar süreleri boyunca yaptıkları tüm yolsuzlukları, söyledikleri tüm yalanları, işledikleri tüm suçları sansürün ardına gizlemeye çalışıyorlar.

Buradan bir kez daha sesleniyorum: Siyasi iktidar topluma gözdağı vermedi, toplumu tehdit etmeyi bırakmalıdır.

Ne yaparlarsa yapsınlar, hangi cezaları verirlerse versinler, hangi baskı yasadını çıkartırlarsa çıkarsınlar, bu toplum tek adam rejiminin tehditlerine, tek adam rejiminin yasaklarına boyun eğmeyecek!

Ne yaparlarsa yapsınlar bu ülkenin hekimleri, sağlık emekçileri halkın sağlığı için mücadele etmeye devam edecek.

Ne yaparlarsa yapsınlar bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları kamusal varlıklarımızı ve zenginlerimizi korumaya devam edecekler.

Ne yaparlarsa yapsınlar bu ülkenin işçileri, emekçileri alın terine sahip çıkmaya devam edecek.

Ülkemizin ve halkımızın geleceğini, yozlaşmış iktidar sahiplerinin insafına ve emperyalistlerin kirli emellerine terk etmeyeceğiz.

Bizlerin bu kararlı duruşu, bizlerin ortak mücadelesi gelecek için en büyük umudumuzdur. Ne yaparlarsa yapsınlar, nasıl saldırırlarsa saldırınsınlar bu umudu bizden söküp alamayacaklar.

Değerli arkadaşlar,

Bizleri, genel kurullarda bir araya getiren şey basit bir protokol nezaketi değildir.

Bizleri bir araya getiren şey köklü bir mücadele geleneğinin ta kendisidir.

Ülkemizin en karanlık dönemlerini, yan yana gelerek, mücadeleyi ortaklaştırarak aştık. 10 Ekim’de yan yanaydık, Gezi’de yan yanaydık, Tekel Direnişi’nde yan yanaydık...

Hiç şüphenez olmasın bu faşist karanlığı, bu tek adam rejimini de hep birlikte aşacağız.

Gençler yan yana geldikçe, kadınlar yan yana geldikçe, işçiler yan yana geldikçe, sağlık emekçileri yan yana geldikçe, mühendisler-mimarlar-şehir plancıları yana geldikçe, kamu emekçileri yan yana geldikçe önünde hiçbir kuvvet duramaz.

Bizler bugüne kadar hayatın her alanında, ülkenin tüm meydanlarında sürdürdüğümüz mücadele birlikteliğini daha da büyüteceğiz, yol arkadaşlığımızı daha da ilerleteceğiz.

Umutlu, güneşli ve aydınlık günlere inancım ve tüm dayanışma duygularıyla 74. Büyük Kongrenizi bir kez daha selamlıyorum. Kongrenin demokrasi, barış ve adalet mücadelemize katkı vermesini diliyorum.

Kurtuluş yok tek başına,

Ya hep beraber ya hiçbirimiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB YÖNETİM KURULU VE ODA BAŞKANLARI ORTAK TOPLANTISI

25.06.2022

Ankara

Değerli Yönetim Kurulu Arkadaşlarım, Odalarımızın Değerleri Başkanları Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum. TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları ortak toplantımıza hepiniz hoş geldiniz.

Mayıs ayı sonunda gerçekleştirilen 47. Olağan Genel Kurulumuzda seçilen Yönetim Kurulu üyeleri olarak ilk toplantımızı 4 Haziran 2022 tarihinde gerçekleştirdik.

Görev dağılımının ardından Yönetim Kurulumuzun ilk kararı “Çalışma dönemimiz boyunca, Yönetim Kurulu üyemiz Mücella Yapıcı ve Gezi Davası’nda tutuklanan tüm arkadaşlarımızın özgürlüklerine kavuşması, uğruna cezaevinde tutuldukları Gezi’nin eşitlikçi-özgürlükçü değerlerinin savunulması ve kamucu anlayışın geliştirilmesi Yönetim Kurulumuzun en önemli ve öncelikli gündemi olacaktır” şeklinde oldu.

Yönetim Kurulu olarak cezaevindeki arkadaşlarımızla buldukları cezaevlerinde yüz yüze görüşmek istiyoruz. Şehir Plancıları Odamız ve Mimarlar Odamızın da bu doğrultuda girişimleri devam ediyor. En kısa zamanda gerekli izinleri alacağımıza inanıyorum.

İlk toplantımızda aldığımız bir diğer karar da 47.Dönem Çalışma Programına önerilerin alınması için Yönetim Kurulu üyeleri ve Oda Başkanlarımızla ortak toplantı düzenlemektir. Bugün de bu amaçla bir araya geldik.

Çalışma programlarımızı Genel Kurul Sonuç Bildirgemizin ve Genel Kurul’da alınan kararların yol göstericiliğinde hazırlarız. Sizlerin de vereceği katkılarla önümüzdeki dönemi en verimli şekilde değerlendirebileceğimiz bir program ortaya çıkaracağımıza inanıyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Eskilerin deyimiyle “seçim sath-ı maili”ne doğru yaklaşıyoruz.

Henüz tarihi belirlenmedi ama iktidar kendi istediği koşullarda seçimlere girebilmek için adeta son hazırlıklarını yapıyor.

Meclis barajını ve ittifak sistemini değiştiren Seçim Yasası geçtiğimiz Nisan ayında Resmi gazetede yayınlanmıştı. O günden itibaren aslında fiilen seçim süreci başlamış oldu.

AKP kendisi için en uygun zemini ve takvimi oluşturmaya çalışıyor.

Bir yandan geçmişte düşman ilan ettiği Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan'dan gelecek sıcak para ile ekonomiye biraz olsun can suyu vermeye çalışırken, diğer yandan da seçim sürecinde en büyük tehdit olarak gördüğü sosyal medyayı kontrol altına alacak yasaları meclisten geçirmeye çalışıyor.

Yurttaşların tepkisini görünmez kılarak, toplumsal muhalefetin sesini kısarak seçimleri sadece siyasi partiler ve ittifaklar arasında bir kör düğüşüne çevirmeye çalışıyor.

Kendi adaylığını açıkladı zaten ve ısrarla muhalefetin de adaylarını belirlemesini istiyor.

İstiyor ki sadece adaylar tartışılsın, sadece adayların kimliği tartışılsın, isimler ve kimlikler üzerinden kavgalar kırılmalar yaşansın.

Ekonomik krizin tartışılmasını istemiyor. Yolsuzlukların tartışılmasını istemiyor. Yıllardır sürdürdüğü sömürü politikalarının tartışılmasını istemiyor. Yerli ve yabancı sermaye kesimlerine peşkeş çektiği kamusal varlıklarımızın, madenlerimizin, doğal zenginliklerimizin tartışılmasını istemiyor.

Oysa tüm bunların tartışılması, sorumlularının ortaya çıkarılması ve bunlardan hesap sorulması gereken bir seçim sürecindeyiz.

Ve elbette seçimlerden sonra atılacak adımların, alınacak tedbirlerin, hayata geçirilecek sosyal politikaların, tercih edilecek ekonomik önceliklerin tartışılması gereken bir seçim süreci geçirmeye ihtiyacımız var.

Geniş halk kesimlerinin zorunda kaldıkları için değil, umutlu gelecekleri için oy kullanmaya ikna edilmesi gerektiği bir seçim sürecini inşa etmeye ihtiyacımız var.

Eski rejimin restorasyonunu hedefleyen, eski rejimin sınırlarına hapsolmuş hiçbir strateji ve hedefin başarılı olması beklenemez.

O nedenle, bir yandan AKP'nin 20 yıllık tahribatını ortadan kaldıracak, ekonomik-sosyal alandaki kayıpları telafi edecek, uyguladığı milliyetçi-muhafazakar ideolojik saldırının toplumsal izlerini silecek politikalar ortaya koyarken diğer yandan da eski rejimin dışladığı toplumsal kesimleri içeren, laikliği hayata geçiren, yoksul halk kesimlerinin sorunlarını önceleyen, sanayileşmeyi ve teknolojik gelişimi öngören, çevreci bir anlayışı muhalefetin sahiplenmesi gerekiyor.

Bu hattın oluşturulmasını sadece siyasi partilerden beklemek doğru değil. Burjuva partileri kendi sınıf kimlikleri neyi dayatıyorsa, neyi önceliyorsa o politikaları hayata geçirir.

Bizler işçi sınıfının, emekçilerin, yoksul halk kesimlerinin, dışlanmışların taleplerini öne çıkartmak zorundayız.

Bildiğiniz gibi TMMOB olarak her seçim öncesi bir bildirge hazırlayarak hem meslek alanlarımızdaki taleplerimizi hem de ülkenin genel sorunlarına ilişkin görüşlerimizi siyasi partilerle, üyelerimizle ve kamuoyuyla paylaşıyoruz.

Bu seçim döneminde hazırlayacağımız bildirgeyi çok önemsiyorum. Az önce saydığım nedenlerle, bir önceki bildirgedeki talepleri tekrar eden değil, geçmişte aşmayı hedefleyen kurucu bir anlayışı ortaya koyan bir bildirge hazırlamamız gerekiyor.

Bu nedenle çalışma programımızı hazırlamak ne kadar önemli ve acilse seçim bildirimimizi hazırlamak da o denli önemli bir çalışma olarak önümüzde duruyor. Bu konudaki katkı ve görüşlerinizi de bekliyoruz.

Yaz dönemini verimli geçirebilirsek elimizde hem seçim öncesi hem de seçim sonrasında topluma ve siyasi partilere kılavuz olabilecek güçlü bir bildirge olacağına inanıyorum.

TMMOB olarak bizler tek adam rejiminin kırılma anları olan 2010 ve 2017 Referandumlarında tavrımızı açık biçimde ortaya koyduk ve ülkeyi bugün uçurumun kenarına kadar sürükleyen değişikliklerin yapılmaması için elimizden geldiğince mücadele ettik. Bu mücadelemiz geniş toplum kesimlerinin büyük desteğini ve takdirini kazanmıştı.

Bu bizim toplumsal sorumluluğumuzun gereğidir ve bu sorumluluk uyarınca eşit, özgür, demokratik, laik ve bağımsız bir Türkiye için mücadele etmeye devam edeceğimize hiç kimsenin şüphesi olmasın.

Değerli Arkadaşlar,

Yakın zamanda genel kurul gerçekleştirdiğimiz ve orada uzun uzadıya siyasal analizler yaptığımız için aynı şeyleri tekrar etmek istemiyorum. O yüzden sözlerimi burada sonlandıracağım.

Hepinize katılımınız için bir kez daha teşekkür ediyorum. Burada yürütülecek tartışmaların, verilecek mesajların ve buradaki tartışmalardan yola çıkarak hazırlayacağımız faaliyet raporunun hem faaliyetlerimizin daha sağlıklı sürdürülebilmesi hem de demokrasi mücadelesinin geliştirilmesi açısından önemli olduğunu bilmenizi isterim.

Hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ADALET NÖBETİ 100. GÜN

03.08.2022
Anayasa Mahkemesi Önü
Ankara

Değerli dostlar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Aralarında Yönetim Kurulu üyemiz Mücella Yapıcı, Şehir Plancıları Odamız üyesi tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın hukuk müşaviri Can Atalay arkadaşımızın da bulunduğu Gezi Davası tutuklularıyla dayanışma için başlattığımız adalet nöbetinin 100. Yılında bir aradayız.

Gezi Davası adı altında yaşanan büyük hukuk skandalına bir kez daha dikkat çekmek için ülkemizin en üst yargı organı olan Anayasa Mahkemesi önündeyiz.

Yıllardır dile getirdiğimiz gerçekleri bir kez de Anayasa Mahkemesi hakimleri duysun istiyoruz:

Gezi Davası adı altında yürütülen ortaoyunu, hiçbir hukuki delile dayanmayan, tamamıyla siyasi iktidarın yönlendirmesiyle kurgulanmış bir süreçtir.

FETÖ hükümlüsü savcı ve emniyet mensuplarının uydurma delilleriyle oluşturulmuş bu davada verilen mahkumiyet kararları hukuk adına utanç vericidir.

Gezi Davasında mahkum edilen arkadaşlarımız mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için, halkın ortak faydasını savundukları için, Gezi Parkına ve taksim meydanına sahip çıktıkları için yargılanmış ve tutuklanmıştır.

Bu hukuksuz karar toplum vicdanında yok hükmündedir. Toplum vicdanında arkadaşlarımız tıpkı Gezi Direnişi gibi tertemiz ve onurludur. Hiçbir iftira, hiçbir senaryo, hiçbir karar arkadaşlarımızın masumiyetine ve haklılığına leke düşüremeyecektir.

Ülkemizin farklı illerinde 100 gündür devam eden adalet nöbetlerine verilen toplum desteği bunun en açık göstergesidir.

Değerli Arkadaşlar,

Bizler AKP iktidarından adalet beklediğimiz için, AKP'nin oyuncağı haline gelmiş hakimlerden adaletli bir karar beklediğimiz için nöbet tutmuyoruz.

Bizler arkadaşlarımıza olan özlemimizi, arkadaşlarımızın suçsuzluğuna olan inancımızı göstermek için nöbet tutuyoruz.

Onların resimleriyle yan yana durmak bize kıvanç verdiği, onları seven dostlarıyla yan yana gelmek bize güven verdiği için nöbet tutuyoruz.

Nöbetimizin onlara güç ve moral verdiğini bildiğimiz için nöbet tutuyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Yönetim Kurulları olarak 100 gündür arkadaşlarımızı ziyaret edebilmek için başvurmadığımız merci kalmadı. Arkadaşlarımızla yan yana gelmemizi engellemek, onları ziyaret etmemizi engellemek için sürekli oyalıyorlar. Her kurum sorumluluğu bir diğerine atıyor ve arkadaşlarımızla görüşmemiz engelleniyor.

Yüzlerine söyleyemediğimiz hasretliğimizi buradan ifade etmiş olalım. Onları çok özledik. Onların güleç yüzlerini, onların cesur duruşlarını, onların sıcak gülüşlerini çok özledik.

Arkadaşlarımızın derhal salıverilmesini istiyoruz. Geziye ve gezi davasında tutuklanan tüm arkadaşlarımıza özgürlük istiyoruz.

Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz...

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ÖLÜM GEMİSİNİ DURDURACAĞIZ!

24.08.2022
İzmir

Değerli arkadaşlar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

TMMOB olarak bizler yıllardan beri bilimsel ve teknik aklın, insan ve doğa yararına kullanılması için mücadele veriyoruz.

İnsan hayatını ve ekolojiyi tehdit eden her projeye, her uygulamaya, her yönetmeliğe karşı davalar açıyor, kampanyalar yürütüyoruz.

Bugün yine bir çevre felaketine engel olmak, insan sağlığını ve doğayı tehlikeye atan bir tehdidi durdurmak için mahkeme kapısındaız.

Hakkında, “nükleer denemelerde kullanıldığı için yüksek miktarda radyo-aktivite barındırdığı”, “600 tonu asbest olmak üzere 1500 ton tehlikeli atık içerdiği” yönünde ciddi iddialar ve belgeler bulunan Nae Sao Paulo savaş gemisinin ülkemize getirilmesini engellemek için bir aradayız.

Söz konusu tehlikeli atıkların, havamızı, suyumuzu, doğamızı kirletmemesi, insanlarımızın sağlığını yok etmemesi için bir aradayız.

Bildiğiniz İzmir halkı, odalarımız ve çevre örgütleri haftalardır bu geminin taşıdığı tehlikelere dikkat çekmeye çalışıyor.

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı firma bilgilerine dayanarak yaptığı açıklamada, asbest miktarının 600 ton değil 10 ton civarında olduğunu, uluslararası ve ulusal mevzuata göre sürecin titizlikle takip edildiğini, gemide asbest ve diğer atıklara ilişkin inceleme ve raporların bulunduğunu, ülkeye geldiğinde de uzmanlar tarafından gemide gerekli inceleme yapılacağını ve ardından söküme izin verileceğini, aksi taktirde geminin geri gönderileceğini söylemekle yetiniyor.

Şirketin verdiği bilgi ve belgeler gerçeği yansıtmamaktadır.

Geçmişte de böyle yanlış belgelere dayanarak söküme işlemleri gerçekleştirilmiş, yapılan incelemeler sonucunda gerçek ortaya çıkmıştır.

Onlara güvenmiyoruz. Bu açıklamalar gerçeği yansıtmamaktadır.

Gerçek olan tek şey, Sao Paulo gemisinin içerdiği tehlikeli atıklar nedeniyle bir ölüm gemisi olduğudur.

Sevgili Arkadaşlar,

Geminin taşıdığı tehdit nedeniyle Brezilya Limanlarından ayrılmasını engelleyen mahkeme kararına rağmen gemi şu anda uluslararası sularda ülkemize doğru gelmektedir.

Bilinmelidir ki, mahkeme kararları beklenmeden, firma beyanlarına dayanarak başlanacak söküme işlemi, geri döndürülemez zararlara yol açacak,

mahkeme kararını kadük bırakacaktır.

Otopan Gemisinin, 2015 yılında KUITO adlı tankerin ve 2016 yılında ETHA-NE adlı tankerinin sökümlü sürecinde yaşananlar bunun en somut örneğidir.

Bu örneklerde açılan davalara ve alınan yürütmeyi durdurma kararlarına rağmen sökümlü işlemleri gerçekleşmiştir.

Sökümlü sonrasında da bu gemilerden çıkan atıkların türü ve miktarı, nasıl bertaraf edildiği, radyoaktivite içerip içermediği, sökümlü parçaların nereye gönderildiği yönünde hiçbir bilgi, belge ve rapor kamuoyuyla paylaşılmamıştır.

Yalnızca örnek verdiklerim değil, Aliğa Gemi Sökümlü Tesislerinde 1974 yılından beri sökümlü gemilerden çıkarılan her türden tehlikeli zararlı kimyasal sınıftan olan bileşenlerin miktarı, nerede ve nasıl bertaraf edildiğine dair bilgi ve belge bulunmamaktadır.

Gemi sökümlü sektörüne ait bilgiler adeta “merdiven altı işletmeciliği” gibi kamuoyundan saklanmaktadır.

Çevre ve halk sağlığı ve iş sağlığı ve güvenliği konusunda sektörün karnesi kötüdür.

Yönetim ve denetim mekanizmalarındaki eksiklikler nedeniyle, işçilerin güvenliği ve bölge halkının sağlığına yönelik olumsuzluklar geri dönülemez boyutlara ulaşmıştır.

İnsan sağlığının bu kadar değersiz görülmesinden bıktık.

Bu güzel coğrafyamızın dünyanın çöplüğü olarak görülmesinden bıktık.

Türkiye'nin dünyanın çöplüğü, endüstriyel atık merkezi haline getirilmesine izin vermeyeceğiz.

Gemi sahipleri zengin olsun diye, sökümlü şirketleri zengin olsun diye doğamızın ve yaşam çevremizin zehirlenmesine, tersane çalışanlarının ve yöre halkının kanser tehdidiyle yüz yüze bırakılmasına izin vermeyeceğiz

Bakanlık şirketin hazırlattığı gerçek dışı raporlara değil, bilim insanlarının sesine kulak vermelidir. Bakanlık açgözlü şirketlere değil, İzmir halkının sözüne kulak vermelidir.

Adli makamlar göz göre göre yaklaşan bu çevre ve insanlık felaketini engellemelidir. O gemi derhal durdurulmalı, içindeki tehlikeli atıklar gerekli bilimsel ve çevresel önlemler alınarak, gemi nerede yapıldıysa orada bertaraf edilmelidir.

Tüm halkımızı bu önemli mücadeleye destek olmaya, mahkemelerimizi insan sağlığı ve çevre konusunda sorumlu davranmaya çağırıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TUNCELİ KENT SEMPOZYUMU

22.09.2023

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Tunceli'de bizi ilk kez bir araya getirerek, bu anlamlı etkinliği düzenleyen Tunceli İl Koordinasyon Kurulumuza, yöneticilerimize, çalışanlarına ve sempozyum boyunca görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar,

Kent Sempozyumları TMMOB örgütlülüğünün en önemli ve en yaygın etkinliklerinden biridir. Birliğimize bağlı odaların kentlerin sorunlarına ilişkin kendi meslek disiplinleri ışığında düzenledikleri faaliyetler 2006 yılında gerçekleştirilen 39. Genel Kurulumuzda alınan kararlarla birlikte, İl Koordinasyon Kurullarımız bünyesinde yürütülen ortak faaliyetler haline dönüştürülmüştür.

Bu sempozyumlarda bugüne kadar alt yapı hizmetlerinden kentsel dokuya, afetlerden çevre düzenlemesine, turizmden kent suçlarına, ulaşımdan konut projelerine kadar pek çok farklı konuda şehirlerimizin sorunları irdelendi ve çözüm önerileri geliştirildi. Mesleki bilgi ve birikimlerimiz ışığında kentlerimizin nasıl daha iyi yönetilebileceği konusunda ortak bir fikri faaliyet yürütüldü.

Bu faaliyetler TMMOB örgütlülüğünün mesleki ve toplumsal sorumluluğunun bir gereğidir. Türkiye çapında yaklaşık 700 bini aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının mesleki örgütü olan TMMOB, sadece meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını koruyup geliştirmeyi değil, aynı zamanda bu mesleki birikimimizi ülkemizin ve toplumumuzun çıkarları doğrultusunda kullanmayı da şiar edinmiş bir örgüttür.

Bu bilinçle, meslek alanlarımızla ilgili gelişim ve değişimlerin, politik, sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarının derinlemesine kavranması, yorumlanması, toplumun bilgilendirilmesi daha da önemlisi yönetim politikalarının bu çerçevede belirlenmesi doğrultusunda çalışmalar yapıyoruz.

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar

Hepinizin yakından bildiği gibi ülkece zor bir dönemden geçiyoruz. Yaşadığımız ekonomik kriz hayatımızın her alanını derinden etkiliyor. Gün geçtikçe artan yoksullaşmayla, açlıkla sınıyoruz.

Yaşadığımız krizi bir de peşi sıra felaketler takip ediyor. 6 Şubat depreminin izleri hala hafızalarımızda taze... Geniş bir coğrafyayı etkileyen depreme on binlerce insan hayatını kaybetti. Yaşanan felaketlerin nedenlerini ve sonuçlarını gizlemeyi yönetim politikası haline getirmiş olan siyasi iktidar, depremin de kayıplarını da tam olarak açıklamış değildir.

TMMOB olarak deprem coğrafyasında yaşadığımızı her fırsatta dile getiriyoruz. Şehirlerimizin ve yapılarımızın depreme hazırlıklı hale getirilmesini sürekli olarak tekrarlıyoruz. Yaptığımız tüm uyarılara, yayımladığımız tüm raporlara, gerçekleştirdiğimiz tüm bilimsel etkinliklere rağmen bugüne kadar depreme hazırlık konusunda adımlar atılmadı. Bilimin gereklilikleri yerine, sermayenin önceliklerine önem vermenin bedelini kaybettiğimiz hayatlarla ödedik. Şehirlerimizin ve binalarımızın depreme hazır olmaması, devletin sağlıklı işleyen bir afet-acil durum yönetimi planı olmaması yaşanan afeti toplumsal bir trajediye dönüştürdü. Arama-kurtarma faaliyetleri hiçbir biçimde organize edilemedi. Yıkılan on binlerce binanın enkazı altında kalan yüz binlerce kişiye günlerce ulaşamadı. Milyonlarca depremzede zorlu kış şartlarında kendi çabalarıyla hayatta kalmaya, enkaz altındaki yakınlarını çıkarmaya, temel ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştı.

Bugüne kadar yaşanan her felakette afetle mücadeleyi bir güç gösterisine çeviren, devlet kurumlarının müdahalesini parti reklamına dönüştüren, insanların acısını halkla ilişkiler kampanyası haline getiren iktidarın bu depremde de aynı tavrını sürdürmesi afetin yol açtığı yıkımın olumsuz sonuçlarını büyüttü.

Tek adam rejiminin her şeyi kendi başına yapabileceğine ilişkin kibrinin ne büyük bir kaosa ve ne kadar acı sonuçlara yol açabileceğini hep birlikte deneyimledik. Liyakatsiz atamaların ve partizanca kadrolaşmaların yüzlerce yıllık kurumları nasıl işleyemez hale getirdiğini hep birlikte gördük. Hepsinden de öte, neoliberalizmin ranta dayalı yönetim anlayışının, her şeyi paraya dönüştürmeye çalışan holdingleşme dürtüsünün, insanlığın temel değerleriyle hiçbir biçimde uzlaşmadığını gördük. 155 yıllık Kızılay'ın, milyonlarca afetzede aç-açık kalmışken onlara çadır sağlamak yerine şirketlere, yardım kuruluşlarına çadır, konserve ve giysi sattığını öğrendik.

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar

2003'te Bingöl'de , 2011 Van'da, 2020'de Elazığ-Sivrice ve İzmir'de ve ne yazık ki bu kış gerçekleşen ve 11 ilimizi etkileyen 6 Şubat depreminde de benzer acıları tekrar tekrar yaşadık, yaşıyoruz.

Yaşanan yanlışlıkları ve eksiklikleri raporlarımızla dile getirdiğimizde ise iktidar yandaşlarının saldırılarına maruz kalıyoruz.

Hatırlayacaksınız ilk olarak, yandaş gazetelerde binaların yapı denetim ve kontrollerinden TMMOB ve ilgili odaların sorumluluğu olduğu, çürük binaların yapımına sessiz kaldığımız algısını yaratmaya çalıştılar.

TMMOB'nin denetim yetkilerini ortadan kaldırmak için defalarca kanun değişikliği yaptıklarını yüzlerine vurunca bu yalanı sürdürmediler.

Hemen sonrasında, çok daha büyük bir gürültüyle TMMOB'nin kentsel dönüşüm projelerine engel olduğu için kentlerin depreme dayanıklı hale getirilemediği yalanını söylediler.

Bizim yıllardır kentsel dönüşüm projelerine en büyük itirazımızın, bu projelerin kentlerde afet riskini azaltmak yerine, kentlerin ortak kullanım alanlarına el koymak, fakiri fukarayı yerinden etmek ve rant amaçlı lüks yapılar yaratmak için kullanılması olduğunu örnekleriyle kamuoyuyla paylaşmamız sonucu bu yalanlarından da çark ettiler.

Buradan bir kez daha yinelemek istiyorum. Depremin yarattığı yıkımın iktidarın yeni rant politikalarına ve yandaş sermaye kesimlerine servet aktarımı sürecine dönüştürülmesine sessiz kalmayacağız.

TMMOB ve bağlı odaları olarak yıllardır mesleki bilgi ve birikimlerimizi kullanarak, kimi zaman üniversitelerle, kimi zaman belediyelerle iş birliği yaparak deprem ve afetler konusunda yüzlerce etkinlik düzenledik, onlarca rapor hazırladık.

Yaptığımız çalışmalarını kamuoyuyla paylaştık ve yetkilileri bilgilendirdik.

Kim ne derse desin, ne engel koymaya kalkarsa kaksın, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak üzerimize düşen her türlü sorumluluğu yerine getirmeye kararlıyız.

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar

Ülkemizin sorunları tek tek saymakla bitmiyor ne yazık ki... Uzun bir süredir Dersim coğrafyasını hedef alan Madencilik faaliyetleri de bunlardan biri... Bu faaliyetler aynı zamandan bu kadim coğrafyanın yarattığı tüm güzelliklere, tarihine, insanına karşı yürütülmektedir.

Değerli Konuklar,

Her şeyden önce bilinmelidir ki, üzerinde yaşadığımız yeryüzü coğrafyasının bir parçası olan madenlerimiz üzerinde bu ülkede yaşayan herkesin hakkı bulunmaktadır.

Dahası, üretildikleri anda tükendikleri ve yenilenemedikleri için, gelecek nesillerimizin de bu madenler üzerinde hakkı vardır.

Dolayısıyla madenlerimizin üretim süreçleri, halkın ortak çıkarı esas alınarak ve gelecek nesillerin ihtiyaçları da gözetilerek kamusal bir anlayışla planlanmalıdır. Oysa bugün ülkemizde yürütülmekte olan madencilik faaliyeti kelimenin gerçek anlamıyla "Sömürge Madenciligi"dir.

Yeraltı zenginliğinin mümkün olan en kısa sürede ülke dışına çıkarıldığı, geride ise tümüyle verimsizleştirilmiş ve kirletilmiş bir toprağın bırakıldığı bu anlayış, sadece madenciligi değil, yaşamı da sürdürülemez hale getir-

mektedir. Bu madencilik anlayışı, bir üretim faaliyeti değil, bir sömürü faaliyettir. Madenleri olduğu gibi, doğayı ve halkı da sömürmektedir.

Değerli Konuklar,

Sömürge madenciliğinin ülkemizde yayılmasının nedeni şüphesiz mevcut siyasi iktidardır. 2004 yılında Maden Kanunu'nda yapılan değişiklikler ve 2005 yılında Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği'ndeki düzenlemelerle yeraltı ve yer üstü madenlerimiz yerli ve yabancı sermaye gruplarının sınırsız sömürüsüne açıldı.

Bu dönemden itibaren ormanlar, ağaçlandırma sahaları, özel koruma bölgeleri, milli parklar, meralar, sit alanları, su havzaları, kıyı alanları, turizm bölgeleri hatta askeri yasak bölgeler bile madencilik faaliyetine açıldı. 2005 yılından bu yana on binlerce hektar orman alanı madencilik faaliyetleri için tahsis edildi.

TMMOB, tarihi boyunca üretimden, sanayileşmeden, büyümeden ve kalkınmadan yana tavır almıştır. TMMOB aynı zamanda ülkedeki üretimin toplumun genel çıkarı için kullanılmasından ve ülkenin ortak zenginliklerinin hakça paylaşılmasından yana da tavır almıştır. Sanayi, enerji, tarım gibi üretici sektörlerin temel ihtiyaçlarını sağlayan madencilige bakışımız da bu toplumcu-kamucu anlayışımızın yansımasıdır.

Bizler yıllardan bu yana ülkemizdeki tüm madencilik faaliyetlerinin kamu yararını ve ülke geleceğini gözeterek biçimde planlanmasını savunduk. Tüm madenlerimizin kamu eliyle işletilmesini ve maden işletmelerinde kamu denetiminin sağlanmasını savunduk. Madencilik faaliyetlerinin doğaya ve doğal yaşama uygun biçimde yürütülmesini savunduk.

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar

Ülkemiz, doğamız, geleceğimiz tek tek talan ediliyorken bizler meslek örgütümüz TMMOB'un 69 yıllık mücadele tarihinden aldığımız sorumlulukla bu gidişe her zaman itiraz ve müdahale ettik. Etmeye de devam edeceğiz.

Biliyorsunuz, 19 Eylülde mesleğimizin dayanışma gününde tam da bu itirazı dile getirdiğimiz bir kampanya başlattık. 'Boşuna mı okuduk?' diye bir yola çıktık.

Evet arkadaşlar, elbette sermaye her yeri talan ederken mesleğimiz, meslek itibarımız ve geleceğimiz de bundan fazla fala nasibini alıyor. Mühendis, mimar ve şehir plancılığın meslek bilgisinden, bilgi ve tecrübesinden faydalanmadan, kar ve rant hırsıyla yapılan her adım aynı zamanda mesleğimizi önemsizleştirmekte, meslek itibarımızı ayaklar altında almaktadır. Kamuda çalışan meslektaşlarımız düşük ve eşitsiz ücret, sözleşmeli istihdam, özlük hakkı kayıpları ve teknik personel ataması yapılmaması gibi sorunlarla yüz yüze. Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması

gibi sorunlardan etkilendiler. Serbest çalışan, küçük büro ve atölye sahibi meslektaşlarımızın pek çoğu artan maliyetler, iş hacminin azalması, artan borç yükü nedeniyle iş yerlerini kapatmak zorunda kalıyor.

Birliğimiz ile SGK arasında yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, meslektaşlarımızın düşük ücretlerle sınırsız biçimde sömürülmesine zemin hazırladı.

Bir dönemin en gözde mesleklerinden olan mühendis, mimar ve şehir plancılığı artık işsizliğin ve güvencesizliğin sembolü haline geldi. İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar tüm meslektaşlarımızı tehdit ediyor.

Tam da bu sorumlulukla arkadaşlar yalnızca kendi meslek sınırlarımızı korumak için değil, aynı zamanda mesleğimizin ürettiği teknik bilginin toplumsal ilerlemenin, kalkınmanın bir aracı olmasından dolayı ülkemiz ve halkımız için toplumsal bir sorumluluk olarak soruyoruz; 'Boşuna mı okuduk?'

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar

Bu çağrı önemli bir çağrıdır. Biz biliyoruz ki kurutuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz... İşte bu sorumlulukla hareket etmeliyiz. Hem yetiştiğimiz bu topraklara karşı sorumluluğumuzu yerine getirmeli hem de mühendis mimar ve şehir plancıların meslek itibarına sahip çıkmalıyız. Bu bizim mesleğimizin kamusal niteliğinin bir gereğidir.

Bu yüzden her birimiz kampanyamızın sesini duyurmak için çalışmalı, ülkemiz ve geleceğimiz için mücadele etmeliyiz. Güvencesizlikten ülkelerini terk etmek zorunda kalan gençlerimiz, çocuklarımız için mücadele etmeliyiz. Kalkınan, sanayileşen, hakça bölüşen bir ülke için hepinizi sesimizi çoğaltmaya davet ediyorum...

Sözlerimi bitirirken, sempozyumun başarılı geçmesini diliyorum ve hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum.

Selçuk ULUATA
TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı

CUMHURİYETİN 2. YÜZYILINA DOĞRU MİMARLIK VE KENTLEŞME BULUŞMALARI

BİGA YARIMADASINDA MİMARLIK VE GELECEK

24.09.2022
Çanakkale

Değerli Konuklar,

Değerli Meslektaşlarım,

Hepinizi şahsım ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına saygıyla, dostlukla selamlıyorum. Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılına Doğru Mimarlık ve Kentleşme Buluşmaları kapsamındaki bu etkinliği düzenleyen Mimarlar Odamıza ve ev sahipliğimizi yapan Mimarlar Odamızın Çanakkale Şubemize çok teşekkür ediyorum.

Hatırlarsınız bundan tam üç yıl önce Kirazlı'da yaşanan doğa katliamının ve maden sömürüsünün altını çizmek, doğamıza ve doğal kaynaklarımızı sahip çıktığımızı göstermek için TMMOB Danışma Kurulumuzu Çanakkale'de toplamıştık. Kirazlı'da devam eden Su ve Vicdan Nöbetini hep birlikte ziyaret etmiştik.

Hepinizin bildiği gibi Çanakkale halkının kararlı mücadelesinin yarattığı toplumsal duyarlılık ve kamuoyu baskısı sayesinde Kanadalı şirketin işletme ruhsatı uzatılmadı. Yağmacı şirketten geriye kesilen yüz binlerce ağacın yarattığı orman yıkımı kaldı.

Bu şirketlerin geride yağmalanmış, yıkıntıya dönmüş çorak arazilerden başka bir şey bırakmayacağını söylemiştik. Halkın mücadelesi sayesinde daha büyük doğa katliamlarının önüne geçmiş olduk.

Hiç kimse merak etmesin, Çanakkale Halkının inadı ve inancıyla, bölgede yıkıma uğrayan ormanın rehabilitasyonunu da el birliği ile yapacak ve Kaz Dağlarının yamaçlarını yeniden yemyeşil görüntüsüne kavuşturacağız.

Değerli Konuklar,

Üzerinde bulunduğumuz Biga Yarımadası son yıllarda farklı sermaye kesimlerinin yoğun bir saldırısına maruz kalıyor. Sermayenin işleyiş mantığı ne yazık ki tüketim üzerine kurulu olduğu için bölgeye gelen her şirket, bölgenin güzelliklerine yönelik bir tehdit haline dönüşüyor.

Yakın zamana kadar Türkiye'nin oksijen deposu olarak bilinen, dünyanın en temiz havasına sahip bölgelerinden birisine sahip olan Biga, birbiri ardına faaliyete geçirilen Termik santrallerin yarattığı kirlilik sorunlarıyla yüz yüze kalmaya başladı.

Bölgede açılmak istenen altın ve bakır madenleri nedeniyle ormanlık alanların yaşadığı tahribatı hepimiz biliyoruz.

Yine bölgede yapılmak istenen turizm tesisleri nedeniyle kıyıların, ormanların ve sit alanlarının yapılaşmaya açılması da yarımadanın geleceğini tehdit eden bir diğer gelişme.

Sömürüye dayalı bu anlayış Biga Yarımadasının geleceğini tehdit ediyor. Oysa bu topraklar binlerce yıllık bir tarihi geçmişe sahip. Truvalılardan Perslere, Bergama Krallığından Makedonya Krallığına, Roma İmparatorluğundan günümüze kadar pek çok uygarlığın kalıntıları üzerinde yaşıyoruz.

Tarih ve edebiyatla iç içe geçmiş, insan medeniyetinin önemli bir parçası olmuş bu geçmişi yok sayarak, bu geçmişi yok ederek bir gelecek inşa etmek insanlık tarihine ihanet etmektir. Bizler doğaya, halka ve tarihe ihanet edilmesine hiçbir biçimde izin vermeyeceğiz.

Değerli Konuklar,

Yüz yıllık cumhuriyet tarihimiz boyunca farklı kalkınma anlayışlarını deneyimledik. Yüz yıllık deneyimin ilk çeyreği, doğrudan kamu yatırımlarıyla planlı bir sanayileşme ve kalkınma anlayışını yansıtırken, son çeyreği ise kamusal varlıkların, doğal kaynakların ve kentlerin yağmalanması anlayışıyla özetlenebilir.

Cumhuriyetin ikinci yüzyılını mevcut deneyimlerimizin ışığında ve o deneyimlerin eleştirisiyle inşa etmek zorundayız. Sanayileşmeden madencilik politikalarına, eğitimden sağlığa, şehirleşmeden turizme kadar her alanda kamusal bir anlayışla planlı politikalar geliştirmek zorundayız.

Hepinizin bildiği gibi bugün neredeyse tüm kentlerimizde barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre sorunlarıyla iç içe yaşıyoruz. Deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetler gündelik yaşamımızın parçası haline geldi.

Bu durum toplumsal çıkarları göz ardı eden ve insan yaşamını hiçe sayan şehircilik anlayışının ve yerel yönetim politikalarının eseridir.

Bugün içinde yaşadığımız kentlerin mekansal ve çevresel bağlamda, niteliksiz yapılaşmasının, sağlıksız büyümesinin ardında; piyasa güçlerinin kent ölçeğinde tek egemen olduğu siyasal zeminin yaratılması ve sadece arazi rantına endekslenmiş bir kent ekonomisi anlayışı bulunmaktadır.

Bu anlayışın ortaya çıkardığı sürekli ve plansız büyüme, teknik altyapı hizmetlerinin ve sosyal-kültürel olanakların yetersizliği gibi sonuçlar doğurmaktadır. Kentlerdeki bu yetersizlikler, gelir eşitsizliğini, sosyal kutuplaşmayı, mekansal ayrışmayı, kentsel gerimi arttırmıştır.

Kentlerde yaşayanların büyük bir kısmı barınma eğitim, sağlık ve beslenme gibi temel haklardan yoksun bırakılırken, başta su, elektrik, doğalgaz ve ulaşım olmak üzere temel kentsel altyapı hizmetleri ile eğitim, kültür, sağlık, çevre vb. alanlarda sağlanan sosyal hizmetler özelleştirilerek, ticarileştirilerek; kamusal kaynaklarımız yerli ve yabancı tekellere aktarılmıştır.

Emekçilerin, yoksulların ve tüm ezilenlerin sosyal, ekonomik ve siyasal yaşamdan tümüyle dışlandığı yıkıcı bir ortamda yoksulluk ve yoksunluk derinleşerek sürmektedir.

Kent parçalarının, “kentsel dönüşüm” adı altında, içinde yaşayanlardan bağımsız, yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelerine pazarlanması, özelleştirilmesi, satılması ya da tahsis edilmesi belli kesimler için ‘köşe dönme’ aracı haline getirilmiştir.

Kentsel alanlardaki nüfus yığılmasının yarattığı sorunlarla birlikte, bütüncül planlamanın benimsenmemiş olması denetimsizlik, yanlış arazi kullanım politikaları, kaçak yapılaşma ve imar affı süreçleriyle de beslenmiş, sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kentsel çevreler oluşturulmamıştır.

Kentlerde lüks konut alanlarının, alışveriş merkezlerinin yaygınlaşması kentleri bir arada tutan unsurları ve ortak kullanım alanlarını ortadan kaldırmaktadır. Kentler, giderek artan biçimde bütünlüğünü yitirerek birbirinden bağımsız ve ilişkisiz parçacıklara bölünmekte, varıl ve yoksul kesimler arası ayrışma ve uzaklaşma fiziksel mekana da yansımaktadır. Böylece sosyal kırılmalar hızlanmakta, bu kırık parçalarını toplumsal yaşama tehdit olarak geri yönlendiren süreçler de egemenler tarafından bilinçli şekilde yönetilmektedir.

Değerli Konuklar

Tüm bu sorunlara ve olumsuzluklara karşın, demokratik katılımın sağlandığı yerel yönetimlerin oluşturulması ve çözüm üretilmesi mümkündür.

Bugün, kentlerimizin ve toplumun yerel seçimlerde ihtiyacı olan temel yaklaşım, “toplumcu demokratik ve halkçı bir yerel yönetim” anlayışıdır. Bu anlayış, katılımcılığın önünü açan, toplumun değişik kesimlerine, karar alma, uygulama ve denetleme süreçlerinde söz hakkı tanıyan politika ve uygulamaların hayata geçirilmesidir.

Bu anlayış kentlerimizde var olan sorunların aşılması, sağlıklı kentsel çevrelerin oluşturulması ve kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesi doğrultusunda ileri bir adım olacaktır.

Bugünkü buluşmamızı da Biga Yarımadası ve Çanakkale'nin geleceğinin demokratik biçimde planlanmasına hizmet edecek bir önemli bir etkinlik olarak görüyorum.

Cumhuriyetin yeni yüzyılının şafağında yapılan bu sempozyumun Biga Yarımadasının geleceğine yönelik önemli bir fikri birikim yaratacağına olan inancımınla hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum. Etkinliğimizin başarılı biçimde geçmesini diliyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB DENETLEME KURULU ODA DENETLEME KURULLARI ORTAK TOPLANTISI AÇILIŞ KONUŞMASI

24.09.2022

Ankara

Değerli Arkadaşlar,

Birlik faaliyetlerimizin düzenli ve etkili biçimde sürdürülebilmesi için her çalışma dönemi başlangıcında yaptığımız TMMOB Denetleme Kurulu-Oda Denetleme Kurulları Ortak Toplantısına hepiniz hoş geldiniz.

Bu toplantıda Denetleme Kurulu üyeleri, odalarımızın denetleme kurulu üyeleri, TMMOB ve bağlı odalarımızın denetleme kurulları sekreteralarında çalışan arkadaşlarımız, mali müşavirimiz ve TMMOB Yönetim Kurulu üyelerimiz ile birlikteyiz.

Biliyorsunuz bu toplantımıza paralel olarak Onur Kurullarımızın da ortak toplantısı var. Bu toplantıları, örgütümüzün gelişmesi, uygulamalarda ortaklaşma ve kurumsallaşma açısından çok önemsiyoruz. Bugünkü toplantımızda Mali Müşavirimiz Boran Turhan bizlere odaların denetlenmesi ve diğer yükümlülüklerimiz hakkında bir sunum yapacak. Öğleden sonra ise sizlerin Oda denetimlerinde yüz yüze kaldığınız sorunlar üzerine değerlendirme ve önerilerinizi alacağız.

Değerli Arkadaşlar,

1954 yılında 10 Oda ve 8.000 üye ile faaliyetlerine başlayan TMMOB, bugün 24 oda ve 620 bini aşkın üyesi ile yola devam etmektedir.

Aradan geçen 68 yılda örgütlülüğümüz büyüdükçe örgütsel faaliyetlerimiz ve yapımız da büyüyüp karmaşıklaştı. Bu karmaşıklığın bir kaosa yol açmaması, düzenli ve sürdürülebilir bir örgütsel işleyiş yaratmak için pek çok alanda yönetmelikler çıkardık.

TMMOB bünyesinde hazırladığımız yönetmelikler ve bu yönetmelikleri uygulamak üzere görevlendirdiğimiz kurullar, TMMOB'nin kuruluş yasasından kaynaklanan sorumluluklarını yerine getirmesinin aracı ve güvencesidir. Kurullarımız ne denli etkili ve düzenli çalışırsa, TMMOB faaliyetleri o denli düzenli ve etkili olabilir.

Tüm bu sürecin sağlıklı işleyişinin kontrolünün sorumluluğu denetleme kurullarımız üzerindedir. TMMOB ve odalarımız birlik genel merkezinden en ücra ilçedeki temsilciliklerimize kadar her düzeyde hesap verilebilir, şeffaf ve demokratik olarak yapılandırılmak zorundadır.

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi sağ siyasal iktidarlar uzun yıllardan beri TMMOB'nin sürdürdüğü kamu çıkarına dayalı toplumcu çizgisinden rahatsızlık duymaktadır. Birliğimiz ve yöneticilerimiz siyasal iktidarın sistematik saldırılarının hedefi olmaktadır. Bugüne kadar bu saldırıların iki yönü oldu ilki basın açıklamalarımızda, raporlarımızda, kampanyalarımızda, davalarımızda izlediğimiz toplumcu çizgiye yönelik politik saldırılardır. Bu saldırıları örgütsel bütünlük içinde, çizgimizden bir adım bile geri adım atmadan karşı durmayı başardık.

Saldırıların diğer yönü ise özellikle 2009 yılında Devlet Denetleme Kurulu Raporu ile başlayan, daha sonra bakanlıklar eliyle yürütülmeye çalışılan mali denetime yönelik saldırılar oldu. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilmesiyle birlikte yapılan mevzuat değişiklikleriyle bu saldırıların boyutu daha da büyüdü.

2018 yılından yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla Kamu kurum ve kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşlarının özerk yerinden yönetim kuruluşu olma özelliği görmezden gelindi. Cumhurbaşkanına bağlı Devlet Denetleme Kurulu'nun "inceleme ve denetim" işlevi aşularak, kurulun yargının yerine geçtiği bir mevzuat ortaya çıktı. Bu durum uzun yıllardır devam eden emek ve meslek örgütlerini otoriter hiyerarşik vesayet altına sokmaya yönelik düzenlemelerin bir parçasıydı.

Bu vesayetçi anlayışın bizim üzerimizde Demoklesin Kılıcı gibi sallanmasına karşı bizim en büyük kalkanımız kendi demokratik ve şeffaf işleyişimizi sağlıklı biçimde yürütmektir. Bugüne kadar hesabını veremediğimiz hiçbir şeyimiz olmadı. Bundan sonra da bu çizgide devam etmemiz önemli. Bunun için de tüm odalarımızda mali konularda uygulama birliğini sağlamamız, denetçi arkadaşlarımız ve mali saymanlarımızın koordineli çalışmasını sağlamamız gerekiyor. Geçtiğimiz yıllarda yayınladığımız Denetçinin El Kitabı bu açıdan bizim en önemli rehberimiz durumundadır.

Bizim açımızdan şeffaflık ve denetlenebilirlik konuları iki yılda bir yapılan denel kurullarda hazırlanan raporlarla sınırlı bir hususu değildir. Üyelerimizin istediği her anda bizim hesaplarımıza, bizim gelir ve harcamalarımıza ulaşabiliyor olması önemlidir. O nedenle odalarımızın gelir ve giderlerinin web sayfalarımızda ulaşılabilir olmasını önemsiyoruz. Denetleme faaliyetlerinin düzenli yapılarak denetleme raporlarının web sitelerimizde yayınlanmasını önemsiyoruz. Muhasebe kayıtlarımızın düzenli, anlaşılabilir ve erişilebilir olmasını önemsiyoruz. Bu açıklık ve şeffaflık bizim demokrasi anlayışımızın gereği olduğu gibi bizim örgütsel güvencemiz durumundadır da.

Basın açıklamalarımızın, raporlarımızın, mesleki çizgimizin her üyemizin hoşuna gitmesi gerekiyor. Ama mali konularda her üyemizin tatmin ol-

ması, güven içinde olması gerekiyor. Bunun sorumluluğu sizlerin yani denetleme kurulu üyelerinin omuzlarındadır.

Değerli Arkadaşlar,

Az önce de dile getirdiğim gibi denetleme kurullarının nasıl faaliyet yürüteceği hem yönetmeliklerde hem de denetçinin el kitabında tanımlanmıştır. Bugün burada bunları daha detaylı bir şekilde ele alacağız. Uygulamalar arasındaki farklılıkları, yeterince açık olmadığını düşündüğünüz noktaları tartışacağız. Daha demokratik, daha işlevsel, daha etkin bir TMMOB örgütlülüğünü bu beraber çalışma, beraber üretme anlayışıyla hep beraber yaratacağız.

Katıldığınız için hepinize teşekkür ediyorum. toplantımızın başarılı geçmesini diliyorum.

Ekrem Poyraz
TMMOB Yönetim Kurulu Mali Saymanı

TMMOB YÜKSEK ONUR KURULU ODA ONUR KURULLARI ORTAK TOPLANTISI AÇILIŞ KONUŞMASI

24.09.2022
Ankara

Değerli Arkadaşlar,

Birlik faaliyetlerimizin düzenli ve etkili biçimde sürdürülebilmesi için her çalışma dönemi başlangıcında yaptığımız TMMOB Yüksek Onur Kurulu-Oda Onur Kurulları Ortak Toplantısına hepiniz hoş geldiniz.

Bu toplantıda Yüksek Onur Kurulu üyeleri, odalarımızın onur kurulu üyeleri, TMMOB ve bağlı odalarımızın onur kurulları sekreteraryalarında çalışan arkadaşlarımız, hukuk danışmanlarımız ve TMMOB Yönetim Kurulu üyelerimiz ile birlikteyiz.

Biliyorsunuz bu toplantımıza paralel olarak Denetleme Kurullarımızın da ortak toplantısı var. Bu toplantıları, örgütümüzün gelişmesi, uygulamalarda ortaklaşma ve kurumsallaşma açısından çok önemsiyoruz. Bugünkü toplantımızda TMMOB Yüksek Onuru Kurulu Üyemiz Ayşe Işık Ezer ve TMMOB Hukuk Danışmanı Arkadaşımız Ekin Öztürk Yüksek Onur Kuruluna ve TMMOB Disiplin ilişkin bilgilendirmelerde bulunacaklar. Disiplin Yönetmeliğimiz ve Onur Kurulları işleyişine ilişkin hepinizin soru ve önerileriyle toplantımızı tamamlayacağız.

Değerli Arkadaşlar,

1954 yılında 10 Oda ve 8.000 üye ile faaliyetlerine başlayan TMMOB, bugün 24 oda ve 620 bini aşkın üyesi ile yola devam etmektedir.

“Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak” birliğimizin kuruluş yomasında yer alan amaçları arasında yer almaktadır.

Bu amaç bizlere faaliyetlerimize ilişkin geniş bir yetki verdiği kadar, özellikle mesleki faaliyetlerin kamu yararına uygun olarak sürdürülmesinin sağlanması ve meslek disiplinin ve ahlakının korunması konusunda büyük bir sorumluluk da yüklemektedir.

TMMOB bünyesinde hazırladığımız yönetmelikler ve bu yönetmelikleri uygulamak üzere görevlendirdiğimiz kurullar, TMMOB'nin kuruluş yomasından kaynaklanan sorumluluklarını yerine getirmesini aracı ve güvencesidir. Kurullarımız ne denli etkili ve düzenli çalışırsa, TMMOB faaliyetleri o denli düzenli ve etkili olabilir.

Bu yönetmeliklerimizden en önemlilerinden birisi de Disiplin Yönetmeliği'dir. Disiplin Yönetmeliğimizin sağlıklı işletilebilmesi için onur kurullarımıza önemli görev düşmektedir.

Değerli Arkadaşlar,

Ülkemizin en kalabalık mesleki demokratik kitle örgütlerinden biri olan Birliğimizin örgütsel faaliyetlerini sağlıklı biçimde sürdürebilmek için üye ilişkilerimize ilişkin bazı temel prensiplerimizi hatırlatmak isterim.

Biliyorsunuz disiplin yönetmeliğimiz, Türkiye sınırları içinde mesleki etkinlikte bulunan mühendis ve mimarları kapsar. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı Odalara üye olup da yurtdışında mesleki etkinlik gösteren ve Türkiye'de bulunan yabancı uyruklu üyeler de bu Yönetmelik kapsamındadırlar.

Disiplin Yönetmeliği hükümlerimiz sadece üyelerimizle de sınırlı değildir. Yasa gereği, kamuda çalıştığı için Oda üyesi olmak zorunda olmayan meslek mensupları da Odaya kayıtlı meslek mensuplarının ödevleriyle yükümlü olduklarından, disiplin yönetmeliği hükümlerimizde azade değildirler.

Disiplin cezaları, TMMOB Kanununa, Tüzüğüne ya da Ana Yönetmeliğine; TMMOB Genel Kurul kararlarına; bağlı olduğu Odanın Tüzüğüne, Ana Yönetmeliğine, Genel Kurul kararlarına ya da Yönetmeliklerine aykırı hareketleri görülen meslek mensuplarına verilir. Bunun yanı sıra meslekle ilgili işlerde gerek kasten gerekse ihmal göstermek suretiyle maddi ya da manevi zarara neden olan, akdettiği sözleşmelere uymayan, meslek şeref ve haysiyetiyle bağdaşmayan hareketleri saptanan meslek mensupları da disiplin cezasıyla cezalandırılır.

Onur kurullarımızın işleyişinde hukukun genel ilkeleri istisnasız biçimde uygulanmaktadır. Buna göre suçların ve cezaların açık olması esastır. Hiç kimse aynı olaydan ötürü ikinci kez cezalandırılmaz. Hakkında kovuşturma açılmış kişi, yöneltilen suçtan dolayı karar kesinleşene kadar Onur Kuruluna sevk edilmiş olmaktan ötürü suçlanamaz ve mesleğini uygulama konusunda herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulamaz.

Değerli Arkadaşlar,

Disiplin suçları ve cezalar, soruşturmanın nasıl yürütüleceği, onur kurullarının çalışma yöntemi Disiplin Yönetmeliğimizde detaylı olarak tanımlanmıştır. Bugün burada bunları daha detaylı bir şekilde ele alacağız. Uygulamalar arasındaki farklılıkları, yeterince açık olmadığını düşündüğünüz noktaları tartışacağız. Daha demokratik, daha işlevsel, daha etkin bir TMMOB örgütlülüğünü bu beraber çalışma, beraber üretme anlayışıyla hep beraber yaratacağız.

Yüksek Onur Kurulu ve Oda Onur Kurullarımızın siz değerli üyelerine bu etkinlikte Yönetim Kurulumuz ile birlikte olduğunuz için, TMMOB'nin ve Odalarımızın hukuk danışmanlarına, örgütümüzün avukatlarına da katkılarından dolayı ayrıca teşekkür ediyor, toplantımızın başarılı geçmesini diliyorum.

Selçuk Uluata

TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı

TÜRKİYE 22. ULUSLARARASI KÖMÜR KONGRESİ VE SERGİSİ

29.09.2022
Zonguldak

Değerli Konuklar, Değerli katılımcılar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum. 44 yıldan bu yana kömür madenciliği ve teknolojisıyla ilgili büyük bir bilgi birikimi yaratan Kömür Kongresi ve Sergisi'nde, emeğin kenti Zonguldak'ta sizlerle birlikte olmaktan mutluluk duyuyorum.

Konuşmamın en başında, 200 yıldır bu toprakların derinlerinden kömür çıkarabilmek, evlerine ekmek götürebilmek için hayatlarını kaybeden binlerce madenci kardeşimizi saygıyla anıyorum.

Etkinliğe ev sahipliği yapan Maden Mühendisleri Odası Zonguldak Şubesi yönetim kuruluna, Kongre yürütme kurullarına, etkinliğin düzenlenmesinde emek ve katkı sunan tüm arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar,

Ukrayna'da yaşanan savaş ve Rusya'ya uygulanan yaptırımlar nedeniyle dünya çapındaki enerji krizinin zirveye tırmandığı bir dönemden geçiyoruz.

Günümüz dünyasında insan yaşamının zorunlu ve temel bir gereksinimi haline enerji konusu TMMOB'nin en önem verdiği konulardan birisini oluşturuyor.

Çünkü enerji, hem mesleki faaliyetlerimizi temelini oluşturan bir faktör olarak, hem de ekonomik ve toplumsal gelişmelere yön verebilme kapasitesiyle hayatımızda büyük bir yer tutmaktadır.

Yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin teknolojik gelişme ve yatırımlara rağmen petrol ve kömür dünyanın enerji ihtiyacının önemli bir kısmını karşılamaya devam ediyor. 2019 yılı rakamlarına göre dünyadaki enerji kaynaklarının yüzde 60'a yakını bu iki kaynaktan elde ediliyor.

Rusya'nın Avrupa'ya doğalgaz arzının durma noktasına geldiği gözетilirse, 2022 yılından itibaren özellikle kömürün payının çok daha artacağını görmek mümkün.

Enerjiye ihtiyacımızın bu kadar büyükken, enerji kaynaklarına ulaşma imkanımızın bu denli sınırlı olduğu bir dünyada enerji politikalarının önemi çok daha artıyor. Bizler TMMOB olarak yıllardır enerjinin tüm yurttaşlarımız için ihtiyacı kadar, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve sürdürülebilir biçimde sağlanabileceği enerji politikasının oluşturulması için çaba harcıyoruz.

Petrol ve doğalgazda yüzde 90 seviyelerinde dışa bağımlı olduğumuz dikkate alındığında yerli kaynaklarımız arasında öne çıkan kömürün öneminin altını bir kez daha çizmemiz gerekiyor.

44 yıldan bu yana gerçekleştirilen bu kongre zaten kömür kaynaklarımızın geliştirilmesi, bu alanda gerekli AR-GE ve teknoloji yatırımlarının yapıl-

ması, madencilik alanında işçi sağlığının ve iş güvenliğinin sağlanması konusunda bizlere zengin bir veri sağlıyor.

Değerli Konuklar,

Madencilik özellikle de kömür madenciliği ülkemizde oldukça köklü bir geçmişe ve deneyime sahip olmasına rağmen, bu köklü tarihle eşdüzeyde bir madencilik politikamız olmadığı da bir gerçek.

Bütüncül bir enerji ve madencilik politikamızın olmaması kaynakların etkin ve verimli çıkarılmasını ve kullanılmasını da engellemektedir. Yıllardır “verimlilik” vaadiyle hayata geçirilen özelleştirme uygulamaları nedeniyle Türkiye Taşkömürü Kurumu’nun kömür üretimi her yıl gerilemektedir.

2010 yılında 1 milyon 708 bin ton olan yıllık ham kömür üretimi, 2021 yılında 870 bin tona gerilemiştir. Üretim gerilemesiyle, çalışan işçi sayısının azaltılması birbiriyle koşut olarak devam etmektedir. Ülkemizin göz bebeği kurumlarından birisi olan Türkiye Taşkömürü Kurumu, bilinçli biçimde küçültülmektedir.

Benzer biçimde Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu kamu işletmeciliği anlayışından uzaklaştırılmış, sahalar ruhsat devri, rödövens ve taşeronlaştırma gibi yöntemlerle bir tür özel sektöre aracılık eder hale gelmiştir. Rödövens sözleşmeleriyle firmalara verilen TKİ uhdesindeki birçok sahada, firmalar sözleşme yükümlülüklerini yerine getirmediği bilinmesine rağmen bu yöntemde ısrar edilmektedir.

Hem TTK hem de TKİ madencilerin alinteriyle kurulmuş, bu ülkenin gözbebeği olan kurumlardır. Bu kurumlar farklı yöntemlerle bölünüp parçalanarak özelleştirmeye çalışılmak yerine, güçlendirilerek ayağa kaldırılmalıdır. Bu işletmeler siyasetçilerin günübürlük, partizan kararlarıyla değil, bilim insanlarının ve çalışanlarının himayesinde, liyakate uygun şekilde yönetilmelidir.

Enerjide dışa bağımlılığımızı azaltabilmenin yolu, yerli kaynaklarımızın üretiminin ve verimliliğinin artırılmasından geçiyor. Bunun için taş kömürünü daha verimli hale getirecek kömür kimyası ve gazlaştırma gibi teknolojilerde yatırımlar yapılmalıdır.

Madenciliğin her anında yürütülen bilimsel çalışmalar desteklenmeli, AR-GE çalışmalarına kaynak ayrılmalıdır. Yeni üretim metotları ve yeni teknolojiler konusunda üniversite, sanayici, işletmeci arasında işbirliği sağlanmalıdır.

Ulusal madencilik politikaları merkezi ve kamusal bir planlamayla belirlenmelidir. Ülkenin enerji potansiyeli net bir biçimde ortaya konmalı ve bu potansiyelin kullanılmasına yönelik yol haritaları çıkarılarak gerekli hukuki, teknolojik ve finansal düzenlemeler kamu eliyle yapılmalıdır. Kamu madenciliğinin üretimdeki payı artırılmalıdır.

Değerli Konuklar,

Bu yılki kongrenin ana temalarından birisi de “Kömür Madenciliğinde İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı”.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusu, ülkemizin en can yakıcı sorunlarından biri. Her yıl binlerce kişi işyerlerinde hayatını kaybediyor. On binlerce kişi

iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle yaralanıyor veya sakat kalıyor. Madenlerimiz, özellikle de kömür madenlerimiz iş cinayetleri ve facialar konusunda çok acı bir tarihe sahip. Armutçuk'tan Kozlu'ya, Somadın Ermenek'e kadar her birinde yüzlerce arkadaşımızı kaybettiğimiz pek çok facia yaşadık.

Evine ekmek götürebilmek için emek harcayan bunca madencinin hayatını kaybediyor olması, ülkemizdeki madenlerin güvensizliğinin ve bunu düzenleyen mevzuatın yetersizliğinin göstergesidir.

Oysa "elverişli koşullarda çalışma hakkı" İnsan Hakları Evrensel Beyanname'sinde güvence altına alınmış bir hak. Emegün yüzlerce yıllık mücadelesi sonucunda benimsenen bu hak, "işçi sağlığı ve iş güvenliği" adıyla tüm dünyada kabul edilen temel bir çalışma ilkesi halini almış durumda.

İş kazalarının ve meslek hastalıklarının temelinde, sermayenin azami kar hırsı ve emek karşıtı politikaları yatmaktadır. Taşeronlaştırma, özelleştirme, sendikasılaştırma, denetimsizlik, esnek istihdam, ağır çalışma koşulları ve kayıt dışılık iş kazalarının ve meslek hastalıklarının artmasına neden olmaktadır.

Yasalarımız işçiyi korumak, iş güvenliğini sağlamak ve meslek hastalıklarını önlemekten çok sermaye çıkarlarını gözetken konumdadır. Siyasi iktidar, mevzuatı ve çalışma koşullarını iyileştirici ve geliştirici adımlar atmaktan sürekli olarak kaçınmaktadır. Çünkü insan hayatını değil, rantı odağına almakta; çalışandan değil, işvereniden yana taraf olmaktadır.

Ülkemizin kanayan yarası durumundaki işçi sağlığı ve iş güvenliği sorununun çözümü yolunda mesafe almak için basit ve uygulanabilir çözümler bulunuyor. Öncelikle işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanmasının öncelikle devletin ve işverenin görevi olduğu unutulmamalıdır. Devletin ve işverenlerin temel sorumluluklarından kaçtıkları, kendi yerlerine birer günah keçisi olarak iş güvenliği uzmanlarını koydukları bir çalışma yaşamında, önleyici ve engelleyici hiçbir çalışmanın yapılamayacağı açıktır.

İş güvenliği uzmanlarının işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanması konusundaki görevlerinin bir danışmanlık hizmeti olduğu kabullenilmelidir. Bu alanda çalışanlara işverenin sorumlulukları yüklenmemeli, işverenlerin iş güvenliği için yeterli tedbir ve önleyici uygulamayı gerçekleştirilmesi sağlanmalı ve denetim mekanizmaları geliştirilmelidir.

Değerli Konuklar,

Büyük şair İlhan Berk, Zonguldaklı madencilerin çalışma koşullarını "Öyle İnsanlar gördüm ki / Ölüm peşlerine düşmeye korkardı" diye aktarmıştı bir şiirine. Edebiyatımızda kömür madencilerine ilişkin pek çok benzer şiir var ve hepsi biraz da ölümle de ilgili.

Kömürü ölümle değil, yaşamla anlatacak şiirler yazacağımız günlerin gelmesi dileğiyle kongremize başarılar diliyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ KONGRESİ

3.10.2022

Ankara

“Dijital Dönüşen Dünyada Toplum Yararı için Mekânsal Etkileşim”

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Hocalarım, Sevgili Öğrenciler

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Çalışma Programımız doğrultusunda TMMOB adına Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın yürütücülüğünde düzenlenen Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongremize hoş geldiniz.

Kongrenin yapılmasında büyük emekleri bulunan Düzenleme ve Yürütme Kurulumuza, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamız yöneticilerine, Oda çalışanlarımıza ve elbette görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına teşekkür ediyorum.

Oldukça yoğun bir programla 3 gün boyunca devam edecek kongrenin başarıyla geçmesini diliyorum.

Değerli Konuklar,

Hem ülke hem de dünya olarak çok zor zamanların içinden geçiyoruz. Küresel güçler arasında bitmeyen çıkar savaşları milyonlarca masum insanın hayatını tehdit ederken, dünyanın geri kalanı da bu savaşın bedelini büyük bir yaşam zorluğuyla ödüyor.

Tüm dünyada kitlesel bir yoksullaşma dalgası yaşanıyor. Bir avuç sermaye kesimi zenginliklerine zenginlik katarken, nüfusun yüzde 99'unu oluşturan halk kesimleri gıda, barınma, yakıt gibi temel insani ihtiyaçlarına ulaşmakta zorluk çekiyor.

Türkiye bu krizi dünyanın diğer tüm ülkelerinden daha derin yaşıyor. Türkiye, başını sokacak bir yurt bulamadığı için okulunu bırakmak zorunda kalan üniversitelilerin ülkesi haline geldi.

Türkiye, kira ve yakıt paralarına gücü yetmediği için memleketine dönüp ata evine sığınmak zorunda kalan ailelerin ülkesi haline geldi.

Türkiye, 3 bin 500 lira maaşla ay sonunu getirmeye çalışan emeklilerin ülkesi haline geldi.

Türkiye, iş bulma umudunu kaybetmiş, geleceğinden umudu kesmiş, büyük bir travmayla yaşayan milyonlarca gencin ülkesi haline geldi.

İktidarın ekonomik ve sosyal öncelikleri ne yazık ki halkın içinde bulunduğu bu durumu düzeltmek değil. Onların tek dersi, kendi değirmenlerinin çarklarını döndürmeye devam etmek. Bu yüzden de ülkenin tüm kaynaklarını kendilerine ve yandaş çıkar çevrelerine akıtıyorlar. Kaynakları bir avuç sermaye çevresinin çıkarı yerine toplumun ortak çıkarı için kullanmaya başlamadan içinde bulunduğumuz bu krizden kurtulmak mümkün değildir. Bizim de mücadelemiz bu yöndedir.

Değerli konuklar,

Bildiğiniz gibi TMMOB ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir.

Bu doğrultuda mesleki alanlarımızla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek için bir dizi etkinlik düzenliyoruz.

Yayınladığımız raporlarla, açtığımız kamu davalarıyla, düzenlediğimiz kongre-sempozyumlarla, yaptığımız açıklamalarla bilimin ve tekniğin halktan ve doğadan yana kullanılmasıyla başka bir dünyanın mümkün olabileceğini ortaya koymaya çalışıyoruz.

Bugünkü etkinliğimizde böylesi bir bakış açısının ürünüdür.

Bu anlamıyla önümüzdeki 3 gün boyunca farklı boyutlarıyla tartışacağımız Coğrafi Bilgi Sistemleri, çok sayıda farklı mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplininin ortak çalışma alanını oluşturmaktadır.

Bu disiplinlerarası niteliği nedeniyle Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın yürütücülüğü üstlendiği bu kongremizin düzenleme kurulunda 10 ayrı odamızdan temsilci bulunmaktadır.

Bilgisayardan çevreye, enerjiden madene, ormancılıktan doğan kaynaklara, ulaşımdan kriz yönetimine, kent planlamasından iletişime, altyapı uygulamalarından sanayileşmeye kadar her alanda Coğrafi Bilgi Sistemlerine dayalı teknoloji ve uygulamalara ilişkin bilgi ve çalışmalarımızı paylaşmak bu kongrenin temel amacıdır.

Değerli Konuklar,

Konuşmamın en başında da söylediğim gibi bizler bilimin ve tekniğin halk için kullanılmasını benimsemiş bir örgütüz. Binlerce yıllık medeniyet birikimimizin ortak ürünü olan bilginin, tekniğin ve teknolojinin kamusal niteliğinin göz önünde bulundurularak halkın ortak çıkarı için kullanılması gerektiğini her fırsatta dile getiriyoruz.

Bilgi ve teknolojinin belirli kesimlere ait bir ayrıcalık olmaktan çıkartılarak kamusal bir nitelik kazandırılması aynı zamanda bilgi ve teknolojinin de sınırlarından kurtarılarak özgürleştirilmesi anlamına gelir.

Özgür bilim, yeni teknolojik gelişmelerin ve bilimsel buluşların en önemli şartıdır.

Modern bilim nasıl ki ortaçağın skolastik düşüncesinin dar kalıplarının yıkılmasıyla geliştirse, günümüzün teknolojisi de sermayenin kâr odaklı kalıplarından kurtulduğunda yepyeni bir boyut kazanacaktır.

Bilimin savaş ve yıkım için değil, barış içinde bir arada yaşam için kullanıldığı; yeni icatların bir avuç çok uluslu şirketin kasalarını doldurmak için değil, insanlığın genel refahını artırmak için kullanıldığı; teknolojik gelişmelerin çalışmaktan tükenerek değil, özgürce üreterek yaşayabileceğimiz bir yaşam için kullanıldığı bir dünya mümkün hale gelecektir.

Bu alandaki gelişmeler göz önüne alındığında eğer doğru amaçlar için kullanılırsa insanlık onuruna yaraşır bir yaşam düzeyine gelmesi ve yaşanabilir bir çevre için coğrafi bilgi sistemleri yönetimi önemli bir güç olarak ortaya çıkmaktadır.

Günümüzde Coğrafi Bilgi Sistemleri, sosyo-ekonomik, politik ve kültürel kaynakların topyekûn yönetimi gibi karmaşık karar-destek analizlerinde oynadığı rolle, tüm dünya ülkelerinde etkin bir teknolojik araç olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Uydulardan alınan yüksek hassasiyete sahip konum bilgileri, yine uydulardan alınan görüntülerle artık çok daha hızlı bir şekilde birleştirilip kullanıma sokulmaktadır. Veri toplama süreçleri de oldukça kolaylaşmıştır.

Tüm bu hızlı gelişmelerle birlikte coğrafi bilgiler artık çok daha sağlıklı ve dinamik bir biçimde yönetilip, paylaşılabilir. Bu bilgileri savaşları sürdürmek, insanlara füzeler yağdırmak, boru hatlarını patlatmak için değil, insanların yaşamlarını kolaylaştırmak, insanların geleceğini güvence altına almak için kullanılır hale getirmek için çaba harcamalıyız.

Her türlü karar-destek faaliyetinin en önemli aracı haline gelen Coğrafi Bilgi Sistemleri, sadece teknik değil, sosyal ve kültürel alanda da birçok gelişmeyi yönlendirebilen çağımızın güçlü bir bilgi yönetim bakışıdır. Dünyamızın yüz yüze olduğu “göç”, “kıtlık”, “kuraklık”, “küresel ısınma”, “doğal afetler” gibi sorunlarla başa çıkabilmek için küresel anlamda coğrafi bilgi sistemlerini doğru analiz edip uygun biçimde kullanmamız gerekiyor.

Değerli Konuklar,

Bu yıl yedincisi düzenlenen Kongremizin teması “Dijital Dönüşen Dünyada Toplum Yararı için Mekânsal Etkileşim” olarak belirlendi.

Kapitalizmin ekonomi politiği sadece nüfusun düzenlenmesine ve yönlendirilmesine ilişkin kararları değil aynı zamanda mekanın düzenlenmesine ve işlevlendirilmesine ilişkin uygulamaları da kapsamaktadır.

Ve bu uygulamalar kapitalizmin doğası gereği sermaye kesimlerinin ihtiyaçları ve öncelikleri doğrultusunda hayata geçirilmektedir.

Şehirlerin kurulmasından kent planlamasına, ormanlık alanlardan şehir meydanlarına, tarımsal arazilerin yönetiminden sanayi bölgelerine, dev projelerden alt yapı yatırımlarına kadar her türden mekânsal organizasyon sermaye mantığı çerçevesinde rant odaklı olarak yaratılmaktadır.

Bu mantığın sürdürülebilir olmadığını, insanların yaşamını tehdit ettiğini, doğayı yok ettiğini, tarihsel mirasımızı ortadan kaldırdığını artık hepimiz biliyoruz.

Tüketim ve sömürü üzerine kurulmuş bu mantığı ters yüz edip insanlığın ortak çıkarını, doğanın dengesini ve yeryüzünün gerçekliğini öne alan bir anlayışa ihtiyacımız var.

Önümüzdeki 3 gün boyunca gerçekleştirilecek oturumlarda bu anlayışı her alanda nasıl hayata geçirebileceğimize ilişkin çok sayıda konuşma dinleyeceğiz.

Hayatımızın her alanına egemen olmaya başlayan coğrafi bilgi sistemlerinin insanlığın ortak yararına nasıl kullanılabileceğini göreceğiz.

Sözlerime son verirken başta Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın değerli yöneticileri olmak üzere bu önemli etkinliğe emek veren tüm odalarımıza ve değerli bilgilerini bizimle paylaşacak bilim insanlarımıza teşekkür ediyorum.

Bilim, teknoloji ve sağduyunun birleştiği bu kongrenin ülkemiz geleceği için önemli projelerin yapılmasında ve geleceğe sahip çıkılmasında ortak bir bilinç oluşturmalarını umut ediyorum.

İnsanların aç ve yoksul yaşamadığı, eşit adil bir ülkede, barışın egemen olduğu özgür bir dünyada yaşamak dileğiyle TMMOB Yönetim kurulu adına sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

SÖMÜRGE MADENCİLİĞİ VE YIKIM ÇALIŞTAYI

7-8.10.2022
Ovacık-Tunceli

Değerli Belediye Başkanım, Siyasi Partilerin ve Kitle Örgütlerinin Değerli Temsilcileri, Değerli Meslektaşlarım,

Uzun süreden beri Dersim coğrafyasını hedef alan Madencilik Faaliyetlerini ve sonuçlarını değerlendireceğimiz Sömürge Madenciliği ve Yıkım Çalıştayımıza hepiniz hoşgeldiniz. TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ovacık ve Dersim merkezinde 2 gün boyunca sürecek çalıştayımızın başarıyla tamamlanmasını diliyorum.

Bugün üzerinde konuşacağımız madenler ve madencilik faaliyetleri insanlığın medenileşme sürecinin en önemli unsurlarından birisi. O denli etkililer ki tarih öncesi çağların bir kısmı bakır, tunç, demir gibi maden isimleriyle tanımlanır.

İnsan medeniyeti ilerledikçe madenlerin hayatlarımızdaki yerleri ve kullanım alanları da oldukça çeşitlendi.

Bugün tarımdan sanayiye, enerjiden inşaata, mutfaktan temizliğe kadar hayatımızın her alanında madenler farklı formlarıyla çok yoğun olarak kullanılmaktadır. Madenler ve madencilik diğer tüm sektörleri besleyen, onları bir anlamda mümkün kılan ayrıcalıklı bir konumda bulunuyor. O yüzden madene duyulan ihtiyaç her geçen gün daha da artıyor.

Son çeyrek yıldır hemen her teknolojik alanda kullanılan “yarı iletkenler” ve “pil” gibi maddelerin öneminin artması, daha önceleri yaygın olarak çıkarılmayan pek çok maden türünün ticari önemini de artırmış durumda.

Artan bu önemine binaen dünyanın her yerinde madencilik faaliyetleri de inanılmaz bir yükselişe geçmiş durumda. Geçmişte sadece petrol gibi enerji kaynakları üzerinden yaşanan güç mücadeleleri, bugün maden kaynakları, özellikle de pil üretiminde kullanılan madenleri ekseninde yeniden şekilleniyor.

Emperyalist ülkeler pek çok ülke ile geçmişteki sömürgecilik ilişkilerine çok benzer bağımlılık ilişkileri kuruyor. Az gelişmiş ülkelerdeki maden sahaları hatta dağlar uzun süreli kullanım hakkıyla gasp ediliyor. Bu süreç bizim uzun yıllardır dile getirdiğimiz sömürge madenciliği anlayışının gelişimini de ortaya koyuyor.

Değerli arkadaşlar,

Her şeyden önce bilinmelidir ki, üzerinde yaşadığımız yeryüzü coğrafyasının bir parçası olan madenlerimiz üzerinde bu ülkede yaşayan herkesin hakkı bulunmaktadır.

Dahası, üretildikleri anda tükendikleri ve yenilenemedikleri için, gelecek nesillerimizin de bu madenler üzerinde hakkı vardır.

Dolayısıyla madenlerimizin üretim süreçleri, halkın ortak çıkarı esas alınarak ve gelecek nesillerin ihtiyaçları da gözetilerek kamusal bir anlayışla planlanmalıdır.

Oysa bugün ülkemizde yürütülmekte olan madencilik faaliyeti kelimenin gerçek anlamıyla “Sömürge Madenciliği”dir.

Yeraltı zenginliğinin mümkün olan en kısa sürede ülke dışına çıkarıldığı, geride ise tümüyle verimsizleştirilmiş ve kirlenmiş bir toprağın bırakıldığı bu anlayış, sadece madenciliği değil, yaşamı da sürdürülemez hale getirmektedir.

Bu madencilik anlayışı, bir üretim faaliyeti değil, bir sömürü faaliyetidir. Madenleri olduğu gibi, doğayı ve halkı da sömürmektedir.

Doktorların kullanmayı çok sevdiği bir tanım vardır: “İlacı zehirden ayıran dozudur” derler. Belirli bir ölçü içerisinde, belirli bir anlayışla kullanılmadığı takdirde yarar vermesini umduğumuz maddelerin bile zarar verir hale geleceğini anlatır bu söz.

Sömürge Madenciliği için de benzer bir alegoriyi kullanabiliriz. Kamu yararını, toplumun ortak çıkarını, doğayı ve canlılığı gözetmeden yürütülen madencilik faaliyeti hepimizin geleceğini tehdit eden bir zehirden başka bir şey değildir. Yarardan çok zarar getirir.

Maden üretimini gündelik ekonomik çıkarlar doğrultusunda, sermaye kesimlerine kaynak yaratmak için gerçekleştirenler, ülkemizin geleceğine ve halkımızın ortak çıkarına ihanet içindedir! Bu madenciliğin anlayışının tek kazananı, maden şirketleridir.

Geçmiş yıllarda, Artvin Cerattepe’de, Uşak Eşme’de, İzmir Efemçukuru’nda ve Bergama Ovacık’ta gördüğümüz bu madencilik anlayışının yakın zamandaki yıkıcı örneklerini Ordu Fatsa’da ve Çanakkale Kazdağları’nda görmeye devam ediyoruz. Biz engel olamazsak Uşak Murat Dağı da Munzur Dağı da aynı akıbeti paylaşacak.

Değerli Konuklar,

Sömürge madenciliğinin ülkemizde yayılmasının nedeni mevcut siyasi iktidardır. 2004 yılında Maden Kanunu’nda yapılan değişiklikler ve 2005 yılında Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği’ndeki düzenlemelerle yeraltı ve yer üstü madenlerimiz yerli ve yabancı sermaye gruplarının sınırsız sömürsüne açıldı.

Bu dönemden itibaren ormanlar, ağaçlandırma sahaları, özel koruma bölgeleri, milli parklar, meralar, sit alanları, su havzaları, kıyı alanları, turizm bölgeleri hatta askeri yasak bölgeler bile madencilik faaliyetine açıldı. 2005 yılından bu yana on binlerce hektar orman alanı madencilik faaliyetleri için tahsis edildi.

Madenler iktidar dönemi boyunca AKP'nin en önemli özelleştirme ve rant aktarma kalemlerinden birisi oldu. Ülkemizin en önemli madenleri yabancı maden şirketleri ile yandaş inşaat şirketleri arasında pay edildi.

TMMOB, tarihi boyunca üretimden, sanayileşmeden, büyümeden ve kalkınmadan yana tavır almıştır. TMMOB aynı zamanda ülkedeki üretimin toplumun genel çıkarı için kullanılmasından ve ülkenin ortak zenginliklerinin hakça paylaşılmasından yana da tavır almıştır. Sanayi, enerji, tarım gibi üretici sektörlerin temel ihtiyaçlarını sağlayan madencilğe bakışımız da bu toplumcu-kamucu anlayışımızın yansımasıdır.

Bizler yıllardan bu yana ülkemizdeki tüm madencilik faaliyetlerinin kamu yararını ve ülke geleceğini gözeterek biçimde planlanmasını savunduk. Tüm madenlerimizin kamu eliyle işletilmesini ve maden işletmelerinde kamu denetiminin sağlanmasını savunduk. Madencilik faaliyetlerinin doğaya ve doğal yaşama uygun biçimde yürütülmesini savunduk.

Bundan sonra da savunduğumuz bu değerler için mücadele etmeye devam edeceğiz. Sömürgeci karşıtı Çanakkale'de, Cerattepe'de, Murat Dağı'nda, Dersim'de, Ovacık'ta direnen yöre halkının yanında olmaya devam edeceğiz.

Hepimize bu mücadele başarılar diliyorum.

Selçuk ULUATA
TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı

DERSİM DOĞA MİTINGİ

8.10.2022
Tunceli

Dağlarına, ormanlarına, vadilerine, ağacına, çiçeğine ve bu topraklarda yaşayan doğanın tüm canlılarına sahip çıkan Dersim'in güzel insanları, hepimiz hoş geldiniz!

Bu ülkedeki 600 bini aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının mücadelesini örgütü TMMOB Yönetim Kurulu adına hepimizi dostlukla selamlıyorum.

Bunca güzel insanı bir araya toplayan, Dersim Emek ve Demokrasi Platformuna gönülden teşekkür ediyorum.

Değerli Dostlar,

Bugün Dersim'in dünyalar harikası doğasına sahip çıktığımızı göstermek için, en insani yanımızla, doğaya ve yaşama olan en derin bağlılığımızla bu meydana toplandık.

İçinden geçtiğimiz bu zor zamanlarda, hepimizin pek çok derdi, söyleyecek pek çok şeyi olduğunu biliyoruz. Ama bugün kendi adımıza değil doğamız adına, bugünümüz hakkında değil yarınlarımız hakkında konuşmak için bir aradayız.

Bugün biz konuşmazsak ormanlarımızı bitirecekler.

Bugün biz konuşmazsak dağlarımızı un edecekler.

Bugün biz konuşmazsak zeytinliklerimizi kesecekler, tarım alanlarımızı yok edecekler.

Bugün biz konuşmazsak kıyılarımızı, madenlerimizi, tarihi eserlerimizi yağmalayacaklar.

Bugün biz konuşmazsak derelerimizi kurutacaklar.

Biz konuşmazsak bu ülkenin her metrekaresini, yandaşlara, uluslararası sermayeye, körfezli dostlarına peşkeş çekecekler.

Bu ülkenin onurlu ve namusu insanları olarak ülke varlıklarımızın yağmalanmasına geleceğinin karartılmasına izin vermeyeceğiz.

Değerli Dostlar,

Siyasi ömrünü çoktan tamamlayan, ülkeyi yönetme kabiliyetini tümüyle kaybeden iktidar partisi, kendi tükenişine ülkeyi de ortak etmek için elinden gelen her şeyi yapıyor.

Baştan aşağı yanlış ekonomik tercihleriyle ülkeyi içinden çıkılması zor bir krize sokan AKP, artık tüm adımlarını "benden sonrası tufan" anlayışıyla atıyor.

Hazinesi tümüyle tüketilmiş, ödeme garantili projeler nedeniyle gelecek nesilleri bile borçlandırılmış, kamu işletmelerinin içi boşaltılmış, kamusal varlıkları ipotek edilmiş bir ülke tablosuyla yüz yüze bulunuyoruz.

Ülkenin içinde bulunduğu bu durum, rant bağımlısı olmuş siyasi iktidarı, yakın çevresini doyurabilmek için her gün yeni rant alanları yaratmaya mecbur bırakıyor.

Ülkenin mevcut tüm kaynakları tükendiği için de iktidarın yeni hedefleri bugüne kadar koruma altında tutulan tarihimiz, doğamız ve tabiat zenginliklerimiz haline geldi.

Ülkenin dört bir yanındaki doğal varlıklarımız birer birer yağmalanıyor.

Çünkü onlar ormanlarımıza baktığında, içinde yaşayan milyonlarca canlıya, havaya, suya, toprağa verilecek zararı değil, sadece ormanların altındaki madenleri, ormanlık alana yapacakları tesislerden elde edecekleri gelirleri görüyorlar. O yüzden Kuzey Ormanları'nı, Kaz Dağları'nı, Cerattepe'yi, Fatsa'yı, İkizdere'yi yok ediyorlar.

Çünkü onlar, kıyılarımıza ve göllerimize baktığında, engin maviliklerin huzurunu hissedip bunu koruma sorumluluğunu duymuyorlar. Otel zincirlerine satılacak arazilerin parsellerini çıkarıyorlar. O yüzden Phaselis'i imara açıyorlar, Salda'yı tahrip ediyorlar.

Çünkü onlar, derelerimize baktığında, içinde yaşayan canlıları, içinden geçtiği vadiyi değil, üzerine inşa edeceği HES'leri düşünüyorlar. O yüzden Fırtına Vadisi'ni, Munzur'u kurutuyorlar.

Çünkü onlar, tarihi eserlere ve kültürel varlıklara baktığında, dünya medeniyetinin bizlere bıraktığı mirasın sorumluluğunu duymuyorlar. Bu mirası ranta çevirmenin hesabını yapıyorlar. O yüzden Hasankeyf'i, Alliano'i'yi, Zeugma'yı dinamitlerle patlatıp, sular altında bırakıyorlar.

Çünkü onlar meralarımızı, yaylalarımızı, ovalarımızı, tarım alanlarımızı, havzalarımızı, sit alanlarımızı, kentlerimizi, koruma altındaki alanlarımızı, kamunun elindeki iktisadi işletmeleri, toplumsal zenginliğimizin, doğanın ve tarihin bir parçası olarak değil, sermayenin bir parçası olarak görüyor ve nakde dönüştürmeye çalışıyorlar.

Değerli Dostlar,

Ülkemizin her yanı şantiye alanına ve maden sahasına dönüşmüş durumda.

2004 yılında Maden Kanunu'nda yapılan değişiklikler ve 2005 yılında Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliği'ndeki düzenlemelerle yeraltı ve yer üstü madenlerimiz yerli ve yabancı sermaye gruplarının sınırsız sömürüsüne açıldı.

Bu dönemden itibaren ormanlar, ağaçlandırma sahaları, özel koruma bölgeleri, milli parklar, meralar, sit alanları, su havzaları, kıyı alanları, turizm bölgeleri hatta askeri yasak bölgeler bile madencilik faaliyetine açıldı.

2005 yılından bu yana on binlerce hektar orman alanı madencilik faaliyetleri için tahsis edilmiş durumdadır.

Bizler “madencilik” göz boyaması ve kandırmacasıyla aç gözlü şirketlerin zeytinliklerimizi, ormanlarımızı, tarlalarımızı, köylerimizi, insanlarımızı yuttuğu, tükettiği bir ülke istemiyoruz.

Bugün ülkemizde yürütülmekte olan madencilik faaliyeti kelimenin gerçek anlamıyla “Sömürge Madenciliği”dir.

Yeraltı zenginliğinin mümkün olan en kısa sürede ülke dışına çıkarıldığı, geride ise tümüyle verimsizleştirilmiş ve kirletilmiş bir toprağın bırakıldığı bu anlayış, sadece madenciliği değil, yaşamı da sürdürülemez hale getirmektedir.

Bu anlayış nedeniyle Cerrattepe’den Fatsa’ya, Kaz Dağları’ndan Akbelen’e kadar her yerde verimli ormanlık alanlarımız, tabiat zenginliklerimiz yok edilmektedir. Hemen yanı başımızdaki İliç’te Fırat suyuna zehir karıştırılmaktadır.

Bu madencilik anlayışı, bir üretim faaliyeti değil, bir sömürü faaliyetidir. Madenleri olduğu gibi, doğayı ve halkı da sömürmektedir.

Maden üretimini gündelik ekonomik çıkarlar doğrultusunda, sermaye kesimlerine kaynak yaratmak için gerçekleştirenler, ülkemizin geleceğine ve halkımızın ortak çıkarına ihanet içindedir! Bu madenciliği anlayışının tek kazananı, maden şirketleridir.

Doğanın ve halkın kaybederken, sermayenin kazandığı bu denklemi kabul etmiyoruz!

Değerli Dostlar,

Ülkemizin en nadide ve el değmemiş doğa parçalarından birisi olan Dersim coğrafyası, uzun süreden beri, siyasi iktidarın iştahını kabarttığını biliyoruz.

Siyasi iktidarın bu topraklara sadece rant hırsıyla değil, siyasi kin duygusuyla baktığını biliyoruz.

Gözleri bu hırs ve kinle dolmuş iktidar, bu doğanın güzelliğini görmüyor. Bu güzel doğada yaşayan canlıların çeşitliliğini görmüyor. Bölgede yetişen binlerce endemik bitki türünün dünyaya kattığı zenginliği görmüyor. Buranın canlılığını, buranın renkliliğini, huzurunu görmüyorlar.

Onların gözü sadece parayı görüyor...

Önce baraj projeleriyle güzelim Munzur Vadisine göz diktiler.

Ardından rekreasyon projesi adı altında Munzur Gözelerine dadandılar.

Şimdi de yüzlerce maden projesiyle birlikte bu toprakların altını üstüne getirmek istiyorlar.

Bilmiyorlar ki, buranın dağları sadece dağ değildir.

Bilmiyorlar ki, buranın vadileri sadece vadi değildir.

Bilmiyorlar ki, buranın akarsuları sadece akarsu değildir.

Bilsinler ki, buranın dağı, buranın vadisi, buranın suyu aynı zamanda buranın kültürünün bir parçasıdır.

Bu toprakların altı da üstü de bu yöre insanının inancının, kimliğinin parçasıdır.

Bu eşsiz doğa, bu yörenin acılarla dolu tarihinin tanığıdır.

Değerli Dostlar,

Onların yağmalamak istediği, onların el koymak istediği sadece madenler değil, binlerce yıllık kadim kültürümüzdür.

Doğamıza, insanlarımıza ve kültürümüze yönelik bu gözü dönmüş saldırıya izin vermeyeceğiz.

Madencilik adı altında yürütülen bu yağmayı durduracağız!

Birlikte mücadele edecek, birlikte kazanacağız. Sömürgenleri, yağmacıları, aç gözlüleri bu topraklardan söküp atacağız. Buna yürekten inanıyorum çünkü Dersim halkının ne kadar yürekli ne kadar inatçı ne kadar kararlı olduğunu biliyorum.

Gelecek güzel günlere olan umudum ve inancım hepimizi dostlukla selamlıyorum.

Kurtuluş yok tek başına,

Ya hep beraber ya hiçbirimiz!

SELÇUK ULUATA
TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı

10 EKİM KATLIAMI 7. YIL ANMASI

10.10.2022
Ankara

Değerli Basın Emekçileri, Kaybettiğimiz Arkadaşlarımızın Değerli Aileleri, Kardeşlerim!
Türk Mühendis ve Mimar Odları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu topraklarda yaşanan en büyük katliamlardan biri olan Gar Katliamı'nın 7. Yıldönümünde yeniden bir aradayız.

7 yıl önce bu meydana kaybettiğimiz 103 arkadaşımızın değerli anıları önünde saygıyla eğiliyorum.

Aradan 7 uzun yıl geçti. Bu 7 yılda ne katillerden hesap sorulabildi, ne katliamın arkadaşındaki karanlık güçler ortaya çıkarılabildi, ne de katliamda payı olan devlet görevlileri yargılandı.

Bu katliamı karartmak, tüm yönleriyle açığa çıkartmamak için devlet güçlerini özel bir çabası var.

Kaybettiklerimizi anmamıza, kaybettiklerimizin yasını tutmamıza bile izin vermiyorlar.

Ne yaparlarsa yapsınlar arkadaşlarımıza sahip çıkmaya, arkadaşlarımızın katillerinden hesap sormaya devam edeceğiz. Her 10 Ekim'de burada olmaya, her duruşmada mahkeme salonlarında olmaya, dönemin iktidar sahiplerine katliamdaki sorumluluklarının hesabını sormaya devam edeceğiz.

İktidarını korumak için toplumu kaos ve şiddet sarmalına sürükleyenleri asla unutmayacağız. Kardeşlerimizin hayatlarından, bizlerin acılarından oy devşirenleri asla affetmeyeceğiz.

Değerli arkadaşlar,

Bugün söylersek söyleyelim, yaşadıklarımızın ve kaybettiklerimizin yanında önemsiz kalacak.

Yitirdiklerimizi sonsuzluğa uğurladık ve bizler, o meydana sağ çıkanlar, katliamın içimizde bıraktığı derin boşlukla ve tarifsiz kederle yaşamaya devam ediyoruz.

Buradan bir kez daha dile getirmek istiyorum:

10 Ekim katliamı, insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur.

10 Ekim Katliamı, insanlığın en yüce değerleri olan barışa, emeğe ve demokrasiye karşı işlenmiş bir suçtur.

Bu suça ortak olan herkesten ant olsun ki hesap soracağız!

Eşitlik, özgürlük, demokrasi ve barış mücadelesi yitirdiğimiz arkadaşlarımızın en büyük emanetidir.

Bizler bu emanete sahip çıkacağız. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da bu doğrultuda kararlı mücadelemizi sürdüreceğiz.

Barış için, eşitlik için, özgürlük için canı toprağa düşenler, barışa, eşitliğe ve özgürlüğe can olsunlar!

Ant olsun ki, kaybettiklerimizi unutmayacağız, unutturmayacağız!

Ant olsun ki, sorumlularını unutmayacağız, affetmeyeceğiz!

Yaşasın Emek, Barış ve Demokrasi Mücadelemiz

Yaşasın Halkların Kardeşliği

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB MEDYA OKURYAZARLIĞI SEMİNERİ

12.10.2022

Odalarımızın Değerli Başkan Ve Yöneticileri, Çok Sevgili İl Koordinasyon Kurulu Sekreterlerimiz, Kıymetli Arkadaşlar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi dostlukla selamlıyorum. Bilgisayar Mühendisleri Odamı ve Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı iş birliğiyle hazırlanan Medya Okuryazarlığı Seminerine hepiniz hoş geldiniz.

Barış İçin Akademisyenler Bildirisine imza attığı 2017 yılında Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden ihraç edilen hocamız Doç. Dr. Tezcan Durna hocamız ile beraber Türkiye'deki medya düzeni, iktidarın basın organlarına ve sosyal medyaya yönelik müdahaleleri ve sosyal medya iletişimi üzerine konuşacağız.

Hepinizi bildiği gibi hem geleneksel medya hem de son yıllarda hayatımızda çok büyük yer kaplar hale gelen sosyal medya ikili bir işleve sahip.

Bir yandan sermaye gruplarının ve iktidar sahiplerinin kendi ideolojilerini ve çıkarlarını topluma dayattıkları bir hegemonya aracı olarak kullanıldıkları gibi, diğer yandan da emekçi sınıfların kendilerini ifade edebildikleri, toplumun farklı kesimlerinin sesini duyurabildiği bir karşı hegemonya aracı olarak da işlev görüyor.

Bu iki güç arasındaki mücadele süreci o ülkedeki basın-yayın özgürlüğünün sınırlarını belirliyor.

Geçmişte dergi, gazete ve bildiriler bizim gibi emek yanlısı toplumsal güçlerin medya alanındaki esas gücünü oluştururken, son dönemde özellikle sosyal medya platformları geniş toplum kesimleriyle buluşmamıza aracılık ediyor.

Günümüzde sosyal medyayı geleneksel iletişim platformlarından ayıran en önemli şey hemen herkesin bu alanda kendisini gösterebilme, kendi fikrini ifade etme şansına sahip olması. O nedenle kontrol edilmesi daha zor ve karmaşık süreçleri gerektiriyor. Siyasal iktidarlar dünyanın her yerinde sosyal medyanın bu gücünü sınırlandırmak, baskılamak için çaba harcıyor.

Neoliberal kapitalizmin baskıcı yönü öne çıktıkça bu alanın kontrolüne ilişkin gizli ve açık çalışmalar da artıyor. Ülkemizde de uzun yıllardan beri bu doğrultuda sistemli bir çalışma yürütülüyor.

Bugüne kadar RTÜK eliyle televizyonlara, Basın İlan Kurumu eliyle gazetelere, BTK aracılığıyla internet sitelerine uyguladıkları baskı ve yasakları şimdi de ceza kanunu ve mahkemeler eliyle sosyal medya kullanıcılarına uygulamak istiyorlar.

Meclis Genel Kurulunda görüşmeleri devam eden "Basın Kanunu ve Bazı Konularda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" iktidarın basını ve sosyal medyayı susturmak, internet içeriklerine müdahale etmek için hayata geçirdiği ilk düzenleme değil.

Daha önce de farklı dönemlerde çıkartılan yasalarla pek çok içerik dijital ortamlardan kaldırıldı, “Vikipedi” dahil pek çok internet sitesi erişime kapatıldı, binlerce sosyal medya kullanıcısına farklı cezalar verildi.

Bu yeni düzenleme ise öncekileri aşan cezai yaptırımlar ve mutlak bir denetim olanağı içeriyor.

Kontrol altında tuttuğu ana akımdan istediği verimi alamayan iktidar, özgür ve bağımsız basını sesini kısmak, yurttaş haberciliğini susturmak, kabusu haline gelen sokak röportajlarını ortadan kaldırmak için sert önlemler alıyor.

Hep yalan söylesinler ama yalan söyledikleri dile getirilemesin istiyorlar.

Hep yolsuzluk yapsınlar ama yolsuzlukları yazılamasın istiyorlar.

Hep suç işlesinler ama suçları yüzlerine vurulmasın istiyorlar.

Utanmazlıklarını sansürün ardına gizlemeye çalışıyorlar.

Ne yaparlarsa yapsınlar, hangi baskı yasasını çıkartırlarsa çıkarsınlar bu toplum, tek adam rejiminin tehditlerine, tek adam rejiminin yasaklarına boyun eğmez.

Kaçını tutuklarsa tutuklasınlar bu ülkede kalemini satmayan gazeteciler yetişmeye devam eder.

Ne cezalar verirse versinler bu ülkede insanlar doğruları söylemeye devam eder.

TMMOB olarak bizler nasıl ki iktidarın bize yönelik tüm saldırılara rağmen asla diz çökmeden mücadele ediyorsak, Tezcan Hoca akademiden ihraç edilmesine rağmen akademik üretimlerine ve barışı savunmaya devam ediyorsa, bu ülkenin köklü muhalefet geleneği de taleplerini yükseltmeye devam eder.

Bugünkü seminerde bu taleplerimizi toplumsallaştırabilmenin en önemli araçlarından biri olan medya üzerine konuşacaklarımız önümüzdeki sürecin mücadelesi açısından yol gösterici olacaktır.

Tezcan Hocamıza, UMAG Vakfı ve Bilgisayar Mühendisleri Odamızın yöneticilerine bu fırsatı bize yarattıkları için teşekkür ediyorum. Hepimize kolaylıklar diliyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB DÜNYA GIDA GÜNÜ SEMPOZYUMU

15.10.2022
Ankara

Değerli Oda Başkanlarım, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün değerli temsilcisi, Değerli Meslektaşlarım, Sayın Konuklar

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği yönetim kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Konuşmamın en başında Amasra'da yaşanan maden faciasında hayatını kaybeden 41 madenci kardeşimize rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum

Hayatını kaybeden arkadaşlarımızın acısını yüreğimizin en derinlerinde hissediyoruz. Yaralı arkadaşlarımızın en kısa zamanda sağlıklarına kavuşmalarını temenni ediyoruz.

Bu facia da diğer maden faciaları gibi madencilik bilgi ve birikiminin yok sayılmasının, teknik bilgi ve alt yapı yetersizliğinin, iş güvenliği anlayışının görmezden gelinmesinin, Özelleştirme politikaları nedeniyle kamu kurumlarının içinin boşaltılmasının, nitelikli personel yapısının dağıtılmasının, liyakate dayalı kamu yönetimi anlayışının terkedilmesinin, ilgili bakanlıklar tarafından her altı ayda bir yapılması gereken periyodik denetimlerin gereğince yapılmamasının, bu konudaki Sayıştay raporlarının bile hasıraltı edilmesinin, yaşanan facialardan ders çıkarılmamasının, bu benzeri felaketlerde sorumluluk ve ihmali bulunanlara hak ettiği cezaların verilmemesinin bir sonucudur.

“Kaza” diyorlar, “fitrat” diyorlar, “kader” diyorlar... Tüm bu sözler yaşanan faciaların arkasındaki sorumluları gizlemek için söyleniyor.

Gerekli önlemleri almadan, denetim yapmadan, güvenli koşulları oluşturmadan madencileri yerin yüzlerce metre altına gönderirseniz buna kaza diyemezsiniz.

Bunun adı düpedüz cinayettir.

Her cinayette olduğu gibi bunun da mutlaka faili vardır.

Madenci kardeşlerimizi göz göre göre ölüme yollayanlar bu cinayetin sorumlusudur.

Madende güvenlik önlemlerini almayanlar bu cinayetin sorumlusudur.

Madenlerin bu biçimde çalıştırılmasına izin verenler bu cinayetin sorumlusudur.

Ve elbette madenleri vahşi bir sömürü ve rant kaynağı olarak kullanan siyasi iktidar bu cinayetin sorumlusudur.

Bizler bu sorumluların yargılanmasını, hesap vermesini istiyoruz.

Bu işin peşini bırakmayacağız. Tüm uyarılara rağmen madencilerimizi göz göre göre ölüme yollayanların suçlarını ve sorumluluklarını örtbas etmesine izin vermeyeceğiz.

TMMOB'ye bağlı odalarımızdan arkadaşlarımız facianın yaşandığı bölgede incelemelerine devam etmektedir.

Bu incelemeler sonucunda en kısa zamanda hazırlayacağımız raporla tüm sorumluları birer birer ortaya çıkaracağız ve kamuoyuyla paylaşacağız.

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün kuruluş günü vesilesiyle kutlanan Dünya Gıda Günü kapsamında Birliğimiz adına Gıda, Kimya ve Ziraat Mühendisleri Odalarımız tarafından ortaklaşa düzenlenen TMMOB Dünya Gıda Günü Sempozyumu'na hepiniz hoş geldiniz. Oda başkanlarımız başta olmak üzere, etkinliğimize emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Bildiğiniz gibi Dünya Gıda Günü, dünya çapındaki yoksulluk ve açlık sorunu hakkında farkındalık yaratma amacıyla kutlanıyor. Odalarımız tarafından yapılan etkinliklerde ise bu sorunlara ilişkin farkındalık yaratmanın ötesinde, bu sorunlara neden olan sınıfsal ve sistemsel dinamikler ortaya koyulmaya çalışılıyor.

Yürüttüğümüz tüm tartışmalarda insan ve emek odaklı üretim ve tüketim biçimleri için öneriler geliştirmeye çalışıyoruz. Uzun yıllara dayanan örnek mesleki dayanışmaları ve halkımıza doğruları söylemekten vazgeçemedikleri için Gıda, Kimya ve Ziraat Mühendisleri Odalarımızı kutluyorum.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü bu yıl "Kimseyi Geride Bırakma" sloganıyla dünyaya sesleniyor. Bizler de bugün gıda krizinin ve gıda enflasyonunun tırmanışa geçtiği bu dönemde geride kalanların durumunu ve bunun nedenlerini konuşacağız.

Değerli Arkadaşlar,

2015 yılında Birleşmiş Milletler tarafından belirlenen "Sürdürülebilir Kalkınma" hedeflerinden biri olan "2030 Yılına Kadar Açlık Sorununu Ortadan Kaldırma" girişimi ne yazık ki ulaşılabılır olmaktan tamamıyla çıkmış durumda.

Birleşmiş Milletler tarafından yayınlanan raporlara göre 2021 yılı itibarıyla dünya üzerinde 828 milyon kişi açlık problemiyle yüz yüze bulunuyor. Bu rakam pandeminin ortaya çıktığı 2020 yılının 46 milyon, 2019 yılının ise 150 milyon fazlası.

Dünya nüfusunun neredeyse %10'u açlıkla yüz yüze, açlığın ve yetersiz beslenmenin beraberinde getirdiği sorunları ve tehditleri yaşıyor.

Sadece bu kadar da değil, yine birleşmiş milletler raporlarına göre dünya nüfusunun yaklaşık %30'u yani 2,3 milyar insan orta ve ciddi düzeyde gıda güvensizliği yaşıyor.

Tüm bu rakamların geçtiğimiz yıla ait olduğunun altını çizmek isterim. Bu yıl içinde Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan savaş, bu manzaranın çok daha kötüleşmesine neden olduğunu söylemek için 2022 raporlarını beklemeye gerek bile yok.

Küresel Buğday ihracatının %25'ine sahip olan Rusya ve Ukrayna arasında yaşanan savaş sadece bu ülkelerdeki tarım ürünlerinin üretimini ve ihracatını düşürmekle kalmadı. Uygulanan yaptırımlar nedeniyle enerji ve gıda ürünlerinde yaşanan büyük enflasyon tüm dünyadaki ekonomik işleyişi tehdit eder boyutlara ulaştı.

Dünya Bankası'nın yakın zamanda yayınladığı raporlara göre 2022 yılında dünyanın neredeyse tüm ülkelerinde enflasyonda özellikle de gıda ürünleri enflasyonunda çok ciddi bir artış yaşanıyor. Bu artış özellikle yoksul ülkelerde ve Türkiye gibi kriz içindeki ülkelerde çok çarpıcı boyutlarda.

TÜİK'in Ekim ayı verilerine göre ülkemizdeki resmi Gıda Ürünleri Enflasyonu %93,1 oranında çıkmış bulunuyor. Gerçekte bu oranın çok daha yüksek olduğunu hepimiz biliyoruz. Yoksul kesimlerin gelirlerinin büyük bir kısmını gıdaya harcadığını düşünürsek, bu yüksek oranın insanların yaşamına doğrudan etki ettiğini söyleyebiliriz.

Değerli Konuklar,

Görüldüğü gibi Gıda ve Gıdaya erişim konusunda dünyada yaşanan gelişmeler hiç içi açıcı değil.

Gıda ve beslenme konularında yaşanan bu küresel krizi sadece pandemi ve savaşa bağlamak doğru değil.

Bu iki olgu sorunun boyutlarını daha çarpıcı hale getirmiş olsa da günümüz dünyasında insanların açlık ve gıdaya ulaşım sorunu yaşamalarının nedeni tarım ve gıda üretimini piyasalaştırarak tekelleşmeyi dayatan kapitalist sistemin birebir kendisidir.

Gelişmiş ülkelerin tarımsal ürün ticaretindeki korumacı politikaları, tarımda girdi fiyatlarının yükselmesi, tarıma yeterli yatırımın yapılmaması, tarım ürünlerinin biyoyakıt üretiminde kullanılması, tarım tekellerinin tek ürüne dayalı tarımsal üretimi özendirmesi ve tarımsal alanların tahribatı gibi nedenlerle tarım ürünlerine ve gıdaya erişim zorlaşmaktadır. Bu durum açlık ve yetersiz beslenme sorunlarını daha da büyütmektedir.

Yoksulluk ve açlık kader değildir, açlık ve yoksulluğun, yaşam hakkını ihlal eden, yıkıcı ve insanlık dışı kapitalist sistemin ekonomik adaletsizliğinin bir sonucudur.

Uluslararası şirketler ve taşeronları, yüzlerce çeşit ticari marka adı altında Dünya'nın gıda kontrolünü ellerinde tutmakta, kontrollerini sürdürmek için akıl dışı uygulamaları ülkelere ve üreticilere dayatmaktadır. Tarım, tohumculuk, toprak, GDO gibi alanlarda birbiri ardına yapılan yasal düzenlemeler tarım ve gıdanın piyasalaştırılmasına, doğal kaynakların yağmalanmasına neden olmaktadır.

Gıda alanındaki özelleştirmeler, kamu kurumlarının tasfiyesi veya işlevsizleştirilmesi, KİT'lerin yabancı sermaye veya yerli işbirlikçilerine peşkeş çekilmesi gibi uygulamalarla bir talan süreci devam etmektedir. Bu süreç köylülerimizi olduğu gibi kentlilerimizi de yoksullaştırmakta, halkımızın aylık sınırına hızla yaklaşmasına neden olmaktadır.

Değerli Konuklar,

Ülkemizde son yıllarda sıklıkla karşımıza çıkan önemli bir olgunun yarattığı sorunun altını özellikle çizmek istiyorum. Siyasi iktidarın toplum ve doğa yararını göz ardı eden politik yaklaşımları nedeniyle son zamanlarda sürekli olarak maden ocağı yapmak için, sanayi kuruluşu yapmak için, yol geçirmek için, kanal açmak için, imar düzenlemesi için tarım arazilerinin yok edildiğine tanık oluyoruz.

TMMOB ve bağlı odalarımız bu yıkım politikasına karşı hukuki ve toplumsal mücadele yürütse de ülkemizin tarım alanları hızla daraltılıyor.

Tarım alanlarının madenciliğe, imara ve sanayi tesislerine açılması ile gıda hakkı, yani gıdaya erişim zorlaşmaktadır. Tarımsal faaliyet dışına çıkarılan her toprak parçasıyla, tarımda yeterliliğiniz azalmakta bu da o ülkenin gıda egemenliğinin kaybolduğu anlamına gelmektedir.

Bugün egemen olan kapitalist/endüstriyel gıda sistemi, üretimden tüketim, üretim alanından tüketim alanına, üretim ilişkilerinden tüketim ilişkilerine gıda sistemini bir rant, sömürü ve tüketim ilişkisi olarak örgütlemektedir. Ülkelerin gıda bağımsızlığı ve egemenliğini şirket egemenliği olarak uygulamakta, sağlıklı gıda üretiminin adil koşullarını ortadan kaldırmakta, gıdayı bir meta olarak görmektedir.

Ülkemizde 1960 ve 70'lerde tarım politikamız iç ve dış pazarlarda kendi toprağımıza ait tohumlarımızın ürünlerinin satılması üzerine iken; 1980 ve sonrasında benimsenen liberalleşme politikaları durumu değiştirmeye başlamıştır.

Bu tip politikalar çok uluslu şirketlerin talep ettiği katma değeri yüksek tarımsal ürünlerin üretimine destek vermiş, seçeneksiz kalan küçük çiftçiler de bu şirketlerle sözleşme yapmak zorunda kalmıştır.

Böylece geleneksel ürünlerimizin yetiştiği topraklar sözleşmeli ekim adı altında radikal bir dönüşüm geçirmeye başlamış, 2006 yılında çıkarılan 5553 sayılı tohum yasası ile de patentlenmemiş tohumla üretim yapılması, patentsiz tohum, fide ya da ürünlerinin ticarete sokulması yasaklanmıştır.

AKP uyguladığı politikalarla ve çıkarttığı yasalarla köylülerin yüzyıllardır ortak mülkiyet olarak kullandıkları otlaklarına, meralarına, yaylaklarına yasa zoruyla el koymuş, şirketlere satışının önünü açmış, köylülerin kullanımına kapatmıştır.

Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile köylüyü zorla toprağından ederek, bitkisel üretim ile hayvan yetiştiriciliğini birbirinden ayırarak küçük üreticilerin ölüm fermanını yazmıştır.

Bütünşehir/Büyükşehir yasasıyla köyleri mahalle yapıp ortak mülkiyetlerine el koymuş, ülkenin neredeyse tamamını maden arama sahasına dönüştürmüştür.

Uygulanan neo-liberal politikaların tamamı köylüleri/çiftçileri tarımsal üretimi bırakmaya zorlamaktan öte bir şey değildir. Üretiminden hızla uzaklaştırılan milyonlarca çiftçi, şehirlerde olmayan bir geleceğin peşine sürüklenmektedir. Bu da zaten olmayan ekonomik ve siyasi bağımlılığı daha da artırmakta ve ekonomiyi kırılan hale getirmektedir.

Değerli Konuklar,

TMMOB olarak; gıdaya ulaşmanın temel bir hak olduğunu görüyor, gıda maddelerinin borsada bir meta olarak ele alınamayacağını düşünüyoruz.

Gıda egemenliği kavramına sahip çıkıyor ve bunu ulusların tarım, hayvancılık, depolama gibi gıda kaynaklarını belirleme ve yönetme hakkı olarak tanımlıyoruz.

Halkımızın herkes gibi sağlıklı, kültürel açıdan uygun ve sürdürülebilir gıdaya ulaşma hakkı olduğunu savunuyoruz.

Yine doğru ve yeterli beslenmede gıda çeşitliliğinin önemli olduğunu söylüyor ve bunun da ancak yerli çiftçi, yerel tarım ve yerli üretim ile sağlanabileceğini, köylü ve tüketiciden yana olan yasalar yürürlüğe sokulması gerektiğini söylüyoruz.

Halkların gıdaya erişme hakkı, ellerinden alınamaz, satılamaz ve devredilemez bir haktır. Bu eksende insan yaşamında, besin kaynaklarından yani gıdadan daha önemli bir şeyin olmadığını biliyoruz.

Yükseköğretimde üretici ile mühendisin bağımsız bir tarım-besin modeli altında dayanışma içinde çalışacağı bir zemin yaratılmasını istiyoruz.

Gerçekçi öngörüler ile planlamacı, yatırımcı, mühendis ile köylünün omuz omuza çalışacağı bir zemin üzerinde, üretimi yeniden organize eden, üreticiden tüketicieye doğrudan bir beslenme zinciri kuran, emek eksenli ve

dayanışmayı arttıracak yeni bir yapı, ülkemiz insanı, ülkemiz tarımı, kırsal hayat ve tüketici sağlığı açısından en acil gereksinimdir.

Değerli Konuklar,

Sözlerime son verirken, Gıda, Kimya ve Ziraat Mühendisleri Odalarımızın tüm temsilcilerine, değerli bilgilerini bizimle paylaşacak uzmanlarımıza ve emeği geçen tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

İnsanların aç ve yoksul yaşamadığı, eşit adil bir ülke ve dünya özlemi ile TMMOB Yönetim kurulu adına sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB TARİHİ, MÜCADELE VE GÜNCEL SORUMLULUKLAR

20.10.2022

Değerli arkadaşlar, Sevgili izleyiciler

Birliğimizin kuruluş kongresinin gerçekleştirildiği 18-21 Ekim tarihlerini içinde alan Mühendislik-Mimarlık Haftası etkinlikleri kapsamında gerçekleştirdiğimiz etkinliğimize hepiniz hoş geldiniz.

Ne yazık ki Birliğimizin 68. yaşını Amasra'da yaşanan maden faciasında hayatını kaybeden 41 madenci kardeşimizin acısıyla birlikte idrak ediyoruz. Kaybettiğimiz kardeşlerimize rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyoruz. TMMOB olarak bu facianın unutturulmasına, üzerinin örtülmesine izin veremeyeceğiz. Sorumluların yargı önünde hesap vermesi için elimizden geleni yapacağız.

Bildiğiniz gibi 4 Şubat 1954 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan 6235 Sayılı Kanun'la kurulan TMMOB'nin ilk Genel Kurulu, 18-21 Ekim 1954 tarihlerinde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Salonu'nda gerçekleştirilmiştir.

Farklı meslek alanlarında mühendis ve mimar temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen ilk genel kurulumuzda, TMMOB tüzüğü kabul edilmiş ve birlik bünyesinde 10 meslek odası kurularak TMMOB'nin örgütsel hayatı fiilen başlamıştır.

Aradan geçen 68 yılın ardından bugün Birliğimiz bünyesinde 24 Oda, bu Odalara bağlı 213 şube ve 50 İl/İlçe Koordinasyon Kurulumuz bulunuyor. 108 farklı mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplininin 630 bine yakın üyemizle Türkiye'nin en büyük mesleki kitle örgütlerinden biriyiz.

Değerli arkadaşlar,

Pek çoğunuzun bildiği gibi TMMOB'nin kurumsal tarihi düz bir gelişim çizgisinde ilerlemedi. Ülkedeki sosyal, siyasal ve ekonomik gelişmeler ve bu gelişmelerin mühendis, mimar ve şehir plancılarına yansımaları Birliğimizin gelişim çizgisi üzerinde etkiler yaratmıştır.

Kuruluş dönemlerinde devlet bürokrasisiyle iç içe gelişen, farklı meslek disiplinlerinin meslek çıkarlarına dayalı rekabetçi yaklaşımları nedeniyle bütünlüklü bir örgütlülüğe kavuşamayan Birliğimizin kaderi 1970'li yıllardan itibaren yeniden çizilmiş ve bugünkü çizgisine oturmuştur. Birliğimiz bu dönemde toplumsal mücadele ile iç içe geçerek, bir anlamda, yeniden kurulmuştur diyebiliriz.

TMMOB'nin yeniden kuruluşu, 1960'lı yılların sonundan itibaren Türkiye'de yaşanan toplumsal gelişmelerle yakından ilgilidir. O dönemde yükselen gençlik hareketinin ve topluma egemen olan toplumcu değerlerin etkisi 1970'li yılların başından itibaren TMMOB'ye bağlı odalara da yansımıştır.

Sevgili Bülent Abi de birazdan anlatacaktır, 1970 yılında yapılan Oda Genel Kurullarında ilerici, devrimci mühendis ve mimarların yönetimlere gelmesi TMMOB örgütlülüğünün kaderi açısından dönüm noktası olmuştur.

O yıllara kadar daha çok devlet bürokrasisiyle uyum içinde, hükümetleri rahatsız etmeden yönetilen Odalar, artık yükselen toplumsal hareketlerin öncü bir parçası haline gelmiştir.

Odaların mesleki ve toplumsal sorunlara bakışı tümüyle değişmiş, bu sorunların halktan yana çözümü için ortak mücadele etme eğilimi öne çıkarak TMMOB'nin bugüne ulaşan kurumsal kimliği belirlemiştir.

Bu kimlik, ülkemizin kalkınma ve sanayileşmesinde bilim ve teknoloji politikalarının önemine vurgu yapan, kamu yararı ve adil paylaşımından yana, yurtsever, devrimci, ilerici ve toplumcu geleneğimizdir.

Bu geleneğin ortaya çıkmasında büyük emekleri olan ve hayatlarını bu mücadeleye adanarak örgütümüzün ortak değeri haline gelen Harun KARADENİZ'den Zeki ERGİNBAŞ'a, Akın ÖZDEMİR'den Haluk SILAY'a, Bedri KARAFAKİOĞLU'dan Nejdet BULUT'a, Güney ÖZCEBE'den Sezai GÜRÜ'ye, Haldun ÖZEN'den Hasan BALIKÇI'ya ve elbette Teoman ÖZTÜRK'e kadar daha isimlerini burada sayamadığım tüm devrimci, demokrat ve yurtsever meslektaşımızı burada saygı ve özlemlerle anıyorum.

Değerli arkadaşlar,

TMMOB bir yandan mesleğimizin ve meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını ülkemiz ve halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek için mücadele verirken, diğer yandan da mesleki birikimlerimizin toplum yararına kullanılmasının zeminini yaratmak için mücadele vermektedir.

Birliğimiz ve bağlı odalarımız, sanayiden planlamaya, kentleşmeden enerjiye, gıda güvenliğinden ormanlara, çevre politikalarından yapı denetime, işçi sağlığından madencilğe, ulaşımdan enerjiye kadar insana ve topluma dair her alanda mesleki bilgi ve birikimimizi emekten, halktan, ülkemizden, meslek-meslektaş çıkarlarından yana kullanmaktadır.

Çünkü TMMOB, mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutulmayacağı, sorunlarımızın çözümünün büyük ölçüde emekçi sınıfların sorunlarının çözümünde yattığının bilincindedir. Bu yüzden mesleğin ve meslektaşlarının sorunlarını, ülke sorunlarıyla bütünlüklü olarak ele alır. Bu anlayışla ülkedeki emek, barış, demokrasi, insan hakları ve özgürlükler mücadelesinin en önemli bileşenlerinden biridir. TMMOB bu mücadelede gücünü sadece bağlı odalarından ve odalarının örgütlü üyelerinden almaktadır.

TMMOB ve bağlı odaları, geçmişinde olduğu gibi bugün de meslek alanları ile ilgili her konuda bilgiyi biriktirmeyi ve kamuoyu ile paylaşmayı ana çalışma alanı olarak görmektedir. Bu doğrultuda yayınlanan raporlarla, açılan kamu davalarıyla, düzenlenen kongre-sempozyumlarla, yapılan açıklamalarla, gerçekleştirilen mitinglerle bilimin ve tekniğin halktan ve doğandan yana kullanılmasıyla başka bir dünyanın mümkün olabileceğini ortaya koymaya çalışmaktadır.

TMMOB kuruluşunun 68. yılında da karanlığa karşı aydınlığı, savaşa karşı barışı, dinci gericiliğe karşı laikliği, otoriter yönetim anlayışına karşı özgürlükleri, ırkçılığa karşı eşitliği, linç kültürüne karşı bir arada yaşamı, rant ve sömürüye karşı emeği, yağma düzenine karşı kamusalılığı, emperyalizme karşı bağımsızlığı savunmaya devam etmektedir.

Bu inanç ve kararlılıkla Odalarımızı ve TMMOB'yi savunmaya, büyütme ve güçlendirmeye devam edeceğiz. Bu büyük sorumluluğa omuz veren siz değerli arkadaşlarımızla birlikte mücadele etmekten büyük onur duyuyorum. Hepimize kolay gelsin.

Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü, Yaşasın Mücadelemiz

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

GEZİ TUTUKLULARININ AİLELERİYLE BULUŞMA

25.102022

Ankara

Tayfun Kahraman ve Can Atalay arkadaşlarımızın kıymetli aileleri, sevgili arkadaşlar Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepimizi dostlukla selamlıyorum. Gezi davasında yargılanan arkadaşlarımızın hukuksuz bir kararla cezaevine gönderilmelerinin üzerinden tam ay geçti.

O büyük Gezi ailesinin parçası olarak bizler 6 aydan bu yana kardeşlerimizden, sevdiklerimizden uzaktayız.

Araya demir parmaklıklar girince 6 ay sanıldığından daha uzun oluyor.

Araya hasretlik girince, adaletsizlik girince 6 ay geçmek bilmez bir hal alıyor.

6 Aydır onların adını anmadan geçen tek bir günümüz olmadı. Onlara olan özlemimiz her geçen gün daha da büyüyor.

6 aydır bize güç veren en önemli şey, içerdeki arkadaşlarımızın tüm üretkenlikleriyle, tüm yaratıcılıklarıyla, tüm neşeleriyle yazdıklarını okumak oldu.

Bizler de 6 aydır bıkıp usanmadan Türkiye'nin her yerinde adalet nöbetleriyle onlara desteğimizi, onlarla dayanışmamızı göstermeye çalışıyoruz.

2014 yılından bu yana devam eden Gezi Davasının her aşamasında bu sürecin hukuki değil siyasi bir süreç olduğunu dile getirdik.

6 ay önce verilen mahkumiyet kararı bu hukuksuzluğun en açık göstergesidir.

FETÖ hükümlüsü savcı ve emniyet mensuplarının uydurma delilleriyle oluşturulmuş bu davada verilen mahkumiyet kararları hukuk adına utanç vericidir.

Gezi Davasında mahkum edilen arkadaşlarımız mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için, halkın ortak faydasını savundukları için, Gezi Parkına ve taksim meydanına sahip çıktıkları için mahkum edildiler.

Bu hukuksuz karar toplum vicdanında yok hükmündedir. Toplum vicdanında arkadaşlarımız tıpkı Gezi Direnişi gibi tertemiz ve onurludur.

Hiçbir iftira, hiçbir senaryo, hiçbir karar arkadaşlarımızın masumiyetine ve haklılığına leke düşüremeyecektir.

Tutuklu arkadaşlarımıza verilen ve hiç azalmadan devam eden toplumsal destek onların mücadelelerindeki haklılıklarının göstergesidir.

Değerli Arkadaşlar,

Bizler AKP iktidarından adalet beklediğimiz için, AKP'nin oyuncacı haline gelmiş hakimlerden adaletli bir karar beklediğimiz için nöbet tutmuyoruz.

Bizler arkadaşlarımıza olan özlemimizi, arkadaşlarımızın suçsuzluğuna olan inancımızı göstermek için nöbet tutuyoruz.

Onların resimleriyle yan yana durmak bize kıvanç verdiği, onları seven dostlarıyla yan yana gelmek bize güven verdiği için nöbet tutuyoruz.

Nöbetimizin onlara güç ve moral verdiğini bildiğimiz için nöbet tutuyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Yönetim Kurulları olarak 6 aydır arkadaşlarımızı ziyaret edebilmek için başvurmadığımız merci kalmadı. Arkadaşlarımızla yan yana gelmemizi engellemek, onları ziyaret etmemizi engellemek için sürekli oyalıyorlar. Her kurum sorumluluğu bir diğerine atıyor ve arkadaşlarımızla görüşmemiz engelleniyor.

Yüzlerine söyleyemediğimiz hasretliğimizi buradan ifade etmiş olalım. Onları çok özledik. Onların güleç yüzlerini, onların cesur duruşlarını, onların sıcak gülüşlerini çok özledik.

Arkadaşlarımızın derhal salıverilmesini istiyoruz. Geziye ve gezi davasında tutuklanan tüm arkadaşlarımıza özgürlük istiyoruz.

Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz...

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ŞEBNEM KORUR FİNCANCI YALNIZ DEĞİLDİR

26.10.2022

Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Arkadaşlar

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Ülkemizin en saygıdeğer meslek örgütlerinden biri olan, Türk Tabipleri Birliği Başkanı Sayın Şebnem Korur Fincancı'nın gözaltına alınmasını kınıyorum.

Meslek örgütlerinin yöneticileri olarak bizler mesleki ve toplumsal sorumluluklarımız gereği olarak toplumun gündemine ilişkin çok farklı konularda açıklamalar yapıyoruz.

Bu açıklamalarımızı yaparken bizim en başta gözettiğimiz şeyler kamunun çıkarı, meslek etiğimiz ve insanlığın ortak değerleridir.

Bu ilkeler toplumsal sorunlara yaklaşımda bizim rehberimiz durumundadır.

Sevgili Şebnem Korur Fincancı da bir basın kuruluşu tarafından kendisine yöneltilen bir soruya bu mesleki birikimi ve toplumsal sorumluluğu doğrultusunda bir yanıt vermiştir. Hiçbir kurumu veya kişiyi hedef almamıştır.

İnsan hakları alanında uzun yıllardır çok büyük deneyimlere sahip bir hekim olan Fincancı'nın açıklamalarının bağlamından kopartılarak bir saldırı vesilesine dönüştürülmesi kabul edilemez.

Siyasi iktidarın demokratik süreçler sonucunda kontrol edemediği meslek örgütlerini çok uzun yıllardır açık biçimde hedef aldığını biliyoruz.

Sayın Fincancı nezdinde yürütülen bu karalama kampanyasının TTB'ye yönelik bir saldırı girişimine dönüştürülmesine izin vermeyeceğiz.

Siyasi iktidarın toplumsal muhalefeti kriminalize ederek susturmaya sındirmeye çalışmasına göz yummayacağız.

Bizler yıllardır bu ülkenin ortak aklının, ortak vicdanının sesi olan emek ve meslek örgütleri olarak dayanışma içinde olmaya, birbirimize sahip çıkmaya, mesleğimizin ve toplumsal sorumluluklarımızın gereklerini yerine getirmeye devam edeceğiz.

Sayın Fincancı derhal serbest bırakılmalı, toplumun önce gelen isimlerine ve gazetecilere yönelik bu zorbalığa derhal son verilmelidir.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 46. KOLOKYUMU

06.11.2022
Eskişehir

Değerli Büyükşehir Belediye Başkanımız, Değerli Hocalarım, Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Öğrenciler

Hepinizi şahsım ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

1977’den beri ülkemizde kutlanmaya başlanan Dünya Şehircilik Günü etkinlikleri kapsamında düzenlenen ve TMMOB bünyesindeki en uzun erimli etkinliklerden biri olan Şehircilik Kolokyumu’nun başarılı biçimde geçmesini temenni ediyorum.

Kolokyumun düzenlenmesine emeği geçen Şehir Plancıları Odamızın yönetim kurulu üyelerine ve katkı veren bilim insanlarına teşekkür ediyorum.

Her yıl farklı konu başlığı altında farklı illerimizde düzenlediğimiz bu etkinlik, hem şehircilik alanındaki bilgi birikimini paylaşmak, hem de bu alanda yaşanan sorunlara ortak çözümler üretebilmek açısından bir hayli önem taşıyor.

TMMOB olarak bizler mesleki alanlarımıza ilişkin sahip olduğumuz bilimsel ve teknik bilgiyi ülkemizin ve halkımızın ortak çıkarı için kullanmayı şiar edinmiş bir mesleki kitle örgütüüz.

Düzenlediğimiz kongre, sempozyum, panel gibi etkinliklerimizin temel amacı, mesleki alanlarımızdaki yeni fikirleri ve teknikleri halkla buluşturabilmek, toplumsallaştırabilmektir.

Değerli Arkadaşlar,

Şehircilik Kolokyumu’nun bu seneki teması “Toplumda ve Mekanda Adalet” olarak belirlenmiş.

Hepinizin bildiği gibi “adalet sorunu” ve “adalet talebi” uzun zamandan beri ülkemizin en önemli gündemlerinden birisini oluşturuyor.

Özellikle 2010 yılında gerçekleştirilen Anayasa Değişikliğiyle yüksek yargı organlarının siyasi iktidarın gümine girmesiyle birlikte, ülkemizdeki her sorun bir hukuk ve adalet sorunu olarak yaşanıyor.

Siyasi iktidar, hukuku ve yargı organlarını, kendi siyasal gündemini ve önceliklerini topluma dayatabilmenin aracı olarak kullanıyor.

İşine geldiğinde anayasayı ve yasaları görmezden gelen, işine geldiğindeyse, yasa değişikliklerini ve yargı organlarını bir silah gibi kullanan bir keyfiyet rejimiyle karşı karşıya bulunuyoruz.

Bu keyfiyet rejiminde yasal düzenlemeler evrensel hukuk kurallarına ve toplumun genel çıkarlarına göre değil, tek adam rejiminin ihtiyaçlarına göre yapılıyor.

Bu keyfiyet rejiminde mahkemeler hukuk kurallarına göre değil, tek adam rejiminin talimatlarına göre karar veriyor.

Hal böyle olunca siyasal iktidarın çizgisinde yürümeyen, iktidarın dayatmalarına boyun eğmeyen herkes yargı organlarının hedefi haline geliyor.

Muhalefet partisi liderleri ve milletvekilleri cezaevlerine atılıyor. Seçilmiş belediye başkanları görevlerinden alınarak yerlerine kayyum atanabiliyor. Mühürsüz oy pusulaları geçerli sayılarak ülkenin kaderi değiştirilebiliyor. Kaybedilen seçimler gerekçesiz biçimde yenilenebiliyor. OHAL KHK'ları ile yüzbinlerce kişi hukuksuz biçimde işlerinden atılabiliyor.

Gerçekleri yazdıkları için gazeteciler tutuklanabiliyor, gazeteler, televizyonlar cezalandırılabilir. Sosyal medya paylaşımları nedeniyle insanlar şafak operasyonlarıyla derdest edilebiliyorlar.

Bu ülkede mühendisler, mimarlar, şehir plancıları, doktorlar, avukatlar mesleki ve toplumsal sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için cezaevine gönderilebiliyor.

Sadece Gezi Davası'nda yaşananlar bile ülkemizdeki yargının içinde bulunduğu durumun içler acısı halini ve adaletsizliğin boyutlarını göstermeye yeter.

Gezi Davasında mahkum edilen arkadaşlarımız mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için, halkın ortak faydasını savundukları için, Gezi Parkına ve taksim meydanına sahip çıktıkları için mahkum edildiler.

Buradan bir kez daha 6 ayı aşkın süredir cezaevinde tutulan TMMOB Yönetim Kurulu üyemiz Mücella Yapıcı'ya, Şehir Plancıları Odamızın Onur Kurulu üyesi Tayfun Kahraman'a, Mimarlar Odamızın hukuk müşaviri Can Atalay'a ve Gezi Davasında tutuklu bulunan tüm arkadaşımıza selamlarımı gönderiyorum.

Arkadaşlarımız hakkında verilen hukuksuz karar toplum vicdanında yok hükmündedir. Toplum vicdanında arkadaşlarımız tıpkı Gezi Direnişi gibi tertemiz ve onurludur. Hiçbir iftira, hiçbir senaryo, hiçbir karar arkadaşlarımızın masumiyetine ve haklılığına leke düşüremeyecektir.

Değerli Arkadaşlar,

Birliğimize, yöneticilerimize ve üyelerimize yönelik saldırılar bununla da sınırlı değil. Siyasi iktidar ilgili ya da ilgisiz her konuda bizleri hedef alan açıklamalar yapmaya devam ediyor. Geçtiğimiz hafta Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından bir kez daha "Birlik yasamızın değiştirilmesi konusunda hazırlıklar yapıldığı" dile getirildi.

Bakan Bozdağ'ın sözünü ettiği "hazırlıklar" 20 yıldır devam eden AKP İktidarının değişmeyen gündemlerinden birisidir. AKP iktidarı, 20 yıldan bu yana ülkenin kamusal varlıklarını özelleştirmeyi, doğal alanlarımızı ve kentsel mekanlarımızı yağmalamayı esas alan bir gündeme sahiptir. Birliğimiz, AKP'nin ranta ve sömürüye dayalı bu politikaları karşısında mü-

cadele verdiği için ormanlarımızı, madenlerimizi, parklarımızı, doğamızı koruduğumuz için hedef alınmaktadır.

Meslek alanlarımıza ilişkin politikaların ve uygulamaların toplumun genel çıkarlarına uygun gelişmesini sağlamak Anayasa'nın 135. Maddesi tarafından Birliğimize verilen görevdir. Birliğimiz kurulduğu günden Anayasa ve yasalar tarafından kendisine verilen görev ve yetkiler ışığında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Siyasi iktidar kendi sözü ve iradesi dışındaki hiçbir görüşe ve anlayışa yaşam şansı vermek istemiyor. Demokratik seçimler ile ele geçiremediği kurumları ve o kurumlarda temsil edilen meslektaşlarımızın iradelerini antidemokratik yol ve yöntemlerle kontrol altına almaya çalışıyor. Birliğimizi işlevsizleştirmeye ve kontrol altına almaya yönelik hiçbir girişime izin vermeyeceğiz.

Birliğimizin anayasa tarafından tanımlanmış statüsünün ortadan kaldırılmasına, yasalarla güvence altına alınma hak ve yetkilerinin aşındırılmasına ve 600 bini aşkın meslektaşımızın iradesinin yok sayılmasına bütün gücümüzle karşı çıkacağız.

Değerli konuklar,

Bertold Brecht bir şiirinde "Halkın ekmeğidir adalet" diyor ve ekliyordu: "Ekmeğini kendi sağlayan halk, adaleti de kendi sağlamalı".

Bugün ülkemizde bizler uğruna mücadele etmeden asla adalet gelmeyecek. Eşitlik, özgürlük, demokrasi gelmeyecek. Bizler uğruna mücadele etmezsek bu ülkeye barış, bu ülkeye huzur, bu ülkeye mutluluk gelmeyecek. Hepimizi ülkemizin aydınlık ve umutlu geleceği için mücadele etmeye çağırıyorum.

Sözlerime son verirken başta Şehir Plancıları Odası İzmir Şubemizin değerli yöneticileri olmak üzere bu önemli etkinliği düzenleyen tüm arkadaşlarımıza ve değerli bilgilerini bizimle paylaşacak uzmanlarımıza teşekkür ediyorum.

Halkın kendi adaletini mutlaka sağlayacağına olan inancım ve tüm dayanışma duygularıyla, insanların aç ve yoksul yaşamadığı, eşit adil bir ülke ve dünya özlemi ile TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

6331 SAYILI YASANIN 10. YILINDA TÜRKİYE'DE İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ SEMPOZYUMU

11.11.2022

Ankara

Emek ve Meslek Örgütlerinin Değerli Başkanları, Sayın Uluslararası Çalışma Örgütü Türkiye Direktörü, Değerli Konuklar

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Mesleki, toplumsal ve vicdani sorumluluklarını yerine getiren herkesin, iktidar tarafından hedef alındığı, susturulmaya, sindirilmeye çalışıldığı bir dönemden geçiyoruz.

Konuşmamın en başında meslek alanına ilişkin yapmış olduğu bir değerlendirme çarpıtılarak, hukuksuz bir şekilde tutuklanan Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'ya dayanışma duygularımı iletiyorum.

Yine buradan, Gezi Parkına ve Taksim Meydanına sahip çıktıkları için 200 günü aşkın süredir cezaevinde bulunan TMMOB Yönetim Kurulu üyemiz Mücella Yapıcı, Şehir Plancıları Odamızın Onur Kurulu üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odası Hukuk Müşavirimiz Can Atalay'a ve tüm Gezi tutuklularına bir kez daha selamlarımızı iletiyorum.

6331 Sayılı Kanun'un 10. Yılı nedeniyle gerçekleştirilen ve İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği alanında yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini ele alacağımızın bu önemli sempozyumun gerçekleştirilmesinde emeği geçen başta düzenleme kurulu üyeleri olmak üzere tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Bu sempozyum ülkemizin en önemli sorunlarından birisi olan İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği meselesine odaklanması açısından önemli olduğu kadar, alana ilişkin emek ve meslek örgütlerini yan yana getirdiği için de çok önemli ve anlamlı.

İktidarın kendisi gibi düşünmeyen tüm toplum kesimlerini hedef aldığı bu dönemde birbirimizle yan yana gelmek, birbirimizle dayanışma içinde olmak son derece önemli.

Bu birlikteliği yaşamın her alanında büyütmek için, toplumun sorunlarına ortak çözümler geliştirmek için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Değerli Konuklar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak bizler meslek alanlarımıza ilişkin tüm konularda bilimsel ve teknik gelişmeler doğrultusunda, toplumun genel çıkarını gözeterek politikalar üreten, bu politikaları meslektaşlarımızla ve halkımızla paylaştığımız bir örgütüz.

Enerjiden sanayiye, imar ve kentleşmeden tarıma, , iletişimden gıdaya, maddencilikten ekolojiye kadar gündelik hayatın her alanında hepimizi yakından ilgilendiren pek çok konuda etkinlikler düzenliyoruz.

Tüm bu sorun alanları içerisinde en fazla yoğunlaştığımız konularından birisi de İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği.

Yaptığımız etkinliklerle hem odalarımız hem de Birlik olarak bu konuda bir toplumsal bilinç oluşturmaya, sorumluları uyarmaya çalışıyoruz.

Ne yazık ki bizlerin tüm uyarı ve çağrılarına rağmen gereken adımlar atılmıyor. Daha 1 ay önce Amasra'da yaşanan Maden Faciasında 42 madenci arkadaşımız daha hayatını kaybetti.

Hepsini bir kez daha saygıyla anıyorum.

Bu kayıtsızlık sonucu, ülkemizde her yıl binlerce kişi işyerlerinde hayatını kaybediyor, on binlerce kişi ise iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle yaralanıyor ya da sakat kalıyor.

Türkiye, güncel verilere göre iş kazalarında en fazla insanın yaşamını yitirdiği ülkeler arasında Avrupa'da ilk sırada yer alıyor. Yeterli önlemler alınmadığı için kazalar ve ölümler her yıl artıyor.

Bu durum mevcut yasal düzenlemelerin iş kazalarını ve ölümlerini önlemedeki yetersizliğinin, ülkemizde işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda köklü ve yapısal sorunlar olduğunun en açık göstergesidir.

Hepimiz biliyoruz. İş kazaları ve meslek hastalıklarının temelinde, sermayenin azami kar hırsı ve emek aleyhine politikalar yatmaktadır.

Ağır çalışma koşulları, kayıt dışı istihdam, taşeronlaştırma, özelleştirme, sendikasızlaştırma, denetimsizleştirme ve esnek istihdam politikaları iş kazaları ve meslek hastalıklarının sayısının artmasının asli nedenleridir

Bu gerçekliğe karşın, mevcut yasal çerçeve, işçiyi korumak, iş güvenliğini sağlamak ve meslek hastalıklarını önlemekten çok sermaye kesimlerinin çıkarlarını gözetken konumda bulunmaktadır.

Ülkemiz ILO'ya 1932 yılında üye olmuş olmasına karşın, ILO tarafından kabul edilmiş sözleşmelerin neredeyse üçte ikisine henüz taraf değildir.

Siyasi iktidar ise mevzuatı ve çalışma koşullarını iyileştirici ve geliştirici adımlar atmaktan sürekli olarak kaçınmakta, insan hayatını değil, rantı odağına almakta; çalışandan değil, işverenden yana taraf olmaktadır.

Hal böyle olunca, devletin ve işverenin sorumluluğunda olması gereken pek çok şey İş Güvenliği Uzmanlarının omuzlarına yüklenmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanında danışmanlık hizmeti olarak verilen hizmetler, yasaların da yol vermesi ile bir suçlu yaratma mekanizmasına dönüşmüştür.

İş güvenliği uzmanının verdiği raporları uygulamaya geçirmeyen, engelle-yici ve önleyici çalışmaları yapmayan işverenler sorumluluktan kurtulur-ken, meslektaşlarımız hedef haline getirilmiştir. Mevcut haliyle yasa, işve-renler açısından bir tür kalkan işlevi görmektedir.

İş güvenliği uzmanlarının tüm uyarılarına rağmen işverenlerin almadığı önlemler sonucu yaşanan ölüm, kaza gibi durumlarda dahi meslektaşları-mız günah keçisi ilan edilmekte, kazaların asli suçlusu olarak yargı önüne çıkartılmakta, hatta hapis cezaları verilebilmektedir.

Yapılması gereken şey, bu çarpıklığın düzeltilerek, işçi sağlığı ve iş güvenli-ğine kaynak ayırmayan, tedbirleri almaktan imtina eden, bu tedbirlere iş-gücü ve maliyet hesabıyla yaklaşan işverenlerin de yaşanan kazalardan ve meslek hastalıklarından sorumlu tutulacağı bir işleyişe geçilmesidir.

Sevgili Arkadaşlar,

“Elverişli koşullarda çalışma hakkı” İnsan Hakları Evrensel Beyanname-si’nde güvence altına alınmış bir haktır.

Emeğin yüzlerce yıllık mücadelesi sonucunda kazanılan bu hak, “işçi sağlığı ve iş güvenliği” adıyla tüm dünyada kabul edilen temel bir çalışma ilkesi halini almıştır.

Bu ilkeye göre, bir sosyal hukuk devletinin temel işlevi, güvenli bir çalışma ortamı oluşturmak, çalışanları çalışma ortamından kaynaklanan sağlık ve güvenlik risklerine karşı korumak, çalışanların güvenlik, sağlık ve refahını sağlamak ve geliştirmektir.

Tüm yasal çerçeve ve çalışma yaşamı bu ana eksene oturtulmak zorundadır.

Gerçekleşen iş cinayetleri ve iş kazalarının büyük çoğunluğunun önlenebi-lir olduğu hepimizin malumudur.

Bilimsel ve teknik ölçütler doğrultusunda atılacak adımlar ile göz göre göre “geliyorum” demekte olan facialara son vermek mümkündür.

Bunun için önce insan hayatına ve emeğe değer veren bir yaklaşımın be-nimsenmesi gerekmektedir.

Burada yürüteceğimiz tartışmaların, bu alanda yaşanan sorunların çözü-müne katkı vereceğine inanıyorum.

İnsanların aç ve yoksul yaşamadığı, işyerlerinde hayatlarını yitirmedikleri, eşit adil bir ülke ve dünya özlemi ile TMMOB Yönetim kurulu adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyor, sempozyumumuzun başarıyla sonuçlanmasını diliyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ADALET NÖBETİ 200. GÜN

11 Kasım 2022
Bakırköy Cezaevi Önü, Ankara

Değerli dostlar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Gezi Davası tutuklularıyla dayanışma için başlattığımız adalet nöbetinin 200. gününde bir kez daha bir aradayız.

200 gündür bıkmadan, usanmadan tekrarladığımız adalet çağrımızı 200. Günde arkadaşlarımızın tutuklu bulunduğu cezaevi kapısı önünde yapıyoruz.

Değerli Dostlar,

Daha önce de dile getirmiştım, bizler bu nöbetleri, AKP iktidarından adalet beklediğimiz için, AKP'nin oyuncağı haline gelmiş hakimlerden adaletli bir karar beklediğimiz için tutmuyoruz.

AKP'den ve onun güdümündeki mahkemelerden hukuk ve adalet beklenmeyeceğini hepimizi biliyoruz.

Bizler arkadaşlarımıza olan özlemimizi, arkadaşlarımızın suçsuzluğuna olan inancımızı göstermek için nöbet tutuyoruz.

Onların resimleriyle yan yana durmak bize kıvanç verdiği, onları seven dostlarıyla yan yana gelmek bize güven verdiği için nöbet tutuyoruz.

200 gündür onların içeriden yazdıkları bize nasıl moral veriyorsa, bizim buradan onlar için yaptıklarımızın da onlara güç ve moral verdiğini bildiğimiz için nöbet tutuyoruz.

Değerli Dostlar,

2014 yılından bu yana devam eden Gezi Davasının her aşamasında bu sürecin hukuki değil siyasi bir süreç olduğunu dile getirdik.

25 Nisan'da verilen mahkumiyet kararı bu hukuksuzluğun en açık göstergesidir.

FETÖ hükümlüsü savcı ve emniyet mensuplarının uydurma delilleriyle oluşturulmuş bu davada verilen mahkumiyet kararları hukuk adına utanç vericidir.

Gezi Davasında mahkum edilen arkadaşlarımız mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için, halkın ortak faydasını savundukları için, Gezi Parkına ve taksim meydanına sahip çıktıkları için mahkum edildiler.

Bu hukuksuz karar toplum vicdanında yok hükmündedir. Toplum vicdanında arkadaşlarımız tıpkı Gezi Direnişi gibi tertemiz ve onurludur.

Hiçbir iftira, hiçbir senaryo, hiçbir karar arkadaşlarımızın masumiyetine ve haklılığına leke düşüremeyecektir.

Tutuklu arkadaşlarımıza verilen ve hiç azalmadan devam eden toplumsal destek onların mücadelelerindeki haklılıklarının göstergesidir.

Değerli Dostlar,

TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Yönetim Kurulları olarak 200 gündür arkadaşlarımızı ziyaret edebilmek için başvurmadığımız merci kalmadı. Arkadaşlarımızla yan yana gelmemizi engellemek, onları ziyaret etmemizi engellemek için sürekli oyalıyorlar. Her kurum sorumluluğu bir diğerine atıyor ve arkadaşlarımızla görüşmemiz engelleniyor.

Yüzlerine söyleyemediğimiz hasretliğimizi buradan ifade etmiş olalım. Onları çok özledik. Onların güleç yüzlerini, onların cesur duruşlarını, onların sıcak gülüşlerini çok özledik.

Arkadaşlarımızın derhal salıverilmesini istiyoruz. Gezi davasında tutuklanan tüm arkadaşlarımıza özgürlük istiyoruz.

Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz...

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB YÖNETİM KURULU VE ODA BAŞKANLARI ORTAK TOPLANTISI

12 KASIM 2022
Ankara

Değerli Yönetim Kurulu Arkadaşlarım, Odalarımızın Değerli Başkanları Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum. TMMOB Yönetim Kurulu ve Oda Başkanları ortak toplantımıza hepiniz hoş geldiniz.

Bir önceki ortak toplantımızı bundan 5 ay önce, Genel Kurulumuzun hemen ardından gerçekleştirmiştik. O toplantıda yürütülen tartışmalar ışığında hazırladığımız çalışma programı ekseninde çalışmalarımızı yoğun biçimde sürdürmeye devam ediyoruz.

Bugün özel bir gündemle bir aradayız. Hepinizin bildiği gibi Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın bir televizyon kanalına yaptığı açıklamalar sonrasında Cumhurbaşkanı Erdoğan TTB'yi hedef alan bir açıklama yaptı ve ismindeki Türk kelimesini değiştireceklerini ifade etti.

Hemen peşi sıra Sayın Fincancı mahkeme tarafından tutuklandı ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ da TTB ve TMMOB hakkında yasak düzenleme hazırlıkları yapıldığını ifade etti.

Bugünkü toplantımızda siyasi iktidarın Birliğimize yönelik olası hazırlıkları konusunda istişare yapmak ve kendi hazırlıklarımız yapmak üzere bir aradayız.

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi AKP, iktidara geldiği dönemden beri Birliğimizi hedef alıyor.

Kısaca hatırlayacak olursak, AKP iktidarının ilk yıllarından itibaren gündeme taşıdığı pek çok uygulamaya ve projeye TMMOB ve bağlı odaları olarak karşı çıktık.

Açtığımız davalarla, hazırladığımız raporlarla, yayınladığımız açıklamalarla bu yıkım ve yağma düzeninin karşısında durduk.

Bu karşı duruşumuz bizleri AKP'nin doğal hedeflerinden biri haline getirdi. Başlangıçta sadece kürsü konuşmalarına yansıyan bu durum, 2007 yılından itibaren, yani Cumhurbaşkanlığı makamı da AKP'nin eline geçtiği dönemden itibaren sistematik bir saldırıya dönüştü.

Bu saldırılar kimi zaman mesleki faaliyetlerimizi kısıtlamaya yönelik mevzuat düzenlemeleri biçiminde oluyor.

Kimi zaman TMMOB ve bağlı Meslek Odalarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile diğer bazı Bakanlıklar tarafından idari ve mali denetime tabi tutulması biçiminde oluyor.

Kimi zaman Devlet Denetleme Kurulu'na, meslek kuruluşları hakkında idari soruşturma tehdidiyle oluyor.

Kimi zaman da doğrudan TMMOB Yasasını değiştirmek için yapılan yasa taslakları biçiminde oluyor.

Hatırlayacaksınız 2014-2015 yıllarında ve 2018 yılında bazı yasa taslakları hazırlandı. Bu taslaklar hem bizim mücadelemiz hem de o yıllarda yapılan seçimler nedeniyle TBMM gündemine gelmeden kadük oldu.

Bir kez daha bir yasa değişikliği hazırlığı yapıldığı sinyali verildi.

Değerli Arkadaşlar,

İktidarın hazırlıkları konusunda henüz net bir bilgimiz yok ama iki noktaya dikkat çekmek istiyorum: İlki TMMOB ve diğer meslek örgütlerinin yasalarının değiştirilmesi konusunda kamuoyu desteği sağlayabilmek için bu konu sürekli olarak “güvenlik” ve “millilik” söyleminin öne çıkartılmaya çalışılması.

2018 yılında, Türk Tabipleri Birliği'nin “Savaş bir halk sağlığı sorunudur” başlıklı açıklaması gerekçe gösterilerek, Meslek örgütlerinin “gayri milli” olduğunu dile getirildi ve isimlerimizdeki “Türk” ifadesinin çıkartılması istendi.

Daha sonra Ankara Barosu'nun Diyanet İşleri Başkanlığı hakkında yaptığı açıklama bahane edilerek gündeme getirildi.

Şimdi de TTB başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın bir mülakatı vesilesiyle bu konu yeniden gündeme getirildi.

Güvenlik söyleminin bu denli öne çıkartılmak istenmesinin nedeni iktidarın kendi toplumsal tabanı dışındaki farklı toplum kesimlerini açıkça söylemek gerekirse ulusalcı duyarlılıkları olan kesimleri de kendi emellerine alet etmeye çalışmasından kaynaklanıyor.

Emin olun, TTB Başkanı'nın konuşması olmasaydı da toplumu kutuplaştıracak başka bir konu üzerinden, ihtiyaç duyulan bahane bir biçimde yaratılırdı.

Altını çizmek istediğim ikinci nokta ise AKP'nin kendi gündemini ve yasa taslaklarını meclisten geçirmek konusunda eskisinden çok daha hızlı davrandığı gerçeğidir.

AKP Gündemine aldığı her yasayı çok kısa süre içerisinde komisyonlarda tartışıyor ve torba kanun içinde bir gecede yasalaştırıyor. Bu nedenle bizimle ilgili bir yasa meclise gelmeden bizim hazırlıklı olmamız gerekiyor.

Değerli Arkadaşlar,

Birliğimizin adında geçen Türk ibaresinin kaldırılması bir yana, geçtiğimiz yıllardaki tasarlarda yapılmak istenen değişiklikler üç temel ayağa dayanıyordu.

İlki, seçim sistemimizin değiştirilerek yönetimlerin işlevsizleştirilmesi;
İkincisi, Bakanlıkların idari-mali denetimi aracılığıyla Birliğimiz üzerinde hiyerarşik vesayet kurulması;

Üçüncüsü de Odalarımızın en önemli faaliyet alanlarından birisi olan mesleki denetim faaliyetlerinin ortadan kaldırılarak oda çalışmalarının kısıtlanması.

Bu üç değişikliğin amacının Birliğimizi ve odalarımızı işlevsizleştirmek, Birliğimizin kamu politikalarıyla ve kamu kurumlarıyla bağını tümüyle ortadan kaldırmak olduğu açık biçimde görülüyor.

Çünkü savunduğumuz kamucu anlayış, iktidarın uyguladığı neoliberal politikaların yarattığı çürüme ve yozlaşmanın panzehiri durumundadır. İktidar, toplumun ortak çıkarını savunan kamucu anlayışımızı, kendi gelecek planlarına tehdit olarak görmekte ve bu tehlikeyi ortadan kaldırmak istiyor.

Bizim bu kamucu anlayış ekseninde Birliğimizi ve değerlerimizi koruyacak bir hat belirleyerek şimdiden çalışmalara başlamamız gerekiyor.

En son 2018 yılında TMMOB'ye Dokunma sloganıyla çok etkili bir çalışma yürütmüştük. Hem Odalarımız hem de İl Koordinasyon Kurullarımız bu sürece büyük bir katkı sağlamıştı.

Bir kez daha böylesi bütünlüklü bir çalışma örgütlememiz gerekiyor.

Bu sürecin içeriğine ve örgütlenmesine ilişkin görüşleriniz çalışmalarımız açısından ön açıcı olacaktır. Hepinizin fikirlerini önemsiyoruz.

Hepinize katılımınız için bir kez daha teşekkür ediyorum. Burada yürütülecek tartışmaların, verilecek mesajların ve buradaki tartışmalardan yola çıkarak hazırlayacağımız mücadele programının Birliğimizin savunulması konusunda önemli bir yığınak sağlayacağına kuşku yok.

Hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ERZİNCAN İLİÇ ALTIN MADENİ DURUŞMASI

30.11.2022
Erzincan

Değerli Basın Emekçileri, Sevgili Arkadaşlar

Bugün Erzincan İli İliç ilçesi Çöpler mevkiindeki Anagold Madencilik San. ve Tic. A.Ş. tarafından yapılması planlanan Çöpler Kompleks Madeni 2. Kapasite Artışı ve Flotasyon Tesisi projesine ilişkin olarak verilen ÇED olumlu kararının iptali istemiyle TMMOB olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na açtığımız davanın duruşması görüldü.

Anagold Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından 2008 yılından beri işletilen bu madende yıllar içerisinde çok sayıda kapasite artışı gerçekleştirildi ve yeni tesis yapılmıştır. Son olarak 2021 yılında bir kez daha kapasite artışına gidilmesi planlanmış ve 2021 yılı Ekim ayında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kapasite artışı ve ek tesislere ilişkin projeye ÇED Olumlu kararı verilmiştir.

Açmış olduğumuz davada gerek dilekçelerimizde gerekse de duruşmada sunmuş olduğumuz beyanlarımızda projenin ve dava konusu kapasite artışının uluslararası anlaşmalar ve Anayasa ile güvence altına alınmış temel haklara dayanarak söz konusu ÇED Olumlu Kararı'nın iptali istenmiştir. Bu karar Anayasa'nın 17., 43., 44., 45. 56., 63., 169. ve 170. maddelerine, 2872 sayılı Çevre Kanunu, 6831 sayılı Orman Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 4342 sayılı Mera Kanunu, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, 5488 sayılı Tarım Kanunu, ilgili yönetmelikler, uluslararası sözleşmeler ve sair mevzuat ile öngörülen yükümlülöklere, bilimsel gerekler ve teknik esaslar ile kamu yararına aykırılıklar taşımaktadır ve iptal edilmelidir.

Proje alanı ve genişleme sahası, ölkemizin en geniş havzasına sahip Fırat Nehri'nin hemen yanı başındadır. Nehir Erzincan, Tunceli, Elazığ, Malatya, Diyarbakır, Adıyaman, Gaziantep illerimizden geçmektedir. Ölkemizin en büyük barajları da Fırat Nehri üzerinde bulunmaktadır. Ayrıca saha, Munzur Dağları ekosisteminin ve ölkemizdeki önemli biyoçeşitlilik koruma alanının bir parçasıdır. Saha aynı zamanda büyük depremler üreten fayların da yakınında bulunmaktadır. Bu tablo, karşı karşıya olduğumuz tehdidin sınırlarının anlaşılması açısından yeterince açıklayıcıdır.

Değerli Basın Emekçileri

Orman alanlarının, ekolojik ve biyolojik değerlerin, flora ve fauna bileşenlerinin, tarım ve mera alanlarının, su kaynakları ve havzalarının, kültürel ve tarihi mirasın, yerleşme alanlarının tahribine yol açan siyanürlü maden

işletmeciliğine ilişkin proje, çevre ve insan sağlığı üzerinde geri dönüşü olmayan tahribatlara yol açmaktadır. Ortaya çıkan somut çevresel etkiler ve riskler göz önünde bulundurularak, bilimsel ve hukuksal açıdan birçok sorun barındıran ÇED Olumlu kararının ve telafisi imkânsız zararlara neden olacağı açık olan kapasite artırımı işleminin acilen iptal edilmesi, durdurulması ve işletmenin kapatılması hayati öneme sahiptir.

Bu proje faaliyete başladığı yıllardan itibaren buradaki doğal çevrenin tahribata uğramasına, tarımsal faaliyetlerin hayvancılığın zarar görmesine yol açan; yürütülen sömürge madenciliği ile ülkemizin kaynaklarının yabancı şirketlere aktarılmasına yol açan bir projedir.

Siyanürlü altın işletmeciliği niteliği itibari ile çevre açısından çevre ve insan sağlığı açısından göze alınamayacak riskler barındıran, risk unsurunun ön planda olduğu bir yöntemdir.

Yürütülen faaliyetin kendisine, proje alanı ve etki çevresinin niteliğine ilişkin hukuka aykırılıkların yanı sıra Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinin yürütülme biçimi de hukuka aykırılıklar ve ihlallerle doludur. ÇED Raporunda, Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinin temelini oluşturan çevresel süreçlere katılım hakkının göz ardı edilmiştir. Faaliyetin parçalanarak çevre mevzuatına ve Çevresel Etki Değerlendirmesi ile hedeflenen amaca aykırı biçimde farklı ÇED süreçlerine konu edilmiş ve böylece de etkilerinin sınır değerlerin altında gösterilmiştir. Pek çok etki değerlendirme dışı tutulduğu, bilimsel ve teknik terminolojiden uzak, güvenilirliği olmayan bir rapora dayalı bu süreç bütünüyle hukuka aykırılık taşımaktadır.

Değerli Basın Emekçileri

Tüm bunlar açıkça ortadayken haziran ayında yaşananlar 2018 yılında yaşanan tanker kazası heyelan sonucu yaşananlar çok açıkça burada kamu yararının bulunmadığını ve dava konusu işlemin hukuka aykırılığını ispatlamıştır. Bugüne değin yürütülen yargısal süreç de ne yazık ki hukuka aykırılığı pekiştirmekten öteye gidememiştir. Mahkeme bilirkişi incelemesinin temelini oluşturan kendi sormuş olduğu sorulara dahi cevap içermeyen bilirkişi raporuna itibar etmiş ve yürütmenin durdurulması talebimizi reddetmiştir. Oysa bugüne değin dava dosyasına yansıyan belgeler pek çok aykırılığın davalı idarece de tespit edilmiş olmasına karşın gerekli önlemlerin alınmadığını, gerekli yaptırımların uygulanmadığını ve faaliyetin devamına imkan sağlandığını ispatlamıştır.

Bugün bir kez daha yaşanan tüm bu hukuksuzlukları dile getirmek için önce mahkeme salonunda şimdi de burada bir aradayız. Umuyoruz ve diliyoruz ki mahkeme tüm bu hukuksuzluklar karşısında kamu yararını, bi-

limsel ve teknik esasları daha fazla göz ardı edemeyecek ve tüm toplumu ilgilendiren bu davada sermayeden yana değil bilimden, hukuktan ve halktan yana karar verecektir. Bugün burada ne karar verilirse verilsin bu sürecin takipçisi olmaya; bilimi ve tekniği, emperyalizmin ve sömürgecilerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürmeye devam edeceğiz.

Hepinize katıldığınız, bu davanın takipçisi olduğunuz için teşekkür ediyorum.

Dersim GÜL
TMMOB Genel Sekreteri

TMMOB, TTB'NİN YANINDA23.12.2022
İstanbul

Sevgili Arkadaşlar;

Şebnem Korur Fincancı'nın gözüaltına alınış sürecince yaşanan hukuksuzlukları ve ardından verilen hukuk ayıbı kararı kınadığımızı, protesto ettiğimizi bir kez daha belirtmek isterim.

Şebnem Korur Fincancı, insan hakları alanında oldukça deneyimli bir bilim insanıdır. Kendisine sorulan bir soruya mesleki bilgisi doğrultusunda yanıt vermiştir. Bu yanıtın içi boşaltılarak, arkasından dolanarak önce Şebnem Korur Fincancı'ya ardından Türk Tabipleri Birliğine yapılan saldırıyı ve hedef gösterilmesini kınadığımızı bir kere daha belirtmek isterim.

Hepinizin bildiği gibi bu ülkeyi 20 yıldır yöneten iktidar; sağlık, eğitim, sosyal güvenlik gibi hizmetlerin ticarileştirilmesini bu ülkenin doğal kaynaklarının, kamusal varlıklarının özelleştirilmesini, laik yaşamın bitirilmesini hedef alan bir gündeme sahip. Bizim gibi kamu kurumu niteliğindeki Anayasal meslek kuruluşları da kamucu bir bakış açısına sahip oldukları için, bu ülkenin gelişmesi ve kalkınması için mücadele ettikleri için, ülkedeki sömürü, talan ve yıkım politikalarına ve halkın içinde tutulduğu baskıya karşı çıktıkları için yıllardır siyasi iktidarın hedefinde.

Saldırının ardından TTB'nin hedef alınması da bunun en somut örneğidir. Şunu bilsinler ki bize nasıl saldırırlarsa saldırırsınlar hiçbir zaman geri adım atmayacağız. Birbirimize destek olacak, mücadelemize devam edeceğiz.

TMMOB'den üç arkadaşımız, Taksim Meydanı'nın yapılaşmasına karşı çıktıkları için, Gezi Parkı'nın yok edilmesine karşı çıktıkları için verikleri mücadele nedeniyle 242 gündür, yine hukuksuz bir kararla cezaevindeler. Buradan onlara da selamlarımızı göndermek istiyorum. 242 gündür Türkiye'nin birçok yerinde tuttuğumuz Adalet Nöbetlerine destek veren tüm kurumlara, kuruluşlara ve halkımıza teşekkürlerimizi iletiyorum.

Bilelim ki bu dayanışma asla unutulmayacak! Bilelim ki Türkiye'de hukukun bir silah olarak kullanılmasını, bütün muhalif kesimlerin baskıyla zorla, hukuk eliyle sindirilmesine hep beraber karşı çıkmaya devam edeceğiz.

Saldırı çok yönlü; siyasetçilere, belediye başkanlarına, sanatçılara, toplumun önde gelen tüm kesimlerine saldırı var. Bu saldırılara karşı birlikte olarak biribirmize destek vererek, birlikte mücadele ederek yeni bir ülkeyi, güzel bir ülkeyi hep birlikte kuracağımıza inanıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ULUSLARARASI İZMİR TİYATRO FESTİVALİ AÇILIŞ TÖRENİ

02.12.2022

İzmir

Değerli Konuklar, Sevgili Tiyatroseverler

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Buradan bir selam da bu ülkenin taşına toprağına, bu ülkenin meydanlarına parklarına, Taksim'e ve Gezi Parkına sahip çıktıkları için 221 gündür cezaevinde bulunan dostlarımız Mücella Yapıcı'yı, Tayfun Kahraman'ı, Can Atalay'ı ve cezaevindeki tüm Gezi tutsaklarına gönderiyorum.

221 gündür devam adalet nöbetimize destek veren tüm yurttaşlarımıza, bizimle dayanışma gösteren tüm kurumlarımıza hepinizin huzurunda bir kez da teşekkür ediyorum. Ortaya koyduğumuz bu dayanışma asla unutulmayacak. Bu istibdat düzenine rağmen umudumuzu koruyabiliyorsak eğer, en zor durumlarda bile hissettiğimiz dayanışma sayesinde.

Umudumuzu ve dayanışmamızı daima yüksek tutmaya devam edeceğiz, biliyoruz ki çoğu bitti, azı kaldı. Tez zamanda sevdiğimiz arkadaşlarımıza kavuşacağız. Bu salonlarda, meydanlarda, sokaklarda el ele, kol kola, yan yana olacağız.

Değerli Konuklar,

2012 yılından bu yana gerçekleştirdikleri bu anlamlı festivalle İzmirli tiyatro oyunları buluşturan TAKSAV İzmir Şubesi yöneticilerine ve Festival komitesine çok teşekkür ediyorum.

Bu Festival'in ilkini gerçekleştirdiğimiz dönemde ben TAKSAV Genel Başkanı'ydım. Bu festivalin ne kadar büyük bir özveriyle ve çabayla hayata geçirildiğini en yakından bilenlerden birisiyim.

Aradan geçen 10 yılın sonunda verilen bu çabaların, harcanan bu emeklerin karşılığının bulunduğunu görmek büyük mutluluk veriyor.

Hepinizin yakından bildiği gibi sanat açısından özellikle de tiyatro sanatı açısından çok zor dönemlerden geçiyoruz.

Ülke olarak yaşadığımız derin ekonomik kriz bir yandan tiyatro oyunlarının ve salonlarının maliyetlerini yükseltirken, diğer yandan da halkın tiyatro oyunlarına ilgisini azaltıyor.

İnsanlar temel ihtiyaç maddelerini karşılamakta bile zorlanırken ilk olarak sinema, tiyatro, konser gibi sanatsal etkinliklerden feragat ediyorlar.

TAKSAV tarafından Ankara'da 25 yıldır, İzmir'de 10 yıldır sürdürdüğümüz bu festival, geniş halk kesimlerini tiyatro oyunları buluşturmak açısından büyük bir olanak olarak görüyorum.

Bu olanağın hayata geçmesinde büyük destekleri olan Belediyelerimize de çok teşekkür ediyorum.

Sevgili arkadaşlar,

Ülkemizdeki tiyatroların ve sanatçıların yüz yüze olduğu sorun sadece ekonomik olumsuzluklardan ibaret değil. Siyasi iktidarın tiyatroya ve sanata bakışı, tiyatroculara ve sanatçılara yönelik yaklaşımları da hepimiz açısından büyük bir sorun yaratıyor.

Festivallerin yasaklandığı, konserlerin iptal edildiği kendisinden olmayan hiçbir düşünce ve anlayışa yaşam şansı tanımayan büyük bir baskı dönemi yaşıyoruz.

Neyse ki bizim ülkemizde iktidarın zorbalıklarına boyun eğmeyen çok değerli sanatçılarımız, tiyatrocularımız var. Onların bu inatları ve dirençleri hepimize ve tüm topluma örnek oluyor.

Fikirlerini korkmadan dile getirdikleri için mahkemelere düşen ama yine de eğilip bükülmeyen tüm aydınlarımız ve sanatçılarımız önünde saygıyla eğiliyorum.

Bu yıl “emek” temasıyla gerçekleştirilen Uluslararası İzmir Tiyatro Festivalimizin başarıyla tamamlanmasını diliyorum. Herkese kolaylıklar...

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB YÖNETİM KURULU VE İKK SEKRETERLERİ ORTAK TOPLANTISI

7.12.2022

Ankara

Değerli Arkadaşlar, Sevgili Meslektaşlarım

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum. TMMOB Yönetim Kurulu ve İKK Sekreterleri ortak toplantımıza hepiniz hoş geldiniz.

Bugün özel bir gündemle bir aradayız. Hepinizin bildiği gibi Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın bir televizyon kanalına yaptığı açıklamalar sonrasında Cumhurbaşkanı Erdoğan TTB'yi hedef alan bir açıklama yaptı ve ismindeki Türk kelimesini değiştireceklerini ifade etti.

Hemen peşi sıra Sayın Fincancı mahkeme tarafından tutuklandı ve Adalet Bakanı Bekir Bozdağ da TTB ve TMMOB hakkında yasal düzenleme hazırlıkları yapıldığını ifade etti.

Bozdağ, 28 Kasım'da yaptığı yeni bir açıklamada, TTB ve TMMOB yasasına ilişkin hazırlıklarda sona gelindiğini, yakında bu çalışmayı kamuoyuyla paylaşacaklarını duyurdu.

Henüz meclise sunulan ya da kamuoyuna yansıyan bir taslak bulunmuyor. Dolayısıyla hazırlıkların kapsamını bilmiyoruz.

Bugünkü toplantımızda siyasi iktidarın Birliğimize yönelik olası hazırlıkları konusunda istişare yapmak ve kendi hazırlıklarımız yapmak üzere bir aradayız.

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi AKP, iktidara geldiği dönemden beri Birliğimizi hedef alıyor.

AKP iktidarının ilk yıllarından itibaren gündeme taşıdığı pek çok uygulamaya ve projeye TMMOB ve bağlı odaları olarak karşı çıktık.

Açtığımız davalarla, hazırladığımız raporlarla, yayınladığımız açıklamalarla bu yıkım ve yağma düzeninin karşısında durduk.

Bu karşı duruşumuz bizleri AKP'nin doğal hedeflerinden biri haline getirdi. Başlangıçta sadece kürsü konuşmalarına yansıyan bu durum, 2007 yılından itibaren, yani Cumhurbaşkanlığı makamı da AKP'nin eline geçtiği dönemden itibaren sistematik bir saldırıya dönüştü.

Hatırlayacaksınız 2008 yılında yaptığı yerel seçim konuşmasında Erdoğan "Danıştay'a dava açarlar, bilmem nereye dava açarlar. Bunlar yapılmasın derler. Bir de belediyelerimiz bunlarla uğraşır. Yapılacak olan birçok şeyi şu anda

yapamıyorsak inanın bu Odalar sebebiyle yapamıyoruz...” sözleriyle birliği-mizden ve odalarımızdan duyduğu rahatsızlığı açık biçimde dile getirmişti.

Birliğimizi hedef alan saldırılar kimi zaman mesleki faaliyetlerimizi kısıtla-maya yönelik mevzuat düzenlemeleri biçiminde oluyor.

Kimi zaman TMMOB ve bağlı Meslek Odalarının Çevre ve Şehircilik Ba-kanlığı ile diğer bazı Bakanlıklar tarafından idari ve mali denetime tabi tutulması biçiminde oluyor.

Kimi zaman Devlet Denetleme Kurulu’na, meslek kuruluşları hakkında idari soruşturma tehdidiyle oluyor.

Kimi zaman da doğrudan TMMOB Yasasını değiştirmek için yapılan yasa taslakları biçiminde oluyor.

Hatırlayacaksınız 2014-2015 yıllarında ve 2018 yılında bazı yasa taslakları hazırlandı. Bu taslaklar hem bizim mücadelemiz hem de o yıllarda yapılan seçimler nedeniyle TBMM gündemine gelmeden kadük oldu.

Bu yasa değişiklikleri gündeme geldiği her dönemde bizler TMMOB ola-rak çok güçlü ve örgütlü tepkiler vermeyi başardık. Bu tepkilerin örgütlen-mesinde İl Koordinasyon Kurullarımızın çok büyük katkısı oldu.

AKP’nin asıl hedefinin ne olduğunu tüm üyelerimize ve geniş toplum ke-simlerine anlatma imkanı bulduk.

Değerli Arkadaşlar,

Bugün bir kez daha yasa değişikliği tehdidiyle yüz yüze bulunuyoruz.

İktidarın hazırlıkları konusunda henüz net bir bilgimiz yok ama iki noktaya dikkat çekmek istiyorum: İlki TMMOB ve diğer meslek örgütlerinin yasala-rının değiştirilmesi konusunda kamuoyu desteği sağlayabilmek için bu konu sürekli olarak “güvenlik” ve “millilik” söyleminin öne çıkartılmaya çalışılması.

2018 yılında, Türk Tabipleri Birliği’nin “Savaş bir halk sağlığı sorunudur” baş-lıklı açıklaması gerekçe gösterilerek, Meslek örgütlerinin “gayrı milli” oldu-ğunu dile getirildi ve isimlerimizdeki “Türk” ifadesinin çıkartılması istendi.

Daha sonra Ankara Barosu’nun Diyanet İşleri Başkanlığı hakkında yaptığı açıklama bahane edilerek gündeme getirildi.

Şimdi de TTB başkanı Şebnem Korur Fincancı’nın bir mülakatı vesilesiyle bu konu yeniden gündeme getirildi.

Güvenlik söyleminin bu denli öne çıkartılmak istenmesinin nedeni iktida-rın kendi toplumsal tabanı dışındaki farklı toplum kesimlerini açıkça söy-lemek gerekirse ulusalcı duyarlılıkları olan kesimleri de kendi emellerine alet etmeye çalışmasından kaynaklanıyor.

Emin olun, TTB Başkanı'nın konuşması olmasaydı da toplumu kutuplaştıracak başka bir konu üzerinden, ihtiyaç duyulan bahane bir biçimde yaratılırdı. Çünkü Birliğimizin Anayasada tanımlanmış kamusal niteliği ve savunduğu toplumcu mücadele çizgisi AKP'nin huzurunu bozmaya devam ediyor. Bu durumu ortadan kaldırmak için de yasamızı değiştirmek istiyor.

Altını çizmek istediğim ikinci nokta ise AKP'nin kendi gündemini ve yasa taslaklarını meclisten geçirmek konusunda eskisinden çok daha hızlı davranıldığı gerçeğidir.

AKP gündemine aldığı her yasayı çok kısa süre içerisinde komisyonlarda tartışıyor ve torba kanun içinde bir gecede yasalaştırıyor. Bu nedenle bizimle ilgili bir yasa meclise gelmeden bizim hazırlıklı olmamız gerekiyor.

Değerli Arkadaşlar,

Birliğimizin adında geçen Türk ibaresinin kaldırılması bir yana, geçtiğimiz yıllardaki taslaklarda yapılmak istenen değişiklikler üç temel ayağa dayanıyordu.

İlki, seçim sistemimizin değiştirilerek yönetimlerin işlevsizleştirilmesi;

İkincisi, Bakanlıkların idari-mali denetimi aracılığıyla Birliğimiz üzerinde hiyerarşik vesayet kurulması;

Üçüncüsü de Odalarımızın en önemli faaliyet alanlarından birisi olan mesleki denetim faaliyetlerinin ortadan kaldırılarak oda çalışmalarının kısıtlanması.

Bu üç değişikliğin amacının Birliğimizi ve odalarımızı işlevsizleştirmek, Birliğimizin kamu politikalarıyla ve kamu kurumlarıyla bağını tümüyle ortadan kaldırmak olduğu açık biçimde görülüyor.

Çünkü savunduğumuz kamucu anlayış, iktidarın uyguladığı neoliberal politikaların yarattığı çürüme ve yozlaşmanın panzehiri durumundadır. İktidar, toplumun ortak çıkarını savunan kamucu anlayışımızı, kendi gelecek planlarına tehdit olarak görmekte ve bu tehlikeyi ortadan kaldırmak istiyor.

Bizim bu kamucu anlayış ekseninde Birliğimizi ve değerlerimizi koruyacak bir hat belirleyerek şimdiden çalışmalara başlamamız gerekiyor.

Devam eden sürece ilişkin TTB, TÜRMOB ve Dış Hekimleri Birliği ile ortak toplantı yaptık. Hatırlayacaksınız bin önceki dönemde tüm meslek örgütlerinin yasal statüsünü değiştirmeye yönelik bir çalışma vardı ve buna karşı ortak bir süreç yürütmüştük.

Bu dönemde ortak çalışma ve mücadele yürütme konusunda ortak bir irade var. Yasa taslağı TBMM'ye sunulana kadar bu konuda kamuoyuna yönelik bir çalışma yürütmeyeceğiz, daha çok hazırlık toplantıları ile sürece

örgütlülüğümüzü hazırlayacağız. DİSK ve KESK'le de benzer bir toplantı gerçekleştirdik. Bu çalışmalara devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar,

En son 2018 yılında TMMOB'ye Dokunma sloganıyla çok etkili bir çalışma yürütmüştük. Hem Odalarımız hem de İl Koordinasyon Kurullarımız bu sürece büyük bir katkı sağlamıştı.

Bir kez daha böylesi bütünlüklü bir çalışma örgütlememiz gerekiyor.

Bu sürecin içeriğine ve örgütlenmesine ilişkin görüşleriniz çalışmalarımız açısından ön açıcı olacaktır. Hepinizin fikirlerini önemsiyoruz.

Hepinize katılımınız için bir kez daha teşekkür ediyorum. Burada yürütülecek tartışmaların, verilecek mesajların ve buradaki tartışmalardan yola çıkarak hazırlayacağımız mücadele programının Birliğimizin savunulması konusunda önemli bir yığınak sağlayacağına kuşku yok.

Hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TTB MERKEZ KONSEY ÜYELERİNİN YARGILANDIĞI DAVA DURUŞMASINDA DAYANIŞMA KONUŞMASI

10.01.2023

Ankara

TTB üzerine oynanan algı operasyonlarını, hedef göstermeleri TMMOB olarak kınıyoruz.

Hepinizin bildiği gibi TTB tıpkı TMMOB gibi özerk, demokratik, anayasal bir meslek kuruluştur. Kamu kurumu niteliğindedir. Anayasaya göre bu kuruluşların iki görevi vardır. Bunlardan ilki üyelerinin hak ve çıkarlarının korunması, mesleğin kamu yararına verilmesinin sağlanması, mesleki dayanışmanın tesis edilmesidir.

Anayasaya göre ve kuruluş yasalarımıza göre bizlerin çok daha önemli bir görevi vardır; “Meslek alanlarımıza ilişkin uygulanan politikaların ve hayata geçirilen projelerin meslek süzgecinden geçirilip ülke yararına verilmesi için gerekli çalışmaların yürütülmesidir.” TTB’de yıllardır halkın sağlık hakkına sahip çıkmak için, sağlıklı bir ülke yaratmak için, tümüyle sağlık sisteminin iyileştirilmesi için fedakarca mücadele etmektedir.

Bu ülkenin; Türkiye’nin hekimlerine, Türkiye’nin hekimlerinin üst örgütü olan Tabipler Birliğine büyük bir teşekkür borcu vardır. Pandemi nedeniyle evimize kapandığımız günlerde onlar bedenlerini yaşamla ölüm arasına koydular. Onlar parasız sağlık, herkese nitelikli erişilebilir sağlık hizmeti vermek için yıllardır mücadele ediyorlar. İyi hekimlik değerleri için, tıbbi meslek etiği için mücadele ediyorlar. Sağlıkta şiddete karşı çıkıyorlar. Sağlık emekçilerinin hak ve çıkarlarını savunuyorlar. Bundan da daha önemlisi tüm bu fedakarlıklarının ve çalışmalarının yanı sıra bu ülkede emek, demokrasi, barış, haklar ve özgürlükler mücadelesinden de hiç bir zaman vazgeçmiyorlar.

Siyasi iktidar bu ülkenin hekimleriyle, hekimlerin üst birliği olan TTB ile uğraşmayı bırakmalı ve sağlık alanında TTB’nin uyarılarına, görüşlerine kulak vermelidir.

Sağlıkta özelleştirme uygulamalarına son verilmelidir. Sağlıkta ticarileşme uygulamalarına son verilmelidir. Biz bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak iyi hekimlik değerlerinin ve TTB’nin yanında olmaya devam edeceğiz. Ne kadar saldırırlarsa saldırınsınlar, dayanışacağız, yan yana olacağız.

Mesleğimizin gereğini, bu ülkeye olan borcumuzu, anayasal görav ve sorumluluklarımızı yerine getirmeye devam edeceğiz.

TTB hakkında açılan bu dava geri çekilmelidir. TTB Başkanı Sayın Şebnem Korur Fincancı, siyasi intikam hesaplarıyla içeride tutulan tüm toplumsal değer unsurları derhal serbest bırakılmalıdır.

Sevgili dostlar benzer bir çalışmadan dolayı Gezi parkının yapılaşmaya açılması, Taksim Meydanının yapılaşmaya açılması, anayasaya, şehir planlarına, imar yasalarına aykırı bir şekilde gündeme geldiğinde TMMOB bu gelişmelere dava açmıştı. Halkı bilgilendirmeye ve bu konuda bir kamuoyu oluşturmaya çalışmıştı. Bunu yaptıkları için TMMOB Yönetim Kurulu üyemiz Sayın Mücella Yapıcı, Mimarlar Odamızın Avukatı Can Atalay ve Şehir Plancıları Odamızın Onur Kurulu üyesi Tayfun Kahraman da 260 gündür cezaevinde ve bizler de 260 gündür İstanbulda, Ankarada ve İzmirde Adalet Nöbetleri tutuyoruz. Burada bizlere destek veren tüm vatandaşlarımıza, tüm kurumlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Çünkü sizlerin desteği, sizlerin bize verdiğiniz destek hem moralimizi artırırken hem de içerideki arkadaşlarımıza moral oluyor. Bizler bu dayanışmayı hiçbir zaman unutmayacağız.

Biliyoruz ki bu karanlık günler gidecek. Aydınlığın yakın olduğunu görüyoruz.

En yakın zamanda arkadaşlarımıza kavuşacağız. Yine geçmişte olduğu gibi TMMOB çatısı altında ve bu ülkenin Emek, Demokrasi güçleriyle birlikte aydınlık bir ülke mücadelesine devam edeceğiz.

Hepinizi TMMOB adına dostlukla, sevgiyle selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI CUMHURİYETİN 100. YILINDA TÜRKİYE TARIMI SEMPOZYUMU

12.01.2023

Ankara

Sayın Konuklar, Değerli Arkadaşlar

Ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki demokratik kitle örgütü olan TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin 100. Yılında Türkiye’de Tarımın durumunu konuşacağımız bu anlamlı etkinlikte sizlerle birlikte olmaktan mutluluk duyuyorum.

Cumhuriyetimizin 100. Yılına ve ülkemizdeki tarımsal eğitimin başlangıcının 177. Yılına yürekten kutluyorum. Mekteb-i Zirai Şahane’den bu yana ülkemizde tarımsal eğitim ve öğretime katkı veren kurum, kuruluş ve kişileri saygı ve minnetle anıyorum.

Değerli arkadaşlar,

Sürekli altı çizildiği gibi tarımsal üretim, gıda ve beslenme konuları günümüzde dünyanın en önemli ve ortak sorun alanlarının başında yer alıyor.

Tarımsal üretimin çok uzun yıllara dayanan geçmişine rağmen, yaşanan tüm teknolojik ilerlemelere ve üretim tekniklerindeki gelişmelere rağmen gıdaya erişim, açlık ve beslenme sorunu giderek büyüyor.

Beslenme, her canlı gibi insanın da biyolojik doğasının en temel ihtiyacıdır. Dolayısıyla daha iyi koşullarda beslenme çabası, insanlık tarihinin en önemli önceliklerinden birisi olmuştur. Hatta bildiğiniz gibi insanların beslenme tercihlerindeki değişimler, medeniyetimizin gelişiminde de belirleyici bir rol oynamıştır.

İlkel çağlardan günümüze tarımsal üretim metotlarındaki değişim ve bu alandaki bilimsel gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda açlık ve beslenme sorununun bugün insanlar için büyük bir tehdit oluşturuyor olması oldukça şaşırtıcıdır.

Çünkü akla yatkın olan şey, gelişen teknoloji ve ziraat teknikleri sayesinde ürün verimliliğinin artması ve insanların bu ürünlere ulaşımının kolaylaşmış olmasıdır.

Oysa dünya çapında bugün yaşanan gerçeklik bu beklentinin çok dışında olup, bugün dünya çapında 830 milyon insan, açlık sorunu yaşamaktadır.

Etkilerini göz ardı etmemekle birlikte, bu durumu sadece “iklim değişikliği” gibi doğal sebeplerle ya da “savaş” ve “göç” gibi politik gelişmelerle açıklamak mümkün değildir.

Bugün gıda ve tarımda yaşanan sorunların pek çoğu, sermayenin çıkarlarını insanlığın ortak çıkarlarının üstünde gören küresel kapitalist sistemdir.

Bugün açlık denilince Afrika, Asya ve Orta Doğu'nun geliyor olmasının nedeni, gelişmiş kapitalist ülkelerin bu bölgelerin kaynaklarını yüzyıllar boyunca sömürmesidir.

Kapitalizmin eşitsiz gelişimi, yıllar boyu eşitsizliğe ve sömürüye maruz kalan bu coğrafyaların açlık ve sefaletle yüz yüze kalmasına neden olmuştur.

Bu açıdan bakıldığında Dünyada yaşanan açlığın ve yetersiz beslenmenin nedeni üretim yetmezliği değil, üretim ve tüketimin adaletli bir şekilde sağlanamamasıdır.

Bu durumun sorumlusu ise tarım ve gıda üretiminde tekelleşmedir.

Günümüzde küresel sermaye tarımsal üretimin tüm aşamalarında; yani tohum üretiminden, zirai mücadeleye, gıda üretiminden bu gıdaların tüketimine kadar tüm süreçleri kontrol etmek istemektedir.

Çünkü bu şirketler dünyaya egemendir ve gıda temel besin aracı olmaktan çıkıp bunların rant aracına dönüşmüştür.

Bu şirketler tekellerini pekiştirmek için, IMF, Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası gibi kuruluşlar aracılığı ile geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelere tarım ve gıda alanında kamusal üretim ve denetimin ortadan kaldırılmaları noktasında dayatmalarda bulunmaktadır.

Ülkemizde de benzer bir süreç yıllardır işletilmektedir.

1980'li yıllardan itibaren uygulanan neoliberal politikalar sonucunda Et-Balık Kurumu, Süt Endüstrisi Kurumu, Zirai Donatım Kurumu, TEKEL, Türkiye Şeker Fabrikaları, TİGEM'ler, Azot Sanayi, Türkiye Gübre Fabrikaları ve Yem Sanayi gibi kamu iktisadi teşekküllerinin bir kısmı özelleştirilmiş, bir kısmı da kapatılmıştır. Toprak Mahsulleri Ofisi gibi KİT'lerle birlikte, Tariş, Çukobirlik, Fiskobirlik gibi üretici kooperatif ve birliklerinin ise içi boşaltılarak işlevsizleştirilmiştir.

Son 30 yıl içinde tarımsal üretimi ve çiftçileri desteklemeye yönelik çok sayıda kurumun satılması, tarımsal alana yönelik sübvansiyonların kaldırılması, tohum-mazot-gübre gibi temel girdilerin aşırı pahalılaşması, yasa değişiklikleri, özelleştirmeler, tarım ve gıda alanındaki kamu kurumlarının tasfiyesiyle yaşanan talan süreci, çiftçilerimizin ve köylülerimizin hayatını olumsuz etkilediği gibi, kentlerde yaşayanların ucuz ve sağlıklı gıdaya erişimini de engellemektedir.

Bütün bunların sonucunda bir zamanlar kendi kendisine yeten ülke olarak övündüğümüz ülkemiz, gıda ve tarım alanında büyük oranda dışa bağımlı hale gelmiştir.

TMMOB olarak biz, yıllardan beri sanayiden eğitime, üretimden planlamaya, beslenmeden sağlığa, enerjiden tarıma kadar her alanda tam bağımsızlık şiarıyla politikalar üretiyoruz.

Özellikle tarımsal anlamda dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması, açlık ve yoksulluğun önüne geçilmesinde hayati önem arz etmektedir.

Bunun için her şeyden önce IMF ve Dünya Bankası ile Dünya Ticaret Örgütü'nün ülkemiz tarımı ve kırsal yaşam üzerindeki, genel düzenleyici işlem yapma yetkisi kaldırılmalı, her türlü dayatma reddedilmelidir.

Avrupa Birliği "Ortak Tarım ve Gıda Politikası" adı altında yürürlüğe sokulan Türkiye'nin gıda ve tarım sektörünü piyasalaştıran tüm neoliberal yasalar kaldırılmalı, bunların yerine yerli üretimi teşvik eden ve tüketicileri koruyan yasalar yürürlüğe sokulmalıdır.

Su ve toprak gibi hayati öneme sahip doğal kaynaklarımızın korunması için gerekli önlemler alınmalıdır.

Tarım üreticileri doğru yöntemlerle desteklenip, üretim süreçlerinde tutulmaya çalışılmalı, üretici ile mühendislik bilgisi buluşturulmalı, tarımsal AR-GE'ye daha fazla yatırım yapılmalı, tarımsal ürün planlaması yapılarak israf önlenmelidir.

Üreticiden tüketiciye doğrudan bir beslenme zinciri kuran, gıda üretim ve dağıtım zincirini kamusal denetime tabi tutan, kamusal destekleri üretime ve istihdama yönlendiren, gıda güvenliği ve gıda güvencesini önceleyen bir yaklaşım esas alınmalıdır.

Değerli Arkadaşlar,

Tarım alanlarının amacı dışında kullanımı ülkemizde son yıllarda yaşadığımız en büyük sorunlardan birisi haline geldi. Verimli tarım alanlarının organize sanayi bölgelerine, madenlere, santrallere, barajlara tahsis edilerek ortadan kaldırılması tarımsal üretime büyük bir zarar veriyor.

Eskişehir'de büyük ova koruma alanı içinde kalan verimli tarım arazilerine termik santral kurulmak istenmesi, Büyük Menderes Havzasında ve yoğun olarak Aydın ilimizde büyük ova koruma alanı içinde kalan verimli tarım arazilerine, zeytinliklere, incir başta olmak üzere dikili arazilere sınırsız ve kontrolsüz bir şekilde jeotermal enerji santralleri kurulması, Kanal İstanbul Projesi ile İstanbul'un verimli tarım arazilerinin kamulaştırılarak yok edilmesi gündemdeki birkaç örnektir.

Tarım alanlarının amacı dışında kullanımı yoluyla miktar azalması dışında, son 17 yılda uygulanan yanlış tarım politikaları nedeniyle 2002 yılında 26,5 milyon hektar olan tarım arazileri bugün 23 milyon hektara inmiştir.

2002'de Çiftçi Kayıt Sistemi'ne üye 2,8 milyon çiftçi varken, bu sayı 2022'da 2 milyona düşmüş, son 20 yılda 800 bin çiftçi üretimden vazgeçmiştir.

Tarım sektörünün geleceği için öncelikle verimli topraklarımızın ve temiz su kaynaklarımızın korunmasının gerekli olduğuna inancıyla, siyasi iktidarın doğal varlıklar, su ve toprak kaynaklarını tahrip eden girişimlerini dava açarak engelleyen TMMOB ve bağlı meslek odaları da iktidarın hedefi haline gelmiştir. Meslek örgütlerini parçalayarak etkisizleştirecek ve bakanlıkların yönetimine bağlayarak işlevsizleştirecek yasal düzenlemelerle odaların bağımsızlığı ortadan kaldırılmak istenmektedir.

TMMOB ve bağlı Odaları, kent içerisinde halkın yaşadığı sorunlara, doğal alanlardaki tahribatlara karşı mücadele etmekte, kamusal yarar ve değerleri korumak amacıyla yürütülen dava süreçlerinde öncü rol üstlenmektedir. Tüm baskılara karşın mühendis, mimar, şehir plancıları ve diğer meslek örgütleri; kamu yararı, meslek ve meslektaş haklarına yönelik mücadelesini sürdürmektedir.

Sözlerime son verirken, stratejik bir sektör olan tarım sektörünün ekonomik, ekolojik, sosyal, politik tüm yönleriyle irdelenerek sorunların saptanacağı ve çözüm önerilerinin belirleneceği Kongremiz için Ziraat Mühendisleri Odamızın tüm temsilcilerine, değerli bilgilerinizi bizimle paylaşacak uzmanlarımızla ve emeği geçen tüm çalışan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

İnsanların aç ve yoksul yaşamadığı, herkesin sağlıklı ve sürdürülebilir beslenme imkânlarına ulaşabildiği, eşit adil bir ülke ve dünya özlemi ile TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

4 ŞUBAT 2023

Odamızın ilerici, devrimci, yurtsever geleneğinin taşıyıcısı ve güvencesi olan danışma kurulumuzun siz değerli üyelerini sevgiyle selamlıyorum.

Hepinizin bildiği gibi Danışma Kurullarımı odamızın ilerici, devrimci geleneğinin sürdürülmesi, örgütümüzün ortak aklının ortaya çıkarılmasında en önemli kurullarımızın başında gelmektedir.

Buralarda yürüttüğümüz tartışmalar hem odamızın politikalarının belirlenmesinde hem de ülkemizin geleceğine ilişkin fikirlerimizin ve eylemlerimizin belirginleşmesinde ön açıcı olmaktadır.

Ülke tarihimizin en önemli seçimlerinden birine yaklaşırken bu danışma kurulumuzda yürüteceğimiz tartışmaların çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Cumhuriyetin yüzüncü yılında, Cumhuriyet tarihimizin en önemli seçimlerinden birisine giriyoruz.

Bu seçimlerde sadece önümüzdeki beş yıl boyunca ülkemizi yönetecek cumhurbaşkanı için değil, aynı zamanda ülkemizin yarınları, çocuklarımızın geleceği için oy vereceğiz.

Ülkenin geleceğinin şekilleneceği bu seçimler sadece halk kesimleri açısından değil, 20 yıldır ülkeyi hukuksuzca, yasa tanımadan yöneten, doğaya ve topluma karşı akıl almaz suçlar işleyen, devlet olanaklarını kendi çıkarları için hiç düşünmeden kullanan AKP iktidarı açısından da bir hayat memat meselesi haline geldi.

Nitekim iktidar da bunun önemine uygun biçimde seçimleri kendisi açısından en elverişli koşullar altında yapabilmek için büyük bir çaba sarf ediyor.

Bu çabanın bir kısmı Asgari ücret zammı, Mamur maaş artışı, Emeklilikte Yaşa Takılanlar Düzenlemesi, Kamudaki sözleşmelilerin Kadroya alınması, Sosyal Konut Projeleri gibi seçmenlerin gözünü boyamaya yönelik projelerken, diğer bir kısmı ise toplumsal muhalefeti bastırmaya ve toplumsal muhalefeti parçalamaya yönelik adımlardan oluşuyor.

Son birkaç ayda yaşananları biraz hatırlayacak olursak bu adımları daha net görebiliriz:

Başta mahkemeler olmak üzere devletin tüm kurumları toplumsal muhalefeti sindirmek için yarış halinde bulması,

Halkların Demokratik Partisi'nin hazine yardımının dondurulması ve yürütülen kapatma davasının seçimler sonrasına bırakılması talebinin reddedilmesi,

Ekrem İmamoğlu'na siyaset yasağı verilmesi,

Türk Tabipleri Birliği Başkanı Şebnem Korur Fincancı'ya verilen ceza,

Muhafif basın yayın organlarına verilen yayın durdurma ve reklam yasağı cezaları seçimlere ne tür bir zorbalıkla girdiğimizin göstergesidir.

Tüm bunlar yaşanırken halk hayat pahalılığı ve geçim sıkıntısı nedeniyle inim inim inliyor.

Bu karanlık tablo, sanıldığı gibi aksine, AKP'nin son yıllardaki başarısızlığının ürünü değil. Tam tersine AKP'nin 20 yıldır uyguladığı politikaların sonucu ve yaratmak istediği düzenin ta kendisidir.

Değerli Meslektaşlarım;

AKP 20 yılda siyasal islamcı, piyasacı, faşist bir rejimi adım adım inşa etti.

Anayasa ve yasalar anlamsızlaştırıldı, parlamento etkisizleştirildi, devlet organları ve yargı kurumu iktidar sopası haline dönüştürüldü.

Muhafazakârlık ve İslamiyet, itaatkâr ve kanaatkâr bir toplum inşa etmek için kullanıldı.

Yolsuzlukları, ülke kaynaklarının peşkeş çekilmesini, laikliğin bitirilmesini, sosyal devlet anlayışının tasfiye edilmesini, iş cinayetlerini, ırkçı-gerici politikaları sorgulayamayacak toplum yaratıldı.

Geldiğimiz noktada ekonomiden siyasete, iç politikadan dış politikaya her alanda krizlerle boğuşan, hukuktan bürokrasiye kadar her alanda çürümüş bir ülke tablosuyla karşı karşıyayız.

Bu tablonun yaratıcısı olan tek adam rejimi iktidar süresini uzatabilmek için toplumsal muhalefete saldırıyor.

AKP'nin bu sistematik saldırılarına karşı bizleri ayakta tutan dayanışmamızdır. Bizler bu ülkenin ilericileri, yurtseverleri, devrimcileri, sosyalistleri olarak çok zor zamanlar geçirmiş, zorlukları birbirimize yasalananarak atlatmayı öğrenmiş kesimleriz.

Bizim bu dayanışmamış ve birliğimiz, toplumun en büyük umududur. Bu karanlığı yırtacak olan, ülkeyi aydınlık bir geleceğe taşıyacak olan bu umuttur.

Değerli arkadaşlar,

Hep söylenen bir söz vardır: Gecenin en karanlık anı, şafağın sökmesine en

yakın andır. Bizler şimdi bu şafağın eşiğinde duruyoruz. Birlikte mücadele edebilirsek şafağı da birlikte getireceğimize inanıyorum.

Lafı hiç dolandırmadan söyleyeyim: Yaklaşan seçimleri tek adam rejiminin geriletilmesi, açık faşizm ve saltanat özlemleri ile hilafet-şariat çağrılarının, demokrasiyi ve yurttaşlığı dışlayan çağ dışı ümmet özlemlerinin yenilgiye uğratılması açısından hayati önemde buluyorum.

Ülkemizin geleceği bu seçimde ortaya çıkacak sonuca göre şekillenecek.

Seçimler, neoliberal yıkımın ürünü olan ekonomik kriz koşullarına ve iktidarın dayattığı baskı politikalarına karşı başka bir yaşam, başka bir Türkiye yaratabilmenin yol ayrımı olarak önümüzde durmaktadır.

Kuşkusuz AKP'nin 20 yılda inşa ettiği bu devlet yapısının ve ülke tablosunun tek bir seçim sonucu ile ters yüz olmasını bekleyemeyiz. Ama seçimler, bir değişim dinamiğinin fitilini ateşleyecek bir olanak olarak önümüzde durmaktadır.

Önümüzdeki seçimleri AKP'den kurtuluşun yegane yolu olarak görmeyen fakat kitlelerin seçimlere yönelik umutlarını örgütlü bir güce dönüştüren bir sürecin örülmesi gibi ikili bir görevle yüz yüzeyiz.

Toplumun geleceğe yönelik umudunu örgütlemeyen, seçim sürecini politikleştirmeden, seçim ve sandık güvenliğini sağlamadan AKP'nin devlet aygıtına karşı seçim zaferi kazanmak mümkün değildir.

Geniş halk kesimlerini, zorunda kaldıkları için değil umutlu gelecekleri için oy kullanmaya ikna etmek hepimizin görevidir. Bunu yapabileceğimize, bu karanlığı aydınlığa çevirebileceğimize yürekten inanıyorum.

Değerli arkadaşlar,

Daha önce çeşitli defalar dile getirdiğim bir konunun altını bir kez daha çizmek istiyorum. Mevcut rejimin restorasyonunu hedefleyen, onun sınırlarına hapsolmuş hiçbir strateji, taktik veya hedefin başarılı olması beklenemez.

Önümüzdeki dönemde ikili bir görevimiz olacak. Bir yandan AKP'nin 20 yıllık tahribatını ortadan kaldıracak, ekonomik-sosyal alandaki kayıpları telafi edecek, uyguladığı milliyetçi-muhafazakar ideolojik saldırının toplumsal izlerini silecek politikalar ortaya koyarken, diğer yandan rejimin dışladığı toplumsal kesimleri içeren, laikliği hayata geçiren, emekçi halk kesimlerinin sorunlarını önceleyen, planlı kalkınmayı, sanayileşmeyi ve teknolojik gelişimi öngören, doğal çevreyi koruyacak bir anlayışı egemen kılmamız gerekiyor.

Hukukun üstünlüğünü, adaleti, liyakate dayalı kamu idaresini, bağımsızlığı, halk egemenliğini, barışı, kardeşliği, tam istihdamı, toplumsal refahı ve

hakça paylaşımı tesis etmemiz gerekiyor. Kapitalizmi aşacak, insanca bir yaşam, insanca bir düzen için mücadele etmemiz gerekiyor.

Bildiğiniz gibi bizler bu ülkenin geleceğine ilişkin konularda sözünü sakınmadan konuşan, tarihsel sorumluluk üstlenmesini bilen bir örgütüz. Kişisel olarak ben de bugüne kadar ülkemizin ve örgütlülüğümüzün geleceği söz konusu olduğunda hiçbir zaman geride durmadım, adımımı saklamadım.

Bu seçimin önemine binaen geçtiğimiz günlerde bir “sorumluluk” çağrısının altına imzamı attım. Orada söylediklerimi bir kez de burada tekrar etmek isterim:

“Kişisel ve grupsal çıkarlarla sürdürülen iktidar oyunları, makam ve mevki pazarlıkları ülkenin geleceğini tehlikeye atmaktan başka bir sonuç veremeyecektir. Özellikle gelinen bu noktadan sonra, adaylık tartışması etrafında çekişmeler yaşamamanın tek anlamı batmakta olan iktidar gemisine manevra şansı tanımak olacaktır.

Toplumun beklenti ve umutlarını hiçe sayma, halkın değişim arzusuna kayıtsız kalma sonucu doğuracak her tür sorumsuzluğu reddediyoruz.

Herkes tehlikenin farkına vararak sorumlu davranmalı; kendi çıkarlarını halkın ve ülkenin yarınlarının önüne koymamalıdır.

Bu karanlık rejimin oylanacağı 2023 seçimlerini, 20 yıllık karanlığa yeter diyenlerin kesin bir zaferiyle bitirilmesi hayati bir önem taşımaktadır.

Bu nedenle demokrasiye, emeğe, adalete, barışa, eşitliğe, özgürlüğe, kardeşliğe, gençlere, kadınlara düşman bu karanlığın saltanatına son vermek için herkesi sorumlu davranmaya ve tüm muhalefet dinamiklerini kucaklayan bir anlayışla birlikte mücadeleye davet ediyorum.”

Birlikte olursak, birlikte mücadele edersek başaramayacağımız hiçbir şey olmadığına inanıyorum.

Bu inanç ve kararlılıkla, Türkiye'nin içinden geçtiği bu karanlık dönemde, ülkemize, mesleğimize ve değerlerimize sahip çıkmak konusunda en ufak bir tereddüt yaşamadan mücadele eden tüm arkadaşlarımızı dostlukla kucaklıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 47. DÖNEM I. DANIŞMA KURULU

4 Mart 2023

Sayın Başkanlarım,

Sayın Onur ve Denetleme Kurulları Üyeleri,

Birlik ve Odalarımızın Sayın Yöneticileri,

Değerli Meslektaşlarım,

Birliğimizin 47. Çalışma döneminin ilk Danışma Kurulu toplantısına hepiniz hoş geldiniz. TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Hepimizin başı sağ olsun, hepimize geçmiş olsun.

Çok büyük bir felaket yaşadık. 6 Şubat'ta kısa bir arayla yaşanan depremler sonucu 15 milyondan fazla kişinin yaşadığı 11 ilimizde çok büyük bir yıkım yaşandı.

Hepimiz tarifi imkansız bir acı yaşıyoruz.

Resmi rakamlara göre hayatını kaybedenlerin sayısı 45 bini aştı. Kayıpların toplam sayısı henüz tespit edilebilmiş değil.

Aralarında çok sayıda meslektaşımızın ve üyemizin de olduğu hayatını kaybeden herkesin yakınlarına, sevenlerine sabır diliyorum.

Bu Danışma Kurulumuzu yüz yüze yapmayı planlamıştık ama hem Danışma Kurulu üyelerimizin bir kısmı bölgedeki yardım ve hasar tespit çalışmalarında bulunduğu için, hem de Ankaradaki konaklama yerlerinin önemli bir bölümü depremzedelere tahsis edildiği için Danışma Kurulumuzu online olarak toplamayı uygun bulduk.

Değerli arkadaşlar,

Yaşanan can kaybı ve yıkım göz önünde bulundurulduğunda ülke tarihimizin en büyük afetiyle yüz yüze olduğumuz gerçeğiyle karşı karşıyayız.

TMMOB ve odalar olarak 6 Şubat sabahından itibaren, iletişim olanaklarının kısıtlı olduğu afet bölgesindeki durumun tespit edilebilmesi için büyük bir seferberlik içine girdik.

Bölgedeki il koordinasyon kurulu sekreterlerimize ulaştık.

Günün daha ilk saatlerinde bölgedeki durumun medyanın ve hükümetin yansıttığından çok daha korkutucu boyutlarda olduğunu anlamıştık.

Hızlıca merkezi bir kriz masası oluşturduk.

Bölgedeki il koordinasyon kurulu sekreterlerimizin illerde oluşturulan kriz masalarına dahil olması için yönlendirmede bulunduk.

Özellikle arama-kurtarma deneyimi ve sertifikası olan üyelerimizin hızlıca bölgeye intikal ettirilmesi için tüm üyelerimize çağrıda bulunduk.

Afet bölgesi dışındaki illerimizdeki İKK'larımız aracılığıyla battaniye, yiyecek, hijyen malzemeleri toplayarak bölgeye gönderilmesi için yardım organizasyonları başlattık.

Aynı günün öğlen saatlerinde Oda başkanlarımız ve yürütme kurulu üyelerimizle bir araya gelerek yapılacaklar konusunda görüş alışverişinde bulunduk.

Bölgedeki durumun yerinde incelemesi, ihtiyaçların saptaması ve TM-MOB örgütlülüğünün organizasyonunun sağlanması için TMMOB 2. Başkanımız, Yürütme Kurulu üyelerimiz ve Oda başkanlarımızdan oluşan heyetlerimiz bölge illerine gönderildi.

Bu arkadaşlarımız bölgedeki yerel yöneticiler ve kurumlarla toplantılar düzenlediler.

İl Koordinasyon Kurulu üyelerimizle bir araya geldiler.

Bölgedeki arkadaşlarımız bir yandan mesleki bilgi ve birikimimizi en doğru ve faydalı biçimde kullanabilmek, diğer yandan da bölgeye gönderilen yardımların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılabilmesi için çok yoğun bir çaba harcadı.

Arkadaşlarımızın gözlemleri ve tespitleriyle bölgeye ilişkin ön değerlendirme raporu oluşturularak 8 şubatta yayınladık.

Her odamız kendi uzmanlık alanına ilişkin raporlarını bu süreç içerisinde yayınladı.

Bu süre zarfında DİSK, KESK, TTB ile bölgedeki durum ilişkin gözlemlerimiz ve yardım faaliyetlerinin koordinasyonu hakkında görüş alışverişinde bulunduk.

Türkiye Barolar Birliği ile deprem öncesinde ve sonrasında yaşanan sorunları tespit etmek, gerekli durumlarda sorunların çözümü için müdahil olmak ve bundan sonra yaşanabilecek felaketlere ilişkin politika oluşturulmasını sağlamak üzere bir Koordinasyon Kurulu oluşturduk.

İlk birkaç günde Türkiye'nin farklı illerindeki koordinasyon kurullarımız aracılığıyla 50'den fazla tır dolusu ihtiyaç malzemesini 10 ilimize ve ilçe merkezlerimize ulaştırdık.

Bu yardımlar il koordinasyon kurullarımızın da içinde olduğu kriz merkezleri tarafından ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldı.

Teoman Öztürk Sosyal Tesisinde boşalan odalarımızı bölgeden gelen üyelerimizin kullanımına açtık.

İlk hafta içerisinde bölgede TMMOB'ye ait koordinasyon ve yardım merkezleri oluşturduk.

Odalarımızın çağrısı ve katkısıyla geçtiğimiz 4 hafta boyunca yüzlerce meslektaşımız buralardaki çalışmalara katılarak oradaki yardım faaliyetlerine destek verdiler.

Bunun yanı sıra her odamız kendi uzmanlık alanları dahilinde bölgedeki çalışmalara katkı vermeye devam ediyor.

1 aydır gecesini gündüzüne katarak halkın yaralarına merhem olmaya çalışan tüm TMMOB camiasına, tüm meslektaşlarıma yürekten teşekkür ediyorum.

Önümüzdeki Çarşamba günü oda başkanlarımızdan ve yönetim kurulu üyelerimizden oluşan bir heyet olarak bir kez daha bölgeye gideceğiz.

Hem deprem bölgesindeki son durumu gözlemleyeceğiz hem de bölgedeki İKK'lar ve yerel yöneticilerle istişarelerde bulunacağız.

Değerli Arkadaşlar,

Birlik olarak çok uzun yıllardır ülkemizin depreme hazırlık konusunda yapması gereken hazırlıkları yapmadığını, binalarımızı ve şehirlerimizi depreme hazırlamak konusunda adımlar atmadığını, sağlıklı bir afet yönetimi politikasının oluşturulmadığını her defasında dile getiriyoruz.

Bu sözlerimiz ne yazık ki hem siyasi iktidar, hem yerel yönetimler hem de daha acısı toplum tarafından sürekli göz ardı ediliyordu.

Yaşadığımız bu afet, maalesef uyarılarımızda ne kadar haklı olduğumuzu gösterdi.

Şehirlerimizin ve binalarımızın depreme hazır olmaması, devletin sağlıklı işleyen bir afet-acil durum yönetimi planı olmaması yaşanan afeti toplumsal bir trajediye dönüştürdü.

Arama kurtarma faaliyetleri hiçbir biçimde organize edilemedi.

Yıkılan on binlerce binanın enkazı altında kalan yüzbinlerce kişiye günlerce ulaşamadı.

Milyonlarca depremzede zorlu kış şartlarında kendi çabalarıyla hayatta kalmaya, enkaz altındaki yakınlarını çıkarmaya, ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştı.

Bugüne kadar yaşanan her felakette afetle mücadeleyi bir güç gösterisine çeviren, devlet kurumlarının müdahalesini parti reklamına dönüştüren, insanların acısını halkla ilişkiler kampanyası haline getiren iktidarın bu depremde de aynı tavrını sürdürmesi afetin sonuçlarını büyüttü.

Tek adam rejiminin her şeyi kendi başına yapabileceğine ilişkin kibrinin ne büyük bir kaosa ve ne kadar acı sonuçlara yol açabileceğini hep birlikte deneyimledik.

Liyakatsiz atamaların ve partizanca kadrolaşmaların yüzlerce yıllık kurumları nasıl işleyemez hale getirdiğini hep birlikte gördük.

Hepsinden de öte, neoliberalizmin ranta dayalı yönetim anlayışının, her şeyi paraya dönüştürmeye çalışan holdingleşme dürtüsünün insanlığın temel değerleriyle hiçbir biçimde uzlaşmadığını gördük.

155 yıllık Kızılay'ın, milyonlarca afetzede aç-açıkta beklerken onlara çadır sağlamak yerine, şirketlere, yardım kuruluşlarına parayla çadır, konserve, giysi sattığını öğrendik.

Onlar adına biz utandık Kızılay'ın düştüğü bu duruma.

Değerli Arkadaşlar,

Afetle mücadele konusunda büyük bir başarısızlık yaşayan, bu başarısızlığı nedeniyle binlerce kişinin hayatını yitirmesine neden olan Tek adam rejimi, her zaman olduğu gibi, ilk günden itibaren toplumsal algıyı yönetimi ile sorumluluğu üzerinden atmak için elinden gelen her şeyi yaptı.

Depremin ilk günlerinde yaşanan yıkımın büyüklüğünü toplumdan saklamaya, her şeyin kontrol altında olduğu imajını yaratmaya çalıştı.

Bu tutmayınca, afete müdahale konusunda devlet güçlerinin eksiklik ve yanlışları ortaya çıkınca da “asrın felaketi” sloganıyla felaketin baş edilmesi mümkün olmayan boyutlarda olduğu algısını yerleştirmeye yaratmaya çalıştı.

Her kriz döneminde olduğu gibi bir kez daha toplumsal bölünmüşlüğü kendilerine siper ederek belirli kesimleri hedef gösterdiler.

AHBAP, BABALATV gibi organizasyonlar, sosyal medya fenomenleri, muhalif basın kuruluşları, muhalefet partisi belediyeleri, hatta yardım faaliyetlerine katılanlar bile iktidarın ve yandaş kesimlerin hedefi haline getirildi.

Birliğimiz de iktidar yandaşlarının mesnetsiz suçlamalarının hedeflerinden birisi oldu.

Suçunu bastırmaya çalışanların telaşıyla gerçekle ilgisi olmayan pek çok iftira atıldı.

Hatırlayacaksınız ilk söyledikleri yalan binaların yapı denetim ve kontrollerinden TMMOB ve ilgili odaların sorumluluğu olduğu, çürük binaların yapımına sessiz kaldığımız iddiasını yaygınlaştırdılar.

TMMOB'nin denetim yetkilerini ortadan kaldırmak için defalarca kanun değişikliği yaptıklarını yüzlerine vurunca bu yalanı sürdürmediler.

Hemen sonrasında, çok daha büyük bir gürültüyle TMMOB'nin kentsel dönüşüm projelerine engel olduğu için kentlerin depreme dayanıklı hale getirilemediği yalanını söylediler.

Tüm gazetelerde, bizzat benim fotoğraflarımı da kullanarak karşı çıktığımız projeleri listelediler.

Aslında bunun da büyük bir yalan olduğunu kendileri de biliyorlar. Bizler yapmış olduğumuz tüm açıklamalarda ve raporlarımızda eğer amacına uygun olarak kullanılırsa kentsel dönüşümün afetlerle mücadele konusunda en etkili araçlardan biri olduğunun sürekli altını çiziyoruz.

Bizim yıllardır kentsel dönüşüm projelerine en büyük itirazımız, bu projelerin kentlerde afet riskini azaltmak yerine, rant amaçlı lüks yapılar yaratmak için kullanılmasıdır.

Kent parçalarının, “kentsel dönüşüm” adı altında, içinde yaşayanlardan bağımsız, yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelerine pazarlanmasıdır.

Buralara lüks konut alanları, alışveriş merkezleri inşa edilmesidir. Kentleri bir arada tutan unsurların ve ortak kullanım alanlarının ortadan kaldırılmasıdır.

Riskli yapıların dönüştürülmesi için önemli fırsatlar sunan, kentsel dönüşüm uygulamalarının riskli bölgelerden değil de kentsel rantın en yüksek olduğu bölgelerden başlatılmasıdır. Tabi ki saldırılar sonrası bütün bu gerçeklikleri bir kez daha kamuoyuyla paylaştık.

Sevgili Arkadaşlar,

Yandaş gazetelerin kentsel dönüşüm konusundaki iştahlı haberlerini nedeni kısa sürede ortaya çıktı.

Daha enkazlar bile kaldırılmadan Erdoğan yıkılan kentlerin yenilenmesi için projelerin imzalandığını açıkladı.

Meğer daha insanlar sevdiklerinin cenazelerini enkazdan alamadan hangi şehrin hangi firma tarafından yapılacağı bile belirlenmiş. Kentler şirketlere parsel parsel satılmış.

TMMOB olarak bu sürecin de takipçisi olacağız.

Koca bir coğrafyanın topoğrafyasını değiştiren bir doğa olayı yaşandıktan sonra hiçbir bilimsel, teknik çalışma yapılmadan, şehircilik, mimarlık ve mühendislik ilkeleri gözetilmeden, envanter çalışmaları ve risk analizleri yapılmadan bir oldu bitti yaratılmasına karşı mücadelemizi büyüteceğiz.

Biz yıllardır toplumun ortak çıkarını savunmayı, bilimsel-teknik doğruların ışığında ilerlemeyi kendimize ilke edinmiş bir örgütüz, bundan sonra da bu doğrultuda yürümeye devam edeceğiz.

Depremin yarattığı yıkımın iktidarın yeni rant politikalarına ve yandaş sermaye kesimlerine servet aktarımı sürecine dönüştürmesine kayıtsız kalmayacağız.

Bu konuda bir yandan odalarımız ve il koordinasyon kurullarımız aracılığıyla sürece müdahil olurken, diğer yandan da bu konuda bir toplumsal karşı çıkış oluşturmak için kamuoyu çalışmaları yürüteceğiz

Hatırlarsanız 1999 depremi ülkenin depreme yaklaşımı ve yapı güvenliği konusuna bakışı konusunda önemli bir kırılma noktası olmuştu.

BU duyarlılık yapı denetimi ve güvenliği konularında o güne kadar dile getirdiğimiz pek çok konunun gündeme alınmasına vesile olmuştu.

Bu deprem de toplumda önemli bir etki ve duyarlılık yarattı.

Bu duyarlılığın AKP tarafından sönlendirmesine, TOKİ projelerine indirgenmesine izin veremeyiz.

Yapı denetim konusundaki itirazlarımızı ve taleplerimizi, Afet ve Risk Yönetimi Konusundaki önerilerimizi, kentleşme ve planlama konularındaki yaklaşımlarımızı eskisinden çok daha gür biçimde anlatmamız, toplumsallaştırmamız gerekiyor.

Bu konularda yasal düzenlemeler yapılması için baskı oluşturmamız gerekiyor.

Belediyeler kendi sorumluluk alanları dahilinde yapı güvenliği ve depreme hazırlık çalışmalarına hız vermeye başladılar.

Bazı belediyeler odalarımızla protokoller imzalamaya başladılar.

Bu ve benzeri çalışmalarımızı ve girişimlerimizi arttırmamız gerekiyor.

Değerli Arkadaşlar,

Erdoğan'ın yıkılan kentlerin yeniden yapılması konusundaki tüm açıklamaları bu sürecin seçim propagandasının merkezinde yer alacağını gösteriyor.

Geçmiş dönemdeki afetler sonrasında inşa edilen yeni konut alanları AKP'nin ve Erdoğan'ın tüm sosyal medya hesaplarından paylaşılıyor.

Yaşanan afet sonucunda oluşan yıkımı ortadan kaldırmak ve yeni kentler yaratmak üzerine kurulmuş seçim stratejisi AKP'nin bugüne kadar yapmaya çalıştığı krizin konuşulmadığı, insanların rahatsızlıklarını dile getiremediği, adayların kimliğine indirgenmiş seçim stratejisini de destekliyor.

Oysa 1 yılda şehirler kurulamayacağı gibi, halkın sorunları konuşulmadan seçim de olmaz.

Bu nedenle önümüzdeki seçim sürecinin halka hayal satan süslü inşaat projelerinin değil, halkın ekonomik, sosyal sorunlarının konuşulduğu, ülkedeki eşitlik, özgürlük, adalet krizinin konuşulduğu bir süreç olarak örgütlememiz gerekiyor.

TMMOB olarak bizler bugüne kadar hiçbir zaman karnından konuşan, sözlerini esirgeyen bir örgüt olmadık.

Ülkenin önemli tarihsel dönemeçlerinden halkın ortak çıkarı için en doğru gördüğümüz tavır neyse en gur biçimde bu tavrımızı dile getirdik.

Yargı organlarını siyasi iktidarın güdümüne sokan 2010 Anayasa Değişikliği Referandumunda da, tek adam rejimini inşa eden 2017'deki Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Referandumunda da, 2018 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de tavrımızı açık biçimde demokrasiden, hukukun üstünlüğünden, demokratik hak ve özgürlüklerden yana koyduk.

Bu seçimlerde de sözümüzü esirgmeden konuşacağız.

Cumhuriyetin yüzüncü yılında, ülkemizi bitmeyen krizlere sürükleyen tek adam rejiminin geleceğimizi elimizden alma çabasına karşı, Cumhuriyetimizi eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, laik temeller üzerinde yeniden inşa edebilme umudu için oy vereceğiz.

Toplumumuzu kuşatan karanlığa karşı aydınlıktan, savaşa karşı barıştan, dinci gericiliğe karşı laiklikten, faşizme karşı özgürlüklerden, ırkçılığa karşı eşitlikten, linç kültürüne karşı bir arada yaşamdan, rant ve sömürüye karşı emekten, yağma düzenine karşı kamusalıktan, emperyalizme karşı bağımsızlıktan yana bir ülke için oy vereceğiz.

Ülkemizin güzel geleceği, umutlu yarınlarımız için oy vereceğiz!

Değerli arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi TMMOB olarak yıllardan beri seçim dönemlerinde seçim bildirgesi hazırlayarak ülkemizin temel meseleler hakkındaki görüşlerimizi dile getiririz.

Bu seçimlerde de benzer bir çalışma yaptık.

Deprem pek çok şeyi değiştirdiği için o çalışmada bazı güncellemeler yapma ihtiyacımız oluştu.

O güncellemeleri yaparak seçim tarihi belli olur olmaz görüşlerimizi üyelerimizle ve kamuoyuyla paylaşacağız.

Ama bizim sorumluluğumuz bununla sınırlı değil. Bu seçimler aynı zamanda milletvekili genel seçimleri.

Hangi partiden olursa olsun illerdeki milletvekili adayları ile bu görüşlerimizi paylaşmamız, bizim yaklaşımlarımızı anlatmamız gerekiyor.

Bu süreçlerin takipçisi olduğumuzu hissettirmemiz gerekiyor.

Ve elbette her seçim döneminde olduğu gibi bu seçimde de seçim ve sandık güvenliğinin sağlanması konusunda üyelerimizi sorumluluk almaya davet etmemiz gerekiyor.

Cumhuriyetin yüzüncü yılında Cumhuriyet tarihimizin en önemli seçimlerinden birini yaşayacağız.

Bu öneme uygun bir sorumluluk almamız, tüm üyelerimizi seferber etmemiz gerekiyor. Bu ülke aydınlığa çıkacaksa, bu bizim çabalarımızla olacak. Bunu hiçbir zaman aklımızdan çıkarmayalım.

Hepinizi en dostane duygularıyla selamlıyorum.

Çalışmalarımızda hepimize başarılar diliyorum. Bir sonraki danışma kurumuzu çok daha güzel günlerde, yüz yüze yapmayı dört gözle bekliyorum.

Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü,

Yaşasın Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB HEYETİ'NİN DEPREM BÖLGESİNDEKİ İLK TOPLANTISI

08.03.2023

Mersin

Hepimizin başı sağ olsun, hepimize geçmiş olsun.

Çok büyük bir felaket yaşadık. 6 Şubat'ta kısa bir arayla yaşanan depremler sonucu 15 milyondan fazla kişinin yaşadığı 11 ilimizde çok büyük bir yıkım yaşandı.

Hepimiz tarifi imkansız bir acı yaşıyoruz.

Resmi rakamlara göre hayatını kaybedenlerin sayısı 45 bini aştı. Kayıpların toplam sayısı henüz tespit edilebilmiş değil.

Aralarında çok sayıda meslektaşımızın ve üyemizin de olduğu hayatını kaybeden herkesin yakınlarına, sevenlerine sabır diliyorum.

1 aydır gecesini gündüzüne katarak halkın yaralarına merhem olmaya çalışan tüm TMMOB camiasına, tüm meslektaşlarıma yürekten teşekkür ediyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Birlik olarak çok uzun yıllardır ülkemizin depreme hazırlık konusunda yapması gereken hazırlıkları yapmadığını, binalarımızı ve şehirlerimizi depreme hazırlamak konusunda adımlar atmadığını, sağlıklı bir afet yönetimi politikasının oluşturulmadığını her defasında dile getiriyoruz.

Bu sözlerimiz ne yazık ki hem siyasal iktidar, hem yerel yönetimler hem de daha acısı toplum tarafından sürekli göz ardı ediliyordu.

Yaşadığımız bu afet, maalesef uyarılarımızda ne kadar haklı olduğumuzu gösterdi.

Değerli Arkadaşlar,

Afetle mücadele konusunda büyük bir başarısızlık yaşayan, bu başarısızlığı nedeniyle binlerce kişinin hayatını yitirmesine neden olan Tek adam rejimi, her zaman olduğu gibi, ilk günden itibaren toplumsal algıyı yönetimi ile sorumluluğu üzerinden atmak için elinden gelen her şeyi yaptı.

Depremi ilk günlerinde yaşanan yıkımın büyüklüğünü toplumdan saklamaya, her şeyin kontrol altında olduğu imajını yaratmaya çalıştı.

Bu tutmayınca, afete müdahale konusunda devlet güçlerinin eksiklik ve yanlışları ortaya çıkınca da "asrın felaketi" sloganıyla felaketin baş edilmesi mümkün olmayan boyutlarda olduğu algısını yerleştirmeye yaratmaya çalıştı.

Her kriz döneminde olduğu gibi bir kez daha toplumsal bölünmüşlüğü kendilerine siper ederek belirli kesimleri hedef gösterdiler.

Birliğimiz de iktidar yandaşlarının mesnetsiz suçlamalarının hedeflerinden birisi oldu. Suçunu bastırmaya çalışanların telaşıyla gerçekle ilgisi olmayan pek çok iftira atıldı.

Hatırlayacaksınız ilk söyledikleri yalan binaların yapı denetim ve kontrollerinden TMMOB ve ilgili odaların sorumluluğu olduğu, çürük binaların yapımına sessiz kaldığımız iddiasını yaygınlaştırdılar.

TMMOB'nin denetim yetkilerini ortadan kaldırmak için defalarca kanun değişikliği yaptıklarını yüzlerine vurunca bu yalanı sürdürmediler.

Hemen sonrasında, çok daha büyük bir gürültüyle TMMOB'nin kentsel dönüşüm projelerine engel olduğu için kentlerin depreme dayanıklı hale getirilemediği yalanını söylediler.

Tüm gazetelerde, bizzat benim fotoğraflarımı da kullanarak karşı çıktığımız projeleri listelediler.

Aslında bunun da büyük bir yalan olduğunu kendileri de biliyorlar. Bizler yapmış olduğumuz tüm açıklamalarda ve raporlarımızda eğer amacına uygun olarak kullanılırsa kentsel dönüşümün afetlerle mücadele konusunda en etkili araçlardan biri olduğunun sürekli altını çiziyoruz.

Sevgili Arkadaşlar,

Yandaş gazetelerin kentsel dönüşüm konusundaki iştahlı haberlerini nedeni kısa sürede ortaya çıktı.

Daha enkazlar bile kaldırılmadan Erdoğan yıkılan kentlerin yenilenmesi için projelerin imzalandığını açıkladı.

Meğer daha insanlar sevdiklerinin cenazelerini enkazdan alamadan hangi şehrin hangi firma tarafından yapılacağı bile belirlenmiş. Kentler şirketlere parsel parsel satılmış.

TMMOB olarak bu sürecin de takipçisi olacağız.

Biz yıllardır toplumun ortak çıkarını savunmayı, bilimsel-teknik doğruların ışığında ilerlemeyi kendimize ilke edinmiş bir örgütüz, bundan sonra da bu doğrultuda yürümeye devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi TMMOB olarak yıllardan beri seçim dönemlerinde seçim bildirgesi hazırlayarak ülkemizin temel meseleler hakkındaki görüşlerimizi dile getiririz.

Bu seçimlerde de benzer bir çalışma yaptık.

Deprem pek çok şeyi değiştirdiği için o çalışmada bazı güncellemeler yapma ihtiyacımız oluştu.

O güncellemeleri yaparak seçim tarihi belli olur olmaz görüşlerimizi üyelerimizle ve kamuoyuyla paylaşacağız.

Ama bizim sorumluluğumuz bununla sınırlı değil. Bu seçimler aynı zamanda milletvekili genel seçimleri.

Hangi partiden olursa olsun illerdeki milletvekili adayları ile bu görüşlerimizi paylaşmamız, bizim yaklaşımlarımızı anlatmamız gerekiyor.

Bu süreçlerin takipçisi olduğumuzu hissettirmemiz gerekiyor.

Ve elbette her seçim döneminde olduğu gibi bu seçimde de seçim ve sandık güvenliğinin sağlanması konusunda üyelerimizi sorumluluk almaya davet etmemiz gerekiyor.

Cumhuriyetin yüzüncü yılında Cumhuriyet tarihimizin en önemli seçimlerinden birini yaşayacağız.

Bu öneme uygun bir sorumluluk almamız, tüm üyelerimizi seferber etmemiz gerekiyor. Bu ülke aydınlığa çıkacaksa, bu bizim çabalarımızla olacak. Bunu hiçbir zaman aklımızdan çıkarmayalım.

Hepinizi en dostane duygularıyla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

1 MAYIS 2023 BASIN TOPLANTISI**12.04.2023
İstanbul**

Değerli Basın Emekçileri,

Ülkemizdeki 700 bine yakın mühendis, mimar ve şehir plancısının mesleki, demokratik kitle örgütü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Depremi kaybettiğimiz canlarımızın acısının tazeliğini koruduğu, yaşanan afetin yarattığı yıkımın etkilerinin giderek daha fazla hissedildiği, ekonomik krizin yükünün her geçen gün arttığı, siyasi iktidarın baskı politikalarının derinleştiği bir dönemden geçiyoruz.

Yaşadığımız tüm bu acılar ve zorluklar emeğiyle geçinenleri, yoksulları, işsizleri yani halkın geniş kesimlerini adeta nefes alamaz duruma getirdi.

Halk büyük bir üzüntü, öfke, karamsarlık ve mutsuzluk içinde yaşıyor.

Bu karanlık tablonun tek sorumlusunun 21 yıldır ülkeyi yöneten siyasi iktidar olduğunu biliyoruz.

Uyguladığı yanlış ekonomi politikalarıyla halkı yoksulluğa sürükleyen, özelleştirme politikalarıyla kamusal yatırımlarımızı yandaşlarına pay eden, ülkemizin kaynaklarını yok pahasına elden çıkaranın siyasi iktidar olduğunu biliyoruz.

Topladığı milyarlarca dolarlık deprem vergilerini amacı dışında kullanarak yıllarca depreme hiçbir hazırlık yapmayan, kentsel dönüşüm uygulamalarını rant kaynağı olarak gören, Kızılay-AFAD gibi kurumları liyakatsiz-yandaş yöneticiler elinde birer holdinge çevirenin siyasi iktidar olduğunu biliyoruz.

Yıllardır yapılan bu yanlışlara karşı sesini yükseltenleri baskı ve zorbalıkla sindirmeye çalışanın, parti organı gibi işleyen yargı organları kararlarıyla muhalifleri hapse atanın, sosyal medyayı, gazeteleri, televizyonları susturmanın siyasi iktidar olduğunu biliyoruz.

Önümüzdeki 1 Mayıs'ın, yaşadığımız tüm bu karanlığa karşı emekten yana kesimlerin sesinin en güçlü biçimde yükselteceği, taleplerini dile getireceği ve yaklaşan seçimler öncesinde ülkenin geleceğine ilişkin tavrını meydanlara en gür biçimde haykıracağı çok tarihsel bir dönemeç olacağına inanıyorum.

TMMOB olarak bizler de bu ülkenin tüm zenginliklerinde, tüm yatırımlarında, tüm projelerinde emeği, akli ve alınteri olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının sözünü söylemek için alanlarda olacağız.

Kriz yüzünden alın terinin karşılığını alamayan, hakları gasp edilen, emeği değersizleştirilen tüm meslektaşlarımızın taleplerini en gür biçimde dile getireceğiz. Bizler bu 1 mayısta ülkemizin üzerine kabus gibi çöken karanlığı aydınlığa, kederi sevince ve karamsarlığı umuda çevireceğiz.

Tüm halkımızı 1 Mayıs'ta yan yana, omuz omuza olmaya davet ediyorum. Baharı hep birlikte getireceğiz, güneşli günleri hep birlikte kuracağız!

TMMOB adına hepinize saygılar sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB SANAYİ KONGRESİNE GİDERKEN; AKP İKTİDARININ 20 YILI ETKİNLİĞİ

15.04.2023
Ankara

Değerli Konuklar, Değerli Hocalarım, Sevgili Meslektaşlarım

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi dostlukla selamlıyorum. Bu yıl sonunda yirmi dördüncüsünü düzenleyeceğimiz TMMOB Sanayi Kongresi'ne giderken ülkemizin içinde bulunduğu durumu ve AKP iktidarının 20 yılını konuşacağımız bu önemli etkinliğe hepiniz hoş geldiniz.

Bundan iki buçuk ay önce yaşanan büyük deprem ve bundan tam bir ay sonra yapılacak seçimler göz önünde bulundurulduğunda bu etkinlik çok daha anlam kazanmış durumda. Burada yürütülecek tartışmaların sadece geçmişe ilişkin bir değerlendirme değil, ülkemizin geleceğine ilişkin kamu-cu bir anlayışın geliştirilmesine katkı vereceğine de inanıyorum.

Değerli Konuklar,

Cumhuriyetin yüzüncü yılında cumhuriyet tarihimizin belki de en önemli seçimlerine gideceğiz. 14 Mayıs seçimlerinde bizi hangi adayın yöneteceğini, önümüzdeki 5 yıl boyunca kimin cumhurbaşkanlığı görevini üstleneceğini değil, nasıl bir rejim altında yönetileceğimizi belirleyeceğiz.

Bu anlamıyla seçimlerden çok cumhuriyet ile tek adam rejimi arasında bir referandum bizi bekliyor.

İktidar bloğunun ittifak yapısı ve ittifak ortaklarının açıklamaları çok açık biçimde gösteriyor ki, bu referandumda toplumumuzu kuşatan karanlıkla aydınlık yarınlara arasında bir seçim yapacağız.

Savaşçı, yayılmacı, düşmanlık politikalarıyla barış arasında bir seçim yapacağız.

Gerici, bağnaz, akıl düşmanı anlayışıyla laiklik arasında bir seçim yapacağız.

Kadına yaşam hakkı tanımayan zihniyetle kadınların özgürlüğü arasında bir seçim yapacağız.

İrkçi, faşist, ayrımcı politikalarla kardeşlik arasında bir seçim yapacağız.

Zaten toplumun ve siyasi partilerin çok büyük bir bölümü, karşı karşıya olduğumuzun durumun ciddiyetini anlamış durumda.

Yirmi yılın ardından da olsa AKP'ye karşı bu denli geniş bir toplumsal cephenin oluşması sevindirici.

Değerli konuklar,

Yıllardır bir arada mücadele verdiğimiz sizlerin anlayışına sığınarak, proto-

kol konuşmasının biraz dışına çıkarak, çuvaldızı AKP'ye batırmadan önce iğneyi kendimize ve çevremize batırarak başlamak isterim.

Aradan geçen 20 yıl sonucunda bugün AKP iktidarını bu denli tehlikeli hale getiren şey, toplumsal muhalefetin dağınıklığından, parçalı yapısından başkası değildi.

AKP 20 yıl boyunca farklı toplum kesimlerinin desteğini alarak gücüne güç katmayı, devleti bir parti devleti haline çevirmeyi, ülkeyi tek adam rejimi ile yönetmeyi başardı.

Burada açık konuşmakta fayda var. Hatırlayacaksınız kimileri AKP'nin 2003-2005 yılları arasındaki Avrupa Birliği uyum yasalarını, neoliberal dönüşüm programını hayata geçirdiği dönemde "Batılılaşıyoruz" diyerek AKP'ye destek verdi.

Kimileri 2007 yılında Gülen cemaati ve AKP işbirliğiyle yürütülen davalar sürecinde "derin devlet tasfiye ediliyor" diyerek AKP'ye destek verdi.

Kimileri 2010 referandumunda "12 Eylül Darbesiyle hesaplaşıyor" diyerek AKP'ye destek verdi.

Kimileri laiklik karşıtı gerici uygulamalara sessiz kalarak, kimileri toplumsal muhalefeti bastırılmasına göz yumarak, kimileri yayılmacı dış politikaları alkışlayarak, kimileri Kürt Sorununa şiddet politikalarını haklı görerek, kimileri muhalif belediyelere kayyum atanmasına, muhalif siyasetçilerin hapse atılmasına göz yumarak AKP'nin bu günlere kadar gelmesine neden oldu.

Oysa bugün hepimiz çok açık biçimde görüyoruz ki, AKP'nin amacı en başından itibaren ne batılılaşmak, ne derin devleti tasfiye etmek, ne 12 Eylül Darbesiyle hesaplaşmak, ülkenin çıkarlarını korumak ne de ülkenin kalkınmasını, gelişmesini sağlamaktı.

AKP'nin başından beri amacı ekonomide uluslararası sermaye ile uyumlu, yağmacı bir neoliberal programı hayata geçirmek; toplumsal hayatı dinci, gerici, Türk-İslam sentezi dünya görüşü çerçevesinde düzenlemek; devletin tüm imkanlarını ve kurumlarını kendine bağladığı bir tek adam rejimi inşa etmektir.

Ne yazık ki bu amaçlarında çok büyük oranda başarıya da ulaştı. İlerici toplumsal güçler olarak AKP'nin amaçlarına giden bazı adımlarını yavaşlatsak, bazılarını yolundan saptırmayı başarsak da, gidişatı durdurmayı başaramadık.

Bugün artık ne yaparsak en baştan yapacağız, cumhuriyetimizi ilerici, toplumcu, eşitlikçi, özgürlükçü değerler etrafında en baştan inşa edeceğiz.

İnşa sürecini ilk aşaması ise yıkıntıların tespiti ve enkazın kaldırılması olmak zorundadır. Bugünkü etkinliğimizin amacı da zaten AKP'nin yarattığı enkazın boyutlarını ortaya çıkarmaktır.

Değerli Konuklar,

Sıra geldi çuvaldızı AKP'ye batırmaya...

Hepinizin bildiği gibi ekonomiden siyasete, dış politikadan güvenliğe, kamu yönetiminden adalete, kentleşmeden çevreye, tarımdan gıdaya, sağlıktan eğitime kadar her alanda büyük sorunlarla yüz yüzeyiz.

Demokrasinin yerine tek adam yönetiminin, laikliğin yerine gericiliğin, sosyal devlet anlayışı yerine tarikat-cemaat ilişkilerinin ve hukukun üstünlüğü yerine parti devleti anlayışının egemen olduğu bir ülkede yaşıyoruz.

Kamu kurumları birer parti organı gibi çalışıyor, halkın yaşam tarzı kamu otoritesinin baskısı altında tutuluyor, devletin tüm organları içten içe çürüyor.

Tüm bunların temelinde, yirmi yılı aşkın zamandır iktidarda bulunan Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AKP) uyguladığı politikalar yatıyor.

AKP, yirmi yıllık iktidar dönemi boyunca, küresel emperyalist güç merkezlerinin güdümünde, sermayenin çıkarları doğrultusunda emek ve toplum düşmanı bir siyasal programın sadık uygulayıcısı oldu.

Özelleştirme uygulamalarından sermayeye tanınan kolaylıklara, bölgesel ilişkilerden göçmen politikalarına kadar her alanda küresel kapitalist ilişkiler içinde kendisine tanımlanan sınırlar çerçevesinde hareket etti.

İktidar, bu sadakatin karşılığını uzun yıllar boyunca ekonomik ve siyasi destek olarak arkasında buldu. Bu destek, iktidarı hemen her konuda radikal adımlar atmakta cesaretlendirdi ve pervasızlaştırdı.

Yani bugün her ne kadar siyasi iktidar hemen her konuda "dış güçler" diye veryansın etse de, ülkemizde tek adam rejimi, küresel emperyalist ilişkilerle uyum içinde ve bu uyum sayesinde ortaya çıktı.

Bu noktadan bakarsak bugün tek adam rejiminin karşı karşıya olduğu kriz, sırtını dayadığı kapitalist merkezlerin yaşadığı krizden bağımsız değildir.

Değerli Konuklar,

Kapitalist neoliberalizm uzun süreden beri, neredeyse 15 yıldır bir türlü çıkamadığı bir kriz içerisinde. Kapitalizmin bitmeyen bu krizi dünyanın her yerindeki ekonomileri sarstı ve sarsmaya devam ediyor. Sıcak sermaye akışlarına dayalı ekonomilerin çarkları artık dönmüyor.

Ülke olarak bunu yaşadığımız derin ekonomik krizle çok acı biçimde deneyimliyoruz.

Dış kaynaklı sıcak para akışına dayalı ekonominin sürdürülemez hale gelmesiyle yükselen kurlar, yalnızca halkın alım gücünü düşürmekle kalmamış, tarihte eşine az rastlanır bir kitlesel yoksullaşmanın yaşanmasına neden oldu.

Bugün ülkemizde emeğiyle geçinen geniş nüfus kesimleri en temel gereksinimlerine bile erişemez duruma geldi. Hepimizin yaşam biçimi eskiye döndürülmesi güç biçimde değişti.

Bu dönem boyunca, başta hazine birikimleri olmak üzere, ülkemizin tüm varlıkları siyasal iktidarın ihtiyaçları ve öncelikleri doğrultusunda çarçur edildi. Özelleştirme politikalarıyla kamu elindeki fabrikalar birer birer yok pahasına satıldı. Ülkemizde ne kadar kamu girişimi ve işletmesi varsa hepsinin birikimleri Varlık Fonuna aktararak tüketildi.

Devlet, toplumun yüz yüze kaldığı doğal afetlerle mücadele edebilecek yetenek ve olanaklardan bile yoksun hale geldi.

Bilimsel gerçekler ve toplumsal gereksinimler göz önünde bulundurulmadan, tamamıyla rant ve sömürü anlayışıyla gerçekleştirilen projelerle kıyılarımız, ormanlarımız, denizlerimiz, vadilerimiz, derelerimiz, tarım alanlarımız yağmalandı.

20 yıllık AKP iktidarı döneminde muhafazakârlık ve İslamiyet, itaatkâr ve kanaatkâr bir toplum inşa etmek için kullanıldı. Yolsuzlukları, ülke kaynaklarının peşkeş çekilmesini, iş cinayetlerini, ırkçı-gerici politikaları sorgulamayacak bir toplum yaratıldı.

Türkiye’de cemaat ve tarikatlar en görkemli dönemlerini AKP iktidarıyla yaşadılar. Sosyal devlet anlayışının tasfiyesiyle kamusal hizmetlerde yaşanan boşluklar, cemaat ve tarikat bağlantılarıyla dolduruldu.

Eğitimden sağlığa, barınmadan sosyal hizmetlere kadar her alan, farklı cemaatler tarafından kontrol edilir hale geldi. Cemaat ve tarikatlar, AKP döneminde birer dinsel oluşum olmanın ötesinde, devasa ekonomik ve sosyal organizasyonlara dönüştüler.

Reform adı altında yapılan yasal değişikliklerle halkın temel hakları olan eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve emeklilik hizmetleri ticarileştirildi.

Kriz derinleştikçe, iktidar içerde ve dışarda baskı ve zorbalık politikalarına yöneldi. Dış politikada izlenen müdahaleci, saldırgan politikalar nedeniyle tüm komşularımızla ilişkilerimiz bozulurken dünyanın farklı coğrafyalarındaki çatışmaların tarafı olunarak ülkemiz sürekli bir savaş durumu içinde tutuldu.

Kimsenin kimseye güvenmediği, herkesin birbirine kuşkuyla yaklaştığı, korkuyla dolu bir toplum haline geldik. Başta meslek örgütleri olmak üzere barıştan, kardeşlikten yana tutum alan tüm kurum ve kişiler dışmanlaştırılarak hedef gösterildi.

Kadın mücadelesinin en önemli kazanımlarından birisi olan İstanbul Sözleşmesi’nden çekilme kararıyla kadınlara ve dezavantajlı gruplara yönelik şiddetin cezasızlığının önu açıldı. Siyasi iktidar kendisinden olmayan, kendisi gibi düşünmeyen tüm kişi, kurum ve gruplara nefretle saldırarak korku ve şiddeti toplumsal yaşama egemen hale getirdi.

Değerli Konuklar,

Mevcut haliyle ülkemizdeki tek adam rejimi, 20 yıllık AKP iktidarının başarı hikâyesi değil, yönetim krizinin ürünüdür.

AKP iktidarının, normal koşullar altında ülkeyi yönetme olanağı kalmamıştır. AKP'nin kendi iktidarını koruyabilmek için dayattığı tek adam rejimi, baskı ve zora dayalı tüm rejimler gibi bir tür kriz ve olağanüstü hal rejimidir.

Parlamentonun etkisizleştirilerek halk iradesinin görmezden gelinmesi, güçler ayrılığının ortadan kaldırılarak denge-fren mekanizmalarının yok edilmesi, yargı bağımsızlığının ortadan kaldırılarak hukukun üstünlüğü anlayışının bitirilmesi, mevcut rejimi sürdürülemez kılmaktadır.

Devletin tüm organları, toplumsal muhalefeti baskı altında tutabilmek için kullanılmaktadır. Birbiri ardına açılan siyasi davalarla, kamuoyunda öne çıkan kişilere verilen cezalarla toplumun dinamik kesimleri kriminalize edilerek cezaevi tehdidi ile yüz yüze tutulmaktadır.

Medya sansürlenmekte, siyasetçiler-gazeteciler-muhalifler tutuklanmakta, sosyal medya gözetim altına alınmakta, toplum baskı ve şiddet cenderesinde yaşamaya zorlanmaktadır.

Türkiye artık, toplumun barış içinde bir arada yaşamasının kurallarını belirleyen Anayasa'nın, ve hukukun evrensel ilkelerinin bile yok sayıldığı, tümüyle "Tek Adam"ın buyruklarıyla yönetilen bir ülke haline gelmiştir.

Değerli Konuklar,

Bitirirken şunun altını çizmek isterim ki, ne mutlu bize ki TMMOB olarak 20 yıldır bir kez bile AKP'nin dümen suyuna girmedik. AKP'nin yağma ve yıkım politikalarına onay vermedik. AKP'ye inanmadık, boyun eğmedik.

Bu yüzden AKP'nin 20 yıldır en çok uğraştığı kurumlardan birisi olduk. Daha geçtiğimiz hafta bir televizyon programında Erdoğan TMMOB'nin kendilerine ne denli engel olduğunu söyleyerek seçimlerden sonra bizimle hesaplaşacağını söylüyordu.

Buradan bir kez daha dile getireyim, biz böyle tehditlerle susturulacak bir örgüt değiliz. Bizim geleneğimiz, bu ülkedeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının köklü mücadelesine dayanmaktadır. Bizim geleneğimiz bu ülkenin baş eğmeyen devrimcilerinin mücadelesine dayanmaktadır. Bizi hiç kimse susturamaz, yolumuzdan kimse döndüremez.

TMMOB'nin 70 yıla yaklaşan tarihi boyunca nice iktidarlar gelip geçti, nice darbeler, nice darbeciler gelip geçti, TMMOB dimdik ayakta durdu. Durmaya devam edeceğiz.

TMMOB olarak bizler bugüne kadar hiçbir zaman karnından konuşan, sözlerini esirgeyen bir örgüt olmadık. Ülkenin önemli tarihsel dönemeçlerinde halkın ortak çıkarı için en doğru gördüğümüz tavır neyse en gür biçimde bu tavrımızı dile getirdik.

Yargı organlarını siyasal iktidarın güdümüne sokan 2010 Anayasa Değişikliği Referandumunda da, tek adam rejimini inşa eden 2017'deki Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Referandumunda da, 2018 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de tavrımızı açık biçimde demokrasiden, hukukun üstünlüğünden, demokratik hak ve özgürlüklerden yana koyduk.

Bildiğiniz gibi TMMOB olarak yıllardan beri seçim dönemlerinde bir seçim bildirgesi hazırlayarak ülkemizin temel meseleleri hakkındaki görüşlerimizi dile getiririz.

Bu seçimler için de benzer bir çalışmayı yaptık ve hazırladığımız seçim bildirimimizi kamuoyuyla paylaştık.

Bu seçimlerde de sözümüzü esirgmeden konuşacağız. Cumhuriyetin yüzüncü yılında, ülkemizi bitmeyen krizlere sürükleyen tek adam rejiminin geleceğimizi elimizden alma çabasına karşı, Cumhuriyetimizi eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, laik temeller üzerinde yeniden inşa edebilme umudu için tüm birikimimizi seferber edeceğiz.

Toplumumuzu kuşatan karanlığa karşı aydınlıktan, savaşa karşı barıştan, dinci gericiliğe karşı laiklikten, faşizme karşı özgürlüklerden, ırkçılığa karşı eşitlikten, linç kültürüne karşı bir arada yaşamdan, rant ve sömürüye karşı emekten, yağma düzenine karşı kamusalılıktan, emperyalizme karşı bağımsızlıktan yana bir ülke için tüm birikimimizi seferber edeceğiz.

Ülkemizin güzel geleceği, umutlu yarınları için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bu duygularla etkinliğimizin başarıyla geçmesini diliyorum.

Etkinliği Birliğimiz adına düzenleyen Makine Mühendisleri Odamıza, kongremizin yürütme kurulu üyelerine etkinlikte emeği geçen tüm arkadaşlarımıza, çalışanlarımıza, değerli görüşlerini bizlerle paylaşacak olan ülkemizin yüz akı değerli bilim insanlarımıza ve tüm konuşmacılara yürekten teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 5. KADIN SEMPOZYUMU

15.04.2023

Değerli Katılımcılar, Sevgili Meslektaşlarım,

Ben TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Esen Leyla İMREN. Sizleri Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet tarihimizin en önemli seçimlerinden birisi olan Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekili Genel Seçimlerine ülke tarihimizin en büyük felaketlerinden birisi olan 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri'nin acısını duyumsayarak giriyoruz.

Depremin hemen ardından, 6 Şubat 2023 pazartesi günü TMMOB Yönetim Kurulu, Oda Yönetim Kurulu Başkanlarıyla olağanüstü bir toplantı yapmış; toplantıda örgütsel seferberlik halinde gereken teknik çalışmaları yapmak ve dayanışma organizasyonunu kurmak amacıyla yol haritası belirlenmiş; ön inceleme için bölgeye teknik heyetlerin gönderilmesine, ilgili kamu kurumlarına işbirliği çağrısı yapılmasına ve öncelikli olarak Birliğimiz tarafından yapılacak çalışmaların ve toplanacak yardımların koordinasyonu için TMMOB Afet Koordinasyon Grubu oluşturulmasına karar verilmiş; tüm il ve ilçe Koordinasyon Kurullarımız(İKK) ile birlikte çalışmalarına başlamıştır.

Bu kapsamda, bölgede, İKK'ların koordinasyonunda oluşturulan kriz masaları, teknik inceleme için bölgeye intikal eden Odalarımızın yöneticileri ve çalışanları, bilimsel-teknik komisyonlarımız, Birliğimizin çağrılarını ile gönüllü çalışan üyelerimiz çalışmalarını özveriyle sürdürmüştür.

11 ilimizi etkileyen, on binlerce binanın yıkıldığı, resmi rakamlara göre 50 bini aşkın yurttaşımızın yaşamını yitirdiği depremin gerçek bilançosu henüz ortaya çıkarılabilmemiş değil. Depremin yarattığı yıkımın ve kayıplarımızın büyüklüğü ülkemizin, kentlerimizin, binalarımızın hatta halkımızın depreme hazırlıklı olmadığını bir kez daha, çok acı biçimde yüzümüze vurdu.

Depremin yıkıcı etkileri geçtikten sonra yapılacak kapsamlı inceleme ve araştırma çalışmaları sonrasında detaylı olarak raporlandırılacak olmakla birlikte bölgedeki ilk gözlemlerimize göre;

Yıkımın bu denli ağır olmasının diğer bir ifadeyle tüm yerleşim yerlerinde binaların yıkılmasının ya da hasar görmesinin temel nedenlerinin; kamu denetiminin yoksunluğu; imar planlarına ve mimarlık ve mühendislik projelerine aykırı yapılaşma; inşaat uygulamalarındaki hatalar ve liyakatsizlik olduğu bir kez daha görülmüştür.

Ölü sayısının bu denli artmasına neden olan faktörlerin en önemlilerinin geç müdahale, kamu otoritesinin eksikliği, afete hazır olmama, koordinasyonu sağlayacak afet yönetim planının olmayışının getirdiği plansızlık ve koordinasyon eksikliği, acil müdahale sağlık merkezlerinin oluşturulmaması, zorlu kış şartlarında barınma ihtiyacının giderilememesi olduğunu söylemek şimdiden mümkündür.

Her ne kadar kamu ve yerel yönetim çalışanları, madenciler, kolluk kuvvetleri, arama- kurtarma konusunda uzman STK gönüllüleri ve müdahale etmeye çalışan vatandaşlarımızın iyi niyetli çabaları ve insanları yaşatmaya dönük olağanüstü gayretleri ortada olsa da, özellikle ilk 72 saatte etkin ve koordineli müdahale konusunda kamu otoritesinin eksikliği, arama – kurtarma ekiplerin sayıca yetersizliğinin yanı sıra gerekli donanıma sahip yetişmiş eleman ve teknolojik donanım eksikliği, ekip olan yerlerde ise iş makinesi, vinç ve jeneratör vb ekipman yetersizliği gibi kritik faktörler ne yazık ki enkaz altında kalan insanlarımıza çok geç ulaşılmasına ve ölümlerin inanılmaz boyutlarda artmasına neden olmuştur.

Diğer önemli bir husus da arama-kurtarma çalışmalarına geç başlanması kadar enkaz kaldırma çalışmalarına erken başlanmasıdır. Depremin 8. gününde canlı kişilere ulaşılması, hala yaşam belirtileri ve cenazelerin olduğu ifade edilen enkazların kaldırılmaya başlanması hem ölümlere hem de insanların vücut bütünlüğünün bozulmasına yol açmaktadır.

Gerekli donanımda geçici barınma merkezlerinin yapılamamış olması barınma krizine yol açtığı gibi salgın riskini de beraberinde getirmektedir.

Deprem öncesinde sahra hastaneleri kurulacak alanların ve geçici barınma alanlarının belirlenmemesi, yardım malzemelerinin depolanması ve dağıtımı konusunda bile acil bir eylem planının olmaması depremi yaşayan vatandaşlarımızı bir de soğuk kış koşullarına ve açlığa mahkûm etmiştir.

Her türlü afet çalışmasında tek kamusal yetkili olan AFAD bir yandan gerek kapasite gerek zamanında müdahale konusunda etkin kararlar almada son derece yetersiz kalmış, diğer yandan sivil toplumun çalışmalara katılımını engelleyerek vahametini daha da artmasına yol açmıştır.

Sahada bulunan iş makinalarının birçok noktada bekletildiği tek bir talimat gelmeden çalışmaya başlanmaması, çalışan iş makinalarının kontrolsüz bir şekilde çalıştırılması arama-kurtarma için geç kalınmasının yanı sıra tekrarlara da yol açmıştır.

Diğer önemli bir husus da mobil iletişim hatlarında yaşanan sorundur. Günümüz teknolojisinin sunduğu olanak sayesinde birçok enkaz altında kalan

depremzede ile iletişim kurmak mümkünken, gerek operatörlerin imtina etmesi gerekse bant daraltmasına gidilmesi arama kurtarma faaliyetlerini olumsuz etkilemiştir.

Yaşanan tüm bu olumsuzlukların asli sorumlusu devlerin tüm kurumlarını kendine bağlayan ve kendi iradesi dışında bir idareyi asla tanımayan tek adam ve kurduğu tek adam sistemidir.

Deprem sonrası yaşananlar devlet kurumlarının yaşadığı çürümeyi, idarecilerin liyakatsizliğini, yönetim anlayışındaki yozlaşmayı ve “tek adam” rejiminin ülkeyi nasıl bir batağa sürüklediğini tüm açıklığıyla gözler önüne sermiştir.

Yaşadığımız bu büyük doğa olayını felakete çeviren iktidarın varlığını sürdürmesi ya da sürdürememesi bugün artık çok daha yaşamsal bir önemde. Bu seçimler ülkemizin, halkımızın yeniden var oluş umudu. Bu seçimde sadece cumhurbaşkanını belirlemek için değil, aynı zamanda ülkemizin güvenli yarınları, çocuklarımızın umutlu yarınları için oy vereceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle hepimizi bir kez daha selamlıyor, sempozyumuza katkı veren tüm arkadaşlarıma canı gönülden teşekkür ediyorum.

Sevgi, saygı ve dayanışmayla...

Esen Leyla İMREN
TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi

GEZİ DAVASI KARARI 365. GÜN AÇIKLAMASI

25.04.2023
Ankara

Değerli Arkadaşlar, Sevgili Basın Mensupları

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

TMMOB Yönetim Kurulu Üyemiz Mücella Yapıcı, Şehir Plancıları Odamızın İstanbul Şubesi'nin eski başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın şahsında Gezi Direnişi nedeniyle 365 gündür tutuklu bulunan tüm arkadaşlarımızı dostlukla kucaklıyorum.

Aradan geçen 1 yılda onları düşünmediğimiz, onları anmadığımız tek bir günümüz bile geçmedi. Onlara kavuşacağımız günü hasretle bekliyoruz.

Değerli arkadaşlar,

Bu ülkenin nasıl yönetildiğini anlamak istiyorsanız, bu ülkede görülen davalara ve mahkemelerin verdiği kararlara bakmanız yeterli.

Bundan tam bir yıl önce Osman Kavala hakkında ağırlaştırılmış müebbet, diğer arkadaşlarımız hakkında ise 18'er yıl hapis cezası kararı verilen Gezi Direnişi Davası, ülkemizi yöneten zihniyeti anlamak için kılavuz niteliğindedir.

FETÖ üyesi savcı ve emniyet mensuplarının hazırladığı iddianameye dayanarak, hukukun en temel ilkelerinin bile çiğnenerek yürütülen bu dava, bu ülkenin hukuksuzlukla yönetildiğinin göstergesidir.

Halkın taleplerini özgürce ifade etmesini, bunun için meydanlara çıkmasını bir darbe girişimi olarak gören bu dava, bu ülkeyi yönetenlerin antidemokratik zihniyetinin göstergesidir.

Mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirerek toplumu aydınlatan ve iktidarı uyaran mühendis, mimar ve şehir plancılarını darbeci olarak suçlayan bu dava, ülkenin bilim dışı, akıl dışı kararlar ve zihinler tarafından yönetildiğinin göstergesidir.

Bu dava ve bu davada verilen karar, bu ülkeyi yönetenlerin vicdansızlığının, izansızlığının, intikam hırsının göstergesidir.

Değerli Arkadaşlar,

Onları elimizden aldıkları mahkemenin kapısında hep birlikte bir söz vermiştik:

“Gezi Parkına nasıl sahip çıktıysak, Gezi Direnişine nasıl sahip çıktıysak, tutuklanan arkadaşlarımıza da aynı kararlılıkla sahip çıkacağız” demiştik.

Bu söz sadece mahkeme salonundakilerin sözü değil, ülkedeki tüm toplumsal muhalefetin sözüydü.

İlk günden beri yurdun dört bir yanında yapılan eylemlere, tutulan adalet nöbetlerine verilen destek, Gezi Direniş'i'nin arkasında ne denli geniş bir toplum desteği olduğunu bir kez daha gösterdi.

Bu destek, Gezi Direniş'i'nin, mahkemenin iddia ettiği gibi "kökü dışarıda olan bir hükümeti devirme girişimi" değil, milyonlarca insanın parçası olduğu bir halk hareketi olduğunu bir kez daha gösterdi.

Herkes bilsin ki, Gezi bu ülkenin onurlu geçmişi, umutlu geleceğidir. Gezi bu ülkenin başına gelmiş en güzel şeydir.

Gezi Direniş'i, bu topraklarda ağaca, doğaya ve kamusal mekânlara sahip çıkma iradesi, geleceği kazanma mücadelesidir.

Gezi direniş'i katılımcılığın, yaratıcılığın ve doğrudan demokrasinin ifadesidir.

Siyasi iktidarı asıl korkutan da zaten Gezi'de kolektif olarak ortaya çıkardığımız bu değerlerdir.

İktidarın sığ dünya görüşü bu değerlerle boy ölçüşemediği için, iktidar bu değerlerle siyaseten baş edemediği için talimatlı yargı eliyle bu değerlerimizi karalamaya çalışıyor.

Ama bilsinler ki, onlar gidecek, karanlık gidecek ama, Gezi kalacak.

İnanıyorum ki 20 gün sonra her şey çok daha güzel olacak ve bizler bu yazı tüm arkadaşlarımızla birlikte, güneşli günlerde, kol kola omuz omuza kutlayacağız!

Sonunda biz kazanacağız, Gezi kazanacak!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

15. ULUSAL TESİSAT MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ VE TESKON+SODEX FUARI

26.04.2023

Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Basın Mensupları,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İlki 1993 yılında yapılan Ulusal Tesisat Mühendisliği Kongrelerimizin düzenleme, yürütme kurullarında yıllarca görev almış bir meslektaşınız olarak burada, aranızda bulunmaktan mutluluk duyuyorum.

Geçtiğimiz 30 yıl boyunca hem TESKON çalışmalarında hem de odamızın farklı kurullarında birlikte görev aldığımız değerli meslek büyüğümüz Ali Metin Duruk'u saygıyla anıyorum.

Bu yıl “Mekanik Tesisatta Dönüşüm” temasıyla Ali Metin Duruk’un değerli anısına adadığımız kongremizi 30 yıldır başarıyla sürdüren Makine Mühendisleri Odamıza ve ev sahipliğimizi üstlenen Makine Mühendisleri Odası İzmir Şubemize teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar,

Tesisat mühendisliği, makina mühendisliğinin temel disiplinlerinden biridir ve tesisat sektörü, cihaz, malzeme, ekipman üretimi ve taahhüt uygulamalarıyla birlikte ciddi bir pazar oluşturmaktadır.

Sektörde ürün tasarımından imalata, satış hizmetlerine, kullanım alanlarına ilişkin projelendirme hizmetlerine, cihaz ve sistemlerin montaj, işletmeye alma, test, kontrol, kabul, işletme ve bakım aşamalarına kadar sürecin her noktasında makina mühendisleri görev yapmaktadır. Dolayısıyla sektörün geliştirilmesi ve korunması bizler için özel bir önem taşımaktadır.

Tesisat kongrelerimizin temel amacı da tesisat mühendisliğinin ülkemizdeki gelişimine katkı sağlamaktır.

Bu yıl ki, kongremizin ana teması “Mekanik Tesisatta Dönüşüm” olarak belirlenmiş.

Hepinizin yakından takip ettiği gibi tüm dünyada enerji verimliliğine, güvenliğe, akıllı kentler ve akıllı binalar yaratmaya verilen önemin artması tüm sektörlerde olduğu gibi tesisat sektörünü ve tesisat mühendisliği uygulamalarını da ciddi bir dönüşüme tabi tutuyor.

Dijitalleşme ve akıllı ürün sistemleri mekanik tesisat uygulamalarının ayrılmaz bir parçası olmuş durumda.

Üretim teknolojilerinin, operasyonel taleplerin, kodların ve tasarımların sürekli değişmesi ve gelişmesi söz konusu.

Diğer doğal sistemler ile eşleştirilmiş bütünleşik yenilenebilir enerji sistemlerinin tesisat alanında kullanımını da arıyor.

Nesnelerin internetinin mekanik tesisat sistemlerindeki uygulamaları ve kullanımı ile, sistemleri gerçek zamanlı izleme, kestirimci bakım, uzaktan tespit gibi olanaklara kavuşmuş durumdayız.

Yapılar karmaşıklaştıkça yüksek performanslı sistemlerin geliştirilmesinde ve mimari üzerinde tesisat mühendisliğinin etkisi ve rolü de giderek artıyor.

Tüm dünyada sistem tasarımcıları, üreticiler, temsilciler ve taahhüt firmaları bu gelişmelere uyum sağlamak için çalışıyorlar.

Ülkemizde de de bu konuda yasal düzenlemeleri de içine alacak şekilde, tasarım ve uygulama kriterleri, uygulanacak sistemler, test ve devreye alma, işletme, ölçme, denetim, bakım, eğitim, belgelendirme vb. tüm alt başlıklarda kapsamlı bir tartışma ve çalışma yürütülmesine, ihtiyaç var.

Kongremizin bu çerçevede, bilimsel, mesleki, sektörel gerekliliklere işaret eden, sorunları çözümleriyle birlikte ortaya koyan; üretken, verimli, paylaşımcı bir atmosferde geçmesini diliyorum.

Değerli Konuklar,

Bundan iki buçuk ay önce 15 milyon kişinin yaşadığı 11 ilimizi etkileyen çok büyük depremler yaşadık. Resmi rakamlara göre 50 binin üzerinde ölüm olduğu söylene de henüz kayıplarımız gerçek boyutlarıyla ortaya çıkmış değil. Kaybettiklerimize rahmet, yakınlarına sabır diliyorum.

Deprem bu denli büyük kayıplara yol açmasının en önemli nedeni, depreme hazırlık ve afet sonrası müdahale konularında yapılması gerekenlerin bugüne kadar yerine getirilmemesidir. Birliğimizin, odalarımızın ve bilim insanlarının yıllardır ısrarla dile getirdiği uyarılara kulak asılmamasının bedelini ne yazık ki canlarımızla ödedik.

TMMOB olarak yıllardır deprem coğrafyasında yaşadığımızı, yapı stokumuzun ve şehirlerimizin depreme hazır olmadığını, kentsel dönüşüm uygulamalarının deprem riskini ortadan kaldırmaya yönelik uygulanmadığını, bütünleşik bir risk ve afet yönetimi hazırlıklarının bulunmadığını dile getiriyoruz.

Bütün bu uyarılarımıza rağmen siyasi iktidar bilimin ve tekniğin işaret ettiği doğrultuda değil sermaye kesimlerinin çıkarları doğrultusunda hareket etmeyi tercih etti.

Mühendislik, mimarlık, şehir planlama hizmeti almadan inşa edilen şehirlerin ve yapıların insanlar için ne büyük bir risk oluşturduğunu çok acı biçimde deneyimledik.

Yıllardır yaptığım tüm konuşmalarda mesleğimizin insan yaşamıyla ve insanların can güvenliğiyle ne kadar yakından ilişkili olduğunu dile getiriyorum.

Meslek alanımızdaki her disiplin insanların ihtiyaçlarını karşılamakla ilgili

olduğu kadar, insanların can güvenliğini sağlamakla ilgilidir.

Bu gerçekliğe rağmen siyasi iktidar çok uzun yıllardır TMMOB ve bağlı odalarını hem yapı denetim süreçlerinden dışlamak hem de mesleki denetim uygulamalarımızı sınırlandırmak için sistemli bir çaba içinde bulunuyor.

Odalarımızın belediyelerle imzaladığı protokoller aracılığıyla uyguladığı bazı denetimler bile inşaat şirketlerini ve iktidarı rahatsız ettiği için TMMOB'nin her türlü denetim yetkisi adeta yasaklanmıştır. Hatırlayacaksınız, 2011 yılında Yapı Denetimi Yasası'na, ardından 2013 yılında İmar Yasasına eklenen maddelerle plan, etüt ve projelere ilişkin vize ve onay yetkimiz elimizden alındı.

Benzer biçimde TMMOB yasasında yapılmak istenen değişiklik ile mesleki denetim yetkimiz de gasp edilmek isteniyor. Biliyorsunuz mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanında her türlü hizmete ilişkin mesleki yeterliliklerinin denetimi, meslek içi eğitimleri ve belgelendirilmeleri, sicil kayıtlarının tutulması vb. hususlar meslektaşlarımızın üyesi oldukları meslek odası tarafından yürütülmesi zorunlu iş ve işlemlerdir.

Odalarımız ve üyelerimiz arasındaki ilişkinin temelini ve ayrılmaz bir unsurunu oluşturan tüm bu konulara ilişkin mevzuat düzenlemeler, kuruluş yasamızdan aldığımız yetki ile, birliğimiz ve odalarımız tarafından yapılmaktadır.

Birliğimiz ve odalarımızın mesleğimizi, meslektaşlarımızı ve toplumun çıkarını korumak için gerçekleştirdiği bu faaliyetler, ne yazık ki sermaye çevrelerini ve onların çıkarlarının temsilcisi olan hükümetleri rahatsız etmektedir.

Neoliberalizmin temel düsturlarından biri olan “kürsüleştirme” uygulamalarının bir parçası olarak gelişen bu süreçte, birbiri ardına yapılan mevzuat değişiklikleri ile odalarımız ile üyeleri arasındaki bağ kesilmeye çalışılmakta, odalarımızın asli görevi olan mesleki denetim faaliyetleri ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır.

Mühendislik ve mimarlık etkinliklerinin toplum yararı gözetilerek, bilim ve tekniğin gereklerine, yasal kurallara, mesleki davranış ilkelerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla yürütülen mesleki denetimlerin engellenmesine yönelik girişimlere izin vermeyeceğimizi buradan bir kez daha dile getirmek istiyorum.

Değerli Meslektaşlarım,

Cumhuriyetin yüzüncü yılında cumhuriyet tarihimizin belki de en önemli seçimlerine gideceğiz. 14 Mayıs seçimlerinde bizi hangi adayın yöneteceğini, önümüzdeki 5 yıl boyunca kimin cumhurbaşkanlığı görevini üstleneceğini değil, nasıl bir rejim altında yönetileceğimizi belirleyeceğiz.

Bu anlamıyla seçimlerden çok cumhuriyet ile tek adam rejimi arasında bir referandum bizi bekliyor.

İktidar bloğunun ittifak yapısı ve ittifak ortaklarının açıklamaları çok açık biçimde gösteriyor ki, bu referandumda toplumumuzu kuşatan karanlıkla

aydınlık yarınlar arasında bir seçim yapacağız.

Savaşçı, yayılmacı, düşmanlık politikalarıyla barış arasında bir seçim yapacağız.

Gerici, bağnaz, akıl düşmanı anlayışıyla laiklik arasında bir seçim yapacağız.

Kadına yaşam hakkı tanımayan zihniyetle kadınların özgürlüğü arasında bir seçim yapacağız.

Irkçı, faşist, ayrımcı politikalarla kardeşlik arasında bir seçim yapacağız.

TMMOB olarak bizler bugüne kadar hiçbir zaman karnından konuşan, sözlerini esirgeyen bir örgüt olmadık. Ülkenin önemli tarihsel dönemelerinde halkın ortak çıkarı için en doğru gördüğümüz tavır neyse en gür biçimde bu tavrımızı dile getirdik.

Yargı organlarını siyasal iktidarın güdümüne sokan 2010 Anayasa Değişikliği Referandumunda da, tek adam rejimini inşa eden 2017'deki Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Referandumunda da, 2018 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de tavrımızı açık biçimde demokrasiden, hukukun üstünlüğünden, demokratik hak ve özgürlüklerden yana koyduk.

Bu seçim döneminde de aynı tavrımızı sürdüreceğiz.

Bildiğiniz gibi TMMOB olarak yıllardan beri seçim dönemlerinde bir seçim bildirgesi hazırlayarak ülkemizin temel meseleleri hakkındaki görüşlerimizi dile getiririz.

Bu seçimler için de benzer bir çalışmayı yaptık ve hazırladığımız seçim bildirgemizi kamuoyuyla paylaştık.

Bu seçimlerde de sözümüzü esirgmeden konuşacağız. Talep ve önerilerimizin yaşam bulması için mesleğimizin evrensel ilkeleri ve bilimin yol göstericiliğinde çalışmaya, ülkemizin güzel geleceği ve umutlu yarınları için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Üreten, sanayileşen, kalkınan ve hakça paylaşan bir Türkiye umudumuzu hep birlikte büyüteceğiz.

Değerli Meslektaşlarım,

Sözlerime son verirken bizleri buluşturan arkadaşlarıma, Düzenleme, Yürütme, Danışma Kurullarımıza, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, uzmanlara, Makina Mühendisleri Odamıza ve İzmir Şubesi'nin yöneticilerine, çalışanlarına ve geçmişten bugüne bu kongreye emek ve katkısı bulunan bütün arkadaşlarıma bir kez daha teşekkür ediyorum.

Hepimize kolaylıklar diliyorum.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

BİRLİK, MÜCADELE VE DAYANIŞMA GÜNÜ - İŞÇİ BAYRAMI

01.05.2023
İstanbul

Sevgili Dostlar, Sevgili Mücadele Arkadaşlarım, Yoldaşlarım,

Hepinizi ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mücadele örgütü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına sevgiyle ve dostlukla kucaklıyorum.

Bugün bu meydana ve Türkiye'nin dört bir yanında "emek bizi, gelecek bizim" sloganlarıyla 1 Mayıs meydanlarını dolduran herkese selam olsun!

Selam olsun iktidarın baskısına, şiddetine ve zorbalığına teslim olmayanlara!

Eşitlik, özgürlük, emek, demokrasi, bağımsızlık ve adalet mücadelesini yükseltenlere selam olsun!

Türkiye'nin dört bir yanında güneşli güzel günlerin umuduyla üretene, yaratana, dövüşene, direnene Türkiye işçi sınıfına selam olsun.

Hepiniz hoş geldiniz, hepimiz iyi ki varsınız. İyi ki bir aradayız

1 Mayıs birlik, mücadele, dayanışma günümüzü kutluyorum.,

Sevgili Dostlar

Buradan bir selamda 1 Mayıs Taksim meydanına ve Gezi Parkına sahip çıktıkları, mesleki sorumluluklarını yerine getirdikleri, yasadışı inşaat çalışmalarını yargıya taşıdıkları için tam bir yıldır mahpus tutulan TMMOB Yönetim Kurulu üyemiz Mücella yapıcı, Şehir Plancıları Odamız Onur Kurulu Üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın avukatı Can Atalay'ın şahsında tüm Gezi tutuklularına göndermek istiyorum.

Selam olsun Geziye, Selam olsun Geziyi yaratanlara, yaşatanlara, Gezi'de yitirdiğimiz gencecik fidanlarımıza.

Bu 1 Mayıs ve bu 1 mayısta burada ve Türkiye'nin dört bir yanında toplanan milyonlarca emekçi Gezi tutuklusunu arkadaşlarımızla birlikte Taksim'de Gezi Parkında omuz omuza kutlayacağımız gelecek güzel günlerin müjdecisi olsun.

Sevgili Dostlar,

1 Mayıs'ı bu sene çok önemli bir tarihsel eşikte kutluyoruz.

14 Mayıs'ta cumhuriyet tarihimizin en önemli seçimlerinden biri yapılacak.

Bu seçimde kullanacağımız oylarla sadece ülkemizi yönetecek ve mecliste bizleri temsil edecek kişileri değil, Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının kaderini de belirleyeceğiz.

Bu seçimlerde cumhuriyet ile tek adam rejimi arasında bir referandum bizi bekliyor. Bu seçimlerde, gerici, bağınaz, akıl düşmanı bir anlayışıyla laiklik arasında bir seçim yapacağız.

Kadına yaşam hakkı tanımayan zihniyetle kadınların özgürlüğü arasında bir seçim yapacağız.

Emek ve doğa düşmanı, ırkçı, faşist, baskıcı, hukuk tanımaz, ayrımcı politikalarla demokrasi arasında bir seçim yapacağız.

Kısacası toplumumuzu kuşatan karanlıkla aydınlık yarınlar arasında bir seçim yapacağız

Bu tarihsel eşikte hepimize büyük sorumluklar düştüğünün farkındayız.

Vereceğimiz oylarla cumhuriyetin geleceğini kurtarmak, çocuklarımıza umutlu yarınlar bırakmak bizlerin elinde.

Şuna yürekten inanıyorum ki, bu seçimde kazanan mutlaka biz olacağız.

Ülkemizin üzerine kabus gibi çöken karanlığı aydınlığa, kederi sevince ve karamsarlığı umuda çevireceğiz

Bu sefer biz kazanacağız, demokrasi kazanacak, halk kazanacak!

Ve inanıyorum ki bu 1 Mayıs ve bu 1 mayısta burada ve Türkiye'nin dört bir yanında toplanan milyonlarca emekçi gelecek güzel günlerin müjdecisi olacak.

Emeğimizin güçlü kollarıyla, bilimin ve teknolojinin ışığında, barışın, eşitliğin, özgürlüğün, adaletin egemen olduğu, laik, demokratik ve bağımsız bir Türkiye'yi mutlaka kuracağız.

Yaşasın 1 Mayıs! Yaşasın sınıf dayanışması!

Yaşasın mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB YÖNETİM KURULU, ODA BAŞKANLARI, ODA SEKRETELERİ VE İKK SEKRETERLERİ ORTAK TOPLANTISI

7.06.2023

Değerli Mücadele Arkadaşlarım,

TMMOB Yönetim Kurulu, Bağlı Odalarımızın Oda Başkanları, Oda Sekreterleri ve İl Koordinasyon Kurulu Sekreterlerimizin katılımıyla gerçekleştirdiğimiz toplantımıza hepiniz hoş geldiniz.

Hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Bildiğiniz gibi Ülkemizin ve Birliğimizin önemli gündemlerini ortak bir akılla değerlendirebilmek, örgütümüzün fikri zenginliğini ve dinamizmini mücadelemize yansıtılabilmek için zaman zaman özel gündemli ortak toplantılar yapıyoruz.

Bu toplantımızın gündemi de geride kalan seçimler.

Seçim sürecini ve seçimler sonrasında ortaya çıkan tabloyu ve bunun örgütlülüğümüze olası yansımalarını hep birlikte değerlendireceğiz.

Sevgili Arkadaşlar,

En açık ifadesiyle seçimler toplumsal muhalefetin tüm kesimleri açısından her anlamıyla hayal kırıklığı yarattı diyebiliriz.

Pek çoğumuzun tahmini ve beklentisi, ülkemizi bitmeyen krizlere sürükleyen ve içinden geçtiğimiz ekonomik, toplumsal alt üst oluşun sorumlusu olan tek adam rejiminin,, referandum niteliği taşıyan bu seçimlerde çoğunluk desteğini alamayacağı yönündeydi.

Çünkü, uzun yıllardan sonra toplumun farklı kesimlerini kapsayan bir muhalif blok ortaya çıkmış ve tek adam rejimine karşı ortak bir aday üzerinde mutabık kalmıştı.

Bu ortak tavrın sandıkta çok daha güçlü bir destek bulacağını düşünüyorduk. Seçimler öncesinde yapılan anketler de bu düşünceyi destekliyordu.

Seçimlerin alınacağına dair umudumuz güçlenmişti ama, içimiz de rahat değildi.

Hatırlayanınız olacaktır, seçimler öncesinde yaptığımız son Danışma Kurulumuzda siyasi iktidarın krizin konuşulmadığı, insanların gündelik hayatta yaşadıkları sorunların konuşulmadığı, karşıdaki adayın kimliğine odaklanmış bir seçim süreci geçirmek istediğini dile getirmiştik.

Ne yazık ki, tam olarak böyle oldu. Ülkenin içinde bulunduğu durumun neredeyse hiç tartışılmadığı bir seçim süreci yaşadık.

Toplumun gerçek sorunları ve ülkenin geleceği yerine, iktidarın yarattığı kirli bir algı çalışması siyasetin merkezine yerleşti.

Toplumsal muhalefeti terör örgütleriyle işbirliği içinde gösteren, devletin ve medyanın tüm imkanlarının seferber edildiği, yalan ve dezenformasyon üzerine kurulu adaletsiz ve şaibeli bir kampanya dönemi tüm ülkeyi teslim aldı.

AKP karşıtı görülen ve muhalefetin enerjisini bölen bazı kesimlerin de bu siyasal söylemin parçası olduğu, yaptıkları ve yapmadıklarıyla bu algıyı besledikleri de bir gerçek.

Bu süreçte göz ardı edilmemesi gereken bir diğer şey de iktidarın son bir buçuk yıldır kelimenin gerçek anlamıyla bir “seçim ekonomisi” yürüttüğü gerçeği.

Devlet hazinesini boşaltma pahasına uygulanan bu seçim ekonomisiyle, alt gelir gruplarına maaş iyileştirmeleri yapıldı, KOBİ’ler ve işletmeler ucuz kredilerle desteklenerek istihdam sağlandı, dolar baskılanarak fahiş zamların önüne geçildi, yoksullara yapılan sosyal yardımlar artırıldı.

Bir anlamıyla yaşanan derin krizin toplumsal maliyeti mümkün olduğunca görünmez hale getirildi.

Sonuç olarak, seçim dönemi öncesinde belirginleşen toplumsal yarıma ile, seçim süreci sonunda ortaya çıkan toplumsal saflaşmanın birbiriyle örtüşmediği, sandık sonuçlarını da etkileyen bir senaryo ortaya çıktı.

Değerli Arkadaşlar,

Daha önce farklı ortamlarda dile getirmişt看 bir kez daha altını çizeyim: Solcular, sosyalistler olarak bu ülkenin geleceğinden hiçbir zaman umudunu kesmeyen bizler, geleceğe ilişkin beklenti ve çıkarımlarımızı da bir umut penceresinden bakarak yapıyoruz.

Oysa ülkenin geleceğine değil, günceline ilişkin değerlendirmelerimiz acı gerçekliğe daha yakın oluyor.

20 yılı aşan AKP iktidarının kendisinden önceki diğer tüm iktidarlardan farklı olarak toplumu radikal biçimde dönüştürme hedefi olduğunu yıllardır dile getiriyoruz.

Eğitimden gündelik ilişkilere kadar hayatın her alanında uygulanan sistematik politikalarla toplumun muhafazakarlaştırıldığını sürekli olarak tekrarlıyoruz.

Devletin artık parti devleti haline getirildiğini, devlet kurumlarının parti kadrolarıyla doldurulduğunu, tarikat-cemaat ilişkilerinin toplumun tüm hücrelerine sirayet ettiğini söylüyoruz.

Medyanın tümüyle iktidar kontrolünde olduğunu, iktidarın hem devlet organları hem de medya eliyle toplumu manipüle ettiğini; Televizyon dizileri, tartışma programları aracılığıyla sahte bir tarih, sahte bir gerçeklik yaratıklarını söylüyoruz.

Kriz koşulları altında yoksullaşan toplumun devlet yardımlarına, cemaat ağlarına muhtaç hale getirildiğini ortaya koyuyoruz.

Butespitleri yaparken aslında şunu da biliyoruz.

Bu sistematik politikalar topluma nüfuz etmiş durumda ve toplumun önemli bir kısmı bu etki alanında bulunuyor.

İdeolojik tahakküm dediğimiz şey tam olarak budur:

Toplumun önemli bir kısmı gerçekliği olduğu biçimiyle değil, kendisine aktettirildiği biçimiyle görüyor. Dahası bu çarpıklığı gerçek olarak kabul ediyor.

Üstelik seçim kampanyasının bile eşit koşullarda sürdürülemediği bir devlet organizasyonundan bahsediyoruz. Seçimlerde yaşanan usulsüzlükler, sandık güvenliğinin olmaması, mükerrer oy kullanımları, sahte seçmen iddiaları hepimizin malumü.

Adaylar eşit şartlarda yarışmadığı gibi, sandık sonuçlarının ne derece gerçeği yansıttığı da şaibeli.

Seçimlere dair beklentimizi ise ne yazık ki biraz da iyimserlikle, bütün bunlar hiç olmamış gibi oluşturuyoruz...

Yıllardır devam eden bu sistematik ideolojik tahakkümü, bağımlılık ilişkilerini, çıkar birliklerini, parti devleti uygulamalarını kısa bir sürede, bir seçim kampanyası ile ters yüz etmenin, dağıtmanın mümkün olmadığını gördük, görüyoruz.

Toplumsal yaşama etki etmeden, toplumu dönüştürmeden, toplumu örgütlemeyen sandık sonuçlarını değiştirmenin mümkün olmadığını artık çok daha iyi biliyoruz.

Seçimlere biraz da bu bilinçle yaklaşmak gerekiyor.

Değerli Arkadaşlar,

Seçim sonuçlarını kazan-kaybet ikilemi üzerinden değerlendirmek hem iktidar hem de muhalefet açısından oldukça yanıltıcı sonuçlar doğuracaktır.

Ülkedeki seçmenlerin yarısının tek adam rejiminin karşısında, demokrasi-den yana tutum aldığı bir tabloyla karşı karşıya bulunuyoruz.

Bu kesimlerin iradesi ve talepleri yok sayılarak ne ülke yönetilebilir ne de muhalefet yürütülebilir.

Bu anlamda İktidar güçlerini de zor bir dönem bekliyor.

Seçim ekonomisi ve uygulana gelen Nas politikasının büyüttüğü finansal krizi ve devasa ekonomik sorunları Mehmet Şimşek'in "rasyonel adımlarıyla aşmaya çalışacaklar.

Bunun anlamı geçmişte olduğu gibi kemer sıkma politikalarına, acı reçetelere, düşük zam-yüksek vergi politikalarına geri dönmektir.

Bu doğrultuda seçim sonrasında attığı adımlarla özellikle yurt içinden ve yurt dışından belli kesimlerin desteğini yeniden kazanmaya çalışıyor.

Böylesi bir ekonomik programın toplumsal muhalefeti büyüteceği de açık.

Yerel seçimler öncesinde ekonomiyi toparlayabilirler mi, daraltıcı ekonomi politikaları göze alabilirler mi bilemiyoruz. Bunu zaman gösterecek.

Bildiğimiz şey ise Ekim ayında meclisin açılmasıyla birlikte siyasi iktidarın Birliğimizi hedef alacağı...

Erdoğan seçim öncesinde yaptığı ilk konuşmalardan birinde TMMOB ve bağlı odalarının kendi yapmak istedikleri önünde engel olduğunu ve önümüzdeki dönemde bu engelin ortadan kaldırılacağını söyledi.

Bunu ilk kez dile getiriyor değil elbette ama genelde iktidar döneminin sonlarına doğru aklına gelir ve yasayı meclise getiremeden kadük olurdu. Bu sefer daha seçimler bile olmadan aklına düştük.

Meclis çoğunluğunu elinde bulunduran Erdoğan'ın iktidardaki son döneminde dikensiz bir gül bahçesi isteyeceğini tahmin etmek zor değil.

Dolayısıyla bu konuda hazırlıklı olmamız, örgütümüzü hazır hale getirmemiz gerekiyor.

Biliyorsunuz bugüne kadar bize güç veren şey meclis aritmetiği değil, TMMOB ve odaların buldukları yerlerdeki etkinliğiydi. Bu potansiyeli yeniden harekete geçirmemiz gerekiyor.

Öyle ya da böyle seçim döneminde toplumun çok farklı kesimleri bir araya gelebildi. Bu birlikteliği büyütmemiz gerekiyor.

Seçimler öncesinde kamuoyuyla paylaştığımız TMMOB seçim Bildirgesindeki görüş ve taleplerin takipçisi olmamız gerekiyor.

Önümüzdeki sonbaharda temsilcilik ve odalarda başlayacak olan TMMOB'nin seçim süreçlerini TMMOB'nin örgütlülüğü ve değerlerinin savunulduğu demokratik ve katılımcı zeminlere dönüştürmemiz gerekiyor.

Sevgili Arkadaşlar,

Genel kurul takvimimizin arasına 31 Mart 2024 tarihinde gerçekleştirilecek olan yerel seçimler girecek.

Yerel seçim sürecinde de tıpkı Milletvekili ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde olduğu gibi aktif tutumumuzu sürdürmemiz önem arz ediyor.

Bu süreçte İKK'larımız aracılığıyla yerel yönetim politikaları ve uygulamalarına ve kentlerin özgün sorunlarına ilişkin biriktirdiklerimizi, görüş , değerlendirme ve önerilerimizi kamuoyu ile paylaşmak oldukça önemli.

Geleneksel olarak birçok İKK'mızın düzenlediği kent sempozyumları, kente yönelik sözü olan tüm kesimlerin bir araya geldiği, kent muhalefetine besleyen, dayanışma ilişkileri güçlendiren önemli zeminler haline geldi.

Yerel seçimler öncesinde tüm İKK'larımızda kent sempozyumlarını tamamlamamız gerekiyor.

Biliyorsunuz son yıllarda sıklıkla yaşanan sel, yangın ve deprem gibi doğal afetler sonrasında bir çok açıklama yaptık, birçok rapor hazırladık.

Buralarda dile getirilen görüşlerin yapılacak kent sempozyumlarında ayrıntılarıyla işlenmesi oldukça etkili olacaktır.

Biz, Oda merkezlerimiz ile birlikte kent sempozyumu konusunda adım atacak olan İKK'larımıza da gerekli desteği vereceğiz.

Sevgili Arkadaşlar,

Yerel seçim tarihi ayrıca bizim genel kurul takvimimizi de etkileyecek.

31 Mart haftası ve öncesi seçimlerimizi yapamayacağımız için şimdiden seçim kurulları ile görüşerek tarih ve yer konusunda planlama yapmak, TMMOB Genel Kurul başvurusu aşamasında herhangi bir sorunun yaşanmaması açısından önemlidir.

Bu doğrultuda sizlerin de öneri ve değerlendirmelerini bekliyorum. Burada yapılacak değerlendirmeler ışığında ortak bir mücadele programını geliştireceğiz,

Katıldığımız için hepinize teşekkür ediyorum.

Emin KORAMAZ
TMMBO Yönetim Kurulu Başkanı

MALTEPE KENT ÇALIŞTAYI

21.06.2023
İstanbul

Değerli Belediye Başkanım, Değerli Hocalarım, Değerli Misafirler

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu anlamlı etkinliği düzenleyerek kentsel sorunları tartışmamıza zemin sağlayan Maltepe Belediyemize teşekkür ediyorum.

Dokuz ay sonra gerçekleştirilecek yerel seçimler öncesinde bu gibi etkinlikleri, bu konulardaki tartışmaları çoğaltmamız gerekiyor.

Geride bıraktığımız seçimlerden de biliyoruz ki mevcut siyasal iktidar seçim süreçlerini ülke sorunlarının, halkın ihtiyaçlarının konuşulmadığı bir propaganda dönemine dönüştürmek konusunda çok hünerli.

Koskoca bir seçim sürecinde ne ekonomik krizi, ne yüz yüze olduğumuz sorunları konuşabildik. Aylar boyunca iktidar tarafından yaratılan kirli propagandayla baş etmeye çalışıldı.

Yerel seçimlerin de benzer bir dezenformasyon bombardımanının gölgesi altında geçmesine izin veremeyiz.

Çünkü hepimiz biliyoruz ki bütün şehirlerimizin alt yapıdan ulaşım, yapı güvenliğinden yeşil alanlara kadar her alanda büyük sorunları var.

Geçtiğimiz Şubat ayında yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler şehirlerimizin mevcut durumunun yetersizliğini, hazırlıksızlığını en çıplaklığıyla, en acımasızlığıyla gösterdi.

Binlerce yurttaşımız yaşamını yitirdi, kentler yerle bir oldu, depremden etkilenen üç ilimiz neredeyse haritadan silinerek hayalet şehirlere dönüştü.

Özellikle afetlere hazırlıklı olmayan kentlerin, orada yaşayan insanlar için nasıl büyük tehditler yarattığını bir kez daha sarsıcı biçimde deneyimledik.

Ülkemiz topraklarının oldukça büyük bir bölümünün deprem kuşakları üzerinde yer aldığı gerçeği hepimizin malumu. Ancak yine hepimiz biliyoruz ki ne yapılar depreme uygun ne de denetimler depreme göre yapılıyor.

Bütün bu sorunların çözümünü ortak akılla ve bilimsel yolları takip ederek bulabiliriz. Bugün Maltepe Belediyesinin yaptığı bu çalışmanın benzerini tüm illerimizin, büyük şehirlerdeki bütün ilçelerimizin yapması gerekiyor.

TMMOB olarak bizler de yerel seçim sürecinde İl Koordinasyon Kurullarımıza tüm illerde kent sempozyumlarının toplanması, kentlerin sorunlarının ve çözüm önerilerinin yerel yönetimlerle, bilim insanlarıyla, üniversitelerle birlikte konuşulması çağrısında bulunduk.

Değerli Arkadaşlar,

Oturumumuzun başlığı olan “Kentleşme, Planlama ve Kalkınma” konuları TMMOB olarak bizim ve bağlı odalarımızın kuruluşumuzdan itibaren en fazla önem verdiğimiz, üzerine en çok düşündüğümüz konuların başında geliyor.

Hepinizin bildiği gibi bu üçlünün temelini oluşturan “planlama” mühendis, mimar ve şehir plancılığı meslek disiplinlerinin ortak faaliyetlerinden birisidir.

Aslında hepimiz kendimiz ilgilendiren konularda planlar yapıyoruz.

Çünkü kendi geleceği üzerine düşünmek, kendi başına gelebilecekler üzerine fikir yürütmek ve buna uygun hazırlıklar yapmak insanlığı diğer canlılardan ayıran temel unsurlardan biridir.

Planlama, belirli bir amaca ulaşabilmek için geçmiş verilerden, tecrübelerden yararlanarak geleceğe dair yürütülecek faaliyetlerin belirlenmesi sürecidir.

Bu anlamıyla planlama, geçmişin birikimiyle ortaya çıkan bugünü, yarınlarla bilimle ve bilinçle bağlama etkinliğidir.

Cumhuriyetimizin ilk yüz yılında “planlama fikri”nin ve “kalkınma ideali”nin özel bir yeri bulunmaktadır.

Cumhuriyet daha ilan edilmeden toplanan İzmir İktisat Kongresi, Türkiye’nin kalkınması için iktisadi faaliyetin hangi temeller üzerinden işlemesi gerektiği yönündeki ilk sistematik çalışma olarak tarihe geçmiştir.

Ancak gerek ülkenin ekonomik altyapısının, sermaye birikiminin ve nitelikli iş gücünün yetersizliği gerekse de dünya konjonktürü nedeniyle kongrede benimsenen özel teşebbüsü geliştirme anlayışı başarılı olamamıştır.

Bu başarısız girişimin ardından, Dünya çapında yaşanan 1929 Krizi sonrasında Sovyetler Birliği’nin de etkisiyle benimsenen “planlama” fikri, 1930’lu yıllarda atılan sanayileşme adımlarının temelini oluşturmuştur.

Bu süreçte Türkiye, dünyada ilk kalkınma planı hazırlayan ülkelerden biri olmuştur.

1933-1937 yılları arasında uygulanmak üzere “Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı”nı hazırlamıştır.

Bu plan doğrultusunda 5 yıllık kısa bir süre içerisinde çimento, şeker, kömür, cam, seramik ve dokuma gibi temel sektörlerde birçok sanayi tesisi kurulmuştur.

90’lı yıllardan itibaren sağ hükümetlerin satmakla bitiremediği birçok KİT de bu dönemde yapılandırılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye’nin kapitalist devletlerle kurduğu si-

yasal ve ekonomik ilişki, planlı kalkınma hedefini bir ölçüde sekteye uğratsa da 1960 sonrasında planlama yeniden bir devlet politikası haline gelmiştir.

1962 yılından itibaren benimsenen planlı kalkınma anlayışı, ülkemizin ekonomisini yeni bir rotaya sokmuştur.

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan 5'er yıllık planlar, sadece devlet yatırımları için değil, özel teşebbüs için de yönlendirici olmuştur.

Sevgili arkadaşlar,

Hepinizin bildiği gibi 12 Eylül sonrası dönemde kalkınma planları devam etti ama 1960'lı yıllardaki toplumsal kalkınma anlayışı tamamen terk edildi.

Neoliberal politikaların egemen olduğu bu dönemin yeni modası "özelleştirme", "kuralsızlaştırma" ve "ticarileştirme" gibi kavramlardı.

Bütün bunların anlamı, 1930'lardan itibaren ülkede yaratılan tüm zenginliklerin, tüm yatırımların özel sektöre devriydi. Kamu girişimciliği ve işletmeciliği anlayışının, bir anlamıyla da aslında toplumsal kalkınma kaygısının bir kenara bırakılmasıydı.

Biraz iddialı olsa şunu söylemek mümkün, neoliberal politikalar aslında cumhuriyet ideallerinin de terk edilmesiydi.

Neoliberal politikalarla geçen 30 yılı aşkın zaman diliminde görüyoruz ki, ekonomik alanda cumhuriyetin halkçı, kalkınmacı ideallerinden vazgeçmek, sosyal ve siyasal alanda da cumhuriyet ideallerinden uzaklaşmayı beraberinde getirmiştir.

Buradan anlamamız gereken şey, kalkınma anlayışının basit bir ekonomik tercih değil, bir toplumsal gelecek tasarımı olduğu gerçeğidir.

Bugün karşı karşıya geldiğimiz baskıcı, piyasacı, laiklik ve bilimsel düşünce karşıtı tek adam rejimi de bir anlamıyla toplumsal kalkınma anlayışının terk edilmesinin sonuçlarından biridir.

Değerli Konuklar,

Toplumun ortak çıkarlarını gözetmeyen, bütüncül bir kalkınma hedefini taşımayan bu anlayış hepimizin yaşamını sandığımızdan çok daha olumsuz etkiliyor.

Özellikle son 15 yıldır, imalat sanayiinden/üretimden neredeyse vazgeçildi. Ülke ekonomisi arazi rantı üzerine temellendirildi. İnşaat sektörü de bu temelin odağına yerleştirildi.

Ülke topraklarının tamamının, ormanlar, yaylalar, meralar, milli parklar ayrımı gözetmeksizin arsa olarak değerlendirildiği rant ekonomisinin egemen olduğu bir süreç yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz.

Bunu özellikle yerel yönetimlerde ve kentleşme politikalarında gözlemleyebiliyoruz.

Oysa ki sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kentler kurmak ve yaşanabilir çevre oluşturmak Devletin anayasal görevlerinden biridir.

Bugün kentlerimize baktığımızda, barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre, konularında sorunlar bulunmaktadır. Dahası kentlerimiz, deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere de hazırlıklı değildir.

Bu durum bugüne kadar izlenen, toplumsal çıkarları göz ardı eden ve insan yaşamını hiçe sayan kentleşme politikalarının yetersizliğinin en açık göstergesidir.

Türkiye’de çarpık yapılaşma ve plansız kentleşmenin önlenmesine karşı hiçbir somut adım atılmadığı gibi afet ve risk maskesiyle ülke topraklarımız, hiçbir kurala ve koşula bağlı olmaksızın ranta açılıyor.

Sözde Afet risklerini azaltmak amacıyla çıkarılan , “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun”ise, kentlerimizi afetlere dirençli hale getirmek şöyle dursun, kentlerimizin rant ekseninde tahrip edilmesinin, ortak yaşam alanlarımızın yağmalanmasının yasal aparatı haline gelmiş durumda.

Tüm uyarılarımıza rağmen bütüncül planlamanın benimsenmemiş olması, denetimsizlik, yanlış arazi kullanım politikaları, kaçak yapılaşma ve imar aflarıyla bugüne kadar geldik.

Bugün içinde yaşadığımız kentlerin mekansal ve çevresel bağlamda, niteliksiz yapılaşmasının, sağlıksız büyümesinin ardında da piyasa güçlerini kent politikalarının belirlenmesinde tek hakim güç olarak gören siyasal yaklaşımlar yatmaktadır.

Bu yaklaşım sadece kentlerin afet riskini büyütmeyle kalmamakta, sağlıklı bir kentleşme anlayışını da dinamitemektedir.

Temel kentsel altyapı hizmetlerinin piyasalaştırılması ve ticarileştirilmesi nedeniyle kentlerde yaşayanların önemli bir kısmı barınma, eğitim, sağlık ve beslenme gibi temel haklardan yeterince faydalanamamaktadır.

Emekçilerin, yoksulların ve ezilenlerin sosyal, ekonomik ve siyasal yaşamdan tümüyle dışlandığı yıkıcı bir ortamda yoksulluk ve yoksunluk giderek derinleşmektedir.

Sadece arazi rantına endekslenmiş, bir kent ekonomisi anlayışının ortaya çıkardığı sürekli ve plansız büyüme, teknik altyapı hizmetlerinin ve sosyal-kültürel olanakların yetersizliği gibi sorunları daha da büyütmektedir.

Değerli Konuklar,

Kentsel dönüşümün amacından saptırılarak rant dağıtma aracına dönüştürülmesi ise bir başka sorunlar yumağını beraberinde taşımaktadır.

Kent merkezlerindeki değerli araziler ve kentsel ortak mekanlar, “kentsel dönüşüm” adı altında, içinde yaşayanlardan bağımsız, yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelerine pazarlanmakta, buralara lüks konut alanları, alışveriş merkezleri inşa edilmektedir.

Bu uygulamalarla, kentleri bir arada tutan unsurlar, kent ve kentli kimliği ve ortak kullanım alanları ortadan kaldırılmaktadır.

Bunun sonucunda kentler, giderek artan biçimde bütünlüğünü yitirerek birbirinden bağımsız ve ilişkisiz parçacıklara bölünmektedir.

Varsıl ve yoksul kesimler arası ayrışma ve uzaklaşma fiziksel mekana da yansımaktadır.

Bu durum sosyal kutuplaşmayı ve kentsel gerilimi de arttırmaktadır.

Kent, kentli ve vatandaş kimliğinin yok edildiği, herkesin sadece kendisi gibi düşünenlerle, sadece kendisi gibi yaşayanlarla temas ettiği, toplumun farklı kesimleri arasında görünmez duvarların örüldüğü bir ülke haline geldik.

Son yıllarda sokak röportajlarına bu kadar ilgi göstermemiz, sokak röportajlarında konuşulanlara bu kadar şaşırmanın bu sosyal ayrışmadan kaynaklanıyor.

Bu çok tehlikeli bir durum. Gündelik hayatımızda yüz yüze gelmediğimiz bir gerçekliği röportajlarda görerek anlamaya çalışıyoruz.

Değerli Konuklar,

Görüldüğü gibi gündelik hayatta yaşadığımız, deneyimlediğimiz her şey aslında siyasal iktidar tarafından hayata geçirilen politikaların birer yansımaları.

Yıllarca uygulanan rant temelli politikalar nedeniyle üretimi, yatırımı, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisi, insanı dışlayan bir ekonomik yapı doğdu.

Bugün yaşadığımız yüksek enflasyon, kronik işsizlik, zamlar ve yüksek döviz kurları yanlış ekonomik tercihlerin ürünüdür.

Toplumsal hayatın kurlsız, denetimsiz bir şekilde sermaye kesimlerinin ve piyasanın insafına teslim edildiği neoliberal politika ve uygulamalardan ivedilikle vazgeçilmesi gerekiyor.

Egemenlerin sermaye çıkarlarına endeksli ekonomik-politik dayatmalarına karşı halkın ortak çıkarını, kamusal olanı önceleyen bir anlayışı hakim hale getirmemiz gerekiyor.

Çünkü bu sınırsız ve denetimsiz rant düzeni ve yağma anlayışı sadece ekonomik değerlerin ve imtiyazların belirli kesimler elinde toplanmasıyla sınırlı kalmıyor.

Rantiyeye dayalı kentleşme ve yapılaşma uygulamaları nedeniyle depremlere kaşı savunmasız hale geliyoruz.

Kamusal varlıklarımızın özelleştirilmesi nedeniyle ekonomik krizlere karşı savunmasız hale geliyoruz. Sağlık ve sosyal güvenlik alanındaki özelleştirme politikaları nedeniyle salgınlara karşı savunmasız hale geliyoruz.

Kar hırsı nedeniyle alınmayan tedbirler nedeniyle iş cinayetlerine, işyeri felaketlerine karşı savunmasız hale geliyoruz.

TMMOB olarak bizler 1970'li yıllardan beri mesleki çıkarlarımızı toplumsal çıkarlardan ayrı görmeyen bir anlayışı savunuyoruz.

Sahip olduğumuz bilimsel ve teknik aklı, sömürgeci değil halkın çıkarları için kullanmayı şiar olarak benimsedik.

Yurttaşlarımızın insanca yaşaması için bilim ve teknolojideki tüm gelişmelere adapte olmayı, bilim ve teknolojiden beslenen ve onu besleyerek büyüten bir mesleki çizgiyi benimsiyoruz.

Bu nedenle bize göre planlama ve kalkınma konuları, toplum yararının esas alındığı bir sanayileşme ile birlikte sağlık, eğitim, gelir-bölüşüm politikaları ve çevresel yaşanabilirlik ile birlikte tanımlanmalıdır.

Sorunlarımızın çözümü için ülkemiz stratejik ön görüyle tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal politikalarımız hayata geçirilmelidir.

Bilim ve teknolojide yetkinleşmeli ve bunu ülke ölçeğinde toplumsal ekonomik faydaya dönüştürmeli ve bu amaçla ulusal bir strateji belirlemelidir.

Son 30 yılda uygulanan neoliberal politikalarla harap edilen ekonomik ve sosyal yapı, kamusal bir anlayışla yeniden ayağa kaldırılmalıdır. Doğaya ve insan yaşamına saygı gösteren bir anlayışla sanayileşme, kalkınma ve üretim benimsenmelidir.

Topraklarımız, yer altı ve yer üstü kaynaklarımız, mühendislerimiz ve emekçilerimiz çok uluslu şirketlerin kasaları için değil, ülkemizin ve toplumumuzun gelişmesi için seferber edilmelidir.

Sevgili katılımcılar,

TMMOB olarak bizler, kentlerimizde var olan sorunların aşılması, sağlıklı kentsel çevrelerin oluşturulması ve kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesi için kent halkının, emek ve meslek örgütlerinin demokratik katılımını ve denetimini sağlayacak bir anlayışın geliştirilmesini, öncelikli ve temel gereklilik olarak görmekteyiz.

Bunu gerçekleştirebilmenin yollarından biri de “toplumcu demokratik ve halkçı bir yerel yönetim” anlayışına sahip yerel yönetimlerin oluşturulmasıdır.

TMMOB olarak bizler bugüne kadar hiçbir zaman karnından konuşan, sözlerini esirgeyen bir örgüt olmadık.

Ülkenin önemli tarihsel dönemeçlerinde halkın ortak çıkarı için en doğru gördüğümüz tavır neyse en gür biçimde bu tavrımızı dile getirdik.

Yargı organlarını siyasal iktidarın güdümüne sokan 2010 Anayasa Değişikliği Referandumunda da, tek adam rejimini inşa eden 2017'deki Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi Referandumunda da, 2018 Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde de, geçtiğimiz seçimlerde de tavrımızı açık biçimde demokrasiden, hukukun üstünlüğünden, demokratik hak ve özgürlüklerden yana koyduk.

Önerilerimizi, taleplerimizi ve görüşlerimizi içeren seçim bildirgelerimiz kamuoyuyla paylaştık.

31 mart yerel seçimlerde de aynı tavrı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Toplumumuzu kuşatan karanlığa karşı aydınlıktan, savaşa karşı barıştan, dinci gericiliğe karşı laiklikten, faşizme karşı özgürlüklerden, ırkçılığa karşı eşitlikten, linç kültürüne karşı bir arada yaşamdan, rant ve sömürüye karşı emekten, yağma düzenine karşı kamusallıktan, emperyalizme karşı bağımsızlıktan yana bir ülke için tüm birikimimizi seferber edeceğiz

Ülkemizin güzel geleceği, umutlu yarınları için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Maltepe belediyesi tarafından düzenlenen bu etkinliğin kentlerimizin sorunlarına yönelik önemli bir fikri birikim yaratacağına olan inancımla hepimizi bir kez daha sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum.

Sempozyumun başarılı biçimde geçmesini diliyorum.

İnsanların aç ve yoksul yaşamadığı, eşit adil bir ülke ve dünya özlemi ile TMMOB Yönetim kurulu adına sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TELE 1 DAYANIŞMA ZİYARETİ

4.07.2023

Yıllarını basın özgürlüğüne, halkın haber alma hakkına ve barış içinde kardeşçe yaşayabileceğimiz bir ülke mücadelesine vermiş Merdan Yanardağ'ın hukuksuz biçimde tutuklanmasına karşı dayanışmak için buradayız.

TELE 1 Genel Yayın Yönetmeni Sayın Merdan Yanardağ'la gerek gazeteci kimliği, gerek siyasal duruşu nedeniyle çok uzun yıllardır farklı platformlarda bir araya geliyoruz.

Kendisiyle halkın yüz yüze kaldığı sorunlara ve ülkenin geleceğine ilişkin fikir alışverişinde bulunma şansımız oldu.

Kendisiyle tanışan, kendisiyle sohbet eden, kendisini dinleyen herkes Sayın Yanardağ'ın bir gazeteci olmanın ötesinde, ülkenin ve halkın geleceğini kendine dert edinmiş, halkın ortak çıkarlarını her şeyin önünde tutan aydın bir kişidir.

Tüm gerçek aydınlar gibi de fikirlerini hiçbir biçimde sansürlemeden, sakınmadan, korkmadan dile getirir. Bu yüzden de başı iktidarla sürekli belaya girer.

Hepinizin bildiği gibi bu Sayın Yanardağ'ın ilk tutuklanması değil. Bugün onu “Terör Örgütüne Destek” suçlamasıyla tutuklayanlar bundan tam 10 yıl önce Yurt Gazetesi başındayken de Ergenekon üyesi olmakla tutuklanmışlardı.

Bundan 10 yıl önceki tutuklama nasıl ki hukukun değil iktidarın ve cemaatin güdümündeki yargının eseriye, bugünkü tutuklanması da hukukun gereği değil iktidarın isteğidir.

Sayın Yanardağ'ın tutuklanmasına neden olan konuşması, iktidarın Kürt Sorununa bakışına ayna tutulmasından başka bir şey değildir. Kürt Sorunu konusundaki iki yüzlülüğünün açıkça ortaya koyulması iktidar çevrelerini açıkça rahatsız etmiştir. Oysa yıllardır Kürt Sorunu'nun çözümünü engelleyen, sorunu kangren hale getiren tam da bu iki yüzlülüktür.

Sosyal Medya trollerinin ve RTÜK'ün hedef göstermesi ile konu tüm bağlamından kopartılarak tutuklamaya kadar vardı.

Bu noktada RTÜK için ayrıca birkaç şey daha söylemek istiyorum. Kuruluş yasası gereği “özerk ve tarafsız bir kamu tüzel kişiliği” olması gereken Radyo Televizyon Üst Kurulu da uzun zamandan beri siyasi iktidarın güdümünde adeta parti organı gibi çalışan bir yapıya dönüştü.

İktidar bu kurulu bir tür “sansür mekanizması” olarak kullanırken, kurul üyeleri de kendilerine biçilen bu rolü hiç yadırgamaksızın kararlar veriyor. Yandaş kanallarda muhalifleri hedef alan hakaretler, ölüm listesi yayınlayan provokatörler görmezden gelinirken, iktidara yönelik en demokratik

eleştiriler bile ceza konusu oluyor. TELE 1 gibi kanallar sıklıkla bu cezaların hedefi oluyor.

RTÜK tarafından verilen cezalar sadece kısıtlı imkanlarla dürüst yayın yapma mücadelesi veren yayın organlarını cezalandırmakla kalmıyor aynı zamanda halkın doğru haber alma hakkını da elinden alıyor.

Basın özgürlüğü olmayan, insanların fikirlerini özgürce söyleyemediği bir ülkede asgari düzeyde bile olsa demokrasiden söz edilemez.

Merdan Yanardağ'ın tutuklanması hem basın özgürlüğüne, hem ifade özgürlüğüne, hem de demokratik ilkelere aykırıdır. Derhal salıverilmelidir.

TMMOB olarak TELE 1 Yayın ailesiyle ve Merdan Yanardağ'la dayanışma içinde olduğumuzu bilmenizi istiyoruz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB, MESLEK ODALARI VE ÖRGÜTLENME ŞPO ÖĞRENCİ ÜYE KAMPI

08.07.2023

Merhaba Arkadaşlar,

TMMOB yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve dostlukla selamlıyorum.

Bu güzel kamp ortamında sizlerle bir arada olma olanağını bulduğum için mutluyum.

Bu kampları odalarımızın en önemli etkinlikleri arasında görüyorum.

Diğer etkinliklerde üyelerimizle bu kadar doğrudan, bu kadar etkileşimli, bu kadar yaratıcı ilişki kurulamıyor.

Kampta geçireceğiniz süre boyunca odanızı ve meslek alanınızı olduğu kadar birbirinizi de tanıma fırsatı bulacaksınız.

Eminim bu tanışıklık kamp arkadaşlığı ile sınırlı kalmayacak.

Burada kurulacak ilişkiler uzun soluklu arkadaşlıkların ve dostlukların ilk adımları olacak

Farklı illerden ve farklı üniversitelerden gelen birçok arkadaş kamp bitiminde de birbiriyle iletişimlerini kesmeyecekler.

Gerek ikili ortamlarda gerek sosyal medyada bu kampta kurulan dostluklarını pekiştirecekler.

Mezun olduktan, iş hayatına atıldıktan sonra da TMMOB ortamlarında da bir arada olmaya devam edeceğiz.

Geçmişte kamplarımızdan süzülen birçok arkadaşımız gibi sizler de, şube ve Oda yönetimlerinde, şube ve Oda kurumsal yapılarında görevler alacaksınız

Dolayısıyla, bu tanışıklık ortak mücadelenin geliştirilmesi, TMMOB örgütlülüğünün gençleştirilmesi bakımından bizler açısından da çok değerli.

Çünkü sizler bu örgütün geleceğisiniz.

Bu örgütü cumhuriyetin ikinci yüzyılına sizler taşıyacaksınız

Umarım hepiniz için verimli ve keyifli bir kamp olur.

Sevgili Arkadaşlar

Konumuz TMMOB, meslek Odaları ve örgütlenme. Konuya örgütlenme kavramı üzerinden başlamakta fayda var.

Örgütlenme insan toplumları için kurucu bir kavram ve insanı diğer canlılarda ayıran en önemli özelliklerden birisi.

Örgütlenmiş bireyler olmasaydı, bugün ne adına toplum dediğimiz yapı

ne o toplumsal yaşamın ürünü olan medeniyetler ne de o medeniyetlerin yarattığı toplumsal iş bölümü ve meslekler olmayacaktı.

Bugün içinde bulunduğumuz “ileri demokrasi” her ne kadar örgütlü yapıları birer suç odakları gibi göstermeye çalışsa da, örgütlenmek demokrasi- nin en temel gereğidir.

Örgütlü yapılar sayesinde bireyler, tek başına elde edebileceğinden çok daha güçlü ve güvenli hale gelir.

Aynı amaçlar doğrultusunda bir araya gelen insan toplulukları, diğer örgütlü çıkar grupları karşısında, özellikle de devlet karşısında haklarını daha iyi savunabilir.

Her ne kadar düzenin işleyişinde egemen olan güçler sermaye sınıfları da olsa da, burjuva demokrasisi dediğimiz şey bu tip devlet dışı örgütlerin toplumsal etkinliğinin artırılması, teşvik edilmesi üzerine kuruludur.

Böylece toplumsal gerilimler en aza indirilir. Toplumsal uzlaşa sağlanmaya çalışılır, devletin en az sorunla işlemesi sağlanır.

Bu örgütlenmeler siyasi partiler, dernekler, vakıflar, sendikalar, kulüpler, topluluklar ve meslek birlikleri gibi farklı içerik ve yapılara sahip olabilir.

İnsanlar yaşamları boyunca farklı amaçlar için bu örgütlere üye olurlar, örgütsel faaliyetin içerisinde yer alırlar.

Buradan TMMOB’ye gelirse TMMOB öncelikle bir meslek kuruluşudur.

Anayasa’nın meslek kuruluşlarını tanımlayan 135. maddesi uyarınca 6235 sayılı TMMOB yasası ile kurulmuştur.

Anayasanın 135. maddesine göre kurulan meslek kuruluşları Kamu Kurumu niteliğindedir.

Yönetim , denetim ve onur kurulunda görev alacak yöneticiler kendi üyelerinin katıldığı yargı gözetimi altında yapılan seçimlerde gizli oylama yöntemiyle belirlenir.

Bu açıdan katılımcıdırlar ve demokratiktirler. Kamu tüzel kişiliklerdir.

Bu kuruluşlar merkezi bütçeden pay almaz. Mali açıdan da özerktirler. Bütçeleri üye ödentilerinden ve kamu yararına yürütülen mesleki faaliyetlerden oluşur.

Bu meslekleri yapabilmek için ilgili meslek kuruluşuna üye olunması zorunludur. Meslek kuruluşları mesleki ve etik açıdan üyelerinin sicillerini tutar.

Bu kuruluşlar ilgili mesleğin uygulama esaslarını belirlemeye yetkilidir. Meslekle ilgili işlerde ihmali ve suçu bulunan üyelerine uyarı, kınama, para cezasından meslekten men etmeye kadar yaptırımlar uygulayabilir.

12 Eylül anayasası ile kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına üye olması zorunluluktan çıkarılarak isteğe bağlı kılınmıştır.

Ama onlarda mesleği uygularken Odaların belirlediği esaslara uymak zorundadır. Aksi halde zorunlu üyelere yönelik tüm yaptırımlar onlara da uygulanabilir. Yani ilgili Oda bir kamu çalışanı meslektaşına da meslekten men cezası verebilir.

TMMOB ve TMMOB'a bağlı Odalar'da aynı statüdedir.

TMMOB 18 Ekim 1954 yılında kurulmuştur.

TMMOB bünyesinde barındırdığı mühendis, mimar ve şehir planlama Odalarının çatı örgütüdür. Tıpkı TMMOB gibi Odalarımızın da tüzel kişiliği bulunmaktadır.

Yani TMMOB ayrı bir Oda değildir. TMMOB'nin asli görevi Odaların faaliyetine yön vermek ve koordine etmektir.

TMMOB yönetim Kurulunun bileşeni de oldukça demokratiktir. TMMOB yönetim Kurulu üye sayısına bakılmaksızın her Odadan bir temsilciden oluşur.

Böylelikle üye sayısı fazla olan bir meslek Odasının karar alma aşamasında ve alınan kararların uygulanmasında üye sayısı az olan Odalar üzerinde tahakküm kurmasının önüne geçilmiştir.

Örneğin üye sayısı 100 bini aşmış olan İnşaat Mühendisleri Odasının da üye sayısı 1200 civarında olan Petrol Mühendisleri Odasının da kararların alınmasında 1 birer oyu vardır.

Aynı demokratik yöntem TMMOB genel Kurulu bileşeninde de göz önüne alınmıştır. Genel Kurulda her oda her yüz üyeye karşı 2 delege ile temsil edilir. Ancak Genel Kurula her bir Odadan katılacak delege sayısı yüz kişiyi aşamaz

İlk kuruluşunda TMMOB'ye bağlı 10 oda vardı. Şu anda Oda sayımız 24'e çıkmış durumda.

Bu Odalar 102 farklı mühendis, mimar ve şehir planlama disiplini içerisinde barındırmaktadır.

Birliğimize, Bilgisayar, Çevre, Elektrik, Fizik, Gemi Makinaları İşletme, Gemi, Gıda, Harita ve Kadastro, İnşaat, Jeofizik, Jeoloji, Maden, Makina, Metalurji, Meteoroloji, Kimya, Orman, Petrol, Tekstil (1992), Ziraat Mühendisleri Odaları ile Mimarlar Odası, Peyzaj Mimarları Odası, İç Mimarlar Odası (1976) ve Şehir Plancıları Odası bağlıdır.

Bugün itibarıyla TMMOB'a bağlı Odaların toplam üye sayısı 660 bini aşmıştır.

Odalarımız yerellerdeki faaliyetlerini ülke geneline yayılan ve yöneticileri seçim ve diğer demokratik usullerle belirlenmiş Şubeleri , il ve ilçe temsilcilikleri vasıtasıyla yerine getirirler.

TMMOB'ye bağlı 24 Odamızın ülke genelinde 1248 Şube ve il/ilçe temsilciliği bulunmaktadır.

Yerelerde de Oda Birimlerimizin ortaklaşa yürütecekler faaliyetler ise TMMOB il/İlçe koordinasyon Kurulları tarafından yerine getirilir.

Bu kurullarda da her meslek Odası birer üye ile temsil edilir. Bugün itibarıyla ülke genelinde hizmet yürüten 51 İKK'mız bulunmaktadır.

1998 yılında çıkarılan TMMOB öğrenci kolu Yönetmeliği ile siz öğrencilerimizin de Odamız öğrenci üye olarak Oda faaliyetleri ve olanaklarından faydalanabilmesinin önü açılmıştır.

Şu an için tüm Odalarımıza kayıtlı öğrenci üye sayımız 100 bine yaklaşmıştır.

1954 yılında kurulan TMMOB gerek kurumsal yapısı gerekse örgütlü gücüyle ülkemizin en büyük mesleki demokratik kitle örgütlerinden birisidir.

Sevgili Arkadaşlar,

Konuşmamın başında da belirttiğim gibi sizlerin iyi birer şehir plancısı olmanızda melek hayatınız boyunca odanızla kuracağınız ilişkinizin önemli bir rolü olacak.

Çünkü TMMOB örgütlülüğü ve odalarımız ülkemizdeki mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı mesleklerinin geliştirilmesi, meslektaşlarımızın haklarının korunması için çok uzun yıllara dayanan bir birikime sahip.

Kampın daha ilk saatlerinde uzun uzun TMMOB tarihini anlatarak sizleri sıkmak istemem.

Ama 1970'li yıllarda ilerici, toplumcu, devrimci, yurtsever mühendis, mimar ve şehir plancılarının TMMOB ve bağlı odalarında etkin olmaya başlamasıyla ortaya çıkan ve bugün hala savunduğumuz geleneğimizin ve değerlerimizin altını çizmek isterim.

Bu gelenek TMMOB ve bağlı odalarını sadece meslek örgütlenmesi olmanın ötesine taşıyan, mesleki çıkarları ile toplumun ortak çıkarları arasında güçlü ve ayrılmaz bağlar kuran bir anlayışa dayanır.

Bu gelenek TMMOB yasasında işaret edilen kamu kurumu nitelemesini ayrılmaz bir parçası olduğumuz halkımızın yanında olmak, halk yararına çalışmak olarak anlar.

Halkımızın sağlığını, refahını, mutluluğunu ve güvenliğini her şeyin üstünde tutar.

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaşadığı sorunları halkımızın yaşadığı sorunların bir parçası olarak görür.

Bu gelenek demokrattır, antiemperyalisttir, bilimden beslenir, toplumcu bir karaktere sahiptir.

İrkçılığın, gericiliğin, faşizmin karşısındadır. Gelişmeden, kalkınmadan, barıştan, bir arada yaşamdan; insan haklarından; siyasal, toplumsal, akademik özgürlüklerden ve kapsamlı bir demokratikleşmeden yanadır.

Bu anlayışın egemen hale gelmesiyle birlikte TMMOB bir yandan meslek disiplini ve meslektaşlarının çıkarlarını koruyup kollayan, diğer yandan da ülkenin ve halkın ortak çıkarlarını gözeten bütünlüklü bir mücadelenin yürütücüsü hale gelmiştir.

Birliğimiz 1970'li yıllardan itibaren ülkemizdeki toplumsal mücadeleler hareketinin en önemli parçalarından birisi olmuştur.

Tüm hak mücadelelerinde, tüm emek hareketlerinde, tüm ilerici hareketlerde TMMOB ve üyelerinin izi vardır.

Sevgili arkadaşlar,

Bu nitelikleri ve yürüttüğü çalışmalar nedeniyle TMMOB ve bağlı Odaları rant çevrelerinin ve bu çevrelerin güdümü altındaki siyasi iktidarların sürekli hedefinde olmuştur.

Özellikle 12 eylül darbesinden sonra bu saldırılar, mesleğimizi ve meslek uygulama alanlarımızı da kapsayarak sistematik bir hal almış, 22 yıllık AKP iktidarı dönemin de üst noktalara ulaşmıştır.

1980'li yıllardan itibaren uygulanagelen neoliberal programla bir yandan örgütlü gücümüz bastırılmaya, diğer yandan da mesleki haklarımız budanmaya başladı.

Ardı ardına yapılan mevzuat düzenlemeleriyle gelir kaynaklarımız tırpanıldı. Mesleki denetim yetkilerimiz kısıtlandı. Odalarımız bakanlıkların idari ve mali vesayetine tabi kılınarak özerk yapımız aşındırılmaya çalışıldı.

Hemen her dönemde meclise sunulan ve sonrasında verdiğimiz etkin mücadeleyle kadük kalan yasa tasarılarıyla örgütlü yapımız dağıtılmaya çalışıldı.

Bu saldırılar meslek alanlarımızı ve üyelerimizin hak ve çıkarlarını da hedef alacak şekilde genişletildi.

SSK ile yaptığımız asgari ücret protokolü tek yanlı olarak fes edilerek üyelerimiz piyasa güçlerinin insafına terkedildi.

İş güvenliği, yapı denetimi gibi üyelerimizin verdiği kamusal hizmetler piyasaya açılarak ticarileştirildi.

Yabancı teknik elemanların diploma denkliği ve karşılıklılık ilkesi dahi gözetilmeden ülkemizde serbestçe hizmet sunmasına yönelik girişimlerde bulunuldu.

Özelleştirme, piyasalaştırma ve kuralsızlaştırma uygulamalarıyla biz teknik elemanların varlık nedeni olan sanayi tesislerimiz, enerji santrallerimiz, iletişim alt yapımız, demir-çelik ve petro-kimya tesislerimiz, tarıma dayalı kuruluşlarımız haraç mezat satıldı.

Ülkemizin mühendislik alt yapısı aşındırıldı. Elde kalan az sayıdaki kuruluş da idari bütünlükleri parçalanarak etkisizleştirildi.

Ülke ekonomisi arazi rantı, hizmet ve finans sektörleri üzerine temellendirildi. Planlı kalkınmadan, üretimden, sanayileşmeden neredeyse vaz geçildi.

Ülke topraklarının tamamının, ormanlar, yaylalar, meralar, milli parklar ayrımı gözetmeksizin arsa olarak değerlendirildiği rant ekonomisinin ege-men olduğu bir süreç yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz.

Bütün bunların sonucunda meslek uygulama alanlarımız gün geçtikçe daraltıldı. Mesleğimizin kamusal içeriği aşındırıldı.

Meslek emeğimiz sistematik olarak değersizleştirildi.

Bunlarda yetmezmiş gibi hiçbir ihtiyaç planlamasına dayanmayan, istihdam koşulları gözetilmeden açılan birçoğu gerekli öğretim elemanı ve alt yapı eksikliği bulunan bölüm ve fakültelerle bir yandan teknik eğitimin içi boşaltılırken diğer yandan işsiz mühendis, mimar ve şehir plancısı sayısı artırıldı.

İş güvencesine sahip olmamak, çalışma koşullarının giderek ağırlaşması, yetersiz ücret, işsizlik tehlikesi, sigortasız çalıştırılma, insan onuruna yaraşır emeklilik sürecini yaşayamama tüm meslektaşlarımızın ortak sorunu haline geldi.

Tabi ki, tüm mesleki bilgimiz ve tüm örgütlü gücümüzle bu gelişmelere karşı mücadele ettik ve ediyoruz.

Bu olumsuz gidişata karşı çıktığımızda ise iktidar güçleri ve rant çevreleri tarafından ideolojik davranmakla, siyaset yapmakla suçlanıyor kendilerinin itibarsızlaştırılmaya çalışılıyor.

Hakkımıza, hukukumuz, aşımıza ekmeğimize, ülkemize mesleğimize, yarınlarımıza sahip çıkmanın adı siyaset oluyor.

İktidarın Türkiye'yi neoliberal politikalarla yeniden dizayn etmeye çalışmasına, kentlerimizi, ormanlarımızı, suyumuzu, madenlerimizi sermayeye peşkeş çekmesine sessiz kalmamamızın, bu konularda raporlar hazırlamamızın, kongreler, kurultaylar, sempozyumlar düzenlememizin, rant ve talan projelerini yargıya taşımamızın, protesto gösterileri tertiplememizin adı siyaset oluyor.

AOÇ'a, Cerattepeye, Gezi Parkına, Allioni'ye, Hasankyif'e, AKM'ye, şeker fabrikalarımıza, Sur'a, limanlarımıza, sahillerimize, fırtına Vadisine, Munzur'a , Karasu'ya sahip çıkmamızın adı siyaset oluyor.

Kamunun ve KİT'lerin elinde kalan tüm varlıkları, bankaları, Milli Piyango İdaresini, işsizlik fonu ve sivil savunma fonu üzerindeki tasarruf haklarını Varlık Fonu adlı özel hukuk kurallarına tabi Sayıştay denetiminden muaf bir şirkete teslim edilmesine karşı çıkmamızın adı siyaset oluyor.

Hiçbir planlamaya dayanmayan, toplumsal öncelikleri gözetmeyen, doğayı ve tarihi hiçe sayan , gelir garantili anlaşmalar içeren Kanal İstanbul, Üçüncü Köprü, Şehir Hastaneleri, Osmangazi Köprüsü, Kanal İstanbul gibi sadece bugünümüzü değil gelecek kuşakları da ipotek altına alan KOİ projelerine karşı çıkmamızın adı siyaset oluyor.

İmar barışı adı altında imar cinayetlerine davetiye çıkarılmasına, kentsel dönüşüm adı altında fakirin fukaranın evlerine el konularak yerlerine villalar, AVM'ler dikilmesine itiraz etmemizin adı siyaset oluyor.

Bu tutumumuzdan dolayı sadece iktidarın değil yandaş basının da saldırılarına muhatap oluyoruz.

Köşe yazarları bizleri hedef gösteriyor. Birliğimizin antiemperyalist, yurtsever, ilerici, demokrat, halkçı, toplumcu çizgisinin tasfiye edilmesi için algı operasyonları yapıyor, yandaş basın ve kalemşörleri tarafından TM-MOB kapatılmalı, yöneticileri derdest edilmeli, kampanyaları yürütülüyor.

Ancak bizler yılmayacağız, sinmeyeceğiz doğru bildiğimiz yolda yürümeye devam edeceğiz.

Çünkü biz dar anlamda siyaset yapmıyoruz, diplomalarımızın ve mesleğimizin gereğini yapıyoruz. Yasaların bize verdiği yetkiyle halkımızın , ülkesinin ve mesleğimizin bugününe ve geleceğine sahip çıkıyoruz.

Sevgili arkadaşlar,

Üniversite eğitimi bir meslek edinmenin yanı sıra belki ondan da önce yaşadığımız toplumu anlama, bilimsel düşünme ve sorgulama yeteneğini geliştirme, insan haklarına saygılı çağdaş bir birey olma yolunda atılmış önemli bir adımdır.

Zor bir dönemde öğrencilik yapıyorsunuz. Siyasi iktidar sizlerin neredeyse gerçek bir öğrenci hayatı sürememeniz için özel bir gayret harcıyor.

Aranızda 3.-4. Sınıfta olanlar önce pandemi sonra da deprem nedeniyle eğitim sürelerinin neredeyse yarısını uzaktan eğitimle tamamladı.

Kampüslerin özgürleştirici, yan yana getirici, yaratıcı ortamını çok az yaşayabildiniz.

Siyasi iktidar öğrencilerin ailesinden ayrılmasını, kendi kararlarını veren, kendi tercihlerini yapan, kendi yaşam tarzını oluşturan bireyler olmasını istemiyor.

Her şeye rağmen eğitime yüz yüze devam edenler de ekonomik krizi en yoğun yaşayan kesimler arasında yer alıyor.

Üniversitelilerin barınma ve geçinme sorunlarını önceki yıllarla karşılaştırılmaz boyutlara taşıdı.

Üniversitelerde karşılaştığınız sorunlar sadece ekonomik temelli sorunlar ya da kalitesiz eğitim de değil. Sizler belki de yükseköğretimin en baskıcı, en gerici olduğu dönemde öğreniminizi sürdürüyorsunuz.

12 Eylül Darbesi sonrasında darbecilerin üniversiteleri zapturapt altına alabilmek için kurduğu YÖK, AKP döneminde tümüyle siyasallaşmış bir kurum haline dönüştü.

Ülkede egemen olan baskıcı, antidemokratik ve gerici ortam YÖK ve Rektörleri eliyle üniversitelere egemen oldu.

Bizim gençlik yıllarımızda üniversite gençliğinden bahsedilirken toplumun en aydın kesimi olarak adlandırılırdı.

Bugün bu aydınlığı disiplin soruşturmalarıyla, polis baskısıyla, gerici uygulamalarla karartmaya çalışıyorlar.

Yükseköğretimde yaşanan tüm bu yozlaşmaya rağmen sizler bizim umudumuzsunuz, geleceğimizesiniz.

Sizlere “Şehir Plancısı” unvanını kazandıracak, mesleğinizi yaparken ihtiyaç duyacağınız teknik bilgileri ve kazanımları üniversite eğitiminiz sırasında ediniyorsunuz.

Sizlerin 4 yılda edindiği bu bilgilerin, insanlık tarihinin binlerce yıllık medenileşme süreci boyunca ortaya çıkan birikimlerin ve gelişmelerin ürünü olduğunu unutmamanız gerekiyor.

Dolayısıyla binlerce yıllık medeniyetimize ve içinde yaşadığımız topluma karşı borçlu ve sorumlu olduğunuzu hiçbir zaman aklınızdan çıkarmamanız gerekiyor.

Mesleğinizi hayata geçirirken bu bilinçle davranmanız, topluma, doğaya ve gelecek kuşaklara karşı sorumlulukla hareket etmeniz sizi iyi birer şehir plancısı haline getirecek en önemli şeydir.

Mesleğimizi sürdürürken toplumun güvenliğini, sağlığını ve refahını en başa koymak; barış, adalet, insan haklarını temel almak; insanlar arasın-

da ayırım gözetmemek; dürüstlük, doğruluk, hakkaniyet, eşitlik, özgürlük gibi vazgeçilmez değerlere ve erdemlere sıkı sıkıya bağlı kalmak gibi temel prensipleri korumak zorundayız.

Bu tutumumuzu toplumsallaştırmak, toplumsal yaşamın her alanında ege-men kılmak ise örgütsel yaşamın bir parçası olmakla mümkündür.

Sizler öğrencilik döneminde odalarınızla ilişkiye geçtiğiniz, öğrenci örgüt-lenmesinin bir parçası olduğunuz için bu anlamda şanslısınız.

Ama aynı zamanda artık TMMOB örgütlülüğünü geliştirmek, sınıf arkadaşla-rınızı bu örgütlülüğün parçası getirmek konusunda da sorumluluk sahibisiniz.

Bu kamp döneminde edineceğiniz bilgilerin, geliştireceğiniz ilişkilerin önü-müzdeki dönemde sizlere yol gösterici ve kolaylaştırıcı olacağına eminim.

TMMOB'nin yurtsever toplumcu geleneğinin yaratılmasına önderlik eden unutulmaz başkanımız Teoman Öztürk'ün çok veciz bir sözü var.

Şöyle diyor Teoman abi.

“Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği; baskı, zulüm ve engelleme yöntemlerinin söküp atamayacağının bilinci içinde; bilimi ve tekniği em-peryalizmin ve sömürgeciğin değil, halkımızın hizmetine sunmak için” her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız”

Bu sözler bizim yol göstericimiz olmuştur. Sizlerin de olsun.

Okullarınızdan mezun olup, mesleklerinizi icra ederken sizler de yüreği-nizde insan sevgisiyle, emekçi halklar için çalışın.

Bu ülkenin geleceğini karartmak isteyenlere inat, aydınlıklardan ve güzel-liklerden yana olun.

Güzel günlere dokunacağımıza, güze günlere sarılacağımıza olan inancım-la hepimizi dostlukla kucaklıyorum.

Sevgiyle kalın, sağlıkla kalın...

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TEOMAN ÖZTÜRK ANMASI

11.07.2023

Ankara

Sevgili başkanımızın sonsuzluğa yürüyüşünün 29. Yılında yine anıt mezarı başındayız.

Kendisini sevgi ve özlemlerle anıyorum.

Sizleri, Teoman Abi'nin şahsında, bilimi ve tekniği halkımızın hizmetine sunma mücadelesine omuz vermiş sonsuzluğa uğurladığımız tüm meslektaşlarımızın ve tüm TMMOB kadrolarının, bağımsızlık, eşitlik, özgürlük, barış, demokrasi, devrim ve sosyalizm mücadelesinde yitirdiğimiz tüm dostlarımızın, tüm yoldaşlarımızın anısına hepimizi bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum.

Sevgili arkadaşlar,

1994 yılında aramızdan ayrılan Teoman abi 1973-1980 yılları arasında TMMOB Başkanlığını yürüttü.

Teoman Abi'nin ölümünün üzerinden 29 yıl geçti, TMMOB başkanlığını bırakmasının üzerinden ise tam 43 yıl geçti.

Aradan geçen bunca zamana rağmen Teoman Abi'nin ne sevdiklerinin ve mücadele arkadaşlarının kişisel hayatlarına kattığı değerler eksildi, ne de TMMOB'nin örgütsel hayatında bıraktığı izler ortadan kalktı.

Aradan geçen bunca zamanda değişen yegane şey, ona olan özlemimizin her geçen süre daha da büyümesi oldu.

Sevgili dostlar,

Teoman abi ve arkadaşlarının TMMOB yönetimlerine geldiği dönem gerek dünyada yaşanan küresel kriz, gerekse uygulanan ambargolar nedeniyle ülkemizde büyük ekonomik zorlukların yaşandığı bir dönemdi.

70'li yılların başı emeğiyle geçinen geniş halk kesimlerinin hızla yoksullaştığı, haklarını kaybettiği, geçim ve yaşam zorluğu içine sürüklendikleri bir dönemdi. Mühendis ve mimarlar da bu hayat zorluğundan payını düşeni alıyordu.

O dönemde TMMOB'yi benzeri meslek örgütlerinden ayıran en önemli şey, Teoman abi ve çevresinde bulunan ilerici, devrimci, yurtsever kadroların bu krize ve hak kayıplarına karşı emeğin çıkarlarını korumak doğrultusunda gösterdiği çabaydı.

Biliyorlardı ki krizin asıl nedeni kapitalizmin sömürü anlayışına dayalı üretim mantığıydı. Biliyorlardı ki mühendis ve mimarların kurtuluşu, işçi sınıfının ve yoksul halk kesimlerinin kurtuluşuyla birlikte mümkündü.

Bu devrimci anlayış, TMMOB'nin makas değiştirmesini, seçkin zümre çıkarları yerine toplumun genel çıkarını savunan bir örgüt haline dönüşmesini sağlamıştı. TMMOB'yi yurtsever, bağımsızlıkçı, emekten yana, toplumcu bir çizgiye taşıdılar. Emekçi sınıflarla, halkla buluşturdular.

70'li yıllar boyunca TMMOB Kadroları halkımızın ve meslektaşlarımızın hak ve özgürlüklerini savunmak için ellerinden gelen mücadeleyi verdiler. Bu mücadeleleri nedeniyle devletin ve sivil faşist odakların hedefi oldular.

Yaşadıkları olanca zorluğa rağmen mücadeleden asla geri adım atmadılar. Bize bıraktıkları bu devrimci mirası alnımızın akı gibi, gururla taşımaya devam ediyoruz.

1970'li yılların krizi ve o krize karşı toplumun geniş kesimlerinin direnişi 12 Eylül askeri darbesiyle bastırıldı. Devrimci kadrolara büyük bedeller ödetildi. Kurumlarımıza büyük zararlar verildi. En önemlisi de toplumdaki örgütlü mücadele anlayışı ortadan kaldırıldı.

Bir yandan neoliberal politikalar, diğer yandan postmodern ideolojik saldırılar, diğer yandan da devlet eliyle topluma nüfuz ettirilen Türk-İslam sentezi anlayışı toplumu paramparça etti. Sendikalar, dernekler, meslek örgütleri, siyasi partiler etkisizleşirken cemaat ve tarikatlar güçlendi.

Bugün yaşadığımız karanlığın temelinde, 12 Eylül darbesiyle birlikte ilmek ilmek örülmeye başlanan gerici, toplum düşmanı, bireyci politikalar yatmaktadır.

AKP iktidarını var eden, AKP'nin toplumsal temelini hazırlayan da bu politikalar olmuştur.

Toplumu hedef alan saldırı bugün AKP eliyle en ileri ve pervasız şeklini almış bulunuyor.

Cumhuriyetin 100. Yılına yaşarken emek düşmanlığı, doğa düşmanlığı, barış düşmanlığı, bilim ve aydınlanma düşmanlığı tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar revaçta. Ülkemiz büyük bir karanlık içinde yaşıyor.

Dahası ve en kötüsü de toplumun geniş kesimlerinin, örgütlü yapılardan uzaklaştıkları, örgütlü hak arama mücadelelerinden koptukları için büyük bir yılgınlık ve korku içinde olmaları.

Örgütsüzlük insanları çaresizliğe ve teslimiyete sürüklüyor. Kendi cellatlarından iyilik dilenir hale getiriyor.

Ne yazık ki bu durum iktidarın pervasızlığını her geçen gün daha da artırıyor. Muhafız siyasetçiler hapsediliyor, basın organlarına ölçsüz cezalar veriliyor, haber yapan gazeteciler içeri atılıyor. Festivaller, konserler, meşhurler kutlamaları yasaklanıyor. Sosyal medyayı kontrol altına alınmak isteniyor.

Birliğimiz ve yöneticilerimiz de sıklıkla bu saldırıların hedefi oluyor. Anayasal görev ve sorumlulukları gereği Gezi Parkına ve Taksim meydanına sahip çıkan arkadaşlarımız 1 yılı aşkın zamandır cezaevinde tutuluyor.

Toplumsal olanı koruma yolundaki inadımız ve gayretimiz onları rahatsız ediyor.

Fabrikalarımızın, madenlerimizin, kıyılarımızın, ormanlarımızın, parklarımızın satılmasına karşı kamusalılığı savunmamız onları rahatsız ediyor.

Gerici, muhafazakar uygulamalar karşısında ilericiliği, çağdaşlığı, laikliği savunmamız onları rahatsız ediyor.

Eşitliği, özgürlüğü, kardeşliği, emeği ve alınterini savunmamız onları rahatsız ediyor.

Ancak şunu bilsinler ki, ne yaparlarsa yapsınlar, hangi cezaları verirlerse versinler, bu ülkenin mühendisleri, mimarları ve şehir plancıları tek adam rejiminin tehditlerine, tek adam rejiminin yasaklarına boyun eğmeyecek!

Ülkemizin ve halkımızın geleceğini, yozlaşmış iktidar sahiplerinin insafına ve emperyalistlerin kirli emellerine terk etmeyeceğiz.

Bu ülkenin eşitlikten, özgürlükten, emekten demokrasiden, barıştan, bağımsızlıktan, kalkınmadan ve hakça bölüşümden yana tüm güçleriyle omuz omuza, yan yana mücadele etmeye devam edeceğiz.

Toplumcu duruşumuzdan asla geri adım atmayacağız.

TMMOB'nin ilerici, devrimci, demokrat, yurtsever çizgisini kararlılıkla korumaya devam edeceğiz.

Teoman Öztürklerin bizlere miras bıraktığı mücadeleyi daha da büyüteceğiz.

Bilimi ve tekniği emperyalistlerin ve sömürgeciğin değil halkının hizmetine sunan bir Türkiye'yi mutlaka kuracağız.

Yaşasın TMMOB Örgütüllüğü,

Yaşasın Mücadelemiz

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB KOCAELİ İKK DEPREM PANELİ /17 Ağustos 2023

17.08.2023
Kocaeli

Değerli Konuklar, Değerli Yöneticiler, Değerli Meslektaşlarım,

Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına dostlukla selamlıyorum. Bugün burada aranızda olmaktan dolayı büyük bir mutluluk duyuyorum.

Etkinliğimizi düzenleyen Kocaeli İl Kooordinasyon Kurulu sekreterliğimize ve değerli çalışmalarını bizlerle paylaşacak olan tüm konuşmacılarımıza çok teşekkür ediyorum.

17 Ağustos Depreminde ve ülkemizdeki diğer deprem ve doğal afetlerde yitirdiğimiz tüm canlarımızı bir kez daha özlemle anıyorum.

Değerli Arkadaşlar,

17 Ağustos depremi , ülkemizde 1939 büyük Erzincan depreminden sonra 20. Yüzyılda yaşanan en büyük ikinci felaketti.

Başta İzmit, Yalova ve Adapazarı olmak üzere Doğu Marmara'nın tamamını etkileyen 7,4 büyüklüğündeki bu deprem, gerekli tedbirler alınmadığında doğal afetlerin ne büyük toplumsal felaketlere dönüşebildiğinin en acı örneği olarak tarihe geçti.

Kocaeli - Gölcük merkezli meydana gelen Marmara Depremi ve ardından 12 Kasım'da yaşanan Düzce Depremi büyük bir yıkıma neden olmuştu.

Yalnızca fiziki olarak şehirlerimizin yıkılmasından bahsetmiyorum. Aynı zamanda sevdiklerimizi, ailemizi, dostlarımızı yani yaşama ve insana dair güzel olarak sakladığımız ne varsa hepsinin yıkımından söz ediyorum.

Dile kolay...20 binden fazla vatandaşımız bu depremlerde yaşamını yitirmiş, 50 bine yakın vatandaşımız yaralanmış, yüzbinlerce konut hasar görmüş, bölgenin altyapısı tamamen çökmüş, toplam ekonomik kayıp ise 50 milyar doları aşmıştı.

7,4 büyüklüğündeki bu deprem sadece Marmara bölgesini etkilemekle kalmamış, deprem bölgesinin hem ülkemizin ekonomik anlamda üretim merkezi olması hem de yurdun her yerinden göç alan bir bölge olması nedeniyle tüm ülke coğrafyasını doğrudan ya da ya da dolaylı olarak etkilemişti.

Bu yıkıcı depremin 2001 ekonomik krizinin önemli sebepleri arasında yer aldığı da bilinmektedir.

Marmara Depremi, depreme bakış açısının değişmesinde bir milat olmuş, deprem sonrası müdahaleden çok deprem öncesi alınması gereken tedbirlerin düşünülmesi gerektiği tüm çevrelerce benimsenmiştir.

O günden sonra hep birlikte haykırmıştık; “Unutmayacağız, unutturmayacağız!” Elbette böyle olacak. Unutmayacağız. Unutmadan, mücadele ederek yeniden yaşamaya devam edeceğiz.

Sevgili Arkadaşlar,

Evet, elimizden geldiğince mücadele ediyoruz ama 99 depremlerinden günümüze kadar yaşanan süreç, Edip Cansever’in ‘dağılmış pazar yerlerine benziyor memleket’ dediği günlere benziyor.

Marmara depreminin yarattığı yıkımın ve yaşadığımız toplumsal travmanın büyüklüğüne rağmen, deprem gerçeği ile gerçekten yüzleştiğimiz, yeni depremlere hazırlanma konusunda yol aldığımız pek söylenemez.

Marmara depreminden almamız gereken en büyük ders, coğrafi riskler göz ardı edilerek kurulan şehirlerin, plansız-çarpık kentleşmenin ve mühendislik hizmeti almayan yapıların insanlar için büyük tehdit oluşturduğuydu.

Geride bıraktığımız 21 yıl boyunca ne yazık ki bu acı dersin gereklerini yerine getirme noktasında adımlar atılmadı.

Büyük beklentilerle hazırlanan Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planının gerekleri yerine getirilmedi. Başta okul ve hastaneler olmak üzere, Türkiye’deki bina envanteri çıkarılmadı. Mevcut yapılar hasar görebilirlikleri ve riskleri esas alınarak gruplandırılmadı.

Konutları bırakın deprem sonrasında acil kullanılması gereken hastaneler gibi okullar gibi kamu yapıları dahi depreme dayanıklı hale getirilmedi. Afet riski olan yerleşim yerleri taşınmadı, afet sonrası kriz yönetim senaryoları hazırlanmadı.

Bütün bunlar yapılmazken, kamusal bir anlayışla yürütülmesi gereken “yapı denetim” sistemi tümüyle ticarileştirildi. Odalarımızın mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme gereklilikleri yapı denetim süreçlerinden dışlandı.

“İmar Barışı” adı altında projesi olmayan, hiçbir mühendislik hizmeti almamış 10 milyonu aşkın denetimsiz kaçak yapı ruhsatlandırıldı.

Kentlerin yeniden yapılandırılması ve depreme dayanıksız binaların yenilenmesi için gerekli olan “Kentsel Dönüşüm” uygulamaları amacından saptırılarak inşaat firmalarına kaynak aktarılmasının, kentsel rantların iktidar yandaşlarında toplanmasının bir aracı haline getirildi.

Kent merkezlerinde bulunan afet toplanma alanı statüsünde park, bahçe ve meydanlar yapılaşmaya açılarak afet sonrasında yaşamı sürdürmeye olanak verecek güvenli alanlar ortadan kaldırıldı.

Deprem zararlarını azaltmaya yönelik çalışmalar yapmak üzere toplanan deprem vergileri bile duble yollar, demiryolları, havayolları gibi amaç dışı faaliyetler ve bütçe açığını azaltmak için kullanıldı.

Bütün bunların sonucunda sonraki yıllarda yaşanan her deprem bir felakete dönüştü ve dönüşmeye devam ediyor.

Sevgili Arkadaşlar,

Marmara depreminin ardından, 2003'te Bingöl'de , 2011 Van'da, 2020'de Elazığ-Sivrice ve İzmir'de ve ne yazık ki bu kış gerçekleşen ve 11 ilimizi etkileyen 6 Şubat depreminde de benzer acıları tekrar tekrar yaşadık, yaşıyoruz.

Kahraman Maraş merkezli depremler de şehirlerimizin ve binalarımızın depreme hazır olmaması, devletin sağlıklı işleyen bir afet-acil durum yönetimi planı olmaması yaşanan afeti toplumsal bir trajediye dönüştürdü.

Arama kurtarma faaliyetleri hiçbir biçimde organize edilemedi. Yıkılan on binlerce binanın enkazı altında kalan yüzbinlerce kişiye günlerce ulaşılmadı.

Milyonlarca depremzede zorlu kış şartlarında kendi çabalarıyla hayatta kalmaya, enkaz altındaki yakınlarını çıkarmaya, ihtiyaçlarını karşılamaya çalıştı.

Liyakatsiz atamaların ve partizanca kadrolaşmaların yüzlerce yıllık kurumları nasıl işleyemez hale getirdiğini hep birlikte gördük.

Hepsinden de öte, neoliberalizmin ranta dayalı yönetim anlayışının, her şeyi paraya dönüştürmeye çalışan holdingleşme dürtüsünün insanlığın temel değerleriyle hiçbir biçimde uzlaşmadığını gördük.

155 yıllık Kızılay'ın, milyonlarca afetzede aç-açıkta beklerken onlara çadır sağlamak yerine, şirketlere, yardım kuruluşlarına parayla çadır, konserve, giysi sattığını öğrendik. Onlar adına biz utandık Kızılay'ın düştüğü bu duruma.

Sevgili Arkadaşlar,

Her depremden sonra siyasilerden hamasi nutuklar dinliyoruz. Yardım faaliyetleri bile siyasi şova dönüştürülerek toplumsal kutuplaşmanın bir aracı olarak kullanılıyor. İnsanların acıları seçim çalışmalarına malzeme ediliyor.

Sözler veriliyor, yaraların sarılacağı söyleniyor. Kalıcı önlemlerin alınacağı dile getiriliyor. Fakat gündemin değişmesiyle tekrar rutine dönülüyor.

Biz biliyoruz ki ülkemiz dünyanın en etkin ve yıkıcı deprem kuşaklarından birinin üzerinde bulunmaktadır.

Bugüne kadar yaşadığımız pek çok depremde olduğu gibi, bundan sonra da şiddeti büyük depremler olacaktır. Bu doğal sürecin oluşumu önlenemez ve engellenemez.

Ancak biz şunu da iyi biliyoruz; gerekli tedbirlerle, can ve mal kayıpları azaltılabilir.

Bu konuda gerekli hazırlıkların yapılmadığını bilmek ve ülkeyi yönetenlerin duyarsızlığı hepimizi kahrediyor.

Vatandaşlarının sağlıklı ve güvenli yapılarda barınmasını sağlamak bir devletin asli görevleri arasındadır

Depreme hazırlıklı olmak, bulunduğumuz binalarda kullanılan yapı malzemelerinin kalitesinden, yaşadığımız şehirlerin kurulduğu coğrafyanın özelliklerine, şehir planlarının afet riskine göre hazırlanmasından acil durum organizasyonuna kadar geniş bir halkayı kapsıyor.

Bu halkanın herhangi birindeki zayıflık, diğer önemleri de işe yaramaz hale getirmektedir.

Sevgili Arkadaşlar,

Hiç çekinmeden ısrarla söylemek gerekiyor.

Afetlerin bundan sonra felakete dönüşmesini istemiyorsak; bütünlüklü bir plan, program, bu programı uygulayacak bir devlet yapılanması ve güçlü bir siyasi irade şarttır.

Bilimi, planlamayı ve denetimi dışlayan, rantı egemen kılan bu politika modeli, çaresizliğin ve yetersizliğin değil, bilinçli bir tercihin ürünüdür.

Kahraman Maraş Merkezli depremlerin yarattığı felakete rağmen, aynı politikalarda ısrar edilmesi bunun en somut göstergesidir.

Geçici barınma yerlerinin oluşturulmasından, yerleşim yerlerinin planlanmasından kalıcı konutların yapılmasına kadar her aşamada rantçılar, vuruncular yine devrede. Bilim çevreleri, meslek kuruluşları yine yok sayılıyor.

Koca bir coğrafyanın topoğrafyasını değiştiren bir doğa olayı yaşandıktan sonra, daha enkazlar bile kaldırılmadan, hiçbir bilimsel, teknik çalışma yapılmadan, bölgenin jeolojik verileri güncellenmeden, risk analizleri yapılmadan bir oldu bitti yaratılarak yıkılan kentlerin yenilenmesi adı altında rant temelli projelerin hazırlanarak yürürlüğe sokulması, deprem bölgesinin sipariş ihalelerle malum şirketler arasında pay edilmesi bunun en somut örneği.

Yaşanan yanlışlıkları ve eksiklikleri raporlarımızla dile getirdiğimizde ise iktidar yandaşlarının saldırılarına maruz kalıyoruz.

Hatırlayacaksınız ilk olarak, yandaş gazetelerde binaların yapı denetim ve kontrollerinden TMMOB ve ilgili odaların sorumluluğu olduğu, çürük binaların yapımına sessiz kaldığımız algısını yaratmaya çalıştılar.

TMMOB'nin denetim yetkilerini ortadan kaldırmak için defalarca kanun değişikliği yaptıklarını yüzlerine vurunca bu yalanı sürdürmediler.

Hemen sonrasında, çok daha büyük bir gürültüyle TMMOB'nin kentsel dönüşüm projelerine engel olduğu için kentlerin depreme dayanıklı hale getirilemediği yalanını söylediler.

Bizim yıllardır kentsel dönüşüm projelerine en büyük itirazımızın, bu projelerin kentlerde afet riskini azaltmak yerine, kentlerin ortak kullanım alanlarına el koymak, fakiri fukarayı yerinden etmek ve rant amaçlı lüks yapılar yaratmak için kullanılması olduğunu örnekleriyle kamuoyuyla paylaşmamız sonucu bu yalanlarından da çark ettiler.

Sevgili Arkadaşlar,

Buradan bir kez daha yinelemek istiyorum.

Depreme dayanıklı yerleşim alanları ve yapılar tasarlanmanın, üretmenin, deprem hasarı ve can kayıplarının azaltılmasının bilinen tek yolu mühendis, mimar ve şehir plancılığı hizmetlerinin eksiksiz bir şekilde uygulanmasıdır.

Denetimsiz ve kaçak yapılaşmaya derhal son verilmelidir. İmar afları yasaklanmalıdır.

Ülkemizin deprem ve afet planları geliştirilmeli, deprem zararlarını azaltma önlemleri, İmar Yasası ve diğer ilgili mevzuatlara yansıtılmalı, kent planlaması, yapı üretimi ve yapı denetimi konusu bütünlüklü bir şekilde ele alınmalı, ülkemiz yapı stokunda gerekli mühendislik incelemeleri yapılarak riskli yapılardaki risklerin giderilmesi çalışmaları ivedilikle başlatılmalıdır.

Yapı Denetimi ile ilgili kamusal yapılanmalarda TMMOB ve bağlı Odalar, görev, yetki ve sorumlulukları tanımlanarak temsil edilmelidir.

Biz yıllardır toplumun ortak çıkarını savunmayı, bilimsel-teknik doğruların ışığında ilerlemeyi kendimize ilke edinmiş bir örgütüz, bundan sonra da bu doğrultuda yürümeye devam edeceğiz.

Deprem yarattığı yıkımın iktidarın yeni rant politikalarına ve yandaş sermaye kesimlerine servet aktarımı sürecine dönüştürülmesine sessiz kalmayacağız.

TMMOB ve bağılı odaları olarak yıllardır mesleki bilgi ve birikimlerimizi kullanarak, kimi zaman üniversitelerle, kimi zaman belediyelerle iş birliği yaparak deprem ve afetler konusunda yüzlerce etkinlik düzenledik, onlarca rapor hazırladık.

Yaptığımız çalışmalarını kamuoyuyla paylaştık ve yetkilileri bilgilendirdik.

Kim ne derse desin, ne engel koymaya kalkarsa kaksın, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak üzerimize düşen her türlü sorumluluğu yerine getirmeye kararlıyız.

Bu bizlerin, bizi yetiştiren, sınırlı kaynaklarını bizim eğitimimiz için harca-yan topluma karşı en büyük sorumluluğumuz ve borcumuzdur.

Mesleğimizin kamusal niteliğinin gereğidir.

Bu tip çalışmalarını yapmak için siyasiler tarafından görevlendirilmek gerekmediğini de biliyoruz.

Hiçbir karşılık beklemeden, halkın çıkarını için çalışmaya gönüllüüz ve bu karalığımız sürecektir. Emekten, insandan, yaşamdan yana, rant ve kar hırsıyla değil aklın bilimin ve tekniğın ışığında bir gelecek için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, etkinliğimizin verimli geçmesini diliyor, hepini-zi bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB KOCAELİ İKK DEPREM FOTOĞRAFLARI SERGİSİ AÇILIŞI

17.08.2023

Kocaeli

Değerli Konuklar, Değerli Katılımcılar

Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına dostlukla selamlıyorum. Bugün burada aranızda olmaktan dolayı büyük bir mutluluk duyuyorum.

Sergiyi gezmeye başlamadan önce birkaç şey söylemek istiyorum . Elbette bugün burada toplanmamızın özel bir sebebi var. 20 binden fazla yurttaşımızın hayatını kaybettiği, 50 binden fazla kişinin yaralandığı, yüzbinlerce yapıyı yerle bir eden 17 Ağustos Depremi'nin 24. Yılındayız...Bu vesileyle depremde kaybettiklerimizi özlemle anıyorum.

Ülkemizin tarihinde derin bir iz bırakan, 17 Ağustos depreminin üzerinden yıllar geçse de ne yazık ki acılarımız hafiflemedi. Aksine, ardı ardına gelen her yeni felaket toplumsal tarihimizde derin izler bırakan pek çok acıyı, öfkeyi içine alarak büyüdü.

Değerli arkadaşlar,

Elbette, yaşadığımız bu toplumsal felaketin izleri hala toplumumuzun kalbinde, en derindedir.

Ancak, bugün burada hem kaybettiklerimizi anmak hem yaşadığımız onca acıyı unutmamak, unutturmamak ve toplumsal hafızamızı canlı tutmak adına bir araya geldik.

Bu fotoğraf sergisi, yaşananları unutmamak ve bir daha böylesi felaketlerin yaşanmaması için bir hatırlatma, bir uyarı işareti olarak burada duruyor.

Sergide yer alan her bir fotoğraf, geride bıraktığımız acıları ve kayıpları hatırlatırken aynı zamanda, depremin yıldönümünde geçmişimize bakmayı, oralardan çıkaracağımız dersleri, aklın ve bilimin ışığında bugünü ve geleceğimizi kurmayı işaret ediyor bize.

Bizler biliyoruz ki yaşanan bunca felaketin ardında ranta dayalı bir akıl ve onun siyasi temsilcileri vardır. Bu zihniyetle sorumlularıyla hesaplaşmak ve insan hayatının, yaşamın ve doğanın ön planda tutulduğu bir gelecek inşa etmek hepimizin sorumluluğudur. Bu bilinçle mücadele etmek hepimizin görevidir.

Sergiye katılan tüm katılımcıları ve arkadaşlarımızı bir kere daha sevgiyle selamlıyor, emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MESLEKİ VE TEKNİK BİLGİLERİNİ HALKIN YARARINA KULLANDIKLARI İÇİN ARKADAŞLARIMIZ 500 GÜNDÜR TUTUKLU!

GEZİ'Yİ SAHİPLENMEYE, ARKADAŞLARIMIZLA DAYANIŞMAYA DEVAM EDECEĞİZ

07.09.2023

Ülkemizin her bölgesinden, her yöresinden yurttaşlarımızın itirazlarını, taleplerini haykırdığı; ülke tarihinin en görkemli halk hareketlerinden biri olan Gezi Direnişi'ne suç isnat etmek, onurlu direnişimizi lekelemek amacıyla iktidarın güdümündeki yargı mensupları tarafından verilen hukuksuz tutuklama kararının üzerinden 500 gün geçti.

TMMOB Yönetim Kurulu Üyemiz Mücella Yapıcı, Şehir Plancıları Odamızın Onur Kurulu Üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da aralarında bulunduğu arkadaşlarımız ve Osman Kavala herhangi bir hukuki gerekçe, delil sunulmadan cezaevinde tutulmaya devam etmektedir.

FETÖ mensubu emniyet görevlileri tarafından hukuksuz bir biçimde elde edildiği yargı kararlarıyla kesinleşmiş olan “delillerin”, FETÖ firarisi bir savcı eliyle yeniden kıymetlendirilmesi sonucunda, AKP Milletvekili Aday Adayı olmuş bir “hakim” kararıyla arkadaşlarımız 500 gündür tutsak.

Kendi amaçları doğrultusunda hukuku araçsallaştıran AKP iktidarı, güdümündeki yargı mensupları eliyle, ülke tarihinde en önemli kırılma anlarından biri olan Gezi'yi suçlamaya, manipülasyonlarla Gezi'nin aydınlık yüzüne leke bulaştırmaya çalışmaktadır.

Değerli Arkadaşlar,

Gezi Direnişi, doğal alanlarımız, parklarımız, meydanlarımız betona boğulmasın; kıyılarımız, ormanlarımız, meralarımız ranta kurban edilmesin diye; sağlıklı ve güvenli yaşam alanlarında hep birlikte, barış içinde yaşayabilelim diye milyonlarca yurttaşın haykırdığı toplumsal bir olaydır.

TMMOB ve bağlı odaların en temel amaçlarından biri, bilimi ve tekniği halkın yararına kullanarak kamusal alanları savunmaktır. Bu kapsamda, milyonlarca yurttaşın, toplumun ortak değeri olan Gezi Parkı betonlaşmasın diye, İstanbul kentinin merkezindeki en önemli deprem toplanma alanı yapılaşmaya açılmasın diye yürüttüğü mücadelenin sözcüsü olmak suç değildir.

Arkadaşlarımız, Gezi'ye katılan milyonların sözcüsü olmuşlardır.

Dönemin Şehir Plancıları Odası İstanbul Şube Başkanı Tayfun Kahraman, Mimarlar Odası yöneticisi Mücella Yapıcı ve Mimarlar Odası Avukatı Can Atalay suç işlememiş; tarihsel birikimle oluşmuş mesleki etik ilkelerimiz doğrultusunda, TMMOB çatısı altında üstlenmiş oldukları görevlerin gereğini yerine getirmişlerdir.

Halkın çıkarlarını savundukları için, Taksim Meydanı'na ve Gezi Parkı'na sahip çıktıkları için, mesleki sorumluluklarının gereğini yerine getirdikleri için bu arkadaşlarımız 500 gündür hukuksuz, gerekçesiz bir şekilde cezaevindedir.

Cezaevinde oldukları hergün, her an hukuksuzluk katlanarak büyümektedir. Bir yandan da 500 gündür, hergün tuttuğumuz Adalet Nöbetleriyle arkadaşlarımızın yanında olmaya, onlarla dayanışmayı büyütmeye devam ediyoruz.

Arkadaşlarımız, dezenformasyon aygıtı haline gelen yandaş medya kanallarının iftiraları, tarihi kendilerine göre eğip bükmeye çalışan siyasetçilerin tüm yalanlarına rağmen toplum nezdinde masumiyetlerini, haklılıklarını koruyorlar.

500 gündür 3 kişilik koğuşlarda, ailelerinden, sevdiklerinden uzak tutulmalarına rağmen, bir an olsun sendelemeden, onurlu direnişimiz Gezi'yi kararlılıkla savunuyor, toplum için yazmaya, çizmeye, üretmeye devam ediyorlar.

Gezi Direnişi'ne katılan milyonlardan intikam almak için hukuksuz bir biçimde tutsak edilen arkadaşlarımızla gurur duyuyoruz.

Gezi Direnişi nasıl ki bu ülkenin yüz akı ve onurlu tarihinin bir parçasıysa, Gezi Davası'nda tutuklanan arkadaşlarımız da bizim yüz akımız ve onurlu tarihimizin bir parçasıdır.

Gezi Direnişinin arkasında dimdik durduğumuz gibi, Gezi Davasında yargılanan ve ceza alan arkadaşlarımızın da yanında dimdik durmaya devam ediyoruz.

500 gündür sürdürdüğümüz Adalet Nöbetleriyle, arkadaşlarımıza desteğimizi, arkadaşlarımızla dayanışmamızı dosta düşmana gösteriyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

Bizler, Gezi'ye baktığımızda; bilim ve tekniğin ışığında, tüm canlıların yaşam hakkına saygılı, eşit, onurlu, barış içerisinde yaşayacağımız, adil bir ülke umudunun ne kadar da diri olduğunu görüyoruz.

Bizler, bu umudun bastırılması, yok edilmesi için nasıl haktan, hukuktan koparak pervasızlaştıklarının farkındayız. Gezi'nin, iktidar tarafından nasıl bir korku kaynağı olarak hala canlılığını, güncelliğini koruduğunu görüyoruz.

Tam da bu sebeple bizler, Gezi'yi, Gezi Davası'nda tutsak edilen arkadaşlarımızı savunmaya; onlarla dayanışmaya devam edeceğiz.

Bizler, 500 gündür, her gün sürdürdüğümüz Adalet Nöbetlerimizi arkadaşlarımız özgürlüklerine kavuşana dek sürdüreceğiz. Bu kararlı adalet mücadelemizi, tüm dost kurum ve kuruluşları, tüm yol arkadaşlarımızla birlikte devam ettireceğiz.

Değerli Arkadaşlar,

Gezi Direnişi sonrasında, ortak kamusal alanlara dair oluşan farkındalık ve sahiplenme, bugün Akbelen'de, Dikmeci'de yeşermeye devam ediyor.

Gezi'den korkmakta haklılar. Gezi'ye suç bulaştırmaya çalışmakta haklılar. Fakat bu beyhude çabaları karşısında, arkadaşlarımızla yan yana, omuz omuza Gezi'yi savunmaya devam edeceğiz.

Tutsak arkadaşlarımızın bir an önce özgürlüğüne kavuşmaları için mücadelemizi kararlılıkla sürdüreceğiz.

Biz kazanacağız!

AKP'den ve onun güdümündeki mahkemelerden hukuk ve adalet beklenmeyeceğini hepimizi biliyoruz. Seçimlerin ardından Merdan Yanardağ ve Barış Pehlivan'ın tutuklanması, Can Atalay'ın Hatay Milletvekili olarak seçilmiş olmasına rağmen siyasi bir kararla hala cezaevinde tutuluyor olması bizlere bunu çok açık gösteriyor. Bu kararlar ve hukukun geldiği bu durum ülkemiz açısından utanç vericidir.

Bizler bu hukuksuzluğu kabul etmediğimizi ve mücadeleye devam edeceğimizi göstermek için nöbet tutuyoruz.

Değerli Dostlar,

2014 yılından bu yana devam eden Gezi Davasının her aşamasında bu sürecin hukuki değil siyasi bir süreç olduğunu dile getirdik.

Gezi tüm umudu, güzelliği ve ışıltısıyla siyasi iktidarın kirliliğini, çirkinliğini, defolarını iyot gibi açığa çıkardığı için ilk günden itibaren iktidarın hedefindedir.

Hepimiz biliyoruz ki, siyasi iktidarın ve onun maşalarının Gezi Direnişi nezdinde asıl cezalandırmak istediği eşit, özgür ve demokratik bir Türkiye ideali için mücadele eden toplumsal muhalefet hareketidir.

Siyasi iktidarın Taksim Dayanışması bileşenleri nezdinde cezalandırmak istediği parkına, şehrine, doğasına, tarihine sahip çıkan mühendis, mimar ve şehir plancılarıdır. Attığı her hukuksuz adımda karşısında gördüğü mesleki bilgisini halktan yanan kullanan kamucu mühendis, mimar, şehir plancılarıdır.

Siyasi iktidarın cezalandırmak istediği, yıllardır her fırsatta saldırdığı TMMOB ve bağlı odalarının toplumcu çizgisi ve onurlu mücadele geleneğidir.

Bu yağmacıların, bu haramilerin, bu zorbaların saldırıları yürüdüğümüz yolun doğruluğunun, mücadelemizdeki ısrarımızın haklılığın göstergesidir. Verdikleri cezalar, bu ülkedeki, mühendis, mimar ve şehir plancıları mücadelesi tarihine işlenmiş birer nişandır!

İktidar, arkadaşlarımızı cezaevlerine kapattığını sanıyor ama arkadaşlarımızın toplumcu fikirleri, Türkiye'nin dört bir yanındaki meslektaşlarımızın dillerinden halkla buluşmaya devam ediyor.

Arkadaşlarımızın derhal salıverilmesini istiyoruz. Gezi davasında tutuklanan tüm arkadaşlarımıza özgürlük istiyoruz.

Değerli Dostlar,

Ülkemiz ekonomiden siyasete kadar her alanda büyük bir kriz içerisinde.

Krizin sorumlusu olan iktidar, halkın acil sorunlarına çözüm üretmek yerine toplumsal muhalefeti susturarak başarısızlığının üstünü örtmeye çalışıyor.

Gezi Davasında verilen cezaların ardından birbiri ardına yaşanan hukuku bir susturma, gözdağı verme olarak kullanma uygulamalarının ardında iktidarın bu çözümsüzlüğünün telaşı yatıyor.

Siyasi iktidarın üzerini örtmek istediği başarısızlık tablosunun altında büyük bir toplumsal dram yaşanıyor. Hayat pahalılığı, işsizlik ve yoksulluk toplumun tüm kesimlerini tükenme noktasına getirdi.

Yaşanan ekonomik kriz mühendis, mimar ve şehir plancılarının hayatlarını da çok olumsuz etkiliyor. Başta yeni mezun ve işsiz arkadaşlarımız olmak üzere, kamuda ve özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerini yapan meslektaşlarımız giderek daha büyük bir hayat zorluğu ile baş etmeye çalışıyor.

Cumhuriyetin 100. Yılına plansızlık, üretimsizlik, afetler ile yıkılan kentler, işsizlik, yoksulluk, güvencesizlik, açlık ve sefalet koşulları ile karşılıyoruz. Ülkemizin üreterek büyümesi ve paylaşarak gelişmesi için emek harcayan mesleklerimiz bugünlerde adeta can çekiyor, büyük sorunlarla boğuşuyor. Mühendislik, mimarlık ve şehir planlama meslekleri aşındırıldı. Mesleki itibarımız yerle bir oldu. Kamucu politikalar terk edildiği için yatırımlar durdu, istihdam daraldı. İşsizlik mühendis, mimar ve şehir plancılarını esir aldı. Özel sektörde çalışan ücretli mühendis, mimar ve şehir plancıları piyasanın sömürüsüne terk edildi. Ücretlerimiz eridi, asgari ücretin altında

çalışmaya mecbur bırakıldık. Kamuda çalışan meslektaşlarımızın hakları giderek eridi. Ülkemizde yaşayabilme umudunu kaybeden genç meslektaşlarımız yurt dışına çıkmaya mecbur bırakıldı.

Sorunlarımız çözüm bekliyor. Sorunlarımızın çözümü için bir mücadele kampanyası başlatıyoruz. 11 Eylül'de yapacağımız basın toplantısı ile mücadele kampanyamızı başlatmış olacağız ve ülkenin dört bir yanında eylem ve etkinliklerimizi hayata geçireceğiz. Mühendis, mimar ve şehir plancılarının sesini her yerde yükselteceğiz.

Cumhuriyetin ikinci yüzyılını eşitlik ve özgürlük temelinde yeniden inşa etmek için tüm meslektaşlarımızı ve kamuoyunu birlikte omuz omuza mücadele etmeye çağırıyoruz.

Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz...

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

CUMHURİYETİN 100. YILINDA

HAKLARIMIZ VE GELECEĞİMİZ İÇİN MÜCADELEYİ BÜYÜTÜYÜRÜZ!

14.09.2023

Cumhuriyet'in kuruluşunun 100. Yılına yaklaşıyoruz.

Cumhuriyet, ülkemizin kalkınması, sanayileşmesi ve gelişmesi sürecinde mühendis, mimar ve şehir plancılarının katkılarıyla büyük başarılarla imza atmıştır.

Ülkenin en zor işlerinden birini kendine görev bilen meslektaşlarımız sayesinde Cumhuriyet tarihinin önemli süreçleri ilmek ilmek örülmüştür. Mühendis, mimar ve şehir plancıları, sadece kendileri için değil aynı zamanda parçası oldukları toplum ve ülke için de çalışmış ve üretmiştir. Tarihimiz boyunca kalkınma, sanayileşme, kentleşme, denizcilik, gıda, iletişim, bilişim, ulaştırma, enerji ve tarım gibi temel alanların ve plan, proje, üretim, denetim gibi süreçlerin itici gücü meslektaşlarımız olmuştur. Bugünden bakıldığında hayranlık uyandıracak politikalar ve uygulamalar mesleklerimizimizin yoğun katkısı ile hayata geçirilmiştir.

Cumhuriyet'in 100. yılına geldiğimizde mühendislik, mimarlık ve şehir planlama başta olmak üzere birçok alanda büyük ve köklü sorunlar hayatımızı kuşatmıştır. Plansızlık, üretimsizlik, işsizlik, yoksulluk, güvencesizlik, açlık ve sefalet koşulları ülkemizi teslim almıştır. 1980'li yıllardan itibaren imalat sektöründe başlayan özelleştirme dalgasıyla, kamuya ve halka ait olan varlıklarımız devletin elinden çıkarılarak sermayenin dizginsiz sömürüsüne ve yağmasına açılmıştır. Fabrikalarımız, limanlarımız, santrallerimiz, kamu arazilerimiz ve kamu işletmelerimiz sermaye gruplarına peşkeş çekilmiştir. 1985 yılından itibaren hız kazanan program çerçevesinde, günümüze kadar 183 kuruluşta hisse senedi veya varlık satışı/devir işlemi yapılmış, bu kuruluşlardan 171'inde hiç kamu payı kalmamıştır. Özelleştirmelerin ardından yaşanan ekonomik krizlerle birlikte Türkiye ekonomisi üretime dayalı bir ülke olma modelini terk etmiştir. Kayıtdışı ekonomi başını almış yürümüş, fason üretim ve montaja dayalı üretim biçimleri benimsenmiştir. 2000'li yıllardaysa inşaata dayalı bir ekonomik model benimsenmiş, üretim yerine ithalatın desteklendiği, teknoloji ve teknik hizmetlerin dahi ithalinin makbul görüldüğü bir dönem yaratılmıştır. Bu süreçte kamu işletmeleri parçalanarak kamuya ait çimento, süt, et, yem, dokuma, orman ürünleri, gemi, gübre sanayileri, enerji santralleri, kimya ve petrokimya tesisleri, maden işletmeleri, demir çelik işletmeleri, kâğıt fabrikaları, telekomünikasyon hizmetleri, ulaşım hizmetleri ve bankacılık

sektörü özelleştirilerek bu alanlar uluslararası tekellere bırakılmış, ülkemiz daha da fazla dışa bağımlı hale getirilmiştir. Devlet tarafından sunulması gereken teknik hizmetler piyasalaştırılmış ve serbest piyasa ekonomisinin insafına terk edilmiştir.

Boşuna mı Okuduk?

Cumhuriyet kazanımlarının birer birer tasfiye edildiği piyasacı dönüşümden tüm yaşam alanlarımızın yanı sıra mühendislik-mimarlık uygulamaları, mühendislerin, mimarların ve plancılarının sosyal konum ve koşulları da doğrudan olumsuz biçimde etkilenmiştir.

Meslek alanlarımızda büyük bir yıkım yaşanmıştır. Bu yıkıma bağlı olarak bir dönemin gözde meslekleri olan mühendis, mimar ve şehir plancılarının itibarı neredeyse sıfırlanmıştır. Bir afet ülkesi olmamıza rağmen, daha fazla önem verilmesi gereken mühendislik, mimarlık ve planlama hizmetleri birer prosedür haline getirilmiştir. Merkezi politikalardan yerel uygulamalara kadar birçok alanda bilim ve teknik dışlanmış, mesleklerimiz yok sayılmıştır. Ülkemizin temel sorunlarının çözümünü de afetlere karşı dirençli kentleşmenin, tarımsal ve sınai üretimin, tarihi, kültürel ve doğal alanların korunmasının, toplumsal kalkınmanın anahtar gücü olan mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı meslekleri âdeta gözden çıkarılmıştır.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları açlık ve yoksulluk sınırı altında düşük ücretlerle, kötü koşullarda çalışmaya mecbur bırakılmıştır. Ücretli çalışan meslektaşlarımızın yaklaşık %60'ı asgari ücret düzeyinde ücretlere çalıştırılmaktadır. Kamuda çalışan meslektaşlarımızın hakları erimiş, kamuda istihdam giderek daralmıştır. Emekli meslektaşlarımız, üstlendikleri tüm önemli ve kritik görevlerden yüz akıyla çıkmayı başarmışken, mesleklerini bir ömür boyu ifa etmişken bugünlerini yoksulluk ve geçim sıkıntısı teslim almıştır.

Mühendis, mimar ve şehir plancısı adayı pek çok genç, ülkemizin geleceğine dair umutlarını kaybetmek üzeredir. İşsizlik oranı %40'ları aşmıştır. Yeni mezun meslektaşlarımızın iş bulma süreleri 18 aya kadar uzamıştır. Çok sayıda meslektaşımız iş bulamadığı için yurtdışına çıkmaktadır. Ülkemiz, yetişmiş değerli mühendis, mimar ve şehir plancılarını kaybetmektedir. Meslektaşlarımız yoğun işsizlik sonucu geçimlerini sağlayabilmek için meslek dışı işlere yönelmekte, tezgâhtarlık, garsonluk, kuryelik gibi işlerde çalışmaktadır.

Bu acı tablo bizlere kaybedilmekte olan bir geleceği işaret etmektedir. Yüzbinlerce mühendis, mimar ve şehir plancısının bilincinde “boşuna mı okuduk!” sorusu belirginleşmektedir.

Tüm bu olumsuzlukların üzerine siyasi iktidarın TMMOB ve bağlı Odalarını-mıza karşı düşmanca tutumu da eklendi. Bilindiği üzere TMMOB'nin yetkileri yıllar içerisinde parça parça koparıldı, elimizden alındı. Geçtiğimiz aylarda açılan davalarla ücretli çalışan üyelerimizin asgari ücretini belirleme yetkimiz de elimizden alındı. SGK ile yapılan ücret denetimi protokolü gereği 2012 yılından bu yana belirlemekte olduğumuz mühendis, mimar ve şehir plancısı asgari ücreti, belli ki sermaye çevrelerini ve iktidarı rahatsız etmiştir. Gelişen baskılar sonucu SGK önce protokolün içini boşaltmak istemiş ardından da 2017 yılında protokolü tek taraflı olarak feshetmiştir.

Bu müdahaleye rağmen TMMOB ve Odalarımız ücretli çalışan meslektaşlarımızı korumak amacıyla yönetmeliklerimiz gereği asgari ücret belirlemeye devam etmiştir. En son geldiğimiz aşamada siyasi iktidarın müdahalesi sonucu açılan davalarla ve siyasal güdümlü yargı kararlarıyla ilgili yönetmeliklerimiz geçtiğimiz aylarda iptal edilmiş, bu yetkimiz de elimizden alınmıştır. Böylece, ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancıları serbest piyasanın acımasız sömürsü karşısında korumasız bırakılmıştır.

Bir asırdır ülkemizin kalkınması, ilerlemesi ve halkın refah koşullarında yaşaması için emek harcayan mühendis, mimar ve şehir plancıları bu tabloyu hak etmemektedir.

Tüm emekçi halk kesimlerinde ülkemizin geleceği için kaygılar her geçen gün artmaktadır.

Bitmek bilmeyen ekonomik krizler, enflasyon, işsizlik, hayat pahalılığı ve yoksulluk milyonların âdeta kaderi haline getirilmiştir. Daraltılan meslek alanlarımız ve mesleki itibarımız erozyona uğradıkça ülkemizin ve yurttaşlarımızın uğradığı yıkım da artmaktadır.

Bizler, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları:

Sorunlarımızın, ülkemizin ve halkımızın sorunlarından bağımsız olmadığının bilincindeyiz. Mücadele etmezsek yaşadığımız sorunların daha da büyüyeceğini çok iyi biliyoruz.

Ülkemizin okumuş çocukları olarak Cumhuriyetin ikinci asrında, eşitlik ve özgürlük temelinde, üreten, sanayileşen, gelişen ve hakça bölüşen bir ülkeyi inşa etmek için seferber oluyoruz.

Bir dönemin en itibarlı, gözde mesleklerinin Cumhuriyetin 100. yılında ne hale geldiğini, nasıl ve neden gözden çıkarıldığını, hangi sorunları yaşadığını ortaya koymak ve sorunlarımızın çözümü için sesimizi daha fazla yükselteceğiz. Mühendis, mimar ve şehir plancılarını görmezden gelenlere ve yok sayanlara karşı haklarımız ve geleceğimiz için ayağa kalkıyoruz.

19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancısı Dayanışma Gününde tüm illerde kitlesel basın açıklamalarıyla sorunlarımızı halkımız ile paylaşacak ve devamında örgütlü gücümüz ile mücadeleyi büyüteceğiz. “Boşuna mı Okuduk!” sözünü Eylül ayı boyunca ülkenin her karışında seslendireceğiz.

Kitlesel eylemler, sempozyumlar, kongreler, paneller, forumlar ve geniş katılımlı toplantılar ile mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarını ve bu sorunların nedenlerini kamuoyu gündemine taşıyacağız. TBMM’den siyasi partilere ve demokratik kitle örgütlerine kadar ziyaretler, görüşmeler ve temaslar gerçekleştireceğiz. SGK’ya ücret protokol teklifimizi ileteceğiz ve takipçi olduğumuzu göstermek için tüm illerde SGK il müdürlüklerinin önünde olacağız.

Ekim ayında “Boşuna Okumadık!” diyeceğiz ve Cumhuriyetin 100., TMMOB’nin 69. Kuruluş yıldönümünde mühendis, mimar ve şehir plancılarının Cumhuriyetin ikinci yüzyılını yeniden kurma iradesini ortaya koyacağız.

Deprem’in 8. Ayında Hatay başta olmak üzere deprem bölgelerinden mühendislik, mimarlık ve şehir planlamanın yok sayılmayacağını göstereceğiz.

TMMOB’nin kuruluş yıldönümü olan 18-22 Ekim Mühendislik ve Mimarlık Haftasında, kitlesel eylemlerimiz ile TMMOB ve Odalarımızın ülkemiz ve mesleğimiz için ne kadar önemli olduğunun altını güçlü bir şekilde çizeceğiz.

Tüm meslektaşlarımızı ve halkımızı omuz omuza mücadele etmeye çağırıyoruz!

Yaşasın TMMOB, yaşasın örgütlü mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KİMSE DOKUNAMAZ SUÇSUZLUĞUMUZA!

29.09.2023

Sevgili Arkadaşlar, Değerli Dostlar,

Dün bir adalet utancına daha tanıklık ettik.

Hukukun temel ilkeleri çiğnenerek yürütülen bir yargılama sürecinin ardından Gezi Davası sanıklarına verilen mahkûmiyet kararları aynı zamanda topluma verilen bir gözdağıdır.

İktidarın isteği doğrultusunda kurgulanan bu hukuk dışı davanın sonucunda, yalnızca TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mücella Yapıcı, Hakan Atalay ve Yiğit Ali Ekmekçi serbest bırakıldı. Bir yanımız sevinçli ama bir yanımız elbette hala öfkeli. Aklımız haksızca zapt edilen arkadaşlarımızda... Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi eski başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odası'nın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da bulunduğu arkadaşlarımız en ağır cezalara mahkum edildi.

Biliyoruz ki bu karar, sadece arkadaşlarımıza yönelik değildir. Bu karar, 2013 Mayıs-Haziran aylarında iktidarı sarsıp korkutan milyonlara yöneliktir; milyonlarca insanın demokratik hak kullanımlarını cezalandırmaya, barışçıl ve demokratik istemleri bastırmaya ve kamu idarelerine yakışmayacak bir şekilde öç almaya, cezalandırmaya yöneliktir.

Buradan haykırıyoruz; Cumhuriyet tarihinin en kitlesel, en yaratıcı, en uzun süreli halk hareketi olan Gezi Direnişi'ni ve o direnişin parçası olmuş arkadaşlarımızı karalamaya yönelik herhangi bir karar, o kararı veren mahkemeler ve emri veren siyasi iktidar toplum vicdanında meşru değildir.

Bu kararlar hükümsüzdür.

Sevgili arkadaşlar,

Yaşadığımız bu tablo ülkemizin tek adam rejiminde geldiği içler acısı halin bir göstergesidir. Ülkemiz, halkımız, geleceğimiz bu gerici rejimin altında adım adım yok ediliyor.

Ancak şunu unutmasınlar; bu ülke sahipsiz değildir. Gezi bu ülkenin yarınlara sahip çıkan, hakları ve geleceği için mücadele eden, AKP'nin her tarafımızı saran gerici politikalarına itiraz eden milyonların sesidir. Bu sesi ne hapsedebilirsiniz ne durdurabilirsiniz! Biz buradayız...

Dün olduğu gibi bugün de TMMOB ve bağlı Odaları olarak, mesleki ve teknik bilgimizi halkın yararına kullanmaya devam edeceğiz, arkadaşlarımızı asla yalnız bırakmayacağız ve bu ülkenin en görkemli halk hareketi olan Gezi'ye sahip çıkmayı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Halka ait olan her şeyi korumak ve kamu yararını savunmak mühendis, mimar ve şehir plancılarının temel görevleri arasındadır. 2013 Haziran'ında, sadece kamusal alanlarımızı değil iktidarın baskı politikalarını, temel hak ve özgürlüklerin askıya alınmasını, ülkemizin geleceğinin karanlığa gömülmesini de gündemimize alarak mücadele ettik.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları da bu anlayışla toplumun ortak değerlerinin yok edilmesine karşı, kadına, farklı cinsel yönelimlere, sanata, kültüre yönelik gerici saldırılara karşı omuz omuza mücadele ettik. Tıpkı ülkesinin ve halkının geleceğine sahip çıkan arkadaşlarımız gibi...Tıpkı adlarını dahi bilmediğimiz ama direniş günlerinde, cesaretle, dayanışarak, birbirimize sahip çıkarak yan yana geldiğimiz milyonlar gibi...

Sevgili Arkadaşlar,

İşte bu yüzden bilinmelidir ki hiçbir dava ve hiçbir karar, Gezi'nin , demokratik kamuoyu ve yasalar nezdindeki meşruiyetini gölgeleyemez ve hiçbir güç bizlerin emekten, halkımızdan, ülkemizden, mesleğimiz ve bilimsel teknik doğrulardan yana duruşumuzu engelleyemez.

Gezi'yi savunuyoruz, milyonları savunuyoruz, o milyonların içinde ve her tarafındayız.

Geziyi savunuyoruz, çünkü Gezi biziz. Gezi bizim geleceğimiz, onurumuz, biliyoruz.

Geziyi savunuyoruz çünkü mahkum edilen arkadaşlarımız, halkımızın ve tarihimizin yüz akıdır, biliyoruz.

Onlar, kendileri gibi, kamu/toplum yararının ayaklar altına alınmasına karşı, kamusal/toplumsal mekanların rant talanına karşı korunması mücadelesi veren milyonlarca insanın aklında ve kalbinde olacaklar.

Arkadaşlarımızın yanında olmaya, doğru bildiklerimizi söylemeye, halkımızdan, ülkemizden yana kamu yararını savunma mücadelemize devam edeceğiz.

Ve buradan bir kez daha inatla söylemeye devam ediyoruz; Halkın haklı mücadelesini durduramazsınız. Gezi'nin karşısında duramazsınız.

Bu siyasi zorbalıktan derhal vazgeçin ve arkadaşlarımızı derhal serbest bırakın.

Biz buradayız. Gezi burada. Mutlaka kazanacağız.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

19. TÜRKİYE HARİTA BİLİMSEL VE TEKNİK KURULTAYI

04.10.2023

Ankara

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sizleri dostlukla selamlıyorum.

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odamızın düzenlediği 19. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı'nda aranızda bulunmaktan büyük bir onur duyuyorum.

6 Şubat Kahramanmaraş ve 20 Şubat Hatay Depremlerinin 8. ayındayız. Bu depremlerde yaşamını yitirmiş tüm yurttaşlarımızı, meslektaşlarımızı saygı ve özlemle anıyorum.

Depremin 8. ayında, belki de Türkiye'nin yaşadığı en büyük afetin ardından iktidar hala yerinde sayıyor.

Yurttaşlarımız, bu büyük yıkım karşısında çaresizlikle yaşamını sürdürmeye çalışıyor.

6 Ekim tarihinde yurttaşlarımızın sesini, bilimin ve aklın sesini duyurmak için yönetim kurulumuz, oda yönetim kurullarımız ve bölge il koordinasyon kurullarımızla birlikte Hatay'da olacağız.

Değerli Konuklar;

1987 yılından bu yana devam eden bu önemli Kurultaya emek veren tüm yöneticilerimize, bilim insanlarına ve katılımlarıyla burayı zenginleştiren tüm meslektaşlarımıza en samimi duygularıyla teşekkür ediyorum.

Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin giderek hızlanması, bu gelişmelerin insanlık ve doğa yararına kullanılmasının sağlanması gereksinimleri, bu gibi bilimsel etkinliklerin önemini daha da artırmaktadır.

Konunun farklı alanlardaki uzmanlarını ve uygulayıcılarını bir araya getirerek bilgi ve tekniğin yaygınlaşmasını, ihtisaslaşmasını ve toplumsallaşmasını sağlayan Odamızın bu önemli çabasını kutluyorum.

Kurultayımızın bu yılki ana teması "Cumhuriyetin Dijital İkizi" olarak belirlenmiş.

Biliyorsunuz ki tüm dünyada dijitalleşme ve dijital dönüşüm uygulamaları büyük bir hızla geliyor.

Başta harita ve geomatik mühendisliği alanı olmak üzere, tüm alanlarda

arazi ve saha çalışmaları, hesaplamalar, planlama ve projelendirme uygulamalarında bu dönüşümün araçları yoğun olarak kullanılmaya başlandı.

Dijital ikiz teknolojileri ile fiziksel bir varlığı, süreci veya sistemleri dijital bir ortamda tam olarak modellemeyi ve taklit etmeyi başarabiliyoruz.

Harita ve geomatik mühendisliği de, bu teknolojilerin kullanımı için önemli bir altlık sunmaktadır.

Kent planlarından, afet yönetimine, altyapı hizmetlerinden lojistik hizmetlere, toprak kullanım planlarından enerji verimliliğine, çevresel etki değerlendirmelerinden gıda planlamasına kadar hemen her alanda mekansal verilerle dijitalleştirilerek veri analizleri ve simülasyonlar yapılabilmektedir.

Sevgili Katılımcılar,

Bilim ve teknoloji alanındaki bu baş döndürücü gelişmelerin, çok uluslu dev tekellerin kasalarını doldurmak için değil, insanlığın genel refahını artırmak için kullanıldığı bir gelecek için mücadele etmek hepimizin ortak sorumluluğudur.

Çünkü tüm insanlığın kendisinin ve dünyanın geleceği üzerine daha fazla kafa yorması gerektiği bir dönemden geçiyoruz.

İklim değişikliği, çevre kirliliği, doğal afetler, kuraklık, su sorunu, kıtlık, göç, yoksulluk, salgınlar, barınma gibi küresel sorunlar, sadece ülkemizin değil tüm dünyamızın ortak yaşamını ve geleceğini tehdit eden bir noktaya ulaştı.

Bu tablonun yaratıcısının tüketim ve sömürü üzerine kurulmuş olan sermaye egemenliği sistemi olduğunu hepimiz biliyoruz.

Sermaye ve rant odaklarının çıkarları yerine kamusal çıkarı, sosyal adaleti, eşitliği ve doğanın korunmasını önceleyen bir bakış açısını egemen kılmadan içinde sürüklendiğimiz bu karanlık tablodan çıkmak asla mümkün görünmüyor.

Değerli Meslektaşlarım,

Hepinizin yakından bildiği, hissettiği üzere ülke olarak da çok zor günlerden geçiyoruz.

Özellikle seçimlerin ardından her geçen gün daha da derinleşen çoklu bir kriz dönemine hapsedik. Artan ekonomik bunalım yaşamlarımızı baştan aşağı teslim almış durumda. İşsizlik, açlık, yoksulluk neredeyse kaderimiz hale geldi...

Yaşadığımız krizin nedenleri, dünyanın diğer gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerinden pek farklı değil.

Ülkemizin kronikleşen ekonomik sorunlarının temel nedeni 80'li yıllardan itibaren kesintisiz olarak uygulanan ve son yirmi yılda ülke yönetimine tamamen egemen olan piyasacı neoliberal politikalaradır.

Devletin sosyal sorumluluklarının terk edilmesine, kamusal varlık ve yatırımların özelleştirilmesine, üreticileri korumaya yönelik uygulamaların terk edilmesine, ücretli kesimlerin düşük maaş ve kötü çalışma koşulları altında çalıştırılmasına, uluslararası sermaye hareketleri önündeki tüm engellerin kaldırılmasına yönelik neoliberal politikalar, krizlerin sıklığını artırdığı gibi bu krizlerin toplumsal maliyetini de artırmıştır.

Üretimi, yatırımı ve toplumsal kalkınma anlayışını dışlayan bu politika ve uygulamaların yıkıcı sonuçlarından en olumsuz etkilenen alanlardan birisi de doğal olarak mühendislik, mimarlarlık ve şehir plancılığı meslek uygulama alanları oldu.

Özelleştirmeye, piyasalaştırmaya, ranta dayalı politikalar sonucu mesleğimizin varlık nedeni olan sanayi tesislerimiz, enerji santrallerimiz, iletişim alt yapımız, demir-çelik ve petrokimya tesislerimiz, tarıma dayalı kuruluşlarımız haraç mezat satıldı.

Elde kalan az sayıda kuruluş da idari bütünlükleri parçalanarak etkisizleştirildi. Ülkenin teknik alt yapısına ve üretim yeteneğine ağır darbeler vuruldu.

Sistematik olarak uygulanmaya devam edilen bu politikalarla, meslek uygulama alanlarımız her geçen gün daha da daraltılıyor, mesleğimizin kamusal içeriği bilinçli ve sistematik olarak boşaltılıyor.

Kamuda çalışan meslektaşlarımız düşük ve eşitsiz ücret, sözleşmeli istihdam, özlük hakkı kayıpları ve teknik personel ataması yapılmaması gibi sorunlarla boğuşuyor.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkileniyor.

Serbest çalışan, küçük büro ve atölye sahibi meslektaşlarımızın pek çoğu artan maaliyetler, iş hacminin azalması, artan borç yükü nedeniyle iş yerlerini kapatmak zorunda kalıyor.

Genç meslektaşlarımız arasında işsizlik oranı %40'lara ulaşmış durumda.

İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar tüm meslektaşlarımızı tehdit ediyor.

Değerli Konuklar;

Bizler, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları:

Yaşadığımız bu sorunların, ülkemizin ve halkımızın sorunlarından bağımsız olmadığını bilincindeyiz. Ancak tüm toplum olarak, el ele dayanışma içerisinde mücadele etmezsek yaşadığımız sorunların daha da büyüyeceğini çok iyi biliyoruz.

Bizler, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları:

Bilimi ve teknolojiyi esas alan, üreten kalkınan, sanayileşen, tarımda kendi kendine yeten hakça bölüşen bir ülke istiyoruz.

Tüm halkımız için insan onuruna uygun bir yaşam, insan onuruna yaraşır bir gelecek istiyoruz.

Adil bir gelir dağılımı istiyoruz.

Yıllardır artan sorunlarımıza artık bir çözüm istiyoruz.

İşsiz üyelerimize istihdam alanları açılmasını istiyoruz.

Ücret ve hak kayıplarımızın giderilmesini istiyoruz. Güvenli ve güvenceli çalışma koşulları istiyoruz.

Mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamında, almış olduğumuz, eğitim, vermiş olduğumuz hizmet ve üstlenmiş olduğumuz sorumluluğun niteliğine uygun ve insanca yaşanacak bir asgari ücret belirlenmesini istiyoruz.

Düşük ücretler ve kayıt dışı çalıştırılmaya karşı geçmişte SGK ile TMMOB arasında imzalanan, daha sonra iptal edilen ücret denetimi protokolünün yeniden yürürlüğe girmesini istiyoruz,

TMMOB ve Odaların elinden alınan mühendis, mimar ve şehir plancısı asgari ücreti belirleme yetkisi ile kamusal ve mesleki denetim yetkilerinin geri iade edilmesini istiyoruz,

Kamuda daha fazla istihdam istiyoruz. Kamu çalışanı üyelerimizin ek göstergelerinin ve özel hizmet tazminatlarının eşdeğer kadrolara uygun olarak güncellenmesini ve yükseltilmesini istiyoruz. Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının özlük haklarında iyileştirme istiyoruz,

Liyakata dayalı bir kamu yönetimi istiyoruz.

Açlık sınırında yaşamaya mahkum edilen tüm emekliler gibi emekli maaşlarımızın yükseltilmesini istiyoruz.

İşsizlik sorununun çözümü için özelleştirme uygulamalarına son verilmesini, kamucu politikalara dönülmesini, kamu yatırımlarının ve kamuda istihdamın artırılmasını istiyoruz,

Mühendislik, mimarlık ve şehir planlamayı yok sayan, bilime ve tekniğe aykırı mevzuat ve uygulamalara son verilmesini istiyoruz,

Değerli Katılımcılar,

Bildiğiniz gibi, bu taleplerimizi halkımızla buluşturmak bir dönemin en itibarlı, gözde mesleklerinin Cumhuriyetin 100. yılında ne hale geldiğini, nasıl ve neden gözden çıkarıldığını, hangi sorunları yaşadığını ortaya koymak ve sorunlarımızın çözümü için 15 gündür “Boşuna mı Okuduk” ana başlığıyla bir kampanya sürdürüyoruz.

Kamyanyamız mayıs ayı sonunda yapacağımız TMMOB Genel Kuruluna kadar çeşitli etkinliklerle sürecek.

Tabiki, sorumluzun cevabını elbette hepimiz biliyoruz.

Bizler asla “Boşuna okumadık”

Kampanyamızın ana amacı Cumhuriyet’in 100.yılına yaklaştığımız bugünlerde, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığının ülke kalkınmasındaki önemini ısrarla vurgulamaktır.

Bizler, boşuna okumadık! Çünkü Cumhuriyet tarihinde yaratılan ve pek çoğu sata sata bitirilemeyen her kalkınmacı değerinde biz mühendis, mimar ve plancıların emeği ,özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Boşuna okumadık... Çünkü bizi yetiştiren bu ülkeye sorumluluğumuz var.

Boşuna okumadık... Çünkü bu ülkenin harcında alın terimiz var.

Boşuna okumadık... Çünkü altında büyüdüğümüz bu gökyüzünde çocuklarımızın geleceği var.

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar,

Şimdi, önümüzde Cumhuriyet’in ikinci yüzyılı duruyor. Ve ne yazık ki, her açıdan oldukça çürümüş, yıkılmış bir düzen karşımızdaki...

Bilimin ve tekniğin önemini yitirdiği, hurafelerin ve akıl dışı yöntemlerin gündelik hayatımızı kontrol ettiği karanlık bir dönemin içindeyiz.

Bu yüzden esas meselemiz, mesleğimizin kamusal niteliğine denk düşecek bir sorumlulukla, bu kritik eşikte Cumhuriyet’in ikinci yüzyılında ülkemiz için, meslektaşlarımız ve mesleğimiz için ne yapacağımızdır.

Çünkü biz şunu iyi biliyor ve ısrarla savunuyoruz; mühendis, mimar ve şehir plancıların kaderi ülkesinin kaderinden bağımsız değildir.

Bu ülkenin kalkınmak, ilerlemek, sanayileşmek için bizlere, meslektaşlarımıza ihtiyacı olduğu kadar, bizim de yetiştiğimiz bu ülkeye ihtiyacımız var!

Üreten, sanayileşen, kalkınan ve hakça paylaşan bir Türkiye umudumuzu büyütme istiyoruz.

Bu doğrultuda fikirlerimizi ve çözüm önerilerimizi toplumun tüm kesimleriyle paylaşmaya devam edeceğiz.

Sevgili Arkadaşlar;

Sözlerimi sonlandırmadan evvel, üç gün boyunca devam edecek bu kurultayımızın sadece harita alanındaki bilimsel ve teknik sorunların çözümüne değil, ülkemizin geleceğine ilişkin umudumuzun büyütülmesine de hizmet edeceğine inanıyorum.

Bizleri buluşturan arkadaşlarıma, Düzenleme, Yürütme, Danışma Kurullarımıza, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, uzmanlara, Harita Mühendisleri Odamıza ve geçmişten bugüne bu kurultaya emek veren bütün arkadaşlarıma bir kez daha teşekkür ediyorum. Etkinliğimizin başarılı geçmesini diliyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

6 ŞUBAT DEPREMİNİN 8. AYI

06.10.2023

Değerli basın emekçi, sevgili Hataylılar,

Hepinizi TMMOB adına, sevgi saygı ve dostlukla selamlıyorum.

6 Şubat 2023'te yaşadığımız felaketin 8. ayındayız.

Ülke tarihimizin en büyük acılarından birisini bundan tam 8 ay önce yaşadık, yaşamaya da devam ediyoruz.

Afet yönetim sürecinde gösterilen zafiyet nedeniyle, ortaya çıkan her sorunun yeni sorunlara kapı aralamasıyla bugüne kadar geldik.

Bugün ülke çapında yürüttüğümüz “Boşuna mı Okuduk” kampanyamız kapsamında, 11 ilimizi etkileyen depremin 8. ayında sesimizi Hatay'dan duyurmak istedik.

Öncelikle, hayatını kaybeden kardeşlerimizin acısını ilk günkü gibi yüreğimizde hissederek, başsağlığı, sabır ve dayanışma dileklerimizi yeniden iletmek istiyorum.

Değerli Hataylılar,

Resmi rakamlara göre 50 bin 783 yurttaşımızın hayatını kaybettiği, 107.204 yurttaşımızın ise yaralandığı açıklandı.

Yine Bakanlığın verilerine göre 35 bin 964 binanın deprem anında yıkıldığı, 872 bin bağımsız bölümden oluşan 311 bin binanın ise aldıkları hasarlar nedeniyle kullanılamaz hale geldiği ortaya çıktı.

Yaşadığımız afetin yönetim sürecinde iktidarın sergilediği tutumlardan şunu çok iyi gördük ki, resmi açıklamalarla paylaşılan veriler gerçekliği yansıtmaktan oldukça uzak.

Depremde yaşanan kayıplara ve yıkımlara ilişkin tüm veriler aradan geçen 8 ay sonunda henüz tam anlamıyla açıklanmış değildir.

8. ayında depremden en fazla zarar gören illerimize baktığımızda aradan geçen onca zamana rağmen temel sorunların dahi henüz giderilememiş olduğu görülmektedir.

Barınma, sağlık, gıda, su gibi en temel ihtiyaçların tam anlamıyla karşılanamaması felakete dönüşen afetin etkisini artırmıştır.

Enkaz ve yıkım çalışmaları ise tam bir kaos yaratmakta ve yeni sorunlara sebebiyet vermektedir.

Bu durum depremden etkilenen tüm illerde neredeyse aynı düzeydedir.

6 Şubat depremleri, bugüne kadar yaşadığımız pek çok büyük depreme karşın ülkemizin, şehirlerimizin, binalarımızın, kurumlarımızın ve halkımızın depreme hazır olmadığı gerçeğini çok acı biçimde ortaya çıkarmıştır.

Önümüzdeki zaman dilimi içerisinde pek çok ilimizde gerçekleşmesi beklenen muhtemel depremlere de hazırlıklı olmadığımız gerçeği hepimizin malumudur.

Yaşadığımız acıların yaraların sarılmasının yanında yaşayacağımız daha büyük acılar da maalesef sırada beklemektedir.

Ülkemizi yönetenlerin gereken dersleri çıkarmadığı gün gibi ortadadır. Ülkemiz bir deprem ülkesidir ve hiçbir göstermelik adım, siyasi propaganda şovu depremlere karşı bizi korumayacaktır.

Yıllar içerisinde, akıl ve bilimi dışlayan, mühendislik, mimarlık ve şehir planlamayı prosedür haline getiren anlayışlar doğa olaylarının afete/felakete dönüşmesini sağlamıştır.

Bizler, doğa olaylarının afete dönüşmesinin engellenebileceğini çok iyi biliyoruz. Bu gerçeği, bilimsel ve teknik boyutları ile raporlarımızda, açıklamalarımızda ve uyarılarımızda sürekli ifade ediyoruz.

Kentsel dönüşüm adı altında yürütülen süreç rantsal dönüşüme kurban edilmeseydi ve deprem tehdidi altındaki yerleşimlerimizin dönüşümü doğru bir şekilde sağlanabilseydi yaşadığımız acıların boyutunu en aza indirebilirdik.

Kentleşme ve barınma politikaları kamucu bir anlayışla oluşturulsaydı, evlerimiz sellerde sular altında kalmaz, depremler ile yıkılmazdı.

Ancak, geliyorum diyen deprem gerçeği rant için ve aç gözlü sermayenin menfaatleri için bir fırsata çevrildi.

Şehirleşmeye uygun olmayan tarım arazileri ve dere yatakları imara açıldı. Mühendislik ve mimarlık hizmeti almamış yapılara imar afları verildi.

TMMOB ve bağlı Odalarımız yapı denetim süreçlerinden dışlandı, mesleki denetim yetkileri elimizden alındı. Deprem için toplanan vergiler, yandaşların ceplerine aktararak heba edildi.

Sonuç olarak geliyorum diyen yıkıcı depremin etkilerinin en aza indirilmesi için gerekenler yapılmadı, bilim insanlarının, TMMOB'nin uyarıları ve önerileri dikkate alınmadı.

Değerli Hataylılar,

Depremi ilk günlerinde, yaşanan yıkımın büyüklüğünü toplumdan saklamaya, her şeyin kontrol altında olduğu imajını yaratmaya çalıştılar.

Afete müdahale konusunda beceriksizlik ortaya çıkınca “asrın felaketi” sloganıyla felaketin baş edilmesi mümkün olmayan boyutlarda olduğu algısı yaratmaya çalıştılar.

Afetle mücadele konusunda büyük bir başarısızlık gösteren AKP iktidarı, ilk günden itibaren sorumluluğu üzerinden atmak için elinden gelen her şeyi yaptı.

Depremi yıkıcı olduğu Antakya, Defne, Samandağ ve Kırıkhan ilçelerinde barınma, eğitim, sağlık, hijyen, içme suyu, gıdaya erişim, güvenlik gibi insani ihtiyaçlara yönelik problemler devam etmektedir.

Yıkım ve enkaz kaldırma çalışmaları halk sağlığı ve çevre sorunları yaratacak biçimde yürütülmeye devam etmektedir.

Bu sorunların aradan geçen sekiz aya rağmen devam etmesi ülkemiz adına utanç vericidir.

Depremi 8. ayına yönelik hazırladığımız ayrıntılı değerlendirmeyi açıklama ardından sizlere dağıtacak ve web sayfamızda yayımlayacağız.

Değerli Hataylılar,

Yaşadığımız büyük kayıplar ve derin acılar bizlere bir kez daha göstermiştir ki aklı, bilimi, planlamayı ve denetimi dışlayan yönetim anlayışı, ülkemizin geleceğine yönelik en büyük tehdittir.

Afetler ile yıkılmayan, dirençli, sağlıklı, güvenli kentler inşa etmenin bilinen tek yolu mühendislik, mimarlık ve plancılık mesleklerinin gereklilerinin eksiksiz bir şekilde uygulanmasıdır.

TMMOB olarak, mesleklerimizin hayati önemini ve sorumluluğunu çok iyi biliyoruz.

Depremi 8. ayında Hatay’da, Cumhuriyet’in ikinci yüzyılının eşliğinde “Boşuna Okumadık, Buradayız!” diyoruz.

Mesleğimizin kamuya karşı sorumluluğunu biliyoruz. Bu toplumcu tutumumuzdan dolayı anayasal ve yasal görevlerimizi eksiksiz bir şekilde yerine getirdiğimiz gibi siyasal iktidarın ve rant çevrelerinin de sürekli hedefindeyiz, bu tutumumuzdan dolayı yargılanıyoruz, cezaevlerine atılıyoruz.

Biliyorsunuz İstanbul’da taksim meydanının imar mevzuatına, kent planına aykırı bir şekilde yapılaşmaya açılmasına karşı çıktıkları, konuyu yargıya

taşıdıkları, kamuoyunu bilgilendirdikleri için; anayasal görevlerini yerine getirdikleri için Mimarlar Odamızın hukuk danışmanı ve Hatay Milletvekili Can Atalay, Şehir Plancıları Odamızın onur kurulu üyesi Tayfun Kahraman hukuk utancı bir kararla 18 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bu karar bizim nezdimizde ve kamuoyu vicdanında meşru değildir.

Arkadaşlarımıza sahip çıkmayı, her ne pahasına olursa olsun sahip çıkmaya; mesleğimize, ülkemize ve halkımıza karşı sorumluluklarımızı yerine getirmeye devam edeceğiz.

Bilimin ve tekniğin aydınlattığı yolumuzda kararlılıkla, yılmadan ve usanmadan mücadele ederek mesleğimize, örgütümüze, halkımıza, ülkemize sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Hataylılarla omuz omuza olmaya devam edeceğiz.

Açıklamamıza katılımınız ve desteğiniz için sizlere teşekkür ediyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

CUMHURİYETİN 100. YILINDA

KAMU KURUMU NİTELİĞİNDEKİ MESLEK KURULUŞLARI VE TMMOB SEMPOZYUMU

07.10.2023

Değerli Konuklar, Odalarımızın Başkanları, TMMOB ve Odalarımızın Yöneticileri, Değerli Akademisyenler,

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet'in 100. Yılına yaklaştığımız bugünlerde, bu anlamlı etkinliğin gerçekleştirilmesinde emeği geçen tüm değerli isimlere TMMOB adına teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar,

Pek çoğunuzun yakından tanıdığı gibi, TMMOB ve bağlı odaları kamu kurumu niteliğinde mesleki demokratik kitle örgütüdür.

TMMOB, kuruluşunu ilan eden 1954 tarihli Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu, bizlere kamu ve ülke çıkarları için gerekli gördüğü bütün girişim ve faaliyetlerde bulunma sorumluluğunu vermiştir.

Kuruluş kanunumuzun bizlere vermiş olduğu bu kamusal sorumluluk, 1961 Anayasasıyla birlikte Anayasal bir statüye kavuşmuştur.

Bu anayasal statü, halen yürürlükte olan Anayasamızın 135. Maddesinde de korunmaya devam etmektedir.

Anayasaya göre Birliğimiz, meslektaşlarımızın ortak ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin kamusal menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumakla yetkilidir.

Kuruluşumuzdan bugüne bizler, mesleki ve toplumsal konulara bu kamucu anlayışla, sorumluluk ve bilinçle yaklaşmaktayız.

TMMOB, bir yandan mesleğimizin ve meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını ülkemiz ve halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek için bir "çıkar birliği" olarak mücadele verirken, diğer yandan da mesleki birikimlerimizin toplum yararına kullanılmasının zeminini yaratmak için bir "irade birliği" olarak mücadele vermektedir.

Bu ikili doğa, TMMOB'nin yasal sorumlulukları ile toplumsal sorumluluklarının bileşkesi ve örgütlülüğümüzün temelidir.

Değerli Konuklar,

Bu ikili yaklaşımla sermaye kesimlerinin dar ve bencil çıkarları karşısında kamunun ortak önceliklerinin korunması 1970'li yılların başından itibaren TMMOB için bir nirengi noktası olmuştur.

Son 50 yıldır planlamadan sanayileşme politikalarına, özelleştirmelerden kentsel mekânların korunmasına, çevre mücadelesinden işçi sağlığına kadar her alandaki mücadele çizgimiz bu kamucu anlayışla oluşturulmuştur.

69 yıllık TMMOB tarihi, her alanda mücadelemizin örnekleriyle doludur.

Bugün burada bu salonda olan herkes iyi bilir ki, 100 yıllık Cumhuriyet tarihimiz aynı zamanda, ülkesi ve halkı için hak ve gelecek mücadelesi verenlerin de tarihidir.

Mesleğimizi yaparken de, Birliğimizi kurarken de bu sorumlulukla hareket ettik, etmeye de devam ediyoruz.

Birliğimiz, kimi zaman bilimsel toplantılarla, kimi zaman uzman üyelerimizin hazırladıkları raporlarla, kimi zaman kamuoyuna dönük açıklamalarla, kimi zaman da açılan davalarla tavrını en net şekilde ifade etti.

Birlik ve bağlı odalar olarak özelleştirme uygulamalarına karşı binlerce dava açtık, çok sayıda bilimsel etkinlik ve kitlesel kampanyalar düzenledik.

Açtığımız bu davalar ve yürüttüğümüz kitlesel mücadele, özelleştirme uygulamalarını durduramasa da, sürecin bütünüyle yağmaya dönüşmesine engel oldu.

TMMOB olarak sadece özelleştirme süreçlerine müdahil olmadık.

Aynı zamanda kent kimliğimizin ve ortak yaşam alanlarımızın korunması konusunda da büyük mücadeleler verdik.

Kentlerimize kimliğini veren yapıların koruma altına alınması, park-bahçe-meydan gibi ortak kullanım alanlarının bu özelliklerinin devam ettirilmesi için hem hukuki hem de sosyal alanda büyük çaba harcadık.

İnanıyorum ki bu çabalar, toplumun geniş kesimlerinde kent bilincinin yerleşmesi, ortak mekanlara sahip çıkma anlayışın gelişmesi açısından çok değerli sonuçlar yaratmıştır.

Bunun en yakın örnekleri işte burada tarihimizde duruyor; Akbelen'de, Kazdağlarında, Cerattepe'de, Salda,da, Munzur gözelerinde, Hasankeyf'te, Uzungöl'de Salda Gölü'nde duruyor.

Bugün Gezi'de anayasal ve yasal sorumluluklarını yerine getirdikleri için adalet utancı bir kararla 18 yıl mahpus cezasına çarptırılan Şehir Plancıları Odamız Onur Kurulu üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamız Hukuk danışmanı milletvekili Can Atalay'da duruyor.

Arkadaşlarımızı asla yalnız bırakmayacağız. Arkadaşlarımız serbest bırakılana kadar her zeminde mücadelemizi sürdüreceğiz.

Sevgili Arkadaşlar,

Nerede bir yangın varsa orada olmaya çalışıyor, ülkemizin her karışında halkımızla dayanışma içinde olmayı sürdürüyoruz.

Daha dün, depremin 8. Ayında yurttaşlarımızın sesini, meslektaşlarımızın ve örgütümüzün sesini duyurmak için yönetim kurulu üyelerimiz ve odalarımızın yöneticileri ile birlikte Hatay'daydık.

TMMOB ve bağlı odalarının, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının önemi belki de en çok bu gibi anlarda fark ediliyor.

Hepimiz biliyoruz ki, TMMOB'nin raporları ve önerileri dikkate alınsaydı, mühendislik, mimarlık ve plancılık hizmetleri bir prosedür haline getirilmeseydi, kentleşme ve barınma politikaları kamucu bir anlayışla oluşturulsaydı yaşadığımız acıların boyutunu en aza indirebilirdik.

Aradan geçen 8 aya rağmen barınma, eğitim, sağlık, hijyen, içme suyu, gıdaya erişim, güvenlik gibi insani ihtiyaçlara yönelik en temel problemlerin hala devam ettiğini ve depremzedelerin acılar içerisinde yaşadığını görmek hepimizi kahretti.

Değerli Konuklar,

TMMOB örgütlülüğü olarak, halktan yana, emekten yana, kamuculuktan yana yurtsever toplumsal çizgimizden dolayı tarihimizin her döneminde olduğu gibi, bugün de AKP iktidarının, tek adam rejiminin hedefi konumuna geldik.

AKP'nin , TMMOB'ye ilk saldırısı TMMOB Yasası'nı değiştirmeye, Birliğimiz ve Odalarımızı yapısal düzeyde yeniden yapılandırmaya yönelikti.

Bu kapsamda, kuruluş yasamız 2007 ve özellikle 2009 yılından beri gündeme gelen birçok girişim ile değiştirilmeye çalışıldı.

Farklı tarihlerde Devlet Denetleme Kurulu Raporunda yazılanlar, Cumhurbaşkanı dâhil iktidar temsilcileri tarafından söylenenler, yandaş medya tarafından saldırılar, abuk sabuk ithamlar bu hedefe yönelik olarak gündeme geldi.

Ardından imar ve yapı denetimi ile diğer mevzuatlarda yapılan düzenlemelerle mesleki denetimin ortadan kaldırılması girişiminde bulundu.

Daha sonra, TMMOB ve bağlı Meslek Odalarının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile diğer bazı Bakanlıklar tarafından idari ve mali denetime tabi tutulmasına yönelik Bakanlar Kurulu kararı ile saldırılar devam etti.

Bunun sonuçlarını yine bu salondaki yol arkadaşlarımızla birlikte göğüsledik ve mücadele ettik.

16 Nisan referandumu ile Devlet Denetleme Kurulu'na, meslek kuruluşları hakkında idari soruşturma açabilme yetkisinin verilmiş olması ise saldırının bir başka haliydi.

Saldırıları sadece TMMOB'yi hedef almakla sınırlı kalmadı üyelerimize de yönelerek devam etti. Yapı denetimi iş güvenliği gibi kamusal olarak verilmesi gereken bir çok Uluslararası işgücü yasası ile mütakabiliyet ve diploma denkliği dahi aranmadan yabancı mühendisleri ülkemizde çalışmasının koşulunu yaratmaya çalıştılar.

En son, ücretli çalışan üyelerimize yönelik önemli kazanımlarımızdan biri olan, Sosyal Güvenlik Kurumu ile TMMOB arasında yapılan mühendis, mimar, şehir plancısı asgari ücret belirlenmesine dair protokol, işveren/sermaye kesimleri lehine feshedildi.

Sevgili Arkadaşlar,

Hepimiz biliyoruz ki, AKP'nin TMMOB'yi hedef almasının ve sistematik saldırılarının altında yatan temel neden, Birliğimizin örgütlü yapısı, kamusal niteliği ve toplumcu mücadele anlayışıdır.

AKP, kendisinden önceki tüm baskıcı rejimler gibi, toplumsal farklılıkları görmezden gelerek, kendi dünya görüşünü tüm topluma zor ve şiddet yoluyla dayatmak istemektedir.

Demokratik gelenekleri ve üye yapısı nedeniyle kendisine tabi kılamadığı yapıları ise tehditle, zorla ve hukuk dışı yollarla etkisiz kılmaya çalışmaktadır.

Bu sistematik saldırılar sadece meslek örgütlerine değil, aslında demokrasiye ve hukuk düzenine yönelen bir saldırdır.

AKP'nin demokrasiyi, hukuku ve kamusal varlığımızı çiğnemesine izin vermeyeceğiz.

Şairin dediği gibi; Biz kırıldık. Daha da kırılırız. Kimse dokunamaz bizim suçluluğumuza.'

Değerli Konuklar,

Bildiğiniz gibi, mesleğimize, meslektaşlarımızın hak ve yetkilerine ve meslek örgütümüze yönelik bu sistematik saldırıları kamuoyu gündemine taşımak, dönemin en itibarlı, gözde mesleklerinin Cumhuriyetin 100. yılında ne hale geldiğini, nasıl ve neden gözden çıkarıldığını, hangi sorunları yaşadığını ortaya koymak ve sorunlarımızın çözümü için bir aydır "Boşuna mı Okuduk" ana başlığıyla bir kampanya sürdürüyoruz.

Kampanyamız mayıs ayı sonunda yapacağımız TMMOB Genel Kuruluna kadar çeşitli etkinliklerle sürecek.

Tabii ki sorumlumuzun cevabını elbette hepimiz biliyoruz.

Bizler asla “Boşuna okumadık”

Kampanyamızın amacı Cumhuriyet’in 100.yılına yaklaştığımız bugünlerde, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığının ülke kalkınmasındaki önemini ısrarla vurgulamaktır.

Bizler, boşuna okumadık! Çünkü Cumhuriyet tarihinde yaratılan ve pek çoğu sata sata bitirilemeyen her kalkınmacı değerinde biz mühendis, mimar ve plancıların emeği, özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Boşuna okumadık... Çünkü bizi yetiştiren bu ülkeye sorumluluğumuz, bu ülkenin harcında alın terimiz var. Çünkü altında büyüdüğümüz bu gökyüzünde çocuklarımızın geleceği var.

Değerli Konuklar,

Sözlerimi bitirirken yinelemek istiyorum; Bu ülkenin kalkınmak, ilerlemek, sanayileşmek için bizlere, meslektaşlarımıza ihtiyacı olduğu kadar, bizim de yetiştiğimiz bu ülkeye ihtiyacımız var!

Üreten, sanayileşen, kalkınan ve hakça paylaşan bir Türkiye hedefimizi tüm halk kesimlerinin ortak talebi ve mücadele başlığı haline getirmeliyiz.

Bu doğrultuda fikirlerimizi ve çözüm önerilerimizi toplumun tüm kesimleriyle paylaşmaya devam edeceğiz.

Bizleri buluşturan sempozyumumun düzenlenmesinde emeği geçen bütün arkadaşlarıma, değerli çalışmalarını bizlerle paylaşacak olan tüm konuşmacılara bir kez daha teşekkür ediyorum.

Etkinliğimizin başarılı geçmesini diliyorum

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ANKARA KENT SEMPOZYUMU

14.10.2023

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar,

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Bu anlamlı etkinliği düzenleyen Ankara İl Koordinasyon Kurulumuza, Ankara birimlerimizin yöneticilerine, çalışanlarına ve sempozyum boyunca görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar,

Kent Sempozyumları TMMOB örgütlülüğünün en önemli ve en yaygın etkinliklerinden biridir. Birliğimize bağlı odaların kentlerin sorunlarına ilişkin kendi meslek disiplinleri ışığında düzenledikleri faaliyetler 2006 yılında gerçekleştirilen 39. Genel Kurulumuzda alınan kararlarla birlikte, İl Koordinasyon Kurullarımız bünyesinde yürütülen ortak faaliyetler haline dönüştürülmüştür.

Bu sempozyumlarda bugüne kadar alt yapı hizmetlerinden kentsel dokuya, afetlerden çevre düzenlemesine, turizmden kent suçlarına, ulaşımdan konut projelerine kadar pek çok farklı konuda şehirlerimizin sorunları irdelendi ve çözüm önerileri geliştirildi. Mesleki bilgi ve birikimlerimiz ışığında ‘Nasıl bir kent?’ sorusuna cevaplar arayan fikri faaliyetler yürütüldü.

Bu faaliyetler TMMOB örgütlülüğünün mesleki ve toplumsal sorumluluğunun bir gereğidir. Türkiye çapında 700 bin civarında mühendis, mimar ve şehir plancısının mesleki örgütü olan TMMOB, sadece meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını koruyup geliştirmeyi değil, aynı zamanda bu mesleki birikimimizi ülkemizin ve toplumumuzun çıkarları doğrultusunda kullanmayı da şiar edinmiş bir örgüttür.

Bu bilinçle, meslek alanlarımızla ilgili gelişim ve değişimlerin, politik, sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarının derinlemesine kavranması, yorumlanması, toplumun bilgilendirilmesi daha da önemlisi yönetim politikalarının bu çerçevede belirlenmesi doğrultusunda çalışmalar yapıyoruz.

Bugünkü etkinliğimiz de böylesi bir bakış açısının ürünüdür.

Değerli Konuklar,

Bundan tam bir asır önce 13 Ekim 1923’te, Cumhuriyet ilan edilmeden hemen önce Ankara başkent edilmiş, Cumhuriyet devriminin kalkınmacı, aydın toplum hayali burada hayata geçirilmiştir. İnsaniyla, mekanıyla, kent ve kentli kimliğiyle çağdaş bir başkent yaratılması hedeflenmiştir.

Yani yaşadığımız bu kent, aynı zamanda 100 yıllık Cumhuriyet'in ayak izlerini, tarihin bütün değerlerini içinde taşıyan bir kenttir. Yokluk ve yıkımın arasından yeni bir ülke kurulurken, başkent Ankara'da ilerici, çağdaş bir toplumun temelleri atılmıştır.

Ancak, ne yazık ki bir asır boyunca kapitalizmin vahşi sömürsü gün geçtikçe artmış, kamucu ve planlamacı politikalarından tek tek vazgeçilmiş, ülkemizin ve halkın yararına olan ne varsa adım adım sermayenin ve rantın tekeline satılmıştır. Bu durumdan payını elbette Ankara'da almıştır.

Ülkemizin tüm kentleri gibi tahribata uğrayan, kimliksizleştirilen ve adeta bir rant tarlasına dönüştürülen başkentimiz; kurucu ilkeleri ve ilerici değerleri ile bilimsel ve toplumcu politikalarla yeniden onarılmalıdır.

Bu nedenle Cumhuriyet'in ikinci yüzyılına girerken, 'Nasıl bir Ankara?' sorusuyla çağrı yapan bu sempozyumu çok anlamlı buluyorum. Nasıl bir şehirde yaşamak istiyoruz sorusuna vereceğimiz yanıtlar, aynı zamanda 'Nasıl bir ülkede yaşamak istiyoruz?' sorusuna da yanıtıdır.

Bizim kentlerimize, ülkemize ve geleceğimize yaklaşımımızı belirleyen yol haritamız, unutulmaz Başkanımız Teoman Öztürk'ün sözleriyle gayet açık biçimde çizilmiştir: "Emeğimizin halkın hizmetine girebilmesi, ülkemizin her alanda bağımsızlığını kazanmasına, sömürüye dayanan düzenin sona ermesine bağlıdır. Geleceğimiz, üretim güçlerinin özgürce gelişebileceği, kafa kol emeği arasında farklılaşmanın olmadığı bir düzene bağlıdır."

İşte, Cumhuriyet'in ikinci yüzyılının başında, biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının aradığı cevaplar buradadır!

Yaşanabilir bir kente, çevreye, doğaya ve elbette geleceğe dair bir cevap arıyorsak, buradadır!

Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım,

Konuşmamın başında da belirttiğim üzere

Meslek uygulama alanlarımız ile doğrudan ilgisi gereği TMMOB ve bağlı Odaları olarak üzerinde en fazla yoğunlaştığımız konulardan birisi de kentleşme ve yerel yönetim politikalarıdır.

Bu alana ilişkin düzenlediğimiz etkinliklerimizden süzülen ve kamuoyuyla paylaştığımız birçok bilimsel ve teknik raporun yanı sıra, kamusal faydanın sağlanması amacı için açılmış ve kazanılmış yüzlerce dava TMMOB ve Bağlı odalarının yerel yönetimler alanındaki mücadelesinde önemli yer tutmaktadır.

Kentlerimizde bugün hala ortak kamusal mekanlar, yeşil alanlar, kültürel ve tarihsel varlıklar bir nebze de olsa korunabiliyorsa, bu durumda Birliğimize bağlı odaların hukuki ve toplumsal mücadelesinin katkısı büyüktür.

Bugün ülkemizin tüm kentlerinde, barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre, konularında büyük sorunlar yaşanmaktadır.

Kentlerimiz, deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere de hazırlıklı değildir. Bunun en yakın örneği, 6 Şubat'ta yaşanan ve 11 ilimizi etkileyen depremdir.

Bu durum bugüne kadar izlenen, toplumsal çıkarları göz ardı eden ve insan yaşamını hiçe sayan yerel yönetim politikalarının yanlışlığının en açık göstergesidir.

İçinde yaşadığımız kentlerin mekânsal ve çevresel düzeyde niteliksiz yapılaşmasının, sağlıksız büyümesinin ardında piyasa güçlerini kent politikalarının belirlenmesinde tek hakim güç olarak gören siyasi yaklaşımlar yatmaktadır.

Bu yaklaşımlar sonucu, başta su, elektrik, doğalgaz ve ulaşım olmak üzere temel kentsel altyapı hizmetleri ile eğitim, kültür, sağlık, çevre vb. alanlarda sağlanan sosyal hizmetler özelleştirilerek, ticarileştirilerek, kentlerimiz emekçiler ve yoksullar için yaşanılmaz bir duruma getirilmektedir.

Kent parçaları, “kentsel dönüşüm” adı altında, içinde yaşayanlardan bağımsız, yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelerine pazarlanmakta, buraya lüks konut alanları, alışveriş merkezleri inşa edilmektedir. Kentleri bir arada tutan unsurlar ve ortak kullanım alanları ortadan kaldırılmaktadır.

Bunun sonucunda kentler, giderek artan biçimde bütünlüğünü yitirerek birbirinden bağımsız ve ilişkisiz parçacıklara bölünmekte, varıl ve yoksul kesimler arası ayrışma ve uzaklaşma fiziksel mekana da yansımaktadır. Bu durum sosyal kutuplaşmayı ve kentsel gerilimi de arttırmaktadır.

Sadece arazi rantına endekslenmiş bu kent ekonomisi anlayışının ortaya çıkardığı sürekli ve plansız büyüme, teknik altyapı hizmetlerinin ve sosyal-kültürel olanakların yetersizliği gibi sorunları daha da büyütmektedir.

Bu sorunların çözümü yerel yönetimlerin demokratik bir anlayışla, kamu politikalar ışığında yeniden yapılandırılmasıdır.

Bizler TMMOB olarak kent yaşamını ilgilendiren tüm konularda ve alınacak kararlarda toplumsal yarar ilkesinin belirleyici olmasını savunuyoruz.

Kente yönelik politika ve uygulamalarda insan hakları, kentli hakları, toplumsal barış, birlikte yaşama, engelli, hasta, çocuk ve kadın duyarlı planlama, hizmetlere eşit erişim, insan ve çevre sağlığı gibi kriterlerin temel referanslar olması gerektiğini söylüyoruz.

Bu çerçevede yerel yönetimlerin aktif halk katılımı ile yeniden yapılandırılmasını, hizmet üretimi ve dağıtımında, kentsel mekanların tasarımında, kent planlamalarında sermaye kesimleri ve rant çevrelerinin öncelikleri yerine toplumsal yararın öne çıkarılmasını savunuyoruz.

Biliyoruz ki, kentlerimize dair bu sorunlar aynı zamanda daha geniş bir ölçekte ülke meselesidir.

Değerli Konuklar,

Türkiye tarihinin en büyük krizlerinden birini yaşıyoruz. Anayasa ve yasalar askıya alındı. Parlamento işlevsizleşti. Siyasal mekanizmalar tamamen tıkanmış durumda. Ülkemiz mafyaların, çetelerin serbestçe gezdiği bir yer haline geldi.

Hayat pahalılığı, işsizlik, yoksulluk, sürdürülemez hale geldi. Enflasyondan döviz kurlarına cari açıktan dış borçlara her şey kontrolden çıktı. Toplumunu içten içe çürüten bu karanlık tablonun sorumlusu yıllardır ülkemizi dinci gerici ve piyasacı anlayışa yönetenlerdir.

Tüm bu olumsuzluktan, tüm emekçi kesimler gibi meslektaşlarımız da payını fazlasıyla aldı. Tek adam rejiminin baskı ve zor yoluyla, keyfi uygulamalarına karşı mücadeleyi yükseltmek artık bizler için bir var olma mücadelesidir, bir gelecek meselesidir.

Bildiğiniz gibi, mesleğimize, meslektaşlarımızın hak ve yetkilerine ve meslek örgütümüze sistematik saldırıları kamuoyu gündemine taşımak, dönemin en itibarlı, gözde mesleklerinin Cumhuriyetin 100. yılında ne hale geldiğini, nasıl ve neden gözden çıkarıldığını, hangi sorunları yaşadığını ortaya koymak ve sorunlarımızın çözümü için bir aydır “Boşuna mı Okuduk” ana başlığıyla bir kampanya sürdürüyoruz.

Kampanyamız mayıs ayı sonunda yapacağımız TMMOB Genel Kuruluna kadar çeşitli etkinliklerle sürecek.

Tabii ki sorumluzun cevabını elbette hepimiz biliyoruz.

Bizler asla “Boşuna okumadık”

Kampanyamızın amacı Cumhuriyet’in 100.yılına yaklaştığımız bugünlerde, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığının ülke kalkınmasındaki önemini ısrarla vurgulamaktır.

Bizler, boşuna okumadık! Çünkü Cumhuriyet tarihinde yaratılan ve pek çoğu sata sata bitirilemeyen her kalkınmacı değerinde biz mühendis, mimar ve plancıların emeği, özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Boşuna okumadık... Çünkü bizi yetiştiren bu ülkeye sorumluluğumuz, bu ülkenin harcında alın terimiz var. Çünkü ülkemizin ve halkımızın bizlere ihtiyacı var.

Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım,

Sempozyumumuzun başkentimiz Ankara'nın yaşadığı kentsel ve sosyal sorunların çözümüne yönelik önemli bir fikri birikim yaratacağına ve insanca yaşanacak kentler için uygulayıcıların eline bir yol haritası oluşturma çabalarımıza değerli katkılar sunacağına inanıyorum.

Sözlerimi bitirirken bu salonda bizleri buluşturan Ankara birimlerimize ve etkinliğimize emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ediyor, sempozyumumuzun başarılı geçmesini diliyorum

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

DÜNYA GIDA GÜNÜ SEMPOZYUMU

16.10.2023
Ankara

Değerli Oda Başkanlarım, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü'nün Değerli Temsilcisi, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar,

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Birliğimiz bünyesindeki 3 odamızın TMMOB adına her yıl birlikte düzenlediği Dünya Gıda Günü Sempozyumu'na hepiniz hoş geldiniz.

“Su Hayattır, Su Gıdadır Kimseyi Geride Bırakma” temasıyla hazırladığımız bu anlamlı etkinliğe emek veren tüm odalarımıza, yöneticilerimize ve elbette sempozyum boyunca görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına birliğimiz adına teşekkür ediyorum.

Bildiğiniz gibi Dünya Gıda Günü, dünya çapındaki yoksulluk ve açlık sorunu hakkında farkındalık yaratma amacıyla kutlanıyor.

TMMOB adına üç Odamız tarafından her yıl gıda gününde düzenlenen bu etkinikte ise gıda sorunununa ilişkin farkındalık yaratmanın yanısıra, bu alanda sorunlara neden olan sınıfsal ve sistemsel dinamikleri de ortaya koymaya çalışıyoruz.

TMMOB'nin sözü; insana, yaşama ve geleceğe dairdir.

Uzun yıllara dayanan örnek mesleki dayanışmaları ve bu toplumcu tutumları için Gıda, Kimya ve Ziraat Mühendisleri Odalarımızı bir kez daha kutluyorum.

Değerli Konuklar,

Hepimizin bildiği gibi, bugün içinde yaşadığımız bu eşsiz doğa içinde gördüğümüz tüm canlılığı suyun varlığına borçluyuz. Su, hava ve toprak gibi yaşamının en temel öğelerinden biridir.

Varlığımızı suya borçlu olduğumuz gibi, canlılığın devamını da suya borçluyuz. O nedenle su doğanın ve doğada yaşayan tüm canlıların ortak varlığıdır.

Doğayı ve doğada yaşayanları herhangi bir gerekçeyle sudan mahrum etmek asla kabul edilemez. Suyun korunması ve adil paylaşımı evrensel bir yaşam ilkesidir.

Güvenli su ise gıda güvenliği ve gıda güvencesinin gereklerindedir.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde de belirtildiği gibi, insanların temel gereksinimi olan suyun ve gıdanın eşit ve adil dağıtılmadığı bir dünya güvenli değildir.

Yaşamak nasıl bir insan hakkı ise sağlıklı, güvenli ve yeterli gıda ile temiz suya, kolayca, yeterince, ekonomik ve sürdürülebilir bir biçimde ulaşabilmek de bir insan hakkıdır.

Bunu sağlamak kamu otoritelerinin en önemli görevlerinden biridir. Gıda ve suya erişim bir sorun ve endişe kaynağı olmaktan çıkarılmalıdır.

Değerli Konuklar,

Yaşamın sürdürülebilmesi olan bu hayati öneme rağmen yenilenebilir su kaynaklarımız yıldan yıla azalıyor.

Küresel ısınma, kuraklık, kirlilik, bilinçsiz tüketim gibi nedenlerle giderek artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılayacak yeterli su kaynağının bulunmaması, dünyayı bekleyen en önemli sorunlardan birisi.

Küresel düzeyde yaşanan suya erişim sorununu derinleştiren etmenlerden birisi, suyun hızla ticarileştirilmesidir.

Doğal kaynakların ticari bir meta haline dönüştürülerek şirketlere tahsis edilmesi, ihtiyaç planlamasına ve mühendislik gereklerine dayanmayan ticari amaçlı hidroelektrik santrallerle nehir yataklarının değiştirilmesi insanların ve diğer canlıların suya erişimini sınırlandırmakta, hem insanlık hem de doğa için yaşamsal tehditler ortaya çıkarmaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü ve Birleşmiş Milletler verilerine göre her yıl 1,4 milyon insan su, sanitasyon ve hijyen eksikliği yüzünden hayatını kaybetmektedir. Dünyada her dört kişiden biri sağlıklı suya ulaşmamaktadır.

Bu süreci ülkemizde de yoğun biçimde deneyimliyoruz.

Bir yandan doğal kaynaklar ve hatta yer altı suları ticari işletmelere satılıp içme suyu tümüyle ticari bir meta haline getirilirken, diğer yandan da doğanın can damarları olan nehirler üzerine kurulan HES'ler ve Barajlarla doğal hayata telafisi imkansız zararlar veriliyor..

Suyun doğal akışına müdahale etmek, akarsuları bilinçsiz biçimde kullanmak sadece su yataklarını değil, bu suların biriktiği göllerimizi de kurutmaktadır.

Eğirdir, Burdur, Salda gibi göller başta olmak üzere Göller Bölgesi tümüyle kuruma tehlikesiyle yüz yüzedir. Çocukluğumuzda kitapların arkasında gördüğümüz Türkiye haritasında bulunan o güzelim göller birer birer yok olmaktadır.

Kentlerde ve tarım alanlarındaki bilinçsiz su tüketimi Türkiye'nin coğrafyasını ve haritasını değiştirmektedir.

Ülkemizdeki suları kullanılmaz hale getiren bir diğer önemli etken de kirliliktir. Özellikle sanayi tesislerinin bulunduğu kentlerimizdeki su kaynakları hızla kirlenmektedir.

Kentsel ve sınai atıkların arıtılmadan nehirlere ve denizlere karıştırılması sadece su kaynaklarını ve doğayı değil, insan hayatını da olumsuz etkilemektedir.

TMMOB olarak bizler yıllardan beri ülkemizdeki su kaynaklarını korunması, bilinçsiz su tüketiminin önüne geçilmesi, atık suların arıtılarak yeniden kullanılabilir hale getirilmesi, doğal yaşamı tehdit eden HES'lerin durdurulması ve hepsinden önemlisi de suyun ticarileştirilerek bir rant aracı haline getirilmemesi için mücadele ediyoruz.

Bu mücadelemiz kimi zaman açtığımız davalar yoluyla, kimi zaman yerlerdeki platformlar aracılığıyla, kimi zaman da bugünkü gibi bilimsel sempozyum ve raporlarla oluyor.

Bu mücadelenin parçası olan tüm arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Sevgili Katılımcılar,

TMMOB örgütlülüğü olarak, mesleki sorumluluğumuz gereği nerede bir yangın varsa orada olmaya çalışıyor, ülkemizin her karışında halkımızla dayanışma içinde olmayı sürdürüyoruz.

Geçtiğimiz Cuma günü, depremin 8. ayında depremedelerle dayanışmak, meslektaşlarımızın ve örgütümüzün sesini duyurmak için yönetim kurulu üyelerimiz ve odalarımızın yöneticileri ile birlikte Hatay'daydık.

Aradan geçen 8 aya rağmen eğitim, sağlık, güvenlik gibi alanlarda yaşanan yetersizliklerin yanı sıra, barınma, içme suyu, kullanma suyu, gıdaya erişim, gibi insani ihtiyaçlara yönelik en temel problemlerin bile hala devam ettiğini ve depremedelerin acılar içerisinde yaşadığını görmek hepimizi kahretti.

Hepimiz biliyoruz ki, TMMOB'nin raporları ve önerileri dikkate alınsaydı, mühendislik, mimarlık ve plancılık hizmetleri bir prosedür haline getirilmeseydi, kentleşme ve barınma politikaları kamucu bir anlayışla oluştu-rulsaydı, içinde yaşadığımız binalar ve kentsel alt yapı tesisleri deprem gerekliliklerine göre inşa edilsedeydi yaşadığımız acıların boyutu en aza indirebilirdi.

Değerli Konuklar,

Türkiye tarihinin en büyük krizlerinden birini yaşıyoruz.

Hayat pahalılığı, işsizlik, yoksulluk, sürdürülemez hale geldi. Enflasyondan döviz kurlarına cari açıktan dış borçlara her şey kontrolden çıktı.

Gıda fiyatları dünya genelinde düşüş eğilimi gösterirken, ülkemizde ekonomik ve politik nedenlerle sürekli artıyor.

Bırakınız sağlıklı beslenmeyi halkımızın ezici bir çoğunluğu açlıkla boğuşuyor. Ülkemiz açlık sınırının altında maaşlarla geçinmeye çalışan emekçilerin, her gün bir başka kapıdan geri çevrilen işsizlerin, gıda ihtiyacını dahi karşılayamayan emeklilerin ülkesi haline geldi.

Elbette ki, tüm toplumsal kesimler gibi, biz mühendisler mimarlar, şehir plançıları da yaşanan bu derin krizden doğrudan etkileniyoruz. Bitmeyen zamlar altında her geçen gün bir önceki günden daha güç koşullarda yaşıyoruz.

Artık sadece kendi hayatımızdan değil, çocuklarımızın hayatlarından da feragat ederek yaşıyoruz. Yıllardır artan sorunlarımıza artık bir çözüm istiyoruz.

İş güvencesine sahip olmamak, çalışma koşullarının giderek ağırlaşması, yetersiz ücret, işsizlik tehlikesi, sigortasız çalıştırılma, fazla çalıştırma, iş saatleri ihlali; sosyal hak ve özlük hakkı ihlalleri, insan onuruna yaraşır emeklilik sürecini yaşayamama ortak sorunumuz haline geldi.

Bildiğiniz gibi, mesleğimize, meslektaşlarımızın hak ve yetkilerine ve meslek örgütümüze yönelik yıllardır sürdürülen sistematik saldırıları kamuoyu gündemine taşımak, dönemin en itibarlı, gözde mesleklerinin Cumhuriyetin 100. yılında ne hale geldiğini, nasıl ve neden gözden çıkarıldığını, hangi sorunları yaşadığını ortaya koymak ve sorunlarımızın çözümü için bir aydır “Boşuna mı Okuduk” ana başlığıyla bir kampanya sürdürüyoruz.

Kampanyamız mayıs ayı sonunda yapacağımız TMMOB Genel Kuruluna kadar çeşitli etkinliklerle sürecek.

Tabii ki sorumuzun cevabını elbette hepimiz biliyoruz.

Bizler asla “Boşuna okumadık”

Kampanyamızın amacı Cumhuriyet’in 100.yılına yaklaştığımız bugünlerde, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığının ülke kalkınmasındaki önemini ısrarla vurgulamaktır.

Bizler, boşuna okumadık! Çünkü Cumhuriyet tarihinde yaratılan ve pek çoğu sata sata bitirilemeyen her kalkınmacı değerinde biz mühendis, mimar ve plançıların emeği, özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Boşuna okumadık... Çünkü bizi yetiştiren bu ülkeye sorumluluğumuz, bu ülkenin harcında alın terimiz var. Çünkü ülkemizin ve halkımızın bizlere ihtiyacı var.

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar

Sözlerimi bitirirken sizlere Adnan Yücel'in yaşamı, toprağı ve suyu anlattığı Bir Derenin Akışında şiirinin şu satırlarıyla seslenmek istiyorum;

“... ”

Hep kavgayla boğuştu yaşam

Yılları sevinçle bağlayamadık

Sularla dolaştık

Sularla söyleştik bunca yıl

Bir mutluluk selinde çağlayamadık ...”

Sempozyumun başarılı geçmesini diliyor ve hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

47. DÖNEM 2. DANIŞMA KURULU

21.10.2023

Sayın Başkanlarım,

Sayın Onur ve Denetleme Kurulları Üyeleri,

Birlik ve Odalarımızın Sayın Yöneticileri,

Değerli Meslektaşlarım,

Birliğimizin 47. Çalışma döneminin ikinci Danışma Kurulu toplantısına hepiniz hoş geldiniz. TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Bizler, bu toprakların insanları, öyle bir coğrafyada yaşıyoruz ki yalnızca ülkeyimizin değil, bölgenin ve orada yaşayan halkların sorunlarıyla da iç içe yaşıyoruz.

Toprakları İsrail tarafından işgal altında tutulan Filistinlilerin maruz kaldığı sistematik zulüm ve baskı yıllardır devam ediyor.

Hepimizin utançla, üzüntüyle takip ettiği gibi Filistin 'de yüzyılın en büyük katliamlarından biri gerçekleşiyor.

Bir halk, adeta soykırıma uğruyor ve neredeyse tüm dünya sessizliğini koruyor.

Geçtiğimiz günlerde gözleri katliamla bürünmüş, savaş sevdalıları, bir hastaneyi bombalayarak 500'den fazla insanı katletti. Tüm dünya bu katliama sessiz kaldı.

Şunu söylemekten asla çekinmemeliyiz: bu katliamları yapanlar kadar, sessiz kalanlarda, göz yumanlar da suçludur.

Şunu iyi biliyoruz ki; Filistin meselesi aynı zamanda emperyalizm meselesidir. Birliğimiz her zaman, her durumda barıştan, özgürlükten, dayanışmadan yana olmuş ve anti emperyalist tavrını cesaretle ortaya koymuştur.

Bu nedenle ısrarla bir kere daha söylüyoruz; TMMOB, Filistin halkının yanındadır. Bu emperyalist soykırımcı savaş derhal son bulmalıdır.

Dünden bugüne Filistin'i bombalayan uçakların pilotlarının çoğu eğitimlerini Türkiye'de yapmaktadır. Buradan iktidara bir kez daha sesleniyorum. İsrail ile ekonomik, askeri, istihbari tüm ikili anlaşmalar iptal edilmelidir. Ülkemizdeki tüm Amerikan üsleri kapatılmalıdır. İki yüzlü politikalara son verilmelidir.

Değerli Arkadaşlar,

Türkiye ve bölge halklarının başından savaşlar, felaketler eksik olmuyor. Biliyorsunuz, bundan tam 8 ay önce büyük bir felaket yaşadık. 6 Şubat'ta kısa bir arayla yaşanan depremler sonucu 15 milyondan fazla kişinin yaşa-

dığı 11 ilimizde çok büyük bir yıkım yaşandı. Resmi rakamlara göre hayatını kaybedenlerin sayısı 45 bini aştı.

Acımız da öfkemiz de hala çok taze...

TMMOB ve bağlı odalarının, önemi belki de en çok bu gibi anlarda fark ediliyor.

Herkes biliyor ki, TMMOB'nin raporları ve önerileri dikkate alınsaydı, mühendislik, mimarlık ve plancılık hizmetleri bir prosedür haline getirilmeseydi, kentleşme ve barınma politikaları kamucu bir anlayışla oluşturulsaydı, TMMOB ve bağlı Odaları yapı tasarım, üretim ve denetim süreçlerinden dışlanmasaydı yaşadığımız acıların boyutunu en aza indirebilirdik.

Şehirlerimizin ve binalarımızın depreme hazır olmaması, devletin sağlıklı işleyen bir afet-acil durum yönetimi planı olmaması yaşanan afeti toplumsal bir trajediye dönüştürdü.

6 Ekimde, depremin 8. Ayında depremzedelerle dayanışmak, meslektaşlarımızın ve örgütümüzün sesini duyurmak için yönetim kurulu üyelerimiz ve odalarımızın yöneticileri ile birlikte Hatay'daydık.

Aradan geçen 8 aya rağmen eğitim, sağlık, güvenlik gibi alanlarda yaşanan yetersizliklerin yanı sıra, barınma, içme suyu, kullanma suyu, gıdaya erişim, gibi insani ihtiyaçlara yönelik en temel problemlerin bile hala devam ettiğini ve depremzedelerin acılar içerisinde yaşadığını görmek hepimizi bir kez daha kahretti.

Evet arkadaşlar, bu ağır ve yıkıcı dönem nedeniyle birinci danışma kurulu toplantımızı ne yazık ki yüz yüze yapamamıştık. O dönem, depremin izleri henüz tazeyken, hem Danışma Kurulu üyelerimizin bir kısmı bölgedeki yardım ve hasar tespit çalışmalarında bulunduğu için, hem de Ankara'daki konaklama yerlerinin önemli bir bölümü depremzedelere tahsis edildiği için Danışma Kurulumuzu çevrimiçi olarak toplamayı uygun bulmuştuk.

Ben burada bu vesileyle, hiç çekinmeden taşın altına elini koyan, mesleğinin tüm gerekliliklerini sırtlayan ve yüreğindeki insan sevgisi ve yurtseverliğiyle halkının yanında olan tüm meslektaşlarımıza, birimlerimize, il koordinasyon kurullarımıza ve oda merkezlerine bir kez daha yürekten teşekkür ediyorum.

Değerli Meslektaşlarım,

Bizim ülkemizde emeğinle geçinmek de emek ve demokrasi mücadelesi vermek de hep zordur... Haklarımız için, geleceğimiz için mücadele etmek demek, çoğu zaman yaşamımızla sınanmak demektir.

Bunun en yakın örneğini Gezi'de gördük... Arkadaşlarımız en ağır cezalara mahkum edildi. Adeta esir alındı. Ne için?

Mesleklerinin gerekliliklerini yaptıkları için. Ülkelerinin talan edilmesine

müsaade etmedikleri için. Taksim Meydanı'na ve Gezi Parkı'na sahip çıktıkları için. Konuyu mahkemelere taşıdıkları için. İktidarın rant projelerini teşhir ettikleri için.

İktidarın isteği doğrultusunda kurgulanan bu hukuk dışı davanın sonucunda, yalnızca TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mücella Yapıcı, Hakan Atalay ve Yiğit Ali Ekmekçi serbest bırakıldı.

Aklımız haksızca zapt edilen arkadaşlarımızda... Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi eski başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odası'nın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da bulunduğu arkadaşlarımız en ağır cezalara mahkum edildi.

Biliyoruz ki bu karar, sadece arkadaşlarımıza yönelik değildir. Bu karar, 2013 Mayıs-Haziran aylarında iktidarı sarsıp korkutan milyonlara yöneliktir; milyonlarca insanın demokratik hak kullanımlarını cezalandırmaya, barışçıl ve demokratik istemleri bastırmaya, siyasallaşmış yargı eliyle tüm ülke halkını sindimeye susturmaya yöneliktir.

Ve elbette hepimiz biliyoruz ki, bu karar yıllardır her fırsatta saldırdığı TMMOB ve bağlı odalarının toplumcu çizgisi ve onurlu mücadele geleneğine yöneliktir.

Attığı her hukuksuz adımda karşısında gördüğü mesleki bilgisini halktan yanan kullanan toplumcu mühendis, mimar ve şehir plancılarına yöneliktir

Ancak şunu unutmasınlar; bu ülke sahipsiz değildir. Gezi bu ülkenin yarınlara sahip çıkan, hakları ve geleceği için mücadele eden, AKP'nin her tarafımızı saran gerici politikalarına itiraz eden milyonların sesidir. Bu sesi ne hapsedebilirsiniz ne durdurabilirsiniz! Biz buradayız...

Dün olduğu gibi bugün de TMMOB ve bağlı Odaları olarak, mesleki ve teknik bilgimizi halkın yararına kullanmaya devam edeceğiz, arkadaşlarımızımızı asla yalnız bırakmayacağız ve bu ülkenin en görkemli halk hareketi olan Gezi'ye sahip çıkmayı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Değerli Arkadaşalar,

Başta da söyledim ağır bir kış geçirdik...Ölümlerle, yoksullukla, açlıkla sınırdığımız bir dönemden geçtik, geçmeye de devam ediyoruz.

Türkiye tarihinin belki de en kritik seçimlerini atlattık.

Adil koşullarda yapılmış olsaydı farklı sonuçlar alınabileceği söylenebilecek olan seçimler sonrasında, 21 yıldır adım adım inşa edilen karşı devrimci, siyasal İslamcı tek adam rejimi, iyice kurumsallaştı, kök saldı Cumhuriyet tarihinin en gerici meclisi profili oluştu.

Bu kritik seçimler, iktidarın hayat pahalılığını, yoksulluğu ve işsizliği sürdürülebilirlik içinde yönetebildiğini göstermiştir.

“Beni patates soğana kurban etmeyin” diyen Erdoğan’a tam da istediği gibi, seçmenin yarısının ideolojik-kültürel, dinsel ve milliyetçi saiklerle destek verdiği, toplumsal bir gerçekliktir.

Öncesi de var ama AKP 21 yıl boyunca uyguladığı politikalarla, toplumsal hayatı dinci, gerici, Türk-İslam sentezi dünya görüşü çerçevesinde düzenlemeyi, kendisine her koşulda oy verecek düzeyde, yolsuzlukları, ülke kaynaklarının peşkeş çekilmesini, iş cinayetlerini, ırkçı-gerici politikaları sorgulamayacak itaatkar ve kanaatkar bir seçmen kitlesi yaratmayı, devleti bir parti devleti haline getirmeyi başardı.

Burada açık konuşmakta fayda var. Aradan geçen 20 yıl sonucunda bugün AKP iktidarını bu denli tehlikeli hale getiren şey, toplumsal muhalefetin dağınlığından, parçalı yapısından başkası değildi.

Hatırlayacaksınız kimileri AKP’nin 2003-2005 yılları arasındaki Avrupa Birliği uyum yasalarını, neoliberal dönüşüm programını hayata geçirdiği dönemde “Batılılaşıyoruz” diyerek AKP’ye destek verdi.

Kimileri 2007 yılında Gülen cemaati ve AKP işbirliğiyle yürütülen davalar sürecinde “derin devlet tasfiye ediliyor” diyerek AKP’ye destek verdi.

Kimileri 2010 referandumunda “12 Eylül Darbesiyle hesaplaşıyor” diyerek AKP’ye destek verdi.

Kimileri laiklik karşıtı gerici uygulamalara sessiz kalarak, kimileri toplumsal muhalefeti bastırılmasına göz yumarak, kimileri yayılmacı dış politikaları alkışlayarak, kimileri Kürt Sorununa şiddet politikalarını haklı görerek, kimileri muhalif belediyelere kayyum atanmasına, muhalif siyasetçilerin hapse atılmasına göz yumarak AKP’nin bu günlere kadar gelmesine neden oldu.

Aynı yanlış tutum son seçim döneminde de devam etti.

Ana muhalefet partisinin, örneğin 1970’li yıllardaki “toprak işleyenin, su kullananın”, “bozuk düzen değişmeli” vb. halkçı yaklaşımlarından çok uzak bir şekilde, neoliberal politikaları “sosyal piyasa ekonomisi” söylemiyle olumlayan yaklaşımı ve dinselileştirmeye hizmet edecek yönelimlere girmesi, laikliğin artık sözünün bile edilmemesi de seçim sonuçlarında etkili oldu.

Yine Türkiye demokrasisinin başlıca sorunlarından biri olan Kürt sorununu, yasal bir partiyi ve ona oy veren milyonlarca yurttaşı terör ile eşitleyen kara propagandalara karşı başta ana muhalefet partisinin çekinik yaklaşımları da , iktidarın toplumu kutuplaştırıcı politikalarına tuz biber ekti.

Devletin ve medyanın tüm imkanlarının seferber edildiği, yalan ve dezenformasyon üzerine kurulu adaletsiz ve şaibeli bir kampanya dönemi tüm ülkeyi teslim aldı.

Sevgili Arkadaşlar,

Tüm bu olumsuz koşullara, uygulanan baskı ve kara propaganda yöntemlerine rağmen seçmenlerin neredeyse yarısı, siyasal islamcı, tek adam rejimine karşı değişimden ve demokrasiden yana oy kullandı. İradesini korusuzca ortaya koydu.

Bu kesimlerin iradesi ve talepleri yok sayarak ne ülke yönetilebilir ne de muhalefet yürütülebilir.

Bizler sandıkta güçlü biçimde yan yana gelen bu birlikteliği büyütme için çalışmaya devam edeceğiz.

İktidarın ekonomik ve sosyal açılardan ülkemizi, halkımızı felakete sürükleyen politikalarına, siyasal İslamcı, totaliter baskı rejimine karşı emek ve demokrasi güçlerinin en geniş birlikteliğinin sağlanması için çaba sarfetmeyi sürdüreceğiz.

Bizim çabamız, geleceğimizi birlikte, kendi alın terimizle kurmak içindir.

Önümüzde en az genel seçimler kadar önemli, en az genel seçimler kadar kritik bir yerel seçim süreci duruyor.

Yerel seçimlerde iktidar blokunun güç kazanması, halkımızın ve bizlerin üzerindeki baskının ve zorun daha da artması anlamına gelecektir.

Bu süreçte AKP rejiminin geriletilmesi için bizlere yine büyük bir görev düşüyor.

Yaşam alanlarımızın, yaşam hakkımızın elimizden parça parça alınmasına seyirci kalamayız.

Bu yüzden geçtiğimiz seçim döneminde olduğu gibi görüşlerimizi, emekten, halktan yana tavrımızı ortaya koymaktan çekinmeyeceğiz.

TMMOB'nin yerel yönetimlere bakışını ve toplumcu anlayışını geliştirerek İl Koordinasyon Kurullarımız aracılığıyla düzenlediğimiz Kent Sempozyumları ile tüm ilgililere ve kamuoyuna aktarmaya tüm gücümüzle devam edeceğiz.

Tek adam rejiminin geriletilmesi için mücadele yolu bizler için akıldan, bilimden ve emekten geçiyor. Bu yüzden her merkezi ve yerel seçimden önce yayınladığımız gibi bu yerel seçim öncesinde de yayınlayacağımız seçim bildirgemiz ile TMMOB'nin, mühendis, mimar ve planlıların yurtsever çizgisini, yerel yönetimlere dair kamucu yaklaşımlarımızı kamuoyu paylaşacağız

Biliyorsunuz yerel seçimler dönemi ile odalarımızın genel kurul süreçleri aynı zamana yayılıyor. Kısacası önümüzde birlikte yorulacağımız, hayli meşakkatli bir yol var.

Sevgili Arkadaşlar,

Türkiye tarihinin en büyük krizlerinden birini yaşıyoruz. Anayasa ve yasalar asıya alındı. Parlamento işlevsizleşti. Siyasal mekanizmalar tamamen tıkanmış durumda. Ülkemiz mafyaların, çetelerin serbestçe gezdiği bir yer haline geldi.

Yıllardır, halka ait olan ne varsa haraç mezat satılıyor. Cumhuriyet'ten kalan ne varsa tek tek yok ediliyor, Buna Cumhuriyet de dahil...

Artık tek bir adamın keyfiyetine göre yönetilen, hukukun tüm ilkelerinin ortadan kalktığı, liyakatin ve etiğin yok olduğu bir ülke karşımızdaki.

Hayat pahalılığı, işsizlik, yokluk ve yoksulluk bütün toplum kesimlerinin yaşamını tehdit eder hale geldi.

Her şey zamlanırken, gelirlerimiz giderek düşüyor.

Çocuklarımız aç, gençlerimiz aç...Daha geçtiğimiz gün işte, Eskişehir' de bir üniversite öğrencisi yemekhane önünde intihar etti. Açlıktan, yoksulluktan intihar etti. Her gün çalışmak için okula gidemediğinden, geleceğinden ümidini kestiğinden intihar etti.

Ama biz biliyoruz bu düpedüz bir cinayettir ve sorumlusu siyasi iktidardır.

Bu acı durumun, tek sorumlusu olan siyasi iktidar ise, halkın sorunlarına çözüm bulmak yerine, toplumu baskı ve şiddet yoluyla sindirmeye çalışıyor.

Devletin tüm organlarını toplumsal kamplaşma yaratmak için insanların yaşam tarzlarına müdahale etmenin aracı olarak kullanıyor.

Başarısızlığını ört bas etmeye çalışanların telaşıyla saldırıyor dört bir yana.

Medyayı sansürlüyor, siyasetçileri-gazetecileri-muhalifleri tutukluyor, festivalleri, eğlence mekanlarını yasaklıyorlar, sanatçıları-gençleri susturuyor. Toplumu baskıyla teslim almaya çalışıyor.

Değerli Arkadaşlar,

Mühendisler, mimarlar, plancılar olarak AKP eliyle yıllardır uygulanan rant, özelleştirmelere, serbestleştirmelere, kuralsızlaştırmalara dayalı dışa bağımlı piyasa politikalarından en fazla etkilenen toplum kesimlerinin başında yer alıyoruz.

Bu politikalar sonucu meslek uygulama alanlarımız gün geçtikçe daraltıldı. Mesleğimizin kamusal içeriği boşaltıldı.

Yapı denetimi, iş güvenliği, gibi ticarileştirilmemesi, kamucu bir anlayışla

yürütülmesi gereken pek çok mühendislik hizmeti bile piyasaya açılarak şirketler için kar kapısı haline getirdi.

Ardarda yapılan mevzuat düzenlemeleriyle Mühendislerin, mimarların, plancıların anayasal örgütü olan TMMOB'nin meslek alanlarına ilişkin düzenleme ve denetleme yetkisi kısıtlandı.

Asgari ücret belirleme yetkimiz elimizden alınarak ve SGK ile yaptığımız protokol tek yanlı olarak fes edilerek üyelerimiz piyasa aktörlerine karşı tümüyle savunmasız bırakıldı.

Mühendislik, mimarlık ve planlama eğitiminin de içi boşaltıldı. İstihdam boyutu gözetilmeden, hiçbir gereksinime dayandırılmadan, gerekli alt yapı oluşturulmadan açılan bölüm ve fakültelerle bir yandan teknik eğitimin kalitesi düşürülürken, diğer yandan da işsizliğe, düşük ücretlere, esnek güvencesiz çalışmaya zemin yaratıldı.

Geldiğimiz aşamada; Genç meslektaşlarımız arasında işsizlik oranı %40'lara ulaşmış durumda.

Yeni mezun üyelerimizin iş bulma süresi 18 aya kadar uzadı. İş bulabilen üyelerimizin ezici bir çoğunluğu meslek alanları dışında çalışmak zorunda kalıyor.

Görece iyi eğitim alan köklü üniversitelerden mezun olan genç meslektaşlarımız geleceğini yurt dışında arıyor.

İş güvencesine sahip olmamak, çalışma koşullarının giderek ağırlaşması, yetersiz ücret, işsizlik tehlikesi, sigortasız çalıştırılma, fazla çalıştırma, iş saatleri ihlali; sosyal hak ve özlük hakkı ihlalleri, insan onuruna yaraşır emeklilik sürecini yaşayamama ortak sorunumuz haline geldi.

Sevgili Arkadaşlar,

Biz mühendis, mimar ve plancılar, bilimi ve doğal kaynakları toplumun hizmetine sunan bir mesleği uyguluyoruz.

Tarımsal ve sanayi üretiminin itici gücüyüz. Ülke imarında, enerji üretim ve dağıtımının tüm aşamalarında, iletişim sektöründe, madenlerimizin bulunup işletilmesinde ciddi görevler üstleniyoruz.

Ülke sanayisinin, tarımının, doğal çevrenin, ormanlarımızın, tarihi kültürel varlıklarımızın korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara taşınması asli sorumluluğumuz.

Bu boyutuyla bakıldığında, bilimi, tekniği, mühendisliği, mimarlığı, planlılığı, üretimi yatırımı, insanı doğayı dışlayan, dışa bağımlı piyasacı politika ve uygulamaların yıkıcı sonuçları yalnızca biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının yaşam koşullarını kötüleştirmekle sınırlı kalmıyor.

Kamuya ait sanayi tesislerimizin, enerji santrallerimizin, iletişim alt yapımızın, demir-çelik ve petro kimya tesislerimizin, tarıma dayalı kuruluşlarımız haraç mezat satılmasının, ülkemizin teknik alt yapısının bitirilmesinin bedeli tüm topluma işsizlik, pahalılık yoksulluk ve yoksunluk geri dönüyor.

Ülkemizin sanayileşme hedefinden uzaklaşmasından ve özelleştirme uygulamalarından dolayı ekonomik krizlere karşı savunmasız hale geliyoruz.

Rantiyeye dayalı kentleşme ve yapılaşma uygulamaları nedeniyle afetlere karşı savunmasız hale geliyoruz.

Kar hırsı nedeniyle alınmayan tedbirler nedeniyle iş cinayetlerine, işyeri felaketlerine karşı savunmasız hale geliyoruz.

Tarım ve hayvancılık alanında izlenen dışa bağımlı politikalar nedeniyle gıda krizi, kıtlık ve açlık tehlikesiyle boğuşuyoruz.

Sevgili Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi, mesleğimizin toplumsal kalkınma için taşıdığı bu yaşamsal önemi bir kez daha vurgulamak, mesleğimize, meslektaşlarımızın hak ve yetkilerine ve meslek örgütümüze yönelik sistematik saldırıları kamuoyu gündemine taşımak, dönemin en itibarlı, gözde mesleklerinin Cumhuriyetin 100. yılında ne hale geldiğini, nasıl ve neden gözden çıkarıldığını, hangi sorunları yaşadığını ortaya koymak ve sorunlarımızın çözümü için bir aydır “Boşuna mı Okuduk” ana başlığıyla bir kampanya sürdürüyoruz.

Kampanyamız mayıs ayı sonunda yapacağımız TMMOB Genel Kuruluna kadar çeşitli etkinliklerle sürecek.

Kampanya kapsamında bir çok etkinlik düzenledik. Kitlesele katılımli basın açıklamaları yaptık. İşsiz üyelerimizden, ücretli üyelerimize, serbest çalışan üyelerimizden emekli üyelerimize, genç meslektaşlarımızdan meslek uygulama alanlarımızda izlenen yanlış politikalara kadar hemen her konuda yaşanan sıkıntılara ve taleplerimize yönelik, bir çok kısa film hazırlayıp kamuoyuyla paylaştık. SGK il müdürlüklerine protokol teklifimizi bir kez daha ilettik. Mühendis,mimar, plancı milletvekilleriyle ilişkiye geçtik.

Üyelerimizden ve halkımızdan olumlu tepkiler aldık. Kampanya sürecinde görev üstlenen gecesini gündüzüne katan tüm arkadaşlarımıza, İKK sekreterlerimize ve tüm örgüt birimlerimize yüreктen teşekkür ediyorum.

Sevgili Arkadaşlar,

Bizler, bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak, sorunlarımızın, ülkemizin ve halkımızın sorunlarından bağımsız olmadığını bilincindeyiz. Mücadele etmezsek yaşadığımız sorunların daha da büyüyeceğini çok iyi biliyoruz.

Nazım o bilindik şiirinde diyor ya hani, ‘Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın, yok edin insanın insana kulluğunu, bu dâvet bizim...’

İşte bu davet bizim.

Birliğimizin 69 yıllık tarihinden tanıdığımız, Cumhuriyet'in 100 yılına sinen, emeğin, eşitliğin özgürlüğün sesine karışan sesler, bu mücadele, bu ülke bizim.

Kampanyamızın ikinci ayağı tam da bu nedenle 'Boşuna Okumadık' çağrısıyla yürütecek ve Mayıs ayı sonunda yapacağımız TMMOB Genel Kuruluna kadar çeşitli etkinliklerle sürdüreceğiz.

Hepimiz ve herkes biliyoruz ki, Bizler asla boşuna okumadık!

Cumhuriyet tarihinde yaratılan ve pek çoğu sata sata bitirilemeyen her kalkınmacı değerde biz mühendis, mimar ve plancıların emeği, özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Bu ülkenin harcında alın terimiz var. Ülkemizin ve halkımızın bizlere ihtiyacı var.

Nasıl ki bu ülkenin harcında alın terimiz karıştı, ülkemizin geleceğini de yine hep birlikte kuracağız.

Geleceğimizi birlikte kurmak için önümüzde yoğun bir dönem bizleri bekliyor. Kısa bir süre sonra temsilciliklerimizin, şubelerimizin ve odalarımızın, hemen ardından Birliğimizin Genel Kurullarının yapılacağı meşakkatli bir döneme gireceğiz.

Bu çalışma dönemimiz boyunca birlikte çok fazla olay yaşadık. Birçok zorluğa, ülkenin ve bölgenin yaşadığı en büyük felaketlere göğüs gerdik. Tüm maddi olanaksızlıklara, baskı ve zora karşı elimizden gelenin en iyisini yapmak için hep yan yanaydık. Dayanışmayla birlikte üretme ve yönetme anlayışımızı önümüzdeki dönemde de omuz omuza yürüteceğimize tüm içtenliğimle inanıyorum.

Mesleki ve özel hayatlarından feragat ederek TMMOB örgütlülüğünü büyütmek için gecesini gündüzüne katan oda yönetim, onur ve denetleme kurullarında görev yapan arkadaşlarıma; Şube yönetim kurullarında ve temsilciliklerde görev alan arkadaşlarıma; İKK sekreterlerimize; işyeri temsilcilerimize; çalışma gruplarında, kongre, sempozyum ve kurultaylarımızın düzenleme ve yürütme kurullarında görev alan üyelerimize; Birlik ve oda çalışanı arkadaşlarıma, TMMOB çalışmalarında bize destek olan bilim insanlarına ve uzmanlara; büyük bir inanç ve özveri ile örgütümüze verdikleri katkılardan dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür ediyorum.

Ülkemize, mesleğimize, meslektaşlarımıza sahip çıkma yolunda yürüyüşümüzü umutlu yarınlara taşıma dileğiyle Danışma Kurulumuzun başarılı geçmesini diliyorum.

YAŞASIN TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ, YAŞASIN MÜCADELEMİZ

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MMO ÖĞRENCİ ÜYE KURULTAYI

21.10.2023
Ankara

Sevgili Oda Başkanım, Değerli Konuklar ve Genç Arkadaşlarım,

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve dostlukla selamlıyorum.

Türkiye'nin dört bir yanından gelen genç arkadaşlarımız, Makina Mühendisleri Odasının düzenlediği 'Eğitim ve Örgütlenme' başlıklı öğrenci üye kurultayına hepiniz hoş geldiniz.

Sizlerle birlikte olmaktan büyük kıvanç duyuyorum.

Bugün on ikincisini düzenlediğimiz öğrenci üye kurultayımızın ilkini gerçekleştirdiğimiz 1999 yılında, ben Makine Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu üyesiydim.

Bugün tüm TMMOB camiasına yayılan öğrenci üye etkinliklerinin öncülerinden biri olan bu kurultayın böylesi düzenli bir işleyiş kazanmasından büyük mutluluk duyuyorum.

Geçtiğimiz 24 yıl içerisinde gerçekleştirdiğimiz öğrenci üye kurultaylarında aynı salonu paylaştığımız çok sayıda genç arkadaşımız, bugün Makine Mühendisleri Odası'nın TMMOB'nin işleyişi içerisinde önemli sorumluluklar alıyorlar.

Sizlerin de meslek hayatına atıldığımız andan itibaren TMMOB örgütlülüğünün yükünü omuzlanacağınızdan hiçbir şüphem yok. Sizlerin gözlerine baktıkça kendi geçmişimi görüp özlem duyduğum kadar, MMO ve TMMOB'nin geleceğini görüp umut da duyuyorum.

İyi ki varsınız, iyi ki yan yanayız!

Sevgili Gençler;

Buraya gelmeden önce pek çok ilimizde öğrenci üyesi arkadaşlarımızın katılımıyla yerel kurultaylar gerçekleştirdiniz. Ülkemizdeki mühendislik eğitimine, üniversitelerdeki yaşamınıza, öğrenci üye örgütlülüğüne ve ülkenin genel sorunlarına ilişkin tartışmalar yürütüp, çözüm önerileri oluşturdunuz.

Bugün burada ortaklaşacağınız bu değerli fikirlere hem üniversitelerin hem TMMOB örgütlülüğünün hem de Türkiye'nin gerçekten ihtiyacı var. Özellikle aklın ve bilimin yerine hurafelerin dayatıldığı günümüz Türkiye'sinde; sorgulayan, eleştiren, düşünen siz gençlerin varlığı çok daha anlamlı.

Kurultayımızın bu yılki konusu ; ‘Eğitim ve Örgütlenme’ olarak belirlendi. Müsaadenizle ben konuya örgütlenme kavramı üzerinden başlamak istiyorum. Örgütlenme insan toplumları için kurucu bir kavram ve insanı diğer canlılarda ayıran en önemli özelliklerden biridir.

Örgütlenmiş bireyler olmasaydı, bugün ne adına toplum dediğimiz yapı ne o toplumsal yaşamın ürünü olan medeniyetler ne de o medeniyetlerin yarattığı toplumsal iş bölümü ve meslekler olmayacaktı.

Bugün içinde bulunduğumuz “ileri demokrasi” her ne kadar örgütlü yapıları birer suç odakları gibi göstermeye çalışsa da örgütlenmek demokrasinin en temel gereğidir.

Örgütlü yapılar sayesinde bireyler, tek başına elde edebileceğinden çok daha güçlü ve güvenli hale gelir.

Aynı amaçlar doğrultusunda bir araya gelen insan toplulukları, diğer örgütlü çıkar grupları karşısında, özellikle de devlet karşısında haklarını daha iyi savunabilir.

Her ne kadar düzenin işleyişinde egemen olan güçler sermaye sınıfları da olsa da burjuva demokrasisi dediğimiz şey bu tip devlet dışı örgütlerin toplumsal etkinliğinin artırılması, teşvik edilmesi üzerine kuruludur.

Böylece toplumsal gerilimler en aza indirilir. Toplumsal uzlaşa sağlanmaya çalışılır, devletin en az sorunla işlemesi sağlanır.

Bu örgütlenmeler siyasi partiler, dernekler, vakıflar, sendikalar, kulüpler, topluluklar ve meslek birlikleri gibi farklı içerik ve yapılarla sahip olabilir.

İnsanlar yaşamları boyunca farklı amaçlar için bu örgütlere üye olurlar, örgütsel faaliyetin içerisinde yer alırlar.

Bugün burada bizler, öğrencilik günlerimizden başlayan ve mesleğimizi yapacağımız hayatımızı boyunca yan yana olmanın örgütlü olmanın önemli bir adımını atıyoruz.

Üniversite eğitiminde aldığımız mesleki ve teknik bilgimizi örgütlü bir biçimde halkımızın hizmetine sunmak için birlikte yürüyeceğiz.

Sevgili Gençler,

Biliyorsunuz, üniversite eğitimi bir meslek edinmenin yanı sıra, belki ondan da önce yaşadığımız toplumu anlama, bilimsel düşünme ve sorgulama yeteneğini geliştirme, insan haklarına saygılı çağdaş bir birey olma yolunda atılan önemli bir adımdır.

Oldukça zor bir dönemde öğrencilik yapıyorsunuz. Siyasi iktidar sizlerin neredeyse gerçek bir öğrenci hayatı sürememeniz için özel bir gayret harcıyor.

Aranızda 3.-4. sınıfta olanlar önce pandemi sonra da depresyon nedeniyle eğitim sürelerinin neredeyse yarısını uzaktan eğitimle tamamladı.

Kampüslerin özgürleştirici, yan yana getirici, yaratıcı ortamını çok az yaşayabildiniz.

Siyasi iktidar öğrencilerin ailesinden ayrılmasını, kendi kararlarını veren, kendi tercihlerini yapan, kendi yaşam tarzını oluşturan bireyler olmasını istemiyor.

Üniversitelilerin barınma ve geçinme sorunlarını önceki yıllarla karşılaştırılmaz boyutlara taşıdı.

Üniversitelerde karşılaştığınız sorunlar sadece ekonomik temelli sorunlar ya da kalitesiz eğitim de değil. Sizler belki de yükseköğretimin en baskıcı, en gerici olduğu dönemde öğreniminizi sürdürüyorsunuz.

12 Eylül Darbesi sonrasında darbecilerin üniversiteleri zapturapt altına alabilmek için kurduğu YÖK, AKP döneminde tümüyle siyasallaşmış bir kurum haline dönüştü.

Ülkede egemen olan baskıcı, antidemokratik ve gerici ortam YÖK ve kayyum rektörler eliyle üniversitelere egemen oldu.

Bizim gençlik yıllarımızda üniversite gençliğinden bahsedilirken toplumun en aydın kesimi olarak adlandırılırdı.

Bugün bu aydınlığı disiplin soruşturmalarıyla, polis baskısıyla, gerici uygulamalarla karartmaya çalışıyorlar.

Yükseköğretimde yaşanan tüm bu yozlaşmaya rağmen sizler bizim umudumuzsunuz, geleceğimizin.

Sizlere mühendis, mimar, şehir plancısı unvanını kazandıracak, mesleklerinizi yaparken ihtiyaç duyacağınız teknik bilgileri ve kazanımları üniversite eğitiminiz sırasında ediniyorsunuz.

Sizlerin 4 yılda edindiği bu bilgilerin, insanlık tarihinin binlerce yıllık medenileşme süreci boyunca ortaya çıkan birikimlerin ve gelişmelerin ürünü olduğunu unutmayın.

Dolayısıyla binlerce yıllık medeniyetimize ve içinde yaşadığımız topluma karşı borçlu ve sorumlu olduğunuzu hiçbir zaman aklınızdan çıkarmayın.

Mesleğinizi hayata geçirirken bu bilinçle davranmanız, topluma, doğaya ve gelecek kuşaklara karşı sorumlulukla hareket etmeniz sizi iyi birer mühendis, mimar, şehir plancısı haline getirecek en önemli şeydir.

Mesleğimizi sürdürürken toplumun güvenliğini, sağlığını ve refahını en

başa koymak; barış, adalet, insan haklarını temel almak; insanlar arasında ayırım gözetmemek; dürüstlük, doğruluk, hakkaniyet, eşitlik, özgürlük gibi vazgeçilmez değerlere ve erdemlere sıkı sıkıya bağlı kalmak gibi temel prensipleri korumak zorundayız.

Sevgili Gençler,

Mesleğimizi bu ilkeler ışığında yapmak, dünyamızın korunmasına, doğal hayatın sürdürülebilir hale gelmesine hizmet edecektir.

İnsanların barış içinde özgürce yaşayabilmesini, gelecek nesillere refah içinde yaşayan bir toplum bırakabilmemizi, insanların yaşamlarını daha iyi koşullarda sürdürebilmesini sağlayacaktır.

Bu ilkeler yaşam boyunca değişen, gelişen, yenilenen ilkelerdir. Dolayısıyla yaşamın her döneminde yeniden üretilmek zorundadır.

Bu yenilenmeyi kendi hayatlarımızın bir parçası haline getirmek örgütlü yaşamın parçası olmakla mümkündür.

Bu nedenle Birliğimiz ve Odalarımız, mesleki hayatınızın her döneminde en çok ihtiyaç duyduğumuz kurumlar olacaktır.

Sizler öğrencilik döneminde odalarınızla ilişkiye geçtiğiniz, öğrenci örgütlenmesinin bir parçası olduğunuz için bu anlamda şanslısınız.

Ama aynı zamanda artık TMMOB örgütlülüğünü geliştirmek, sınıf arkadaşlarımızı bu örgütlülüğün parçası getirmek konusunda da sorumluluk sahibisiniz.

TMMOB'nin yurtsever toplumcu geleneğinin yaratılmasına önderlik eden unutulmaz başkanımız Teoman Öztürk'ün çok veciz bir sözü var.

Şöyle diyor Teoman abi.

“Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği; baskı, zulüm ve engelleme yöntemlerinin söküp atamayacağının bilinci içinde; bilimi ve tekniği emperyalizmin ve sömürgeci halkımızın hizmetine sunmak için” her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız”

Bu sözler bizim yol göstericimiz olmuştur. Sizlerin de olsun.

Okullarınızdan mezun olup, mesleklerinizi icra ederken sizler de yüreğinizde insan sevgisiyle, emekçi halklar için çalışın.

Sevgili Gençler,

Bizler bu onurlu tarihimizden, mücadele arkadaşlarımızdan aldığımız sorumlulukla halkımızın sorunlarını, kendi sorunlarımızdan ayrı tutmadan mücadele ettik.

Bugüne kadar hep şunu savunduk; üreten sanayileşen hakça bölüşen bir Türkiye'yi kurmak istiyorsak; bu ülkenin bizlere; mühendislere, mimarlara, şehir plancılarına, bizlerin de ülkemize ihtiyacı vardır.

Bildiğiniz gibi, mesleğimiz toplumsal kalkınma için yaşamsal bir önem taşıyor. Bunu bir kez daha vurgulamak, Cumhuriyetin 100. yılında ne hale getirildiğimizi, nasıl ve neden gözden çıkarıldığımızı, hangi sorunları yaşadığımızı ortaya koymak ve bu sorunlarımızın çözümü için bir aydır “Boşuna mı Okuduk” ana başlığıyla bir kampanya sürdürüyoruz.

Eminim, bu salonda hemen hepiniz geleceğinize dair benzer bir kaygıyı duyuyorsunuz. Hepimizin günlük sohbetlerinde, evde, okulda hatta anne babalarımızın kafasında hep bu sorunun dolaştığını biliyorum.

Bizleri harekete geçiren en çok da bu soruydu. Bu ülke çocuklarımızın, gençlerimizin kaçmak istediği bir yer olmamalıdır.. Aksine, büyüdüğümüz bu gökyüzü, bu kadim coğrafya eşit, özgür adil bir yaşam sürdürmek için gençlerin, kadınların, emekçilerin umudu olmalıdır!

Sevgili gençler;

Elbette, boşuna okumadık. Boşuna okumuyorsunuz.

Her zaman söyledik...Yine söyleyelim, sizler de hiç unutmayın;

Bu ülkenin geleceği, onun için hiç durmadan aklın, bilimin ve tekniğin ışığında fedakârca çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarıyla iç içedir.

Bu ülke bir asır boyunca bu topraklara alın teri dökmüş meslektaşlarımızın emeğiyle kurulmuştur. Geleceği de sizlerin emeğiyle, örgütlü mücadelesiyle, tarihimize sahip çıkma iradenizle kurulacaktır.

Bu ülkenin harcında alın terimiz var. Ülkemizin ve halkımızın bizlere ihtiyacı var.

Bu ülkenin geleceğini karartmak isteyenlere inat, aydınlıklardan ve güzelliklerden yana olun.

Örgütlü mücadeleden, kamunun yararından, ülkemizden ve halkımızdan yana olun.

Şairin dediği gibi;

“Buraya umutlu günler koydum.

Şimdilik uzak gibi görünüyor,

ama kim bilir,

birazdan uzanıp dokunursun.”

Umutlu günlere dokunacağımıza, umutlu günlere sarılacağımıza olan inancımınla hepinizi dostlukla kucaklıyorum. Sevgiyle kalın, sağlıkla kalın, umutla kalın...

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB SANAYİ KONGRESİNE GİDERKEN KAMUCULUK YENİDEN SEMPOZYUMU

28.10.2023
Ankara

Değerli Konuklar, Değerli Hocalarım, Sevgili Meslektaşlarım

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adında hepinizi dostlukla selamlıyorum. TMMOB Sanayi Kongresi'ne giderken 'kamuculuk yeniden' başlığıyla, ülkemizin içinden geçtiği durumu ve çözüm önerilerini konuşacağımız bu önemli etkinliğe hepiniz hoş geldiniz.

Hepiniz yakından takip ediyorsunuzdur... Yalnızca ülkemiz değil bölge ve dünya da büyük bir alt üst oluştan geçiyor.

Hemen yanı başımızda, Filistin halkı soykırıma uğruyor. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar emperyalist saldırınlığın kurbanı oluyor.

Geçtiğimiz günlerde gözleri katliamla bürünmüş, savaş sevdalıları, bir hastaneyi bombalayarak 500'den fazla insanı katletti. Yetmiyor. Bir de kara hareketiyle önlerine gelen ne varsa yıkma peşindeler.

Tüm dünya göz göre göre bu katliama sessiz kalıyor...

Şunu söylemekten asla çekinmemeliyiz: bu katliamları yapanlar kadar, sessiz kalanlarda, göz yumanlar da suçludur.

Şunu iyi biliyoruz ki; Filistin meselesi aynı zamanda emperyalizm meselesidir. Birliğimiz her zaman, her durumda barıştan, özgürlükten, dayanışmadan yana olmuş ve anti emperyalist tavrını cesaretle ortaya koymuştur.

Bu nedenle ısrarla bir kere daha söylüyoruz; TMMOB, Filistin halkının yanındadır. Bu emperyalist soykırımcı savaş derhal son bulmalıdır.

Dünden bugüne Filistin'i bombalayan uçakların pilotlarının çoğu eğitimlerini Türkiye'de yapmaktadır. Buradan iktidara bir kez daha sesleniyorum. Yalnızca enerji alanındaki iş birliği planlarını askıya almak yetmez, İsrail ile ekonomik, askeri, istihbari tüm ikili anlaşmalar iptal edilmelidir.

Ülkemizdeki tüm Amerikan üsleri kapatılmalıdır. İki yüzlü politikalara son verilmelidir.

Değerli Konuklar,

Bildiğiniz gibi kamu kavramı insana ait olan her şeyi kapsayan çok genel bir içeriğe sahip. Bu geniş içeriği nedeniyle de herkesin, her kesimin kendi ihtiyaçlarına göre, kendi anlayışına göre şekillendirebildiği bir kavram.

Tarihsel gelişim göz önünde bulundurulduğunda, gelişmiş kapitalist ülkelerle kıyaslandığında, kamu kavramının ülkemiz açısından hem daha karmaşık hem daha önemli bir yere sahip olduğunu görebiliyoruz.

Bunun nedeni ülkemizde kapitalizmin büyük oranda yukardan aşağıya devlet eliyle inşa edilmiş olmasıdır. Gerek cumhuriyetin kuruluş yıllarındaki sermaye birikiminin yapısı gerekse İkinci Dünya Savaşı sonrasında dünyadaki egemen hale gelen refah devleti anlayışı, ülkemizde kapitalizmin ve devletin kendine özgü biçimde yapılanmasına neden oldu.

80'li yıllara gelene kadar ülkemizde devlet ile kamu neredeyse birbiri yerine kullanılan kavramlardı. Bu kavramsal örtüşme, bir yandan toplumun geniş kesimlerinin ekonomik ve sosyal anlamda desteklenmesi bakımından cumhuriyet projesini destekleyen olumlu bir yana sahipken, diğer yandan da devletin sınıfsal içeriğinin göz ardı edilmesine neden olan olumsuz bir yana da sahipti.

1980'li yıllardan itibaren uygulanmaya başlayan neoliberal politikalar, ülkemizdeki bu kavramlar arasındaki bu örtüşmeyi de değiştirdi. Neoliberal kapitalizm, devletin kamusal sorumluluklarını ve faaliyetlerini tamamen dışlayan bir yönetim anlayışını hakim kıldı.

Bugün içinde yaşadığımız tek adam rejimi ve inşa edilen parti devleti anlayışı, kamuyla örtüşen devlet anlayışının adeta tersyüz edilmiş biçimidir. Bugün ülkemizde devlet, kamuyla ve kamusal olanla adeta savaş halinde olan bir devlettir.

TMMOB ise bu savaşta, kamunun haklarını, varlıklarını, zenginliklerini ve çıkarını koruyan taraftadır. Biliyoruz ki Cumhuriyet'in bir asırlık 'dün'ü talan edilen varlıkları ve değerleriyle dolu.

Ancak şimdi, ikinci yüzyılının hemen eşiğinde durduğumuz bu tarihi günlerde, ülkemizin yarını için 'Nasıl bir cumhuriyet?' 'Nasıl bir gelecek' soruları önümüzde duruyorsa, işte, tam buradan 'kamuculuk yeniden' diyerek yola çıkmalıyız.

Çünkü biliyoruz ki kamuculuk eşit, özgür, gerçekten bağımsız ve demokratik bir ülkenin en asgari programıdır.

Bu nedenle bugün sempozyum boyunca ekonomik, sosyal ve idari boyutlarıyla kamu kavramını irdeleyecek ve bu alanlarda kamucu politikalar geliştirmek için fikir yürüteceğiz.

Değerli Konuklar,

Pek çoğunuzun yakından tanıdığı gibi, ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki birliği olarak TMMOB, bir yandan üyelerinin

hak ve çıkarlarını, ülkemiz çıkarları temelinde koruyup geliştirirken, diğer yandan da mesleki birikimlerimizin toplum yararına kullanılması için mücadele etmektedir.

Sermaye kesimlerinin dar ve bencil çıkarları karşısında kamunun ortak önceliklerinin korunması 1970’li yılların başından itibaren TMMOB için bir nirengi noktası olmuştur. Son 50 yıldır planlamadan sanayileşme politikalarına, özelleştirmelerden kentsel mekanların korunmasına, çevre mücadelesinden işçi sağlığına kadar her alandaki mücadele çizgimiz bu kamusal anlayışla oluşturulmuştur.

Basın açıklamalarımızda, kongre ve sempozyumlarımızda, raporlarımızda, açtığımız davalarda sürekli olarak kamu yararının, kamusal varlıkların, kamucu bakış açısının altını çizmemizin nedeni, neoliberal politikaların kamuya ait olan her şeye ve kamuculuk fikrine karşı yürüttüğü sistematik savaştır.

Az önce de dile getirdiğim gibi, 1980’li yıllardan itibaren uygulanmaya başlanan özelleştirme politikalarıyla kamu kaynakları ve olanaklarıyla inşa edilen kurumlarımız, fabrikalarımız, madenlerimiz, işletmelerimiz tümüyle sermayeye aktarılmıştır. Aynı süreçte eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik gibi kamu hizmetleri de ticarileştirilerek birer rant kapısı haline dönüştürülmüştür.

Özallı yıllardan itibaren iktidara gelen tüm hükümetlerin öncelikli programı “özelleştirmelerin tamamlanması” olmuştur.

Hatırlayanlarınız olacaktır; Tansu Çiller, KİT’lerin Özelleştirilmesi Yasası’nın onaylanması üzerine 25 Kasım 1994’te Meclis’te yaptığı konuşmada, “Son sosyalist devleti yıktıklarını” ilan etmişti. Çiller, özelleştirme sayesinde, “Eğitimin önünü açtıklarını ve daha iyi sağlık hizmeti vereceklerini” söylüyordu.

Bugün geldiğimiz noktada ülkemizin sokakları, hasta çocuklarını tedavi ettirebilmek için sokaklarda stand açan anne babalarla doldu. Halk büyük bir çaresizliğe terk edildi. Eğitim almak da sağlık hizmetine kavuşmak da yalnızca parası olan için mümkün hale geldi. Öğrenciler açlıktan, işsizlikten umutsuzluktan intihar ediyor artık. Düşünün; yalnızca bir haftada 4 öğrenci bu şekilde hayatına son verdi...

Zengin daha da zengin olabilsin diye koca bir halkın sırtına yoksulluk, güvencesizlik yüklendi...

Bakın işte daha geçtiğimiz gün devlet yurdunda bir öğrencimiz asansör kazasında hayatını kaybetti. Ne için yaşandı bu acı?

Elbette, kamusal denetimin özelleştirilmesinin ve özel sektör eliyle yürütülen bir ticari faaliyet alanı haline gelmesinin sonuçlarını yaşıyoruz. Özelleştirmelerin, rantın ve kar hırsının yaşama galip geldiği böylesi korkunç ve vahşi bir dönemle mücadele ediyoruz.

Değerli Konuklar,

21 yıldır devam eden AKP iktidarı, bu özelleştirme politikalarının en yoğunlaştığı dönem oldu. 2000'li yıllardan itibaren en karlı kuruluşların en önce satıldığı bir yağma dönemindeyiz artık.

AKP bu piyasalaştırma sürecini kendine yakın kesimlere rant ve imtiyaz sağlama aracı kullanarak kendisine doğrudan bağımlı bir sermaye sınıfı da yaratmış oldu.

Son 21 yılda bir yanda özelleştirmeler yoluyla yandaş sermaye kesimlerine büyük çaplı kaynak aktarımları yaşanırken, diğer yandan emekçi ve yoksul kesimlerin kamusal hizmetlere erişimi kısıtlandı.

Sosyal devlet anlayışı yerine, parti ilişkileri eliyle sürdürülen yardım ağları ön plana çıktı. Bunun kaçınılmaz sonucu olarak tarikat ve cemaatlere alan açıldı ve toplum aynı zamanda dinci gerici bir talanla parçalandı.

TMMOB olarak bu sürecin önüne geçebilmek, kamusal mal ve hizmetlerin sermaye kesimlerine peşkeş çekilmesini önleyebilmek için büyük mücadeleler verdik. Birliğimizin Anayasa ve yasalardan kaynaklanan kamusal niteliği sayesinde, hem özelleştirme süreçlerini mümkün kılan yasal düzenlemelere hem de tek tek tüm özelleştirme işlemlerine karşı yoğun bir hukuki mücadele sürdürdük.

Birlik ve bağlı odalar olarak özelleştirme uygulamalarına karşı binlerce dava açtık, çok sayıda bilimsel etkinlik düzenledik ve kitlesel kampanyalar düzenledik. Açtığımız bu davalar ve yürüttüğümüz kitlesel mücadele, özelleştirme uygulamalarını durduramasa da sürecin bütünüyle yağmaya dönüşmesine engel olmuştur.

Şunun altını çizmek gerekiyor ki, neoliberal dönemde, 90'lı yıllardaki küreselleşme teorisyenlerinin iddialarının aksine, devlet hiçbir zaman geri çekilmedi ve yok olmadı. Bireysel özgürlükler ve demokrasi genişlemedi.

Hem ülkemizde hem de dünya çapında devletler, sermayenin çıkarlarını korumak için, imtiyazların dağıtımını için, kamusal zenginliklerin paylaşımı için her zamankinden daha fazla kendisini hissettirdi. Enerji kaynaklarını ele geçirmek için emperyalist müdahaleciliğiyle hissettirdi. Toplumunu kontrol altına almak için uyguladığı güvenlik ve şiddet politikalarıyla hissettirdi ve hissettirmeye de devam ediyor.

Değerli Konuklar,

Bu aşamada Türkiye'de neoliberal kapitalizmin aldığı biçimi konuşurken geldiğimiz aşamada durumun sadece özelleştirme politikalarıyla, kamusal varlıklarımızın tasfiyesiyle sınırlı olmadığını farkında olmamız gerekiyor.

AKP'nin tek adam rejimi ile tasfiye ettiği en önemli kamusal değerimiz cumhuriyettir. Tek adam rejimi cumhuriyet fikrinin, cumhuriyet değerlerinin, cumhuriyet idealiniz ve elbette cumhuriyet kurumlarının tasfiyesi anlamına gelmektedir.

Bence Cumhuriyeti en güzel tanımlayan cümlelerden birisi, "Cumhuriyet, kimsesizlerin kimsesidir" özdeyişidir. Cumhuriyetin tasfiyesi, kimsesizleri tümüyle çaresiz hale getirmiştir.

Kaldı ki kimsesizlerin kimsesi olma iddiasındaki cumhuriyet, aslında uzun bir süredir kimsesiz kalmıştır...

İşte bugün burada ve bundan sonrasında d 'kamuculuk yeniden' diye konuşacaksak, üretimden topluma, bireysel ve toplumsal varoluşa bir bütünlük içinde konuşacağımız şey öncelikle yeni bir cumhuriyet olmalıdır.

Bu bütünsellik içinde ancak, kamuculuk bir şey ifade edebilir.

Bu yeni cumhuriyet; yaşamı üretim noktasından gündelik hayata, oradan toplumsal bireysel var oluşa kadar besleyebilir, filizlendirebilir.

Değerli Konuklar;

Başta da söyledim tekrar yineliyorum; kamuculuk eşit, özgür, gerçekten bağımsız ve demokratik bir ülkenin en asgari programıdır. Neoliberalizme ve kapitalist küreselleşmeye karşı olmanın yeniden formüle edilmesidir. Halkın güvencesidir.

Kamucu politikalar terkedildikçe, emekçi kesimler bunu, öncelikle üretim noktasında ciddi bir işsizlik olarak deneyimliyorlar. Ayrıca meslektaşlarımız dahil, tüm emekçiler ücret geliri hariç bir yaşam biçimi tanımadan, her geçen gün daha da yoksullaşarak gün geçiriyor. Yani tüm kesimler, tüm meslek grupları işçileşiyor.

Kamucu politikalar terkedildikçe emekçi sınıflar, bunu güvencesizlik olarak deneyimliyorlar.

İstihdam güvencesizliği, iş güvencesizliği, sendikal güvencesizlik, demokratik güvencesizlik ve belki de en önemlisi olan irade güvencesizliği...

Değerli Konuklar,

Cumhuriyetin yüzüncü yılında, ülkemizi bitmeyen krizlere sürükleyen tek adam rejiminin geleceğimizi elimizden alma çabasına karşı, Cumhuriyetimizi eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, laik temeller üzerinde yeniden inşa edebilmek için tüm birikimimizi seferber edeceğiz.

Toplumumuzu kuşatan karanlığa karşı aydınlıktan, savaşa karşı barıştan, dinci gericiliğe karşı laiklikten, faşizme karşı özgürlüklerden, ırkçılığa karşı eşitlikten, linç kültürüne karşı bir arada yaşamdan, rant ve sömürüye karşı emekten, yağma düzenine karşı kamusalılıktan, emperyalizme karşı bağımsızlıktan yana bir ülke için tüm birikimimizi seferber edeceğiz.

Ülkemizin güzel geleceği, umutlu yarınları için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Bu duygularla etkinliğimizin başarıyla geçmesini diliyorum.

Etkinliği, Birliğimiz adına düzenleyen Makine Mühendisleri Odamıza, kongremizin yürütme kurulu üyelerine etkinlikte emeği geçen tüm arkadaşlarımıza, çalışanlarımıza, değerli görüşlerini bizlerle paylaşacak olan ülkemizin yüz akı değerli bilim insanlarımıza ve tüm konuşmacılara yürekten teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 13. GIDA MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ

02.11.2023

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Hocalarım, Değerli Konuklar

Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum.

Gıda Mühendisleri Odamız tarafından düzenlenen Gıda Mühendisliği Kongresi'nde aranızda bulunmaktan mutluluk duyuyorum.

Gıda güvenliği ve tedarikinin tüm dünya çapında önem kazandığı bir dönemde bu önemli kongrenin hazırlanmasında emekleri geçen Kongre Düzenleme ve Yürütme Kurulumuza, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, Gıda Mühendisleri Odamızın yöneticilerine, Oda çalışanlarına ve organizasyonda emeği geçen tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar,

Bildiğiniz gibi TMMOB ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmakla görevlidir.

TMMOB'nin sözü; insana, yaşama ve geleceğe dairdir. Ortak paydamız olan "gıda" konusuna dikkat çekilen bu etkinliğimizin de öyle algılanmasını temenni ederiz.

Bu doğrultuda mesleki alanlarımızla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarını derinlemesine kavramak, yorumlamak ve toplumu bilgilendirmek için etkinlikler düzenliyoruz.

Her çalışma dönemimizde Odalarımızla birlikte düzenlediğimiz 200'ü aşkın etkinlikte paylaştığımız bilgi ve birikimlerin toplum yararına hayata geçirilmesi için mücadele ediyoruz.

Yayınladığımız raporlarla, açtığımız kamu davalarıyla, düzenlediğimiz kongre-sempozyumlarla, yaptığımız açıklamalarla bilimin ve teknolojinin halktan ve doğadan yana kullanılmasıyla başka bir dünyanın mümkün olabileceğini ortaya koymaya çalışıyoruz.

Gerçekleri söylemek, halkın çıkarına olanı söylemek bizim mesleki ve toplumsal sorumluluğumuzdur.

Sevgili konuklar, sevgili meslektaşlarım

Türkiye tarihinin en büyük, en sarsıcı ekonomik krizlerinden birini yaşıyoruz. Krizin yıkıcı etkilerini gündelik hayatımızın her anında krizin etkilerini iliklerimize kadar hissediyoruz.

Hepimiz giderek daha fazla yoksullaşıyoruz.

Hepimiz giderek daha zor koşullarda yaşıyoruz.

Artık sadece kendi hayatımızdan değil, gelecek kuşaklarımızın hayatlarından da feragat ederek yaşıyoruz.

Gıda fiyatları dünya genelinde düşüş eğilimi gösterirken, ülkemizde ekonomik ve politik nedenlerle sürekli artması, sosyal sorunları da beraberinde getirmektedir.

Gıda harcamaları, hane giderleri içinde büyük bir bölümü oluşturduğu için, gıda enflasyonu, dar ve sabit gelirli kesimleri çok daha fazla etkilemektedir.

Gıdanın adaletsiz dağılımı, gelir-gider dengesinin bozulması, tarımsal üretim kalitesinin ve verimliliğinin azalması, su kirliliğinin artması ve sıkça yaşadığımız büyük yangın, sel ve deprem gibi afetlerde kriz yönetiminin zayıflığı sonucu temiz ve güvenilir gıdaya ulaşmak ve dolayısı ile halkımızın sağlıklı beslendiğini söylemek zordur.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde de belirtildiği gibi, insanların temel gereksinimi olan gıdanın eşit ve adil dağıtılmadığı bir dünya güvenli değildir. Yaşamak nasıl bir insan hakkı ise sağlıklı, güvenli ve yeterli gıda ile temiz suya, kolayca ve sürdürülebilir bir biçimde ulaşabilmek de bir insan hakkıdır. Bunu sağlamak kamu otoritelerinin en önemli görevlerinden biridir. Gıdaya erişim bir sorun ve endişe kaynağı olmaktan çıkarılmalıdır. En temel ve ertelenemez ihtiyaç olan gıdanın, herkes için kolayca, yeterince, sürdürülebilir şekilde ve ekonomik olarak erişilebilecek duruma getirilmesi zorunludur.

Ülke olarak büyük bir çöküş yaşıyoruz ve bu çöküşte kamucu değerler sahip çıkmaktan, kamusalılığı savunmaktan başka çıkışımız bulunmuyor.

Üreten, sanayileşen ve hakça bölüşen bir ekonomik büyüme modelini savunmaktan başka çıkışımız bulunmuyor. Tarımsal üretimin artırılması ve gıdaya erişimin sağlanması bu kamucu ekonomi modelinin temelini oluşturuyor.

Değerli Konuklar,

Beslenme, her canlı gibi insanın da biyolojik doğasının en temel ihtiyacıdır.

Dolayısıyla daha iyi koşullarda beslenme çabası, insanlık tarihinin en önemli önceliklerinden birisi olmuştur.

Hatta bildiğiniz gibi insanların beslenme tercihlerindeki değişimler, medeniyetimizin gelişiminde de belirleyici bir rol oynamıştır.

İlkel çağlardan günümüze tarımsal üretim metotlarındaki değişim ve bu alandaki bilimsel gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda açlık ve beslenme sorununun bugün insanlar için büyük bir tehdit oluşturuyor olması oldukça şaşırtıcıdır.

Çünkü akla yatkın olan şey, gelişen teknoloji ve ziraat teknikleri sayesinde ürün verimliliğinin artması ve insanların bu ürünlere ulaşımının kolaylaşmış olmasıdır.

Oysa dünya çapında bugün yaşanan gerçeklik bu beklentinin çok dışındadır.

Etkilerinin göz ardı etmemekle birlikte, bu durumu sadece “iklim değişikliği” gibi doğal sebeplerle ya da “savaş” ve “göç” gibi politik gelişmelerle açıklamak mümkün değildir.

Bugün gıda ve tarımda yaşanan sorunların pek çoğu, sermayenin çıkarlarını insanlığın ortak çıkarlarının üstünde gören küresel kapitalist sistemdir.

Bugün açlık denilince Afrika, Asya ve Orta Doğu'nun geliyor olmasının nedeni, gelişmiş kapitalist ülkelerin bu bölgelerin kaynaklarını yüzyıllar boyunca sömürmesidir.

Kapitalizmin eşitsiz gelişimi, yıllar boyu eşitsizliğe ve sömürüye maruz kalan bu coğrafyaların açlık ve sefaletle yüz yüze kalmasına neden olmuştur.

Bu açıdan bakıldığında Dünyada yaşanan açlığın ve yetersiz beslenmenin nedeni üretim yetmezliği değil, üretim ve tüketimin adaletli bir şekilde sağlanamamasıdır.

Günümüzde küresel sermaye ve dev tekeller, tarımsal üretimin tüm aşamalarında; yani tohum üretiminden, zirai mücadeleye, gıda üretiminden bu gıdaların tüketimine kadar tüm süreçleri kontrol etmek istemektedir.

Bu şirketler tekellerini pekiştirmek için, IMF, Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası gibi kuruluşlar aracılığı ile geri kalmış ve gelişmekte olan ülkelere tarım ve gıda alanında kamusal üretim ve denetimin ortadan kaldırmaları noktasında dayatmalarda bulunmaktadır.

Ülkemizde de benzer bir süreç yıllardır işletilmektedir. 1980'li yıllardan itibaren uygulanan neoliberal politikalar sonucunda Et-Balık Kurumu, Süt Endüstrisi Kurumu, Zirai Donatım Kurumu, TEKEL, Türkiye Şeker Fabrikaları, Azot Sanayi-Türkiye Gübre Fabrikaları ve Yem Sanayi gibi kamu iktisadi teşekküllerinin bir kısmı özelleştirilmiş, bir kısmı da kapatılmıştır.

Toprak Mahsulleri Ofisi gibi KİT'lerle birlikte, Tarış, Çukobirlik, Fiskobirlik gibi üretici kooperatif ve birliklerinin ise içi boşaltılarak işlevsizleştirilmiştir. Bütün bunların sonucunda bir zamanlar kendi kendisine yeten ülke olarak övündüğümüz ülkemiz, gıda ve tarım alanında büyük oranda dışa bağımlı hale gelmiştir.

Yasa değişiklikleri, özelleştirmeler, gıda alanındaki kamu kurumlarının tasfiyesiyle yaşanan talan süreci, köylülerimizin hayatını olumsuz etkilediği gibi, kentlerde yaşayanların ucuz ve sağlıklı gıdaya erişimini de engellemektedir.

Sevgili Konuklar,

Pandemi ve kriz süreci içerisinde bu gerçeklik daha da belirgin hale geldi.

Ülkemizde göz yumulan ihmallerin sonucunda yaşanan felaketlerle başlayan 2023 yılında; Gıda Mühendisliği Kongresi, Dünya Gıda Günü, Dünya Su Günü ve Dünya Gıda Güvenliği Günü vesileleriyle şimdiye kadar savunduğumuz ‘Gıdaya ve suya erişim temel bir insan hakkıdır’ söyleminin ne kadar uzağında olduğumuz bir kez daha kanıtlandı.

Bir yanda cumhuriyetimizin 100.yılını kutlarken diğer yanda geldiğimiz noktada ne yazık ki insanlar ucuz gıdaya erişebilmek için uzun kuyruklar beklemek zorunda kalıyor.

Kendi kendine yeten, öz kaynaklara dayalı tarım ve gıda politikasının ne denli önemli olduğu şimdi çok daha hissedilir hale geldi.

Ülkemizde sürdürülebilir bir tarımsal üretimin sağlanması, gıda güvenliğinin korunması, halkın sağlıklı gıdaya erişebilmesi için üretici ile mühendis bağımsız bir tarım-besin modeli altında dayanışma içinde çalışacağı bir zemin yaratılmalıdır.

Özellikle tarımsal anlamda dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması, açlık ve yoksulluğun önüne geçilmesinde en önemli unsurlardan biridir.

Ülke ihtiyaçlarına göre yerli ekim, yerli üretim ve istihdama yönelik yeniden yapılandırılma sağlanmalıdır.

Bilimsel veriler ışığında üretimi yeniden organize eden, üreticiden tüketiciye doğrudan bir beslenme zinciri kuran, gıda üretim ve dağıtım zincirini kamusal denetime tabi tutan, emek eksenli ve dayanışmayı arttıracak yeni bir yapı, ülkemiz insanı, ülkemiz tarımı, kırsal hayat ve tüketici sağlığı açısından en acil gereksinimdir.

Bizler, TMMOB ve bağlı Odalarımızdaki faaliyetlerimizle, toplum ve kamuyu ilgilendiren birçok sorunun çözümünde çaba harcıyoruz. Kentlerimizi, doğamızı ve yaşam alanlarımızı rant ve talandan koruyoruz. sanayiden eğitime, üretimden planlamaya, beslenmeden sağlığa, enerjiden tarıma kadar her alanda tam bağımsızlık şiarıyla politika üretiyoruz. Kamu zararı doğuracak, toplumun güvenliğini ve sağlığını tehlikeye atacak yanlış plan ve projeleri engellemeye, düzeltmeye, değiştirmeye çalışıyoruz.

Bildiğiniz gibi, mesleğimize, meslektaşlarımızın hak ve yetkilerine ve meslek örgütümüze sistematik saldırıları kamuoyu gündemine taşımak, dönemin en itibarlı, gözde mesleklerinin Cumhuriyetin 100. yılında ne hale geldiğini, nasıl ve neden gözden çıkarıldığını, hangi sorunları yaşadığını

ortaya koymak ve sorunlarımızın çözümü için bir süredir “Boşuna mı Okuduk” ana başlığıyla bir kampanya sürdürüyoruz.

Tabii ki sorumuzun cevabını elbette hepimiz biliyoruz.

Bizler asla “Boşuna okumadık”

Kampanyamızın amacı Cumhuriyet’in 100.yılına yaklaştığımız bugünlerde, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığının ülke kalkınmasındaki önemini ısrarla vurgulamaktır.

Bizler, boşuna okumadık! Çünkü Cumhuriyet tarihinde yaratılan ve pek çoğu sata sata bitirilemeyen her kalkınmacı değerinde biz mühendis, mimar ve plancıların emeği, özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Boşuna okumadık... Çünkü bizi yetiştiren bu ülkeye sorumluluğumuz, bu ülkenin harcında alın terimiz var. Çünkü ülkemizin ve halkımızın bizlere ihtiyacı var.

Değerli Arkadaşlar,

Sözlerime son verirken, Gıda Mühendisleri Odamızın tüm temsilcilerine, değerli bilgilerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, uzmanlarımıza ve emeği geçen tüm çalışan arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

İnsanların aç ve yoksul yaşamadığı, herkesin sağlıklı ve sürdürülebilir beslenme imkanlarına ulaşabildiği, eşit adil bir ülke ve dünya özlemi ile TMMOB Yönetim kurulu adına kongremizin başarılı geçmesini diliyor ve hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum.

Selçuk Uluata
TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı

TMMOB EĞİTİM SEMPOZYUMU

04.11.2023

Değerli Konuklar, Değerli Bilim İnsanları, Sevgili Meslektaşlarım;

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği adında hepimizi dostlukla selamlıyorum.

TMMOB Eğitim Sempozyumuna hepimiz hoş geldiniz.

Ülkemizde mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitiminin dününü, bugününü bu alanda dünyadaki yeni yaklaşımları, yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini irdeleyeceğimiz bu önemli etkinliğin başarılı geçmesini diliyorum.

Sevgili Katılımcılar,

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ilk günlerindeyiz. Bu vesileyle kurtuluş savaşı şehitlerimizi bir kez daha sevgiyle anıyorum.

Başta Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşımımızı kazananlara ve Cumhuriyet'i kuranlara minnet duygularımı bir kez daha iletiyorum.

Halkın kendi yaşamı ve geleceği hakkında söz ve karar sahibi olduğu bir yönetim biçimi olarak Cumhuriyet, insanlık tarihinin en büyük kazanımlarından biridir.

Bundan 100 yıl önce ilan edilen Cumhuriyet, ülkemiz için bağımsızlık demokrasi, laiklik ve çağdaşlaşma yolunda atılan en önemli adımlardan biri olmuştur.

Ne yazık ki, aradan geçen bunca yıl sonra, cumhuriyet kurumlarının ve birikimlerinin tek tek tasfiye edildiği, cumhuriyetin kurucu değerlerinin tamamen ters yüz edildiği, emperyalizme her alanda bağımlı, halk egemenliği yerine tek adam rejiminin, laikliğin yerine gericiliğin, sosyal devlet anlayışı yerine tarikat-cemaat ilişkilerinin, hukukun üstünlüğü yerine parti devleti anlayışının egemen olduğu bir ülke haline getirildik.

Sevgili Katılımcılar,

Hepiniz yakından takip ediyorsunuzdur... Yalnızca ülkemiz değil bölge ve dünya da büyük bir alt üst oluştan geçiyor.

Günlerdir Filistin halkı soykırımı uğruyor. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar emperyalist saldırganlığın kurbanı oluyor.

İsrail saldırılarının başladığı günden bugüne 3 bin 542'si çocuk, 8 bin 525 Filistinli öldürüldü.

Tüm dünya göz göre göre bu katliama sessiz kalıyor...

Hepimiz biliyoruz; bu katliamları yapanlar kadar, sessiz kalanlarda, göz yumanlar da suçludur.

Filistin meselesi aynı zamanda emperyalizm meselesidir. Birliğimiz her zaman, her durumda barıştan, özgürlükten, dayanışmadan yana olmuş ve antiemperyalist tavrını cesaretle ortaya koymuştur.

Bu nedenle ısrarla bir kere daha söylüyoruz; TMMOB, Filistin halkının yanındadır. Bu emperyalist soykırımcı savaş derhal son bulmalıdır.

Dünden bugüne Filistin'i bombalayan uçakların pilotlarının çoğu eğitimlerini Türkiye'de yapmaktadır. Buradan iktidara bir kez daha sesleniyorum. Yalnızca enerji alanındaki iş birliği planlarını askıya almak yetmez. Erdoğan'ın meydanlardan parmak sallaması, İsrail'e kafa tuttuğunu iddia etmesi hiçbir anlam ifade etmez. Halkların ülkelerinde özgürce yaşaması için daha cesur adımlar atmak gerekir.

İsrail ile ekonomik, askeri, istihbari tüm ikili anlaşmalar iptal edilmelidir. Ülkemizdeki tüm Amerikan üsleri kapatılmalıdır. İkiyüzlü politikalara son verilmelidir.

Değerli Katılımcılar,

Dünya yoksullukla, savaşla ve emekçiler aleyhine bir yıkıma uğrarken, ülkemiz de payını bundan fazlasıyla alıyor. Türkiye bugün, baştan aşağı bir sorunlar yumağıdır.

Bunların en başında da eğitim gelmektedir.

Bildiğiniz gibi, iktidara geldiği günden itibaren AKP'nin en öncelikli hedeflerinden birisi eğitim sistemimiz oldu.

Okul öncesinden yükseköğretime kadar her aşamada ticarileştirme ve dinselleştirme hamleleri AKP'nin 21 yıllık iktidarının alametifarikası haline geldi.

"Kindar ve dindar" bir nesil yetiştirme isteğini gizleme gereği dahi duymayan AKP bu amacına ulaşabilmek için devletin tüm olanaklarını pervasızca seferber etti.

Başta milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere İlkokul müdürlerinden üniversite rektörlerine kadar tüm yönetim kadrolarını kendine bağlı çevrelerden atadı.

Bu dönemde bir yandan özelleştirmeler yoluyla eğitimin kamusal niteliği ortadan kaldırılıp ticarileştirilirken, diğer yandan da sistem ve müfredat değişiklikleriyle temel eğitim dinsel bir içeriğe dönüştürüldü. Eğitimin laik niteliği ortadan kaldırıldı.

Evrım teorisi ve erken cumhuriyet tarihi, müfredattan çıkarıldı. Felsefe, edebiyat sanat tarihi gibi derslerin içeriği boşaltıldı.

Çocuklarımızın sorgulayan, içinde yaşadığı çevre ve dünya hakkında sorular soran, kendi aklını kullanma yeteneğiyle, eleştirel düşünmeyi öğrenerek bü-

yüdüğü, meraklarını hep taze tutan bir müfredat yerine tamamen dogmatik bir çerçeve içine yerleşen, eleştiriye kapalı, ezberci, itaat kültürünü aşıl原因, şükürçülükle malul bir müfredat temel eğitim sistemini teslim aldı.

4+4+4 sistemiyle temel eğitim kesintili hale getirildi. Din dersleri saatleri artırıldı. Liselere ek olarak İmam Hatip ortaokulları açıldı. Temel devlet liselerinin pek çoğu İmam Hatip Liselerine dönüştürüldü. Yeni açılanlarla birlikte ortaokul ve lise eğitimi büyük oranda İmam Hatipleştirildi.

En son ÇEDES protokolüyle Okulları camileştirme ve imamlaştırma hedeflerine bir adım daha yaklaşıyorlar.

Manevi danışman olarak imamlar, vaizler; rol model olarak gösterilen ve cemaat örgütlenmelerinde karşımıza çıkan abi ve ablalar okullarımızda eğitimci olarak görev yapacak.

Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı'yla birlikte hayata geçirilen bu protokol siyasal İslam için yeni bir araç, çocuklarımız için yeni bir kısaç olarak karşımızda duruyor.

Sevgili Katılımcılar,

Bu uygulamalara paralel olarak temel eğitimin ticarileştirilmesi ve devlete ait temel liselerin eğitim kalitesinin ve sayısının düşürülmesi bırakınız üniversite eğitimi, artık temel eğitim-öğretime bile emekçilerin, yoksulların ulaşmasını imkânsız hale getirmiş durumda.

Temel eğitimdeki bu çürüme kaçınılmaz olarak yükseköğretime de birebir yansıyor.

Tıpkı temel eğitimde olduğu gibi Yükseköğretimde de eğitimin niteliğinden müfredat içeriğine, akademik özgürlüklerden kampüs yaşamına kadar her alanda yapılan gerici ve baskıcı müdahaleler nedeniyle büyük bir çöküş yaşanıyor.

Cemaat ve tarikatların yükseköğretim sistemindeki kadrolaşması, yandaşlar için özel tahsis edilen kadrolar gibi nedenlerle akademik kadroların niteliği iyice düşürüldü. Türk Hava Kurumu Üniversitesine Rektörlüğüne, bir Arap Dili ve Edebiyatı Profesörünün atanması bu durumun en acı örneklerinden birisidir.

12 Eylül Darbesi sonrasında darbecilerin üniversiteleri zapturapt altına alabilmek için kurduğu YÖK, AKP döneminde tümüyle siyasallaşmış bir kurum haline dönüştü.

Ülkede egemen olan baskıcı, antidemokratik ve gerici ortam YÖK ve Rektörleri eliyle üniversitelere egemen oldu. Rektörlük seçimlerinin kaldırılması ve KHK'lar eliyle yapılan ihraçlar, uzun yıllar sonra bile anlatılmaya devam edilecek yüz karası kararlar olarak tarihe geçti.

Bırakınız Özel Üniversiteleri devlet üniversitelerinde bile yükseköğretim ticari bir faaliyet alanına dönüştürüldü.

Üniversitelilerin barınma ve geçinme sorunlarını önceki yıllarla karşılaştırılmaz boyutlara ulaştı.

Bir üniversite öğrencisi için artan hayat pahalılığı, barınma ve beslenme sorunları artık sıradanlaştı. Haberlerde öğrencilerin geçinemiyoruz, barınmıyoruz diyerek yaptıkları eylemleri görüyoruz. Temel yaşam taleplerini dahi karşılamakta zorlanan milyonlarca gençten bahsediyoruz.

Güvenli bir barınma ihtiyacını karşılamayan siyasal iktidar, daha bundan birkaç gün önce Aydın'da gencecik bir öğrencinin kaldığı yurttan asansör kazası nedeniyle ölümüne sebep oldu.

Öğrenciler, türlü zorluklarla baş etmeye çalışırken, canlarına kıyar hale geldi. Üniversitelilerin intihar haberleri peş peşe karşımıza çıkmaya başladı.

Sevgili Arkadaşlar,

En başından vurgulamak gerekiyor ki, bizim için eğitim, sadece bir bilgi aktarma faaliyeti değil, bilginin yanı sıra kültürel birikimin, insani duyarlılığın ve sosyal sorumluluğun da nesilden nesile paylaşıldığı karşılıklı bir öğrenme sürecidir.

Bu süreç, ekonomik ve sosyal yapıyla, siyasal ve sınıfsal tercihlerle bütünlüklü olarak değerlendirilmelidir.

Eğitim politikalarının kalkınma planlamasının bir alt olarak başlığı ele alınarak, İnsanların eğitim sayesinde kazandığı nitelik ve becerilerini ülkesine, halkına toplumsal yarar olarak yansıtabileceği koşulların oluşturulması bir devletin asli görevlerindedir.

Bu gerçekliğe karşın, AKP iktidarı dönemi boyunca plansız biçimde, seçim yatırımı ve kentsel rantları artırmak amacıyla hayata geçirilen “Her İle bir Üniversite” projesi ile yükseköğretimin en önemli problemlerinden biri olan eğitim kalitesi ve standardı sorunu yaygınlaştırıldı. İşsizler ordusuna yeni üniversite mezunu işsizler eklendi.

Bu siyasi iktidar döneminde, hiçbir alt yapı hazırlığı gerçekleştirilmeksizin üniversite sayısı 78’den 208’e çıkarıldı.

Benzer durum, plansız, piyasacı, niteliksiz eğitim, Mühendislik, mimarlık ve plancılık eğitimi alanlarını da teslim aldı.

Hiçbir ihtiyaç planlamasına dayanmayan, istihdam koşulları gözetilmeden açılan birçoğu gerekli öğretim elemanı ve alt yapı eksikliği bulunan bölüm ve fakültelerle bir yandan teknik eğitimin içi boşaltılırken diğer yandan işsiz mühendis, mimar ve şehir plancısı sayısı artırıldı.

Teknik öğretmenlere “mühendis” unvanı verilmesinin ardından, teknoloji fakülteleri ve uzaktan eğitim gibi mühendislik eğitiminin temelini aşındıran düzenlemeler birbiri ardına devreye sokuldu.

Bütün bunların yanı sıra yıllardır izlenen üretimden yatırımdan kopuk, özelleştirme ve serbestleştirme uygulamalarıyla meslek uygulama alanlarımızın daraltılması, mesleğimizin kamusal içeriğinin boşaltılması bizlerin ekonomik ve sosyal koşullarının gün geçtikçe kötüye gitmesine neden oldu.

Yüzbinlerce mühendis, mimar ve şehir plancısı, mezun olduğu alan dışında çalışmak zorunda kalırken, birçok meslektaşımız işsizlik tehdidiyle boğuşuyor.

Genç meslektaşlarımız arasında işsizlik oranı %40'lara ulaşmış durumda.

Hal böyle olunca mühendislik, mimarlık ve şehir planlama programları, artık gençler arasında revaçta olan programlar olma özelliğini kaybetti.

2023 yılında üniversitelerin mühendislik, mimarlık ve şehir planlama bölümlerine açılan 94.144 kontenjana yalnızca 85.340 öğrenci yerleşebildi. Yani açılan kontenjanların %10'u, bazı programların ise tamamı boş kaldı.

Görece iyi eğitim alan köklü üniversitelerden mezun olan gençlerimizin büyük bir çoğunluğu ise geleceğini yurt dışında arıyor.

Oysa ülkemizin kalkınmacı dönemlerinde mühendislik, mimarlık ve şehir planlama programları üniversitelerin en kıymetli programları, mesleklerimiz dönemin en itibarlı meslekleriydi.

Bugün geldiğimiz noktada mesleklerimiz yoksullukla, meslektaşlarımız işsizlikle anılır oldu.

Değerli Katılımcılar,

Bir ülkenin en önemli kaynağı, yetişmiş vasıflı teknik insan gücüdür ve bu güç kalkınmanın en temel unsurudur.

AKP iktidarı uyguladığı gerici ve piyasacı politikalarla yalnızca, bizlerin ekonomik ve sosyal koşullarını kötüleştirmekle kalmamakta, ülkemizin üretim yeteneğini bitirmekte ve geleceğini de karartmaktadır.

Bu ülke çocuklarımızın, gençlerimizin kaçmak istediği bir yer olmamalıdır...

Aksine, büyüdüğümüz bu gökyüzü, bu kadim coğrafya insanlarımızın umudu olmalıdır!

Böylesi bir ülke yaratmak her şeyden önce eğitimin her düzeyde bilimsel, ulaşılabilir, nitelikli ve ücretsiz hale getirilmesine bağlıdır.

Yükseköğretimde bu temel bakış açısıyla yeniden yapılandırılmalıdır.

Üniversitelerin üzerindeki iktidar baskısının kaldırılmasından başlayarak eğitim programlarına, üniversite giriş sistemine, açılacak bölümlerden staj programlarına, üniversitelerin mali yapısından idari işleyişine kadar her alanda kamucu, toplumcu bir yükseköğretim politikası geliştirilmelidir.

Bu politikaların geliştirilmesinde TMMOB ve bağlı odalarımız çalışmalarını hız kesmeden sürdürüyor. Fuaye alanında görebileceğiniz poster sunumlarda odalarımızın eğitim alanına dair yürüttükleri çalışmalara ayrıntılarıyla yer verilmiştir.

Odalarımızda sürdürdüğümüz meslek içi faaliyetleri, üyelerimizin mesleki gelişimlerine katkı sunmanın, mesleki bilgiyi güncel tutmanın yanı sıra, mesleğimizin uluslararası standartlara yükseltilmesi için üyelerimize sunduğumuz büyük bir fırsattır.

Yine bildiğiniz gibi Birliğimiz eski adı FEANİ olan Avrupa Mühendisler Birliği üyesidir ve Türkiye İzleme komitesi olarak görev yapmaktadır.

Ülkemizdeki mühendislik eğitim programlarının ve Mühendislerin akreditasyonunda görev üstlenmektedir. Önümüzdeki dönemde de bu doğrultudaki çabalarımızı artırarak sürdüreceğiz.

Bu sempozyum boyunca yürütülecek tartışmaların özellikle mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı alanındaki sorunların çözümü noktasında önemli bir fikri birikim yaratacağına inanıyorum.

Sempozyumun düzenlemesinde ve sunumlarda emeği geçen tüm meslektaşlarıma; Mühendislik, Mimarlık, Şehir Plancılığı Eğitimi ve Staj Çalışma Grubumuza, sempozyuma katkı koyan değerli bilim insanlarına; bu tartışmaların kamuoyunda yaygınlaştırılmasını sağlayacak, başta teknik eğitim olmak üzere eğitime dair Birliğimizin görüşlerini büyüten herkese sonsuz teşekkürlerimizi sunuyorum.

Etkinliğimizin başarılı gerçekleşmesini diliyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB TRABZON KENT SEMPOZYUMU

07.11.2023

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar,

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Bu anlamlı etkinliği düzenleyen Trabzon Koordinasyon Kurulumuza, Trabzon birimlerimizin yöneticilerine, çalışanlarına ve sempozyum boyunca görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına teşekkür ediyorum.

Ülkemizin kuruluşunun, bağımsızlığımızın ve ulusal egemenliğimizin simgesi olan Cumhuriyetin ilanının 100. Yılında; başta Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere bağımsızlık savaşımızı kazananlara ve Cumhuriyeti kuranlara minnet duygularımızı bir kez daha iletiyoruz. Kutlu olsun.

Değerli Konuklar,

Bizler, bu coğrafyanın insanları, yalnızca ülkemizin değil, bölge halklarının sorunlarıyla da iç içe yaşıyoruz.

Toprakları İsrail tarafından işgal altında tutulan Filistinlilerin maruz kaldığı sistematik zulüm ve baskı yıllardır devam ediyor.

Hepimizin utançla, üzüntüyle takip ettiği gibi Filistin 'de yüzyılın en büyük katliamlarından biri gerçekleşiyor.

Bir halk, adeta soykırımı uğruyor ve neredeyse tüm dünya sessizliğini koruyor.

Şunu söylemekten asla çekinmemeliyiz: bu katliamları yapanlar kadar, sessiz kalanlar da, göz yumanlar da suçludur.

Şunu iyi biliyoruz ki; Filistin meselesi aynı zamanda emperyalizm meselesidir. Birliğimiz her zaman, her durumda barıştan, özgürlükten, dayanışmadan yana olmuş ve antiemperyalist tavrını cesaretle ortaya koymuştur.

Bu nedenle ısrarla bir kere daha söylüyoruz; TMMOB, Filistin halkının yanındadır. Bu emperyalist soykırımcı savaş derhal son bulmalıdır.

Dünden bugüne Filistin'i bombalayan uçakların pilotlarının çoğu eğitimlerini Türkiye'de yapmaktadır.

Buradan iktidara bir kez daha sesleniyorum. İsrail ile ekonomik, askeri, istihbarı tüm ikili anlaşmalar iptal edilmelidir. Ülkemizdeki tüm Amerikan üsleri kapatılmalıdır. İkiyüzlü politikalara son verilmelidir.

Değerli Konuklar,

Kent Sempozyumları TMMOB örgütlülüğünün en önemli ve en yaygın etkinliklerinden biridir. Birliğimize bağlı odaların kentlerin sorunlarına ilişkin kendi meslek disiplinleri 4 aşığında düzenledikleri faaliyetler 2006 yılında gerçekleştirilen 39. Genel Kurulumuzda alınan kararla birlikte, İl Koordinasyon Kurullarımız bünyesinde yürütülen ortak faaliyetler haline dönüştürülmüştür.

Bu sempozyumlarda bugüne kadar alt yapı hizmetlerinden kentsel dokuya, afetlerden çevre düzenlemesine, turizmden kent suçlarına, ulaşımdan konut projelerine kadar pek çok farklı konuda şehirlerimizin sorunları irdelendi ve çözüm önerileri geliştirildi. Mesleki bilgi ve birikimlerimiz ışığında ‘Nasıl bir kent?’ sorusuna cevaplar arayan fikri faaliyetler yürütüldü.

Bu faaliyetler TMMOB örgütlülüğünün mesleki ve toplumsal sorumluluğunun bir gereğidir. Türkiye çapında 700 bin civarında mühendis, mimar ve şehir plancısının mesleki örgütü olan TMMOB, sadece meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını koruyup geliştirmeyi değil, aynı zamanda bu mesleki birikimimizi ülkemizin ve toplumumuzun çıkarları doğrultusunda kullanmayı da şiar edinmiş bir örgüttür.

Bu bilinçle, meslek alanlarımızla ilgili gelişim ve değişimlerin, politik, sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarının derinlemesine kavranması, yorumlanması, toplumun bilgilendirilmesi daha da önemlisi yönetim politikalarının bu çerçevede belirlenmesi doğrultusunda çalışmalar yapıyoruz.

Bugünkü etkinliğimiz de böylesi bir bakış açısının ürünüdür.

Bizim kentlerimize, ülkemize ve geleceğimize yaklaşımımızı belirleyen yol haritamız, unutulmaz Başkanımız Teoman Öztürk’ün sözleriyle gayet açık biçimde çizilmiştir: “Emeğimizin halkın hizmetine girebilmesi, ülkemizin her alanda bağımsızlığını kazanmasına, sömürüye dayanan düzenin sona ermesine bağlıdır. Geleceğimiz, üretim güçlerinin özgürce gelişebileceği, kafa kol emeği arasında farklılaşmanın olmadığı bir düzene bağlıdır.”

İşte, Cumhuriyet’in ikinci yüzyılının başında, biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının aradığı cevaplar buradadır!

Yaşanabilir bir kente, çevreye, doğaya ve elbette geleceğe dair bir cevap arıyorsak, buradadır!

Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım,

Konuşmamın başında da belirttiğim üzere;

Meslek uygulama alanlarımız ile doğrudan ilgisi gereği TMMOB ve bağlı Odaları olarak üzerinde en fazla yoğunlaştığımız konulardan birisi de kentleşme ve yerel yönetim politikalarıdır.

Bu alana ilişkin düzenlediğimiz etkinliklerimizden süzülen ve kamuoyuyla paylaştığımız birçok bilimsel ve teknik raporun yanı sıra, kamusal faydanın sağlanması amacı için açılmış ve kazanılmış yüzlerce dava TMMOB ve Bağlı odalarının yerel yönetimler alanındaki mücadelesinde önemli yer tutmaktadır.

Kentlerimizde bugün hala ortak kamusal mekânlar, yeşil alanlar, kültürel ve tarihsel varlıklar bir nebze de olsa korunabiliyorsa, bu durumda Birliğimize bağlı odaların hukuki ve toplumsal mücadelesinin katkısı büyüktür.

Bugün ülkemizin tüm kentlerinde, barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık,

eğitim, kültür ve çevre, konularında büyük sorunlar yaşanmaktadır.

Kentlerimiz, deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere de hazırlıklı değildir. Bunun en yakın örneği, 6 Şubat'ta yaşanan ve 11 ilimizi etkileyen depremdir. Bu durum bugüne kadar izlenen, toplumsal çıkarları göz ardı eden ve insan yaşamını hiçe sayan yerel yönetim politikalarının yanlışlığının en açık göstergesidir.

İçinde yaşadığımız kentlerin mekânsal ve çevresel düzeyde niteliksiz yapılmasının, sağlıksız büyümesinin ardında piyasa güçlerini kent politikalarının belirlenmesinde tek hâkim güç olarak gören siyasal yaklaşımlar yatmaktadır.

Bu yaklaşımlar sonucu, başta su, elektrik, doğalgaz ve ulaşım olmak üzere temel kentsel altyapı hizmetleri ile eğitim, kültür, sağlık, çevre vb. alanlarda sağlanan sosyal hizmetler özelleştirilerek, ticarileştirilerek, kentlerimiz emekçiler ve yoksullar için yaşanılmaz bir duruma getirilmektedir.

Kent parçaları, "kentsel dönüşüm" adı altında, içinde yaşayanlardan bağımsız, yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelerine pazarlanmakta, buralara lüks konut alanları, alışveriş merkezleri inşa edilmektedir. Kentleri bir arada tutan unsurlar ve ortak kullanım alanları ortadan kaldırılmaktadır.

Bunun sonucunda kentler, giderek artan biçimde bütünlüğünü yitirerek birbirinden bağımsız ve ilişkisiz parçacıklara bölünmekte, varıl ve yoksul kesimler arası ayrışma ve uzaklaşma fiziksel mekâna da yansımaktadır. Bu durum sosyal kutuplaşmayı ve kentsel gerilimi de arttırmaktadır.

Sadece arazi rantına endekslenmiş bu kent ekonomisi anlayışının ortaya çıkardığı sürekli ve plansız büyüme, teknik altyapı hizmetlerinin ve sosyal-kültürel olanakların yetersizliği gibi sorunları daha da büyütülmektedir.

Bu sorunların çözümü yerel yönetimlerin demokratik bir anlayışla, kamu politikaları ışığında yeniden yapılandırılmasıdır.

Bizler TMMOB olarak kent yaşamını ilgilendiren tüm konularda ve alınacak kararlarda toplumsal yarar ilkesinin belirleyici olmasını savunuyoruz.

Kente yönelik politika ve uygulamalarda insan hakları, kentli hakları, toplumsal barış, birlikte yaşama, engelli, hasta, çocuk ve kadın duyarlı planlama, hizmetlere eşit erişim, insan ve çevre sağlığı gibi kriterlerin temel referanslar olması gerektiğini söylüyoruz.

Bu çerçevede yerel yönetimlerin aktif halk katılımı ile yeniden yapılandırılmasını, hizmet üretimi ve dağıtımında, kentsel mekânların tasarımında, kent planlamalarında sermaye kesimleri ve rant çevrelerinin öncelikleri yerine toplumsal yararın öne çıkarılmasını savunuyoruz. Biliyoruz ki, kentlerimize dair bu sorunlar aynı zamanda daha geniş bir ölçekte ülke meselesidir.

Değerli Konuklar,

Türkiye tarihinin en büyük krizlerinden birini yaşıyoruz. Anayasa ve ya-

salar askıya alındı. Parlamento Siyasal mekanizmalar tıkanmış durumda. Ülkemiz mafyaların, çetelerin serbestçe gezdiği bir yer haline geldi.

Hayat pahalılığı, işsizlik, yoksulluk, sürdürülemez hale geldi. Enflasyondan döviz kurlarına cari açıktan dış borçlara her şey kontrolden çıktı. Toplumun içten içe çürüten bu karanlık tablonun sorumlusu yıllardır ülkemizi dinci gerici ve piyasacı anlayışa yönetenlerdir.

Tüm bu olumsuzluklardan, tüm emekçi kesimler gibi meslektaşlarımız da payını fazlasıyla aldı. Tek adam rejiminin baskı ve zor yoluyla, keyfi uygulamalarına karşı mücadeleyi yükseltmek artık bizler için bir var olma mücadelesidir, bir gelecek meselesidir.

Bildiğiniz gibi, mesleğimize, meslektaşlarımızın hak ve yetkilerine ve meslek örgütümüze sistematik saldırıları kamuoyu gündemine taşımak, dönemin en itibarlı, gözde mesleklerinin Cumhuriyetin 100. yılında ne hale geldiğini, nasıl ve neden gözden çıkarıldığını, hangi sorunları yaşadığını ortaya koymak ve sorunlarımızın çözümü için “Boşuna mı Okuduk” ana başlığıyla bir kampanya sürdürüyoruz.

Kampanyamız mayıs ayı sonunda yapacağımız TMMOB Genel Kuruluna kadar çeşitli etkinliklerle sürecek.

Tabii ki sorumluzun cevabını elbette hepimiz biliyoruz.

Bizler asla “Boşuna okumadık”

Kampanyamızın amacı Cumhuriyet’in 2. yüzyılında, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığının ülke kalkınmasındaki önemini ısrarla vurgulamaktır.

Bizler, tabii ki boşuna okumadık! Çünkü Cumhuriyet tarihinde yaratılan ve pek çoğu sata sata bitirilemeyen her kalkınmacı değerinde biz mühendis, mimar ve plancıların emeği, özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Tabii ki Boşuna okumadık... Çünkü bizi yetiştiren bu ülkeye sorumluluğumuz, bu ülkenin harcında alın terimiz var. Çünkü ülkemizin ve halkımızın bizlere ihtiyacı var.

Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım,

Trabzon’un yaşadığı kentsel ve sosyal sorunların çözümüne yönelik önemli bir fikri birikim yaratacağına ve insanca yaşanacak kentler için uygulayıcıların eline bir yol haritası oluşturma çabalarımıza değerli katkılar sunacağına inanıyorum.

Sözlerimi bitirirken bu salonda bizleri buluşturan Trabzon birimlerimize ve etkinliğimize emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ediyor, sempozyumumuzun başarılı geçmesini diliyorum.

Tuğay Erkan
TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi

DÜNYA ŞEHİRCİLİK GÜNÜ 47. KOLOKYUMU

08.11.2023

Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Öğrenciler

Hepinizi şahsım ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

1977'den beri ülkemizde kutlanmaya başlanan Dünya Şehircilik Günü etkinlikleri kapsamında düzenlenen ve TMMOB bünyesindeki en uzun erimli etkinliklerden biri olan Şehircilik Kolokyumunun başarılı biçimde geçmesini diliyorum.

Sevgili Katılımcılar,

Konuşmama günlerdir hemen yanı başımızda yaşanan emperyalist saldırıyı şiddetle lanetlediğimizi bir kez daha belirterek başlamak istiyorum.

En son yapılan açıklamalara göre göre, İsrail saldırılarının başladığı günden bugüne, çoğu çocuk ve kadın olmak üzere 10 bin 22 Filistinli öldürüldü. Bir halk dünyanın gözü önünde resmen soykırıma uğruyor.

Emperyalist merkezler göz göre göre bu katliama sessiz kalıyor... Hepimiz biliyoruz; bu katliamları yapanlar kadar, sessiz kalanlarda, göz yumanlar da suçludur.

Filistin meselesi aynı zamanda emperyalizm meselesidir. Birliğimiz her zaman, her durumda barıştan, özgürlükten, dayanışmadan yana olmuş ve anti emperyalist tavrını cesaretle ortaya koymuştur.

Bu nedenle ısrarla bir kere daha söylüyoruz; TMMOB, Filistin halkının yanındadır. Bu emperyalist soykırımcı savaş derhal son bulmalıdır.

İsrail ile ekonomik, askeri, istihbari tüm ikili anlaşmalar iptal edilmeli, destekçisi ABD'nin ülkemizdeki tüm askeri üsleri kapatılmalı, iki yüzlü politikalara son verilmelidir.

Sevgili Katılımcılar,

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ilk günlerindeyiz.

Bu vesileyle başta Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşımızı kazananlara ve Cumhuriyet'i kuranlara minnet duygularımı bir kez daha iletiyorum.

Halkın kendi yaşamı ve geleceği hakkında söz ve karar sahibi olduğu bir yönetim biçimi olarak Cumhuriyet, insanlık tarihinin en büyük kazanımlarından biridir.

Bundan 100 yıl önce ilan edilen Cumhuriyet, ülkemiz için bağımsızlık, demokrasi, laiklik ve çağdaşlaşma yolunda atılan en önemli adımlardan biri olmuştur.

Ne yazık ki, aradan geçen bunca yıl sonra, cumhuriyet kurumlarının ve birikimlerinin tek tek tasfiye edildiği, cumhuriyetin kurucu değerlerinin tamamen ters yüz edildiği, emperyalizme her alanda bağımlı, halk egemenliği yerine tek adam rejiminin, laikliğin yerine gericiliğin, sosyal devlet anlayışı yerine tarikat-cemaat ilişkilerinin, hukukun üstünlüğü yerine parti devleti anlayışının egemen olduğu bir ülke haline getirildik.

Bu karanlığı tekrar aydınlığa çevirebilmek, bu karşı devrimi durdurmak için her zamankinden daha fazla mücadele etmemiz gereken günlerden geçiyoruz.

TMMOB ve bağlı Odalar mesleki bilgisini halktan yana kullanarak kamu-cu anlayışla işte bu karanlığı aydınlığa çevirmek için yıllardır mücadele ediyor, etmeye de devam edecek.

Parkına, yeşiline, şehrine, doğasına, tarihine sahip çıkıyor, bu uğurda gerekirse bedel de ödüyor. Gezi Direnişi işte bu toplum yararına yürütülen onurlu mücadelemizin ülkemiz tarihindeki en kitlesel halk hareketi olarak en büyük örneğidir.

İktidarın toplumsal muhalefeti cezalandırma ve sindirme siyasetinin sonucu olarak Gezi Direnişine katılanlar, evrensel hukuktan yoksun mahkemelerin kararlarıyla hapislerde tutsaklar.

Şehir Plancıları Odasında yürüttüğü toplum yararına mücadele nedeniyle, iktidar güdümlü mahkemenin verdiği hukuksuz kararla tutsak tutulan Tayfun Kahraman bu nedenle bugün aramızda değil.

Bu hukuksuzluğa isyan ediyoruz, asla kabul etmiyoruz...

Bu hukuksuzluk bitene kadar da mücadele etmeye devam edeceğiz.

Gezi Direnişi ve bu direnişin parçası olmuş herkes, tarih karşısında ve toplum vicdanında tertemiz ve lekesizdir. Gezi Onurumuzdur...

Sevgili Katılımcılar, Değerli Arkadaşlar,

Şehircilik Kolokyumunun bu seneki teması “Yeni yüzyılda Planlama” olarak belirlenmiş.

“Kentleşme, Planlama ve Kalkınma” konuları TMMOB olarak bizim ve bağlı odalarımızın kuruluşumuzdan itibaren en fazla önem verdiğimiz, üzerine en çok düşündüğümüz konuların başında geliyor.

Hepinizin bildiği gibi bu üçlünün temelini oluşturan “planlama” mühendis, mimar ve şehir plancılığı meslek disiplinlerinin ortak faaliyetlerinden birisidir.

Planlama, belirli bir amaca ulaşabilmek için geçmiş verilerden, tecrübelerden yararlanarak geleceğe dair yürütülecek faaliyetlerin belirlenmesi sürecidir.

Bu anlamıyla planlama, geçmişin birikimiyle ortaya çıkan bugünü, yarınla-
ra bilimle ve bilinçle bağlama etkinliğidir.

Cumhuriyetimizin ilk yüz yılında “planlama fikri”nin ve “kalkınma ideali”-
nin özel bir yeri bulunmaktadır.

Cumhuriyet daha ilan edilmeden toplanan İzmir İktisat Kongresi, Türki-
ye’nin kalkınması için iktisadi faaliyetin hangi temeller üzerinden işlemesi
gerektiği yönündeki ilk sistematik çalışma olarak tarihe geçmiştir. İlerleyen
yıllarda 1933-1937 yılları arasında uygulanmak üzere “Birinci Beş Yıllık
Sanayi Planı”nı hazırlamıştır.

Bu plan doğrultusunda 5 yıllık kısa bir süre içerisinde çimento, şeker, kömür,
cam, seramik ve dokuma gibi temel sektörlerde birçok sanayi tesisi kurulmuştur.

90’lı yıllardan itibaren sağ hükümetlerin satmakla bitiremediği birçok KİT
de bu dönemde yapılandırılmıştır.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye’nin kapitalist devletlerle kurduğu
siyasal ve ekonomik ilişki, planlı kalkınma hedefini bir ölçüde sekteye uğ-
ratsa da, 1962 yılından itibaren tekrar benimsenen planlı kalkınma anlayı-
şı, ülkemizin ekonomisini yeni bir rotaya sokmuştur.

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan 5’er yıllık planlar, sadece
devlet yatırımları için değil, özel teşebbüs için de yönlendirici olmuştur.

Sevgili Katılımcılar, Değerli Arkadaşlar,

Hepinizin bildiği gibi 12 Eylül sonrası dönemde kalkınma planları devam
etti ama 1960’lı yıllardaki toplumsal kalkınma anlayışı tamamen terk edildi.

Neoliberal politikaların egemen olduğu bu dönemin yeni modası “özelleş-
tirme”, “kuralsızlaştırma” ve “ticarileştirme” gibi kavramlardı.

Bütün bunların anlamı, 1930’lardan itibaren ülkede yaratılan tüm zengin-
liklerin, tüm yatırımların özel sektöre devriydi. Kamu girişimciliği ve işlet-
meciliği anlayışının, bir anlamıyla da aslında toplumsal kalkınma kaygısı-
nın bir kenara bırakılmasıydı.

Biraz iddialı olsa da şunu söylemek mümkün; neoliberal politikaların en
büyük tasviyesi cumhuriyet ideallerinin terk edilmesiyle oldu.

Bugün karşı karşıya geldiğimiz baskıcı, piyasacı, laiklik ve bilimsel düşünce
karşıtı tek adam rejimi de bir anlamıyla planlı bir toplumsal kalkınma an-
layışının terk edilmesinin sonuçlarından biridir.

Sevgili Katılımcılar, Değerli Arkadaşlar,

Toplumun ortak çıkarlarını gözetmeyen, bütüncül bir kalkınma hedefini taşımayan bu anlayış hepimizin yaşamını sandığımızdan çok daha olumsuz etkiliyor.

Özellikle son 15 yıldır, imalat sanayiinden/üretimden neredeyse vazgeçildi. Ülke ekonomisi arazi rantı üzerine temellendirildi. İnşaat sektörü de bu temelin odağına yerleştirildi.

Ülke topraklarının tamamının, ormanlar, yaylalar, meralar, milli parklar ayrımı gözetmeksizin arsa olarak değerlendirildiği rant ekonomisinin ege-men olduğu bir süreç yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz.

Bunu özellikle yerel yönetimlerde ve kentleşme politikalarında gözlemleyebiliyoruz.

Oysa ki, sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kentler kurmak ve yaşanabilir çevre oluşturmak devletin anayasal görevlerinden biridir.

Bugün kentlerimize baktığımızda, barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre, konularında sorunlar bulunmaktadır. Dahası kentlerimiz, deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere de hazırlıklı değildir.

Bu durum bugüne kadar izlenen, toplumsal çıkarları göz ardı eden ve insan yaşamını hiçe sayan kentleşme politikalarının yetersizliğinin en açık göstergesidir.

Tüm uyarılarımıza rağmen bütüncül planlamanın benimsenmemiş olması, denetimsizlik, yanlış arazi kullanım politikaları, kaçak yapılaşma ve imar aflarıyla bugüne kadar geldik.

Bu yaklaşım sadece kentlerin afet riskini büyütmeyle kalmamakta, sağlıklı bir kentleşme anlayışını da dinamitlemektedir.

Temel kentsel altyapı hizmetlerinin piyasalaştırılması ve ticarileştirilmesi nedeniyle kentlerde yaşayanların önemli bir kısmı barınma, eğitim, sağlık ve beslenme gibi temel haklardan yeterince faydalanamamaktadır.

Emekçilerin, yoksulların ve ezilenlerin sosyal, ekonomik ve siyasal yaşamdan tümüyle dışlandığı yıkıcı bir ortamda yoksulluk ve yoksunluk giderek derinleşmektedir.

Sadece arazi rantına endekslenmiş, bir kent ekonomisi anlayışının ortaya çıkardığı sürekli ve plansız büyüme, teknik altyapı hizmetlerinin ve sosyal-kültürel olanakların yetersizliği gibi sorunları daha da büyütmektedir.

Sevgili Katılımcılar, Değerli Arkadaşlar,

Kentsel dönüşümün amacından saptırılarak rant dağıtma aracına dönüştürülmesi ise bir başka sorunlar yumağını beraberinde taşımaktadır.

Kent merkezlerindeki değerli araziler ve kentsel ortak mekanlar, “kentsel dönüşüm” adı altında, içinde yaşayanlardan bağımsız, yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelerine pazarlanmakta, buralara lüks konut alanları, alışveriş merkezleri inşa edilmektedir.

Bu uygulamalarla, kentleri bir arada tutan unsurlar, kent ve kentli kimliği ve ortak kullanım alanları ortadan kaldırılmaktadır.

Kent, kentli ve vatandaş kimliğinin yok edildiği, herkesin sadece kendisi gibi düşünenlerle, sadece kendisi gibi yaşayanlarla temas ettiği, toplumun farklı kesimleri arasında görünmez duvarların örüldüğü bir ülke haline geldik.

Sevgili Katılımcılar, Değerli Arkadaşlar,

Egemenlerin sermaye çıkarlarına endeksli ekonomik-politik dayatmalarına karşı halkın ortak çıkarını, kamusal olanı önceleyen bir anlayışı hakim hale getirmemiz gerekiyor.

Üst ölçekli mekânsal planlara ve kent planlamasına da bu bakış açısıyla yaklaşmak zorundayız.

Ülke ve kent ekonomisinin arazi rantı üzerine temellendirilmesi politikalarından ve sektörel bazda parçacı yaklaşımdan vazgeçilmeli, sanayi, tarım, enerji, madencilik, kentleşme, kırsal kent ilişkisi, kültürel varlıkların ve doğal çevrenin korunması vb. bir bütünün ayrılmaz parçaları olarak ele alınmalıdır.

Sağlıklı bir kentleşme, ancak kentsel hizmetlerin kamusal hizmet kapsamında ele alındığı bir yaklaşımla gerçekleştirilebilir

Barınmanın temel bir insan hakkı olduğu, hizmetlere eşit erişim; sağlıklı çevre; insan odaklı mekanlar, insan hakları-kentli hakları, katılım, yaşanabilirlik, toplumsal barış, birlikte yaşama; engelli, hasta, çocuk ve kadın duyarlı planlama; bu yaklaşımın odağında yer almalıdır.

Yerel yönetimlerin asli işlerinden olan sağlıklı ve güvenli yapı üretim ve denetim sürecini ticari bir alan olarak sermayeye teslim eden anlayışa son verilmeli; Yapı denetiminde imar planlarına, mimarlık ve mühendislik projelerine uygun, gerekli şantiye organizasyonunun sağlandığı bir kamusal denetim anlayışını etkin kılınmalıdır.

Doğa koruma statüsü verilmiş alanlar, tarım arazileri, zeytinlikler gibi yerler hiçbir koşulda yapılaşmaya açılmamalı ve mutlak biçimde korunmalıdır.

Kent hakkı, konut dokunulmazlığı ve barınma hakkı ilkeleri, kiracıları da kapsayacak biçimde kamusal güvence altına alınmalıdır.

Afetlerde can ve mal kayıplarını artıran faktörlerin başında gelen, adeta geçerli sistem haline getirilen kaçak yapılaşmayı özendiren imar afları son bulmalıdır.

22 yılda 9 kez çıkarılan imar afları, toplumda adalet duygusunun onarılmaz şekilde zedelemiştir. Deprem bölgesinde bulunan ve en çok kaybın yaşandığı Kahramanmaraş'ta 144 bin 556 ve Hatay'da 205 bin yapının imar affi kapsamında affedildiği açıklanmıştır. Teknik ve bilimsel gerçekleri görmezden gelerek adeta "ölüm garantisi" olan "kaçak yapı affi" bir seçenek olmaktan çıkarılmalıdır.

Sevgili Katılımcılar, Değerli Arkadaşlar,

Sözlerime son verirken başta Şehir Plancıları Odamızın değerli yöneticileri olmak üzere bu önemli etkinliği düzenleyen tüm arkadaşlarımıza ve değerli bilgilerinizi bizimle paylaşacak uzmanlarımıza teşekkür ediyorum.

Eşit adil bir ülke ve dünya özlemi ile etkinliğimizin başarılı geçmesini diliyorum.

Selçuk Uluata
TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı

TMMOB ADANA KENT SEMPOZYUMU

17.11.2023
Adana

Değerli Meslektaşlarım,

Hepinizi şahsım ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, TMMOB adına bu Sempozyumun gerçekleşmesi için görev üstlenen birimlerimizin Yönetim Kurulu üyelerine ve Oda çalışanı arkadaşlarıma İKK Sekreterimiz Ahmet Uncuya Görüşleri ile bu sempozyumu güçlendirecek bilim insanları ve uzman arkadaşlarıma TMMOB Yönetim Kurulu adına teşekkür ediyorum.

Sevgili Katılımcılar,

Konuşmama günlerdir hemen yanı başımızda yaşanan emperyalist saldırıyı şiddetle lanetlediğimizi bir kez daha belirterek başlamak istiyorum.

Bir halk dünyanın gözü önünde resmen soykırımı uğruyor.

Emperyalist merkezler göz göre göre bu katliama sessiz kalıyor... Hepimiz biliyoruz; bu katliamları yapanlar kadar, sessiz kalanlarda, göz yumanlar da suçludur.

Filistin meselesi aynı zamanda emperyalizm meselesidir. Birliğimiz her zaman, her durumda barıştan, özgürlükten, dayanışmadan yana olmuş ve anti emperyalist tavrını cesaretle ortaya koymuştur.

Bu nedenle ısrarla bir kere daha söylüyoruz; TMMOB, Filistin halkının yanındadır. Bu emperyalist soykırımcı savaş derhal son bulmalıdır.

Sevgili Katılımcılar,

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ilk günlerindeyiz.

Bu vesileyle başta Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşımımızı kazananlara ve Cumhuriyet'i kuranlara minnet duygularımı bir kez daha iletiyorum.

Halkın kendi yaşamı ve geleceği hakkında söz ve karar sahibi olduğu bir yönetim biçimi olarak Cumhuriyet, insanlık tarihinin en büyük kazanımlarından biridir.

Bundan 100 yıl önce ilan edilen Cumhuriyet, ülkemiz için bağımsızlık, demokrasi, laiklik ve çağdaşlaşma yolunda atılan en önemli adımlardan biri olmuştur.

Ne yazık ki, aradan geçen bunca yıl sonra, cumhuriyet kurumlarının ve birikimlerinin tek tek tasfiye edildiği, cumhuriyetin kurucu değerlerinin tamamen ters yüz edildiği, emperyalizme her alanda bağımlı, halk egemenliği yerine tek adam rejiminin, laikliğin yerine gericiliğin, sosyal devlet anlayışı yerine tarikat-cemaat ilişkilerinin, hukukun üstünlüğü yerine parti devleti anlayışının egemen olduğu bir ülke haline getirildik.

Bu karanlığı tekrar aydınlığa çevirebilmek, bu karşı devrimi durdurmak için her zamankinden daha fazla mücadele etmemiz gereken günlerden geçiyoruz.

TMMOB ve bağlı Odalar mesleki bilgisini halktan yana kullanarak kamu-cu anlayışla işte bu karanlığı aydınlığa çevirmek için yıllardır mücadele ediyor, etmeye de devam edecek.

Parkına, yeşiline, şehrine, doğasına, tarihine sahip çıkıyor, bu uğurda gerekirse bedel de ödüyor. Gezi Direnişi işte bu toplum yararına yürütülen onurlu mücadelemizin ülkemiz tarihindeki en kitlesel halk hareketi olarak en büyük örneğidir.

İktidarın toplumsal muhalefeti cezalandırma ve sindirme siyasetinin sonucu olarak Gezi Direnişine katılanlar, evrensel hukuktan yoksun mahkemelerin kararlarıyla hapislerde tutsaklar.

Bu hukuksuzluğa isyan ediyoruz, asla kabul etmiyoruz...

Gezi Direnişi ve bu direnişin parçası olmuş herkes, tarih karşısında ve toplum vicdanında tertemiz ve lekesizdir. Gezi Onurumuzdur...

Sevgili Katılımcılar, Değerli Arkadaşlar,

TMMOB olarak deprem coğrafyasında yaşadığımızı her fırsatta dile getiriyoruz. Şehirlerimizin ve yapılarımızın depreme hazırlıklı hale getirilmesini sürekli olarak tekrarlıyoruz. Yaptığımız tüm uyarılara, yayımladığımız tüm raporlara, gerçekleştirdiğimiz tüm bilimsel etkinliklere rağmen 2003'te Bingöl'de , 2011 Van'da, 2020'de Elazığ-Sivrice ve İzmir'de ve ne yazık ki bu kış gerçekleşen ve 11 ilimizi etkileyen 6 Şubat depreminde de benzer acıları tekrar tekrar yaşadık, yaşıyoruz.

Depreme hazırlıklı olmak yer seçiminden başlayarak imar planlarının afet riskine göre hazırlanmasına, içinde yaşadığımız binaların tasarım, inşa, denetim ve bakım süreçlerine, halkın deprem konusunda eğitilmesine, deprem öncesi, deprem esnası ve sonrasında yapılacak çalışmalara kadar geniş bir halkayı kapsar. Bu halkanın herhangi birindeki zayıflık, diğer önlemleri de işe yaramaz kılar. Depreme hazırlıklı olmak bütünlüklü bir plan, program, bu programı uygulayacak bir devlet yapılanması ve güçlü bir siyasi irade gerektirir.

Bu süreç siyasi bir tercihtir. Siyasi iktidarlar burada tercihini, insan yaşamından, kamu yararından, planlamanın, mimarlık ve mühendisliğin gereklerinden yani bilimden, teknikten ve hukuktan yana değil kaçak yapılaşmadan ve rant çevrelerinden yana kullanmıştır.

Bu gerçeği, Eylül ayından itibaren ülke çapında yürüttüğümüz Boşuna mı Okuduk kampanyası ile meslek alanımız üzerinden gündeme taşıyarak anlatmaya çalıştık. Boşuna mı Okuduk sözü ile sadece meslektaşlarımızın yaşadığı işsizlik, mesleki itibar kaybı ve çalışma koşullarındaki olumsuzluklara odaklanmadık. Aynı zamanda afetlere karşı dirençli kentleri, sanayisi, tarımı ve teknolojisi ile kalkınmış bir olacaksak mühendis, mimar ve şehir plancılarına ne kadar çok ihtiyacımız olduğunu ve ülkemizi yönetenlerin maalesef bu gerçeklikten çok uzak olduğunu ifade ettik.

Bilindiği üzere, büyük afetler zengin-yoksul ülke ayrımı yapmadan gerçekleşmekte, ancak sonuçları ülkenin veya bölgenin gelişmişlik düzeyine göre değişmektedir.

Yoksulluk göstergesinin sadece rakamlardan ibaret olmadığı, afetlerin daha çok yoksulları vurmasından anlaşılmaktadır ki, gerçekten de afetlerin olumsuz sonuçları yoksulluğun turnusol kâğıdı olarak görülmektedir.

Nasıl ki Jean Jacques Rousseau 1755 Lizbon depremi sonrası Voltaire'ye yazdığı mektupta “Yaşadığımız acıların nedeni sadece jeolojik değildir. İnsanları deprem değil, yoksulluk öldürüyor” diyerek sorunun sosyolojik boyutlarını da ortaya koyduysa, bu günün dünyası da, afetlerin bu boyutunu görmezden gelemez.

Afet güvenliğinin sağlanması diğer tüm toplumsal olgular gibi siyasal bir etkinlik alanıdır.

Dünyada afeti sadece yasal, kurumsal veya teknik bir sorun olarak gören ve bu noktalarda çözmeye çalışan anlayışlar başarısızlığa mahkumdur.

Şu noktanın hepimiz farkında olmak zorundayız: Bütün bu çabalarımız siyasi iktidarı harekete geçirmek hedefiyle şekillenmektedir.

Mühendisin bilgi ve birikimin işlevsel hale gelmesi, kamusal yatırımlara, yatırımların istenilen düzeyde gerçekleşmesine bağlıdır. Kamusal yatırımlar olması gereken düzeyde değilse, burada ortaya çıkacak önerilerin herhangi bir kıymetinin olması mümkün değildir?

Kamu harekete geçmeli ki, mühendislik bilgisine ihtiyaç duyulan bir süreç başlasın. Genel ekonomik yönelim, kamunun küçültülmesi, kamusal harcama ve yatırımların aşağıya çekilmesi doğrultusunda olduğu sürece, afete ve afet sonrasına hazırlık süreciyle ilgili kamu yönetiminin sorumluluğunu yerine getirmesini beklemek hayalcilikten öte anlam taşımamaktadır.

Sevgili Katılımcılar, Değerli Arkadaşlar,

7 Kasım 2023 tarihinde TBMM’de görüşülerek yasalaşan ve kentsel dönüşüme yönelik düzenlemeler içeren 7471 Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Kentsel dönüşümün amacından saptırılarak rant dağıtma aracına dönüştürülmesinin yeni bir örneği olarak karşımıza çıkmıştır. Söz konusu yasa ile deprem gerçeği yeniden rantsal dönüşüm sürecinin malzemesi haline getirilmiştir.

Kent merkezlerindeki değerli araziler ve kentsel ortak mekanlar, “kentsel dönüşüm” adı altında, içinde yaşayanlardan bağımsız, yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelere pazarlanmaktadır.

Bu uygulamalarla, kentleri bir arada tutan unsurlar, kent ve kentli kimliği ve ortak kullanım alanları ortadan kaldırılmaktadır.

Kent, kentli ve vatandaş kimliğinin yok edildiği, herkesin sadece kendisi gibi düşünenlerle, sadece kendisi gibi yaşayanlarla temas ettiği, toplumun farklı kesimleri arasında görünmez duvarların örüldüğü bir ülke haline geldik.

Egemenlerin sermaye çıkarlarına endeksli ekonomik-politik dayatmalarına karşı halkın ortak çıkarını, kamusal olanı önceleyen bir anlayışı hakim hale getirmemiz gerekiyor.

Üst ölçekli mekânsal planlara ve kent planlamasına da bu bakış açısıyla yaklaşmak zorundayız.

Ülke ve kent ekonomisinin arazi rantı üzerine temellendirilmesi politikalarından ve sektörel bazda parçacı yaklaşımdan vazgeçilmeli, sanayi, tarım, enerji, madencilik, kentleşme, kırsal kent ilişkisi, kültürel varlıkların ve doğal çevrenin korunması vb. bir bütünün ayrılmaz parçaları olarak ele alınmalıdır.

Sağlıklı bir kentleşme, ancak kentsel hizmetlerin kamusal hizmet kapsamında ele alındığı bir yaklaşımla gerçekleştirilebilir

Barınmanın temel bir insan hakkı olduğu, hizmetlere eşit erişim; sağlıklı çevre; insan odaklı mekanlar, insan hakları-kentli hakları, katılım, yaşanabilirlik, toplumsal barış, birlikte yaşama; engelli, hasta, çocuk ve kadın duyarlı planlama; bu yaklaşımın odağında yer almalıdır.

Yerel yönetimlerin asli işlerinden olan sağlıklı ve güvenli yapı üretim ve denetim sürecini ticari bir alan olarak sermayeye teslim eden anlayışa son verilmeli; Yapı denetiminde imar planlarına, mimarlık ve mühendislik projelerine uygun, gerekli şantiye organizasyonunun sağlandığı bir kamusal denetim anlayışını etkin kılınmalıdır.

Doğa koruma statüsü verilmiş alanlar, tarım arazileri, zeytinlikler gibi yerler hiçbir koşulda yapılaşmaya açılmamalı ve mutlak biçimde korunmalıdır.

Kent hakkı, konut dokunulmazlığı ve barınma hakkı ilkeleri, kiracıları da kapsayacak biçimde kamusal güvence altına alınmalıdır.

Afetlerde can ve mal kayıplarını artıran faktörlerin başında gelen, adeta geçerli sistem haline getirilen kaçak yapılaşmayı özendiren 22 yılda 9 kez çıkarılan imar afları son bulmalıdır.

Sevgili Katılımcılar, Değerli Arkadaşlar,

Bizler sadece talep eden, sadece eleştiren değil, imkanları çerçevesince müdahale eden birer kurum olma özelliğini de taşımaktayız.

Bizler bu ülkenin mühendis mimar ve şehir plancıları olarak üzerimize düşen her türlü sorumluluğu yerine getirmeye, halkın çıkarları için hiçbir karşılık beklemeden çalışmaya gönüllüüz.

Bitirirken son cümlemiz de şu olsun:

Bizim sözümüz yaşama dairdir. İnsana dairdir. Ve gelecek güzel günlere dairdir.

Biz diyoruz ki; “KENTİN SAKİNİ DEĞİL SAHİBİ OLALIM VE BUNUN İÇİN MÜCADELE EDELİM”.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Selçuk Uluata
TMMOB Yönetim Kurulu II. Başkanı

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ KURULTAYI18.11.2023
İstanbul

Sayın Konuklar, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Bilim İnsanları,
TMMOB Yönetim Kurulu ve şahsım adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Bilgisayar Mühendisleri Odamız tarafından bu yıl dördüncüsü düzenlenen kurultayımızın başarılı geçmesini diliyorum.

Ankarada aynı gün düzenlediğimiz ve konuşmacısı olduğum bir başka TMMOB etkinliği nedeniyle aranızda fiziksel olarak katılmadığım için üzgünüm.

Başta Bilgisayar Mühendisleri Odamızın yöneticileri olmak üzere bu önemli etkinliğe emek veren ve bu video kaydıyla bana sizlere seslenme fırsatı tanıyan tüm arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum.

Sevgili Arkadaşlar,

Yüzyılların birikiminden öğrendiğimiz acı bir gerçek var:

Bulutlar nasıl ki yağmurla yüklüye ve belirli bir yoğunlukta yağmura dönüşüyorsa, emperyalit-kapitalist sistem de savaşa yüklü ve bir noktadan sonra mutlaka savaşa dönüşüyor.

Sömürüye, bencillığe, kâr hırsına ve şiddete dayalı bu anlayış dünyanın her yanını savaş alanına çeviriyor. Hemen yanıbaşımızda Filistin’de bir halk dünyanın gözü önünde resmen soykırımı uğruyor. Bugüne değin beşbini aşkın çocuk öldürüldü.

Emperyalist merkezler göz göre göre bu katliama sessiz kalıyor... Hepimiz biliyoruz; bu katliamları yapanlar kadar, sessiz kalanlarda, göz yumanlar da suçludur.

Bizler yıllardır emperyalizmin bu saldırgan, yayılmacı, sömürgeci politikalarına karşı barışı, halkların kardeşliğini ve bir arada yaşamı savunduk. Bir kez daha yurttan barış, dünyada barış çağrımızı dile getirmek istiyorum. TMMOB direnen Filistin halkının yanındadır. Bu emperyalist soykırımcı savaş derhal son bulmalıdır.

Değerli Arkadaşlar,

Kurultayımızın da çağrısında yer aldığı gibi Cumhuriyetimizin yüzüncü yılını kutladığımız tarihi günlerdeyiz.

Bu vesileyle başta Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşımızı kazananlara ve Cumhuriyet’i kuranlara minnet duygularımı bir kez daha iletiyorum.

Halkın kendi yaşamı ve geleceği hakkında söz ve karar sahibi olduğu bir yönetim biçimi olarak Cumhuriyet, insanlık tarihinin en büyük kazanımlarından biridir.

Bundan 100 yıl önce ilan edilen Cumhuriyet, ülkemiz için bağımsızlık demokrasi, laiklik ve çağdaşlaşma yolunda atılan en önemli adımlardan biri olmuştur.

Ne yazık ki, aradan geçen bunca yıl sonra, cumhuriyet kurumlarının ve birikimlerinin tek tek tasfiye edildiği, cumhuriyetin kurucu değerlerinin tamamen ters yüz edildiği, emperyalizme her alanda bağımlı, halk egemenliği yerine tek adam rejiminin , laikliğin yerine gericiliğin, sosyal devlet anlayışı yerine tarikat-cemaat ilişkilerinin, hukukun üstünlüğü yerine parti devleti anlayışının egemen olduğu bir ülke haline getirildik.

Bu karanlığı tekrar aydınlığa çevirebilmek, bu karşı devrimi durdurmak için her zamankinden daha fazla mücadele etmemiz gereken günlerden geçiyoruz.

Sevgili Arkadaşlar,

Cumhuriyetin en önemli ideallerinden birisi de bilim ve teknolojiye yetkinleşmek, muassır medeniyetler seviyesine ulaşmaktır.

Sanayileşen tarımda kendi kendine yeten insanların refah içerisinde yaşadığı bir ülke yaratmaktır.

Ancak geldiğimiz noktada, hazinesi tümüyle tüketilmiş, ödeme garantili projeler , iç ve dış borçlar nedeniyle gelecek nesilleri bile borçlandırılmış, kamu işletmelerinin içi tamamıyla boşaltılmış bir ülke tablosuyla karşı karşıyayız.

TMMOB olarak yıllardır her fırsatta, toplumsal kalkınma anlayışını dışlayan, dışa bağımlılığı pekiştiren, bilimden, insandan, doğadan, üretimden, yatırımdan kopuk, piyasacı politikaların ülkemizi felaketin eşiğine taşıdığını , ekonomimizi ranta ve spekülasyona dayalı hale getirdiğini, ülke zenginliklerinin yanlış projelerle israf edildiğini dile getiriyoruz

Sadece bu kadarla da yetinmiyoruz, çözüm önerilerimizi de sıralalıyoruz.

Yayınladığımız raporlarla, açtığımız kamu davalarıyla, düzenlediğimiz bilimsel etkinliklerle sesimizi duyurmaya çalışıyoruz.

Ne yazık ki, çabalarımız karşılık bulmuyor.

Bugün ülkemizin içine çekildiği bu karanlık girdapta tüm ülke halkı olarak yarınımızdan endişeliyiz. Gündelik ihtiyaçlarımızı bile kredi ve borçlarla karşılamaya çalışan bir toplum haline geldik.

Bir ülkede çocuklar bile kripto para fiyatlarını konuşuyorsa , harçlıklarını dövize yatırmanın planlarını yapıyorsa, eğitilmiş gençlerimiz geleceğini

yurt dışında arıyorsa ülkemizin geleceği konusunda da umutlar tükenmiş demektir.

Ama en başında da dediğim gibi bizlerin bilim ve tekniğin ışığında yol gösterme, azalan umutları çoğaltabilmek için her zamankinden daha fazla çalışmak, her zamankinden daha fazla mücadele etmek gibi bir görev ve sorumluluğumuz var..

Şunu asla unutmayalım, cumhuriyetin kalkınmacı dönemlerinde yaratılan ve pek çoğu sata sata bitirilemeyen her tesiste, her işletmede, her değerinde biz mühendis, mimar ve plancıların emeği, özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Bu ülkenin harcında alın terimiz var. Ülkemizin ve halkımızın bizlere ihtiyacı var.

Nasıl ki bu ülkenin harcına alın terimiz karıştı ise ülkemizin geleceğini de yine hep birlikte kuracağız.

Bugün burada bizi bir araya getiren de işte bu inanç ve kararlılıktır

Bu duygu ve düşüncelerle kurultayımıza başarılar diliyorum..

Bilimin ışığıyla aydınlanmış eşit-adil bir ülkede ve barışın egemen olduğu özgür bir dünyada yaşamak dileğiyle TMMOB Yönetim Kurulu adına bir kez daha sevgi ve selamlarımı sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ODTÜ'LÜLER CUMHURİYETİN İKİNCİ YÜZYILINA SAHİP ÇIKIYOR" FORUMU

18.11.2023

Ankara

Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Öğrenciler

Hepinizi şahsım ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ilk günlerindeyiz.

Bu vesileyle başta Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşımızı kazananlara ve Cumhuriyet'i kuranlara minnet duygularımı bir kez daha iletiyorum.

Halkın kendi yaşamı ve geleceği hakkında söz ve karar sahibi olduğu bir yönetim biçimi olarak Cumhuriyet, insanlık tarihinin en büyük kazanımlarından biridir.

Bundan 100 yıl önce ilan edilen Cumhuriyet, ülkemiz için bağımsızlık, demokrasi, laiklik ve çağdaşlaşma yolunda atılan en önemli adımlardan biri olmuştur.

Ne yazık ki, aradan geçen bunca yıl sonra, cumhuriyet kurumlarının ve birikimlerinin tek tek tasfiye edildiği, cumhuriyetin kurucu değerlerinin tamamen ters yüz edildiği, emperyalizme her alanda bağımlı, halk egemenliği yerine tek adam rejiminin, laikliğin yerine gericiliğin, sosyal devlet anlayışı yerine tarikat-cemaat ilişkilerinin, hukukun üstünlüğü yerine parti devleti anlayışının egemen olduğu bir ülke haline getirildik.

Bu karanlığı tekrar aydınlığa çevirebilmek, bu karşı devrimi durdurmak için her zamankinden daha fazla mücadele etmemiz gereken günlerden geçiyoruz.

TMMOB ve bağlı Odalar mesleki bilgisini halktan yana kullanarak kamu-cu anlayışla işte bu karanlığı aydınlığa çevirmek için yıllardır mücadele ediyor, etmeye de devam edecek.

Parkına, yeşiline, şehrine, doğasına, tarihine sahip çıkıyor, bu uğurda gerekirse bedel de ödüyor.

Gezi Direnişi işte bu toplum yararına yürütülen onurlu mücadelemizin ülkemiz tarihindeki en kitlesel halk hareketi olarak en büyük örneğidir. İktidarın toplumsal muhalefeti cezalandırma ve sindirme siyasetinin sonucu olarak Gezi Direnişine katılanlar, evrensel hukuktan yoksun mahkemelelerin kararlarıyla hapislerde tutsaklar.

Bu hukuksuzluğa isyan ediyoruz, asla kabul etmiyoruz...

Bu hukuksuzluk bitene kadar da mücadele etmeye devam edeceğiz.

Gezi Direnişi ve bu direnişin parçası olmuş herkes, tarih karşısında ve toplum vicdanında tertemiz ve lekesizdir. Gezi Onurumuzdur...

Sevgili Katılımcılar,

Bugün karşı karşıya geldiğimiz baskıcı, piyasacı, laiklik ve bilimsel düşünce karşıtı tek adam rejimi de bir anlamıyla planlı bir toplumsal kalkınma anlayışının terk edilmesinin sonuçlarından biridir.

Toplumun ortak çıkarlarını gözetmeyen, bütüncül bir kalkınma hedefini taşımayan bu anlayış hepimizin yaşamını sandığımızdan çok daha olumsuz etkiliyor.

Değerli Arkadaşlar,

TMMOB'nin bir üyesi olarak belirtmeliyim ki; Birliğimiz ve bağlı odalarımız, sanayiden planlamaya, kentleşmeden enerjiye, gıda güvenliğinden ormanlara, çevre politikalarından yapı denetime, işçi sağlığından madencilğe, ulaşımdan enerjiye kadar insana ve topluma dair her alanda mesleki bilgi ve birikimimizi emekten, halktan, ülkemizden, meslek-meslektaş çıkarlarından yana kullanmaktadır.

Çünkü TMMOB, mühendislerin, mimarların, şehir plancılarının sorunlarının halkın sorunlarından ayrı tutulmayacağı, sorunlarımızın çözümünün büyük ölçüde emekçi sınıfların sorunlarının çözümünde yattığının bilincindedir. Bu yüzden mesleğin ve meslektaşlarının sorunlarını, ülke sorunlarıyla bütünlüklü olarak ele alır. Bu anlayışla ülkedeki emek, barış, demokrasi, insan hakları ve özgürlükler mücadelesinin en önemli bileşenlerinden biridir. TMMOB bu mücadelede gücünü sadece bağlı odalarından ve odalarının örgütlü üyelerinden almaktadır.

TMMOB kuruluşunun 69. yılında da karanlığa karşı aydınlığı, savaşa karşı barışı, dinci gericiliğe karşı laikliği, otoriter yönetim anlayışına karşı özgürlükleri, ırkçılığa karşı eşitliği, linç kültürüne karşı bir arada yaşamı, rant ve sömürüye karşı emeği, yağma düzenine karşı kamusallığı, emperyalizme karşı bağımsızlığı savunmaya devam etmektedir.

Bu inanç ve kararlılıkla Cumhuriyet değerlerine ve Cumhuriyetin geleceğine sahip çıkıyor; eşit, adil bir ülke ve dünya özlemi ile hepimizi selamlarken etkinliğimizin başarılı geçmesini diliyorum.

Orhan Sarıaltun
TMMOB Yürütme Kurulu Üyesi

15. ULUSAL 3. ULUSLARARASI ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ

23.11.2023

Değerli konuklar, Sevgili Meslektaşlarım

Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

15. Ulusal, 3. Uluslararası Çevre Mühendisleri Kongremizin başarılı geçmesini diliyorum.

Başta Çevre Mühendisleri Odamızın yöneticileri olmak üzere bu önemli ve geleneksel etkinliğe emek veren tüm arkadaşlarımıza, tüm kurumlara ve değeri çalışmalarını bizlerle paylaşacak olan tüm konuşmacılara çok teşekkür ediyorum.

Kongremizde yürütülecek tartışmaların ve yapılacak sunumların hem çevre sorunlarının uluslararası ve ulusal çözümlerine hem de yurttaşlarımızda çevre bilincinin geliştirilmesine katkı vermesini diliyorum.

Sevgili Katılımcılar,

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ilk günlerini yaşıyoruz.

Halkın kendi yaşamı ve geleceği hakkında söz ve karar sahibi olduğu bir yönetim biçimi olarak Cumhuriyet, insanlık tarihinin en büyük kazanımlarından biridir.

Ülkemizde de bundan 100 yıl önce ilan edilen Cumhuriyet, ülkemiz için bağımsızlık demokrasi, laiklik ve çağdaşlaşma yolunda atılan en önemli adımlardan biri olmuştur

Bu vesileyle başta Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşımımızı kazananlara ve Cumhuriyet'i kuranlara minnet duygularımı bir kez daha iletiyorum.

Ne yazık ki, aradan geçen bunca yıl sonra, cumhuriyet kurumlarının ve birikimlerinin tek tek tasfiye edildiği, cumhuriyetin kurucu değerlerinin tamamen ters yüz edildiği, emperyalizme her alanda bağımlı, halk ege-menliği yerine tek adam rejiminin, aklın bilimin ve laikliğin yerini dinsel gericiliğin ve hurafelerin aldığı ülke haline getirildik.

Bu karanlığı tekrar aydınlığa çevirebilmek, bu karşı devrimi durdurmak için her zamankinden daha fazla mücadele etmemiz gereken günlerden geçiyoruz.

Değerli Arkadaşlar,

Günümüzde canlı ve cansız doğa büyük bir bozulma süreci yaşamaktadır.

Yaşam alanlarımız giderek yok olmaktadır.

Küresel iklim değişikliği, kuraklık, çöp sorunu, nükleer kirlilik, endüstriyel kirlilik, gürültü kirliliği, su, hava ve toprak kirliliği, ormansızlaşma, tarım

alanlarının küçültülmesi ve verimliliğin azalması, çarpık, sağlıksız, ranta dayalı plansız yapılaşma ve nihayetinde artan ölümcül sağlık sorunları ile açlık ve yoksulluk sadece insanlığın değil tüm canlı yaşamın geleceğini tehdit etmektedir.

Lafı eğip bükmeden söylemek gerekir ki, doğal çevrenin bu denli hoyratça yok edilmesinin en büyük sorumlusu küresel kapitalist sistemdir.

Kapitalizmin işleyiş mantığı, sadece insan emeğinin değil, doğal kaynakların da kontrolsüz biçimde sömürülerek karlılığı en üst seviyeye çıkarmak üzerine kuruludur.

Özellikle 80'li yıllardan itibaren uygulanmaya başlayan neoliberal politikalar ile ikinci Dünya Savaşı sonrasında dünyaya egemen olan refah devleti anlayışından tamamen vaz geçilmiştir.

Kamu yararı, kamusal hizmet, kamu sağlığı gibi kavramlar bütünüyle dışlanmış, bunların yerini rekabet, verimlilik, karlılık gibi kavramlar almıştır

Bu uygulamaları 24 Ocak kararlarından ve 12 Eylül darbesinden günümüze kadar ülkemizde de yaşıyoruz.

80'lerden itibaren devreye sokulan ve 21 yıllık AKP iktidarı döneminde zirveye ulaşan bu dışa bağımlı piyasacı neoliberal politikalarla, ekonomik ve kamusal öncelikler ters yüz edilmiştir.

Bu süreç, sadece KİT'lerin özelleştirilmesi, eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik hizmetlerinin ticarileştirilmesiyle sınırlı kalmamış, kıyıların yağmalanmasından orman arazilerinin satışına, SİT alanlarının yapılaşmaya açılmasından meraların özelleştirilmesine, tarihi kentlerin sular altında bırakılmasından kentsel dokunun kaybedilmesine kadar geniş çerçevede yıkıcı sonuçlar yaratmıştır.

Bu süreçte ülkemizdeki tüm doğal kaynaklar, tabiat güzellikleri, tarihsel miras korunması gereken varlıklar olarak değil, ticari olarak değerlendirilmesi gereken varlıklar olarak, ekonominin bir türevi olarak görülmeye başlamıştır.

Bu yağma ve talan önündeki yasal engellerin ortadan kaldırılması için de, imar, orman, çevre, toplu konut, mera, kültür ve tabiat varlıkları, SİT'ler, dönüşüm alanları, yapı denetim sistemi, enerji, maden, gıda, tarım, belediyeler, il özel idaresi, su kaynakları, kıyıları başta olmak üzere, rant esaslı binlerce düzenleme yapılmıştır.

Yani ülkemizde çevre ve yaşam alanlarımız, doğal ve tarihsel miras, bilinçsizlik, ihmalkârlık, özensizlik gibi nedenlerle tahrip olmamakta tam tersine bilinçli bir saldırının hedefi olmaktadır.

Sevgili Katılımcılar,

Doğal kaynaklarımız sermayenin sınırsız yağmasına bırakılırken, çevre sorunlarına ilişkin denetim ve yaptırım eksikliği yağışların sel felaketlerine, depremlerin katliama, çöp yığınlarının patlamalara dönüşmesine neden olmaktadır.

Aynı nedenlerle ülkemizin tatlı su kaynakları korunamamakta, yeraltı ve yerüstü su kaynakları kirletilmekte, nüfusun ancak üçte birine arıtılmış su verilebilmektedir.

Oysa sanayileşme ve kalkınma, çevre politikalarıyla doğrudan ilişkilendirilmiş bir uğraş ve amaçtır.

Sanayileşme ve kalkınmayı “sosyal kalkınma” anlayışı içinde, planlı bir yaklaşımla, tarım, çevre, enerji, ulaşım, teknoloji, sağlık, eğitim ve tüm diğer alanlara yönelik politikalarla bir bütünlük içinde tanımlamak gerekmektedir.

Başka türlü insanca bir yaşam geliştirmek olanaklı değildir.

Ancak böylece, teknoloji-sanayileşme ve çevre politikaları arasında bir uyum kurulabilecektir.

Bu bağlamda çevre politikaları: doğru sanayi, enerji, ulaşım tarım ve madencilik politikalarıyla birlikte su kirliliği ve kontrolü, katı ve tehlikeli atıkların kontrolü, toprak kirliliği ve kontrolü, erozyon kontrolü, sera gazı salınımının kontrolü, deniz kirliliğinin kontrolü, biyolojik çeşitliliğin korunması ve geliştirilmesi, temiz üretim teknolojilerinin kullanılması, doğal kaynakların korunması, çevre dostu yerli, yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını eşliğinde tanımlanmalıdır.

Ülkemiz sanayisinin enerji yoğunluğunu sektörel yapılanma değişikliği ile azaltmak üzere çalışmaların yapılması gereklidir.

Enerji verimliliğinin artırılmasının yanı sıra sanayinin enerji, emek ve kaynak yoğun üretimden ileri/yüksek teknoloji yoğunluklu ve enerji yoğunluğu düşük olan bir üretim ve sanayi yapısına geçilmesi gerekmektedir.

Sektörlerde bugün ve gelecekte beklenen kapasite ihtiyacı, sanayi dalının katma değer katkısı, istihdam katkısı, çevre kirliliği, enerji tüketim yapısı gibi kriterler göz önüne alınarak öncelik göstergeleri belirlenmeli, sanayi tesislerinin buna göre kurulması ve kapasite artırımı konusunda bir sanayi planlanması yapılmalı ve plana uygun izin ve teşvikler verilmelidir.

Tarım alanlarına sanayi tesisleri kurulmamalı, çarpık kentleşme ve kıyı yağmalanmasının önüne geçilmeli, sanayi atıkları kontrol altında tutulmalı, arıtma tesisleri şart koşulmalı ve titizlikle denetlenmelidir.

Madenlerimizin bulunduğu tüm arazinin harap edildiği, geride ise tümüyle verimsizleştirilmiş ve kirlenmiş bir toprağın bırakıldığı sömürge madenciliği anlayışından vaz geçilmelidir.

Değerli Konuklar,

Çevre, insanların ve diğer canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde buldukları fiziki, biyolojik, sosyal, ekonomik ve kültürel ortamdır.

Yaşamla kurduğumuz en kökten, en kalıcı bağıdır. Hepimiz içinde yaşadığımız çevrenin hem yaratıcısı hem de bir ürünüyüz.

Mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak bizler, insanın çevreyle kurduğu bu yaratıcı, kalıcı ve karşılıklı ilişkinin bilimsel ilkeler ışığında gelişmesini sağlayan meslek mensuplarıyız.

Dolayısıyla çevreye karşı sorumluluğumuz, diğer mesleklerden çok daha fazla.

Bu doğrudan ilişkisi nedeniyle TMMOB Ana Yönetmeliğinin 3. Maddesinde Birliğimiz ve Odalarımız Çevre ve tarihi değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak” göreviyle sorumlu kılınmıştır.

Bizler de bu sorumluluğu hakkıyla yerine getirebilmek için, sanayileşme, kalkınma ve üretim politikalarının insan hayatına ve doğal çevreye zarar vermeden planlanması ve uygulanabilmesi için, temsilcisi olduğumuz bilimsel ve teknik aklın, çevre, doğa ve insanlık yararına kullanılması için tüm örgütsel varlığımızla yoğun çaba harcıyoruz.

TMMOB ve bağlı odaları olarak, doğal hayatı ve ekolojik dengeyi görmezden gelen, halkın geleceğini tehdit eden tüm uygulamalara karşı yoğun bir mücadele sürdürüyoruz.

Ülkemiz genelinde uygulamaya konulan madencilik faaliyetleri, kimya metalürji tesisleri, HES, GES, JES, RES, nükleer enerji santralleri, baraj, termik santral, çimento tesisleri, atık yakma tesisleri, boru hatları, dere yataklarına, kıyı kenarlarına, ormanlara müdahale gibi proje ve mevzuat düzenlemelerini titizlikle masaya yatırıyoruz.

Olası çevre sorunlarının ve kamu zararının tespiti, toplumun konu ile bilgilendirilmesine yönelik teknik dosyalar hazırlıyoruz.

Kimi zaman bilimsel toplantılarla, kimi zaman uzman arkadaşlarımızın hazırladıkları raporlarla, kimi zaman kamuoyuna dönük açıklamalarla, kimi zaman da açtığımız davalarla bu konuda toplumsal duyarlılığı artırmaya, ülke politikalarının toplumcu bir anlayışla şekillenebilmesi için kamuoyu yaratmaya çalışıyoruz.

Tüm çalışmaların en önemli özelliği, ülke genelinde yürütülen çevre mücadeleleriyle iç içe yürümesidir.

TMMOB İl Koordinasyon Kurullarımız, Bağlı Odalarımızın Şubeleri ve yöneticilerimiz, bu süreçte çevre mücadelerinin de parçasıdır.

Sizler de biliyorsunuz TMMOB'nin doğayı ve çevreyi gözetken, halktan yana

bu mücadelesi bazı kesimleri memnun etmiyor.

Sınırsız bir sömürü peşindeki rant çevreleri ve onların güdümündeki siyasi iktidarlar, bizlerin bu duyarlılığını ve çabasını kendilerine engel olarak görüyor. Bu nedenle yıllardır siyasi iktidarların hedefindeyiz.

Bir yandan TMMOB ve bağlı Odalarının mesleki yetkilerini ve mesleki faaliyetlerini sınırlandırmaya çalışırken diğer yandan hakkımızda açılan davalarla, yöneticilerimize yönelik tehditlerle, yandaş basın ve sosyal medya trolllerinin hedef göstermeleriyle bizleri susturmaya etkisiz kılmaya çalışıyorlar.

İmar planlarına aykırı bir şekilde Taksim meydanının yapılaşmaya açılmasını yargıya taşıdıkları için ve Gezi parkına sahip çıktıkları için yöneticilerimize 18 yıl hapis cezası verilen ibretlik dava örneğinde de gördüğümüz gibi İdari mahkemelerde davacısı olduğumuz hemen her davanın ceza mahkemelerinde sanığı durumundayız.

Bütün bunlara rağmen şu iyi bilinsin ki, TMMOB ve bağlı odalarımız asla korkmayacaktır, sinmeyecektir, susmayacaktır.

ÇED raporlarının hazırlanmasından ihale süreçlerine, mahkemelerden bilirkişi raporlarına, yetkililerin uyarılmasından kamuoyunun aydınlatılmasına kadar her aşamada bu yağma ve talan düzenine karşı mücadele etmekten, mücadele edenlerin yanından olmaktan bir an bile vazgeçmeyecektir.

Hepimize insana, doğaya ve yaşama dair bu mücadelede başarılar diliyorum.

Burada 3 gün boyunca devam edecek kongremizin, insanca yaşanacak bir ülke ve dünya perspektifiyle tartışılıp deneyim ve bilgi aktarımı sağlayacağımız bir zemin olacağına inanıyorum.

Doğaya, çevreye ve insanlığın geleceğine sahip çıkan herkese en derin minnet duygularıyla, hepimize saygılar sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 8. KADIN KURULTAYI

2.12.2023

Değerli meslektaşlarım, öğrenciler, basın emekçileri ve sevgili konuklar, Hepinizi Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği 47. Dönem Yönetim Kurulu adına saygı, dostluk ve dayanışmayla selamlıyorum.

Hoş geldiniz.

90'lı yılların başından beri, TMMOB kadın komisyonları aracılığıyla, kadınların cinsiyetlerinden kaynaklı yaşadıkları her türlü ayrımcılığa, eşitsizliğe ve adaletsizliğe karşı MMŞP kadınlar mücadele ediyoruz ve mücadelemizi sürdüreceğiz.

Dayanışma ile yürütmemiz gereken örgütlü mücadelenin bir ayağı da düzenlediğimiz yerel ve merkezi kurultaylarımızdır. 8. Kadın Kurultayımız öncesinde, dokuz ilde İKK Kadın Komisyonları Yerel kurultaylarını gerçekleştirdiler. Bugün yerel kurultay sonuçlarını paylaşmak, dayanışmak ve birlikte çözüm üretmek üzere bir aradayız.

Sevgili meslektaşlarım...

Katlanarak artan sorunlarımız için verdiğimiz hak arama mücadelemiz, dünyada olduğu gibi ülkemizde de güçlenen muhafazakar iktidar ve anlayış nedeniyle baskı ve dayatma ile durdurulmaya çalışılıyor.

Dünyada ve ülkemizde yaşanmakta olan ayrımcılık, ırkçılık, savaş ve şiddet politikaları; kadın kimliğine, bedenine ve hayatına yönelik saldırılarını sürdürüyor. Ülkemizde yönetilemeyen deprem, sel gibi afetlerde de en çok kadınlar, çocuklar, engelliler ve yaşlılar mağdur edilmekte, yokluğa, şiddete maruz kalmaktadırlar.

AKP iktidarının gerici ve talan düzeni kadınlara yoksulluk, şiddet ve ölüm; çocuklara ve gençlere ise belirsiz bir gelecek ve kocaman bir karanlıktan başka bir şey yaşatmamaktadır.

Sevgili arkadaşlar ...

Ülke olarak uygulanan yanlış politikalar ve iyi yönetilemeyen küresel salgın ve yaşamakta olduğumuz afetler yüzünden; siyasal, toplumsal ve ekonomik, derin bir krizin içerisindeyiz.

İşsizlik, hayat pahalılığı, eşit işe eşit olmayan ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunları ülkemizde çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının özellikle kadınların hala en öncelikli sorunları olmaya devam etmektedir.

Ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının bugün karşı karşıya olduğu sorunlar sadece ekonomik sıkıntılar ile sınırlı değildir. Kamu kurumlarında çalışan meslektaşlarımız siyasi baskı ve sürgün tehdidi altında, güvencesiz, liyakatsiz, düşük ücret, kadro sorunu, özlük haklarının ihlal edilmesi, düşük ek göstergeler, lojman, kreş gibi birçok sorunla yüz yüzedir.

Gerek kamuda gerek özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerini, planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme işlerini yürüten tüm meslektaşlarımız, giderek daha zor koşullarda ve yetersiz ücretlerle çalışmaktadırlar.

Değerli meslektaşlarım.... gericiliğe, yoksulluğa, şiddete karşı ayağa kalkıyoruz!

Bütün dünyada artan kadına yönelik şiddet sıralamasında ülkemiz yüzde 38 ile OECD ülkeleri arasında birinci ve maalesef çocuk yaşta evliliklerde de Avrupa ülkeleri arasında birinci sıradadır. Çünkü istismar, şiddet, kadın cinayetleri cezasız kalmakta, failer “hukuk” eliyle korunmakta ve cesaretlendirilmektedir. Adalet Bakanlığı verilerine göre çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarının sayısı 2022’de 2021’e göre yüzde 33 artmış, Türkiye cinsel istismar vakalarında son 15 yılda yaklaşık yüzde 400 artışla dünyada üçüncü sıraya yerleşmiştir.

Ülkemiz 146 ülke arasında cinsiyet eşitsizliğinde 129., kadınların eğitim hakkından yararlanmasında 99. ve işgücüne katılımlarında 130. sıradadır.

Kadın işsizliği, TÜİK verilerine göre bile oldukça yüksektir. Ağustos 2023’te geniş tanımlı işsizlik erkekler için %18.4 iken kadınlar için %31’dir. Kadınlar yoksulluğa itilmektedir çünkü kadın emeği değersizleştirilmekte, eşit işe eşit ücret talebi görmezden gelinmekte, sömürü katmerlenmektedir. Kadınlar ucuz, güvencesiz çalıştırılırken yedek işgücü olarak “el altında” tutulmak istenmektedir.

Laikliğin tasfiyesiyle birlikte yurttaşlık tebaa ile ikame edilirken, İstanbul Sözleşmesi de terk edilmiştir. Bunun yanı sıra, 6284 sayılı kanun ve Medeni Kanuna yönelik saldırılar ile “Yeni Anayasa” tartışmaları başta kadınlar olmak üzere, bütün toplumun yurttaşlık haklarına yönelik saldırıların boyutlarını ortaya koymaktadır.

“Kadın erkek eşitliği fitrata ters” zihniyetinin iktidarı, kadınları sahiplendirmekten bahseden bir karanlık odağın TBMM’ye taşınmasıyla güçlendirilmektedir.

Karma eğitimi hedef alan yaklaşımlar, kadınların üretimde ve toplumsal yaşamda eşitsizliğini de pekiştirecek gerici politikaların parçasıdır. “Türkiye Yüzyılı” söylemiyle hedeflenen, başta biz kadınlar olmak üzere, yüzlerce yıllık geriye gidişten başka bir şey değildir.

Sorun, “erkek şiddetine” sıkıştırılmayacak kadar bütünlüklü bir düzen sorunudur.

22 yıl boyunca ülkemizi karanlığa sürükleyen AKP iktidarı Cumhuriyet’in ve ilerici kazanımların tasfiyesine hız verdi. Devlet okullarının her geçen yıl artan eksikleri velilerin sırtına yüklenirken açlıkla karşı karşıya olan çocuklar için bir öğün ücretsiz yemek de başlamadan rafa kaldırıldı. Öte yandan bütçeden en çok payı alan imam-hatip okulları oldu. Köy okulları kapatılıp taşınmalı eğitime geçilirken imam-hatip okullarının inşaatı için 10 yılda 128,5 Milyon TL harcandı.

Tüm bunlar yetmezmiş gibi karma eğitime yönelik sistemli saldırılar başladı. Kız ve erkek çocukların bir arada olmasının “değerlere” aykırı olduğu iddia edilirken laiklik hedef tahtasına oturtuldu.

Kadınlara karşı şiddetin temel sebebinin cinsiyet eşitsizliği olarak tanımlayan İstanbul Sözleşmesi’nden bir gecede hukuksuz çıkışla, Sözleşme’nin şiddetle mücadelede devlete yüklediği önleyici sorumluluklar da terkedildi. İstanbul Sözleşmesi’nin ulusal mevzuatta tamamlayıcısı olarak hazırlanan 6284 sayılı Şiddetle Mücadele Yasası, uygulamada çoğu zaman devre dışı bırakılmaktadır.

Kadın katilleri ve tecavüzcüler salıveriliyor, cezasızlık bu suçları körüklüyor. Nisan 2020’den bu yana Covid izni adı altında af uygulanmakta, 31 Temmuz 2023’te yürürlüğe giren yeni İnfaz Yasası ile toplum vicdanında çok derin yaralar açan; cinayet, tecavüz, dolandırıcılık, uyuşturucu ticareti, insan ticareti gibi suçlar suç olmaktan çıkarılmıştır.

Fakat, “siyasi suçlular”; barınma hakkı arayan öğrenciler, haber yapan gazeteciler, seçilmiş milletvekilleri, seçilmiş belediye başkanları, siyasetçiler ve Anayasal hakkını kullanarak sokak protestosu yapan kadınlar da dahil hiç kimse bu infaz sisteminden yararlandırılmamakta, aksine cezaevlerine sevkedilmekte, tutuklu yargılanmakta ve hukuksuz tutukluluk kararları alınmaktadır.

Siyasi İktidar, sanki kadınlar ne giyeceğine, başını örtüp örtmeyeceğine, örtecekse nasıl örteceğine karar veremezmiş gibi, tıpkı İran’da ya da Afganistan’da olduğu gibi, kadınların kıyafetine de devletin karar vermesini istemekte, Hatta bunu Anayasa yoluyla yapmak için çalışmalarının ivmesini yükseltmektedir.

Kadın haklarını savunan kadınları, LGBTİ+’ları, sanatçıları ve sporcu kadınları, muhalif kadın siyasetçileri aile düşmanı, ahlaksız, terörist ilan etmesi, organize nefret söylemlerine maruz bırakması da şiddet kültürünü ve eşitsizliği körüklemektedir.

İrkçi ve ayrımcı politikaların tüm dünya genelinde yükseldiği ve aleni bir şekilde savunulduğuna tanıklık ettiğimiz bir dönemden geçiyoruz. Barış

ortamında dahi emeğimiz, bedenimiz ve yaşamımız üzerinde söz sahibi olmak için mücadele etmek zorunda olan biz kadınları, şiddet sarmalının Ortadoğu sınırlarını aşmış dünyaya yayıldığı bu tarihsel dönemde çok daha çetin bir mücadele beklemektedir.

Kadınların eşitlik mücadelesi esasında yüzyıla değil yüzyıllara dayanıyor. 1840'lı yıllarda kadını önünde evlenme, kızların mirastan pay alması gibi hakları için mücadele eden Osmanlı kadınları ile bugün eşit ve şiddetsiz bir hayat için, kazanılmış haklarımızı korumak için verdiğimiz mücadele birbirinin devamıdır. Bu ülkenin kadınları olarak Cumhuriyet ile birlikte temeli atılan kadın haklarına hem sahip çıkıyor hem de emeğimizle, mücadelemizle eşitlik yönünde değiştirip dönüştürerek, 100 yıldır bu yasaların güvencesi altında yaşıyoruz.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı kadın haklarını, eşitlikçi aile modelini ve laik hukuku işlevsiz kılacak yasa değişiklikleri yapmakta, Diyanet İşleri Başkanlığı ile büyük bütçeli protokoller imzalayıp kuran kurslarının yaygınlaşmasını sağlamaktadır.

Değerli meslektaşlarım,

6 Şubat gecesi 11 ilimizi etkileyen Kahramanmaraş Depremleri resmi rakamlarla 50.000'den fazla insanımızın canını aldı. Yüz binlerce insanımız bir gecede yakınlarını, evlerini, mahallelerini, şehirlerini yitirdi.

Biliyoruz ki;

bu felaketin asıl sorumlusu; mesleğimizin halktan ve bilimden yana uygulanmasını engelleyenlerdir. Eğer kentleşme ve barınma politikaları kamuca bir anlayışla oluşturulseydi, bir doğal afet olan depremin sonuçları ve yaşanan acılar bu boyutta olmazdı. Hayatta kalanlar aradan geçen 9 aya rağmen barınma, ve temel ihtiyaçlara hatta temiz suya erişimden mahrum bulunmakta. Afet bölgesinde kadınlar depremin yarattığı acıyı dahi yaşayamadan yaşamı yeniden kurma yükü altında, toplumsal cinsiyet rolleri, kaynaklardaki yetersizlikler ve erişim olanak ve yollarındaki zorluklar, başta cinsel şiddet ile ayrımcılık nedeniyle savunmasız kaldılar. Homofobik yaklaşımların körüklenmesi nedeniyle LGBT+ bireyler için temel ihtiyaçlara ve barınma alanlarına erişmek neredeyse imkansız hale geldi. Çadırlarda ve konteyner kentlerde yaşamı sürdürmenin ne demek olduğunu bir kez daha içimizde hissediyoruz. Depremle birlikte ev içi hizmet ve bakım yükünü (çocuklar, yaşlılar, hasta ve engellilerin bakımı) üstlenen kadınların bu yükleri katlanılmaz boyutlara ulaştı. Bölgede kadınlar, depremin yarattığı duygusal çöküntüye, yakınlarını kaybetmelerine rağmen yasını dahi yaşayamayıp ayakta kalmaya çalışmakta, Güvenlik koşulları kadınlar için hayatı daha da zorlaştırmaktadır.

Sevgili Kadınlar,

Geleceğimiz için büyük sorunlardan biri de, üniversitede okuyan gençlerimize yöneliktir. Genç öğrencilerimiz yurtların yetersizliği, ev kiralarındaki ve yurt ücretlerindeki olağanüstü artışlar sebebiyle barınma sorunu yaşamaktadır. Siyasi iktidarın yeterince yurt yapmamaları bilinçli bir tercihtir. Amaç öğrencileri cemaat evlerine yönlendirmektir. Yakınlarda yaşanan Aydın'da KYK yurdunda asansör bakımının ihmali neticesinde düşmüş ve Zeren Ertaş hayatını kaybetmiştir. Yoksulluk nedeniyle intihar eden öğrenci sayısı da her geçen gün artmaktadır.

Değerli Meslektaşlarım...

Binlerce yıldır hüküm süren erkek egemenliği dünyaya savaş, zulüm, doğa ve emek sömürsünden başka bir şey getirmedi. İnsan ürünü kaynakların eşit ve adil paylaşıldığı; hiç kimsenin dini, dili, ırkı, cinsiyeti ve başka herhangi bir nedenle ayrımcılık ve zulme maruz bırakılmadığı; aç ve açıkta olmadığı bir dünya için, doğanın ve tüm canlıların yaşam hakkını tanıyan bir hayatın mümkün olduğunu biliyoruz.

Bu nedenle; hayatlarımız, haklarımız ve hayallerimizi korumak için dayanıyoruz. Doğumdan ölüme haklarımızın teminatı olan, bugünkü haline gelmesi için büyük bir mücadele verdiğimiz, eşitlikçi aile modelini amaçlayan Medeni Yasa'ya dokunmalarına, Anayasayı her gün çeşitli şekillerde ihlal ederken; eşitliği, laikliği, temel hak ve özgürlükleri hedef alan bir Anayasa değişikliği yapmalarına asla izin vermeyeceğiz. Bu ülkenin yarısı olan kadınları yok sayamazsınız.

Evde, işte, sokakta, yurttan ve dünyada eşit, özgür, şiddetsiz bir hayatı ve barışı biz kadınlar inşa edeceğiz. Bize biçilen hayatı değil, kendi istediğimiz hayatı yaşama kararlılığımızı yok etmeye kimsenin gücü yetmeyecek. Dayanışmaya, hem kendimizin hem de çocuklarımızın geleceğine, gücünü halktan alan laik Cumhuriyet'e sahip çıkmaya devam edeceğiz.

İçerisinde bulunduğumuz mesleki, ekonomik ve toplumsal koşullar, bizlere BOŞUNA MI OKUDUK sorusunu sorduruyor...

Biz TMMOB'li kadınlar dün olduğu gibi, bugün de eşit, özgür, demokratik uygar bir ülkede yaşamak isteyen herkesi bu mücadeleyi büyütme davet ediyoruz. Bilimin ve teknolojinin ışığında #BOŞUNA OKUMADIK diyoruz.

Böylesi bir Türkiye'yi düşlerken öncelikle; TMMOB ve ODA'larda kadın temsiliyetinin artmasının gerektiğine inanıyoruz ve artırmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Hep bir ağızdan diyoruz ki KADINIZ... VARIZ... BURADAYIZ.

İSTANBUL SÖZLEŞMESİNDEN VAZ GEÇMİYORUZ !

ŞİDDETİN HER TÜRÜNÜ LANETLİYOR, MÜCADELEMİZİ SÜRDÜRÜYORUZ...

SAVAŞA HAYIR BARIŞ HEMEN ŞİMDİ! İSTİYORUZ!

BİZ TMMOB'Lİ KADINLAR EŞİT KOŞULLARDA GÜVENCELİ İŞ İSTİYORUZ #BOŞUNA MI OKUDUK? HAYIR #BOŞUNA OKUMADIK DİYORUZ...

KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA! YA HEP BERABER! YA HİÇ BİRİMİZ!

YAŞASIN TMMOB

YAŞASIN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI

Ayşegül İBİCİ ORUÇKAPTAN
TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi

TMMOB V. İSTANBUL KENT SEMPOZYUMU02.12.2023
İstanbul

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar,

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bu yıl 5'incisi düzenlenen bu anlamlı etkinlik için İstanbul İl Koordinasyon Kurulumuza, İstanbul birimlerimizin yöneticilerine, çalışanlarına ve sempozyum boyunca görüşlerini bizimle paylaşacak tüm konuşmacılara çok teşekkür ediyorum.

Sempozyumumuzun İstanbul'un yaşadığı kentsel ve sosyal sorunların çözümüne yönelik önemli bir fikri birikim yaratacağına, doğayı, tarihi, kenti ve kamusal faydayı öne çıkaran çözümleri geliştirileceğine inanıyorum.

Değerli Konuklar,

Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılının ilk günlerindeyiz.

Yüz yıllık cumhuriyet tarihimiz boyunca farklı kalkınma anlayışlarını deneyimledik.

Yüz yıllık deneyimin ilk çeyreği, doğrudan kamu yatırımlarıyla planlı bir sanayileşme ve kalkınma anlayışını yansıtırken, son çeyreği ise kamusal varlıkların, doğal kaynakların ve kentlerin yağmalanması anlayışıyla özetlenebilir.

Son çeyreğe damgasını vuran, toplumun ortak çıkarlarını gözetmeyen, bütüncül bir kalkınma hedefini taşımayan bu anlayış hepimizin yaşamını sandığımızdan çok daha olumsuz etkiliyor.

Bunu özellikle kentsel ölçekte çok yakından izleyebiliyoruz.

Bugün neredeyse tüm kentlerimizde barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre sorunlarıyla iç içe yaşıyoruz.

Kentlerimizin, deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere de hazırlıklı olmadığını da hepimiz biliyoruz.

Bunu en acı örneğini 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerinde yaşadık. Kısa bir arayla yaşanan depremler sonucu 15 milyondan fazla kişinin yaşadığı 11 kentimizde on binlerce yurttaşımız hayatını kaybetti, 35 bin 964 bina deprem anında yıkıldı.

Şehirlerimizin ve binalarımızın depreme hazır olmaması, devletin sağlıklı işleyen bir afet-acil durum yönetimi planı olmaması yaşanan afeti toplumsal bir trajediye dönüştürdü.

Herkes biliyor ki, TMMOB'nin raporları ve önerileri dikkate alınsaydı,

mühendislik, mimarlık ve plancılık hizmetleri bir prosedür haline getirilmeseydi, kentleşme ve barınma politikaları kamucu bir anlayışla oluşturulsaydı, TMMOB ve bağlı Odaları yapı tasarım, üretim ve denetim süreçlerinden dışlanmasaydı yaşadığımız acıların boyutu bu düzeyde olmazdı.

Sevgili Arkadaşlar,

Bu acı gerçekliğe karşın, çarpık yapılaşma ve plansız kentleşmenin önlenmesine karşı hiçbir somut adım atılmadığı gibi afet ve risk maskesiyle ülke topraklarımız, hiçbir kurala ve koşula bağlı olmaksızın ranta açılmaya devam ediyor.

Sözde Afet risklerini azaltmak amacıyla çıkarılan, “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun” kentlerimizi afetlere dirençli hale getirmek şöyle dursun, kentlerimizin rant ekseninde tahrip edilmesinin, ortak yaşam alanlarımızın yağmalamasının yasal aparatı haline gelmiş durumda.

Bildiğiniz gibi bu yasada yakın zamanda yapılan değişikliklerle yurttaşlarımızın, kentsel dönüşüm adı altında süren gasp sürecine karşı hak arama yolları daraltıldı ve kısıtlandı. Rant çevreleri için sorun teşkil eden hukuksal engeller ortadan kaldırıldı.

Daha şimdiden Hatay Defne ve İstanbul’da birçok yer bu yasa kapsamında rezerv alan ilan edildi.

Buradan bir kez daha, TMMOB ve bağlı Odaları olarak, deprem ve afet gerçeğinin bir rant malzemesi haline getirilme sürecinin karşısında olmaya ve mücadele etmeye devam edeceğimizi sizlerle paylaşmak ve yetkilileri uyarmak isterim.

Sevgili Arkadaşlar,

Lafı dolandırmadan söylemek gerekiyor.

Bugün içinde yaşadığımız kentlerin mekânsal ve çevresel bağlamda, niteliksiz yapılaşmasının, sağlıksız büyümesinin ardında piyasa güçlerini kent politikalarının belirlenmesinde tek hakim güç olarak gören siyasal yaklaşımlar yatmaktadır.

Bu yaklaşım sadece kentlerin afet riskini büyütmeyle kalmamakta, sağlıklı bir kentleşme anlayışını da dinamitlemektedir.

Temel kentsel altyapı hizmetlerinin piyasalaştırılması ve ticarileştirilmesi nedeniyle kentlerde yaşayanların önemli bir kısmı barınma, eğitim, sağlık ve beslenme gibi temel haklardan yeterince faydalanamamaktadır.

Emekçilerin, yoksulların ve ezilenlerin sosyal, ekonomik ve siyasal yaşamdan tümüyle dışlandığı yıkıcı bir ortamda yoksulluk ve yoksunluk giderek derinleşmektedir.

Sadece arazi rantına endekslenmiş, bir kent ekonomisi anlayışının ortaya çıkardığı sürekli ve plansız büyüme, teknik altyapı hizmetlerinin ve sosyal-kültürel olanakların yetersizliği gibi sorunları daha da büyütmektedir.

Kentsel dönüşümün amacından saptırılarak rant dağıtma aracına dönüştürülmesi ise bir başka sorunlar yumağını beraberinde taşımaktadır.

Kent merkezlerindeki değerli araziler ve kentsel ortak mekanlar, “kentsel dönüşüm” adı altında, içinde yaşayanlardan bağımsız, yeni imar hakları verilerek sermaye çevrelerine pazarlanmakta, buralara lüks konut alanları, alışveriş merkezleri inşa edilmektedir.

Bu uygulamalarla, kentleri bir arada tutan unsurlar, kent ve kentli kimliği ve ortak kullanım alanları ortadan kaldırılmaktadır.

Bunun sonucunda kentler, giderek artan biçimde bütünlüğünü yitirerek birbirinden bağımsız ve ilişkisiz parçacıklara bölünmektedir.

Varsıl ve yoksul kesimler arası ayrışma ve uzaklaşma fiziksel mekâna da yansımaktadır.

Bu durum sosyal kutuplaşmayı ve kentsel gerilimi de arttırmaktadır.

Kent, kentli ve vatandaş kimliğinin yok edildiği, herkesin sadece kendisi gibi düşünenlerle, sadece kendisi gibi yaşayanlarla temas ettiği, toplumun farklı kesimleri arasında görünmez duvarların örüldüğü bir kentsel yaşama doğru hızla yol alıyoruz.

Sevgili Arkadaşlar,

Kentsel sorunların yanısıra ülke ölçeğinde de çok sıkıntılı bir dönemden geçiyoruz.

Ekonomisi tamamen çökertilmiş, hukukun tamamen siyasallaştığı, parlamentonun etkisizleştirildiği, anayasa ve yasaların anlamsızlaştırıldığı, tek adamın buyruğuyla yönetilen, aklın ve bilimin yerini hurafelerin, liyakatin yerini parti devleti anlayışının aldığı bir ülke tablosuyla karşı karşıyayız.

Hayat pahalılığı, işsizlik, yokluk, yoksulluk ve gelecek kaygısı bütün toplum kesimlerinin yaşamını tehdit eder hale geldi.

Gençlerimizin halini görüyorsunuz. Hemen her hafta bir gencimiz yaşamına son veriyor.

Bu acı durumun, tek sorumlusu olan siyasi iktidar ise, yaşanan sorunlara çözüm bulmak yerine halkı baskı ve zor yoluyla kontrol altında tutmaya çalışıyor.

Yaşanan sağlık sorunlarını dile getirdiği, halkın sağlıklı yaşam hakkına sahip çıktığı için TTB yöneticilerini görevden aldırıyor.

Medyayı sansürlüyor, siyasetçileri-gazetecileri-muhafifleri tutukluyor, festivalleri, eğlence mekanlarını yasaklıyor, sanatçıları-gençleri susturuyor.

Toplum baskıyla teslim almaya çalışıyor Bunun en uç örneğini Gezi'de yaşadık. Arkadaşlarımız en ağır cezalara çarptırıldı. Ne için? Mesleklerinin gerekliliklerini yaptıkları için. Ülkelerinin talan edilmesine müsaade etmedikleri için. İktidarın rant projelerini teşhir ettikleri için, Taksim Meydanı'na ve Gezi Parkı'na sahip çıktıkları için.

İktidarın isteği doğrultusunda kurgulanan bu hukuk dışı davanın sonucunda, Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi eski başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odası'nın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da bulunduğu arkadaşlarımız en ağır cezalara mahkûm edildi.

Biliyoruz ki bu karar, sadece arkadaşlarımıza yönelik değildir. Bu karar, milyonlarca insanın demokratik hak kullanımlarını cezalandırmaya, barışçıl ve demokratik istemleri bastırmaya, siyasallaşmış yargı eliyle tüm ülke halkını sindirmeye susturmaya yöneliktir.

Ve elbette hepimiz biliyoruz ki, bu karar iktidarın yıllardır her fırsatta saldırdığı TMMOB ve bağlı odalarının toplumcu çizgisine ve onurlu mücadele geleneğine yöneliktir.

Ancak şunu unutmasınlar; bu ülke sahipsiz değildir. Gezi bu ülkenin yarınlara sahip çıkan, hakları ve geleceği için mücadele eden, AKP'nin her tarafımızı saran gerici politikalarına itiraz eden milyonların sesidir. Bu sesi ne hapsedebilirsiniz ne durdurabilirsiniz! Biz buradayız...

Dün olduğu gibi bugün de TMMOB ve bağlı Odaları olarak, mesleki ve teknik bilgimizi halkın yararına kullanmaya devam edeceğiz.

Arkadaşlarımıza ve bu ülkenin en görkemli halk hareketi olan Gezi'ye sahip çıkmayı kararlılıkla sürdüreceğiz.

Değerli Konuklar,

İşte böylesi bir ülke tablosunda ve arkamızda tarihimizin en kritik seçimlerinden birini bırakmışken, yüzümüz bu kez de 2024'ün Mart ayında gerçekleştirilecek Yerel Seçimlere dönmüş durumda.

Önümüzde en az genel seçimler kadar önemli, en az genel seçimler kadar kritik bir yerel seçim süreci duruyor.

Özellikle İstanbul, her seçimde olduğu gibi bu seçimde de kendi öznel koşulları sebebiyle oldukça önemli bir yer tutuyor.

Erdoğan'ın iktidarının ilk yıllarından bir sözü vardı hatırlarsınız; ' İstanbul'u alan Türkiye'yi alır' diyordu. Bu aslında doğrudur.

Çünkü bir nevi Türkiye'deki halimizin aynasıdır İstanbul.

Eşitsizliğin, adaletsizliğin, yoksullaştırmanın, vurgunun, talanın, çevresel, kültürel ve tarihi dokunun metalaştırılmasının en çıplak örneğidir.

Bu yerel seçimlerde özellikle İstanbul ve 2019 yılında alınan diğer büyük kentlerde iktidar blokunun güç kazanması, emek düşmanı, bilim düşmanı, doğa düşmanı, hak ve özgürlükler düşmanı bu çağdışı, baskıcı, sömürgeci rejimin daha da kurumsallaşması kök salması anlamına gelecektir.

Yaşam alanlarımızın, yaşam hakkımızın elimizden parça parça alınmasına seyirci kalamayız.

Bu geriye gidişi durdurmak için tüm demokrasi güçleri omuz omuza vermek zorundadır.

TMMOB örgütlülüğü olarak, seçim dönemlerinde de olduğu gibi bu seçim döneminde de görüşlerimizi, emekten, halktan yana tavrımızı ortaya koymaktan çekinmeyeceğiz.

Her merkezi ve yerel seçimden önce yayınladığımız gibi bu yerel seçim öncesinde de yayınlayacağımız seçim bildirgemiz ile TMMOB'nin, mühendis, mimar ve plancıların yurtsever çizgisini, yerel yönetimlere dair kamuoyu yaklaşımlarımızı kamuoyu paylaşacağız.

TMMOB'nin yerel yönetimlere bakışını ve toplumcu anlayışını tüm ilgililere ve kamuoyuna aktarmaya tüm gücümüzle devam edeceğiz.

Bugünkü etkinliğimiz de böylesi bir bakış açısının ürünüdür.

Etkinliğimizin demokratik, katılımcı, insanca yaşanacak kentler için uygulayıcıların eline bir yol haritası oluşturma çabamıza ışık tutmasını diliyorum.

Sözlerimi bitirirken bu salonda bizleri buluşturan İstanbul birimlerimize ve etkinliğimize emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ediyorum, sempozyumumuzun başarılı geçmesini diliyorum.

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ENGELLİ YURTTAŞLARIMIZIN YAŞANABİLİR BİR HAYAT VE ÇALIŞMA KOŞULLARINA KAVUŞMASI İÇİN ÇÖZÜM İSTİYORUZ

03.12.2023

İnsan hak ve özgürlüklerinin evrensel nitelikleri gereği, tüm insanlar gibi engelli bireylerin de bu haklardan herhangi bir ayrımcılığa uğramaksızın yararlanmalarının güvence altına alınması gereklidir. Ülkemizin de imzacısı olduğu Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesinde, insanlık ailesinin tüm mensuplarının doğuştan sahip oldukları hakların dünyada özgürlüğün, adaletin ve barışın temeli olduğunun altı çizilmiştir.

Ancak, engelli yurttaşlarımızın gündelik yaşamları, hayatta kalma mücadelesiyle eşdeğer durumdadır. Kentlerimizin fiziki yapısından eğitime, sağlığa, ulaşım ve çalışma yaşamına kadar tüm alanlar engelli yurttaşlarımız için ağır sorunlar ile doludur.

Siyasetin gündeminde 2024 Mart ayında gerçekleştirilecek yerel seçimleri, engelli yurttaşlarımızın gündeminde ise her geçen gün ağırlaşan hem ekonomik koşullarla hem yapısal kent sorunlarıyla yaşam mücadelesi vardır. Kentlerimizde de sadece engelliler için değil, yaşlı, hasta, hamile, küçük çocuklu aile ve çocuklar olmak üzere hemen tüm bireyler için mekansal engeller bulunmaktadır. Bu sebeplerle kentlerimizden başlayarak hayatı yaşanılabilir kılmanın yollarını aramak ve gerçekleştirmek zorundayız.

Engelli yurttaşlarımızın sosyal hayata katılmasının önündeki en büyük engellerden biri erişilebilirliktir. Cadde ve sokaklarımız, kaldırımlarımız, üst ve alt geçitlerimiz, özel ve resmi bina girişlerimiz maalesef ki engelli vatandaşlarımıza uygun bir yapıya sahip değildir.

Kamuya açık, kapalı ve açık her türlü mekanın, engellilerde içinde olmak üzere, tüm bireylerin tek başına, özgürce, rahat dolaşımını sağlayacak biçimde, erişilebilir/yaşanılabilir olması gereği vardır.

Nasıl bir kent politikası ve nasıl yaşanılabilir kentler inşa edilebileceğini yayınladığımız raporlar, broşürler ve açıklamalar ile kamuoyuyla paylaşmaya devam edeceğiz. Engelli yurttaşlarımızın yaşanabilir bir hayat ve çalışma koşullarına kavuşması için çözüm istiyoruz.

Mevcut sözleşmeler, yasa ve yönetmelikler engelli yurttaşlarımız lehine sonuçlar üretmekten uzak, yetersiz ve kağıt üzerinde düzenlemeler olarak kalmakta, engelliler adeta yok sayılmaktadır. Fiziksel çevrenin, kamu binalarının ve kamusal kullanım alanlarının engellilere uyumlu hale getirilmesi yükümlülüğü yerine getirilmemiştir.

Engelli yurttaşlarımızın yaşadığı bir diğer sorun ise istihdamdır. Resmi kurumlar tarafından yayımlanan rakamların gerçekleri örtmek için birbirleriyle çeliştiği; açıklanan verilere güvenin tamamen yitirildiği bir dönemden geçiyoruz. Yasa gereği kamuda ve özel sektörde engelli çalıştırılması zorunluluğu oranlarının yetersiz kaldığı ve bu oranların sağlanmadığı aşikardır.

İşgücüne katılan engellilerin ise çok az bir bölümü eğitim aldıkları alanda istihdam olanağı bulabilmektedir ve engellilerin yarısından çoğu niteliksiz işlerde çalışmaktadır. Oysa bu sorunların engelli yurttaşlarımız lehine çözülmesi mümkündür.

Öncelikli olarak özel sektördeki istihdam konusunda işverenlerin bilinçlendirilmesi ve teşvik edilmesi çalışmalarına ihtiyaç vardır. Vasıflı işgücünün daha maliyetli olması, engellilere verilen işlerin başarısından endişe edilmesi vb. gibi sebeplerle engelliler niteliksiz işlere yönlendirilmektedir. Mevcut kotalar, her eğitim düzeyinden ve meslekten vasıflı engellileri de kesinlikle kapsayacak biçimde artırılmalıdır. Kota uygulaması dışında da engelli istihdamına yönelik yatırımlar ve uygulamalar hayata geçirilmelidir. Çalışmak isteyen engelli başvurularının hiçbirinin karşılıksız kalmayacağı düzeylere gelmesi için yeni çalışmalar yürütülmelidir.

Eğitim ve sağlık hizmetlerine erişim ile meslek yaşamına katılamama gibi temel haklardan yoksun bırakılma, sosyal dışlanmışlık gibi daha birçok sorunla karşı karşıya bırakılan engelli bireylerin, toplum içinde sağlıklı bir yaşam sürdürebilmeleri toplumsal yaşamın her alanındaki ayrımcı uygulama ve düzenlemeleri ortadan kaldırmakla mümkündür.

TMMOB olarak, engelli üyelerimizin sorunlarının çözümü için mücadele etmeye her zaman hazır olduğumuzu, yaşanmaz kılmak yerine yaşatmak, yaşamı ise her zaman daha onurlu kılmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğimizi 3 Aralık Dünya Engelliler Günü vesilesiyle bir kez daha kamuoyuna saygıyla bildiririz.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 14. ENERJİ SEMPOZYUMU

07.12.2023
Ankara

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım,

TMMOB Yönetim Kurulu adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

İlki 1996 yılında yapılan Enerji Sempozyumu, ülkemizin içerisinde bulunduğu durumu, aklın ve bilimin ışığında analiz etmeye ve çözümler üretmeye çalışan bir bilinçle bu yıl 14. kez bizleri bir araya getiriyor.

Birliğimiz adına bu önemli etkinliğin hazırlanmasında sorumluluk üstlenen Elektrik Mühendisleri Odamız yönetim kuruluna, sempozyumumuzun düzenleme ve yürütme kurullarına, etkinliğin düzenlenmesinde emek ve katkı sunan tüm arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum.

“Cumhuriyet’in 100. Yılında Enerji” üst başlığı altında 3 gün sürecek sempozyumumuzda değerli fikirlerini ve araştırmalarını bizimle paylaşacak olan akademisyen ve uzmanlarımıza tüm TMMOB örgütlülüğü adına minnet duygularımı sunuyorum.

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım,

Cumhuriyet’in bir asrını geride bıraktığımız oldukça tarihsel günlerdeyiz. Halkın kendi yaşamı ve geleceği hakkında söz ve karar sahibi olduğu bir yönetim biçimi olarak Cumhuriyet, insanlık tarihinin en büyük kazanımlarından biridir.

Ülkemiz için bağımsızlık demokrasi, laiklik ve çağdaşlaşma yolunda atılan en önemli adımlardan biri olmuştur.

Bu vesileyle başta Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşımımızı kazananlara ve Cumhuriyet’i kuranlara ve bugüne dek onun tüm ilerici yanlarını sahiplenerek mücadele edenlere minnet duygularımı bir kez daha iletiyorum.

Bu denli büyük bir tarihsel birikimin ve mirasın ışığında isterdim ki, bugün yalnızca kaliteli, ulaşılabilir ve ucuz, yerli istihdam ve yerli üretimi önemseyen, insanımıza odaklı enerji politikalarının öncelikli olduğu tartışmaları güçlendirelim, geliştirelim. Ancak bugünün Türkiye’si ne yazık ki buna elvermeyecek ölçüde enerjiden, çevreye, eğitimin sağlığa, ekonomiden, hukuka her alanın tahrip edildiği, çürüdüğü çoklu bir kriz içerisinde.

Üzülerek görüyoruz ülkemiz kelimenin tam anlamıyla can çekişiyor.

Özellikle ekonomik krizin emekçi halk üzerinde artan baskısı aldığımız nefesi dahi güç hale getiriyor. Türkiye tarihinin en büyük, en sarsıcı ekonomik krizlerinden birini yaşıyoruz.

Döviz kurlarındaki artışlar, yıllardır uygulanan, özelleştirme, serbestleştirme ve rant esaslı politikalarla tümüyle ithalata bağımlı kılınan ülkemiz ekonomisinin hemen hemen bütün sektörlerinde maliyetlerin artmasına, fiyatların kontrol edilemez biçimde yükselmesine neden oldu.

Ev kiralari, ulaşım ücretleri, haberleşme giderleri akıl almayacak kadar yükseldi. Faturalar ödenemez hale geldi. İnsanlar her geçen gün aran kredi kartı borçlarıyla yaşamlarını sürdürmeye çalışıyor. Hayat pahalılığı, işsizlik, yokluk, yoksulluk ve gelecek kaygısı bütün toplum kesimlerinin yaşamını tehdit eder hale geldi.

Bunlar yetmiyor gibi bir de hazırladıkları yeni 'Bütçe Kanunu' ile emeği ile geçinenler için daha fazla yoksulluk, daha fazla borç yükü çıkarma peşindeler. Bir avuç zengin daha da zengin olabilsin diye, ülkeyi neredeyse ele geçiren mafyaların, çetelerin cepleri dolsun diye halkın cebine kaşıkla verdiklerini kepçeyle geri almaya çalışıyorlar.

Cumhuriyet'in ikinci yüzyılının başında karşımızdaki tabloda; Ekonomisi tamamen çökertilmiş, hukukun siyasallaştığı, parlamentonun etkisizleştirildiği, anayasa ve yasaların anlamsızlaştırıldığı, tek adamın buyruğuyla yönetilen, aklın ve bilimin yerini hurafelerin, liyakatin yerini parti devleti anlayışının aldığı bir ülke vardır.

Yaşadığımız bunca sorunun kaynağı 21 yıldır ülkeyi yöneten AKP iktidarıdır. Kendisinden olmayan her sesi bastırıyor, zor ve baskı yoluyla teslim almaya çalışıyor.

Medyayı sansürlüyor, siyasetçileri-gazetecileri-muhalifleri tutukluyor, festivalleri, eğlence mekânlarını yasaklıyor, sanatçıları-gençleri susturuyor.

Bunun en somut örneğini geçtiğimiz hafta tekrar yaşadık; Yaşanan sağlık sorunlarını dile getirdiği, halkın sağlıklı yaşam hakkına sahip çıktığı için TTB yöneticilerini görevden alındı...

Cumhuriyet tarihi boyunca 3 askeri darbe, sayısız katliam, şiddet baskı ve zor koşulları olmasına rağmen toplumun yaşam damarlarının bu denli kesildiği, teslim alındığı bir dönem neredeyse olmamıştır. Şimdi bir de bu koşullarda Yerel Seçimlere gidiyoruz.

Bu seçimler toplumun kendisine nefes alacak alanlar yaratabilmesi için oldukça önemli.

Bu yüzden özellikle İstanbul ve 2019 yılında alınan diğer büyük kentlerde iktidar blokunun güç kazanması, emek düşmanı, bilim düşmanı, doğa düşmanı, hak ve özgürlükler düşmanı bu çağdışı, baskıcı, sömürgeci rejimin daha da kurumsallaşması kök salması anlamına gelecektir.

Cumhuriyet'in bir asır boyunca biriktirdiklerine sahip çıkmak ve bugünden itibaren daha iyi gelecek ve ülke inşa etmek için bu gidişe dur demek ve omuz omuz tüm demokrasi güçleriyle mücadele etmek zorundayız.

TMMOB örgütlülüğü olarak, her seçim döneminde olduğu gibi bu seçim döneminde de görüşlerimizi, emekten, halktan yana tavrımızı ortaya koymaktan çekinmeyeceğiz.

Her merkezi ve yerel seçimden önce yayınladığımız gibi bu yerel seçim öncesinde de yayınlayacağımız seçim bildirgemiz ile TMMOB'nin, mühendis, mimar ve plancıların yurtsever çizgisini, yerel yönetimlere dair kamuocu yaklaşımlarımızı kamuoyu paylaşacağız.

TMMOB'nin yerel yönetimlere bakışını ve toplumcu anlayışını tüm ilgililere ve kamuoyuna aktarmaya tüm gücümüzle devam edeceğiz.

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım,

Doğanın ve doğal kaynakların insan ihtiyaçları doğrultusunda dönüştürülmesi çabası, mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki faaliyetlerinin ortak unsurudur. Bu çabanın, dünyamızın ve insanlığın ortak geleceğini güvence altına alacak biçimde sürdürülebilmesi, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin en önemli önceliklerinden birisidir.

Doğanın ve insanlığın ortak geleceği söz konusu olduğunda akla gelen ilk başlıklardan birisi "Enerji" olmaktadır.

Dünden bugüne enerji, toplumsal ihtiyaçların karşılanmasında, tarımsal üretimden endüstrinin her alanına, ulaşımdan aydınlatmaya, ısıtma ve soğutmadan besinlerin saklanmasına, iletişimin sağlanmasına kadar temel bir gereksinim olmayı sürdürmektedir. Enerji konusu TMMOB'nin en önem verdiği konulardan birisini oluşturuyor.

Sizler de biliyorsunuz, sanayi devriminden itibaren enerjiye olan gereksinimin giderek artması, enerji kaynakları üzerindeki hâkimiyet kurma çabalarının da giderek şiddetle iç içe geçmesine neden olmuştur. Günümüzde özellikle Ortadoğu'da devam eden çatışmaların, savaşların ve işgallerin temelinde büyük oranda bölgenin zengin enerji kaynakları üzerinde söz sahibi olma mücadelesi yatmaktadır.

Enerjiye ihtiyacımızın bu kadar büyükken, enerji kaynaklarına ulaşma imkanımızın bu denli sınırlı olduğu bir dünyada enerji politikalarının önemi çok daha artıyor. Bizler TMMOB olarak yıllardır enerjinin tüm yurttaşlarımız için ihtiyacı kadar, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve sürdürülebilir biçimde sağlanabileceği enerji politikasının oluşturulması için çaba harcıyoruz.

TMMOB ve Odalarımızca meslek alanlarımıza ilişkin konularda düzenlediğimiz kongre ve sempozyumlarda en çok öne çıkan konu, “kamusal fayda” anlayışıdır. TMMOB’nin 1970’li yıllardan bu yana savunduğu bu anlayış, dünyamızın ve ülkemizin geleceği için yegâne çözümdür.

Daha fazla kar uğruna sadece insan emeğini değil, doğal kaynaklarımızı da insafsızca sömüren küresel kapitalizm, bütün dünyayı büyük bir çöküşe doğru sürüklüyor.

Kıtlık, enerji krizi, çevre felaketleri, göç ve savaş gibi küresel çaplı felaketlerin önüne geçmenin yegâne yolu, rant hırsının yerine kamusal çıkarı, kontrolsüz bir tüketim anlayışı yerine sürdürülebilir politikaları öne çıkarmaktır.

Enerji politikalarını da bu anlayış çerçevesinde düşünmemiz gerekiyor.

TMMOB, enerjiyi kamusal bir hak olarak görmektedir. Tüm yurttaşlarımızın bu haktan eşit biçimde yararlanabilmesi için enerjinin erişilebilir ve nitelikli bir kamusal hizmet olarak sunulması gerekmektedir.

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de insanlarımızın, aydınlatma, ısınma, soğutma yakma vb. amaçlar için kullandığı tüm enerji kaynakları, çağdaş ve insanca bir yaşam sürdürmenin olmazsa olmazıdır. Toplumun her kesiminin ucuz, kaliteli, sürekli ve kesintisiz bir şekilde enerjiye erişme hakkı vardır.

Bu hakkın kullanılması için gerekli kaynağı sağlamak kamu otoritesinin öncelikli görevi ve sorumluluğundadır. Enerji yoksunluğu çeken, yoksul ailelere yeterli ve gerekli miktarda enerji bedelsiz sağlanmalıdır.

Dolayısıyla enerji sektöründe üretimden tüketime kadar her aşaması bütüncül olarak kamusal planlanma ile yönetilmelidir.

Dışa bağımlılığın azaltılması, sürdürülebilirlik, yenilenebilirlik ve arz güvenliği ilkeleri bu kamusal planlamanın temelinde yer almalıdır.

Enerji; gıda, hava ve su gibi tüm insanların ortak hakkıdır. Bugün enerjinin emtia piyasalarında işlem gören, ticari mal gibi alınıp satılmadığı ve serbest piyasa koşullarının insafına bırakılmadığı, dışa bağımlılığı en aza indiren kamucu politikaların hayata geçirilmesi acil ve ertelenemez bir sorumluluktur.

Petrol, doğalgaz, kömür, hidrolik, jeotermal, rüzgâr, güneş, biyoyakıt vb. tüm enerji sektörlerinde konunun uzmanları ve meslek örgütlerinin de katılımıyla hazırlanacak bütüncül strateji belgeleri ile geleceğimizi güvence altına alan bir enerji politikası ortaya çıkartılmalıdır. Bu enerji politikasının temelinde ise rant değil, kamusal fayda olmalıdır.

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım,

Hepinizin bildiği gibi, olması gerekenlerle bugüne kadar uygulanan politikalar birbirlerinden oldukça farklıdır.

Cumhuriyet dönemi boyunca enerji alanında kurulan kamu yatırımları bölünerek özelleştirildi. Özellikle 21 yıllık AKP iktidarı, kendisinden önceki iktidarları bile aratacak ölçüde, neoliberal politikaları adım adı uygulamış ve elimizdeki tüm kumları, kaynakları piyasalaştırmıştır.

Mevcut enerji şirketleri parça parça özelleştirilirken, kamusal kaynaklar da Yap-İşlet-Devret modeliyle özel sektörün talanına açıldı. Elektrik sektörünün, madenlerin ve dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi sonucunda elektrik piyasası büyük oranda özel sektörün kontrolü altına sokuldu. Hepiniz hatırlarsınız 2021 yılının Temmuz ayında içinde elektrik sisteminin beyni durumundaki TEİAŞ da özelleştirilme kapsamına alındı.

O günde ısrarla söylemiştik; Cumhuriyet tarihimizin bu denli stratejik kurumlarının özelleştirilmesi hem elektrik enerjisinde her an için arz güvenliği tehdidini yaratacak, ekonomimiz açısından da ciddi bir risk oluşturmaktadır. Enerji sektörünün özel şirketler elinde tekelleşmesi, enerji üretim ve dağıtımın tümüyle kâr-zarar hesabına indirgenmesi, ülkenin ortak geleceğini riske atmaktadır dedik. Bugün geldiğimiz noktada haklılığımız ne yazık ki ülke tablosundan çok net bir şekilde anlaşılıyor...

Değerli konuklar, sevgili meslektaşlarım,

Hepinizin bildiği gibi geçmişten bugüne enerji konusundaki politikalarımızı belirlerken üzerinde en fazla durduğumuz konulardan biri de doğanın ve ekolojik dengenin korunması meselesi oldu. Enerji üretiminde yenilenebilir kaynakların öncelikli olması, fosil yakıt kullanımı en alt seviyeye indirilmesi ve enerji üretiminde çevreye en az zarar verecek teknolojilere öncelik verilmesi gibi başlıklar temel ilkelerimiz arasında yer aldı.

Bizler TMMOB olarak doğayı, ekolojik dengeyi ve insan sağlığını korumak için Türkiye'nin dört bir yanında mücadele veriyoruz. Ülkeyi yönetenlerin çevre sorunlarına karşı duyarsızlığı bizlerin üzerindeki sorumluluğu daha fazla artırıyor.

TMMOB ve bağlı odaları olarak, doğal hayatı ve ekolojik dengeyi görmezden gelen, halkın geleceğini tehdit eden tüm uygulamalara karşı yoğun bir mücadele sürdürüyoruz.

Ülkemiz genelinde uygulamaya konulan madencilik faaliyetleri, kimya metalürji tesisleri, HES, GES, JES, RES, nükleer enerji santralleri, baraj, termik santral, çimento tesisleri, atık yakma tesisleri, boru hatları, dere

yataklarına, kıyı kenarlarına, ormanlara müdahale gibi proje ve mevzuat düzenlemelerini titizlikle masaya yatırıyoruz.

Olası çevre sorunlarının ve kamu zararının tespiti, toplumun konu ile bilgilendirilmesine yönelik teknik dosyalar hazırlıyoruz.

Kimi zaman bilimsel toplantılarla, kimi zaman uzman arkadaşlarımızın hazırladıkları raporlarla, kimi zaman kamuoyuna dönük açıklamalarla, kimi zaman da açtığımız davalarla bu konuda toplumsal duyarlılığı artırmaya, ülke politikalarının toplumcu bir anlayışla şekillenebilmesi için kamuoyu yaratmaya çalışıyoruz.

Bu çalışmalarımız elbette sınırsız bir sömürü peşindeki rant çevrelerini ve onları her daim koruyan siyasi iktidarları rahatsız ediyor. Bu nedenle isimleri değişse de siyasi iktidarların hep hedefinde olduk.

Bir yandan TMMOB ve bağlı Odalarının mesleki yetkilerini ve mesleki faaliyetlerini sınırlandırmaya çalışırken diğer yandan hakkımızda açılan davalarla, yöneticilerimize yönelik tehditlerle, yandaş basın ve sosyal medya trollerinin hedef göstermeleriyle bizleri susturmaya etkisiz kılmaya çalışıyorlar.

Ama şunu iyi bilsinler ki, TMMOB ve bağlı odalarımız asla korkmayacaktır, sinmeyecektir, susmayacaktır.

Ülkenin neresinde olursa olsun bilime aykırı, kamu çıkarına uymayan, doğayı ve insan sağlığını tehdit eden tüm projelere karşı aklın, bilimin ve kamusal sorumluluklarımızın gösterdiği yolda mücadele etmeye devam edeceğiz.

3 gün sürecek bu sempozyumda yürütülecek tartışmaların da bu mücadeleimizde bizlere katkı vereceğine yürekten inanıyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

SANAYİ KONGRESİ 2023

15.12.2023

Değerli Konuklar, Değerli Hocalarım, Sevgili Meslektaşlarım

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu ve şahsım adına sizleri saygıyla selamlıyorum.

İlki 1962 yılında düzenlenen ve 1987 yılından bu yana da TMMOB adına Makina Mühendisleri Odamız tarafında düzenli olarak gerçekleştirilen Sanayi Kongremize hepiniz hoş geldiniz.

Sanayi Kongrelerimiz, sanayileşme kavramına salt sermaye gözlüğüyle bakmayan, insandan, emekten ve doğadan yana sanayileşme politikalarının yaşam bulması için mücadele eden değişik çevre ve kişilerin Türkiye'nin sanayileşmesi ve sanayi sorunları ile ilgili olarak kendi bakış açılarını, düşüncelerini, özgürce ortaya koyabildikleri; birbirlerine ve kamuoyuna aktarabildikleri; tartışabildikleri demokratik platformlar olagelmıştır.

Sanayileşmekten vazgeçildiği ve bu yolda son derece açık bir siyasi tercihte bulunulduğu, kamuya ait ne varsa satılığa çıkartıldığı, talan ve yağmanın meşrulaştırıldığı, üretim ekonomisi yerine rant ekonomisinin esas alındığı bir ortamda böyle bir kongrenin yapılması bugün çok daha önemlidir

Böylesine büyük ve önemli bir kongrenin örgütlenmesinde büyük emekleri olan Makina Mühendisleri Odamızın Yönetim Kurulu'na ve çalışanlarına, kongremizin düzenleme, yürütme ve bilim kurullarına, kongre sekreterlerimizde, kongremizde değerli görüşlerini bizlerle paylaşacak olan ülkemizin yüz akı değerli bilim insanlarına ve tüm konuşmacılarımıza çok teşekkür ediyorum.

Kongremizde ortaya çıkacak sonuçların, ülkemizde kamucu bakış açısı eksenli bir sanayileşme ve teknoloji bilincinin kök salmasında ön açıcı olmasını diliyorum.

Değerli Konuklar, Değerli Hocalarım, Sevgili Meslektaşlarım

Kongremizin ana başlığı Cumhuriyetin 100. Yıldönümünde Türkiye Sanayisi ve Dünyadaki Son Gelişmeler Işığında Nasıl Bir Sanayileşme? olarak belirlenmiştir.

Bugünlerde her etkinliğimizin açılış konuşmasında söylemekten, hatırlatmaktan bıkmadan ısrarla dile getiriyorum.

Halkın kendi yaşamı ve geleceği hakkında söz ve karar sahibi olduğu bir yönetim biçimi olarak Cumhuriyet, insanlık tarihinin en büyük kazanımlarından biridir.

Bugünden geriye dönüp bakınca daha da iyi görüyoruz ki ülkemizde bundan yüz yıl önce ilan edilen Cumhuriyet, ülkemiz için bağımsızlık, demokrasi, laiklik ve çağdaşlaşma yolunda atılan en önemli adımlardan biri olmuştur.

Yani Cumhuriyet, bir adım gerisine düşmenin dahi, ülke ve halk düşmanlığı ile birlikte anılacağı en temel değerleri kapsamaktadır.

Bu temel değerler eşit, özgür, demokratik bir ülke yaratma hedefi ve mücademizin de olmazsa olmazı ve asgari başlangıç noktasıdır.

Bu vesileyle başta Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşımızı kazananlara ve Cumhuriyet'i kuranlara ve bugüne dek onun tüm ilerici yanlarını sahiplenerek mücadele edenlere minnet duygularımı bir kez daha iletiyorum.

Değerli Konuklar,

Yüz yıllık Cumhuriyet tarihimiz boyunca farklı kalkınma ve sanayileşme anlayışlarını deneyimledik.

Yüz yıllık deneyimin ilk çeyreği ve 1960'lı yıllar kamu yatırımları ve teşvikleriyle planlı bir sanayileşme ve kalkınma anlayışını yansıtırken, 1980 yılı sonrası ve özellikle son çeyreği kamusal varlık ve birikimlerin, ülke zenginliklerinin yağmalanması anlayışıyla özetlenebilir.

Neoliberal politikaların egemen olduğu bu dönemin yeni modası "özelleştirme", "kuralsızlaştırma" ve "ticarileştirme" gibi kavramlar olarak özetlenebilir.

Devletin sosyal sorumluluklarından arındırılmasını, ekonomik alandan çekilmesini, kamusal varlık ve yatırımların özelleştirilmesini, üreticileri korumaya yönelik uygulamaların terk edilmesini, ücretli kesimlerin düşük maaş ve kötü çalışma koşulları altında çalıştırılmasını, uluslararası sermaye hareketleri önündeki tüm engellerin kaldırılmasını, kamusal hizmetlerin ticarileştirilmesini temel alan bu anlayış bir sanayisizleşme sürecini de beraberinde getirdi.

1980'li yıllardan itibaren kesintisiz olarak uygulanan bu politikalarla ülkede sanayi yatırımları tamamen dururken, tüm zenginlik hizmet, finans, inşaat ve gayrimenkul sektörlerine aktarıldı.

Ülke ekonomisi arazi rantı üzerine temellendirildi. İnşaat sektörü de bu temelin odağına yerleştirildi.

Sanayi bölgelerinde binlerce kişinin istihdam edileceği tesisler yerine, kent merkezlerinde binlerce dairelik konut projeleri daha çekici hale getirildi.

Ülke topraklarının tamamının, tarım alanları, ormanlar, yaylalar, meralar, milli parklar ayırımı gözetmeksizin arsa olarak değerlendirildiği, rant ekonomisinin egemen olduğu bir süreç yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz.

Sevgili Arkadaşlar,

Gelinen noktada, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşları listesine baktığımızda, büyük bir bölümünün özelleştirilen eski KİT'lerden, 1930'lu yıllardan itibaren devlet teşvikiyle kurulan sanayi kuruluşlarından ve doğrudan dış yatırımlardan oluştuğunu görüyoruz.

Bu listede neoliberal politikaların uygulanmaya başlandığı dönemden sonra kurulan tek bir sanayi kuruluşuna bile rastlamıyoruz.

Ülkedeki köklü şirketler dahi yatırımlarını sanayi üretiminden hizmet sektörüne kaydırmaktadır. Ülkemizde artık her holding kendi gayrimenkul şirketini, kendi alışveriş merkezini kurmaktadır.

Türkiye'nin en zengin insanları listesine baktığımızda ise, büyük bir çoğunluğunun AKP döneminde, özellikle inşaat ve gayrimenkul işleriyle, hiçbir toplumsal yarar sağlamayan ödeme garantili KOİ projeleriyle, yok pahasına özelleştirilen kamu işletmeleriyle yükselişe geçen isimlerden oluştuğunu görüyoruz.

Bu manzara ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik çarpıklığın en özet halidir.

Dışarıdan gelen sıcak para ile şişen bu rant ekonomisi bazı yıllarda suni bir ekonomik büyüme yaratsa da bu büyüme kalıcı bir istihdam yaratamamıştır.

Ülkenin dört bir tarafına yayılmış KİT yatırımlarının tasfiyesi, bunların yöresel ölçekte beslediği özel sektöre ait küçük ve orta boy işletmelerin de tasfiyesini de beraberinde getirmiştir.

Bu sürecin bizi getirdiği nokta, ülkemiz mühendislik, bilim ve teknoloji altyapısının çökertilmesi, üretim yeteneğimizin aşındırılması, bölgeler arası eşitsizliğin daha da büyümesi, dışa bağımlılığın daha da pekişmesi oldu.

Bugün içinde bulunduğumuz sosyoekonomik bunalım da bu çarpık ekonomik yapının bir sonucudur.

Sevgili Arkadaşlar,

Neoliberal politikalarla geçen 40 yılı aşkın zaman diliminde görüyoruz ki, ekonomik alanda Cumhuriyetin halkçı, kalkınmacı ideallerinden vazgeçmek, sosyal ve siyasal alanda da Cumhuriyet ideallerinden uzaklaşmayı beraberinde getirmiştir.

Ekonomisi tamamen çökertilmiş, hukukun tamamen siyasallaştığı, parlamentonun etkisizleştirildiği, anayasa ve yasaların anlamsızlaştırıldığı, tek adamın buyruğuyla yönetilen, aklın ve bilimin yerini hurafelerin, liyakatın yerini parti devleti anlayışının aldığı bir ülke tablosuyla karşı karşıyayız.

Ülke halkı işsizlik, açlık, yoksulluk, güvencesizlik, hayat pahalılığı içerisinde kıvranırken, iktidar çevrelerinden beslenen bir avuç azınlık kârına kâr katıyor.

Mafyatik, oligarşik bir rant ağı ile ülkeyi kuşatıyor, halkın emeğinin, ülke kaynak ve birikimlerinin üzerine basa basa yükseliyorlar.

Bu olumsuz gidişe karşı oluşan en demokratik tepkiler bile artık bir iktidar aparatı haline getirilen siyasallaşmış yargı da fütursuzca kullanılarak kontrol altına alınmaya çalışılıyor.

Yaşanan sağlık sorunlarını dile getirdiği, halkın sağlıklı yaşam hakkına sahip çıktığı için TTB yöneticileri görevden alınıyor.

İmar planlarına ve mahkeme kararlarına aykırı bir şekilde Taksim meydanının yapılaşmaya açılmasına karşı durdukları, Gezi Parkına sahip çıktıkları, konu hakkında kamuoyunu bilgilendirdikleri, konuyu yargıya taşıdıkları, Anayasal görevlerini ve mesleki sorumluluklarını yerine getirdikleri için Şehir Plancıları Odamızın Onur Kurulu üyesi Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odamızın Hukuk danışmanı Can Atalay'ın da içerisinde bulunduğu arkadaşlarımız adaletsiz ve hukuk skandalı kararlarla en ağır cezalara çarptırılıyor.

Medya sansürleniyor, siyasetçiler-gazeteciler-muhafifler tutuklanıyor, festivaller yasaklanıyor, sanatçılar, gençler susturuluyor.

Cumhuriyet tarihi boyunca üç askeri darbe yaşanmasına rağmen toplumun yaşam damarlarının bu denli kesildiği, baskı ve zor politikalarının bu denli ölçüsüz kullanıldığı bir başka dönem neredeyse hiç yaşanmamıştır.

Şunu açıklıkla söyleyebiliriz, bugün karşı karşıya geldiğimiz bu baskıcı, piyasa, laiklik ve bilimsel düşünce karşıtı tek adam rejimi de bir anlamıyla toplumsal kalkınma anlayışının terk edilmesinin sonuçlarından biridir.

Sevgili Katılımcılar,

Buradan çıkarmamız gereken ders, kalkınma anlayışının basit bir ekonomik tercih değil, aynı zamanda bir toplumsal gelecek tasarımı olduğu gerçeğidir.

Hepimizin bildiği gibi ülkeler kendi kendilerine gelişmezler, sadece ekonomik büyüme yaratıldığı için refaha erişemezler.

Bu anlamda bizler planlama, sanayileşme ve kalkınmayı birbirinden ayırmaz bir üçlü olarak görüyoruz.

Sanayileşmenin, işsizliğin, yoksulluğun, gelir eşitsizliğinin, toplumsal ve bölgesel eşitsizliklerin ortadan kaldırılmasının, toplumsal gönencin artırılmasının en önemli aracı olduğuna inanıyoruz.

Sanayileşmeden madencilik politikalarına, enerjiden tarıma, eğitimden sağlığa, şehirleşmeden turizme kadar her alanda kamucu bir anlayışla planlı politikalar geliştirilmesini savunuyoruz.

Eksenine insan ve doğa yerine daha fazla kâr ve piyasa egemenliğini oturtan neoliberal politikalara kesinlikle karşıyız.

Bağımsız bir ekonomi, öz kaynaklara dayalı sanayileşme, tam istihdam ve toplumsal refah bütünlüğü için mücadele ediyoruz.

Yani halk için sanayileşme diyoruz.

Ne yazık ki, küreselleşme süreçleri ve ithalat kolaylığı ile birlikte, gelişmiş sanayi ülkeleri ile aynı malları aynı zamanda, aynı hizmetleri eş zamanlı kullanabilmenin yaratmış olduğu algı, sanayileşmeyi es geçerek doğrudan hizmetler sektörüne geçilebileceği ve bununla da toplumsal kalkınmanın sağlanabileceği şeklinde yanlış algılara ve fikirlere de sebep oluyor.

Şunun altını özellikle çizmek isterim ki, dünyada sanayileşme aşamasını başarıyla tamamlamadan gelişmiş ülke mertebesine yükselen hiçbir ülke yoktur.

Kapitalizmin küresel yapılanma ağlarından, neoliberalizmden, pazar ekonomisinden, sermaye hareketlerinin serbestliğinden kurtulmadıkça, kalkınmış bir ülke yaratmak mümkün değildir.

Cumhuriyetin 100. Yıldönümünde Nasıl Bir Sanayileşme sorusuna yanıt arıyorsa, söze öncelikle yeniden üretim ekonomisi diyerek başlanmalıdır.

Diğer bir ifade ile ortada nitelikli bir sanayi olmalı, sanayileşme iddiası yeniden oluşturulmalıdır.

Mevcut durumdan çıkış yolu, yıllardır dile getirdiğimiz üzere; emperyalizmden ve piyasa güçlerinden bağımsızlığı sağlayacak bir siyasi iradenin oluşumu; halkçı toplumcu planlama, kalkınma politikaları ve her alanda kamusal denetim ağlarının hakim olmasında, bu yöndeki bir demokratikleşme ve halk egemenliğinin tesis edilmesinden geçmektedir.

Bizler yıllardan bu yana; bilimi ve teknolojiyi esas alan, Ar-Ge ve inovasyona ağırlık veren; dış girdilere bağımlı olmayan, yerli yatırımcıyı ve yerleşmeyi özendiren; kamunun ekonomideki yönlendiriciliğini toplumsal yararlar doğrultusunda artıran; sosyal refah-sosyal hukuk devleti anlayışını benimseyen; sanayinin gelişmesini ve ekonomik büyümeyi en geniş toplumsal tabana yayan; erişilebilir, nitelikli, ücretsiz sağlık, eğitim, sosyal

güvenlik hizmetlerini öngören; doğayla, tarihle ve kentle barışık; istihdam, emek ve halk odaklı bir sanayileşme ve kalkınma planlamasını savunduk ve bundan sonra da savunmaya devam edeceğiz.

Kongremizin bu yönde kamusal-toplumsal bilinç oluşumuna katkıları sunmasını diliyorum ve TMMOB'nin bu yöndeki yurtsever, demokratik sorumluluğunu bundan sonra da yerine getireceğini özellikle belirtmek istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAMUDA ÇALIŞAN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANCILARININ HAKLARI YOK SAYILMAYA DEVAM EDİYOR

18.12.2023

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Teklifi, TBMM’de görüşülmeye devam etmektedir.

İktidarın ‘Türkiye Yüzyılı’ olarak tariflediği, Cumhuriyet’in ikinci yüzyılı-
nın hemen başında, sermaye gruplarının daha da zenginleşebilmesi için,
hazırlanan bütçe ile halk daha da derin bir yoksulluğa itilmektedir.

Hazırlanan bütçe için, Türkiye’nin ekonomik hedeflerinin gerçekleştiril-
mesine de önemli bir katkı sağlayacağı, teklifin, ekonomik anlamda birçok
kolaylığı, vergisel muafiyeti, indirimi ve indirim iptallerini beraberinde ge-
tirirken, birçok alanda kayıt dışıcılıkla mücadeleyi esas aldığı iddia ediliyor.
Oysa durum tam tersidir. Bu bütçeyle birlikte enflasyon farkı ödemesini
kaldırmak hedefiyle; ücretler gerçekleşen enflasyona göre değil, hedeflenen
enflasyona göre artırılmaktadır. Emekçi kesimler yoksullaşmaktadır.

2024 yılında enflasyonun öngörünün üzerinde, büyümenin ise öngörünün
altında gerçekleşmesi olasılığı büyümektedir. Sunulan planlar, programlar
ve birbirini tutmayan politika ve uygulamalar değişmediği sürece hedefler
de tutmayacak, imaj algısı içeren hayalperest kurgu ve vaatlerden başka bir
şey ifade etmeyecektir.

Bütçeden Emegimizin Karşılığını İstiyoruz!

Kamu çalışanları bu büyük yalanların altında kalarak ekonomik sorunlara
ve enflasyona karşı yaşam mücadelesi vermektedir.

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancıları son 25 yılda, ekono-
mik ve sosyal hakları açısından büyük kayıplar yaşamıştır. En temel ihtiya-
çlarını karşılamak için bile borçlanır hale gelmiştir.

Ülkede hayata geçirilen tüm projelerde, yaratılan tüm zenginlikte, gelişti-
rilen tüm teknolojide büyük bir payı olan mühendis, mimar ve şehir plan-
cılarının yaratıcı emeği ne yazık ki her geçen gün değersizleştirilmektedir.

Siyasi iktidarın bu sistematik dışlaması nedeniyle kamuda çalışan meslektaş-
larımız çok ciddi bir yoksullaşma ve geçim sıkıntısı sorunu ile yüz yüzedir.

Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının daha iyi koşul-
larda çalışma, emeğinin karşılığını alma ve hak ettiği şekilde yaşayabilme
talepleri dikkate alınmamaktadır.

Umut Tacirliğine Son Verin!

TMMOB tarafından daha önce kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ücretlerinin ve özlük haklarının iyileştirilmesi için birçok çalışmanın yanı sıra sorunlar ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerileri Cumhurbaşkanlığına, TBMM Başkanlığına, Milletvekillerine, Bakanlıklara, Devlet Personel Başkanlığına, TBMM'de grubu bulunan siyasi partilere ve Meclis Grup Başkanvekillerine ulaştırılması sağlanmıştı.

Aynı çalışmaların devamı olarak kamuda çalışan meslektaşların özlük hakları ve ekonomik taleplerini içeren ek gösterge, ek ödeme ve ücret iyileştirmelerine yönelik içeriği Birliğimizce hazırlanan üç ayrı kanun teklifi farklı milletvekillerce TBMM'de kanun teklifi olarak sunulmuştur.

Bugüne kadar gelinen süreçte kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi talepleri, toplu sözleşme sürecinde de meclis komisyonlarındaki görüşmelerde de iktidar ve yetkili sendika tarafından göz ardı edilmiş, yok sayılmıştır.

Meslektaşlarımıza nitelikli kazanımlar sağlayacak önergeler mecliste bekletilmekte, komisyon ve ilgili kurumların değerlendirmelerine sunulmaktadır.

Özetle; kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarının yıllardır sürdürülen yanlış politikalarda ısrar edilerek çözülemeyeceği açıktır.

Çalışma yaşamı kamu çalışanları için her geçen gün acımasızlaşacak, sömürü yoğunlaşacaktır. Emek ve insan odaklı, güvenceli bir çalışma yaşamı ve güvenceli bir gelecek; mühendis, mimar ve şehir plancıları dahil bütün emekçiler için temel ihtiyaçtır.

Talebimiz, bütçe kanunu ile birlikte kamuda çalışan meslektaşlarımızın özlük haklarını iyileştirecek adımların bir an önce atılmasıdır.

Ülkemizin; sanayileşmesi, kalkınması ve gelişmesi açısından hayati öneme sahip meslekleri icra eden bizlerin, ekonomik sorunlarının çözülmesi ve meslek onurumuzun korunması konusunda gerekli adımın atılmasını beklemekteyiz.

Kamuda çalışan emekçilerin hakları konusunda TMMOB ve bağlı Odalar tarafından yürütülen mücadele devam edecektir. Taleplerimizden asla vazgeçmeyeceğiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkan

KOCAELİ KENT SEMPOZYUMU

21.12.2023
Kocaeli

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Etkinliği düzenleyen Kocaeli İl Koordinasyon Kurulumuza, Kocaeli birimlerimizin yöneticilerine, çalışanlarına ve sempozyum boyunca görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar,

Kent Sempozyumları TMMOB örgütlülüğünün en önemli ve en yaygın etkinliklerinden biridir. Birliğimize bağlı odaların kentlerin sorunlarına ilişkin kendi meslek disiplinleri ışığında düzenledikleri faaliyetler 2006 yılında gerçekleştirilen 39. Genel Kurulumuzda alınan kararla birlikte, İl Koordinasyon Kurullarımız bünyesinde yürütülen ortak faaliyetler haline dönüştürülmüştür.

Bu sempozyumlarda bugüne kadar alt yapı hizmetlerinden kentsel dokuya, afetlerden çevre düzenlemesine, turizmden kent suçlarına, ulaşımdan konut projelerine kadar pek çok farklı konuda şehirlerimizin sorunları irdelendi ve çözüm önerileri geliştirildi. Mesleki bilgi ve birikimlerimiz ışığında kentlerimizin nasıl daha iyi yönetilebileceği konusunda ortak bir fikri faaliyet yürütüldü.

Bu faaliyetler TMMOB örgütlülüğünün mesleki ve toplumsal sorumluluğunun bir gereğidir. Türkiye çapında 550 bini aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının mesleki örgütü olan TMMOB, sadece meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını koruyup geliştirmeyi değil, aynı zamanda bu mesleki birikimimizi ülkemizin ve toplumumuzun çıkarları doğrultusunda kullanmayı da şiar edinmiş bir örgüttür.

Bu bilinçle, meslek alanlarımızla ilgili gelişim ve değişimlerin, politik, sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarının derinlemesine kavranması, yorumlanması, toplumun bilgilendirilmesi daha da önemlisi yönetim politikalarının bu çerçevede belirlenmesi doğrultusunda çalışmalar yapıyoruz.

Değerli Konuklar,

Bu yıl sempozyumumuzun ana hedefi Cumhuriyet'in 100 yıllık tarihi içerisinde Kocaeli'ne bakmak, geleceğe dair öngörü ve hedeflerde bulunmak olarak saptandı. Sempozyum vesilesiyle gerçekleştirilecek bu hedefi çok anlamlı bulduğumu belirtmek istiyorum.

Öyle bir dönemde geçiyoruz ki, yarını görebilmek, yarına dair hayal kurabilmek için önce Cumhuriyet'e onun kazanımlarına yüzümüzü dönmek gerekiyor...

Bugünden geriye dönüp bakınca daha da iyi görüyoruz ki ülkemizde bundan yüz yıl önce ilan edilen Cumhuriyet, ülkemiz için bağımsızlık, demokrasi, laiklik ve çağdaşlaşma yolunda atılan en önemli adımlardan biri olmuştur.

Yani Cumhuriyet, bir adım gerisine düşmenin dahi, ülke ve halk düşmanlığı ile birlikte anılacağı en temel değerleri kapsamaktadır.

Bu temel değerler eşit, özgür, demokratik bir ülke yaratma hedefi ve mücadelemizin de olmazsa olmazı ve asgari başlangıç noktasıdır.

Bu vesileyle başta Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere, emperyalizme karşı bağımsızlık savaşımızı kazananlara ve Cumhuriyet'i kuranlara ve bugüne dek onun tüm ilerici yanlarını sahiplenerek mücadele edenlere minnet duygularımı bir kez daha iletiyorum.

Değerli Konuklar,

Yüz yıllık Cumhuriyet tarihimiz boyunca farklı kalkınma ve sanayileşme anlayışlarını deneyimledik.

Yüz yıllık deneyimin ilk çeyreği ve 1960'lı yıllar kamu yatırımları ve teşvikleriyle planlı bir sanayileşme ve kalkınma anlayışını yansıtırken, 1980 yılı sonrası ve özellikle son çeyreği neoliberal politikaların egemen olduğu, kamusal varlık ve birikimlerin, ülke zenginliklerinin yağmalanması anlayışıyla özetlenebilir.

Biraz iddialı olsa şunu söylemek mümkün, neoliberal politikalar aslında cumhuriyet ideallerinin de terk edilmesiydi.

Neoliberal politikalarla geçen 30 yılı aşkın zaman diliminde görüyoruz ki, ekonomik alanda cumhuriyetin halkçı, kalkınmacı ideallerinden vazgeçmek, sosyal ve siyasal alanda da cumhuriyet ideallerinden uzaklaşmayı beraberinde getirmiştir.

Değerli Konuklar,

Toplumun ortak çıkarlarını gözetmeyen, bütüncül bir kalkınma hedefini taşımayan bu anlayış hepimizin yaşamını sandığımızdan çok daha olumsuz etkiliyor.

Ama özellikle son 20 yıldır, imalat sanayiinden/üretimden neredeyse vazgeçildi. Ülke ekonomisi arazi rantı üzerine temellendirildi.

Bunu en çok, bu ketin sakinleri olarak sizler hissediyorsunuzdur. Sanayi kenti dendiğinde aklımıza ilk gelen ilimiz Kocaeli'dir. Üstelik bu özellik sadece kent merkeziyle sınırlı değil, tüm ilçelerini kapsamaktadır. Türkiye'deki hiçbir ilimizde bu denli belirgin olmayan bu sanayileşme etkisi kent mekanından, sosyal yapısına kadar her alanda büyük etkiler yaratmıştır.

Bugün Kocaeli, bir yandan küresel ekonomiye eklemlenmiş bir üretim merkezi olarak önemli bir kentsel potansiyel sergilerken, bir yandan da çevresel, sosyal, kültürel ve yapısal problemleri de barındırmaktadır.

Çarpık kentleşme, deprem güvenliği ve kirlilik gibi sorunlar Kocaeli'de yaşayan yurttaşlarımızın yaşamını tehdit eder boyutlara gelmiştir.

Oysa ki sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kentler kurmak ve yaşanabilir çevre oluşturmak devletin anayasal görevlerinden biridir.

Bugün kentlerimize baktığımızda, barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre, konularında sorunlar bulunmaktadır. Dahası kentlerimiz, deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere de hazırlıklı değildir.

Bu durum bugüne kadar izlenen, toplumsal çıkarları göz ardı eden ve insan yaşamını hiçe sayan kentleşme politikalarının yetersizliğinin en açık göstergesidir.

Türkiye'de çarpık yapılaşma ve plansız kentleşmenin önlenmesine karşı hiçbir somut adım atılmadığı gibi afet ve risk maskesiyle ülke topraklarımız, hiçbir kurala ve koşula bağlı olmaksızın ranta açılıyor.

Tüm uyarılarımıza rağmen bütüncül planlamanın benimsenmemiş olması, denetimsizlik, yanlış arazi kullanım politikaları, kaçak yapılaşma ve imar aflarıyla bugüne kadar geldik.

Bugün içinde yaşadığımız kentlerin mekansal ve çevresel bağlamda, niteliksiz yapılaşmasının, sağlıksız büyümesinin ardında da piyasa güçlerini kent politikalarının belirlenmesinde tek hakim güç olarak gören siyasal yaklaşımlar yatmaktadır.

Bu yaklaşım sadece kentlerin afet riskini büyütmeyle kalmamakta, sağlıklı bir kentleşme anlayışını da dinamitlemektedir.

Temel kentsel altyapı hizmetlerinin piyasalaştırılması ve ticarileştirilmesi nedeniyle kentlerde yaşayanların önemli bir kısmı barınma, eğitim, sağlık ve beslenme gibi temel haklardan yeterince faydalanamamaktadır.

Emekçilerin, yoksulların ve ezilenlerin sosyal, ekonomik ve siyasal yaşamdan tümüyle dışlandığı yıkıcı bir ortamda yoksulluk ve yoksunluk giderek derinleşmektedir.

Sadece arazi rantına endekslenmiş, bir kent ekonomisi anlayışının ortaya çıkardığı sürekli ve plansız büyüme, teknik altyapı hizmetlerinin ve sosyal-kültürel olanakların yetersizliği gibi sorunları daha da büyütmektedir.

Değerli Konuklar,

Görüldüğü gibi gündelik hayatta yaşadığımız, deneyimlediğimiz her şey aslında siyasi iktidar tarafından hayata geçirilen politikaların birer yansımaları.

Yıllarca uygulanan rant temelli politikalar nedeniyle üretimi, yatırımı, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisi, insanı dışlayan bir ekonomik yapı doğdu.

Bugün yaşadığımız yüksek enflasyon, kronik işsizlik, zamlar ve yüksek döviz kurları yanlış ekonomik tercihlerin ürünüdür.

Toplumsal hayatın kuralsız, denetimsiz bir şekilde sermaye kesimlerinin ve piyasanın insafına teslim edildiği neoliberal politika ve uygulamalardan ivedilikle vazgeçilmesi gerekiyor.

Egemenlerin sermaye çıkarlarına endeksli ekonomik-politik dayatmalarına karşı halkın ortak çıkarını, kamusal olanı önceleyen bir anlayışı hakim hale getirmemiz gerekiyor.

Çünkü bu sınırsız ve denetimsiz rant düzeni ve yağma anlayışı sadece ekonomik değerlerin ve imtiyazların belirli kesimler elinde toplanmasıyla sınırlı kalmıyor.

Rantiyeye dayalı kentleşme ve yapılaşma uygulamaları nedeniyle depremlere karşı savunmasız hale geliyoruz.

Kamusal varlıklarımızın özelleştirilmesi nedeniyle ekonomik krizlere karşı savunmasız hale geliyoruz. Sağlık ve sosyal güvenlik alanındaki özelleştirme politikaları nedeniyle salgınlara karşı savunmasız hale geliyoruz.

Değerli Konuklar,

Görüldüğü gibi gündelik hayatta yaşadığımız, deneyimlediğimiz her şey aslında siyasi iktidar tarafından hayata geçirilen politikaların birer yansımaları.

Yıllarca uygulanan rant temelli politikalar nedeniyle üretimi, yatırımı, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisi, insanı dışlayan bir ekonomik yapı doğdu.

Bugün yaşadığımız yüksek enflasyon, kronik işsizlik, zamlar ve yüksek döviz kurları yanlış ekonomik tercihlerin ürünüdür.

Toplumsal hayatın kurlsız, denetimsiz bir şekilde sermaye kesimlerinin ve piyasanın insafına teslim edildiği neoliberal politika ve uygulamalardan ivedilikle vazgeçilmesi gerekiyor.

Egemenlerin sermaye çıkarlarına endeksli ekonomik-politik dayatmalarına karşı halkın ortak çıkarını, kamusal olanı önceleyen bir anlayışı hakim hale getirmemiz gerekiyor.

Kamusal varlıklarımızın özelleştirilmesi nedeniyle ekonomik krizlere karşı savunmasız hale geliyoruz.

Kar hırsı nedeniyle alınmayan tedbirler nedeniyle iş cinayetlerine, işyeri felaketlerine karşı savunmasız hale geliyoruz.

Hepiniz hatırlarsınız; geçtiğimiz Ağustos ayında Derince’de Toprak Mahsulleri Ofisi Silolarında meydana gelen patlamayla büyük bir facia yaşadık.

TMMOB Kocaeli İl Koordinasyon Kurulumuz uzun yıllardan beri plansız olarak artan endüstriyel tesisler, kimyasal depolar ve liman tesisleri kentin güvenliğine dair ciddi riskler oluşturduğuna ilişkin çok sayıda kurum ve kamuoyuna yönelik beyanlarda, bildirimlerde bulundu. Bu tesislerin ve işletmelerin yönetmeliklere uygun kurulması ve işletilmesi, gerekli denetimlerin aksatılmadan yapılması, tesisat, depolama alanları ve ekipmanlarının risk değerlendirmelerinin yapılması çok büyük önem taşıdığını her fırsatta söyledim.

Ancak AKP’nin, işçilerin sendikalaşması, hak araması, vatandaşın ülke varlığı ormanları korumasına karşı her olanağı seferber etmedeki maharetini ne yazık ki iş cinayetlerinin önlenmesinde göremiyoruz.

TMMOB olarak bizler 1970’li yıllardan beri mesleki çıkarlarımızı toplumsal çıkarlardan ayrı görmeyen bir anlayışı savunuyoruz.

Sahip olduğumuz bilimsel ve teknik aklı, sömürgeci değil halkın çıkarları için kullanmayı şiar olarak benimsedik.

Yurttaşlarımızın insanca yaşaması için bilim ve teknolojideki tüm gelişmelere adapte olmayı, bilim ve teknolojiden beslenen ve onu besleyerek büyüten bir mesleki çizgiyi benimsiyoruz.

Bu nedenle bize göre planlama ve kalkınma konuları, toplum yararının esas alındığı bir sanayileşme ile birlikte sağlık, eğitim, gelir-bölüşüm politikaları ve çevresel yaşanabilirlik ile birlikte tanımlanmalıdır.

Sorunlarımızın çözümü için ülkemiz stratejik ön görüşle tüm alanlarda ve tüm sektörlerde kendi ulusal politikalarımız hayata geçirilmelidir.

Bilim ve teknolojide yetkinleşmeli ve bunu ülke ölçeğinde toplumsal ekonomik faydaya dönüştürmeli ve bu amaçla ulusal bir strateji belirlemelidir.

Son 30 yılda uygulanan neoliberal politikalarla harap edilen ekonomik ve sosyal yapı, kamusal bir anlayışla yeniden ayağa kaldırılmalıdır. Doğaya ve insan yaşamına saygı gösteren bir anlayışla sanayileşme, kalkınma ve üretim benimsenmelidir.

Topraklarımız, yer altı ve yer üstü kaynaklarımız, mühendislerimiz ve emekçilerimiz çok uluslu şirketlerin kasaları için değil, ülkemizin ve toplumumuzun gelişmesi için seferber edilmelidir.

Değerli Konuklar,

TMMOB olarak bizler, kentlerimizde var olan sorunların aşılması, sağlıklı kentsel çevrelerin oluşturulması ve kentsel yaşam kalitesinin iyileştirilmesi için kent halkının, emek ve meslek örgütlerinin demokratik katılımını ve denetimini sağlayacak bir anlayışın geliştirilmesini, öncelikli ve temel gereklilik olarak görmekteyiz.

Bunu gerçekleştirebilmenin yollarından biri de “toplumcu demokratik ve halkçı bir yerel yönetim” anlayışına sahip yerel yönetimlerin oluşturulmasıdır.

Bizler TMMOB olarak kent yaşamını ilgilendiren tüm konularda ve alınacak kararlarda halk egemenliğinin ve toplumsal yarar ilkesinin belirleyici olmasını savunacağız.

Kente yönelik politika ve uygulamalarda insan hakları, kentli hakları, toplumsal barış, birlikte yaşama, engelli, hasta, çocuk ve kadın duyarlı planlama, hizmetlere eşit erişim, insan ve çevre sağlığı gibi kriterlerin temel referanslar olması gerektiğini savunacağız.

Bu çerçevede yerel yönetimlerin aktif halk katılımı ile yeniden yapılandırılmasını, hizmet üretimi ve dağıtımında, kentsel mekanların tasarımında, kent planlamalarında sermaye kesimleri ve rant çevrelerinin öncelikleri yerine toplumsal yararın öne çıkarılmasını savunacağız.

Ülkenin önemli tarihsel dönemeçlerinde halkın ortak çıkarı için en doğru gördüğümüz tavır neyse en gür biçimde bu tavrımızı dile getirdik ve getirmeye de devam edeceğiz.

Önümüzde duran yerel seçimlere de bu sorumluluk ve bilinçle gidiyoruz. Biliyoruz ki; ülkeyi teslim alan karanlık gerici zihniyete karşı en ufak bir tahammülümüz yoktur. Geleceğe doğru kararlı ve emin bir adım atmak istiyorsak AKP rejiminin esaretine karşı her kent, bizler için bir direniş alanı olacaktır.

Bizler bu ülkenin mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak demokrasiye, halk iradesine ve hukukun üstünlüğüne olan inancımızı bugüne kadar her

defasında açık biçimde dile getirdik. Bundan sonra da bu tutumumuzdan geri adım atmayacağız. Demokrasiyi, barışı ve adaleti savunacağız.

Değerli Konuklar,

Sempozyumumuzun, ülkemizin en önemli sanayi kenti olan Kocaeli'nin tüm kentsel ve sosyal sorunlarına yönelik önemli bir fikri birikim yaratacağına inanıyorum.

Sempozyumun başarılı geçmesini diliyorum ve hepinizi sevgi, saygı ve dostlukla selamlıyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI TARIM HAFTASI ETKİNLİĞİ

12.01.2024
Ankara

Sayın Konuklar, Değerli Arkadaşlar

Ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki demokratik kitle örgütü olan TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Cumhuriyetimizin 100. Yılında Türkiye’de Tarımın durumunu konuşacağımız bu anlamlı etkinlikte sizlerle birlikte olmaktan mutluluk duyuyorum.

Cumhuriyetimizin 100. Yılına ve ülkemizdeki tarımsal eğitimin başlangıcının 177. Yılına yürekten kutluyorum. Mekteb-i Zirai Şahane’den bu yana ülkemizde tarımsal eğitim ve öğretime katkı veren kurum, kuruluş ve kişileri saygı ve minnetle anıyorum.

Sayın Konuklar, Değerli Arkadaşlar

Sürekli altı çizildiği gibi tarımsal üretim, gıda ve beslenme konuları günümüzde dünyanın en önemli ve ortak sorun alanlarının başında yer alıyor.

Bu bağlamda sempozyumumuzun da ana teması olan ‘Kamucu tarım politikaları ve planlama’ tartışmalarını içinden geçtiğimiz dünya koşullarında; savaşın, açlığın, kıtlığın, insan yaşamına egemen hale geldiği bir yüzyılda oldukça değerli buluyorum.

Biliyorsunuz, her açıdan tarihsel kırılmaların içinden geçiyoruz. İçerisinde doğup büyüdüğümüz eşit, adil laik bir ülke umudunu ve bilincini bize öğreten Cumhuriyet’in bir asırlık tarihini geride bıraktık. Şimdi ikinci yüzyılın hemen eşiğinde ülkemize dönüp bakınca ne yazık ki bu toprakların ve insanımızın hiç hak etmediği bir tabloyla karşı karşıyayız.

Anne babaların çocuklarının karnını doyuramadığı için intihar ettiği, açlıktan gençlerimizin hayatlarına son verdiği, çetelerin, mafyaların kol gezdiği, bir avuç daha da zenginleşirken halkın açlığa yoksulluğa mahkum edildiği bir ülke var artık karşımızda.

Bu ülkenin bereketli toprakları ne böyle bir yaşamı ne böyle bir yoksulluğu elbette hak etmiyor.

Değerli Arkadaşlar,

Tarımsal üretim ve planlaması, gıda ve beslenme konuları günümüzde dünyanın en önemli ve ortak sorun alanlarının başında yer alıyor.

Tarımsal üretimin çok uzun yıllara dayanan geçmişine rağmen, yaşanan tüm teknolojik ilerlemelere ve üretim tekniklerindeki gelişmelere rağmen gıdaya erişim, açlık ve beslenme sorunu giderek büyüyor.

Beslenme, her canlı gibi insanın da biyolojik doğasının en temel ihtiyacıdır. Dolayısıyla daha iyi koşullarda beslenme çabası, insanlık tarihinin en önemli önceliklerinden birisi olmuştur. Hatta bildiğiniz gibi insanların beslenme tercihlerindeki değişimler, medeniyetimizin gelişiminde de belirleyici bir rol oynamıştır.

İlkel çağlardan günümüze tarımsal üretim metotlarındaki değişim ve bu alandaki bilimsel gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda açlık ve beslenme sorununun bugün insanlar için büyük bir tehdit oluşturuyor olması oldukça şaşırtıcıdır. Çünkü akla yatkın olan şey, gelişen teknoloji ve ziraat teknikleri sayesinde ürün verimliliğinin artması ve insanların bu ürünlere ulaşımının kolaylaşmış olmasıdır. Oysa dünya çapında bugün yaşanan gerçeklik bu beklentinin çok dışında olup, bugün dünya çapında 830 milyon insan, açlık sorunu yaşamaktadır.

Etkilerini göz ardı etmemekle birlikte, bu durumu sadece “iklim değişikliği” gibi doğal sebeplerle ya da “savaş” ve “göç” gibi politik gelişmelerle açıklamak mümkün değildir.

Sonda söyleyeceğimi baştan söyleyecek olursam, günümüz dünyasında, tarımsal politikaların tekelleşmiş ulus ötesi dev şirketler tarafından yönlendirilir duruma gelmesi ve dünyaya egemen olan neoliberal politikalar yaşanan sıkıntının ana kaynağıdır.

Bugün açlık denilince Afrika, Asya ve Orta Doğu'nun geliyor olmasının nedeni, gelişmiş kapitalist ülkelerin bu bölgelerin kaynaklarını yüzyıllar boyunca sömürmesidir. Kapitalizmin eşitsiz gelişimi, yıllar boyu eşitsizliğe ve sömürüye maruz kalan bu coğrafyaların açlık ve sefaletle yüz yüze kalmasına neden olmuştur.

Bu açıdan bakıldığında Dünyada yaşanan açlığın ve yetersiz beslenmenin nedeni üretim yetmezliği değil, üretim ve tüketimin adaletli bir şekilde sağlanamamasıdır.

Gelişmiş ülkelerin tarımsal ürün ticaretindeki korumacı politikaları, tarımda girdi fiyatlarının yükselmesi, tarıma yeterli yatırımın yapılmaması, tarım ürünlerinin biyoyakıt üretiminde kullanılması, tarım tekellerinin tek ürüne dayalı tarımsal üretimi özendirilmesi ve tarımsal alanların tahribatı gibi nedenlerle tarım ürünlerine ve gıdaya erişim zorlaşmaktadır.

Bu durum açlık ve yetersiz beslenme sorunlarını daha da büyütmektedir.

IMF, Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası gibi kuruluşların, tarım ve gıda alanında kamusal üretim ve denetimi ortadan kaldırmaya yönelik dayatmaları, ülkeleri ve üreticileri tümüyle savunmasız hale getirmektedir.

Son dönemde tarım alanında yaşanan en büyük trend, küçük üreticiliğin tasfiye edilmesi ve tarımsal üretimin büyük sermaye şirketlerinin kontrolü altına girmesidir.

Değerli Arkadaşlar,

Ülkemizde de benzer bir süreç yıllardır işletilmektedir. Yasa değişiklikleri, özelleştirmeler, gıda alanındaki kamu kurumlarının tasfiyesiyle yaşanan talan süreci ülkemizdeki tarımsal üretimi ve tarım üretimiyle geçinen toplumsal kesimlerin hayatını sürdürülemez noktalara getirmiştir.

Son 30 yıl içinde tarımsal üretimi ve çiftçileri desteklemeye yönelik çok sayıda kurumun satılması, tarımsal alana yönelik sübvansiyonların kaldırılması, tohum-mazot-gübre gibi temel girdilerin aşırı pahalalanması küçük üreticiliği sürdürülemez hale getirdi.

TMMOB olarak biz, yıllardan beri sanayiden eğitime, üretimden planlamaya, beslenmeden sağlığa, enerjiden tarıma kadar her alanda tam bağımsızlık şiarıyla politika üretiyoruz. Özellikle tarımsal anlamda dışa bağımsızlığın ortadan kaldırılması, açlık ve yoksulluğun önüne geçilmesinde en önemli unsurlardan biridir. Bunun için daha önce çeşitli defalar dile getirdiğim bazı önlemlerin altını bir kez daha çizmek isterim:

- IMF ve Dünya Bankası ile Dünya Ticaret Örgütü'nün ülkemiz tarımı ve kırsal yaşam üzerindeki, genel düzenleyici işlem yapma yetkisi kaldırılmalı, her türlü dayatmalar reddedilmelidir.

- Avrupa Birliği kapsamında önerilen “Ortak Tarım ve Gıda Politikası” gibi Türkiye'nin gıda ve tarım sektörünü piyasalaştıran neoliberal yasalar kaldırılmalı. Köylü ve tüketiciden yana olan yasalar yürürlüğe sokulmalıdır.

- Yükseköğretimde, üretici ile mühendisin bağımsız bir tarım-besin modeli altında dayanışma içinde çalışacağı bir zemin yaratılmalı, ülke ihtiyaçlarına göre yerli ekim, yerli üretim ve istihdama yönelik yeniden yapılandırılması sağlanmalıdır.

Değerli Arkadaşlar,

Tarım sektöründe yapısal sorunların çözülemediği, üreticilere diğer ülkelerdeki üreticilerle rekabet edecek destekleme ve koruma sistemleri oluşturulmadığı, sektör emek-bilgi-üretim temelinde çağdaş bilgi ve teknolojiyle buluşturulamadığı ve üretim maliyetleri düşürülmediği sürece, ülkemizde

tarımda üretkenlik ve verimlilik sorununun çözülemeyeceği ortadadır.

Ülkemizde sürdürülebilir bir tarımsal üretimin sağlanması, gıda güvenliğinin korunması, halkın sağlıklı gıdaya erişebilmesi için üretici ile mühendis bağımsız bir tarım-besin modeli altında dayanışma içinde çalışacağı bir zemin yaratılmalıdır. Ülke ihtiyaçlarına göre yerli üretim ve kırsal istihdama yönelik yeniden yapılandırma sağlanmalıdır.

Faize ve ranta değil, yatırıma kaynak aktaran bir bütçe yapısı ve bu kaynakları akılcı kullanan sektörler arası bütüncül politikaların uygulanması ile kamusal desteklerin üretime ve istihdama yönlendirilmesi durumunda, tarımdaki potansiyel gücümüzden en doğru şekilde yararlanılabilir, doğal kaynaklarımız korunarak geliştirilebilir, geliri artan çiftçilerin sorunlarını çözülebilir, tüketiciler sağlıklı ve ucuz gıdaya ulaşabilir, dengeli ve sağlıklı kentleşme gerçekleştirilebilir.

Bilimsel veriler ışığında üretimi yeniden organize eden, üreticiden tüketiciye doğrudan bir beslenme zinciri kuran, gıda üretim ve dağıtım zincirini kamusal denetime tabi tutan, emek eksenli ve dayanışmayı arttıracak yeni bir yapı, ülkemiz insanı, ülkemiz tarımı, kırsal hayat ve tüketici sağlığı açısından en acil gereksinimdir.

Değerli Arkadaşlar,

Yaşadığımız sorunları çözebilmek için kamucu tarım politikaları ve planlı bir tarım yönetimine ivedilikle ihtiyaç duyduğumuz açıkça ortadadır.

Burada yürütülecek tartışmaların bu doğrultuda politikaların geliştirilmesine hizmet edeceğine inanıyorum.

Açlığın, yokluğun ve yoksulluğun son bulduğu, sağlıklı, savaşız, sınıfsız ve sömürsüz bir dünya özlemiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Etkinliğimizin başarılı geçmesini diliyorum.

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB EMEKLİ MÜHENDİS MİMAR ŞEHİR PLANCILARI SORUNLARI ÇALIŞTAYI

13.01.2024
Ankara

Değerli Arkadaşlar,

Hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına selamlıyorum. Emekli mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarını tartışacağımız çalıştayımıza hepiniz hoş geldiniz.

Bugün gerçekleştireceğimiz çalıştay ile toplumumuzun belki de en görmezden gelinen sorunlarına hep birlikte çözüm üretmeyi deneyeceğiz. Bu anlamda oldukça anlamlı bulduğum bu etkinlikte tartışmalar yürütecek olmaktan dolayı büyük bir mutluluk duyuyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Yasalara göre belirlenmiş çalışma süresini dolduran ve yaşlılık, hastalık gibi bir nedenle işinden ayrılan, kendisine geçmiş emeklerinin karşılığında aylık bağlanan tüm meslektaşlarımız emekli statüsüyle yaşamlarını sürdürüyor.

Aslına bakarsanız emekli olacak kadar çalışabilmenin, emekliliğe kadar sağlıklı yaşayabilmenin büyük bir mucize olduğu ülkedeyiz.

Trafik kazaları, afetler, kitle katliamları, iş cinayetleri, terör saldırıları gibi doğal sayılamayacak ölümler nedeniyle pek çok yurttaşımız emekli olacak kadar yaşayamıyor bile.

Emekli olabilen yurttaşlarımız için ise emeklilik bir fırsat olarak değil, yeni bir yaşam zorluğu olarak yaşanıyor. Bugünkü çalıştayımızda emeklilik hakkı kazanan meslektaşlarımızın karşılaştıkları sorunları ele alıp, bu sorunların çözümü için yapılması gerekenler üzerine konuşacağız.

Hepinizin bildiği gibi 2023 Eylül ayında TMMOB olarak bir kampanya başlattık ve her yerde hem meslektaşlarımızın hem halkımızın sorunları dile getirmek adına 'Boşuna mı Okuduk' diye sorduk.

Bu soruyu meslek hayatına yeni başlamış mühendis, mimar ve şehir plancılarından tutun da mesleğini ülkesi ve halkı için çalışarak gerçekleştirmiş ve emekli olmuş meslektaşlarımız için sorduk.

Toplumda artan işsizliğe, zamlar altında ezilmemize, açlığa, yoksulluğa bir itiraz olarak sorduk.

Değerli Arkadaşlar,

Ülkede yaşam şartları giderek zorlaşıyor. Açlık, yoksulluk, sefalet yaşam tarzımız haline geldi neredeyse... İş arayanların işsiz kalma süreleri ise daha da uzuyor.

İŞKUR'a kasım itibarıyla 2 milyon 381 bin kişi kayıtlı bulunuyor. Bunların yüzde 33'ü olan 792 bin kişi bir yıldan daha uzun süredir iş için bekliyor. Geçen yıl kuruma kayıtlı olan işsiz sayısı 3 milyonun üzerinde olsa da uzun süreli işsiz olanların oranı yüzde 18 olarak hesaplanıyordu.

Kuruma kayıtlı işsizler içerisinde ne yazık ki en acı tabloyu 60 yaş üzerindeki emekçiler oluşturuyor.

AKP rejiminin ne emeklilere verdiği zamlar ne de ikramiye diye elimize tutuşturdukları paralar artık yetmiyor. Artan enflasyonda her geçen gün küçüldükçe küçülüyor cebimize giren maaşlarımız.

Bu durum aslında egemen kesimlerin emeklilere yüklediği roldür. Emeklilik, bir tür toplumsal dışlama mekanizması olarak işlev görmektedir. Bu anlayışa göre üretimin aktif bir parçası olmayanlar, toplumsal zenginliklerin de hak sahipleri olamaz. Bu dışlayıcı anlayış, emek ile emekli arasındaki bağı koparmak, görünmez kılmak istemektedir. Emekliler toplumun sırtında bir yükümü gibi gösterilmektedir.

Oysa her şeyden önce bilinmelidir ki sosyal güvenlik devletin en temel görevi, yurttaşın da en öncelikli hakkıdır. Sosyal güvenliğin temel amacı bireyleri karşılaştığı sosyal risklere karşı korumak ve bu risklerle karşılaştıkları zaman, riskin etkilerini en aza indirmektir. Bunun için çalışanların maaşlarından sosyal güvenlik primi tahsil edilir ve bu primler devlet tarafından kullanılır. Yani sosyal güvenlik mekanizmasının temel mantığı toplumun bütününe, her bir parçasına ve geleceğine ortaklaşa sahip çıkmasıdır.

Neoliberal anlayış ve elbette onun politikalarını koşulsuz uygulayan AKP rejimi, bu toplumsal mekanizmayı ortadan kaldırmak istemektedir.

1980'li yıllardan beri ülkemizde emekçilerin ve emeklilerin yaşadığı hak kayıplarının temelinde bu neoliberal anlayış yatmaktadır. Neoliberalizm, eğitim ve sağlık gibi kamusal hizmetlerle birlikte, sosyal güvenlik sistemini de ticarileştirmek, özelleştirmek istemektedir. Bu anlayış, yıllar içerisinde emeklilerin haklarının, maaşlarının ve sosyal durumlarının kötüleşmesine neden olmaktadır.

2008 yılında, TMMOB'nin içinde bulunduğu emek ve meslek örgütlerinin etkin muhalefetine rağmen çıkarılan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasası, sağlıkta ve sosyal güvenlikteki bu neoliberal dönüşümün, ticarileşmenin en önemli adımı oldu.

Yasayla beraber emeklilik yaşı uzatıldı, çalışma gün sayısı artırıldı, aylık bağlama oranları düşürüldü, sağlığın finansman modeli değiştirildi. Sonrasında özel hastanelere büyük kaynaklar aktarıldı. Bireysel emeklilik sistemleri ortaya çıktı. Zamanla Bireysel Emeklilik Sistemi zorunlu hale getirildi.

Bu durumdan meslektaşlarımız da etkilenmektedir. Bugün için kamuda en üst düzey bir görevden emekli olmamışlarsa, mimar, mühendis ve şehir plancılarının alacakları emekli maaşıyla günümüzde insanca yaşamaları mümkün değildir.

Bildiğiniz gibi Birliğimiz tarafından hazırlanan ve muhalefet partilerince desteklenen; kamu çalışanı mühendis mimar ve şehir plancılarının emekli aylıklarında iyileştirme yapılması amacıyla 'Emekli Sandığı Kanununda' değişiklik yapılmasını öngören ve meclise sunulan bir kanun teklifimiz, ne yazık ki hala Plan Bütçe komisyonunda bekletilmektedir.

Bu teklifimizin ivedilikle yasalaştırılmasını ısrarla talep etmeye devam edeceğiz.

Toplumun dar ve sabit gelirli diğer kesimleri gibi, emekli meslektaşlarımız da büyük sıkıntılar içinde yaşamaktadır. Kriz dönemiyle birlikte artan yaşam maliyetleri bu sıkıntıları sürdürülemez boyutlara taşımıştır.

Değerli Arkadaşlar,

Emekli meslektaşlarımızın ekonomik ve sosyal sorunları konusunda Birliğimiz bünyesinde oluşturduğumuz ve bu çalışmayı organize eden çalışma grubumuz emekli meslektaşlarımızın farklı alanlarda yaşadığı sorunlar ve taleplerimiz konusunda bugüne kadar oldukça detaylı çalışmalar yaptılar.

Bugünkü çalıştayımızda sizlerin de katkısıyla bu konudaki birikimlerimizin zenginleşeceğine kuşku yok.

Her zaman söylediğimiz gibi emekli üyelerimizin sorunları, TMMOB'nin sorunudur. Emekli üyelerimizin talepleri, TMMOB'nin talepleridir.

Çalıştayımızın düzenlenmesinde emeği geçen çalışma grubu üyelerimize hepimizin huzurunda teşekkür ediyorum. Burada yürütülecek tartışmaların sorunlarımızın çözümüne ve örgütlülüğümüzün büyütülmesine katkı vereceğine olan inancım hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Yaşasın TMMOB Örgütlülüğü, Yaşasın Mücadelemiz!

Emin KORAMAZ
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

ADIYAMAN KENT SEMPOZYUMU

27.01.2023

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar

TMMOB Yönetim Kurulu adına hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Bu anlamlı etkinliği düzenleyen Adıyaman İl Koordinasyon Kurulumuza, Adıyaman birimlerimizin yöneticilerine, çalışanlarına ve sempozyum boyunca görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına teşekkür ediyorum.

Değerli Konuklar,

Kent Sempozyumları TMMOB örgütlülüğünün en önemli ve en yaygın etkinliklerinden biridir. Birliğimize bağlı odaların kentlerin sorunlarına ilişkin kendi meslek disiplinleri ışığında düzenledikleri faaliyetler 2006 yılında gerçekleştirilen 39. Genel Kurulumuzda alınan kararla birlikte, İl Koordinasyon Kurullarımız bünyesinde yürütülen ortak faaliyetler haline dönüştürülmüştür.

Bu sempozyumlarda bugüne kadar alt yapı hizmetlerinden kentsel dokuya, afetlerden çevre düzenlemesine, turizmden kent suçlarına, ulaşımdan konut projelerine kadar pek çok farklı konuda şehirlerimizin sorunları irdelendi ve çözüm önerileri geliştirildi. Mesleki bilgi ve birikimlerimiz ışığında kentlerimizin nasıl daha iyi yönetilebileceği konusunda ortak bir fikri faaliyet yürütüldü.

Bu faaliyetler TMMOB örgütlülüğünün mesleki ve toplumsal sorumluluğunun bir gereğidir. Türkiye çapında 700 bine yaklaşan mühendis, mimar ve şehir plancısının mesleki örgütü olan TMMOB, sadece meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını koruyup geliştirmeyi değil, aynı zamanda bu mesleki birikimimizi ülkemizin ve toplumumuzun çıkarları doğrultusunda kullanmayı da şiar edinmiş bir örgüttür.

Bu bilinçle, meslek alanlarımızla ilgili gelişim ve değişimlerin, politik, sosyal, ekonomik ve kültürel boyutlarının derinlemesine kavranması, yorumlanması, toplumun bilgilendirilmesi daha da önemlisi yönetim politikalarının bu çerçevede belirlenmesi doğrultusunda çalışmalar yapıyoruz.

Değerli Konuklar,

Bugün burada olmanın benim için anlamı yalnızca kent sempozyumumuzda aranızda bulunmak değil.

Aynı zamanda 11 ilimizi etkileyen hepimizin canını yakan 6 Şubat depreminin neredeyse 1. Yılına yaklaştığımız şu günlerde burada, bu şehirde hep birlikte geleceğimize bakıyor olabilmenin, geleceğimizle ilgili konuşacak olmanın da anlamı ve önemi çok büyük.

Ne yazık ki 2023 bizler için tam bir felaketler yılı oldu. Ölümünün, acıların, yıkımın ortasında şimdi, hep birlikte yeni bir hayatın tohumlarını atmaya çalışıyoruz. Yalnızca depremde büyük kayıplar verdiğimiz Adıyaman'da değil, 10 ilimizde ve aslında ülkemizin tamamında, her köşesinde yeni ve başka bir hayat için, insan onuruna yaraşır bir hayatı kurmak için mücadele ediyoruz.

Hepiniz biliyorsunuz, 6 Şubat depremleri, bugüne kadar yaşadığımız pek çok büyük depreme karşın ülkemizin, şehirlerimizin, binalarımızın, kurumlarımızın ve halkımızın depreme hazır olmadığı gerçeğini çok acı biçimde ortaya çıkarmıştır.

Yaşadığımız acıların yaraların sarılmasının yanında yaşayacağımız daha büyük acılar da maalesef sırada beklemektedir.

Ülkemizi yönetenlerin gereken dersleri çıkarmadığı gün gibi ortadadır. Ülkemiz bir deprem ülkesidir ve hiçbir göstermelik adım, siyasi propaganda şovu depremlere karşı bizi korumayacaktır.

Bizler, doğa olaylarının afete dönüşmesinin engellenebileceğini çok iyi biliyoruz. Bu gerçeği, bilimsel ve teknik boyutları ile raporlarımızda, açıklamalarımızda ve uyarılarımızda sürekli ifade ediyoruz.

Kentsel dönüşüm adı altında yürütülen süreç rantsal dönüşüme kurban edilmeseydi ve deprem tehdidi altındaki yerleşimlerimizin dönüşümü doğru bir şekilde sağlanabilseydi yaşadığımız acıların boyutunu en aza indirebilirdik.

Kentleşme ve barınma politikaları kamucu bir anlayışla oluşturulsaydı, evlerimiz sellerde sular altında kalmaz, depremler ile yıkılmazdı.

Şehirleşmeye uygun olmayan tarım arazileri ve dere yatakları imara açıldı. Mühendislik ve mimarlık hizmeti almamış yapılara imar afları verildi.

Ancak, rant için ve aç gözlü sermayenin menfaatlerini korumak için bunca felaketin öncesinde de sonrasında da ne bilim insanların ne TMMOB'nin uyarıları ve önerileri dikkate alınmadı.

Büyük beklentilerle hazırlanan Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planının gerekleri yerine getirilmedi. Başta okul ve hastaneler olmak üzere, Türkiye'deki bina envanteri çıkarılmadı. Mevcut yapılar hasar görebilirlikleri ve riskleri esas alınarak gruplandırılmadı.

Konutları bırakın deprem sonrasında acil kullanılması gereken hastaneler gibi okullar gibi kamu yapıları dahi depreme dayanıklı hale getirilmedi. Afet riski olan yerleşim yerleri taşınmadı, afet sonrası kriz yönetim senaryoları hazırlanmadı.

Bütün bunlar yapılmazken, kamusal bir anlayışla yürütülmesi gereken “yapı denetim” sistemi tümüyle ticarileştirildi. Odalarımızın mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme gereklilikleri yapı denetim süreçlerinden dışlandı.

“İmar Barışı” adı altında projesi olmayan, hiçbir mühendislik hizmeti almamış 10 milyonu aşkın denetimsiz kaçak yapı ruhsatlandırıldı.

Kentlerin yeniden yapılandırılması ve depreme dayanıksız binaların yenilenmesi için gerekli olan “Kentsel Dönüşüm” uygulamaları amacından saptırılarak inşaat firmalarına kaynak aktarılmasının, kentsel rantların iktidar yandaşlarında toplanmasının bir aracı haline getirildi.

Kent merkezlerinde bulunan afet toplanma alanı statüsünde park, bahçe ve meydanlar yapılaşmaya açılarak afet sonrasında yaşamı sürdürmeye olanak verecek güvenli alanlar ortadan kaldırıldı.

Deprem zararlarını azaltmaya yönelik çalışmalar yapmak üzere toplanan deprem vergileri bile duble yollar, demiryolları, havayolları gibi amaç dışı faaliyetler ve bütçe açığını azaltmak için kullanıldı.

Bütün bunların sonucunda sonraki yıllarda yaşanan her deprem bir felakete dönüştü ve dönüşmeye devam ediyor.

Yaşadığımız büyük kayıplar ve derin acılar bizlere bir kez daha göstermiştir ki aklı, bilimi, planlamayı ve denetimi dışlayan yönetim anlayışı, ülkemizin geleceğine yönelik en büyük tehdittir.

Afetler ile yıkılmayan, dirençli, sağlıklı, güvenli kentler inşa etmenin bilinen tek yolu mühendislik, mimarlık ve plancılık mesleklerinin gereklerinin eksiksiz bir şekilde uygulanmasıdır.

TMMOB olarak, mesleklerimizin hayati önemini ve sorumluluğunu çok iyi biliyoruz.

Değerli Konuklar, Sevgili Meslektaşlarım,

Ne yazık ki karanlık günlerden geçmeye devam ediyoruz. Ülke olarak adeta bir kabusun içinde yaşıyoruz. 100 yıllık Cumhuriyet’in kazanımları bir bir yok ediliyor.

Evet, bu topraklarda Cumhuriyet’in bir geçmişi var... Ancak bir geleceği olabilecek mi işte burası tartışmalı...

AKP rejimi geçtiğimiz Mayıs ayında bir kez daha kazandı. Böylece zenginler kazandı, rant kazandı, kar kazandı, sömürü kazandı... Bizlere düşen ise derin ekonomik kriz içerisinde yoksulluğun ve açlığın adeta kural haline geldiği bir ülkede yaşamak oldu.

Ancak elbette bu gidişe teslim olacak değiliz. TMMOB olarak bizler, tarihimizin her döneminde eşit, asil, barıştan yana, yurtsever bir çizgide hal-kımız v ülkemizin çıkarları için mücadele ettik etmeye de devam edeceğiz.

İçinden geçtiğimiz bu derin kriz ortamı, kaçınılmaz olarak yaklaşan Yerel Seçimlerin de siyasal önemini artırıyor.

Yerel yönetim politikaları, halkın gündelik yaşamının en önemli belirleyicisidir. TMMOB ve bağlı odalar olarak üzerinde en fazla durduğumuz konuların başında yerel yönetimler gelmektedir.

Gerek farklı iller özelinde yaptığımız kent sempozyumları, gerekse merkezi düzeydeki sempozyum ve kurultaylarla yerel yönetimlerin sorunlarına ve kentleşme politikalarına ilişkin çözümler üretiyoruz.

Bunun yanı sıra başta imar, planlama ve uygulama alanlarında olmak üzere birçok konuda bilim, teknik ve mesleki ilkeler doğrultusunda, kamusal faydanın sağlanması amacı için açılmış ve kazanılmış yüzlerce dava TMMOB ve Bağlı odalarının yerel yönetimler alanındaki mücadelesinde önemli yer tutmaktadır.

Kentlerimizde bugün hala ortak kamusal mekanlar, yeşil alanlar, kültürel ve tarihsel varlıklar, bostanlar korunabiliyorsa bu durumda Birliğimize bağlı odaların hukuki ve toplumsal mücadelesinin katkısı büyüktür.

Tüm bu kazanımlar karşısında yerel ve merkezi iktidar emellerine başka yollardan ısrarla ulaşmaya çalışmaktadır. Yargı kararlarına rağmen benzer uygulamalar ve düzenlemeler belli aralıklarla yeniden gündeme getirilmektedir.

Odalarımız da tüm bu yoğunlaşan olumsuzluklara, talan politikalarına ve uygulamalarına karşı, aynı oranda ısrarla, bıkmadan mücadele etmekten vazgeçmeyeceklerdir.

Değerli Konuklar,

Sempozyumumuzun bu kadim şehrimizin, kentsel ve sosyal sorunların çözümüne yönelik önemli bir fikri birikim yaratacağına ve insanca yaşanacak kentler için uygulayıcıların eline bir yol haritası oluşturma çabalarımıza değerli katkılar sunacağına inanıyorum.

Sözlerimi bitirirken bu salonda bizleri buluşturan Adıyaman birimlerimize ve etkinliğimize emeği geçen herkese bir kez daha teşekkür ediyor, sempozyumumuzun başarılı geçmesini diliyorum

Emin KORAMAZ

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

EKİNLİKLERİN SONUÇ BİLDİRGELERİ

Bilim ve Teknik için
tmmob
var!

TMMOB 7. COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

3-4-5 Ekim 2022

Sekretaryası Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası tarafından yürütülen 7. TMMOB Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongresi Sonuç bildirgesi yayımlanmıştır.

TMMOB; mesleki, ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda ülkemizdeki mühendisleri, mimarları ve şehir plancılarını temsil eden, onların hak ve çıkarlarını halkımızın çıkarları temelinde koruyan ve geliştiren, mesleki, sosyal ve kültürel gelişmelerini sağlamak ve mesleki birikimlerini toplum yararına kullanmalarının zeminini yaratmak amacıyla mesleki alanlarıyla ilgili gelişmelerin ve politikaların sosyal, siyasal, ekonomik ve kültürel boyutlarının derinlemesine kavranması, yorumlanması, toplumun bilgilendirilmesi, politikaların toplum yararına düzenlenmesi için öneriler geliştirilmesi ve bunların yaşama geçirilmesi için mücadele eden bir demokratik mesleki kitle örgütüdür.

TMMOB, yukarıda sıralanan amaç ve ilkelerini gerçekleştirmek için bileşeni olan odalar ile çok sayıda mesleki ve bilimsel etkinlik düzenlemektedir. Bu etkinliklerden biri olan TMMOB Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Kongresi ilk olarak 2007 yılında Trabzon'da "ortak veri, ortak bilgi, ortak dünya" temasıyla düzenlenmiş; daha sonra 2009 yılında İzmir'de "yaşanabilir dünya", 2011 yılında Antalya'da "ortak aklın adresi", 2013 yılında Ankara'da "bugünü anlamak, yarını kurmak", 2017 yılında Adana'da "özgür veri, özgün bilgi, özgür dünya", 2019 yılında Ankara'da "'Akıllı" Şehir ve "Akıllı" Kırsal", 2022 yılında ise Ankara'da "önce zarar verme" öğretisi ile "Dijital Dönüşen Dünyada Toplum Yararı İçin Mekânsal Etkileşimler" ana temaları ile gerçekleştirilmiştir.

CBS, yeryüzü gerçekliğini mekânsal olarak değerlendirmek için; üretilmiş geometrik ve tematik verinin bir ve/veya çoklu veri tabanında depolanması, sorgulanması, çok disiplinli analizi ile bilgiye (information) dönüştürülerek her yaş ve özellikteki kullanıcılar için çeşitli (basılı, dijital vb.) ortamlarda (yazılı, sözlü, harita vb. ile) paylaşılması ve özellikle elde edilen yararlı/ anlamlı bilgi (knowledge) ile karar verme mekanizmalarının oluşturulmasını hedefleyen bir sistemdir. Tanımından da görülebileceği gibi bilimsel ve teknolojik gelişmelerle mekânsal konularda tek disiplin çalışmalarının yanı sıra Fen (Doğa bilimleri: fizik, kimya, biyoloji, vb.) ve Sosyal (İnsan Bilimleri: tarih, sosyoloji, psikoloji, dilbilim, semiyoloji, iktisat, vb.) bilimleri bir araya getiren çok disiplinli ortak çalışmaların da geliştirilmesine olanak veren, bu nitelikleri ile etkin biçimde birlikte kullanılabilen bir sistemdir.

CBS; fen ve sosyal bilim disiplinlerinin bilim, teknik ve sanat çalışmalarında, üzerine veya araç olarak araştırmalar yaptığı ve/veya kullandığı bir mekânsal bilgi sistemidir. Yakın dönemde yaşayarak öğrendiğimiz pandemi, göç vb. birçok olgu ve olay dünya genelinde tüm toplumları etkilemektedir. Bu görüngülerin çözümü aşamasında; olmazsa olmaz nitelikteki “yeryüzü gerçekliği” ve bu gerçekliğin matematiksel modelinin üzerine kurulacak sistemde her türlü mekânsal veri/bilgi tabanı sorgulamalarıyla analizler yapılması, elde edilen bilginin doğru ve güncel olarak toplumla paylaşılması büyük önem taşımaktadır. Günümüzde gelişen teknoloji ve ürünlerinin mekânsal bilişim alanındaki paydaşlarla paylaşımı ve toplum yararına kullanılması, toplum refahını ve toplumsal bilinci artıracaktır.

Belirli sorunları çözmek üzere doğa (fen) bilimleri, matematiğe daima sorular sormaktadır. Matematik, bu sorulara cevap verebilmek için ya “uygulamalı” ya da “kuramsal” bilim ile zorunlu bir ilişki içindedir. Matematik ne bir araç ne bir yöntem ne de bilimlerin hizmetinde bir dildir; bilimlerin varoluşlarının, yapılarının bir parçasıdır. İşte tam da CBS ile yürütülen disiplinler arası çalışmalardaki, “yeryüzü gerçekliği” (evrenin gerçekliği) için zorunlu olan ve teorik olarak tam da açıklanamayan “matematiksel model” harita/geomatik mühendislerinin ana araştırma konularından biri olan Jeodezi biliminin sorunsalıdır. Olmazsa olmaz nitelikteki “yeryüzü gerçekliği” ve bu gerçekliğin (jeodezik altyapıya dayalı topografik modelini ve günümüzde dijital ikiz modelini oluşturabilmek için) yüksek çözünürlüklü matematiksel modeli temel alınarak diğer disiplinler ile birlikte kurulacak olan her türlü mekânsal veri/bilgi tabanı, sorgulama/analizler yapılması, elde edilen bilginin doğru ve güncel olarak toplumla (sözlü, yazılı, grafik ve/veya harita aracılığı ile) paylaşılması (iletişimi) büyük önem taşımaktadır. Araştırmacıların, karar vericilerin ve toplumun harita aracılığı ile bilgilendirilmesi konusunu işleyen; her türlü haritanın tasarımı, üretimi ve kullanımını araştıran bilim, teknik ve sanat olan Kartografya disiplini de yine harita/geomatik mühendislerinin yararlandıkları ana bilim dallarından biridir.

TMMOB kendi ilkeleri ile de kesişen ve yukarıda bahsedilen CBS olanaklarının sağladığı toplum yararını artırmak için bileşeni olan Odaların katkılarıyla, üyeleri olan tüm mühendis, mimar ve şehir plancılarının paydaşlığı ile başlattığı CBS Kongresi geleneğini bir önceki kongrelerden aldığı deneyim ve bilgi birikimi ile geliştirerek sürdürmektedir. Bu bağlamda Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası sekreteryasında ve on odanın etkin katkısıyla TMMOB 7. Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongresi, 3-5 Ekim 2022 tarihlerinde, Ankara’da Türkiye Barolar Birliği Av. Özdemir Özok Kongre Merkezi’nde “önce zarar verme” öğretisi ile “Dijital Dönüşen Dünyada Toplum Yara-

rı İçin Mekânsal Etkileşimler” temasıyla, 53 farklı kamu kurumu ve 142 özel sektör firmasından gelen 1150 dolayında kayıtlı katılımcı ile yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Kongrenin tamamı çevrim içi (online) olarak YouTube kanalı üzerinden toplumla paylaşılmıştır. Kongre katılımcılarının dağılımı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Kongremizde 15 çağrılı bildiri, 24 hakemli bildiri sunan konuşmacı, 1 öğrenci temsilcisi konuşmacı ve 4 ayrı panelde konuşan 16 panelist görüş ve değerlendirmelerini sunumları eşliğinde katılımcılarla paylaşmış, ilaveten 15 poster bildiri sunumu gerçekleştirilmiştir. Kongre esnasında, oturum aralarında 5 adet kahve arası CBS sohbetleri gerçekleştirilmiş, sunumlar eşliğinde katılımcılar ile yüz yüze görüşmelerle 3 adet özel sektör kullanıcı toplantısı da oturumlara paralel olarak farklı salonlarda gerçekleştirilmiştir.

Toplum yararını artırmak hedeflendiğinde; tıp (Nöroloji-beyin biliş aktif alanı belirleme/görüntüleme/ sinir bilim, epidemiyoloji, adli tıp, tıbbi coğrafya vb.), hukuk, sanat, sosyal bilimler (felsefe, sosyoloji, eğitim, semiyoloji, psikoloji, ekonomi, coğrafya, tarih, istatistik vb.) alanlarının öncelikle ortak platformlarda birlikte çalışabilirliği koşullarını yaratmak, sonrasında elde edilen yararlı bilginin paydaşlarla (harita, grafik, yazılı veya sözlü) iletişimini/paylaşımını ve bilginin bir meta olmaktan çıkarılarak toplumsallaşmasını sağlamak gerekmektedir. Günümüzde “kontROLSÜZ, eksik veya kirli bilgi” olarak adlandırılan infodeminin toplumlarda yarattığı, onları bilinç bulanıklığına sürükleyen, korkutan, güvensiz ve pasif kılan olguyu kırmak için bir araya gelinmiştir. Kentlerimizde toplumsal belleği yok etme potansiyeli taşıyan müdahaleler karşısında mekânsal bilginin etkin olarak kullanılmasını ve bu bağlamda etik normlara uygun olarak bir araç olan CBS'nin yapılacak analizlerde motor güç olarak kullanımını yaygınlaştırmak için müşterek bir paylaşım ortamı yaratılmıştır.

Bu amaçla; tüm disiplinlerin bir arada bulunduğu platformlarda “Mekânsal bilişim araçları ile toplumsal yarar nasıl artırılır, toplumla nasıl paylaşılır ve toplumdaki biliş (düşünce, bilinç vb.) düzeyi her yaş için nasıl artırılır?” sorularına yanıt aranması, biz aydınların temel görevleri arasındadır. Bu farkındalık ile gerçekleştirdiğimiz Kongremizin sonuçları bu bildirge ile sizlerle paylaşılmaktadır.

Kongremizde hedef olarak; Hipokrat'ın “önce, zarar verme!” öğretilerinden yola çıkmıştır. Mekânsal düşüncesi gelişmiş yetkin bireylerle hem afet süreçlerinde daha bilinçli hem de çevresel sorunlarla ilgili farkındalık oluşturarak uzun erimli toplumsal mekânsal düşünce süreklilik ve bütünlüğüne katkı sağlamak hedeflenmiştir. Bu amaçla; toplumu bilimsel, anlamlı, faydalı ve “doğru bilgi” ile bilgilendirmek, dolayısıyla tüm toplumu kap-

sayacak bir toplum bilinci geliştirmek, toplumsal düşüncüyü oluşturmak; katılımcı ve sorgulayan bir toplum için

- Bilim insanları ve uzmanlar arasındaki mekânsal bilgi ortaklığının artırıldığı platformlar kurulması için “iletişim ve etkileşim ağı” oluşturulmuştur.
- Toplum yararına yararlı/anlamlı bilgi paylaşmak için mühendislik/mimarlık ve şehir planlama disiplinleri, fen ve sosyal bilimlerin ilgi alanına giren konularda mekânsal bilişim üzerine ortak araştırma/çalışma konuları ortaya çıkartılarak, geliştirilmek üzere tartışılmıştır.

Mekânsal yararlı bilgi oluşturarak toplumu bilgilendirme desteği sunmak, mekânsal bilgilerden, bilim ve toplum yararları doğrultusunda maksimum etkiyle fayda sağlanması ve paylaşımı için insan ve çevre merkezli (çoklu ortamlarda) tasarım ve senaryolar üretmek gerekmektedir. Bu senaryolar; günümüzün ve yakın geleceğin problemleri, deprem, salgın hastalık, küresel ısınma, iklim değişikliği, müsülaj, yangın, su, hava kirliliği, trafik vb. konularda ele alınarak Kongre sonrası yapılacak çalıştaylarla disiplinler arası ortak çalışma alanları ile oluşturulabilir. Aşağıda çok disiplinli çalışmalara ilişkin senaryo örnekleri ve birlikte çalışılabilecek disiplinler verilmiştir:

Kanal İstanbul gibi büyük ölçekli projeler: Ön çalışma grubu kurularak rant odaklı yaklaşımların yaratacağı mühendislik problemleri (Bağlantı yolları, imar/kadastro, enerji, planlama, tarım ve hayvancılık üzerindeki etkileri ile çevresel etkiler),

Hayvan göçleri ile ortaya çıkan yaygın hastalıklar (Tıp, veterinerlik, şehir ve bölge planlama, ekoloji, biyoloji, çevre mühendisliği, meteoroloji mühendisliği, orman mühendisliği, harita mühendisliği...),

Yenilenebilir enerji kaynaklarının yönetimi ve etkilerinin belirlenmesi (Tıp, orman mühendisliği, makine mühendisliği, Jeoloji Mühendisliği elektrik mühendisliği, meteoroloji mühendisliği, maden mühendisliği),

Orman yangınları ve sonuçları (Orman mühendisliği, veterinerlik, meteoroloji mühendisliği, gıda mühendisliği, harita mühendisliği, tıp...),

Doğal afetler ve sonuçları (Yer bilimleri, sosyoloji, tıp, şehir ve bölge planlama, inşaat mühendisliği, harita mühendisliği, jeoloji Mühendisliği),

Kent yönetimlerinde ve doğal afetlerde teknik altyapı (jeoloji mühendisliği, jeofizik mühendisliği, harita mühendisliği, inşaat mühendisliği ve şehir ve bölge planlama...),

Gıda güvenliği ve zirai üretim (gıda mühendisliği, ziraat mühendisliği, kimya mühendisliği, veterinerlik...)

Kongre esnasında oturum başkanları, panel yöneticileri ve kahve arası masa toplantılarının sorumluları tarafından oturumlarda toplanan anket sonuçlarına göre önerilen ve yukarıda verilen senaryolar ile uyuşan konu başlıkları da aşağıda özetlenmektedir:

Farklı odaların yürüttüğü kent mücadelesinin ortaklaştırılarak sunulacağı, CBS tabanlı kent suçları haritası (TMMOB, HKMO, BMO),

İl Koordinasyon Kurulları altında çalışacak Afet Platformları,

Deprem çalışma grubu oluşturulmalıdır. (HKMO, İMO, JMO, Jeofizik),

İklim değişikliği ve çevre,

Metaverse (HKMO, BMO, TMMOB),

Açık Veri paylaşımı, dağıtık veri, veri yönetimi, veri dayanışması, veri egemenliği

Ulusal Konumsal Veri Altyapısı, Akıllı şehirler, Sivil toplum kuruluşları ile ilişkiler, Doğanın korunması, Tarım, Enerji, enerji tüketimi, İletişim ağı altyapısı Ulaşım, Yoksulluk, barınma, erişebilirlik, SİT alanlarının yönetimi, Göç.

TMMOB CBS Kongresi'nde paralel oturumlar olmaksızın tek oturumlar şeklinde bir araya gelinmiş, farklı disiplinlerden katılımcılar yaptıkları paylaşımlarla ortak bilgi birikimimizi desteklemiş ve birbirimizi dinleme ve anlama çabalarımıza katkı sunmuşlardır. Poster sunumlar, Kongre boyunca sergilenmiştir. Tek salonda planlanan programın yoğunluğu nedeniyle konuşma süreleri sınırlı tutulmuştur. Bu problemi aşmak için ilk kez kahve arası sohbetleri kurgulanmış, böylece katılımcılara konuşmacılarla rahat sohbet etme olanağı sağlanmıştır. Kongre kapsamında ayrıca özel sektör kullanıcı toplantıları düzenlenmiş ve "Yenilikçi Çözümler; Yangın-İklim Krizi-Trafik-Pandemi" temasıyla bir Hackathon etkinliği organize edilmiştir. Kongre'de 5 kamu kurumu ve 15 özel sektör firmasının katılımıyla Coğrafi Bilgi Teknolojileri Fuarı düzenlenmiştir.

Ayrıca, kongre hazırlıkları kapsamında; CBS Özel Sektörünün büyümesi için gerekli ekosistemin tanımlanması, bu ekosistemin yaratılması ve yaşatılmasına yönelik konuların belirlenmesine yönelik görüş alış-verişlerinin yapıldığı Kongre öncesinde Ülkemizde Cbs Özel Sektörünün Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı düzenlendi. Kongre'ye taşınmak üzere sektörün büyümesi için gerekli ekosistemin tanımlanması, bu ekosistemin yaratılması ve yaşatılmasına yönelik konuların belirlenmesi, sonuçların ilgili karar mercileri ile paylaşılarak gerekli adımların atılması için Çalıştayda aşağıda bahsi geçen konular ele alınmış olup ülkemizde konumsal veri üreten,

coğrafi bilgi sistemleri konusunda yazılım geliştiren veya hizmet sağlayan özel sektör paydaşlarının CBS sektörünün gelişimi ve sorunlarının çözümü konusunda Çalıştaya katılımı tatmin edici düzeyde olmuştur.

İki oturum şeklinde yapılan çalıştayın gündeminde yer alan konularda son derece verimli bir tartışma ortamı oluşmuş ve özel sektör temsilcileri tarafından sunulan bilgiler ışığında, yakın gelecekte nasıl bir yöntem ve strateji ile hareket edilmesi gerektiğine dair fikirler üretilmiştir. Söz konusu bilgi ve görüşler, çalıştayın gündemini oluşturan aşağıdaki başlıklarda detaylandırılmıştır.

- 1.Sektör mevcut durumu, büyümesi ve yeni iş alanları yaratabilme olanakları ve eksiklikler
- 2.Özel sektörün büyümesine engel teşkil edecek yasal düzenlemeler
- 3.Coğrafi veri üretim izin ve lisans mevzuatı
- 4.CBS yazılımlarının sertifikalandırılması mevzuatı
- 5.KİK ve ihale süreçleri, TURKSAT konumu
- 6.Kamu Kurumlarının yapısı, kurumsal dönüşümler, şartname hazırlama ve denetleme.
- 7.İhale ve proje süreçlerinde belirli araç ve metriklerle çalışabilme konularının özel sektöre etkisi
- 8.CBS işlerinin birim fiyatları, konunun boyutları, gerekli kurumsal dönüşümler, özel sektörün koyabileceği katkılar.
- 9.Yükseköğretimden beklentiler ve CBS uzmanlığı

Ayrıca, Kamu kurumlarının veri sunum kapsam ve maliyetinin sorunlu olduğu, web servisi veri sunumlarının hala çok kısıtlı olduğu, bu türden mevcut veri sunumlarının da büyük oranda kamudan-kamuya türünde olduğu, özel sektöre veri sunumunun tümüyle ihmal edildiği, gelişmiş ülkelerde görülen kamu-özel sektör ortaklıklarından söz etmenin mümkün olmadığı, bu durumun da özel sektörün büyümesini sınırlayan ve dolayısıyla ülke ekonomisi açısından son derece olumsuz bir durum olduğu belirtilmiştir.

İstanbul, İzmir, Ankara büyükşehir belediyelerinin “açık veri” girişimlerinin olumlu bir gelişme olduğu, ancak sunulan açık verinin, özellikle imar planı gibi konumsal ve veri güncelliği ile kalitesinin kritik olduğu veriler bakımından hala çok kısıtlı olduğu tespiti yapılmış ve açık veri stratejisinin ülke genelinde acilen başlatılması gerektiği belirtilmiştir.

Özel sektör küçülmesinin ya da yeterince büyümemesinin, firmaların yurt dışına açılma ve yurt dışı rakip firmalarla rekabeti açısından da son derece olumsuz bir durum olduğu, Coğrafi veri izin/lisans yönetmelikleri gibi düzenlemelerle kaynak yaratılmaya çalışılmasının hem firma ve hem de ülke ekonomisi açısından akılcı bir yaklaşım olmadığı dile getirilmiştir.

10 Şubat 2021 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Coğrafi Veri izin ve Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliklerinin Dünya’da benzerleri olmayan, HKMO’nun ve çeşitli özel sektör firmalarının da yasalaşma sürecindeki eleştiri ve çalıştay süresince de dillendirilen ortak itiraz noktalarına rağmen yasalaştırılmış, uygulamada denetiminin çok zor, özellikle orta ve küçük ölçekli firmaları çok olumsuz etkileyecek ve bitirebilecek, hukuken de sorunlu düzenlemeler oldukları, çalıştaydan çıkan ortak görüş mahiyetinde benimsenmiştir.

Öğrenci meslektaşlarımızın Kongremize yoğun katılımları TMMOB Öğrenci Konseyini oluşturmak ve üretken bir yapıya kavuşturmak için emek harcamamız gerektiğini bizlere bir kez daha hatırlatmıştır.

Kongre kapsamında planlanan ‘Çocuk Haritaları (Hayalindeki Dünyanın Haritası)’ sergisine katılım düşük olmuş ve yalnızca bir örnek sergilenmiştir. Bizlerin ve çocuklarımızın harita ve harita benzeri okuma-yazma alışkanlıklarının artırılması için yeni bir görev koymuştur.

Kongre Yürütme Kurulu Başkanı Prof. Dr. N. Necla Uluğtekin’in konuşması ile başlayan Kongremizin açılış töreninde Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Başkanı Ali İpek, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Başkanı Emin Koramaz, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Haluk Özener, Tapu ve Kadastro Genel Müdürü Mehmet Zeki Adlı, Türkiye Barolar Birliği Başkanı Erinç Sağkan ve Karabağlar Belediye Başkanı Muhittin Selvitopu yaptıkları konuşmalarla etkinliğimizi onurlandırmıştır. Açılış bölümünde ana konuşmacı ESRI (Environmental Systems Research Institute) kurucusu Jack Dangermond, “CBS ve coğrafi yaklaşımın günümüzün büyük zorluklarını aşmada üstlendiği rol”ü ele aldığı video mesajı ile katılımcıları selamlamış ve Kongremize başarı dileklerini iletmiştir.

Kongremizin ilk oturumu etkinlik teması olan “önce zarar verme” başlığı ile farklı disiplin mensubu konuşmacılar ile gerçekleştirilmiştir. Sonraki oturumların konuları; “Kurumsal CBS Hizmetleri: Devletten Vatandaşa Yaşamı Kolaylaştıran Uygulamalar”, “Afetlerde CBS’nin Önemi”, “Afetler ve CBS”, “Yaşanabilir (“Akıllı”) Şehirlerde CBS Hizmetleri”, “Dijital İkiz Uygulamaları”, “Yaşamaya Dair”, “Akıllı Şehir”, “Mekânsal Bilişim”, “Ken-

tin Ekonomi Politikası ve CBS”, “...Sonunda CBS Ortak Platformunda mıyız?”, “Mekânsal Zekâ/Algı/Düşünce ve Toplum Yararı” olmuştur. Kongre oturumlarında TMMOB bileşeni oda ve meslek mensupları, hukukçular, toplum bilimciler, iktisatçılar, sağlıkçılar ve öğrenciler tarafından yapılan konuşma ve sunumlarda yapılan değerlendirmeler aşağıda sunulmaktadır:

Dezenformasyon ve pandemikten üretilen “İnfodemi”nin (eksik/kirli/yanlış bilgi salgını) yaygınlaşma eğilimi sergilediği konjonktürde topluma doğru ve güvenilir bilgi sunmada CBS ve uygulamaları büyük önem taşımaktadır. Bu rolü güvence altına almada; nitelikli matematiksel ve tematik bilgi altyapısı, veri/bilginin toplum yararı için paylaşımı, paylaşım süreçlerinde (herkes harita üretebilir öğretisi olan) karto-demokrasiyi temel alan kartografik iletişim normları, kaygıları ve minimum harita tasarımı bilgisinin yanı sıra mekânsal birlikte çalışabilirlik konuları ön planda yer almaktadır.

Mekân ve toplum ilişkisini anlamak için disiplinler arası çalışmaların yaygınlaştırılması gereklidir. Sosyal bilimcilerin de dâhil olduğu bu çalışmalarda mekânsız olarak toplumu, benzer şekilde toplumu anlamadan mekânı çalışmak yanlıştır. Çok katmanlı ve çok parametrelili bir konu olan mekân toplum ilişkisi bağlamında yürütülen çok disiplinli çalışmalarda gerçeğe bütünsel olarak yaklaşılması, her disiplinin diğerlerine saygı duyması ve disiplinlerin birbirlerini kavramaları ve bakış açılarını anlamaları bir zorunluluktur.

Çevre hakkı ekseninde çevrenin korunması amacıyla yürütülen mücadeleler, iklim değişikliğinin sonuçlarına karşı yürütülen mücadeleler; ülke genelinde Anayasa’da ve yasal mevzuatta tanımlı normlara uygun olarak sürdürülmektedir. Hukukçular tarafından yürütülen bu mücadelelerde, özellikle de çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) uygulamaları ekseninde yürütülen çalışmalar ön planda yer almaktadır. ÇED raporlarına ilişkin 30 günlük itiraz sürelerinde hukukçular, teknik olanaklardan yoksun olarak görüş beyan etmek durumunda kalmaktadır. Bu bağlamda ÇED’de konu olan projelerde/yatırımlarda yer seçimi başlığında; seçilen yerin ekolojik özellikleri, florası, faunası, toprak yapısı, iklimsel özellikleri gibi bir dizi konuda çok disiplinli çalışmalar ve CBS’nin bu konuda sağlayacağı katkılar çevreci mücadeleler açısından büyük önem taşımaktadır.

“Sürdürülebilirlik” kavramının gerçeklik kazanması ve sürdürülebilir yaşam hedeflerinin gerçekleştirilmesi için öncelikle coğrafi bilgi, CBS’nin etkin kullanımı ve birlikte çalışabilirlik önemlidir.

Ülkemizde gerek merkezi kamu kurumlarında gerekse yerel yönetimlerde mekânsal veri/bilginin toplum yararına etkin olarak kullanıldığı CBS uygulamaları giderek yaygınlaşmaktadır. Jeodezik/matematiksel altyapının

organizasyonundaki gelişmeler, üç boyutlu harita üretiminin başlaması, mekânsal veri/bilgi kullanımı ve paylaşım platformlarının geliştirilmesi, yurttaşların yaşamını kolaylaştıran mekânsal veri/bilgi temelli uygulamaların yaygınlaşması, kültürel mirasın envanterine ilişkin çalışmalar, CBS müdürlükleri ya da daire başkanlıkları gibi birimlerin yerel yönetimlerde kurumsal yapıda yer almaları, kamusal alanda yürütülen çalışmalar açısından önemli ilerlemelerdir. Yerel yönetimlerde deprem, orman yangını gibi afetlere yönelik olarak kurulan sistemler, ulaşım organizasyonu, yapı modelleme, su temini ve yönetimi, dijital ikizler, tarihi eserlerin dokümantasyonunun çıkarılması gibi CBS temelli uygulamalar ön plana çıkmaktadır. Benzer şekilde özel sektörde de farklı sektörlerin talepleri ekseninde iç mekân navigasyonu, konum temelli hizmetler, havacılıkta mania/engel haritası üretimi, enerji hizmetlerinin yönetimi vb. CBS çalışmaları ve mobil uygulamalar, konuma bağlı servisler giderek yaygınlaşmakta, nesnelere interneti (IoT) ve büyük veri temelli uygulamaların ağırlığı artmaktadır.

CBS uygulamaları; orman yangınları, deprem, su taşkını, heyelan gibi doğal afetlerde ve çevre kirliliğinden kaynaklı olarak ortaya çıkan morfolojik değişimler, müsilaj gibi sorunlarda mevcut durumun saptanması ve izleme faaliyetleri açısından önemli bir araç olarak kullanılmaktadır. Ülkemizde bu alanlarda yapılan, nesnelere interneti ve büyük veri ile bütünleşik olarak yaşama geçirilen, geleneksel algoritmaların yanı sıra farklı yapay zekâ temelli esnek hesaplama algoritmalarının kullanıldığı CBS uygulamaları yaygınlaşmaktadır ve Kongremizde bu alanlarda yapılan çalışma örnekleri ve elde edilen sonuçlar katılımcılarla paylaşılmıştır. İzmir depremi örneğinde olduğu gibi, deprem sonrasında yapılan hasar tespiti çalışmalarında halkın da sürece dâhil edilerek kitle kaynaklı haritacılıkla teknik veri üretimi organizasyonunun TMMOB bileşeni oda üyelerinin koordinasyonu ile yaşama geçirilmesi gibi deneyimler, CBS'nin toplum yararına kullanımı ve sağladığı faydaları göstermesi açısından önemlidir.

Kongremizde mekânsal verinin temel veri olarak kullanıldığı “akıllı” şehirler kavramı ekseninde, küreselleşme, küreyelleşme (glocalization), kripto şehirler, “akıllılık” devrimi kavramları eşliğinde ortaya çıkan bu gelişimin teknik, politik ve iktisadi dayanakları ve insanlığı nasıl bir geleceğin beklediği, geleceği kimin sahipleneceği, “akıllı” mı yoksa yaşanabilir şehir mi, merkezi olmayan otonom örgütlenme süreçlerinin kapitalist sistem içerisindeki konumu ve post-kapitalist gelecekteki rollerinin ne olacağı sorularına odaklanan paylaşımlar da yapılmıştır. Yarını planlayanların bu süreci üç boyutlu derinlemesine analizlere dayandıracakları, teknolojinin insanı yönlendirme potansiyelinin daha fazla açığa çıkacağı gelecekte; yenilenme gerekliliğini or-

tadan kaldıran rekabetçi anlayış yerine, şehirlerarası proaktif iş birliğinin ön plana çıkacağı, şehir yöneticilerinin hızlı şekilde daha çok veri kullanacakları, teknoloji odaklı ve risklere hızlı yanıt verme kapasitesine sahip, sosyal sorumluluğu temel alan bir yönetsel yapı giderek daha fazla önem taşıyacaktır. 5G teknolojisi ekonomik güç dengesini sağlama ve “akıllı” şehirlerin geliştirilmesinde önemli bir oynama potansiyeline sahip olacaktır.

Otonom araçların hayatımıza tam olarak girmesi halinde, her bir otonom aracın günde 4TB veri kullandığı göz önünde tutulduğunda; nesnelerin interneti ve tüm cihazların birbirleri ile bağlantılı olacağı ultra düşük gecikme ile çalışan dev ağlar gündeme gelecektir. Bununla birlikte büyük kentsel veri politikalarının toplum için kullanılıp kullanılmayacağı, teknokratik yönetim mekanizmalarının toplumun katılımını dışlama potansiyeli barındırması, şehir yönetimlerinin şirketleşme riski taşıması, kırılğan ve “hacklenebilir” şehir yapılarının ortaya çıkma riski, sakinlerinin tüm hareketlerinin gözlem altında tutulduğu panoptik şehirlerin yaşam bulma riskleri “akıllı şehir kavramı” ekseninde endişeye yol açmaktadır. Bu risklerin üstesinden gelmek ve teknolojinin sağladığı olanaklardan yararlanarak toplum yararına yaşanabilir şehirler yaratmak için hem kendimize hem şehirlerimize sahip çıkmalı, şehirlerde nasıl yaşayacağımıza birlikte karar vermeliyiz.

Bilgi ve bilgi teknolojilerinin belirli kesimlere ait bir ayrıcalık olmaktan çıkarılarak kamusal bir nitelik kazanması aynı zamanda bilgi ve teknolojinin de sınırlarından kurtarılarak özgürleştirilmesi anlamına gelir. Özgür bilim, yeni teknolojik gelişmelerin ve bilimsel buluşların en önemli şartıdır. Günümüzün teknolojisi sermayenin kâr odaklı kalıplarından kurtulduğunda yepyeni bir boyut kazanacak, bilimin savaş ve yıkım için değil barış içinde bir arada yaşam için kullanılması; yeni icatların bir avuç çok uluslu şirketin kasalarını doldurmak için değil insanlığın genel refahını artırma amacına hizmet etmesi; teknolojik gelişmelerin çalışmaktan tükenerek değil özgürce üretmekle yaşayabileceğimiz bir yaşam için seferber edilmesi olanaklı hale gelecektir.

Günümüzde coğrafi bilgi sistemleri, sosyo-ekonomik, politik ve kültürel kaynakların topyekûn yönetimi gibi karmaşık karar-destek analizlerinde oynadığı rolle, tüm dünya ülkelerinde etkin bir teknolojik araç olarak kullanılmaya başlanmıştır. Tüm bu hızlı gelişmelerle birlikte mekânsal/coğrafi bilgiler artık çok daha sağlıklı ve dinamik bir biçimde yönetilip paylaşılabilir. Bu bilgilerin savaşları sürdürmek, insanlara füzeler yağdırmak, boru hatlarını patlatmak, kent suçları kapsamında rant uğruna şehirlerimizi yağmalamak için değil insanların yaşamlarını kolaylaştırmak, kaynakları verimli kullanmak, insanların geleceğini güvence altına almak için kullanılması için mücadele etmek zorundayız. Eğer doğru amaçlar için

kullanılırsa coğrafi bilgi sistemleri yönetimi alanındaki bu gelişmelerin insanlık onuruna yaraşır bir yaşam düzeyine gelinmesi, yaşanabilir bir çevre yaratılması, ortak bir bilinç oluşturulmasıyla Dünyamızın yüz yüze olduğu “göç”, “kıtlık”, “kuraklık”, “küresel ısınma”, “doğal afetler” gibi sorunlarla başa çıkabilme konularında önemli bir işlev üstleneceği açıktır.

CBS; epidemiyoloji (salgın-yaygın hastalık bilimi), halk sağlığı ve adli tıp başta olmak üzere tıp alanında hastalıkların coğrafi dağılımının belirlenmesi, mekânsal ve zamansal eğilimlerin analizi, risk faktörlerinin ve riske maruz kalan kitlelerin sınıflandırılması, müdahale planlamasının yapılması gibi konularda kullanılmaktadır. CBS uzmanlarının hekimlerle bir arada çalışmaları toplum yararına yürütülen çalışmaların nitelikli kılınmasına katkı sağlayacaktır. Günümüzde enfeksiyon hastalıkları giderek artan bir yaygınlıkta insanlığın gündemine gelmektedir. Benzer şekilde plastik kullanımı, hava kirliliği, elektromanyetik yük vb. unsurların yol açtığı sağlık sorunları da ön plana çıkmaktadır. Bu süreçlerin yönetiminde CBS uygulamaları ile virüs hareketliliğini izlemek/erken uyarı mekanizmaları tasarlamak vb. hedefler açısından mekânsal bilgi teknolojilerini etkin kullanan “sağlıklı” şehirler önemli bir işlev üstlenecektir. Bütünsel olarak ele alınmak zorunda olan sağlık sisteminde toplumsal katmanların eşitsiz olanaklara sahip oldukları bir “dijital bölünme” yerine hakkaniyeti ve eşitliği temel alan bir yaklaşımın yaşam bulması zorunludur. Bu bağlamda “akıllı” şehirlerin temel unsurlarından biri olan internet erişiminin ücretsiz bir hizmet olarak sunulması gereklidir.

Sonuç Yerine...

TMMOB'nin 2007 yılından bu yana düzenli olarak gerçekleştirdiği Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) Kongrelerinden yedincisi “önce zarar verme” öğretisi ile Dijital Dönüşen Dünyada Toplum Yararı İçin Mekânsal Etkileşimler başlığı ile başarıyla tamamlanmıştır. Yukarıda amacı ve genel sonuçları tartışılmış olan Kongre detaylı bilgilerine cbskongresi.org adresinden ulaşılabilir.

Kongre’de; kamu kurumları, özel sektör kuruluşları ve üniversitelerden farklı disiplinlere mensup katılımcılar CBS konusundaki hem kuramsal hem de uygulamalı çalışmalarını katılımcılarla paylaşmış; konu teknik yönlerinin yanı sıra toplumsal etkileri ve sağlayacağı katkılar ekseninde de ele alınmıştır. Bu çerçevede ülkemizde nitelikli, güvenilir ve topluma en üst düzeyde fayda sağlayacak çalışmaları ivmelendirecek değerli bilimsel ve teknik katkılar yapılmıştır. TMMOB ve bileşeni olan odalar; bu değerli katkılar ışığında toplum yararını temel alarak bilgisayardan çevreye, enerjiden madene, ormancılıktan doğal kaynaklara, ulaşımdan kriz yönetimine, kent planlamasından iletişime, altyapı uygulamalarından sanayileşmeye kadar

her alanda CBS konusunu gündemde tutmaya, CBS teknoloji ve uygulamalarına ilişkin bilgi ve çalışmalarını paylaşmaya devam edecektir.

Kongre’de, gelişen teknolojinin mekânsal bilişim alanındaki paylaşımı ve toplum yararına kullanılmasının, toplum refahını ve toplumsal bilinci artıracığı ortak görüşü benimsenmiştir. Oluşturduğumuz/oluşturacağımız ortak platformlarla halkımızı “doğru bilgilendirme” aydın görevimizi yerine getirmek üzere kongreden elde ettiğimiz bilgilerin ve sonuçların yaşama geçirilmesi ve gelecek kongrelerle çalışmaların kesintiye uğramaksızın sürdürülmesi için TMMOB 8. Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongresi’nin hazırlık çalışmalarını şimdiden başlatmamız gerekmektedir.

Bu bağlamda, TMMOB 7. Coğrafi Bilgi Sistemleri Kongresi’ne katılan, destek sağlayan kurum ve kişilerin de toplantı sonucunda ortaya konulan hedeflerin gerçekleştirilmesi sürecinde etkin bir çaba harcayacağına da yürekten inanıyoruz.

Kamuoyunun bilgisine saygılarımızla sunarız.

TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası

CUMHURİYETİN 100. YILINDA MÜHENDİSLİK, MİMARLIK, ŞEHİR PLANLAMA EĞİTİM SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

4 Kasım 2023

2022 yılında gerçekleştirilen 47. dönem TMMOB Genel Kurulunda alınan kararlar, dönem içinde Mühendislik, Mimarlık, Şehir Plancılığı Eğitimi ve TMMOB Staj çalışma grupları oluşturuldu. Her iki çalışma grubunun aldığı ortak kararlar 47. dönem içinde bir eğitim sempozyumu yapılması kararı alındı ve bu karar Yönetim Kurulu tarafından onaylandı.

Bu doğrultuda TMMOB “Cumhuriyetin 100. Yılında Mühendislik, Mimarlık, Şehir Planlama Eğitim Sempozyumu” 4 Kasım 2023 tarihinde Ankara’da Makina Mühendisleri Odası Eğitim ve Kültür Merkezi’nde araştırmacılar, uzmanlar, akademisyenler ile mühendisler, mimarlar, şehir plancıları ve TMMOB’ye bağlı Odaların öğrenci komisyonlarından öğrenciler ile birlikte kamuoyuna açık olarak gerçekleştirildi. Sempozyum kapsamında; mühendislik, mimarlık ve planlama eğitiminde 100 yıllık mevcut durum analizi, mühendislik, mimarlık ve şehir planlama eğitiminde eğilimler ve yeni yaklaşımlar, üniversite sonrası mühendislik, mimarlık ve şehir planlama eğitimi, mühendislik, mimarlık ve şehir planlama eğitiminde güncel sorunlar ve mühendislik, mimarlık ve şehir planlama öğrencileri sorguluyor başlıkları altında çeşitli tebliğler ve araştırmalar sunulmuştur.

Sempozyumda; üniversitelerimizde verilen mevcut mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitiminin niteliğinin genel değerlendirilmesi kapsamında; akademik personel, fiziksel altyapı, akreditasyon, öğrenci kontenjanı, Ar-Ge faaliyetleri için ayrılan kaynaklar, özerklik, öğretim elemanlarının ifade özgürlüğü ile karar süreçlerine katılımları ve akademik yönetici atamaları gibi konular ele alınmıştır. Ayrıca mesleki yeterliliklerin belirlenmesi, karşılıklı tanınırlık, mezunların iş bulması, yeni üniversite açılması için gerekli asgari koşullar, mesleki eğitimde çeşitlenme, yaşam boyu mesleki eğitim, kriz ve belirsizliklerin meslek ortamı ve eğitim alanındaki dönüşüme yansımaları gibi konuların tartışılması gereği de sempozyuma katılanlar tarafından ifade edilmiştir.

Ülkelerin eğitim politikaları, bilim, teknoloji ve sanayi politikalarından ayrı düşünülemez. Yeni açılan üniversiteler ve kontenjanları artırılan programlar ile 2021 yılında bir önceki yıla göre eğitim harcamalarının en çok yükseldiği eğitim düzeyi %37,7 ile yükseköğretim olmuş, eğitim harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla içindeki payı 2020 yılında %5,4 iken, 2021 yılında %4,8 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye’deki eğitim ve özelden mühendislik, mimarlık, plancılık eğitimi, toplum çıkarlarına göre değil, uluslara-

rası iş bölümünün bir sonucu olarak şekillenmiştir. Gelişmiş ülkeler ulusal çıkarları doğrultusunda politikalarını hayata geçirebilmek için AR-GE çalışmalarına, bilim, teknoloji ve eğitim altyapılarına bütçelerinden ayırdıkları kaynakları her geçen gün artırmaktadırlar. Oysa bu süreç ülkemizde gelişmiş ülkelerdeki gibi işlememektedir.

Ülkemiz üniversitelerinde bilimsel araştırmalara gerekli kaynaklar ayrılmayarak, bilimsel gelişmelerin önüne geçilmektedir. Sanayi ile ilişkiler toplumun ihtiyaçlarına göre değil, sadece sermayenin ihtiyaçlarına göre yapılmakta, bilim, piyasa ekonomisinin belirlediği amaca yönelik kullanılmaktadır.

Başta mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplinleri olmak üzere, laboratuvar ve uygulama gerektiren pek çok bölümde yürütülen “uzaktan eğitim” yönteminin ne denli yetersiz kaldığı pandemi döneminde yaşadığımız tecrübelerde açığa çıkmıştır. 2019 yılında üniversiteye başlayan bir genç, uzaktan eğitim kararı ile eğitiminin 2,5 yılını uzaktan eğitimle geçirmiş olmaktadır. Yaşanan deprem sonrası geçmişte pandemi nedeniyle üniversite ortamından uzaklaşmak zorunda kalan gençlerimizi bir kez daha üniversite ortamından kopartmak hem pedagojik hem eğitsel hem de sosyal olarak bir kuşağın geleceğin gölge düşürmek anlamına gelecektir. Uzaktan eğitim, gençlerin dayanışmaya, sosyalleşmeye, birbirleri ile insani temaslarını arttırmaya en fazla ihtiyaç duyduğumuz bir dönemde bu gerçeği sayan bir sistemdir.

Günümüzde bilim, teknoloji ve mühendislik uygulama alanlarında meydana gelen hızlı değişim süreci, örgün eğitim kurumlarında verilen bilgilerin zaman içerisinde atıl hale gelmesine yol açmaktadır. Bireyin hem kendi gelişimini sağlaması hem de üretim sürecinde aktif bir rol alarak toplumsal ve bilimsel gelişime yardımcı olabilmesi için sürekli eğitim bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu çerçevede mühendis, mimar ve plancıların mesleki gelişimini, gereksinimlerini ve taleplerini göz önünde bulundurarak TMMOB ve Odalarımız uzmanlık alanlarımızla eğitim programları yapmaktadır. TMMOB'nin yapmış olduğu, mesleki, teknik ve sosyal konuları içeren birçok kongre, kurultay ve sempozyumlarda meslektaşlarımız bilgilendirilmiş, üretilen bilgileri paylaşmış, sorgulamış ve sürekli eğitimin gerekliliğinin altı çizilmiştir.

Eğitim, istihdam ve üretim ilişkilerinin planlı bir şekilde ele alınmamasından dolayı lisans eğitiminde edinilen bilgilerin önemli bir bölümü çalışma hayatında pratik karşılığını bulamamaktadır. Bu durum mesleğe karşı yabancılaşmanın yanı sıra mesleki körelmeye de neden olmaktadır.

Staj sorunu nedeniyle işe girişlerde ve tecrübe süreçlerinde daha yolun başında çalışma hayatı tıkanmakta, işsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik,

sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar özel sektörde çalışan tüm meslektaşlarımızı tehdit etmektedir.

Mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı alanındaki eğitimde gerek açılan okullar gerek artırılan kontenjanlar açısından planlama anlayışının olmaması özellikle belirli bölümlerden mezun mühendis, mimar ve plancıların istihdam sorununu artırdığı gibi bu kitlenin mesleki kimliklerinde erozyon yaratmaktadır. Üretim süreçlerinde ortaya çıkan değişim, mühendis, mimar ve plancıları yeniden biçimlendirmekte, mesleki formasyonlarını değiştirmekte, istihdamı daraltmaktadır. İşsizliğin artması ücret politikalarını olumsuz yönde etkilemekte ve mühendis, mimar ve plancıların emeği ile orantılı ücret almalarını engellemektedir.

Sempozyum kapsamında yapılan bu temel belirlemeler, sunulan bildirimler ve yapılan konuşmalar sonucu ortaya çıkan görüş ve öneriler göz önüne alınarak aşağıdaki sonuçların kamuoyuna ve ilgili taraflara duyurulması kararlaştırılmıştır.

- Üniversiteler bilimsel bilgiyi üretme ve özgürce paylaşma mekanları olmalıdır.
- Küreselleşme ve sermaye isteklerine göre üniversitelerin yapılandırılması uygulamalarından vazgeçilmelidir.
- Mevcut politika ve uygulamaların yerine; planlamacı bir anlayışla, toplumsal gereksinimleri, üretimi, istihdamı ve yaşam boyu eğitimi, ülkenin bilim ve teknoloji yeterliliğinin güçlendirilmesini temel alan ulusal eğitim politikaları yaşama geçirilmelidir.
- Toplumsal eşitsizliğin her çeşidini sürekli ve sistemli olarak üreten eğitim yapısı terk edilmelidir.
- Eğitim her kademedede eşit ve parasız olmalıdır.
- Üniversiteye girişin orta öğretimden değil de dershanelerden geçiyor olması, eğitim düzeninin ne kadar bozuk olduğunun bir göstergesidir. Üniversite öncesi eğitim-öğretim; laik, demokratik, çağdaş ve bilimsel ilkelere göre tepeden tırnağa yeniden yapılandırılmalıdır.
- Polis ve jandarma üniversitelerden çıkarılmalı; baskıcı ve cinsiyet ayrımcı uygulamalarla dolu eğitim programları terk edilmelidir.
- Belletme ve ezbercilik yerine öğrenmek, verileri kabul etmek yerine araştırma yeteneğini geliştirmek; teknik eğitim yanında sosyal ve kültürel eğitimleri de tamamlamak; eğitimde sorgulayan, düşünen, dayanışma duygusuna sahip, bilimsel kriterleri önemseyen, aydınlanmış öğrencilerin yetişmesi, en temel amaç olmalıdır.

- Uygulama, mühendis, mimar ve plancı eğitiminin vazgeçilmez bir parçasıdır. Teorik bilgiler laboratuvar uygulamaları ve etkin staj programları ile desteklenmelidir. Staj konusu, sorunlarının çözümünü sağlamaya yönelik ilgili tarafların görüşleri alınarak yasal bir düzenlemeye kavuşturulmalıdır.
- Öğrenci sağlık sigortası uygulamasına geçilmelidir.
- Bilimi teknolojiye, teknolojiyi uygulamaya dönüştüren mühendis, mimar ve plancıların daha donanımlı ve birikimli olarak yetişeceği ve mezuniyet sonrası bilgilerini yenileyebilecekleri, geliştirebilecekleri eğitim olanakları, üretim ve çalışma ortamları sağlanmalıdır.
- Çok sayıda niteliksiz mühendis, mimar ve plancı yetiştirmek ve yine çok sayıda donanımsız üniversite ve bölüm açmak yerine, ülkenin gereksinim duyduğu nitelikte kişileri yetiştirecek yeterli eğitim kadrosu ve kütüphane, derslik, laboratuvar, yurt vb. alt yapısı tamamlanmış üniversiteler oluşturulmalı; var olan üniversitelerin eğitim düzeyi artırılmalı, kalite eşitsizliği ortadan kaldırılmalı, oluşturulacak kalite standartları doğrultusunda denetimler yapılmalıdır.
- Uygun nitelik ve sayıda öğretim üyesi yetiştirilmeli, öğretim üyelerinin eğitim dışında ticari faaliyette bulunması engellenmeli, eğitim hizmetini üreten öğretim üyelerinin ekonomik, sosyal ve mesleki sorunları çözümlenmeli, öğretim üyeliği mesleği saygın ve çekici hale getirilmelidir.
- Üniversitelerde akademik yükselmelerde uluslararası bilimsel yayınlar en önemli ölçüt olmaktan çıkarılmalı, amaca uygun diğer çalışmalar da ölçütlere dahil olmalıdır.
- YÖK tüm kurumlarıyla kaldırılmalı, Üniversiteler Arası Kurul ve üniversiteler, özerk ve demokratik bir anlayış temelinde yeniden düzenlenmeli, üniversitenin bütün bileşenlerinin yönetim ve karar sürecine katılmaları güvenceye alınmalıdır. Üniversitenin üç temel bileşeni olan öğretim üyeleri, öğrenciler ve üniversite çalışanlarının üniversite yönetimine katılmaları sağlanmalıdır.
- Mühendislik, mimarlık ve plancılık hizmetlerinin, alanında yeterli mesleki bilgi ve deneyime sahip olan Odaların üyelerince verilmesi, bu üyelerin mesleki kurallar ve meslek etiği açısından tam olarak denetlenmesi gerekmektedir. Odalar, üyelerinin bilgilerinin hızla yenilenmesi gereksinimine uygun olarak, çağdaş teknikleri izleyebilmelerine yönelik sürekli mesleki eğitime tabi tutulmaları sağlanmalıdır.
- Ülkemizde verilen lisans diplomalarının uluslararası düzeyde tanınması sağlanmalıdır.

- Lisans eğitimi meslek içi eğitim programlarıyla sürekli desteklenmelidir. Meslek içi eğitimler kamu kurumu niteliğindeki meslek Odalarınca verilmelidir.
- Mühendislik eğitimi ve öğretimi programlarının akredite edilmesi yetersiz ve donanımsız bölümlerin açılmasına engel olacağı gibi, bölümlerin gelişmelerinin de önünü açacaktır. MÜDEK tarafından üniversitelerin mühendislik programlarının sadece % 30' Eğitim programlarının akreditasyonunda, yabancı akreditasyon kurumları yerine TMMOB'nin de içinde yer aldığı MÜDEK (Mühendislik Değerlendirme Kurulu) çalışmaları yaygınlaştırılmalıdır.
- Akredite olmayan bölümlerin kayıplarını giderici telafi programları TMMOB ve üniversitelerce hazırlanmalı ve uygulanmalıdır.
- TMMOB ve bağlı Odalar, üniversitelerde yeni mühendislik, mimarlık ve şehir planlama ile ilgili yüksek öğrenimin planlanmasında, yeni fakülte ve bölümlerinin açılması, eğitim programlarının oluşturulması, kontenjanlarının belirlenmesi süreçlerinde yer almalı, bu süreçte TMMOB'nin öneri ve onayı alınmalıdır.
- YÖK'ün eğitim programlarına müdahalesi nedeniyle azalan uygulamalı dersler açığı, TMMOB ve ilgili kurum ve kuruluşların birlikte çalışmalarıyla kapatılmalıdır.
- Mesleklerini icra ederken mühendis, mimar ve plancıları izleyen ve sicillerini tutan tek kurum olan TMMOB, mühendis, mimar ve plancılara yönelik tüm tasarrufların odağında olmalıdır.
- Genel bütçeden eğitime aktarılan pay yeterli seviyeye getirilmeli ve üniversite bütçelerinde bilimsel araştırmalara ayrılan pay artırılmalıdır. Harç, ikinci öğretim, yaz okulu gibi paralı uygulamalar kaldırılmalıdır.
- Kamu kaynakları vakıf/özel üniversitelere aktarılmamalı, vakıf üniversitelerinin programlarında akreditasyon zorunluluğu getirilmelidir.

TMMOB'nin hedefi, üniversite ve sanayi işbirliği, öğretim elemanlarının niteliği ve gelişim, eğitim programlarının yeniden yapılanması, eğitimde akreditasyon, eğitimde nitelik, gelişmiş ülkelerde mühendislik eğitimi ve ülkemiz koşullarına uyarlanması gibi konularda çözümler üreterek mühendis, mimar ve plancıların nasıl yetişmeleri gerektiğini ortaya koymak ve bu konularda siyasi iktidara, ulusal sanayimize ve üniversitemize öneriler sunmak, uygulanabilirliğini sağlamak olacaktır.

Tüm bu olumsuz tanımlamalara rağmen; 70 yıllık deneyim ve bilgi birikimi ışığında ve mesleki, demokratik kitle örgütü olmanın sorumluluğu ile, üyele-

rinin sorunlarının toplumun sorunlarından ayrılamayacağı bilincinde olan; çağdaş, bağımsız, demokratik ve sanayileşen bir Türkiye özlemiyle, halktan ve emekten yana tavır alan, bu doğrultuda politikalar üreten ve mücadele veren TMMOB, eğitim sistemimizin içinde bulunduğu olumsuz tablonun değiştirilmesinin mümkün olduğuna inanmaktadır. İnsanlarımızın üzerinde özgürlük ve güvenç içerisinde yaşayacağı başka bir Türkiye mümkündür.

TMMOB Eğitim Sempozyumu
Yürütme Kurulu
2023

TMMOB ADANA İKK 5. ADANA KENT SORUNLARI SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

17-18 Kasım 2023

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulunca ilki 2008 yılında düzenlenen Kent Sorunları Sempozyumunun, beşincisi 17-18 Kasım 2023 tarihlerinde Seyhan Belediyesi Yaşar Kemal Kültür Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

Kent Sorunları Sempozyumları, Adana kentlisi için hayati önem taşıyan, kentlin sorunlarının tartışıldığı, çözüm yollarının arandığı, kent yöneticilerin katıldığı, sorunların ortaklaştırıldığı bilimsel şölenlerdir; ancak ne yazık ki geçmişte olduğu gibi bu sempozyuma da yöneticiler ilgisiz kalmıştır.

Sempozyum; “Deprem nedeniyle Hukuki Sorumluluklar ve Yargılamada Karşılaşılan Sorunlar” başlıklı konferans ile başlamıştır. İki gün süresince 15 bildirinin sunulduğu “Kent ve Afet”, “Afetlerde Zemin Etkisi ve Tarım”, “Gıda Güvenliği, Halk Sağlığı ve Toplumsal Normlar”, “Çevre, İklim Değişikliği ve Enerji” başlıklı 4 oturum ile “Afette Kamusal Hizmetler ve Sivil Toplum” Paneli ve “Enerji Politikalarının Genel Değerlendirilmesi” konferansı gerçekleştirilmiştir. Sempozyum, 2. günün sonunda düzenlenen, katılımcıların görüş ve düşüncelerini paylaşma olanağı bulduğu Forum ile sonlandırılmıştır.

6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremler ve sonrasında yaşananlar nedeniyle 5. Adana Kent Sorunları Sempozyumumuzun teması “Kent ve Afet” olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda Sempozyumda;

- Deprem, kuraklık, sel, taşkın, çığ, heyelan ve fırtınalar “doğal olaylar” olup dünya durdukça gerçekleşmeye devam edecektir. Bu doğa olaylarının çoğunun afete dönüşmesinin nedeninin; plansız ve çarpık kentleşme, tarım ve orman alanlarımızın, meralarımızın, su havzalarımızın, kıyılarımızın tahrip edilmesi, rant politikaları nedeniyle merkezi ve yerel yönetimlerin gerekli yatırımlardan kaçınması sonucunda olduğu,

- Bilime, teknolojiye ve mühendisliğe dayanmayan kentleşme sonucunda doğa olaylarının sıklıkla afete dönüştüğü, afete hazırlıklı olma konusunda gerek merkezi ve gerekse yerel kamu kurumlarının yetersiz ve hazırlıksız olduğu, hâlâ belirsizliklerin devam ettiği, toplumsal sorunların arttığı,

- Bütüncül bir afet yönetimi politikasının geliştirilememesi sonucunda doğal olayların afete dönüştüğü bir gerçek iken; geçici, palyatif önlemlerle yapılmaya çalışılan “yara sarma” politikalarının sorunları çözemediği,

- Afet yönetim süreçlerinin çok yönlü olması nedeniyle, farklı meslek disiplinlerinin işbirliğini zorunlu kıldığı,
- Bu işbirliğinin sadece mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı ile sınırlı kalmaması, arama kurtarma hizmetlerinden halk sağlığına, eğitim politikalarından sosyal hizmetlere kadar uzanan kurumsal, hukuki ve yapısal düzenlemeleri de içerecek şekilde bütünlüklü bir yaklaşımı kapsamasının zorunlu olduğu vurgulanmıştır.

Sempozyumda ayrıca;

Deprem sonrası ortaya çıkan hukuki sorunlar ele alınmış, gerek hasarlı bina sahiplerinin ve gerekse diğer mağduriyetlerin giderilmesinin hukuki yolları bağlamında bilgilendirmeler yapılmıştır.

Bunun yanı sıra bildirimleri ile katkıda bulunan bilim insanlarınınca yapılan sunumlarda; deprem öncesinde ilgili simülasyonların yeterince yapılmadığının depremden yaklaşık 9 ay geçmesine rağmen merkezi ve yerel yönetimler tarafından ortaya konan durumdan anlaşıldığı belirtilerek, kentlerde yapı stoku özelliklerinin belirlenmesi ve “Deprem (Afet) Master Planı”nın oluşturulması gerekliliği vurgulanmıştır.

Afet yönetimi konusunda yerel ve genel yönetimlerin katkıları ve çalışmaları eksiktir. Çağdaş anlamda bir yapılaşma ve dirençli kent oluşturmak için bilimsel verilere dayalı, jeolojik özelliklerin de dikkate alındığı konular çok tartışılmıştır. Ayrıca kentteki yapı stokundaki depremsellik riskinin belirlenmesi, yapı stokunun depreme karşı durumunun incelenmesi; ilgili meslek odaları ile birlikte yapıların kayıt altına alınması istenmiştir.

Adana ve çevresinde bulunan fayların konumları, deprem üretme potansiyelleri ile deprem sonrası diri fay haritasında bulunmayan deprem üretebilecek yeni fay hatlarının ortaya çıktığı ve bunların detaylı araştırılması, sismik risklerin belirlenmesi gerektiği ifade edilmiştir. Adana şehir merkezinin zemin özellikleri, zemin davranışları, sıvılaşma potansiyeli ortaya konulmuştur.

Tarım alanlarının korunmasının önemli olduğu, sanayi, termik santraller, kimya ihtisas alanları gibi yatırımların doğal kaynaklara zarar vermeyecek yerlere yönlendirilmesi gerekliliği ifade edilmiştir.

İklim değişikliğinin neden olduğu şiddetli meteorolojik olayların oluşturduğu taşkınlardan korunmak, yaşanacak kuraklığa karşı tarım politikalarını yeniden oluşturmak, su yönetim süreçlerinin bu yeni duruma göre yapılandırılmasını sağlamak, ayrıca küresel ısınmaya bağlı olarak hızla eriyen buzulların denizlerde, yaratacağı yükselmeleri göz önünde bulundurarak deniz kıyısındaki yerleşimlerin geleceğini belirlemek gerektiği bildirilmiştir.

Pandemi, küresel ısınma ve iklim değışiklikleri ile birlikte, kaynakların eşit ve adil paylaşılması nedeniyle gıda fiyatlarındaki artışların özellikle dar gelirli toplum kesiminin yeterli beslenmesinin önünde ciddi engeller oluşturduğu belirtilmiş, toprak ve su kaynaklarına daha iyi sahip çıkılması ve sürdürülebilir yaşamdan yana politikaların biran önce hayata geçirilmesi gerektiği açıklanmıştır.

Deprem ve diğer afetlerde gıda güvenliğinin önemi vurgulanmış, 6 Şubat depremlerinde gıda ve beslenme ihtiyaçlarının karşılanması esnasında yapılan yanlış uygulamalar çözüm önerileriyle birlikte ilgililerin dikkatine sunulmuştur.

Enerji alanında piyasacı yasaların yarattığı tahribatın giderilmesini sağlamak için derhal planlı, merkezi ve kamucu bir enerji politikasının oluşturulması, planlama süreçlerine sektörle ilgili emek ve meslek örgütlerinin ve bilimsel kurumların katılımının sağlanması gerektiği; kesintisiz, kaliteli, ucuz enerji sağlamanın temel yaklaşım haline getirilmesinin önemi vurgulanmıştır.

Kentte bulunan meslek örgütleri, üniversiteler ve uzmanlığa dayalı sivil toplum kuruluşlarının tüm karar mekanizmalarına katılımının sağlanması, Meslek Örgütlerinin ve Üniversitelerin bilimsel ve hukuki temellere dayandırarak karşı çıktığı hiçbir projenin yerel yönetimler tarafından hayata geçirilmemesi gerektiğinin altı çizilmiştir.

Deprem sürecinde toplanma alanı ve geçici barınma alanı olarak kullanılan yeşil alanlarımızın bütünsellikten uzak oldukları, bu alanlarda yeterli alt yapının olmadığı tespitinin yapıldığı, bu durumun yarattığı olumsuzlukların bir daha yaşanmaması için gerekli önlemlerin alınmasının öncelikli görevden sayılmasına dikkat çekilmiştir.

Afet tehlikesi ve riski ile afet zararlarının azaltılması konusunda halkın bilgilendirilmesi ve sürekli, etkili ve yaygın eğitim programları ile bilinçlendirilmesinin afet esnası ve sonrası için önemi vurgulanmıştır.

TMMOB kente, doğaya, doğru ve bilimsel üretim modellerine, demokratik yönetim anlayışına dair sözünü söylemeyi önceleyen bir kurum olarak doğruları kamuoyuyla paylaşmanın araçlarını oluşturmayı her zaman görev saymıştır.

Bu kapsamda ilimizde kongre, panel ve çalıştaylar, 5 kez de Adana Kent Sorunları Sempozyumu düzenlenmiştir. Bilimsel gerçeklerden yola çıkarak üretilen önerilerimiz ve bunların sonuç raporları basın açıklamaları ile kamuoyuna, ilgili kurum ve kuruluşlara iletilmektedir. Ancak bu uyarıların yeteri kadar dikkate alınmadığı açıktır. Temennimiz daha demokratik, bilimden yana, kolektif yönetim anlayışının hayata geçirilmesi ve ne ülkemizde ne de dünyanın hiçbir yerinde gerekli tedbirler hayata geçirilmeden bir diğer afetle karşılaşılması yönündedir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB Adana İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB 8. KADIN KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

2-3 Aralık 2023

TMMOB 8. Kadın Kurultayı, 2-3 Aralık 2023 tarihlerinde Ankara'da MMO Eğitim ve Kültür Merkezi Toplantı Salonunda "Cumhuriyetin 2. Yüzyılında MMŞP Kadınların Emek ve Özgürlük Mücadelesi" başlığıyla, 235 kadın mühendis, mimar ve şehir plancı delegenin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

Kurultay öncesinde Adana, Bursa, Diyarbakır, Eskişehir, İstanbul, İzmir, Mardin, Mersin ve Van olmak üzere toplam 9 İKK Kadın Çalışma Grubu tarafından yapılan Yerel Kurultaylarda aşağıda belirtilen konu başlıkları çerçevesinde mühendis, mimar ve şehir plancı kadınların toplumsal ve mesleki sorunları tartışılmış ve merkezi kurultaya taşınmıştır.

Kurultay Konu Alt Başlıkları:

- TMMOB'de kadın örgütlülüğü
- TMMOB'li kadınların laiklik, eğitim, özgürlük ve eşitlik mücadelesi
- Kadına yönelik şiddetle mücadele
- Gericilikle mücadelede MMŞP kadınlar
- Anayasa, medeni hukuk, TC kanunları ve uluslararası sözleşmelerde kadın hakları
- İş yaşamında, istihdam ve ücretlendirilme konusunda cinsiyet ayrımcılığı, cinsiyetçi iş tanımlamaları
- Toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması yönünde yasal haklarımız
- Özelde 6 Şubat Depremlerinin, genelde doğal afetlerin kadınlar ve MMŞP kadınlar üzerindeki etkileri
- Yaşanan ekonomik darboğazın MMŞP kadınlar üzerindeki yansımaları
- Genelde siyasi süreçlerde, özelde ise yerel seçimler sürecinde kadın temsiliyetinin artırılması
- Kadın çalışmalarının yereldeki yansımaları, meslek odalarındaki kazanımlar, ilham veren örnek çalışmalar
- Yerel Kurultaylarda yerellerdeki kadın sorunları üzerinden başlıklar oluşturulması

Kurultayımızı dünyanın ve ülkemizin çok kötü günlerden geçtiği bir dönemde yapıyoruz. Masum insanların acımasızca hedef alındığı, tüm insani hukuk kurallarının göz ardı edildiği Filistin'de kadınlar, çocuklar ve yaşlılar emperyalist saldırganlığın kurbanı olmakta. Bölgedeki insanlık dramı, bize daha önce yaşanan ve halen de devam eden Suriye, Irak ve Afganistan'da yaşanan insanlık kıyımı ve Orta Doğu'ya yayılmakta olan savaşın sonunun

nereye varacağını gösteriyor.

Bu olumsuz koşullara ek olarak iktidarın baskıcı politikaları, hukuku ve adaleti yok sayan uygulamaları da hayatımızı yakından ilgilendiriyor. En yakın örneğini Gezi Parkı davasında görüyoruz. Meslektaşlarımız Mücella Yapıcı ve Tayfun Kahraman mesleklerinin gereğini yaptıkları için hukuksuz kararlar ile en ağır cezalara mahkûm edildiler. Milletvekili, çevre ve insan hakları savunucusu Can Atalay'ın tutukluluğu Anayasa Mahkemesi (AYM) kararına karşın devam ettirilmektedir.

Dün yerel yönetimlerde halkın iradesini kayyum atamalarıyla gaspedenler, bugün Türk Tabipleri Birliği (TTB) yönetimini yargı kararıyla görevden almaya çalışmaktadır. İşine gelmediğinde Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayanlar, emek ve meslek örgütlerini açıkça hedef almaktadır.

Siyasal iktidarın uyguladığı ekonomik ve sosyal politikaların sonucu olarak yaşanan ekonomik kriz, yoksulluk ve yoksunluk, işsizlik, barınma ve sağlıklı gıdaya erişim zorlukları, sığınmacı sorunları, kazanılmış kadın haklarına yönelik saldırılar, İstanbul Sözleşmesinden hukuksuz bir biçimde çıkılması, toplumsal cinsiyet kavramının işlevsizleştirilmesi, LGBTİ+'ların yok sayılması gibi ırkçı ve antidemokratik politikaların yanı sıra meslek örgütlerinin hedef tahtasına konması...

Tüm bu zorluklara karşın biz TMMOB'li kadınlar örgütümüze ve örgütlülüğümüze sahip çıkıyor, sömürüye dayalı, emeği hiçe sayan kapitalizme ve ataerkil düzene karşı mücadelemize devam ediyoruz.

8. Kadın Kurultayı delegeleri olarak, gözaltında kaybedilen yakınlarının akıbetini sorgulamak, devleti yönetenlerin sorumluluklarının gereğini yerine getirmesini ve faillerin yargılanmasını sağlamak amacıyla kamuoyu yaratmaya çalışan, Türkiye'nin en uzun süredir devam eden sivil itaatsizlik eylemi olarak kabul edilen ve 27 Mayıs 1995'ten beri cumartesi günleri Galatasaray Meydanında toplanan Cumartesi Annelerine selam olsun diyoruz.

6 Şubat'ta 11 ilimizi etkileyen depremlerle sarsıldık. Bu büyük felaket bir kez daha kanıtladı ki bu ülkede özelde depreme, genelde afetlere yaklaşım bile politiktir.

6 Şubat Depremlerinde hayatlarını kaybeden tüm meslektaşlarımızı saygıyla anıyoruz.

Bir anda yerle bir olan binlerce konut; günlerce enkazlardan yükselen, çoğu karşılıksız kalan yardım çığıkları; ulaşım, iletişim, içme suyu gibi tüm altyapının çökmesi; dağıtılamayan yardımlar; kurulamayan çadır kentler, konteyner kentler; aylar sonra bile hâlâ çözülememiş barınma sorunu;

depremden kurtulup yaşam savaşı veren, sorunlarını kendi olanaklarıyla çözmek zorunda kalan bölge halkı ve en acısı da halen depremden rant devşirmeye çalışan bir iktidar...

Tüm bunlar bize ne bugün ne yarın, iktidarın hiçbir zaman tercihini halktan yana kullanmayacağını açıkça gösterdi.

Kuşkusuz deprem varsıl-yoksul, genç-yaşlı, çocuk-yetişkin, kent-köy ayrımı tanımaksızın herkesin yaşamını derinden etkiledi. İnsanlar eşitsizlikte eşitlendi.

Ancak kadınlar cinsiyet rolleri, sınırlı hareketlilik, kaynak eksikliği, cinsel şiddet ve ayrımcılık nedeniyle eşitsizlikte bile eşitlenemediler.

Bu büyük yıkımdan en çok etkilenenler, erkek egemen sistemin her türden şiddet, taciz ve istismarına daha da açık hale gelen kadın, çocuk ve LGB-Tİ+'lar oldu. Toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri depremin yıkıcılığını derinleştirirken felaketin yükünü kadınlar omuzladı.

Deprem öncesinde de ev içi hizmet ve bakım yükünü (çocuklar, yaşlılar, hasta ve engellilerin bakımı) üstlenen kadınların bu yükleri depremden sonra kat kat arttı. Gıda, su ve hijyen malzemelerine ulaşmanın çok zor olduğu bölgede kadınlar, depremin yarattığı duygusal çöküntüye karşı yakınlarını kaybetmelerinin yasını dahi yaşayamayarak ayakta kalmaya çalışıyor.

Güvenli yaşam koşullarının sağlanamaması kadınlar için hayatı daha da zorlaştırıyor.

Afet durumunda kadınlar, hem işlerinden hem eğitimlerinden bir biçimde uzak kalmaları, hem de artan ev içi iş yükünü ve ev içi-dışı bakım hizmetini üstlenmek zorunda olmaları nedeniyle daha esnek, daha güvencesiz, daha çok şiddetin yer aldığı bir hayatla karşı karşıya kaldılar ve halen de bu koşullarda yaşamaya devam ediyorlar.

Aradan geçen yaklaşık 9 aylık süre içerisinde sorunların çözümüne, yaraların sarılmasına ilişkin çalışmalar yok denecek kadar azken çok sayıda yurttış çadırlarda ve konteyner kentlerde yaşamını sürdürmeye çalışıyor.

Bir başka önemli husus, afet sonrası yapılan çalışmalarda, afetle ilgili tüm organizasyon ve koordinasyonlarda kadınların varlığının düşük kalmasıdır. Depremden sonra özellikle devlet kurumları tarafından yürütülen tüm çalışmalarda erkek egemen bakış açısının yarattığı zafiyet ve sorunlar açıkça görülmektedir.

Örneğin çadır kentlerin kurulumu sırasında, yaşamlarını çadır kentlerde sürdürecektik kadınların ve mühendis, mimar ve şehir plancı kadınların görüşleri dikkate alınmamıştır. Bu durum, toplu yaşam alanlarında tuvaletlerin konum ve mesafelerinin uygun olmaması, emzirme bölümlerinin

bulunmaması gibi sorunlara yol açmış ve kadınların yaşamını daha da zorlaştırmıştır.

Benzer şekilde depremzedelere yönelik yardım ve desteklerde de cinsiyete dayalı gereksinimler dikkate alınmamıştır. Örneğin kadınların doğal dönüşü reglinin gereği olan hijyenik pedler

temel ihtiyaç malzemesi olmasına karşın yeterince önemsenmemiş, kadınlara bir mağduriyet daha yaşatılmıştır.

Oysa afet ve acil durumlarda toplumsal cinsiyet standartları öncelikli olmalıdır. Afetlerin hem toplumun genelinde hem de kadınlar ve kız çocukları üzerindeki zararlı etkilerini azaltmak için afet öncesi ve sonrasında yürütülen çalışmalarda toplumsal cinsiyet farklılıkları dikkate alınmalıdır.

Bunun için afet hazırlık çalışmalarına en baştan kadınların katılımının sağlanması gerekli ve önemlidir. Afet öncesi çalışmalarda sorumlulukların cinsiyetler arasında dengeli bir şekilde dağıtılması, afet zararlarının azaltılmasında doğrudan etkili olacaktır.

Yaşanan deprem göstermiştir ki afet bölgelerinde yalnız yaşayan ya da aile fertlerini kaybettiği için yalnız kalan kadınlar korunmasız bırakılmaktadır. Bu nedenle bütün afet ve acil durum hazırlıklarında kadın ve çocukların güvenliği öncelikli konular arasında olmalıdır.

Afet ortamlarındaki şiddet ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması şarttır.

Arama-kurtarma ekiplerinde kadın desteği ve katılımın artırılması ve özendirilmesi şarttır.

Biz mühendis, mimar ve şehir plancı kadınlar biliyoruz ki mesleğimizin halktan ve bilimden yana uygulanmasını engelleyenler bu felaketin asıl sorumlusudur. Eğer kentleşme ve barınma politikaları ranta dayalı değil de kamucu bir anlayışla oluşturulseydi deprem bir afet haline dönüşmez ve yaşanan acılar bu boyutta olmazdı.

Deprem ya da benzeri tüm afetler yaşandıktan sonra değil, yaşanmadan önce ele alınması gereken doğa olaylarıdır. Bu nedenle devlet kurumlarından bağımsız olarak TMMOB afet hazırlık ve müdahale çalışmaları yapmalı, olası bir afet durumunda zaman kaybetmeden müdahale edebilecek bir koordinasyona sahip olmalıdır.

Ülkemizde kentsel dönüşüm uygulamaları uzun yıllardır yürütülmekte ancak bilimsel ve kapsayıcı yöntemlerle değil ranta dayalı olarak ilerlemektedir. Halen yürütülen kentsel dönüşüm uygulamaları sadece fiziksel dönüşüm olarak ele alınmakta ve sosyal sorunlar göz ardı edilerek kentsel dönüşümün var olan sorunlara çözüm getirmesi ilkesi yok sayılmaktadır.

Kentsel dönüşüm uygulamalarından en çok kadınlar mağdur oluyor. Uygulamalar kadın yoksulluğunu artırırken mevcut eşitsizlikleri de derinleştiriyor. Kadınlar yaşam alanlarından, mahalle kültüründen ve dayanışmasından, komşularından uzak kalıyor. Benzer şekilde çocuklar da güvenli ve bildikleri çevrelerinden uzaklaşıyor. Halihazırda kadınlar için kent merkezleri bile güvensizken kentsel dönüşüm alanlarında durum daha da vahim oluyor.

Kentsel dönüşüm uygulamaları kadınların mülkiyet sahipliğini de etkiliyor. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü verilerine göre 2012'de erkeklerin mülk sahipliği oranı %43,7 iken kadınların %27,1; 2022'de bu oranın erkeklerde %55,8'e kadınlarda ise %40,7'ye yükseldiği görülüyor.

Türkiye'de son 10 yıl içerisinde kadınların mülk sahipliği oranı artış göstermiş olsa bile yine de erkeklerin çok gerisinde kalıyor ve mülkiyet açısından eşitsiz bir durum söz konusu.

Kentsel dönüşüm sonrasında kadınlar yeni ve güvenli evlere kavuşmalarına dahi aile veya toplum baskısı nedeniyle tapu sahipliğinde bir değişim yaşanmasına çok sık rastlanıyor.

Kentsel dönüşüm süreçleri kadının bakım yükünü de artırıyor. Eskiden dayanışma ağı içerisinde paylaşma şansı bulduğu bakım yükü, kentsel dönüşümün beraberinde getirdiği yalnızlaşma ve ötekileşme ile daha da artıyor. Kısacası kentin sömürülmesi kadının sömürülmesi ile eşzamanlı yürüyor.

Kentsel dönüşümde cinsiyet körü yaklaşımlardan vazgeçilmeli, kadınların talep, ihtiyaç ve beklentilerinin dikkate alınacağı politikaların hayata geçirilmesi için çalışmalar yürütülmelidir.

Toplumsal cinsiyet eşitliği, sürdürülebilir kalkınmanın temel şartları arasında ilk sıralarda yer alan yoksulluğun ve açlığın giderilmesi, sağlıklı bireyler yetiştirilmesi ve nitelikli eğitim şartlarının sağlanması konularının hemen ardından gelmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ile ülke büyüme olgusu arasındaki olumsuz ilişkinin iktisadi gerekçesi basitçe şöyle ifade edilebilir: eşitsizlik kadınların hem çalışan hem girişimci olarak ekonomik hayata katılımını ve niteliksel anlamda katılma biçimini olumsuz etkilemektedir. Bu durum, ülkelerin beşeri kaynaklarını etkin kullanmalarını ve dolayısıyla potansiyellerinin çok daha altında bir kalkınmaya razı olmaları anlamına gelir. Erkeğin üretiminin ücretlendirilmesi kamusal alandaki yerini sağlamlaştırırken, kadının ev içerisinde yeniden üretime yönelik harcadığı bakım emeğinin ücretsiz ve cinsiyet rolü gereği harcadığı emek olması, kadınların özel alana kapatılmasına neden olmuştur. Bu durumun deprem, pandemi vb. olağandışı koşullarda kadınların aleyhine daha da vahim bir hal aldığı bilinmektedir.

TMMOB'li kadınlar olarak çalışma yaşamında “cinsiyet ayrımcılığı ile mücadelede” önemli kazanımlar elde etmiş olmamıza rağmen istihdam politikalarında kadına yönelik ayrımcılık halen devam etmektedir. TMMOB ve bağlı odaların üyeleri başta olmak üzere, toplumun tüm kesimlerine yönelik cinsiyet ayrımcılığına karşı bilinçlendirme, toplumsal cinsiyet eşitliği ve farkındalığının içselleştirilmesi yönünde çalışmaların önceye kıyasla iyi sonuçlar verdiği gözlemlenmiştir.

Bu çalışmalara ve bilgilendirmelere devam edilmelidir.

Toplumsal cinsiyet ve makro iktisat alanında “Toplumsal Cinsiyete Duyarlı Bütçe ve Bütçeleme (TCDB)” oldukça önemli bir alt alan olup iktisadi dengesizliklerin giderilmesinde ülkelere reçete olarak sıkça sunulan kemer sıkma politikalarının toplumsal cinsiyet eşitliğini örseleyen etkileri olduğunu ortaya çıkarmıştır. TCDB, toplumsal cinsiyet eşitliğine ve kadınların güçlendirilmesine yönelik politikaların, politika belirleme faaliyetinin özünü oluşturan bütçeleme ve planlama alanlarının merkezine taşınmasını amaçlayan bir stratejidir. Hükümetlerin en temel politika aracı devlet bütçesidir ve ortaya konan politikaların başarılı şekilde uygulanabilmesi, hangi hedefler için ne kadar bütçe ayrıldığıyla ilintilidir. Dolayısıyla, toplumsal cinsiyet eşitliğinin tesis edilebilmesi için toplumsal cinsiyet politikalarının, bütçelerden ve bütçeleme süreçlerinden yararlanabilmesi çok önemlidir. Bu yaklaşımın temel hedefi, toplumsal cinsiyet boyutunun bütçe politikalarına dahil edilmesiyle kadınların ve kız çocuklarının gereksinim ve haklarının gerektirdiği uygulamaların eşitlikçi, pozitif ayrımcılık anlayışına sahip politikalar ve yatırımlarla yerine getirilmesidir.

Siyasal iktidar tüm gerici politikalarını kadınlar üzerinden yürütmekte, çocuk istismarına göz yummakta, çocuk istismarcılarını görmezden gelmekte ve LGBTİ+'ları ötekileştirmektedir.

İktidarın sistemli biçimde sürdürdüğü gerici politikaların somut örneği olan, 2012'de başlayan 4+4+4 eğitim sistemi, ekonomik sorunların da etkisiyle kız çocukların okullaşmasını büyük ölçüde azaltmıştır. 675 bin çocuğun okul dışında kaldığı 2020-2021 döneminde kız çocukların okullaşma oranı, örgün eğitimin tüm kademelerindeki erkek çocukların gerisine düştü. Kız çocuklarının ilkokuldaki okullaşma oranı 2012'de yüzde 97,8'ken 2021'de yüzde 93,1 oldu; 2021 verilerine göre ortaokuldaki okullaşma oranı yüzde 88.7'ye kadar geriledi.

İlk ve ortaöğretimdeki bir sorun da ders kitaplarında kullanılan dil ve tanımlanan rollerden tutun da meslek seçimine kadar tüm alanlarda toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin bilinçli bir tercihle eğitim politikası yapılmasıdır. Şimdi bu ayrımcılığa Milli Eğitim Bakanının karma eğitimi

hedef alması eklendi. Milli Eğitim Temel Kanununda “Türk milli eğitiminde laiklik esastır” denmesine karşın bakan “Gerekirse kız okulları da açabilmeliyiz” diyerek laiklik karşıtlığını açıkça ortaya koymaktadır.

Bir yandan da “Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum (ÇEDES)” projesiyle “manevi danışman” olarak görevlendirilen imam, vaiz, din hizmetleri uzmanları, Kuran kursu hocalarıyla öğrencilere “değerler eğitimi” verdirilmektedir. 2021’de imzalanan ÇEDES protokolünde yalnızca ortaokullar ve imam hatip okulları yer alırken 2023’teki protokolle proje, ilkokul öğrencileri dahil tüm öğrencileri kapsayacak biçimde genişletilmiştir.

Oysa yapılan araştırmalar göstermektedir ki erken yaşta verilen dini eğitim, çocukların hayal güçlerini baskılamakta; bağımsız ve eleştirel düşünebilme becerilerinin gelişmesini engellemektedir.

Laikliğin temeli olan karma eğitimi yok edecek ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğini katlayarak artıracak kız okulları konusu gündeme bile getirilmemeli ve din temelli eğitimin yolunu açan ÇEDES projesinden bir an önce vazgeçilmelidir.

Üniversiteli gençlerimiz de sorunlar yumağı içinde. Bunların başında barınma sorunu geliyor.

Ev kiralari ve yurt giderlerindeki olağanüstü artışlar nedeniyle gençlerimiz kelimenin tam anlamıyla sokakta kalmakta, okul kütüphanelerinde sabahlamaktadır.

Barınamayan, sağlıklı gıdaya erişemeyen, bilimsel eğitim göremeyen öğrenci kardeşlerimiz ekonomik ve psikolojik sorunlarla baş etmekte zorlanmakta, bu durum kimi gençlerimizi yaşamlarına son verme noktasına kadar getirebilmektedir.

Kadın öğrencilerimiz staj yeri bulamama sorununun yanı sıra bir de işyerlerinin cinsiyete dayalı stajyer seçimi sorunuyla uğraşiyor.

İhmalkârlık ve kayıtsızlık nedeniyle eski KYK yurtları bakımsızlıktan, yenileriye işçilik ve malzeme kalitesizliğinden âdeta dökülüyor. Bunun sonucunda hayatının baharında bir kadın arkadaşımız KYK yurdunda asansör kabiniyle asansör kuyusu arasında sıkışarak can verdi.

Memleketi inşaat sahasına çeviren, inşaat işlerini siyasi ve ekonomik rant olarak gören iktidarın, çocuklarımız için yeterli sayıda ve sağlam yurtlar yapmaması da (tıpkı imam hatip liselerinin artırılması gibi, tıpkı milli eğitim müfredatında dini öğelerin öne çıkarılması gibi) bilinçli bir tercihtir. İsterler ki çocuklarımız, gençlerimiz tarikatların, cemaatlerin kucaklarına düşsünler!

Akla-bilime düşman iktidar, mesleklerimizi önemsizleştirmeye, emeğimizi değersizleştirmeye de sistematik olarak devam etmektedir. İçerisinde bulunduğumuz mesleki, ekonomik ve toplumsal koşullar, bizlere “boşuna mı okuduk” diye sorduruyor.

Cumhuriyet’in ikinci yüzyılına girerken, mühendis, mimar şehir plancı kadınlar olarak bir asır boyunca yaptıklarımızı sürdürmeye, aklın ve bilimin öğrettikleriyle ilerlemeye kararlıyız. Çünkü bizim mesleklerimizin temel işlevi, toplumun ortak yaşamının üretimini ve devamlılığını sağlamaktadır. Bu bilinçle, toplumsal sorumluluğumuzla diyoruz ki: Hayır, biz boşuna okumadık!

Şiddet, erkek egemen düzenin kadına sınırını ve yerini bildirmek için kullandığı en yaygın araç; şiddet uygulayandan şiddet uygulanana yönelen bir güç ilişkisi... İktidarın, bireyi dışlayıp aileyi

öne çıkaran, kadını itaate ve hiyerarşik ilişki içinde susmaya zorlayan politikası ve şiddete kayıtsızlığından ötürü kadınlara, çocuklara, LGBTİ+ bireylere ve hayvanlara yönelik şiddetin her türü; baskı, dayak, taciz, tecavüz, cinayet ivmelenerek artıyor.

Başta Kürt coğrafyası olmak üzere tüm ülkede “üniformalıların” tacizini, “takım elbiselilerin” kız çocuklara yaptığı tacizleri, balkon ve pencerelerden “düştü” denerek üstü kapatılan kadın ölümlerini biliyoruz.

Siyasi erk gerici, ırkçı, tarikatçı güçlerin taleplerini karşılayıp kendi varlığına yönelik tehditleri savuşturmak için İstanbul Sözleşmesinden çekilmesinin ardından şimdi de gözünü 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Yasaya ve Medeni Kanuna dikti.

Olası bir Anayasa değişikliğinde de sözde “aileyi koruma” adı altında kazanılmış haklarımıza bir kez daha el uzatılacağını tahmin etmek zor değil.

Biz mühendis, mimar, şehir plancı kadınlar “İstanbul Sözleşmesi yaşatır” diyoruz.

İstanbul Sözleşmesinden ve haklarımızdan vazgeçmiyoruz. Anayasal ve insan haklarımızı korumak için, cumhuriyet değerlerini korumak için emekten, eşitlikten, özgürlükten, adaletten, laiklikten yana bir dünya istiyoruz.

Cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklı sorunların yaygın olarak yaşandığı ülkemizde mühendis, mimar şehir plancı kadınlar da bu eşitsizlikten paylarını almaktadır; geçmişte olduğu gibi günümüzde de giderek daha fazla hak kaybına uğramakta, yasal haklarını kullanmalarının önüne engeller çıkarılmaktadır. TMMOB üyesi kadınların sorunları, toplumdaki diğer emekçi kesimlerin ve kadınların sorunlarından ayrılmaz bir bütündür.

Ülkemizde yaşanan ekonomik kriz istihdamı genel anlamda etkilese de herkesten çok kadınları vuruyor. Krizlerde ilk işten çıkarılanlar kadınlar oluyor ve kriz kadın istihdamını olumsuz etkiliyor. Kriz koşulları bir yandan kadınları işsiz bırakıyor veya zor koşullarda düşük ücretlerle çalışmaya zorluyor, diğer yandan da hane içerisindeki ücretsiz iş yükü, kadına yönelik şiddetin artışı ve muhafazakâr politikalarla kadınlara hane içersine kapanmayı dayatıyor.

İşsizlik, hayat pahalılığı, eşit işe eşit olmayan ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunları ülkemizde çalışan mühendis, mimar ve şehir plançılarının özellikle kadınların hâlâ en öncelikli sorunları olmaya devam ediyor.

Ülkemizdeki mühendis, mimar ve şehir plançılarının bugün karşı karşıya olduğu sorunlar sadece ekonomik sıkıntılarla sınırlı değildir. Kamu kurumlarında çalışan meslektaşlarımız siyasi baskı ve sürgün tehdidi altında, güvencesizlik, liyakatsizlik, düşük ücretler, kadro sorunu, özlük haklarının ihlal edilmesi, düşük ek göstergeler, lojman, kreş gibi birçok sorunla yüz yüzedir.

Gerek kamuda gerek özel sektörde her türlü mühendislik, mimarlık ve şehir planlama hizmetlerini, planlama, projelendirme, uygulama ve denetleme işlerini yürüten tüm meslektaşlarımız giderek daha zor koşullarda ve yetersiz ücretlerle çalışmaktadırlar.

Ülke kalkınması, toplumların ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda dönüşüm ve gelişimlerinin inşa edilmesini ifade eder. Ancak kalkınma politikalarının, toplumu oluşturan bireyler arasında cinsiyet, cinsel yönelim, ırk, din ve yaş ayrımcılığı yapmadan, var olan tüm sosyal ve kültürel eşitsizliklerin giderilmesini temel alarak katılımcı ve sürdürülebilir kalkınma unsurlarını içerecek biçimde kurgulanması gereklidir.

İktisat alanında yapılan birçok feminist araştırma ve çalışma, kalkınma politikalarının kadın ve erkek üzerinde değişik etkiler bıraktığını ve farklı cinsiyetlerin toplumdaki konumlanma biçimini belirlediğini göstermiştir. Ana akım iktisadın toplumsal cinsiyet olgusunu göz ardı edici, eril bir temel üzerine inşa edilmiş olması, kadınların özellikle az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde ekonomiden dışlanması sonucunu beraberinde getirmiştir.

Ekonomik kriz ortamlarından en olumsuz şekilde etkilenen kesimin kadınlar olmasının en temel nedeni, ana akım iktisadın erkekleri evin geçimini sağlayan, kadınları ise ikincil kazanan olarak değerlendirmesi anlayışıdır. Bu durum, kadınların istihdam alanında eşit biçimde yer alması konusunda ciddi bir ayrımcılığa uğramasına neden olmuştur. İktisat alanının toplumsal cinsiyet rollerini göz ardı etmesi, mesleklerin cinsiyetlere özgülenmesi, kadınların düşük ücretli işlerde yoğunlaşmalarının kendi seçimleri olduğu yönünde bir önyargı sergilenmesi, kadınlarda cinsiyete

dayalı ayrımcılık temelli yoksunluğu beraberinde getirmiştir. Toplumsal cinsiyet rollerinin sosyal inşa olduğu göz önüne alınırsa aile içindeki cinsiyete dayalı işbölümünün aslında doğal gözükmemesi gerektiği ve eşler arasında uyum olarak nitelenen işbölümünün, toplumsal kalıp yargıların etkisiyle fırsat ve güç eşitsizlikleri sonucu oluştuğu anlaşılır.

Toplumsal kalkınmanın temel noktası, toplumu oluşturan bireylere yüksek yaşam standardı sağlayarak yararlandıkları özgürlükleri geliştirmesi; bireysel yaşamları, refah ve engelsiz hale getirmesi ve hatta bireysel iradelerin kullanılmasıyla içinde yaşanılan dünyayla etkileşmesini sağlayacak olmasıdır. Bu temelden bakılınca, insanların refaha erişme seçeneklerine ket vuran, fırsat eşitsizliğine neden olan, yaşam alanlarını kısıtlayan “temel özgürlük yoksunlukları”nı ortadan kaldırmak, kalkınmanın temel öğesidir. Kalkınma, salt ülkelerin ekonomik anlamda büyümesi ve toplumu oluşturan bireylerin gelir artışları ile ölçülemeyecek kadar farklı boyutları içinde barındırır. İnsani ve toplumsal yönleriyle değerlendirilmesi ve yapabilirlikler üzerinden yaşam kalitesinin ölçülmesi zaruridir.

Kadınların, kamusal alandaki üretimden uzak kalması ve ekonomik bağımsızlığının olmaması nedeniyle erkeğe bağımlı kılınması, kaynaklara erişemez konumunu artırır. Ancak kadınların özgürleşmesinin sadece ücretli işe katılımı sağlanması olanaklı değildir. Anahtar mesele, hangi eğitim seviyesinde olursa olsun kadının ev işlerinden de özgürleşebilmesidir. Ücretli işgücüne katılım sağlamış tüm kadınların ev içindeki sorumluluğunun devam etmesi iş yükünün katlanmasını getirmiştir. Çocuk ve yaşlı bakımı gibi kadının işgücüne katılımını engelleyen ya da iş yükünü artıran olguların göz önüne alınması ve yapılacak yatırımların salt fiziki alanlara değil (yol, köprü, bina yapımı vb.) toplumsal altyapıya (kreş ve bakım merkezlerinde çalışacak insan gücüne yatırım) yönelik olması sosyal ve ekonomik refahı artıracaktır. Özellikle bu harcamaların cari harcama değil, yatırım harcaması kategorisine alınması ise uzun vadede ülke kalkınması açısından kapsayıcı bir sonuç verecektir.

Yerel seçimler yaklaşırken daha fazla mühendis, mimar, şehir plancı kadını yerel yönetimlerin yönetim ve karar organlarında görmek istiyoruz.

Seçilmişlerin hiçbir gerekçe gösterilmeden görevden alınmasının, yerine kayyumların atanmasını, atanmışların kente dair kararlar vermesini kabul etmiyoruz.

Seçimler yaklaşırken yerel yönetimlerden beklentilerimiz:

- Eşit temsiliyet ilkesi gereği yerel yönetimlerin yönetim ve karar organlarında (başkan, başkan yardımcısı, meclis üyeleri vb.) kadın sayısının artırılması.

- Yerel yönetimler bünyesinde eşitlik birimlerinin kurulması.
- Yerel eşitlik planlarının hazırlanması.
- Halk ve sivil toplumla etkileşimin geliştirilmesi.
- Tüm plan-proje ve programlara toplumsal cinsiyet eşitliğinin yansıtılabilmesi için veri paylaşımı ağı oluşturulması.
- Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçelemenin yapılması.
- Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda yöneticilerin/karar vericilerin farkındalığının artırılması ve bu amaçla eğitimler verilmesi.
- Mekânsal planlama ve organizasyonuna ilişkin çalışmalarda kadınların gereksinimlerinin dikkate alınması.
- Kadınların tüm kentsel hizmetlere erişiminin kolaylaştırılması.
- Kadına karşı şiddet ve taciz olaylarının önlenmesi amacıyla aydınlatma, acil yardım hattı vb. hizmetlerin oluşturulması yoluyla güvenliğin sağlanması.
- Kadınların özellikle spor alanları olmak üzere rekreasyonel olanaklardan eşit yararlanabilmesi için gerekli önlemlerin alınması.
- Kadın Dostu Kent Programlarının uygulanması.
- Kamuya açık alanların (meydan, üst geçit, otobüs durakları vb.) aydınlatılması ve bu konudaki ulusal ve uluslararası kriterlerin izlenerek uygulanması.
- Kadınlar için açık ve kapalı sosyal mekânlar yaratılması.
- Çıkmaz sokaklar, virajlı yollar ve sağır cepheler oluşturulmaması.
- Kamuya açık yerlerde kolay algılanabilen veya net bir şekilde görülebilen acil çağrı noktalarının oluşturulması.
- Toplu ulaşımın kentin her noktasına, günün her saati kesintisiz ulaşılabilir biçimde düzenlenmesi ve geceleri otobüslerden istenilen yerde inme olanağının sağlanması.

Toplumun algısı, siyasi yönetimin bakış açısı, ataerkil düşünce tarzı değişmediği ve toplumlar belirli bir bilinç düzeyine ulaşmadığı sürece kadınların hak arama mücadelesinin devam edeceği net olarak görülmektedir. Bu daha ne kadar sürer bilinmez. Bilinen tek gerçek, kadınlar var olmadan toplumun var olamayacağıdır.

Bilim ve teknolojinin baş döndüren bir şekilde geliştiği bir dünyada cinsiyet ayrımı yapmak, çağın gerisinde kalmak demektir. Kadınların temel hak ve taleplerinin yerine getirilmemesi ve cinsiyet ayrımı, toplumları yöneten hükümetlerin ve siyasilerin suçudur.

Toplumların yeni dünya düzeninde güçlü bir şekilde var olabilmesi kadın ve erkek ayrımı olmadan birey ve insan olarak üretim ve yönetim mekanizmalarında yer almalarına bağlıdır. İşte bu yüzden kadın ve erkeğin en iyi şekilde eğitim alarak yan yana, omuz omuza üretmesi ve çalışması gerekmektedir.

Hiç bitmeyen ve her geçen gün derinleşen ekonomik sıkıntılar, 22 yıllık AKP iktidarının toplum üzerinde yarattığı baskı, düzenin değişebileceğine olan inançsızlık, toplumsal muhalefetin örgütlü mücadelesini de etkilemektedir. Sendikalarda, meslek odalarında, siyasi partilerde yaşanan bu atalet kadın örgütlülüğüne de yansımaktadır. Kadınların bitmeyen ev işi sorumlulukları ve geçim sıkıntısı da örgütlenme sorununu artırmaktadır.

Gerek yerel, gerekse uluslararası hak mücadelelerinde cinsiyetçi bakış açısının bertaraf edilmesi, toplumsal ve mesleki statü eşitsizliğinin ve erkin egemenliğinin normleştirilmesinin

önüne geçilmesi, ancak kararlı ve sürekli bir mücadeleyle mümkündür.

Biz mühendis, mimar ve şehir plancı kadınlar nesnel ve analitik yaklaşımlarımızla, yaratıcı örgütlenme modelleriyle bu ataleti kırmak ve mücadelemizi kesintisiz sürdürmek zorundayız. Bu bağlamda TMMOB, bağlı odaları ve şubelerde, karar alma mekanizmalarında kadın sayısının artmasını ve daha çok kadının görev almasını desteklemeli ve biz kadınlar bir araya gelerek güçbirliği oluşturmalıyız. Kurultaylarımızı gerçekleştirmek için sarf ettiğimiz enerji ve emeğimizi, aldığımız/alacağımız kararların yaşama geçirilmesi için de harcamalı ve uygulamaların takipçisi olmalıyız.

Toplumsal yaşamın üretimi ve sürdürülebilirliği için hayati önem taşıyan mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı meslek disiplinlerini bünyesinde barındıran TMMOB'nin üyelerinin dörtte birini oluşturan kadınlar olarak gücümüze inanıyoruz.

Cumhuriyet'in kurulmasından 100 yıl sonra halen mücadelesini verdiğimiz, kadınların yaşamakta olduğu yapısal ve temel sorunların çözüldüğü, kadınların kaynaklara, fırsatlara, hizmetlere erişimde eşit olduğu, temel haklardan faydalanarak yaşadığı, şiddet ve kadın cinayetlerinin olmadığı daha özgür ve daha güzel bir dünyada yaşama kararlılığımızdayız.

Evde, işte, sokakta, yurttta ve dünyada eşit, özgür, şiddetsiz bir hayatı ve barışı biz kadınlar inşa edeceğiz. Bize biçilen hayatı değil, kendi istediğimiz hayatı yaşama kararlılığımızı yok etmeye kimsenin gücü yetmeyecek. Dayanışmaya, hem kendimizin hem de çocuklarımızın geleceğine, gücünü halktan alan laik Cumhuriyet'e sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Değişim bazen büyük, bazen de küçük adımlarla yaşanır. “Söyleyecek sözümüz, değiştirecek gücümüz var” sözü lafta kalmamalı, gücümüzü görmeli ve bunun etrafında dayanışmayla örgütlenmeliyiz.

Mücella Yapıcı'nın da cezaevinden aktardığı gibi: “Bilimin, tekniğin, kadim bilginin, etik, ahlaki ve toplumsal değerlerin yeniden inşası ile hep birlikte daha sağlıklı, dayanıklı ve huzurlu hayatlara ve kentsel yapılara ve kırsal yerleşmeye, olabilecek en kısa sürede erişmek üzere...”

YAŞASIN KADIN DAYANIŞMASI!

YAŞASIN TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜ!

TMMOB KADIN KURULTAYI

TMMOB EMEKLİ SORUNLARI ÇALIŞTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

13 Ocak 2024

Emekliliğin güvencesiz hale getirilerek emeklilerin yoksullaştırılması süreci daha öncesine dayalı ekonomik sosyal politikaların sonucu olmakla birlikte AKP iktidarı döneminde yapılan “Sosyal Güvenlik Reformu” emeklilerin ekonomik güvencesini yok ederek daha da yoksullaştırmıştır. Çalışanların ve emeklilerin primleri ile oluşturulan kamu mallarının ve ekonomik sağlık sosyal haklarının emeklilerin aleyhine, özel sektör lehine değiştirilip dönüştürülmüştür. Sosyal güvenliğin ticarileştirilmesi özelleştirilmesi daraltılması uygulamaları emeklileri hızla yoksullaştırmıştır. Emeklilik yaşlılığın güvencesi olmaktan çıkarılmıştır. Emekli olmak geç ve güç hale getirilmiştir. Kamu emekliliği sistemi yerine ekonomik güvencesi olmayan, geçici bir dönemle sınırlandırılan, sosyal risklere karşı biz emeklileri korumayan bireysel emeklilik sistemleri ikame edilmiş ve zorunlu hale getirilmiştir. Sosyal güvenliğin daraltılması ticarileştirilmesi, özelleştirilmesiyle oluşan alan, emeklilerin sağlık, bakım ve sosyal ihtiyaçlarının tamamı sermayenin kullanımına açılarak devlet desteğiyle karlı bir “yaşlılık ekonomisi” alanı yaratılmıştır.

İktidarların çözüm olarak sunduğu plan ve programlar sorunları çözmemiş çeşitlendirerek artırmıştır. Emeklilerin ekonomik sağlık bakım hizmeti ve sosyal sorunları devasa boyutlara ulaşmıştır. Bu alana ilişkin yapılan ulusal planlar ve programlar, yoksullara yönelik hazırlanmamıştır. Ekonomik güvenceden yoksun hale getirilen, yoksullaştırılan emeklilerin yoksulluğu artarak devam ettirilmiştir. Sosyal güvenlikte yeniden yapılandırma ile toplumun belirli kesimine getirilen yük bu kesimlerin yoksullaşmasını daha da hızlandırmıştır. Oluşabilecek toplumsal muhalefetin bastırılması için işsizlik sigortası gibi uygulamalar emekli aylıklarında iyileştirmeler yapılıyor gibi görünse de bu yoksulluğu yönetmenin ötesine geçmemiştir.

Bugüne kadar emeklilerin kazanılmış haklarına parça parça el konuldu. Neoliberal dönem içerisinde emeklilerin, yaşlıların varlıkları ve sağlık bakım hizmeti ihtiyaçları üzerinden özel sektöre kaynak aktarma, sermaye biriktirme işine devam edileceği görülmektedir. Bu durum emeklilerin çalışırken bedelini ödedikleri ücretsiz, güvenli, erişilebilir sağlık hizmeti hakkını tümünden kaybettiği anlamını taşımaktadır. Emekliler, astronomik rakamlara ulaşan sağlık hizmetlerine erişemez olmuş ve on dört kaleme ödeme yapmak zorunda bırakılmıştır.

AKP iktidarının ilk günden bu yana bu alana ilişkin yaptığı plan ve programlarda Birleşmiş Milletler ve Dünya Sağlık Örgütü kriterleri dikkate aldığını söylese de bunun sadece plan ve programların yazılı metinlerinde kaldığı görülmektedir. Emeklileri içinde bulunduğu ekonomik sosyal durum: “Emekli yaşlı yoksulluğunun tüketilmesi sağlık ve refah düzeyinin yükseltilmesi için” yapıldığı söylenen planların ve uygulamaların gerçekçi olmadığını kanıtıdır.

2000 yılından bu yana emekli aylıkları hesaplama yöntemi, emeklilerin aleyhine sürekli değiştirilmiştir. Aylık bağlama oranının düşürülmesi, aylıkların güncellenmesi yöntemlerinden vazgeçilmesi, aylıkların altı ayda bir enflasyon oranında artışa bağlanması uygulamaları çıkmaza girmiştir.

En son açıklanan emekli zam oranları ise, süregiden bu güvencesizliğin ve yoksulluğun devam ettireceğinin kanıtıdır. Bu süreçte, emekli aylıklarına yapılan zam oranlarındaki ayrımcılığın ve uygulamalardaki eşitsizliğin kaldırılması talebimize, açlık sınırının çok altında eşitlik sağlanarak yanıt verilmiştir.

2019 yılından bu yana emekli aylığının hesaplama esası olan prim, hizmet ve eğitim temelini yok sayarak, seyyanen zam uygulamasıyla emekli aylıklarının yüzde sekseninin açlık sınırının altında bir yerde eşitlemeyi ve emekli aylıklarını hak temelinden çıkarmayı hedeflemiştir. İktidarın öncelik hesabı, sosyal güvenlik sisteminin finansmanının emekliler ve çalışanlar üzerinden yürütülmesi, sistemden özel sektöre kaynak aktarılmasının yolu olmuştur. Aynı zamanda emekli ve çalışanlar üzerinden oluşturulmuş sosyal güvenlik sisteminde ticarileşme, emeklilerin kazanılmış haklarını tümünden yok ederek kamu emekliliği sistemine son vermektedir.

Nisan 2022 TBMM ilk defa kurulan «Yaşlı Sorunları Araştırma Komisyonu» raporunda: “Nüfus yaşlanmasının sosyal güvenlik sistemine etkisini azaltmak ve mali sürdürülebilirlik için yeni uygulamaların yapılması gerekir” denilmektedir.

Ekim 2023 de «Sosyal Güvenlik Sisteminde Yeni Reformlar Yolda» açıklaması ile duyurulan 12. Kalkınma planı da 2000 de başlatılan, hukukun geriye doğru işletilerek kazanılmış tüm emeklilik haklarına el koyan Sosyal Güvenlik Reformuna devam edileceğini göstermektedir.

Bu yolla emeklilik, yaşlılıkta güvence olmaktan çıkarılmış, bunun yerine, ekonomik güvencesi olmayan, sosyal risklere karşı korumayan “Bireysel Emeklilik Sistemi” ikame edilmiştir. Uygulanması planlanan “Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi” mevcut sorunları çözmeyeceği gibi emeklilere çalışanlara yeni yükler getirecektir.

İktidarın emeklilere bakışı, yaşlılığı yaşamın doğal evresi değil hastalık olarak kabul etmektedir. Ülkeyi yönetenlere yaşlılık sözcüğü türlü hastalıkları çağrıştırmaktadır. Bu yüzden gerontoloji bilimi reddedilmekte, 65 yaş üstü insanlar geriatri hastası olarak kabul edilmektedir.

Tüm bunlara bakılınca emeklilerin sorunlarının yalnızca aylıklara zam talebi ile çözülemeyeceği gün gibi ortadadır.

Sorunların kaynağı iktidarın ve sermayenin rant odaklı tercihleridir. Bu kaynağın karşısında sendikal örgütlenme gibi güçlü tarihsel deneyimlerden beslenen bir örgütsel yapı gereklidir. Geleneksel yaklaşımların yanına, yeni bir sınıf dinamiğinin varlığı eklenerek, yaratıcı formlar ile toplumsal yaşam içinde gerçekliğe dayanarak, kolektif akıl ve bilinçle reklam ve rekabeti reddeden bir anlayışla örgütlenmek emeklilik mücadelesinin gerekliliğidir.

TMMOB
Emekli Mimar Mühendis Şehir Plancıları
Çalışma Grubu

TMMOB ANKARA KENT SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

13-14 Ekim 2023

TMMOB Ankara Kent Sempozyumu 13-14 Ekim 2023 tarihlerinde, Ankara'da Makina Mühendisleri Odası Eğitim ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda Başkentte Halk Sağlığı, Başkent ve Meslek Örgütlerinin Mücadelesi, Sürdürülebilirlik, Dirençlilik, Ulaşım, Ankara'nın Doğal Kaynakları ve Ankara'da Öğrenci Olmak ana başlıkları ile 2 günlük süreçte, tartışmalar ve sunumlar ile bir kent olarak Ankara'nın ve Cumhuriyetin 100. yılında Başkent'in sorunları ele alınmıştır.

Ankara İl Koordinasyon Kurulu tarafından düzenlenen Kent Sempozyumu, Cumhuriyetin 100. yılına giderken, yerel seçimlerin öncesinde gerçekleştirilmiştir. Ülkemizde insanca yaşanabilir, ekoloji ile barışık ve sürdürülebilir bir kent tartışmaları, her ne kadar seçim tartışmalarının sertliği altında ezilse de ülkenin mühendis, mimar ve plancılarının yaşanabilir bir kent, sürdürülebilir bir çevre için üstlendiği sorumluluk, bu atmosfere bir oksijen çadırı olmayı başarmıştır.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu, mesleklerimizin ve almış olduğumuz eğitimin gereği olarak ülkede uygulanan politikaların, halkımızı ve geleceğimizi koruyan, kamunun faydasını geliştiren yurtsever bir çizgide oluşturulması bilinciyle çalışmalarını sürdürmektedir.

Biz mühendis, mimar ve şehir plancıları, bu politikaların oluşturulmasında önemli roller üstleniyoruz. Gerçekleştirmiş olduğumuz bu sempozyumun, Ankara'nın kültürel değerlerini, yaşanabilir çevreyi koruma, afet dirençli kent bilincini yaygınlaştırma, insanla ve ekolojiyle barışık kentler üretme yolunda uygulayıcıların eline bir yol haritası oluşturmasını, Cumhuriyetin 100. yılında sömürüye ve ranta karşı mesleki, teknik bilgi ile kamu yararını geliştirme çalışmalarında önemli bir katkı olmasını diliyoruz.

Bir Müşteki Olarak Başkent Ankara

Cumhuriyet'in devrimlerinin örnek bir Başkent yaratma girişimi, Ankara'da kalkınmacı ve aydın bir toplum yaratma çalışmaları, Ankara kimliğinin belirleyici unsuru olmuştur. Yeni inşa edilen cumhuriyetle birlikte modern mekânın ve kimliğin yaratılmasında akan ırmağın yatağını değiştirme rolünü üstlenen Ankara; kent, insan ve ülke profili için örnek olma görevini zamanla kaybetmiştir.

Arsa ve bina yaratan iktisadi gücün bir oyuncuğu olmuş Başkent, kamucu politikalar ve planlama çalışmalarından uzaklaşılması ile sermayenin ve siyasal rantın en kuvvetli saldırılarına, yaşam ihlallerine ve kent suçlarına maruz kalmıştır.

Müşteki olduğundan hareketle Ankara'nın, bir diğer yanıyla kamunun, yıkıcı sermaye dinamiklerine karşı mücadele etmek zorunda bırakıldığı açıkça söylenebilir. Çünkü uğradığı büyük tahribatlara; her gün artan halk sağlığı sorunları, kirlilik, ulaşım, kent suçları, tarımsal üretimden kopuş, yaşam ihlalleri, ekolojik yıkım, afetlere karşı kırılganlık gibi sorunlara rağmen, bunlara karşı mücadelede örgütlü toplum olma bilincinin korunabilmesi örneklerden biridir.

Ankara'nın Taşı

Ankara taşı, marşlara konu olmuş, kentin en önemli karakteristik özelliğidir. Ancak bir kavram olarak Ankara taşı, kentsel belleğin harcı olarak da ele alabiliriz. Ankara taşından imal edilmiş Augustus Tapınağı'nın, gelişen kent yaşamı içinde görünmez oluşu; Ankara'nın ve temsil ettiği kimliğin gelişimi ile benzerlik göstermektedir. Ülkemizin tüm kentleri tahrip edilirken, moderniteye karşı siyasal iktidarın açtığı savaşta en büyük tahribata Ankara uğramaktadır. Kurucu iradenin yaratmak istediği kalkınmacı, kentli, üreten ve hakça bölüşen bir Ankara kimliği günbegün kırılarak göz önünden kaldırılmak istenmektedir.

Feodalizme ve sömürüye hapsolmuş, tarihin gerisinde kalmış bir coğrafyada çağdaş, aydın, ilerici bir toplumu inşa etme hayali; yani toplumsal olarak kurulanın aynı zamanda mekânsal olarak da kurulması istenci, aynı direnci aksi istikamette de yaratmıştır. Siyasal iradenin Ankara'yı mekânsal olarak insandan, yayadan, ekolojiden, sınai ve tarımsal üretimden koparmak isteği, ülkede yaşılmak istenenin de bir izdüşümüdür.

Mutlu, Refah Düzeyi Yüksek Bir Ankara

Halk kesimlerinin planlı, sağlıklı, güvenli, gelişkin yerleşim alanlarına; temiz su temini, atık su, çöp ve temizlik hizmetlerine ulaşımı; kesintisiz ve sağlıklı enerji-doğalgaz temini, ulaşım hizmetleri, çevre sağlığı hizmetlerine ayrımsız olarak erişimi, kültürel ve kamusal alanlara ulaşımı gibi temel kent bileşenlerine ulaşımı kesintisiz, sorunsuz ve ranttan uzak, oldukça refah seviyesi yükselecektir. Bu aynı zamanda gelişmişlik seviyesinin de temel göstergesidir.

Ancak bugün kentte yaşayan tüm kesimlerin kamusal hizmetlerden aldığı pay ve bu hizmetlere erişimdeki eşitsizlik yoksul kesimlerin aleyhine giderek artmakta ve derinleşmektedir. Eğitim, sağlık ve sosyal hizmetler gibi temel kamu hizmetlerine, kamusal alan sorumluluğu ile yaklaşılması gerekirken bu hizmetlerin neredeyse tamamı ticarileştirilmiştir.

Ankara, Ankaralıların kentsel hizmetlere ulaşımı yönünden sınıfta kalmaktadır. Okulların açılmasıyla beraber kentsel/kamusal hizmetlerin te-

mel insani ihtiyaçlarla aynı zemine bastığını bir kere daha gördük. Her geçen gün kendini daha çok hissettiren gıdaya erişimdeki eşitsizlik, beslenme çantalarından pazar arabalarına kadar yoksul halk kesimlerini derinden etkileyen acı bir gerçektir. Bu gerçek, bizlere ilgili kurumların, yerel yönetimlerin sağlıklı ve adil dağılımı esas alan bir çalışma yürütmediğini göstermektedir.

Yine temel insan haklarından biri olan barınma, son yıllarda derinleşen ekonomik kriz ve enflasyon ile ülkemizdeki en can alıcı sorunlardan biri haline gelmiştir. Barınma hakkı, mülkiyet belgesinden bağımsız, sağlıklı bir yaşam çevresi içinde insanca yaşanabilir konut hakkı olarak kabul edilmelidir. Bunun sağlanması için başta merkezi idare olmak üzere, yerel yönetimlerde de mühendislik ve mimarlığın bilimsel ve teknik gereklilikleri, planlama disiplininin bir parçası olan kentsel dönüşüm uygulamaları açısından da vazgeçilmez olduğu benimsenmelidir.

Türkiye bir afet ülkesi olduğu gibi, Ankara da bu bütünün bir parçasıdır. Son yıllarda yapılan akademik çalışmalar ışığında Ankara'nın depremselliğinin bilinenden yüksek olduğu da ortaya çıkmıştır. Derelerin, vadilerin, ormanların, kıyıların, su havzalarının, kısacası yapılaşmaya uygun olmayan alanların rant ekonomisinin baskısı altında yapılaşmaya açılması; teknik bilgiden yoksun imar planlaması; düşük standartlarda ve mühendislik hizmeti görmemiş yapı üretimi; kısacası ranta dayalı, hızlı, düşük nitelikli, tasarımsız ve plansız kent politikaları sonucu gerçekte hepsi birer doğa olayı olan deprem, heyelan, çığ, kaya düşmesi, su baskını vb. olayların tamamı afete, yani insani ve ekonomik yıkıma dönüşmektedir.

Bu konuda öncelikle afet riski olan bölgeler tespit edilmeli ve söz konusu riskleri azaltacak önlemler alınmalıdır. Alınan önlemler ivedilikle kamuoyu ile paylaşılmalı, yurттаşlar ve kent sakinleri bilgilendirilmelidir.

Yapılar, kentsel ve/veya bölgesel düzeyde ele alınarak gereken planlama çalışmaları yapılmalı, kent yönetimi ise bu bütüncül planlara sadık kalınarak sağlanmalıdır. Geliştirilen tüm projelerde, kamu yararı ilkesine ve mühendislik, mimarlık ve planlama ilkelerine ayrımsız biçimde uyulmalıdır.

Ankara'nın içme-kullanma suyu ihtiyacının büyük bir bölümü yüzey suyu kaynaklarından karşılanmaktadır. Özellikle Ankara merkez ilçelerinin neredeyse tamamı barajlarda depolanan yüzey suyuna bağımlı durumdadır. Ankara ilinin hidrojeolojik yapısı genel olarak zengin yeraltısuyu kaynaklarına olanak vermemekle birlikte, önemli sayılabilecek miktarlarda yeraltısuyu barındırma potansiyeline sahip olduğu bilinen kaynaklarda da kullanma-koruma yaklaşımı doğrultusunda yönetim stratejilerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Atmosferdeki sera gazının sürekli artış yönünde değişim göstermesinin, meteorolojik olayları etkileyeceği bir gerçektir. Bu konuda sorunun köküne doğru yaklaşılarak, günümüzde sel/taşkın, su kıtlıkları ve tarımsal üretimdeki sorunlar başta olmak üzere, yaşanan sorunların gerçek nedenleri ortaya konmalıdır.

Ankara'nın jeotermal kaynak potansiyeli son yıllarda önemli gelişmeler elde etmesine rağmen, hala gerçek potansiyeli henüz ortaya konmamıştır. Kentin jeotermal zenginliğinin ortaya çıkarılması, gerçek jeotermal kapasitesinden yararlanılması ve çevresel değerleri gözetecek şekilde işletilmesi Ankara'ya önemli katkılar sağlayacaktır.

Ankara civarında jeolojik miras olarak sınıflandırılabilir alanların, turizmi ve bilimsel çalışmaları desteklemek amacıyla doğa koruma ve buna bağlı yerel hizmetlerin artırılması gereklidir.

Kentsel gelişim sürecindeki büyüme, tarım arazilerinin, doğal ve çevresel olarak hassas bölgelerin ortadan kalkma seviyesine gelmesine neden olmuştur. Buna bağlı olarak bölgesel açık alanlardaki azalma, zengin tarım potansiyeline rağmen Ankara'nın tarımsal potansiyelini olumsuz yönde etkilemiştir. Bu nedenle Ankara'nın arazi potansiyeli, toprak varlığı, toprak kalitesi gibi tarımsal zenginlikleri, bitkisel üretimi yanında hayvansal üretim potansiyeli yeniden değerlendirilerek üretime kazandırılmalıdır.

Zevahiri Kurtarmak Yetmez!

Ne yazık ki Ankara yıllardır maruz kaldığı görgüsüzlükten, bilim ve akıl düşmanlığının tasarrufundan henüz kurtulamamıştır. Kentimiz sermayenin ve beraber hareket eden merkezi ve yerel yönetimlerin ranta dayalı estetik anlayışı ve kâr hırsları ile başkentlilik niteliklerini yitirmekte, birçok bakımdan yaşanılabilir olma halini kaybederek kontrolsüz ve plansız büyümektedir.

Bunun çözümü için zevahiri kurtarmak yetmez. Yalnızca kartezyen yaklaşımla Ankara'nın yapısal sorunları çözülemez. Bu yüzden başkentte uzun zamandır ihmal edilen bütüncül bir üst ölçekli plan çalışmaları acilen başlanmalı; kültürel, tarihi, yerel ve özgün dokuyu ve halkın çıkarlarını koruma temelinde kurgulanmalı, rant politikalarına dayalı projeler reddedilmelidir. Kentsel dönüşüm projeleri, ayrıcalıklı imar hakkı sağlama aracı olarak kullanılmamalıdır. Tüm yapılaşmalara yönelik kamusal yapı denetim sistemi yaşama geçirilmeli; kamu denetimini etkinleştirmek için uygulamaların her aşamasında TMMOB'ye bağlı meslek odalarının görüşü ve önerileri alınmalı ve meslek odalarına denetim sürecinde etkin olarak yer verilmelidir.

Bir şehrin mutluluğu gürültüye, insan kalabalığına, kirliliğe, örgütsüzlüğe, yoksul düşmanlığına karşı koyuşundan belli olur. Bir kentin mutluluğu içinde yaşayan yayaların, öğrencilerin, kadınların, çocukların ve emekçilerin kent hizmetlerine sorunsuz, kesintisiz ve güvenli erişiminden belli olur. Kent, salt mekânsal örgütlenmesiyle değil, sosyal dokusundaki devrimci nitelikleriyle de yeni üretim ilişkileri sonucu deneyimlenmeye başlanan sorunları çözebilecek bir boyutu içermelidir

Ankara'nın yüzyıllık Başkent olma yolculuğu içerisinde yaşadığı olumsuz yöndeki dönüşümü tersine çevirmek ise mücadele geleneğimizle biz yurttaşlara, mühendislere, mimarlara ve plancılara biçilmiş bir görevdir. Ancak Kentte yaşayanların örgütlü katılımını ön plana alan, kamu yararını gözeten, karar alma süreçlerine tüm halk kesimlerinin katıldığı bir yerel yönetim ve planlama pratiği, kent suçları işleyerek çıkar sağlayan grupların faaliyetlerini de engelleyebilir. Sağlıklı bir kent yönetimi ve planlaması ancak kent halkının karara katılacağı süreçlerin yaratılması, bilgi dolaşımının ve saydamlığın sağlanabilmesi ile mümkün olabilir.

Başkent'in ideolojik, sosyal ve mekânsal dönüşümü ve geleceğinin ele alındığı sempozyumda yürütülen tartışmaların, Başkent'in yeni yüzyılında toplumumuzun nitelikli, refah üreten, özgürlükçü bir yapıya sahip olmasına katkı sağlayacağına inançla tüm Ankara sakinlerini saygıyla selamlıyoruz.

TMMOB Ankara İl Koordinasyon Kurulu

TMMOB GÖRÜŞLERİ

Bilim ve Teknik için
tmmob
var!

ÖZELLİK ARZ EDEN BİNALARIN TASARIM GÖZETİMİ VE KONTROLÜ HİZMETLERİNE DAİR TASLAK YÖNETMELİK TMMOB GÖRÜŞÜ

01.08.2022

Yönetmelik taslağında “dayanak” olarak gösterilen 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesininin 107. maddesinde sayılan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün düzenleme yapma yetki ve görevleri arasında, yasayla belirlenmemiş hukuki statüler oluşturmak, yasada tanımlanmamış yeni bir meslek ihdas etmek ve buna ilişkin hususları belirlemek, bu konularda çalışma yapmak üzere yine yasada tanımlı olmayan bir komisyon tanımlayarak, bu komisyona dair çalışma usul ve esasları belirlemek gibi bir yetki ve görevinin olmadığı açıktır.

Yine Yönetmeliğe dayanak olarak gösterilen 3194 sayılı İmar Kanununun 28. Maddesinde Bakanlığa verilen yönetmelik çıkarma yetkisi “yeterli uzmanlığa haiz” mühendislerin tespitini içermemektedir. Yani Bakanlık, özellik arzeden binaların proje norm ve standartlarını tespit etme, proje yapılırken hangi kriterlere uyulacağını belirleme, nasıl bir denetim prosedürünün uygulanacağını kuralını koyma yetkisine sahipken, o projeyi yapan veya denetleyen mühendisin “yeterli uzmanlığını” yani yetkinliğini belirleme ve belgelendirme yetkisine sahip değildir. Bu görev 6235 sayılı TMMOB Kanununu gereği meslek kuruluşlarına aittir.

Mühendislik mesleğinin niteliği, mühendislik eğitimi sonucu alınacak unvanlar, bu unvanların kimler tarafından kullanılacağı, mesleğe kabul ve ifa koşulları, ayrıca meslek alanında lisans eğitimi sonrasında yüksek lisans, doktora, doçentlik, profesörlük aşamalarıyla ilgili düzenlemeler 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu ile düzenlenmiştir.

6235 sayılı Yasanın 2. Maddesinde “mühendislik mimarlık mesleğine ilişkin ihtisas alanlarını belirleyerek buna göre Oda oluşturmak, mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak” müvekkil Birliğimizin amaç ve görevleri arasında sayılmış, yine 4. maddesinde “mesleki inkişafı ve gerekli faaliyetleri hakkında sahalara ara- mak ve bu hususların esaslarını tesbit etmek” TMMOB Genel Kurulunun görevleri arasında düzenlenmiştir. Kanununun 33. maddesinde mesleki faali-

yette bulunmanın önkoşulu ilgili Odaya kaydolmak ve üyeliğini sürdürmek olarak belirlenmiş, 37. maddesinde ise; “Yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlar kanunen kendilerine verilmiş olan unvandan başka herhangi bir unvan kullanamazlar.” düzenlemesi öngörülmüştür.

Her türlü imar ve yapılaşma süreçleri ile depremler ve genel itibariyle afetler de Birliğimize bağlı Odaların iştirak alanındaki mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplinleriyle doğrudan ilgilidir. Esasen kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının anayasal ve yasal varlık nedenlerinin başında kendi iştirak alanlarındaki konularda yapılan düzenleme ve uygulamalardaki eksiklik ve/veya yanlışlıkların giderilerek, alanın gereklerine ve kamu yararına en uygun olan düzenleme ve uygulamalara ulaşılabilmesini sağlamak üzere her türlü teşebbüste bulunmak gelmektedir.

Yönetmelik taslağı, hem düzenlediği alan itibariyle hem de bu alanda yürütülecek mesleki faaliyetlere ve bu faaliyetleri yürütecek olan meslek mensuplarına yönelik kriter ve kurallar belirlenmiş olması nedeniyle doğrudan Birliğimizin yetki alanına müdahale etmektedir.

Anayasanın 135. maddesi ve bir bütün olarak 6235 sayılı Yasa birlikte değerlendirildiğinde; bir mühendislik hizmet alanında hizmeti yürüteceklerin eğitim koşulları, mesleki yeterlilik ve deneyim konuları ve bunların belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasların Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından belirlenmesi, Anayasanın 135. maddesi başta olmak üzere Anayasaya ve Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırıdır.

İdarenin tasarım gözetimi ve kontrolü hizmetini yerine getireceklerin hangi mühendislik disiplininden olacağına; kriterlere uyan meslek mensuplarının mesleki yeterliliklerine dair belirlediği koşul ve kriterlere, yeterliliklerinin ölçülmesi ve belgelendirilmesi ile hizmetin yürütülmesine dair usul ve esaslar tam da Birliğimize bağlı meslek odalarının görev ve yetki alanına girmektedir. Aksi halde müşterek ihtiyaçlar nedir ve nasıl karşılanır, mesleki faaliyetler nasıl kolaylaştırılır, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişimi nasıl olacaktır vb. sorular yanıtsız kalmaktadır. Mesleğin icrasına yönelik olarak getirilen her tür koşul ve kriterin meslek odasınınca belirlenmesi ve düzenlemesi gerektiği tartışmasıdır.

Mühendislik ve mimarlık meslek alanına ilişkin eğitim koşulları, mesleki yeterlilik ve deneyim konuları ve bunların belgelendirilmesi ile hususların TMMOB'nin ve bağlı Odalarının ana görevleri ve yetkileri kapsamında olduğu pek çok yargı kararında da ortaya konmuştur. Bu bakımdan Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca ‘tasarım gözetmenliği’ şeklinde bir mühendislik unvanı/satatusü/meslek alanı belirlenmesi tarafımızca uygun bulunmamaktadır.

Öte yandan; ülkemizde gerek projelendirme gerekse yapı üretim süreçlerinde tasarımın gözetimi ve kontrollüğü hizmetleri, fenni mesuller ve yapı denetim kuruluşları tarafından gerçekleştirilmektedir. Yapı denetim kuruluşları bu amaçla bünyelerinde proje denetçileri bulundurmaktadır. Yapı denetim kuruluşlarınca proje denetimi kapsamında yürütülen, tasarımın gözetimi ve kontrollüğü hizmetlerine ilave olarak yeni bir sistem oluşturulmasına ihtiyaç bulunmamaktadır. Bazı özel yapılarda bu tür bir hizmete ihtiyaç duyuluyor ise, yeni bir sistem yerine mevcut yapı denetim sistemi geliştirilerek ve etkinliği sağlanarak tasarımın gözetimi ve kontrolünün daha nitelikli olması sağlanabilir.

Yönetmelik taslağının 6. maddesinin 2. fıkrasında; “Mesleki deneyim ve çalışma süreleri, çalışılan kuruluşlardan alınan ve çalışma alanı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşları veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarınca onaylanan belge ile belgelendirilir. Ayrıca, özel kuruluşlarda yapılan çalışmaları teyit etmek üzere ilgili Sosyal Güvenlik Kurumundan alınan belgeler ibraz edilir.” düzenlemesi öngörülmüştür.

Oysa mühendis ve mimarlara ilişkin mesleki deneyim ve çalışma süresi gibi mesleki faaliyetin yürütülmesine ilişkin hususların denetimi ancak üyesi buldukları meslek odalarından alınacak belgelerle sağlanabilir. Zira meslek odalarına üyelik mesleki yeterliliğin takibi, gelişimi, uzmanlık alanı, mesleğinde yetkinlik, mesleki davranış kurallarına riayet gibi konuların belgelendirilmesi ve sicillerinin tutulmasını kapsayan bir ilişkidir.

Yönetmelik taslağının 6. maddesinin 1. fıkrasında tasarım gözetmenliği belgesi başvurusunda, “Bakanlık internet sitesinde duyurulan belgeler ile başvuruya özel gerekli görülen diğer belgeler” in isteneceği düzenlenmiştir. Yapı güvenliği ve dolayısıyla can ve mal güvenliği gibi çok temel ve önemli bir konuda ‘tasarım gözetimi ve kontrolü hizmeti’ tanımlayarak bu hizmeti yerine getireceklerin niteliğini belirlenirken; başvuru için zorunlu olacak belgelerin belirlenmemiş olması, daha da vahimi ‘başvuruya özel gerekli görülen belgeler’ şeklinde bir belirleme yapılması belirsizliğe ve idarenin keyfiyetine yol açacaktır.

Yönetmelik taslağının 6. maddesinin 7. fıkrasında “Tasarım gözetmenliği belgesi alabilmek için adayın, Ek-1’de belirtilen kriterlere göre Komisyon üyelerince yapılacak değerlendirme sonrası asgari puanı alması gerekir.” düzenlemesi öngörülmüştür.

Yönetmelik Taslağının “Tasarım Gözetimi Değerlendirme Kriterleri” başlıklı EK-1 incelendiğinde, adayların belgelendirme başvurularında “Uzmanlık Göstergesi” olarak “mesleki yayın, mesleki deneyim, uzmanlık alanında

deneyim akademik unvan ve mesleki yetkinlik” olmak üzere 5 kategori, bu 5 kategorideki uzmanlık göstergelerine dair ayrı ayrı yetkinlik kriterleri ve bunların her birine dair puanlama belirlendiği görülmektedir. Yukarıda da belirttiğimiz üzere, mühendis ve mimarların uzmanlık ve yeterliliklerine dair kriterlerin belirlenmesi, ölçümü ve değerlendirilmesi gibi konular doğal ve hukuki olarak ilgili meslek odasının görev ve yetki alanındadır.

Öte yandan belirlenen Uzmanlık Göstergesi kategorileri ve puanlamaları akademik çalışma ağırlıklı olup, imar ve yapılaşma gibi tamamen uygulamayla ilgili bir alanda adeta akademik bir kariyere yönelik ölçütler belirlenmesi işin gereklerine uygun değildir.

Yönetmelik taslağının 7. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde; “Yapı sahibi, proje müellifinin çalışmaya başlaması ile birlikte bu Yönetmelikte belirlenen konular için listede kayıtlı tasarım gözetmeni/gözetmenlerinden hizmet satın alır. Hizmet sözleşmesinin yapı sahibince feshi halinde, yeni görevlendirilecek tasarım gözetmeni, yapı sahibinin başvurusu üzerine bu defa listeye kayıtlı tasarım gözetmenleri arasından üzerinde en az iş bulunan tasarım gözetmeni Bakanlıkça görevlendirilir” düzenlenmesi öngörülmüştür.

Taslağın 8. maddesinde Tasarım gözetmeninin görevini dürüstlük kuralları çerçevesinde bağımsız, tarafsız ve objektif olarak yerine getireceği düzenlenmiştir. Oysa tasarım gözetmeninin yapı sahibince belirleneceğini öngören 7. maddenin 1. fıkrasının (a) bendinin tasarım gözetmeninin objektifliğini ve bağımsızlığını zedeleyeceği açıktır.

Nitekim Bakanlığınız tarafından Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde değişikliğe gidilerek yapı denetçilerinin yapı sahibince belirlenmesi düzenlemesine son verilmiş ve yapı denetim firmalarının elektronik ortamda belirlenmesine yönelik düzenleme getirilmiştir.

Yönetmelik taslağının “Özel binalar teknik komisyonu ve görevleri” başlıklı 14. Maddesinin 3. Fıkrasında “Komisyon, konu ile ilgili Bakanlık personeli arasından bir yönetici; ilgili alanda bilimsel ve uygulamalı araştırma, yüksek lisans ve doktora seviyesinde eğitim ve öğretim yapan üniversitelerde asgari beş yıl görev yapmış olan, bu Yönetmelik konusu alanlarda araştırma, uygulama ve eğitim tecrübesi bulunan iki adet üye olmak üzere toplam üç üyeden oluşur. Akademik üye olarak seçilecekler yerine ihtiyaç halinde uygulama tecrübesi bulunan kamu personeli veya özel sektörden en fazla bir kişi, Komisyonunda asıl üye olarak görevlendirilebilir.” düzenlenmesi öngörülmüştür.

Doğrudan ve tamamen bir mühendislik faaliyeti olan tasarım gözetimi faaliyetine ilişkin belgelendirme başvurularında yetkinlik ve uzmanlık değerlendirmesi yapacak olan bu Komisyonun oluşumuna bakıldığında, bü-

rokrat ve akademisyen olan üç kişiden oluştuğu görülmektedir. İmar ve yapılaşma gibi tamamen uygulamayla ilgili bir alanda faaliyet yürüteceği öngörülen tasarım gözetmenlerinin yeterliliklerini ölçecek ve değerlendirecek olan bir Komisyonun bürokrat ve akademisyenlerden oluşması işin niteliklerine uygun değildir.

Tüm bunlar bir yana, yukarıda da belirttiğimiz üzere, doğrudan mühendislik mesleği ve meslek mensuplarıyla ilgili bir konuda, mühendislik mesleğine dair yeterliliğin ölçümü ve belgelendirilmesi Anayasa'nın 135. maddesi gereği zaten ilgili meslek kuruluşunun yani TMMOB ve bağlı odalarının yetki ve görev alanında olduğu halde Komisyonda TMMOB ve bağlı odalarından temsilcilere yer vermeye dahi lüzum görülmemiştir.

Ülkemiz topraklarının %96 sı deprem kuşağında olan bir deprem ülkesidir. Bu gerçeklik karşısında, ülkenin deprem ve afet politikalarının da deprem sonrasında yara sarma politikaları yerine deprem riskinin azaltılması, depremden kaynaklanabilecek yıkımların önlenmesi hedefiyle şekillenmesi gerekmektedir. Olası depremlerin afet boyutunda yaşanmaması, güvensiz yapılardan oluşan kentlerimizin sağlıklılaştırılması için, bilimin ve tekniğin öngördüğü şekilde bütün ve kalıcı bir planlama, kentleşme ve yapılaşma sürecinin gerekli olduğu kuşkusuzdur. Bu nitelikte bir planlama, kentleşme ve yapılaşma için ise konuyla ilgili yasal ve hukuki düzenlemelerin, alana özgü bilimsel ve teknik kural ve gereklilikler esas alınarak yapılması zorunludur.

Ancak Yönetmelik taslağı ile yeni statüler oluşturulmakta, yeni bir meslek ve hizmet tanımı yapılmakta, bu hizmetin yürütülme biçimine dair kriter ve ölçütler getirilmektedir. Düzenlenen bu hususlar özü itibariyle mesleki, bilimsel ve teknik kural ve gerekliliklere uygun olmayıp, konu itibariyle de meslek kuruluşlarının anayasal ve yasal yetki alanına girmektedir. Bu bağlamda Yönetmelik taslağının bütünüyle geri çekilmesi gerekmektedir.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ

T.C. ADALET BAKANLIĞI HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Bilirkişilik Daire Başkanlığına

ANKARA

06.12.2022

Bilindiği üzere Bilirkişilik Kanunu'nun 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasının (ğ) bendi ile Bilirkişilik Yönetmeliği'nin 57'nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca bilirkişilik asgari ücret tarifesini belirlemek ve her yıl güncellemek, Bilirkişilik Daire Başkanlığının görevleri arasında sayılmıştır.

Son dönemde ülkemizde yaşanan ekonomik sorunlar, yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı yargı alanı içerisindeki önemli bileşenlerden biri olan, mesleğinde belli bir birikime sahip, uzmanlık alanlarında fikir ve görüşüne başvurulduğunda yargının hizmetinde olarak en doğru, tarafsız ve nitelikli raporu hazırlamaya gayret eden bilirkişilerin verdikleri kamusal hizmet karşılığı almakta oldukları –olağan koşullarda dahi oldukça cüzi olan- bilirkişilik ücretlerinin günün gereklerinin gerisinde kalmasına yol açmıştır. Bilirkişiler çoğu zaman keşif sürecinden rapor yazımı ve teslimi sürecine kadar harcadıkları emek, kullandıkları malzeme, ulaşım ve konaklama giderlerini karşılamaya dahi yetmeyen düşük bilirkişilik ücretleri ile karşı karşıya kalmış durumdadır.

Özellikli davalarda aranan ve yargı süreçlerinde uzmanlıklarına en çok başvuru alan mühendis, mimar ve şehir plancısı bilirkişi üyelerimizin bu alana ilişkin şikâyetlerinin başında düşük bilirkişilik ücret taktirleri gelmektedir. Verdikleri hizmet ve yaptıkları harcamaların karşılığını alamadıkları için sistemden ayrılmak ya da artık bilirkişilik yapmak istemeyen mühendis, mimar ve şehir plancısı sayısı her geçen gün artmaktadır.

Hiç kuşkusuz bilirkişilik hizmeti; bir meslek ya da iş değildir. Ancak her ne kadar asıl geçimlerini yaptıkları tam zamanlı işlerden karşılasalar da nitelikli ve konusunda uzman kişilerin yargı alanında hizmet verme yönelimlerinde temel öğelerden birisinin de bilirkişilik ücretleri olduğu bir gerçektir.

Adalet Bakanlığı tarafından hazırlanan Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesi Tebliğinin 4'üncü maddesinde “Bilirkişi ücreti, bilirkişiye sarf etmiş olduğu emek ve zaman karşılığında ödenen ücrettir.” hükmü, 5'nci maddesinde “Bilirkişinin, görevlendirmenin mahiyetine uygun inceleme, ulaşım, konaklama, yemek ve diğer mutad giderleri belgesi karşılığında ayrıca ödenir. Ödemeler, rayiç bedeller dikkate alınarak yapılır.” hükmü, 7'nci maddesinin

de “– (1) Görevlendirmeyi yapan merci, hayatın olağan akışına ve anayasal hak arama özgürlüğüne uygun olarak, aşağıdaki hususları dikkate alarak resen veya talep üzerine bu Tarifede yazılı bilirkişi ücretlerini artırabilir: a) Bilirkişinin vasfı veya ilgili uzmanlık alanında bilirkişi temininde yaşanan güçlük, b) Uyuşmazlığın niteliği, dosya ve eklerinin kapsamı, c) Bilirkişinin görevlendirme yapılan yere gelmesi için gereken süre, ç) İnceleme için geçirilen süre, d) İncelemenin keşif yapılmasını gerektirmesi halinde keşifte geçirilen süre.” hükmü ve 13’üncü maddesinde ise “(1) Görevli personel tarafından bilirkişi ücretinden vergi kesintisi yapıldıktan sonra kalanı bilirkişiye ödenir.” ile (2) Tarifenin beşinci maddesine göre belirlenen giderler herhangi bir kesinti yapılmaksızın ayrı bir sarf kararına istinaden ödenir.” hükmü yer almaktadır.

Tarifede belirtildiği üzere görevlendirmeyi yapan merciye bilirkişilik ücretini artırma yetkisi verilmekle birlikte uygulamada bu yetki de çoğunlukla kullanılmamakta, yılın başında yayımlanan asgari tarifedeki ücretlendirmeye bağlı kalınmaktadır.

2018 yılından bu tarafa yayımlanan tarifeler incelendiğinde belirlenen bilirkişilik ücretlerinin çok düşük kaldığı görülecektir. Bilirkişilik ücretlerinin özellikle son dönemde yaşanan yüksek enflasyon ve hayat pahalılığı dikkate alınarak kamuda veya özel sektörde ücretli olarak çalışanlar için devletin belirlediği artışlara paralel olarak yeniden ele alınmasına gerek bulunmaktadır.

Birliğimize ve bağlı odalarımıza yapılan bilirkişilik başvuruları 06.01.1982 Tarih ve 17566 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türk Mühendis Ve Mimar Odaları Birliği Bilirkişilik-Ekspertlik-Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği kapsamında ücretlendirilmekte olup 2022 yılı için belirlenen ücretler ekte iletilmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar ışığında, görevlendirme sırasında ve/veya sonrasında hâkimin takdiri ile belirlenen düşük ücret sorunlarının giderilebilmesi için 2023 yılında yayımlanacak olan yeni bilirkişilik asgari ücret tarifesinin Türk Mühendis Ve Mimar Odaları Birliği Bilirkişilik-Ekspertlik-Hakemlik ve Teknik Müşavirlik Yönetmeliği dikkate alınarak belirlenmesi hususlarınıza bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

Dersim GÜL
TMMOB Genel Sekreteri

TMMOB, TBMM TARAFINDAN KAHRAMANMARAŞ MERKEZLİ DEPREMLERİN SONUÇLARININ TÜM YÖNLERİYLE ARAŞTIRILMASI AMACIYLA KURULAN KOMİSYONA GÖRÜŞLERİNİ GÖNDERDİ

03.04.2023

TMMOB, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ne Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması için Alınması Gereken Tedvirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu'na 3 Nisan 2023 tarihinde görüşlerini gönderdi.

KAHRAMANMARAŞ DEPREMLERİNDE YAŞANAN AĞIR YIKIMIN NEDENLERİ

GİRİŞ

Ülkemiz aşırı doğa olaylarının sıklıkla yaşandığı bir ülkedir. Konumlandığı coğrafya nedeniyle, üç tarafı fay hatlarıyla çevrili olduğundan Kuzey Doğu Anadolu'da, Doğu Anadolu'da ve Ege'de depremler; Karadeniz bölgesinde heyelanlar, aşırı yağışlar sonucu seller; Doğu Anadolu'da da ağır kış koşullarında çığ düşmeleri gibi meteorolojik olaylar sıklıkla yaşanmaktadır. Bu doğa olaylarının tekrar tekrar afete dönüşmemesi için Devletin tüm kurumlarının stratejilerini, planlamalarını, uygulamalarını bu gerçekliği dikkate alarak yapmaları bir zorunluluktur.

6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen Kahramanmaraş merkezli depremlerden Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illerimizde yaşayan yaklaşık 14 milyon yurttaşımız etkilenmiştir.

Deprem bölgesindeki illerde toplumsal ve sosyal yaşamın yanı sıra ekonomik ve mesleki faaliyetler de durmuştur.

Hiç kuşkusuz bu depremler gerek büyüklüğü gerekse etkilediği alan bakımından ülkemiz tarihinin en yıkıcı depremlerindendir.

Ancak depremin ardından, bazı bölgelere ulaşım sağlanamaması, etkin ve yeterli düzeyde arama-kurtarma çalışmalarının yapılamaması, geçici barınma alanlarının kurulamaması, vatandaşlarımızın sert kış koşullarında -14 dereceye varan soğukta gecelerini sokakta veya araçlarda geçirmek zorunda kalmaları, depremden kurtulanların kurulamayan aşevlerinden dolayı bir sıcak çaya, çorbaya ulaşamamaları ve açlıkla savaşmaları, ülkenin dört bir yanından gönderilen yardım tırlarının deprem bölgelerine ulaşımı

ve dağıtımının yapılmasında yaşanan gecikmeler izahı zor bir koordinasyon eksikliği yaşandığının açık göstergeleri olmuştur.

Bu çalışmada Kahramanmaraş merkezli depremlerde yaşanan ağır can ve mal kaybının nedenleri devlet yönetimi anlayışından mühendislik eğitime, kentleşme politikalarından imar aflarına kadar bir bütünlük içinde değerlendirilmeye çalışılmıştır.

ÖZELLEŞTİRMELER

80’li yıllara gelene kadar ülkemizde devlet ile kamu neredeyse birbiri yerine kullanılan kavramlardır. Ekonomik ve toplumsal refah açısından cumhuriyet projesini destekleyen bu kavramsal örtüşme 1980’li yıllardan itibaren uygulanmaya başlayan neoliberal politikalarla değişmiş, sosyal devlet anlayışından uzaklaşmış, kamusal sorumluluk ve faaliyetlerinden arındırılmış bir devlet yönetimi anlayışı hâkim kılınmıştır.

“Verimsizlik”, “zarar eden kitleri elden çıkartma” ve “devletin sırtındaki kamburdan kurtulma” söylemiyle başlatılan özelleştirme uygulamaları, ilerleyen süreçte kamu kurum ve kuruluşlarına anayasa ile verilen kamu görevleri/hizmetlerinin de özelleştirilmesi suretiyle kamu idari yapısının aşındırılmasına evrilmiştir.

Kamu hizmetlerinin özelleştirilmesine yapılan eleştirilere karşı kamunun denetimci rolü olduğu iddiaları da 6 Şubat depremi ile boşa çıkmıştır. Ülke ulaşım ağını oluşturan karayolları ile köprü, viyadük vd sanat yapıları, iletişim ağı (telefon-internet) ile enerji hizmetlerinin tamamının özelleştirilmiş olması ya da şirket mantığıyla yönetilmeleri devletin en önemli kamusal gücünün ortadan kalktığını da göstermiştir.

Toplumsal düzenin varlığı açısından stratejik öneme sahip, kamu elinde olması gereken ulaşım, iletişim ve enerji altyapısı gibi hizmetlerin özelleştirilmesinin sonuçlarını 6 Şubat depreminde bir kez daha acı bir şekilde deneyimledik.

Ülke düzeyinden en ücra kırsal alanlara kadar ulaşım, haberleşme, su ve enerji altyapısı hizmetlerini sağlayan, işleten, bakım, onarımını yapan Karayolları Genel Müdürlüğü(KGM), Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü (KHGM), PTT, Devlet Su İşleri (DSİ) gibi kurumlar özelleştirme kapsamında ya yapısal değişikliğe uğramış ya da kapatılmıştır. Ayrıca, Büyükşehir Kanunu (bütün şehir yasası) ile il sınırlarına dayanan sorumluluk alanları yerel idarelerin yönetebilir büyüklüğünü aşmıştır. Bu kurumlardaki yapısal değişiklikler ve hizmet özelleştirmeleri, kırdan kente, kentten bölgeye, bölgeden ülke düzeyine kadar birbirini tamamlayacak şekilde teşkilatlanmış ve görev tanımı yapılmış kurumsal yapının bozulmasına yol açmıştır.

Ülke çapında teşkilatlandırılıp en ücra kırsal alanlara hizmet veren, her türlü iklim ve arazi koşullarında görev yapacak şekilde donanımına sahip KHGM'nün kapatılmasıyla kırsal alanlarda temel altyapı hizmetlerine ulaşmak zorlaşmıştır.

KGM'nün kuruluş kanunu hizmet üretimi ve gelirlerini devredici yöntemlerle serbestleştirme ve özelleştirilme yönünde değiştirilerek köprü ve otoyollar, bakım istasyonları, tesisler ve hizmet binaları dâhil tüm taşınmazlarının özelleştirilmesinin önü açılmıştır. Bu yapısal değişikliğin sonucunda, 2012 depremden etkilenen bölgedeki otoyollar(Pozantı–Tarsus–Mersin Otoyolu, Tarsus–Adana– Gaziantep Otoyolu, Toprakkale–İskenderun Otoyolu, Gaziantep–Şanlıurfa Otoyolu), bağlantı yolları, bunlar üzerindeki tüm hizmet, bakım ve işletme tesisleri de, 2012 yılında, 25 yıl süre ile “İşletme Haklarının Verilmesi” yöntemi ile özelleştirilmiştir.

KGM'nin teşkilat yapısı ve personel politikasının da bu yapıya uygun olarak değiştirilmesi, çalışan sayısının azaltılmasıyla Cumhuriyet döneminin en köklü kuruluşlarından biri olan KGM denetim/kontrol görevini de yapamaz hale getirilmiştir.

6 Şubat depremlerinde kapanan, çöken yollar, yıkılan köprüler ve viyadükler deprem bölgesine ulaşımın sağlanamamasına, arama-kurtarma çalışmalarına başlanamamasına, yardımların geç ulaştırılmasına neden olmuş, altyapı hizmetlerinde kârın maksimizasyonu temelinde çalışan şirketler üzerinde gerekli denetim ve kontrol eksikliğini de göstermiştir.

Bir başka can yakıcı örnek de PTT'de gerçekleştirilen yapısal değişikliktir.

PTT'de gerçekleştirilen yapısal değişiklikle Türk Telekom AŞ kurulmuş ve akabinde de özelleştirilmiştir[1]. 2005 yılında Türk Telekom AŞ'nin yüzde 55 hissesi bir konsorsiyuma satıldığında, ülkenin tüm köylerine uzanan iletişim tesisi ve altyapısıyla, internet erişimini sağlayan kurumun stratejik önemde olmadığı gerekçesiyle, şirket üzerindeki kontrolden de vazgeçecek şekilde, yabancılara blok satışında da sakınca görülmemiştir.

6 Şubat depremlerinde deprem bölgelerinde elektrik şebekesiyle birlikte telekomünikasyon şebekesinde de kelimenin tam anlamıyla bir yıkım yaşanmış, depremin üzerinden günler geçmesine rağmen bazı bölgelerle cep telefonu dahi iletişim kurulamamıştır. Sabit şebeke ve fiber altyapısının da zarar gördüğü bölgede enkaz altındaki yurttaşlara ulaşımında birincil öneme sahip cep telefonlarının kullanılamamasında cep telefonu işletmecilerinin ticari kaygılarla altyapı tesislerini paylaşımından veya ortak kullanımdan kaçınmaları önemli bir etken olmuştur.

Devletin anayasada tanımlanan kamusal görevlerine ilişkin hizmet ve yatırımların şirketlerin kar maksimizasyonu hırsına terk edilmesi kamusal yararı da ortadan kaldırmıştır. Kamu işletmeciliği anlayışının terk edilmesiyle tüm kamusal hizmetlere ilişkin yatırımlar özel sektörün kısa vadede yüksek kar perspektifinin insafına bırakılmıştır. Toplumsal refah için hayati öneme sahip, uzun vadeli perspektif gerektiren bu nedenle de riski ve maliyeti yüksek olan, kar amacı gütmeyen kamu işletmeciliğinde gerçekleştirilebilecek, kamusal hizmetler özellikle yüksek teknolojik yatırımlar durma noktasına gelmiştir.

Nitekim, karayollarında olduğu gibi, Türk Telekom özelleştirilmesi sonrasında da iletişim ağı alt yapısına gereken düzeyde yatırım yapılmamıştır.

6 Şubat depremlerinde arama kurtarma çalışmalarında ulaşılamayan iş makinelerinde ve ekipman yetersizliklerinin nedeni sorgulanırken, Cumhuriyet döneminin en köklü kuruluşlarıyken kapatılan KHGM'nün, işi boşaltılan DSİ, KGM gibi devlet kurumlarının geçmiş dönemlerde tüm afetlerde yaptıkları başarılı çalışmaları anımsatmakta fayda bulunmaktadır.

Bir başka özelleştirme uygulaması da kamu özel işbirliği yöntemi ile yapılan şehir hastaneleridir.

2019 yılı Sayıştay raporları incelendiğinde şehir hastanelerinin “ihtiyaç planlamalarının rasyonel yapılmadığı”, “şirketlerin sözleşmede belirlenen tıbbi cihazları temin etmediği”, “binaların belirlenen projedeki niteliklere uygun yapılmamasına rağmen kabul komisyonlarının gereğini yapmadığı” gibi tespitlerde bulunduğu görülmektedir.

Sağlık, hastanın müşteri olarak görüldüğü kar/ticari amaç gözetilemeyecek kamusal bir görevdir.

Sağlık turizmi için otel olarak görülmesi, kar maksimizasyonu güdülmesi nedeniyle kompleks yapılara dönüşen şehir hastanelerinin kent dışında minimum maliyetle yer seçimi yapılmasını da zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle minimum maliyet gözetildiğinden de çoğunun yer seçimi doğru yapılmamıştır. Kayseri şehir hastanesi alanının bir kısmının bataklık, Elazığ şehir hastanesi alanının bir kısmının sit alanı, bir kısmının şehitlik; Bilkent-Ankara şehir hastanesi alanının bir kısmının dere yatağı, Isparta şehir hastanesinin hava kirliliğinin en yoğun yaşanan yerde olması tesadüfi olmadığını göstermektedir. Bursa şehir hastanesinin şehir merkezine mesafesi 25 kilometre mesafede olması da ayrı bir soruna işaret etmektedir.

Tüm bunların yanında kent içindeki birçok hastane kapatılması yurttaşların sağlık hizmetlerine ulaşmasını daha da zorlaştırmaktadır. Nitekim

Hatay'daki şehir hastanesi 2-3 yıl önce hizmete girmiş olmasına rağmen büyük bir depreme dayanamamıştır. Şehirden çok uzak olduğu için ve araçlar da enkaz altında kaldığından depremzedeler şehrin dışındaki şehir hastanelerine ulaşamamıştır.

Kamu kurum ve kuruluşlarının topluma hizmet anlayışıyla yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Serbestleştirme ve özelleştirmeler bir an önce durdurulmalı, özelleştirilen kuruluşlar kamulaştırılmalı, özelleştirme süreçlerinde parçalanmış kurumlar yeniden birleştirilmelidir.

•Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılarının Kamuda İstihdamı

12 Eylül 1980 Askeri Darbesi sonrasında uygulanmaya başlanan ve 2000'li yıllarda iyice belirginleşen neoliberal ekonomik politikalar sonucunda, ülkemiz ekonomisinin temel değerleri yitirilmiş, kamu yatırımları durma noktasına gelmiş, özelleştirmelerin de etkisiyle üretimden uzaklaşmış, şiddeti her defasında daha da artan ekonomik ve sosyal bunalım ve kriz süreçleri birbirini izlemiştir.

Uygulanan yanlış politikalar sonucu bugün ülkemiz, kalkınma, planlama, üretim, sanayi, tarım, enerji, maden, gıda, su, kent, yapı/imar, çevre, bilişim politikalarının dinamik gücü olması gereken mühendislik, mimarlık, şehir planlama disiplinlerinin tasfiye edilmek istendiği; bilimsel bilginin, aydınlanmanın, bilim ve tekniğin önermelerinin yerine piyasanın ve gericiliğin insan düşmanı politikalarının egemen olduğu bir ülke haline gelmiştir. Emekçilerin ekonomik, sosyal ve sendikal hakları budanmış, üretim ekonomisi yerine sıcak para akışına ve arazi rantına dayalı bir ekonomi inşa edilmiştir.

Kamuda çalışan toplam personel 2007 yılında 2 milyon 300 bin teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı sayısı 108 bin civarında iken, 2018 yılında toplam 3 milyon 130 bin personel içinde teknik hizmetler sınıfına tabi kamu çalışanı 165 bin civarındadır. Ortalama % 4-5 düzeyindeki bu oran oldukça yetersizdir ve bize devletin kamu eliyle yürüttüğü mühendislik, mimarlık ve planlama faaliyetlerinden çekildiğini göstermektedir. Ülke genelindeki nüfus artışı da dikkate alındığında son 20 yıl içinde kamuda güvenceli istihdam %20'ler oranında düşüş kaydetmiştir.

Kamuda istihdam daralmasının son yıllarda dile getirilen ekonomik krizle açıklanması eksik bir değerlendirme olacaktır. Kamuda istihdamın ekonomik krizin “konuşulmadığı” dönemlerde de düştüğü veya nüfusa oranla artmadığı görülmekte, sürekli bir daralmayı işaret etmektedir. Bu nedenle kamuda istihdam daralmasının temel nedeni olarak “özelleştirme uygulamalarını” işaret etmek yanlış bir yaklaşım olmayacaktır.

DİSK tarafından hazırlanan Ekim 2019 tarihli “Kamu İstihdamı Raporu”- da bu sorunlara işaret etmekte, temelde ülkemizde kamu harcamalarının yetersiz olduğunu, kamu istihdamının OECD ortalamasının altında olduğunu, her yüz çalışandan 86’sının özel sektörde olduğunu, kamuda işçilik ve sözleşmeli personelin arttığını, belediyelerde temel istihdam biçiminin belediye şirket işçiliği olduğunu ortaya koymaktadır.

OECD’ye üye ülkelerde ortalama her 15 kişiye bir kamu çalışanı istihdam edilirken, bu rakam ülkemizde her 36 kişiye bir kamu çalışanı şeklindedir. Bu rakam dikkate alındığında Türkiye’de şu anda 5 milyon 600 bin kamu çalışanına ihtiyaç vardır.

Öte yandan özellikle son 25 yılda, kamuda çeşitli statülerde çalışan ve farklı ücretler alan mühendis, mimar ve şehir plancılarının ekonomik ve sosyal koşulları, üstlendikleri sorumluluklara ve almış oldukları eğitime uymayan bir düzeye geriletilmiş, kamudaki mühendis, mimar ve şehir plancılarının mesleki iş alanları farklı ve/veya yardımcısı sayılabilecek branştaki alt grup teknik elemanların görevlendirilmesi ile daraltılmış, kamu çalışanı üyelerimizin gerek ücretleri gerekse özlük hakları açısından içine düşürüldükleri durum kriz aşamasına gelmiş ve meslek onurlarını koruma sınırlarını zorlamaya başlamıştır.

Çalışanların geçim koşullarını ortaya koymak ve temel ihtiyaç maddelerindeki fiyat değişikliğinin aile bütçesine yansımalarını belirlemek amacıyla çeşitli sendikalar tarafından her ay yapılan “Açlık ve Yoksulluk Sınırı Araştırmaları”na göre kamu çalışanlarına uygulanan ücret politikası yoksulluk sınırının altında kalmaktadır.

Ekonomik büyüme rakamlarına göre ülkemiz sürekli büyürken, kamu çalışanları bu büyümeden payını alamamakta, çalışan kesimin geliri reel olarak azalmaktadır.

Kamu çalışanlarının ücretlerinin düşüklüğü yanında, en düşük ücretle en yüksek ücret arasındaki makas farkının büyüklüğü, eşit işe eşit ücret ödenmemesi ve kamu kurumları arasındaki ücret farklılıkları nedeniyle büyük bir ücret adaletsizliği yaşanmaktadır.

Kamuda bilimi ve tekniği üretmek ancak yeterli ve gerekli sayıda mühendis, mimar ve şehir plancının istihdamı ile mümkündür.

Mühendis, mimar, şehir plancılarının kamuda istihdam, atama ve güvence- li kadro konusunda yaşadıkları sorunlarının çözüme kavuşturulması için;

- Kamu çalışanı sayısının olması gereken ihtiyacı karşılayabilmesi için atama bekleyen on binlerce mühendis, mimar ve şehir plancısının istihdamı sağlanmalıdır.

- Kamu çalışanlarının işe alım ve görevde yükselme aşamalarında her türlü cinsiyetçi, mezhepçi, ırkçı ve diğer ayrımlara son verilmelidir.
- Kamuda çalışabilmek için yeterlik ve liyakat ilkeleri, işe girişten emekliliğe değin ölçülebilir somut ölçütlere bağlanmalıdır.
- İşe alımda Kamu Personeli Seçme Sistemi (KPSS) geliştirilmeli, son dönemlerde yaygınlaştırılan mülakat uygulamaları ile yaşanan yandaş kadrolaşması, ayrımcılık ve keyfiliğe karşın işe alımda KPSS devre dışı bırakılmamalıdır.
- Kamu yöneticisi atama tercihleri de yeterlik ve liyakat temelinde olmalı, kamu yönetiminde kurumsallaşmada süreklilik sağlanmalı, sürekli hale gelen bakanlık ve birim yer ve görev değişiklikleri ile kamudaki kurumsal hafıza yok edilmemelidir.
- Kamu hizmetlerinin güvencesiz, kiralık, taşeron, geçici, sözleşmeli personeller aracılığıyla gördürülme anlayışından derhal vazgeçilmelidir. Kamuda mühendis, mimar ve şehir plancıları için kadro tahsis edilerek, kalıcı, güvenceli atama yapılmalıdır.

Ücretli Çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları

Bilimi ve doğal kaynakları insanlığın hizmetine sunan mühendis, mimar ve şehir plancıları tarımsal üretimin, sanayisinin itici gücü olduğu gibi ülkemizin imarında, enerji üretim ve dağıtımının tüm aşamalarında, iletişim sektöründe, madenlerimizin bulunup işletilmesinde ciddi görevler üstlenmektedir. Dolayısıyla ülke sanayisinin, tarımının, doğal çevrenin, ormanlarımızın, tarihi kültürel varlıklarımızın korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara taşınmasında da asli sorumlardır.

Bütün bu hizmetler bir bütün olarak düşünüldüğünde ülkemizin kalkınmasının, halkımızın gönenç içerisinde yaşamasının, mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı hizmetlerine verilen önemle doğru orantılı olduğu açıkça ortadadır.

Bu gerçekliğe karşın, ülkemizde ne yazık ki, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı hizmetlerine verilen önem giderek azalmaktadır. Özellikle özelleştirmeye, piyasalaştırmaya, kuralsızlaştırmaya dayalı neoliberal politikalarla sanayi tesislerimiz, enerji santrallerimiz, iletişim alt yapımız, demir-çelik ve petro kimya tesislerimiz, tarıma dayalı kuruluşlarımız haraç mezat satılırken ülkemiz mühendislik alt yapısı da aşındırılmıştır. Elde kalan az sayıdaki kuruluş da idari bütünlükleri parçalanarak ve serbestleştirme uygulamalarıyla etkisizleştirilmiştir.

Tüm alanlarda ithalata ve fason üretime, taşeronlaşmaya, kamu ve halka ait arazi ve mülklerin yağmalanmasına dayalı rant eksenli bir ekonomi inşa edilmiştir,

Meslek uygulama alanlarımızda yürüttüğümüz kamusal birçok hizmet ticarileştirilmiş, mesleğimizin toplumsal hizmet niteliği aşındırılmıştır.

Kalkınma ve planlama anlayışının tümüyle terkedilmesi, izlenen üretimden yatırımdan kopuk politikalar, bilim ve teknolojiye, teknolojik atımlara gerekli desteğin verilmemesi, bu alanlardaki dışa bağımlılığın daha da pekiştirilmesi, meslektaşlarımızın toplumsal etkinliğini azalttığı gibi, içinde yaşadığımız toplumun yaşam standartlarını da kötüleştirmektedir.

Tüm bunların yanı sıra üretim-yatırım-eğitim ve istihdam planlamasından kopuk bir şekilde, alt yapısı ve akademik kadrosu oluşturulmadan açılan üniversiteler mühendis sayısının hızla artmasına ve özellikle genç mezunlar arasında derin bir işsizlik sorununun ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Bu süreç günümüzde asgari ücretle, esnek ve güvencesiz biçimde istihdam edilen mühendisler gerçeğini ortaya çıkarmış, çalışma koşullarının giderek ağırlaşması, örgütsüzlük, yetersiz ücret, işsizlik tehlikesi, sigortasız çalıştırılma, mobing, insan onuruna yaraşır emeklilik sürecini yaşayamama meslektaşlarımızın ortak ve yaygın sorunu haline gelmiştir.

Krizde yoğunlaşan işsizlik tehdidi ile yeni mezunların tecrübesizliği daha kolay suiistimal edilmekte ve çalışma hayatına devam eden meslek mensuplarımız daha düşük ücretlerle çalışmak zorunda kalmaktadır.

Ülkemiz, halkımız, mesleğimiz ve geleceğimiz için çıkış yolu bellidir.

Öncelikle ve ivedilikle ülkemiz kaynaklarının rant ve talan ekonomisi ile heba edilmesine artık daha güçlü bir şekilde dur demek gerekmektedir.

Ülkemizin kaynakları, küresel güçlerin baskısından bağımsız bir şekilde değerlendirildiğinde, bilimi ve teknolojiyi esas alan, AR-GE ve inovasyona ağırlık veren, yerli yatırımcıyı özendiren ve koruyan, devletin ekonomideki yönlendiriciliğini artıran, dış girdilere bağımlı olmayan, öznesine sosyal devlet anlayışını oturtan, istihdam odaklı ve planlı bir kalkınmayı öngören politikalar uygulandığında, durum değişecektir.

Planlama, sanayileşme ve kalkınmada halkçı, toplumcu bir model ve bağımsız bir siyasi irade ile bunu gerçekleştirmek olanaklıdır

Mühendis, Mimar ve Şehir Plancılığı Eğitimi

1980'li yıllardan ekonomik ve sosyal alanlarda yürütülen yapısal değişim programları sonucu ülkemiz sanayisizleşirken, sanayi mühendisizleşmekte; planlama kentsel rantın yeniden üretimi için araçsallaştırılırken, mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları kaliteli ve nitelikli bir eğitim alamamaktadır. İzlenen tutarsız ve hukuksuz politikaların önünde engel olarak

görülen nitelikli planlama, mimarlık ve mühendislik hizmetleri kısıtlanarak bu hizmetlerin üretim süreçleri kısa zamanda ve çok sayıda yapı üretilmesi baskısıyla karşı karşıya bırakılmaktadır. Ülkemizin yükseköğrenim sistemi incelendiğinde kurumsallaşma ve planlama konularında bilimsel ölçütlerin göz önüne alınmadığı görülmektedir.

Mühendislik, mimarlık ve şehir planlama eğitimi 160'tan fazla üniversitede verilmektedir. Her yıl yaklaşık 60.000 yeni mezunun iş hayatına başlamaktadır. 2022 yılı sonunda TMMOB'nin yaklaşık üye sayısının 660.000'i aşmıştır. Bu durum ciddi bir işsizlik sorununu da beraberinde getirmektedir. Meslek alanlarımızda işsizliğin % 20, eğitim aldığı alan dışında çalışanların %25 oranlarında olduğu tahmin edilmektedir.

Üniversitenin ilgili bölümlerinden mezun olanların iş bulamadıkları ya da eğitim aldıkları alanda çalışmadıkları görülmektedir. Yüksek orandaki işsizliğin ve alan dışı çalışmanın altında yatan gerçeğin, bilimsel gereklere ve ülke gerçeklerine göre belirlenmeyen yükseköğrenim programlarının olduğu açıkça ortadadır. Ayrıca, Meslek mensubu sayısının artması, işsizlik oranlarının yükselmesi ve ücret politikaları çalışma yaşamını olumsuz yönde etkilemekte, emek ile orantılı ücretin alınmamasına yol açmaktadır.

Çağdaş koşulların sağlanması ve yeterli altyapının oluşturulması, yükseköğrenimin, ama en başta mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı bölümlerinin en büyük problemidir. Ülkemizde altyapısı hazırlanmadan programlar, bölümler, fakülteler hatta üniversiteler açılmaktadır. Mühendisler laboratuvarsız, öğretim üyesi eksik ve yetersiz bölümlerde eğitim görmektedir. Mimarlık okulları sayısının yanı sıra okullar arasında eğitim öğretim geleneği, eğitimin düzeyi, öğretim elemanı nitelik ve nicelikleri, mekânsal, sosyal ve teknolojik olanaklar açısından eşitsizlikler ve farklılıklar hızla artmaktadır. Üniversite eğitiminin kalitesi, ülkemiz üniversitelerinde her geçen gün düşmekte, bölümlere yerleşen öğrencilerin arasındaki puan farkları giderek artmaktadır.

Ulusal ve uluslararası derecelendirme kuruluşlarının; makale sayısı, öğretim üyesi başına düşen makale sayısı, atıf sayısı, öğretim üyesi başına düşen atıf sayısı, toplam bilimsel doküman sayısı, öğretim üyesi başına düşen toplam bilimsel doküman sayısı, doktora mezun sayısı, doktora öğrenci oranı, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı gibi kriterlerin puanlanması ile oluşturulan sıralamada, dünya üniversiteleri arasında son dönemlerde ilk 500'de ülkemizden herhangi bir üniversite listeye girememektedir.

12 Eylül zihniyetinin bir yansıması olan YÖK ile birlikte üniversitelerimizin özerkliğin tamamen ortadan kaldırılmış, özgür ve bilimsel düşüncenin

yuvaları olması gereken üniversitelerimizde araştırmaya, sorgulamaya, tartışmaya yer vermeyen ezberci bir eğitim/öğretim hâkim kılınmıştır. Akademik ve bilimsel içerikten yoksun hale getirilen üniversitelerimiz, hiçbir plan ve programa dayanmayan politikanın sonucu olarak sayılarının artırılması ile bugün adeta birer meslek okuluna dönüştürülmüştür.

TMMOB, üniversitenin sorunlarını; mühendislik, mimarlık ve şehir planlılığı eğitiminden; bu eğitimin sorunlarını da mesleklerimizin sorunlarından ayrı değerlendirmemektedir. Eğitimin başlangıcından itibaren tüm sorunlar, mesleklerimizin icrasını etkilemekte; kötü icra, alana özgü olarak işveren çevrelerince de tartışılmakta ve mesleki erozyona yol açmaktadır.

Mesleklerimiz, insan odaklı mesleklerdir. Meslek odaklarımız değiştirilmek istenmekte, buna bir de eğitimdeki kalite sorunu eklenince sorunun boyutu katlanarak büyümektedir. Meslek eğitimleri kaliteli, özel beceriler kazanılması gerektiren, insana hizmet odaklı, özel bir eğitim sürecine sahip olmalıdır. Bu eğitimleri veren üniversitelerin donanım, kalite, altyapı yetersizliği gibi sorunlarının bulunması; mesleğin uygulamalarında yanlış, kusurlu, yetersiz ürün kullanımı ve uygulamaları sonucunu doğurmaktadır. Bu durum insan odaklı olan mesleklerimizin doğal ve kültürel çevrenin tahribine, insan sağlığının risk altına sokulmasına ve hatta ortadan kaldırılmasına, toplumsal yaşamın dönülemez zararlara uğratılmasına kadar varan sonuçlara neden olabilmektedir.

Bu tespitler ışığında;

- YÖK tüm kurumlarıyla kaldırılmalı, Üniversiteler Arası Kurul ve üniversiteler, özerk ve demokratik bir anlayış temelinde yeniden düzenlenmeli, üniversitenin bütün bileşenlerinin yönetim ve karar sürecine katılmaları güvenceye alınmalıdır. Üniversitenin üç temel bileşeni olan öğretim üyeleri, öğrenciler ve üniversite çalışanlarının üniversite yönetimine katılmaları sağlanmalıdır.

- Sosyal devlet anlayışı gereği üniversiteler; bilimsel araştırma yapmak, bilim ve bilim insanı üretmek, öğretim yoluyla bireylere uzmanlıklar kazandırmak ve temel bilimsel normların sürekliliğini ve geliştirilmesini sağlamak amacı taşımaktadır.

- Üniversite eğitiminin kişinin, toplumun çıkarlarını gözetecek ve geliştirecek temelde ve bilimsel yeniliklerin ışığında yeniden planlanması gereklidir. Eğitim, istihdam ve üretim ilişkilerinin planlı bir şekilde ele alınması sağlanmalı, bu sayede mesleğe karşı yabancılaşmanın ve mesleki körelmenin önüne geçilmelidir.

•Gerek mesleğin icrasında gerekse bilinçli yurttaş olma açısından, olası doğal riskler ve korunması gereken doğal alanlar konusunda farkında olmak için, şehir planlama, mimarlık ve mühendislik bölümlerinde başta olmak üzere tüm bölümlerde, temel mesleki eğitim müfredatının içine mekânın doğal niteliği/ekosistem bilgisi dersi eklenmelidir.

•Çok sayıda niteliksiz mimar, mühendis ve şehir plancısı yetiştirmek ve yine çok sayıda donanımsız üniversite ve bölüm açmak yerine, ülkenin gereksinim duyduğu nitelikte elemanlar yetiştirilmeli; yine gereksinim doğrultusunda yeterli eğitim kadrosu ve kütüphane, derslik, laboratuvar, yurt vb. alt yapısı tamamlanmış kuruluşlar oluşturulmalı; şimdiye kadar açılmış bulunan üniversitelerin eğitim düzeyi artırılmalı, kalite eşitsizliği ortadan kaldırılmalı, oluşturulacak kalite standartları doğrultusunda denetimler yapılmalıdır.

•Bilimsel araştırmalara yeterli kaynak ayrılarak, Ar-Ge faaliyetlerinin önü açılmalı, sanayinin bu alanlara yatırım yapması sağlanmalı ve ihtiyaç duyduğu anda üniversitelerin projelerini satın alması engellenmelidir.

•Ülkemizde verilen lisans diplomalarının uluslararası düzeyde tanınması sağlanmalıdır.

•Eğitim her kademedede eşit ve parasız olmalıdır.

•YÖK'ün eğitim programlarına müdahalesi nedeniyle azalan uygulamalı dersler açığı, TMMOB ve ilgili kurum ve kuruluşların birlikte çalışmalarıyla kapatılmalıdır.

•Genel bütçeden eğitime aktarılan pay yeterli seviyeye getirilmeli ve üniversite bütçelerinde bilimsel araştırmalara ayrılan pay artırılmalıdır. Harç, ikinci öğretim, yaz okulu gibi paralı uygulamalar kaldırılmalıdır.

•TMMOB ve bağlı Odalar, üniversitelerde yeni mühendislik, mimarlık ve şehir planlama ile ilgili yükseköğrenimin planlanmasında, yeni fakülte ve bölümlerin açılmasında, bölümlerin kapatılması ve yeniden yapılandırılmasında, eğitim programlarının oluşturulmasında, kontenjanlarının belirlenmesi süreçlerinde yer almalıdır. Mesleklerini icra eden mühendis, mimar ve şehir plancılarını izleyen ve sicillerini tutan tek kurum olan TMMOB'nin üyelerine yönelik tüm tasarrufları dikkate alınmalıdır.

•Yetkin/Yetkili Mühendislik

Ülkemizde çok sayıda üniversitede farklı statüdeki çok sayıda fakültelerde mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitimi verilmektedir. Üniversitelerde mühendislik, mimarlık veya şehir plancılığı eğitimi alan kişiler, mezun oldukları günden başlamak üzere, 3458 sayılı "Mühendislik ve Mi-

marlık Hakkında Kanun” hükümleri gereği, mühendislik, mimarlık veya şehir plancılığı hizmeti verme hakkına sahip olmaktadırlar.

Bilindiği gibi mühendislik ve mimarlık etkinlikleri ile ilgili temel kaygı, bu etkinliklerin toplumun güvenliği ve sağlığını ön planda tutarak gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği hususudur. Mühendis ve mimarların verdiği hizmetlerin riski doğrudan topluma yansımaktadır. Ülkemizin ve dünyanın yakın tarihi bu risklerin ağır bedellerinin toplum tarafından ödenmesi örnekleri ile doludur. Dolayısıyla, her şeyden önce toplumsal bir hizmet sunan mühendisler ve mimarlar bu hizmetleri verebilecek yeterli bilgi ve deneyime sahip olmak, mesleklerinde uzmanlaşmak zorundadırlar.

Ülkemizde bu konuda TMMOB yasası dışında açık bir düzenleme bulunmamaktadır. TMMOB yasasının amaç maddesinde “mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak”, “meslek disiplini ve ahlakını korumak için bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak” görevi TMMOB’ne verilmiştir. Bu madde yetkili/yeterli mühendis düzenlemeleri konusunda TMMOB ve bağlı odalara belirli yetkiler tanısa da “17 Haziran 1938 tarihli ve 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkındaki kanundan dolayı” yeterli uygulama alanı bulamamaktadır. Bu yasaya göre, mühendislik ve mimarlık unvanı ve salahiyeti ile sanat icra etmek için mühendislik ve mimarlık tahsiline dayalı diploma sahibi olmak gerekli ve yeterlidir. Bir mühendis veya mimar diplomasını alır almaz kendi alanı ile ilgili her türlü mesleki etkinlikte sınırsız bir yetkiyle donatılmaktadır.

Oysaki örgün eğitim kurumlarında verilen eğitim zaman içinde atıl bilgi haline gelmekte ve yetersiz kalmaktadır. Bu konuda yapılan araştırmalar sonunda aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

- Mezuniyet bilgisinin %5’i her yıl eski ve geçersiz hale gelmektedir.
- Çağdaş ve rekabet edilebilir standartlara erişebilmek için her çalışan kişi zamanının %15’ini bilgisini tazelemeye ayırmalıdır.
- Çalışma hayatı boyunca kendi alanında hiçbir kursa katılmayanlar 45 yaşında bütün gelişmelerin ardında kalacaktır.

Hal böyle iken, 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Yasası eğitimi yeterli olsun veya olmasın geçerli diplomaya sahip her mühendisin veya mimarın mesleki etkinlikte bulunmasına olanak sağlamaktadır.

Gelişmiş ülkelerde mühendislik ve mimarlık lisans eğitimi, “meslek yaşamı boyunca sürecek meslek içi eğitime olanak sağlayacak temel bilimsel eğitim olarak” tanımlanmakta ve akademik programlar bu tanım çerçevesinde şekillendirilmektedir. Mühendise kendini geliştirip, özgürce tasarlayabileceği yeni şeyler öğrenebileceği temel bilgiler verilmektedir.

Bu ülkelerde bir mühendis veya mimarın diplomasını alır almaz uzmanlık gerektiren konularda mesleki etkinliklerde bulunması söz konusu değildir. İlgililer çalışacakları alana göre, lisans eğitimi sonrasında uygulamaya yönelik ek eğitimlere tabi tutulmakta, yeterlilikleri ve mesleki gelişimleri belgelenmekte, izlenmekte ve denetlenmektedir.

AB ülkelerinde tüm alanlarda sürekli eğitim veren 3.000 adet merkezin bulunduğu ve bu eğitim için yılda 30 milyar ECU civarında bir harcama yapıldığı belirtilmektedir. Bilgilerin güncelleştirilmesi ve gelişmelere daha çabuk ve kolay adaptasyon olanakları yaratılması için sürekli eğitim merkezleri bir zorunluluk haline gelmektedir.

Diğer yandan, mühendislik uygulamalarındaki, bilgi ve deneyim eksikliğinin binlerce cana ve katrilyonlarca kaynağa mal olan yıkıcı sonuçları, depremlerde, iş kazalarında, yangınlarda, doğal çevrenin tahribinde, endüstriyel kazalarda yaşayarak görülmektedir. Bu felaketler meslek alanlarımızda uzmanlaşmaya ve mesleki denetime yönelik girişim ve düzenleme arayışlarımızın ne denli önemli olduğunu bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Bu gerekçelerden hareketle 2005 yılında, Birliğimiz koordinatörlüğünde ilgili meslek Odalarımızın da katılımıyla “YETKİN TEKNİK ELEMAN KANUNU TASARISI TASLAĞI” hazırlanarak ilgili kurumlarla paylaşılmıştır. Ancak hazırlanan Kanun taslağı dönemin iktidarı tarafından yasalaştırılmamıştır.

•Kentleşme Politikaları

Nüfus artışı ile belli noktalarda yoğunlaşan insan topluluklarının zanaat ve ticaretle gelişip farklılaşması, çeşitlenmesi, örgütlenme ve uzmanlaşmanın yaygınlaşması, etik, kimlik, kavram ve kurallarının oluşumu kenti tanımlar. Kent, bu davranışları kentliye ve çevresine sunan yaşam alanıdır. Bilimsel teknik gelişme ve sanayileşme kentleşmenin artmasına, kenti tanımlayan özelliklerin yoğunlaşmasına neden olur. Toplumların kültürel, siyasi, ekonomik ve toplumsal yaşamlarında, ilişki biçim ve türlerinde köklü değişimler yaratır. Bu özellikleriyle kentleşme, gelişmişlik düzeyinin önemli bir göstergesidir.

Toplumların ekonomik, siyasi, kültürel ve sosyal yaşamlarında ortaya çıkan ve köklü değişimleri içeren kentleşmeye paralel olarak ekonominin kaynak dağılımında bir değişim, gelişme, sanayileşme, ekonomik büyüme ve benzeri olgularda karşılıklı etkileşim gözlenmektedir. Bu süreçte kırsal alanda çözülme gerçekleşirken, kentlerde yoğunlaşma ortaya çıkmaktadır.

Günümüzde kentleşme süreci ile birlikte ön plana çıkan toplumsal ve ekonomik yaşama ilişkin kaynak kullanımı ve büyüme sorunlarının mekânsal boyutunda, merkezi ve yerel yönetimlerin siyasi istismara dayalı uygulamaları, tarım alanlarının, orman alanlarının ve yeşil alanların imara açılması, kamusal alanların özelleştirilmesi, yeni dünya düzeni olarak özetlenebilecek liberal politikalar ve rant ekonomisi belirleyici nitelikte olup gerçek anlamda planlama reddedilmektedir.

Bugün Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerdeki kentleşme sürecinde ekonomik, teknolojik, siyasal, sosyo-psikolojik nedenlerin yanı sıra ekonomik cazibe merkezi haline gelen kentler ve çevreleri, kırsal alandan akın eden milyonlarca kişinin yerleştiği bölgeler olmuş, hızlı ve plansız göç kent kimliğinin oluşmasını olumsuz yönde etkilemiştir.

Kentlerde hızla artan nüfus, hiçbir planlaması olmayan merkezi iktidarların yönetimindeki kentlerde çözümsüz sorunlar yaratmaktadır. Özellikle kentsel altyapının yeterince geliştirilmemesine bağlı olarak sosyal, kültürel alanlar, parklar, gar, çöp toplama alanları, küçük ve organize sanayi bölgeleri ve benzeri alanların yetersizliği çevre sorunlarının çözülememesi yaşanan sorunların gerekçelerini oluşturmaktadır.

Hızla büyüyen kentlerde konut gereksiniminin karşılanamaması aşırı gecekondulaşma vb. olgular sonucu çarpık ve sağlıklı bir kentleşme oluşmaktadır. Ekonomik, siyasal nedenlerle göç sonucu kentlerde düzensiz ve hızlı nüfus artışı konut, su, enerji, kanalizasyon, atık toplama gibi altyapı hizmetlerinin yanı sıra, eğitim, sağlık, kültürel hizmetlerin yetersiz kalmasına neden olduğu gibi yaşam maliyetini de arttırmaktadır.

Buna ek olarak az gelişmiş bölgelerdeki insan ve sermaye kaynaklarının bölge dışına, kentlere yönelmesi merkezi karar organlarının kentlerin gelişme sürecinde etkin bir rol üstlenen faktörleri yanlış yönlendirilmesi de bölgesel dengesizliklerin ortaya çıkmasına neden olmakta ve dengeli kalkınmayı önlemektedir. Ayrıca göç olgusu bölge pazarının daralmasına varolan yatırımların işlevsiz kalmasına ve gelişme dinamiklerinin yitirilmesine neden olarak geri kalmışlığı pekiştirmektedir.

•Kaçak Yapılaşma

Ülkemizde özellikle 1950 sonrasında, ithal ikame sanayinin benimsenmesi ile başlayan kırdan kopuş sürecinde göç ve aşırı nüfus artışının etkisiyle büyük kentlerimizde arsa ve konut talebi hızla artarken devlet toplumun barınma ihtiyacını karşılama görevinden imtina etmesiyle göç ile ortaya çıkan barınma sorunu ile başlayan gecekondu olgusu giderek kaçak kentlere dönüşmüştür.

İmar ve yapılaşmaya ilişkin yasalar, kentsel arsa ve konut üretimine ilişkin politikalar ve kaynak üretme araçları ile yeterince desteklenmemiş; mevzuatın biçimlediği merkezi ve yerel kurumsal yapılanmalar, kentlerimizde imar ve yapılaşma konularında nicelik ve nitelik olarak karmaşıklaşan sorunların büyüklüğü ve çeşitliliği ile orantılı/uyumlu arsa ve konut üretim süreçlerinin geliştirilmesi konusunda çok yetersiz kalmıştır.

1930'lerde kaçak yapılaşmanın ilk örnekleri olarak Ankara'da ortaya çıkan gecekondular, başlangıçta kente göç eden alt gelir gruplarının, yasal çerçevede karşılanamayan konut sorunlarına bir çözümde salt barınma amacına yönelik olarak, plan dışı alanlarda ve kamu arazileri üzerinde yapılan tekil yapılar olarak gündeme gelmiş, ancak 1950 sonrasında büyük kentlerde yaygınlaşmaya ve kent makro formlarında hâkim görüntüler oluşturmaya başlamıştır.

Bu dönemde yasal ve kurumsal zaafarla birlikte, ülkenin içerisinde bulunduğu siyasi ve ekonomik ortamın popülist politikaları ve uygulamaları besleyen yapısı, imar ve yapılaşma konularında ihmallerin, ihlallerin ve kaçak uygulamaların hızla artmasına yol açmıştır.

Barınma amaçlı gecekondular ile başlayan kaçak yapılaşma, özellikle 1980 sonrasında nitelik değiştirerek kentsel rantlardan pay kapma güdüsü içerisinde alternatif bir sektör haline gelmiştir. Kaçak yapılaşmanın kapsamı gecekondudan lüks konut, alışveriş merkezi, sanayi, depolama, tarım ve turizm yapılarına kadar çeşitlenen bir yelpaze içerisinde tüm sektörlerde yaygınlaşan toplumsal bir hastalık düzeyine ulaşmıştır.

Hazine arazilerinin işgaliyle başlayan kaçak yapılaşma bugün artık tarım alanlarına, içme suyu havzalarına, kıyılara, ormanlara, meralara, yaylak ve kışlaklar ile tüm doğa koruma alanlarına doğru genişlemiş, konuttan ticarete, sanayiden yat limanlarına, otelden gökdelenlere her türden yapıyı da kapsamış durumdadır.

Kontrolsüz ve denetimsiz gelişen yerleşme birimlerimiz ve özellikle büyükşehir statüsü kazanmış olan kentlerimiz ise yetersiz altyapıları ve kaçak yapı stokları ile büyük risk havuzları oluşturmaktadırlar.

•İmar Afları

Kaçak yapılar en basit ifadeyle yapı güvenliği olmayan, planlama, mimarlık ve mühendislik süreçlerinden geçmemiş, teknik olarak sağlık ve güvenlik koşulları belirsiz yapılardır.

Planlama, mimarlık ve mühendislik süreçleri; imar planına uygun olarak üretilen mimarlık ve mühendislik projelerinin (inşaat aşamasından iskân aşamasına kadar) teknik ve hukuki kontroller yapılarak uygulanmasını ifade eder.

Yukarıda da ifade edildiği üzere başlangıçta masum bir barınma ihtiyacı olarak başlayan kaçak yapılaşma, 1970’li yıllardan sonra spekülatif amaçlı sistemli arazi işgaline, 1980’lerden itibaren de neredeyse “kaçak kentler” sorununa dönüşmüş, adeta geçerli yapılaşma sistemi haline getirilmiştir.

Kaçak yapı sadece kaçak yapı sahibini değil toplumu etkiler. Kaçak yapılaşmanın sonuçları itibarıyla tüm toplumu etkileyecek nitelikte olması, imar affı düzenlemesini de tüm yurttaşların/toplumun sağlığı, can ve mal güvenliğini doğrudan ilgilendiren/etkileyen halk sağlığı/güvenliği sorunu haline getirmektedir.

Ancak hemen her seçim döneminde çıkarılan imar aflarıyla, planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine, kamu yararına ve imar mevzuatına ve mimarlık- mühendislik sürecine uygun, afete dayanıklı, insan ve çevre sağlığını gözeten, yaşanabilir kentlere karşı; mimarlık ve mühendislik süreçlerinden bağımsız olarak üretilmiş, sosyal donatısız, açık ve yeşil alan sistemlerinden yoksun yapılaşma adeta teşvik edilmekte; kentlerden yaylalara, tarım alanlarına; kıyılardan ormanlara yayılmış, doğal, tarihi arkeolojik varlıklarımız talan edilmektedir.

İçerikleri ve kapsamları, dönemin koşulları nedeniyle farklılık gösterse de siyasi iktidarların imar aflarına ilişkin iki temel ve değişmez söylemi vardır;

- Milli servet bahanesiyle mevcut kaçak yapıları bağışlamak,
- İmara aykırı yapılaşmaya “nokta koymak” ve “kesin bir dille” yasaklamak.

Oysa bu söylemin ardındaki gerçek oluşan ekonomik ve siyasi rantları sahiplenmektir. Araştırmalar göstermektedir ki, şimdiye kadar çıkarılan her imar affı yasası, kaçak yapılaşmayı daha da arttırmış ve sadece kendi kulvarında gelişmesi için gereksinim duyduğu dönüşüme katkı sağlamıştır.

Kaçak yapılaşma süreç içerisinde, kentte oluşan ranta, yaratılan spekülasyonlar yoluyla el koyma mücadelesinin bir aracı haline gelmiştir.

İlk imar affından bugüne;

- İmar aflarının özendirici, cesaretlendirici niteliği,
- Siyasi iktidarların siyasi çıkarları ile pekişen rant beklentileri,
- Bu zeminin liberal/neoliberal politikalar ile beslenmesi,
- Toplum sağlığının ve güvenliğinin hiçe sayılması,
- Deprem ülkesi olduğumuz gerçeğine rağmen bu sorunun yaşanan depremlerden sonra atılan hamasi nutuklarda kalması değişmemiştir.

Mevcut iktidarın 2018 yılında bütçe açıklarını kapatmak için yürürlüğe koyduğu imar affı ise hiçbir ön koşula dayandırılmaması, mühendislik ve mimarlık hizmeti almamış tüm yapıların herhangi bir kontrol mekanizması olmaksızın, sadece mal sahibinin beyanı ile kayıt altına alınmak suretiyle yasallaşmasına olanak tanınması nedeniyle en kapsamlı ve en tehlikeli imar affı olmuştur.

Uygulama sonrası Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, imar barışı kapsamında Türkiye genelinde toplam 7.085.969 adet Yapı Kayıt Belgesi verildiğini, bunların 5.848.927 adedini konutların oluşturduğunu ve bu kapsamda 25 milyar 592 milyon TL'nin toplandığını açıklamıştır. Aynı şekilde bizzat AKP Genel Başkanı tarafından, deprem bölgesinde bulunan ve en çok kaybın yaşandığı Kahramanmaraş'ta 144.556 ve Hatay'da 205.000 yapının imar barışı kapsamında affedildiği açıklanmıştır.

Toplanan meblağın, ülkedeki yapı stokunu güvenli hale getirmek için harcanıp harcanmadığına dair kamuoyuna aktarılan bir bilgi yoktur.

Depremden etkilenen illerimizin her birinde ve ilçelerinde imar affı kapsamında kaç binaya yapı kayıt belgesi verildiğine ve bu binaların kaçının depremde yıkıldığına, kaçının ağır hasarlı/orta hasarlı/hafif hasarlı olduğuna ilişkin bir bilgi de yoktur.

Ne yazık ki üç kuruşluk gelir ve siyasi rant devşirmek adına yurttaşlarımızın evlerinin kendilerine mezar olmasına ve on binlerce yurttaşımızın yaşamını yitirmesine sebep olunmuştur.

KENTSEL DÖNÜŞÜM UYGULAMALARINDA TOPLUMSAL YARAR İLKESİ ve BİLİMSEL GEREKLİLİKLER ESAS ALINMALIDIR

İçerisinde bulunduğumuz coğrafi koşullar sonucu sıklıkla yaşanan doğa olayları, hazırlıksızlık ve ihmaller nedeniyle afetlere dönüşmektedir. Ülkemiz coğrafyasının barındırdığı riskler bilinmesine rağmen merkezi ve yerel kamu otoritelerinin bilimden uzak, piyasa koşullarına teslim olmuş ucuz popülist yaklaşımları neticesinde afetler, her seferinde tüm ülkeyi derin üzüntüye boğan can, mal ve doğal alan kayıplarına sebep olmaktadır.

- Yakın zamanda yaşanan Bingöl, Van, Elazığ ve İzmir Depremleri,
- Doğu Karadeniz'de İstanbul'da ve Ankara'da neredeyse her yıl, yakın zamanda ise Kastamonu, Sinop ve Bartın illerinde oluşan ve can kayıplarına da neden olan seller,
- Geçmiştekilerden daha büyük olarak Ege ve Akdeniz bölgelerinde hektarlarca alanı etkileyen orman yangınları,

•Son olarak 6 Şubat'ta yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler, her defasında merkezi ve yerel idarelerin izlediği yanlış politikalar sonucu afete dönüşmüş doğa olaylarıdır.

Yaşanan her afetten sonra yaraların sarılmasından bahsedilirken, afetlere karşı kayıpları önleyici tedbirler hiçbir şekilde gündeme gelmemektedir. Hatta daha yaşanan afetin bıraktığı acı izler silinmeden bu afetlerin can ve mal kaybına sebep olmasında en önemli etken olan bilimsel ve teknik ilkelere dayanmayan, arazi rantını, siyasi ikbali önceleyen piyasacı ve popülist eylemler yeniden ve birer birer hayata geçirilmektedir.

Afetlerde doğrudan sorumluluğu bulunan kurumlar ve siyasi aktörler ise topluma hesap vermek yerine sorumluluklarını gizlemek için bilimsel dayanaktan yoksun söylemlere sığınmaktadırlar. Özellikle son yıllarda yaşanan felaketlerden sonra yapılan her yasal düzenlemede, doğa ve kamu yararını koruma konusunda sürekli geri gidilmekte, sermaye çıkarlarını gözeten uygulamalara fütursuzca devam edilerek yeni felaketlere çanak tutulmaktadır.

17 Ağustos 1999'da yaşadığımız Marmara Depremi sonrasında çıkarılan 4708 sayılı Yapı Denetimi Kanunu bunlardan biridir.

Denetçi mühendis ve mimarların alacağı ücret, iş akdi, mesleki sorumluluk sigortası ve mesleki bağımsızlığına ilişkin bir ibarenin dahi bulunmadığı Yapı Denetim Kanunu ile devletin asli ve sürekli görev alanı olan yapı denetimi alanı, yani kamunun can ve mal güvenliği ticarileştirilerek yapı denetim şirketlerine havale edilmiştir. Yer seçiminden planlamaya, yapı tasarımından üretimine, yapı üretiminden kullanım aşamasına kadar kamu otoritelerinin denetiminde işlemesi gereken süreçler denetimi ortadan kaldıran bir biçimde birbirinden koparılmıştır. Özelleşen her kamu görevinde olduğu gibi yapı denetimi de sermaye ile ilişkilenerken hızla yozlaşmış ve işlevsizleşmiştir.

Van depremi sonrasında ise afet ve risk maskesiyle tüm ülke topraklarını hiçbir kurala ve koşula bağlı olmaksızın ranta açan 6306 sayılı "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun" çıkartılmıştır. Ancak kentsel dönüşüm uygulamaları, Kanunun gerekçesi olarak gösterilen riskin büyük olduğu bilinen bölgelerde değil, rantın yüksek olduğu yerlerde ya da kamuya ait alanlarda gerçekleştirmiştir.

Kentlerdeki afet riskini azaltma amacıyla geliştirildiği ifade edilen yasaları, lüks yaşam ortamları yaratan projeler için kullanmak, büyük kent dokularında yaşayan yoksul çoğunluğu depremde ölüme terk etmekten öte bir anlam taşımamaktadır.

Bugün içinde yaşadığımız kentlerin mekânsal ve çevresel bağlamda niteliksiz yapılaşmasının; sağlıksız büyümesinin; barınma, altyapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre, konularında sorunlar yaşamasının; deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere hazırlıklı olmamasının; ardında piyasa güçlerini kent politikalarının belirlenmesinde tek hakim güç olarak gören siyasal yaklaşımlar yatmaktadır.

Kentsel yaşam kurgulanırken, kent planlamanın yararlandığı mühendislik bilimleri üzerinden üretilen verilerden uzak düşerek ve yeni sorunlar yaratarak barınma sorunu çözülemez!

Barınma anayasal bir haktır ve gerekirse kamu kaynakları kullanılarak, bilim ve teknikten kopmadan çözüm üretilmelidir!

Bugüne kadar uygulanan yanlış politikalarla yaşam standartları düşen kentlerimizin, artık artan yoğunlukları kaldıracak durumu kalmamıştır!

Ülkemiz bütçesinden kamusal yararı tartışmalı büyük projelere, lüks konut projelerine, doğayı tahrip eden projelere hem yerel hem de merkezi yönetimlerce milyarlarca lira para aktarılırken her nedense söz konusu kentlerimizde acilen yapılması gereken yapı envanteri çalışmaları için, afet dirençli kentlerin oluşum süreçleri için kaynak bulunamamaktadır.

Bu noktada kamuoyunu doğrudan ilgilendiren, mekânsal dönüşümle birlikte toplumsal dönüşümüne de yol açan “kentsel dönüşüm” konusunda, mühendis, mimar ve şehir plancılarının örgütü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak “Kentsel dönüşüm olmalı, ama nasıl olmalı?” sorusuna verdiğimiz yanıtları tekrar paylaşma gereği duyuyoruz.

TMMOB Kentsel Dönüşümün Temel İlkeleri

1.Sağlıklı ve yaşanabilir bir kentsel çevre oluşturulabilmesi için, kent planlama disiplini içinde geliştirilmiş olan tüm planlama ilkeleri ve kuralları ile mühendislik ve mimarlığın bilimsel ve teknik gereklilikleri planlama disiplininin bir parçası olan kentsel dönüşüm uygulamaları açısından da vazgeçilmezdir. Bu nedenle, geliştirilen tüm projelerde, kamu yararı ilkesine ve mühendislik, mimarlık ve planlama ilkelerine ayrımsız biçimde uyulmalıdır.

2.Kentsel dönüşüm, kentsel yenileme ve sağlıklılaştırma çalışmaları için, mühendislik, mimarlık ve şehir planlama disiplinlerinin teknik, bilimsel ve yasal gereklilikleri ile teknik ilkelerini esas alan, genel ilkeler belirlenmelidir. “Kentsel dönüşüm alanı” ilan edilmeden önce, “kentsel yenileme”, “kentsel sağlıklılaştırma” gibi hangi müdahale biçiminin uygulanacağını belirlenebilmesi için; öncelikle, deprem, yapı niteliği, taşkın, heyelan vb

risk altındaki alanlar; yapı güvensizliği olan ve eskimiş (kentsel mekânın niteliksizliği) kent bölgeleri; doğal, tarihi, arkeolojik, kültürel niteliğe sahip alanlar; kent kimliği açısından önemli alanlar belirlenmelidir.

3.Kentsel dönüşüm uygulamalarıyla fiziksel, sosyal ve ekonomik açıdan sağlıklı ve yaşanabilir bir çevre oluşturulabilmesi amaçlarının bütünsel olarak gerçekleştirilebilmesi için öncelikle sürece katılacak tüm aktörlerin yer aldığı örgütlenme biçimi oluşturulmalı ve finans kaynakları tarif edilmelidir.

4.Geliştirilen projelerde toplumsal, fiziksel, doğal, çevresel ve ekonomik koşullar birlikte ele alınmalı, proje alanlarına yönelik planlama kararları kent bütününe yönelik kararlardan koparılmamalı, ayrıştırılmamalı, üst ölçekli plan kararlarına aykırı uygulamalardan kaçınılmalı, projeler başta ulaşım kararları olmak üzere, olası çevresel etkileri analiz edilerek, kent planı ile bütünleşik olarak ele alınmalıdır.

5.Dönüşüm, sağlıklaştırma ve/veya yenileme öngörülen alanlar, kentin gelecekteki niteliğini belirleyen planlarıyla uyumlu, plan ana kararlarını gözetken bütüncül bir bakış açısına sahip olmalı ve planlama, programlama, projelendirme ve parasal konulara dair süreç, çözüm ve uygulama araçları ile bir bütün olarak ele alınmalıdır.

6.Sağlıklı ve güvenilir bir çevre oluşturulmasında kritik öneme sahip yapı denetim sisteminde kamu denetimini etkinleştirmek için, kentsel dönüşüm alanlarının belirlenmesinde ve uygulamanın her aşamasında TMMOB'ye bağlı meslek odalarının görüşü ve önerileri alınmalı ve meslek odaları denetim sürecinde etkin olarak yer almalıdır.

7.Projeler temelde rant artışının değil, can güvenliğinin sağlanmasını ve yaşam düzeyinin yükseltilmesini amaçlamalı, kentsel dönüşüm projeleri ayrıcalıklı imar hakkı sağlama aracı olarak kullanılmamalıdır. Bu kapsamda tüm yapılaşmalara yönelik güçlü, kamusal yapı denetim sistemi yaşama geçirilmeli, uygulama sonucu oluşan rant artışları doğrudan kamuya kazandırılmalıdır.

8.Dönüşüm projesine konu olan alanların yeniden yapılanmasında; konut alanlarının sağlıklı bir yaşam alanı niteliğine kavuşması için, sosyal ve teknik altyapı tesisleri ile çalışma alanlarına yönelik kararlar birlikte ele alınmalı, kentsel sosyal donatılar insanca yaşama şartlarını sağlayacak standartlara uygun olarak geliştirilmeli, teknik altyapının ve sosyal donatı tesislerinin konutlarla eş zamanlı biçimde kullanıma geçmesi sağlanmalıdır.

9.Afet tehlikesi karşısında alınabilecek tek önlemin “yapı düzeyinde” güçlendirme ve yenileme olduğu düşüncesinden vazgeçilmelidir. Yapılar, kentsel ve/veya bölgesel düzeyde ele alınarak, afete duyarlı planlanma yaklaşımı esas alınmalıdır. İmar planları risk azaltma önlemlerini kapsayacak şekilde yeniden yapılandırılmalıdır. Kentsel dönüşüm projelerinde kent bütününe ilişkin risk faktörleri belirlenmeli ve bu verilere göre risk azaltma planları hazırlanmalıdır.

10.Kentsel dönüşüme konu edilen alanlar ve yapılar açısından, tüm tarihsel birikimi ve kültürel zenginliği ortadan kaldıracak yıkım ve yeniden yapma dışındaki seçeneklerin; koruma, yenileme, iyileştirme, güçlendirme ve canlandırma seçeneklerinin öncelikle araştırılması ve tartışılması sağlanmalıdır.

11.Dönüşüm projelerinde, kentleri ve kırsal alanları estetikten yoksun kimliksiz hale getiren, yerel kimliği ortadan kaldıran tek tip mekân üretiminden vazgeçilmeli, kentsel mekânı parçalayan ve ayrıştıran uygulamalara son verilmeli, gerek yerleşim bütününde gerekse tek yapı ölçeğinde yerelin özellikleri, kırsal dokusu, tarihi ve kültürel birikimi ve özgünlükleri mutlaka korunmalı, özgün niteliğini devam ettirecek toplumsal yaşam ve kültürel değerleri dikkate alan yaklaşım benimsenmelidir.

12.Dönüşüm projeleri hiçbir koşulda tarihi ve kültürel değerlere zarar vermemeli, bu niteliğe sahip alanlarda gerçekleştirilecek dönüşüm projeleri tarihi ve kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi çabasının bir parçası olarak ele alınmalıdır.

13.Dönüşüm projelerinde; yaşamın gerçek sigortası olan ormanlar, meralar, sulak alanlar, kıyılar, gibi doğal varlıklar ile ulusal veya uluslararası özgün nitelikleri nedeniyle doğal sit, ÖÇK (Özel Çevre Koruma Bölgesi), milli park, tabiat parkı, sulak alan gibi doğa koruma statüsü verilmiş alanlar, toplumun gıda kaynakları olan verimli tarım alanları, zeytinlikler gibi özel ürün alanları hiçbir koşulda yapılaşmaya açılmamalı ve mutlak biçimde korunmalıdır.

14.Zemin yapısı nedeniyle risk taşımayan, yalnızca yapı güvensizliği ve kentsel mekânın niteliksizliği nedeniyle dönüşüm projesine konu olan yerlerde, proje alanında yaşayanların uygulama sonrası yine aynı bölgede yaşamaları sağlanmalıdır.

15.Zemin yapısı nedeniyle risk taşıyan ve yapılaşmaya kapatılması gereken bölgelerde yaşayanların, iş olanakları ve ulaşım koşulları dikkate alınarak, gerek geçici iskân aşamasında ve gerekse uygulama sonrasında yakın çevrede iskan edilmesi sağlanmalıdır.

16. Yenileme, sağlıklılaştırma ve dönüşüm süreçleri şeffaf olmalı, karar süreçleri ilgili toplum kesimleriyle paylaşılmalı; sürecin tamamında projeden etkilenen toplum kesimlerinin bilgiye kolayca erişebilme olanağı yaratılmalı; bu kapsamda dönüşüme konu olan sakinlerinin sosyal açıdan zarara uğramaması ve yerinde dönüşüm ilkesi en önemli hedeflerden birisi olmalıdır.

17. Projelerin uygulanması hiçbir koşulda yaşayanlar açısından sosyal ayrışmaya/toplumsal kırılmaya/sosyal bir yıkıma neden olmamalı; kent hakkı, konut dokunulmazlığı ve barınma hakkı ilkeleri, kiracıları da kapsayacak biçimde kamusal güvence altına alınmalıdır.

18. İdari dava açma hakkı, hak arama hürriyeti temelinde düzenlenmelidir. Mülkiyet hakkı güvencesi anayasa temelinde korunmalıdır.

19. Barınma hakkı sahipliği; mülkiyet belgesinden bağımsız, sağlıklı bir yaşam çevresi içinde, çağdaş, yaşanabilir konut hakkı olarak kabul edilmelidir.

20. Dönüşüm projelerinden etkilenen tüm kesimlere ayrımsız biçimde, projenin başlangıcından sonuçlanmasına dek, güvenli ve sağlıklı yaşam olanaklarına sahip geçici iskân olanakları yaratılmalı ya da günün koşullarına uygun kira yardımı yapılmalıdır.

21. Projelere doğrudan kamusal kaynak aktarımı da yapılarak, konut edinme koşulları proje alanında yaşayanların ödeme gücü oranında düzenlenmeli, uygulamaların tüm kesimler açısından dışlama ve tasfiyeye neden olması önlenmeli, olası geri ödemeler iskân sonrası başlatılmalıdır.

22. Proje alanında yaşayan ve projeden etkilenenlere mevcut konutundan daha küçük, daha niteliksiz, daha düşük sınıfta konut verilmemeli, diğer yandan bu amaçla yapılacak düzenlemeler haksız borçlandırma gerekçesi olarak da yansıtılmamalıdır.

23. Mevcut kullanıcıların, gerçekleşecek dönüşüm sonucunda aynı alanda yaşamlarını sürdürebilmesini olanaklı kılacak, ortak giderleri karşılamaya yönelik, sürdürülebilir, gelir yaratıcı olanaklar yaratılmalıdır.

24. Kent kültürünü, kimliğini geri dönülmez biçimde yok eden, halen yaşanan/yaşanacak olan tahribatın durdurulması ve mağduriyetlerin önlenmesi için “Kentsel dönüşüm” adı altında hali hazırda sürmekte olan ve bilimsel esaslardan ziyade rant temelinde hazırlanmış projeler derhal durdurulmalı, yukarıdaki ilkeler bütününe göre yeniden düzenlenmelidir.

BÜTÜNCÜL BİR YAKLAŞIMLA VE DİSİPLİNLE DİRENÇLİ KENTLER KURMAK MÜMKÜNDÜR

Bir kent coğrafi durum kaynaklı sel, taşkın, deprem gibi doğa olaylarıyla, yönetsel veya ekonomik krizlerle karşı karşıya kalabilir. Ya da bunların birkaçı ile aynı anda karşılaşp birbirlerini tetikleyen daha karmaşık krizlere de maruz kalabilir.

Dirençli Kentler, hiçbir sorun veya krizle karşılaşmayan kentler değil aksine, sorunlar ortaya çıkmadan bunları öngörebilen, sorunlara bilimsel, teknik, hukuki ve akılcı yöntemlerle çözüm üretebilen, beklenmedik ve ani krizlere karşı hazırlıklı olan ve alternatif çözümler ortaya koyabilen kentlerdir. Bu kapsam, aynı zamanda fiziki mekânın düzenlenmesi açısından da planlama, mimarlık ve mühendislik disiplinlerinin eş zamanlı ve/veya birbirini tamamlar nitelikteki işbirliğini de ifade eder.

Kentlerin kriz ya da beklenmedik durumlarla karşılaşması halinde sorunun çözülebilmesi için yapılması gerekenler genel olarak üç aşamada tanımlanabilir.

1. Hazırlık Aşaması: Öncelikle kente ilişkin risk yaratan unsurların (doğal, ekonomik, yönetsel vb.) ve olası risklerin tanımlanması gerekir. Bu aşamada ortaya çıkma ihtimali olan risklerin doğru tanımlanması ve başta yerel yönetimler olmak üzere mühendis, mimar ve şehir plancıların, arkeologların sosyal bilimcilerin, iktisatçıların kısaca kentin risklerini ortaya çıkaracak tüm meslek disiplinlerinin ve paydaşların birlikte çalışması önemlidir.
2. Önleme Aşaması: Kent yerleşim planları tanımlanmış risklere göre hazırlanmalı,, yatırımlar riskin en az olduğu güvenli alanlara yönlendirilmelidir. Bu planlama çalışmalarında en kötü senaryolar dikkate alınmalıdır.
3. Müdahale Aşaması: Öngörülen ya da öngörülme risklerle karşılaşıldığında ilk iki aşamada yapılan hazırlık ve çalışmalar önem kazanmaktadır. Risklerin öngörülme durumu ve bu risklere göre en kötü senaryo temel alınarak yapılacak planlama krizin yönetimi, krizin etkilerini azaltma ve çözüm geliştirme konusunda önemli kazanımlar sağlayacaktır.

Tüm bu süreçlerde başarılı olmanın ön koşulu; toplumun tüm paydaşlarının katılımıyla kolektif karar alma sürecinin ve süreçte yer alacakların görev ve sorumluluklarının önceden belirlenmiş olması yani kriz eylem planlarının yapılmış olması bunun yanı sıra merkezi ve yerel idarelerin TMMOB ve bağlı Odalarıyla iş birliği içerisinde hareket edilmesidir. Kentlerin doğru yer seçiminde, coğrafi şartlarından kaynaklanan risklere karşı dirençli olmalarını sağlayan en önemli araçlardan birisi mekânsal planlardır.

Planlama Bütüncül Olmalıdır

Türkiye'nin planlama politikası ekonomik ve sosyal politikaların belirlendiği kalkınma planları ile biçimlendirilmektedir. Kalkınma planları ülkenin mekânsal/ fiziki planlarına, (çevre düzeni planı, bölge planı, imar planı) ve tüm yatırımlarına yön verilmesi açısından önemlidir. Bu kapsamda, birden fazla ili kapsayan çevre düzeni planından başlayarak yerelde imar planlarına kadar inen planlar, hukuki belgeler olarak bir ülkenin ekonomik ve sosyal görünümünü işaret etmekle kalmaz, aynı zamanda ülkenin gelişme sürecinin farklı özneleriyle ilgili bilgi de verir. Bu nedenle planlama ekseninde ortaya konulan bir yaklaşım, ülkenin, bölgenin ve yerelin kalkınmacı modeli için önemli bir ihtiyaçtır.

Gelişme politikaları açısından Türkiye'nin geleceğinin planlanmasında yaşanabilir, güvenli, afete dayanıklı kentler için; deprem, sel, taşkın, düzensiz yağışlar gibi doğa olaylarının afete dönüşmemesi; yaşamsal öneme sahip ormanlar, akarsular, sulak alanlar, kıyılar, milli parklar vb. doğal, kültürel, tarihi ve arkeolojik varlıklarının korunması; gıda güvenliği için biyogenetik rezerv alanların, meraların ve tarım alanlarının korunmasını sağlayacak planlama ve yapılaşma sürecinin temini zorunludur.

Tümünden gelim olarak da ifade edilebilecek planlama kademeleri, üst kademeden alt kademeye doğru sırasıyla; Mekânsal Strateji Planı, Çevre Düzeni Planı, Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından oluşur. Planlar arası kademeli birliktelik ilkesi uyarınca, her planın yürürlükteki üst kademe planlara uyma zorunluluğu olup üst kademe planı aynı zamanda alt kademedeki planı da yönlendirmektedir. Böylelikle ülke düzeyinden başlayarak, her konunun, bölge, il ve ilçe düzeyine ve kırsal yerleşmelere uzanacak şekilde bütüncül olarak ele alınması sağlanır.

Dirençli kentleri oluşturmada planlama (ülke, bölge ve kent planları), uygulama(kentsel tasarım, mimarlık ve mühendislik projeleri ve yapım süreci) ve denetimin her aşamasında taraflar arasında ve disiplinler arasındaki çatışma ve çelişkilerin pozitif yönde ilerlemesinin sağlanmasında kamu yararı yaklaşımının üst hedef olarak kabulü vazgeçilmez önemdedir.

Gerekli etütler ile eşik analizi yapılmalıdır.

Mekânsal planlar için öncelikle gerekli tüm etütler, gerektiğinde ülke düzeyinden başlayarak bölgesel ilişkiler bağlamında sosyo ekonomik analizler, demografik yapı, mülkiyet gibi veriler ile mevcut durum tespiti/analiz çalışması yapılmalıdır;

- Risk analizi; Doğal olaylara ilişkin risklerinin ortaya konulması: plana esas jeolojik-jeoteknik etüt, taşkın alanları, sel, heyelan kaya düşmesi vb. alanların belirlenmesi,
- Kent içi yapı stokuna, toplanma alanlarına, ulaşım, enerji vb. altyapıya, korunması gereken kültürel varlıklara ilişkin risk analizinin yapılması,
- Koruma analizi; ormanlar, akarsular, sulak alanlar, su havzaları, kıyılar, milli parklar vb. doğal, tarihi ve kültürel miras, kentsel kimlik, kırsal kimlik öğeleri; biyogenetik rezerv alanlarının, büyük ova, meraların ve tarım alanlarının tespiti,
- Tamamı doğal süreçler sonucunda oluşan, yaşadığımız alanlarda yapılacak her türlü planlama çalışmalarında, gerçek risk analizinin ve korunması gereken alanların belirlenmesi, sorunların doğru tespiti ve isabetli çözüm önerilerinin geliştirilebilmesi içincoğrafi sınırların esas alınması zorunludur. Aksi takdirde telafisi mümkün olmayan tahribatın, can ve mal kayıplarının yaşanması kaçınılmazdır.
- Risk analizi ile birlikte korunması gereken doğal alanların belirlenmesinden sonra eşik analizi sonucunda “yerleşilebilir alan” tanımlanmaktadır.
- Yerleşilebilir alanın neresi ve ne kadarının yapılaşmaya konu edileceği, yerleşecek nüfus miktarı ve bu nüfusun ihtiyaçlarını karşılayacak düzeyde konut, ticaret, sanayi gibi ekonomik sektörler; eğitim sağlık gibi sosyal altyapı; ulaşım, su atık vb. teknik altyapı; açık ve yeşil alanları için gerekli alan miktarı vd. kullanımların yer seçimi kararları ile belirlenmektedir.
- Bu planlar kapsamında risk durumunda kullanılacak toplanma alanları da belirlenmektedir.

Bütüncül planlama yaklaşımında kentsel yerleşimlerde bu çok yönlü risklerin belirlenmesi, kentin fiziki, ekonomik, sosyal ve demografik özelliklerinin bütün olarak planlama disiplini içinde ele alınmasını ve çözülmesini gerektirir. Bütüncül yaklaşım tüm kaynakları ve can-mal varlığını tehlikelere karşı önlem almayı da içerir.

Diğer önemli bir husus da, ülkenin, bölgenin ya da kentlerin geçmişte yaşanan afete dönüşen doğal olayların iyi analiz edilmesi, eksik noktaların net bir şekilde belirlenmesi ve geleceğe yönelik rasyonel yaklaşımların ortaya konulması önemlidir.

- Kentsel direncin artırılmasında özellikle kamu hizmetlerinin güncel teknoloji uygulamalarıyla desteklenmesi ve yaygınlaştırılması, veri depolama ve kullanma sistemlerinin etkin ve verimli kullanılması, ilgili taraflarla yapılacak iş birlikleriyle geliştirilmesi ve uygulanması önemli noktalardan birisidir.

•Mevcut yerleşimler açısından kentsel risk yönetimi, sadece barınma sorununun çözümüne odaklanılarak, mevcut yapıların dayanıklılığının tespiti, bunların güvenli hale getirilmesi olarak ele alınamaz. Yapı stokunun iyileştirilmesinin yanı sıra finansal model ve toplumsal beklentilere ilişkin çözümlerin de bütünlük içinde ele alınması gerekir.

•Mekânsal risklerin belirlenmesinde yerleşim alanlarında bulunan yapıların birbirlerini etkilemeleri, kaçış olanakları, yakın çevre güvenliği, toplanma alanlarının yeterliliği, dağılımı gibi konuların yarattığı riskler de göz önüne alınmalıdır.

•Doğru bir planlama süreci ile bilinen, öngörülen risklerin önceden engellenebileceği, sonuçların hafifletebileceği ve çözümlerin kolaylaştırılabileceği unutulmamalıdır. Ayrıca planların elde etme ve uygulama sürecinde ilgili kurumlar ile TMMOB'nin karşılıklı iş birliği ve halkın katılımı önemlidir.

•Direnci kentler için yapılan yerleşim amaçlı etütlerden başlayarak, planların, mimarlık ve mühendislik projelerinin uygulanmasında kamu denetimi vazgeçilmez önemdedir.

•Yeni yerleşim alanlarının belirlenmesi ya da mevcut yerleşim alanlarında yapılacak planlama ve uygulama süreci, etüt, planlama, uygulama, kentsel tasarım, mimarlık mühendislik hizmet sürecinin tarifidir. Bir başka ifadeyle, yer bilimsel değerlendirmeler, yer seçimi kararları, mimarlık, mühendislik projeleri birbirini tamamlayan mesleki çalışmalar olup direnci kentler oluşturabilmek için gerek yeni yerleşim alanlarında gerekse mevcut kentlerdeki çalışmalarda şehir planlama, mimarlık ve mühendislik disiplinlerinin ve bu mesleklerin tek örgütü olan TMMOB ve bağlı Odalarının katkıları bütüncül olarak sağlanmalıdır.

•Söz konusu disiplinlerin eşgüdüm halinde çalışabilmesinin yolu kendi sorumluluk ve yetki alanlarının sınırlarının belirlenmesinde rol alan meslek odalarının katılım olanaklarının sağlanmasından geçmektedir.

•ÇŞİD Bakanlığının, planlama ve uygulama konusundaki denetim rolünün yanı sıra, üst ölçekli planlamadan ruhsat vermeye kadar genişletilmiş resen onaylama yetkisinin sınırlandırılması, özel projeler adı altında imar planlarını kamu yararına aykırı şekilde değiştiren ve yerleşim alanlarında kişiye özel imar hakları dağıtılmasına dönüşen tek taraflı karar sürecinin ortadan kaldırması direnci kentler için vazgeçilmez önemdedir.

•Direnci kentler oluşmasında en büyük engel imar aflarıdır. Kamu zararının yanı sıra vatandaşların can ve mal kayıplarının katlanarak artmasına yol açan “imar affı” bir seçenek olmaktan çıkarılmalıdır.

AFET YÖNETİMİ İLGİLİ TÜM PAYDAŞLARIN KATILIMI ESASIYLA YENİDEN YAPILANDIRILMALIDIR.

Ülkemizde afet yönetimi Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) tarafından yürütülmektedir. AFAD, 29 Mayıs 2009 tarih ve 5902 sayılı Kanun'un 17 Haziran 2009'da Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla; İçişleri Bakanlığı Sivil Savunma Genel Müdürlüğü (SSGM) ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Afet İşleri Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü (TAY) yerine kurulan afet ve acil durum yönetimi kurumudur.

4 No'lu CB Kararnamesi ile İçişleri Bakanlığına bağlanan kurumun temel görev ve amacı afet öncesi hazırlık ve zarar azaltma, afet esnasında yapılacak müdahale ve afet sonrasındaki iyileştirme çalışmalarının yönetim ve koordinasyonunu gerçekleştirmektir.

Başkanlık, merkez teşkilatında 13 daire başkanlığından oluşturulmuş olup, yerelerde de İl afet ve acil durum müdürlükleri olarak teşkilatlanmıştır. Ülke ve bölge düzeyinde genel koordinasyonun sağlanması merkez teşkilatı tarafından yapılmaktadır.

AFAD, Türkiye'de yaşanabilecek her tür ve ölçekteki afet ve acil durumlar için afet öncesinde, afetin yaşanmasının hemen ardından acil müdahalede ve sonraki günlerde afet bölgesinde yapılacak hizmetlerde görev üstlenecek kamu kurumları ile özel sektör, sivil toplum kuruluşları (STK) ve gerçek kişilerin görev, yetki ve sorumluluk alanlarını ve bu bağlamda tanımlanan hizmetlerin ana sorumluları ile destek verecek kurumları belirlemek ve işlerliğini sağlamak üzere amacıyla Türkiye Afet Müdahale Planını (TAMP) hazırlamış ve tüm illerden İl Risk Azaltma Planları (İRAP) hazırlanmasını istenmiştir.

6 Şubat'ta yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler gerek TAMP'ın gerekse İRAP'ın kâğıt üzerinde kaldığını ve işletilemediğini göstermiştir.

- Yıkımın bu denli ağır olmasının diğer bir ifadeyle tüm yerleşim yerlerinde binaların yıkılmasının ya da hasar görmesinin temel nedenleri; kamu denetiminin yoksunluğu; imar planlarına ve mimarlık ve mühendislik projelerine aykırı yapılaşma; inşaat uygulamalarındaki hatalar ve liyakatsizliktir.
- Yaşamını yitiren yurttaşlarımızın sayısının bu denli artmasına neden olan faktörlerin başında geç müdahale, kamu otoritesinin eksikliği, afete hazır olmama, koordinasyonu sağlayacak afet yönetim planının olmayışının getirdiği plansızlık ve koordinasyon eksikliği, acil müdahale sağlık merkezlerinin oluşturulamaması, zorlu kış şartlarında barınma ihtiyacının giderilememesi olmuştur.

•Her ne kadar kamu ve yerel yönetim çalışanları, madenciler, kolluk kuvvetleri, arama- kurtarma konusunda uzman STK gönüllüleri ve müdahale etmeye çalışan vatandaşlarımızın iyi niyetli çabaları ve insanları yaşatmaya dönük olağanüstü gayretleri ortada olsa da, özellikle ilk 72 saatte etkin ve koordineli müdahale konusunda kamu otoritesinin eksikliği, arama – kurtarma ekiplerin sayıca yetersizliğinin yanı sıra gerekli donanımına sahip yetişmiş eleman ve teknolojik donanım eksikliği, ekip olan yerlerde ise iş makinesi, vinç ve jeneratör vb ekipman yetersizliği gibi kritik faktörler ne yazık ki enkaz altında kalan insanlarımıza çok geç ulaşılmasına ve ölümlerin inanılmaz boyutlarda artmasına neden olmuştur.

Sonuç olarak Afet Yönetimini tek elden yürütme çabasıyla kurulan AFAD kriz yönetiminde sınıfta kalmıştır.

Dolayısıyla Afet Yönetimi sürecinin yeniden yapılandırılmasına ihtiyaç olduğu açıktır. Yeni yapılanmanın nasıl olacağı kamu kurum ve kuruluşları, TMMOB ve bağlı Odaları, TSK, STK'lar, yerel yönetimler vb. tüm paydaşların geniş katılımı ile değerlendirilmesi gereken kapsamlı bir çalışma ile belirlenmelidir. Ancak genel prensipleri ortaya koymak gerekirse;

•Tüm kurumlarda olduğu gibi afet ile ilgili kurumsal yapılanmanın da şeffaf ve hesap verilebilir hale getirilmesi gerekmektedir.

•Etkin koordinasyonun yapılması, afete hazır olma durumu ve anında müdahale yapabilmenin ön koşulu; önceden yapılmış afet eylem planı, bu eylem planında görev alacak kurum ve kuruluşların ve bu kurum ve kuruluşlarda görevlendirilenlerin idari yetkililerin, sorumluluk sınırlarının, görev tanımlarının net olarak belirlenmiş olması ile birlikte bu kurum ve kuruluşlarda çalışanların teknik yeterlilik ve gerekli araç gereçler açısından hazırlıklı olmalarıdır.

•Afetler birden fazla ili etkilediğinde teşkilat şeması ve idari yetki sınırları önem kazanmaktadır.

•Afetlere hızlı ve etkin müdahale için, afet yönetimi ile ilgili tüm kurumların, bölgesel düzeyde, başka bir talimata gerek olmadan refleks gösterme yetkileri yeniden tanımlanmalıdır.

•Afet Yönetiminin sadece merkezi teşkilatlanma ve/veya koordinasyondan ibaret olmadığı sahada çalışacak diğer kurumlarla birlikte yürütülmesi gerektiği, üst ölçekte özellikle idari sınırları aşan bölgesel inisiyatif kullanılacak bir yetki tanımına, aynı zamanda ücra bölgelere ve kırsal alanlara da ulaşabilecek görev tanımına ihtiyaç vardır.

•Bugüne kadar birçok yıkıcı ve büyük kayıplara neden olan depremler

yaşanan Ülkemizde ilk kez bu kadar açık bir şekilde, arama - kurtarma, barınma ve beslenme ihtiyacını karşılayan Kızılay ile bu hizmetlere ilave güvenlik, sağlık ile lojistik hizmetleri veren Türk Silahlı Kuvvetlerinin eksikliğinin ağır sonuçları acı bir şekilde yaşanmıştır. AFAD'ın kurulmasından sonra “destek görevi”ne çekilen TSK'nin afet ile ilgili sorumluluk ve görev tanımı yeniden yapılmalıdır. Kızılay yeniden kar amacı gütmeyen yardım derneği kimliğine dönmeli, şeffaf ve güvenilir konumuna getirilmelidir.

- Sorumluluk ve görev alanı il sınırları olmayan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü gibi kırsal yerleşmelere ve kırsal alana hâkim, buradaki ihtiyaçlara göre araç ve gereçler ile donatılmış kurumsal yapıya ihtiyaç vardır. Sorumluluğun ve yetkinin il sınırları dâhilinde kaldığı, il müdürlükleri teşkilatlanması ile kırsalın ihtiyaçlarını karşılamak mümkün olamamaktadır.

- Özellikle Büyükşehir (Bütünşehir) Yasası ile hizmet götürülebilir optimum büyüklük aşılmıştır. Bu nedenle il sınırları içinde mahalleye dönüşen kırsal yerleşmelerin birçoğuna standart hizmetlerin götürülmesinde yetersiz kalınırken, afet durumunda bu alanlara zamanında ulaşmak mümkün olamamaktadır.

- Kent, altyapı ve yapı planlarını hazırlayıp uygulayan TMMOB Bağlı Odaları, gerek afetin hemen sonrasında gerekse iyileştirme aşamalarında uzmanlıklarıyla önemli katkılarda bulunabilecek meslek odaları olarak doğrudan ana bileşenlerinden birisi olarak tanımlanmalıdır.

SONUÇ

Doğa olaylarının sıklıkla afete dönüştüğü, tarım ve orman alanlarının rant uğruna talan edildiği, afete hazırlıklı olma konusunda kamu kurumlarının yetersizliğinin ayyuka çıktığı ve afetlerin toplumsal sonuçlarının arttığı bir dönemden geçiyoruz. Bütünlüklü bir afet yönetimi politikası geliştirilemediği için afetlerle yüz yüze kaldığımızda geçici, anlık, bireysel tepkilerle süreci yönetmeye çalışıyoruz.

Deprem, kuraklık, sel, taşkın, çığ, heyelan ve fırtınalar “doğal olaylar” olup yüzyıllardır dünyanın her bölgesinde yaşanmaktadır ve dünya var oldukça da yaşanacaktır. Bu doğa olaylarının afete dönüşmesinin temel nedeni, insanın bilimi, tekniği, diğer bir ifadeyle planlama, mimarlık ve mühendislik hizmetlerini göz ardı eden yaklaşımının bir sonucudur. Özellikle son yıllarda yaşanan afetlerin temel nedenini salt iklim değişikliğine bağlamak da arkasında yatan ekonomi politikalarını gizlemenin popüler bir yolu haline gelmiştir.

Mekânın kullanımını düzenleyen planlama disiplini, üretimden vaz geçilerek inşaat sektörü üzerinden arazi rantına dayalı ekonomik politikalar için kullanışlı bir araca dönüştürülmüştür. Her türlü arazi kullanımı için yer seçiminin belirlendiği mekânsal planlar (çevre düzeni planlarından imar uygulama planlarına kadar) şehirciliğin bilimsel, teknik ve hukuki ilkeleri doğrultusunda, etüt aşamasından başlayarak planlama, uygulama aşamasında da mimarlık ve mühendislik projelerinin kamusal denetimi yapıldığı sürece doğal olaylarının afete dönüşmesi kaçınılmazdır.

Planlamanın, mimarlık ve mühendislik süreçlerinin göz ardı edilmesiyle birlikte, kaçak yapılaşmanın imar afları ile adeta desteklenmesi kentlerin yanı sıra tarım alanlarının, meraların, dere yataklarının, ormanların, kıyıların ve doğal alanların (insan kaynaklı) tahribatını, talanını yaygınlaştırmaktadır. Doğa tahribatının diğer önemli bir nedeni de, başta tarım alanları, meralar ve ormanların boş alan olarak değerlendirilemesin, ilk vaz geçilen olmasıdır.

Afetler yaşandıktan sonra yaraların sarılması elbette önemli ve gereklidir ama aslolan afet zararlarını en aza indirgeyen, insan hayatını korumayı başlıca amaç sayan, tedbire, planlamaya ve risk yönetimine dayalı bir afet ve kriz yönetimi politikasının oluşturulmasıdır.

Afetlerin çok kaynaklı doğası ve afet yönetim süreçlerinin çok katmanlı yapısı farklı meslek disiplinlerinin iş birliğini zorunlu kılmaktadır. Bu işbirliği sadece mühendislik, mimarlık, şehir plancılığı ile de sınırlı kalmamakta, arama kurtarma hizmetlerinden halk sağlığına, eğitim politikalarından sosyal hizmetlere kadar uzanan çok daha geniş bir alanı kapsamaktadır. Toplumun tümünün afete hazırlıklı olması için kurumsal, hukuki ve yapısal düzenlemeleri de içerecek bütünlüklü bir yaklaşım geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Kamunun tasfiyesi, sosyal devlet uygulamalarının neredeyse sıfır düzeyine çekilmesi yeni liberal politikaların bir dayatmasıdır ki, ne yazık ki bugün ülkemizin kaderini bu dayatma belirlemektedir.

Genel ekonomik yönelim, kamunun küçültülmesi, kamusal harcama ve yatırımların aşağıya çekilmesi doğrultusunda olduğu sürece, afete ve afet sonrasına hazırlık süreciyle ilgili kamu yönetiminin sorumluluğunu yerine getirmesini beklemek hayalcilikten öte anlam taşımamaktadır.

[1] 2005 yılında Türk Telekom AŞ'nin yüzde 55 hissesi toplam 6.5 milyar dolar karşılığında bir konsorsiyuma satılmıştır. Satıldığı dönemde kurum

80.000'i ankesörlü 19.580.000 sabit telefon, 21.500.000 hatlık santrale, 35 milyon km. bakır kablo ve 100 bin km optik kablo şebekesine, tüm köylere uzanan iletişim alt yapısına, 850 işyerine, 3000 Telekom bayisine, cep telefonu operatörü AVEA'nın yüzde 40 hissesine sahipti. 1.200.000 aboneye internet erişimi, tüm kamu ve özel sektör kuruluşlarına yüz binlerce kiralık devre hizmeti sağlamaktaydı.

“ON İKİNCİ ‘KALKINMA’ PLANI (2024-2028)” ÜZERİNE TMMOB GÖRÜŞÜ

06.12.2023

1. Giriş

Kalkınma Planları, bir ülkenin ekonomik sosyal envanteri ve gereksinimleri üzerinden kaynakları kalkınmaya yönelik etkin bir şekilde kullanmak için hazırlanır ve uygulamaya geçirilir.

Kalkınma Planları için, adeta ekonomik-sosyal bir anayasa metnidir de denebilir. Çünkü planlar başta kamu kurumları olmak üzere, ülke ekonomisi, eğitim, sağlık, ulaşım ve tüm sosyal yaşam için bazen emredici, bazen de yol gösterici hükümler içerir.

1930’lu yıllardaki Sanayi Planı uygulamalarından sonra ülkemizde 1961 Anayasasının 41. ve 129. maddeleri gereği ilk kez 1963 yılında hayata geçirilen Beş Yıllık Kalkınma Planları, Başbakanlığa bağlı ancak görece özerk yani Bakanlıkların yatırım kararlarına müdahale edebilen Devlet Planlama Teşkilatı’nın (DPT) sorumluluğunda idi. 1980 sonrası dönemde bu kurum önce zayıflatılmış, teslim alınmış, her türlü denetimden kaçan ve bir rant kovalama merkezi olarak çalışan dinci siyasetin geçmişin tüm izlerini silme önceliğine de uyarak, önce 2011’de Kalkınma Bakanlığı’nın bir genel müdürlüğüne dönüştürülmüş, sonra da 2017 Anayasasıyla gelen başkanlık rejimi bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Temmuz 2018’de tarihe gömülmüştür. Bu, kalkınma planlamasının tasfiyesi yönündeki adımların sonuncularından biri idi.

Önemle belirtmek gerekir, 50 yıllık bir kurum olan, planlı kalkınmayı, planlı ekonomiyi, kamu yararı, kamucu üretim ve hizmet planlamasını, kısaca toplumsal ilerleme fikrini simgeleyen, ancak, neoliberal dönüşüm sürecinde ulusal planlamanın önemini yitirmesiyle işlevselliği zaten önemli ölçüde azaltılan DPT’nin kapatılması, kurumsal ve tarihsel hafızanın yanı sıra gelecek vizyonunun da yok edilmesi anlamına gelmiş ve planlar artık bir planlama kurumu olmadan hazırlanır olmuştur.

On Birinci Kalkınma Planı hazırlıkları yapılırken 2018 yılında Kalkınma Bakanlığı da kapatılarak, görev yetki ve sorumlulukları yeni rejimin doğrudan atanmışlarından oluşan bir bürokratik yapı olan Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı’na devredildi, yetişmiş kadrolar dağıtıldı, arşivlerindeki belgelere erişilemez oldu.

On İkinci ‘Kalkınma’ Planı’nın tüm içeriği Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlandı.

On İkinci Plan, “Cumhurbaşkanlığı/Başkanlık Sistemi/Rejimi” dâhilinde hazırlanan ikinci Plandır.

Bir ülkenin, ekonomide ve tüm sektörlerde mevcut durumunu tespit ederek, gelecek beş yılını planlayarak hedeflerini belirlemesi ve bunu yazılı olarak parlamentodan geçirerek kamuoyuna açıklaması elbette çok önemlidir.

Ancak, daha da önemli olanı planların içeriği, uygulanabilirliği ve uygulanmasıdır. Çünkü bir anayasal zorunluluk olan beş yıllık planların ve hedeflerinin ekonomi yönetimlerinde dahi kısa sürede unutulduğu bilinmektedir.

Bu gerçeklikle birlikte IMF, DB ve uluslararası finans çevrelerinin, iktidarın temel yaklaşımlarını, yakın dönem önceliklerini, sermaye çevrelerine vermek istenen mesajları Plan, OVP, Yıllık Program vb. dokümanlara içeren daha asli yaklaşımlardan izlediklerini belirtmek gerek. Bu sadece niyet beyanlarını önceden öğrenmek açısından değil, gerektiğinde müdahale olanaklarını devreye sokabilmek açısından da önemli bulunur.

Güncel bağlamda ise IMF tarzı iktisat politikaları dışında bakışı olmayan yeni ekonomi yönetimindeki gibi uygulayıcılar da, neoliberal temelli bir plan-program desteğini arkalarına alarak yol almayı kendileri açısından daha emniyetli olarak görecektirler.

On İkinci Planın giriş bölümünde yer alan 13. Madde’de “On İkinci Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının koordinasyonunda katılımcı bir yaklaşımla kamu kesimi, özel kesim, sivil toplum temsilcileri ile akademik çevrelerin katkılarıyla hazırlanmıştır” şeklinde bir değerlendirmeye yer verilmiştir. Ancak Plan daha hazırlanırken kamuoyundan ve ilgili kurum ve kuruluşlar ile sosyal bilimcilerden kaçırılmıştır. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından önce hazırlıkları gerçekleştirmek amacıyla kurulan Özel İhtisas Komisyonlarına katılım için TMMOB’den temsilciler istenmiş daha sonra TMMOB temsilcilerine e-posta gönderilerek toplantılara katılımları engellenmiştir. Özetle, Planın hazırlanma süreci antidemokratiktir.

Bütüncül planlı kalkınma mantığına aykırı olan, mali boyutu gerçekçi olmayan, önceki plan hedeflerini revize ederken ülke kalkınmasına yönelik gelecek hedeflerini küçülten, uzun vadeli proje ve soyut hedeflerin sıralandığı ancak bütçeyle ilişkilendirilerek ve mali kaynaklar ayrılarak uygulama ve yıllık programlarla detaylandırılması ve şeffaf bir biçimde izlenmesi gereken ancak sadece bir temenniler belgesi niteliğinde olan “On İkinci ‘Kalkınma’ Planı” hakkındaki TMMOB görüşleri aşağıdaki ilgili bölümlerde yer almaktadır.

Odalarımızın katkısıyla raporlaştırılan bu TMMOB görüşünü oluştururken, temelde şu sorulara yanıt aranmıştır: “On İkinci Plan kime ait bir plandır, kimin hazırladığı bir dokümandır, kimlere yarar sağlayacaktır ve içeriği nasıldır?”

Ülke, halk ve meslek disiplinleri adına söyleyecek sözü olan TMMOB, On İkinci Plan hakkındaki görüşlerini bu raporla kamuoyuyla paylaşmayı bir zorunluluk olarak görmüştür. Ülkemizin ve toplumumuzun gelecek yıllarını ilgilendirecek plan hakkında oluşturulan görüşlerimiz, aynı zamanda aynı bir politika seçeneği olarak da değerlendirilmelidir.

Ayrıca belirtmek isteriz, bu metinde ilgili yerlerde “kalkınma planı” kavramı yerine sadece plan sözcüğünün kullanılması bilinçli bir tercihten dolayıdır. Çünkü Beşinci Beş Yıllık “Kalkınma” Planı’ndan itibaren planlar kalkınma paradigması dışında hazırlanmıştır. Bu belgelerde kalkınma planı kavramının kullanılması, gerçekte yasal bir zorunluktan (Anayasa ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’ndan) ve neoliberal tasfiyeci politikaların gerçek içeriğini söylemsel süslemecilikle gizleme çabasından kaynaklanmaktadır.

5018 sayılı Kanun aslında temel olarak bütçe hukukunu düzenlemekte; ama aynı zamanda bütçelerin de tâbi olacağı kalkınma planları ile üç yıllık orta vadeli programların aralarındaki uyumu ve hiyerarşiyi düzenlemektedir. Buna göre bütçeler üç yıllık hedefler doğrultusunda düzenlenmeli, bunlar da her yıl yenilenen OVP hedefleriyle ve bütçeler ile OVP’ler de daha önce açıklanacak beş yıllık planlarla uyumlu olmalıdır.

2. Ülkemizde Kalkınma Planları ile Sonraki Planların Kısa Geçmişi ve Özeti

On İkinci Plan ile ilgili ayrıntılı değerlendirmelere geçmeden önce, kalkınma planı konusunun Türkiye’deki geçmiş uygulamaları ve günümüze dek uzanan değişimine kısaca değinilecektir.

Cumhuriyetimizin ilanından bir süre önce 17 Şubat-4 Mart 1923 tarihlerinde toplanan İzmir İktisat Kongresi’nde, liberal ekonomi politikaları aracılığıyla kalkınmanın gerçekleştirilmesi yolunda görüşler ağırlık kazanmış ancak, özellikle 1929 dünya ekonomik bunalımıyla birlikte, bir taraftan dış koşullar, diğer taraftan, o dönemki ülkenin iç koşulları, özel girişimin ve sermaye birikimi ile nitelikli iş gücü ve altyapı yetersizliği nedenleriyle, devletin öncülüğünde bir kalkınma anlayışının hayata geçirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

“Karma ekonomi modeli” kavramıyla da ifade edilen (bu kavram özellikle 1960’larda daha yaygın olarak kullanılmıştır), ancak 1930’lu yılların başında belirli bir kavramsal netlikle yaşama geçirilen “Devletçilik ilkesi”,

1937’de Anayasa’ya da işlenerek devletin nitelikleri arasına girmiştir. Ekonomik ve toplumsal yaşamda devletin doğrudan müdahalesi ve yönlendirmesini kapsayan devletçiliğin (“mutedil devletçilik” ve “güdümlü ekonomi” ifadeleri de kullanılmıştır) esası, başta ekonomi olmak üzere birçok alanda devletin planlamacı, uygulamacı ve işletmeci olmasıdır. Planlamanın ana hedefi ise ülkenin kalkınmasını sağlamak ve refaha kavuşmasıdır. Devletçilik ilkesinin uygulamaya geçmesinin en önemli yanı kuşkusuz planlı ekonomiye, planlı kalkınma politika ve uygulamalarına geçilmesidir.

“Korumacılık ve devletçilik dönemi” olarak nitelendirilen 1930-39 yılları arasındaki süreçte Türkiye, dünyada ilk kalkınma planı hazırlayan ülkelerden biri olmuş ve 1933-37 döneminde uygulanmak üzere 1934 yılında yürürlüğe giren “Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı hazırlanmıştır. Bu planın uygulanması ile çimento, şeker, kömür, demir, kâğıt, cam, seramik ve dokuma gibi bazı temel sektörlerde sanayi tesisleri kurulmuş, bu alanlardaki ham madde ülke içinden karşılanarak döviz kaybı önlenmiş, kurulan İDT’ler, KİT’ler ve yeni fabrikaların yapımında bölgesel dağılıma dikkat edilmiştir.

Cumhuriyet’in ilk döneminde devletleştirmeler, millileştirmeler ve satın almalarla ülkemize kazandırılan ve ilk yıllardan başlayarak yürütülen demiryolları inşa seferberliği; iktidarın planlamaları, mühendislerimiz ve işçilerimizin olağanüstü gayretleriyle 1940’lara kadar hızla sürmüş, ülkemizin demiryolu ağlarıyla örülmesine başlanmıştı. Cumhuriyet’in demiryolu politikası, Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı’nda öngörülen ve gerçekleştirilen sanayinin kurulması, ürünlerinin yurt sathına yayılması ve üretimde yer seçiminin belirlenmesinde yönlendirici bir rol de üstlenmiştir.

Böylece, bu planlı kalkınma dönemi, Cumhuriyet tarihindeki en büyük büyüme oranlarının gerçekleştiği dönemlerden biri olmuş ve Türkiye, dünyanın en hızlı kalkınan ülkelerinden biri haline gelmiştir.

İkinci Beş Yıllık Sanayi Planı (1938-1942) ise İkinci Dünya Savaşı’nın başlangıç gerilimleri ve savaşın başlaması nedeniyle büyük ölçüde uygulanamamıştır.

Cumhuriyet’in ilk dönemlerindeki başarılı uygulamalardan sonra, 1947 yılında hazırlanan “Beş Yıllık Türkiye İktisadî Kalkınma Planı”, İkinci Dünya Savaşı’nın etkisi ve izleyen CHP ve DP iktidarlarının siyasi ve ekonomik bakış açıları nedeniyle uygulanamamıştır.

1961 Anayasası ile planlı kalkınma, sosyal devlet, hukukun üstünlüğü, güçler ayrılığı vb. kavramlar toplumsal yaşamda yer edinmiş, yeni kurulan Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), ülkenin en nitelikli kadrolarını eğiten, yetiştiren bir okul olmuştur.

Planlı ekonomi yıllarında, her bir sektör için büyük titizlik ve yoğun çalışmalarla hazırlanan Özel İhtisas Komisyonlarının raporları, bu raporların çözümleme ve hedeflerini dikkate alan kapsamlı ve yönlendirici Kalkınma

Planları, planların ilke ve hedeflerine erişmeyi amaçlayan ciddi Yıllık Program ve Bütçe uygulamaları, yüksek kalkınma hızlarına ulaşılmasına imkân vermiştir.

Bu bağlamda; 1930’lu yıllarda başarılı olmuş Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı ile savaş koşulları nedeniyle uygulanamayan İkinci Bey Yıllık Sanayi Planı hariç, 1960 sonrası Türkiye’inde planlamanın geçirdiği evrime, bugün benimsenen temel yönelimler ile mevcut durum arasındaki bağlara ana hatları ile değinmek yararlı olacaktır.

1960’ta tekrar gündeme gelen plan konusu, 1961 Anayasasında “iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma plana bağlanır; kalkınma bu plana göre gerçekleştirilir” şeklinde yer almıştır.

1960 yılında kurulan DPT 8, ve ‘Kalkınma’ Bakanlığı birinin hazırlığında yer almış, 2’si Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından olmak üzere 10 adet Plan hazırlamıştır. On Birinci Plan ile On İkinci Plan, parlamenter rejimin tasfiye edilerek “tek adam rejimi”ne dönüştürülmesiyle Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanmıştır (Tablo 1).

Kalkınma Planlarının Adı, Dönemi, Hazırlayan Kurum ve Hazırlama Yöntemi

	Plan Adı	Dönemi	Hazırlayan Kurum	Hazırlık Yöntemi
1	Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı	1963-1967	DPT	ÖİK
2	İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı	1968-1972	DPT	ÖİK
3	Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı	1973-1977	DPT	ÖİK
4	Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı	1979-1983	DPT	ÖİK
5	Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı	1985-1989	DPT	ÖİK
6	Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı	1990-1994	DPT	ÖİK
7	Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı	1996-2000	DPT	ÖİK
8	Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı	2001-2005	DPT	ÖİK
9	Dokuzuncu Kalkınma Planı	2007-2013	DPT	ÖİK
10	Onuncu Kalkınma Planı	2014-2018	KB	ÖİK
11	On Birinci Kalkınma Planı	2019-2023	KB,	ÖİK (KB kapatıldıktan sonra Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ÖİK + Çalışma Grupları)
12	On İkinci Kalkınma Planı	2024-2028	CB-SBDB	ÖİK + Çalışma Grupları

1960 yılından sonra başlatılan ikinci planlı kalkınma hareketi, ekonomideki sektörlerin ayrı ayrı ele alınarak makro düzeyde analizini, düzenlenmesini, özendirilmesini ve yönlendirilmesini amaçlamıştır.

Beş Yıllık Kalkınma Planları (BYKP), kamu için emredici, özel sektör için özendirici ve yol gösterici bir nitelik taşımakta, yıllık programlar ile de kamu yatırımları belirlenmekte idi. Planlar, aynı zamanda bir kalkınma hareketinin itici gücü rolünü üstlenmiş ve ilk dört dönemde geniş çapta uygulanan “teşvik tedbirleri” ile yatırımlara kaynak aktarımına olanak sağlamıştır.

Planlı kalkınma dönemlerinde, sanayi “lokomotif sektör” olarak saptanmış, ekonomik dengenin kurulması, ekonomik ve sosyal kalkınmanın birlikte gerçekleştirilmesi, hızlı bir büyüme ve sanayileşmeye öncelik verilmesi gibi uzun erimli hedefler belirlenmiştir. Bu dönemde Türkiye, sanayileşmesini oldukça kapsamlı ve karmaşık bir teşvik ve muafiyetler sistemiyle gerçekleştirmeyi öngörmüştür.

1963-1967 yıllarını kapsayan Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemi, yeni İDT ve KİT’lerin kurulduğu bir dönem olmuştur. Esasen kamu eliyle yürütülen ithal ikameci sanayileşme stratejisi ile tüketim malları, ara malları, yatırım malları sanayilerine kadar, kamu sektörünün doğrudan yatırım yaptığı ve bu alanlarda özel sektörün de teşvik edildiği bu dönemde Petkim, Tüpraş, İskenderun Demir-Çelik Fabrikaları, Seydişehir Alüminyum Tesisleri yanı sıra gübre, çimento ve şeker fabrikalarının yenileri kurulmuştur.

Türkiye sanayii, 1963-1977 yıllarını kapsayan ilk üç kalkınma planı ile yatırımlarının büyük kredilerle desteklendiği ve teşvik edildiği dönemleri geçirmiş ve diğer sektörlerden önemli ölçüde kaynak aktarımı yapıldığı bir süreci yaşamıştır. Plan stratejileri, iç tüketimin iç üretimle karşılanması anlayışına dayanılarak yapılmış ve sanayi bu yönde teşvik edilmiştir.

Sonraki üç plan, 1973 ve 1978-79 petrol krizlerinin de etkisiyle, sürekli yön değiştiren politikaların değişen hedeflerine tabi olmuş ve işlevini yitirmiştir.

1979-1984 dönemine ilişkin Dördüncü Plan, ekonomik ve politik krizler ve 1980 Askeri Darbesiyle birlikte benimsenen neoliberal yönelim nedeniyle fiili olarak askıya alınmıştır. 24 Ocak 1980 Ekonomi Kararları uyarınca, 1985-1989 dönemi Beşinci Plan’dan itibaren Türkiye, planlamada ve uygulamada serbest Pazar/piyasa ekonomisinin egemenliğine girmiştir.

24 Ocak Kararlarının uygulandığı 1980 yılından itibaren, Türkiye’de ithal ikameci politikalarda önemli bir değişiklik ortaya çıkmış, yeni bir strateji oluşturulmuş, dışa dönük ve ihracata dayalı bir büyüme stratejisi benimsenmiştir. İhracata önemli ölçüde teşvik sistemi getirilmiş; vergi iadeleri,

ihracat döviz primleri, ucuz krediler, bu dönemlerde uygulanan yeni ekonomik modelin politika araçları olarak ortaya çıkmıştır.

1980’li yıllardan itibaren hazırlanan planlar, ihracata, veya dış pazarlara yönelik bir büyüme stratejisinin eseri olarak ortaya çıkmıştır.

1982 Anayasasında “kalkınma planlaması” devletin “temel görevleri”nden çıkarılarak, “ekonomik hükümler” kısmına aktarılmıştır. 12 Eylül faşizmi ile devlet ve sosyoekonomik yapı yeniden yapılandırılmış, Dünya Bankası ile imzalanan beş ayrı yapısal uyum kredi anlaşmasıyla ihracata yönelik sanayi modeli yanı sıra özelleştirme, kamu yatırımlarının azaltılması, para/finans hareketlerinin serbestleştirilmesinin altyapısının hazırlanması, sanayi ve tarımda devlet tekelinin kırılması, destek ve sübvansiyonların kaldırılması; kamu idari yapısı ile sağlık, eğitim, yerel yönetimler ve giderek her alanda neoliberal dönüşümlerle yeniden yapılanma gündeme getirilmiştir.

Kısacası; 1980 sonrasında, planlama hukuki ve biçimsel düzlemdeki varlığına karşın fiilen devre dışı bırakılmış; planın yerini uygulamada Dünya Bankası, IMF gibi kapitalist-emperyalist sistemin uluslararası kuruluşlarının dayattığı emek düşmanı “ekonomik istikrar programları” almıştır. Devletin sosyo-ekonomik işlevleri, yapısı, işleyişi ve örgütlenmesi “yapısal uyum politikaları” ile dönüştürülürken, plan ve programlar da bu dönüşüme altyapı hazırlayan, hukukilik ve meşruiyet kazandıran, bu dönüşümü hızlandırıp yaygınlaştıran bir araç olarak kullanılmıştır.

Beşinci Plan (1985-1989) ile birlikte sektörel teşvikler azaltılmış ve kalkınma planlaması tasfiye edilmiştir.

1990-1995 dönemi Altıncı Planda, benimsenen ihracata yönelik sanayi modeli uyarınca büyük ihracat teşvikleri söz konusu olmuş, bölgesel planlama yalnızca bir söylem olarak kalmış, kamu yatırımları giderek yoğunluğunu kaybetmiştir.

1996-2000 dönemine ilişkin merkezi ve sektörel planlamadan bölgesel projelere geçme yöneliminin somutlandığı Yedinci Planda, Gümrük Birliği hedefleri doğrultusunda tüm sektörde korumacılık asgariye indirilmiş, özelleştirmeler başlamış, Türkiye sanayisi eşitsiz koşullarda küresel rekabete açılmıştır. 1998’de IMF ile yapılan 10 Yıllık Yakın Takip Anlaşması bu süreci geliştirici bir işlev üstlenmiştir.

2001-2005 yıllarını kapsayan Sekizinci Plan döneminde, özelleştirmeler hızlanmış, teşvik araçları Gümrük Birliği’nin hedefleri ve IMF’nin istekleri doğrultusunda tüm sektörlerde korumacılığı asgariye indirilmesi sürmüştür. Bu plan dahil sonraki planlar kağıt üzerinde kalan “tavsiye”ler ve neoliberal dönüşümleri hızlandırıcı niteliktedir.

Siyasi iktidara göre birçok konuda “ilk”ler planı olan, en erken 2014’de AB’ye üye olunabileceği hayaliyle Türkiye’yi tam üyeliğe taşıyacağı iddia edilen Dokuzuncu Plan; 2006’da yürürlüğe girmesi gerekirken, AB Komisyonu’nun 2007-2013 yıllarını kapsayan AB bütçe dönemine uyum sağlamak üzere Türkiye’den yeni bir “AB Ulusal Kalkınma Planı” hazırlamasını istemesi üzerine yapılan bir yasal düzenlemeyle planın başlangıcı 2007 yılı olmuştur. Bu nedenle Dokuzuncu Planda “Beş Yıllık” ifadesi kaldırılarak, 2007-2013 dönemi için ilk kez 7 yıllık bir Plan hazırlandı. Sonraki Planlarda süre olarak yine beş yıla dönüldü.

Dokuzuncu Planda yalnızca hedefler saptanmış, sorunlar ortaya konulmuş, strateji ve vizyona ilişkin görüşler belirtilmiş ve küresel rekabete entegrasyonun koşulları değerlendirilmiştir. Plan, yıllık programlara esas olan teşvikleri de kaldırmıştır. Plan “stratejisi” a 7 yıl boyunca izlenecek makroekonomik politikaların, IMF programında dayatılan politikaların yerleştirilmesinden ibarettir. Dolayısıyla, Enflasyon hedeflemesi ve dalgalı kur politikasının sürdürüleceği, sıkı para ve maliye politikalarından taviz verilmeyerek, yapısal reformlara sadakat içinde devam edileceğinin altı çizilmesi, bu durumun açık göstergeleridir. Ayrıca Dokuzuncu Plan, talep, üretim, ihracat ve ithalat projeksiyonları yönünden gerçekçi tahminlere dayanmamıştır.

2007-2013 yıllarını kapsayan Dokuzuncu Plana ilişkin “Planlamanın Sonu: 9. Kalkınma Planı” adlı TMMOB Görüşü, 02.02.2008 tarihinde kamuoyu ile paylaşılmıştır.1

[1] <https://www.tmmob.org.tr/icerik/planlamanin-sonu-9-kalkinma-planı-tmmob-bildirisi>

Geçmişin “Plan mı, Pilav mı” tartışmalarından, 1980 sonrasının “Kalkınma Planı mı, Stratejik Plan mı?” tartışmalarına evrilen süreçte, ulusal, kamu-sal/toplumsal hedeflere ve öngörülere bağlı plandan ve planlı kalkınmadan bağımsız “projecilik” anlayışına geçilmiştir. Yıllık programların projeciliği bu köke dayanmaktadır. Neoliberal dönemin “Stratejik Planlama” yaklaşımı, gerçekte bütüncül, gerçek stratejik boyutlara sahip merkezi ulusal kalkınma planlaması anlayışının tümüyle terk edilmesini gizleyen bir özelliğe de sahiptir. Bu yöndeki ilk adımlar Yedinci Planda atılmış, Sekizinci Planda olgunlaştırılmış, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile de yasallaştırılmıştır. Dokuzuncu ve daha sonraki planlarda ve On İkinci Planda bu yaklaşım hakim olmuştur.

Böylece bütüncül, zorlayıcı (kamu kesimi için emredici, özel sektör için yol gösterici) ve aşamalı, makro planlama, sektör analizleri ve proje seçimi aşı-

malarından oluşan, planlama anlayışı tamamıyla ortadan kalkmıştır; çok parçalı, kamu kurumları düzeyinde hazırlanan çok sayıdaki stratejik plan ve projelerden oluşan ve bölge planlamasına ağırlık veren bir planlama anlayış artık yerleşik hale gelmiştir. Bu yeni anlayışta, artık kalkınmacı sosyal devlete de yer yoktur.

2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Plan, DPT eşgüdümünde hazırlanmayan ilk plandır.

Planın, sanayi, kalkınma, bölgesel farklılıklar, makroekonomik göstergeler, yatırımlar, KİT'ler ve enerji üzerine yaklaşımları, gerçek bir planın taşıması gereken planlama, yatırım, kalkınma öğelerinden yoksundur. Örneğin, sanayi sektöründe katma değer artışı sağlayabilecek bir dönüşümün olması ve daimi bir büyüme hızına ulaşabilecek yapıyı kurmak için asgari %4,5 civarında bir yıllık ortalama büyüme hızının tutturulması gerekmektedir ki, Planda buna uygun koşullar ve politikalar bulunmamaktadır. Zira önceki Plan döneminde kamu petro-kimya, tuz, tütün sektörlerinden tamamen çekilmiştir. Elektrik dağıtım, doğalgaz dağıtım, imalat sanayi, limanlar, telekomünikasyon, bankacılık, denizyolu ve havaya taşımacılığında önemli oranda özelleştirmeler yapılmış, KİT'ler tamamen gözden çıkarılmıştır.

Plan metninin bütününde ve enerji ile ilgili bölümünde, siyasi iktidarın sürdürdüğü ve sürdüreceğini bildirdiği politika ve uygulamaların tekrarı söz konusudur. Enerji alanına yönelik sayısal hedeflere hangi programlar ve politikalarla, hangi araçlarla ulaşılabileceğine dair bilgi yoktur. Özelleştirme uygulamalarının sürdürüleceği, tüm yeni elektrik üretim yatırımlarının özel sektöre bırakılacağı belirtilmektedir.

Onuncu Planda, “2023 hedeflerine ve Onuncu Kalkınma Planının amaçlarına ulaşılabilmesi açısından önem taşıyan, temel yapısal sorunlara çözüm olabilecek, dönüşüm sürecine katkıda bulunabilecek, genellikle birden fazla bakanlığın sorumluluk alanına giren, kurumlar arası etkin koordinasyon ve sorumluluk gerektiren kritik reform alanları için ‘Öncelikli Dönüşüm Programları’ tasarlanmıştır” deniliyor ve ilgili bölümde her bir programın önce bileşenleri, ardından genel koordinatörü ve bileşenlerden sorumlu kurum/kuruluşları belirleniyor, koordinasyonundan ise Kalkınma Bakanlığı sorumlu tutuluyordu. Onuncu Plan, “Öncelikli Dönüşüm Programı” ana başlığı altında yirmi beş alanda neoliberal programı doruğuna vardırıran düzenlemeleri de içermekte idi. Bunların arasında İstanbul uluslararası finans merkezi programı, iş ve yatırım ortamı, işgücü piyasası, öncelikli teknoloji alanlarında ticarileştirme, sağlık endüstrileri, sağlık turizmi, aile ve nüfus yapısı, rekabetçiliği geliştiren kentsel dönüşüm programları da bulunmaktadır. AKP iktidarının uyguladığı bütün neoliberal politikalar, istihdam ve çalışma hayatına varıncaya dek Onuncu Plana içerilmiştir.

Yine Onuncu Planda; ithalata olan bağımlılığın azaltılması, yurtiçi tasarrufların artırılması ve israfın önlenmesi, kamu alımları yoluyla teknoloji geliştirme ve yerli üretim ve yerli kaynaklara dayalı enerji üretiminden söz ediliyordu. Bu konular AKP iktidarı tarafından izlenen dış tasarruflara ve ithal girdilere dayalı büyüme stratejisinin bizzat yarattığı sorunlardı. Bu hedeflerde başarılı olunmadığı bellidir, sonuçları hakkında sonraki planda veya başka resmi dokümanlarda hiçbir bilgi bulunmamaktadır.

2001–2005, 2007–2013 ve 2014–2018 dönemlerine ilişkin Sekizinci, Dokuzuncu ve Onuncu Planlarda, neoliberal değişim-dönüşüm doruğa ulaşarak Beşinci Plandan beri süren planlama ve kalkınmanın tasfiyesi doğrultusunda yeni adımlar atılmış; Dünya Bankası ve Avrupa Birliği ile işbirliği doğrultusunda “bölgesel kalkınma ajansları”nın kurulması öngörülmüştür.

Yıllardır emperyalizmin güdümünde uygulanan politikalarla, üretimi yatırımları, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisliği ve halkı dışlayan uygulamalar planlara içerilmiş, kamu yararını gözetilen planlama yönelimi dışlanmıştır. Bu süreçte, Türkiye genelinde sübvansiyonlar büyük ölçüde kaldırılmış, Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT) yatırımları durdurulmuş, büyük ölçekli sanayi kuruluşları ile stratejik kuruluşlar özelleştirilmiş, sabit sermaye yatırımlarında gerileme yaşanmış, Gümrük Birliği hedefleri doğrultusunda tüm sektörlerde korumacılık asgariye indirilmiş, Türkiye sanayisi eşitsiz koşullarda küresel rekabete açılmıştır. Öz kaynaklardan çok ithal kaynaklar girdi olarak kullanılmış, küresel güçlerin dayattığı işbölümü ile fason üretim ve taşeronlaşma egemen kılınmış, kaynak tahsisinin piyasalar ve borçlanma yoluyla sağlandığı bir sanayi/sanayisizleşme politikaları hakim olmuştur.

Onuncu Plan dönemi sonrası 2019-2023 dönemini kapsayan ve gecikerek yürürlüğe giren On Birinci Plan, önceki son planlarla aynı içeriğe sahiptir ve hazırlanış süreci ile hazırlanma yöntemi açısından sorunludur. On Birinci Planın hazırlıkları, Kalkınma Bakanlığı döneminde başlatılmış ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından tamamlanan ilk Plan olmuştur.

1960 sonrası ilk Beş Yıllık Kalkınma Planlarının ciddiyetinden yoksun, planlama teşkilatını kapatıp “her şeye ben karar vereceğim” mantığıyla ve baştan savma bir anlayışla hazırlanan On Birinci Plan; 16 Nisan 2017 tarihli “Anayasa Değişikliği Referandumu” sonrası 6 ay içinde çıkarılması gereken “Uyum Yasaları” çıkarılmadan gidilen 24 Haziran 2018 tarihli “Cumhurbaşkanı ve 27. Dönem Milletvekili Genel Seçimleri” ile hukuki altyapısı eksik bir şekilde kurulan yeni tek adam yönetimi/rejiminin bir ürünü olmuştur.

On Birinci Plan, yeni “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” ile (aslında bir hükümet ve hükümet sistemi yoktur, Cumhurbaşkanına bağlı bakanlar vardır) iddia edildiği üzere bürokraside bir hızlanma yaratılmamış, aksine kurumsal işleyiş, 6 Şubat Kahramanmaraş merkezli depremlerde ve başka birçok örnekte bariz şekilde görüldüğü üzere yok edilmiştir.

On Birinci Planın, temel motivasyonu sermaye-rant çevrelerinin arzu ve talepleri doğrultusundadır. Bu husus, ülke ekonomisinin içerisinde bulunduğu durumdan ötürü son yılların geniş halk kesimleri açısından çok daha zor ve yıkıcı geçmesine neden olmuştur.

2023 hedefleri olarak vaat edilen On Birinci Plan, 2013 hedeflerinin bile gerisinde kalmıştır. Bu süreç hedefleri tutmayan AKP iktidarının plan mantığı ciddiyyetten uzaklığının bir başka göstergesidir.

Özetle; Türkiye'nin 1960-1980 arası kalkınmasını sağlayan plan/planlama, kalkınma, sosyal devlet kavram ve yaklaşımları 1980'lerden sonra hızla tasfiye edilmiş; kalkınmanın sonuçlarını vermeyen bir “büyüme” yaklaşımı benimsenmiş ve şimdi de bu yaklaşımın en yozlaşmış biçimine, kamu idari yapısında yaşanan büyük dönüşümler, tasfiyeler ve son yılların referandumları ile birlikte, rant-kayıрма-kapkaç ekonomisine ve kuralsızlaşmayı meşrulaştıran yeni tipte bir başkanlık rejimine geçilmiştir.

3. On İkinci Plan Üzerine Genel Değerlendirme

On İkinci Plan, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanmış, toplam 261 sayfalık bir metin olup, bunun 10 sayfası dış kapak, içindekiler, tablolar ve kısaltmalardan oluşan başlangıç materyalidir. Kalan 251 sayfa, iki bölüm ve 983 maddeden oluşmaktadır.

10 Haziran 2022 tarihli ve 31862 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan On İkinci Kalkınma Planı Hazırlıklarına İlişkin 2022/10 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle başlayan hazırlıklar kapsamında, kamu kesimi, özel kesim, sivil toplum temsilcileri ile akademik çevrelerin bir araya gelineceği ve Özel İhtisas Komisyonları (ÖİK) kurulması öngörülmüştür.

Konu başlıklarının bölüştürülmesinde izlenen yöntem sorunlu olup, tüm konuların neden Özel İhtisas Komisyonlarında hazırlanmadığının, bu komisyonlardan elde edilecek sonuç, değerlendirme ve önerilerin Plan hazırlıklarına katkı sağlaması yoluna gidilmediğinin gerekçesi belirsiz kalmıştır.

Dokuzuncu Plan dahil, önceki plan hazırlıklarında ÖİK'lere TMMOB ve bağlı Odalarından konu uzmanı isimlerin istendiği ve çalışmalara fiilen katıldıkları bir gerçektir. On Birinci Plan hazırlıklarında TMMOB ve bağlı Odaları sürece davet edilmemiş ve ÖİK'lerde görüşleri alınmamıştır. On

İkinci Plan hazırlık sürecinde ise TMMOB önce davet edilmiş, daha sonra sebep belirtmeksizin TMMOB temsilcilerinin toplantılara katılımının sağlanmayacağı bildirilmiştir.

Plan Sunumunda “12’inci Kalkınma Planı hazırlanırken 60 özel ihtisas komisyonu ve 27 çalışma grubu oluşturulmuş, bu kapsamda gerçekleştirilen toplantılara yaklaşık 8.500 kişi katılım sağlamıştır” denilmesine karşın, ilgili resmi web sayfası incelendiğinde, hangi ÖİK ve çalışma gruplarına hangi kurum ve kuruluşlardan isim istendiği, nasıl bir takvimlendirme ve hangi yönlemlerle rapor üretildiği, hatta rapor üretilip üretilmediği de belirsizdir. Öyle ki, Strateji ve Bütçe Başkanlığı ağ sayfasında yer alan On İkinci Plan özel İhtisas Komisyonu Raporları kısmında herhangi bir rapora ulaşılamamaktadır.

Ayrıca OVP’nin Plan yürürlüğe girmeden hazırlanıp Resmî Gazete’de yayımlanması ve ondan önce 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin TBMM’ye sunulması (bütçe teklifi OVP’yi esas alır) ve 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Raporu’nun (kalkınma planını esas alır) yayımlanması söz konusudur. Bu durum, hem ciddi bir bütçe hakkı ihlali hem de bu resmi belgelerin usule uygun hazırlanmamaları (usulün esastan önce gelmesi) nedeniyle hukuki geçerliliklerini de tartışılır hale getirmektedir.

Çünkü OVP’nin tabi olduğu 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 16. maddesinin değişik ikinci fıkrasına göre programın, kalkınma planları, stratejik planlar ve genel ekonomik koşulların gerekleri doğrultusunda hazırlanması gerekmektedir. Oysa OVP (2024-2026) söz konusu kanunun öngördüğü şekil şartlarına uygun olmadan hazırlanmıştır. On İkinci Plan (2024-2028) henüz o tarihte Meclis kararı olarak yayımlanmamış olduğu için, OVP’nin plan ile uyumu gözetilmemiştir. Benzer durumlar 2024 bütçe teklifi ve 2024 yılı programı için de geçerlidir.

Böylece kamunun kaynak tahsisleri, Plan hedefleri yerine sözü edilen bütçe belgelerinde (Bütçe, OVP ve Yıllık Program) belirlenen hedeflere/projelere göre yapılmış olacaktır. Bu Anayasa ve 5018’in ihlali anlamına gelmektedir. Aynı durum 2019 yılında da yaşanmış; On Birinci Plan, OVP(2019-2021), 2019 Yılı Bütçesi ve 2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı’ndan sonra Meclis’e sevk edilmiştir.

“Plan”, hazırlanış süreci kadar, kurgusu, ölçek anlayışı ve kapsamı açısından da sorunludur.

Kalkınma Planları, amaç ve işlevleri gereği özel kesim için “yönlendirici öneri”, kamu kesimi içinse “taahhüt” niteliği taşır. Bu açıdan değerlendirildiğinde On İkinci Plan, özellikle kamu kesimince yapılacak girişimler ve düzenlemelere ilişkin somut hedefler tanımlamaktan uzaktır. Plan, temelsiz “vaatler/dilekler”in sıralandığı bir içeriktedir.

Ülke yönetiminin eğitimde ve toplumsal yaşamda dincilik/dinselleştirme-gericiliği öne çıkaran politikaları ile planda sözü edilen bilim ve teknolojiye ilerleme, bilimsel araştırma ve üretim, “milli teknoloji hamlesi” girişi gibi hedefler/vaatlerin çeliştiğinden ve uyumsuzluğundan söz etmek mümkündür. Planın hemen her bölümünde güncel teknolojilere, dijital dönüşüme ve teknoloji geliştirmeye vurgu yapılarak bu amaçlarla nitelikli insan gücünün eğitilmesi ve yetiştirilmesine değinilmektedir. Oysa analitik düşünme, sorgulama, matematiksel ve mantıksal modeller oluşturma, bütünü ve bileşenleri bir arada kavrayarak yorumlama, sorun tanımlama ve çözme, yöntem geliştirme gibi yetkinlik ve beceriler, aydınlanma ve laik eğitim-öğretimle ilköğretimden başlayarak genç kuşaklara kazandırılmadıkça verimli sonuçlar alınması mümkün değildir.

Plan tek adam rejiminin yarattığı temel sorunları çözemeyeceğinin de itirafıdır. Plan bütünü itibarıyla bir vaatler silsilesidir. Temelsiz temennilerin önümüzdeki 2024-2028 yıllarında ve ciddi bir kriz ortamında gerçekleşmesi mümkün değildir. 21 yıllık iktidar pratiği de bunun somut kanıtıdır.

Diğer yandan bu ve önceki birkaç planda toplumsal kalkınmaya ve toplumun tercih ve istemlerinin inşasına yönelik bir amaç fonksiyonu olmadığını da belirtmek gerekir.

Bu nedenlerin bütünü itibarıyla mevcut doküman bir plan olarak değerlendirilemez.

4. On İkinci Plan, Önceki Planlar ve OVP’ler: Uyumsuzluklar, Gerçekçi Olmayan, Gerçekleştirilemeyen Öngörü ve Hedefler

Bugünkü ekonomik yapının içinde ‘plan ve hedeflerin’ rolü, yeri ve durumuna da son planlar bağlamında değinmekte yarar var.

Türkiye ekonomisinin 1980 ve AKP’nin iktidara geldiği 2002 sonrası süreci, ekonominin emperyalizmin çıkarları doğrultusundaki küresel sermaye hareketlerine bağımlılığını net olarak ortaya koymaktadır. Dolayısıyla böyle bir ekonomide en başta orta ve uzun vadeli “plan” belgelerinin itibarının kalmadığının altını çizmek gerekmektedir. AKP iktidarının her planlamasında olduğu gibi On İkinci Plan hedefleri de tutarsız ve iktisadi-toplumsal gerçeklerden uzaktır. Bu durum Orta Vadeli Planlar ile bütçelerde, yıllık programlar dahil birçok “staretjik plan”da mevcuttur ve planlar arası uyumsuzluk, hatta çelişkiler de bulunmaktadır. Günümüzde plan ve hedeflerin ciddiye alınmamasının, itibarsızlaşmasının bir nedeni de budur.

Planlar, orta vadeli plan ve programlar, bütçeler ve diğer resmi dokümanların tahminleri ile gerçekleştirmeleri arasında ve kendi içlerinde bir iç tutar-

luluk olması beklenir. Ancak böylesi bir uyum yoktur ve hemen her konuda olduğu gibi tahminler tutmamakta, sürekli olarak revize edilmektedir.

Örneğin, 2022-2024 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program'da(OVP) dolar kuru 2021'de 8,30 TL, 2022'de 9,27 TL, 2023'te 9,77 2024'te 10,27 olarak öngörülmişti, fiili durumda ise büyük bir yanılma olduğunu görüyoruz. Sonraki OVP'de ise 2022 beklentisi 9,27'den 16,62'ye yükseltildi. 2023 beklentisi 21,52, 2024 beklentisi ise 24,62'ye, 2025 yılı dolar kuru beklentisi ise 25,77 çıkarıldı.

Eylül 2023'te yayınlanan (2024-2026)OVP'de ise son olarak 2023 sonu dolar/TL beklentisi 23,9, 2024 tahmini 36,8, 2025 tahmini 43,9, 2026 için 47,8 olmuştur.

Onuncu Planda 2023 için 25 bin dolar olan kişi başına milli gelir hedefi, On Birinci Planında 12 bin 484 dolara; son OVP'de ise 12 bin 415 dolara indirildi. Yani 2013 yılında 12 bin 582 dolar olan kişi başına gelir düzeyine, 2023-2024 yıllarında bile ulaşamayacağı itiraf edilmektedir.

Onuncu Plandaki enflasyon hedefi tek haneli idi. Onbirinci Kalkınma Planı'nda 2019-2023 yılları için öngörülen enflasyon hedefi de %5; 2022-2024 yıllarına ilişkin OVP'de %7,6 olarak öngörülmekteydi. Yine Eylül 2023'te yayınlanan son (2024-2026)OVP'de ise enflasyon 2023 için %65 olarak belirlenmiştir.

Belgeler gösteriyor ki Onuncu Planda GSYH 2023 hedefi 2 trilyon dolardı. On Birinci Planda ise 2023 hedefi 1,1 trilyon dolara çekildi. Yani 2023 hedefinde yarı yarıya bir düşüş gerçekleşmiş. Aynı şekilde kişi başına milli gelir hedefi 25 bin dolardı ancak On Birinci Planda 12 bin 484 dolara çekildi.

Tüm bu veriler ışığında 2024 yılında enflasyonun öngörünün üzerinde, büyümenin ise öngörünün altında gerçekleşmesi olasılığı büyümektedir.

2012 sonunda, Cumhuriyetin 100. yılı olan 2023 için, ekonomik, siyasi ve altyapı hedeflerinin olduğu 100'e yakın madde açıklamıştı. Bu hedeflerin en iddialı olanları arasında yıllık gayrisafi yurtiçi hasılayı (GSYH) 2 trilyon dolara çıkararak dünyanın ilk 10 büyük ekonomisi arasına girmek, kişi başına düşen milli geliri 25 bin dolara yükseltmek ve 500 milyar dolarlık ihracat yapmak vardı. Ancak bu hedefler hayal olmaktan öteye geçemedi.

Son OVP (2024-2026), 2023 gerçekleşme tahminleri ile Onuncu ve On Birinci Planlardaki 2023 hedefleri ile karşılaştırıldığında, iktidarın, kurduğu tüm hayallerin açık ara gerisine düştüğü görülmektedir.

On İkinci Planın "Dünya Ekonomisine İlişkin Temel Makroekonomik Göstergeler" başlıklı bölümü ve Tablo-1'de; 2024-2028 aralığında ortalama

ma küresel büyümenin %3,1 olarak gerçekleşeceği, bu oranın gelişmiş ekonomiler için %1,7 civarında seyredeceği tahmini yer almaktadır.

“Yükselen Piyasalar ve Gelişmekte Olan Ekonomiler” başlığı altında da ülke büyüme tahminlerine yer verilmektedir. Buna göre, önümüzdeki 5 yılda en hızlı büyüyen ekonomi %6,3 oranıyla Hindistan olurken, onu %5 ile Türkiye izlemektedir. Çin %3,9, Rusya %1, Brezilya %1,9 ile geride kalmaktadır. Ancak tablonun dipnotlarından, Türkiye dışındaki verilerin IMF’nin Ekim 2023 Dünya Ekonomik Görünüm Raporu’ndan alındığı anlaşılmaktadır. Buna karşın, Türkiye’ye ilişkin rakamlar planın, yani iktidarın tahminleridir. Halbuki IMF’nin söz konusu raporunda, Türkiye’nin 2024 büyümesi %3, 2028 büyümesi ise %3,2 olarak öngörülmektedir. Benzer düşünce sistemiyle, Hindistan’a, Brezilya’ya ilişkin tahminler de o ülkelerin hükümetlerinden alındığında tablo değişecektir.

Aynı IMF raporunda Türkiye’nin 2024 ortalama enflasyonu %54,3; 2024 ve 2028’e ilişkin cari açığın da sırasıyla %3 ve %2,3 varsayıldığı da hatırlanmalıdır.

Rakamlarla oynanılırsa, haliyle Türkiye’nin GSYH’si 2028’de 1.589 milyar dolara, kişi başına gelir de cari rakamlarla 17.554 dolara, satın alma gücü paritesine göre de, 58.555 dolara yükselir. Bu şekilde gerçeklik dışına çıkılarak 2053 yılında Türkiye’nin üst gelir grubuna terfi edeceği, ilk 10 ekonomi arasına gireceği, satın alma gücü temelinden ilk 5 ekonomi arasına gireceği gibi hayallerle uçuk projeksiyonlar yapılmaktadır.

On İkinci Planda “İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi” gibi başlıklar altında 2024–2028 arasında “307. Plan döneminde büyüme oranının yıllık ortalama yüzde 5,0 oranında gerçekleşmesi” hedefi diğer parametreler ile birlikte sunulmaktadır. OVP’de, 2024’te %4,0, 2025’te %4,5, 2026’da ise %5 büyüme öngörülmüyordu. Her iki belgenin uyumlu olmasının gözetildiği varsayılırsa, demek ki 2027–2028’de %6 gibi çok yüksek büyüme oranları hedeflenmektedir. Ülkenin nüfus artışının yavaşladığı, toplam faktör verimliliğinin bizzat programca 2019–2023 ortalaması %1,6’nın altında, bu plan dönemi için %1,1 beklendiği bir ortamda %5 ortalama büyüme gerçekçi görünmemektedir. Ayrıca yine katma değer içerisinde tarımın payının %6,5’ten %6,2’ye düşmesi beklentisi, gıda güvenliğinin öne çıktığı, jeopolitik çatışmaların tırmandığı bir konjonktürde anlamlı görünmemektedir.

Planda özellikle istihdam ve işsizlik değerlendirmelerinin Covid 19 salgınına indirgendiği hedeflerin ise iyimser vaatler olarak oluşturulduğu görülmektedir. OVP’ye göre işsizlik oranı 2024’te %10,3’e yükselecektir. İstihdamın 2024–2028’de her yıl %3 artarak, 2028’de 36,621 milyona çıkması,

böylelikle işsizliğin %7,5'e düşmesi de bu sebeple iyimser görünmektedir. "Ödemeler Dengesi" konusunda "sağlıklı bir ödemeler dengesi yapısı"ndan söz edilmektedir. Oysa OVP'de 2024-2026 yılları için toplam 96,4 milyar dolar cari açık beklendiği belirtilmektedir. Planda ise, 2028'de cari açığın 2,8 milyar dolara kadar daralması öngörülmektedir. Bu hedef, seyahat gelirlerinin 82,8 milyar dolara, ihracatın ise 375,4 milyar dolara çıkmasıyla tutturulabilecektir. OVP'de 2026 yılı ihracat beklentisi 302,2 milyar dolar- dır. 2028'de ihracatın birdenbire 73,2 milyar dolar artışı hayal ürünüdür. Dünya ticaret hacminin yıllık %3,5 artması beklenen bir dünya konjonk- türünde, yılda %9'luk bir ihracat artışını gerçekleştirecek bir yapısal dönü- şüm olanaklı değildir.

Onuncu Planda 2023 yılı için enflasyonun tek hanelere düşürülmesi hedef- lenmişti. On Birinci Planda ise iktidar, enflasyon oranını %5'e kadar kade- me kademe indirmeyi hedeflemiş olsa da, Onuncu Kalkınma Planı'ndaki %4,5'lik 2018 hedefi amaçlanandan çok uzakta, %20,3 olarak gerçekleşmiş- tir ve On Birinci Plandaki %5 olan hedefin ise %65 olarak tahmin edildiği bilinmektedir.

Sunulan planlar, programlar ve birbirini tutmayan politika ve uygulamalar değişmediği sürece hedefler de tutmayacak, imaj algısı içeren hayalperest kurgu ve vaatlerden başka bir şey ifade etmeyecektir.

Özetle iktidarın önceki tüm 2023 hedefleri çökmüş durumdadır. Benzer hedeflere On İkinci Planda tarih değişiklikleriyle yer verilerek kamuoyu- nun bu tahminlere inanmasını ve kabul etmesini beklemek mümkün de- ğildir.

5. On İkinci Kalkınma Planı Eksenleri Üzerine Genel Değerlendirme

Birinci bölümde, "Plan Öncesi Dönemde Dünyada ve Türkiye'de Gelişme- ler" başlığı altında planın hazırlandığı dönemin ekonomik ve sosyal koşulları, planı hazırlayanların yaklaşımı çerçevesinde özetleniyor.

"Uzun Vadeli (2024-2053) Gelişmenin Stratejisi ve On İkinci Kalkınma Planının (2024-2028) Temel Amaç ve İlkeleri ile Hedef ve Politikaları" başlıklı ikinci bölümde, planın eksenleri, gerçek içeriği gizleyecek şekilde, beş ana başlık altında, "istikrarlı büyüme, güçlü ekonomi", "yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim", "nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum", "afetlere dirençli yaşam alanları, sürdürülebilir çevre" ve "adaleti esas alan demokratik iyi yönetim" olarak belirlenmiştir.

Bu beş başlık üç kısma ayrılmıştır. Birinci kısımda, Saray'ın etkilerinin his- sedildiği bir "Uzun Vadeli (2024-2053) Gelişmenin Stratejisi" başlığı altın-

da “2053 Yılında Türkiye” sözde vizyonuna yer verilmiş. AKP’nin olağan bir planlama döneminin çok ötesine giden iddialı hedefler sergilediğini ve Onuncu Planda 2023’e dönük 10 yıllık hedefler belirlediğini bilinmektedir. Bunların tümüyle geçersiz kalmış olması üzerine aldatmaca bu defa 30 yıl sonrasını hedefliyor!

İkinci bölümün ikinci kısmında On İkinci Planın “Vizyonu, Amaç ve İlke-leri” kısaca belirtiliyor.

İkinci bölümün üçüncü kısmı ise Planın esas gövdesini oluşturuyor. Bu kısım yukarıda belirttiğimiz beş ayırımdan oluşmuş. Bunlardan ilk ikisi ekonomi ağırlıklıdır: “3.1. İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi”; “3.2. Yeşil ve Dijital Dönüşümle Rekabetçi Üretim”. Son üç ayırımda ise ideolojik-siyasi damga ve rant esaslı politikalar oldukça belirgindir: “3.3. Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum”; “3.4. Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre”; “3.5. Adaleti Esas Alan Demokratik İyi Yönetişim”.

Birinci bölümde “Dünyada ve Türkiye’deki Gelişmeler” bağlamında sıralanan konular, akıllara, sorunları yaratanlardan onları çözmesi nasıl beklenir, sorusunu getiriyor. Örneğin “Küresel Gelişmeler ve Eğilimler” başlığı altında “Gıda Güvenliği” alt başlığı var ancak Türkiye’nin gıda egemenliğini yitirmesi ve dışa bağımlı hale gelmesinin sorumluluğu çok büyük ölçüde AKP iktidarının politikalarıdır. Uluslararası ölçekte “Eğitim Yaklaşımlarının Değişmesi” ise AKP’nin eğitimi imam-hatipleştirme, dinselleştirme yaklaşımı arasında dağlar kadar fark olan bir konudur. Bu bölümde yer verilen tüm alt-başlıklar benzer durumdadır.

Önceki On Birinci Planın kurgusu olan “hedef 2023” iddiasının plan döneminde gerçekleştirilememesi ve hedeflerin bile gerisine düşülmesi üzerine On İkinci Planda hedefler revize edilerek “2053 Yılında Türkiye” başlığı altında yeni bir hedef belirlenmiştir: “hedef 2053”. Bu hedefe bir sonraki bölümde ayrıca değineceğiz.

On İkinci Planın temel eksenleri yeni olmayıp, On ve On Birinci Planın devamı niteliğinde ve aynı kavramsal çerçeveye sahiptir. Önceki planlarda da yer alan ve neoliberal terminolojide sıklıkla kullanılan “rekabetçi verimlilik”, “her alanda rekabetçilik” gibi bilindik piyasacı yaklaşıma dayandırılmıştır.

Makro Ekonomik Politika Çerçevesi bölümündeki, “rekabetçiliği odağına alan”, “kurala dayalı serbest piyasa ekonomisini destekleyecek politikalar”, “piyasaya giriş çıkışları kolaylaştırıcı, rekabeti güçlendirici ve piyasa aksaklıklarını giderici düzenleme ve uygulamalar”, “dalgalı kur rejimi sürdürülecek”, “uluslararası sermayenin ülkemize çekilmesine yönelik sermaye

hareketlerinin serbestliği doğrultusunda uygulamalar” ve benzeri ifadeler, neoliberal anlayışın ifadeleridir ve uluslararası sermayeye güven tazelemeye yönelik kaleme alınmış yaklaşımlardır.

Kamunun yatırımcı rolü, üretim yapma ve istihdam yaratma misyonu On İkinci Planda da yoktur. Tüketime dayalı bir ekonomi olan Türkiye’de tüketime az bir gerilemeyle, 2028’de de GSYH’nin %66,7’sini oluşturacağı, yatırımların payının ise %32,6 ile fazla değişmeyeceği varsayılmaktadır.

“Enflasyon” değerlendirmeleri ve vaatleri de yine Covid 19 salgını, dünya ekonomisi, küresel yapı üzerinden değerlendirilmektedir. “(...) enflasyonun orta vadede tek haneli rakamlara düşürülmesi ve fiyat istikrarının sağlanması temel amaçtır” denilmektedir.

Planda 2023 yılı enflasyonu %65 olarak tahmin edilmektedir. 2028’de ise enflasyonun %4,7’ye düşmesi beklenmektedir. Bu sonuca teknik olarak ancak talebin daraldığı bir ekonomik durgunluk senaryosunda ulaşılabilir. 2028 yılı için %6 büyüme planlanırken, enflasyondaki bu keskin düşüş mantıkla açıklanamamaktadır. Kaldı ki, TÜFE yılsonu tahmini yüzde 65’e çıkarılmıştır ama henüz Ekim ayında yüzde 61,36 düzeyine ulaşılmıştır; dolayısıyla yılsonu itibariyle yüzde 70 civarında gerçekleşmesi daha büyük olasılıktır. Tüm bu veriler ışığında 2024 yılında enflasyonun öngörünün üzerinde, büyümenin ise öngörünün altında gerçekleşmesi olasılığı büyümektedir. On İkinci Planda öngörülen büyüme, nereden, nasıl ve kimlerden sağlanacaktır? Planda bu sorular yanıtızsız bırakılmakla beraber, son dönemlerin ekonomiyi yönetim tarzına uygun bir şekilde ‘olacaktır, gerçekleşecektir’ gibi, nasıl olacağı ve ne şekilde gerçekleştirileceği belirtilmeden yazılan altı boş ifadelerden öteye gitmeyen ‘vaatler’ ve ‘temenniler’ yer almaktadır.

On Birinci Plan dönemi boyunca ülkemizin içine girdiği yapısal, toplumsal ve ekonomik sorunlara, On İkinci Planda sıklıkla “Covid-19 Küresel salgını” sebep olarak gösterilmiştir. Temelde olan neoliberal politikalar, sömürü, tek adam rejiminde doruğa ulaşan rant yağmasının yapısal sonuçları ve uygulanan politikalar doğal olarak yok sayılmıştır.

Yıllardır emperyalizmin güdümünde uygulanan politikalarla üretimi yatırımı, sanayileşmeyi, bilimi, teknolojiyi, mühendisi, mimarı, şehir plancısını ve halkı dışlayan uygulamalar On İkinci Planda da sürmekte, ülke, kamu/toplum yararını gözeten politikalar bulunmamaktadır. Sanayinin gelişmesini ve tarımda gıda egemenliğini sağlayacak, her alandaki dışa bağımlılığı azaltacak, ekonomik büyümeyi en geniş toplumsal tabana yayacak, refah ve istihdam sağlayacak, ülke ve kamu yararına bir yatırım ve üretim planla-

masının yokluğu, kendini açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Artan dışa bağımlılığı yok edecek, gerçekçi bir gelecek vizyonu planda yoktur.

Dünyada korumacılık eğilimlerinin arttığı belirtilmesine karşın, önceki planlardaki gibi “Uluslararası sermayenin ülkemize çekilmesine yönelik sermaye hareketlerinin serbestliği ilkesi doğrultusunda uygulamalara devam edilecektir” denilerek yabancı sermayeye bağımlılık ve yüksek faiz ödemelerinin devam edeceği görülmektedir. Ayrıca Türkiye ekonomisinin aleyhine olan “Gümrük Birliği’nin güncellenmesine” birçok yerde değinilerek ülkemizin aleyhine olan kısıtlamaların sürdürüleceği anlaşılmaktadır.

5. On İkinci Planın Hedef ve Politikaları Açısından Değerlendirmesi

Gerek On İkinci Plan gerekse son OVP metinlerinde yazılı olmayan büyük bir hedefi var: Kıdem tazminatını fona dönüştürerek tedricen sistemden çıkarmak. Bu hedef yarım yüzyıla yakındır hep gündeme gelir. Emeğe açık saldırıların 12 Eylül rejiminin bile göze alamadığı bu konu şimdi tedrici bir süreç içinde ele alınmaktadır.

“Kıdem Tazminatı” kavramının yerine son yıllarda “tamamlayıcı emeklilik sistemi” kavramı kullanılıyor, üstelik büyük harflerle TES kısaltması kullanılmadan! OVP’de (s. 26, Tedbir 21) buna yer verilen bölümün başlığı dikkat edilirse “Finansal İstikrar”dır. Üstelik sosyal güvenlik sistemine ilişkin düzenlemeler, olması gerektiği gibi “Kamu Maliyesi” bölümünde yer alırken, “tamamlayıcı emeklilik sistemi” orada yer almıyor. Çünkü niyet bellidir: Kamu maliyesinde finansal sıkışıklık gene çok büyümüştür; 2023-2026 dönemi Merkezi Yönetim Bütçesi açıkları toplamı 8 trilyon TL’yi buluyor. Faiz giderleri de aynı dönemde 6 trilyon TL’ye çıkıyor. Merkezi Yönetim Bütçesi açıklarının GSYH’ya oranı 2023 ve 2024 için yüzde 6,4 olarak öngörülüyor.

On İkinci Plan metninde de benzer yaklaşımın görülmesi şaşırtıcı değildir. Gene Kıdem Tazminatı’na herhangi bir atıf yoktur. Ama bol miktarda “tamamlayıcı emeklilik sigortası” (TES) ifadesi yer almaktadır. Hemen belirtelim ki, TES projesi yeni değildir; AKP yıllardır birçok plan-program metninde bu hedefe aynı ifadeyle yer vermiştir. Belirtilmelidir ki, Yerel Seçimler öncesinde kıdem tazminatına bir saldırının açıkça yazılmasının siyaseti oportünitesi AKP açısından yüksek olmazdı. Kaldı ki bir de sendikaları, onların konfederasyonlarını, üye tabanlarını hazırlama-ikna-aldatma süreci için zamana ihtiyaçları var. Çünkü 48 yıldır uğraşılıp da bir türlü tasfiye edilemeyen bir sosyal güvence ve ekonomik haktan bahsediyoruz.

On İkinci Planda, “Yurtiçi Tasarruflar” (s. 60 vd.) ile “Sosyal Güvenlik Sistemi ve Finansmanı” (s.75 ve devamında) başlıkları altında bu konulara

değinen “Politika ve Tedbirler”e yer verilmektedir. Aynen aktarıyoruz:

“Yurtiçi tasarruflar” başlığı altında (s.60):

349. Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) daha cazip hale getirilerek fon tutarı ve katılımcı sayısı artırılabilecek, Otomatik Katılım Sistemi (OKS) işveren katkısını içerecek şekilde geliştirilecek ve fon çeşitliliği sağlanacaktır.

349.1. OKS'nin işveren katkısını da içeren ikinci basamak emeklilik sistemine dönüşeceği tamamlamalı emeklilik sistemi kurulacaktır.

349.2. OKS'de fon çeşitliliği katılımcıların farklı risk algısı ve tercihlerini dikkate alacak şekilde artırılabilecektir.

(349.4.'te ise, özetle, ‘BES katılımcılarının fonlarının, ihdas edilecek “yaşlı bakım sigortası” bağlamında, isteğe bağlı olarak uzun dönem bakım teminatına dönüştürülecektir. denilmektedir).

349.6. OKS'de olduğu gibi BES'ten emekli olan bireylerin birikimlerini toplu olarak çekmeleri yerine programlı geri ödeme veya yıllık gelir sigortası şeklinde almaları özendirilecektir.

“Sosyal Güvenlik Sistemi ve Finansmanı” başlığı altında (s.76 ve 77):

405. Sosyal güvenlik mevzuatı ve uygulamaları değişen işgücü piyasası koşullarına ve yeni nesil esnek çalışma modellerine uyumlu hale getirilecektir.

405.1. Dijitalleşmeyle birlikte geleneksel işyeri kavramının dışında ortaya çıkan yeni çalışma modellerinin sosyal güvenlik sistemiyle uyumlaştırılması için teknik ve hukuki altyapının güçlendirilmesine ilişkin çalışmalar yapılacaktır.

405.2. Sosyal güvenlik uygulamalarının başta kısmi süreli çalışma olmak üzere esnek çalışma modelleriyle uyumu artırılabilecektir.

406. Kişilerin daha çok istihdamda kalmasını teşvik eden, hakkaniyeti ve aktüeryal dengeyi önceleyen düzenlemeler hayata geçirilerek sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliği güçlendirilecektir. [TMMOB Notu: prim ödeme gün sayısının artırılmasını kapsıyor olabilir.]

406.1. Sosyal güvenlik sisteminde hakkaniyeti ve aktüeryal dengeyi güçlendirecek reformlar hayata geçirilecektir.

406.2. Aylık bağlama sistemi kişilerin daha çok istihdamda kalmasını teşvik edecek ve mali yük getirmeyecek şekilde yeniden düzenlenecektir.

406.3. Sosyal güvenlik sisteminin mali sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla emeklilik kriterlerinin belirlenmesinde doğuştan beklenen yaşam süresi artışı ile uyumlu otomatik ayarlama mekanizmalarına ilişkin çalışmalar yapılacaktır.

[TMMOB Notu: Burada, eğer emeklilik yaşının uzatılması kastedilmiyorsa prim ödeme gün sayısının artırılmasının kastedildiği de anlaşılabilir. Ancak, On İkinci Planın ilk yılı olan 2024 yılı için daha ayrıntılı tedbir ve faaliyetlere/projelere yer veren “2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı” 26 Ekim itibarıyla TBMM’ye sunulunca konu daha fazla netleşmiştir. 2024 Yılı Programınının 113. sayfasında yer alan Planla aynı sayılı Tedbir 406/3, yukarıda verilen ifadeyi tekrarladıktan sonra tablonun “Yürütülecek Faaliyetler ve Projeler” sütununda, “Doğuştaki beklenen yaşam süresindeki artışa uyumlu olarak emeklilik yaşının belirlenmesi için otomatik ayarlama mekanizmalarına ilişkin çalışma yapılacaktır” düzenlemesine yer verilmektedir. Bu durumda, belki hemen 2024 yılı için olmasa da, emeklilik yaşının uzatılmasına ilişkin bazı çalışmalar yapılmasının planlanabileceği öngörülebilir. Ancak kanımızca, bugünkü aşamada daha çok kamuoyunun vereceği tepkilerin ölçülmesi amaçlanmaktadır.]

407. Nüfusun yaşlanmasının sosyal güvenlik sistemi üzerindeki etkilerinin azaltılması için bakım sigortası ve mesleki rehabilitasyon uygulamaları hayata geçirilecektir.

407.1. Yaşlı bakım hizmetlerinin finansmanı için bakım sigortası kurulacaktır.

407.2. Sürekli iş göremezlik geliri veya maluliyet aylığı alan kişilerin yeniden işgücü piyasasına dönmesi için mesleki rehabilitasyon uygulaması hayata geçirilecektir.

408. Sosyal güvenlik sisteminde prim tahsilatları artırılabilecektir.

408.1. Prim borçlarının takip ve tahsilat süreçleri etkinleştirilecektir.

410. Sosyal güvenlik sistemi, emekli refahının artırılması ve kişilere ilave sağlık güvencesi sağlanması amacıyla tamamlayıcı emeklilik ve sağlık sistemleriyle desteklenecektir.

[TMMOB Notu: Sadece TES değil aynı zamanda bir “tamamlayıcı sağlık sigortası”(TSS) öngörülmektedir. Bu, sağlık sigortasının piyasalaştırılmasında yeni bir adımdır.]

410.1. Genel Sağlık Sigortası sisteminin sürdürülebilirliğinin güçlendirilmesi, kişilere alternatif bir sağlık güvencesi sağlanması ve sağlık hizmet sunumundaki kapasitenin etkin kullanımı için tamamlayıcı sağlık sigortacılığı teşvik edilecektir.

Görüldüğü gibi On İkinci Plan, son OVP’deki politikaları biraz daha ayrıntılandırmaktadır. Ortada sosyal güvenlik ve sağlık sistemlerinin piyasalaştırılması niyetleri dışında, kıdem tazminatının bir TES sistemi içinde

eritilerek süreç içinde tasfiyesi de bulunmaktadır. Bu arada bir “yaşlı bakım sigortası”(YBS) kurulmasının ve yeni bir fon biriktirim aracı elde etmenin hesapları da vardır. Böylece, hem özel sektöre yeni sigortacılık alanları açılması, hem de daha önemlisi, kamunun finansman ihtiyaçlarının emrine sunulacak üç fonun kurulması müjdelenmektedir: TES, TSS ve YBS... Sermayenin öteden beri tasfiyesi için uğraştığı “kıdem tazminatı” hakkının tarihe gömülmesi bu süreçte “başarılabilirse”, sermaye düzeninin kadim taleplerinden biri daha gerçekleşecek demektir.

Peki işçi sınıfının bu kadar kolay teslim alınması sağlanabilecek midir? Temel soru budur. Bu noktada, hem “kıdem tazminatına saldırı genel grev nedenidir” diyen (hatta bunu genel kurul kararlarına bağlayan) sendikal konfederasyonlara hem de emeğin davasını savunan meslek örgütlerine ve sol partilere toplumsal bilinçlenmeyi sağlama ve bu kapsamlı saldırıyı durdurma mücadelesinde büyük görevler düşmektedir.

On İkinci Plan hedeflerinde dikkati çeken noktalardan birisi de 2023’e göre artan tasarruf tahminidir. Nerede ise son çözüm olarak “yastık altı ekonomi”ye (s. 68, m. 378.6.) bel bağlanarak yurtiçi tasarrufların artması gündeme getirilmekte; yatırımların çoğalması, işsizliğin azalması ve enflasyonun düşmesi ise, “332. İstikrarlı ve güçlü büyümenin önemli finansman kaynağı olan yurtiçi tasarrufların artışına yönelik yeni araçlar, ekonomik aktivitenin dışsal şoklara karşı önemli bir dengeleyicisi olan iç taleple uyumlu olacak şekilde geliştirilecektir”(s. 56) ve “305. Yurtiçi tasarrufların artırılmasına yönelik yeni araçlar iç taleple uyumlu olacak şekilde geliştirilecek, artan tasarruflar üretken alanlarda yatırıma yönlendirilecektir” (s. 53) gibi genel geçer sözlere bağlanmaktadır.

Planın rakamsal hedeflerine baktığımızda, algı ve hayalperest vaat oluşturma çabaları önceki 2023 hedefinden 30 yıl sonraya, 2053’e yönelmiştir. 30 yıllık bir kurgu, bağlı olunan kapitalist planlama anlayışına aykırı olduğu gibi, bu denli uzun bir sürenin ekonomik planlaması özellikle AKP iktidarı açısından tamamen spekülattır. İktidarın vermek istediği mesaj da esasen ekonomik değil siyasiydir. Çünkü 2053, İstanbul’un Fethinin 600. Yıldönümüdür. Fetihin 600. yıldönümü, çağdaş tarihsel toplumsal gerçekliklerin önüne geçirilmektedir. Bu 2053 hayali “264. Türkiye ekonomisinin üst gelir grubunda bir ülke olarak küresel ölçekte rekabetçiliği ve yenilikçiliği teşvik eden yapısal dönüşümleri gerçekleştirerek 2053 yılında ilk 10 ekonomi, satın alma gücü paritesine göre ise ilk 5 ekonomi arasında yer alması hedeflenmektedir” (s. 45, bölümün tamamı: 45-49, m. 261-284) ve “340. Plan dönemi sonunda cari GSYH’nın 1.589 milyar dolara, kişi başına gelirin 17 bin 554 dolara ulaşarak ülkemizin yüksek gelirli ülkeler sınıfına girmesi öngörülmektedir” (s. 56) şeklinde ifade edilmiştir.

2053 için yapılan ekonomik hedefler, ekonomik olarak anlamsızdır, çünkü temelleri olmayan hayaller ve imaj oluşturma çabaları eşliğinde dile getiriliyor: “Türkiye ekonomisinin ilk 10 ekonomi, satın alma gücü paritesine göre ise ilk 5 ekonomi arasında yer alması hedeflenmektedir” .

Benzer biçimde, imalat sanayii ihracatında yüksek teknolojlili sanayilerin payı vb. konularda da 2053 hedefleri desteksiz olmaktan öteye gidememektedir.

“İnsani gelişme endeksi sıralamasında 2053’te ilk 20 ülke arasına girme hedefi” de, bugünkü eğitim, yoksullaşma, yaşam koşulları vb. gerçeklere bakıldığında hayal-ötesidir.

“Türkiye 2053 yılında tarımsal milli gelir bakımından dünya ülkeleri arasında 7’inci sıraya yerleşecektir” iddiası da aynı şekilde havada durmaktadır.

Planın “Vizyon, Temel Amaç ve İlkeleri” ise iktidar uygulamalarının 360 derece tersi bir hedefle başlıyor: “Hukukun üstünlüğü, demokrasi, temel hak ve hürriyetlerin güçlendirilmesi”! (s. 49, m. 287).

Aynı şekilde, liyakat normunun tamamen tasfiye edildiği bir yönetim anlayışı hakim iken onun tam tersi olan “liyakat esaslı güçlü kurumsal yapılar”ın (s. 51, m. 291) amaçlanması da demagojik bir söylem olarak kalıyor.

Anayasa ihlallerinin, hukukun, yasaların, temel hak ve özgürlüklerin ayaklar altına alındığı; kurumların içinin boşaltılarak kurumlar dışı siyasi atamaların yaygınlaştığı koşullarda bu tür “hedef, amaç, vizyon”, programın ciddiyetsizliğini daha fazla ortaya koyuyor.

Planın ana gövdesine, yani ikinci bölümün üçüncü kısmına, “Planın Hedefleri ve Politikaları”na gelince, 3.1. “İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi” ayırımından ve devamından akılda kalan, “tarım sektöründe gıda arz güvenliğinin sağlandığı” (s. 52, m. 299 ve s. 54, m. 321), ama bunun için tarımsal desteklerin iyileştirilmesinden hiç söz edilmediği!; kişi başına gelirin Plan dönemi sonunda (2028’de) 17.554 dolara ulaşacağı; ihracatın 375 milyar dolara yükseleceği (OVP’de 2026’da 302 milyar dolara çıkacaktı!) vb. gibi bol miktarda dayanaksız hedefler peşpeşe sıralanıyor. Sözel hedeflerin bir bölümü geçmiş plan metinlerinde de bulunabilecek klişelerden (“emisyon azaltımı”, “sıfır emisyon”!) ibaretken, bir bölümü de sermayenin taleplerini (yeşil ve dijital dönüşüm, “işgücü piyasasının ‘güvenceli’ esnekleştirilmesi”, “İşgücü piyasasının esnekliğini geliştiren düzenlemeler”) karşılamaya yöneliktir.

Önceki planda olduğu gibi On İkinci Planda da imalat sanayiine geniş yer verilmiş, “öncelikli sektörler” arasında kimya, ilaç ve tıbbi cihaz, makine-e-

lektronik teçhizat, otomotiv ve raylı sistem araçları başlıkları bulunmaktadır. “öncelikle gelişme alanları” ise tarım ve gıda, enerji, savunma sanayi ve turizm olarak belirlenmiştir.

İlginç olan, tarım, sanayi ve hizmetler sektörlerinin GSYH içindeki göreceli paylarının Plan dönemi sonunda yani 2028’de 2022’deki yapısını aynen koruyor olmasıdır (s. 58, Tablo 2). Başka deyişle, yeni planda imalat sanayiine ilişkin çok sayıda dönüşüm vaadi varken, sanayinin GSYH içindeki payında hiçbir değişiklik olmamakta, yüzde 26 küsurlara (salt imalat sanayii bakımından ise yüzde 22’lere: s. 85, Tablo 12) demir atmaya devam edileceği görülmektedir. Diğer yandan sanayideki yüksek fason üretim olgusuna hiç değinilmemiştir.

Tarımsal katma değerın GSYH’ye oranı da -biraz azalmakla birlikte- yüzde 6 eşiğinin altına düşmeden yoluna devam etmektedir! Asıl kritik konu, tarımsal desteklerin tarımsal katma değere oranınının 2023’te yüzde 4,3’ten 2028’te yüzde 5,0 düzeyine gelmesinin beklenmesidir. (s. 105, Tablo 20). Bu oran geçmiş yıllarda zaten çok düşük bir düzey olan yüzde 6’larda gezinirken şimdi bunun dahi çok altına gelmesi demek, plandaki gıda arz güvenliği sözünün tamamen temelsiz olması demektir. AB’nin merkez ülkelerinde tarımsal destekler/tarımsal katma değer oranı yüzde 50 civarındadır; Türkiye’de ise yüzde 5 hedefi veriliyor! Tarımı bağımlılıktan kurtarmak, çiftçiyi üretimde tutmak isteniyorsa, bu oranın Türkiye’de de yüzde 30’un üzerine çıkarılması zorunluluğu atlanmaktadır.

İşgücüne ilişkin veriler iyimserdir; istihdam ve işgücüne katılım oranlarının yükselmesi, buna karşılık işsizlik oranınının yüzde 7,5’e gerilemesi beklenmektedir (s. 53, 307). Mevcut büyüme hedefleriyle bu oranın gerçekleşmesi hiç de kolay değildir. Kaldı ki, %7,5 işsizlik oranı dünya standartlarına göre oldukça yüksektir. Bu haliyle Türkiye’nin kronik işsizlik sorununun plan dönemi olan 5 yıl daha devam edeceği anlaşılmaktadır.

Değişmeyen bir öngörü de, dönem ortalaması olarak büyüme oranınının bildik yüzde 5 oranını tutturmasınının beklenmesidir. Ancak bu büyüme oranları geçerliyken, OVP 2024-2026 için de iddialı olan cari işlemler açığı/GSYH oranınının, On İkinci Plan sonu için öngördüğü düzeye ulaşması hem çok zor hem de büyüme hedefleriyle çok tutarsız görünmektedir. Cari işlemler dengesinin 2023 için eksi 42,5 milyar dolardan (ki 50 milyar doların altına inmesi pek zordur) 2028’de eksi 2,8 milyar dolara gerilemesi ve GSYH’ye oranla eksi 0,2 (yani sifıra yakın) bir yerde durması, Planın herhalde en kof iddiasıdır.

Ülkemizin önemli sorunlarından biri olan bölgesel eşitsizlik ve bölgesel dengesizliklere hiç değinilmemekte ve sadece “Bölgesel gelişme potansiyelini harekete geçirecek yatırımlar ile sürdürülebilir kentsel gelişme odaklı projelere öncelik verilecektir” (s. 115, m. 534.1.) denilerek yeni kentsel dönüşümler ve bağlantılı bir “gelişme”/betonlaşma anlayışı ima edilmekte; bölgelerin ekonomik potansiyellerini yerli ve yabancı sermayeye açan “Kalınma ajansları” yine ön plana çıkarılmaktadır (s. 224, m. 888.1. ve 888.3.).

“Kamu İşletmeciliği ve Özelleştirme” (s. 78-799 3.1.8.) ile ilgili olarak :

“(…) ekonomide etkin bir piyasa mekanizması oluşturma hedefi doğrultusunda özelleştirme uygulamalarına devam edilecektir (s. 53, 311)

413. KİT yönetim reformuna yönelik düzenlemeler hayata geçirilerek (...)

415.2. Yeni hizmet alanlarının ortaya çıkması halinde kamu işletmesi kurmak yerine mevcut işletmelere öncelik verilecektir.

416.2. KİT’lerin kamusal ve ticari faaliyetlerinin ayrıştırılmasını sağlayacak etkin bir maliyet muhasebe sistemine geçilecektir.

417.2. KİT’lerin fiyat ve tarifeleri ticari esaslara göre belirlenecektir.

418. Etkin bir piyasa mekanizması oluşturma hedefi doğrultusunda özelleştirme uygulamalarına devam edilecektir.

418.1. Özelleştirme uygulamalarında uzun vadeli sektörel öncelikler çerçevesinde ve belirlenmiş bir program kapsamında halka arz dâhil olmak üzere yeni ve alternatif modeller kullanılacaktır.

418.2. Plan döneminde özelleştirme portföyünde bulunan şirket ve varlıkların özelleştirilmesine devam edilecek, özelleştirme potansiyeli olan yeni şirket ve varlıkların portföye dâhil edilmesi sağlanacaktır (s. 77-78)”

denilmektedir. Görüldüğü üzere özelleştirmeler devam edecek ve gerçekte geçmişteki kamu işletmeciliğine aykırı olan piyasacı ticarileştirme uygulamaları sürdürülecektir.

“Kamu Yatırım Politikaları” (s. 113-114, m. 3.2.3.1.) başlığı altında ise:

531.2. Özel sektörün ve kurumsal yatırımcıların finansman kaynaklarının, kamu özel işbirliği modeli dâhil alternatif ve yenilikçi finansman yöntemleri aracılığıyla altyapı yatırımlarının finansmanında etkin bir şekilde kullanılması için uygun ortam oluşturulacak, bu yöntemler yaygınlaştırılacaktır. (s.113)

531.3. Gelir getiren kamu altyapı yatırımlarının finansmanının risk paylaşımına dayalı kira sertifikası ihracı üzerinden sağlanması için yeni bir finansal ürün modeli geliştirilecektir. (s.113)

532.4. Kamu yatırım planlamasını güçlendirmek üzere yerel yönetimleri de kapsayacak şekilde tüm kurumlarda KÖİ dâhil tüm yatırım projelerinin hazırlanması, (...) (s. 114)

533. Kamu yatırımları ile özel sektör yatırımları arasında etkin tamamlayıcılık sağlanarak üretken kapasite artırılabilecektir (s. 114)

denilmektedir. Kısaca yolcu, araç, hasta/müşteri vb. garantili, kamu kaynaklarının oligarşik nitelikteki iktidar yanlısı sermaye çevrelerine aktarıldığı Kamu Özel İşbirliği(KÖİ) projelerine devam edileceği, KÖİ projelerinin yerel yönetimlerle de genişletileceğini öğreniyoruz.

Planın ikinci bölümünün “Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum” başlıklı üçüncü kısmı daha önce belirttiğimiz gibi ideolojik-siyasi bağlam ve rant esaslı politikalar belirgindir: “3.3. Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum” ve “3.5 Adaleti Esas Alan Demokratik İyi Yönetişim” başlıkları altındaki kısımlar iktidarın toplumun tümü üzerinde ideolojik-siyasi tahakküm kurma çabalarını; “3.4. Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre” başlıklı kısmı da rant esaslı politikaların çeşitli söylemlerle süslenerek hakimiyetini sürdürme çabalarına yöneliktir

3.3.4. Aile alt başlığının amaç maddesi, iktidarın yapmak istediği Anayasa değişikliğinin tekrarı gibidir: “719. Kadın ve erkeğin evlilik bağıyla kurulan, milli ve manevi değerlerin taşıyıcısı olan ailenin her türlü zararlı eğilimden korunması, sağlıklı nesillerin yetişmesi, dinamik nüfus yapısının ve kalkınmanın istikrarlı bir biçimde sürdürülmesini teminen aile kurumunun güçlendirilmesi temel amaçtır.” (s. 175)

İş yaşamı ile özel yaşam arasındaki sınırların kaldırılmasına yönelik olarak “721. İş ve aile yaşamının uyumlaştırılmasına yönelik çalışmalara hız verilecektir” (s. 176) denilmektedir.

Toplumun dinsel tahakküm altına alma çabaları aile konusunu da kapsamaktadır. Nihayetinde “ailenin korunması” iktidarın öncelikli konularından biridir ve “722. Boşanmaların altında yatan temel sorunlar incelenerek boşanmaların azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır” (s. 176) sözlerine yansıdığı gibi, özel ilişkilere müdahalelere, ilişkilerin zorla ayakta tutulmasına yönelik çabalara kadar varmaktadır. Kadınlara yönelik cinayetlerin önemli bir kısmının boşanma veya ayrılma istemlerine karşı yapıldığı gözetildiğinde, cinayetler ile bu yaklaşımın ortak bir paydada buluştuğunu söylemek mümkündür.

İktidarın tüm toplumu tahakkümü altına almada dinin yeri ve kullanımı, “789. Nitelikli din hizmetleri ile toplumun birlik, beraberlik, barış ve huzur içinde manevi bütünlüğüne katkı sağlanacak, yaygın din eğitimi toplumun tüm kesimlerine ulaştırılacaktır” (s. 196) sözlerinde somutlanmakta ve bu konu “3.3.11. Kültür ve Sanat”! başlığı altında dile getirilmektedir.

“3.5. Adaleti Esas Alan Demokratik İyi Yönetişim” başlığı altında da iktidarın yeni anayasa arzusu dile getiriliyor: “904. Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını güvence altına alan, daha özgürlükçü, katılımcı ve kapsayıcı sivil bir Anayasanın hazırlanması hedeflenmektedir” (s. 229). Cumhurbaşkanı konuşmalarında sık sık kullandığı “kuşatıcı Anayasa” yerine bu kez “kapsayıcı” sözcüğünün kullanılmasının konuya demokratik kapsayıcılığı katacağı sanılmış olsa gerek. Ne de olsa plan, aynı zamanda bir yanlışlar ve yanılmalar metnidir.

3.2.3.11. İnşaat, Mühendislik-Mimarlık, Teknik Müşavirlik ve Müteahhlik Hizmetleri(s. 150-153) bölümünde:

“118. Yeşil ve dijital dönüşümü destekleyecek şekilde yeni finansman ve teşvik modellerinin kurgulanması, bilim ve araştırma altyapılarının güçlendirilmesi, temel bilimler ve mühendislik alanlarında mezun sayısının artırılması, sosyal ve dijital becerilerin geliştirilmesi ve daha etkin uygulama, izleme-değerlendirme ve koordinasyon sistemlerinin oluşturulması gibi politikalar ülkemiz açısından önem kazanmaktadır” (s. 18) değerlendirmesi yapılmaktadır. Oysa işsizlik ve güvencesizlik meslektaşlarımızın en can yakıcı sorunuyken politikaların hayata geçirilmesi yönündeki temel eksiklik ya da ihtiyaç bu alanlardaki yetersiz mezun sayısı değildir. Temel sorun eğitim-öğretimdeki birikmiş sorunları çözmek, mezuniyet sonrası istihdamın, güvenceli işin, güvenli gelecek ve insan onuruna yakışır bir yaşam için ücret ve özlük haklarının sağlanmasıdır.

Ücretli çalışan her meslektaşımız ve henüz eğitim-öğretim sürecindeki öğrenci arkadaşlarımız, kendilerini yarının potansiyel işsizi olarak görmektedir. Emek, sermaye düzeninin acımasızlığı ve ekonomik krizlerin şiddetine terk edilmiştir.

Ekonomik kriz ve sermayenin insafına bırakılmış çalışma yaşamı nitelikli işgücünün istihdama katılmasını engellemektedir. Tecrübeli meslektaşlarımızın bile işsiz bırakıldığı ya da işsizlikle tehdit edildiği bu dönemde, genç meslektaşlarımızın sorunları çok daha büyük boyutlara ulaşmıştır.

Mühendis, mimar ve şehir planlama meslekleri ülkemizin kalkınmasının, halkımızın refah içinde yaşamasının koşullarını yaratmak için tasarım, planlama, üretim ve uygulama süreçlerinde ilk sırada önem arz eden mes-

lek gruplarıdır. Bir ülkenin kalkınmışlık düzeyi, bir kamu hizmeti olan mühendislik, mimarlık, şehir planlama hizmet alanlarındaki gelişmişlikle ve bu meslek mensuplarından o ülkenin kalkınması için hak ettiği hizmetleri alması ile doğru orantılıdır. Hızla artan nüfus ve gelişen teknoloji, teknik personel ihtiyacını her geçen gün daha da artırmaktadır. Buna karşın özellikle yıllardır yapılan özelleştirmelerin ve kamu idari yapısındaki neoliberal ve iktidar yanlısı dönüşümlerin de katkısıyla kamuda mühendis, mimar ve şehir plancılarının istihdam oranı giderek düşmektedir.

On İkinci Planda hem ücretli çalışan meslektaşlarımızın hem de kamuda çalışan meslektaşlarımızın sorunlarına, meslek alanlarına ve mesleki hizmetlerine dair sorunlara bir çözüm sunulmamıştır.

Toplumsal yaşamın belirli bir düzen içerisinde sürdürülebilmesi için toplumsal ilişkiler ve kamunun kurumsal işleyişinin Anayasaya uygun biçimde hazırlanmış yasa ve yönetmeliklerle düzenlenmesini ve bunlara uyulmasını gerektirir.

Birliğimiz tarafından kamusal anlayışla yürütülen kamusal-mesleki denetimler mesleki saygınlığımızın olduğu kadar, kamu güvenliğinin korunması açısından da önemlidir. Meslek alanlarımıza ilişkin uygulanacak politikaların bilime ve tekniğe uygun biçimde, ülkemizin ve meslektaşlarımızın çıkarları doğrultusunda yapılması gereklidir.

Yine Planda, “636. Mimarlık-mühendislik eğitimi güncel gelişmelere uygun olarak gözden geçirilerek niteliği artırılacaktır” denilmektedir (s. 150).

Ülkemizin iktisadi politikaları dünyada yaşanan gelişmelerden bağımsız olarak değerlendirilemez. 1980’li yıllardan itibaren tüm ekonomik ve sosyal alanlarda değişim programları yürütülmüş, bu programların sonuçları ülkemizde özellikle son yirmi yılda ortaya çıkmaya başlamıştır. Ülkemiz sanayisizleşmekte, sanayi mühendisizleşmekte ve mühendis kaliteli ve nitelikli bir eğitim alamamaktadır. İzlenen tutarsız ve hukuksuz politikaların önünde engel olarak görülen nitelikli mimarlık ve planlama hizmetleri kısıtlanarak bu hizmetlerin üretim süreçleri kısa zamanda ve çok sayıda yapı üretilmesi baskısıyla önemsizleştirilmiştir. Tüm değişim-dönüşüm programlarının sonucu olarak kamusal alanlar piyasalaştırılmış, eğitim ve yükseköğrenim de bu piyasalaşmadan nasibini almıştır.

Piyasacı ve gerici saldırıların hedeflerinden biri de eğitim sistemi, dolayısıyla akademi ve üniversitelerdir. Sosyal devletlerde üniversite; bilimsel araştırma yapmak, bilim ve bilim insanı üretmek, öğretim yoluyla bireylere uzmanlıklar kazandırmak ve temel bilimsel normların sürekliliğini ve geliştirilmesini sağlamak amacı taşımaktadır. Üniversiteler; özerk, özgürlükçü

ve demokratik yapıları ile iktidarlardan bağımsız, bireylerin ifade ve söylem özgürlüklerini koruyarak toplumsal ilerlemenin ve gelişmenin öncüleri olmalıdır. Bu nedenle üniversitelerde verilecek eğitimin belirli bir amacının olması, bu amaca hizmet ederek dogmatizmden uzak, kişiye ve topluma faydalı olmasını sağlayacak çıktıları kazandırması gereklidir. Ancak ülkemizde üniversiteler hem uluslararası işbölümünün ve sermaye egemenliğinin, hem de iktidarın gerici politikalarının yönüne göre şekillendirilmiştir. Bu nedenle üniversite eğitiminin kişinin, toplumun çıkarlarını geliştirecek temelde ve bilimsel yeniliklerin ışığında yeniden planlanması gereklidir. Eğitim, istihdam ve üretim ilişkilerinin planlı bir şekilde ele alınması sağlanmalı, bu sayede mesleğe karşı yabancılaşmanın ve mesleki körelmenin önüne geçilmelidir.

Küresel salgın döneminde zorunlu olarak tüm dünya tarafından uygulamaya sokulan, acil durum uygulaması olarak da tanımlanabilecek “zorunlu uzaktan eğitim” uygulamasının mevcut durumu başta olmak üzere; ülkemizde uzaktan eğitim çalışmalarını, uzaktan eğitime erişim imkânlarını, küresel salgın dönemi sonrasında yaşanması muhtemel uzaktan eğitim uygulamalarını, zorunlu uzaktan eğitimle birlikte doğan uygulamalı eğitim ve staj sorunlarını bunların yanı sıra sınavları, ölçme ve değerlendirmenin doğurduğu soru işaretleri bir bütün olarak ele alınmak zorundadır.

Üniversitelerimizin mevcut durumunda, toplumsal ihtiyaç ve beklentilere yanıt verebilmesi mümkün değildir. Ülkemizin yükseköğrenim sistemi incelendiğinde kurumsallaşma ve planlama konularında bilimsel ölçütlerin göz önüne alınmadığı görülmektedir.

Üniversitelerin ilgili bölümlerinden mezun meslektaşlarımızın iş bulamadıkları ya da eğitim aldıkları alanda çalışmadıkları görülmektedir. Yüksek orandaki işsizliğin ve meslek dışı işlerde çalışmanın altında yatan gerçeğin, bilimsel gereklere ve ülke gerçeklerine göre yapılmayan yükseköğrenim planlaması olduğu gün gibi ortadadır. Meslek mensubu sayısının artması, işsizlik oranlarının yükselmesi ve ücret politikaları, çalışma yaşamını olumsuz yönde etkilemekte, emek ile orantılı ücretin alınamamasına yol açmaktadır.

Asgari teknik koşulların sağlanması ve yeterli altyapının oluşturulması, yükseköğrenimin, ama en başta mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı bölümlerinin en büyük problemidir. Ülkemizde altyapısı hazırlanmadan programlar, bölümler, fakülteler hatta üniversiteler açılmaktadır. Mühendisler laboratuvarsız, öğretim üyesi eksik ve yetersiz bölümlerde eğitim görmektedir. Mimarlık okulları sayısının yanı sıra okullar arasında eğitim öğretim geleneği, eğitimin düzeyi, öğretim elemanı nitelik ve nicelikleri, mekânsal, sosyal ve teknolojik olanaklar açısından eşitsizlikler ve farklılık-

lar hızla artmaktadır. Bu nedenle üniversitelerde verilen eğitimin niteliği önemli bir tartışma konusu haline gelmektedir. Üniversite eğitiminin kalitesi, ülkemiz üniversitelerinde her geçen gün düşmekte, bölümlere yerleşen öğrencilerin arasındaki puan farkları giderek artmaktadır.

Planda “270. (...) 2053 ufkunda en az 5 üniversitemizin dünyanın ilk 100 üniversitesi arasında yer alması” hedeflenmektedir (s. 46). Ancak buna uygun bir çözüm ve uygulama sunulmamaktadır.

Ulusal ve uluslararası derecelendirme kuruluşlarının; makale sayısı, öğretim üyesi başına düşen makale sayısı, atıf sayısı, öğretim üyesi başına düşen atıf sayısı, toplam bilimsel doküman sayısı, öğretim üyesi başına düşen toplam bilimsel doküman sayısı, doktora mezun sayısı, doktora öğrenci oranı, öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı gibi kriterlerin puanlanması ile oluşturulan sıralamada, dünya üniversiteleri arasında son dönemlerde ilk 500’de ülkemizden herhangi bir üniversite listeye girememektedir.

Eğitimdeki kalitenin düşüşü, meslek içi eğitimlerin önemini her geçen gün artırmaktadır. Ancak meslek mensubu sayısına oranla, açılabilen meslek içi eğitim sayısı tam kapasite ile bile yetersiz kalmaktadır. TMMOB, üniversitenin sorunlarını; mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı eğitiminden; bu eğitimin sorunlarını da mesleklerimizin sorunlarından ayrı değerlendirmemektedir.

Mesleklerimiz, insan odaklı mesleklerdir. Mesleki-toplumsal odaklarımız değiştirilmek istenmekte, buna bir de eğitimdeki kalite düşüşü eklenince sorunun boyutu katlanarak büyümektedir. Meslek eğitimleri kaliteli, özel beceriler kazanılması gerektiren, insana hizmet odaklı, özel bir eğitim sürecine sahip olmalıdır. Bu eğitimleri veren üniversitelerin donanım, kalite, altyapı yetersizliği gibi sorunlarının bulunması; mesleğin uygulamalarında yanlış, kusurlu, yetersiz ürün kullanımı ve uygulamaları sonucunu doğurmaktadır. Bu durum insan odaklı olan mesleklerimizin doğal ve kültürel çevrenin tahribine, insan sağlığının risk altına sokulmasına ve hatta ortadan kaldırılmasına, toplumsal yaşamın dönülemez zararlara uğratılmasına kadar varan sonuçlara neden olabilmektedir.

Planda sınırlı düzeyde staj ve burs desteklerinden bahsedilmektedir. Ancak bugün ülkemizde gerek TMMOB gerekse odalar tarafından yürütülen tüm mücadeleye rağmen sorunun çözüm mercileri maalesef çağrılarımıza kulak tıkamaktadırlar.

Mühendis-Mimarlık eğitiminin olmazsa olmazı olgusu staj sorunudur. Staj; eğitimin, mesleki süreci doğrudan etkileyen, eğitim aşamasında ihmal edilen, üzerinde durulmayan ve önemsiz görülen bir konudur. Görerek öğre-

nilen bilgilerin akılda daha kalıcı olduğu gerçektir. Bu nedenle uygulama sahasının avantajlarının elde edilebilmesi için staj uygulaması şarttır. Stajyer alan firmalar üniversiteler tarafından denetlenmeli, tüm öğrencilerin staj sorununun çözümü için özel çaba sarf edilmeli ve stajyerlerin ucuz işgücü olarak kullanımını engelleyecek düzenlemeler yapılmalı ve stajyerlere mesleki bilgilerin aktarılması sağlanmalıdır. Stajyerlerin emeğinin karşılığı olan ücret güvence altına alınmalıdır.

12 Eylül zihniyetinin üniversitelerdeki yansıması olan YÖK, üniversitelerin üzerinde Demokles'in Kılıcı gibi sallanmaya devam etmektedir. YÖK ile birlikte üniversitemizin özerkliğinin tamamen ortadan kaldırmasıyla yetinilmemiş toplumsal yapı üzerinde de ciddi tahribatlar yaratılmıştır. Özgür ve bilimsel düşüncenin yuvaları olması gereken üniversitemizde araştırmaya, sorgulamaya, tartışmaya yer vermeyen ezberci bir eğitim/öğretim hâkim kılınmıştır. Akademik ve bilimsel içerikten yoksun hale getirilen üniversitemiz, hiçbir plan ve programa dayanmayan politikanın sonucu olarak sayılarının artırılması ile bugün adeta birer meslek okuluna dönüştürülmüştür.

TMMOB ve bağlı Odalar, üniversitelerde yeni mühendislik, mimarlık ve şehir planlama ile ilgili yükseköğrenimin planlanmasında, yeni fakülte ve bölümlerin açılmasında, bölümlerin kapatılması ve yeniden yapılandırılmasında, eğitim programlarının oluşturulmasında, kontenjanlarının belirlenmesi süreçlerinde yer almalıdır. Mesleklerini icra eden mühendis, mimar ve şehir plancılarını izleyen ve sicillerini tutan tek kurum olan TMMOB'nin üyelerine yönelik tüm tasarrufları dikkate alınmalıdır.

3.4. Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre (s. 207) bölümünde, "3.4.1. Afet Yönetimi" alt başlığı altında: "828. Yerleşim yerlerinin ve toplumun afetlere karşı dirençliliğinin artırılması, afet risk ve zararlarının azaltılarak can ve mal kayıplarının asgari düzeye indirilmesi, afet yönetiminin tüm süreçlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi, toplumun ve tüm kuruluşların afet farkındalığının artırılması temel amaçtır" (s. 207-208) denilmektedir.

Afet yönetiminin amacına ve ilgili politika ve tedbirlere katılmamak mümkün değildir. Bu politika ve tedbirler zaten sürekli öngörülmektedir. Ancak önemli olan, bu politikalar sonucu ulaşılabilecek hedeflerdir.

"829.1. Tüm yerleşim yerlerine ve afet tehlikelerine yönelik risk analizleri yapılarak afet risk haritalarının hazırlanmasına ilişkin çalışmalar tamamlanacaktır" (s. 208) olarak açıklanan hedef Cumhurbaşkanı onayıyla 8 Temmuz 2022'de 31890 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Plan

çerçevesinde tüm kentlerin “İl Risk Azaltma Planları”nın hazırlanması hedeflenmiştir. Ancak bugün gelinen noktada ve 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri yaşanmasına rağmen çalışmalar devam etmektedir.

Bilindiği üzere afet bilincinin oluşmasında en önemli etken 1999’da yaşanan, büyük kayıplar verdiğimiz Marmara depremidir. Kentlerimizde gerçekleşebilecek afetlerin tespiti ve bu afetlere karşı direncin sağlanmasına yönelik kapsamlı bir çalışma gerektiren hazırlık çalışmalarının Marmara depreminin üzerinden tam 23 yıl geçtikten sonra başlatılmış olması ve halen tamamlanmamış olması iktidarın ülkemizde yaşanan/yaşanması olası afetlere ne kadar duyarsız olduğunun açık bir göstergesidir.

Planda afet ve mevzuat ilişkisi “830. Afet yönetimi mevzuat ile beşeri, kurumsal ve teknik kapasite açısından güçlendirilecektir.”, “830.1. Afetlerle ilgili mevzuat bilimsel, teknik normlara ve uluslararası standartlara uygun olarak bütüncül bir yaklaşımla güncellenecek ve bütünlük bir afet yönetimi sağlanacaktır.” ve “830.2. Afet risklerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi, azaltılmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi ve denetlenmesi ile afet esnasında ve sonrasında yapılan müdahale çalışmalarının etkinliğinin artırılması için kurumların uzmanlık alanları dikkate alınarak yetki ve sorumluluklar yeniden düzenlenecek, kurumlar arası koordinasyon güçlendirilecektir” (s. 208) şeklinde belirtilmiş ancak içerik ve katılımçılık açısından eksik bırakılmıştır.

Kısmi anlamda olumlu gelişmeler olsa da afetleri önleme konusunda ülkemizin istenilen düzeye eriştiğini söylemek mümkün değildir. Bu durum hem siyasi tercihler, hem idari, hem de mevzuat anlamında eksikliklere dayalı olarak derinleşerek büyümektedir.

Geçmişte yaşanan afetlerden sonra afete ilişkin mevzuat; güvenli yerleşim alanları oluşturulmasına yönelik olarak, özellikle de afete dayanıksız yapılaşma alanlarında yapılacak uygulamaları da kapsayacak şekilde, güncel ihtiyaçlara göre yenilenmiştir. Ancak, siyasi iktidarın yenilenen yasal düzenlemeleri uygulama tercihleri ve pratikte yaşanan sorunlar nedeniyle halen yaşanan doğa olayları birer afete dönüşmeye devam etmektedir.

Afet yönetimi ile ilgili mevcut mevzuatta iklim değişikliği bağlantılı tehlike faktörleri ve iklim değişikliğine karşı dirençli yapılaşma ile ilgili hükümler bulunmamaktadır. Afetlerle ilgili mevzuat bu gereklilikleri içerecek şekilde güncellenmelidir.

Kamunun elindeki mülkleri özelleştirerek elde edilen finansmanın rant projeleri yerine toplum sağlığı ve en temel insan haklarından biri olan güvenli yerleşimlerde barınma hakkının tesis edilmesi için kullanılması ve

başta 6306 sayılı yasa olmak üzere gerekli mevzuat değişikliklerinin yapılması gerekmektedir.

Planda mekânsal planlamaya kısaca “829.2. Afet tehlike ve riskleri mekânsal planlama aşamasında öncelikli olarak dikkate alınacak ve uygulamaların iyileştirilmesi için denetim ve yaptırım mekanizmaları güçlendirilecektir” (s. 208) şeklinde değinilmiş olsa da planlama süreçlerini yönlendiren ana dokümanlardan biri, ikincil mevzuat olarak Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliğidir. Bu yönetmelik içerisinde tanımları ve içerikleri belirlenen hiçbir plan türünde “planlama ilke ve esasları” başlığı altında iklim değişikliğine karşı dirençli kentler yaratmak bir ilke olarak ortaya konulmamıştır. Planların hazırlık aşamasında hazırlanacak dokümanların ve yapılacak zorunlu çalışmaların belirlendiği kısımlarda da iklim değişikliğine ilişkin çalışmaların yapılabileceği tek plan türü Mekânsal Strateji Planı olarak belirtilmiştir. Bu plan türünde de iklim değişikliğine ilişkin analizlerin yapılması zorunlu tutulmamıştır.

Planlama meslek alanı açısından ise yine bölge ve il ölçeğine bağlı olarak öncelikle doğa olayları kaynaklı risklerin tespit edilmesine ilişkin çalışmaların yapılması ve bu risklerin en aza indirilebilmesi için alanın özgün koşullarına uygun sakınım önlemlerinin tespiti ve bu önlemlerin bağlayıcı şekilde mekânsal planlarda yer alması sağlanmalıdır.

Bu sürecin yegâne çözümü kent ölçeğinde çalışmalar yürütmek ve bütüncül planlama hamleleri ile kentleri afete hazır hale getirirken, aynı zamanda kentlerin nitelikli yaşam alanlarına dönüşebilmeleri için gerekli sosyal donatı alanlarını sağlamak üzere planların hazırlanmasıdır. Bu anlamda etkili planlama süreçlerini yürütebilmek için en önemli araç kamunun elindeki kamu arazilerinin çokluğudur. Ancak fiiliyatta kamu arazileri ekonomik kaynak yaratmak adı altında sürekli biçimde satışa konu edilmektedir. Öncelikle kamu otoriteleri tarafından bu arazilerin satışına son verilmeli, hatta kamunun kentsel mekânda arazi elde etmesi teşvik edilmelidir. Planlarla kamuya geçen ortaklık paylarının yüzdesel olarak belli bir oranının afetlere dirençli kentler yaratma anlamında açık alan, afet toplanma alanı gibi fonksiyonlara yönelik olarak kullanılacağı hukuken teminat altına alınmalı ve bu araziler eşdeğer ve aynı etkinlikte alanlar bulunmadığı sürece hiçbir şekilde plan değişikliğine konu edilmemelidir. Bu noktada 6306 sayılı Kanun içerisine açık hükümler eklenmelidir.

Yine plana göre yeni vaat olarak eski hedeflerden “830.2. Afet risklerinin belirlenmesi, değerlendirilmesi, azaltılmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesi ve denetlenmesi ile afet esnasında ve sonrasında yapılan müdahale çalışmalarının etkinliğinin artırılması için kurumların uzmanlık alanları

dikkate alınarak yetki ve sorumluluklar yeniden düzenlenecek, kurumlar arası koordinasyon güçlendirilecektir.” ve “830.4. “İl Afet Risk Azaltma Planları (İRAP)” izlenerek güncelleme çalışmaları yürütülecektir” (s. 208) olarak bahsedilmektedir.

2012-2023 yıllarını kapsayan Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı (UDSEP) hazırlanmış, 2011’de Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulmuştur. UDSEP’in amacı; “depremlerin neden olabilecekleri fiziksel, ekonomik, sosyal, çevresel ve politik zarar ve kayıpları önlemek veya etkilerini azaltmak ve depreme dirençli, güvenli, hazırlıklı ve sürdürülebilir yeni yaşam çevreleri oluşturmaktır” olarak tarif edilmiştir. Yani UDSEP, 2023 yılı itibarıyla daha güvenli bir Türkiye yaratılacağını taahhüt etmiştir.

Üstelik “Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı 2012-2023” (UDSEP) belgesinin hazırlık süreci, “Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”te de belirtilen yöntemle aykırı olarak Birliğimiz TMMOB’nin yapacağı katkıları kapsamadığı gibi, TMMOB’nin AFAD Başkanlığına ilettiği görüşler de dikkate alınmadan yayımlanmıştır.

UDSEP’te Planlama, çevre ve şehircilik çalışmalarında deprem tehlike ve risklerini esas alan yöntemlere önem ve öncelik verileceği stratejik olarak belirlenmiştir. Buna göre İl Özel İdarelerinin, İl gelişme ile çevre düzeni planlarının hazırlanması öncesinde ilin tehlike ve risklerini belirleyerek risk azaltma strateji planlarını geliştirecekleri ve bu planlarla çevre ve gelişme planlarının uyumunu sağlamaları amaçlanmaktadır. Bu amacın 2017 yılına kadar gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir

Bu kapsamda AFAD tüm illerde İl Afet Risk Azaltma Planı hazırlanmasını zorunlu kılmıştır.

AFAD’ın sitesinden alınan bilgilere göre “İl Afet Risk Azaltma Planı (İRAP), ilin afetselliğini ve afetlerin olası etkilerini ortaya koyan ve bu etkileri en aza indirebilmek için afetler olmadan yapılacak çalışmaları eylemler biçiminde gösteren, sorumluları tanımlayan bir plandır. İllerdeki kurum/kuruluş ve diğer ilgili tüm paydaşlarla üretilmesi gereken bir yol haritasıdır. Herhangi bir kurum ve kuruluşun değil, tüm ilin sahiplenmesi gereken bir plandır. İRAP sadece bir kez hazırlanarak rapor haline getirilecek bir belge değildir. İller birbirlerinden farklı dinamiklere ve afet risklerine sahip olduklarından her yerel kendisine ait öncelikli tehlikeleri, riskleri ve risk azaltma eylemlerini o yereldeki tüm paydaşlarca ortaya koyacak ve en kısa sürede uygulamaya geçecektir”.

Ancak 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremlerinde İRAP’ın tam da AFAD’ın uyarıya çalıştığı gibi kâğıt üzerinde kalan bir belge olduğu görülmüştür.

Planda yer alan “834.1. Afet sırasında aksamadan hizmet verebilecek kesin-tisiz güvenli haberleşme sistemi oluşturulması amacıyla 81 ilde sayısal telsiz altyapısının kurulumu tamamlanacaktır” (s. 209) hedefi On Birinci Planda yer alan hedefler arasında olup, 2023’te Sayısal Telsiz Sistemine Dâhil Edilen İl Sayısının 81 olması hedeflenmişti. On İkinci Planda yer alan tabloda bu sayı 2023 itibarıyla 49 olarak belirtilmiş, hedef gerçekleştirilememiştir.

81 İl’in risk azaltma planının hazırlanması ve sayısal telsiz sistemine dâhil edilmesi gerekli ancak yeterli değildir. Afet yönetimine dair gereksinim duyulan önceki yılların ve mevcut durumun analizi yapıldıktan sonra geleceğe yönelik bir perspektif çizilmelidir. Bu çerçevede, söz konusu planların ve sistemlerin bilgi altyapıları tanımlanmalıdır. Çünkü bu planların ve sistemlerin risk azaltma kapasiteleri, analizi yapılacak bilgi altyapısına bağlıdır.

Afet yönetiminin ayrılmaz bir parçası olan iyileştirme aşaması, genellikle müdahale aşamasının hemen bitiminde başlayıp yıllarca devam edebilen bir süreçtir. Planda “835.1. Belirlenen çoklu afet senaryolarına göre olası afetlerden etkilenenlerin ve afet bölgesindeki ekonomik ve sosyal hayatın iyileştirilmesi için yapılacak çalışmalara yönelik “Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı” tamamlanacaktır” (s. 210) olarak belirtilmiş ancak ayrıntıları ve takvimlendirilmesinden bahsedilmemiştir.

Afet sonrasında yapılan iyileştirme ve yeniden yapılandırma çalışmalarının amacı afetten etkilenenlerin ve afet bölgesindeki ekonomik ve toplumsal yaşamın afetten önceki normal duruma, hatta daha gelişmiş bir duruma getirilmesinin sağlanmasıdır. İyileştirme aşaması, afetin panik havası geçtikten sonra günlük yaşamın yeniden düzenlenmesi ve canlandırılması için yoğun çalışmaların ve düzenlemelerin yapılması gereken bir süreçtir.

Afet yönetiminde bugüne kadar afet farkındalık eğitimlerinin verilmesi, afet tehlike haritalarının hazırlanması, Türkiye Afet Müdahale Planının hazırlanması gibi çalışmalar yapılmış olmakla birlikte risk azaltma ve afet sonrası iyileştirme konularında kapsamlı bir çalışma yapılmamıştır. AFAD, kâğıt üzerinde kalsa bile en azından risk azaltma ve acil müdahale konularında bir planlama yapmıştır. Ancak Türkiye Afet Sonrası İyileştirme Planı (TASİP) çalışmalarına hiç başlanmamıştır.

Afet sonrası iyileştirme çalışmalarının verimli olabilmesi için afet olmadan önce, muhtemel bir afet sonrasında yapılacak iyileştirme çalışmalarının çerçevesini belirleyecek olan iyileştirme planlarının nasıl hazırlanacağına usul ve esaslarının belirlenmesi, muhtemel afet bölgeleri için iyileştirme planı taslağının hazırlanması, iyileştirme planının hangi kuruluşun sorumluluğunda yürütüleceğinin çıkarılacak bir mevzuat ile belirlenmesi gerekir.

7269 Sayılı Kanunda afet sonrasında yapılacak iyileştirme çalışmalarının neler olacağı açık olarak belirtilmesine; 5902 Sayılı Kanunda afet sonrasında yeniden yapılanma ve iyileştirme planlarının hazırlanması, uygulanması ve uygulamanın izlenmesi görevi belirlenmiş olmasına rağmen; halen afet sonrası iyileştirme çalışmalarının nasıl bir yol izlenerek yapılacağına ilişkin bir yönetmelik ya da usul ve esaslar belirlenmemiş olması ülkemiz için bir eksikliklerdir.

Afet sonrası iyileştirme planlarının nasıl hazırlanacağı usul ve esasları afet öncesinde belirlenmiş olmalı, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde afet olması muhtemel olan yerleşim yerleri ve bölgeler için afet senaryosu çalışması yapıp taslak iyileştirme planları hazırlanmalı ve afet olduktan sonra uğranılan zararın ön tespiti ve etki değerlendirilmesi yapılarak taslak plandaki parametreler değiştirilip sorumlu kuruluş tarafından uygulamaya geçirilmelidir.

“638.2. Yapı denetimi sürecinde gerekli teknik bilgi ve donanıma sahip mühendislik hizmeti verilebilmesi için saha tecrübesini ve sürekli meslek içi eğitimi dikkate alan yetkin/uzman bir mühendislik sisteminin oluşturulması sağlanacaktır” (s. 211) denilmesine karşın denetçi mühendis ve mimarların alacağı ücret, iş akdi, mesleki sorumluluk sigortası ve mesleki bağımsızlığına ilişkin bir ibarenin dahi bulunmadığı Yapı Denetim Yasasıyla devletin asli ve sürekli görev alanı olan yapı denetimi alanı, yani kamunun can ve mal güvenliği, yapı denetim şirketlerine havale edilmiştir. Yer seçiminden planlamaya, yapı tasarımından üretimine, yapı üretiminden kullanım aşamasına kadar kamu otoritelerinin denetiminde işlemesi gereken süreçler denetimi ortadan kaldıran bir biçimde birbirinden koparılmıştır. Hiç kuşkusuz yapı denetimi sadece bir yasal düzenlemeler sorunu değildir. En az mevzuat kadar uygulayıcıların bu konudaki kararlılığı da önemlidir.

Planda afetlere yönelik farkındalık çalışmaları ve toplumsal gönüllülük hedefleri “839. Afet ve acil durumlara ilişkin toplumsal farkındalık artırılacak ve gönüllülük sistemi geliştirilecektir”, “839.1. Afet ve acil durumlara karşı ülke genelinde toplumsal bilinçlendirme çalışmaları yapılarak farkındalığın artırılması sağlanacaktır” ve “839.2. “AFAD Gönüllülük Sistemi”nin geliştirilmesi ve gönüllü niteliğinin artırılması sağlanacaktır” (s. 211) olarak açıklanmıştır.

Toplumun afetlere hazır, daha az zarar görebilir hale getirilmesinde farkındalığın artırılması önemli bir role sahiptir. Farkındalık öğrenilebilen bir beceridir. Afet farkındalığının geliştirmenin yollarından birisi yaşanan afet tecrübesiyken bir diğeri eğitimidir. Afetlerle baş edebilmek tehlikenin nereden, nasıl geleceğini doğru tespit edebilmekten geçer. Olası afetlerin olumsuz etkilerinden ve kayıplardan sürekli söz etmek toplumu karamsarlığa

ve umutsuzluğa sürükler. Oysa risklerin bilinmesi algılama, farkındalık, önlem ve mücadele becerisini geliştirir.

Afet konusu 1-7 Mart Deprem Haftası ve 17 Ağustos Depremi anma etkinlikleri dışında sadece gerçekleşen yıkıcı bir deprem sonrası kısa süreli olarak gündeme gelmektedir. Teknolojinin geldiği son noktada bilgiye ve haberlere saniyeler içinde erişilebilen sosyal medya platformları iletişim ve haberleşme amacıyla kullanılan en yaygın araçlardan biri olarak kabul görmektedir. Bundan dolayı, yüzyıllardır büyük kayıplara yol açan afetlerle mücadelede bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanılması önemli kazanımlar sağlayacaktır. Teknolojinin ortaya koyduğu yeniliklerden afet yönetiminde yararlanabilmek içinse gerekli teknolojik altyapının hazırlanması gerekmektedir.

Etkili ve bilinçli kullanılan sosyal medya, afetlere yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarında (kamu spotları vb.), acil durum iletişimini sağlamada, yetkili idare tarafından afetzedelere yönelik uyarıları yayımlamada, yardım faaliyetlerini koordine etmede ve benzeri çeşitli faaliyetlerde büyük ölçüde yarar sağlayarak bilinçli ve dirençli toplumlar oluşmasına katkıda bulunacaktır.

Afetlerin nitelik bakımından çeşitlenmesi ve nicel artışı, afet yönetimi ve koordinasyonu kadar afet gönüllülüğünü de önemli bir konu haline getirmiştir. Afetler etkilerini yönetebildiğimiz, zararlarını azaltabildiğimiz ölçüde insanlar için daha az zarar verici olacaktır. Bu da afet alanında uzmanlaşan profesyonellerin ve gönüllülerin ortak çalışmalarıyla bireysel ve toplumsal dirençliliğin inşası sayesinde mümkündür.

Afet yönetiminde gönüllü katılımı, afet öncesi risk azaltma ve afet sonrası müdahale ve iyileştirme çalışmalarının tamamında çok geniş bir yelpazede gerçekleşir. Bu kapsamda afetler hakkında eğitim, bilinçlendirme, savunuculuk; afetlere kişisel, çevresel ve sahip olunan imkânlar itibarıyla hazırlık; afetlerde arama-kurtarma, ilkyardım, ulaşım, haberleşme, lojistik destek, yiyecek ve içecek, giyim, barınma, telefon destek hattı, kültürel ve ruhsal destek gibi hususlar bu alanda ilk sıralarda gelen faaliyet alanlarıdır.

Afet çalışmalarının önemli bir aktörü olan gönüllülerin afet risk azaltma çalışmalarına katılmaları veya afete müdahale çalışmalarına dahil olmaları kaynak yönetimi, iş güvenliği, koordinasyon, izleme ve değerlendirme gibi birçok bileşeni olan bir yönetim sürecidir.

Afet gönüllüğü afet yönetimi, sosyal entegrasyon, fakirliğin azaltılması, gençliğin güçlendirilmesi, iklim değişikliği, sağlık, insani yardım, sosyal dışlanma ve ayrımcılıkla mücadele, sürdürülebilir kalkınma gibi alanlardaki çalışmaların ve stratejilerin önemli bir parçası kabul edilmektedir. Afet

alanındaki uluslararası politika dokümanlarının hemen hepsinde toplum temelli, gönüllülerin katılım sağladığı afet çalışmalarına atıf yapılmaktadır. Zira gönüllüler dirençliliğin tesisi için kilit role sahiptir.

Bu bağlamda gönüllünün iş tanımı, gönüllü kazanma, gönüllü yönlendirme, gönüllü eğitimi, gönüllü motivasyonu, gönüllü değerlendirme başlıkları altında iş süreçleri geliştirilebilir. Bu süreçlerin birbirini tamamlar mahiyette bütünlüklü bir bakış açısıyla değerlendirilmesi ve buna göre bir gönüllü yönetim sisteminin inşa edilmesi gerekmektedir.

Farkındalık ve gönüllülük çalışmaları tatbikat çalışmalarıyla bir bütündür. Tatbikatlar; çok paydaşlı, diğer bir deyimle kamu ve özel kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütlerini de sisteme entegre eden modern bütünleşik afet ve acil durum yönetimi gerek katılımcıların gerekse bunların görev ve yetki alanları ve ayrıca sorumluluklarının belirlendiği bir süreç olarak değerlendirilir. Öte yandan, zaman zaman meydana gelen bu acil durumlar/afetlere yönelik ilgili kurum ve kuruluşlar, varsa mevcut müdahale yeteneklerini egzersiz ve tatbikatlar yaparak korumalı, giderek geliştirmeli ve artırmalıdır. Bu bağlamda gerçekleştirilecek sürekli ve düzenli egzersiz ve tatbikatların en önemli ve değerli katkısı, kurum ve kuruluşların yetenek ve kabiliyetlerini gerçek bir acil durum/afet yaşanmadan evvel planlanan tatbikatlarla pekiştirmek, verilecek yanlış kararları daha düşük maliyetli ve riskli ortamlarda deneyimlemek ve daha zararsız sonuçlar doğuracak şekilde uygulamalı çalışmaları yürütmektir. Ayrıca bu egzersiz ve tatbikatlar sayesinde müdahale kurum/kuruluşları ve ekipleri, gerçek bir acil durum/afet sırasında üstlenecekleri rollerle ve sorumluluklarla tanışırlar, müdahalelerin koordinasyonunun önemini kavrarlar. Dolayısıyla yürütülen bu egzersiz ve tatbikatların uygun şekilde değerlendirilmesi kesinlikle katkıya yönelik olmalıdır.

Gerek insan ve ekipman kaynaklarının uygunluk ve yeterliliği, gerekse müdahale yöntemlerinin ve kapasitenin geliştirilmesi ve korunması zorunluluğu, performansların değerlendirilmesi, ayrıca mevcut planın yeni mevzuat ve aletlere göre güncellenmesi açısından Bütünleşik Acil Durum/Afet Planı'ndaki (ADEP) eksiklikler ve yetersizlikler apaçık ortaya çıkar. Bunun yanı sıra, acil durum/afet personeliyle ilgili eğitim ve deneyim eksikliği de gözlemlenebilir.

Acil durum/afete hazırlık kapsamında eşgüdümün sağlanması, performansın artırılması, özgüvenin kazandırılması gibi önemli hususlar ADEP'in sınanmasıyla mümkün olabilmektedir. Öte yandan yapılan tatbikatlar sonucu yetersiz kaynak, görevlerin, yetkilerin ve sorumlulukların üst üste çakışması vb. sorunlar belirginleşmekte, böylece gerçek bir acil durum/afet öncesi bunları düzeltme olasılığı bulunmaktadır.

3.4.2. Kentsel Dönüşüm (s. 212-213) başlığı altında kentsel dönüşümün amacı, “842. Afet tehlikesi ve riski altındaki alanlar ile bu alanların dışındaki riskli yapıların sağlıklı ve güvenli yaşamayı esas alacak şekilde dönüştürülmesine yönelik uygulamaları etkinleştirmek ve yaygınlaştırmak temel amaçtır” şeklinde belirtilmiştir. Bu amaç altında kentsel dönüşüme dair hedefler belirtilirken toplumsal çıkarların ve halkın önceliğine yönelik maddeler tam anlamıyla tanımlanmamıştır.

“843. Kentsel dönüşümün şehir dokusuna, estetiğine ve kimliğine uygun şekilde yerinde dönüşüm anlayışıyla, yaşam kalitesini yükseltme ile kent aidiyetini ve yerel bağları güçlendirme amacı çerçevesinde farklı müdahale türlerini içeren bütüncül bir bakış açısıyla yürütülmesi sağlanacaktır.”

“845. Kentsel dönüşümün yaygınlaştırılması için finansman modelleri ve araçları geliştirilecektir.”

“845.1. Gayrimenkullerin gerçek değerleri tespit edilecek ve değer artışlarının kentsel dönüşümde finansman kaynağı olarak kullanılması sağlanacaktır.”

Söz konusu “finansman modelleri”nin halkın aleyhine, kredi/borçlandırma ve mülksüzleştirmeye yönelik olduğu uygulamalardan bilinmektedir. Nihayetinde bugün içinde yaşadığımız kentlerin mekânsal ve çevresel bağlamda niteliksiz yapılaşmasının; sağlıksız büyümesinin; barınma, alt-yapı, ulaşım, enerji, sağlık, eğitim, kültür ve çevre, konularında sorunlar yaşamasının; deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere hazırlıklı olmamasının; ardında piyasa güçlerini kent politikalarının belirlenmesinin tek hâkim gücü olarak gören siyasal yaklaşımlar yatmaktadır.

Kentsel yaşam kurgulanırken, kent planlamanın yararlandığı mühendislik bilimleri üzerinden üretilen verilerden uzak düşerek ve yeni sorunlar yaratarak barınma sorunu çözülemez.

Kamuoyunda kentsel dönüşüm kanunu olarak da bilinen, Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’un amacı doğrultusunda uygulanmaması, 1999 depreminden sonra geçen 20 yılı aşkın süre sonunda ülkemizi halen afetler ile karşı karşıya bırakmaktadır.

Kanunun yürürlüğe girdiği 2012 yılından beri yapılan uygulamalar afete dayanıksız yerleşim alanlarında değil, arazi rantının/kentsel rantın en yüksek olduğu kent merkezleri veya doğal açıdan cazibesi yüksek yerleşim dışı alanlarda yapılmış; bu şekilde “kentsel dönüşüm” kentsel arazi rantı üzerinden sermaye transferinin en etkili araçlarından birisi haline dönüşmüştür.

Bu dönüşüm uygulamaları afete yönelik herhangi bir katkı sağlamadığı gibi, dönüşüm yapılan alanlarda yaratılan yeni bedelleri karşılayamayacak

durumda olan halk kesimlerinin de yaşam alanlarından sürülmelerine yol açmıştır.

Bu noktada kamuoyunu doğrudan ilgilendiren, mekânsal dönüşümle birlikte toplumsal dönüşümüne de yol açan “kentsel dönüşüm” konusunda, mühendis, mimar ve şehir plancılarının örgütü Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği olarak “Kentsel dönüşüm olmalı, ama nasıl olmalı?” sorusuna verdiğimiz yanıtları tekrar paylaşma gereği duyuyoruz.

TMMOB'nin Kentsel Dönüşüm Konusundaki Temel İlkeleri

1.Sağlıklı ve yaşanabilir bir kentsel çevre oluşturulabilmesi için, kent planlama disiplini içinde geliştirilmiş olan tüm planlama ilkeleri ve kuralları ile mühendislik ve mimarlığın bilimsel ve teknik gereklilikleri planlama disiplininin bir parçası olan kentsel dönüşüm uygulamaları açısından da vazgeçilmezdir. Bu nedenle, geliştirilen tüm projelerde, kamu yararı ilkesine ve mühendislik, mimarlık ve planlama ilkelerine ayrımsız biçimde uyulmalıdır.

2.Kentsel dönüşüm, kentsel yenileme ve sağlıklaştırma çalışmaları için, mühendislik, mimarlık ve şehir planlama disiplinlerinin teknik, bilimsel ve yasal gereklilikleri ile teknik ilkelerini esas alan, genel ilkeler belirlenmelidir. “Kentsel dönüşüm alanı” ilan edilmeden önce, “kentsel yenileme”, “kentsel sağlıklaştırma” gibi hangi müdahale biçiminin uygulanacağını belirlenebilmesi için; öncelikle, deprem, yapı niteliği, taşkın, heyelan vb risk altındaki alanlar; yapı güvensizliği olan ve eskimiş (kentsel mekânın niteliksizliği) kent bölgeleri; doğal, tarihi, arkeolojik, kültürel niteliğe sahip alanlar; kent kimliği açısından önemli alanlar belirlenmelidir.

3.Kentsel dönüşüm uygulamalarıyla fiziksel, sosyal ve ekonomik açıdan sağlıklı ve yaşanabilir bir çevre oluşturulabilmesi amaçlarının bütünsel olarak gerçekleştirilebilmesi için öncelikle sürece katılacak tüm aktörlerin yer aldığı örgütlenme biçimi oluşturulmalı ve finans kaynakları tarif edilmelidir.

4.Geliştirilen projelerde toplumsal, fiziksel, doğal, çevresel ve ekonomik koşullar birlikte ele alınmalı, proje alanlarına yönelik planlama kararları kent bütününe yönelik kararlardan koparılmamalı, ayrıştırılmamalı, üst ölçekli plan kararlarına aykırı uygulamalardan kaçınılmalı, projeler başta ulaşım kararları olmak üzere, olası çevresel etkileri analiz edilerek, kent planı ile bütünleşik olarak ele alınmalıdır.

5.Dönüşüm, sağlıklaştırma ve/veya yenileme öngörülen alanlar, kentin gelecekteki niteliğini belirleyen planlarıyla uyumlu, plan ana kararlarını gö-

zeten bütüncül bir bakış açısına sahip olmalı ve planlama, programlama, projelendirme ve parasal konulara dair süreç, çözüm ve uygulama araçları ile bir bütün olarak ele alınmalıdır.

6.Sağlıklı ve güvenilir bir çevre oluşturulmasında kritik öneme sahip yapı denetim sisteminde kamu denetimini etkinleştirmek için, kentsel dönüşüm alanlarının belirlenmesinde ve uygulamanın her aşamasında TMMOB'a bağlı meslek odalarının görüş ve önerileri alınmalı ve meslek odaları denetim sürecinde etkin olarak yer almalıdır.

7.Projeler temelde rant artışının değil, can güvenliğinin sağlanmasını ve yaşam düzeyinin yükseltilmesini amaçlamalı, kentsel dönüşüm projeleri ayrıcalıklı imar hakkı sağlama aracı olarak kullanılmamalıdır. Bu kapsamda tüm yapılaşmalara yönelik güçlü, kamusal yapı denetim sistemi yaşama geçirilmeli, uygulama sonucu oluşan rant artışları doğrudan kamuya kazandırılmalıdır.

8.Dönüşüm projesine konu olan alanların yeniden yapılanmasında; konut alanlarının sağlıklı bir yaşam alanı niteliğine kavuşması için, sosyal ve teknik altyapı tesisleri ile çalışma alanlarına yönelik kararlar birlikte ele alınmalı, kentsel sosyal donatılar insanca yaşama şartlarını sağlayacak standartlara uygun olarak geliştirilmeli, teknik altyapının ve sosyal donatı tesislerinin konutlarla eş zamanlı biçimde kullanıma geçmesi sağlanmalıdır.

9.Afet tehlikesi karşısında alınabilecek tek önlemin "yapı düzeyinde" güçlendirme ve yenileme olduğu düşüncesinden vazgeçilmelidir. Yapılar, kentsel ve/veya bölgesel düzeyde ele alınarak, afete duyarlı planlanma yaklaşımı esas alınmalıdır. İmar planları risk azaltma önlemlerini kapsayacak şekilde yeniden yapılandırılmalıdır. Kentsel dönüşüm projelerinde kent bütününe ilişkin risk faktörleri belirlenmeli ve bu verilere göre risk azaltma planları hazırlanmalıdır.

10.Kentsel dönüşüme konu edilen alanlar ve yapılar açısından, tüm tarihsel birikimi ve kültürel zenginliği ortadan kaldıracak yıkım ve yeniden yapma dışındaki seçeneklerin; koruma, yenileme, iyileştirme, güçlendirme ve canlandırma seçeneklerinin öncelikle araştırılması ve tartışılması sağlanmalıdır.

11.Dönüşüm projelerinde, kentleri ve kırsal alanları estetikten yoksun kimliksiz hale getiren, yerel kimliği ortadan kaldıran tek tip mekân üretiminden vazgeçilmeli, kentsel mekânı parçalayan ve ayrıştıran uygulamalara son verilmeli, gerek yerleşim bütününde gerekse tek yapı ölçeğinde yerelin özellikleri, kırsal dokusu, tarihi ve kültürel birikimi ve özgünlükleri mutlaka korunmalı, özgün niteliğini devam ettirecek toplumsal yaşam ve kültürel değerleri dikkate alan yaklaşım benimsenmelidir.

12.Dönüşüm projeleri hiçbir koşulda tarihi ve kültürel değerlere zarar vermemeli, bu niteliğe sahip alanlarda gerçekleştirilecek dönüşüm projeleri tarihi ve kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi çabasının bir parçası olarak ele alınmalıdır.

13.Dönüşüm projelerinde; yaşamın gerçek sigortası olan ormanlar, me-ralar, sulak alanlar, kıyılar, gibi doğal varlıklar ile ulusal veya uluslararası özgün nitelikleri nedeniyle doğal sit, ÖÇK (Özel Çevre Koruma Bölgesi), milli park, tabiat parkı, sulak alan gibi doğa koruma statüsü verilmiş alan-lar, toplumun gıda kaynakları olan verimli tarım alanları, zeytinlikler gibi özel ürün alanları hiçbir koşulda yapılaşmaya açılmamalı ve mutlak biçim-de korunmalıdır.

14.Zemin yapısı nedeniyle risk taşımayan, yalnızca yapı güvensizliği ve kentsel mekânın niteliksizliği nedeniyle dönüşüm projesine konu olan yer-lerde, proje alanında yaşayanların uygulama sonrası yine aynı bölgede ya-şamaları sağlanmalıdır.

15.Zemin yapısı nedeniyle risk taşıyan ve yapılaşmaya kapatılması gereken bölgelerde yaşayanların, iş olanakları ve ulaşım koşulları dikkate alınarak, gerek geçici iskân aşamasında ve gerekse uygulama sonrasında yakın çev-rede iskan edilmesi sağlanmalıdır.

16.Yenileme, sağlıklılaştırma ve dönüşüm süreçleri şeffaf olmalı, karar süreç-leri ilgili toplum kesimleriyle paylaşılmalı; sürecin tamamında projeden et-kilenen toplum kesimlerinin bilgiye kolayca erişebilme olanağı yaratılmalı; bu kapsamda dönüşüme konu olan sakinlerinin sosyal açıdan zarara uğra-maması ve yerinde dönüşüm ilkesi en önemli hedeflerden birisi olmalıdır.

17.Projelerin uygulanması hiçbir koşulda yaşayanlar açısından sosyal ay-rışmaya/toplumsal kırılmaya/sosyal bir yıkıma neden olmamalı; kent hak-kı, konut dokunulmazlığı ve barınma hakkı ilkeleri, kiracıları da kapsaya-cak biçimde kamusal güvence altına alınmalıdır.

18.İdari dava açma hakkı, hak arama hürriyeti temelinde düzenlenmelidir. Mülkiyet hakkı güvencesi anayasa temelinde korunmalıdır.

19.Barınma hakkı sahipliği; mülkiyet belgesinden bağımsız, sağlıklı bir ya-şam çevresi içinde, çağdaş, yaşanabilir konut hakkı olarak kabul edilmelidir.

20.Dönüşüm projelerinden etkilenen tüm kesimlere ayrımsız biçimde, projenin başlangıcından sonuçlanmasına dek, güvenli ve sağlıklı yaşam olanaklarına sahip geçici iskân olanakları yaratılmalı ya da günün koşulla-rına uygun kira yardımı yapılmalıdır.

21.Projelere doğrudan kamusal kaynak aktarımı da yapılarak, konut edin-

me koşulları proje alanında yaşayanların ödeme gücü oranında düzenlenmeli, uygulamaların tüm kesimler açısından dışlama ve tasfiyeye neden olması önlenmeli, olası geri ödemeler iskân sonrası başlatılmalıdır.

22. Proje alanında yaşayan ve projeden etkilenenlere mevcut konutundan daha küçük, daha niteliksiz, daha düşük sınıfta konut verilmemeli, diğer yandan bu amaçla yapılacak düzenlemeler haksız borçlandırma gereksesi olarak da yansıtılmamalıdır.

23. Mevcut kullanıcıların, gerçekleşecek dönüşüm sonucunda aynı alanda yaşamlarını sürdürebilmesini olanaklı kılacak, ortak giderleri karşılamaya yönelik, sürdürülebilir, gelir yaratıcı olanaklar yaratılmalıdır.

24. Kent kültürünü, kimliğini geri dönülmez biçimde yok eden, halen yaşanan/yaşanacak olan tahribatın durdurulması ve mağduriyetlerin önlenmesi için “Kentsel dönüşüm” adı altında hali hazırda sürmekte olan ve bilimsel esaslardan ziyade rant temelinde hazırlanmış projeler derhal durdurulmalı, yukarıdaki ilkeler bütününe göre yeniden düzenlenmelidir.

“3.4.3. Şehirleşme” (s. 213-216) başlığı altında “850. İklim değişikliği ve afetlere karşı dirençli, tarihi ve kültürel birikimiyle uyumlu nitelikli yerleşim alanlarına sahip, herkes için erişilebilir kentsel hizmetler sunulan, yaşam kalitesi yüksek, yeşil ve dijital teknolojilere dayalı akıllı, güvenli, sürdürülebilir şehir ve yerleşimler oluşturmak temel amaçtır” (s. 213-214) denilmekte, politika ve tedbirlere dair “851. Şehirlerin planlamasında iklim değişikliği ve afetlere karşı dirençliliğin sağlanması, coğrafi özellikler ile kültürel ve doğal değerlerin gözetilmesi esas alınacak, başta yeşil alanlar olmak üzere kamusal alanların erişilebilirlik ve kapsayıcılık ilkesi çerçevesinde oluşturulması ve korunması sağlanacaktır”, “851.1. Mekânsal planların yapımında ve uygulanmasında dirençliliğin sağlanmasına yönelik önlem ve kriterler belirlenerek yerleşme ve yapılaşma koşullarına ilişkin mevzuat yeniden düzenlenecektir” ve “851.5. Mekânsal planlama anlayışının sürdürülebilirlik ve dirençlilik ilkeleri çerçevesinde geliştirilebilmesi için kurumsal, teknik ve beşeri kapasite geliştirilecektir” gibi hedefler yer almaktadır. Diğer alt başlıklara da bakıldığında yazılanla yapılanın ayrı olduğu ve vaatler sıralamasından başka bir şey olmadığı görülmektedir.

Öncelikle katılımcılık ve şeffaflık konusu sıklıkla yer almasına rağmen bu ülkenin her alanında emeği olan TMMOB'nin ve mühendis, mimar, şehir plancılarının yok sayıldığını, sistemden ve süreçlerden dışlandığını belirtmek gerekir. Bugüne kadar uygulanan politikadaki yanlışlıklardan ve yaşanan olumsuz sonuçlarından bu rantçı anlayışlar sorumludur.

Nüfus artışıyla belli noktalarda yoğunlaşan insan topluluklarının zanaat ve ticaretle gelişip farklılaşması, çeşitlenmesi; örgütlenme ve uzmanlaşmanın yaygınlaşması; etik, kimlik, kavram ve kurallarının oluşumu gibi öğeler bütünü aynı zamanda kenti tanımlar. Kent, bu alanlardaki normları kentliye ve çevresine sunan ölçeklerdeki bir yaşam alanıdır. Bilimsel teknik gelişme ve sanayileşme kentleşmenin artmasına, kenti tanımlayan özelliklerin çeşitlenme ve gelişmesine neden olur. Toplumların kültürel, siyasi, ekonomik ve toplumsal yaşamlarında, ilişki biçim ve türlerinde köklü değişimler yaratır. Bu özellikleriyle kentleşme, gelişmişlik düzeyinin önemli bir göstergesidir.

Günümüzde kentleşme süreci ile birlikte ön plana çıkan toplumsal ve ekonomik yaşama ilişkin kaynak kullanımı ve ölçek büyüklüğü sorunlarının mekânsal boyutunda, merkezi ve yerel yönetimlerin siyasi istismara dayalı uygulamaları, tarım alanlarının, orman alanlarının ve yeşil alanların imara açılması, kamusal alanların özelleştirilmesi, neoliberal politikalar ve rant ekonomisi, belirleyici nitelikte olup gerçek anlamda planlamanın reddi bulunmaktadır.

Bugün Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerdeki kentleşme süreçlerinde ekonomik, teknolojik, siyasal, sosyopsikolojik nedenlerin yanı sıra ekonomik cazibe merkezi haline gelen kentler ve çevreleri, kırsal alandan akın eden milyonlarca kişinin yerleştiği bölgeler olmuş, hızlı ve plansız göçler kent kimliğinin oluşmasını olumsuz yönde etkilemiştir.

Kentlerde hızla artan nüfus, hiçbir planlaması olmayan merkezi iktidarların yönetimindeki kentlerde çözümsüz sorunlar yaratmaktadır. Özellikle kentsel altyapının yeterince geliştirilmemesine bağlı olarak sosyal, kültürel alanlar, parklar, gar, çöp toplama alanları, küçük sanayi siteleri, organize sanayi bölgeleri ve benzeri alanların plansızlığı ve çevre sorunlarının çözülmemesi yaşanan sorunların gerekçelerini oluşturmaktadır.

Hızla büyüyen kentlerde konut gereksiniminin karşılanamaması aşırı gecekondulaşma gibi olgular, çarpık ve sağlıksız bir kentleşmeye yol açmaktadır. Ekonomik, siyasal nedenlerle göç sonucu kentlerde düzensiz ve hızlı nüfus artışı konut, su, enerji, kanalizasyon, atık toplama gibi altyapı hizmetlerinin yanı sıra eğitim, sağlık, kültürel hizmetlerin yetersiz kalmasına neden olduğu gibi yaşam maliyetini de artırmaktadır.

Buna ek olarak az gelişmiş bölgelerdeki insan ve sermaye kaynaklarının bölge dışına, kentlere yönelmesi, merkezi karar organlarının kentlerin gelişme sürecinde etkin bir rol üstlenen faktörleri yanlış yönlendirilmesi de bölgesel dengesizliklerin ortaya çıkmasına yol açmakta ve dengeli kalkınmayı önlemektedir. Ayrıca göç olgusu bölge pazarının daralmasına, var olan yatırımların işlevsiz kalmasına ve gelişme dinamiklerinin yitirilmesine neden olarak geri kalmışlığı pekiştirmektedir.

Bu değerlendirmeler dışında kaçak yapılaşma, imar afları, kentsel dönüşüm, yapı denetim sistemi, yeniden yapılaşma, kent planı, mekânsal planlama ve uygulamalar ayrı ayrı daha temel olarak ele alınmalı ve değerlendirmeler daha somut politikalar ve uygulamalar ifade edilmelidir.

6. Sonuç

Planlar için burada söylenebilecek olan en özlü sonuç şudur: Türkiye’de planlı kalkınma yaklaşımı Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1979-1983) rafa kaldırılıp yerine 24 Ocak 1980 Kararlarının uygulanmasından itibaren bitmiş bir hikayedir. Beşinci Beş Yıllık Plandan(1985-1989) itibaren gördüğümüz şey de, IMF gözetiminde bir ekonomi envanteri dökmünden başka bir şey değildir. AKP de IMF programlarının uzun süre (2008 ortasına kadar doğrudan, 2015 sonuna kadar dolaylı) kalkınma planından daha önemli bir kılavuz olarak kabul edildiği bir döneme doğmuştu. Türkiye’nin ihtiyacı olan şey ise bu anlayıştan kurtulmak ve gerçek bir kalkınma plancılığına geçiştir. Bunun için de öncelikle AKP döneminin sonlanmasını sağlamak ve özerk bir “Türkiye Planlama Kurumu”nu oluşturmak gerekecektir.

Kalkınma konusu, toplumsal kalkınma esprisi içinde; ülke-toplum çıkarları, merkezi/ulusal ölçekli plan/planlama ve kesintisiz bir sanayileşme; tarımda gıda egemenliğinin sağlanması; gelir-bölüşüm ilişkilerinin düzenlenmesi; tam istihdam ve çevre faktörleriyle bir bütünlük içinde tanımlanmalıdır. Emek ve halk eksenli bir sanayileşmeye yönelik planlama ve kalkınma, teknolojik gelişmelerin gıda, sağlık, eğitim, enerji, ulaşım, gelir, bölüşüm politikaları ve çevresel yaşanabilirlik ile birlikte tanımlanmasını kapsamalıdır. Türkiye’nin toplumsal gereksinimlerini; kamu mülkiyeti, kamu işletmeciliği, kamusal hizmet ve denetimler kamucu yaklaşım içinde ele alan, yeni ve başka bir planlama, sanayileşme, kalkınma, tam istihdam ve toplumsal refah bütünlüğü, başka bir Türkiye gerekliliği açısından elzemdir.

Neoliberal, rantçı, kapkaççı, usulsüzlük, yolsuzluk ve kuralsızlaşmaların sıradanlaştığı, gelir dağılımının her geçen gün giderek daha da bozulduğu, üretim, mühendislik, sanayi, tarım, kent ve çevre koşullarının önemli değişim-dönüşüm geçirdiği ülkemizde, mevcut durumdan çıkış için emperyalizmden bağımsız siyasi bir iradeyle, yeniden planlama, sanayileşme, kalkınma hamlesi için halkçı kamucu toplumcu bir yaklaşım ve bu temellerdeki bir kalkınma planlamasına ivedi ihtiyaç vardır.

GAZETE YAZILARI VE SÖYLEŞİLER

Bilim ve Teknik için
tmmob
var!

BİLİMİN SESİNE KULAK VERİN

BİRGÜN GAZETESİ- 22.01.2022

Projesi ortaya atıldığından beri, yer seçiminden finansmanına kadar her boyutuyla tartışmaların odağında yer alan İstanbul Havalimanı, faaliyete geçtiği günden bu yana, her doğa olayında İstanbul'un en zayıf halkası haline geldi.

Daha önceki yıllarda da çok defa hava olayları nedeniyle uçuşların iptal edilmek zorunda kaldığı ve uçakların farklı havalimanlarına yönlendirildiği İstanbul Havalimanı, bu kez de kar yağışı nedeniyle işlemez hale geldi.

Hafta başında İstanbul'da etkili olan kar yağışı nedeniyle İstanbul Havalimanı'nda önce seferler iptal edildi, ardından kargo binasının çatısı çöktü ve nihayet Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluğundaki bağlantı yollarının kapanması nedeniyle şehirle bağlantısı tümüyle kesildi.

Şehirle raylı sistem bağlantısı olmayan, yakın çevresinde yeterli konaklama imkânı bulunmayan İstanbul Havalimanı, iki gün boyunca yolcular ve çalışanlar açısından adeta afet yeri haline dönüştü.

İstanbul Havalimanı'nda bunlar yaşanırken, şehirde uzun zamandır hizmet veren Sabiha Gökçen Havalimanı'nda seferler sürdü, şehirdeki felakete el koymak için gelen(!) bakanlar ise hizmete kapatılan ve bir daha açılması için pistlerine hastane yapılan Atatürk Havalimanı'na indi.

İstanbul'a inen bakanların ilk işi İstanbul Havalimanı'ndaki yolcuların hoşnutsuzluğunu bastırmak için terminale çevik kuvvet yollamak, ikinci işi ise Belediye Başkanı'nın yemek yediği yerin güzergâhındaki MOBESE'lerin görüntülerini derlemek oldu.

BEKLENEN OLDU

Son 3 yıldır İstanbul çevresinde yaşanan her aşırı hava olayında İstanbul Havalimanı'nda benzer sorunlar yaşanıyor. "Dünyanın en büyüğü" olmasıyla övünülen bir havalimanının meteorolojik olaylar karşısında bu denli kırılğan ve savunmasız olması kabul edilemez olmakla birlikte aslında oldukça anlaşılır.

İstanbul Havalimanı'nın bu gibi sorunlar yaşayacağı daha proje aşamasında belliydi. TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu tarafından 2014 yılında hazırlanan Teknik Rapor'da bugün yaşananlar tümüyle öngörülmüş.

Söz konusu raporun proje alanına ilişkin meteorolojik değerlendirmelere ilişkin kısmında ÇED Raporundaki meteorolojik verilerin bölgenin verilerini yansıtmaktan uzak olduğu dile getirilmiş. ÇED raporunun aksine,

proje alanının doğrudan deniz üzerinden gelen rüzgârlara açık olduğu ve bu durumun uçaklar için tehlike yaratacağı vurgulanmış.

Daha da önemlisi iklim krizinden kaynaklanan risklerin (hortum, aşırı sağanak yağışlar ve fırtınalar) ÇED raporunda değerlendirilmeye alınmadığının altı çizilmiş. Tüm bu olumsuzlukların ve hesapsızlığın, hava taşımacılığı ve uçuş güvenliği açısından sorun yaratabileceği TMMOB Teknik Raporu'nda açık biçimde yazılmış.

Projenin yapımında meteorolojik riskler gibi göz ardı edilen daha pek çok risk faktörü bulunmaktadır ve önümüzdeki dönemde bunların da karşımıza çıkma olasılığı yüksek.

YAŞANANLARIN SORUMLUSU İKTİDAR

Proje ilanından itibaren afeti önleme bahanesiyle hukuksuz olarak rezerv alan ilan edilen İstanbul'un jeolojik, meteorolojik ve ekolojik olarak en hassas durumda bulunan orman, tarım ve su kaynaklarının bulunduğu korunması şart olan bölgesinde, havaalanı yapılamayacağına dair başta TMMOB'ye bağlı olan meslek odaları olmak üzere, duyarlı bilim insanlarının ve kurumların uyarı ve raporlarını ciddiye almayan iktidar ve kamu yetkilileri bu gün yaşanan ve yaşanacak olan mağduriyet ve trajedilerin en büyük sorumlusudur.

Bütün bu risklere ve tehlikelere rağmen bu projenin hayata geçirilmiş olması siyasi iktidarın bilimin sesine ve toplumun ihtiyaçlarına göre değil, yeni rant alanları yaratma konusundaki sermayenin taleplerine göre yönetme anlayışının sonucudur. Siyasi iktidar bilimle inatlaşmayı, doğayı yok saymayı bırakmalıdır.

Proje ve yatırımlar kamusal ihtiyaçları karşılamak için, bilimsel gerçekler doğrultusunda hazırlanmalı, yer seçiminden imalata kadar her aşamada gerekli önlemler alınarak hayata geçirilmelidir.

Ülkemizin ve halkımızın daha fazla felaketle, daha fazla trajedi ile yüz yüze kalmaya tahammülü kalmadı. Başta Kanal İstanbul olmak üzere bilim, teknik ve doğayla barışık olmayan, kamu, toplum çevre ve kent yararı içermeyen bütün projeler iptal edilmelidir. Bilim insanlarının ve meslek örgütlerinin sesine kulak verilmelidir.

YENİDEN KAMULAŞTIRMA

BİRGÜN GAZETESİ-11.02.2022

Geçtiğimiz hafta Isparta ve çevresinde yaşanan kar yağışlarının ardından elektrik iletim ve dağıtım hatlarında yaşanan arızalar nedeniyle Isparta ili geneline yaklaşık 4 gün boyunca elektrik verilemedi.

Gündelik hayatın en önemli ihtiyaçlarından birisi olan, yokluğu kimi durumlarda hayati sonuçlar yaratabilen elektrik olmaksızın geçen 4 gün boyunca Ispartalılar büyük bir zorluk yaşadılar.

Bölgedeki elektrik dağıtımını üstlenen Akdeniz Elektrik Dağıtım A.Ş, iktidara yakınlığıyla bilinen ve kamu ihalelerinin değişmez isimleri olan Cengiz Holding ve Kolin İnşaat'a ait bir şirket.

Şirket tarafından yapılan açıklamaya göre 4 günlük kesintinin tek nedeni "kar yağışı" ve şirketin üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmedigine dair suçlamalar da tamamıyla "algı operasyonu"ndan ibaret.

FELAKETİN SORUMLUSU

Yıllardır hukuksuzluk, liyakatsizlik, yolsuzluk, bencillik üzerine inşa edilmiş rejim öylesine çürüdü ki, her yanından tel tel dökülüyor.

Yaşanan en küçük aksilik, büyük felaketlere dönüşüyor. Yağmur yanıyor dereler taşıp sele dönüşüyor, onlarca kişinin hayatını kaybetmesine neden oluyor.

Orman yanıyor söndürecek uçak bulunamıyor, on binlerce dönüm yeşil alan yok oluyor.

Kar yağıyor, günlerce yollar kapanıyor, havaalanları işlemez hale geliyor, koskoca bir şehre günlerce elektrik verilemiyor.

Her mevsime, her hava şartına uygun bir felaketimiz var artık...

Ülkenin her yanında, dört mevsim bitmeyen bunca felaketin nedeninin yaşanan doğa olayları değil, bir afet gibi üzerimize çöken tek adam rejimi olduğunu artık hepimiz biliyoruz.

Yaşanan bunca felaketin nedeni, tek adam rejiminin yıllardır uyguladığı neoliberal politikalarıdır. Özelleştirme adı altında uygulanan yağma politikalarıdır. Kamusal düzenlemeleri ve denetimleri ortadan kaldıran kural-sızlaştırma uygulamalarıdır.

Yaşanan bunca felaketin nedeni, bilimin, tekniğin, meslek örgütlerinin sesine kulak tıkanmasıdır. Plansız, programsız, denetimsiz biçimde hayata geçirilen rant projeleridir.

KONTROLSÜZ GÜÇ

2001 yılında “Elektrik Sektörünün Yeniden Yapılandırılması” iddiasıyla çıkartılan 4628 sayılı Elektrik Piyasası Yasası, elektrikteki “serbestleştirme” ve “özelleştirme” uygulamalarının sistematik bir hal kazanmasına neden oldu.

Bu dönemden itibaren, Cumhuriyet dönemi boyunca enerji alanında kurulan kamu yatırımları bölünerek özelleştirildi. Mevcut enerji şirketleri parça parça özelleştirilirken, kamusal kaynaklar da Yap-İşlet-Devret modeliyle özel sektörün talanına açıldı.

Elektrik santrallerinin, madenlerin ve dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi sonucunda elektrik piyasası büyük oranda özel sektörün kontrolü altına sokuldu. Bildiğiniz gibi son olarak geçtiğimiz yıl elektrik sisteminin beyni durumundaki TEİAŞ da özelleştirilme kapsamına alındı.

Tüm bu özelleştirmelerin sonucunda bugün kamunun elektrik kurulu gücündeki ve üretimindeki payı yüzde yirminin altına düşmüş durumda.

Bunun anlamı kamunun, sektördeki fiyatları kontrol altına alacak, elektrik arzında sürekliliği sağlayacak, toplumsal faydayı gözetecek bir gücü ve kontrolü kalmadığıdır. Son dönemde gerek elektrik arzında yaşanan sıkıntılar gerekse fiyatlardaki artışlar bu kamusal kontrol yoksunluğunun sonucudur. Elektrik piyasası uzun yıllardır tümüyle enerji şirketlerinin ihtiyaçları doğrultusunda şekillenmektedir.

KAMUSAL FAYDA

Enerji sektöründe üretim, iletim, dağıtım ve tüketim faaliyetleri birbiriyle organik olarak bağlıdır. Dolayısıyla üretimden tüketime kadar her aşaması bütüncül olarak kamusal planlanma ile yönetilmelidir. Dışa bağımlılığın azaltılması, sürdürülebilirlik, yenilenebilirlik ve arz güvenliği ilkeleri bu kamusal planlamanın temelinde yer almalıdır.

Petrol, doğalgaz, kömür, hidrolik, jeotermal, rüzgâr, güneş, biyoyakıt vb. tüm enerji sektörlerinde konunun uzmanları ve meslek örgütlerinin de katılımıyla hazırlanacak bütüncül strateji belgeleri ile geleceğimizi güvence altına alan bir enerji politikası ortaya çıkartılmalıdır. Bu enerji politikasının temelinde ise rant değil, kamusal fayda olmalıdır.

Bu doğrultuda yapılması gereken ilk şey, özelleştirilen bölgesel dağıtım şebekelerinin ve şirketlerinin yeniden kamulaştırılmasıdır. Başta enerji olmak üzere stratejik sektörlerde hiçbir biçimde özelleştirmeye gidilmemelidir. Çünkü artık çok daha iyi biliyoruz ki, özelleştirme felakettir!

TEİAŞ ÖZELLEŞTİRİLMEMELİDİR!

BİRGÜN GAZETESİ- 25.02.2022

Türkiye bugün sokaklarında elektrik faturalarını protesto eden emekçi halk kesimlerinin, emeklilerin ve esnafların bulunduğu; planlı elektrik kesintileri nedeni ile sanayicilerin üretimlerine ara verdiği, yüksek tutarlı elektrik faturalarını ödeyemedikleri için işyerleri kapanan emekçilerin iş aradıkları bir ülke durumunda.

Üçte biri doğalgaz santrallerinden sağlanan elektrik üretimi nedeniyle, ülkeye yurt dışından gelen doğalgazın %10'u kesilince, sanayinin elektriği günlerce kesilmek zorunda kaldı.

Normalden fazla kar yağması gibi durumlarda ülkenin bazı bölgeleri tamamen elektriksiz kaldı. Emekçilerin tüm uğraşlarına rağmen altyapı eksiklikleri nedeniyle Isparta örneğinde olduğu gibi bazen bu kesintiler günlerce devam ediyor.

Ülkemiz, 100 bin Megawatt'a (MW) yakın kurulu güce sahipken, bu güç gereklerine uygun olarak yönetilmediğinden elektrik kesintileri olağan hale geldi. Verilen elektriğin pahalılığı yüzünden yurttaşlar evlerindeki ampullerden bile kısmak zorunda kalıyor. Türkiye, gelir durumu dikkate alındığında, Avrupa'nın en pahalı elektriğini tüketen ülke durumuna geldi.

Bilindiği gibi elektrik günümüzde kullanımından vazgeçilemez bir gerekliliktir. Elektrik olmaksızın temel yaşam koşullarını sağlamak mümkün olmaz. Bu nedenle elektrik temini hizmeti, topluma sağlanması gereken hizmetlerin en önemlilerinden biri ve insan hakkı olarak kabul edilmektedir.

ELDE KALAN

Ülkemizde geçmişte kamu hizmeti olarak kamu tarafından sağlanan elektrik temininin özelleştirilmesinin temelleri 1985 yılında atılmıştır. Ardından elektriğin kesintisiz, kaliteli, çevreye uyumlu ve ucuz maliyetli olarak temin edileceği vaatleri ile 2001 yılında çıkarılan yasayla özelleştirmeler hız kazanmıştır. Bu süreçte üretim faaliyetlerinin %75'i ve dağıtım faaliyetlerinin tamamı özelleştirilmiş, elektrik temin hizmeti bir kamu hizmeti olmaktan çıkartılarak kurulan elektrik piyasasında bir meta haline getirilmiştir. Özelleştirilmeyerek kamu yönetiminde kalan tek elektrik sektör kuruluşu TEİAŞ'tır.

Mevcut özelleştirmeler ile Türkiye'yi elektrik açısından çıkmaza sürükleyen mevcut iktidar, aldığı bir Cumhurbaşkanlığı Kararı ile TEİAŞ'ı da özelleştirmek istemektedir.

TEİAŞ, 36 Kilovolt (KV) üzerindeki gerilim seviyesine sahip elektriği, Türkiye içerisinde elektrik dağıtımının yapıldığı her yere iletmekle yükümlü olan kuruluştur. Bu görevini yerine getirmek için başta enerji nakil hatları ve trafo merkezleri olmak üzere, gerekli olan tüm tesisleri kurar ve işletir. Ülke içerisinde elektrik kullanılmasının üç temel ayağının en önemlisidir, çünkü elektrik üretildiği yerde tüketilmez ve mutlaka taşınması gerekir.

TEİAŞ yalnızca elektriğin iletilmesinden sorumlu değildir. TEİAŞ'ın asli görevi üretilen elektriği tüketicilerin kullanımına sunacak olan dağıtım şirketlerine elektriği kesintisiz ve kaliteli olarak ulaştırmaktır. Bu görev tam olarak kamusal, teknik denetim anlamına gelmektedir. TEİAŞ, elektrik kalitesinin belirleyici teknik parametreleri olan frekans ve gerilimi, standartlar çerçevesinde olmasını sağlayarak elektrik üretim ve dağıtım tesislerini teknik olarak denetlemekte ve böylece yasa gereği yurttaşlara elektrik ulaştırılması görevini yerine getirmektedir. TEİAŞ, yük tevzi merkezleri ile elektrik yük dağılımını koordine ederek elektriğin sürekliliğini ve güvenliğini sağlamaktadır.

ÇÖZÜMSÜZ HALE GELİR

Elektrik henüz ticari anlamda depolanabilir bir enerji türü değildir, dolayısıyla tüketileceği kadar üretilir. Bu durum özelleştirilmiş elektrik üretim ve dağıtım tesisleri arasında iletim kuruluşu olarak görev yapan TEİAŞ'ı en kritik birim haline getirmektedir. Bu görev ve iletim yükümlülüğü TEİAŞ'ı üretim ve dağıtım sektörlerinin ikisinin de kontrol eden yönlendiricisi ve yöneticisi yapmaktadır.

TEİAŞ bu konumuyla, kamu adına elektrik sisteminin denetimini yapan kuruluştur. TEİAŞ'ın özelleştirilmesi, bu denetimi ortadan kaldıracak ve elektrik sektöründe kamunun varlığı sonlanacaktır. Sistem kamu denetiminden tamamen yoksun olarak, özel sektör tarafından işletilecektir. Bu ise ülke elektrik sisteminin içerisinde bulunduğu keşmekeşi çözümsüz bir hale getirecektir.

Elektrik sistemindeki özelleştirmelerin ülkeyi ne hale getirdiği artık gözler önündedir. Bu durum sürdürülemez! Elektrik üretim ve dağıtım hizmetleri, bir an önce, yeniden kamu hizmeti olarak tarif edilmeli ve kamu kuruluşları vasıtası ile elektrik sağlanması yoluna gidilmelidir.

MEYVE ÇAĞINDA AĞACIN DÜŞMANI...

BİRGÜN GAZETESİ-11.03.2022

Siyasi ömrünü çoktan tamamlayan, ülkeyi yönetme kabiliyetini tümüyle kaybeden iktidar partisi, kendi tükenişine ülkeyi de ortak etmek için elinden gelen her şeyi yapıyor.

Baştan aşağı yanlış ekonomik tercihleriyle ülkeyi içinden çıkılması zor bir krize sokan AKP, artık tüm adımlarını “benden sonrası tufan” anlayışıyla atıyor.

Hazinesi tümüyle tüketilmiş, ödeme garantili projeler nedeniyle gelecek nesilleri bile borçlandırılmış, kamu işletmelerinin içi tamamıyla boşaltılmış, kamusal varlıkları swap anlaşmalarıyla ipotek edilmiş bir ülke tablosuyla yüz yüze bulunuyoruz.

Ülkenin içinde bulunduğu bu durum, rant bağımlısı olmuş siyasi iktidarı, yakın çevresini doyurabilmek için her gün yeni rant alanları yaratmaya mecbur bırakıyor. Ülkenin mevcut tüm kaynakları tükendiği için de iktidarın yeni hedefleri bugüne kadar koruma altında tutulan tarihimiz, doğamız ve tabiat zenginliklerimiz haline geldi.

ZEYTİNLİKLER YOK EDİLECEK

Mart ayı başında gerçekleştirilen iki ayrı yönetmelik değişikliği, siyasi iktidarın rant alanları yaratabilmek için ne kadar fütursuz davranabileceğinin göstergeleri oldu.

1 Mart 2022 tarihinde yapılan “Maden Yönetmeliğinde Değişiklik” ile, bu coğrafyada yüzlerce yıldır varlıklarını koruyan, sadece doğal varlıkları ve ekonomik değeriyle değil, kültürel yönüyle de Anadolu coğrafyasıyla özdeşleşmiş zeytinliklerin madencilik faaliyetleri kapsamında sökülebilmesine imkan sağladı.

Yönetmelikte yer alan “madencilik faaliyeti sonrası bölgenin rehabilite edilerek eski haline getirileceği” şartının herhangi bir hükmünün olmadığını daha önceki yok edilen ve bir daha yenisi getirilemeyen ormanlık alanlardan çok iyi biliyoruz.

Bu yönetmelik değişikliği pek çok açıdan anayasaya ve yasalara aykırı olduğu gibi kamu yararıyla da hiçbir biçimde bağdaşmıyor. İklim değişikliği, kuraklık, savaş gibi nedenlerle gıda krizinin geleceğimizi tehdit ettiği, Ukrayna’da yaşanan savaş nedeniyle yemeğe koyacak yağ bulamayacak duruma geldiğimiz bir dönemde zeytinliklerin yok edilmesi, bu ülkeye, bu ülke halkın yapılabilecek en büyük kötülüklerden biridir.

KORUMA ALANLARI TEHDİT ALTINDA

Kamuoyunda zeytinlikler konusu kadar dikkat çekmese de, bu değişikliğin hemen ardından, 5 Mart 2022 tarihinde “Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik”te yapılan değişiklik, rant saldırısının alanını çok daha genişletti.

Korunan alanlar, biyolojik çeşitliliğin, doğal ve bununla ilişkili kültürel kaynakların korunması ve devamlılığın sağlanması amacıyla ilgili mevzuata göre yönetilen koruma statüsü bulunan kara, su ya da deniz alanlarıdır.

Bu alanların doğallığını muhafaza etmek ve mevcut koruma değerlerinin devamlılığının sağlanması kamu otoritesine sorumluluğundadır. Buralardaki ekolojik dengeyi bozacak herhangi bir faaliyete izin verilemez.

Geçmişte 1., 2. ve 3. Derece olarak bildiğimiz “sit alanları”, 2012 yılında çıkarılan yönetmelikle “kesin korunacak hassas alanlar”, “nitelikli doğal koruma alanları” ve “sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanları” olarak üç kategoriye ayrılmıştı. Bu doğal sit alanlarının yapılaşma statüleri 2012’den bu yana yapılan farklı değişiklikler ile sürekli olarak genişletilmeye çalışılıyor.

Bu değişikliklere karşı TMMOB ve bağlı odaları tarafından açılan davalar, bu alanların açık bir yağmaya uğramasına kısmen de olsa engel oldu. 5 Mart tarihli son değişiklikle, bir kez daha doğal sit alanlarına farklı yapıların, hatta bu sefer tesislerin ve santrallerin yapılmasına izin veriliyor.

Bu değişiklik sonrasında kesin yapı yasağı bulunan “hassas alanlar”da atıksu, içme suyu, doğal gaz ve elektrik hatları inşa edilebilecek. “Nitelikli doğal koruma alanları”nda ise tarım ve hayvancılık faaliyetleri yapılabilecek. Ve nihayet “sürdürülebilir koruma ve kontrollü kullanım alanları”nda ise hidroelektrik, rüzgâr ve güneş enerji santralleri bile kurulabilecek.

Anayasaya, yasalara, akla ve vicdana aykırı bu yönetmelik değişikliği tarihe, doğaya ve vatana ihanetin simgesidir. Önüne geçilmediği takdirde ülke zenginliklerimizi gelecek kuşaklara ulaştırmamız hiçbir biçimde mümkün olmayacaktır. Buna izin vermeyeceğiz....

Vatan ki bu insanların evidir, Sevgilim, onlar vatana düşman... (N.H.)

GENEL KURULLAR SÜRECİNDE TMMOB

BİRGÜN GAZETESİ-11.04.2022

TMMOB'ye bağlı odalara üye 600 bini aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının geride kalan çalışma dönemlerini değerlendirdiği, önümüzdeki dönemde yürütülecek faaliyetleri tartıştığı ve oda kurullarını belirlediği Genel Kurullar sürecinin içindeyiz.

TMMOB'ye bağlı 24 odamızın illerde bulunan şube ve temsilciliklerinde başlayan bu süreç, Oda genel kurullarımızın tamamlanmasının ardından mayıs ayı sonunda gerçekleştireceğimiz TMMOB 47. Genel Kurulu ile tamamlanacak.

Genel kurul süreçleri TMMOB örgütlülüğünün demokratik geleneğinin olduğu kadar, örgütsel ve fikri yenilenmesinin de güvencesidir. Birliğimizin mesleki-politik yönelimlerinin belirleneceği genel kurullarımızın TMMOB'nin tarihsel birikimine ve demokratik değerlerine yakışır biçimde tamamlanacağına inanıyorum.

SALGIN VE KRİZ

Geride bıraktığımız çalışma dönemi, Covid-19 pandemisinin gölgesi altında geçirdik. Salgını, çalışma dönemimiz boyunca Oda faaliyetlerimizi ve günlük hayatlarımızı köklü biçimde değiştirdi.

Pandemi döneminin zorlu koşullarına rağmen Oda ve Birlik Kurullarında görev alan arkadaşlarımızın ve elbette çalışanlarımızın fedakarlıkları ve yaratıcılıkları sayesinde mesleki ve toplumsal sorumluluklarımızı aksatmadan yürüttük, üyelerimizin tüm ihtiyaçlarını eksiksiz biçimde karşıladık.

Geçtiğimiz çalışma dönemine damgasını vuran sadece salgın değildi. İki yıl boyunca her geçen gün daha da derinleşen ekonomik kriz de hayatımıza en az salgın kadar büyük bir darbe vurdu.

Yıllardır uygulanan neoliberal politikalar nedeniyle üretimden uzaklaştırılarak tümüyle dış kaynaklı sıcak para akışlarına bağımlı hale getirilen, özelleştirmeler yoluyla kamusal kaynakları tüketilerek kırılganlaştırılan, yandaş sermaye kesimlerine dağıtılan rant odaklı projeler nedeniyle büyük bir kaynak israfı yaşayan ekonomimiz birbiri ardına derin çöküşler yaşadı.

Başta gıda ürünleri, akaryakıt, doğalgaz, elektrik gibi temel tüketim maddeleri olmak üzere iğneden ipliğe tüm ürünlerde yaşanan fahiş fiyat artışları gündelik hayatlarımızı tehdit eder boyutlara ulaştı.

TOPLUMU SAVUNUYORUZ

Çalışma dönemimiz, tek adam rejiminin yıkım politikalarına karşı ülkemizi, mesleğimizi ve meslektaşlarımızı savunmakla geçti. Yaşadığımız tüm baskılara rağmen demokrasiye, özgürlüklere, bağımsızlığa, laikliğe ve toplumluluğa olan bağlılığımızdan asla taviz vermedik. Ülkemizi kasıp kavuran salgın ve kriz koşullarında üyelerimizin ekonomik, demokratik ve mesleki çıkarlarının geliştirilmesi için mücadele verdik. Mesleki gelişmelerin toplumsal çıkarlar için kullanılması doğrultusunda da büyük gayret gösterdik.

Bu dönem boyunca açtığımız davalar ve yürüttüğümüz hukuki mücadele ile şehirlerimizin, kıyılarımızın, madenlerimizin, tarihi eserlerimizin, kültürel mirasımızın yağmalanmasına karşı önemli davalar kazandık.

Rant projelerine ve sömürge madenciliğine karşı doğadan ortak geleceğimize yana tavır koyduk. Kanal İstanbul, Akkuyu-Sinop Nükleer Santral Projeleri, Atatürk Orman Çiftliği, İkizdere, Saros Körfezi, Kaz Dağları gibi önemli davaların toplumsal tarafı olduk. Gezi Parkı'nın, Gezi Davası'nda yargılanan arkadaşlarımızın ve Gezi'de yarattığımız ortak değerlerin savunucusu olduk.

Ülkemizin dört bir yanında yaşanan deprem, sel, heyelan ve yangın gibi doğal felaketlerde halkımızın derdine ortak olduk, yaralarını birlikte sardık. Üyelerimizin haklarını koruma ve teknik yönetmeliklerin mesleki ilkelere uygunluğu noktasında önemli kazanımlar elde ettik.

Tüm yaptıklarımızla TMMOB'nin eşitlikten, özgürlükten, demokrasiden, barıştan, laiklikten ve barıştan yana toplumcu mücadele çizgisini yaşatmanın, yarınlara taşıyabilmenin kıvancıyla doluyuz.

TMMOB örgütlülüğü olarak, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da dinci gericiğe karşı aydınlanma değerlerini ve laikliği, savaşa karşı barışı, neoliberal yağma politikalarına karşı kamucu değerleri, sömürü düzenine karşı eşitliği, baskılara karşı özgürlüğü savunmaya devam edeceğiz.

İyi ki TMMOB var!

İyi ki, bu ülkede, TMMOB çatısı altında örgütlenmiş, onurlu, namuslu, vicdanlı mühendis, mimar ve şehir plancıları var!

TMMOB AFET SEMPOZYUMU

BİRGÜN GAZETESİ-15.04.2022

20-22 Nisan 2022 tarihlerinde TMMOB Afet Sempozyumu gerçekleştirilecek.

Açılışına Ankara ve Muğla Büyükşehir Belediye Başkanlarının katılacağı sempozyumda jeolojik, hidrolojik, meteorolojik kökenli doğa olaylarının neden afete dönüştüğü irdelenecek.

Ülkemizdeki doğa olaylarının afetlere dönüşmesinin engellenmesi, risk değerlendirilmesi, afetlere hazırlık ve afet dönemlerinde kriz yönetimi konularında örgütlülüğü geliştirme amacını taşıyan sempozyumumuzun ilkinin 2007 yılında gerçekleştirmiştik.

Afetlere hazırlık konusunda 17 Ağustos Depremi'nin yarattığı toplumsal duyarlılığın azaldığı, hükümetin ve yerel yönetimlerin üzerine düşen sorumlulukları savsakladığı o dönemde gerçekleştirdiğimiz ilk Afet Sempozyumumuzda tartıştığımız fikirler, TMMOB'nin bu alandaki politikalarının şekillenmesinde önemli katkılar sağlamıştı.

Bugün yine afetlerin sıklaştığı, afete hazırlıklı olma konusunda kamu kurumlarının yetersizliğini ayyuka çıktığı, afetlerin toplumsal sonuçlarının arttığı bir dönemden geçiyoruz. Gelişen teknolojiyle birlikte bu dönemde bu alana ilişkin fikri birikimimizi yenilemek, bu alandaki yeni bilimsel yaklaşımları ve teknik gelişmeleri ele almak oldukça önemli.

AFET YÖNETİMİ

Salgından savaşlara, depremlerden yangınlara, sellerden toprak kaymalarına, şiddetli meteorolojik olaylardan çıkış düşmesine kadar bu afetlerin pek çoğunu yakın zamanda sıklıkla deneyimliyoruz.

Afetler sonrasında gazeteci ve koruma ordusuyla birlikte afet bölgesine gitmekle, afetzedelerin yaralarını sarmakla övünen bir yönetim anlayışının esiri olduk.

Öncesinde tüm topluma dağıtılmış ortak bir sorumluluk paylaşımı yerine, sonrasında belirli kişilerin fedakarlıklarına dayalı mücadele süreci bizim afetlerle başa çıkma stratejimizin temelini oluşturuyor.

Yaraları sarmak elbette önemli ve gereklidir ama bu anlayış yerine afetleri önleyen, afetin zararını en aza indirgeyen, insan hayatını korumayı başlıca amaç sayan, tedbire, planlamaya ve risk yönetimine dayalı bir afet ve kriz politikasına ihtiyaç duyuyoruz.

Gelişen bilim ve teknoloji sayesinde doğanın yıkıcı etkilerinden korunabilme, doğal afetlerle mücadele edebilme konusunda geçmiş medeniyetlere

göre çok daha şanslı bir konumdayız. Öte yandan insan medeniyeti olarak sahip olduğumuz imkanlar, insanlık olarak afetler karşısında yaşadığımız kayıpları yeterince azaltmıyor.

KAMUCU ANLAYIŞ

Bu durumun birbiriyle yakından ilişkili iki büyük nedenden kaynaklandığına inanıyorum: İlki, yasal mevzuatın ve kamusal kararların bilimsel gerçeklikler zemininde belirlenmemesi; ikincisi ise, kapitalizmin kar odaklı ve rekabetçi yapısının toplumun ortak çıkarına hizmet etmemesidir.

Bilim insanlarının, TMMOB ve meslek örgütlerinin uyarılarına kulak asmadan yapılan her uygulama, felaket olarak bize geri dönmektedir. Bu felaket kimi zaman durduk yere yıkılan bir apartman, kimi zaman sular altında kalan bir yerleşim yeri, kimi zaman yanan ormanlarımız olmaktadır.

Bilimi yok sayan bu anlayışın aslında kapitalizmin “sömürü” ve “karlılığı” artırmaya yönelik işleyiş mantığının sonucu olduğunu söyleyebiliriz. Kapitalizmin işleyiş mantığı toplumun genel çıkarını değil, belirli bir sınıfın, belirli ayrıcalıklara sahip bir kesimin çıkarlarını korumak üzerine kurulmuştur. Bu durum insanlığın ortak çıkarıyla çelişmektedir. Toplumsal önlemler, sermaye kesimleri açısından maliyet yükü olarak görülmektedir.

İçinde bulunduğumuz bunca gelişmişlik durumuna ve sahip olduğumuz imkanlara rağmen karşı karşıya kaldığımız doğal ve insani olaylar bu denli yıkıcı afetlere dönüşüyorsa eğer, bunun nedeni kapitalizmin rant ve sömürü iştahıdır.

Tüm insanlığı felakete sürükleyen bu durumun üstesinden gelebilmek için, her alanda toplumcu bir bakış açısına ve kamucu politikalara ihtiyacımız var. Mevcut haliyle devlet organlarının bu politikaları geliştirmesi mümkün görünmüyor. Bunu hep birlikte tartışarak, deneyimlerimizi ve birikimlerimizi bir araya getirerek yapacağız.

KİMSE DOKUNAMAZ SUÇSUZLUĞUMUZA!

BİRGÜN GAZETESİ- 20.05.2022

Siyasal etkinliğini giderek kaybeden, ekonomiyi kontrol edemez hale gelen iktidar, toplumu “yargı” ve “polis” baskısıyla kontrol altında tutmaya çalışıyor.

Demokratik bir ülkede yurttaşların hak ve çıkarlarını korumak için, yurttaşları devletin sınırsız gücünden korumak için var olması beklenen hukuk kuralları ve yargı organları ülkemizde iktidarın yurttaşlara karşı kullandığı bir silaha dönüşmüş durumda.

Mahkemeler kararlarını hukuka göre değil, iktidarın ihtiyaç ve talimatlarına göre veriyorlar. Canan Kaftancıoğlu ve Gezi Davası'nda birbiri ardına verilen mahkumiyet kararları, bu durumun en somut örnekleridir. Bu kararlar ve hukukun geldiği bu durum ülkemiz açısından utanç vericidir.

İki kez verilen beraat kararına rağmen iktidar talimatıyla üçüncü kez görülen Gezi Davası'nda Osman Kavalı'ya müebbet, aralarında TMMOB mücadelesinde yan yana olduğumuz Mücella Yapıcı, Tayfun Kahraman ve Can Atalay'ın da bulunduğu 7 sanık hakkında ise 18'er yıl hapis cezası verildi.

Verilen bu kararın hiçbir hukuki dayanağı olmadığı gibi, toplumsal meşruiyeti de bulunmamaktadır. Karar sonrasında verilen güçlü toplumsal tepki bu durumun en açık göstergesidir.

GEZİ TERTEMİZDİR

AKP'nin daha ilk günden itibaren yürüttüğü sistematik karalamaya, iftiralara, yalanlara rağmen Gezi Direnişi de bu direnişin parçası olmuş insanlarımız da annemizin sütü gibi ak, alnımızın akı gibi onurludur.

Gezi tüm umudu, güzelliği ve ışıltısıyla siyasi iktidarın kirliliğini, çirkinliğini, defolarını iyot gibi açığa çıkardığı için ilk günden itibaren iktidarın hedefindedir.

Hepimiz biliyoruz ki, siyasi iktidarın ve onun maşalarının Gezi Direnişi nezdinde asıl cezalandırmak istediği eşit, özgür ve demokratik bir Türkiye ideali için mücadele eden toplumsal muhalefet hareketidir.

Siyasi iktidarın Taksim Dayanışması bileşenleri nezdinde cezalandırmak istediği parkına, şehrine, doğasına, tarihine sahip çıkan mühendis, mimar ve şehir plancılarıdır. Attığı her hukuksuz adımda karşısında gördüğü mesleki bilgisini halktan yanan kullanan kamucu mühendis, mimar, şehir plancılarıdır.

Siyasi iktidarın cezalandırmak istediği, yıllardır her fırsatta saldırdığı TM-MOB ve bağlı odalarının toplumcu çizgisi ve onurlu mücadele geleneğidir.

Bu yağmacıların, bu haramilerin, bu zorbalıların saldırıları yürüdüğümüz yolun doğruluğunun, mücadelemizdeki ısrarımızın haklılığın göstergesidir. Verdikleri cezalar, bu ülkedeki, mühendis, mimar ve şehir plancıları mücadelesi tarihine işlenmiş birer nişandır!

ARKADAŞLARIMIZA SAHİP ÇIKACAĞIZ

İktidar zorbalığına dün nasıl boyun eğmediyse, bugün de boyun eğmeyeceğiz. Gezi Direnişini, Gezi Davası'nda ceza alan arkadaşlarımızı, uğruna bedeller ödediğimiz değerlerimizi, kamusal faydayı ve meslektaşlarımızın haklarını savunmaya devam edeceğiz.

İktidar, arkadaşlarımızı cezaevlerine kapattığını sanıyor ama arkadaşlarımızın mahkeme salonundaki cesur duruşları bugün Türkiye'nin tüm illerindeki yüzlerce TMMOB biriminin balkonlarında, pencerelerinde gururla dalgalanmaya devam ediyor.

İktidar, arkadaşlarımızı cezaevlerine kapattığını sanıyor ama arkadaşlarımızın toplumcu fikirleri, Türkiye'nin dört bir yanındaki meydanlarında, meslektaşlarımızın dillerinden halkla buluşmaya devam ediyor.

Arkadaşlarımızın halktan, doğadan, aydınlıktan yana fikirlerini hiçbir biçimde dört duvar ardına koyamayacaklar. Buna izin vermeyeceğiz.

O fikirler tüm toplumla buluşmaya devam edecek. Bizler de en kısa zamanda arkadaşlarımızla bir kez daha kucaklaşacağız. Bir kez daha yan yana sokaklarda, meydanlarda mücadele etmeye devam edeceğiz.

Buna tüm kalbimle inanıyorum. Çünkü iktidar dayatmasıyla verilen kararların ömrü, iktidarın ömrü kadardır ve hepimiz biliyoruz ki bu iktidarın ömrü dolmuştur.

AYNI KARARLILIKLA YENİDEN

BİRGÜN GAZETESİ-10.06.2022

Sona yaklaşıyoruz... Yaklaşan sonun farkında olan siyasi iktidar “suçluların telaşı”, “kaybedenlerin korkusu”, “köşeye sıkışmışların saldırganlığı” içinde geçiriyorlar son günlerini.

Bunca hoyratlığı, bunca hukuk tanımazlığı, bunca edepsizliği yaklaşan sonun kendileri açısından taşıdığı tehdidin farkında olmaları. Ne kadar komparabilirlerse ne kadar kurtarabilirlerse kendilerine kâr sayıyorlar.

Ülkenin kaderini kendilerinininkine ortak etmeye, ülkeyi de kendileriyle birlikte uçurumun dibine sürüklemeye çalışıyorlar.

İktidarın bu fütursuzluğuna karşı ülkemize, halkımıza, toplumsal muhalefet dinamiklerine, kamusal varlıklarımıza eskisinden çok daha güçlü biçimde sahip çıkmamız gerekiyor.

Çünkü biz sahip çıkmazsak, düşmanlaştırdıkları herkesi birer ikişer cezaevlerine atacaklar.

Biz sahip çıkmazsak, demokratik kurum ve kuruluşları susturacaklar.

Biz sahip çıkmazsak, zeytinliklerimizi kesecekler.

Biz sahip çıkmazsak tarım alanlarımızı yok edecekler.

Biz sahip çıkmazsak ormanlarımızı bitirecekler.

Biz sahip çıkmazsak kıyılarımızı, madenlerimizi, tarihi eserlerimizi yağmalayacaklar.

Biz sahip çıkmazsak Hasankeyf gibi Salda'yı da yok edecekler.

Biz sahip çıkmazsak derelerimizi kurutacaklar.

Biz sahip çıkmazsak İstanbul'un sonunu getirecek Kanal İstanbul'u hayata geçirecekler.

Biz sahip çıkmazsak bu ülkenin her metrekaresini satacaklar.

Biz sahip çıkmazsak ülkenin tüm varlıklarını yurt dışı hesaplarına kaçıracaklar.

FİKRÎ BİRLİK

Siyasi iktidarın emek, halk ve doğa düşmanı politikalarına karşı ülkemize, halkımıza ve geleceğimize sahip çıkmak için uzun yıllardır kararlı bir mücadeleye yürüten Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, geçtiğimiz haftalarda 47. Olağan Genel Kurulu'nu gerçekleştirdi.

Genel Kurul'da yürütülen tartışmalarda bugün her alanda yaşadığımız sorunların kaynağında AKP'nin faşizan tek adam rejiminin yattığı, bu sorunlardan kurtuluşun yegane yolunun da tüm toplumsal muhalefet güçlerinin ortak mücadelesi olduğu konusunda mutlak bir fikir birliği vardı.

TMMOB'ye bağlı 24 Odaya üye binin üzerinde delegenin katıldığı Genel Kurul'da:

Gezi Direnişine, Gezi Direnişinde yükselttiğimiz değerlere, Gezi Direnişinde kaybettiğimiz canlarımıza ve elbette Gezi Davasında tutuklanan arkadaşlarımıza sahip çıkılması;

Bu ülkenin en büyük sorunlarından birisi haline gelmiş adalet ve hukuk mücadelesini büyütmek konusunda, Gezi Davası, Kobane Davası, ÇHD Davası, HDP Kapatılma Davası gibi iktidar eliyle yürütülen siyasi davalara karşı durulması;

AKP'nin antidemokratik, baskıcı, otoriter politikalarına karşı, OHAL uygulamalarına, kayyım yönetimine karşı mücadele edilmesi;

Toplumun tek tipleştirilmeye çalışan dinci, gerici, ırkçı, şovenist politikalarına karşı aydınlanmadan, laiklikten, kardeşlikten, bir arada özgürce yaşama iradesinin geliştirilmesi;

Milyonlarca kişinin hayatını elinden alan, yaşam koşullarını tehdit eden savaşların derhal durdurulması, silahların susturulması, ülkede, bölgede ve dünyada barışın egemen olması;

Kürt Sorunu'nun barışçıl bir zeminde çözülmesi için ortak mücadele yürütülmesi;

Kadınlara yönelik ayrımcılığın ve şiddetin sona erdirilmesi, İstanbul Sözleşmesi'nin yeniden kabul edilmesi;

Emeğiyle geçinen toplum kesimlerinin hayatlarının iyileştirilmesi için sermaye tahakkümüne karşı emek yanlısı politikaların savunulması;

Doğamızı, doğal kaynaklarımızı, şehirlerimizi, toplumsal varlıklarımızı tehdit eden neoliberal anlayışa karşı toplumun ortak çıkarını savunan kamu anlayışının geliştirilmesi;

Ve elbette kriz koşullarında yaşamları daha da zorlaşan meslektaşlarımızın ekonomik, demokratik, sosyal ve özlük haklarının geliştirilmesi için mücadelenin yükseltilmesi konularında karalılığın altı çizildi.

Ortak sorunlarımız ve mücadele yöntemleri konusundaki bu fikirdaşlık TMMOB'nin geleceği açısından umut vericidir.

TMMOB Genel Kuruluna yansıyan bu kararlılıkla mücadele etmeye devam edeceğiz.

Ve eminim bizim bu kararlı ve onurlu duruşumuz, siyasi iktidarın çürümüşlüğüne galebe gelecek!

KAHROLSUN İSTİBDAT

BİRGÜN GAZETESİ-24.06.2022

Tek adam rejimi kendi suretinden bir Türkiye yaratmak, haklarımızı ve özgürlüklerimizi ortadan kaldırmak için tüm pervasızlığıyla saldırmaya devam ediyor.

Seçimler yaklaştıkça dozu da artan bu saldırılar, giderek daha kurumsal ve kanuni nitelik taşımaya başlıyor.

İktidar seçimlere tümüyle kendi belirlediği koşullar altında, toplumsal muhalefeti tamamıyla etkisizleştirerek gitmek istiyor.

Bunun son adımlarından birisi de AKP ve MHP milletvekillerinin ortak imzasıyla TBMM'ye sunulan ve şu anda Meclis Genel Kurulu'nda görüşülen "Basın Kanunu ve Bazı Konularda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" oldu.

Dünyanın farklı ülkelerinde veri güvenliğinin sağlanması ve dijital ortamların şeffaflığının artırılması için yapılan düzenlemeler gerekçe gösterilerek hazırlanan kanun teklifi, içerik olarak bu amacın tamamen dışında, sosyal medyayı ve muhalif basını susturacak bir nitelik taşıyor.

Bugüne kadar RTÜK eliyle televizyonlara, Basın İlan Kurumu eliyle gazetelere, BTK aracılığıyla internet sitelerine uyguladıkları baskı ve yasakları şimdi de ceza kanunu ve mahkemeler eliyle sosyal medya kullanıcılarına uygulamak istiyorlar.

Bu yasa tasarısı AKP'nin basını ve sosyal medyayı susturmak, internet içeriklerine müdahale etmek için hayata geçirdiği ilk düzenleme değil. Daha önce de farklı dönemlerde çıkartılan yasalarla pek çok içerik dijital ortamlardan kaldırıldı, "Vikipedi" dahil pek çok internet sitesi erişime kapatıldı, binlerce sosyal medya kullanıcılarına farklı cezalar verildi.

Bu yeni düzenleme ise öncekileri aşan cezai yaptırımlar ve mutlak bir denetim olanağı içeriyor.

Kontrol altında tuttuğu ana akımdan istediği verimi alamayan iktidar, özgür ve bağımsız basının sesini kısmak, yurttaş haberciliğini susturmak, kabusu haline gelen sokak röportajlarını ortadan kaldırmak için sert önlemler alıyor.

Hep yalan söylesinler ama yalan söyledikleri dile getirilemesin istiyorlar.

Hep yolsuzluk yapsınlar ama yolsuzlukları yazılamasın istiyorlar.

Hep suç işlesinler ama suçları yüzlerine vurulmasın istiyorlar.

Utanmazlıklarını sansürün ardına gizlemeye çalışıyorlar.

Siyasi iktidar topluma gözdağı vermeyi, toplumu tehdit etmeyi bırakmalıdır. Yıllardır iktidarın her türlü baskı ve zorbalığı altında yaşama ve kendini var etme mücadelesi veren bu ülke halkı açısından artık pek çok eşik aşılmış, korku duvarı yıkılmış durumda.

Ne yaparlarsa yapsınlar, hangi baskı yasasını çıkartırlarsa çıkarsınlar bu toplum, tek adam rejiminin tehditlerine, tek adam rejiminin yasaklarına boyun eğmez.

Kaçını tutuklarsa tutuklasınlar bu ülkede kalemini satmayan gazeteciler yetişmeye devam eder.

Ne cezalar verirse versinler bu ülkede insanlar doğruları söylemeye devam eder.

Nasıl saldırırsa saldırınsınlar toplumsal muhalefet taleplerini yükseltmeye devam eder.

Ne yaparlarsa yapsınlar artık suçlarına örtü çekemez, gerçeğe gem vurmazlar.

Bütün çiçekleri koparabilirler ama artık baharın gelişine engel olamazlar...

Kahrolsun istibdat, yaşasın hürriyet!

İLİÇ'TE ÇEVRE FELAKETİ

BİRGÜN GAZETESİ-03.07.2022

Ülkemizde gündem çok hızlı değiştiği, felaketler birbiri ardına geldiği için yüz yüze kaldığımız olaylara gereken önemi veremiyoruz.

Yoğun gündem içinde hızlıca tükettiğimiz gündemlerden birisi de geçtiğimiz haftalarda Erzincan'ın İliç ilçesinde yaşanan çevre felaketi idi. İliç'te Anagold Madencilik tarafından işletilen bir madene ait boru hattında yaşanan yırtılma nedeniyle büyük miktarda siyanürlü solüsyon çevreye yayıldı.

Bölge halkının duyarlılığıyla gündeme yansıyan bu felaket önce gizlenmeye ve inkar edilmeye çalışılsa da olaya ilişkin görüntüler basına düşüncü Erzincan Valiliği tarafından da kabullenilmek zorunda kaldı.

Yırtılma sonucunda 20 metreküp siyanürlü solüsyonun çevreye yayıldığı'nın kabul edildiği açıklamada, kirlenen alanın nötralize edildiği ve endişeye yer olmadığı ifade edildi. Sonrasında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı da bir açıklama yaparak adı geçen maden şirketine gereken cezanın kesildiğini belirtti.

Şurası gerçek ki kamuoyu duyarlılığı olmasaydı ne bu yaşananlardan haberececeğimiz olacaktı, ne de konuya ilişkin resmi girişimler yapılacaktı.

Siyanür sızıntısı yaşanan maden sahası daha önce de benzer haberlerle gündeme gelmişti. Bölgede devam eden madencilik faaliyetinin çevreye verdiği zararlar ve oluşturduğu tehdit konusunda zaten halen devam eden çok sayıda dava var. Son olarak 2021 yılında maden sahasının genişletilmesine ilişkin projenin ÇED Olumlu Kararına karşı TMMOB tarafından dava açıldı.

Dava devam ederken yaşanan bu felaket, mahkeme dosyasında dile getirdiğimiz uyarıların önemi açısından acı bir deneyim oldu.

SİYANÜRLÜ MADENCİLİK

Bilindiği gibi madencilik faaliyetinde altın çıkarılırken, yer altında bulunan diğer ağır metaller de yerüstüne çıkarılır. Yer üstüne çıkarılan mineraller siyanür ve diğer asit çözeltileriyle çözüldükten sonra sadece altın ve gümüş alınıp, topraktaki toksit ağır metalleri içeren atıklar atık barajında depolanıyor.

Atık havuzlarında yaşanan sızıntılarda geri dönüşü olmayan çevre felaketlerinin nedeni, siyanür ile birlikte, kurşun, kadmiyum, çinko, bakır ve cıva gibi toksik ağır metallerin de doğaya karışmasıdır.

Yapılan çalışmalar dünyada son 30 yılda 100'e yakın ciddi atık maden bara-

jı kazası yaşandığını ortaya koyuyor. Madencilik faaliyetlerinde kullanılan siyanür ve ortaya çıkan diğer ağır metallere kaynaklanan çevresel tahribat, faaliyetlerde kullanılan tehlikeli kimyasalların taşınması esnasında yaşanan kazalar, işletme içi kazalar ve atık barajlarında yaşanan taşma ve sızıntılar çevre açısından büyük risk oluşturuyor.

İliç'te, 2018 yılında madene sülfürik asit taşıyan tankerin ilçe merkezinde devrilmesi sonucu tehlikeli kimyasalın civarda ve sulara yarattığı tahribat bu durumun yarattığı tehlikeyi açıkça ortaya koyuyor.

İliç'te devam eden proje alanı ve genişleme sahası, ülkemizin en geniş havzasına sahip Fırat Nehri'nin hemen yanı başındadır. Nehir Erzincan, Tunceli, Elazığ, Malatya, Diyarbakır, Adıyaman, Gaziantep illerimizden geçmektedir. Ülkemizin en büyük barajları da Fırat Nehri üzerinde bulunuyor.

Ayrıca saha, Munzur Dağları ekosisteminin ve ülkemizdeki önemli biyoçeşitlilik koruma alanının bir parçası. Bu bölgenin fay hatlarına yakınlığı da göz önünde bulundurulduğunda kat karşıya olduğumuz tehlike daha da büyüyor.

Orman alanlarının, ekolojik ve biyolojik değerlerin, flora ve fauna bileşenlerinin, tarım ve mera alanlarının, su kaynakları ve havzalarının, kültürel ve tarihi mirasın, yerleşme alanlarının tahribine yol açan siyanürlü maden işletmeciliğine ilişkin projeler çevre ve insan sağlığı üzerinde geri dönüşü olmayan tahribatlara yol açıyor.

Kimyasal işlem üzerine kurulu madencilik faaliyetleri doğayı ve insan yaşamını hiçe sayıyor. Yeraltındaki zenginliğimizin en kısa sürede ülke dışına çıkarılması, geriye ise verimsizleştirilmiş ve zehirlenmiş bir toprağın bırakılmasına dayalı bu anlayış, yaşamı da sürdürülemez hale getiriyor.

Bu yıkıcı madencilik anlayışından derhal vazgeçilmesi, bu anlayışla sürdürülen madencilik faaliyetlerinin ve projelerinin durdurulması gerekiyor. Çok geç olmadan...

KONUT PROJELİĞİ

BİRGÜN GAZETESİ-16.09.2022

Son yıllarda yüksek enflasyon, konut maliyetlerindeki artış, ekonomik yatırım araçlarına güvensizlik gibi nedenlerle konut ve kira fiyatları kontrolsüz biçimde artıyor.

Bu artış nedeniyle ülkemizin kronik sorunlarından birisi olan konut ve kira krizi sürdürülemez boyutlara ulaştı. Yükseköğretim yurtlarının yetersizliği nedeniyle kiralık evlere yönelik talep artışı, her yıl sonbahar aylarında konut ve kira krizinin görünür hale gelmesine neden oluyor.

Siyasi iktidarın aylardır dilinden düşürmediği ve nihayet geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı tarafından “Dünyanın En Büyük Konut Projesi” tanımlanmasıyla açıklanan “5 yılda 500 bin Konut Projesi” ülkemizdeki konut krizinin ne denli büyük olduğunun en büyük göstergesi durumunda.

2019 yılında yine büyük reklam kampanyalarıyla duyurulan “Her Yıl 100 Bin Yeni Sosyal Konut Projesi”nin henüz yer tahsisleri bile yapılmadığı göz önünde bulundurulduğunda, aynı vadin tekrarı niteliğindeki “5 Yılda 5 Yüz Bin Sosyal Konut Projesi”nin de büyük bir hayal kırıklığıyla sonuçlanacağını öngörmek yanlış olmayacaktır.

YANLIŞ TEŞHİS

Ülkemizdeki Konut Krizi, konut arzının yetersizliğinden ya da boş arsa bulunamamasından kaynaklanmıyor. Krizin temelinde konut üretiminin yurttaşlarımızın ihtiyaçlarına göre planlanmaması, inşaat sektörünün sermaye aktarımı mekanizmasına dönüştürülmesi ve konutların bir yatırım aracı olarak belirli kesimlerin elinde toplanması gibi nedenler yatıyor.

Konuttaki bu çarpık yapı, ne kadar konut üretilirse üretilsin, dar gelirliilerin barınma sorununun çözülememesine neden oluyor. Mevcut durumda milyonlarca boş ev varken, milyonlarca yurttaşımız da barınma sorunuyla yüz yüze yaşıyor.

En temel insan haklarından biri olan barınma hakkı piyasanın insafına terk edilince ortaya böylesi akıl dışı bir tablo çıkmasına şaşırılmamak gerekiyor. Çünkü piyasa süreçlerini kâr mantığı, paradan para kazanma mantığının bu gibi anormallikler doğurduğunu sıklıkla deneyimliyoruz.

HEDEF RANT

Hayata geçirilip geçirilmeyeceğinden bağımsız olarak, hayata geçirilse bile ülkemizdeki yıllık konut üretiminin ve satışının çok küçük bir kısmını kapsayacak bir projenin krizi sonlandırmayacağını iktidar da öngörebiliyordur elbette.

Buna rağmen bu projeyi bu denli köpürtmeleri artık halk vaat edebilecekleri başka hiçbir şeyin kalmaması olabilir. Siyasi iktidarın mevcut projesinin hedefi konut krizini çözmekten çok, tıkanan inşaat sektörüne kaynak yaratmak, kamu arazileri ranta açmak ve seçim öncesinde yurttaşların gözünü boyamak olduğu herkesin genel kanaati.

Zira, Toplu Konut İdaresi (TOKİ) uzun yıllardır bu hedefler doğrultusunda kullanılmakta, sosyal projeler üretmekten çok iktidarın ihtiyaçları doğrultusunda ekonomik ve siyasi rant yaratmakta.

Planlamadan ve gerçeklikten kopuk, sadece konut sayısını arttırma kaygısıyla yaratılan bu projeler hiçbir biçimde hedeflenen sosyal faydayı yaratamıyor. Büyük umutlarla bu projelere dahil olan yoksul halk kesimleri büyük bir borç altına girdiği gibi, artan enflasyonla yükselen ödemeler nedeniyle ödeme zorluğuyla da yüz yüze kalıyor.

Siyasi iktidar konut krizini çözmek istiyorsa, sorunu derinleştirmekten ve ülke kaynaklarını heba etmekten başka bir işe yaramayan seçime odaklı rant projelerini bir yana koymalı. Konut sorunu kamucu bir anlayışla ve uzun dönemli bir planlamayla ele alınmalı.

AKP TMMOB'Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -1- TMMOB KAMU YARARI İÇİN MÜCADELE EDİYOR!

BİRGÜN GAZETESİ- 03.11.2022

1980'li yıllardan itibaren ülkemizde uygulanmaya başlayan neoliberal politikaların temel amacı, kamusal olan her şeyi ortadan kaldırarak gündelik hayatlarımızın tamamını piyasalaştırmaktır. Özelleştirme, kuralsızlaştırma ve ticarileştirme uygulamalarıyla ilerleyen bu süreç, halkın ortak varlıklarını, değerlerini, haklarını ve çıkarlarını tamamen yok etme mantığıyla işlemektedir.

İktidara geldiği günden bu yana neoliberal politikaların en azılı uygulayıcısı olan AKP, toplumsal zenginliğimizi ve ortak değerlerimizi hedef alan bu politikalara karşı tutum alan tüm kesimleri, baskı ve zor yoluyla sindirmek istiyor. AKP, kendi dünya görüşünü topluma dayatabilmek, ülke varlıklarını tümüyle kontrol altına alabilmek ve siyasal geleceğini garanti altına alabilmek için halkı yalnızlaştırmayı, güçsüzleştirmeyi ve kendine bağımlı kılmayı amaçlıyor. Bu amaçla toplumun örgütlü kesimleri olan emek ve meslek örgütlerini sistematik biçimde hedef alıyor.

TMMOB ve diğer meslek örgütlerinin yasalarının değiştirilmesi konusunda kamuoyu desteği sağlayabilmek için bu konu sürekli olarak "güvenlik" meselesiyle birlikte dile getiriliyor. 2018 yılında, Türk Tabipleri Birliği'nin "Savaş bir halk sağlığı sorunudur" başlıklı açıklaması gerekçe gösterilerek, Meslek örgütlerinin "gayrı millî" olduğunu dile getirildi ve isimlerimizdeki "Türk" ifadesinin çıkartılması istendi. Araya giren seçimler nedeniyle gerçekleştirilemeyen bu istek, daha sonra Ankara Barosu'nun Diyanet İşleri Başkanlığı hakkında yaptığı açıklama bahane edilerek gündeme getirildi. Şimdi de TTB başkanı Şebnem Korur Fincancı'nın bir mülakatı vesilesiyle bu konu yeniden gündeme getirildi. Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından yapılan bir açıklama ile TTB ve TMMOB yasalarının değiştirilmesi yönünde bir hazırlıklarının olduğu dile getirildi.

TMMOB NEDEN HEDEFTE?

Sonda söyleyeceğimizi en baştan söyleyeyim, AKP'nin TMMOB'yi hedef almasının altında yatan temel neden, birliğimizin örgütlü yapısı, kamusal niteliği ve toplumcu mücadele anlayışıdır. AKP, bayraktarlığını yaptığı özelleştirmeci, piyasacı ve muhafazakâr ideoloji karşısında engel olarak gördüğü için birliğimizi hedef almaktadır. Kendisinden önceki tüm baskıcı rejimler gibi, toplumsal farklılıkları görmezden gelerek, kendi dünya görüşünü tüm topluma zor ve şiddet yoluyla dayatmak istemektedir.

Artık herkesin hemfikir olduğu bir gerçek var ki, AKP, toplumu bölen, farklı toplumsal kesimleri birbirine karşı kışkırtan bir siyaset tarzı sürdürmektedir. Ülkenin toplumsal bütünlüğünü tehdit eden bu siyaset tarzı, toplumsal sorunlara kapsayıcı çözümler bulmak yerine, yandaş medya ve iktidar gücü kullanılarak “düşman” olarak tanımlanan kesimlerin ortadan kaldırılmasına dayanmaktadır.

Tek adam rejimi, sadece yürütme gücünün tek kişide toplanması değil aynı zamanda devletin tüm unsurlarının, sendikaların, meslek örgütlerinin, basın yayın organlarının ve hatta sivil toplum kuruluşlarının tek adamın kontrolü altına girmesi anlamına gelmektedir.

AKP açık biçimde parti devleti inşa etmeye çalışmakta, kamusal olan ne varsa parti teşkilatının parçası haline getirmek istemektedir. Kendisine yönelik her eleştiriyi, devlete yönelik bir tehdit olarak göstermeye çalışmaktadır. Ne yazık ki AKP siyasal gücünü kullanarak hâlihazırda toplumun geniş bir kesimini etkisiz hale getirmiş ve farklı biçimlerde kendisine tâbi kılmıştır. Demokratik gelenekleri ve üye yapısı nedeniyle kendisine tabi kılamadığı yapıları ise tehditle, zorla ve hukuk dışı yollarla etkisiz kılmak istemektedir.

İZİN VERMEYECEĞİZ

Meslek örgütlerinin yönetimlerinin nasıl oluşacağı kendi yasalarında açık biçimde düzenlenmiştir. Her üyemiz, seçim süreçlerinde yer alarak birlik politikalarının ve yönetim kurullarının belirlenmesinde söz sahibi olmaktadır. Herkesin özgürce katıldığı demokratik seçimlerle de yönetim kurulları belirlenmektedir. Bugüne kadar üyeler nezdinde hiçbir inandırıcılığı olmadığı için genel kurullar sürecinde başarı kazanamayanların antideмократik yöntemlerle Birliğimizi etkisizleştirmeye çalışması, AKP'nin demokrasiye ve seçmen iradesine yaklaşımının aynasıdır.

AKP'nin bu saldırısı sadece meslek örgütlerine değil, aslında demokrasiye ve hukuk düzenine yönelen bir saldırıdır. AKP'nin demokrasiyi, hukuku ve kamusal varlığımızı çiğnemesine izin vermeyeceğiz.

AKP TMMOB'Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -2- TMMOB ÖZELLEŞTİRMELERE KARŞI MÜCADELE EDİYOR!

BİRGÜN GAZETESİ-11.11.2022

Geçtiğimiz haftaki yazımda TMMOB'nin kamu yararı için mücadele ettiği için AKP tarafından hedef alındığını dile getirmiştım. Bu hafta TMMOB'nin kamu adına yürüttüğü mücadelelere ve kamusal varlıklarımızın savunulmasında TMMOB'nin rolüne değinmeye çalışacağım.

AKP'nin iktidar dönemindeki ekonomi programının değişmeyen unsuru özelleştirmeler olmuştur. Özelleştirmeler konusunda kendisinden önceki dönemle kıyaslanamayacak kadar pervasız bir yaklaşım sergileyen AKP iktidarı geldiğimiz aşamada ülkemizin tüm kamusal varlıklarını adeta har vurup harman savurmuştur.

CUMHURİYETİN BİRİKİMİ

Cumhuriyet dönemi boyunca Türkiye'nin sanayileşmesi, büyük oranda doğrudan devlet yatırımları aracılığıyla gerçekleşmiştir. Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT) olarak adlandırılan bu yatırımlar, ulaşımdan rafineriye, madencilikten tarıma, bankacılıktan balıkçılığa, şekerden enerjiye kadar ekonominin tüm alanlarını kapsamıştır.

Bu sanayileşme modeli, sosyal devlet anlayışıyla birlikte gelişmiş ve eğitimden sağlığa, sosyal hizmetlerden sosyal güvenliğe kadar genel toplumsal hizmetlerin tamamı kamusal fayda anlayışıyla sürdürülmüştür.

1970'li yılların sonunda dünya çapında yaşanan büyük ekonomik krize karşı geliştirilen neoliberal ekonomik model, 1980'li yıllardan itibaren, kamu girişimciliği anlayışının ve sosyal devlet politikalarının tasfiyesinin beraberinde getirmiştir.

Ülkemizde 12 Eylül Darbesi koşullarında uygulanmaya başlanana neo-liberalizm anlayışının ilk projesi, devletin ekonomik etkinliğinin sona erdirilmesi ve kamusal varlıkların özelleştirilmesi olmuştur. Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren kurulmaya başlayan KİT'ler, 80'li yılların ikinci yarısından itibaren birer birer satılmaya başlanmıştır.

YAĞMA DÜZENİ

Devlet, kamu otoritesi sıfatıyla yürüttüğü ekonomik faaliyetlerinden el çekerek bu alanları tamamıyla sermayenin inisiyatifine bıraktığı gibi, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik gibi kamusal hizmet alanlarını da piyasaya açmıştır.

Büyük çaplı özelleştirme, ticarileştirme ve piyasalaştırma adımlarıyla gelişen bu süreç, toplumsal kesimlerin hizmetlere ulaşmaları arasındaki uçurumu derinleştirmiştir. Bir yanda özelleştirmeler yoluyla sermaye kesimlerine büyük çaplı kaynak aktarımları yaşanırken, diğer yandan emekçi ve yoksul kesimlerin kamusal hizmetlere erişimi kısıtlanmıştır.

1980’li yıllardan itibaren iktidara gelen tüm hükümetlerin öncelikli programı “özelleştirmelerin tamamlanması” olmuştur. Başlangıçta “verimsizlik”, “zarar eden kitleri elden çıkartma” ve “devletin sırtındaki kamburdan kurtulma” söylemiyle ilerleyen özelleştirme uygulamaları, 2000’li yıllardan itibaren en karlı kuruluşların en önce satıldığı bir yağmaya dönüşmüştür.

HALKIN ORTAK ZENGİNLİĞİ

TMMOB halkın tamamına ait olan yatırımların, kamusal varlıkların ve sosyal devlet anlayışının korunmasından yanadır. Ortak zenginliklerimizi sermaye kesimleri için rant kapısına dönüştürmek yerine, üretimden, sanayiden ve kalkınmadan yana politikalara kaynak aktarılmasını savunmaktadır.

Toplumun ortak zenginliği olan kamusal varlıklarımızın yandaş sermaye kesimlerine ve uluslararası şirketlere peşkeş çekilmesi anlamına gelen özelleştirme uygulamalarına karşı en kararlı duruşu gösteren kesimlerin başında Birliğimiz gelmektedir.

Birliğimiz 1980’li yılların ortalarından itibaren hem özelleştirme süreçlerini mümkün kılan yasal düzenlemeler hem de tek tek tüm özelleştirme işlemlerine karşı yoğun bir hukuki mücadele sürdürmüştür. Birliğimizin Anayasa ve yasalardan kaynaklanan kamusal niteliği, bu hukuki mücadeleyi sürdürebilmemize olanak sağlamıştır.

TMMOB ve bağlı odalar olarak bugüne kadar özelleştirme uygulamalarına karşı binlerce dava açtık, çok sayıda bilimsel etkinlik düzenledik ve kitlesel kampanyalar düzenledik. Telekom, Tüpraş, Petkim, Tekel, Erdemir, Elektrik Dağıtım Şirketleri, Elektrik Üretim Santralleri, Limanlar ve Şeker Fabrikaları gibi pek çok değerli kamu varlığımızın özelleştirilmemesi için davalar açtık. Açtığımız bu davalar ve yürüttüğümüz kitlesel mücadele, özelleştirme uygulamalarını durduramasa da sürecin bütünüyle yağmaya dönüşmesine engel olmuştur.

TMMOB ve Odalarının özelleştirme karşıtı mücadeledeki bu öncü tutumu kendilerini rahatsız ettiği için AKP TMMOB’yi hedef almaktadır.

AKP TMMOB'Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -3-

TMMOB DOĞAL ÇEVREMİZE VE KENTLERİMİZE SAHİP ÇIKIYOR!

BİRGÜN GAZETESİ-25.11.2022

İnsan, içinde yaşadığı çevrenin hem yaratıcısı hem de ürünüdür. Mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak bizler, insanın çevreyle kurduğu bu yaratıcı ilişkinin bilimsel ilkeler ışığında gelişmesini sağlayan meslek mensuplarıyız. Dolayısıyla çevreye karşı sorumluluğumuz, diğer mesleklerden çok daha fazladır.

Neoliberal politikaların uygulanmaya başladığı 1980'li yıllardan itibaren Türkiye'deki doğal kaynaklar, tabiat güzellikleri ve tarihsel miras korunması gereken varlıklar olarak değil, rant aracı gayrimenkuller olarak görülme-ye başlamıştır. AKP Hükümeti kendisini "muhafazakâr" olarak tanımlasa da söz konusu doğal ve tarihsel miras olduğunda tümüyle yıkıcı bir karaktere bürünmektedir. Neoliberalizmin en cüretkâr uygulayıcısı olarak doğal mirası tümüyle yok ettiği gibi, kültürel miras söz konusu olduğunda da sadece İslam eserlerinin ihyasını anlayan bir bakış açısına sahiptir.

TMMOB ve bağlı odalarımız bugüne kadar, doğal hayatı ve ekolojik dengesi görmezden gelen, halkın geleceğini tehdit eden tüm uygulamalara karşı mücadele etti. Birliğimiz, kimi zaman bilimsel toplantılarla, kimi zaman uzman üyelerimizin hazırladıkları raporlarla, kimi zaman kamuoyuna dönük açıklamalarla, kimi zaman da açılan davalarla tavrını en net şekilde ifade etti.

DOĞAL VE TARİHSEL MİRASIMIZIN KORUNMASI

"Çevre ve tarihi değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak" Birliğimizin amaçları arasındadır. TMMOB, hem bu amaç, hem Anayasa'nın 56. Maddesinde yer alan "Çevrenin korunmasına" ilişkin sorumluluk hem de 70'li yıllardan itibaren belirginleşen toplumcu bakış açısı nedeniyle doğal hayatın korunması, tarihsel mirasa sahip çıkılması ve ekolojik dengenin sürdürülmesi için yoğun çaba harcamaktadır.

TMMOB doğal hayatın, çevrenin ve kültürel mirasın korunmasına ilişkin bütüncül bir yaklaşımı benimsemektedir. Sanayileşme, kalkınma ve üretim politikalarının insan hayatına ve doğal çevreye zarar vermeden planlanması ve uygulanabilmesi için bilimin ve tekniğin kamusal sorumlulukla kullanılması için çabalamaktadır.

1980'li yılların sonundan itibaren KİT'lerin özelleştirilmelerine karşı başlattığımız geniş çaplı hukuki mücadele süreci, 1990'lı yılların ortalarından

itibaren doğal ve tarihsel mirası ortadan kaldırmaya yönelik girişimlere karşı verilen mücadele ile bütünleşmiştir. 1996 yılında Bergama köylüleriyle başlattığımız hukuki ve toplumsal mücadele, en önemli çevre hareketlerinden birisi olarak tarihe geçmiştir.

TMMOB son 20 yılda doğal ve tarihi mirasa yönelik saldırıların karşısındaki toplumsal muhalefetin en önemli bileşeni ve aynı zamanda hukuki muhatabı olmuştur. Birliğimiz ve odalarımız, bugüne kadar Türkiye'nin neredeyse her ilinde bulunan doğal ve tarihi mirası koruyabilmek için binlerce dava açtı. Çevreye, doğaya, tarihsel mirasa ve genel olarak kamusal çıkarı karşı yapılan her projeye, alınan her karara, yapılan her yasaya karşı hukuki mücadele verdi. İllerde sürdürülen çevre mücadelelerinin parçası ve öncüsü oldu.

YAŞANABİLİR KENTLER

Birliğimiz sadece doğal çevremizin değil kentlerimizin ortak sorunlarının çözümü konusunda büyük çaba göstermektedir. Kent politikalarının ve uygulamalarının rant odaklı olmaktan çıkartılarak, şehirlerimiz, sosyal adalet, sosyal gelişim, sosyal bütünleşme, tarihi ve kültürel mirasın korunması, zarar azaltma ve risk yönetimi gibi unsurlar gözetilerek yeniden yapılandırılması için mücadele etmektedir.

Kentsel dönüşüm, kentsel yenileme ve sağlıklılaştırma çalışmalarında, mühendislik, mimarlık ve şehir planlama disiplinlerinin teknik, bilimsel ve yasal gereklilikleri ile teknik ilkelerini esas alan, genel ilkeler belirlenmesi için bilimsel çalışmalar, mesleki araştırmalar Birliğimiz tarafından yürütülmektedir.

Birliğimiz sadece planlı, güvenli ve sağlıklı kentler için değil aynı zamanda kent kimliğimizin ve ortak yaşam alanlarımızın korunması konusunda da mücadele etmektedir. Kentlerimize kimliğini veren yapıların koruma altına alınması, park-bahçe-meydan gibi ortak kullanım alanlarının bu özelliklerinin devam ettirilmesi için de önemli çalışmalar yürütmektedir.

TMMOB örgütlülüğünün hem hukuki hem de sosyal alanda yürüttüğü çabalar, toplumun geniş kesimlerinde kent bilincinin yerleşmesi, ortak mekanlara sahip çıkma anlayışın gelişmesi açısından çok değerli sonuçlar yaratmıştır. Bu durum elbette, kentsel rantların yandaşlara aktarılmasını, ortak mekanların AVM'ye dönüştürülmesini, kentsel kimliğin ortadan kaldırılmasını hedefleyen siyasi iktidarın hiç de hoşuna gitmemektedir.

AKP, doğal çevremizin korunması ve yaşanabilir kentler doğrultusundaki mücadelemiz nedeniyle TMMOB'yi hedef almaktadır!

AKP TMMOB'Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -4- TMMOB MESLEKİ STATÜMÜZÜN KORUNMASI İÇİN MÜCADELE EDİYOR

BİRGÜN GAZETESİ-02.12.2022

Toplumsal yaşamın belirli bir düzen içerisinde sürdürülebilmesi için insan ilişkileri ve devletin kurumsal işleyişi Anayasaya uygun biçimde hazırlanmış yasa ve yönetmeliklerle düzenlenir. Birliğimiz meslek alanımıza ilişkin yasa ve yönetmeliklerin bilime ve tekniğe uygun biçimde, ülkemizin ve meslektaşlarımızın çıkarları doğrultusunda yapılması için mücadele vermektedir.

TBMM gündeminde gelen her yasa, bakanlıklar tarafından hazırlanan her yönetmelik, Bakanlar Kurulu'nun tüm icraatları, yerel yönetimlerin tüm kararları Birliğimiz ve bağlı Odalarımız tarafından ciddiyetle takip edilmektedir. Bilim insanlarının, uzmanların ve hukukçuların katkılarıyla oluşturulan görüşler çerçevesinde gerekli hukuki mücadele yürütülmektedir.

HALKIN ORTAK ÇIKARI

Son dönemde meslek alanımıza ilişkin en önemli mücadele alanlarından birisi Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) Yönetmeliği çevresinde yoğunlaşmaktadır. ÇED, kısaca mühendislik yapılarının çevreye ve tabiata verdiği etkilerin araştırılması için konunun uzmanı teknik eleman ve bilim insanları tarafından incelenmesi ve bu incelemenin raporlaştırılması sürecidir. AKP iktidarı döneminde ÇED Yönetmeliği'nin defalarca değiştirilmesiyle, tuz çıkarma faaliyetleri, toplu konut inşaatları, golf tesisleri, AVM'ler, kayak merkezleri, göletler, madencilik projeleri kapsam dışı bırakılarak rant projelerinin önü açılmak istenmiştir.

Sermaye kesimleri için rant alanları yaratılması çabasının bir diğer aracı da kentleşme, imar ve yapı mevzuatlarında yapılan değişikliklerdir. AKP döneminde yapılan türlü değişikliklerle meslek mensuplarının kentlerin gelişimi için gerekli mesleki uzmanlıklarını topluma sunmaları engellenmektedir. Tüm engellemelere rağmen TMMOB, Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliği'nde, Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği'nde, Yapı Denetim Kanunu'nda yapılan değişikliklere karşı önemli hukuki mücadele sürdürmektedir.

Birliğimizin yasa ve yönetmeliklerde gerçekleştirilmek istenen düzenlemelere yaklaşımının temelinde, meslektaşlarımızın mesleki faaliyetlerinin her aşamasında etkin özneler olarak sorumluluk alması ve odalarımızın kamu adına denetim görevini yerine getirmesi anlayışı yatmaktadır.

AKP, yasa ve yönetmeliklerin tekniğe ve toplum yararına uygun olması için yürüttüğümüz mücadele nedeniyle TMMOB'yi hedef almaktadır.

MESLEKTAŞLARIMIZIN HAKLARI

Ülkemizde çalışma yaşamı ve çalışanların özlük haklarının durumu, neredeyse tüm alanlarda olduğu gibi, mensuplarımızın mesleklerini icra ettiği alanlarda da oldukça olumsuzdur. TMMOB ve Bağlı Odaları meslek mensuplarının insanca yaşamak ve insan onurunu yaraşır biçimde bir çalışma yaşamına kavuşmasını sağlamak için mücadele etmekte, üyelerinin haklarının korunması ve geliştirilmesi için tüm imkânlarını kullanmaktadır.

Odalarımız tarafından tescil edilen bürolarda ve kamu görevlisi olarak mesleğini icra eden mühendislerimizin ücretlerinin ve özlük haklarının korunması için mücadele edilmektedir.

AKP'nin meslek alanlarımıza yönelik saldırılarının sonucu olarak denetim ve yaptırım mekanizmalarının zayıflatılması üyelerimizin temel haklarının ve ücretlerinin takibini imkansız hale getirmektedir.

Sosyal Güvenlik Kurumu ile TMMOB arasında yapılan "Asgari Ücret Protokolü", meslek mensuplarımızın ilk işe giriş ücretlerinin yapılan araştırmalar sonucu belirlenen rakamın altında kalmasını engellemekte ve insanca bir çalışma yaşamı için ortam yaratmaktaydı. Ancak SGK tarafından bu protokolün aykırı biçimde tek taraflı olarak feshi mensuplarımızın iş barışını ve özlük haklarını geriye götürmüştür.

Meslektaşlarımızın özlük haklarına ilişkin en önemli mücadele başlıklarından birisi de bizleri kendi ülkemizde ikinci sınıf vatandaş haline getiren Uluslararası İşgücü Yasa Tasarısı olmuştur. Çalışma alanımızda yabancı mühendis, mimar ve şehir plancılarına eşitsiz biçimde üstünlük sağlayan söz konusu yasa, meclis gündemine getirildiği ilk günden itibaren TMMOB'nin mücadele programında yerini almıştır.

Kendi vatandaşı için aradığı koşulları yabancıda aramayan, mühendislik, mimarlık hizmetlerde yabancılarda akademik ve mesleki yeterlilik sormayan, yabancılardan kendi ad ve namlarına kolayca hizmet sunmalarının önünü açan bu düzenleme karşısında Birliğimizin mücadelesi sayesinde ülkemizde bulunan mühendis, mimar ve plancılarının hakları korunmuştur.

AKP, mühendis, mimar ve şehir plancılarının haklarını korumak için yürüttüğümüz mücadele nedeniyle TMMOB'yi hedef almaktadır.

AKP TMMOB'Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -5-

TMMOB İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ İÇİN MÜCADELE EDİYOR

BİRGÜN GAZETESİ-09.12.2022

Ülkemizde her yıl binlerce kişi işyerlerinde hayatını kaybediyor, on binlerce kişi ise iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle yaralanıyor ya da sakat kalıyor.

Türkiye, güncel verilere göre iş kazalarında en fazla insanın yaşamını yitirdiği ülkeler arasında Avrupa'da ilk sırada yer alıyor. Yeterli önlemler alınmadığı için kazalar ve ölümler her yıl artıyor.

AKP'nin iktidarda bulunduğu son 20 yılda 30 binden fazla emekçi işyerlerinde yaşanan kazalarda hayatını kaybetmiştir.

Bu durum mevcut yasal düzenlemelerin iş kazalarını ve ölümlerini önlemedeki yetersizliğinin, ülkemizde işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda köklü ve yapısal sorunlar olduğunun en açık göstergesidir.

Hepimiz biliyoruz. İş kazaları ve meslek hastalıklarının temelinde, sermayenin azami kar hırsı ve emek aleyhine politikalar yatmaktadır.

Ağır çalışma koşulları, kayıt dışı istihdam, taşeronlaştırma, özelleştirme, sendikasılaştırma, denetimsizleştirme ve esnek istihdam politikaları iş kazaları ve meslek hastalıklarının sayısının artmasının asli nedenleridir

Bu gerçekliğe karşın, mevcut yasal çerçeve, işçiyi korumak, iş güvenliğini sağlamak ve meslek hastalıklarını önlemekten çok sermaye kesimlerinin çıkarlarını gözeten konumda bulunmaktadır.

Ülkemiz ILO'ya 1932 yılında üye olmuş olmasına karşın, ILO tarafından kabul edilmiş sözleşmelerin neredeyse üçte ikisine henüz taraf değildir.

KANUNLAR İŞVERENDEN YANA

Siyasi iktidar ise mevzuatı ve çalışma koşullarını iyileştirici ve geliştirici adımlar atmaktan sürekli olarak kaçınmakta, insan hayatını değil, rantı odağına almakta; çalışandan değil, işverenden yana taraf olmaktadır.

Hal böyle olunca, devletin ve işverenin sorumluluğunda olması gereken pek çok şey İş Güvenliği Uzmanlarının omuzlarına yüklenmektedir.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği alanında danışmanlık hizmeti olarak verilen hizmetler, yasaların da yol vermesi ile bir suçlu yaratma mekanizmasına dönüşmüştür.

İş güvenliği uzmanının verdiği raporları uygulamaya geçirmeyen, engelleyici ve önleyici çalışmaları yapmayan işverenler sorumluluktan kurtulurken, meslektaşlarımız hedef haline getirilmiştir. Mevcut haliyle yasa, işverenler açısından bir tür kalkan işlevi görmektedir.

İş güvenliği uzmanlarının tüm uyarılarına rağmen işverenlerin almadığı önlemler sonucu yaşanan ölüm, kaza gibi durumlarda dahi meslektaşlarımız günah keçisi ilan edilmekte, kazaların asli suçlusu olarak yargı önüne çıkartılmakta, hatta hapis cezaları verilebilmektedir.

Yapılması gereken şey, bu çarpıklığın düzeltilerek, işçi sağlığı ve iş güvenliğine kaynak ayırmayan, tedbirleri almaktan imtina eden, bu tedbirlere işgücü ve maliyet hesabıyla yaklaşan işverenlerin de yaşanan kazalardan ve meslek hastalıklarından sorumlu tutulacağı bir işleyişe geçilmesidir.

ELVERİŞLİ KOŞULLARDA ÇALIŞMA HAKKI

“Elverişli koşullarda çalışma hakkı” İnsan Hakları Evrensel Beyanname-si’nde güvence altına alınmış bir haktır.

Emeğin yüzlerce yıllık mücadelesi sonucunda kazanılan bu hak, “işçi sağlığı ve iş güvenliği” adıyla tüm dünyada kabul edilen temel bir çalışma ilkesi halini almıştır.

Bu ilkeye göre, bir sosyal hukuk devletinin temel işlevi, güvenli bir çalışma ortamı oluşturmak, çalışanları çalışma ortamından kaynaklanan sağlık ve güvenlik risklerine karşı korumak, çalışanların güvenlik, sağlık ve refahını sağlamak ve geliştirmektir.

Tüm yasal çerçeve ve çalışma yaşamı bu ana eksene oturtulmak zorundadır.

Gerçekleşen iş cinayetleri ve iş kazalarının büyük çoğunluğunun önlenebilir olduğu hepimizin malumudur.

Bilimsel ve teknik ölçütler doğrultusunda atılacak adımlar ile göz göre göre “geliyorum” demekte olan facialara son vermek mümkündür.

Bunun için önce insan hayatına ve emeğe değer veren bir yaklaşımın benimsenmesi gerekmektedir. TMMOB, herkesin güvenli ortamlarda güvenli biçimde çalışması için yürüttüğü mücadele nedeniyle AKP tarafından hedef alınmaktadır.

AKP TMMOB'Yİ NEDEN HEDEF ALIYOR -6- DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE TMMOB

BİRGÜN GAZETESİ-16.12.2022

Türkiye'de devlet kurumlarının parti organı gibi davrandığını, mahkemelerin tümüyle iktidar güdümünde kararlar verdiğini çok uzun süredir dil getiriyoruz. Siyasi iktidar siyasal olarak hesaplaşmadığı her olayı kriminalize ederek hukuk sopasıyla aşmaya çalışıyor. Bu durum toplumda adalet duygusunun ve yargıya güvenin ortadan kalkmasına yol açtı.

Siyasallaşmış yargının son kararlarından birisi de Ekrem İmamoğlu'na verilen 2 yıl 7 ay 15 günlük hapis cezası ve siyaset yasağı oldu. HDP'li belediyelere kayyum atanması, HDP Eş Başkanlarının ve milletvekillerinin tutuklanması, Kobane Davası, HDP Kapatma Davası, Canan Kaftancıoğlu'na konulan siyaset yasağı gibi kararların devamı niteliindeki bu karar, AKP'nin demokrasiye, özgürlüklere ve halk iradesine bakış açısını yansıtmaktadır.

Halk iradesinin yok sayan, demokratik hak ve özgürlükleri tanımayan bu kararın halk nezdinde hiçbir meşruiyeti bulunmamaktadır. Bu karar aynı zamanda AKP'nin yaklaşan Cumhurbaşkanlığı seçimlerini manipüle etmek için her şey yapacağını da göstergesi durumundadır. Dolayısıyla seçim ve sandık güvenliğini sağlamak konusunda herkese büyük sorumluluk yüklemektedir.

İKİLİ ANLAYIŞ

İktidarın TMMOB ve TTB gibi meslek örgütlerini hedef alan suçlama ve saldırılarını da halkın meşru ve demokratik temsilcilerinin açıktan hedef alan bu yaklaşımının bir parçası olarak görmek mümkün.

TMMOB ve bağlı odaları kamu kurumu niteliğinde mesleki demokratik kitle örgütüdür. TMMOB belirli mesleklere mensup olanların dahil olabildiği bir "çıkarcı birliği" olduğu kadar, mesleki sorunların ülkede ve dünyada yaşanan sosyal-siyasal gelişmelerden bağımsız ele alınamayacağına ilişkin bir "irade birliği" özelliğini de taşımaktadır. Bu ikili anlayış, TMMOB örgütlülüğünün temelini oluşturmaktadır.

TMMOB bir yandan mesleğimizin ve meslektaşlarımızın hak ve çıkarlarını ülkemiz ve halkımızın çıkarları temelinde korumak ve geliştirmek için mücadele verirken, diğer yandan da mesleki birikimlerimizin toplum yararına kullanılmasının zeminini yaratmak için mücadele vermektedir.

Bu ikili doğa, TMMOB'nin yasal sorumlulukları ile toplumsal sorumluluklarının bileşkesidir. TMMOB ve bağlı odalarının faaliyetlerinin iki ana eksenini oluşturan bu bileşke, özellikle 1970'li yıllardan itibaren belirginleşen mücadele birikiminin ürünü olduğu kadar kamusal kimliğin verdiği bir görevdir. Birliğimize sıklıkla yöneltilen "siyaset yapma" eleştirisinin altında, aslında Birliğimizin, üyelerimizin çıkarlarıyla toplumun genel çıkarlarını korumak için verdiği mücadele ve bu ikisi arasında kurduğu ilişki yatmaktadır.

Teknik elemanların sorunlarının, ülkenin ve ülkede yaşayan emekçi kesimlerin sorunlarından bağımsız olarak ele alınamayacağına bilincinde olan Birliğimiz, ülkemizdeki eşitlik, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin en önemli taşıyıcılarından biri olmuştur.

TMMOB mücadelede gücünü, bilimden, yüreğindeki insan sevgisinden, mesleğin toplumcu özünden, tüm saldırılara karşı Birliğine sahip çıkan üyelerinden ve halkımızdan almaktadır.

TMMOB NEYİ SAVUNUYOR?

TMMOB, sermayenin sınırsız sömürü isteğine karşı emeği savunur.

TMMOB, neoliberalizmin piyasayı mutlaklaştıran anlayışına karşı, kamusal mal ve hizmetleri savunur.

TMMOB, emperyalizmin her türden tahakkümüne karşı, bağımsızlığı savunur.

TMMOB, gericiğin hurafelerine karşı, bilimi ve ilerici değerleri savunur.

TMMOB, iktidarın faşizan baskılarına karşı, özgürlükleri savunur.

TMMOB, derelerin, kıyıların, ormanların, madenlerin yağmalanmasına karşı, doğayı ve doğal varlıkları savunur.

TMMOB, güvencesiz, güvenliksiz istihdam politikalarına karşı, herkes için güvenceli iş, güvenli geleceği savunur.

TMMOB, toplumsal yaşamın her alanının dinsel buyruklar uyarınca şekillendirilmek istenmesine karşı, laikliği savunur.

TMMOB, ayrımcı politikalar karşısında, eşitliği ve demokrasiyi savunur.

TMMOB, her türden savaş ve şiddet politikalarına karşı, barış içinde bir arada yaşamı savunur.

TMMOB, toplumu savunur, mesleğimizi savunur, meslektaşlarımızı savunur, geleceğimizi savunur!

Tüm bunları savunduğumuz için AKP, TMMOB'yi hedef almaktadır.

ÖZLÜK HAKLARIMIZI SAVUNACAĞIZ

BİRGÜN GAZETESİ-20.01.2023

Yüzüncü yılını idrak ettiğimiz Cumhuriyetimizin kuruluşundan bu yana bu ülkedeki mühendis, mimar ve şehir plancıları ülkemizin gelişmesi, kalınması, sanayileşmesi için büyük bir çaba gösteriyor.

Bu ülkenin her fabrikasında, her kilometre yolunda, her madeninde, her santralinde, her yatırımında meslektaşlarımızın büyük emeği bulunmaktadır.

Toplumsal gönencin artırılması, ülke kalkınması, doğal, tarihi ve kültürel mirasın korunmasında hayati öneme sahip bir mesleği icra etmelerine karşın meslektaşlarımız, üstlendikleri sorumluluk ve ürettikleri hizmetle karşılaştırılmayacak kadar kötü ekonomik ve sosyal koşullarla mücadele etmek zorunda kalıyor.

Son yıllarda kamuda görev yapan birçok meslek grubuna yönelik iyileştirmeler yapılırken mühendis, mimar ve şehir plancıları göz ardı edildi.

Bugün en son yapılan zamla birlikte en üst düzey olan 1. Derecenin 4. Kademesindeki bir mühendis %30 zamla birlikte 21000 TL ücret alacak, ortalama mühendis ücreti ise 17.500 TL olacak. Kamudan emekli olmuş mühendis, mimar ve şehir plancılarının durumu da içler acısıdır. En son düzenlemeyle emekli bir mühendisin aylığı 12000 TL ye yükseltilmiştir.

Bu koşullar altında pek çok meslektaşımız daha iyi koşullarda çalışmak için, ailesinin geçimini sağlayabilmek için yurt dışına gitmek zorunda kalıyor. Yetişmiş işgücünün, yaratıcı işgücünün yurt dışına gitmesi ülkemiz açısından büyük bir kayıptır. Yıllarca eğitimini üstlendiğimiz çocuklarımızın geleceğini başka ülkelerde araması hepimizin ortak kaybıdır.

Bu erozyonun önüne geçebilmek için kamuda mühendis, mimar ve şehir plancısı istihdamı sağlanmalı ve istihdam edilen meslektaşlarımızın ekonomik ve özlük hakları iyileştirilmelidir.

İYİLEŞTİRME ŞART

Ek gösterge, ek ödeme ve ücret iyileştirmelerine yönelik düzenlemelerle mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımıza ekonomik artış sağlanmalıdır.

Bu konuda TMMOB tarafından hazırlanan ve çeşitli partilerin milletvekilleri tarafından TBMM'ye verilmiş kanun teklifleri bulunuyor.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu

ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnemelerde değişiklik yapılmasını amaçlayan bu teklifler şu anda Plan Bütçe komisyonunda bekletilmektedir.

Bu kanun teklifleri ivedilikle gündeme alınmalı ve yasalaştırılmalıdır.

Yasa tekliflerinde de belirtildiği üzere:

Mühendis, mimar ve şehir plancılarının ek göstergeleri yeniden düzenlenmeli ve 1. derece 4. Kademe için ek gösterge oranı 6400 seviyesine çıkarılmalıdır.

Özel Hizmet Tazminatının tavan oranı artırılarak en az %260'a yükseltilmeli ve bu oran emekli aylık ücretlerine de yansıtılmalıdır.

Kamuda teknik hizmetler sınıfının %130-%150 olan Ek Ödeme Oranları, %180 ile %200 seviyesine yükseltilmelidir.

EŞİT İŞE EŞİT ÜCRET

Kamudaki iş barışını yok eden diğer önemli sorun da "statü" meselesidir. Aynı işi yapıp, statü farklılığı nedeniyle farklı ücret alan çok sayıda mühendis, mimar ve şehir plancısı bulunmaktadır. Bu sorunu ortadan kaldırmak için kadro görev tanımları, mesleki eğitime, uzmanlıklara, deneyim ve bilgi birikimine saygı temelinde düzenlenmelidir. Sözleşmeli personel, kapsam dışı personel ve buna bağlı olarak yaratılan ücret dengesizliği ve çifte standart ortadan kaldırılmalıdır.

"Eşit işe eşit ücret ilkesi" kamu istihdamının temeli hale getirilmelidir.

Emekli meslektaşlarımıza her ay aylıklarıyla birlikte, (10.000) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda ilave ödeme yapılmalıdır.

Başta mühendis, mimar ve şehir plancısı milletvekillerimiz olmak üzere tüm milletvekillerimizi göreve çağırıyorum.

Unutulmasın ki, teknik elemanları gözden çıkarmak ülkemizin geleceğini gözden çıkarmakla eş anlamlıdır.

SEÇİMLERE GİDERKEN -1- NASIL BİR ÜLKEDE YAŞIYORUZ?

BİRGÜN GAZETESİ-03.02.2023

Cumhuriyetin yüzüncü yılında Cumhuriyet tarihimizin en önemli seçim dönemlerinden birisine giriyoruz. Bu seçimlerde sadece önümüzdeki beş yıl boyunca ülkemizi yönetecek cumhurbaşkanı için değil, aynı zamanda ülkemizin yarınları, çocuklarımızın geleceği için oy vereceğiz. Yaklaşan seçimlerin önemini tam olarak kavrayabilmek için nasıl bir ülkede yaşadığımızı ortaya koymamız gerekiyor.

Ülke olarak ekonomiden siyasete, dış politikadan güvenliğe, kamu yönetiminin adaletine, kentleşmeden çevreye, tarımdan gıdaya, sağlıktan eğitime kadar her alanda büyük sorunlarla yüz yüzeyiz. Demokrasinin yerine tek adam yönetiminin, laikliğin yerine gericiliğin, sosyal devlet anlayışı yerine tarikat-cemaat ilişkilerinin ve hukukun üstünlüğü yerine parti devleti anlayışının egemen olduğu bir ülkede yaşıyoruz.

Kamu kurumları birer parti organı gibi çalışıyor, halkın yaşam tarzı kamu otoritesinin baskısı altında tutuluyor, devletin tüm organları içten içe çürüyor. Tüm bunların temelinde, yirmi yılı aşkın zamandır iktidarda bulunan Adalet ve Kalkınma Partisi'nin (AKP) uyguladığı politikalar yatıyor.

AKP, yirmi yıllık iktidar dönemi boyunca, küresel emperyalist güç merkezlerinin güdümünde, sermayenin çıkarları doğrultusunda emek ve toplum düşmanı bir siyasal programın sadık uygulayıcısı oldu. Özelleştirme uygulamalarından sermayeye tanınan kolaylıklara, bölgesel ilişkilerden göçmen politikalarına kadar her alanda küresel kapitalist ilişkiler içinde kendisine tanımlanan sınırlar çerçevesinde hareket etti.

İktidar bu sadakatin karşılığını uzun yıllar boyunca ekonomik ve siyasi destek olarak arkasında hissetti. Arkasında hissettiği bu destek, iktidarı hemen her konuda radikal adımlar atma konusunda cesaretlendirdi ve pervasızlaştırdı. İktidar partisi lideri Recep Tayip Erdoğan'ın bu yönetim tarzı, neoliberalizmin 2000'li yıllar sonrası benimsediği ve uzun süredir dünya çapında egemen olan güvenlikçi, baskıcı, otoriter çizgisiyle örtüştü. Ülkemizde tek adam rejimi küresel emperyalist ilişkilerle uyum içinde ve bu uyum sayesinde ortaya çıktı. Bugün tek adam rejiminin karşı karşıya olduğu kriz, sırtını dayadığı kapitalist merkezlerin yaşadığı krizden bağımsız değildir.

BUGÜNLERE NASIL GELDİK?

İktidar dönemi boyunca, merkez kapitalist ülkelerdeki parasal genişleme politikalarının yarattığı finansal olanakları sanayileşme, teknolojik gelişme ve üretim yerine rant projelerine yönlendirerek kendi yandaşlarını zenginleştiren AKP'nin bu tercihi ülkemizi içinden çıkılmaz bir krize sürüklemiştir.

Dış kaynaklı sıcak para akışına dayalı ekonominin sürdürülemez hale gelmesiyle yükselen kurlar sadece halkın alım gücünü düşürmekle kalmamış tarihte eşine az rastlanır bir kitlesel yoksullaşma sürecinin yaşanmasına neden olmuştur. Bugün ülkemizde emeğiyle geçinen geniş nüfus kesimleri en temel ihtiyaçlarına dahi erişemeyecek bir duruma geldi. Hepimizin hayat tarzı eskiye döndürülmesi güç biçimde değişti.

Bu süreçte, başta hazine birikimleri olmak üzere, ülkemizin tüm zenginlikleri siyasal iktidarın ihtiyaçları ve öncelikleri doğrultusunda çarçur edildi. Fabrikalarımız birer birer yok pahasına satıldı. Ülkemizde ne kadar kamu girişimi ve işletmesi varsa hepsinin birikimleri Varlık Fonuna aktarılarak tüketildi. Devlet, toplumun yüz yüze kaldığı doğal afetlerle mücadele edebilecek yetenek ve olanaklardan bile yoksun hale geldi.

Bilimsel gerçekler ve toplumsal ihtiyaçlar göz önünde bulundurulmadan, tamamıyla rant ve sömürü anlayışıyla hayata geçirilen projeler ile kıyılarımız, ormanlarımız, denizlerimiz, vadilerimiz, derelerimiz, tarım alanlarımız talan edildi.

Dış politikada izlenen müdahaleci, saldırgan politikalar nedeniyle tüm komşularımızla ilişkilerimiz bozulurken dünyanın farklı coğrafyalarındaki çatışmaların tarafı olunarak ülkemiz sürekli bir savaş durumu içinde tutuldu. Kimsenin kimseye güvenmediği, herkesin birbirine şüpheyle yaklaştığı, korkuyla dolu bir toplum haline geldik. Başta meslek örgütleri olmak üzere, barıştan, kardeşlikten yana tavır alan tüm kurum ve kişiler düşmanlaştırılarak hedef gösterildi.

Kadın mücadelesinin en önemli kazanımlarından birisi olan İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararıyla kadınlara ve dezavantajlı gruplara yönelik şiddetin cezasızlığının önü açıldı. Siyasi iktidar kendisinden olmayan, kendisi gibi düşünmeyen tüm kişi, kurum ve gruplara nefretle saldırarak korku ve şiddeti toplumsal yaşama egemen hale getirdi.

Yaşadığımız bu tablo, AKP'nin 20 yıllık iktidarının ürünüdür. Seçimler, bu karanlık tabloyu yaratan gidişata dur demek için önümüzdeki en önemli fırsattır. Önümüzdeki haftalarda bu konuda yazmaya devam edeceğim.

KİBİR ÖLDÜRÜR, DAYANIŞMA YAŞATIR!

BİRGÜN GAZETESİ-10.02.2023

Ülke tarihimizin en büyük felaketlerinden birisini yaşadık. Kahramanmaraş'ın Pazarcık ve Elbistan ilçelerinde 6 Şubat'ta birbiri ardına yaşanan depremler 15 milyondan fazla yurttaşımızın yaşadığı 11 ilimizde büyük can kaybına ve yıkıma neden oldu. Hepimizin yüreğine büyük bir ateş düştü.

Depremin büyüklüğü, etkilenen bölgenin genişliği ve bölgedeki yapılaşmanın deprem dayanıklılığının olmaması yıkımın boyutlarının büyümesine neden oldu. Depremin üzerinden geçen dört günde resmi kayıtlara göre hayatını kaybedeblerin sayısı 15 bini aşmış durumda. Henüz arama kurtarma çalışmaları tamamlanmadığı göz önünde bulundurulduğunda bu sayının daha da artacağını öngörmek mümkün.

TÜM SORUMLU İKTİDAR

Yaşadığımız bu büyük felaketi toplumsal bir trajediye çeviren olay depremin yaşandığı ilk andan itibaren siyasi iktidarın tutumu olmuştur.

Bugüne kadar yaşanan her felaket sonrasında afetle mücadeleyi bir güç gösterisine çevirmeyi, devlet kurumlarının müdahalesini parti reklamına dönüştürmeyi, insanların acısını halkla ilişkiler kampanyasının parçası haline getirmeyi alışkanlık edinen siyasi iktidarın bu boyuttaki bir afet karşısında hiçbir hazırlığın olmadığı ortaya çıktı.

Tek adam rejiminin afet karşısındaki hazırlıksızlığı ile her şeyi kendi başına yapabileceğine ilişkin kibrinin bir araya gelmesinin ne büyük bir kaosa ve ne kadar acı sonuçlara yol açabileceğini hep birlikte deneyimledik.

Liyakatsiz atamalar ve partizanca kadrolaşmalarla tüm yetkinliklerini kaybeden devlet kurumları arasında yaşanan koordinasyonsuzluk nedeniyle enkazlara günlerce arama kurtarma ekibi gönderilemezken, enkazdan kurtulan depremedeler kötü hava şartları altında adeta sahipsiz bırakıldılar. Aradan geçen bunca sürede, devlet kurumlarının sahip olduğu olağanüstü olanaklara rağmen arama-kurtarma ve yardım faaliyetlerinin hâlâ istenilen düzeyde olmaması hiçbir biçimde kabul edilemez.

Tek adam rejiminin kurumlarda yarattığı çürüme ve afetlere hazırlık konusundaki vurdumduymazlığı felaketin sonuçlarını ağırlaştırırsa da depremi bu denli yıkıcı hale getiren deprem sonrasında yaşananlardan çok, deprem öncesinde yapılmayanlardır.

BİLİME KULAK VERİN

Daha önce de defalarca belirttiğim üzere can kayıplarına ve yıkıma neden olan şey, bilimsel ve teknik gerekliliklere uygun olmayan uygulamalar ve

politikalarıdır. Deprem kuşağında yer alan ülkemizde yapıların depreme dayanıklı bir şekilde inşa edilmemesi, var olan yapıların sağlamlaştırılması, gerekli tedbirlerin alınmaması gibi nedenler tüm ülkemizi yıkım riskiyle yüz yüze getirmiştir.

Geçmişte yaşadığımız ve büyük yıkıma neden olan depremler, yapı stokumuzun deprem güvenliğini olmadığını ortaya koymuşken, sanki bir daha deprem olmayacakmış gibi imar planları yapılmış ve rant politikalarına devam edilmiştir. İmar afları ile kaçak yapılaşma teşvik edilmiş, yurttaşlarımız sağlıklı yapılara mahkum edilmiştir. Böylece projesi olmayan, hiçbir mühendislik hizmeti almamış kaçak yapılar ruhsatlandırılmıştır. 10 milyon üzerinde kaçak yapı ruhsatlandırılarak yapı stokumuzun proje uygunluğu ve deprem dayanıklılığının denetlenme ihtimali de ortadan kaldırılmıştır.

Yapı alanındaki tek sorun kaçak ve riskli yapıların ruhsatlandırılması değil, yeni yapıların da gerekli mühendislik hizmeti olmadan yapılmasıdır. Kamusal anlayışla yürütülmesi gereken yapı denetimi sistemi tümüyle ticarileştirilmesi ve Odalarımızın mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme ve denetleme gereklilikleri yapı denetim süreçlerinden dışlanması, yeni binaların yapı güvenliği konusunda da riskler doğurmaktadır.

Yaşanan deprem sonrasında, deprem toplanma alanlarına olan ihtiyacımızın ne denli büyük olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır. Oysa yıllardır sistematik biçimde kent merkezlerinde bulunan deprem toplanma alanları yapılaşmaya açılmaktadır. Ülkemizi yönetenler yaşadığımız acı deneylerden ders çıkarması ve görevlerini yerine getirmesi gerekirken, kent merkezleri imar rantının aracı haline getirilmiştir.

Rant hırsının, akla, bilime ve tekniğe, mühendislik, mimarlık ve şehir planıcılığı mesleklerinin gereklerine, insan yaşamına üstün gelmesine daha fazla seyirci kalamayız. Ülkemizdeki yapı denetim sistemi, afetle mücadele planları, imar-kentleşme politikaları baştan aşağı değiştirilmelidir. Tüm kentlerimiz ve yapı stoğumuz depreme dayanıklı hale getirilmelidir.

DAYANIŞMAYA GÜÇ VER!

Tüm bu acı tablo içinde bizi ayakta tutan tek şey, deprem sonrasında bir kez daha ortaya çıkan toplumsal dayanışma oldu. Toplumun her kesimi elinden gelen her yöntemle depremzedelerin yaralarını sarmak için seferber olmuş durumda. Tek adam rejiminin kibirli beceriksizliği karşısında halkın yürekli dayanışması hepimize umut oluyor.

Depremde zarar gören halkın yaralarının sarılması ve yıkılan bölgelerin yeniden ayağa kaldırılması için çok uzun sürecek bir dayanışmaya ihtiyacımız var. Tüm halkımızı uzun sürecek bu yardımlaşma seferberliğine destek olmaya çağırıyorum. Halkın sorunlarını, halkın dayanışması ile çözeceğiz...

BİLİM VE HALK DÜŞMANI RANTİYECİLER HESAP VERECEK!

BİRGÜN GAZETESİ-12.02.2023

Ülke olarak eşine az rastlanır bir seferberlik içindeyiz. Yediden yetmişe herkes depremin açtığı yaraları sarabilmek, bölge halkına yardım edebilmek için elinden gelen tüm imkanları kullanıyor. Derneklerden sendikalara, meslek örgütlerinden siyasi partilere kadar toplumun örgütlü kesimleri yardım faaliyetlerinin daha organize biçimde yürütülmesi ve yapılan yardımların en ücra yerlere bile ulaştırılması için örnek bir dayanışma gösteriyorlar.

Bu ülkedeki 660 bini aşkın mühendis, mimar ve şehir plancısının mesleki demokratik kitle örgütü olan TMMOB de depremin ilk anından itibaren tüm imkanlarını seferber etmiş durumda. Birlik olarak bir yandan odalarımız aracılığıyla kendi alanında uzman meslektaşlarımızı bölgedeki sorunların çözümü için yönlendirirken, diğer yandan da İl Koordinasyon Kurullarımız aracılığıyla çok geniş çaplı bir yardım organizasyonu düzenliyoruz.

Felaketin ilk haftasında ülkemizin farklı illerinde toplanan yardım malzemeleriyle doldurulan onlarca yardım tırı TMMOB organizasyonu ile gölgedeki illere ulaştırıldı. Yönetim kurulu üyelerimiz, Oda başkanlarımız ve teknik heyetlerimiz deprem bölgesini karış karış gezerek durumu ve ihtiyaçları raporlaştırıyorlar. Bu yardımları büyütmeye, meslektaşlarımızın mesleki bilgi ve birikimini bölge halkının sorunlarının çözümü için yönlendirmeye devam edeceğiz.

HALK DÜŞMANI KARAHASANOĞLU'NA CEVABIMDIR

Yaşanan afetin bu denli büyük bir yıkıma ve sosyal trajediye dönüşmesine ilişkin ilk tespitlerimi geçtiğimiz hafta BirGündeki köşemde dile getirmiştim. Bu yazıma karşılık, gericiliğin borazanı ve iktidarın savunucusu Akit Gazetesi'nden Ali Karahasanoğlu "TMMOB için hesap verme günü" başlıklı bir yazı kaleme almış. Suçunu örtbas etmeye çalışanlara has bir yüzüzlük ve çarpıtmayla kaleme alınmış bu yazıyı ve yazarını dikkate almasam da, ülkemizdeki yapı denetim sisteminin içinde bulunduğu durumu ve TMMOB'ye bağlı odaların etkisizleştirme politikalarının sonucunu gösterebilmek için birkaç konunun altını çizmek istiyorum.

Karahasanoğlu'nun yazısında -pek çok safsata arasında- dile getirdiği temel suçlama yıkılan bunca çürük binanın yapımına TMMOB'nin neden sessiz kaldığıdır. Soru en temelinden hatalıdır: TMMOB, bilime ve tekniğe uygun olmayan, kamu yararı taşımayan uygulamalara ve projelere karşı asla sessiz kalmamıştır. Gerek yayınladığımız raporlar, gerek açtığımız davalarla bilime ve tekniğe uygun olmayan her türden projeye engel olmaya çalıştığımızı herkes bilmektedir. Öyle ki, bizzat Cumhurbaşkanı Erdoğan, defalarca TMMOB'nin bu tavrından ne kadar rahatsız olduğunu dile getirmiş, açtığımız davalar nedeniyle bazı projeleri hayata geçirememekten şikayetlenmiştir.

20 yıllık iktidar dönemi boyunca AKP, her fırsatta, yağma politikalarında kendisine engel olarak gördüğü TMMOB'nin yetkilerini kısıtlamak, meslek alanındaki denetimlerini ortadan kaldırmak için yasal düzenlemeler yapmıştır. Odalarımızın belediyelerle imzaladığı protokoller aracılığıyla uyguladığı bazı denetimler bile inşaat şirketlerini ve iktidarı rahatsız ettiği için TMMOB'nin her türlü denetim yetkisi adeta yasaklanmıştır. Gerici Akit ve yandaşlar, tüm bu düzenlemeleri ağızlarının suyu akarak, coşkuyula haberleştirmekten kendilerini alamamıştır. Geline süreçte TMMOB'ye bağlı odaların kendi uzmanlık alanlarına ilişkin herhangi bir projeye denetim yapma yetkisi bulunmamaktadır.

Yapı Denetimi Yasası'na 2011 yılında özel bir madde eklenerek "projelerin ilgili idareler dışında başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulamayacağı" kesin hüküm altına alınmıştır. Bu da yeterli olmamış 2013 yılında yapılan çıkarılan "Torba Kanun"la "Harita, plan, etüt ve projeler; idare ve ilgili kanunlarında açıkça belirtilen yetkili kuruluşlar dışında meslek odaları dahil başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulamaz, tutulması istenemez." hükmü İmar Yasası'na işlenmiştir.

Bu düzenlemeler yetmezmiş gibi, hiçbir mühendislik hizmeti almamış on milyondan fazla kaçak, ruhsatsız yapı "İmar Barışı" adı altında ruhsatlandırılmıştır. İnsan hayatının hiçe sayıldığı, kanuna ve mevzuata aykırı faaliyet göstererek suç işleyenler ödüllendirildiği İmar Barışı'nın milyonlarca kişinin hayatını tehdit ettiğini defalarca vurguladık.

Kentsel Dönüşüm uygulamalarının şehir merkezlerinde rant alanları yaratmayı değil, deprem riski olan yapıları yenilemeyi hedeflemesi gerektiğini her defasında dile getirdik.

Başta deprem vergisi olarak alınmaya başlanan ÖTV olmak üzere ülke kaynaklarımızın hiçbir kamu yararı olmayan "çılgın projelere" değil, halkın ortak çıkarını sağlayacak kamusal faydayı önceleyen projelere ayrılması gerektiğini söylemekten dilimizde tüy bitti.

Kent merkezlerinde deprem toplanma alanları yaratılmasının, şehirlerimizdeki park ve bahçelerin afet sonrasında yaşamı sürdürmeye olanaklı hale getirilmesinin, kriz yönetim senaryolarının oluşturulmasının önemini defalarca tekrarladık.

Bunca yıl boyunca bu sözlerimize kulak tıkayanların, açtığımız davalar nedeniyle birliğimizi hedef gösterenlerin, odalarımızın yetkilerini elinden alanların bugün hiçbir şey söylemeye hakkı ve haddi bulunmamaktadır. Susun! Yıllardır uyguladığınız halk düşmanı politikaların enkazı altında kalan halkımıza yardım ulaştırmak için varını yoğunu ortaya koyan Birliğimize dil uzatmaktan vazgeçin.

YAŞANABİLİR KENTLER İÇİN

BİRGÜN GAZETESİ-14.02.2023

Depremi üzerinden 18 gün geçti. Bitmeyen artçı sarsıntılar nedeniyle, bölgedeki binaların yıkılma riski ve halkın can güvenliği tehdidi halen devam ediyor. Yıkılan kentlerimizdeki arama-kurtarma faaliyetleri yerini enkaz kaldırma çalışmalarına bırakırken, depremzedelerin hayata tutunma mücadelesi olanca zorluğuyla sürüyor.

Konutları yıkılan ya da kullanılamaz duruma gelen depremzedelerin bir bölümü farklı illere giderken, bölgede kalan depremzedelerin barınma, tuvalet ve temizlik sorunu olanca yakıcılığıyla devam ediyor. Depremi üzerinden geçen bunca süre içerisinde çadır gibi en temel ihtiyaçların bile karşılanamamasının izah edilebilir bir yanı bulunmuyor. Devlet kurumlarının bu tedbirsizliğinin ve koordinasyonsuzluğunun bedelini ne yazık ki depremzedeler ödemeye devam ediyor.

HEM TEHDİT HEM MANİPÜLASYON

Afete hazırlık ve afet sonrası yapılması gerekenler konusundaki ihmalkarlığı çok ağır sonuçlara yol açan AKP Hükümeti, başarısızlığının üstünü örtmek için bir yandan kendisine yönelik eleştirileri dile getiren kuruluş ve kişileri suçlayıp tehdit ederken, diğer yandan da bölgenin yeniden imarına ilişkin projelerle halkın gözünü boyamaya çalışıyor.

AKP'li milletvekilleri ellerine aldıkları kağıt kalemle şehirleri nerelerde kuracaklarını çevresindekilere anlatırken, Cumhurbaşkanı Erdoğan da yıkılan şehirlerde yapılacak 200 bin konuta ilişkin ilk sözleşmelerin imzalandığını duyurdu. Bölgede henüz enkazlar kaldırılmadan, insanlar yakınlarının cenazelerine bile ulaşmadan yapılan bu açıklamalar siyasal iktidarın afete yaklaşımının ciddiyetsizliğini göstermektedir.

Deprem sonrasında yeni jeolojik incelemeler yapılmadan, zemin etütleri güncellenmeden, şehir planları depreme uygun biçimde yeniden hazırlanmadan hayata geçirilecek her proje, mevcut deprem riskini geleceğe taşımak, insanların hayatlarını tehdit altında tutmak anlamına gelmektedir.

Afete hazırlıklı olmanın ilk koşulu, bugüne kadar büyük felaketlere yol açan rant odaklı, aceleci politikaların terk edilmesidir. Bunun için de kent-sel politika ve uygulamalarda, iktidar partisinin siyasal hesapları değil, toplumsal yarar ve bilimsel gereklilikler esas alınmalıdır.

RANT İÇİN DEĞİL TOPLUM İÇİN

Bu ülke halkı bugüne kadar gündelik siyasal hesapların, bilim dışı yaklaşımların ve rant pazarlıklarının bedelini hayatlarıyla ödedi. Yaşadığımız

her doğa olayının toplumsal afete dönüşmesinin nedeni bilim ve toplum karşıtı yaklaşımdır. Bugün içinde yaşadığımız kentlerin deprem, sel, heyelan ve yangın gibi afetlere hazırlıklı olmamasının ardında piyasa güçlerini kent politikalarının belirlenmesinde tek hakim güç olarak gören siyasal yaklaşım yatmaktadır. Bu yaklaşımda ısrarcı olmak, ölümlerde ısrarcı olmak demektir. Buna seyirci kalamayız. Sağlıklı, güvenli ve yaşanabilir kentler kurmak ülkemizin en önemli ve öncelikli gündemi olmak zorundadır.

21 yıllık iktidarı boyunca çarpık yapılaşmaya, plansız kentleşmeye karşı hiçbir somut adım atmayan AKP, 2011 yılında yaşanan Van Depremi sonrasında çıkarttığı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'u da afet riskini ortadan kaldırmak yerine, tüm ülke topraklarını hiçbir kurala ve koşula bağlı olmaksızın ranta açmak için kullanmıştır.

Bu kanun uyarınca hazırlanan kentsel dönüşüm uygulamaları, kanunun gerekçesi olarak gösterilen riskin büyük olduğu bölgelerde değil, rantın yüksek olduğu yerlerde ya da kamuya ait alanlarda gerçekleştirilmektedir. Kentlerde afet riskini azaltmak amaçlı geliştirilen yasaları, lüks yaşam ortamları yaratan projeler için kullanmak, büyük kent dokularında yaşayan yoksul çoğunluğu depremde ölüme terk etmek anlamına gelmektedir.

İnsan hayatı ve toplumsal yarar karşısında rantı önceleyen anlayışın yarattığı felaketi aşmanın yolu, yeni rant alanları yaratmak değildir, olmalıdır! Deprem yarattığı yıkımın iktidarın yeni rant politikalarına ve yandaş sermaye kesimlerine servet aktarımı sürecine dönüştürülmesine izin veremeyiz.

Yıkılan kentlerimiz mutlaka yeniden inşa edilmelidir ama bu süreç tek adamın direktifleriyle değil, bilimin ışığı altında, bilim insanlarının ve geniş toplumsal kesimlerinin katılımıyla yürütülmelidir. Yıkılan kentlerin yeniden inşasında ve deprem riski altında yaşayan kentlerimizdeki kentsel dönüşüm uygulamalarında kamu yararı ve mühendislik, mimarlık ve planlama ilkelerine ayırimsız biçimde uyulmalıdır.

Geleceğimiz ve kurtuluşumuz bilimdedir...

RANT HIRSI İNSAN YAŞAMINA GALİP GELDİ

YENİ YAŞAM GAZETESİ-20.02.2023

Nezahat Doğan'ın, Yönetim Kurulu Başkanımız Emin Koramaz ile depremin yarattığı yıkımın nedenleri, rant ve inşaat düzeni üzerine söyleşisi 20 Şubat 2023 tarihli Yeni Yaşam gazetesi'nde yayınlandı.

TMMOB Başkanı Emin Koramaz ile depremin yarattığı yıkımın nedenlerini, rant ve inşaat düzenini konuştuk: Rant hırsı, akla, bilime ve tekniğe, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı mesleklerinin gereklerine, insan yaşamına galip gelmiştir. Siyasi iktidarlar tercihini, bilimden, teknikten ve hukuktan yana değil, kaçak yapılaşmadan ve ranttan yana kullanmıştır

Büyük bir deprem felaketine uyandık. Onca yitirdiğimiz can, yüzbinlerce yaralı, yardım ulaşmadığı için enkaz altında günlerce kurtarılmayı bekleyen canlar ve nerdeyse binaların yerle bir olarak haritadan silindiği kentler...

Ülke topraklarının coğrafi deprem bölgesi olduğunu hepimiz çok iyi biliyoruz. Ama ne yapılar depreme uygun, ne de denetimler depreme göre yapılıyor. Deprem riskine karşı alınması gereken önlemler bilimsel olarak ortadayken, bunu yok sayan uygulamalar yaşanan felaketlerin bir başka nedeni olarak ortaya çıkıyor.

Cumhurbaşkanı “bize bir sene verin, yeniden binalar yapacağız,” diyor. Ama şu anda zor kış koşulları altında yaşam mücadelesi veren milyonlarca depremezdeye temel ihtiyaçları olan çadır, yiyecek, su, ısınma, tuvalet gibi en hayati ve acil ihtiyaçları bile sağlayamıyor. İktidarın sık sık hedef aldığı ve yetkilerini tırpaladığı meslek örgütü TMMOB, bu konuda birçok bilimsel rapor açıklamıştı. Ancak tüm bilimsel uyarılarda olduğu gibi bu da dikkate alınmadı. TMMOB Başkanı Emin Koramaz ile depremde mezar olan binaları, denetim mekanizmalarını ve rant çarkı ile bağıni konuştuk. Koramaz, “AKP-MHP iktidarı yıllarca çıkardığı imar aflarıyla birlikte ülkeyi bu felaketin eşiğine getirmiştir, bu artık bir devlet politikasıdır,” diyor ve ekliyor: “Bu felaketin ve yitirilen onca canın sorumlusu da bütün bilimsel uyarılarımız dikkate alınmayan ülkeyi yönetenlerdir.”

•Yaşanılan felakette birçok bina yıkıldı neredeyse üç il haritadan silindi. Neden bu kadar çok yıkım oldu?

Deprem bir doğa olayıdır. Depremin yaratacağı yıkım ve can kayıplarını önlemenin ve en aza indirmenin bilinen tek yolu gerekli önlemlerin alınması ve kamunun bu önlemleri uygulayacak bir yapılanmayı oluşturmamasından geçmektedir.

Depreme hazırlıklı olmak yer seçiminden başlayarak imar planlarının afet riskine göre hazırlanmasına, içinde yaşadığımız binaların tasarım, inşa, denetim ve bakım süreçlerine, halkın deprem konusunda eğitilmesine, deprem öncesi, deprem esnası ve sonrasında yapılacak çalışmalara kadar geniş bir halkayı kapsar. Bu halkanın herhangi birindeki zayıflık, diğer önemleri de işe yaramaz kılar.

Dolayısıyla depreme hazırlıklı olmak bütünlüklü bir plan, program, bu programı uygulayacak bir devlet yapılanması ve güçlü bir siyasi irade gerektirir.

Ülkemiz topraklarının yüzde 92'sinin deprem tehlikesi altında olduğunu, yüzde 66'sının ise birinci ve ikinci derecede tehlikeli deprem bölgesinde yer aldığını; nüfusu bir milyonun üzerinde bulunan 11 büyük kentimizin ve ülke nüfusumuzun yüzde 70'inin deprem tehlikesi altında yaşadığını; büyük sanayi tesislerinin, barajlarımızın neredeyse tamamının deprem bölgelerinde bulunduğunu hepimiz biliyoruz.

Buna rağmen depremin yol açacağı can kayıplarını ve hasarlarını en aza indirecek köklü önlemler bir türlü alınmamıştır.

1999 Marmara depreminin yarattığı toplumsal duyarlılıkla hazırlanan Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı'nın (UDSEP) gerekleri yerine getirilmemiştir.

Aksine kaçak ve güvenliksiz yapılaşma teşvik edilmiş, deprem vergileri başka alanlarda kullanılmıştır. Deprem toplanma alanlarımız bile yapılaşmaya açılmış, "imar barışı" adı altında çoğunluğu hiç mühendislik hizmeti almamış 10 milyonun üzerinde yapı kayıt altına alınmıştır, kentsel dönüşüm rant yaratma aracı olarak kullanılmış, yapı denetim sistemi ticarileştirilmiş, Odalarımızın kamu yararı anlayışıyla yerine getirdikleri üyeleri üzerindeki denetim ve gözetim sorumluluğu, mesleki yeterlilik, eğitim, belgelendirme hizmetleri yapı denetim süreçlerinden dışlanmıştır.

Söz konusu plana göre 2017 yılına kadar depreme dayanıklı hale getirilmesi gereken kamu binalarında gerekli iyileştirmeler yapılmamış, 2002 yılına kadar iyileştirilmesinin yapılması gereken konutlara ilişkin ise kapsamlı bir envanter çalışması dahi gerçekleştirilmemiştir.

Kısacası, rant hırsı, akla, bilime ve tekniğe, mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı mesleklerinin gereklerine, insan yaşamına galip gelmiştir.

Bu süreç siyasi bir tercihtir. Siyasi iktidarlar burada tercihini, insan yaşamından, kamu yararından, planlamanın, mimarlık ve mühendisliğin gereklerinden; yani bilimden, teknikten ve hukuktan yana değil, kaçak yapılaşmadan ve rant çevrelerinden yana kullanmıştır.

• Pek çok kamu binası da yıkıldı. Havalimanı pistleri ve yollar kullanılamaz hale geldi. Bunların deprem güvenliği ile ilgili farklı bir denetim mekanizmaları yok muydu?

Kamu binalarının yapımında denetim görev ve sorumluluğu Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nda olup bu sorumluluğu "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Kamu Yapıları Denetim Hizmetleri Yönetmeliği" kapsamında yerine getirmektedir.

Devlet ülke ve bölge düzeyindeki karayolları güzergâhları, havaalanı yer seçimleri gibi ulaşım altyapısı ile ilgili kararlar siyasi iktidar tarafından alınmaktadır. İlgili kurum veya kuruluşlar ihtiyaca bağlı olarak da programlarına alabilirler. Özetle hükümet politikası çerçevesinde kesinleşmektedir. Bunlara ilişkin çevre düzeni planları ve imar planları ile inşaat kontrolü Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yapılmaktadır.

• Diğer taraftan da tarım alanları ve yapılaşmaya uygun olmayan zeminler imara açılıyor. İmar ve rant arasında nasıl bir ilişki var?

Özellikle son 15 yıldır, imalat sanayinden ve üretimden vazgeçilmiş ülke ekonomisi arazi rantı üzerine temellendirilmiştir. İnşaat sektörü de bu temelin odağına yerleştirilmiştir. Ülke topraklarının tamamının, ormanlar, yaylalar, meralar, milli parklar ayrımı gözetmeksizin arsa olarak değerlendirildiği mevzuatta yapılan düzenlemeler ile açık olarak görülmektedir. Örneğin yakın zamanda, Uludağ Milli Parkı'nın statüsünün kaldırılarak ve alan başkanlığına dönüştürülerek turizm sektörünün kullanımına açılması; "Orman Kanununun 17. Maddesinin Üçüncü Fıkrasının Uygulanması Hakkında Yönetmelikte" 15 Şubat 2023 tarihinde yapılan değişiklikle orman alanlarında yol, havaalanı yeraltı depolama tesisi, elektrik nakil hattı, enerji santralleri, sağlık, otel, motel, lokanta, akaryakıt istasyonu, dini tesis, terminal binaları, alışveriş üniteleri gibi 40'tan fazla kullanım için tahsis yapılması; ayrıca TEİAŞ ve TEDAŞ'a bir yerin orman sayılıp sayılmayacağını belirleme yetkisinin verilmesi güncel örneklerdendir.

Riskli yapıların dönüştürülmesi için önemli fırsatlar sunan, kentsel dönüşüm uygulamalarının riskli bölgelerden değil de kentsel rantın en yüksek olduğu bölgelerden başlatılması da diğer bir göstergedir.

Kentlerin bütüncül olarak ele alındığı imar planlarında verilen yapılaşma kararlarının, yol, otopark, kanalizasyon, içme suyu vb. teknik altyapısına, eğitim, sağlık, açık yeşil alan gibi sosyo-kültürel altyapısına ilişkin herhangi bir ilave alan ayırmadan, parsel bazında ayrıcalıklı imar haklarının verilmesi kentsel arazi rantının yeniden üretilmesidir.

•Meclise ve kamuoyuna sunulmuş, pek çok bilimsel deprem raporu var. Bu raporlar neden hiç dikkate alınmadı?

Bu bilinçli bir tercihtir. Rant ve sömürü iştahının ne boyutlara ulaştığının göstergesidir. Bilimi yok sayan bu anlayış, deprem zararlarını azaltmak için alınması gereken önlemleri, temsil ettiği rant kesimleri ve sermaye çevreleri açısından bir maliyet yükü olarak görmektedir. Bu anlayış aynı zamanda iş güvenliği önlemlerini yük olarak gördüğü için çalışma alanlarımız işçi mezarlığına dönüşmekte, çevresel önlemleri yük olarak gördüğü için doğamız yok edilmektedir.

•AKP'nin 22 yıllık iktidarında 9 kere imar affı çıkarması ne anlama geliyor? Bu aflarla kaçak ve kötü yapılaşma teşvik edilmiş olmuyor mu?

Tabi ki, teşvik edilmiş oluyor. İmar aflarının seçim dönemlerinde oy artırma aracı, ekonomik kriz koşullarında kaynak yaratma aracı olarak kullanılması AKP döneminde bir devlet politikası haline getirildi. Sadece kentsel yapılaşma alanları değil, çevre mevzuatına aykırı bir şekilde inşa edilmiş otoyollar, hava alanları gibi stratejik öneme sahip yatırımlar ile madencilik, enerji, turizm alanındaki birçok tesis af kapsamına alındı.

Kaçak ve kötü yapılaşmanın teşvik edilmesinin yanı sıra 22 yılda 9 kez çıkarılan imar afları, toplumda adalet duygusunun onarılmaz şekilde zedelemiştir. Doğa olaylarının afete dönüşerek binlerce insanımızın hayatını kaybetmesinde, korunması gerekli doğal alanlarımız olan ormanların ve su havzalarının giderek tükenmesinde, mera ve tarım alanlarının hızla ve sistematik bir şekilde yok edilmesinde, kentlerimizdeki kamusalıkların kaybında ve haksız kazanç ile yasadışı örgütlenmelerin güç kazanmasında ciddi bir rol üstlenmiştir.

•AKP iktidarında şehirlerin imar planları da yerel yönetimlerin elinden alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yetkisine verildi. Bununla ne amaçlandı? Bu uygulama ne tür sonuçlar doğurdu?

Yerel yönetimlerin imar planları ile ilgili yetkisinde bir değişiklik yoktur. Ancak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın imar planlarına ilişkin istisna yetkisi bir yapıya ruhsat verecek şekilde genişletilmiştir. Bakanlık adeta ülkenin tek bir belediyesine dönüşmüştür. Bakanlık kamu yararı adı altında ülkenin herhangi bir noktasında veya kentin içindeki bir parselde istediği yapılaşma kararını verebilmektedir. Bakanlığın bu istisna yetkisini keyfiyetle kullanması yerel yönetimlerin yetki gaspıdır. Siyasi iktidar bu yetki gaspı ile planlamanın bütüncül niteliğini gözardı ederek "malum" çevrelere ayrıcalıklı imar hakları vermekten imtina etmemektedir.

•AKP iktidarı, ayrıca 2018 yılında çıkardığı “imar barışı” adı adındaki son imar affı ile devlete ödenen belli bir para karşılığında mevzuata aykırı tüm yapılara yasal statü kazandırdı. Bu nasıl bir denetimsizliğe neden oldu?

İmara aykırı yada imar dışı alanlarda yapılan kaçak yapıların affedilmesi çok boyutlu bir denetimsizliğe yol açmıştır.

Genel olarak 1948 yılından itibaren getirilen imar aflarının en önemli sonucu; toplumda, imarlı alanlarda ya da yapılaşmaya kapalı alanlardaki kaçak yapılaşma için “nasıl olsa af çıkar ve yasallaşır” anlayışını yerleştirmiştir.

İmar barışı diye lanse edilen 2018 imar affının diğer imar aflarından farkı “barış” kavramı ile normleştirilmeye çalışılması, yapının sorumluluğunu vatandaşa yüklemesi ve bunun bir barış anlaşması gibi ifade edilmesidir. Diğer önemli konu da içme suyu su havzaları, milli parklar ve Boğaziçi öngörünüm bölgesi haricinde istisnasız tüm yerlerdeki kaçak yapıların kapsam içine alınmasıdır. Bu konuda TMMOB’nin hazırladığı “Sermaye ile Yapılan Barış: İmar Affı” raporu önemli bir belgedir.

•Yapı Kayıt Belgesi alan binalara yerel yönetimlerin, yani belediyelerin müdahale etme imkânı da büyük oranda ellerinden alındı bu hangi riskleri beraberinde getirdi?

Yapı kayıt belgesi alınan binalar için ilgili belediyenin kontrol ve yaptırım yetkisi elinden alınmış oldu. Yapılara sonradan eklenen bölümler, kaçak çıkılan katlar ve kaçak yapılan binalar ruhsatlandırıldı. Hiçbir mühendislik hizmeti almamış bu kaçak yapılar ve eklentileri insan hayatını tehdit etmektedir. Bunun en somut ve acı örneğini Kartal’da yıkılan bir binada yaşadık. Başta metropoller olmak üzere tüm kentlerimizde bu biçimde ruhsatlandırılan binlerce bina yıkım tehdidi taşıyor.

•22 yıl boyunca toplanan deprem vergileri deprem riskli taşıyan yaklaşık 4 milyon binanın yenilenmesine ve depreme karşı dayanıklı hale getirilmesine yetecek bir büyüklüğü ifade ediyordu. Bu kaynak ne oldu? Nerelere kullanıldı? Niçin deprem riskini azaltmak için kullanılmadı?

24 yıldır yaşadığımız her deprem sonrasında, kentlerimizin depreme karşı hazırlıksızlığının ortaya çıkması ve devletin yaraları sarmak için yardım kampanyalarına başvurması, deprem gerekçesiyle yıllarca toplanan vergilerin nasıl kullanıldığı sorusunu tabi ki aklımıza getiriyor.

2003 yılında dönemin Maliye Bakanı Kemal Unakıtan “Bu vergiler deprem için getirilmiş olsa, alınır biterdi. Bütçenin ihtiyacı olduğu için toplandı, milleti aldatmanın alemi yok” demiş, 2011 yılında ise dönemin Maliye Bakanı Mehmet Şimşek TBMM’de yaptığı açıklamada deprem vergilerinin sağlık, eğitim, duble yollar için harcandığını açıklamıştı.

Bu kaynağın deprem riskini azaltmak için kullanılmadığını açıkça ikrar edenler yaşanan felaketin boyutlarının asli sorumlusudurlar ve hesabını vermeleri gerekir.

•Bölgeye çadır kentler kurulamazken bir yıl içerisinde yeni binalar yapacağız deniliyor. Yeni yerleşimler nasıl bir karar süreciyle yapılacak? Yine bir denetimsizle karşı karşıya mı kalınacak?

Geçmiş depremler sonrasında yapılanların tekrar edileceği anlaşılıyor. Deprem sonrasında zor koşullarda yaşamlarını sürdürmeye çalışan yurttaşlarımız açısından güvenli konut alanlarına bir an önce erişmeleri elbette ki temel beklentimizdir. Ancak bu sürecin bilimsel gerçekler, teknik gereklilikler ve şehircilik ilkelerine uyulmadan yapılması halinde uzun vadeye yayılmış ciddi sorunlarla karşılaşılacağı açıktır.

•Yandaş medyadan Sizin kurumunuza karşı “TMMOB neden uyarmadı” şeklinde hedef göstermeler oldu. Oysa TMMOB pek çok rapor ve belge yayınladı. Bunlara rağmen, bu şekilde hedef gösterilmenizi nasıl yorumluyorsunuz?

Suçluların telaşı içindeler. Çünkü yaşanan bu büyük felaketin bir sorumlusu bu ülkeyi yönetenlerken bir diğer sorumlusu da bu yağma ve rant düzeneğine alkış tutan yandaş medya kalemşörleri ve o medya kuruluşlarının patronlarıdır. Yağma düzenleri son bulacak, ballı ihaleleri, vurgun projeleri, torpilli işleri sona erecek diye korkuyorlar. Yağmalayıp yok ettikleri kamu işletmelerimizin, ormanlarımızın, kıyılarımızın, madenlerimizin, tarım alanlarımızın, kent mekanlarımızın, göçük altında bıraktıkları yurttaşlarımızın hesabını vermekten korkuyorlar.

TMMOB Anayasal bir meslek kuruluşudur. Kuruluş açıkça ifade edildiği gibi, şehir plancılığı, mimarlık ve mühendislik hizmetlerinin toplum yararına sunulması için çalışmalar yürütmek TMMOB'nin asli görevidir. Gerçekleri söylemek, halkın çıkarına olanı söylemek bizim mesleki ve toplumsal sorumluluğumuzdur. Çünkü bilimden ve toplumdan yana olan bizler gerçekleri söylemezsek, iktidar sahipleri kendi çıkarlarını halka dayatırlar. Meslek alanlarımızda hazırladığımız bilimsel raporlar, düzenlediğimiz bilimsel toplantılar, yapmış olduğumuz basın açıklamaları, açtığımız davalarla kamu zararı doğuracak birçok projeyi engellememiz bu çevreleri rahatsız etmektedir. Bu nedenle yıllardır hedefteyiz. Bir yandan bizlerin mesleki denetim yetkilerini ve mesleki faaliyetlerini sınırlandırmaya çalışırken, diğer yandan da kuruluş yasamızı değiştirmeye çalışarak bizleri etkisiz kılmaya uğraşıyorlar. Ancak bilinsin ki, hiçbir şekilde susmayacağız. Ülkenin neresinde olursa olsun bilime aykırı, kamu çıkarına uymayan,

doğayı ve insan sağlığını tehdit eden tüm projelere karşı aklın, bilimin ve kamusal sorumluluklarımızın gösterdiği yolda mücadele etmeye devam edeceğiz.

•Önümüzde Kuzey Anadolu Fay hattında büyük bir İstanbul depremi bekleniyor? Bir de inatla yapımı planlanan Kanal İstanbul projesi var? Türkiye nüfusunun dörtte birini barındıran İstanbul için uyarılarınız nedir?

İstanbul depremi için ayrıca bir şey söylemeye gerek yok. Maraş depremi ile ne kadar hazırlıksız olunduğunu ve devletin kurumlarının içinin boşaltılmasının ağır sonuçlarını hep birlikte yaşadık. İstanbul'da yaşanacak bir depremde de belirttiğimiz çalışmalar tamamlanmazsa ve aynı anlayışla devam edilirse aynı sonuçlarla karşı karşıya kalacağımız gün gibi açık. Bir ekokırım ve rant projesi olarak gündeme getirilen kanal İstanbul projesi ile ilgili açtığımız birçok dava ve birçok raporumuz var. İstanbul'un yaşam destek sistemleri olan orman alanların, ekolojik ve biyolojik değerlerin, tarım alanlarının, su kaynaklarının ve sit alanlarının yok olmasına yol açacak bu projede hiçbir kamu yararı bulunmamaktadır. Sermayenin taleplerine ve iktidarın ihtiyaçlarına dayanarak hazırlanan bu proje derhal durdurulmalıdır.

•Bugün yaşanan deprem benzeri yıkımları ne yazık ki önümüzdeki dönemde de göreceğiz. Ülke hangi risklerle karşı karşıya? Şimdi, bugün neler yapılmalı? Riskler neler?

Deprem özelinde deprem öncesi, deprem sırası ve sonrasında yapılacak çalışmalara ilişkin kamu yararı ve ülke çıkarını gözeterek ulusal bir deprem politikası belirlenmeli, bu çerçevede bir Ulusal Deprem Stratejisi ve Türkiye Deprem Master Planı hazırlanmalıdır. Denetimsiz ve kaçak yapılaşmaya derhal son verilmelidir. İmar afları yasaklanmalıdır. Ülkemizin deprem ve afet planları geliştirilmeli, deprem zararlarını azaltma önlemleri, İmar Yasası ve diğer ilgili mevzuatlara yansıtılmalı, kent planlaması, yapı üretimi ve yapı denetimi konusu bütünlüklü bir şekilde ele alınmalı, ülkemiz yapı stokunda gerekli mühendislik incelemeleri yapılarak riskli yapılardaki risklerin giderilmesi çalışmaları ivedilikle başlatılmalıdır. Yapı Denetimi ile ilgili kamusal yapılanmalarda TMMOB ve bağlı Odalar, görev, yetki ve sorumlulukları tanımlanarak temsil edilmelidir. Yerel yönetimler bu konuda TMMOB'ye bağlı odalarla iş birliği içinde olmalıdır.

•Emin Koramaz'ın derdi ne?

Üreten, sanayileşen, hakça bölüşen, üzerinde insanlarımızın çağdaş değerlerle mutlu bir yaşam sürdüğü bir ülke, barış ve güzelliklerle dolu bir dünya...

BÖLGEDEKİ KAYGILAR, BEKLENTİLER

BİRGÜN GAZETESİ-17.03.2024

Felaketler birbiri izliyor. Deprem felaketinin enkazlarını bile kaldıramadan bölgede yaşanan yoğun yağış nedeniyle Şanlıurfa ve Adıyaman'da çok sayıda yurttaşımız hayatını kaybetti. Aralarında çadırkentlerin de bulunduğu çok sayıda yerleşim yeri sular altında kaldı.

Ülkemizde yaşanan her doğa olayı, büyük bir yıkımların ve can kayıplarının yaşandığı afete dönüşüyor. Bu kimi zaman orman yangını, kimi zaman deprem, kimi zaman da sel olabiliyor.

Tüm bu doğa olaylarının felakete dönüşmesinde en önemli nedeninin bilimin ve tekniğin işaret ettiği gerçeklerin göz ardı edilmesi, insanı ve doğayı merkezine alan bir anlayış yerine rantın esas alınması olduğunu defalarca dile getirdik. Sadece afet öncesinde değil, sonrasındaki müdahale ve yardım süreçlerinde de aynı yanlışların devam etmesi, felaketin boyutlarını daha da artırıyor.

BÖLGEDE MEVCUT DURUM

Geçtiğimiz hafta içerisinde TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri ve bağlı Odalarımızın başkanları ve Yönetim Kurulu üyeleri ile birlikte depremden etkilenen bölgelerde inceleme ve temaslarda bulunduk. Aradan geçen 6 haftaya rağmen depremin izlerinin hâlâ çok görünür, yaralarının hâlâ açık olduğu bölgeyle ilgili bazı izlenimlerimi paylaşmak istiyorum.

Gezimizin ilk durağı olan Mersin'de yaptığımız görüşmelerde en fazla dile getirilen şey, deprem bölgesinin çevresindeki illere yaşanan göç ve yoğun nüfus artışının gündelik hayatı ve yerel yönetim hizmetlerini fazlasıyla etkilediğiydi. Deprem nedeniyle yaşanan bu büyük göç trafik, alt yapı yetersizliği, kira fiyatları artışı, tüketim maddelerindeki fiyat artışı, işsizlik gibi pek çok sorunu beraberinde getirmiş.

Bu sorun aslında sadece Mersin'le de sınırlı değil, depremedelerin yoğun olarak göç ettiği Adana, Ankara, Antalya, Mersin, Elazığ, Kayseri ve Muğla gibi pek çok şehirde benzer sorunlar yaşanıyor ve bu durum farklı sosyal sorunlara da zemin hazırlıyor. Bu sorunların en aza indirilmesi için deprem sonrasında göç alan şehirlerin üzerindeki yükün hafifletilmesi için merkezi idarenin tedbirler alması, yardım planlarını devreye sokması gerekiyor.

Depremin en fazla yıkıma ve can kaybına yol açtığı ilimiz olan Hatay'daki yıkımın boyutlarını kelimelerle anlatmak pek mümkün değil. Başta Antakya, Kırıkhan, Hassa ve Defne olmak üzere Hatay'ın pek çok ilçesi yıkıntılar içerisinde birer hayalet şehre dönmüş durumda.

Enkaz kaldırma çalışmalarının bile tek tük başladığı bu şehirlerde yaşayanlar tamamıyla yardım organizasyonlarının desteğiyle hayatlarını sürdürüyorlar. Büyükşehir Belediyelerinin desteği olmasa bu şehirlerimizde en temel hizmetler ve ihtiyaçlar bile karşılanamayacak düzeyde.

Sadece Hatay'ın ilçelerinde değil, yıkımın şiddetli yaşandığı Adıyaman Merkez ve Gölbaşı, Gaziantep Nurdağı ve İslahiye, Kahramanmaraş Dulkadiroğlu, Elbistan ve Pazarcık, Malatya Doğanşehir ve Yeşilyurt gibi yerleşimlerde yaraların sarılması, halkın gündelik yaşama başlayabilmesi için çok uzun süreli desteğe ihtiyaç olduğu görülüyor.

GELECEĞİ İNŞA ETMEK

Deprem bölgesindeki halkın ortak hissiyatı yaşanan felaket sonrasında kendi kaderleriyle baş başa bırakıldıkları yönünde. Bütün bir bölge kendini dışlanmış, ayrıştırılmış, unutulmuş hissediyor.

Bu ortak duygu yaşadıkları kayıpların büyüklüğünden kaynaklandığı kadar, felaketin ilk günlerinde arama kurtarma faaliyetlerinde yaşanan gecikme, yardım faaliyetlerinin koordinasyonsuzluğu, çadır-konteynır gibi geçici barınma olanaklarının bir türlü sağlanamaması, yıkılan evlerin-işyerlerinin hangi koşullarda yeniden inşa edileceğinin belli olmaması gibi çok haklı nedenlere dayanıyor.

Bu duygu kırılmasının telafi edilmesi için kendileriyle samimi bir dille diyalog kurulması, ikna edici ve gerçekçi projelere dayalı bir gelecek planlaması yapılması ve hepsinden de önemlisi yaşanan bu felaketin bu boyutlara varmasının öz eleştirisinin verilmesi şart görünüyor.

Bölge halkının yaralarının sarılması, geleceğinin planlanması ve yeniden inşası konusu iki aylık bir seçim propagandasına alet edilmeyecek kadar önemli bir konu. Yıkılan şehirler yeniden inşa edilirken bir yandan yapı-zemin ilişkisinin en iyi kurulduğu depreme dayanıklı yapılar ortaya çıkarmaya özen gösterirken, diğer yandan da bölgenin tarihsel, kültürel, sosyal, demografik dokusunu da gözeten bir anlayışla, şehircilik ilkeleri esas alınarak yola çıkılmalıdır. Bölge halkının da en büyük kaygısı ve beklentisi bu doğrultudadır. Bu insanları bir kez daha hayal kırıklığına uğratmaya kimsenin hakkı yok...

SEÇİMLERİN ARDINDAN

BİRGÜN GAZETESİ-02.06.2023

Sonuçları itibariyle toplumun geniş kesimlerinde büyük bir hayal kırıklığı yaratan bir seçim sürecini geride bıraktık.

Pek çoğumuzun tahmini ve beklentisi, içinden geçtiğimiz bu ekonomik, toplumsal alt üst oluşun sorumlusu olan siyasi iktidarın, referandum niteliği taşıyan bu seçimlerde çoğunluk desteğini alamayacağı yönündeydi.

Öte yandan ülkenin içinde bulunduğu durumun neredeyse hiç tartışılmadığı bir seçim süreci yaşadık. Bu süreçte toplumun gerçek sorunları ve ülkenin geleceği yerine, iktidarın yarattığı kirli bir algı çalışması siyasetin merkezine yerleşti.

Devletin ve medyanın tüm imkanlarının seferber edildiği, yalan ve dezenformasyon üzerine kurulu adaletsiz ve şaibeli bir kampanya dönemi tüm ülkeyi teslim aldı. Tüm bunlara rağmen, uygulanan baskı ve kara propaganda yöntemleri Türkiye toplumunun değişimden ve demokrasiden yana iradesini teslim alamadı.

Seçmenlerin neredeyse yarısı, kendisini hedef alan devlet düşmanlığına boyun eğmeyerek iradesini korkusuzca ortaya koydu.

TOPLUMU ANLAMAK, TOPLUMU DEĞİŞTİRMEK

Bu ülkenin geleceğinden hiçbir zaman umudunu kesmeyen bizler, geleceğe ilişkin beklenti ve çıkarımlarımızı da bir umut penceresinden bakarak yapıyoruz. Oysa ülkenin geleceğine değil, günceline ilişkin değerlendirmelerimiz acı gerçekliğe daha yakın oluyor.

20 yılı aşan AKP iktidarının kendisinden önceki diğer tüm iktidarlardan farklı olarak toplumu radikal biçimde dönüştürme hedefi olduğunu yıllardır dile getiriyoruz. Eğitimden gündelik ilişkilere kadar hayatın her alanında uygulanan sistematik politikalarla toplumun muhafazakarlaştırıldığını sürekli olarak tekrarlıyoruz.

Devletin artık parti devleti haline getirildiğini, devlet kurumlarının parti kadrolarıyla doldurulduğunu, tarikat-cemaat ilişkilerinin toplumun tüm hücrelerine sirayet ettiğini söylüyoruz.

Medyanın tümüyle iktidar kontrolünde olduğunu, iktidarın hem devlet organları hem de medya eliyle toplumu manipüle ettiğini; Televizyon dizileri, tartışma programları aracılığıyla sahte bir tarih, sahte bir gerçeklik yaratıklarını söylüyoruz.

Kriz koşulları altında yoksullaşan toplumun devlet yardımlarına, cemaat ağlarına muhtaç hale getirildiğini ortaya koyuyoruz.

Bu sistematik politikalar topluma nüfuz etmiş durumda ve toplumun önemli bir kısmı bu etki alanında bulunuyor. Seçimlere dair beklentimizi ise ne yazık ki biraz da iyimserlikle, bütün bunlar hiç olmamış gibi oluşturuyoruz....

İdeoloji dediğimiz şey tam olarak budur: Toplumun önemli bir kısmı gerçekliği olduğu biçimiyle değil, kendisine aksettirildiği biçimiyle görüyor. Dahası bu çarpıklığı gerçek olarak kabul ediyor.

Yıllardır devam eden bu sistematik ideolojik tahakkümü, bağımlılık ilişkilerini, çıkar birliklerini kısa bir sürede, bir seçim kampanyası ile ters yüz etmenin, dağıtmanın mümkün olmadığını gördük, görüyoruz.

Toplumsal yaşama etki etmeden, toplumu dönüştürmeden sandık sonuçlarını değiştirmenin mümkün olmadığını artık çok daha iyi biliyoruz. Seçimlere biraz da bu bilinçle yaklaşmak gerekiyor.

SANDIĞIN ÖTESİNDE

Seçim sonuçlarını kazan-kaybet ikilemi üzerinden değerlendirmek hem iktidar hem de muhalefet açısından oldukça yanıltıcı sonuçlar doğuracaktır. Ülkedeki seçmenlerin yarısının tek adam rejiminin karşısında, demokrasiden yana tutum aldığı bir tabloyla karşı karşıya bulunuyoruz. Bu kesimlerin iradesi ve talepleri yok sayarak ne ülke yönetilebilir ne de muhalefet yürütülebilir.

Bizler sandıkta güçlü biçimde yan yana gelen bu birlikteliği büyütme için çalışmaya devam edeceğiz. Bizler bu ülkenin geniş kesimlerinin sahip çıktığı eşitlik, özgürlük, laiklik ve demokrasi taleplerini savunmaya devam edeceğiz.

Önce sokakları geri alacağız, sonrası zaten kolay...

GEZİDEN BUGÜNE...

BİRGÜN GAZETESİ-04.06.2023

Sonrasında yaşadığımız çok önemli gelişmelere, çok büyük toplumsal alt üst oluşlara, çok yıkıcı trajedilere rağmen bundan tam 10 yıl önce yaşanan Gezi Direnişi'nin olanca canlılığıyla hayatlarımızdaki yerini koruyor olması çok ilginç ve üzerine düşünülmesi gereken bir konu.

Aradan 10 yıl gibi azımsanmayacak bir süre geçmiş olsa da bugün Gezi Direnişi'nden bahsederken, geçmişte kalmış bir tarihsel andan ya da nostaljik bir hatıradan değil, belli biçimiyle gündelik yaşamımızı, politik mücadeleyi ve düşünsel iklimimizi şekillendirmeye devam eden bir süreçten bahsediyoruz.

Gezi Direnişi'nin hedef aldığı AKP'nin iktidardaki varlığını koruyor olması, iktidar sahiplerinin Gezi Direnişini bir tehdit unsuru olarak dillendiriyor olması ya da Gezi Direnişi'nin parçası olan isimlerin hukuksuz yargılamalar sonucunda tutuklanması gibi nedenler Gezi'nin güncelliğini korumasına etkisi olduğu aşikar olsa da, Gezi Sonrasında toplum üzerindeki baskı ve zorbalığını iyiden iyiye yükselten AKP iktidarına karşı Gezi'yi aşan bir toplumsal hareketin yaratılmaması Gezi'nin sürekli dilimize dolanmasındaki asıl neden olmalı.

Gezi Direnişi'ni kendisinden önceki ve sonraki toplumsal hareketlerden ayrı tutan en önemli özelliği, ülkenin farklı coğrafyalarında ve zamanlarında görmeye alışık olduğumuz -etki alanı oldukça sınırlı kalan- "kimlik", "çevre", "hak", "adalet" vb. eksenli tekil hak mücadelelerini bir araya getiren, kitleselleştiren, yaygınlaştıran ve daha da ötesi politikleştirerek militanlaştıran bir niteliğe sahip olmasıydı.

Gezi Direnişi bu mücadelelerin sadece taleplerini değil, demokratik işleyişlerini ve biçimlerini de dönüştüren, çoğullaştıran, zenginleştiren bir hareket oldu. Direnişin dilini, anlamını ve sınırlarını değiştiren çok sayıda yol ve yöntem olduğu Gezi'yle birlikte ortaya çıktı. Doğrudan demokrasinin, birlikte yaşamının, dayanışmanın, cesaretin, yaratıcılığın en güzel örneklerini orada gördük.

Hareketin içeriğindeki ve biçimindeki bu zenginlik, muhalefetin tüm unsurlarının kendisini Gezi'de var edebilmesine, Gezi'yi sahiplenebilmesine olanak tanıdı. Direniş o denli görkemli ve heterojen bir kalabalıktı ki, herkes gözlerinin aradığını bir biçimde orada gördü. Sosyalistler komünü, anarşistler kaosu, sendikacılar sınıfı, illegaller radikalizmi, taraftarlar forma aşkını, sanatçılar yaratıcılığı, sokak çocukları ilgiyi, Devrimci Müslümanlar hidayeti, hayran grupları sanatçıları, ulusalcılar Kuva-yı Milliye ruhunu, yalnızlar dayanışmayı, anneler çocuklarını, yaşlılar gençliklerini,

gençler yalnız olmadıklarını gördü meydanlarda...

Gezi Direnişi, yarattığı tüm değerlere, tüm kitleselliğine ve taşıdığı tüm cesarete rağmen, AKP'nin gözü dönmüş şiddetiyle ve ölçsüz medya manipülasyonu ile baş edebilecek bir hareket değildi. AKP İktidarı Gezi Direnişi'ni türlü yollarla sokaklardan uzaklaştırarak kitlesel etkinliğini kırsa da hiçbir zaman bitiremedi. Siyaseten hesaplaşıp yenemediği için de, Gezi'yi kriminalize ederek, öcüleştirerek onunla baş etme yoluna gitti.

TMMOB Yöneticilerinden oluşan Taksim Dayanışması üyelerinin de aralarında bulunduğu bir grup arkadaşımız "Cebir ve şiddet kullanarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini ortadan kaldırmaya veya görevlerini yapmasını kısmen veya tamamen engellemeye teşebbüs" etmekten cezaevine gönderildiler.

İçinde taşıdığı olanca umut, sevinç ve acıyla yakın tarihimizin en coşkulu, en kitlesel, en yaratıcı toplumsal hareketi olan Gezi Direnişi'ni ve o direnişin parçası olanları mahkum etmek hukukun değil, siyasetin ürünü olduğunu hepimiz biliyoruz.

Bizim için Gezi Direnişi, bundan on yıl önce başlayan ama henüz bitmemiş, bitirilememiş onurlu bir halk hareketinin adıdır. Gezi'nin yarattığı heyecan, gezinin yaşattığı duygular, gezinin öğrettiği doğrular ilk günkü canlılıklarıyla hayatlarımızı biçimlendirmeye devam ediyor.

Yaşadığımız bunca karanlık, bunca baskı, bunca kötülük içinde bile bu ülkenin geleceğine dair umudumuzu koruyabiliyorsak eğer, bunu Gezi Direnişi'ne, Gezi Direnişi'ni var eden gençlerimize borçluyuz.

Bu umut bizlere, iktidarın tüm saldırganlığına karşı parklarımıza, kentlerimize, ormanlarımıza, derelerimize, madenlerimize sahip çıkma cesareti vermektedir.

Bu umut bizlere, iktidarın tüm hukuksuzluğuna karşı Gezi Davasında tutuklu bulunan Mücella Yapıcı'ya, Tayfun Kahraman'a, Can Atalay'a ve diğer tüm dostlarımıza yeniden kavuşma heyecanı vermektedir.

Bu umut bizlere, hukuku yok sayan, insanları yok sayan, doğayı yok sayan bu karanlıktan kurtulma gücü vermektedir.

Çünkü biliyoruz ki, Karanlık gider Gezi kalır! Hapishlik biter, mücadele kazanır!

BİRGÜN GAZETESİ RÖPORTAJI

18.09.2023

1) TMMOB çok kritik bir dönemde, Cumhuriyetin 100. Yılına doğru giderken, yeni bir kampanya başlattı. Kampanyanızın ana sloganı ‘Boşuna mı okuduk?’ sorusuna odaklanıyor. Bu süreçte TMMOB neyi hedefliyor?

Bugün ülke olarak oldukça kritik bir eşikteyiz. Hepinizin bildiği, hissettiği gibi, ülke tarihimizin en büyük ekonomik krizlerinden birini yaşıyoruz. Hayat pahalılığının, artan fiyatların, yaşanan zamların konuşulmadığı tek bir ortamımız kalmadı.

Akaryakıttan doğalgaza, gıda fiyatlarından kiralara kadar her alanda yaşanan zamlar nedeniyle insanlar nefes alamaz hale geldi. Ücretli çalışanlar için ev, araba almak, mal sahibi olmak artık imkansız durumda. Hayat pahalılığı, işsizlik, yokluk ve yoksulluk bütün toplum kesimlerinin yaşamını tehdit eder hale geldi.

Giderek zorlaşan yaşam koşulları altında işsizlik, hayat pahalılığı, düşük ücretler, güvencesizlik, özlük hakları ve örgütlenme sorunları ülkemizde çalışan mühendis, mimar ve şehir plancılarının öncelikli sorunları olmaya devam etmektedir. Ücretli çalışan her meslektaşımız ve henüz eğitim-öğretim sürecindeki öğrenci arkadaşlarımız, kendilerini yarının potansiyel işsizi olarak görüyor artık. Tecrübeli meslektaşlarımızın bile işsiz bırakıldığı yada işsizlikle tehdit edildiği bu dönemde, özellikle genç meslektaşlarımızın sorunları çok daha büyük boyutlara ulaşmıştır.

Bizler, tam da bu sebeplerden dolayı, TMMOB olarak üzerimize düşen sorumlulukların bilinciyle bir kampanya başlatma kararı aldık. Ülkemizin yetiştirdiği mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak soruyoruz, boşuna mı okuduk?

Mühendis, mimar ve şehir plancıları olarak, bizler, bilimi ve doğal kaynakları insanlığın hizmetine sunan bir mesleği uyguluyoruz. Tarımsal ve sanayi üretiminin itici gücüyüz. Ülke imarında, enerji üretim ve dağıtımının tüm aşamalarında, iletişim sektöründe, madenlerimizin bulunup işletilmesinde ciddi görevler üstleniyoruz. Ülke sanayisinin, tarımının, doğal çevrenin, ormanlarımızın, tarihi kültürel varlıklarımızın korunması, geliştirilmesi ve gelecek kuşaklara taşınması asli sorumluluğumuz.

Bu boyutuyla bakıldığında üretimi yatırımı, insanı doğayı dışlayan, dışa bağımlı politika ve uygulamaların yıkıcı sonuçları en fazla bizlerin meslek uygulama alanlarında hissediliyor. Buna ses çıkarmak, meslek itibarımıza, ülkemizin ve halkımızın geleceğine sahip çıkmak zorundayız.

2) Kampanya boyunca dile getireceğiniz ve aslında yukarıda da giriş yaptığınız sorunlarınızı biraz daha açacak olursak...

Özelleştirmeye, piyasalaştırmaya, ranta dayalı politikalar sonucu biz mühendislerin varlık nedeni olan sanayi tesislerimiz, enerji santrallerimiz, iletişim alt yapımız, demir-çelik ve petro kimya tesislerimiz, tarıma dayalı kuruluşlarımız haraç mezat satılıyor. Ülkemizin mühendislik alt yapısı ve üretim yeteneğimiz aşındırılıyor.

Elde kalan az sayıdaki kuruluş da idari bütünlükleri parçalanarak ve serbestleştirme uygulamalarıyla etkisizleşiyor. Meslek uygulama alanlarımız gün geçtikçe daraltılıyor. Mesleğimizin kamusal içeriği boşaltılıyor.

Geldiğimiz noktada, iş güvencesine sahip olmamak, çalışma koşullarının giderek ağırlaşması, yetersiz ücret, işsizlik tehlikesi, sigortasız çalıştırılma, fazla çalıştırma, iş saatleri ihlali; sosyal hak ve özlük hakkı ihlalleri, insan onuruna yaraşır emeklilik sürecini yaşayamama ortak sorunumuz haline geldi. Artan kiralar, kontrol altına alınamayan fiyatlar, temel tüketim maddelerinde yaşanan kıtlık, düşen alım gücü, açlık sınırına düşen ücretler ve giderek artan işsizlik bizlerin de yaşamını söndürüyor.

Kamuda çalışan meslektaşlarımız düşük ve eşitsiz ücret, sözleşmeli istihdam, özlük hakkı kayıpları ve teknik personel ataması yapılmaması gibi sorunlarla yüz yüze.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması gibi sorunlardan etkilendiler.

Serbest çalışan, küçük büro ve atölye sahibi meslektaşlarımızın pek çoğu artan maaliyetler, iş hacminin azalması, artan borç yükü nedeniyle iş yerlerini kapatmak zorunda kalıyor.

İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar tüm meslektaşlarımızı tehdit ediyor.

Birliğimiz ile SGK arasında yapılan asgari ücret protokolünün SGK tarafından tek taraflı olarak feshedilmesi, meslektaşlarımızın düşük ücretlerle sınırsız biçimde sömürülmesine zemin hazırladı.

Aslında duruma baktığımızda, siyasal iktidarın karar ve uygulamaları, meslektaşlarımızı olduğu kadar meslek alanımızı ve mesleki faaliyetlerimizden faydalanan halkımızı da olumsuz etkiliyor.

Bilime ve tekniğe aykırı olarak çıkarılan yasalar ve yapılan mevzuat değişiklikleri nedeniyle halkın iyi ve güvenli mühendislik, mimarlık, şehir

plancılığı hizmeti alması engelleniyor.

Bu yüzden şunu ısrarla vurgulamak gerektiğini düşünüyorum; Bu kampanya yalnızca biz mühendis, mimar ve şehir plancılarının sorunlarıyla sınırlı değil, aynı zamanda halkımın ve ülkemizin geleceğine dair en temel sorunlarıdır. Üreten, kalkınan, sanayileşen ve hakça bölüşen bir ülkede yaşamak istiyorsak hep birlikte mücadele etmeli ve çözüm üretmeliyiz.

3) Ücretli çalışanların en büyük sorunlarından biri de sizin de az evvel bahsettiğiniz TMMOB'nin asgari ücret belirleme yetkisinin elinden alınması, bu bir süredir çokça gündem olan bir konu...

Güvenceli ücret, temel sorunlarımızın başında geliyor. TMMOB, Sosyal Güvenlik Kurumu ile 2012 yılında imzalanan protokol gereği her yıl düzenli olarak mühendis, mimar ve şehir plancılarının alacağı asgari ücreti belirliyordu. Bu ücret belirlenirken hayat pahalılığından tutun da, üretilen teknik hizmetlerin kalitesinin düşmemesi için gereken temel refah gibi bir çok unsur değişken olarak kullanılıyordu.

Gerçekleştirilen denetimlerle de, meslektaşlarımızın bu belirlenen ücretin altında ücret alması engelleniyordu. Bu sayede ücretli çalışan meslektaşlarımızın hakları görece iyileşmeye başlamıştı.

Serbest piyasanın acımasız sömürü ortamında emeğin ve ücretin güvencesine yönelik atılan bu olumlu adım bir süre sonra dikkatleri üzerine çekti. Sermaye gruplarının baskısıyla iktidar, uygulamada olan protokole müdahale etmeye başladı. Çok geçmeden SGK, imzaladığımız protokolün içini boşaltmak ve uygulamayı sonlandırmak için girişimde bulundu. Tüm itirazlarımıza rağmen TMMOB Asgari Ücret Protokolümüz haksız yere, SGK tarafından tek taraflı olarak feshedildi.

Buna karşın TMMOB ve odalarımız asgari ücret mücadelesine devam etti. Çünkü meslektaşlarımızın güvenceli ücret alması, özlük haklarının içinde ilk sırada yer alırken, yurttaşlarımızın teknik hizmetlere kesintisiz ve kolay ulaşabilmesi içinde büyük bir önem arz ediyor.

Asgari ücret mücadelesini sürdürmemiz, iktidarın gündemine tekrar geldiğinde bu defa yönetmeliklerimiz ile fiilen uygulama alanı kazanan mühendis, mimar ve şehir plancısı asgari ücreti belirleme sürecine mahkeme kararları ile müdahale edildi. TMMOB ve Odalarımızın asgari ücret belirleme yetkisi elimizden alındı.

Böylece mühendis, mimar ve şehir plancıları sermayenin sömürsü karşısında savunmasız bırakıldı ve haklarımız gasp edildi.

Bu yüzden ısrarla söylüyoruz; Meslek sorunlarımızın çözümü ve hakları-

mız için vereceğimiz mücadele hepimizim mücadelesidir. Toplumsal bir sorundur. Siyasi iktidarın bilinçli bir şekilde akla ve bilime savaş açıp bir mesleği ve onun kurucu tüm niteliklerini yok etmesi, tüm topluma yönelik bir saldırdır.

4) Peki, TMMOB kampanya sürecini nasıl yürütecek? Neler yapacak?

Kampanyamızın ilk adımını 19 Eylül'de başlatacağız. Konuşmamın başında vurgulamıştım. En can alıcı sorunu önümüze koyuyoruz bu dönemde. Meslektaşlarımızın, özellikle genç meslektaşlarımızın sitemini dile getiriyoruz; Boşuna mı okuduk?

Meslek itibarımızı korumak, haklarımıza sahip çıkmak için sesimizi yükseltiyoruz. Bilim ve tekniğin, mesleğimizin bu ülkenin geleceğiyle doğrudan ilişkili olduğunu her fırsatta görüyoruz. Bakın işte, toplumumuzun kanayan yarası. 6 Şubat depreminin izleri ortada. Yaşadığımız yıkımın toplumsal ve ekonomik sonuçları toparlanamaz boyuttadır. Çok açık ki bizim bu ülkeye bu ülkenin de bize ihtiyacı var. Bizler, meslektaşlarımız için başka ülkelerde yaşamak zorunda kalalım? Niçin gençlerimiz ailelerini hayatlarını bırakıp gitmek zorunda kalsın? Bu ülkeye, bizleri yetiştiren bu topraklara bir borcumuz var oysa bizim. Gönül bağımız, hayat ortaklığımız var.

Yaklaşık 2 ay boyunca aktif sürdüreceğimiz bir kampanya süreci örgütleyeceğiz. TMMOB' a bağlı 24 meslek odası, yüzlerce şube-temsillik ve il koordinasyon kurulları ile birlikte hem sokakta hem sosyal medyada gerçekleştireceğimiz eylemlerimiz olacak. Özellikle genç meslektaşlarımızın kendi sorunlarını anlattığı, mesleğimizi onlardan dinlediğimiz bir çalışma gerçekleştireceğiz.

5) Son olarak kampanya sürecine dair söylemek istedikleriniz var mı?

Meslek örgütümüz TMMOB'nin 69. Yılındayız ve Cumhuriyet'in de ikinci yüzyılına yaklaşırken bizler, tarihinden aldığımız bir sorumlulukla çağrı yapıyoruz.

Nazım Hikmet'in şiirlerinden o bilindik mısrayı anımsarsınız; 'Yok edin insanın insana kulluğunu bu davet bizim' Evet, bu davet bizim.

Davetimiz hem meslektaşlarımıza hem de ülkemizin tüm emekçilerinedir. Meslek itibarımızı korumak, haklarımızı kazanmak, çocuklarımıza yetiştirdiğimiz gökyüzü altında güvenceli bir gelecek yaratmak için hep birlikte mücadele edelim diyoruz.

Satılan her kamu kurumu, her fabrika, her orman, her dere bizlere aittir. Özelleştirmelerle talan edilen, sadece kamu kaynaklarımız değil aynı za-

manda yaşam alanlarımız, emeğimiz, geçim kaynaklarımız, geleceğimiz.

Gelin bundan vazgeçmeyelim. Hep birlikte mücadele edelim. İnatla itibarsızlaştırılmaya çalışılan mesleğimize birlikte sahip çıkalım. Mesleğimizin yarattığı değerlere, ondan ürettiğimiz ortak akla ve bilgiye halkımız ve ülkemiz için sahip çıkalım. Eğer bugün sesimizi yükseltmezsek, yarın kaybedeceğimiz koca bir ülke olacak. Bu yüzden üstüne basa basa söylüyorum; Bizim, topraklarında yetiştiğimiz bu ülkeye, bu ülkenin de bizlere ihtiyacı var...

Ülkemizden giden gençler diyor ya hani sosyal medyada sık sık görüyoruz; 'Bu ülke bir mühendis kaybetti...' diye, ben buna itiraz ediyorum. Tek bir genç meslektaşımızı bile kaybetmek demek, bu ülkenin geleceğini kaybetmek demektir. Gelin bu geleceğe, geleceğimize hep birlikte sahip çıkalım.

AKLIMIZDAKİ SORU: BOŞUNA MI OKUDUK?

BİRGÜN GAZETESİ-29.09.2023

Seçimlerin ardından her geçen gün daha da derinleşen çoklu bir kriz döneminden geçiyoruz. Özellikle artan ekonomik bunalım yaşamlarımızı baştan aşağı teslim almış durumda. İşsizlik, açlık, yoksulluk neredeyse kaderimiz hale geldi...

Bu durumdan payını elbette biz mühendisler, mimarlar, şehir plancıları da aldı. Siyasi iktidarın yıllardır süregelen özelleştirmeye, piyasalaştırmaya, ranta dayalı politikaları sonucu sanayi tesislerimiz, enerji santrallerimiz, iletişim alt yapımız, demir-çelik ve petrokimya tesislerimiz, tarıma dayalı kuruluşlarımız haraç mezat satılıyor, elde neredeyse satılacak bir şey kalmadı. Hal böyle olunca ülkemizin mühendislik-mimarlık alt yapısı ve üretim yeteneğimiz aşındırıldı.

Elde kalan az sayıdaki kuruluş da idari bütünlükleri parçalanarak ve serbestleştirme uygulamalarıyla etkisizleştiriyor. Buna bağlı olarak meslek uygulama alanlarımız gün geçtikçe daraltılıyor. En kötüsü de mesleğimizin kamusal içeriği boşaltılıyor.

TÜKENMEYEN SORUNLARIMIZ

Bir yandan meslek itibarımızı ayaklar altına alınmak istenirken bir yandan da çalışma koşulları mesleğimizi hakkıyla yapmamıza engel oluyor...

Kamuda çalışan meslektaşlarımız düşük ve eşitsiz ücret, sözleşmeli istihdam, özlük hakkı kayıpları ve teknik personel ataması yapılmaması gibi sorunlarla yüz yüze.

Serbest çalışan, küçük büro ve atölye sahibi meslektaşlarımızın pek çoğu artan maliyetler, iş hacminin azalması, artan borç yükü nedeniyle iş yerlerini kapatmak zorunda kalıyor.

Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın tamamına yakını yatırımların durması, projelerin iptal edilmesi, reel sektörün tıkanması; mühendis, mimar, şehir plancıları için asgari ücret denetiminin yapılmasını engellenmesi gibi sorunlardan etkilendiler.

Yeni mezun meslektaşlarımızın yüzde 40'ı işsiz. Birçok genç meslektaşımız, mesleki, maddi ve sosyal tatminsizlik nedeniyle geleceğini yurt dışında arıyor.

İşsizlik, esnek çalışma, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları ve reel ücret kaybı gibi sorunlar ise tüm meslektaşlarımızı tehdit ediyor.

BOŞUNA MI OKUDUK?

Tam da bu nedenlerle bu gidişe dur demek, yalnızca kendi meslek itibarımızı ve geleceğimiz için değil, halkımızın ve ülkemizin geleceği için de sesimizi yükseltmek için TMMOB olarak bir çağrı yaptık; Boşuna mı okuduk?

Kampanya kapsamında, eylül ayı içerisinde, hazırladığımız kısa filmlerle, sosyal medya etkinlikleriyle, binalarımıza astığımız pankartlarla bu konuda toplumsal duyarlılığı artırmaya çalıştık.

19 Eylül Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Dayanışma Günü'nde tüm illerde gerçekleştirdiğimiz kitlesel basın açıklamaları ile taleplerimizi kamuoyu ile paylaştık. Sorunlarımızın tüm yurttaşların sorunlarına içkin olduğunu ve çözümünün dayanışma ile omuz omuza mücadeleden geçtiğini vurguladık.

BOŞUNA OKUMADIK!

Boşuna mı okuduk sorusu, biz mühendis, mimar, şehir plancıları için aynı zamanda bir gelecek mücadelesi. Cumhuriyetin kalkınmacı yıllarında yaratılan ve sonraki yıllarda sata sata bitirilemeyen her değerinde biz mühendis, mimar ve plancıların emeği, özverisi ve temsil ettiği teknik akıl var.

Cumhuriyet'in 100. Yılına yaklaştığımız şu günlerde içinde yetiştirdiğimiz bu topraklara sahip çıkmak, insanca yaşayabildiğimiz, bir ülke için mücadele etmek bizim tarihsel sorumluluğumuz.

Biz sahip çıkmazsak, ülkenin teknik alt yapısını ve üretim yeteneğini tamamen yok edecekler.

Biz sahip çıkmazsak, ormanlarımızı, tarım alanlarımızı madenlerimizi, zeytinliklerimizi, derelerimizi, kıyılarımızı, sit alanlarımızı, tarihi ve kültürel varlıklarımızı yağmalaya devam edecekler.

İşte bu sorumlulukla, 'Boşuna mı okuduk?' diye yaptığımız çağrıyı, kampanyamızın ekim ayı süresince, 'Hayır, Boşuna okumadık' diyerek sürdürüyoruz.

Boşuna okumadık... Çünkü bizi yetiştiren bu ülkeye sorumluluğumuz var.

Boşuna okumadık... Çünkü bu ülkenin harcında alın terimiz var.

Boşuna okumadık... Çünkü altında büyüdüğümüz bu gökyüzünde çocuklarımızın geleceği var.

Mücadelemizi büyüterek sürdüreceğiz.

Unutmayalım, mühendislik, mimarlık ve plancılık birikimini gözden çıkaran bir ülke geleceğini de gözden çıkartmış demektir.

